SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus esityslista 01.12.2026

Esityslistan kansilehti ... 1

1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus ... 2

2 Pöytäkirjan tarkastaminen ... 3

3 Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset/PT ... 4

4 Talouden seuranta / PT ... 5

5 Kaupunginvaltuuston 16.11.2026 pitämän kokouksen täytäntöönpanot /PT ... 6

6 Tiedoksi merkittävät aloitevastaukset ... 8

- Tanja Aidanjuuren ja 9 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin on luovuttava Pride-liputuksesta ja tapahtumiin osallistumisesta ... 9

- Vastaus Tarja Eklundin ja Kati Tyystjärven sekä 7 muun valtuutetun aloitteeseen ylimääräinen iltakoulu vuosittain vanhus- ja vammaisneuvoston ajankohtaisille asioille ... 12

7 Määrärahamuutokset vuoden 2026 talousarvion käyttötalousosaan, investointiosaan ja tuloslaskelmaosaan ... 15

8 Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2027–2030 /PT (kvalt) ... 20

- Kaupunginjohtajan esitys - talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2027–2030 ... 25

9 Hallintosääntö 1.1.2027 /PT (kvalt) ... 271

- Hallintosääntö 1.1.2027, muutokset näkyvissä ... 276

- Hallintosääntö 1.1.2027, puhdas versio ... 429

10 Konserniyhteisöjen yhteisökohtaisten omistajapoliittisten linjausten hyväksyminen 2026 / Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy / PT (kvalt) ... 570

- Vantin omistajapoliittiset linjaukset päivitys 2026 ... 573

11 Lausunto: Julkisten hankintojen tuottavuuden ja vaikuttavuuden kansallinen ohjaaminen ja strateginen kehittäminen /PT ... 578

- Selvitys: Julkisten hankintojen tuottavuuden ja vaikuttavuuden kansallinen ohjaaminen ja strateginen kehittäminen ... 580

- Vantaan kaupungin lausuntoluonnos 19.11.2026 ... 658

12 Lausunto esiselvityksestä turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelytarpeista ja luokitteluvelvollisuuden soveltamisalasta (Turvavirta) /PT ... 662

- Vantaan kaupungin lausunto ... 664

13 Lausunnon antaminen ympäristöministeriölle valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistuksesta /TeA ... 665

- Vantaan kaupungin lausunto ympäristöministeriölle valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistuksesta ... 667

- Lausuntopyyntö: Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistus ... 669

- Liite: VAT tarkistus 2026 ympäristöselostus lausunnoille/Lausuntopyyntö: Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistus ... 680

- Liite: Valtakunnallisten alueidenkayttotavoitteiden tarkistus 2026 päätösluonnos ja perustelumuistio/ Lausuntopyyntö: Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistus ... 733

14 Asemakaava ja asemakaavan muutos 931400 sekä tonttijaon muutos, 93 Vaarala / Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki - Uudelleenkäsittely /TeA (kvalt) ... 739

- 931400 selostus 11.8.2026, päivitetty 1.12.2026, Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Län ... 741

- 931400 kaavakartta 11.8.2026, päivitetty 1.12.2026 ... 836

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus esityslista 01.12.2026

- 931400 Vastine oikaisukahotukselle 1.12.2026, Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsim ... 837

- Lupa- ja valvontaviraston oikaisukehotus Vantaan kaupunginvaltuuston päätöksestä 21.9.2026 § 10/ Asemakaava ja asemakaavan muutos 931400, Ratikka - Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki ... 840

15 Asemakaava ja asemakaavamuutos 251500, 25 Myllymäki / Vehkalan länsipuoli 2 /TeA (kvalt) ... 847

- 251500 selostus, asemakaava ja asemakaavamuutos 6.10.2026, Vehkalan länsipuoli 2 ... 854

- 251500 Muistutukset ja vastineet 6.10.2026 ... 913

- 251500 Lausunnot ja vastineet 6.10.2026 ... 947

- Asiaan liittyvä muu aineisto ... 960

- 251500 asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus 6.10.2026, Vehkalan länsipuoli 2_allek ... 961

16 Asemakaavamuutos 002640, 14 Varisto / Raappavuorentie 38 /TeA (kvalt) ... 962

- 002640 selostus, asemakaavamuutos 10.11.2026, Raappavuorentie 38 ... 966

- Lausunnot ja vastineet 10.11.2026 ... 996

- 002640 asemakaavamuutosehdotus 9.6.2026, Raappavuorentie 38_allek ... 1004

17 Asemakaava ja asemakaavan muutos 002616, 34 Kiila, 41 Viinikkala, 53 Lentokenttä / Varpukalliontie - Ehdotus nähtäville /TeA ... 1005

- 002616 asemakaava ja asemakaavamuutosehdotus 10.11.2026, Varpukalliontie ... 1009

- 002616 kaavaselostus, asemakaavamuutos 10.11.2026, Varpukalliontie ... 1010

- 002616 koonti mielipiteistä 10.11.2026 ... 1051

18 Asemakaavamuutos 002659 sekä tonttijaon muutos, 14. Varisto / Kalustetie 4-6 ja Riihimiehentie 3 - Ehdotus nähtäville /TeA ... 1056

- 002659 asemakaavamuutosehdotus 10.11.2026 Kalustotie 4-6 ja Riihimiehentie 3 ... 1059

- 002659 Kaavaselostus 10.11.2026, Kalustetie 4-6 ja Riihimiehentie 3 ... 1060

- 002659 mielipiteet ja vastineet 10.11.2026 ... 1098

19 Maankäyttösopimus / Asemakaavan muutos 002659 Kalustetie 4 ja Riihimiehentie 3 / Nurmi Toimitilat Oy /TeA ... 1101

- 002659 Maankäyttösopimus_luonnos ... 1103

- Liite A1 sopimusalue 002659 ... 1109

20 Maankäyttösopimus / Asemakaavan muutos 002603 Tammiston kauppatie 6 / Sant Kapital Oy / TeA ... 1110

- 002603_maankäyttösopimus_luonnos_sant-kapital_28.10.2026 ... 1113

- Liite A1 Sopimusalue 002603 ... 1124

- Liite B1 50-3-6 esisopimus luovutuksesta katua 002603 ... 1125

21 Maankäyttösopimus / Asemakaavan muutos 002603 Tammiston kauppatie 6 / Ömsesidiga Fastighets Ab Gjuterivägen 6 /TeA ... 1126

- 002603_maankäyttösopimus_luonnos_ömsesidiga_28.10.2026 ... 1129

- Liite A1 Sopimusalue 002603 ... 1140

- Liite B1 50-3-10 esisopimus luovutuksesta katua 002603 ... 1141

22 Maankäyttösopimuksen rakentamisvelvoitteen määräaikojen pidentäminen Tikkurilan korttelissa 61097 / TeA ... 1142

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus esityslista 01.12.2026

- Maankäyttösopimuksen muutossopimus 1, luonnos 1146
- Esitys jatkoajasta maankäyttösopimuksen aikarajoihin, päivätty 6.10.2026, Silkinkulman Kehitys Oy (henkilötiedot poistettu) 1150
23 Ympäristöterveydenhuollon maksutaksan hyväksyminen /TeA (kvalt) 1152
- Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon taksa 1.1.2027 alkaen 1155
- Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon taksa 1.10.2025 alkaen 1177
- Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon taksa, liite maksutaulukko 1188
24 Vantaan hyvinvointisuunnitelma 2026–2030 /RÅ (kvalt) 1197
- Vantaan hyvinvointisuunnitelma 2026-2030 1199
25 Vastaus Heidi Blombergin ja 20 muun valtuutetun aloitteeseen varhaiskasvatuksen henkilöstön pito- ja vetovoiman vahvistaminen – vaaterahan käyttöönoton selvittäminen /KK 1268
- Heidi Blombergin ja 20 muun valtuutetun aloite varhaiskasvatuksen henkilöstön pito- ja vetovoiman vahvistaminen – vaaterahan käyttöönoton selvittäminen 1271

Kaupunginhallituksen kokous

1.12.2026 klo 12.00

Kaupungintalo, Tikkurila

1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 1.12.2026

Kaupunginjohtajan esitys:
Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

2 Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginhallitus 1.12.2026

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 7.12.2026 klo 16.00 ja

Jäsenet	**Kokous pvä**
Abdi Faysal	1.12.
Aura Anssi	1.12.
Demiri Funda	
Hakala Heli	
Hentilä Jorma	
Kasonen Mika	
Kivimäki Otso	
Niikko Mika	
Nummela Nina	
Rämö Eve	
Räsänen Minna	
Strohm Emily	
Tammi Visa	
Tuomainen Anni Juulia	

b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 9.12.2026 lähtien.

3 **Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset/PT**

PT/BI

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat päätökset:

Hankintajohtajan päätökset
§ 57 Keskeytyspäätös, dynaamisen hankintajärjestelmän (DPS) sisäinen kilpailutus: Puhtauspalvelut, luokka 2 – Vantaan kaupunki
§ 59 Päätös perusopetuksen oppilaskuljetusten väliaikaisesta hankintasopimuksesta (147 000 € / kk)

Tietohallintojohtajan päätös
§ 53 Keskeytyspäätös FME®-ohjelmistolisenssien ylläpito- ja tukipalvelun hankinnassa

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätös
§ 32 Varhaiskasvatuksen opettajan rekrytoiva työvoimakoulutus yhteishankintana kasvatustieteen kandidaateille ja maistereille, hankinnan keskeyttäminen

Vaikuttamistoimielimien pöytäkirjojen tiedoksi merkitseminen
Kaupunginhallituksen 8.6.2026 § 7 hyväksymän Vantaan kaupungin toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelman mukaan vaikuttamistoimielimien pöytäkirjat toimitetaan kaupunginhallitukselle tiedoksi. Hallintosäännön 2 luvun 2 §:n mukaan Vantaan kaupungin vaikuttamistoimielimiä ovat nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, Svenska kommittén sekä monikulttuurisuusasioiden neuvottelukunta.

Kaupunginhallitukselle tiedoksi on toimitettu seuraavat vaikuttamistoimielimien pöytäkirjat:

Vanhusneuvoston pöytäkirja nro 6/5.11.2026

Kaupunginhallitus 1.12.2026

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainituissa pöytäkirjoissa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä ja esittelyosassa mainittuja päätöksiä ja
b) merkitä tiedoksi kaupunginhallitukselle toimitetut vaikuttamistoimielimien pöytäkirjat.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

4 Talouden seuranta / PT

PT/MR/JK

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n mukaan kaupunginhallitus vastaa kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti kaupungin hallinnon kehittämisestä, henkilöstöasioista, taloudesta, työllisyydestä, edunvalvonnasta, kaavoitus- ja maapolitiikasta, elinvoimasta, asuntoasioista, joukkoliikenneasioista ja hankinnoista.

Kuullaan selvitys Vantaan talouden tilanteesta.

Kaupunginhallitus 1.12.2026

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään merkitä tiedoksi kuultu selvitys taloudesta.

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

5 Kaupunginvaltuuston 16.11.2026 pitämän kokouksen täytäntöönpanot /PT

PT/

Kuntalain mukaan kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta (39 §). Päätökset voidaan pannan täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, kuitenkin niin, että täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä, jos valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi tai jos valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon (143 §). Jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on tällöin viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi (96 §).

Kaupunginvaltuusto teki 16.11.2026 päätökset seuraavissa asioissa:

§ 3	Vantaan kaupungin tulovero- ja kiinteistöveroprosentit vuonna 2027
§ 4	Vantaan rakennusjärjestyksen muutettu muutosehdotus
§ 5	Asemakaavamuutos 002565 ja tonttijaon muutos, 52 Veromies / Teknobulevardi 7, 9 ja 11
§ 6	Asemakaavamuutos 002583 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 14 Varisto / Variston Sortti
§ 7	Vastaus Eve Rämön ja Otso Kivimäen sekä 37 muun valtuutetun aloitteeseen voimajohtohankkeiden päätöksenteon, vaikuttamisen ja omistajaohjauksen selkiyttämiseksi
§ 8	Vastaus Anu Hallin ja 36 muun valtuutetun aloitteeseen kaupungin on tuettava aktiivisemmin järjestöjä ja asukasyhdistyksiä espanjansiruetanoiden torjunnassa
§ 9	Vastaus Victor Snellmanin ja 27 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan toimialarakenteen monipuolistaminen: Kansainvälisen elämys- ja viihdekeskittymän (Integrated Resort) mahdollistaminen ja koulutuspolun luominen
§ 10	Vastaus Antero Eerolan ja 17 muun valtuutetun aloitteeseen kaupungin kartoitettava it-palveluiden epäterveitä riippuvuuksia
§ 15	Anssi Auran ja 31 muun valtuutetun aloite Helsinki-Vantaan lentoaseman nimen muuttamisesta Vantaan lentoasemaksi
§ 16	Tiina Arlinin ja 19 muun valtuutetun aloite Suomen kielen osaamisen varmistaminen englanninkielisellä koulupolulla
§ 17	Ryhmäaloite: Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän sekä 25 muun valtuutetun aloite Hakunilan lähipalvelut on turvattava – kaupungin on kannettava vastuunsa
§ 18	Jenni Karemon ja 43 muun valtuutetun aloite yksityisen perhepäivähoidon liittäminen Vantaan varhaiskasvatuksen palvelusetelijärjestelmään
§ 19	Marjo Vackerin ja 56 muun valtuutetun aloite kaupunkiympäristön riski- ja uhkapaikkojen kartoittaminen, Vantaan kaupungin itsemurhien ehkäisyohjelman laatiminen sekä yhteistyön vahvistaminen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa
§ 20	Mika Kasosen ja Tomi Puikkosen sekä 47 muun valtuutetun aloite Vantaan turvallisuustyön vaikuttavuuden vahvistaminen
§ 21	Ryhmäaloite: Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ja 7 muun valtuutetun aloite tekoälyn käyttöä koskevien ohjeistusten ja asukkaiden oikeusturvan selvittämisestä Vantaalla
§ 22	Tanja Aidanjuuren ja 15 muun valtuutetun aloite Vantaan on luovuttava uusiutuvan dieselin käyttövaatimuksesta urakoitsijoilta
§ 23	Ryhmäaloite: Vasemmistoliiton valtuustoryhmän aloite kirjastopalvelujen turvaaminen Hakunilassa ja uuden kirjaston huomioiminen alueen tulevassa kehittämisessä

Kaupunginvaltuuston pöytäkirja 10/16.11.2026 on kokonaisuudessaan nähtävänä kaupunginvaltuuston extranet-sivuilla ja kaupungin internet-sivuilla.

Kaupunginhallitus 1.12.2026

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) todeta, että kaupunginvaltuuston 16.11.2026 tekemät päätökset voidaan panna täytäntöön, ja
b) lähettää päätökset ao. toimialoille toimenpiteitä varten.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu/ao. toimialat

6 Tiedoksi merkittävät aloitevastaukset

PT/JK

Hallintosäännön 22 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan mikäli vähemmän kuin 15 valtuutettua on allekirjoittanut aloitteen, vastaa aloitteeseen toimivaltainen viranhaltija suoraan aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle. Vastaus on annettava kuuden kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä ensimmäiselle allekirjoittaneelle. Vastaus on myös annettava tiedoksi lautakunnalle tai kaupunginhallitukselle tai sen jaostolle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu.

Kaupunginhallituksen tai sen alaisen viranomaisen toimivaltaan kuuluvissa asioissa on annettu seuraavat aloitevastaukset:

Kaupunginjohtajan viranhaltijapäätös 51/2026:
Tanja Aidanjuuren ja 9 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin on luovuttava Pride-liputuksesta ja tapahtumiin osallistumisesta

Hallintojohtajan viranhaltijapäätös 21/2026:
Vastaus Tarja Eklundin ja Kati Tyystjärven sekä 7 muun valtuutetun aloitteeseen ylimääräinen iltakoulu vuosittain vanhus- ja vammaisneuvoston ajankohtaisille asioille

Kaupunginhallitus 1.12.2026

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään merkitä tiedoksi esittelyosassa mainitut valtuustoaloitevastaukset.

Liitteet:
- Kaupunginjohtajan viranhaltijapäätös 51/2026
- Hallintojohtajan viranhaltijapäätös 21/2026

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala | 16.11.2026 | VD/4915/00.02.00.03/2026
Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Tanja Aidanjuuren ja 9 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin on luovuttava Pride-liputuksesta ja tapahtumiin osallistumisesta

Lisätietoja antaa Lakiasianjohtaja Sari-Anna Pennanen

Valtuutettu Tanja Aidanjuuri ja yhdeksän muuta valtuutettua jättivät 22.6.2026 valtuustoaloitteen:

"Vantaan kaupunki osallistuu Pride-kuukauteen omalla panoksellaan. Kaupungin ydintehtäviin ei tällainen toiminta kuulu. Vantaan kaupungin velka lähestyy uhkaavasti miljardin euron rajapyykkiä ja yhtenä syynä velkaantumiskehitykselle on keskittyminen epäolennaisiin asioihin, jotka eivät ole julkisen hallinnon ydintehtäviä, tai jotka eivät ole edes näiden tehtävien reunamilla.

Lisäksi Pride-lippujen nostaminen salkoon on yksinkertaisesti väärin. Liputtaminen on kansallisesti ja kulttuurillisesti suomalaisille pyhä instituutio, joka on varattu Suomen lipulle, kaupungin lipulle, sekä vierailevien valtioiden kansallislipuille. Täten Pride-liputus loukkaa suomalaista liputuskäytäntöä. Arvostamme tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, mutta Pride-aatteen liputtaminen tai veronmaksajien arvokkaita rahoja ei tule käyttää vain tietynlaisen ideologian edistämiseksi.

Näistä syistä me allekirjoittaneet esitämmekin, ettei Vantaan kaupunki osallistu jatkossa Pride-aiheiseen toimintaan."

Kuntademokratian palvelualue on valmistellut aloitteeseen seuraavanlaisen vastauksen.

Hallintosäännön 21 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan, mikäli vähemmän kuin 15 valtuutettua on allekirjoittanut aloitteen, vastaa aloitteeseen toimivaltainen viranhaltija suoraan aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle. Vastaus on myös annettava tiedoksi lautakunnalle tai kaupunginhallitukselle tai sen jaostolle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu. Kaupunginhallituksen vahvistamien liputusperiaatteiden mukaan kaupunginjohtaja voi ohjeessa määriteltyjen päivien lisäksi päättää yksittäisistä liputuksista erillisellä päätöksellä.

Aloitteella pyritään siihen, että Vantaan kaupunki luopuu kaikesta toiminnasta, joka voidaan yhdistää Pride-nimellä toteutettaviin tekemisiin ja tapahtumiin. Erityisen huomion kohteena on ns. sateenkaarilipun nostaminen salkoon. Luopumista perustellaan verorahojen käyttämisellä oikein ja suomalaisen liputuskäytännön kunnioittamisella.
Kunnan tulee lakisääteisesti edistää sukupuolten tasa-arvoa ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuutta. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen ei ole valikoivaa. Sukupuoli-identiteetti ja sukupuolen ilmaisu kuuluvat tasa-arvolain syrjimättömyyssuojan piiriin. Seksuaalinen suuntautuminen on yksi yhdenvertaisuuslain syrjimättömyysperusteista. Tiedämme tutkimuksista ja arkielämästä, että sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kohdistuu monenlaisia ennakkoluuloja ja syrjinnän muotoja.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen tarkoittaa toimintaa. Pride-nimen alle kokoontuva monenlaisten toimijoiden eri tavoin toteutettava yhteistyö tarjoaa hyvän mahdollisuuden Vantaan kaupungille osoittaa sitoutumisensa sateenkaarevaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön. Tämä työ kohtaa vastustusta, mutta myös vahvaa kannatusta suomalaisten keskuudessa.

Helsingin ja Espoon kaupungeista poiketen Vantaan kaupunki ei ole Helsinki Priden virallinen maksava kumppani. Vantaan kaupungin Prideen liittyvä toiminta on hyvin pitkälle osa tavanomaista työtä lähinnä viestinnässä sekä kulttuuripalveluissa. Esimerkiksi Vantaan Pride-tapahtumista tiedottaminen tai sateenkaariteemaisen keskustelutilaisuuden järjestäminen osana keskustelujen sarjaa on osa tavanomaista työtä.

Vantaan kaupungin liputusperiaatteiden 1. kohdan mukaan Vantaan kaupungin kiinteistöt liputtavat sisäministeriön ilmoittamien liputuspäivien mukaisesti virallisina liputuspäivinä, vakiintuneina eli yleisinä liputuspäivinä sekä Vantaan päivänä 15.5. Suomen lipulla. Eurooppa-päivänä suositellaan liputettavaksi mahdollisuuksien mukaan myös Euroopan unionin lipulla.

Kaupungintalolla liputetaan 1. kohdassa mainittujen liputuspäivien ohella Saamelaisten kansallispäivänä Suomen lipun lisäksi myös Saamen lipulla, Pohjolan päivänä Suomen lipun lisäksi myös Ruotsin, Norjan, Tanskan ja Islannin lipulla ja Romanien kansallispäivänä Suomen lipun lisäksi myös romanien lipulla. Vieraan valtion tai EU-organisaation korkea-arvoisen edustajan vierailun aikana voidaan

liputtaa Suomen ja asianomaisen maan tai edustetun organisaation lipulla sekä mahdollisesti EU-lipulla.

Liputusperiaatteiden mukaan kaupunginjohtaja voi päättää muista tapahtuma- ja teemaliputuksista erillisellä päätöksellä.

Suomen lipulla ja ns. sateenkaarilipulla ei liputeta samanaikaisesti. Sateenkaarilipulla liputtaminen on muodostunut sekä julkisella että yksityisellä sektorilla tärkeäksi osaksi Pride-juhlintaa. Sateenkaarilipun nostamiselle salkoon esimerkiksi Vantaan kaupungintalolla ei ole mitään liputuskäytäntöön perustuvaa estettä.

Itä-Suomen hallinto-oikeus on antanut lainvoimaisen ratkaisun, jonka mukaan kaupungin järjestämässä sateenkaariliputuksessa ei ollut kyse yksittäiselle järjestölle tai muulle yksittäiselle toimijalle myönnetystä erioikeudesta, vaan siitä, että kaupunki oli päättänyt liputtamalla osoittaa tukeaan sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen oikeuksien edistämiselle vuosittain pidettävän Pride-tapahtuman yhteydessä. Hallinto-oikeus katsoi, että kaupungin päättämässä liputuskäytännössä oli kysymys ennen kaikkea yhdenvertaisuuslain mukaisesta yhdenvertaisuuden edistämistoimenpiteestä, joihin viranomaisella on yhdenvertaisuuslaissa säädetty velvollisuus.

Päätös / Kaupunginjohtaja

Päätän
a) antaa Tanja Aidanjuuren ja yhdeksän muun valtuutetun aloitteeseen edellä olevan vastauksen ja
b) antaa vastauksen tiedoksi kaupunginhallitukselle.

Vantaa 16.11.2026

Timonen Pekka
Kaupunginjohtaja

Allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä.

Täytäntöönpano Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Tiedoksianto asianosaiselle

☑ Annettu tiedoksi sähköisesti
Pvm:
Vastaanottajat: Tanja Aidanjuuri

☑ Muulla tavoin

Pvm:
Vastaanottajat:

Muutoksenhakukielto
Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala / Kuntademokratia
Hallintojohtaja Rusanen Leena

18.11.2026

VD/4908/00.02.00.03/2026

Vastaus Tarja Eklundin ja Kati Tyystjärven sekä 7 muun valtuutetun aloitteeseen ylimääräinen iltakoulu vuosittain vanhus- ja vammaisneuvoston ajankohtaisille asioille

Tarja Eklund ja **Kati Tyystjärvi** sekä 7 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

"Vanhus- ja vammaisneuvostot ovat kunnallisia lakisääteisiä vaikuttamistoimielimiä. Neuvostoille on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan kaikissa asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneiden ja vammaisten elinympäristöön, asumiseen, palveluihin tai liikkumiseen.

Vantaan kaupungilla Nuorisovaltuuston edustajilla on läsnäolo - ja puheoikeus osallistua valtuuston, kaupunginhallituksen ja lautakuntien kokouksiin sekä jättää kaupunginhallitukselle aloitteita.

Vanhus- ja vammaisneuvostojen edustajilla näitä oikeuksia ei ole, joten ne eivät voi lausua valtuuston käsittelyssä oleviin usein hyvinkin paljon heidän hyvinvointiinsa ja tarpeisiinsa liittyviin ajankohtaisiin asiakohtiin mielipidettään. Vantaalla ei ole haluttu antaa näille vaikuttamiselimille vielä oikeutta osallistua valtuuston kokouksiin, vaikka arviolta noin 41% kunnista näin on.

Jotta vanhus- ja vammaisneuvoston ääni päätöksenteossa huomioitasi ja kuuluisi paremmin tulisi järjestää ylimääräinen iltakoulutyyppinen valtuuston kokous vuosittain, jossa vanhus- ja vammaisneuvostojen edustajat voivat esittää kysymyksiä ja tuoda esiin ongelmakohtia, joihin haluavat vaikuttaa.

Me allekirjoittaneet edellytämme, että Vantaan kaupunginvaltuusto järjestää vuosittain kaupungin taloussuunnittelun ja strategian evästyksiin tukeutuvan iltakoulutyyppisen tilaisuuden, jossa vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston edustajat voivat esittää kaupungin virkamiehille kysymyksiä ja tuoda keskusteluun asioita, joihin haluavat kaupungin päätöksenteossa vaikuttaa."

Kuntademokratian palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Muihin vaikuttamistoimielimiin nähden nuorisovaltuuston edustajien poikkeuksellinen puhe- ja läsnäolo-oikeus kaupungin toimielinten kokouksissa on haluttu mahdollistaa siitä syystä, että heillä ei ole ollut ikänsä puolesta mahdollisuutta asettua ehdolle tai äänestää vaaleissa ja näin ollen toimia varsinaisena jäsenenä päätöstoimielimissä tai saada osaltaan vaikuttaa valtuuston kokoonpanoon. Valtuustoläsnäolon osalta huomioitavaa on, että nuorisovaltuuston edustajien puheoikeus valtuuston kokouksissa on puheenjohtajan harkinnan varassa (hallintosäännön 17 luku 9 §).

Hallintosäännön (2 luku 2 §) mukaisesti kaupunginhallitus päättää vaikuttamistoimielinten toimintaedellytyksistä. Vaikuttamistoimielimillä on toimintasääntöjensä mukaisesti mahdollisuus jättää aloitteita kaupunginhallitukselle. Lisäksi kaupunginhallituksella on oikeus nimetä edustajansa vaikuttamistoimielinten kokouksiin ja niin on myös toimittu (esim. KH 11.8.2025, § 9-12). Vaikuttamistoimielinten kokousten pöytäkirjat tuodaan tiedoksi kaupunginhallituksen kokouksiin ja myös noin kerran kuussa se on kokouksissaan kuullut edustajiensa suulliset raportit toimielimistä ja vaikuttamistoimielimistä. Näillä toimilla halutaan vahvistaa ajankohtaisten asioiden, kohderyhmän tarpeiden ja näkemysten välittyminen päätöksentekoon.

Hallintosäännön (17 luku 3 §) mukaan toimielin itse päättää kokoustensa ajan ja paikan. Kaupunginvaltuuston kokouskalenteri on perinteisesti päätetty kalenterivuodeksi kerrallaan kaupunginhallituksen esityksestä. Hallintosääntö (22 luku 6 §) määrittelee kaupunginvaltuuston iltakoulun aiheiksi kaupungin strategiavalmisteluun liittyvät asiat sekä muut ajankohtaiset aiheet. Iltakoulussa voidaan myös selostaa kaupungin yhtiöiden ja yhteistyökumppaneiden toimintaan liittyviä asioita. Valtuuston selostustilaisuuksien ja iltakoulujen tarkemmasta sisällöstä päättää kuitenkin kaupungin johtoryhmä.

Näin ollen aloitteen aiheen toteuttamiseksi kaupunginhallituksen tulisi esittää kaupunginvaltuustolle ylimääräisen iltakoulun pitämistä. Kaupunginvaltuuston ylimääräisen iltakoulun järjestämiseen tulisi varata 22 000 €:n määräraha. Lisäksi mikäli ylimääräinen iltakoulu järjestettäisiin, tulisi sen tasapuolisen kohtelun periaatteen mukaisesti ulottua kaikkiin vaikuttamistoimielimiin.

Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala / Kuntademokratia
Hallintojohtaja Rusanen Leena

18.11.2026

VD/4908/00.02.00.03/2026

Palvelualue pitää nykyisiä vaikuttamistoimielimien vaikutuskanavia riittävinä tuomaan kohderyhmiä koskevat asiat keskusteluun ja päätöksentekoon eikä näe tarvetta ylimääräiselle iltakoululle. Jo aiemmin mainitun aloiteoikeuden lisäksi vaikuttamistoimielimet voivat tuoda tärkeinä pitämänsä asiat kaupunginhallituksen edustajan kautta kaupunginhallituksen tietoon ja tämän lisäksi vaikuttamistoimielimet voivat olla aktiivisesti yhteydessä viranhaltijoihin tärkeiksi katsomistaan asioista. Vaikuttamistoimielimillä on mahdollisuus omien tilaisuuksiensa puitteissa kutsua paikalle viranhaltijoita selostamaan halutuista aihealueista, esimerkiksi talouden ja strategian kysymyksistä.

Päätös / Hallintojohtaja

Päätän

a) antaa Tarja Eklundille ja Kati Tyystjärvelle sekä 7 muulle valtuutetulle vastauksen heidän tekemäänsä aloitteeseen ja
b) esittää kaupunginhallitukselle merkittäväksi tämä vastaus tiedoksi.

Vantaa 18.11.2026

Rusanen Leena
Hallintojohtaja

Allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä.

Täytäntöönpano Kuntademokratian palvelualue

Tiedoksianto asianosaiselle

Tiedoksiantaja: Vastaava hallintoassistentti Minttu Uurinmäki

☑ Annettu tiedoksi sähköisesti
Pvm:
Vastaanottajat:

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit vaatia siihen oikaisua **toimielimeltä** eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala / Kuntademokratia
Hallintojohtaja Rusanen Leena

18.11.2026

VD/4908/00.02.00.03/2026

MUUTOKSENHAKUOHJEET

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä:

lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen

ja/tai
tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla.

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen sähköpostilla tai sähköisen asiointipalvelun kautta, postittamalla tai henkilökohtaisesti Tikkurilan Vantaa-Infoon sen aukioloaikana. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena. Ilmoita siinä päätös, johon haet oikaisua, sekä mahdollinen diaarinumero. Kerro mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Jos sinulla on vaatimustasi tukevia asiakirjoja, liitä myös ne mukaan oikaisuvaatimukseen. Lopuksi ilmoita yhteystietosi ja kotikuntasi ja allekirjoita oikaisuvaatimus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Jos käytät laillista edustajaa, oikaisuvaatimuksessa tulee olla myös edustajan vastaavat tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan kaupungin yhteystiedot:

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Käyntiosoite: Kirjaamon asiakaspalvelu/Tikkurilan Vantaa-Info, Dixi (2. krs.), Ratatie 11, 01300 Vantaa
(Tarkista aukioloajat soittamalla tai osoitteesta https://www.vantaa.fi/vantaa-info)
Puhelin: (09) 83911 (vaihde)
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Asiointipalvelun osoite: https://asiointi-vantaa.digiloikka.fi/prod/eservices/available/start/Oikaisuvaatimus-paatokselle

7 Määrärahamuutokset vuoden 2026 talousarvion käyttötalousosaan, investointiosaan ja tuloslaskelmaosaan

VD/8047/02.01.00.04/2026

PT/MR/PK

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Hallintosäännön 14 luvun 5 §:n mukaisesti talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä kaupunginvaltuustolle talousarviovuoden aikana sitovuustasojen mukaisesti. Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin sekä tulo- ja menoarvioihin. Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.11.2025 talousarvion vuodelle 2026. Talousarviossa on määritelty valtuuston nähden sitovat määrärahat.

Talousarvion sitovuustaso on kuvattu harmaalla pohjavärillä.

Konsernijohdon ja elinvoiman toimialan käyttötalouden määrärahamuutosesitys 2026

Konsernijohdon ja elinvoiman toimialan toimintatuottojen ennustetaan alittavan talousarvion noin 1,1 milj. eurolla. Tuloalitus syntyy henkilöstön työterveyshuollon käyttämisestä. Työterveydenhuollon määrärahat on keskitetty henkilöstöpalveluiden palvelualueelle ja määräraha tulee alittumaan arviolta noin 2,8 milj. eurolla. Työterveydenhuollon kustannuksiin liittyen kaupunki saa KELA-korvauksina tuloja valtiolta. Koska kustannuksien ennustetaan alittuvan, niin myös tulojen ennustetaan alittuvat noin 1,2 milj. eurolla. Muiden Konsernijohdon ja elinvoiman palvelualueiden tulojen ennakoidaan hieman ylittyvän, joten tuloalituksen ennustetaan toimialalla olevan 1,1 milj. euroa.

Konsernijohto ja elinvoima	MUUTETTU TA 2026 (KV 21.9.2026 § 4)	MUUTOS 2026	UUSI TA 2026
Tulot	16 980 000	-1 100 000	15 880 000
Menot	-183 727 900	2 800 000	-180 927 900
Toimintakate	-166 747 800	1 700 000	-165 047 800

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan käyttötalouden määrärahamuutosesitys 2026

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan yhteenlaskettujen käyttötalouden tulojen ennustetaan alittavan alkuperäisen talousarvion 0,35 milj. eurolla. Ennustetut tulot alittuvat sekä ulkopuolisen hankerahoituksen muutosten että varsinaisen toiminnan tulojen alittumisen seurauksena. Ulkopuolinen hankerahoitus toteutuu arvion mukaan 0,2 milj. euroa budjettia pienempänä. Merkittävimmät hanketoiminnan muutokset kohdistuvat liikuntapalveluihin, jossa hankerahoitus pienenee 0,2 milj. euroa. Hanketoiminnassa tapahtuneet muutokset pienentävät samanaikaisesti toimialan yhteenlaskettuja hankemenoja arviolta 0,1 milj. euroa.

Varsinaisen toiminnan tulot alittavat alkuperäisen talousarvion ennusteen mukaan yhteensä 0,15 milj. euroa. Tulojen alitusta selittää Kuusijärven saunapalvelut, joissa sähkösaunojen pitkittynyt remontti on vaikuttanut merkittävästi tulokertymään. Kuusijärven palveluiden tulojen ennustetaan jäävän tavoitteesta 0,3 milj. euroa.

Toimialan yhteenlaskettujen käyttötalousmenojen ennustetaan pysyvän alkuperäisessä talousarviossa.

Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	TA 2026	MUUTOS 2026	UUSI TA 2026
Tulot	14 726 900	-350 000	14 376 900
Menot	-97 565 700	0	-97 565 700
Toimintakate	-82 838 800	-350 000	-83 188 800

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta käsitteli 9.11.2026 kokouksessaan määrärahamuutosesitystä.

Kaupunkiympäristön toimialan käyttötalouden määrärahamuutosesitys 2026

Kaupunkitilalautakunnan alaisten bruttobudjetoitujen yksiköiden tulojen ennustetaan alittavan talousarvion 0,65 milj. eurolla ja menojen ennustetaan ylittävän talousarvion 3,25 milj. eurolla.

Katujen ja puistojen palvelualueen bruttoyksiköiden käyttötalouden talousarvioon ennustetaan yhteensä 3,25 milj. euron ylitystä toimintakuluihin ja toimintatuottoihin. Ratikkayksikön osalta määrärahamuutos johtuu tulojen sekä menojen osalta Vaaralan varikon rakentamisesta. Menot ja tulot perustuvat Vantaan ja Pääkaupunkiseudun Liikenne Oy:n väliseen sopimukseen Vaaralan varikon toteuttamisesta sekä Vantaan kaupungin sopimuksiin. Kulut ja tulot ovat pääasiassa rakennuttamiseen liittyviä asiantuntijatehtäviä. Läpilaskutettavat kulut ovat arvoltaan noin 750 000 euroa. Helsingin seudun ympäristöpalveluille ennustetaan rakennettavan vesihuoltoverkostoa 6,5 milj. eurolla, joten toimintakulut ovat ylittämässä määrärahan 2,5 milj. eurolla. Koska vesihuoltoverkosto laskutetaan HSY:ltä, niin myös tuotot ylittyvät 2,5 milj. euroa.

Kiinteistöt ja tilat palvelualueen bruttoyksiköiden toimintatuottojen ennustetaan alittava talousarvion 3,9 milj. eurolla maanmyyntivoittoihin kohdistuen. Maanmyyntivoittoja on budjetoitu 24,5 milj. euroa vuodelle 2026. Lokakuun loppuun mennessä kiinteistökaupoista on toteutunut maanmyyntivoittoja yhteensä 18,3 milj. euroa. Maanmyyntivoittoja ennustetaan toteutuvan vuonna 2026 yhteensä 20,6 milj. euroa, jolloin maanmyyntivoitot alittavat käyttösuunnitelman 3,9 milj. euroa. Asuntotonttien kysyntä on kasvanut vuoden aikana ennakoitua vähemmän, joten merkittävää piristävää vaikutusta maanmyynnille on jouduttu odottamaan viime vuoden ennusteita pidempään. Yritystonttien kysyntä on kuitenkin kasvanut vuoden aikana ja se on osin paikannut edelleen heikkoa asuntotonttien kysyntää.

Kaupunkitilalautakunta, bruttobudjetoidut	TA 2026	MUUTOS 2026	UUSI TA 2026
Tulot	65 775 000	-650 000	65 125 000
Menot	-79 116 100	-3 250 000	-82 366 100
Toimintakate	-13 341 100	-3 900 000	-17 241 100

Kaupunkitilalautakunta käsitteli 11.11.2026 kokouksessaan määrärahamuutosesitystä.

Julkisen käyttöomaisuuden investointien hankeryhmän määrärahamuutosesitys 2026

Julkisen käyttöomaisuuden ennustetaan ylittävän talousarvion 20 milj. eurolla Vantaan ratikan määrärahojen osalta.

Vantaan ratikan tarkennettu hankesuunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 17.11.2025. Hankesuunnitelman tarkistettu kokonaiskustannusarvio on noin 750 milj. euroa, josta Vantaan osuus on 682 milj. euroa. Ratikan rakentaminen eteni toteutusvaiheeseen joulukuussa 2025.

Rakentajat ovat vuoden 2026 aikana tarkentaneet niin ratikan rakentamisaikataulua kuin rakentamiskustannuksiakin. Ratikan rakentaminen etenee aiempaa arviota nopeammin ja kulut kertyvät siksi talousarviossa 2026 arvioitua nopeammassa aikataulussa.

Julkinen käyttöomaisuus menot	**TA 2026**	**MUUTOS 2026**	**UUSI TA 2026**
Julkinen käyttöomaisuus menot yhteensä	-225 000 000	-20 000 000	-245 000 000
Kunnallistekniset työt	-45 000 000	0	-45 000 000
93 1 Liikennealueet	-33 135 000		-33 135 000
93 2 Urheilualueet	-3 240 000		-3 240 000
93 3 Virkistysalueet	-3 140 000		-3 140 000
93 4 Ympäristörakentaminen	-4 660 000		-4 660 000
93 5 Yhteishankkeet	-825 000		-825 000
93 8 Vantaan ratikka	-180 000 000	-20 000 000	-200 000 000

Kaupunkitilalautakunta käsitteli 11.11.2026 kokouksessaan määrärahamuutosesitystä.

Kiinteän omaisuuden investointien hankeryhmän määrärahamuutosesitys 2026

Kiinteän omaisuuden investointien hankeryhmän ennustetaan ylittävän talousarvion yhteensä 0,95 milj. eurolla.

Kiinteän omaisuuden ostomäärärahan käyttö jakautuu varsinaisiin maanostoihin ja sopimuskorvauksena saatujen maa-alueiden arvon kirjaamiseen. Määrärahasta maksetaan raakamaan hankinnat, tontinosien ja muiden rakennustonttien hankinnat, lunastuskorvaukset sekä välttämättömät maanhankinnat kuten katualue- ja viheralueostot sekä yleisten alueiden lunastukset. Vuoden 2026 määräraha oli poikkeuksellisesti kiinteän omaisuuden ostoon 39 milj. euroa ja maa-alueiden kunnostukseen 3 milj. euroa.

Kiinteän omaisuuden ostoon on kirjattu toteutuneita kustannuksia lokakuun loppuun mennessä 38,26 milj. euroa. Määrärahalla on ostettu kaikkiaan noin 63 ha alueita, jotka tukevat kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista ja yhdyskuntarakenteen eheyttämistä. Kiinteän omaisuuden hankinnoista noin 23 ha edistävät osaltaan luonnon monimuotoisuutta.

Keskeiset Vantaan ratikan tarvitsemat maa-alueet 7,18 ha on saatu kaupungin omistukseen katualuetoimituksella, jonka loppukokous pidettiin 16.6.2026. Korvauksia maanluovuttajille maksettiin korkoineen noin 9,93 milj. euroa. Vantaan ratikan toteutumisen varmistamiseksi on ratikkareitin varrella valmistunut useita asemakaavamuutoksia, joihin liittyi merkittäviä maankäyttösopimuksia. Maankäyttösopimusten mukaiset maanhankinnat toteutuvat kaavamuutosten voimaantultua ja ratikan rakentumisen aikataulussa. Mm. vuonna 2026 toteutuneiden Muuran alueen maanluovutusten arvo on yli 14 milj. euroa ja Vaaralassa Oy Karl Fazer Ab:n alueen toteutuneiden maanluovutusten arvo on noin 2,2 milj. euroa.

Määrärahan lisätarve kiinteän omaisuuden ostoon aiheutuu valtaosaltaan Vantaan ratikan tarvitsemien maanhankintojen keskittymisestä vuodelle 2026. Jo toteutuneiden kustannusten lisäksi vuonna 2026 tulee vielä toteutumaan jo päätettyjä kauppoja Lapinkylästä, Jokivarresta ja Vaaralasta yhteensä n. 14,6 ha, joihin tarvitaan määrärahaa 1,2 milj. euroa. Lisäksi loppuvuoden uusiin mahdollisiin hankintoihin varataan noin 0,2 milj. euroa. Maanhankintojen lisämäärärahan tarve on yhteensä 0,7 milj. euroa.

Maa-alueiden kunnostusta sekä tonttimaan esirakentamista on ollut 2026 useissa kaupungin kohteissa, ja talousarvioon varattu määräraha 3,0 milj. euroa on käytetty lähes loppuun. Merkittävin esirakentamiskohde on ollut Kiilan alueelle toteutettu myytävien teollisuustonttien esirakentaminen noin 4 hehtaarin alueelle. Ennakoimattomia maa-alueiden puhdistustarpeita on tullut esille useita, joista suurimpana Kaivokselan urheilukentän jätteelliset maamassat, joihin käytettiin noin 0,3 milj. euroa. Vantaan Ratikan maarakentaminen on ollut laajaa ja sen yhteydessä on jouduttu kunnostamaan ja puhdistamaan pilaantuneita maita noin 0,25 milj. euron edestä. Maa-alueiden kunnostamisen lisämäärärahan tarve on 0,25 milj. euroa.

Kiinteä omaisuus	**TA 2026**	**MUUTOS 2026**	**UUSI TA 2026**
Kiinteä omaisuus, tulot	3 500 000		3 500 000
Kiinteän omaisuus, menot	-42 000 000	-950 000	-42 950 000
Kiinteän omaisuuden osto	-39 000 000	-700 000	-39 700 000
Maa-alueiden kunnostus	-3 000 000	-250 000	-3 250 000

Kaupunkitilalautakunta käsitteli 11.11.2026 kokouksessaan määrärahamuutosesitystä.

Tuloslaskelmaosan rahoitustuotot ja -kulut määrärahamuutosesitys 2026

Korkokulujen arvioidaan ylittävän talousarvion noin 2 milj. eurolla kohonneiden markkinakorkojen takia.

Rahoitustuotot ja -kulut	**TA 2026**	**MUUTOS 2026**	**UUSI TA 2026**
Korkotuotot	16 700 000		-16 700 000
Muut rahoitustuotot	15 900 000		-15 900 000
Korkokulut	-26 060 000	2 040 000	28 100 000
Muut rahoituskulut	-405 000		405 000

Kaupunginhallitus 1.2.2026

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että

a) konsernijohdon ja elinvoiman toimialan toimintatuloja lasketaan 1 100 000 euroa ja toimintamenoja lasketaan 2 800 000 euroa,
b) kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan toimintatuloja lasketaan 350 000 euroa,
c) kaupunkiympäristön toimialan kaupunkitilalautakunnan alaisten bruttoyksiköiden toimintatuloja lasketaan 650 000 euroa ja toimintamenoja korotetaan 3 250 000 euroa,
d) investointiosan julkisen käyttöomaisuuden hankeryhmän erikseen sitovaa erää Vantaan ratikka menoja korotetaan 20 000 000 euroa,
e) investointiosan kiinteän omaisuuden hankeryhmän menoja korotetaan 950 000 euroa ja

f) korkokulujen menoja korotetaan 2 040 000 euroa.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, puh. 043 824 9254, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi) talousarvio-päällikkö Päivi Kandolin, puh. 040 626 7613, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

8 Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2027–2030 /PT (kvalt)

VD/8049/02.01.00.00/2026

PT/MR/PK

Suomen talouden pitkään jatkunut alavire on vaikuttanut voimakkaasti Vantaan kaupungin talouteen, joka on ollut alijäämäinen vuodesta 2024 lähtien. Talous pitää saada tasapainotettua ja tämä vaatii kaupungilta vaikeitakin toimenpiteitä, joita on valmisteltu ja toteutettu viime vuosien aikana.

Suomen talous on nyt vihdoin kääntynyt kasvuun, mutta toipuminen on edelleen hidasta. Kasvua tukevat erityisesti viennin vahvistuminen, investointien lisääntyminen sekä yksityisen kulutuksen elpyminen. Kasvua toisaalta hillitsee muun muassa julkistalouden merkittävä sopeuttamistarve. Epävarmuus jatkuu erityisesti geopoliittisten konfliktien, energian hinnan kehityksen ja maailmankaupan häiriöiden vuoksi.

Tilastokeskuksen mukaan Suomen bruttokansantuote kasvoi vuoden 2026 toisella neljänneksellä 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Kasvua tukivat vienti sekä yksityinen kulutus ja investoinnit. Talouden kehitys on ollut myös aiemmin arvioitua vahvempaa, ja vuosien 2024 ja 2025 kasvulukuja on tarkistettu ylöspäin. Valtiovarainministeriön syyskuussa 2026 julkaiseman ennusteen mukaan bruttokansantuote kasvaa 1,6 prosenttia vuonna 2026, 1,8 prosenttia vuonna 2027 ja 1,5 prosenttia vuonna 2028. Talouskasvun arvioidaan siten vahvistuvan vuonna 2027, mutta jäävän edelleen verrattain maltilliseksi.

Inflaatio on kiihtynyt vuoden 2026 aikana energian hinnan nousun seurauksena. Suomen Pankin kesäkuun ennusteessa Suomen vuoden 2026 inflaatioksi arvioitiin 2,4 prosenttia. Inflaation arvioidaan hidastuvan 1,6 prosenttiin vuonna 2027 ja olevan 1,8 prosenttia vuonna 2028. Korkotaso on samalla kääntynyt uudelleen nousuun. Yleinen markkinakorko Euribor 12 kuukautta nousi lokakuussa yli 3,2 prosenttiin, kun vuotta aikaisemmin se oli noin prosenttiyksikköä matalammalla tasolla.

Työmarkkinoilla talouden vahvistuminen näkyy selvästi hitaammin. Valtiovarainministeriön syksyn 2026 ennusteen mukaan työllisyys vähenee vielä vuonna 2026 ja alkaa kasvaa vasta vuodesta 2027 lähtien. Työttömyysaste on vuonna 2026 yli 10 prosenttia. Työmarkkinatilanteen nopeaa paranemista ei ole odotettavissa, vaikka talous onkin kääntynyt kasvuun.

Investoinnit muodostavat lähivuosien kasvun kannalta keskeisen myönteisen tekijän. Erityisesti datakeskuksiin, vihreään siirtymään ja puolustusteollisuuteen kohdistuvien investointien arvioidaan tukevan kasvua. Asuntorakentaminen on sen sijaan edelleen heikkoa, ja valtiovarainministeriö arvioi sen toipumisen alkavan vasta vuonna 2027. Asuntorakentamisen piristyminen olisi Vantaan kannalta erityisen merkittävä asia talouden toipumiselle.

Euroalueen talousnäkymää varjostavat vuonna 2026 geopoliittiset jännitteet ja energiamarkkinoiden häiriöt. IMF (International Monetary Fund) arvioi heinäkuussa 2026 euroalueen bruttokansantuotteen kasvun hidastuvan 2025 vuoden 1,4 prosentista 0,9 prosenttiin vuonna 2026 ja olevan 1,2 prosenttia vuonna 2027. Samalla IMF ennakoi euroalueen inflaation nousevan 2,9 prosenttiin vuonna 2026 ja olevan 2,3 prosenttia vuonna 2027.

Suomen kasvun kannalta tilanne on kaksijakoinen. Viennin ja investointien vahvistuminen sekä yksityisen kulutuksen elpyminen tukevat kasvua, mutta korkea työttömyys, rakentamisen heikkous, kohonnut korkotaso sekä julkisen talouden tila jarruttavat tätä kehitystä.

Valtiovarainministeriön mukaan julkisen talouden keskeinen ongelma on rakenteellinen epätasapaino eli se, että menot kasvavat tuloja nopeammin myös tilanteessa, jossa talous kasvaa. Talouskasvu ei siten yksin riitä korjaamaan julkisen talouden pitkään jatkunutta alijäämää ja velkaantumista. Velkaantumisen taustalla on useita tekijöitä, mm. väestön ikääntymisen aiheuttama palvelutarpeen kasvu, sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannusten nousu, korkomenojen kasvu, puolustusmenojen lisääntyminen, pitkään jatkunut hidas talouskasvu sekä heikko työllisyyskehitys.

Julkinen talous on ollut alijäämäinen joka vuosi vuodesta 2009 lähtien. Suurimmat alijäämät ovat syntyneet koronaepidemian jälkeen vuosina 2020, 2024 ja 2025. Valtiovarainministeriön syksyn 2026 ennusteen mukaan julkisyhteisöjen alijäämä vuonna 2025 oli 3,8 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen ja kasvaa 4,2 prosenttiin vuonna 2026. Vuosina 2027–2030 alijäämän arvioidaan pysyvän noin 4,5 prosentissa suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Myös julkinen velka kasvaa nopeasti. Valtiovarainministeriö arvioi velkasuhteen nousevan vuonna 2026 noin 90 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen ja edelleen lähes 98 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Julkisen talouden vahvistuminen jää siten selvästi talouden yleistä suhdannekäännettä hitaammaksi.

Kuntatalouden näkymät heikkenevät vuosina 2026–2027. Kuntien taloutta painaa toimintamenojen kasvu, erityisesti palkkaratkaisut, väestörakenteen muutokset sekä uudet tehtävät, kuten TE-uudistukseen liittyvät kustannusriskit. Lisäksi investointipaineet ovat suuret erityisesti kasvukeskuksissa ja ne lisäävät kuntien velkaantumista. Kunnat myös eriytyvät voimakkaasti kasvaviin ja väestöään menettäviin kuntiin. Kuntien verorahoituksen kasvua heikentävät valtionosuuksiin kohdistuvat leikkaukset, kuten hallituksen päättämä valtionosuuksien indeksijarru.

Vuonna 2025 kuntatalous heikkeni edellisvuodesta. Kuntien yhteenlaskettu vuosikate laski 2,9 mrd. euroon ja tilikauden tulos noin 0,7 mrd. euroon. Tulosta paransivat kertaluonteiset omaisuuden myyntituotot. Vuosikate riitti kattamaan poistot, mutta jäi 420 milj. euroa nettoinvestointeja pienemmäksi. Toiminnan ja investointien rahavirta oli noin 0,8 mrd. euroa negatiivinen, minkä seurauksena kuntien rahoitusasema ja velkaantuminen heikkenivät. Kuntien lainakanta kasvoi noin 0,9 mrd. eurolla 20,2 mrd. euroon.

Veropohjan rapautuminen, hintatason nousu, väestörakenteen muutokset, yleinen talous- ja työllisyyskehitys sekä erityisesti suurten kaupunkien kasvavat investointi- ja menopaineet voivat syventää yksittäisten kuntien talouden epätasapainoa. Kuntien omat sopeuttamistoimet erityisesti palveluverkossa ja henkilöstömenoissa ovatkin olennainen osa taloudenhoitoa. Kunnilla on entistä suurempi vastuu työllisyyden edistämisestä ja työttömyyden etuusmenojen rahoituksesta, mikä lisää kuntatalouden herkkyyttä suhdannevaihteluille. Perustoimeentulotuen laskutusmenettelyyn siirtyminen vuonna 2029 lisää myös jossain määrin kuntatalouden suhdanneherkkyyttä.

Vantaan vuoden 2027 talousarvion valmistelu

Vantaan kaupungin taloutta on viime vuosien ajan yleisen taloustilanteen lisäksi heikentänyt erityisesti korkeat työttömyysluvut sekä verotulojen heikko kehitys. Lisäksi asuntorakentamisen seisahtuminen on laskenut maanmyyntituloja. Vuoden 2025 alusta tuli voimaan TE-uudistus, jossa työllisyys- ja elinvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi pysyvästi kuntien tehtäväksi. Uudistus tuli voimaan hankalassa suhdannetilanteessa, jossa työttömyysluvut olivat ennätyskorkealla ja tilanne on sen jälkeen edelleen heikentynyt. Suhdanteen vuoksi uudistus kasvatti kaupungin toimintamenoja enemmän kuin valtionosuustuloja.

Kaupungin ja rahastojen yhteenlasketut toimintatulot talousarviossa 2027 ovat 430,6 milj. euroa ja toimintamenot 1 262,4 milj. euroa. Vuoden 2026 talousarvioon nähden toimintatulot kasvavat 13,3 prosenttia ja toimintamenot 3,7 prosenttia.

Toimintamenoihin on kohdennettu määrärahoja erityisesti kattamaan työttömyyden hoidosta aiheutuneita kustannuksia työttömyystilanteen ollessa edelleen ennätyksellisen heikko Vantaalla. Vaikka väestöennusteen mukaan lapsimäärät laskevat tulevina vuosina, niin vammaisopetuksen lisääntynyt tarve edelleen kasvaa kasvattaen koulutuksen menoja. Varhaiskasvatuksen osalta lapsimäärien lasku puolestaan hillitsee menokasvua, jota syntyy mm. inflaation kautta. Lisäksi määrärahaa on kohdennettu HSL:n menojen kattamiseen sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan uusiin kohteisiin, joita ovat Elmon uimahalli, Jumbon kirjasto ja Håkansbölen kartano. Kunta-alan palkkaratkaisun kustannusvaikutuksen varaus on keskitetty konsernijohdon ja elinvoiman toimialalle. Kaupungin tulevan organisaatiouudistuksen vuoksi varaus jätetään keskitetyksi ja jaetaan toimialoille vasta vuoden 2027 aikana.

Taloussuunnitelmassa 2027–2030 Vantaan tuloveroprosentti on 6,4 koko taloussuunnitelmakauden ajan. Kaupungin arvioidaan saavan kunnallisveroja 429,0 milj. euroa vuonna 2027 eli 5,7 prosenttia enemmän kuin vuoden 2026 tilinpäätösennusteessa ennustettu. Koko maan kuntien yhteisöveroarvion pohjalta kaupungin arvioidaan saavan yhteisöveroja 80,0 milj. euroa vuonna 2027, mikä tarkoittaisi 10,7 prosentin kasvua vuoden 2026 ennusteeseen nähden. Vuonna 2027 kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän 114,0 milj. euroa, 4,3 prosentin nousu vuoden 2026 tilinpäätösennusteeseen nähden. Taloussuunnitelmakaudella 2027–2030 kiinteistöveroprosentit pidetään ennallaan, elleivät lainsäädäntömuutokset muuta edellytä.

Kaupungin arvioidaan saavan valtionosuuksia yhteensä 279,0 milj. euroa vuonna 2027, mikä on 2,4 prosenttia vuotta 2026 enemmän.

Vuosikate on vuoden 2027 talousarviossa 63,6 milj. euroa (TA 2026: 49,2 milj. euroa) ja poistot 121,0 milj. euroa. Vuoden 2027 talousarvion tilikauden tulos on negatiivinen -57,4 milj. euroa ja tilikauden alijäämä on -58,6 milj. euroa.

Vuonna 2027 kaupungin lainakanta kasvaa talousarvion mukaan noin 333 milj. euroa, jolloin pitkäaikainen lainakanta olisi vuoden 2027 lopussa enintään 1 733 milj. euroa. Lainavarausta kasvattavat erityisesti kaupungin perusinvestointien kasvu ja Vantaan ratikan investointi.

Taloussuunnitelman 2027–2030 investoinnit

Vuonna 2027 talousarvion investointiohjelmassa investointimenot ovat 433,4 milj. euroa ja investointiosan netto 369,9 milj. euroa. Investointiohjelma päivitetään vuosittain osana talousarvion valmistelua. Talousarvion mukaisesti vuoden 2027 kokonaisinvestoinneista 17 prosenttia pystytään rahoittamaan tulorahoituksella.

Kaupunkiympäristön toimialan kiinteistöt ja tilat -palvelualue on valmistellut yhdessä toimialojen ja talousohjauksen kanssa Vantaan kaupungin rakentamista koskevan rakennusinvestointiohjelman seuraavalle 10-vuotiskaudelle. Uudisrakentamiseen on vuodelle 2027 budjetoitu yhteensä 53,2 milj. euroa. Vuoden 2027 aikana valmistuvat Kontiopuiston ja Sammakkolammen päiväkodit sekä Päiväkoti Silva. Kouluhankkeista valmistuvat Itä-Hakkilan koulun uudisosa ja Viertolan koulun laajennus. Lisäksi Elmon uimahalli valmistuu vuonna 2027.

Taloussuunnitelmakaudella valmistuvat Kivivuoren päiväkoti, Nikinmäen päiväkoti, Ojapuiston yhtenäiskoulun esiopetustilat ja Ruutulipun päiväkoti. Kouluhankkeista valmistuvat Ojapuiston yhtenäiskoulu sekä Havu-rakennuksen korvaava laajennus ja Kaarna (Lehtikuusen koulu) sekä Askiston koulun mahdollinen laajennus. Taloussuunnitelmakaudella rakennetaan lisäksi liikuntahalli Ojapuiston yhtenäiskoulun yhteyteen. Kuusijärven ulkoilualueelle rakennetaan huoltorakennus ja Myyrmäen urheilutalon uimahallia laajennetaan peruskorjauksen yhteydessä. Vuodelle 2027 määräraharahoitteisiin korjausrakennushankkeisiin on budjetoitu yhteensä noin 49,7 milj. euroa.

Kunnallistekniikan investointeihin ja Vantaan ratikkaan varataan talousarviossa 2027 yhteensä 300 milj. euroa. Hankkeet toteutetaan toimialan strategian ja asuntotuotanto-ohjelman mukaisesti, ja toimintaa ohjaavat osaltaan myös maankäyttösopimukset. Määrärahasta on varattu Vantaan ratikan rakentamiseen 255 milj. euroa.

Tietojärjestelmäinvestointeihin on vuodelle 2027 varattu 6,0 milj. euron, irtaimen omaisuuden investointeihin 9,0 milj. euron sekä osakkeiden ja osuuksien hankintaan 2,0 milj. euron määräraha. Lisäksi talousarviossa on varattu maanhankintaan ja maa-alueiden kunnostamiseen 12,0 milj. euroa. Vuonna 2027 maanhankintaa lisää vielä ratikan maanhankinta Lentoaseman ja Tietotien asemakaavojen sekä muutaman yksittäisen neuvottelussa olevan kiinteistökaupan myötä.

Kaupunginjohtajan talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys esiteltiin valtuutetuille ja kaupunginhallituksen jäsenille talousarvion ja taloussuunnitelman informaatiotilaisuudessa 26.10.2026. Esityslistan liitteenä on kaupunginjohtajan talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys vuosille 2027–2030. Kaupunginhallituksen asettama neuvottelukunta käsittelee talousarvioesitystä 30.11.2026.

Kaupunginhallitus 1.12.2026

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) hyväksyä talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys vuosille 2027–2030 kaupunginhallituksen esityksenä kaupunginvaltuustolle,
b) oikeuttaa talousohjaus tekemään taloussuunnitelmaesitykseen ja sen perusteluihin kaupunginhallituksen tekemät muutokset sekä teknisluonteiset laskennalliset tarkistukset ja tekstitarkistukset ja
c) esittää kaupunginvaltuustolle
    1. hyväksyttäväksi vuoden 2027 talousarvion strategiset vuositavoitteet sekä valtuustoon nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot,
    2. hyväksyttäväksi vuoden 2027 talousarvion täytäntöönpanomääräykset, ja
    3. hyväksyttäväksi taloussuunnitelma 2027–2030

Liitteet:
- Kaupunginjohtajan esitys - talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2027–2030

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
kaupunginjohtaja Pekka Timonen, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
talousarviopäällikkö Päivi Kandolin, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

TALOUSSUUNNITELMA 2027–2030

TALOUSARVIO 2027

Kaupunginjohtajan esitys 26.10.2026

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS 1

TOIMINTAYMPÄRISTÖ 3
Vantaan väestö 3
Rakentaminen 13
Työllisyys 15
Hyvinvointi ja turvallisuus 18
Talous 24
Vantaan henkilöstömäärän kehitys 34
Kaupungin toimitilamäärän kehitys 34
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kaupunkikonsernissa 36

VANTAAN KAUPUNGIN STRATEGISET VUOSITAVOITTEET 2027 38

KÄYTTÖTALOUSOSA 54
Talousarvion 2027 täytäntöönpano 54
Toimialoittain vertailu 2025–2030 ja kehys 58

YLEISHALLINTO 63
Keskusvaalilautakunta 65
Kaupunginvaltuusto 67
Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus 69
Kaupunginhallitus 71
Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset 74

KONSERNIJOHTO JA ELINVOIMA 75
Yleisjohto 78
Talous ja strategia 80
Henkilöstöpalvelut 83
Konsernipalvelut 86
Elinvoimapalvelut 90
Työllisyys ja kotoutumispalvelut 93
Kuntademokratia 96
Viestintä 99
Sisäinen tarkastus 101

KASVATUS JA OPPIMINEN 103
Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 107
Yhteiset palvelut 108
Perusopetus 110
Varhaiskasvatus 113
Svenskspråkiga servicen 116
Toisen asteen koulutus 119

KAUPUNKIKULTTUURI JA HYVINVOINTI 122
Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta 125
Yhteiset palvelut 126
Kulttuuri- ja kirjastopalvelut 129
Liikunta 133
Nuoriso- ja yhteisöpalvelut 136
Elinikäinen oppiminen 141

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ **146**

KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA **149**
Kaupunkiympäristölautakunta 150
Yhteiset palvelut 151
Kaupunkirakenne ja ympäristö 153

KAUPUNKITILALAUTAKUNTA **157**
Kaupunkitilalautakunta 158
Kadut ja puistot 159
Joukkoliikenne 161
Varikko 163
Kiinteistöt ja tilat 165
Kiinteistöt ja tilat netto 168

RAHASTOT **170**
Kiinteistörahasto 170
Vahinkorahasto 171
Lasten ja nuorten juhlarahasto 173

TULOSLASKELMAOSA **176**

INVESTOINTIOSA **182**
Rakentaminen 183
Uudisrakentaminen 183
Korjausrakentaminen 185
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt 186
Aineeton omaisuus 186
Julkinen käyttöomaisuus 187
Irtain omaisuus 190
Kiinteä omaisuus 191
Osakkeet ja osuudet 191

RAHOITUSOSA **192**
Täydentäviä tietoja 195

KUNTAKONSERNI **197**

LIITTEET **223**
LIITE 1; Uudisrakentaminen 2027–2036 224
LIITE 2; Korjausrakentaminen 2027–2036 228
LIITE 3; Liikuntapaikkarakentaminen 2027–2031 231
LIITE 4; Julkinen käyttöomaisuus 2027-2030 233

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi tammikuussa 2026 uuden kaupunkistrategian. Sen nimi Tulevaisuus asuu Vantaalla heijastelee kaupungin monia hyviä tulevaisuustekijöitä. Kasvun ennustetaan jatkuvan, syntyvyyden enemmyys on suuri, työvoima kasvaa ja kaupungissa asuu paljon lapsia ja nuoria. Näiden tulevaisuustekijöiden muuttaminen menestystekijöiksi on kaupungille ratkaisevan tärkeää.

Tulevaisuuden vastuullinen rakentaminen edellyttää myös tasapainoista taloutta. Suomen talouden alavire on painanut Vantaan talouden selvästi alijäämäiseksi, ja useita kaupungin taloutta vahvistavia toimenpiteitä on jo toteutettu. Työ jatkuu koko valtuustokauden ajan. Tulojen ja menojen on määrä olla jälleen tasapainossa vuonna 2029.

Työttömyys painaa taloutta parantuneista talousnäkymistä huolimatta

Suomen talous on kääntynyt kasvuun pitkän heikon jakson jälkeen, mutta toipuminen on edelleen hidasta. Kasvua tukevat erityisesti viennin vahvistuminen, investointien lisääntyminen sekä yksityisen kulutuksen elpyminen. Kasvua toisaalta hillitsee muun muassa julkistalouden merkittävä sopeuttamistarve. Epävarmuus jatkuu erityisesti geopoliittisten konfliktien, energian hinnan kehityksen ja maailmankaupan häiriöiden vuoksi.

Valtiovarainministeriön syyskuussa 2026 julkaiseman ennusteen mukaan Suomen bruttokansantuote kasvaa 1,6 prosenttia vuonna 2026 ja 1,8 prosenttia vuonna 2027. Talouskasvun arvioidaan siis vahvistuvan vuonna 2027, mutta jäävän edelleen verrattain maltilliseksi.

Uusimman väestöennusteen mukaan Vantaan väestönkasvu jatkuu edelleen, mutta kasvun ennakoidaan olevan edellisten vuosien ennusteita hitaampaa. Erityisesti tämä näkyy ennustekauden ensimmäisinä vuosina. Vuonna 2025 Vantaan väestö kasvoi noin 1 700 asukkaalla (0,7 %), joka oli yli 2 400 asukasta vähemmän kuin vuonna 2024. Vuonna 2026 Vantaan väestömäärän ennustetaan kasvavan vain noin 1 000 asukkaalla, jossa tosin näkyvät poikkeukselliset kertaluontoiset väestötilaston korjaukset. Vantaan väestön arvioidaan kasvavan keskimäärin 1,1 prosenttia vuodessa seuraavan vuosikymmenen aikana.

Vuosien 2024–2026 vähäiset uusien asuntorakennuskohteiden aloitukset näkyvät vuoden 2026 aikana valmistuvien asuntojen määrän alhaisena tasona, vaikkakin hieman edellistä vuotta suurempana. Valmistuvien asuntojen määrän ennakoidaan jäävän alle 700 asuntoon, kun vuosikymmenen alkuvuosina valmistui vuosittain yli 3 000 asuntoa. Asuntomarkkinoilla vanhojen asuntojen hinnat ovat edelleen laskeneet vuonna 2026, joka rajoittaa uudistuotannon kysyntää.

Talouden orastavasta kasvusta huolimatta työttömyyden kasvutrendi on edelleen jatkunut eikä käänteestä parempaan ole vielä merkkejä. Elokuussa 2026 työttömyysaste oli Vantaalla 14,4 prosenttia, jossa kasvua edellisvuoteen oli 0,8 prosenttiyksikköä. Pitkäaikaistyöttömyys on joitain poikkeuskuukausia lukuun ottamatta kasvanut vuoden 2023 lokakuusta lähtien ja kasvu on jatkunut myös vuoden 2026 aikana. Avoimien työpaikkojen määrä on edelleen hyvin alhainen. Tilanne on sama koko pääkaupunkiseudulla, joka hidastaa Vantaan työllisyyskehityksen kääntymistä positiivisempaan suuntaan alkaneesta talouskasvusta huolimatta.

Vantaan talouden tasapainotus jatkuu

Uusi kaupunkistrategia, Tulevaisuus asuu Vantaalla, hyväksyttiin alkuvuodesta 2026. Strategian toimeenpano on käynnistetty muun muassa hyväksymällä kuusi strategista muutosohjelmaa vuoden 2026 aikana. Näitä ovat elinvoima- ja työllisyysohjelma, turvallisuusohjelma, myönteisen aluekehityksen ohjelma, kotoutumisen ohjelma, ympäristöohjelma sekä talousohjelma. Strategiset ohjelmat ovat keskeiseltä sisällöltään muutosohjelmia. Ne mahdollistavat tarvittavan muutoksen kaupungin toiminnassa strategian tavoitteiden saavuttamiseksi.

Vantaan kaupungin taloutta ovat viime vuosien ajan heikentäneet erityisesti korkea työttömyys sekä verotulojen heikko kehitys. Asuntorakentamisen seisahtuminen on laskenut maanmyyntituloja. Vuoden 2025 alusta tuli voimaan TE-uudistus, jossa työllisyys- ja elinvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi pysyvästi kuntien tehtäväksi. Uudistuksessa siirtyi myös uusia työttömyyden kustannusvastuita kunnille. Uudistus tuli voimaan hankalassa suhdannetilanteessa, jossa työttömyysluvut olivat ennätyskorkealla ja tilanne on sen jälkeen entisestään heikentynyt.

Vuoden 2026 talousarvio piti sisällään noin 18 milj. euron tasapainostustoimeenpiteet. Vuoden 2027 talousarviossa taloutta tasapainotetaan 39 milj. eurolla, josta 29 milj. euroa on pysyväisluonteisia toimenpiteitä. Luku pitää sisällään myös vuonna 2026 käytyjen yhteistoimintaneuvottelujen mahdollistamat henkilöstömenosäästöt vuoden 2027 osalta. Talousohjelma jatkaa talouden pitkäjänteistä tasapainotustyötä. Kaupunkistrategian tavoitteena on saada kaupungin talous tasapainoon vuoteen 2029 mennessä. Tämän saavuttaminen edellyttää myös talouskasvun myönteistä heijastumista kaupungin työllisyys- ja verotulokehitykseen.

Vuoden 2027 talousarviossa on lisäresursseja kohdistettu erityisesti työttömyyden hoidon kustannuksiin sekä koulutuksen lisääntyneisiin palvelutarpeisiin. Lisäksi määrärahoja on kohdennettu HSL:n menojen kattamiseen sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan uusiin kohteisiin (Elmon uimahalli, Jumbon kirjasto ja Håkansbölen kartano). Talouden useista tasapainotustoimenpiteistä huolimatta vuoden 2027 tilikauden tuloksen ennakoidaan olevan yhä voimakkaasti negatiivinen vuosien 2024–2026 tapaan.

Tulevaisuuden rakentaminen ja elinvoiman pitkäjänteinen vahvistaminen jatkuvat. Vantaan historian suurin investointi Vantaan ratikka on rakentamisvaiheessa ja sen on tarkoitus valmistua vuonna 2029. Vuonna 2027 valmistuu ja on rakenteilla useita päiväkoti- ja kouluhankkeita. Myös Elmon uimahalli valmistuu. Konserniyhtiön hankkeista valmistuu Aviapoliksen lukio.

Vantaa on aina ollut muutokseen pystyvä kaupunki. Niin nytkin. Viime vuosina sen on täytynyt sopeutua heikkoon talouskasvuun, kasvavaan työttömyyteen ja hidastuvaan väestönkasvuun. Tässäkin tilanteessa Vantaa luottaa tulevaisuuteen, innovaatio- ja päätöskykyynsä ja asukkaisiinsa.

Tulevaisuus asuu Vantaalla.

Pekka Timonen
kaupunginjohtaja

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Vantaan toimintaympäristön ennustettavuus on ollut monena vuonna hankalaa. Pitkään ennustettu talouden käänne on siirtynyt ja geopolitiikka on osoittautunut arvaamattomaksi. Tämä on heijastunut muun muassa energian hintoihin, tätä kautta laajemmin inflaatioihin ja korkoihin. Euroopan keskuspankin ennustetaan nostavan omaa viitekorkoaan vielä vuoden 2026 aikana. Kiihtyvä inflaatio ja nousevat korot luovat haasteen talouskasvulle, jonka odotetaan jälleen virkoavan.

Tällä hetkellä Valtionvarainministeriö ennustaa Suomelle 1,6 prosentin kasvua kuluvalle vuodelle 2026 ja 1,8 prosentin kasvua vuodelle 2027. Esimerkiksi osa pankeista ennustaa nopeampaa, jopa yli 2 prosentin kasvua. Kasvua tukee erityisesti piristyvä vienti ja investoinnit sekä laajemmin teollisuus. Merkittävä osa investoinneista kohdistuu esimerkiksi datakeskuksiin, joita Suomeen suunnitellaan useita.

Työllisyystilanteen ennakoidaan kuitenkin jatkuvan haastavana. Työttömyyden nousu taittunee ja saattaa kääntyä laskuun ensi vuonna. Nopeaa työllisyyden parantumista ei ole kuitenkaan näköpiirissä. Vantaan asemaa haastaa osaltaan vielä se, että muuttoliike vaikuttaa kaupungin työllisyyteen. Työttömiä muuttaa Vantaalle ja työllisiä muuttaa pois. Näin ollen koko maan työllisyyden parantuminen ei välttämättä näy Vantaalla yhtä nopeasti.

Toinen merkittävä asia on se, että Vantaan väestönkasvu kokonaisuudessaan on hidastumassa. Tämä heijastuu myös siihen, että rakentaminen on Vantaalla vähäisempää kuin mihin on totuttu. Rakentamisen vähäisyys painaa omalta osaltaan myös Vantaan työllisyyttä.

Kokonaisuudessaan talouden voidaan olettaa elpyvän vuonna 2027, jos uusia shokkeja ei enää tule. Vaikutukset Vantaan heikkoon työllisyystilanteeseen tulevat kuitenkin viiveellä. Näin ollen toimintaympäristön haasteet jatkuvat.

Vantaan väestö

Vantaan väestönkasvu jäi alhaiselle tasolle

Vantaalla oli 252 956 asukasta vuoden 2025 lopussa. Väestö kasvoi vajaalla 1 700 asukkaalla, joka oli 2 140 henkeä vähemmän kuin edellisvuonna. Edellisen kerran määrällinen väestönkasvu on jäänyt tätä alhaisemmaksi yli 20 vuotta sitten, vuonna 2004 (+1 390). Suhteellisesti väestö kasvoi ainoastaan 0,7 prosenttia, mikä oli vähemmän kuin kertaakaan aiemmin vuodesta 1970 lähtien.

Vaikka kasvu jäi alhaiseksi vuonna 2025, niin viimeisten viiden vuoden aikana Vantaan väestö on kasvanut keskimäärin 3 100 asukkaan vuosivauhtia.

Kaikista Suomen kunnista väestönkasvu oli vuonna 2025 selvästi suurinta Helsingissä (10 400). Seuraavaksi eniten väestö kasvoi Espoossa (4 800), Turussa (3 600), Tampereella (3 200) ja Vantaalla (1 700). Helsingin ja Turun väestönkasvu on ollut ennätyksellisen korkealla tasolla viimeiset kolme vuotta.

Vantaa on edelleen Suomen neljänneksi suurin kaupunki ja ero kolmantena olevaan Tampereeseen on kasvanut. Vuonna 2025 Tampereella oli 10 400 asukasta enemmän kuin Vantaalla.

Kuvio 1: Vantaan väestönkehitys vuosina 2000–2025

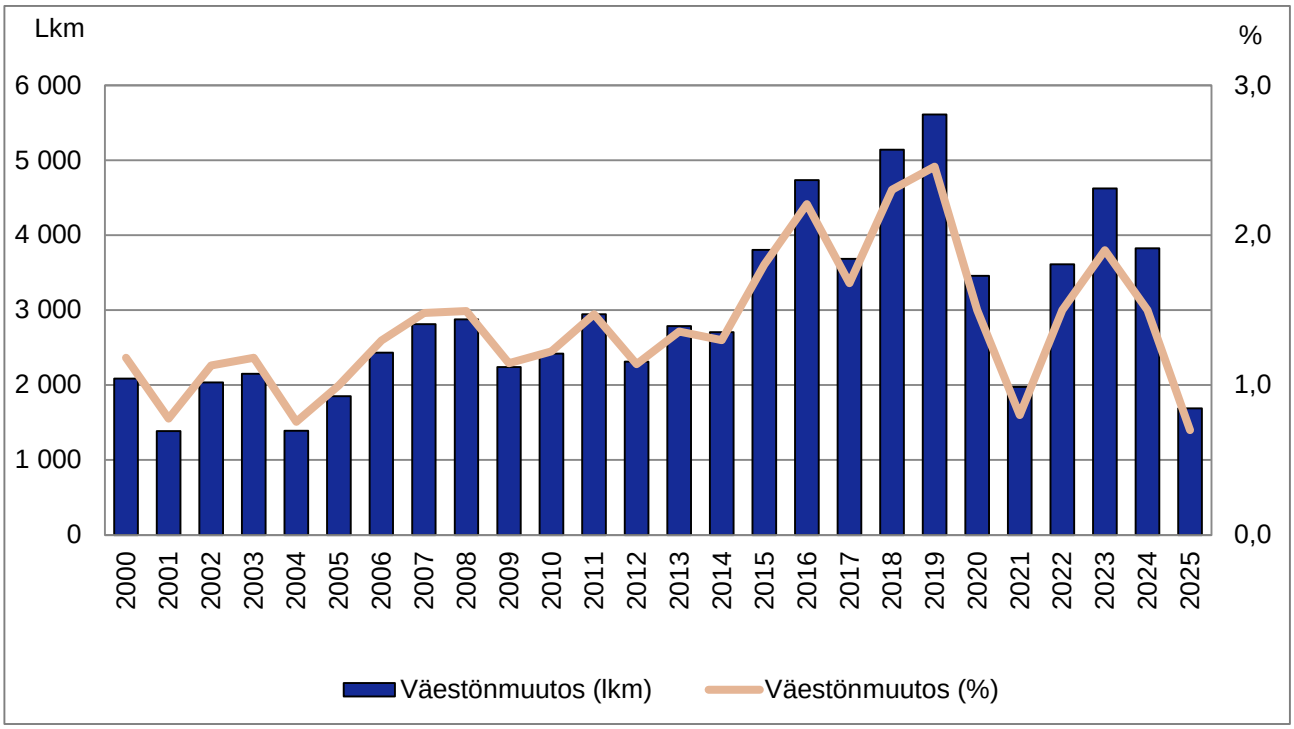

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus.

Maahanmuutto laski huippuvuosia edeltävälle tasolle

Väestönkasvun väheneminen johtui suurelta osin pienentyneestä maahanmuutosta. Vantaa sai ulkomailta muuttovoittoa 1 720 henkeä, joka oli lähes 1 900 vähemmän kuin vuonna 2024. Ulkomaan nettomuutto kohosi historiallisen korkeaksi vuosina 2022–2024, mutta nyt palattiin huippuvuosia edeltäneelle tasolle. Ennätysvuonna 2023 ulkomaan muuttovoitto oli 4 800 henkeä ja vuosina 2022 ja 2024 noin 3 600 henkeä.

Kotimaan nettomuutto jäi negatiiviseksi, sillä Vantaalta muutti 650 henkeä enemmän muualle Suomeen kuin sieltä muutettiin Vantaalle. Verrattuna vuoteen 2024, kotimaan muuttotappio kasvoi 220 hengellä.

Vuonna 2025 Vantaalla syntyi 2 571 vauvaa ja kuolleita oli lähes 1 770 henkeä. Luonnollinen väestönkasvu jäi yhtä alhaiselle tasolle (+803) kuin edellisvuonna.

Kuvio 2: Vantaan väestönkehityksen osatekijät vuosina 2000–2025

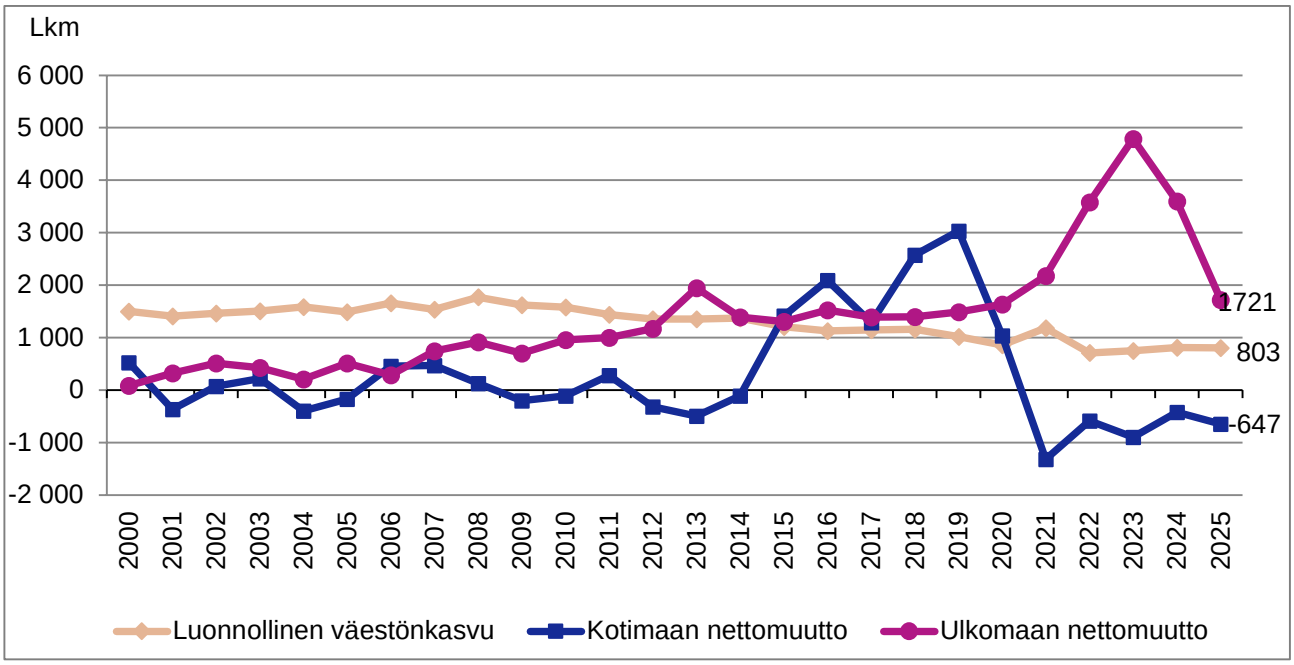

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus (kuvio ei sisällä väkiluvun korjauksia).

Nettomuutto Helsingin kanssa kääntyi rajusti miinukselle

Maahanmuuton lisäksi Vantaa on saanut jo neljä vuotta muuttovoittoa Helsingin seudun ulkopuolisesta Suomesta. Vuonna 2025 muuttovoitto oli hieman yli tuhat henkeä, joka oli lähes 500 enemmän kuin vuonna 2024.

Merkittävin muutos kotimaan muuttoliikkeessä oli se, että Vantaa kärsi muuttotappiota Helsingin kanssa 760 henkeä. Tätä ennen nettomuutto on ollut miinuksella ainoastaan kerran, vuonna 1995, ja silloinkin selvästi vähemmän (-291). Vuosina 2018–2020 Helsingistä saatu muuttovoitto oli poikkeuksellisen korkealla tasolla, noin 2 000 henkeä vuosittain, mutta sen jälkeen muuttovoitto on tippunut joka vuosi.

Vantaa menetti jälleen runsaasti väestöään Helsingin seudun kehysalueelle eli KUUMA-kuntiin. Muuttotappiota kertyi 855 henkeä, joka oli samaa tasoa kuin vuonna 2024, mutta selvästi vähemmän kuin sitä edeltävinä vuosina.

Tarkasteltaessa kaikkia Suomen kuntia, ylivoimaisesti suurimman muuttotappion Vantaa kärsi Helsingin kanssa (-763), jonka jälkeen tulivat KUUMA-kuntiin kuuluvat Tuusula (-270) ja Nurmijärvi (- 184). Viiden vuoden ajan Vantaa on menettänyt väestöään myös Espooseen, mutta vuonna 2025 muuttotappio (-46) jäi edellisvuosia pienemmäksi.

Kuvio 3: Vantaan nettomuuttoliike tulo-/lähtöalueittain vuosina 2010–2025

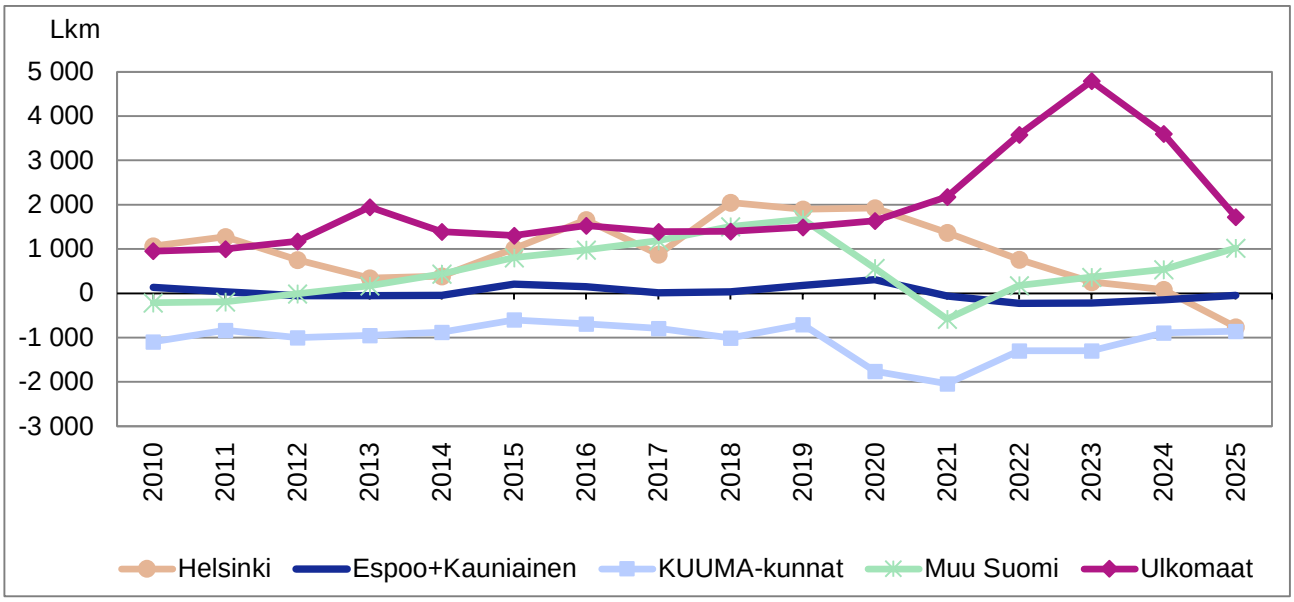

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus.

Ulkomailta eniten muuttovoittoa Ukrainasta

Alla olevassa kuviossa on esitetty maat, joista Vantaa on saanut eniten muuttovoittoa viime vuosina. Vuonna 2025 Vantaa sai eniten muuttovoittoa Ukrainasta, 290 henkeä. Seuraavaksi suurinta muuttovoitto oli Sri Lankasta, Nepalista ja Bangladeshista, noin 160 henkeä per maa. Muuttovirrat olivat vuonna 2025 pienempiä ja tasaisempia kuin aiempina vuosina.

Kun nettomaahanmuutto lasketaan yhteen vuosilta 2023–2025, on Vantaa saanut eniten muuttovoittoa Ukrainasta, lähes 1 500 henkeä. Seuraavaksi eniten muuttovoittoa on tullut Filippiineiltä (+911) ja Serbiasta (+738). Vähintään vuoden Suomessa olleet ukrainalaiset ovat voineet hakea kotikuntaoikeutta vuoden 2023 maaliskuusta lähtien.

Kuvio 4: Vantaan nettomaahanmuutto maittain vuosina 2023–2025 (Kuviossa on maat, joista Vantaa sai eniten muuttovoittoa vuonna 2025. Tilasto kertoo ainoastaan lähtö-/tulomaan eli kaikki muuttajat eivät välttämättä ole kyseisen maan kansalaisia.)

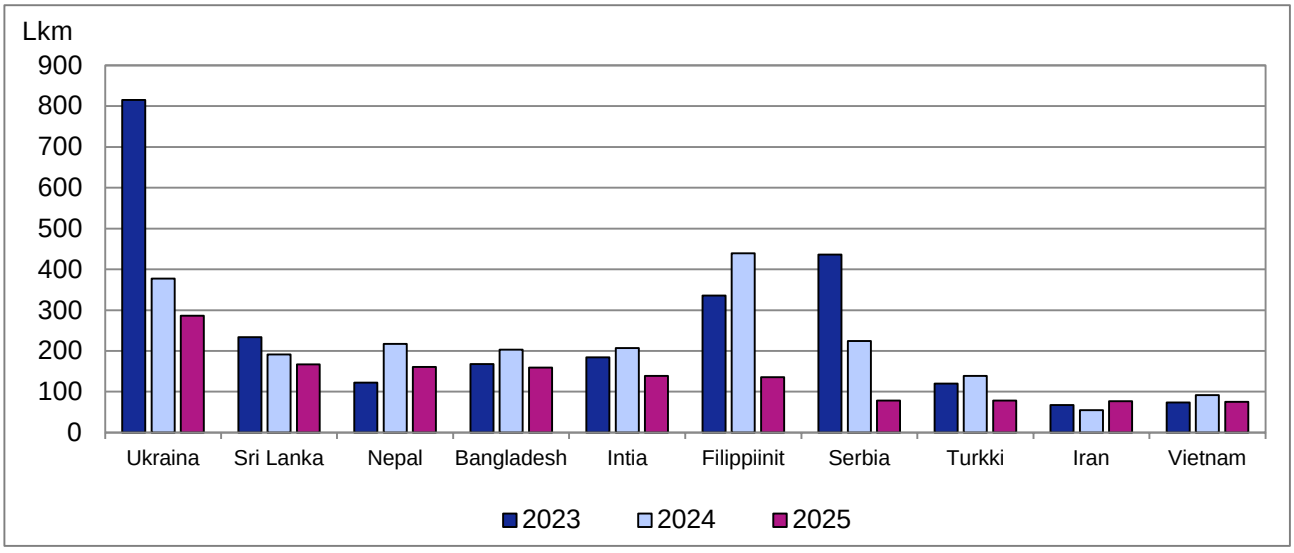

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus.

Vieraskielisten muuttovoitosta 41 prosenttia tuli Suomesta

Koko 2020-luvun ajan Vantaa on menettänyt muuttoliikkeen myötä kotimaankielistä väestöä. Vuonna 2025 kotimaankielisten muuttotappio oli miinuksella 1 900 henkeä, joka oli 150 enemmän kuin edellisvuonna. Muuttotappio oli suurimmillaan vuonna 2021, lähes 2 400 henkeä.

Vieraskielisistä Vantaa sai vuonna 2025 muuttovoittoa lähes 3 000 henkeä, mutta se oli 1 950 vähemmän kuin vuonna 2024. Vieraskielisten muuttovoitosta 59 prosenttia tuli ulkomailta ja 41 prosenttia Suomesta. Ulkomaan osuus on ollut aiempina vuosina selvästi suurempi, vuonna 2024 75 prosenttia ja vuonna 2023 peräti 85 prosenttia.

Vuonna 2025 Vantaa sai eniten muuttovoittoa ukrainankielisistä (+598) sekä bengalin- ja nepalinkielisistä (+280 kumpikin). Vantaa sai kaikista yleisimmistä kielistä muuttovoittoa sekä kotimaasta että ulkomailta, mutta jakaumat vaihtelivat kielen mukaan. Arabiankielisten muuttovoitosta 76 prosenttia tuli ulkomailta, kun tagaloginkielisten muuttovoitosta 81 prosenttia tuli Suomesta. Ukrainankielisillä muualta Suomesta Vantaalle muuttavien osuus on kasvanut; vuonna 2025 osuus oli jo 58 prosenttia.

Kuvio 5: Vieraskielisen väestön kotimaan ja ulkomaan nettomuutto muuttajien kielen mukaan 2025 (Kuviossa 10 kieltä, joista Vantaa sai eniten muuttovoittoa vuonna 2025.)

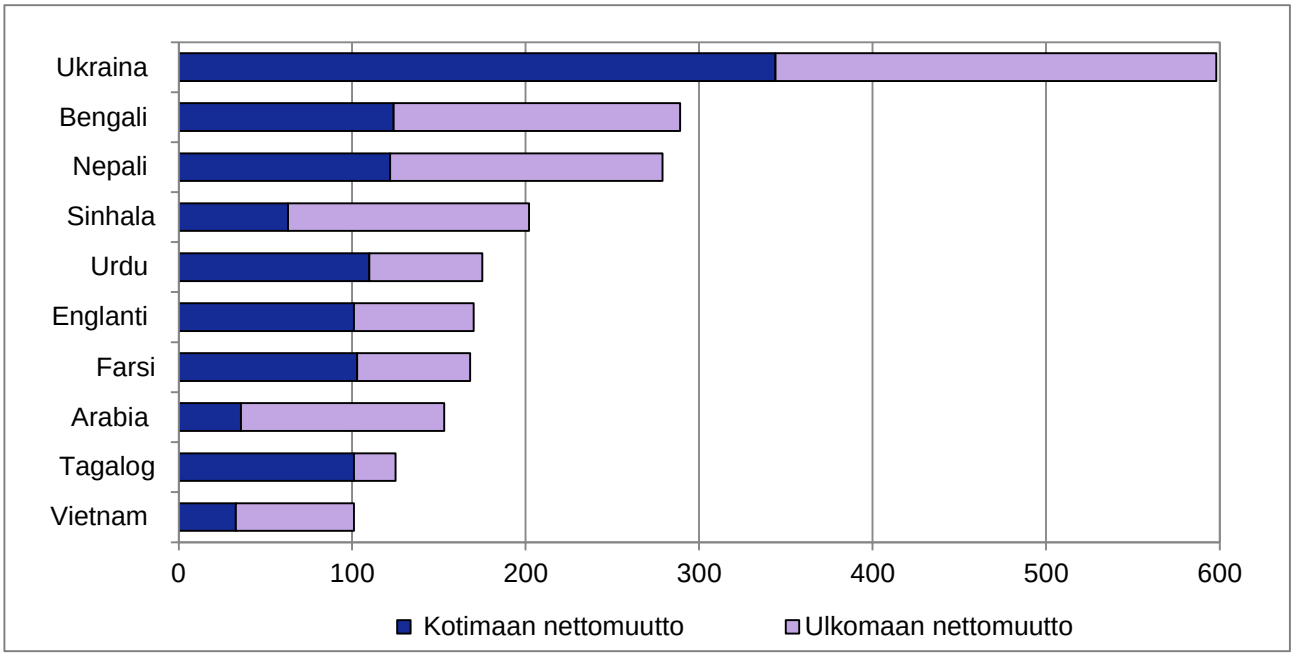

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus.

Vantaalle muuttaa etenkin nuoria aikuisia

Iän mukaan tarkasteltuna Vantaa sai vuonna 2025 muuttovoittoa erityisesti 15–34-vuotiaista, 1 050 henkeä. Muuttovoittoa kertyi kuitenkin kaikista 5–44-vuotiaiden ikäryhmistä, mutta sitä vanhemmissa ikäluokissa nettomuutto kääntyi negatiiviseksi. Muuttotappiota kertyi 45 vuotta täyttäneestä väestöstä yhteensä noin 300 henkeä, erityisesti 65 vuotta täyttäneistä. Lisäksi nettomuutto jäi negatiiviseksi 0–4-vuotiaissa (-29 henkeä).

Väestönkasvu hidastunut edelleen alkuvuonna 2026

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Vantaalla oli 253 570 asukasta vuoden 2026 elokuussa. Väestö on kasvanut tammi-elokuun aikana 600 hengellä, joka oli 820 vähemmän kuin samaan aikaan viime vuonna. Koko alkuvuoden nettomaahanmuutto oli plussalla 235 henkeä, kun samaan aikaan viime vuonna ulkomailta oli saatu muuttovoittoa 1 100 henkeä.

Maahanmuuton vähentyminen johtuu pitkälti Suomen ja Viron välisestä väestörekisteritietojen vaihtoa koskevasta valtiosopimuksesta. Henkilöt, joilla on ollut vakinainen osoite molemmissa maissa, mutta tosiasiallisesti asuvat Virossa, kirjattiin alkuvuodesta 2026 maasta muuttaneiksi Viroon. Korjausten myötä Vantaalta on kirjattu Viroon muuttaneiksi noin tuhat henkilöä normaalia enemmän.

Kotimaan nettomuutto oli tammi-elokuussa miinuksella 270 henkeä. Vantaa menettää jo toista vuotta peräkkäin asukkaitaan etenkin Helsinkiin ja muuttotappio näyttää kasvavan. Vuoden 2026 tammi-elokuussa muuttotappiota Helsinkiin on kertynyt 675 henkeä, kun viime vuonna samaan aikaan oltiin miinuksella 420 henkeä.

Viime vuosina Vantaa on kasvanut etenkin muuttoliikkeen ansiosta, mutta alkuvuoden 2026 aikana väestö on kasvanut luonnollisen väestönkasvun ansiosta. Syntyneitä oli tammi-elokuussa 660 henkeä enemmän kuin kuolleita, kun taas kokonaisnettomuutto (kotimaan ja ulkomaan nettomuutto yhteensä) oli miinuksella 40 henkeä.

Kuvio 6: Väestönmuutokset Vantaalla tammi-elokuussa 2023–2026*

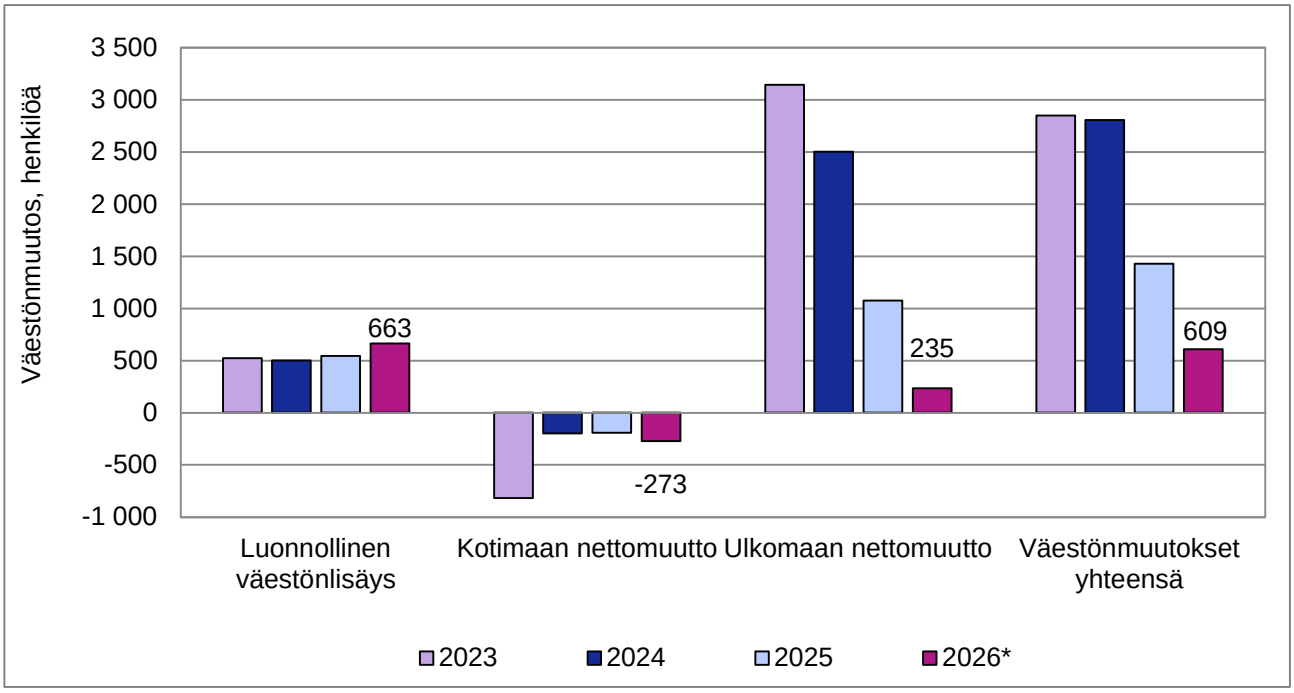

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus (2026* on ennakkotieto, päivitetty 22.9.2026).

Kymmenestä suurimmasta kaupungista Helsingin väestö on kasvanut tammi-elokuun aikana selvästi eniten, 7 300 henkeä, minkä jälkeen tuli Espoo 3 200 hengen kasvullaan. Kotimaan muuttoliikkeessä suurimmat muuttovoitot keräsi Helsinki, kun taas suurimmat muuttotappiot kärsivät Jyväskylä, Vantaa ja Oulu. Ulkomaan nettomuuton luvut ovat etenkin pääkaupunkiseudun kunnissa poikkeuksellisen alhaisia, mikä johtuu ainakin osittain Suomen väestörekisteriin tehdyistä virolaisten maastamuuttokirjauksista.

Kun kotimaan nettomuuttoa tarkastellaan tammi-kesäkuulta 2026 pääasiallisen toiminnan mukaan, saivat ainoastaan Helsinki ja Espoo muuttovoittoa työllisistä. Kaikki muut kahdeksan suurinta kaupunkia menettivät työllistä väestöä muualle Suomeen. Vantaalla työllisten nettomuutto oli tammi-kesäkuussa tappiolla 64 henkeä, mutta se oli selvästi vähemmän kuin esimerkiksi Tampereella (-847) tai Turussa (-602). Työttömistä Vantaa oli saanut muuttovoittoa runsaat 100 henkeä ensimmäisen puolen vuoden aikana.

Kuvio 7: Väestönmuutosten ennakkotiedot 10 suurimmassa kaupungissa tammi-elokuussa 2026

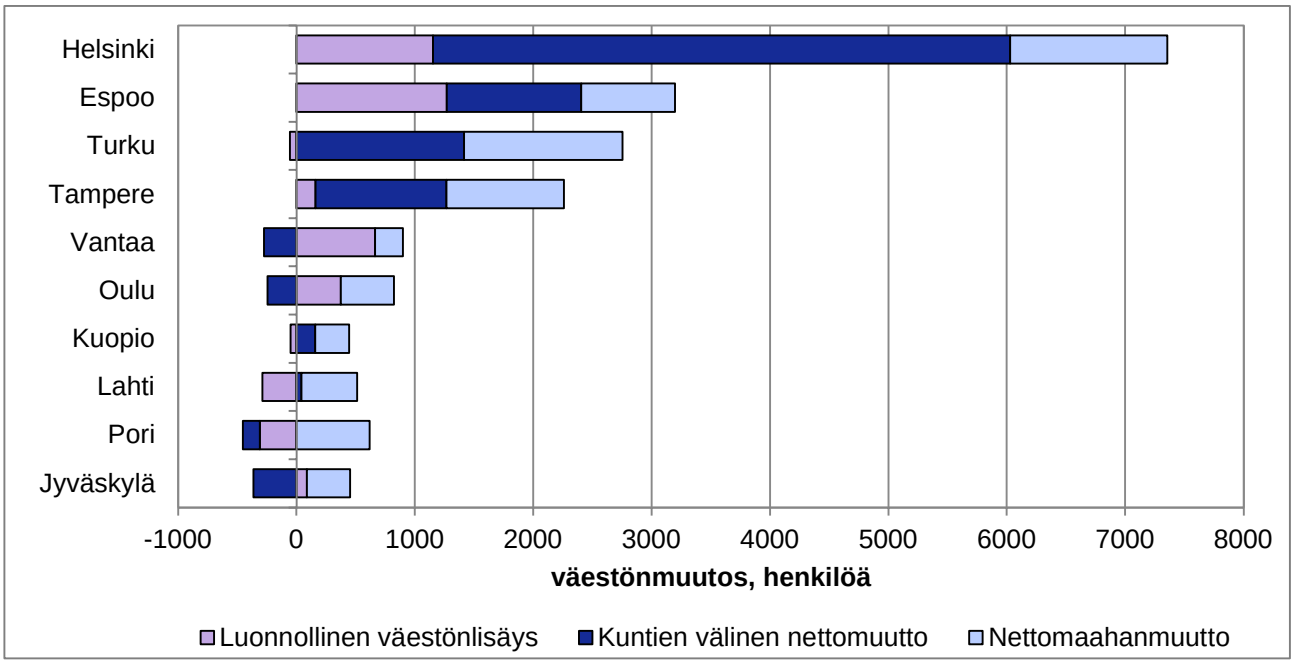

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus (päivitetty 22.9.2026).

Ennustettu väestönkasvu edellisiä ennusteita hitaampaa

Uusimman väestöennusteen mukaan Vantaan väestönkasvu jatkuu edelleen, mutta kasvun ennakoidaan olevan edellisten vuosien ennusteita hieman hitaampaa etenkin ennustekauden ensimmäisten vuosien osalta. Väestön arvioidaan kasvavan keskimäärin 1,1 prosenttia vuodessa seuraavan vuosikymmenen aikana, kun vastaava luku vuotta aiemmin (2025) lasketussa ennusteessa oli 1,5 prosenttia. Ennustetun uudisrakentamisen myötä kasvun arvioidaan olevan voimakkainta vuodesta 2030 eteenpäin.

Ikärakenteen mukaan tarkasteltuna Vantaan väestöstä 0–6-vuotiaita oli 7,1 prosenttia, 7–15-vuotiaita 10,1 prosenttia ja 65 vuotta täyttäneitä 16,0 prosenttia vuonna 2025. Alle kouluikäisten osuus on laskenut melko nopealla tahdilla viimeiset kymmenen vuotta, kun taas kouluikäisten osuus on laskenut maltillisemmin. Vanhimmissa ikäryhmissä 65–74-vuotiaiden osuus on pienentynyt usean vuoden ajan, mutta 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa edelleen. Nykyisin alle kouluikäisiä on jo selvästi vähemmän (7,1 %) kuin 75 vuotta täyttäneitä (7,8 %).

Väestöennusteen mukaan alle kouluikäisten määrän arvioidaan kasvavan vuoteen 2035 mennessä noin 250 hengellä ja peruskouluikäisten määrän vähentyvän noin 1 500 lapsella. Väestönkasvun ennakoidaan olevan voimakkainta 40–64-vuotiaiden ikäryhmissä, joiden määrän arvioidaan kasvavan yhteensä noin 18 700 henkilöllä. Väestön ikääntyminen näkyy Vantaalla 75 vuotta täyttäneiden ikäryhmässä, jonka ennustetaan kasvavan lähes 5 000 hengellä vuoteen 2035 mennessä.

Kuvio 8: Väestön määrän kehitys Vantaalla ikäryhmittäin vuosina 2015–2025 ja ennuste vuosille 2026–2035.

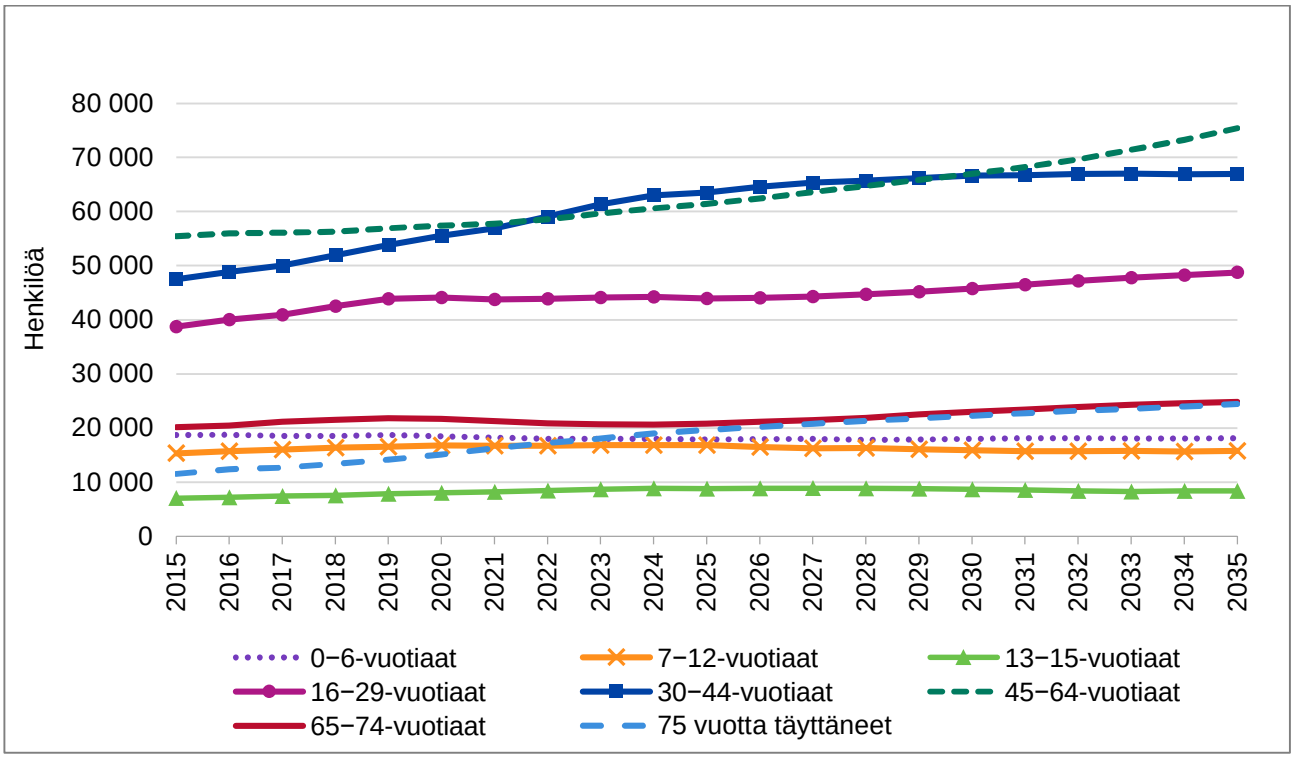

Lähde: Tilastokeskus (2015–2025) ja Vantaan kaupunki (2026–2035).

Palveluikäryhmittäin tarkasteltuna varhaiskasvatusikäisten kokonaismäärän ennakoidaan kasvavan maltillisesti tulevan kymmenvuotisjakson (2026–2035) aikana. Lisäystä arvioidaan tulevan yhteensä noin 240 lasta. Perusopetusikäisten lasten kokonaismäärän ennakoidaan puolestaan laskevan lähes 1 500 lapsella vastaavana aikana. Laskun arvioidaan näkyvän erityisesti alakouluikäisten lasten määrässä.

Nuorisopalvelujen ikäryhmien arvioidaan kasvavan tulevan kymmenvuotisjakson aikana kokonaisuudessaan noin 3 300 henkilöllä. Ryhmän sisällä on kuitenkin selviä eroja ikäluokkien välillä, sillä esimerkiksi 8–12-vuotiainen lasten määrän arvioidaan laskevan noin 1 000:lla ja 16–24-vuotiaiden määrän puolestaan kasvavan lähes 3 000 henkilöllä.

64-vuotta täyttäneiden henkilöiden määrän ennakoidaan kasvavan voimakkaasti tulevien viisivuotis- ja kymmenvuotisjaksojen aikana. Heidän määränsä arvioidaan kasvavan vuoteen 2030 mennessä noin 5 000 henkilöllä ja vuoteen 2035 mennessä 8 900 henkilöllä. Vuonna 2035 Vantaalla ennakoidaan asuvan noin 51 900 yli 64-vuotiasta henkilöä.

Taulukko 1: Väestön toteutunut (2025) ja ennustettu (2026-) määrä palveluikäryhmittäin

31.12.	2025	2026	2027	2028	2029	2035
Vantaa yhteensä	**252 956**	**255 794**	**258 668**	**261 369**	**264 288**	**282 760**
Varhaiskasvatuksen ikäryhmät						
10kk- 6 v	15 958	16 005	**16 043**	15 877	15 965	16 196
10kk- 2 v	5 597	5 696	**5 853**	5 868	5 855	5 835
0	2 592	2 621	**2 615**	2 607	2 597	2 608
1–2	4 949	5 040	**5 200**	5 216	5 206	5 183
3–5	7 812	7 743	**7 437**	7 504	7 620	7 758
6	2 549	2 565	**2 752**	2 505	2 490	2 603
1–6	15 310	15 349	**15 389**	15 225	15 316	15 544

31.12.	2025	2026	2027	2028	2029	2035
Perusopetuksen ikäryhmät						
7–12	16 828	16 519	**16 255**	16 294	16 059	15 793
13–15	8 829	8 872	**8 911**	8 888	8 795	8 390
7–15	25 657	25 392	**25 166**	25 182	24 854	24 183
Nuorisopalvelujen ikäryhmät						
8–12	14 192	13 966	**13 686**	13 540	13 551	13 178
13–17	14 826	14 968	**14 976**	14 901	14 879	14 109
18–28	34 036	34 134	**34 616**	34 929	35 472	39 035
8–28	63 054	63 068	**63 278**	63 370	63 902	66 322
16–18	9 017	9 094	**9 185**	9 121	9 184	8 742
16–24	26 326	27 005	**27 568**	28 018	28 642	29 323
16–28	40 033	40 230	**40 680**	40 942	41 556	44 755
Vanhus- ja vammaispalvelujen ikäryhmät						
64+	43 034	43 984	**44 993**	46 114	47 096	51 936
75+	19 668	20 227	**20 828**	21 313	21 797	24 465
85+	4 451	4 840	**4 899**	5 134	5 450	8 193
65–74	20 826	21 146	**21 438**	21 896	22 507	24 860
75–85	15 943	16 383	**16 633**	17 069	17 342	17 486

Lähde: Tilastokeskus (vuosi 2025), Vantaan väestöennuste 2026 (vuodet 2026–2035).

Yli 30 prosenttia vieraskielisiä, ukrainankielisten määrä kasvanut eniten

Vuoden 2026 elokuussa Vantaan väestöstä 67,5 prosenttia oli suomenkielisiä, 2,1 prosenttia ruotsinkielisiä ja 30,4 prosenttia vieraskielisiä. Seuraavaksi eniten vieraskielisiä asui Espoossa (26,5 %), Närpiössä (23,1 %) ja Helsingissä (21,7 %).

Vantaan väestö on kasvanut kuusi vuotta peräkkäin ainoastaan vieraskielisten ansiosta ja sama suunta näyttää jatkuvan vuonna 2026. Kuluvan vuoden tammi-elokuussa vieraskielisten määrä on ennakkotietojen mukaan lisääntynyt 1 470 hengellä, kun kotimaankielisten määrä on vähentynyt 860 hengellä. Vantaa on kuudesta suurimmasta kaupungista ainoa, jossa kotimaankielisen väestön määrä on vähentynyt.

Vuoden 2025 lopussa Vantaan yleisimmät vieraat kielet olivat venäjä (10 800) ja viro (8 240), joiden jälkeen tulivat arabia, albania, englanti ja somali. Venäjänkielisten määrä on kasvanut koko ajan, mutta vironkielisten määrä on vähentynyt jo kolme vuotta peräkkäin. Viime vuosina englanninkielisten määrä on kasvanut selvästi, kun taas somalinkielisten määrä on kääntynyt laskuun. Vuonna 2025 äidinkielenään englantia puhuvia asuikin Vantaalla jo enemmän kuin somalia puhuvia.

Viimeiset kolme vuotta Vantaalla on kuitenkin kaikista eniten kasvanut ukrainankielisten määrä, yhteensä 2 120 hengellä. Vuonna 2025 Vantaalla asui 2 750 ukrainankielistä.

Kuvio 9: Vantaan yleisimmät äidinkielet vuosina 2010–2025 (pois lukien suomi)

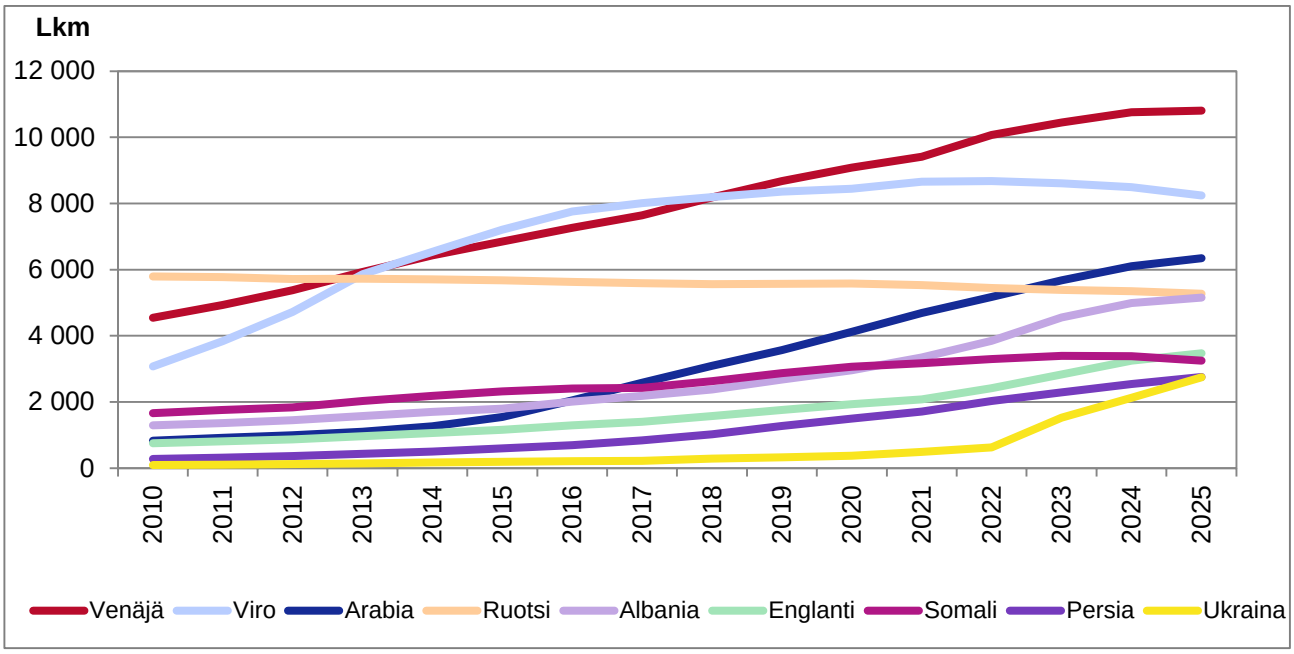

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus.

Tutkinnon suorittaneiden osuuden lasku pysähtyi

Tutkinnon suorittaneiden osuus kasvoi Vantaalla vuoteen 2020 saakka, jolloin 25 vuotta täyttäneestä väestöstä 74,1 prosentilla oli tutkinto. Tämän jälkeen osuus laski aina vuoteen 2024 saakka, jolloin tutkinnon suorittaneita oli 72,8 prosenttia. Vuonna 2025 lasku viimein pysähtyi ja tutkinnon suorittaneiden osuus pysyi samana (72,8 %).

Tutkinnon suorittaneiden osuuden lasku pysähtyi niin miehillä kuin naisilla. Vuonna 2025 miehillä tutkinnon suorittaneiden osuus pysyi 70,0 prosentissa ja naisilla 75,7 prosentissa.

Vantaan 25 vuotta täyttäneestä väestöstä 27 prosenttia oli suorittanut enintään perusasteen, 36 prosenttia toisen asteen ja 36 prosenttia korkea-asteen tutkinnon. Korkea-aste voidaan jakaa kolmeen osaan, joista alimman korkea-asteen suorittaneita oli 8 prosenttia, alemman korkeakouluasteen 16 prosenttia ja ylemmän korkeakouluasteen 13 prosenttia.

Kuudesta suurimmasta kaupungista korkea-asteen suorittaneiden osuus oli korkein Espoossa (55 %) ja Helsingissä (52 %). Alhaisin osuus oli Vantaalla (36 %). Vantaa oli suurista kaupungeista ainoa, jossa toisen asteen ja korkea-asteen suorittaneita oli yhtä paljon. Muissa suurissa kaupungeissa korkea-asteen suorittaneita oli selvästi enemmän.

Eroa tulee etenkin koulutustason molemmissa päissä, sillä Vantaalla asuu selvästi vähemmän ylemmän korkeakouluasteen suorittaneita kuin muissa suurissa kaupungeissa. Lisäksi enintään perusasteen käyneiden osuus on huomattavasti korkeampi.

Kuvio 10: 25 vuotta täyttäneen väestön koulutusrakenne (%) eri alueilla 2025

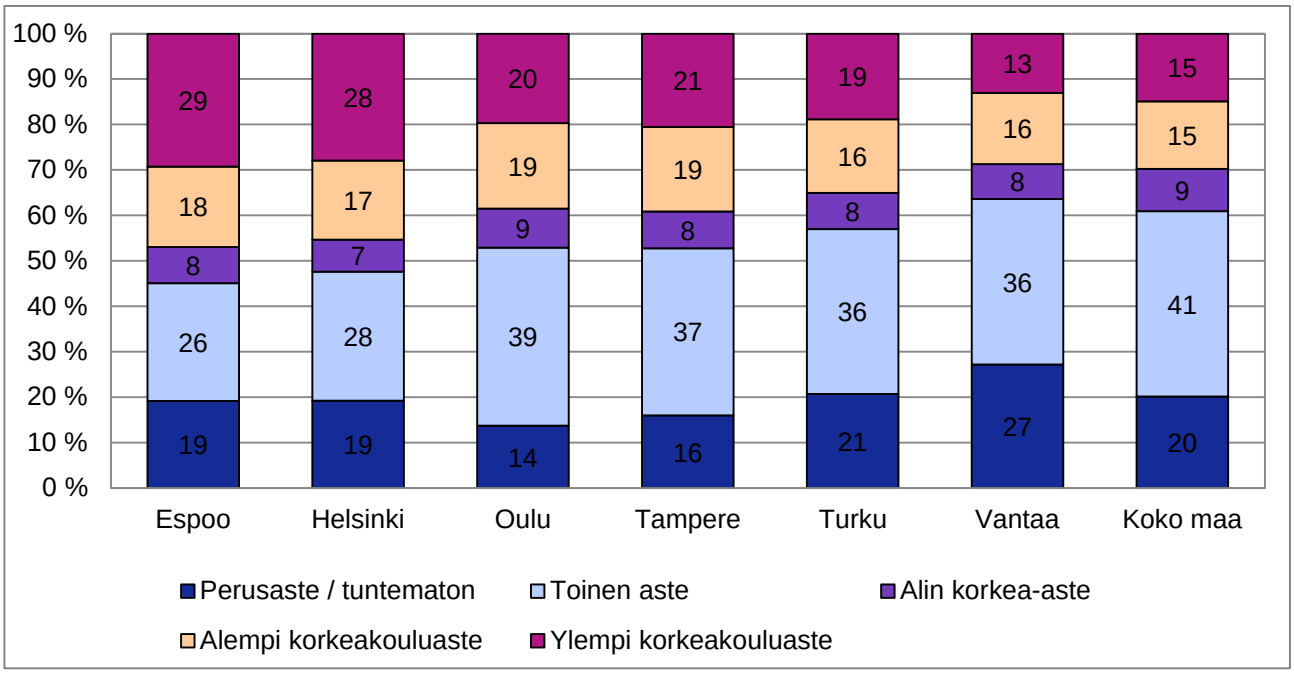

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus.

Rakentaminen

Asuntotuotanto lähes pysähtynyt

Vuosina 2020–2023 Vantaalla valmistui keskimäärin 3 117 asuntoa vuodessa, eikä valmistuneiden asuntojen määrässä ollut tarkastelujaksolla merkittävää vuosittaista vaihtelua. Vuonna 2024 asuntotuotanto kuitenkin romahti 974 asuntoon. Vuonna 2025 tuotanto supistui edelleen lähes puoleen edellisvuodesta, ja valmistuneita asuntoja oli enää 462. Myös vuonna 2026 asuntotuotanto on jatkunut poikkeuksellisen matalalla tasolla. Vuoden kahden ensimmäisen kolmanneksen aikana valmistui yhteensä vain 475 asuntoa.

Vuonna 2025 valmistuneista asunnoista lähes joka toinen sijaitsi Myyrmäen suuralueella, jonne valmistui 203 asuntoa. Koivukylään ja Tikkurilaan valmistui kumpaankin noin 80 asuntoa ja Aviapolikseen noin 50 asuntoa. Korsoon ja Kivistöön valmistui noin 20 asuntoa, kun taas Hakunilaan valmistui noin kymmenkunta asuntoa.

Vuonna 2025 valmistuneista asunnoista sijaitsi vajaat 300 kerrostaloissa ja loput runsaat 160 pientaloissa. Edellisvuonna vastaavat luvut olivat 2 717 ja 452. Tämän vuoden 2026 kahden ensimmäisen kolmanneksen aikana valmistui 342 asuntoa kerrostaloihin ja 133 pientaloihin.

Vuoden 2026 kahden ensimmäisen kolmanneksen aikana aloitettiin 149 asunnon rakentaminen, mikä on 274 asuntoa vähemmän kuin viime vuonna samaan aikaan.

Tänä vuonna aloitetuista asunnoista 47 tulee sijaitsemaan omakoti- tai erillistaloissa ja 47 kerrostaloissa. Lisäksi aloitettiin 32 rivi- ja ketjutaloasunnon sekä 25 paritaloasunnon rakentaminen.

Uusia kerros-, rivi- ja omakotitaloasuntoja on myyty vuoden 2025 alusta lähtien vain 10–20 asuntoa neljännestä kohden. Myyntimäärät ovat jääneet noin kymmenesosaan tavanomaisesta tasosta. Uusien asuntojen kysyntä on ollut erittäin vähäistä, eikä markkinatilanteessa ole nähty olennaista piristymistä vuoden 2026 lokakuun alkuun mennessä.

Kuvio 11a: Valmistuneet asunnot suuralueittain Vantaalla vuosina 2000–2025

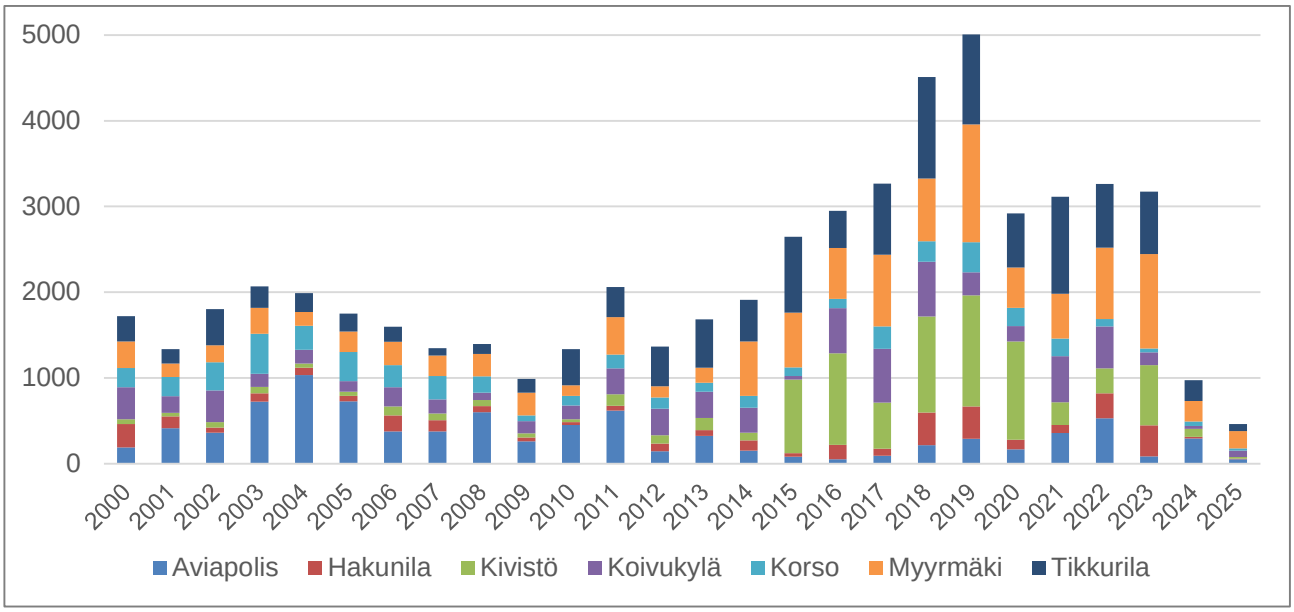

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Vantaan Matti-järjestelmä.

Alla esitetty vielä eriteltynä pelkät vuoden 2025 valmistuneiden asuntojen määrät suuralueittain.

Kuvio 11b: Valmistuneiden asuntojen määrät suuralueittain Vantaalla vuonna 2025

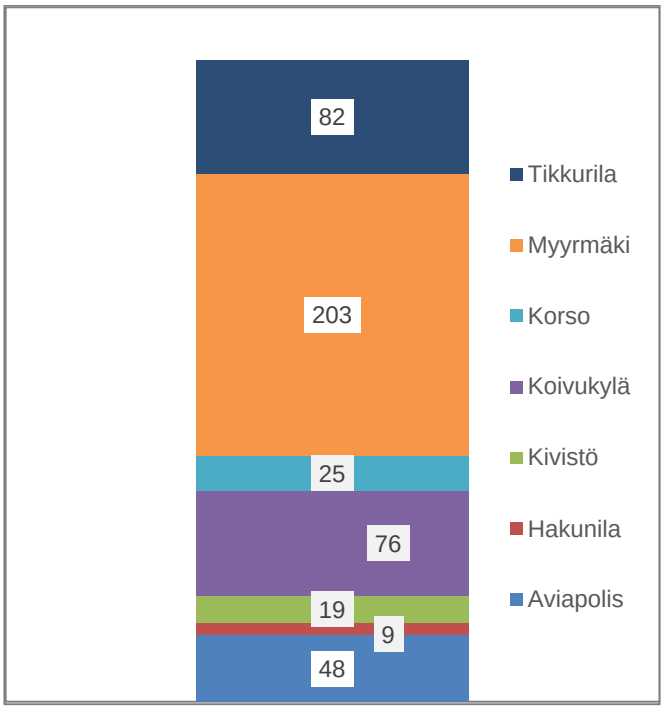

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Vantaan Matti-järjestelmä.

Työllisyys

Työttömyys on korkealla tasolla

Vantaan työttömyys on jo pitkään ollut korkealla tasolla. Elokuussa 2026 Vantaan asukkaista 19 400 oli työttömänä ja työttömyysaste oli 14,4 prosenttia. Elokuussa työttömien määrä aina laskee, ja niin kävi myös tänä vuonna. Työttömiä oli 1 700 vähemmän kuin heinäkuussa ja työttömyysastekin laski 1,3 prosenttiyksikköä.

Työttömyydessä on kuitenkin ollut kasvava trendi kesästä 2023 lähtien, vaikka väliin mahtuu laskujakin. Vuoden 2026 elokuussa työttömiä oli 1 350 enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2025 ja peräti 3 100 enemmän kuin vuonna 2024.

Työttömyyden kasvu on koskettanut niin miehiä kuin naisia, mutta naisten työttömyys on kasvanut miehiä enemmän. Elokuussa 2026 Vantaalla oli 10 200 työtöntä miestä ja 9 200 naista. Verrattuna vuoden takaiseen, työttömien miesten määrä on kasvanut 340 hengellä ja naisten 1 000 hengellä.

Kuvio 12: Työttömät ja lomautetut kuukausittain Vantaalla vuoden 2016 tammikuusta lähtien

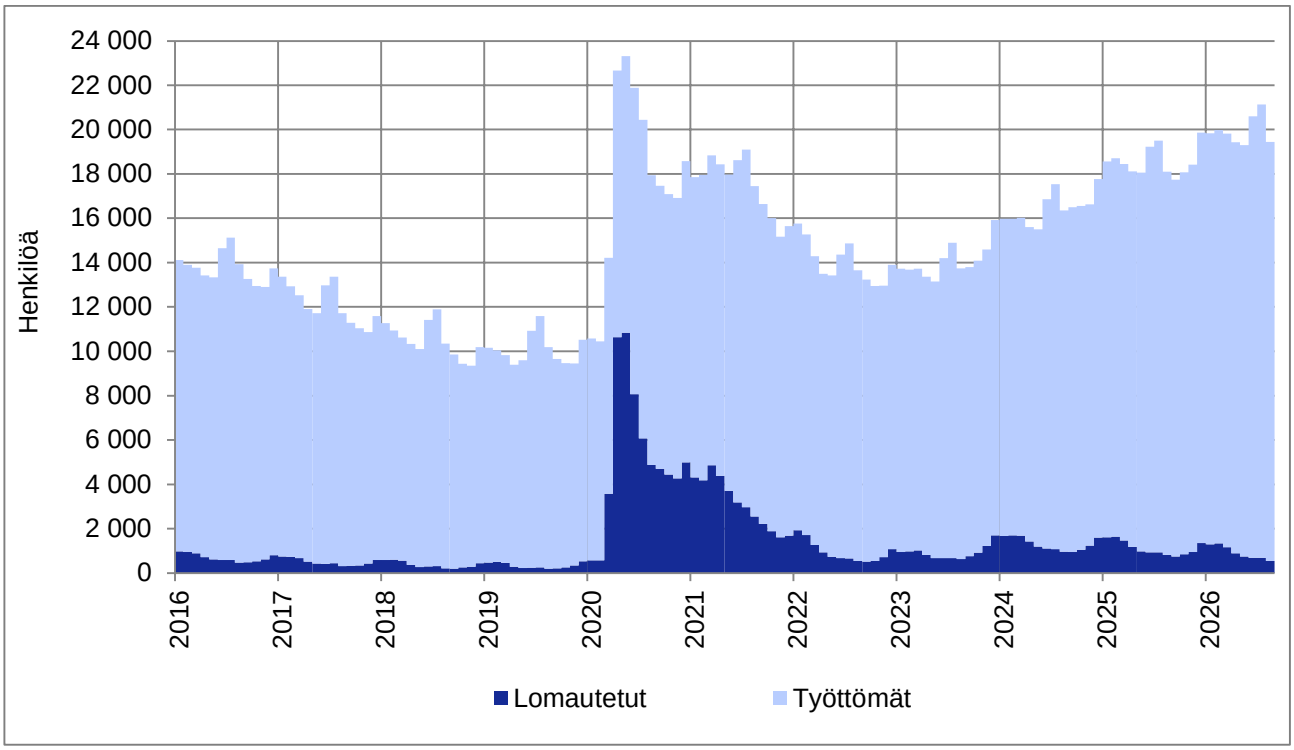

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde KEHA-keskus (päivitetty 22.9.2026).

Pitkäaikaistyöttömyys on jatkanut kasvuaan

Pitkäaikaistyöttömyys on joitain poikkeuskuukausia lukuun ottamatta kasvanut vuoden 2023 lokakuusta lähtien. Pitkäaikaistyöttömien määrä on jo pidempään ollut historiallisen korkealla tasolla ja elokuussa 2026 Vantaalla oli 8 570 pitkäaikaistyötöntä.

Myös nuorisotyöttömyys on Vantaalla viime vuosina kasvanut, vaikka nuorisotyöttömyydessä näkyy kausivaihtelua vuodenaikojen mukaan. Elokuussa 2026 alle 25-vuotiaita työttömiä oli 2 400, joka oli 500 enemmän kuin viime vuoden elokuussa. Nuorten työttömyysaste oli 19,6 prosenttia.

Kuvio 13: Alle 25-vuotiaiden ja pitkäaikaistyöttömien määrät Vantaalla vuoden 2016 tammikuusta lähtien

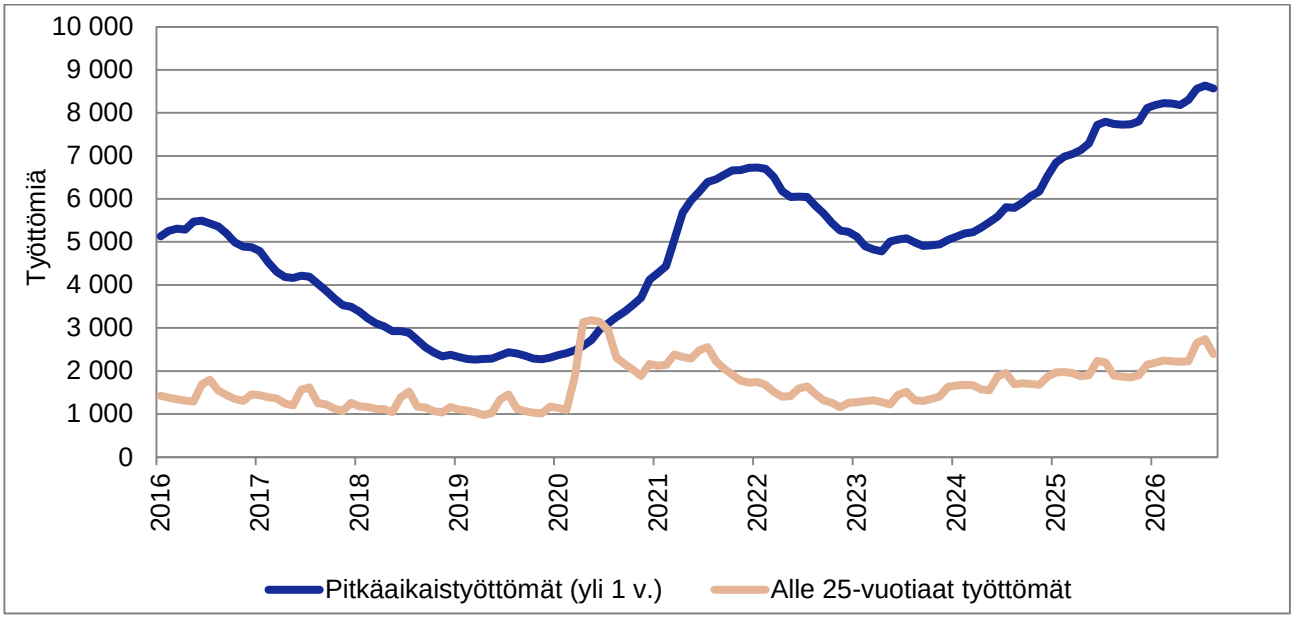

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde KEHA-keskus (päivitetty 22.9.2026).

Kaikissa Suomen kuudessa suurimmassa kaupungissa pitkäaikaistyöttömyys on kasvanut jo parin vuoden ajan, pientä vaihtelua lukuun ottamatta. Vuoden 2026 kesällä pitkäaikaistyöttömien määrä nousi ennätyskorkealle tasolle kaikissa suurimmissa kaupungeissa.

Pääkaupunkiseudulla Vantaan ja Helsingin pitkäaikaistyöttömyys oli vuoden 2023 kesällä samalla tasolla kuin vuoden 2016 tammikuussa, mutta Espoossa se oli selvästi alhaisempi. Tämän jälkeen pitkäaikaistyöttömyys lähti Vantaalla aiemmin nousuun kuin naapurikaupungeissa ja myös taso on noussut korkeammalle. Kaikissa kolmessa kaupungissa pitkäaikaistyöttömyyden taso oli kuitenkin kesällä 2026 selvästi korkeampi kuin kymmenen vuotta sitten tai koronapandemian aikana.

Kuvio 14: Pitkäaikaistyöttömyyden kehitys pääkaupunkiseudulla (tammikuu 2016=100)

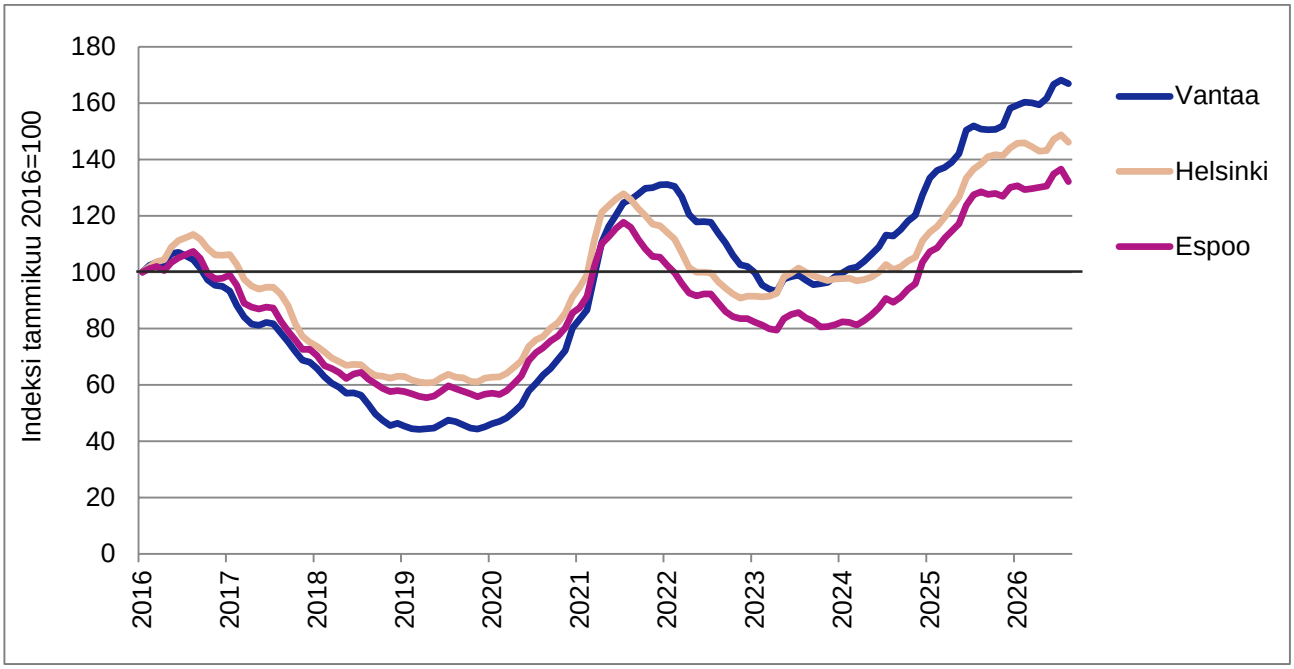

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde KEHA-keskus (päivitetty 22.9.2026).

Muunkielisten työttömyys nousi historiallisen korkealla tasolla

Työttömyys on kausivaihtelua lukuun ottamatta kasvanut sekä suomen- ja ruotsinkielisillä että muunkielisillä jo useamman vuoden ajan. Suomen- ja ruotsinkielisten työttömien määrä kohosi vuoden 2026 heinäkuussa 11 230 henkeen, jota enemmän työttömiä oli viimeksi viisi vuotta sitten. Elokuussa työttömyys aina laskee ja suomen- ja ruotsinkielisten työttömien määrä aleni 10 400 henkeen.

Muunkielisten työttömyys kohosi kesällä 2026 ennätyskorkealle tasolle ja heinäkuussa heitä oli peräti 9 900 henkeä. Elokuussa muunkielisten työttömien määrä väheni vajaaseen 9 100 henkeen, joka oli 830 vähemmän kuin heinäkuussa.

Elokuun tietojen mukaan kaikista Vantaan työttömistä 52 prosenttia oli suomenkielisiä, yksi prosentti ruotsinkielisiä ja loput 47 prosenttia muunkielisiä. Espoossa muunkielisten osuus työttömistä oli melko lähellä Vantaata, 43 prosenttia, mutta Helsingissä osuus oli selvästi alhaisempi, 36 prosenttia.

Kuvio 15: Suomen- ja ruotsinkieliset sekä muunkieliset työttömät Vantaalla vuoden 2016 tammikuusta lähtien

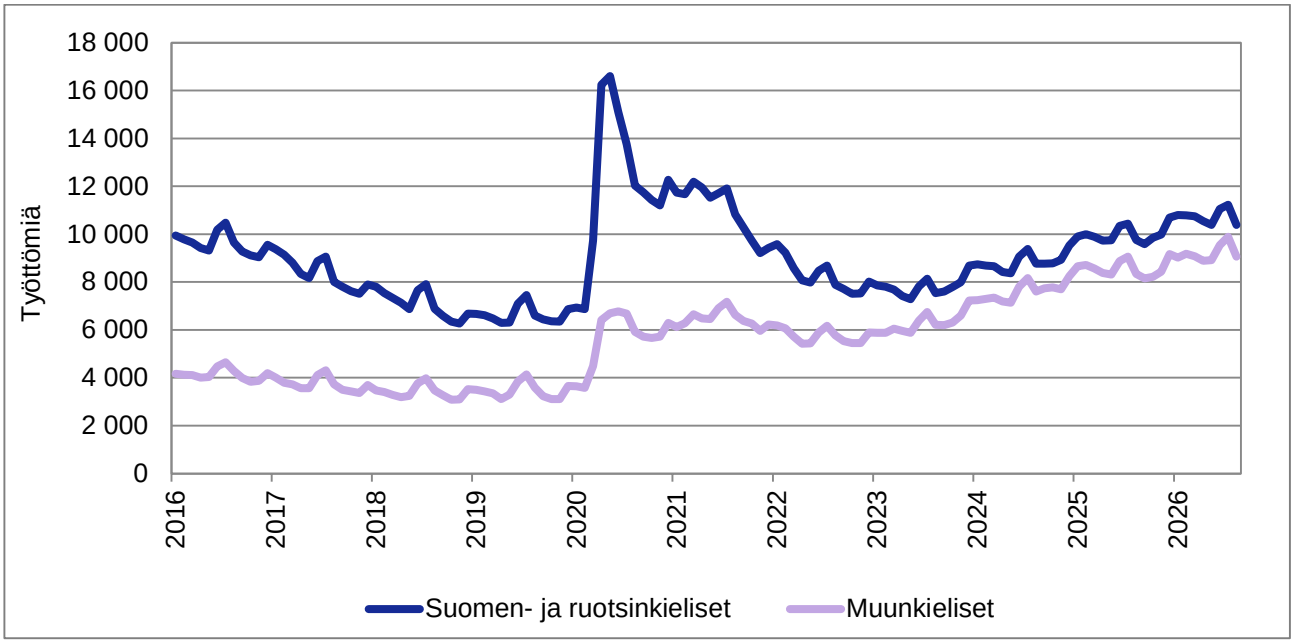

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde KEHA-keskus (päivitetty 22.9.2026).

Työpaikkoja auki vähän, mutta enemmän kuin viime vuonna

Vuonna 2022 Vantaalla oli runsaasti avoimia työpaikkoja läpi vuoden, mutta sen jälkeen työpaikkamäärät ovat selvemmin kohonneet ainoastaan vuoden alkukuukausina. Etenkin viimeiset kaksi vuotta avointen työpaikkojen määrä on ollut alhaisella tasolla.

Vantaalla oli elokuussa 2026 avoinna 770 työpaikkaa, joka oli 90 vähemmän kuin heinäkuussa. Vaikka avointen työpaikkojen määrä on laskenut viimeiset kolme kuukautta, on tilanne hieman parempi kuin edellisvuonna. Vuoden 2026 huhti-elokuussa työpaikkoja oli enemmän auki kuin viime vuoden huhti-elokuussa.

Vantaa ei kuitenkaan ole ainoa suuri kaupunki, jossa työpaikkoja on vähän tarjolla. Myös naapurikaupungeissa Helsingissä ja Espoossa avointen työpaikkojen määrä on alhaisella tasolla.

Kuvio 16: Avoimet työpaikat Vantaalla kuukauden lopussa vuosina 2020–2026

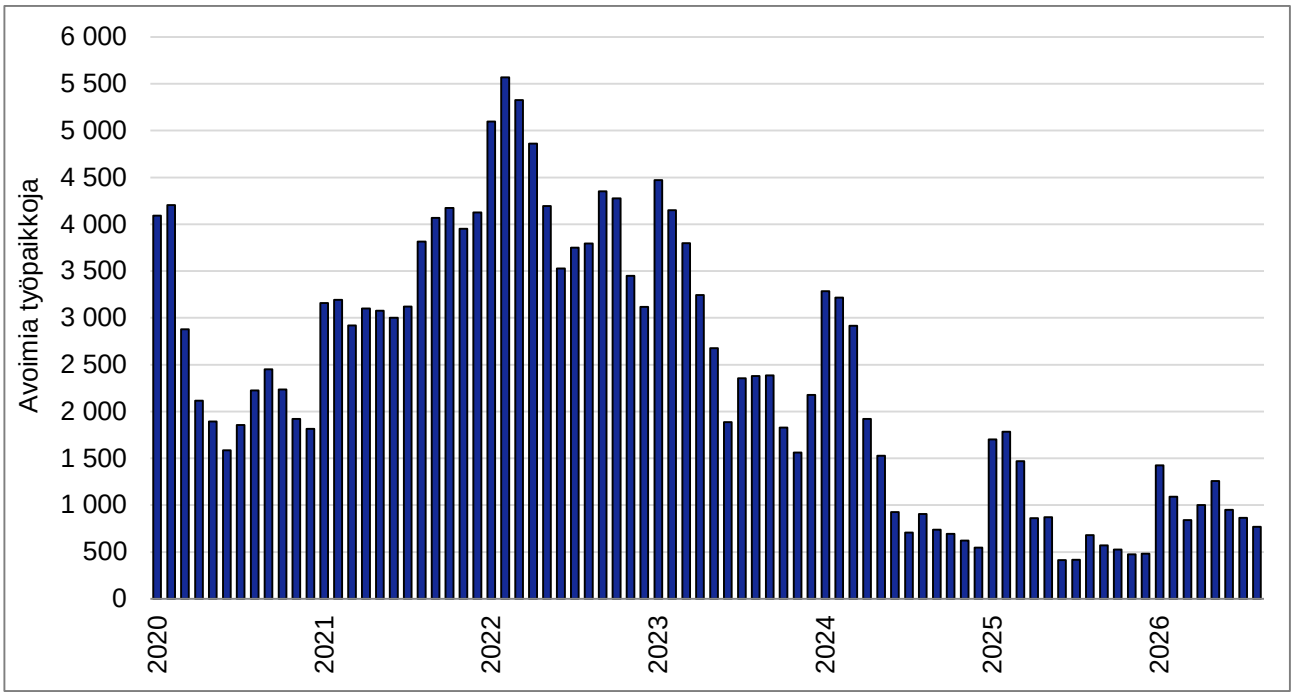

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde KEHA-keskus (päivitetty 22.9.2026).

Kun katsotaan työpaikkamäärän kehitystä Tilastokeskuksen lukujen valossa, niin vuoden 2024 lopussa Vantaalla oli 127 450 työpaikkaa. Työpaikkakasvu pysähtyi vuonna 2024, sillä Vantaalle tuli lisää ainoastaan 38 työpaikkaa. Jo edellisenä vuonna 2023 kasvu hiipui, kun työpaikat lisääntyivät vajaalla 500:lla, mikä vastasi 0,4 prosentin kasvua. Ennätysvuosina 2021–2022 Vantaan työpaikkamäärä kasvoi noin 8 000 työpaikalla per vuosi (+7,1 %).

Parina viime vuotena työpaikkakehitys on ollut samansuuntaista myös Helsingissä ja Espoossa. Etenkin vuonna 2024 kasvu jäi hyvin vaatimattomaksi koko pääkaupunkiseudulla.

Hyvinvointi ja turvallisuus

Terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyöhön tulee kiinnittää huomiota

Hyvinvoiva väestö on elinvoimaisen kunnan edellytys. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen myötä sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyivät hyvinvointialueiden järjestettäväksi 1.1.2023. Vastuu asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä on kuitenkin edelleen säilynyt myös kunnilla.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa on suunniteltu kannustimeksi, jonka perusteella kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus osaksi määräytyy. Tällä halutaan kannustaa kuntia laadukkaaseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöhön sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen jälkeenkin.

Kunnan aktiivisuutta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä arvioidaan HYTE-kertoimella. Kerroin arvioidaan asteikolla 0–100. Korkeampi HYTE-kerroin tarkoittaa, että kunta on tehnyt enemmän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä, ja saa näin myös enemmän rahoitusta suuremman valtionosuuden kautta.

Vantaalla HYTE-kerroin ja kertoimen perusteella määräytyvä valtionosuus nousivat hieman vuonna 2025 (kuvio 17 ja kuvio 18). Suomen suurimmista kuudesta kunnasta korkein HYTE-kerroin oli Helsingissä (72), alhaisin Oulussa ja Turussa (66). Vantaa oli kolmanneksi alhaisimmalla sijalla (67) (Kuvio 17). HYTE-kertoimen perusteella määräytyvä valtionosuus lasketaan asukasmäärän, HYTE-

kertoimen sekä asukaskohtaisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perushinnan avulla. Vantaalla HYTE-kertoimeen perustuva valtionosuus nousi vuoden 2025 aikana 5,0:sta 5,2 miljoonaan euroon (kuvio 18). Suomen kuudesta suurimmista kaupungista Helsingissä HYTE-valtionosuus on kasvanut selkeimmin.

Kuvio 17: HYTE-kerroin Suomen kuudessa suurimmassa kaupungissa vuosina 2022–2025

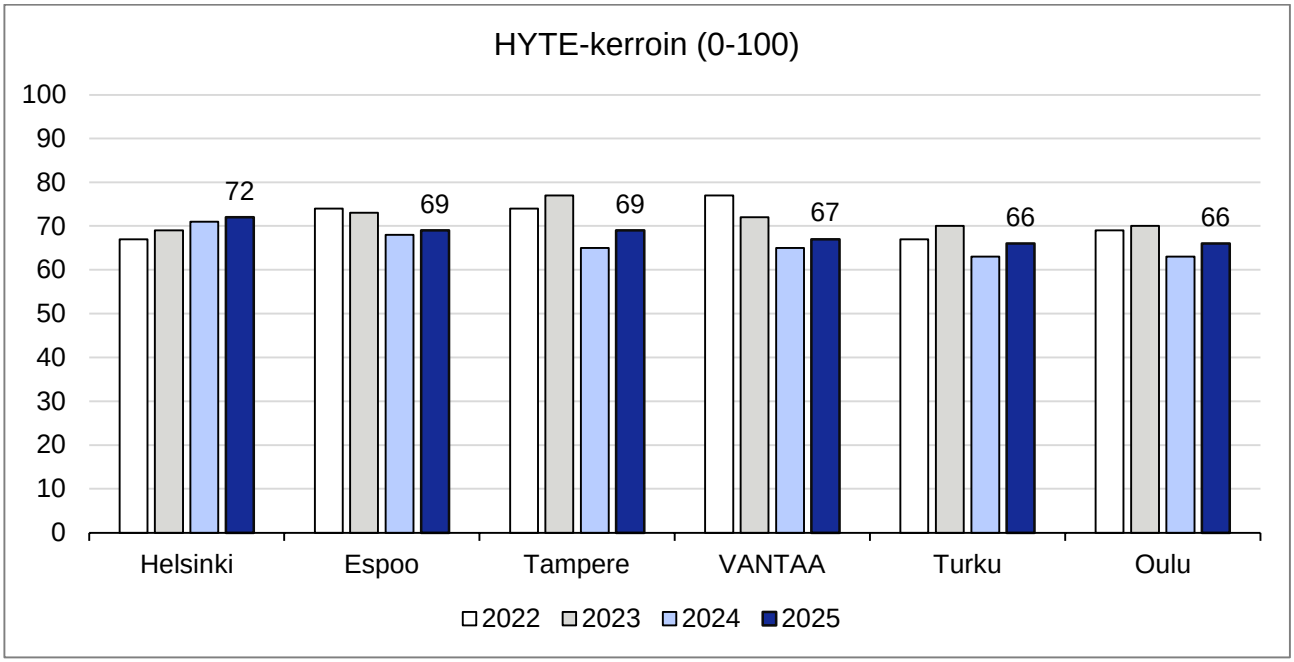

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL).

Kuvio 18: HYTE-kertoimeen perustuvat valtionosuudet Suomen kuudessa suurimmassa kaupungissa vuosina 2022–2025.

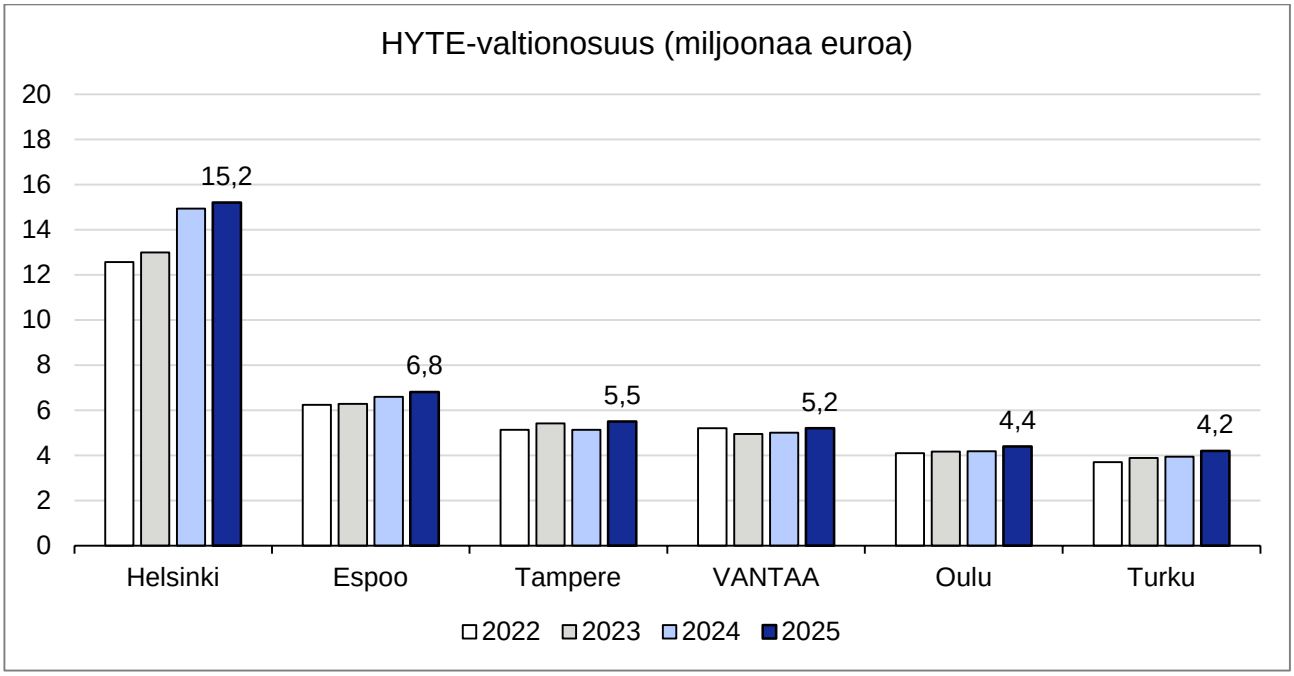

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL).

HYTE-kertoimeen vaikuttavat tulosindikaattorit: Lasten ja nuorten koettua terveyttä ja työikäisten työllisyyttä parannettava

HYTE-kertoimen laskenta perustuu toimintaa kuvaaviin prosessi-indikaattoreihin sekä tuloksia kuvaaviin tulosindikaattoreihin. Prosessi-indikaattoreihin vaikuttavat kuntajohto, liikunta, peruskoulut sekä kulttuuri. Tulosindikaattorit puolestaan mittaavat muutosta väestön hyvinvoinnissa ja terveydessä.

Kuntien HYTE-kertoimen tulosindikaattoreihin kuuluvat koettu terveys (8–9 luokkalaiset), koulutuksen ulkopuolelle jääneet (17–24-vuotiaat), toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet (25–64-vuotiaat), työkyvyttömyyseläkettä saaneet (25–64-vuotiaat) sekä ikäihmisten kaatumisiin liittyvät hoitojaksot. Tässä kappaleessa esitellään näiden indikaattoreiden lähivuosien kehitystä saatavilla olevien vuosien osalta.

Koettu terveys on heikentynyt viime vuosina ja siinä on havaittavissa suuria eroja tyttöjen ja poikien välillä (kuvio 19). Esimerkiksi vuonna 2025 runsas neljännes (27 %) vantaalla asuvista 8. ja 9. luokan tytöistä koki terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, kun pojilla vastaava osuus oli 15 %. Osuudet ovat kuitenkin hieman pienentyneet vuodesta 2023.

Kuvio 19: Koettu terveys vantaalaisilla 8. ja 9. luokan oppilailla vuosina 2021–2025

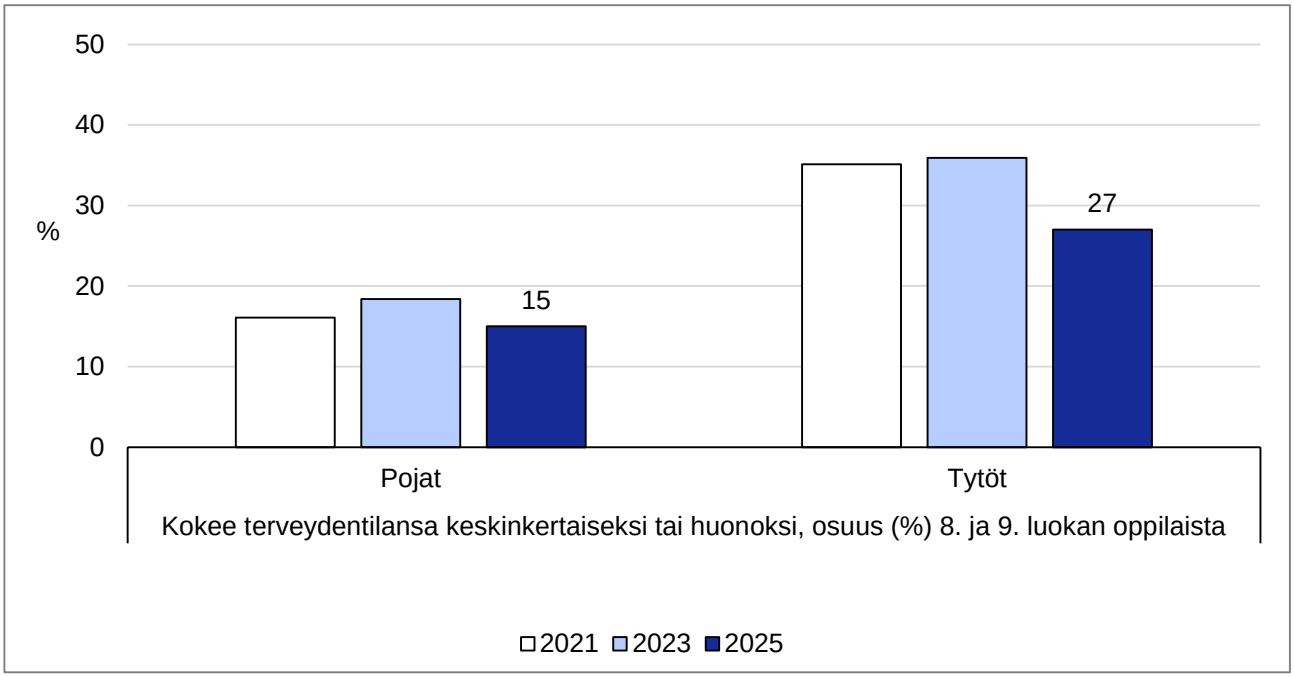

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Kouluterveyskysely.

Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden osuus on hieman laskenut nuorilla vantaalaisilla miehillä, mutta pysynyt muuttumattomana naisilla (kuvio 20). Esimerkiksi vuonna 2023 osuus oli 17–24-vuotiailla miehillä 16,6 prosenttia, kun vuonna 2024 se oli noin 15,7 prosenttia. Naisilla osuus on hieman alhaisempi, heistä 11,2 prosenttia oli jäänyt koulutuksen ulkopuolelle vuonna 2024.

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden osuus väestöstä on selvästi kasvanut miehillä ja naisilla (kuvio 21). Työkyvyttömyyseläkettä saaneiden osuus on puolestaan hieman laskenut. Vuonna 2025 hieman alle viisi prosenttia 25–64-vuotiaista vantaalaisista miehistä ja naisista oli saanut pitkäaikaisesti toimeentulotukea. Työkyvyttömyyseläkettä saaneiden osuus oli alle neljä prosenttia.

Kuvio 20: Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat Vantaalla. Osuus vastaavan ikäisestä vantaalaisesta väestöstä vuosina 2021–2024

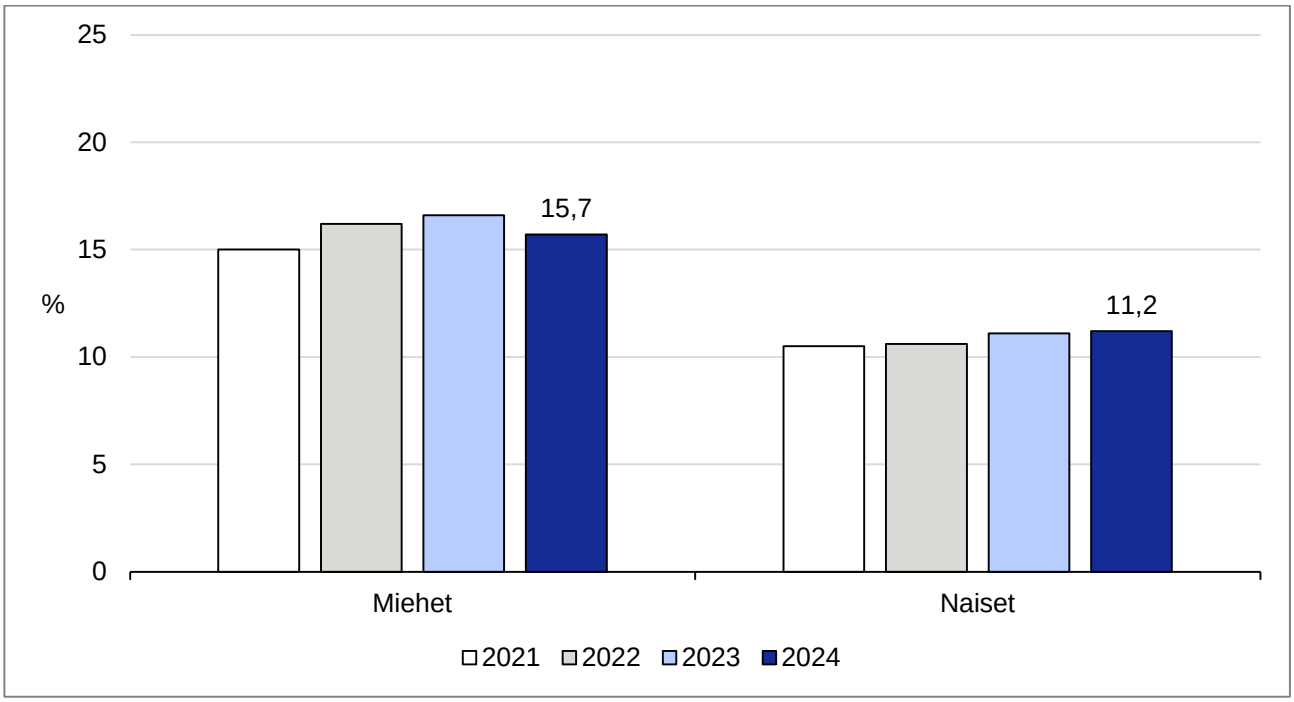

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL, Sotkanet) ja Tilastokeskus.

Kuvio 21: Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden sekä työkyvyttömyyseläkettä saaneiden 25–64-vuotiaiden osuudet vastaavan ikäisestä väestöstä Vantaalla vuosina 2022–2025

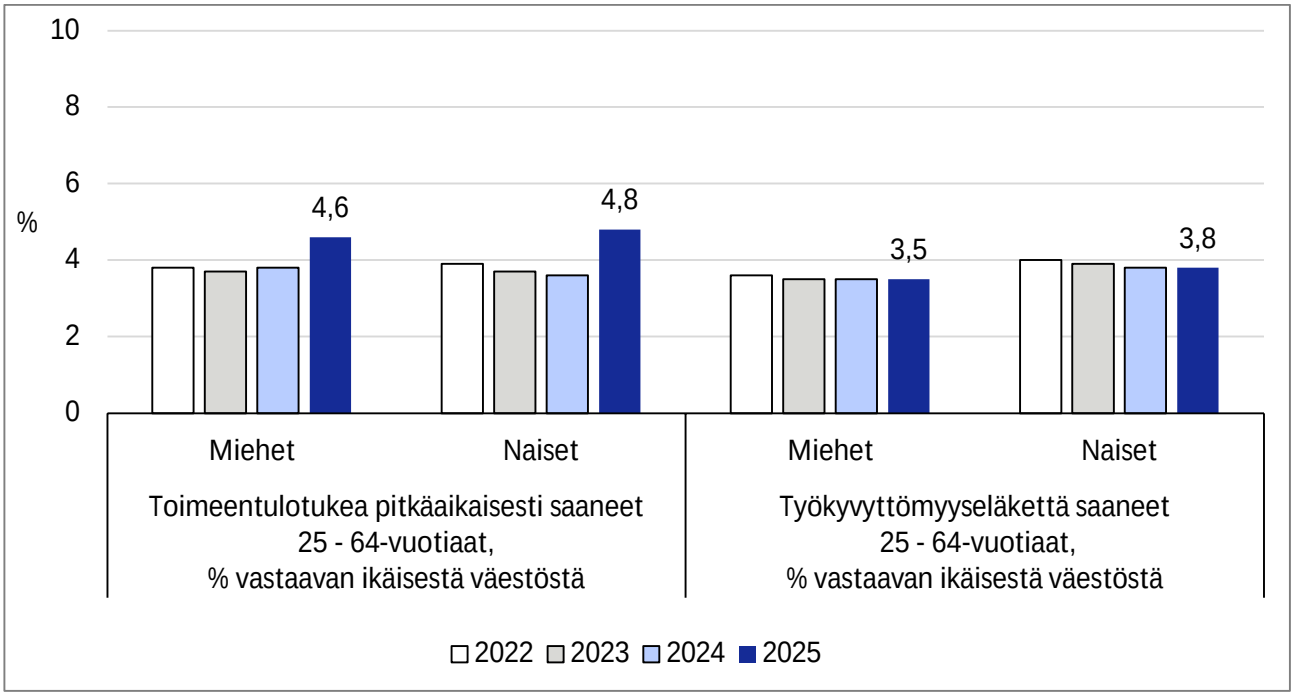

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL, Sotkanet), Eläketurvakeskus ja Kela.

HYTE-kertoimen tulosindikaattoreiden laskentaa kuuluu myös 65 vuotta täyttäneiden kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot. Hoitojaksoja on naisilla hieman miehiä enemmän. Esimerkiksi

vuonna 2025 kaatumisiin ja putoamisiin liittyviä hoitojaksoja (per 10 000 vastaavan ikäistä) oli naisilla noin 280 ja miehillä noin 230 (kuvio 22).

Kuvio 22: Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä vantaalaisilla (/10 000 vastaavan ikäistä)

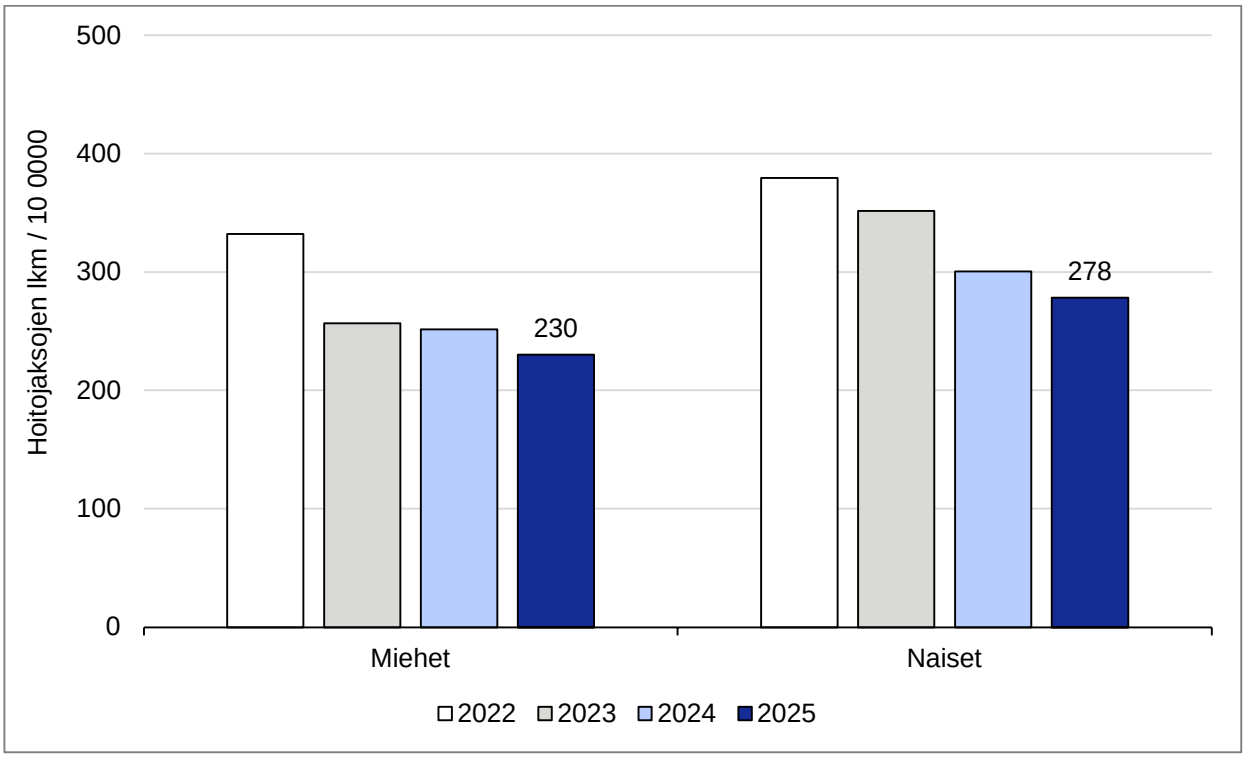

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL, Sotkanet).

Rikoskuvassa myönteistä ja kielteistä kehitystä

Vantaan rikoskuva kehittyi vuoden 2026 tammi-elokuussa eri suuntiin rikoslajista riippuen. Henkeen ja terveyteen kohdistuneita rikoksia kirjattiin 1 010, mikä oli 12 prosenttia enemmän kuin vastaavana aikana vuonna 2025. Kasvu tuli ennen kaikkea pahoinpitelyrikoksista, joiden määrä nousi 815:stä 932:een. Myös seksuaalirikosten määrä kasvoi 75:stä 89:ään ja huumausainerikosten 326:sta 350:een.

Omaisuusrikosten kokonaismäärä pysyi lähes ennallaan: tammi-elokuussa 2026 niitä kirjattiin 4 802, kun vuotta aiemmin määrä oli 4 758. Kokonaisluvun taustalla kehitys oli kuitenkin kaksijakoista. Varkauksien määrä väheni 19 prosenttia, mutta näpistysten määrä kasvoi 13 prosenttia. Ryöstöjen ja kiristysten määrä kasvoi 77:stä 85:een, kun taas vahingontekojen määrä pysyi käytännössä muuttumattomana.

Huumausainerikoksissa käyttörikosten määrä pysyi lähes ennallaan, mutta muiden huumausainerikosten määrä kasvoi. Kokonaisuutena tiedot osoittavat, ettei turvallisuuskehitystä kuvaa yksi yhtenäinen trendi: omaisuusrikosten kokonaismäärä oli vakaa, mutta väkivalta-, seksuaali- ja huumausainerikoksia kirjattiin edellisvuotta enemmän. Kehityksen seurannassa on siksi tarkoituksenmukaista tarkastella sekä rikosryhmien kokonaismääriä että niiden sisäisiä muutoksia.

Kuvio 23: Keskeiset rikosryhmät Vantaalla tammi-elokuussa 2025 ja 2026

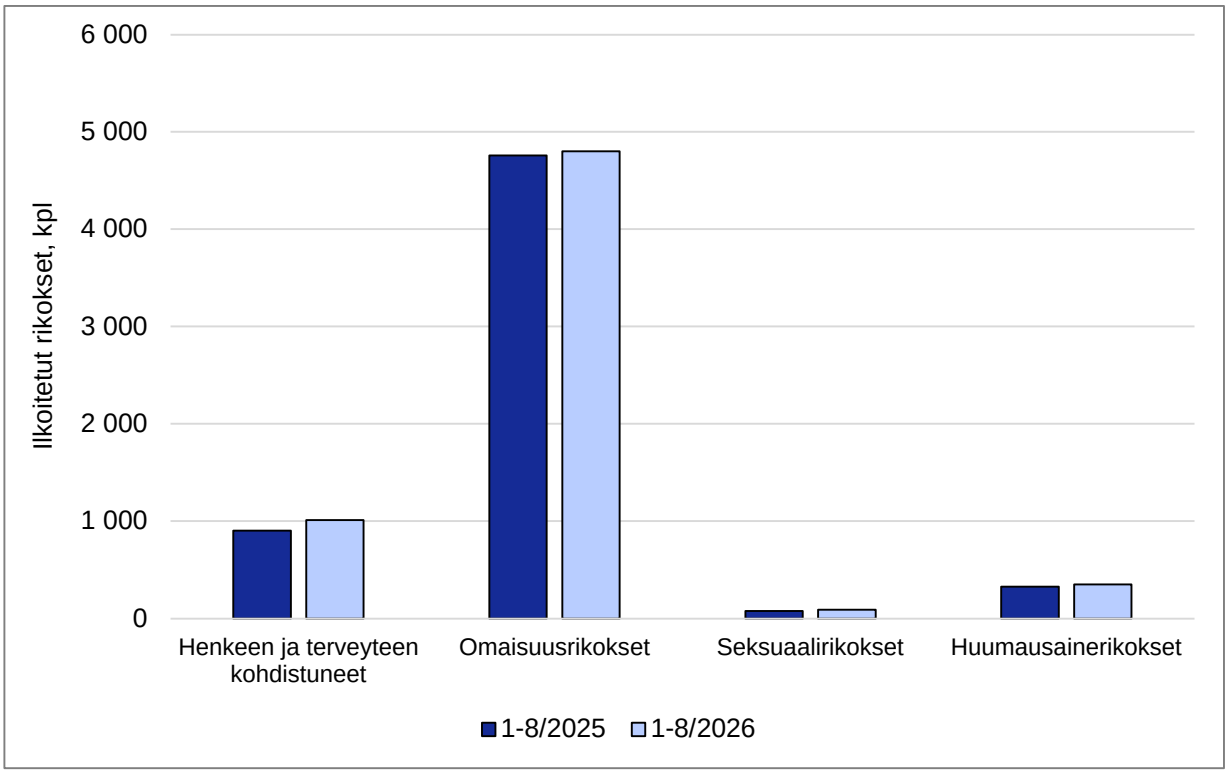

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Poliisi.

Kuvio 24: Rikoskuvan keskeiset muutokset Vantaalla tammi-elokuussa 2025 ja 2026

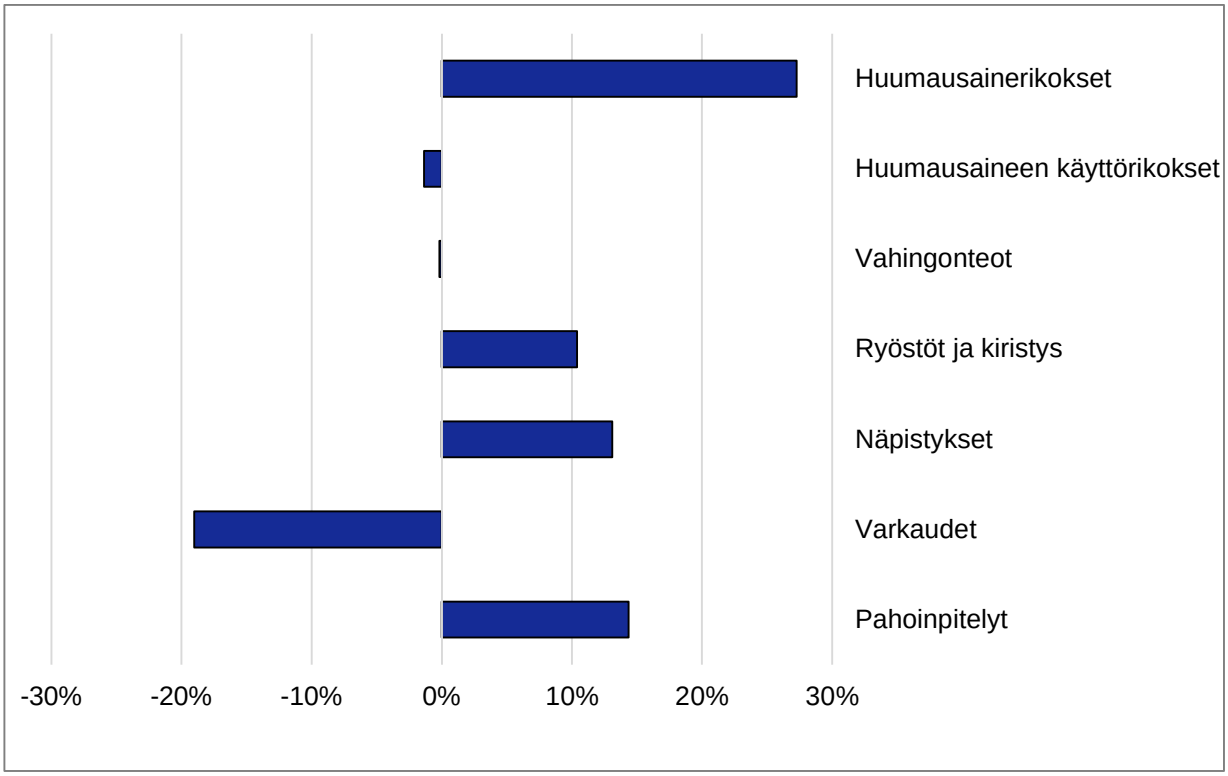

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Poliisi.

Talous

Vantaan aluetalouden kehitys

Koko Vantaan alueella kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi vuonna 2025 melko maltillisesti. Ensimmäisellä ja toisella neljänneksellä liikevaihto kasvoi noin prosentin, kolmannella neljänneksellä noin kolme prosenttia ja neljännellä neljänneksellä noin yhden prosentin vuotta aiemmasta. Koko vuoden tasolla liikevaihto kasvoi reilun prosentin. Vuoden 2026 alku jatkui edellisvuoden mukaisella kasvu-uralla, sillä tammikuussa liikevaihto pysyi edellisvuoden tasolla ja helmikuussa kasvua kertyi kaksi prosenttia vuoden takaiseen verrattuna.

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu palkkasumma kasvoi vuonna 2025 tasaisesti, reilut kaksi prosenttia. Vuoden 2026 ensimmäisellä neljänneksellä palkkasumman kasvu kiihtyi 3,5 prosenttiin.

Toimialoittain tarkasteltuna liikevaihdon kehitys vaihteli huomattavasti. Teollisuuden toimialan liikevaihto kasvoi vuonna 2025 lähes kymmenen prosenttia. Kasvu voimistui vuoden 2026 alussa, ja tammi-helmikuussa teollisuuden liikevaihto oli 23–30 prosenttia korkeampi kuin vuotta aiemmin. Näin teollisuus erottui selvästi Vantaan nopeimmin kasvavana päätoimialana vuoden 2026 alussa.

Teollisuuden vahva kehitys näkyi myös palkkasummassa. Vuonna 2025 palkkasumma kasvoi jokaisella vuosineljänneksellä noin 5–9 prosenttia vuotta aiemmasta, ja koko vuoden kasvu oli reilut seitsemän prosenttia. Vuoden 2026 ensimmäisellä neljänneksellä palkkasumma kasvoi edelleen vajaat kuusi prosenttia vuodentakaisesta, mikä viittaa toimialan suotuisan kehityksen jatkumiseen.

Rakentamisen toimialan liikevaihdon kehitys oli vuonna 2025 vaihtelevaa. Ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto kasvoi reilut neljä prosenttia ja toisella neljänneksellä kaksi prosenttia vuotta aiemmasta. Kolmannella neljänneksellä liikevaihto kääntyi 2,5 prosentin laskuun, mutta neljännellä neljänneksellä saavutettiin jälleen hieman kasvua liikevaihdon noustessa 0,5 prosenttia. Koko vuoden tasolla liikevaihto kasvoi vajaan prosentin. Vuoden 2026 alku oli kuitenkin heikko, sillä tammikuussa liikevaihto laski reilut yhdeksän prosenttia ja helmikuussa vajaat prosentin vuotta aiemmasta.

Rakentamisen palkkasumman kehitys jäi liikevaihtoa hieman vaimeammaksi. Koko vuoden 2025 tasolla palkkasumma laski 0,3 prosenttia. Vuoden 2026 ensimmäisellä neljänneksellä palkkasumma oli edellisvuoden tasolla. Sekä liikevaihdon että palkkasumman kehitys viittaavat siihen, että rakentamisen toimiala oli edelleen matalasuhdanteessa myös vuoden 2026 alussa, eikä selvää käännettä kasvuun ollut vielä nähtävissä.

Tukku- ja vähittäiskaupan toimialan liikevaihto kehittyi vuonna 2025 vaihtelevasti. Ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto laski kolme ja toisella neljänneksellä kaksi prosenttia edellisvuodesta. Kolmannella neljänneksellä liikevaihto kasvoi kolme prosenttia, mutta kääntyi jälleen laskuun vuoden viimeisellä neljänneksellä, jolloin se supistui 3,5 prosenttia vuotta aiemmasta. Koko vuoden tasolla toimialan liikevaihto laski reilun prosentin. Heikko kehitys jatkui myös vuoden 2026 alussa, kun liikevaihto pieneni tammikuussa reilut kahdeksan ja helmikuussa vajaat neljä prosenttia edellisvuoden vastaaviin kuukausiin verrattuna.

Toimialan palkkasumman kehitys oli liikevaihtoa myönteisempää vuonna 2025. Ensimmäisellä neljänneksellä palkkasumma oli edellisvuoden tasolla, mutta kasvoi toisella ja kolmannella neljänneksellä reilut kaksi prosenttia ja neljännellä neljänneksellä kasvu nousi reiluun kolmeen prosenttiin vuotta aiemmasta. Koko vuoden tasolla palkkasumma kasvoi vajaat kaksi prosenttia. Kasvu jatkui myös vuoden 2026 ensimmäisellä neljänneksellä, jolloin palkkasumma oli vajaat kolme prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin.

Muiden palveluiden toimialan liikevaihto kasvoi vuonna 2025 maltillisesti. Ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto kasvoi 3,5 prosenttia vuotta aiemmasta, mutta kasvu hidastui toisella ja kolmannella neljänneksellä edellisvuoden tasolle. Vuoden viimeisellä neljänneksellä liikevaihdon kasvu vahvistui vajaaseen kahteen prosenttiin. Koko vuoden tasolla liikevaihto kasvoi reilun prosentin. Myönteinen

kehitys jatkui myös vuoden 2026 alussa, jolloin liikevaihto kasvoi tammi-helmikuussa 2–3 prosenttia edellisvuodesta.

Muiden palveluiden palkkasumma kasvoi vuonna 2025 tasaisesti. Koko vuoden tasolla palkkasumman kasvu asettui noin prosenttiin. Vuoden 2026 ensimmäisellä neljänneksellä palkkasumman kasvu kiihtyi reiluun kolmeen prosenttiin vuodentakaisesta.

Kuvio 25: Yritysten liikevaihdon kehitys päätoimialoilla Vantaalla vuodesta 2020 (2021=100)

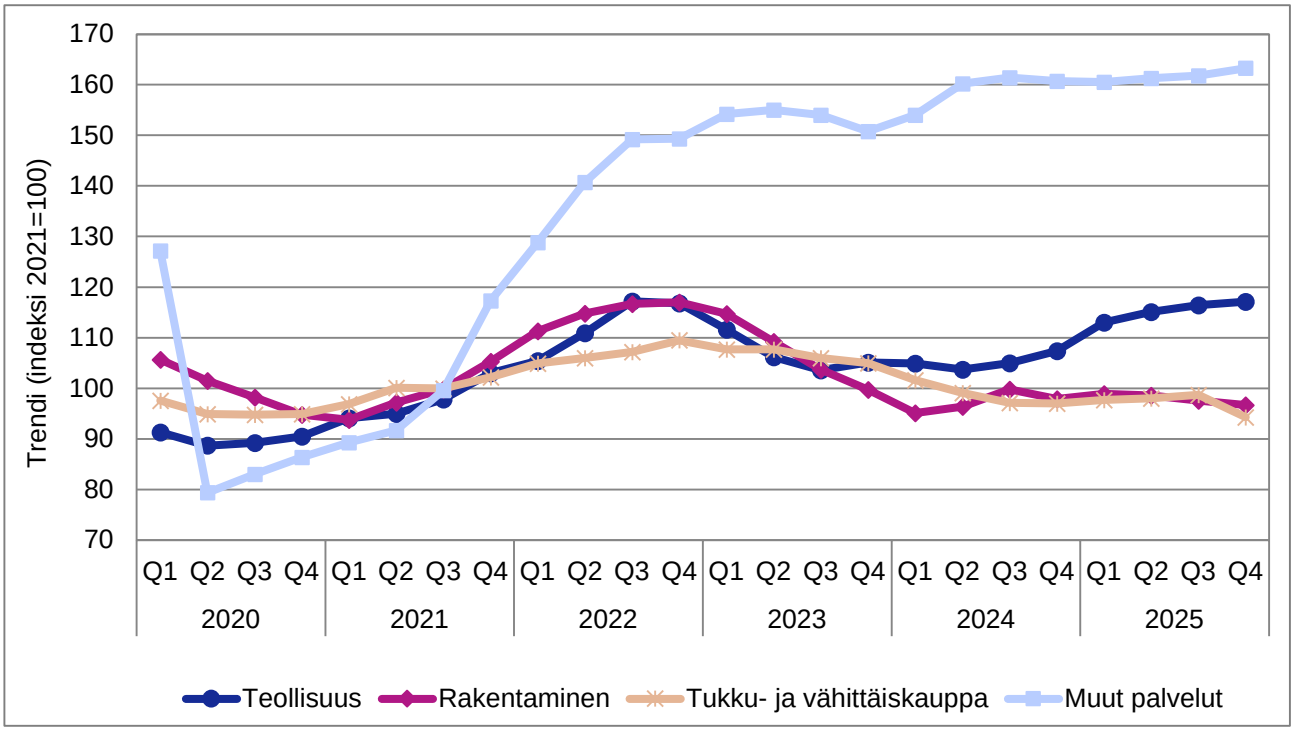

Lähde: Tilastokeskus, asiakaskohtainen suhdannepalvelu 28.5.2026.

Vantaan ja koko Helsingin seudun liikevaihto kasvoi vuonna 2025 reilun prosentin edellisvuoteen verrattuna. Myös palkkasumma kasvoi molemmilla seuduilla samana vuonna noin kaksi prosenttia. Vantaan palkkasumma kasvoi vuoden 2026 ensimmäisen neljänneksen aikana (3,5 %) - hieman nopeammin kuin koko Helsingin seudun alue (2,3 %) vuositasolla.

Kuvio 26: Yritysten liikevaihdon ja palkkasumman kehitys Vantaalla ja Helsingin seudulla vuodesta 2020 (2021=100)

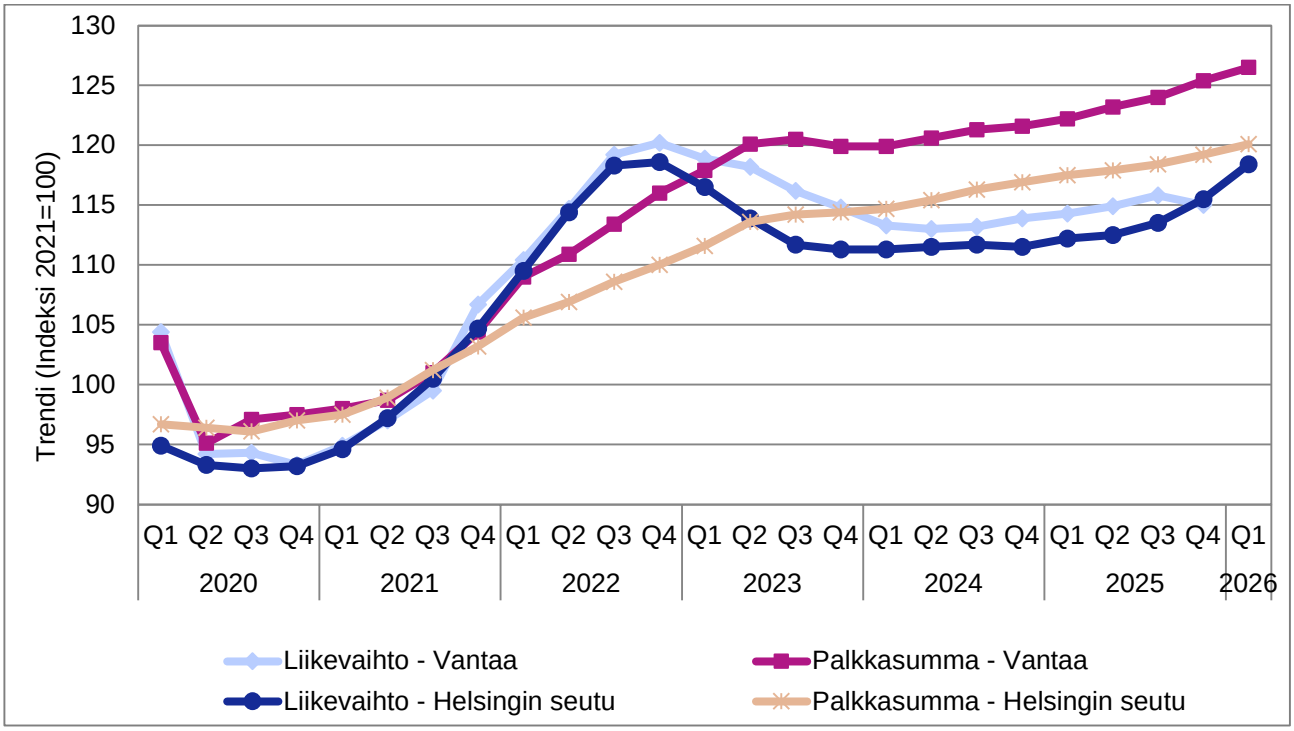

Lähde: Tilastokeskus, asiakaskohtainen suhdannepalvelu 28.5.2026.

Yleinen talouskehitys

Suomen talous on vuonna 2026 kääntynyt kasvuun pitkän heikon jakson jälkeen, mutta elpyminen on edelleen hidasta. Kasvua tukevat erityisesti viennin vahvistuminen, investointien lisääntyminen sekä yksityisen kulutuksen asteittainen elpyminen. Talousnäkymiin liittyy kuitenkin huomattavaa epävarmuutta erityisesti geopoliittisten konfliktien, energian hinnan kehityksen ja maailmankaupan häiriöiden vuoksi. Suomen Pankki nostaa keskeisiksi epävarmuustekijöiksi Lähi-idän tilanteen sekä Yhdysvaltojen kauppapolitiikan.

Tilastokeskuksen mukaan Suomen bruttokansantuote kasvoi vuoden 2026 toisella neljänneksellä 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Kasvua tukivat vienti, jonka volyymi kasvoi 5,7 prosenttia sekä yksityinen kulutus ja investoinnit. Talouden kehitys on ollut myös aiemmin arvioitua vahvempaa, ja vuosien 2024 ja 2025 kasvulukuja on tarkistettu ylöspäin.

Valtiovarainministeriön syyskuussa 2026 julkaiseman ennusteen mukaan bruttokansantuote kasvaa 1,6 prosenttia vuonna 2026, 1,8 prosenttia vuonna 2027 ja 1,5 prosenttia vuonna 2028. Talouskasvun arvioidaan siten vahvistuvan vuonna 2027, mutta jäävän edelleen verrattain maltilliseksi.

Inflaatio on kiihtynyt vuoden 2026 aikana energian hinnan nousun seurauksena. Suomen Pankin kesäkuun ennusteessa Suomen vuoden 2026 inflaatioksi arvioitiin 2,4 prosenttia. Inflaation arvioidaan hidastuvan 1,6 prosenttiin vuonna 2027 ja olevan 1,8 prosenttia vuonna 2028. Korkotaso on samalla kääntynyt uudelleen nousuun. Yleinen markkinakorko Euribor 12 kuukautta nousi lokakuussa yli 3,2 prosenttiin, kun vuotta aikaisemmin se oli noin prosenttiyksikköä matalammalla tasolla.

Työmarkkinoilla talouden vahvistuminen näkyy selvästi hitaammin. Valtiovarainministeriön syksyn 2026 ennusteen mukaan työllisyys vähenee vielä vuonna 2026 ja alkaa kasvaa vasta vuodesta 2027 lähtien. Työttömyysaste on vuonna 2026 yli 10 prosenttia. Työmarkkinatilanteen nopeaa paranemista ei ole odotettavissa, vaikka talous onkin kääntynyt kasvuun.

Investoinnit muodostavat lähivuosien kasvun kannalta keskeisen myönteisen tekijän. Erityisesti datakeskuksiin, vihreään siirtymään ja puolustusteollisuuteen kohdistuvien investointien arvioidaan tukevan kasvua. Asuntorakentaminen on sen sijaan edelleen heikkoa, ja valtiovarainministeriö arvioi sen toipumisen alkavan vasta vuonna 2027. Asuntorakentamisen piristyminen olisi Vantaan kannalta erityisen merkittävä asia talouden toipumiselle.

Euroalueen talousnäkymää varjostavat vuonna 2026 geopoliittiset jännitteet ja energiamarkkinoiden häiriöt. IMF (International Monetary Fund) arvioi heinäkuussa 2026 euroalueen bruttokansantuotteen kasvun hidastuvan 2025 vuoden 1,4 prosentista 0,9 prosenttiin vuonna 2026 ja olevan 1,2 prosenttia vuonna 2027. Samalla IMF ennakoi euroalueen inflaation nousevan 2,9 prosenttiin vuonna 2026 ja olevan 2,3 prosenttia vuonna 2027.

Suomen kasvun kannalta tilanne on kaksijakoinen. Viennin ja investointien vahvistuminen sekä yksityisen kulutuksen elpyminen tukevat kasvua, mutta korkea työttömyys, rakentamisen heikkous, kohonnut korkotaso sekä julkisen talouden tila jarruttavat tätä kehitystä.

Julkinen talous

Valtiovarainministeriön mukaan julkisen talouden keskeinen ongelma on rakenteellinen epätasapaino eli se, että menot kasvavat tuloja nopeammin myös tilanteessa, jossa talous kasvaa. Talouskasvu ei siten yksin riitä korjaamaan julkisen talouden pitkään jatkunutta alijäämää ja velkaantumista. Velkaantumisen taustalla on useita tekijöitä, mm. väestön ikääntymisen aiheuttama palvelutarpeen kasvu, sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannusten nousu, korkomenojen kasvu, puolustusmenojen lisääntyminen, pitkään jatkunut hidas talouskasvu sekä heikko työllisyyskehitys.

Julkinen talous on ollut alijäämäinen joka vuosi vuodesta 2009 lähtien. Suurimmat alijäämät ovat syntyneet koronaepidemian jälkeen vuosina 2020, 2024 ja 2025. Valtiovarainministeriön syksyn 2026 ennusteen mukaan julkisyhteisöjen alijäämä vuonna 2025 oli 3,8 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen ja kasvaa 4,2 prosenttiin vuonna 2026. Vuosina 2027–2030 alijäämän arvioidaan pysyvän noin 4,5 prosentissa suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Myös julkinen velka kasvaa nopeasti. Valtiovarainministeriö arvioi velkasuhteen nousevan vuonna 2026 noin 90 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen ja edelleen lähes 98 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Julkisen talouden vahvistuminen jää siten selvästi talouden yleistä suhdannekäännettä hitaammaksi.

Kuntatalous

Kuntatalouden näkymät heikkenevät vuosina 2026–2027. Kuntien taloutta painaa toimintamenojen kasvu, erityisesti palkkaratkaisut, väestörakenteen muutokset sekä uudet tehtävät, kuten TE-uudistukseen liittyvät kustannusriskit. Lisäksi investointipaineet ovat suuret erityisesti kasvukeskuksissa ja ne lisäävät kuntien velkaantumista. Kunnat myös eriytyvät voimakkaasti kasvaviin ja väestöään menettäviin kuntiin. Kuntien verorahoituksen kasvua heikentävät valtionosuuksiin kohdistuvat leikkaukset, kuten hallituksen päättämä valtionosuuksien indeksijarru.

Vuonna 2025 kuntatalous heikkeni edellisvuodesta. Kuntien yhteenlaskettu vuosikate laski 2,9 mrd. euroon ja tilikauden tulos noin 0,7 mrd. euroon. Tulosta paransivat kertaluonteiset omaisuuden myyntituotot. Vuosikate riitti kattamaan poistot, mutta jäi 420 milj. euroa nettoinvestointeja pienemmäksi. Toiminnan ja investointien rahavirta oli noin 0,8 mrd. euroa negatiivinen, minkä seurauksena kuntien rahoitusasema ja velkaantuminen heikkenivät. Kuntien lainakanta kasvoi noin 0,9 mrd. eurolla 20,2 mrd. euroon.

Vuonna 2025 negatiivisen vuosikatteen kuntia oli 5 ja vuonna 2024 niitä oli 14. Tilikauden tulos oli negatiivinen 111 kunnalla, kun edellisenä vuonna se oli negatiivinen 84 kunnalla. Vuosikate heikkeni eniten yli 300 000 asukkaan kuntakokoryhmässä.

Kuntatalouden tilanne on ollut viime vuosina heikko ja se heikkenee edelleen vuonna 2026 kuntien omista sopeutustoimista huolimatta. Kuntatalouden tulokehitys on vaimeaa ja tuottoja pienentää

kuntien ja hyvinvointialueiden väliset sote-kiinteistöjen vuokrasopimusten päättyminen ja uudelleenneuvottelut, jotka heikentävät kuntien vuokratuloja. Kuntien toimintamenoja kasvattaa erityisesti kunta-alan ansiokehitys, joka kasvattaa henkilöstövaltaisen alan menoja. Lisäksi vuoden 2025 alusta voimaan astuneen TE-uudistuksen myötä kunnat vastaavat osasta työttömyysetuuksien rahoitusta. Tämä tekee kuntataloudesta suhdanneherkemmän, koska korkean työttömyyden vuoksi kuntien kunnallisverokertymä pienenee ja lisäksi työllisyysetuuksien kasvaminen lisää menoja.

Kuntien verotulot ja valtionosuudet kääntyvät vuonna 2026 kasvuun, mutta kasvua hidastavat valtionosuuksiin tehtävät vähennykset, kuten prosenttiyksikön indeksijarru ja määräaikaiset tason vähennykset. Vuonna 2026 kuntien vuosikatteen ennustetaan vahvistuvan hieman edellisvuodesta, mutta tilikauden tulos heikkenee ja pysyy vain niukasti positiivisena, koska vuoden 2025 tulosta parantavat kertaluonteiset erät poistuvat. Toiminnan ja investointien rahavirta heikkenee 300 milj. euroa -1,1 miljardiin euroon.

Vuonna 2026 kunnallisveroprosenttia korotti 38 kuntaa, kun vuonna 2025 korotuksia teki 66 kuntaa. Manner-Suomen keskimääräinen kunnallisvero nousi vuonna 2026 7,57 prosenttiin. Kuntien saamien kunnallisverotulojen kasvu vuonna 2026 on noin 3 prosenttia.

Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapainon ennustetaan syvenevän vuonna 2027. Toiminnan ja investointien rahavirran ennustetaan heikkenevän 1,5 mrd. euroa alijäämäiseksi. Toimintakulujen ennustetaan kasvavan 2,9 prosenttia kun samaan aikaan tulot kasvavat vain 0,2 prosenttia. Toimintakate heikkenee näin 4,2 prosenttia ja sen ennustetaan painuvan 16,6 mrd. euroa negatiiviseksi. Valtionosuustuloja pienentää hallituksen päättämä indeksijarru, joka nostetaan 2,8 prosenttiyksikköön vuodelle 2027. Kuntien vuosikatteen ennustetaan heikkenevän ja negatiivisen vuosikatteen kuntien määrän ennakoidaan kääntyvän nousuun vuonna 2027. Vuosikatteen ennustetaan kattavan poistot vain niukasti, jolloin kuntatalouden tilikauden tulos jää lähes nollaan.

Verotulot ovat edelleen kuntien merkittävin tulonlähde, ja ne koostuvat kunnallis-, kiinteistö-, yhteisö- ja kaivosmineraaliverosta. Vuonna 2026 kuntien kokonaisverotulot kasvavat noin 4,9 prosentilla ja vuonna 2027 kasvun ennustetaan olevan 4,1 prosenttia.

Kuntahallinnon ennustetaan pysyvän 0,5–0,6 prosenttia alijäämäisenä suhteessa BKT:hen myös vuosina 2027–2028. Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapainon ennustetaan pienenevän hieman vuosina 2028–2030, kun osa määräaikaisista valtionosuusleikkauksista päättyy ja henkilöstömenojen kasvun oletetaan hidastuvan. Kuntasektorin kustannuksia kuvaava peruspalveluiden hintaindeksi kasvaa ennustejaksolla 2027–2030 keskimäärin 3,3 prosenttia vuodessa. Kuntatalouden vuosikate ei tule riittämään nettoinvestointien kattamiseen ja lainakanta kasvaakin ennusteen mukaan vuoden 2026 noin 22,4 mrd. eurosta noin 26,3 mrd. euroon vuoteen 2030 mennessä.

Veropohjan rapautuminen, hintatason nousu, väestörakenteen muutokset, yleinen talous- ja työllisyyskehitys sekä erityisesti suurten kaupunkien kasvavat investointi- ja menopaineet voivat syventää yksittäisten kuntien talouden epätasapainoa. Kuntien omat sopeuttamistoimet erityisesti palveluverkossa ja henkilöstömenoissa ovatkin olennainen osa taloudenhoitoa. Kunnilla on entistä suurempi vastuu työllisyyden edistämisestä ja työttömyyden etuusmenojen rahoituksesta, mikä lisää kuntatalouden herkkyyttä suhdannevaihteluille. Perustoimeentulotuen laskutusmenettelyyn siirtyminen vuonna 2029 lisää myös jossain määrin kuntatalouden suhdanneherkkyyttä.

Muutokset veroperusteissa ja valtionosuuksissa

Valtiovarainministeriön 21.9.2026 julkaiseman kuntatalousohjelman mukaan kuntien verotulojen ennustetaan kasvavan 4,1 prosenttia vuonna 2027. Kunnallisverotuoton arvioidaan kasvavan noin 4 prosenttia, mutta veroennusteessa on huomattavia eroja kuntien välillä. Kunnallisveron tuottoon vaikuttaa julkisen talouden sopeutukseen liittyvät veromuutokset sekä erityisesti väestönrakenteen ja työllisyyden kehitys.

Hallitusohjelman mukaan ansiotuloveroperusteisiin tehdään vuonna 2027 indeksitarkistus kaikilla tulotasoilla. Pieni- ja keskituloisten työn verotusta kevennetään hallituskaudella asteittain 405 milj. eurolla, josta 105 milj. euroa kohdistuu vuoteen 2027. Tämän lisäksi vuoden 2025 kehysriihessä työn

verotusta päätettiin keventää 125 milj. eurolla vuonna 2027. Osana julkisen talouden sopeuttamista vapaaehtoinen eläkesäästämisen verotuki poistuu vuodesta 2027 alkaen, yrittäjävähennystä korotetaan ja yksityishenkilöiden lahjoitusvähennystä laajennetaan. Muutokset vaikuttavat negatiivisesti kuntien kunnallisverotuottokertymään.

Kuntien yhteisöverotulojen arvioidaan kasvavan vuosina 2027–2030 noin 3–6 prosenttia vuodessa. Yhteisöverokantaa alennetaan kahdella prosenttiyksiköllä 18 prosenttiin vuonna 2027. Yhteisöveron veroperusteisiin tehtävät muutokset kompensoidaan kunnille yhteisöveron jako-osuutta muuttamalla, joten toimenpiteen on tarkoitus olla kuntien rahoitusaseman näkökulmasta neutraali.

Kiinteistöveron ennakoidaan kasvavan keskimäärin noin 1,8 prosentin vuosivauhtia.

Hallituksen ehdotuksen mukaisesti valtio osoittaa kunnille valtionosuuksia ja muita valtionapuja yhteensä noin 5,8 miljardia euroa vuonna 2027, eli noin 3 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2026. Kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen hallitus osoittaa 3,44 miljardia euroa, eli noin 110 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2026.

Uudet ja laajenevat tehtävät kasvattavat nettomääräisesti valtionosuuden tasoa 41 milj. euroa. Kotoutumiskoulutuksen rahoituksen siirto kasvattaa valtionosuuksia 24,8 milj. euroa, työvoimapoliittisen avustuksen käyttöönotto 9,6 milj. euroa sekä kotoutumistuen takuuajan kustannuksien korvaus 7,3 milj. euroa. Valtionosuuden tasoa nostavat lisäksi luku- ja kirjoitustaidon koulutus 3,1 milj. euroa, oppimisen tuen uudistaminen 2,7 milj. euroa sekä kotoutumispalvelujen kielikoulutuksen saatavuus työpaikoilla 2,0 milj. euroa. Ruotsinkielisen kotoutumisen edistäminen sekä kotihoidontuen Norjan malli nostavat valtionosuutta yhteensä 0,8 milj. euroa. Valtionosuuden tasoa puolestaan vähentää kuntien työllistämisvelvoitteen kumoaminen 57 vuotta täyttäneiden työttömien työnhakijoiden osalta 2,2 milj. eurolla sekä monialaista yhteistyötä koskevan tehtävän päättyminen 2,0 milj. eurolla. Lisäksi tilapäistä suojelua saavien oikeus yleistukeen johtaa siihen, että työvoimaviranomaisilta siirtyy kulukorvausmenoja Kansaneläkelaitokselle, mikä vähentää kuntien valtionosuutta 5,3 milj. eurolla.

Peruspalvelujen valtionosuutta pienentävät kunnilta hyvinvointialueille siirtyneiden tulojen ja kustannusten määräaikainen vähennys 167 milj. euroa vuoden 2023 osalta. Lisäksi sote-uudistukseen liittyen vuodelle 2024 tehtiin määräaikainen kuntien valtionosuuksien korotus 192 milj. euroa, jota peritään takaisin vuosien 2025–2027 aikana 64 milj. euroa vuosittain. Hyvinvointialueuudistukseen liittyvät määräaikaiset valtionosuuksien leikkaukset päättyvät vuonna 2027.

Peruspalveluiden valtionosuuden indeksikorotus (3,5 %) lisää valtionosuutta 114,0 milj. eurolla. Hallitus on kuitenkin kevään 2026 kehysriihessään päättänyt korottaa indeksijarrun 2,8 prosenttiyksiköön vuodelle 2027. Vuonna 2027 vähennykset pienentävät valtionosuutta yhteensä 91,2 milj. eurolla. Valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus vähentää valtionosuutta 55 milj. eurolla vuodelle 2027, vähennys perustuu vuodelta 2025 raportoituihin kustannuksiin.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusprosentti laskee 25,72 prosentista 25,05 prosenttiin vuonna 2027. Tässä prosentissa on huomioitu kuntien tehtävien ja velvoitteiden purkamiseen, ns. normipurkuun liittyen 21,1 milj. euron vähennys. Tehtävien purkuun liittyvän vähennyksen tasossa on uutena toimenpiteenä huomioitu toisen asteen koulutuksen järjestäjälle annettu mahdollisuus kerätä lukukausimaksuja EU/ETA-alueen ulkopuolelta tuleville opiskelijoille. Kuntaliitto on kuitenkin nostanut esiin, ettei hallituksen esitys ole tuonut kaivattua selvyyttä kuntien tehtävien ja velvoitteiden keventämiseen, jolloin kuntien velvoitteita ei ole kyetty karsimaan valtionosuusleikkauksia vastaavasti.

Valtionosuuksia pienentää lisäksi hallituksen päättämä 75 milj. euron pysyvä valtionosuuden vähennys.

Vuonna 2027 verotulomenetysten korvaukset ovat yhteensä 616,5 milj. euroa. Korvauksista korottavista muutoksista suurimmat liittyvät ansiotuloveroperusteiden indeksitarkistukseen sekä työtulovähennyksen kasvattamiseen. Yhteisöveroprosentin alentaminen 20 prosentista 18 prosenttiin kompensoidaan kunnille verojärjestelmän sisällä jako-osuutta muuttamalla.

Valtio varautuu maksamaan kunnille korvauksia sote-uudistuksen omaisuusjärjestelyistä aiheutuvista kustannuksista vuonna 2027 yhteensä 10 milj. euroa hakemuksen perusteella.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionosuudet kunnille ovat vuonna 2027 noin 1,3 mrd. euroa. Vuoden 2027 alusta alkaen kotoutumiskoulutuksen järjestäminen siirtyy kuntien vastuulle ja sen vuoksi kuntien peruspalveluiden valtionosuuteen lisätään määrärahaa luku- ja kirjoitustaidon koulutuksen järjestämiseen. Kokonaiskoulupäiväkokeiluun, jossa oppilaat voivat osallistua koulupäivän yhteydessä harrastustoimintaan, on kertaluontoisesti varattu 2 milj. euroa ja se kohdistuu pääsääntöisesti kuntiin. Varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa edistävän avustuksen määrärahan taso on 75 milj. euroa vuonna 2027.

Pääministeri Orpon hallituksen linjaamien toimenpiteiden yhteisvaikutus heikentää kuntataloutta noin 150 milj. eurolla vuonna 2027 vuoteen 2026 verrattuna.

Muutokset palveluita koskevassa lainsäädännössä, rahoituksessa ja maksuperusteissa

Hallitusohjelma sisältää tavoitteita perusopetuksen sekä ammatillisen ja lukiokoulutuksen osalta. Kotoutumiskoulutuksen järjestäminen vapaassa sivistystyössä päättyy ja siirtyy kuntien vastuulle. Kunnille siirretään 3,1 milj. euroa luku- ja kirjoitustaidon koulutuksen järjestämiseen. Kokonaiskoulupäiväkokeilulle, jossa oppilaat voivat osallistua koulupäivän yhteydessä harrastustoimintaan on varattu 2 milj. euroa. Vuosina 2025 ja 2026 alkaneita toimia toisen asteen opiskelijoiden oppimisen tukeen ja erityisopetukseen vahvistetaan. Lukiokoulutuksessa uudistus tuli voimaan 1.8.2025 ja ammatillisessa koulutuksessa 1.8.2026. Niiden tarkoitus on, että jokainen opiskelija saa oikea-aikaisesti tarvitsemansa oppimisen tuen edetäkseen toisen asteen opinnoissaan tavoitteiden mukaisesti. Ammatillisen koulutuksen rahoitusperusteita on uudistettu vuodesta 2026 lähtien ja käyttöön on otettu toiminnanohjauksen kokeilu, jonka tarkoituksena on kohdistaa koulutustarjontaa nykyistä paremmin työelämän ja väestön osaamistarpeiden mukaisesti. Englanninkielinen ylioppilastutkinto mahdollistetaan syksyllä 2028 lukien ja yhden taito- ja taideaineen kokeen voi suorittaa osana ylioppilastutkintoa syksystä 2029 lukien. Jatkossa taito- ja taideaineen ylioppilaskokeella voi myös korvata yhden pakollisen ylioppilaskokeen.

EU- ja ETA-valtioiden ulkopuolelta opiskelijan oleskeluluvalla saapuville toisen asteen koulutuksen opiskelijoille otettiin käyttöön lukuvuosimaksut 1.8.2026 alkaen. Lukuvuosimaksuvelvollisten opiskelijoiden koulutusta ei rahoiteta siten enää valtionosuusrahoituksella. Tämän takia koulutuksen järjestäjille myönnettävää rahoitusta vähennettiin yhteensä 12 milj. euroa vuonna 2026 ja vähennetään 18 milj. euroa vuodesta 2027 lukien. Vähennys kohdistuu valtaosin kuntiin.

Kotihoidontuen Norjan malli otetaan käyttöön vuoden 2027 alusta alkaen. Tavoitteena on hiljattain maahan tulleiden pienten lasten vanhempien nykyistä nopeampi kotoutuminen sekä lasten integroituminen yhteiskuntaan ja kotimaisen kielen oppiminen. Muutoksen myötä osa kotihoidossa olevista lapsista siirtyy varhaiskasvatuspalveluiden piiriin. Mallilla on vaikutusta kuntien maksamiin kotihoidon tukiin niitä alentavasti, mutta samalla varhaiskasvatuksen menot kasvavat. Myös kuntien osuus yleistuesta, jonka Kela laskuttaa kunnilta lisääntyy ja toisaalta kuntien osuus toimeentulotuesta vähenee. Vuodelle 2027 mallin käyttöönotosta ennakoidaan aiheutuvan 1 milj. euron menot kunnille ja vuoteen 2030 mennessä sen ennakoidaan kasvavan 9,9 milj. euroon. Muutoksesta aiheutuvat kustannukset on tarkoitus korvata kunnille peruspalveluiden valtionosuusjärjestelmän kautta.

Lasten ja nuorten harrastustoiminnan (Harrastamisen Suomen malli) rahoituksen määrärahataso on 19,3 milj. euroa vuonna 2027. Suomi liikkeelle -ohjelmaan on varattu 20 milj. euroa, josta noin puolet kohdistuu kuntiin. Liikuntapaikkojen korjausvelan purkuun ja segregoituneiden asuinalueiden liikuntamahdollisuuksien edistämiseen valtio on varannut 15 milj. euroa, joka pääosin kohdentuu kuntatalouteen.

Työvoimapalveluiden järjestämisestä annettua lakia on tarkoitus muuttaa palkkatukea koskevan sääntelyn osalta. Muutokset koskisivat palkkatuen kestoa sekä eräitä myöntämisen edellytyksiä koskevia säännöksiä ja tavoitteena on lisätä kuntien työvoimaviranomaisten harkintavaltaa palkkatukea myönnettäessä. Uudistus voi lisätä tai vähentää kuntien kustannuksia riippuen siitä, miten harkintavaltaa käytetään. Tästä syystä kuntien peruspalvelujen valtionosuuksiin ei ole ehdotettu tehtäväksi

lisäystä edellä mainittujen muutosten takia. Muutosten voimaantuloajankohta tarkentuu valmistelun kuluessa.

Uutena välineenä työvoimapalveluiden järjestämisestä annettuun lakiin on tarkoitus lisätä työvoimaviranomaisille työllisyyden edistämiseen säännökset työllisyyspoliittisesta tuesta. Työvoimaviranomainen voisi myöntää työllisyyspoliittisena tukena yhdistykselle tai säätiölle rahoitusta, joka kohdennettaisiin pitkään työttömänä olleiden työttömien työnhaun ja työllistymisen yleisten edellytysten edistämiseen. Ehdotetun muutoksen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2027 aikana ja vuoden 2027 lisäys valtionosuuteen määräytyisi sen mukaan, kuinka suuri osuus kokonaisesta kalenterivuodesta on jäljellä voimaantuloajankohdan jälkeen. Kokovuotisena summana kuntien peruspalveluiden valtionosuuksiin lisättäisiin tätä varten 12,8 milj. euroa. Voimaantuloajankohta tarkentuu jatkovalmistelun aikana.

Kuntien roolia kotoutumisen edistämisessä vahvistetaan KOTO-lain mukaisesti. Valtio korvaa lain mukaisesti kunnille pakolaisten ja kotikunnan omaavien tilapäistä suojelua saavien henkilöiden vastaanotosta aiheutuvia kustannuksia. Vuonna 2027 kotoutumislain mukaisia kustannusten korvauksia maksetaan arviolta kunnille noin 79,5 milj. euroa, joka on noin 100 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2026. Tilapäinen suojelu jatkuu Euroopan unionin neuvoston päätöksellä 4.3.2028 asti. Laskennallisten korvausten piirissä olevien määrän arvioidaan laskevan, koska tilapäistä suojelua saavia poistuu laskennallisten korvausten piiristä selvästi enemmän kuin uusia tulee tilalle. Laskennallisia korvauksia maksetaan pääsääntöisesti kahden vuoden ajalta kotikunnan saamisesta.

Nykyisin perustoimeentulotukea saavat tilapäisen suojelun perusteella maassa olevien arvioidaan siirtyvän pääasiassa yleistuelle. Siirtymisen taloudelliset vaikutukset vuodelle 2027 ovat asumistukeen -4,5 milj. euroa, perustoimeentulotukeen -69 milj. euroa ja yleistuen valtion rahoitusosuuteen 90 milj. euroa. Lisäksi tilapäistä suojelua saavia henkilöitä koskeva yleistukilain muutos johtaisi työvoimaviranomaisen harkinnan perusteella maksettavan kulukorvauksen osalta kuntien peruspalvelutehtävän supistumiseen ja valtion kulukorvauksen maksamiseen liittyvän rahoitusvastuun lisääntymiseen vastaavalla summalla.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaisesti on toteutettu kotoutumispalveluiden uudistus, joka tulee voimaan 1.1.2027. Kotoutumista ja kielitaitoa edistävien koulutusten kokonaisuutta on uudistettu ja rahoitus sisältyy kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen. Myös kansainvälistä suojelua saaville ja heihin rinnastettaville henkilöille toteutetun työvoimakoulutuksena järjestettävän kotoutumiskoulutuksen rahoitus siirretään vuoden 2027 alusta lukien kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen.

Vuodesta 2029 alkaen perustoimeentulotuen rahoitusosuutta ei enää vähennetä takautuvasti kuntien peruspalvelujen valtionosuudesta, vaan kuntien rahoitusosuus laskutetaan kunnalta tuen maksukuukautta seuraavana kuukautena. Samalla perustoimeentulotuen meno kohdistuu sille vuodelle, jolta se aiheutuu. Lisäksi ennusteessa on huomioitu kuntien nuorten perustoimeentulotuen kustannusten rahoitusvastuun nosto 100 prosenttiin. Muutokset kasvattavat kuntien valtionosuuksia, sillä valtionosuuksista tehtävä vähennys poistuu. Vastaavasti kuntien toimintakulut kasvavat perustoimeentulotukimenoja vastaavalla määrällä.

Hallitus on varannut noin 100 milj. euroa MAL-sopimusten mukaisten hankkeiden rahoitukseen sekä 9,8 milj. euroa suurten kaupunkiseutujen joukkoliikenteen tukemiseen vuodelle 2027. MAL-sopimusten mukaisista hankkeista valtio avustaa vuonna 2027 Länsi-Helsingin raitioteiden suunnittelua, Viikki-Malmi pikaraitiotietä, Vantaan ratikkaa, Tampereen seudun raitioteitä, Turun ratikkaa, Kupittaan kansihanketta sekä Helsingin juna- ja metroasemien peruskorjausta.

Valtion tukeman asuntotuotannon korkotukilainavaltuudet laskevat vuoden 2026 1,135 mrd. eurosta 500 milj. euroon vuonna 2027. Asuntotuotantoa on toisaalta tarkoitus tukea siten, että valtion tukeman asuntotuotannon korkotuki- ja takauslainavaltuuksia kasvatetaan matalasuhdanteessa ja alennetaan korkea- tai noususuhdanteessa. Erityisryhmien investointiavustusten määrästä noin neljäsosa, eli vajaa 4 milj. euroa kohdistuu kuntiin.

Vuodelle 2027 asumisneuvonnan kehittämiseen on varattu 2 milj. euroa ja asuinrakennusten energiatehokkuusavustukseen 49 milj. euroa. Kuntien osuus energiatehokkuusavustuksista on noin kymmenesosa eli 4,9 milj. euroa. Avustuksella tavoitellaan suunnitteilla olevien remonttien nopeuttamista sekä uusien korjaushankkeiden edistämistä.

Vuoden 2027 alussa oli tarkoitus astua voimaan kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuusuudistus. Uudistuksen tarkoituksena oli saada kuntien rahoitus vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantulon sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Rahoitusuudistuksen valmistelu aloitettiin syksyllä 2023, mutta se kaatui marraskuussa 2025, koska hallituspuolueet eivät päässeet sopuun uudistuksen kriteereistä ja rahoituksesta. Uudistukselle kuitenkin nähdään edelleen olevan tarvetta, mutta sen eteneminen on nyt epävarmaa.

Hallitus päätti, ettei kiinteistöverouudistusta tulla viemään eteenpäin tällä hallituskaudella, koska kiinteistönomistajille ei jäisi riittävää aikaa perehtyä ja varautua muutosten vaikutuksiin. Uudistuksen päämääränä oli saattaa rakennusten ja maapohjien verotusarvot vastaamaan paremmin niiden todellisia käypiä arvoja. Uudistuksen tarkoituksena ei ollut vaikuttaa kiinteistöverotuksen tasoon, vaan tehdä aiempaa selkeämpi ja läpinäkyvämpi arvostamisjärjestelmä. Kiinteistöverouudistuksen selvitystyö jää seuraavan hallituksen hyödynnettäväksi.

Vantaan talouskehitys

Vantaan kaupungin tilikauden alijäämä oli -79,7 milj. euroa vuonna 2025. Vuoden 2026 ennustetaan toteutuvan hieman parempana tilikauden alijäämän ollessa osavuosikatsauksen mukaan 55,3 milj. euroa. Vuoden 2024 tulos oli vuotta 2025 heikompi ja pitkään jatkuneet suuret alijäämät ovat syöneet kaupungin taseeseen aiemmin kertynyttä ylijäämää. Tilanne vaatii siis edelleen kaupungilta voimakasta talouden tasapainottamista tulevien vuosien aikana, jotta talous saadaan tasapainoon taloussuunnitelmakauden aikana.

Heikko yleinen taloussuhdanne näkyy Vantaan kaupungilla erityisesti asuntorakentamisen seisahtumisena ja ennätyksellisen korkeana työttömyytenä. Nämä ovat laskeneet maanmyynti- ja kunnallisverotuloja sekä nostaneet työttömyysetuuksiin liittyviä kustannuksia. Yritysten heikko tuloskehitys on laskenut myös kaupungin saamia yhteisöveroja ja kiinteistöjen laskenut arvo myös kiinteistöveroja. Vaikka taloustilanteessa näkyy piristymisen merkkejä, niin Vantaan rakentamistilastoissa tai verotulokehityksessä tämä ei vielä juurikaan näy. Lisäksi työttömyystilanteen ei pääkaupunkiseudulla ennusteta vielä vuonna 2026 kääntyvään parempaan suuntaan, vaan se tapahtuu aikaisintaan vuoden 2027 aikana.

Verotuloennusteet ovat laskeneet erittäin voimakkaasti syksyn 2023 ennusteista lähtien lähes jokaisessa uudessa ennusteessa. Vasta kesän ja syksyn 2026 verotuloennuste on näyttänyt hieman positiivisempia merkkejä, mikä voi viitata tilanteen tasaantumiseen. Vantaan kaupungin verotulokertymä on kasvanut vuosien 2023 ja 2025 välillä ainoastaan noin 10 milj. euroa eli 1,7 prosenttia, kun vuodelta 2023 poistetaan hyvinvointialueuudistukseen liittyvät kertaerät. Vuonna 2026 verotuloja ennustetaan kertyvän noin 3,3 prosenttia edellisvuotta enemmän.

Vuoden 2025 alusta voimaan astunut TE-uudistus siirsi työllisyys- ja elinkeinopalveluiden järjestämisvastuun pysyvästi valtiolta kunnille ja lisäsi kuntien toimintamenoja kuten henkilöstömenoja ja työttömyysetuuksien rahoitusmenoja. Valtio kompensoi menoja korottamalla kuntien valtionosuuksia, mutta laskennallinen kompensaatio ei ole riittänyt kattamaan kaikkia uudistuksesta kunnille syntyneitä kustannuksia, koska työttömyystilanne samaan aikaan heikkeni voimakkaasti.

Toisen osavuosikatsauksen mukaan kaupungin toimintatuottojen ennustetaan vuonna 2026 ylittävän talousarvion noin 3,6 milj. eurolla. Toimintatuottoihin sisältyy kertaluontoisia myyntivoittoja. Toimintamenojen ennustetaan alittavan talousarvion yli 30 milj. eurolla. Suurimpien toimintamenojen alitusten ennustetaan syntyvän Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla varhaiskasvatuksen kokonaishenkilöstömenoissa. Myös kaupunkiympäristön toimintamenojen ennustetaan alittuvan. Toisaalta työmarkkinatuen kuntaosuuden ennustetaan ylittyvän alkuperäisen talousarvion lähes 16 milj. eurolla pitkäaikaistyöttömyyden edelleen noustessa uusiin ennätyslukemiin. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan noin 34,4 milj. euroa talousarviossa oletettua positiivisemmin.

Vuonna 2026 verotulojen ennustetaan toisen osavuosikatsauksen mukaisesti alittavan alkuperäisen talousarvion noin 24 milj. eurolla. Verotulot alittuvat erityisesti kunnallisveron osalta, jossa alitus alkuperäiseen talousarvioon nähden on peräti 20 milj. euroa eli 4,7 prosenttia. Myös kiinteistöveron arvioidaan alittuvan talousarvion noin 6,6 prosenttia eli vajaalla 8 milj. eurolla. Ainoastaan yhteisöverossa ennuste ylittää talousarvion noin 6,3 prosentilla. Valtionosuustulojen arvioidaan ylittävän alkuperäisen talousarvion noin 3,4 milj. eurolla, eli 2,9 prosentilla.

Korkomenojen ennustetaan ylittävän talousarvion noin 2,0 milj. eurolla. Korkotaso on noussut ja Vantaan kaupungin vuoden 2026 korkokulujen ennustetaan olevan 7,4 milj. euroa suuremmat kuin tilinpäätöksessä 2025. Euroalueen viitekorko, euribor 12 kk, on esim. noussut noin prosenttiyksiköllä vuoden takaisesta. Euroopan keskuspankki EKP nosti ohjauskorkonsa 2,25 prosenttiin kesäkuussa ja 2,50 prosenttiin syyskuussa. Korkomenot tulevat jatkossa vääjäämättä nousemaan uuden lainanoton ja lainakannan kasvun myötä.

Vuoden 2026 vuosikatteeksi ennustetaan noin 63,7 milj. euroa, mikä on noin 14,5 milj. euroa talousarviossa ennakoitua parempi. Poistojen ja arvonalentumisten ennustetaan ylittyvän talousarvion noin 1,9 milj. eurolla. Ennusteen mukaan vuoden 2026 tilikauden alijäämä painuu negatiiviseksi ollen noin -55,3 milj. euroa, kun talousarvio 2026 päätyi -68,0 milj. euron tilikauden alijäämään. Vuoden 2026 heikko tulos selittyy heikolla Suomen talouden suhdannetilanteella, joka on vaikuttanut erityisesti kaupungin saamiin verotuloihin. Kasvavan kaupungin menokasvun rahoittamiseksi kaupungin tulopohjan vahva kehitys on välttämätön edellytys talouden tasapainon saavuttamiselle.

Heikentyneen taloustilanteen vuoksi Vantaan kaupunki käynnisti monivuotisen talouden tasapainotusohjelman vuonna 2025. Talouden tasapainotustarve on arvioitu 80 miljoonaksi euroksi valtuustokauden 2026–2029 aikana. Lisäksi menokasvua on tarkoitus hillitä yhteensä 30 miljoonalla eurolla. Kaupunki käynnisti myös elokuussa 2026 koko henkilöstöään koskevat yhteistoimintaneuvottelut. Yhteistoimintaneuvottelut päättyivät lokakuussa 2026 ja niiden taloudellinen vaikutus on noin 11,3 milj. euroa. Vaikutukset on sisällytetty kaupungin talousarvioon ja -suunnitelmaan 2027–2030. Toteutettavat toimenpiteet vaativat vielä tarkennusta ja ne vaikuttavat täysimääräisesti vasta vuoden 2028 talousarviossa. Toimenpiteiden vaikutuksia arvioidaan tarkemmin tulevissa talousarvioissa, kun myös kaupungin organisaatiouudistus saadaan valmiiksi. Vantaan kaupungin strategian tavoitteena on saada kaupungin talous tasapainoon viimeistään vuonna 2029. Kaupungin omien talouden tasapainottamistoimien lisäksi suhdannetilanteen positiivisen kehityksen odotetaan myös parantavan tilannetta taloussuunnitelmakauden aikana.

Vuoden 2026 toisen osavuosikatsauksen mukaan vuonna 2027 verotulokertymän arvioidaan olevan noin 35,5 milj. euroa suurempi kuin vuonna 2026. Vuonna 2027 kaupungin kunnallisverotuoton arvioidaan nousevan 5,7 prosenttia vuoden 2026 ennusteeseen nähden yleisen ansiotason nousun, positiivisen muuttoliikkeen sekä työttömyyden ennustetun paranemisen seurauksena. Suunnitelmakaudelle 2028–2030 arvioidaan noin 5,2–5,6 prosentin kunnallisveron vuosittaista kasvua. Yhteisöverotuoton arvioidaan vuonna 2027 nousevan 10,7 prosenttia vuoden 2026 ennusteeseen nähden. Tuleville vuosille arvioidaan 3,6–4,7 prosentin nousua. Kiinteistöverotuoton arvioidaan kasvavan vuonna 2027 4,3 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Kiinteistöveron tulevien vuosien kasvun arvioidaan olevan noin 0,9 prosenttia. Valtionosuuksien arvioidaan kasvavan vuonna 2027 noin 2,4 prosenttia vuoden 2026 ennusteeseen verrattuna. Tulevien vuosien valtionosuuskertymän arvioidaan kasvavan vuosittain 2,9–6,1 prosentilla. Nousua kasvattavat erityisesti kaupungin väestönkasvu sekä lakiuudistukset, joita valtio kompensoi valtionosuuksia kasvattamalla. Hallituksen valmistelema kuntien rahoitukseen vaikuttava valtionosuusuudistus ei edennyt tällä hallituskaudella, mutta valmistelua voidaan jatkaa myöhemmin. Tämä uudistus voi toteutuessaan vaikuttaa merkittävästi Vantaan kaupungin tuleviin valtionosuuksiin.

Vuosikate on vuoden 2027 talousarviossa 63,6 milj. euroa, tilikauden tulos -57,4 milj. euroa ja tilikauden alijäämä -58,6 milj. euroa.

Vuonna 2027 kaupungin investointien taso kasvaa noin 32 milj. euroa vuoteen 2026 verrattuna. Vantaan ratikan lisäksi erityisesti koulujen rakentamiseen, rakennusten peruskorjauksiin, muutamaan uuteen päiväkotiin sekä kunnallistekniikan rakentamiseen arvioidaan käytettävän 404,4 milj. euroa. Kaupungin kokonaisinvestoinnit vuonna 2027 ovat noin 433,4 milj. euroa ja investointiosan

netto -369,9 milj. euroa. Vuonna 2027 vuosikate ei riitä kattamaan kasvanutta investointimäärää ja kaupungin lainamäärän kasvuun varaudutaan enintään 338,0 milj. euron nettolainanoton enimmäisvarauksella. Lainavarausta kasvattavat erityisesti kaupungin heikko vuosikatteen kehitys, kaupungin perusinvestointien kasvu sekä Vantaan ratikan investointi.

Vantaan henkilöstömäärän kehitys

Kaupungin henkilöstömäärä on jatkanut edelleen kasvamistaan. Keskeisimmin kasvuun vaikuttaa lakisääteisistä tehtävistä huolehtiminen.

Taulukko 2. Henkilöstömäärän kehittyminen

Henkilöstösuunnitelma	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Kasvatus ja oppiminen	5 906	6 196	**6 285**
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	917	917	**913**
Kaupunkiympäristö	633	726	**721**
Konsernijohto ja elinvoima	757	810	**795**
Yhteensä	**8 213**	**8 649**	**8 714**

***** Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

Taulukko 3. Eläkepoistuma Vantaalla

Vuodet	Eläkepoistuma (%)
2026–2030	17 %
2026–2034	27 %
2026–2038	38 %

Vuonna 2025 Vantaan kaupungin henkilöstö eläköityi keskimäärin 62,3 vuoden iässä, joka on 5 kuukautta aiemmin kuin edellisenä vuonna. Eläkepoistuma osaltaan mahdollistaa tarvittaessa henkilöstörakenteen hallittua muutosta.

Kaupungin toimitilamäärän kehitys

Alla olevista kuvista selviää:

- Kaupungin tilamäärän kehitys toimialoittain investointiohjelman mukaisesti.
- Kaupungin toimitilamäärän kehitys suhteutettuna väestönkehitykseen.

Kaupungin toimitilamäärä laski vuosien 2013–2015 aikana johtuen huonokuntoisten rakennusten purkamisista, kiinteistöjen myynneistä ja vuokratiloista luopumisista. VTK Kiinteistöt Oy:n kiinteistöjen liikuntatilat siirtyivät vuoden 2015 aikana tilakeskuksen hallintaan ja näkyvät kuviossa vuodesta 2016 alkaen. Toimitilamäärän lasku vuosina 2016–2018 on johtunut muun muassa huonokuntoisten koulujen ja päiväkotien purkamisista.

Kaupungin toimitilamäärän kehitys esitetään vuosille 2020–2036 Vantaan organisaatiomuutoksen myötä 1.1.2020 voimaan tulleen toimialarakenteen mukaisesti. Kaupungin palvelukykyä lisäävät investoinnit kohdistuvat suurimmalta osin edelleen päiväkotien ja koulujen rakentamiseen. Tilojen käytön tehokkuutta on kasvatettu edelleen. Suunnitelman toteuttaminen edellyttää onnistumista palveluverkkosuunnittelussa sekä tilojen käytön optimoinnissa. Vuoden 2023 alusta uudet hyvinvointialueet aloittivat toimintansa. Tämän vuoksi sosiaali- ja terveydenhuollon, suun terveydenhuollon sekä

pelastustoimen tilat poistuvat kaupungin toimitilamääristä. Lisäksi poistuu yksittäisiä toimintoja, kuten opiskeluhuolto ja kuntouttava työtoiminta.

Kuvio 27: Toimitilojen brm² kehitys 2008–2019

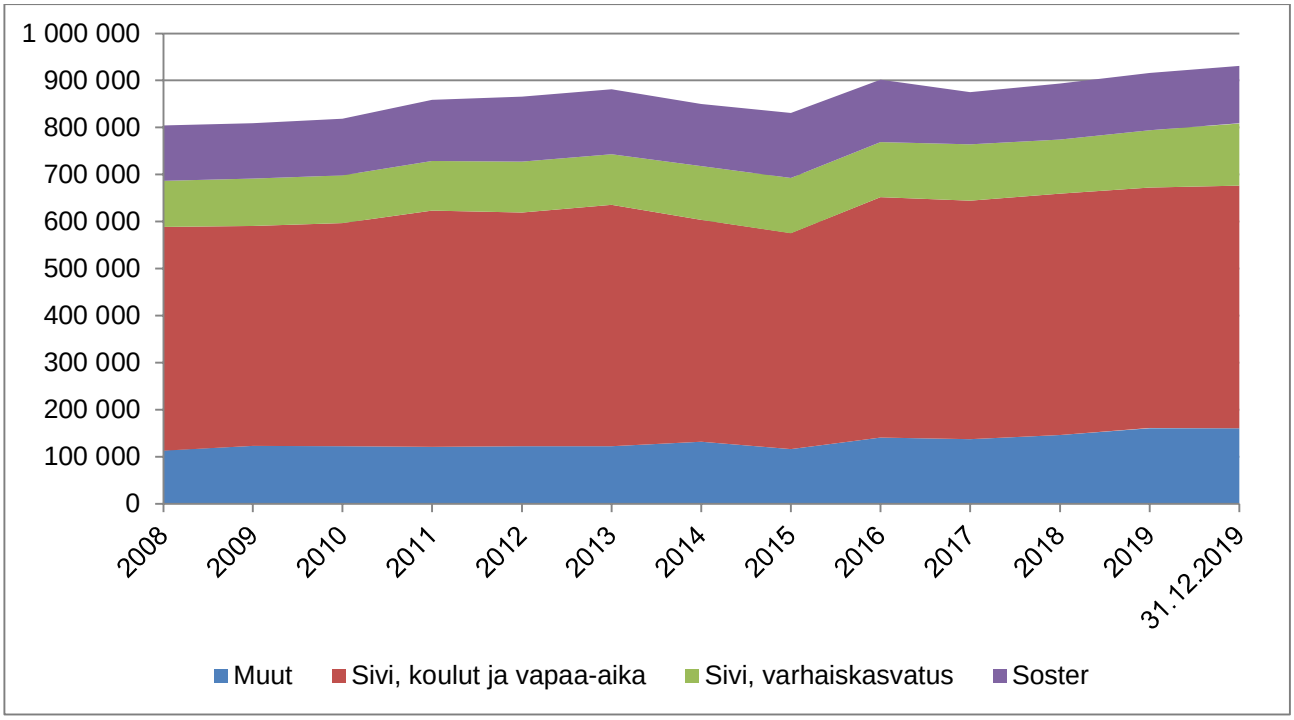

Ei sisällä uusien/tulevien vuokrattavien tilojen brm² eikä konserniyhtiöiden rakentamia brm². Tulevia rakennusten purkamisia ei ole huomioitu. Lähde: Toimitilajohtaminen.

Kuvio 28: Toimitilojen brm² kehitys 2020–2036

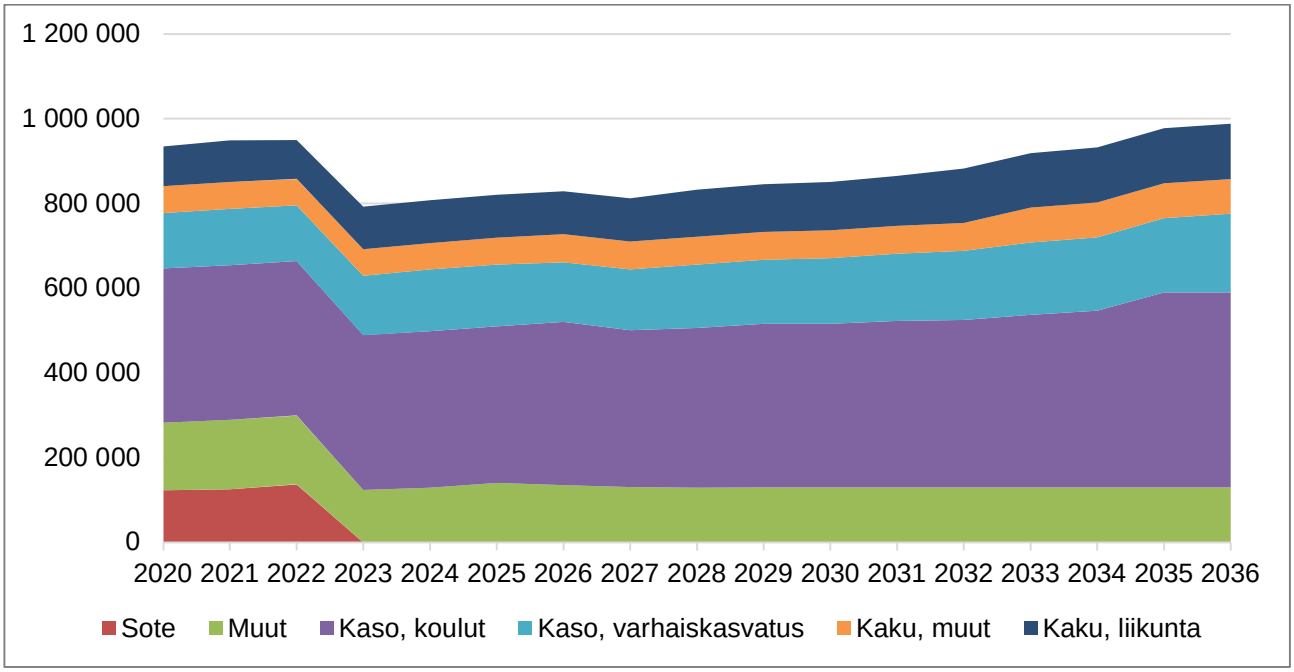

Ei sisällä uusien/tulevien vuokrattavien tilojen brm² eikä konserniyhtiöiden rakentamia brm². Tulevia rakennusten purkamisia ei ole huomioitu. Vuoden 2023 alusta poistettu sosiaali- ja terveydenhuollon, suun terveydenhuollon, pelastustoimen, opiskeluhuollon sekä kuntouttavan työtoiminnan tilat. Lähde: Toimitilajohtaminen ja Kiinteistöhallinta ja asuminen.

Kuvio 29: Toimitilamäärän kehitys suhteutettuna väestönkehitykseen 2008–2036

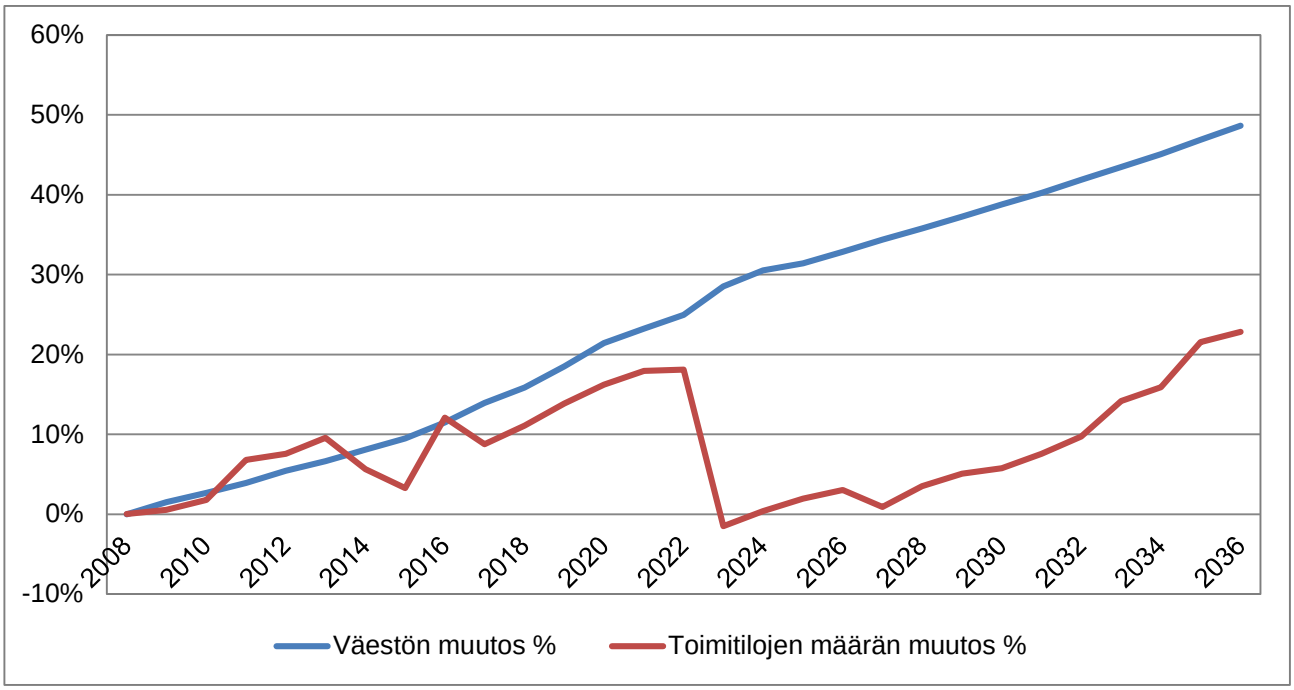

Ei sisällä uusien/tulevien vuokrattavien tilojen brm^2 eikä konserniyhtiöiden rakentamia brm^2. Tulevia rakennusten purkamisia ei ole huomioitu. Vuoden 2023 alusta poistettu sosiaali- ja terveydenhuollon, suun terveydenhuollon, pelastustoimen, opiskeluhuollon sekä kuntouttavan työtoiminnan tilat. Lähde toimitilatiedot: Toimitilajohtaminen ja Kiinteistöhallinta ja asuminen. Lähde väestötiedot: Tilastokeskus (toteuma 2025) ja Vantaan kaupunki, strategia ja tutkimus (väestöennuste 2026–2036).

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kaupunkikonsernissa

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin toiminnan taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus, henkilöstö ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Kaupunginvaltuusto hyväksymä riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteet Vantaan kaupunkikonsernissa astuivat voimaan 1.9.2024. Näitä periaatteita tukeva sisäisen valvonnan ohje on hyväksytty 2024 syksyllä. Kaupunginhallitus hyväksyi 9.2.2026 Korruption torjuntaohjeen, jossa todetaan, ettei Vantaan kaupunki hyväksy minkäänlaista korruptiota ja ohjeistaa työntekijöitään sen havaitsemiseen, estämiseen ja raportointiin.

Riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteet on päivitetty ja täydennetty vastaamaan nykyistä Vantaan kaupunkiorganisaatiota ja sen tehtäviä. Riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteiden tarkoitus on selkeyttää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käsitteitä, tavoitteita, organisointia, periaatteita, vastuita ja toimintatapoja sekä ennaltaehkäistä korruptioriskin tapahtumista Vantaan kaupunkikonsernin toiminnassa. Tavoitteena on näin varmistaa, että riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimintamalleja sovelletaan yhtenäisin perustein koko organisaatiossa. Periaatteita sovelletaan kaupunkikonsernin omassa toiminnassa sekä toiminnassa, josta kaupunki vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden myötä.

Sisäinen valvonta liittyy Vantaan kaupungin kaikkiin toimintoihin ja näyttäytyy ennen kaikkea hyvänä johtamis- ja hallintotapana. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat ja palvelualuejohtajat vastaavat kaupunki-, toimiala- ja palvelualuetasolla hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja

toimivuuden varmistamisesta voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti. Sisäisen valvonnan avulla hallinnoidaan riskejä ja varmistetaan, että kaupungin lakisääteiset tehtävät tulevat hoidetuksi niin, että samalla toteutuvat sisäisen valvonnan periaatteet: läpinäkyvyys, luotettavuus ja vastuullisuus. Lisäksi kuntalaki edellyttää, että selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä tulee sisällyttää tilikaudelta laadittavaan toimintakertomukseen.

Riskienhallinta on yksi keskeinen sisäisen valvonnan osa-alue ja sillä tarkoitetaan järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida sekä hallita riskejä että toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa toteutetaan kaikilla organisaatiotasoilla sekä eri toiminnoissa ja prosesseissa että palvelutuottajille ulkoistetuissa palveluissa ja hankinnoissa. Riskienhallintaprosessi perustuu riskien tunnistamiseen ja niiden analysointiin, riskien merkittävyyden arviointiin (huomioiden toteutumisen todennäköisyys ja seurausten vakavuus) ja pyrkimykseen hallita merkittäviksi tunnistettuja riskejä määritetyillä toimenpiteillä. Riskienhallintatoimenpiteiden toteuttaminen on jatkuvaa ja tapahtuu osana normaalia toimintaa organisaation kaikilla tasoilla. Toiminnan jatkuvuus poikkeuksellisen vakavien riskien kohdalla varmistetaan valmiussuunnitelmin ja muilla toiminnan jatkuvuuteen ja häiriöttömyyteen pyrkivillä etukäteisvalmisteluilla.

Riskienhallinta tukee Vantaan kaupunkikonsernin jokapäiväistä johtamista ja päätöksentekoa. Se on osa toiminnan suunnittelua ja tukee asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja talousarvion toteutumista. Riskien arviointi talousarvioprosessissa käynnistyy toimintaympäristön muutosten analysoimisesta ja jatkuu aina yksittäisten tavoitteiden toteutumista uhkaavien riskien arvioimiseen, hallintatoimenpiteiden määrittämiseen ja budjetointiin sekä tavoitteista raportoimiseen. Riskienhallintaa ohjaava kaupunkitasoinen ohjeistus edellyttää, että myös strategisten vuositavoitteiden yhteydessä esitetään keskeiset tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit. Edellä mainittujen riskien arviointien ja hallintakeinojen valinnan pohjalta muodostuu pohja riskienhallintasuunnitelmalle, jota täydennetään muun muassa toimintaan, henkilöstöön, asukkaisiin ja asiakkaisiin sekä omaisuuteen, ympäristöön ja organisaation hallussa olevaan tietoon kohdistuvien riskien tunnistamisella ja arvioinnilla.

Kaupungin riskienhallinnan kehittämisestä ja koordinoimisesta vastaa riskienhallintapäällikkö ja riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmä. Kaupungin riskienhallinnan johtoryhmänä toimii kaupungin johtoryhmä. Kaupungin sisäinen tarkastus avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupungin organisaation hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Toimialan johdolta, palvelualueilta ja erikseen määritetyiltä tytäryhteisöiltä edellytetään riskienhallintasuunnitelman laadintaa. Riskienhallintasuunnitelma tarkastetaan ja toimitetaan riskienhallintapäällikölle kaksi kertaa vuodessa. Riskienhallintaan liittyvät raportointiajankohdat esitetään kahdesti vuodessa riskienhallinnan vuosikellon mukaan, pääsääntöisesti touko- ja marraskuussa. Toimialat sekä konserniin kuuluvat merkittävät yhtiöt laativat päivitetyn riskienhallintasuunnitelman lisäksi loppuvuodesta kirjallisen selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta. Saadun ja analysoidun riskitiedon perusteella laaditaan kaupunkitasoinen riskiprofiili. Projektien riskienhallinnan osalta noudatetaan kaupunkitasoisesti määritettyä Vantaan projektimallia, jonka mukaan vaativammille projekteille tulee laatia erilliset riskienhallintasuunnitelmat.

Vuoden 2026 alussa otettiin käyttöön Hypergene riskienhallintaohjelma, jota käytetään kaupungin palvelualueiden, toimialojen ja kaupunkitasoisen riskianalyysin tekoon. Kaupungin konserniyhtiöt raportoivat oman riskienhallintansa myös ohjelmalla. Ohjelmistoa on koulutettu kevään 2026 aikana ja siitä on laadittu koulutustallenne ja ohjeistus käyttäjille. Kevään riskianalyysien teon kautta on noussut eteen kehitysehdotuksia ohjelmaan, jotka pyritään toteuttamaan syksyn 2026 aikana, jotta riskienhallintaohjelma vastaisi paremmin Vantaan kaupungin tarpeita.

Vuoden 2025 lopussa kaupungin toimialat ja konsernijohdon ja elinvoima toimialan palvelualueet täyttivät sisäisen valvonnan itsearviointikyselyn. Vuodesta 2026 alkaen kaikkien kaupungin toimialojen ja palvelualueiden tulee täyttää kysely syksyn riskianalyysin yhteydessä, jotta Vantaan kaupunki voi löytää toiminnan kehityskohteita, palveluiden huomioita ja kehittää näin sisäistä valvontaa koko-

naisvaltaisesti. Työntekijöille perehdytykseen on laadittu kokonaisvaltainen turvallisuuden, varautumisen, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan koulutuskokonaisuus. Esihenkilökoulutusta riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan on järjestetty osana muita koulutuksia ja toimintaa.

Mahdolliset muutokset Vantaan kaupungin organisaatioon syksyn 2026 yhteistoimintaneuvotteluiden jälkeen tulee huomioida vuoden 2027 aikana ja tarvittaessa kaupungin ohjeistukset ja periaatteet tulee päivittää vastaamaan uutta organisaatiorakennetta.

VANTAAN KAUPUNGIN STRATEGISET VUOSITAVOITTEET 2027

Kaupunkistrategiaa 2026–2029 ja strategisia ohjelmia toteutetaan valtuustotasoisten strategisten vuositavoitteiden sekä toimialojen tavoitteiden ja tuloskorttien kautta.

Strategiset vuositavoitteet edistävät valtuustokauden strategisten tavoitteiden toteutumista. Kaikista strategisista tavoitteista ei johdeta kaupunkitason strategisia vuositavoitteita valtuustokauden jokaiselle vuodelle, mutta näitäkin tavoitteita toteutetaan strategisten ohjelmien sekä toimialojen ja palvelualueiden tavoitteiden ja tuloskorttien kautta.

Strategisten vuositavoitteiden toteutumista seurataan kolme kertaa vuodessa osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Kaupungin johtoryhmä on toimialojen valmisteluun perustuen tarkistanut talousarvion valmistelun yhteydessä strategiset vuositavoitteet, niiden mittarit ja tavoitetasot sekä arvioinut tavoitteiden toteutumista uhkaavat merkittävät riskit.

Strateginen vuositavoite vuodelle 2027	Mittari	Lähtötaso vuoden 2025 loppu	Tavoitetaso 2027	Riskitekijät	Edistää valtuustokauden strategista tavoitetta	Edistää strategista ohjelmaa
Hyvän elämän Vantaa						
1. Rakennamme ja otamme käyttöön hyvien väestösuhteiden kaupunkitasoisen mallin	Malli on rakennettu ja otettu käyttöön.	Mallia ei ole.	Malli on rakennettu ja otettu käyttöön.	Rasismin ja maahanmuuttovastaisen ilmapiirin kasvaminen	1. Parannamme yhteisöllisyyttä, 13. Onnistumme kotoutumisessa	Kotoutumisen ohjelma
2. Parannamme asemanseutujen turvallisuutta ja viihtyisyyttä	Koivukylän asemanseudun kunnostaminen v. 2027	Koivukylän asemanseutua ei ole tavoitteellisesti kunnostettu.	Koivukylän asemanseudun kunnostustyöt on toteutettu.	Aseman ympäristöjen kehittäminen edellyttää riittävää investointivarausta.	2. Parannamme vantaalaisten turvallisuutta, 5. Parannamme Vantaan viihtyisyyttä	Turvallisuusohjelma
3. Otamme käyttöön ajantasaisen tilannekuvan häiriötilanteista	Tilannekuvan käyttöönotto	Häiriötilanteiden tilannekuva on hajanainen.	Menetelmä, jolla tilannekuvaa rakennetaan, on otettu käyttöön.	Määrittely ja käyttöönotto epäonnistuu.	2. Parannamme vantaalaisten turvallisuutta	Turvallisuusohjelma

Strateginen vuositavoite vuodelle 2027	Mittari	Lähtötaso vuoden 2025 loppu	Tavoitetaso 2027	Riskitekijät	Edistää valtuustokauden strategista tavoitetta	Edistää strategista ohjelmaa
4. Vakiinnutamme Havukosken nuorten katukulttuurikeskuksen toiminnan	Katukulttuurikeskuksen kävijämäärä	Toiminta alkaa syksyllä 2026	50 000 kävijää/ vuodessa	Erilaiset toiminnalliset häiriöt	3. Kaikilla lapsilla on harrastus, jossa saa oppia ja tehdä yhdessä muiden kanssa, 15. Pysäytämme alueellisen segregaatiokehityksen	Myönteisen aluekehityksen-, turvallisuus- ja kotoutumisen ohjelma
5. Kehitämme kaupunkikeskuksia työpaikkarakentamista vahvistamalla	Työpaikkarakentamisen (toimisto-, toimitila-, liike ja palvelurakentaminen) määrän kehitys kaupunkikeskustoissa (kem²)	Työpaikkarakentamisen määrää kaupunkikeskustoissa kem² ei ole eritelty. Lähtötaso lasketaan ja seuranta kehitetty vuoden 2026 alussa.	Rakennetun työpaikkarakentamisen kerrosalamäärä kaupunkikeskustoissa ei vähene eli kem² -muutos > 0.	Uutta asuntorakentamista syntyy keskustoihin työpaikkojen kustannuksella. Olemassa olevan toimistorakentamisen määrä vähenee purkavan saneerauksen hankkeissa liikerakentamisen korvatessa toimistoja.	4. Parannamme kaupunkikeskuksien elinvoimaa	Elinvoima- ja työllisyysohjelma

Strateginen vuositavoite vuodelle 2027	Mittari	Lähtötaso vuoden 2025 loppu	Tavoitetaso 2027	Riskitekijät	Edistää valtuustokauden strategista tavoitetta	Edistää strategista ohjelmaa
Vetovoimainen Vantaa						
6. Rakennamme ratikkaa ja edistämme ratikan mahdollistamaa kaupunkikehitystä	Ratikan rakentamisen tavoiteaikataulu ja tavoitekustannus	Ratikan toteutusvaihe alkanut, kustannuskertymä 48 milj. euroa.	2027 lopulla toteutuksen valmiusaste 70 %, kustannuskertymä 505 milj. euroa	Rakentamisessa tulee eteen yllättäviä, kustannuksia nostavia tekijöitä.	Vantaan ratikka valmistuu vuonna 2029 ja ratikkakaupunkisen ympärillä kehittyy	Strateginen ratikkakaupunkihanke
	Ratikan kaavarungon alueelle kaavoitettu kerrosala (kem2)	Kaavoitettu: 16 590 /55 590 k-m² (netto/brutto)	Kaavoitettu: 100 000 /100 000 k-m² (netto/brutto)			
	Ratikan kaavarungon alueelta saatavat maankäytön tulot (maanmyyntivoitot, maanvuokratulot ja maankäyttösopimuskorvaukset yhteenlaskettuna)	Ratikan kaavarungon alueelta saatuja maankäyttötuloja on seurattu vuodesta 2023 alkaen. Tulot vuosilta 2023–2025 ovat yhtensä n. 54 milj. euroa. (54 086 090 €) sisältäen maanmyyntivoitot, maankäyttösopimuskorvaukset rahana ja maana, maanvuokra- ja maankäyttölupien tulot.	40 milj. euroa valtuustokauden 2026–2029 aikana eli keskimäärin 10 milj. euroa vuonna 2027.	Rakentamisen suhdanne ei piristy, eikä ratikan kaavarungon alueelle kohdistu riittävästi kiinteistökehittämisen kysyntää.		

Strateginen vuositavoite vuodelle 2027	Mittari	Lähtötaso vuoden 2025 loppu	Tavoitetaso 2027	Riskitekijät	Edistää valtuustokauden strategista tavoitetta	Edistää strategista ohjelmaa
7. Lisäämme tapahtumakumppanuuksien määrää (mm. perustamalla tapahtumatoimiston) ja tuottoa kaupungin omissa elämyskohteissa	Tulot kaupungin omista elämys-/tapahtumakohteista (Kuusijärvi, Håkansböle) kasvavat.	1,2 milj. euroa (Kuusijärvi ja Håkansböle)	+42 %	Suomen huono talouskehitys, ostovoiman heikentyminen jatkuu.	6. Vahvistamme Vantaan kiinnostavuutta elämyksellisenä vierailukohteena	Elinvoima- ja työllisyysohjelma
	Tapahtumakumppanuuksien määrä kasvaa.	Ei kumppanuuksia	Vähintään kaksi uutta kumppanuutta			
	Isojen tapahtumien aluetaloudelliset vaikutukset	4,5 milj. euroa (sis. Kulttuuritapahtumat)	+30 %			
8. Lisäämme työllistävien yritysten ja yhteisöjen määrää Vantaalla	Uuden työpaikkakerrosalan määrä hyväksytyissä kaavoissa (netto k-m²)	-7 410 k-m² (netto)	50 000 k-m² (netto)	Keskustojen kehittäminen ja uusien asuinalueiden rakentaminen pienentää kokonaistyöpaikkavarantoa.	7. Työllistävien yritysten määrä kasvaa	Elinvoima- ja työllisyysohjelma
	Työpaikkarakentamisen hankkeiden aloitukset, kpl. (liikerakennukset, toimistorakennukset, teollisuusrakennukset, varastorakennukset yhteensä)	Työpaikkarakentamisen hankkeiden aloituksia yhteensä 16 kpl vuonna 2025, 10 vuoden keskiarvon ollessa 24,5 kpl.	Työpaikkarakentamisen hankkeiden aloituksia 20 kpl (+25 % vuoden 2025 tasoon nähden.)			

Strateginen vuositavoite vuodelle 2027	Mittari	Lähtötaso vuoden 2025 loppu	Tavoitetaso 2027	Riskitekijät	Edistää valtuustokauden strategista tavoitetta	Edistää strategista ohjelmaa
	Aktiiviseen valmisteluun edenneiden sijoittumis- ja investointitapausten määrä	49	100			
	Aktiiviseen vaiheeseen edenneiden sijoittumisten arvioitu työpaikkamäärä	750 työpaikkaa	2 600 työpaikkaa			
9. Ohjaamme alueiden asuntotarjontaa ja omistusmuotoja monipuolisempaan suuntaan	Omistus- ja osaomistusasuntojen osuus asuntotuotannosta (%)	Valmistuneita omistusasuntoja 199 kpl (yhteensä 544 valmistunutta asuntoa) eli 37 %.	Omistusasuntojen osuus alkaneesta asuntotuotannosta: 50 %. (Osaomistusasuntoja ei ole rakenteilla.)	Talouden epävarmuus jarruttaa asuntotuotantoa. Uudet osaomistusmallit etenevät hitaasti ja valtion tuen riittävyys sekä kustannuskilpailukyky haastavat. Sijainniltaan syrjäisempi pientalokaavoitus vähentää kestävän kasvun vyöhykkeelle sijoittuvan kerrosalan prosenttiosuutta. Yhteiskehittämiseltä puuttuvat vastuut ja resurssit.	8. Monipuolistamme asuntotarjontaa ja omistusmuotoja	Elinvoima- ja työllisyys- sekä myönteisen aluekehityksen ohjelma

Strateginen vuosita-voite vuodelle 2027	Mittari	Lähtötaso vuoden 2025 loppu	Tavoitetaso 2027	Riskitekijät	Edistää val-tuustokauden strategista ta-voitetta	Edistää strate-gista ohjelmaa
	Pientaloasuntojen ja valtion tukemien vuokra-asuntojen osuus asuntotuotan-nosta (aloitukset, kpl:t)	Pientaloasuntoja al-kaneesta asuntotuo-tannosta 152 kpl.	Pientaloasuntojen osuus asuntotuotan-non aloituksista: 300 kpl.			
		Valtion pitkän korko-tuen vuokra-asunto-jen aloituksia ei ollut vuonna 2025.	Valtion tukemien vuokra-asuntojen osuus asuntuotannon aloituksista: 25 %.			
	Uudesta asuntoker-rosalasta kestävän kasvun vyöhykkeelle sijoittuva osuus (%)	Kestävän kasvun vyöhykkeelle sijoittu-nut 14,7 % uudesta asuntokerrosalasta.	Uudesta asuntoker-rosalasta 80 % sijoit-tuu kestävän kasvun vyöhykkeelle.			
10. Lisäämme kau-punkivihreää ja lähi-luonnon saavutetta-vuutta	Tonttikohtaisen viher-tehokkuuden tavoite-tasojen toteutuminen asemakaavoissa ja rakentamisluvissa (%)	Alueellisen viherte-hokkuuden laskuri, alueellinen viherker-roin, valmistui ARVO-hankkeessa. Laskenta on tehty pilottialu-eilla.	Alueellisen viherte-hokkuuden arviointi on käytössä.	Alueellisen vihertehok-kuuden laskenta on ai-kaa vievää ja vaatii osaamista. Riski on, että minimiarvot eivät täyty, jos muut maan-käyttötarpeet priorisoi-daan korkeammalle.	9. Lisäämme kaupunkivih-reää ja lähi-luonnon saavu-tettavuutta	Ympäristööh-jelma

Strateginen vuositavoite vuodelle 2027	Mittari	Lähtötaso vuoden 2025 loppu	Tavoitetaso 2027	Riskitekijät	Edistää valtuustokauden strategista tavoitetta	Edistää strategista ohjelmaa
		Asemakaavoissa on määritelty vuodesta 2020 alkaen tonttikohtainen vihertehokkuus.	Tonttikohtaisen vihertehokkuuden tavoitetasot toteutuvat asemakaavoissa 100 % ja rakentamisluvissa 90 %. Yksittäisissä kohteissa voi olla perusteltu syy raja-arvosta poikkeamiselle.			
	Viheralueiden mitoitus- ja saavutettavuustarkastelujen (SAAVU) tulokset	Viheralueiden mitoitus- ja saavutettavuusohjetta on käytetty vuodesta 2023 alkaen.	Lähiluonto on helposti saavutettavissa kaikista asuinnoista. Viheralueiden mitoituksen ja saavutettavuuden ohjeen (SAAVU) mukaiset minimiarvot täyttyvät niissä kaavarungoissa ja asemakaavoissa, jotka muuttavat merkittävästi viheralueverkostoa.			

Strateginen vuositavoite vuodelle 2027	Mittari	Lähtötaso vuoden 2025 loppu	Tavoitetaso 2027	Riskitekijät	Edistää valtuustokauden strategista tavoitetta	Edistää strategista ohjelmaa
11. Vahvistamme oppijoiden luku- ja kielitaitoa kaikilla koulutusasteilla	Oppimisen arviointien luku- ja kielitaitotulosten kehityssuunta (3. ja 7 lk)	Saadaan syksyllä 2026.	Kehityssuunta on myönteinen.	Oppijat eivät sitoudu tavoitteeseen. Perheet eivät edistä/tue oppijoiden tavoitteiden saavuttamista. Toimintakulttuuri ei muutu riittävästi.	10. Perustaidot vahvistuvat ja oppimistulokset paranevat varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja toisella asteella	Kotoutumisen ohjelma
	Luku- ja kielitaitoa vahvistavien pedagogisten toimintamallien käyttöönotto	Yhteiset lukutaidon ja kielitaidon vahvistamisen käytännöt eivät ole kattavasti käytössä.	Lukusuunnitelma on hyväksytty ja käytössä.			
	S2-oppijoiden kielitaidon kehittymisen seuranta ja tukitoimien kohdentuminen	Kaikki oppijat eivät saavuta jatko-opintojen edellyttämää kielitaitotasoa.	Kielitaito vähintään B2, hyväksyttyjen suoritusten osuus kasvaa.			
	Kirjaston kouluyhteistyöhön osallistuneiden oppilaiden osallistumisaste (1.–9. lk)	29 %	31 %	Tikkurilan kirjaston peruskorjaus ja ratikan työmaan vaikutus. Helmet-kirjastojärjestelmän uudistus		

Strateginen vuositavoite vuodelle 2027	Mittari	Lähtötaso vuoden 2025 loppu	Tavoitetaso 2027	Riskitekijät	Edistää valtuustokauden strategista tavoitetta	Edistää strategista ohjelmaa
Tasapainoisen kasvun Vantaa						
12. Parannamme työnvälityksen vaikuttavuutta ja tiivistämme yhteistyötä työnantajien kanssa	Työnantajakontaktit	2 961	4 500	Talouden ja toimintaympäristön epävarmuus jatkuu.	11. Nostamme työllisyysastetta, 13. Onnistumme kotoutumisessa, 15. Pysäytämme alueellisen segregaatiokehityksen	Elinvoima- ja työllisyys-, kotoutumisen ja myönteisen aluekehityksen ohjelma
	Työnhaun päättymiset työllistymiseen (*saanut itse työpaikan, siirtynyt osa-aikatyöhön, siirtynyt työhön/työnhakuun EU/ETA-valtioon, välitetty)	5 717	8 500	Henkilöstön osaaminen uudessa toimintamallissa.		
	Työttömien työnhakija-asiakkaiden osuus, joiden osaamistiedot on päivitetty (koulutukset, pätevyydet, kielitaito, avainsanat).	Tietoa ei saatavilla, asiakastietojärjestelmä ei anna kokonaiskuvaa osaamistiedoista tällä hetkellä.	100 % työttömien työnhakija-asiakkaiden osaamistiedot ajan tasalla ja osaamiskartoitus on vakiintunut osa palveluprosessia.			

Strateginen vuositavoite vuodelle 2027	Mittari	Lähtötaso vuoden 2025 loppu	Tavoitetaso 2027	Riskitekijät	Edistää valtuustokauden strategista tavoitetta	Edistää strategista ohjelmaa
13. Lisäämme kielitaitotason saavuttaneiden ja yhteiskuntaorientaatioon osallistuvien määrää	Tavoitekielitaitotason saavuttaneiden määrä	A2.2 tason saavuttaneiden osuus 43 %	Osuudet kasvavat	Kotoutumislain ja valtionrahoituksen muutokset ja leikkaukset	13. Onnistumme kotoutumisessa	Kotoutumisen ohjelma
		B1.1 tason saavuttaneiden osuus 25 %				
	Yhteiskuntaorientaatioon osallistuvien määrä	Yhteiskuntaorientaatioon osallistuneiden määrä 269	Määrä kasvaa			
14. Edistämme toiselta asteelta korkeakoulutukseen tai väyläopintoihin siirtymistä	Toiselta asteelta korkeakouluopintoihin hakeutuvien vantaalaisten määrä kasvaa.	Jatko-opintoihin siirtynyt 5 % heti ammatillisen tutkinnon suorittamisen jälkeen (2025)	>5 %	Koulutukseen osuvat leikkaukset, 2. asteen oppimistulokset	14. Toisen asteen opiskelijat pääsevät jatko-opintoihin tai työelämään	Elinvoima- ja työllisyysohjelma
		Jatko-opintoihin siirtynyt 25 % heti ylioppilastutkinnon suorittamisen jälkeen (2025)	>25 %			
	Väyläopintoihin siirtyneiden määrä Variasta kasvaa.	Väyläopintoihin siirtynyt Variasta 129 opiskelijaa (2025)	>129 opiskelijaa			

Strateginen vuositavoite vuodelle 2027	Mittari	Lähtötaso vuoden 2025 loppu	Tavoitetaso 2027	Riskitekijät	Edistää valtuustokauden strategista tavoitetta	Edistää strategista ohjelmaa
15. Toteutamme jokaisella myönteisen aluekehityksen kohdealueella vaikuttavan toimenpiteen	Yksi strategisesti merkittävä toimenpide käynnissä /kaupunginosa	Ei strategisesti määriteltyjä toimenpiteitä	Strategisesti merkittävät toimenpiteet ovat käynnissä tai toteutettu.	Rahoituksen toteutuminen, operatiiviset haasteet toimenpiteiden toteutuksessa	15. Pysäytämme alueellisen segregaatiokehityksen	Myönteisen aluekehityksen ohjelma
16. Ohjaamme ja rakennamme rakennushankkeita lakisääteistä määräystasoa vähähiilisemmäksi	Ohjausta toteutettu asuinkerrostaloja sisältävissä asemakaavoissa ja tontinluovutuksessa sekä päiväkoti- ja koulurakentamisessa.	Ohjausta ei ole aloitettu.	Ohjausta toteutettu ja vaikutuksia arvioitu asuinkerrostalo-, päiväkoti- ja koulurakentamisessa.	Puutteellinen tiedonkulku. Resurssit eivät riitä kattavaan seurantaan. Vähähiilisistä ratkaisuista tinkiminen säästösyistä, josta seurauksena kalliimpi lainarahoitus.	16. Vähennämme kasvihuonekaasupäästöjä	Ympäristöohjelma
17. Johdamme hankintoja kategoriamallilla, jossa on kestävyystavoitteet ja hankintavaatimukset merkittävimmille kategorioille	Suunnitelmat ja kestävyystavoitteet on tehty.	Hankintojen kategoriajohtamisen mallia ei ole tehty.	Hankintojen kategoriajohtamiseen liittyvät kategoriasuunnitelmat tehty, sisältäen hankinnoille asetettavat kestävyystavoitteet.	Resurssit ja aika ei riitä kaikkien kategoriasuunnitelmien tekemiseen	16. Vähennämme kasvihuonekaasupäästöjä	Ympäristöohjelma

Strateginen vuositavoite vuodelle 2027	Mittari	Lähtötaso vuoden 2025 loppu	Tavoitetaso 2027	Riskitekijät	Edistää valtuustokauden strategista tavoitetta	Edistää strategista ohjelmaa
18. Lisäämme luonnon monimuotoisuutta luontopositiivisuuden saavuttamiseksi	Luonnonsuojelualueiden lisääminen (kpl)	55 kpl	5 kpl uusia luonnonsuojelualueita	Valtaosa kaupungin omistamalla maalla sijaitsevista luonnonsuojelualuevarauksista on jo rauhoitettu. Yksityisten maanomistajien suojeluhalukkuus tai se saako kaupunki hankittua näitä alueita omistukseensa, vaikuttaa jatkossa.	17. Olemme luontopositiivinen vuoteen 2030 mennessä	Ympäristöohjelma
	Luonnon heikentymättömyyden toteutuminen luontoarvohehtaareilla mitattuna luontotilinpidossa.	Kerätään laajempaa lähtötason tietoa. Asemakaavatasolla lähtötasot tiedossa. Luontotilipitoa kehitetään.	Kaupunkitasoinen lähtötaso tarkentunut. Luontotilipito otettu käyttöön, kehittäminen jatkuu.	Hyvitysalueita ei löydy riittävästi tai hyvitysmarkkinaa ei synny. Kaupungin kasvun alueiden riittävyys pidemmällä tulevaisuudessa.		

Strateginen vuositavoite vuodelle 2027	Mittari	Lähtötaso vuoden 2025 loppu	Tavoitetaso 2027	Riskitekijät	Edistää valtuustokauden strategista tavoitetta	Edistää strategista ohjelmaa
Vakaa ja kestävä talous						
19. Tasapainotamme kaupungin taloutta	Toimintakatteen muutos-% vuonna 2027	Toimintakate v. 2025 toteutui 1,2 % talousarviota heikompana.	Talousarvion 2027 mukainen	Lisääntyvät velvoitteet, palvelutarpeen kasvu, taloudellisen toimintaympäristön heikkeneminen.	18. Käyttötalous tasapainotetaan strategiakauden aikana	Talousohjelma
	Toimialojen tuottavuusohjelmat	Toimialoilla tehty yksittäisiä tuottavuus- ja tuotantotapa-analyyseja.	Talousohjelman mukaiset toimialojen tuottavuusohjelmat valmiit toukokuun 2027 loppuun mennessä.			
Henkilöstö ja menestystekijät						
20. Vahvistamme kaupungin yhteistä systeemistä johtamista ja tuemme sillä strategian ja muutosohjelmien toteutumista ja tavoitteita	Toimialojen johtamisjärjestelmät on tarvittavilta osin kuvattu ja tukevat strategisia tavoitteita ja muutosohjelmien toteutumista ja tavoitteita. Ja ne on yhteensovitettu uudistettuun kaupunkitasoiseen johtamisjärjestelmään.	Toimialojen johtamisjärjestelmiä ei ole kuvattu /päivitetty tukemaan strategisia tavoitteita ja muutosohjelmia. Ja niitä ei ole yhteensovitettu uudistettuun kaupunkitasoiseen johtamisjärjestelmään.	Toimialojen johtamisjärjestelmät on päivitetty tukemaan strategisia tavoitteita ja muutosohjelmia sekä yhteensovitettu kaupunkitasoiseen johtamisjärjestelmään.	Resurssit ja aika eivät riitä johtamisjärjestelmäkuvausten päivittämiseen.	Strategiakauden menestystekijätavoite: Toimimme systeemisesti	Mahdollistaa strategisten muutosohjelmien onnistumista.

Strateginen vuositavoite vuodelle 2027	Mittari	Lähtötaso vuoden 2025 loppu	Tavoitetaso 2027	Riskitekijät	Edistää valtuustokauden strategista tavoitetta	Edistää strategista ohjelmaa
	Kaupunkitasoinen johtamisjärjestelmä on päivitetty.	Kaupunkitasoista johtamisjärjestelmää ei ole päivitetty.	Kaupunkitasoinen johtamisjärjestelmä on päivitetty.	Johtamisjärjestelmän päivittämistä ei nähdä riittävän tärkeänä tai se nähdään liian monimutkaisena ja muut tehtävät menevät edelle.		
	Johtamisjärjestelmän kuvauspohja on päivitetty uuden strategian mukaiseksi.	Johtamisjärjestelmän kuvauspohjaa ei ole päivitetty uuden strategian mukaiseksi.	Johtamisjärjestelmän kuvauspohja on päivitetty uuden strategian mukaiseksi.			
	Päivitetyt johtamisjärjestelmät tukevat systeemistä johtamista.	Johtamisjärjestelmiä ei ole päivitetty tukemaan systeemistä johtamista.	Johtamisjärjestelmät tukevat systeemistä johtamista.	Johtamisjärjestelmä on kuvattu, mutta se ei ohjaa toimintaa systeemiseen tapaan ja se ei tue strategien ja muutosohjelmien toteutumista.		

Strateginen vuositavoite vuodelle 2027	Mittari	Lähtötaso vuoden 2025 loppu	Tavoitetaso 2027	Riskitekijät	Edistää valtuustokauden strategista tavoitetta	Edistää strategista ohjelmaa
21. Vahvistamme systeemistä johtamis- ja toimintakulttuuria	Menestystekijäkyselyn pohjalta luodaan summamittari, jonka avulla seurataan kehittämistyössä / strategisissa muutosohjelmissa työskentelevien kokemusta systeemisestä toimintatavasta.	Menestystekijäkyselyn pohjalta luodun summamittarin vuoden 2026 kevään kyselyn lähtötaso	Menestystekijäkyselyn kehittämistyössä / strategisissa muutosohjelmissa työskentelevien kokemus systeemisestä toimintatavasta on vahvistunut, summamittarin vuoden 2028 alkuvuoden kyselyn tulosten perusteella.	Menestystekijäkyselyn osalta: systeeminen toimintatapa ymmärretään eri tavoin, kyselyn tulokset ovat subjektiivisia, vastaajamäärä on vähäinen /laskee.	Strategiakauden menestystekijätavoite: Toimimme systeemisesti	Mahdollistaa strategisten muutosohjelmien onnistumista.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Talousarvion 2027 täytäntöönpano

Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio on muita kaupungin toimielimiä sitova toimintaohje. Kaupunginvaltuuston päättämät tehtävät, strategiset vuositavoitteet ja niiden toteuttamiseen myönnetyt määrärahat ovat muutettavissa sitovuustasoltaan vain kaupunginvaltuuston päätöksellä. Muut tavoitteet ovat toimielimen toimintaa ohjaavia perustelutietoja. Talousarviota täytäntöön pantaessa on erityisesti otettava huomioon, että kaupunginhallituksen ja -valtuuston talousarviokäsittelyssä tekemät erillispäätökset ovat toimialoja sitovia ja ne tulee sisällyttää toimialan käyttösuunnitelmaan.

Käyttösuunnitelmien laatiminen

Toimialojen on valmisteltava lautakuntien hyväksyttäväksi määrärahojen käyttämisen ja tuloarvioiden toteutumisen seuraamista varten käyttösuunnitelma, joka sisältää tarkistetun toimintasuunnitelman ja määrärahajaon tehtäväalueille, palvelualueille, vastuualueille ja yksiköille. Käyttösuunnitelmat esitetään lautakunnissa yksiköittäin ja tiliryhmittäin. Toiminta sopeutetaan talousarviossa myönnettyjen määrärahojen sallimiin rajoihin.

Lautakuntien tehtäväalueittain hyväksymä käyttösuunnitelma annetaan kaupunginhallitukselle tiedoksi helmikuussa 2027 ja lautakuntakäsittely tulee sopeuttaa tähän aikatauluun. Käyttösuunnitelmasta tulee käydä ilmi sitovien erien vastaavuus kaupunginvaltuuston hyväksymään talousarvioon nähden. Kaupunginhallitus hyväksyy talousarviokohtien 10 20, 10 40, 10 50 sekä konsernijohdon ja elinvoiman toimialan määrärahojen käyttösuunnitelmat.

Lautakuntien on huolehdittava, että kaupungin päätettävissä olevat maksut tarkistetaan kustannusten nousua vastaavasti ja kaupungille kuuluvat tulot peritään tehtyjen sopimusten ja annettujen ohjeiden mukaisesti. Talousarviovuoden tulot ja menot tulee kohdistaa niille yksiköille, joille ko. tulo- ja menomäärärahat on budjetoitu. Palvelutuotannon laadukkuus, paras mahdollinen hinta- ja laatusuhde, on lautakuntien vastuulla.

Käyttösuunnitelmien laadinnassa on otettava erityisesti huomioon kaupunginvaltuuston päättämä kaupunkistrategia, strategian tavoitteet sekä strategisten vuositavoitteiden toteuttamiseen tarvittavat voimavarat, jotta voidaan varmistua toimialojen ja koko kaupungin strategiatyön yhdensuuntaisuudesta.

Kaupungin merkittäville tytäryhteisöille asetetaan kaupungin talousarvion yhteydessä taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan valtuustolle osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupunkia eri yhteisöissä edustavien tulee valvoa kaupungin taloudellisia etuja ja ottaa huomioon kaupunginvaltuuston päättämät strategiset tavoitteet ja noudattaa mahdollisesti erikseen annettavia toimintaohjeita.

Kaupunginhallitus siirtää keskitetysti varatut määrärahat toimielimille erikseen sovitusti. Kaupunginhallituksella on lisäksi oikeus antaa määrärahojen käyttöä ja avustusten jakoa koskevia yksityiskohtaista täytäntöönpanoa koskevia sitovia ohjeita muille toimielimille.

Rahoitus

Kaupunginjohtajalla on oikeus tämän talousarvion sekä Vantaan kaupungin hallintosäännön perusteella ottaa lainaa rahoitusosaan merkityn nettolainanoton lisäksi enintään sama määrä kuin lainoja lyhennetään ja hyväksyä niiden ehdot. Talous- ja strategiajohtajalla on oikeus korvata pitkäaikainen lainanotto joko kokonaan tai osittain lyhytaikaisella lainalla talousarviovuoden ajaksi sekä oikeus tehdä koron- ja valuutanvaihtosopimuksia.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt tuloksenkäsittelyeriä, kuten rahastojen muutoksia sekä käyttöomaisuuden poistoja koskevat suunnitelmat talousarvion tuloslaskelmaosan hyväksymisen yhteydessä. Kaupunginhallitus antaa toimintakertomuksessa tai sen käsittelyn yhteydessä esityksen tilikauden tuloksen käsittelystä.

Huolehtiessaan oman toimialansa tehtävistä kaikkien lautakuntien on oltava selvillä ehdotustensa ja toimenpiteittensä vaikutuksesta kaupungin kokonaistalouteen. Tätä velvollisuutta ne eivät voi siirtää muille elimille.

Raportointi

Toimialojen on raportoitava lautakunnille talousarvion ja strategisten vuositavoitteiden toteutumisesta lautakuntien päättäminä ajankohtina. Lautakuntien raporteista toimitetaan vuosikolmanneksittain kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle osavuosikatsaus talousarvion toteutumisesta talousohjauksen ohjeiden mukaisesti. Lisäksi konsernipalveluiden palvelualue koostaa osavuosikatsaukseen raportoinnin keskeisille tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta. Kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle toimitettavissa raporteissa tulee huomioida kaupunkitason raportoinnin näkökulma.

Strategisten vuositavoitteiden toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsausten tilanteen mukaisesti. Vuoden 2027 talousarviota koskeva raportointi tapahtuu valtuustossa kesä- ja lokakuussa sekä vuoden 2028 toukokuussa. Vuosikolmanneksittain tehtävissä määrärahaennusteissa tulee huomioida jaksotettavat menot ja tulot siten kuin ne esitetään tilinpäätöstä laadittaessa. Osavuosikatsauksissaan toimialojen tulee esittää toimialatasoinen ennuste koko vuoden talouden toteumasta. Mahdolliset valtuustoon nähden sitovien määrärahojen muutosesitykset tulee käsitellä osavuosikatsauksista erillisinä asioina lautakunnissa niin, että kaupunginvaltuusto ehtii käsittelemään muutosesitykset talousarviovuoden aikana.

Talousraportoinnin tiedot lautakunnille, kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle tuotetaan SAP BW -raportoinnin kautta. Talousarvion toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle SAP BW -raportoinnin tietojen perusteella. Toimialan talousarvion toteumaennusteet päivitetään SAP-järjestelmään kuukausittain talousohjauksen antaman ja talouspalvelujen kanssa sovitun raportointiaikataulun mukaisesti.

Tilivelvollisuus

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat valtuustoa lukuun ottamatta kaupungin toimielinten jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että toimielimen jäsenen ja viranhaltijan toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, siihen voidaan kohdistaa tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksessa muistutus ja valtuusto päättää, myönnetäänkö tilivelvolliselle vastuuvapaus.

Kaupungin kaikkien työntekijöiden on hoidettava tehtävänsä asianmukaisen huolellisesti. Vaikka kaupungin tilivelvolliset olisikin määritelty, kaupungin tilintarkastaja voi kuntalain 125 §:n perusteella tilintarkastuskertomuksessaan kohdistaa muistutuksen muullekin kuin määritelmän piiriin kuuluvalle tilivelvolliselle, ja esittää vastuuvapauden epäämistä. Tilivelvollisten määrittely ei siten estä kohdistamasta vahingonkorvausvaatimusta tai rikossyytettä muuhun henkilöön kuin tilivelvolliseen. Toimielinten varajäseniin ja johtavien viranhaltijoiden varahenkilöihin sovelletaan samoja säännöksiä heidän toimiessaan tehtävässä.

Vantaan luottamushenkilöistä tilivelvollisia ovat kaupunginhallitus jaostoineen ja lautakunnat jaostoineen. Viranhaltijoista tilivelvollisia ovat kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat ja toimialojen palvelualuejohtajat. Lisäksi tilivelvollisia ovat kaupunkiympäristön toimialalta ympäristöpalveluiden päällikkö ja rakennusvalvontapäällikkö sekä konsernijohdon ja elinvoiman toimialalta rahoitusjohtaja, hankintajohtaja, tietohallintojohtaja, keskusvaalilautakunnan esittelijä, viestintäjohtaja, tarkastusjohtaja ja kaupunginreviisori.

Sitovat määrärahat

Käyttötalousosa	Talousarviokohta	
10	Yleishallinto	tulot ja menot
11	Konsernijohto ja elinvoima	tulot ja menot
13	Kasvatus ja oppiminen	tulot ja menot
13 7	Toisen asteen koulutus	toimintakate
16	Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	tulot ja menot
14 0	Kaupunkiympäristölautakunta	tulot ja menot
14 5B	Kaupunkitilalautakunta bruttoyksiköt ilman joukkoliikennettä	tulot ja menot
14 51	Joukkoliikenne	tulot ja menot
14 32	Kiinteistöt ja tilat netto	toimintakate
14 52	Varikko	toimintakate
Tuloslaskelmaosa		
	Verotulot	tulot
	Valtionosuudet	tulot
	Korkotulot	tulot
	Muut rahoitustulot	tulot
	Korkomenot	menot
	Muut rahoitusmenot	menot
Investointiosa		
91 1	Uudisrakentaminen	investointiryhmä / tulot ja menot
91 2	Korjausrakentaminen	investointiryhmä / tulot ja menot
91 3	Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	investointiryhmä / menot
92	Aineeton omaisuus	investointiryhmä / tulot ja menot
93 1–93 5	Kunnallistekniset työt	investointiryhmä / tulot ja menot
93 8	Vantaan ratikka	investointiryhmä / menot
94	Irtain omaisuus	toimielin / tulot ja menot
95	Kiinteä omaisuus	toimielin (kv/kh/kala) / tulot ja menot
97	Osakkeet ja osuudet	investointiryhmä / tulot ja menot
Rahoitusosa		
	Antolainauksen muutokset	antolainojen lisäys ja vähennys
	Nettolainanotto	nettolainanotto
	Oman pääoman muutokset	oman pääoman lisäys ja vähennys

Nettobudjetoitujen yksiköiden toimintakatetta heikentävä talousarviomuutos on esitettävä kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi siitä riippumatta, johtuuko poikkeama talousarviosta bruttomenojen ylittymisestä tai bruttotulojen alittumisesta. Muutoksesta, joka ei toteumissa aiheuta talousarviossa esitetyn sitovan toimintakatteen ylittymistä, ei esitetä talousarviomuutosta.

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto
Kaupunki + rahastot

KÄYTTÖTALOUSOSA	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot
10 Yleishallinto	B	18 283	8 090
11 Konsernijohto ja elinvoima	B	192 952	17 455
13 Kasvatus ja oppiminen	B	563 892	33 519
13 7 Toisen asteen koulutus	N	92 895	1 381
16 Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	B	102 926	15 108
14 0 Kaupunkiympäristölautakunta	B	16 419	6 461
14 5 Kaupunkitilalautakunta	B	75 613	82 541
14 51 Joukkoliikenne	B	73 800	11 954
14 32 Kiinteistöt ja tilat netto	N	118 215	247 054
14 52 Varikko	N	5 853	6 635
Rahastot	N	1 577	420
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		623 000
Valtionosuudet	B		279 000
Korkotulot	B		18 217
Muut rahoitustulot	B		24 636
Korkomenot	B	49 000	
Muut rahoitusmenot	B	405	
Satunnaiset erät	B		
INVESTOINTIOSA			
91 1 Uudisrakentaminen	B	53 225	
91 2 Korjausrakentaminen	B	49 720	
91 3 Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	B	1 420	
92 Aineeton omaisuus	B	6 000	
93 Julkinen käyttöomaisuus	B	300 000	60 000
94 Irtain omaisuus	B	9 000	
95 Kiinteä omaisuus	B	12 000	3 500
97 Osakkeet ja osuudet	B	2 000	
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	B	9 000	
Antolainasaamisten vähennykset	B		3 050
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		375 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	42 000	
Lyhytaikaisen lainojen muutos	N		
Oman pääoman muutokset	B		
Muut maksuvalmiuden muutokset		20 000	
Vaikutus maksuvalmiuteen/Rahavarojen muutos		827	
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		**1 817 022**	**1 817 022**

Toimialoittain vertailu 2025–2030 ja kehys

1000 euroa	TP 2025	TA 2026	KEHYS 2027	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Yleishallinto								
Tulot	273	0	390	390	**8 090**	0	570	390
Menot	-16 347	-17 656	-18 734	-18 448	**-18 283**	-17 820	-19 321	-19 149
Toimintakate	-16 075	-17 656	-18 344	-18 058	**-10 193**	-17 820	-18 751	-18 759
Konsernijohto ja elinvoima								
Tulot	18 144	16 980	17 455	17 455	**17 455**	18 502	19 075	19 743
Menot	-162 334	-169 728	-191 707	-194 523	**-192 952**	-194 882	-197 415	-199 981
Toimintakate	-144 190	-152 748	-174 252	-177 069	**-175 497**	-176 380	-178 340	-180 238
Kasvatus ja oppiminen								
Tulot	33 467	31 414	33 833	34 900	**34 900**	36 993	38 140	39 475
Menot	-603 660	-642 151	-660 057	-658 565	**-656 787**	-663 355	-671 978	-680 714
Toimintakate	-570 193	-610 736	-626 224	-623 665	**-621 887**	-626 361	-633 838	-641 239
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi								
Tulot	13 954	14 727	15 537	15 108	**15 108**	16 011	16 506	17 081
Menot	-95 382	-97 566	-103 600	-104 401	**-102 926**	-103 955	-105 306	-106 675
Toimintakate	-81 428	-82 839	-88 063	-89 293	**-87 817**	-87 944	-88 801	-89 594
Kaupunkiympäristö								
Tulot	287 125	316 660	343 865	340 345	**354 645**	365 109	372 495	380 664
Menot	-259 514	-288 468	-290 275	-289 600	**-289 900**	-292 799	-296 605	-300 461
Toimintakate	27 611	28 192	53 590	50 745	**64 745**	72 310	75 890	80 203

1000 euroa	TP 2025	TA 2026	KEHYS 2027	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Rahastot yhteensä								
Tulot	487	420	420	420	**420**	420	420	420
Menot	-706	-1 577	-1 577	-1 577	**-1 577**	-1 577	-1 577	-1 577
Toimintakate	-219	-1 157	-1 157	-1 157	**-1 157**	-1 157	-1 157	-1 157
Käyttötalous yhteensä								
Tulot	353 449	380 201	411 500	408 617	**430 617**	437 035	447 207	457 774
Menot	-1 137 943	-1 217 146	-1 265 950	-1 267 114	**-1 262 425**	-1 274 387	-1 292 203	-1 308 559
Toimintakate	-784 493	-836 944	-854 450	-858 497	**-831 807**	-837 352	-844 996	-850 785
Rahoitus								
Tulot	840 276	912 600	933 760	944 853	**944 853**	996 369	1 034 369	1 073 369
Menot	-20 800	-26 465	-42 105	-49 405	**-49 405**	-62 805	-67 905	-68 605
Toimintakate	819 476	886 135	891 655	895 448	**895 448**	933 564	966 464	1 004 764
Investointiosa								
Tulot	18 888	43 500	53 500	63 500	**63 500**	29 500	3 500	3 500
Menot	-229 029	-393 728	-396 285	-434 252	**-433 364**	-301 082	-178 816	-163 409
Netto	-210 140	-350 228	-342 785	-370 752	**-369 864**	-271 582	-175 316	-159 909
Kaikki yhteensä								
Tulot	1 212 613	1 336 301	1 398 760	1 416 970	**1 438 970**	1 462 904	1 418 496	1 451 800
Menot	-1 387 771	-1 637 339	-1 704 340	-1 750 771	**-1 745 194**	-1 638 274	-1 538 924	-1 540 573
Toimintakate	-175 158	-301 037	-305 580	-333 801	**-306 223**	-175 370	-120 428	-88 772

Toimintamenot toimialoittain
(sisäiset erät mukana)

1 000 euroa

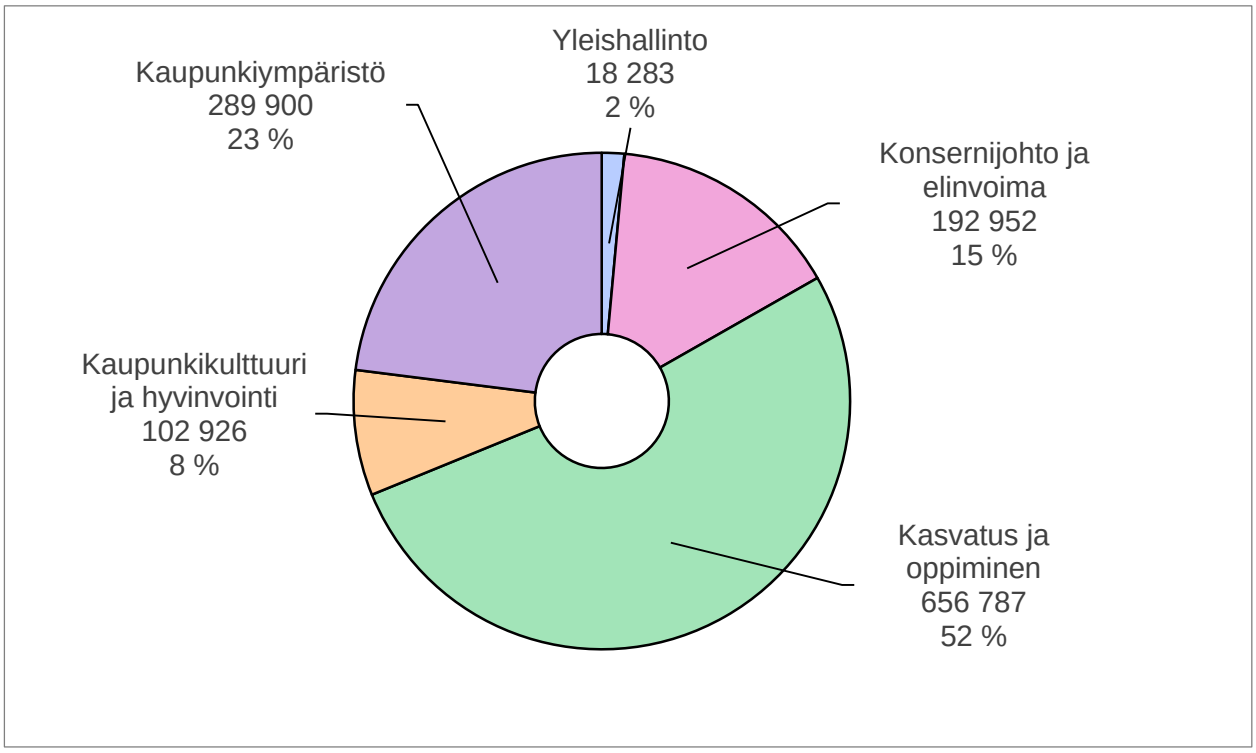

Toimintamenot menolajeittain kaupunki ja rahastot yhteensä
(sisäiset erät mukana)

1 000 euroa

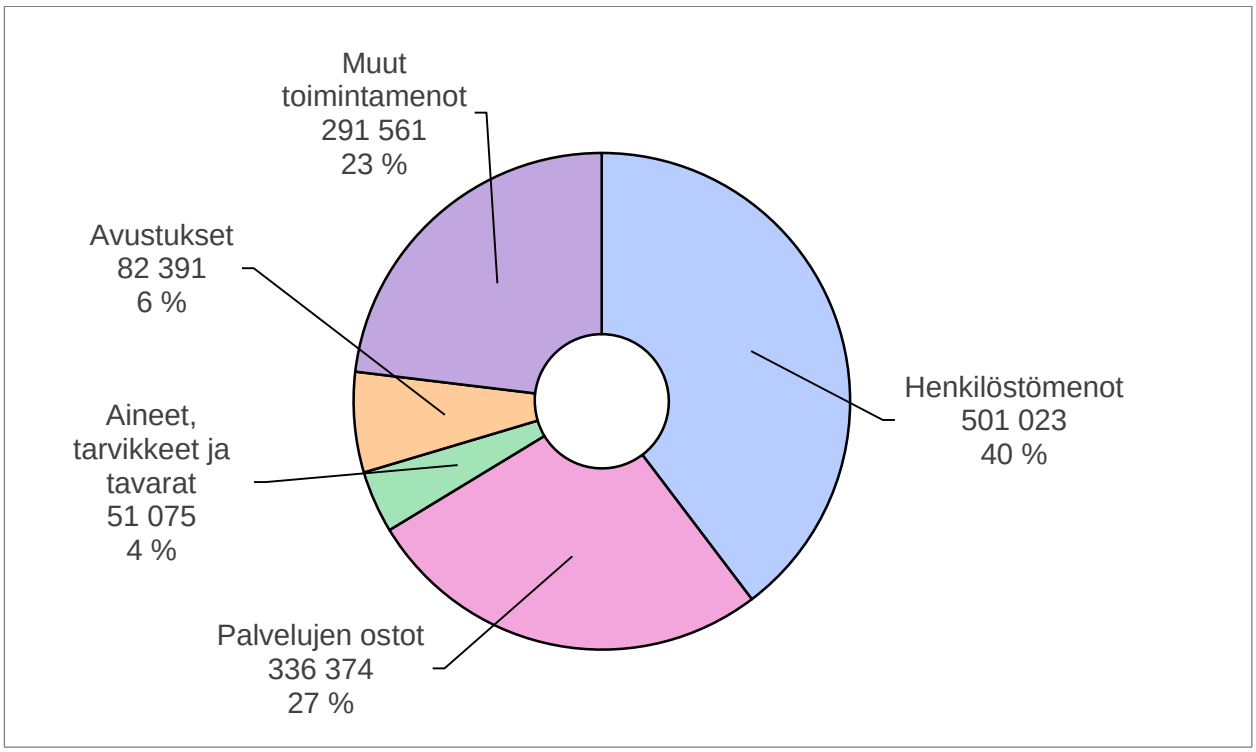

Toimintamenojen kehitys kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä
(sisäiset erät mukana)

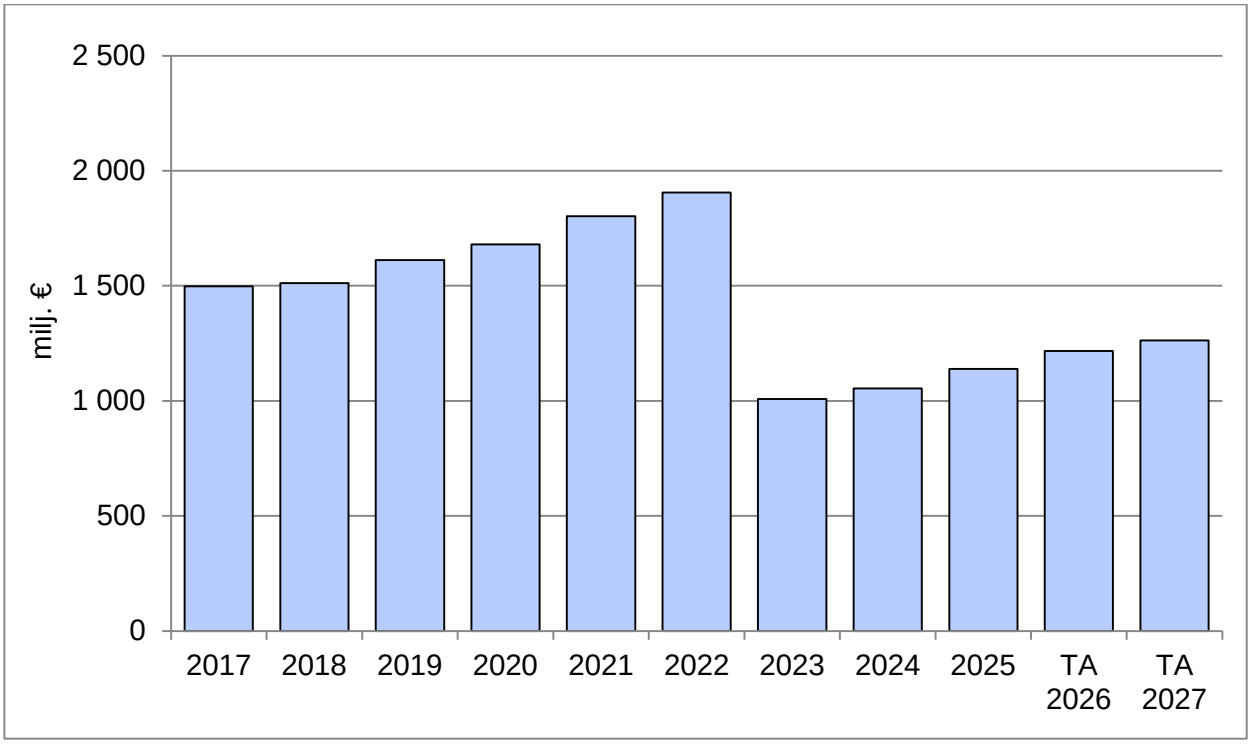

Toimintatulot tulolajeittain kaupunki ja rahastot yhteensä
(sisäiset erät mukana)

1 000 euroa

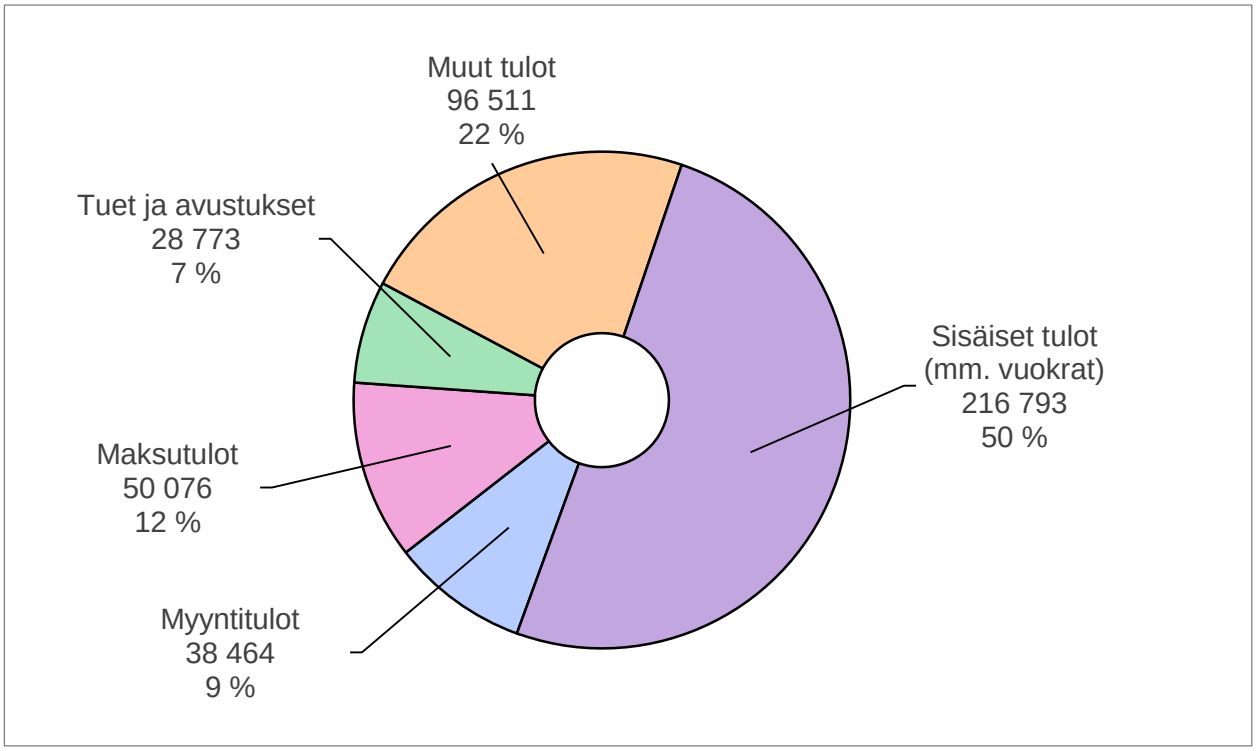

Toimintatulojen kehitys kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä
(sisäiset erät mukana)

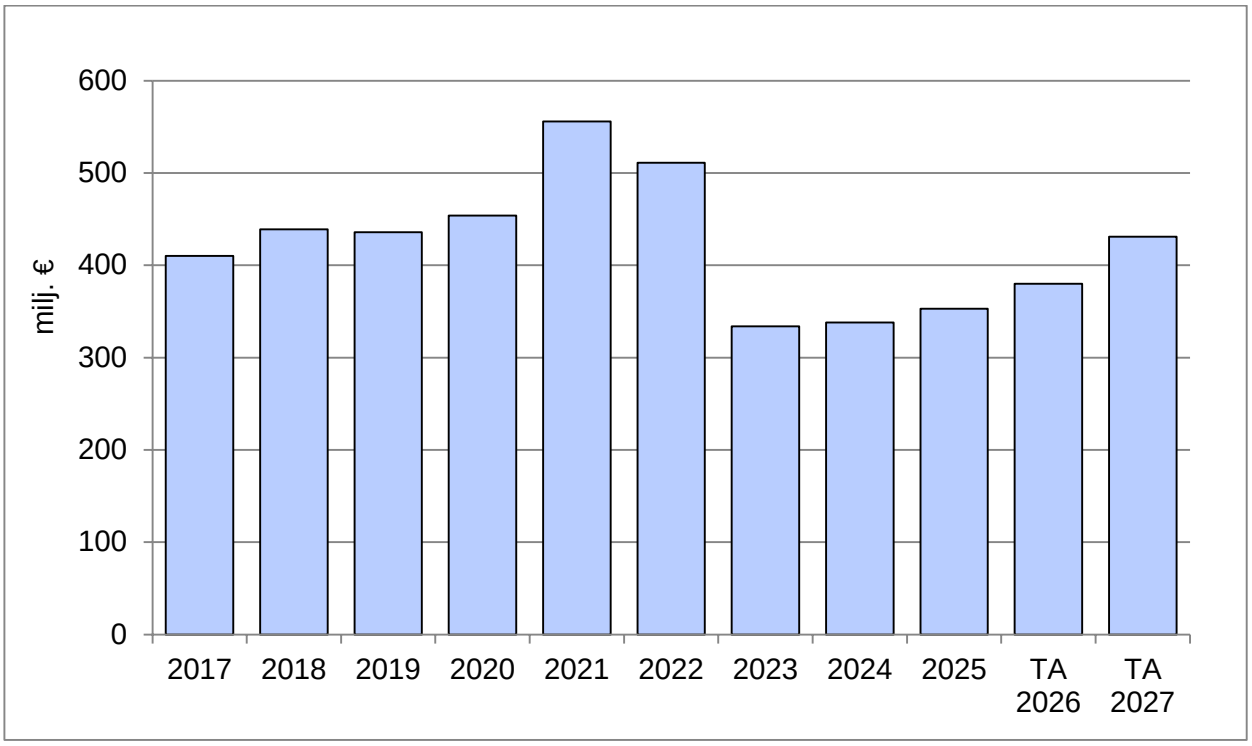

Verotulojen kehitys
(kaikki verotulot yhteensä)

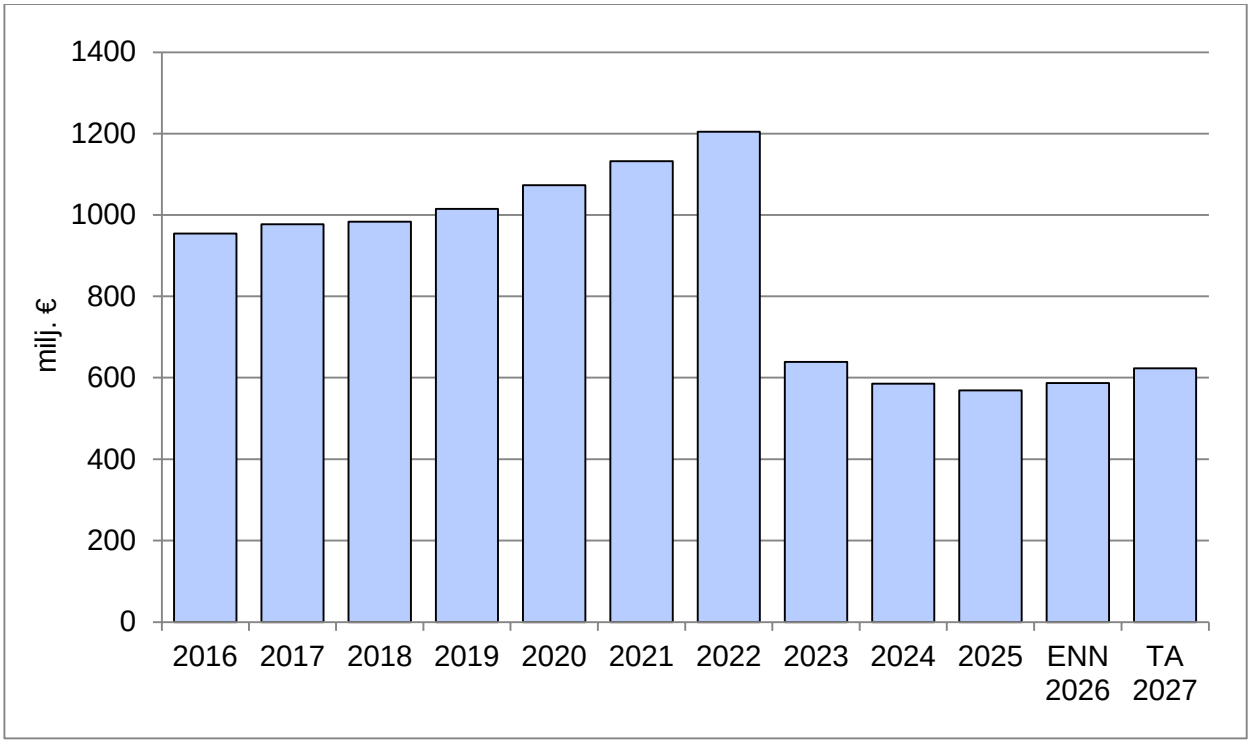

10 YLEISHALLINTO

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	273	0	390	**8 090**	0	570	390
Menot	-16 347	-17 656	-18 448	**-18 283**	-17 820	-19 321	-19 149
Toimintakate	-16 075	-17 656	-18 058	**-10 193**	-17 820	-18 751	-18 759

Sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen konsernin sisällä tuo yleishallintoon kertaluonteisen tulon 7,7 milj. euroa vuodelle 2027.

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	-3	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	275	0	390	**390**
Muut tulot	0	0	0	**7 700**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**273**	**0**	**390**	**8 090**
Henkilöstömenot	-2 713	-3 611	-4 254	**-4 254**
Asiakaspalvelujen ostot	-397	-450	-500	**-500**
Muiden palvelujen ostot	-6 579	-6 324	-6 324	**-6 324**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-260	-291	-291	**-291**
Avustukset	-5 123	-5 275	-5 333	**-5 333**
Vuokramenot	-149	-23	-25	**-25**
Sisäiset tilavuokrat	-369	-354	-401	**-401**
Muut menot	-756	-1 328	-1 320	**-1 155**
Menot yhteensä	**-16 347**	**-17 656**	**-18 448**	**-18 283**
Toimintakate	**-16 075**	**-17 656**	**-18 058**	**-10 193**
Poistot	-21	0	0	**0**
Vyörytykset	0	0	0	**0**
Tilikauden tulos	**-16 096**	**-17 656**	**-18 058**	**-10 193**

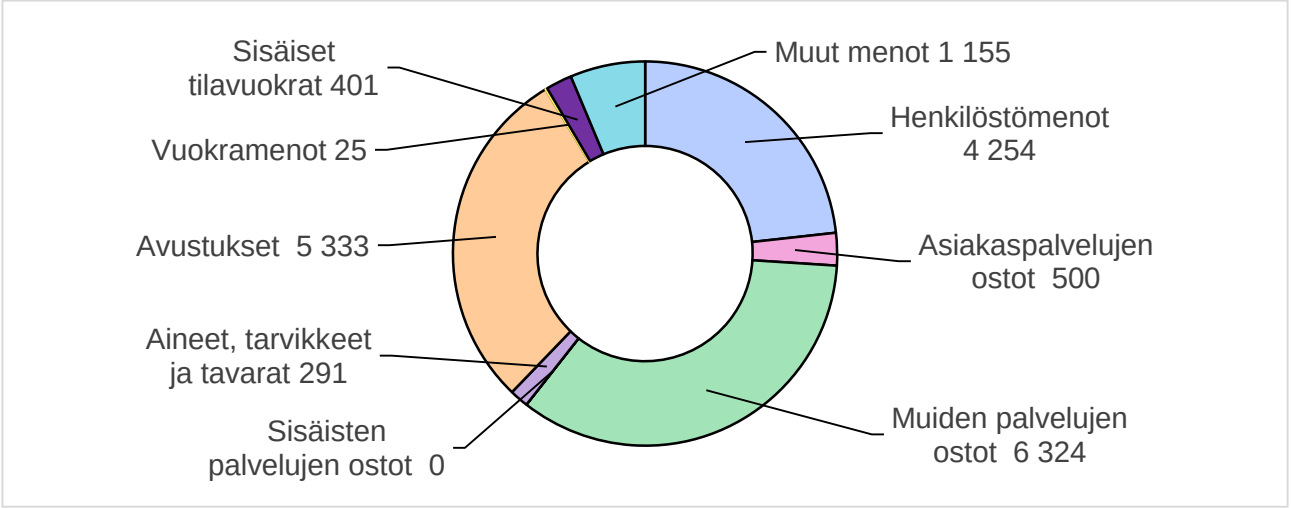

Toiminnan kuvaus

Yleishallinto sisältää keskusvaalilautakunnan, kaupunginvaltuuston, tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen, kaupunginhallituksen sekä yhteistoimintaosuudet ja –avustukset.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	4	4	**4**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	4	**0**
Henkilöstön kokonaismäärä	4	8	**4**

* Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

10 10
Keskusvaalilautakunta

Vastuuhenkilö: Leena Rusanen **Puheenjohtaja: Hannu Palmu**

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	275	0	390	**390**	0	570	390
Menot	-1 245	-90	-808	**-808**	-170	-1 442	-1 038
Toimintakate	-970	-90	-418	**-418**	-170	-872	-648

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	275	0	390	**390**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**275**	**0**	**390**	**390**
Henkilöstömenot	-545	-60	-437	**-437**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-654	0	-295	**-295**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-41	-30	-30	**-30**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-5	0	-2	**-2**
Sisäiset tilavuokrat	0	0	-45	**-45**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-1 245**	**-90**	**-808**	**-808**
Toimintakate	**-970**	**-90**	**-418**	**-418**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	0	0	0	**0**
Tilikauden tulos	**-970**	**-90**	**-418**	**-418**

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunta toimii kunnan ylimpänä vaaliviranomaisena ja vastaa yleisten vaalien järjestämisestä siltä osin kuin tehtävät vaalilainsäädännön mukaan kuuluvat kunnalle. Seuraavat vaalit ovat eduskuntavaalit, jotka toimitetaan 18.4.2027. Ennakkoäänestys järjestetään kotimaassa 7.–13.4.2027.

Eduskuntavaalit ovat presidentinvaalin ohella perinteisesti äänestysaktiivisuudeltaan vilkkaimmat vaalit. Vuoden 2023 eduskuntavaaleissa Vantaan äänestysprosentti oli 70,0 prosenttia, mikä jäi hieman koko maan keskiarvon (72,0 %) alapuolelle.

Keskusvaalilautakunnan menot kattavat ennakkoäänestyksen, koti- ja laitosäänestyksen sekä vaalipäivän äänestyksen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset. Valtio maksaa kunnille eduskuntavaalien järjestämisestä kertakorvauksen, joka on vähintään 2,40 euroa kunnan asukasta kohden.

Eduskuntavaalien jälkeen seuraavat vaalit järjestetään keväällä 2029, jolloin toimitetaan samanaikaisesti alue- ja kuntavaalit sekä europarlamenttivaalit.

Keskeiset tavoitteet

Keskusvaalilautakunta huolehtii siitä, että eduskuntavaalien järjestelyt toteutetaan vaalilainsäädännön mukaisesti ja että äänestäminen on kuntalaisille mahdollisimman sujuvaa, saavutettavaa ja vaivatonta.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vaalien järjestämisen keskeisin muutos suunnittelukaudella liittyy äänestysalueiden määrän vähentämiseen. Kaupunginvaltuusto päätti 24.8.2026 äänestysalueiden yhdistämisestä, minkä seurauksena Vantaalla on jatkossa 53 äänestysaluetta.

Uudistuksella parannetaan vaalien järjestämisen kustannustehokkuutta säilyttäen samalla äänestyspaikkojen hyvä saavutettavuus eri puolilla kaupunkia. Muutoksen tavoitteena on turvata laadukkaat vaalijärjestelyt ja vastata samalla kaupungin talouden tasapainottamistarpeisiin.

10 20
Kaupunginvaltuusto

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen **Puheenjohtaja: Sakari Rokkanen**

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-1 486	-1 777	-1 729	**-1 729**	-1 747	-1 769	-1 792
Toimintakate	-1 486	-1 777	-1 729	**-1 729**	-1 747	-1 769	-1 792

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-1 024	-1 084	-1 034	**-1 034**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-144	-355	-355	**-355**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26	-67	-67	**-67**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-10	0	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	-283	-271	-273	**-273**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-1 486**	**-1 777**	**-1 729**	**-1 729**
Toimintakate	**-1 486**	**-1 777**	**-1 729**	**-1 729**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	0	0	0	**0**
Tilikauden tulos	**-1 486**	**-1 777**	**-1 729**	**-1 729**

Toiminnan kuvaus

Kuntalain mukaan kunnassa on valtuusto, joka vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa.

Kuntalain mukaan valtuusto päättää:
1) kuntastrategiasta;
2) hallintosäännöstä;
3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
6) varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista;
7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;

10) jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;
11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
12) tilintarkastajien valitsemisesta;
13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
14) muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrätyistä asioista.

Kaupunginvaltuuston määrärahavaraus perustuu kaupunginvaltuuston 11 kokouksen, 10 selostustilaisuuden, yhden iltakoulun ja yhden kaksipäiväisen seminaarin sekä kahden yksipäiväisen seminaarin järjestämiseen vuonna 2027.

Keskeiset tavoitteet

Kaupunginvaltuuston sujuva toiminta sähköisen kokoushallintajärjestelmän käyttöönotossa varmistetaan koulutuksin ja riittävällä tuella.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunginvaltuuston kokouksissa otetaan käyttöön sähköinen kokoushallintajärjestelmä ja luottamushenkilöitä sekä henkilökuntaa perehdytetään sen käyttöön.

10 30
Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus

Vastuuhenkilö: Sari Hännikäinen **Puheenjohtaja: Tia Seppänen**

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-552	-677	-647	**-647**	-653	-662	-670
Toimintakate	-552	-677	-647	**-647**	-653	-662	-670

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-408	-436	-436	**-436**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-122	-213	-183	**-183**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-6	-6	**-6**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	0	-1	-1	**-1**
Sisäiset tilavuokrat	-21	-20	-20	**-20**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-552**	**-677**	**-647**	**-647**
Toimintakate	**-552**	**-677**	**-647**	**-647**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	0	0	0	**0**
Tilikauden tulos	**-552**	**-677**	**-647**	**-647**

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunta huolehtii kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja yhteensovittamisesta, arvioi kuinka valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa ovat toteutuneet, sekä arvioi onko toiminta järjestetty tuloksellisesti ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunta arvioi talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella ja voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, mikäli taseessa on kattamatonta alijäämää. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja esittää kannanottonsa tilinpäätöksen hyväksyttävyydestä kaupunginvaltuustolle. Lautakunta myös valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista sekä saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi.

Tilintarkastajan tehtävä on tarkastaa kuntalain ja julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.

Määrärahavaraus kattaa tarkastuslautakunnan kokousten, koulutusten ja arviointitoiminnan sekä ulkoisen tarkastuksen palveluyksikön ja tilintarkastuksen kustannukset.

Keskeiset tavoitteet

Tarkastuslautakunta on osa kaupungin toiminnan arviointi- ja kehittämisjärjestelmää. Keskeisenä tavoitteena on riippumattoman, oikea-aikaisen ja vaikuttavan arviointitiedon tuottaminen valtuustolle.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toimintaa kehitetään resurssien puitteissa.

10 40
Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen **Puheenjohtaja: Ulla Kaukola**

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	-2	0	0	**7 700**	0	0	0
Menot	-8 007	-9 823	-9 925	**-9 760**	-9 857	-9 986	-10 115
Toimintakate	-8 009	-9 823	-9 925	**-2 060**	-9 857	-9 986	-10 115

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	-3	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**7 700**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**-2**	**0**	**0**	**7 700**
Henkilöstömenot	-737	-2 031	-2 347	**-2 347**
Asiakaspalvelujen ostot	-397	-450	-500	**-500**
Muiden palvelujen ostot	-5 459	-5 549	-5 292	**-5 292**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-193	-188	-188	**-188**
Avustukset	-266	-194	-194	**-194**
Vuokramenot	-134	-22	-22	**-22**
Sisäiset tilavuokrat	-65	-63	-64	**-64**
Muut menot	-756	-1 328	-1 320	**-1 155**
Menot yhteensä	**-8 007**	**-9 823**	**-9 925**	**-9 760**
Toimintakate	**-8 009**	**-9 823**	**-9 925**	**-2 060**
Poistot	-21	0	0	**0**
Vyörytykset	0	0	0	**0**
Tilikauden tulos	**-8 030**	**-9 823**	**-9 925**	**-2 060**

Toiminnan kuvaus

Kuntalain mukaan kunnanhallituksen päätehtävinä on vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kuntalain mukaan kunnanhallituksen tulee:
1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Talousarviokohtaan sisältyvät kaupunginhallituksen, sen jaostojen ja toimikuntien, käyttövarausten sekä muun yleishallinnon määrärahat.

Kaupunginhallitus

Talousarviokohdalle on varattu määräraha kaupunginhallituksen 21 kokousta sekä konsernijaoston 11 kokousta varten. Lisäksi kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto kokoustaa 11 kertaa vuoden aikana. Kaupunginhallituksen iltakouluja on suunniteltu pidettävän 10 kertaa vuoden 2027 aikana. Lisäksi kaupunginhallitukselle on suunniteltu yksi yksipäiväinen seminaari sekä neuvottelut talousarviosta ja -suunnitelmasta. Jaostot järjestävät iltakouluja tarpeen mukaan ja tähän on varauduttu talousarviossa. Myös kaupunginhallituksessa otetaan käyttöön sähköinen kokousjärjestelmä.

Valtuustoryhmien toiminnan tukeminen

Valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen on varattu 134 000 euroa. Lisäksi keskitettyyn koulutustoimintaan varataan 13 000 euroa kaupunginhallituksen ja -valtuuston käyttöön sekä 5 500 euroa käräjäoikeuden lautamiesten koulutustoimintaan.

Käyttövaraukset

Käyttövarauksissa toiminnallisen varauksen määräraha on yhteensä 322 000 euroa. Määrärahasta voidaan maksaa edunvalvonnan, edustustilaisuuksien ja kaupungin markkinoinnin kustannuksia, joista on suora hyöty kaupungille ja kaupungissa harjoitettavalle elinkeinotoiminnalle. Määrärahaa voidaan käyttää odottamattomien ja Vantaalle strategisesti merkittävien kansainvälisten, kansallisten tai seudullisten kehittämishankkeiden osallistumisen valmisteluun. Lisäksi menokohdalta varataan raidehankkeiden viestintään ja Vantaan kaupunkinäkyvyyden lisäämiseen 100 000 euroa.

Talousarviokohdan määrärahaan sisältyvät kuntien keskusjärjestöjen maksuosuudet ja jäsenmaksut niille yhteisöille, joissa Vantaan kaupunki on jäsenenä sekä osuudet Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymälle (HSY) ja Uudenmaan liitolle.

Opiskelijoiden ja koululaisten kesätyöpaikkoihin on varattu 1 100 000 euroa sekä palkkakustannusten sivukulut. Opiskelijoiden palkkaaminen vaikuttaa myös työvoiman saatavuuteen, koska nuorilla on mahdollisuuksia jo opiskeluvaiheessa tutustua kunta-alan työtehtäviin. Lisäksi se tukee oppilaitosyhteistyötä. Määräraha mahdollistaa noin 500 kesätyötekijän palkkaamisen.

Kelan kustantamien työkokeilujen tukemiseen on varattu 62 000 euroa mahdollistamaan terveysperusteiseen uravaihtoon liittyvän uuden tehtävän kokeilun tukemiseen yhteensä noin 3 kuukauden ajan per vuosi.

Talousarvioon on varattu 500 000 euron määräraha, jolla katetaan vantaalaisille 2009–2012 syntyneille nuorille myönnettävistä kesätyöseteleistä, sekä erillisestä nuorten kesäyrittäjyysohjelmasta aiheutuvia kustannuksia. Kesätyöseteleiden avulla tuetaan nuorten kesätyöjaksoja yrityksissä ja yhdistyksissä. Kesäyrittäjyysohjelma tarjoaa vaihtoehdon kesätyölle ja mahdollisuuden kokeilla yritystoimintaa tuetussa ja valvotussa ympäristössä.

Kaupungin osuuteen verotuskustannusten kattamiseen on varattu 2 609 000 euroa.

Historiatoimikunta

Vietyään loppuun pitkäaikaisen Vantaa50-tutkimushankkeen historiatoimikunta aloittaa vuonna 2027 uusia tutkimushankkeita. Ne liittyvät Vantaan suuralueiden historiaan sekä kaupungin kivikautiseen menneisyyteen.

Vantaan suuraluehankkeen tavoitteena on laatia jokaisesta suuralueesta tiivis, selkeä ja kattava historiapaketti. Tarkoitus on selvittää, mitkä ovat kunkin suuralueen alueelliset ja historialliset erityispiirteet. Tietoa voi hyödyntää esimerkiksi kaupunkitason viestinnän, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan ja kaupunkisuunnittelun arjessa. Historiapaketit lisäävät tietoa ja helpottavat alueellisen identiteetin rakentamista.

Uusi arkeologinen tutkimushanke keskittyy kaupungin kivikautiseen menneisyyteen. Kivikausi on Vantaalla merkittävä ajanjakso ja kaupungista tunnetaan runsaasti kivikautisia asuinpaikkoja. Kivikautinen kohde ei juuri erotu maan pinnalle. Siksi kaupunkilaiset eivät yleensä tiedä liikkuvansa kivikautisen alueen lähettyvillä. Kivikautisia kohteita on kuitenkin mahdollista nostaa kaupunkikuvassa näkyville eri keinoin. Esimerkiksi Myyrmäessä kivikautta on nostettu asukkaiden tietoisuuteen tekemällä se näkyväksi katukuvassa. Kivikausi näkyy Myyrmäessä paikannimistössä, kerrostalojen betonijalan kuvioissa ja taiteessa.

Vantaalla asuu paljon maahanmuuttajia. Uusien hankkeiden yhteydessä on myös mahdollista miettiä, miten käyttää historiaa vahvistamaan identiteettiä ja parantamaan uusien asukkaiden juurtumista ja kotoutumista. Vuoden 2026 lopulla on tarkoitus selvittää sekä arkisto- että kenttätutkimuksin Vantaan kivikautisia kohteita, jotka soveltuisivat tarkempaan tutkimukseen. Vuonna 2027 on suunnitelmissa järjestää yhdessä paikallisten koulujen ja vapaaehtoisten kanssa arkeologiset yleisökaivaukset sopivalla kohteella.

10 50
Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen **Toimielin: Kaupunginhallitus**

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-5 057	-5 289	-5 339	**-5 339**	-5 392	-5 462	-5 533
Toimintakate	-5 057	-5 289	-5 339	**-5 339**	-5 392	-5 462	-5 533

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	0	0	0	**0**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-200	-208	-200	**-200**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	**0**
Avustukset	-4 857	-5 081	-5 139	**-5 139**
Vuokramenot	0	0	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	**0**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-5 057**	**-5 289**	**-5 339**	**-5 339**
Toimintakate	**-5 057**	**-5 289**	**-5 339**	**-5 339**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	0	0	0	**0**
Tilikauden tulos	**-5 057**	**-5 289**	**-5 339**	**-5 339**

Toiminnan kuvaus

Tiedekeskussäätiön avustusta varten on varattu 4 317 000 euroa.

Ilmailumuseon avustusta varten on varattu 350 000 euroa.

Suomen Kansallisoopperan vuotuiseen käyttöavustukseen on varattu sopimuksen mukaisesti 471 782 euroa. Yhteistyösopimus sisältää koulujen kanssa tehtävän yhteistyön, esiintymiset Vantaalla sekä tilojen käytön sopimuksen mukaisesti.

Max Planck- instituutin ja Helsingin yliopiston yhteinen MaxHel- keskus aloitti vuonna 2024. MaxHel-keskittyy tutkimaan hyvinvointieroja väestöryhmien ja alueiden välillä. Vuonna 2027 Vantaan rahoitusosuus on 51 800 euroa.

PKS-yhteistyö käynnistyi vuonna 2024 korvaamaan Kaupunkiakatemian. Yhteistyö on Helsingin yliopiston, Aalto-yliopiston, Espoon, Helsingin ja Vantaan kaupunkien välistä. Yhteistyön päämuodot ovat kaupunkipolitiikan arviointineuvosto ja lyhyet, 1–2 vuoden mittaiset tutkimushankkeet.

11
KONSERNIJOHTO JA ELINVOIMA

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen **Toimielin: Kaupunginhallitus**

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	18 144	16 980	17 455	**17 455**	18 502	19 075	19 743
Menot	-162 334	-169 728	-194 523	**-192 952**	-194 882	-197 415	-199 981
Toimintakate	-144 190	-152 748	-177 069	**-175 497**	-176 380	-178 340	-180 238

Yhteistoimintaneuvotteluiden tulos on huomioitu laskennallisesti palvelualueiden henkilöstömenoissa.

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	11 986	3 395	3 735	**3 735**
Maksutulot	-2	6	0	**0**
Tuet ja avustukset	6 022	13 393	13 619	**13 619**
Muut tulot	133	186	101	**101**
Sisäiset tulot	5	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**18 144**	**16 980**	**17 455**	**17 455**
Henkilöstömenot	-45 116	-50 030	-63 541	**-61 970**
Asiakaspalvelujen ostot	-215	-100	-120	**-120**
Muiden palvelujen ostot	-47 498	-58 599	-58 748	**-58 748**
Sisäisten palvelujen ostot	-71	-88	-80	**-80**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 880	-3 329	-4 773	**-4 773**
Avustukset	-58 218	-47 462	-58 054	**-58 054**
Vuokramenot	-2 124	-2 459	-1 634	**-1 634**
Sisäiset tilavuokrat	-4 382	-4 541	-4 702	**-4 702**
Muut menot	-1 830	-3 122	-2 871	**-2 871**
Menot yhteensä	**-162 334**	**-169 728**	**-194 523**	**-192 952**
Toimintakate	**-144 190**	**-152 748**	**-177 069**	**-175 497**
Poistot	-4 636	-5 943	-5 350	**-5 350**
Vyörytykset	51 675	58 563	0	**0**
Tilikauden tulos	**-97 152**	**-100 128**	**-182 419**	**-180 847**

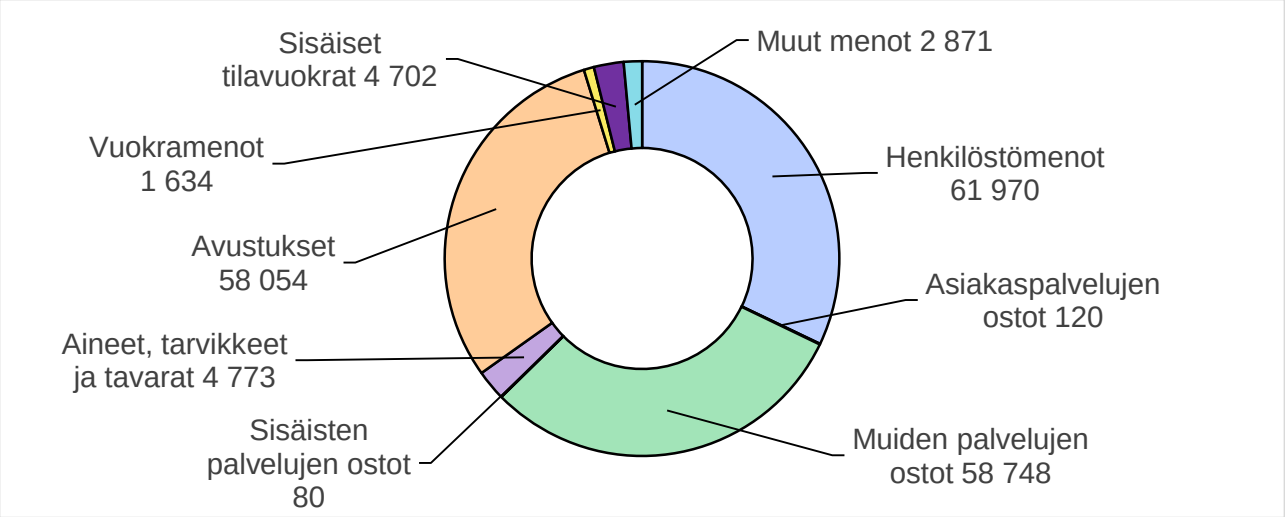

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Konsernijohdon ja elinvoiman toimialaa johtaa kaupunginjohtaja. Toimiala toimii kaupungin keskushallintona ja vastaa mm. kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta, kaupungin muiden toimielinten avustamisesta ja ohjaamisesta, keskitetysti kaupunkitasoisesta suunnittelusta, ohjauksesta ja kaupungin toiminnan tuloksellisuudesta sekä konsernitasoisesta ohjauksesta ja valvonnasta.

Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala muodostuu yleisjohdosta, talouden ja strategian, henkilöstöpalveluiden, konsernipalveluiden, elinvoimapalveluiden, työllisyys ja kotoutumispalveluiden sekä kuntademokratian palvelualueista. Lisäksi toimialaan kuuluu viestinnän ja sisäisen tarkastuksen palveluyksiköt.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Taloussuunnitelmakausi 2027–2030 alkaa tiukassa taloustilanteessa. Vuoden 2025 alijäämä oli mittava ja myös vuonna 2026 tullaan tekemään suuri alijäämä. Talous on saatava tasapainoon taloussuunnitelmakauden aikana, ja viimeisin taloutta tasapainottava ohjelmatyö onkin käynnistetty jo vuonna 2025. Toimintaympäristöä leimaa edelleen jo vuosia jatkunut heikko yleinen taloustilanne, pääkaupunkiseudun heikko työllisyystilanne, geopoliittinen epävarmuus sekä tasapainoilu kaupungin kasvun, palvelutarpeen, investointien ja talouden realiteettien välillä. Uusi kaupunkistrategia, Tulevaisuus asuu Vantaalla, hyväksyttiin alkuvuodesta 2026 ja sen toimeenpano on käynnistetty mm. hyväksymällä 6 strategista muutosohjelmaa vuoden 2026 aikana. Kaupunkistrategiassa talouden tasapainon saavuttamisen tavoitteeksi on asetettu vuosi 2029.

Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala toimii muita palvelutoimialoja tukevana toimialana ja keskusjohtona. Toimiala on vahvasti mukana strategian toteuttamisessa sekä strategisissa muutosohjelmissa. Strategisista ohjelmista toimialan vetovastuulla ovat Talousohjelma, Elinvoima- ja työllisyysohjelma sekä Turvallisuusohjelma. Myös Myönteisen aluekehityksen ohjelman toinen omistajuus on toimialalla ja toimiala osallistuu vahvasti Kotoutumisen ohjelmaan. Toimiala osallistuu aktiivisesti myös Ympäristöohjelman toteuttamiseen. Kaikkien muutosohjelmien koordinoimisesta vastaa konsernijohdon ja elinvoiman toimiala.

Kaupungin talouden tasapainottamisohjelman myötä konsernijohdon ja elinvoiman toimialalle on asetettu 2,05 miljoonan euron lisäsopeuttamistavoite vuodelle 2027. Toimialan talousarvioesitys sisältää 1,88 milj. euroa menokarsintoja sekä 0,21 milj. tulolisäyksiä osana sopeuttamistavoitetta. Lisäksi konserniyhtiöiden osinkotulotavoitetta on lisätty 4,46 milj. eurolla.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	627	729	**683**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	126	73	**108**
Henkilöstön kokonaismäärä	753	802	**791**

***** Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

11 10
Yleisjohto

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	-4	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-1 705	-4 344	-18 495	**-18 481**	-18 666	-18 909	-19 154
Toimintakate	-1 709	-4 344	-18 495	**-18 481**	-18 666	-18 909	-19 154

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	-5	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	1	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**-4**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-643	-648	-14 763	**-14 749**
Asiakaspalvelujen ostot	-27	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-363	-2 235	-2 244	**-2 244**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-42	-322	-325	**-325**
Avustukset	25	0	0	**0**
Vuokramenot	-48	-169	-167	**-167**
Sisäiset tilavuokrat	-600	-592	-669	**-669**
Muut menot	-6	-377	-328	**-328**
Menot yhteensä	**-1 705**	**-4 344**	**-18 495**	**-18 481**
Toimintakate	**-1 709**	**-4 344**	**-18 495**	**-18 481**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	0	0	0	**0**
Tilikauden tulos	**-1 709**	**-4 344**	**-18 495**	**-18 481**

Toiminnan kuvaus

Yleisjohto sisältää kaupunginjohtajan toimintakulut, kaupunginjohtajan käyttövarat, konsernijohto ja elinvoima toimialan yhteiset menot sekä kehitysprojektit. Lisäksi yleisjohtoon sisältyy kaupunginjohdon tuki ja kansainvälinen toiminta.

Kunta- ja hyvinvointialan työ- ja virkaehtosopimukset ovat voimassa 1.5.2025-29.2.2028 välisen ajan. Kunta-alan sopimus sisältää eri vuosille jaksottuvia yleiskorotuksia, paikallisia järjestelyeriä ja kehittämisohjelmaeriä. Tuleviin palkankorotuksiin on vuoden 2027 talousarviossa varauduttu 16,2 milj. euron yhdellä keskitetyllä erällä. Määräraha on keskitetty Konsernijohdon ja elinvoiman toimialan yleisjohdon talousarvioon. Kaupungin tulevan organisaatiouudistuksen vuoksi palkankorotukset pidetään keskitettynä eränä, joka jaettaan toimialoille, kun uudistuksen mukainen organisaatio pääsee aloittamaan ja kun paikallisesti sovittavista eristä saadaan neuvottelutulos.

Yleisjohtoon on varattu 1,6 milj. euron määräraha, joka on tarkoitettu strategisista ohjelmista syntyville toimenpiteille ja hankkeille. Määrärahalla on tarkoitus toteuttaa vaikuttavia toimenpiteitä, silloin kun strategisesti merkittävä avaus syntyy. Määrärahaa käytetään vasta siinä vaiheessa, kun ollaan vakuuttuneita siitä, että kyseinen kokeilu on tarpeeksi pitkälle mietitty ja se vastaa strategisista muutosohjelmista syntyviin hankkeisiin.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	6	10	**6**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	0	**0**
Henkilöstön kokonaismäärä	6	10	**6**

***** Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

11 40
Talous ja strategia

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	438	381	406	**406**	430	443	459
Menot	-5 859	-6 929	-6 782	**-6 578**	-6 644	-6 731	-6 818
Toimintakate	-5 421	-6 549	-6 377	**-6 173**	-6 214	-6 287	-6 359

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	417	381	406	**406**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	22	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**438**	**381**	**406**	**406**
Henkilöstömenot	-4 748	-5 475	-5 266	**-5 062**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-588	-924	-992	**-992**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23	-38	-38	**-38**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-17	-12	-12	**-12**
Sisäiset tilavuokrat	-483	-473	-469	**-469**
Muut menot	0	-7	-7	**-7**
Menot yhteensä	**-5 859**	**-6 929**	**-6 782**	**-6 578**
Toimintakate	**-5 421**	**-6 549**	**-6 377**	**-6 173**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	4 036	4 603	0	**0**
Tilikauden tulos	**-1 385**	**-1 946**	**-6 377**	**-6 173**

Toiminnan kuvaus

Talouden ja strategian palvelualue koostuu neljästä palveluyksiköstä, jotka ovat talousohjaus, talouspalvelut, rahoitus sekä strategia ja tutkimus. Lisäksi palvelualueella toimii tällä hetkellä määräaikaisesti nimitetty segregaatiotiimi. Tiimissä toimiva ohjelmajohtaja toimii myönteisen aluekehityksen ja turvallisuusohjelman ohjelmajohtajana.

Talousohjaus vastaa kaupungin talousarvion ja –suunnitelman valmistelusta sekä tähän liittyvän tietojärjestelmän kehittämisestä. Lisäksi talousohjaus vastaa talousraportoinnista, johon sisältyvät mm. osavuosikatsaukset, Power BI- pohjainen raportointijärjestelmä Kirstu sekä luottamushenkilöille tuotettava talousraportointi. Talousohjaus vastaa myös kaupungin palveluverkkosuunnittelusta, joka kytketään osaksi uutta investointien ohjausmallia, VAKIOta.

Rahoitus vastaa kaupunkikonsernin lyhyt- ja pitkäaikaisesta varainhankinnasta, rahoitus- ja korkoriskien hallinnasta, leasingrahoituksen puitesopimuksista, sijoitustoiminnasta, likviditeetin ja konsernitilin hallinnasta, ulkoisista pankki- ja rahoittajasuhteista sekä näiden osa-alueiden kehittämisestä. Lisäksi yksikkö vastaa kattavan ja ajantasaisen vakuutusturvan varmistamisesta sekä vahinkorahaston toiminnasta. Yksikkö hallinnoi myös Kiinteistörahastoa.

Talouspalvelut vastaa sekä kaupunki- että konsernitasolla kirjanpito- ja tilinpäätöstehtävistä, ostolaskujen käsittelystä ja ostoreskontrasta, myyntilaskutuksesta, myyntireskontrasta sekä perintätehtävistä. Lisäksi talouspalvelut vastaa ulkoisen ja sisäisen laskentatoimen sekä niihin liittyvien tietojärjestelmien kehittämisestä sekä toimintansa kilpailukyvystä ja tuloksellisuudesta.

Strategiatiimi vastaa strategian laadinnasta, väli- ja loppuarvioinnista, vuositavoitteiden koordinaatiosta sekä muusta strategiaa tukevasta toiminnasta. Strategiatiimi vastaa myös korkeakouluyhteistyön kehittämisestä sekä kaupungin kestävyystoiminnan johtamisesta. Tutkimus vastaa tietotuotannosta, ennusteista ja toimintaympäristötiedon päivittämisestä sekä tietopyynnöistä.

Segregaatiotiimin tehtävissä on nykyään sekä myönteisen aluekehityksen ohjelma että turvallisuusohjelma. Tiimi rakentaa tietopohjaa molempien ohjelmien tueksi sekä tekee toimialat ja organisaatiot ylittävää yhteistyötä kaupungin keskeisten strategisten muutostavoitteiden edistämiseksi. Ulkoisten rahoitusten ja muiden kumppanuuksien rakentaminen on keskeinen osa onnistumista samoin kuin kaupungin omien toimintamuotojen kehittäminen vastaamaan paremmin muuttunutta toimintaympäristöä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Talousohjauksen keskeinen tavoite vuodelle 2027 on strategian ja strategisten muutosohjelmien mukaisen taloussuunnitelman laatiminen sekä kaupungin talouden tasapainottaminen valtuustokauden aikana. Yksi strategian muutosohjelmista on talousohjelma, joka antaa suuntaa talouden tuleville tavoitteille. Talousohjaus on mukana talousjärjestelmien hankinnassa yhdessä talouspalveluiden kanssa sekä niiden yhteensovittamisessa hr-järjestelmien kanssa. Talousohjaus osallistuu jatkossa myös työllisyys- ja kotoutumispalveluiden toimenpiteiden taloudellisen vaikuttavuuden arviointiin. Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma on uudistettu vuoden 2026 aikana ja se on kytketty osaksi investointien ohjausmallia. Investointien ohjausmallin kehittäminen jatkuu yhteistyössä kaikkien toimialojen kanssa.

Rahoituksen keskeisin tavoite vuodelle 2027 on kohtuuhintaisen pitkäaikaisen lainarahoituksen turvaaminen kaupungin ja sen konserni- ja osakkuusyhteisöjen investointihankkeiden ml. Vantaan ratikka rahoittamiseksi. Kaupunki velkaantuu voimakkaasti, minkä lisäksi myös osalla sen yhteisöjä on merkittäviä investointihankkeita, jotka edellyttävät lainarahoitusta. Konsernitasolla varmistetaan likviditeetin riittävyys sekä korkotuottojen optimointi.

Talouspalvelujen keskeisenä tavoitteena vuonna 2027 on edistää uusien talousjärjestelmien kilpailutusta tiiviissä yhteistyössä tietohallinnon ja hankintapalvelujen kanssa. Järjestelmien käyttöönotto ajoittuu suunnitelmavuosille, ja talouspalveluissa varaudutaan muutoksen edellyttämään talousprosessien harmonisointiin. Lisäksi tavoitteena on vakiinnuttaa vuonna 2026 vaihtuneen perintäpalvelujen palveluntuottajan ja talouspalvelujen välinen yhteistyö sekä varmistaa perintäprosessin toimivuus.

Strategiatiimin tavoitteena vuonna 2027 on varmistaa uuden strategian toimeenpano ja strategian väliarviointi. Tavoitteena on kehittää johtamisjärjestelmää strategian näkökulmasta. Kestävyystavoitteiden strategista arviointia kehitetään ja vuonna 2027 laadintaan voluntary local report- kestävyysrapotti tukemaan strategian väliarviointia. Tietopalvelut kehittävät edelleen tiedolla johtamista ja tiedon hyödynnettävyyttä etenkin ohjelmajohtamisen tukena. Molemmat tiimit osallistuvat omalta osaltaan talousarvion vuosikellon työskentelyyn mm. toimintaympäristötiedon osalta.

Segregaatiotiimin tavoitteina vuodelle 2027 on strategisen ohjelmatyön jatkaminen. Tilannekuvan tarkentamisen myötä vuonna 2027 tavoitteena on lähteä toimialojen ja palvelualueiden kanssa tutkimaan, minkälaisia muutoksia kaupunkiorganisaatiossa olisi hyvä tehdä, jotta palvelut vastaisivat entistä paremmin nykyiseen toimintaympäristöön. Työssä rakennetaan myös ulkoisia kumppanuuksia ja rahoituksia, jotka mahdollistavat myös paremmin tavoitteisiin pääsemisen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talousohjauksessa jatketaan talousraportoinnin sekä talousdatan visualisoinnin kehittämistä. Talousarvioprosessin sekä palveluverkkosuunnittelun toimivuutta tarkastellaan myös toimialojen näkökulmasta.

Talouspalveluissa jatketaan talousprosessien sujuvoittamista ja automaatioasteen kasvattamista sekä kaupunki- että konsernitasolla. Yhteistyötä eri toimialojen taloushenkilöstön ja muiden tukipalveluiden kanssa kehitetään edelleen ja samalla uudistetaan yhteisiä ohjeistuksia. Tekoälyn hyödyntämistä asiantuntijatyössä lisätään vaiheittain siten, että se tukee tulevaisuudessa entistä vahvemmin talouden arkea esimerkiksi raportoinnissa, tiedon analysoinnissa, ohjeistusten valmistelussa sekä toistuvien tehtävien tehostamisessa.

Strategian ja tutkimuksen tavoitteena on uudistaa vuositavoitteiden laadintaprosessia sekä tiedolla johtamista. Oleellista on ohjelmajohtamisen tukeminen.

Segregaatiotiimi aloitti työnsä tilannekuvan ja tietopohjan rakentamisella vuoden 2025 alussa. Tilannekuva mahdollistaa nykyään paljon paremmin toimenpiteiden ja kehittämisen tietopohjaisen kehittämisen. Työtä lähdettiin aluksi rakentamaan ulkoisten kumppanuuksien kautta, mutta vuonna 2027 keskiössä tulee olemaan entistä enemmän oman toiminnan kehittäminen vastaamaan paremmin nykyisen toimintaympäristön haasteisiin.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	78	84	**79**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	3	6	**6**
Henkilöstön kokonaismäärä	81	90	**85**

***** Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – talouspalvelut	39 169	36 483	42 519	**43 310**
Robotin tiliöimät ostolaskut, %	43,0	45,0	46,0	**55,0**
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – talouspalvelut	38 512	30 806	30 500	**34 200**
Myyntilaskujen sähköisyysaste, %	59,6	79,0	83,0	**84,0**
Robotin laskuttamat yleismyyntilaskut, %	82,7	82,4	85,0	**86,0**

11 50
Henkilöstöpalvelut

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	1 693	3 017	3 017	**3 017**	3 198	3 297	3 413
Menot	-10 995	-15 648	-16 379	**-16 149**	-16 310	-16 522	-16 737
Toimintakate	-9 302	-12 631	-13 362	**-13 132**	-13 112	-13 225	-13 324

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	9	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	1 684	3 012	3 012	**3 012**
Muut tulot	0	5	5	**5**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**1 693**	**3 017**	**3 017**	**3 017**
Henkilöstömenot	-4 974	-5 474	-5 938	**-5 708**
Asiakaspalvelujen ostot	-8	0	-20	**-20**
Muiden palvelujen ostot	-3 679	-7 159	-7 422	**-7 422**
Sisäisten palvelujen ostot	-40	-82	-43	**-43**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-71	-65	-61	**-61**
Avustukset	0	-10	0	**0**
Vuokramenot	-35	-49	-42	**-42**
Sisäiset tilavuokrat	-389	-361	-406	**-406**
Muut menot	-1 800	-2 447	-2 448	**-2 448**
Menot yhteensä	**-10 995**	**-15 648**	**-16 379**	**-16 149**
Toimintakate	**-9 302**	**-12 631**	**-13 362**	**-13 132**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	9 301	11 455	0	**0**
Tilikauden tulos	**-1**	**-1 176**	**-13 362**	**-13 132**

Toiminnan kuvaus

Henkilöstöpalveluiden palvelualue vastaa henkilöstöpolitiikan täytäntöönpanosta, keskitetyistä työnantaja-, henkilöstö- ja palkanlaskentapalveluista sekä henkilöstön kehittämispalveluista. Henkilöstöpalvelut antaa vastuualueensa kaupunkitasoiset ohjeet.

Henkilöstöpalvelut muodostuu kolmesta palveluyksiköstä: työnantajapalvelut, kehittämispalvelut sekä toimialojen hr-palvelut. Lisäksi toimialojen kumppaniksi on nimetty neljä seniori hr-partneria.

Työnantajapalvelut vastaa kaupungin työnantajatoimintaan liittyvästä neuvottelutoiminnasta, ja palvelussuhdeasioihin liittyvästä valmistelusta, kehittää palkkausjärjestelmiä sekä ohjeistaa virka- ja työehtosopimustulkintoja. Palveluyksikkö tukee ja ohjaa kaupungin linjajohtoa ja esihenkilöitä työ- ja viranhaltijalainsäädäntöön sekä palvelussuhteisiin liittyvissä kysymyksissä. Keskitetty rekrytointi tarjoaa tukea rekrytointiprosessin eri vaiheissa sekä työskentelee pitkäjänteisesti henkilöstön saatavuuden eteen yhdessä toimialojen kanssa niissä tehtävänimikkeissä, joissa saatavuus on haasteellista. Toiminnassa on tavoitteena tuloksellinen ja vuorovaikutteinen yhteistyö linjajohdon kanssa sekä säännöllinen yhteistoiminta henkilöstöjärjestön edustajien kanssa.

Kehittämispalvelut -yksikkö vastaa ohjausroolissa kaupunkitasoisten kehittämispalvelujen suunnittelusta, kehittämisestä ja järjestämisestä kaupungin strategian ja linjausten mukaisesti sekä järjestää henkilöstön kehittämispalvelut koko kaupungille. Yksikkö vastaa myös erikseen sovittavien erilliskoulutusten järjestämisestä ja omaehtoisen koulutustuen valmistelusta. Yksikkö huolehtii työterveyshuollon ostopalveluiden ohjauksesta, työterveyshuoltoyhteistyöstä ja sen kehittämisestä, työsuojeluohjelman toteutuksen ohjauksesta sekä mm. Kunta10 työhyvinvointikyselyn sekä työolojen haittojen ja vaarojen arviointiprosesseista. Yksikön asiantuntijat tukevat toimialojen osaamisen kehittämistä ja johtamista sekä konsultoivat ja neuvovat toimialojen esihenkilöitä ja linjajohtoa työkyky- ja työturvallisuusasioissa. Yksikön rooli on toimia kaupunkitasoisena asiantuntijana, kehittäjänä ja ohjaajana työturvallisuus- ja työkykyjohtamisen sekä osaamisen ja johtamisen kehittämisen asioissa.

Toimialojen hr-palvelujen tehtävänä on tukea esihenkilöitä yleisimmissä palvelussuhdekysymyksissä sekä varmistaa arjen sujuvuutta hr-prosesseissa. Palveluyksikön palveluihin kuuluu palkanmaksupalvelut, työkokemuslisien käsittely, palkka- ja palvelussuhdetodistusten laatiminen, työsopimusten ja viranhoitomääräysten tarkistuspalvelu, hr-järjestelmien käytön tuki sekä työaikajärjestelmän tukipalvelut. Sähköisten prosessien sekä palvelupyyntöjen lisäksi toimialojen hr-palvelut tarjoavat esimiehille hr-asiakaspalvelun puhelinpalvelua, teams-ajanvarauksia sekä asiantuntijapalveluja palvelussuhdeasioissa. Yksikössä myös huolehditaan keskeisten hr-järjestelmien ylläpidosta ja kokonaiskehittämisestä hr-substanssin näkökulmasta. Hr-järjestelmien kehittämistä ohjaa yhdessä sisäisten asiakkaiden kanssa laadittu hr-digivisio. Yksikössä myös edistetään tiedolla johtamista hr-datan osalta.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Henkilöstöpalvelut vastaa osaltaan kaupungin strategian edellyttämiin tarpeisiin. Henkilöstöpalvelut edistää onnistumista sen strategiavalinnoissa, vahvistaa tunnistettuja kyvykkyyksiä ja edistää henkilöstöperiaatteiden toteutumista.

Vuonna 2026 Vantaa kilpailuttaa HR järjestelmäratkaisun hankintalain muutoksen vuoksi palkanmaksun ja hr-perusprosessien turvaamiseksi. Hankintapäätöksen ja sopimuksen valmistuttua käynnistyy uuden valitun järjestelmän käyttöönottoprojekti, joka sisältää palvelussuhteen ylläpitoon liittyvien hr-prosessien toteutuksen sekä ohjaustietojen toteutuksen järjestelmään. Tämä tulee olemaan merkittävä valmistelutyö hr-ammattilaisille palvelutoiminnan ylläpidon lisäksi. Kilpailutetun hr- ja palkkajärjestelmän käyttöönottoa tavoitellaan vuoden 2028 aikana. Lisäksi työaikajärjestelmä kilpailutetaan vuoden 2027 aikana järjestelmätoimittajan ilmoitettua nykyisen järjestelmän ylläpidon päättymisestä.

Hankintalain muutoksen vuoksi vuonna 2027 otetaan käyttöön uusi työturvallisuusjärjestelmä, jonka tavoitteena on vahvistaa työturvallisuuden johtamista sekä kehittää tiedolla johtamista koko organisaatiossa. Järjestelmän tuottama tieto integroidaan toimialojen työkykyjohtamisen vuosikelloon, mikä tukee ennakoivaa johtamista, riskienhallintaa sekä työhyvinvoinnin ja työkyvyn systemaattista seurantaa. Terveystalo jatkaa Vantaan kaupungin työterveyshuollon palveluntuottajana. Yhteistyön tavoitteena on jatkuvan kumppanuusyhteistyön kehittäminen ja digipalvelujen hyödyntäminen vahvemmin työkykyjohtamisen tukena.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Henkilöstöpalveluja uudistetaan toimialojen tueksi vakiinnuttamalla ja kehittämällä henkilöstöpalvelujen toimintamallia sekä hr-partnereiden työtä yhteistyössä toimialojen kanssa. Hr-järjestelmäkehittäminen tulee vaikuttamaan henkilöstöpalvelujen toimintaan sekä palvelujen kehittämiseen tulevina vuosina.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	83	87	**87**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	6	1	**9**
Henkilöstön kokonaismäärä	89	88	**96**

***** Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Konsernijohto ja elinvoima toimialan prosentti-osuus koko kaupungin henkilöstöstä (pois lukien työllisyyspalvelut) %	4,4	4,5	4,4	**4,4**
Työterveyshuollon kustannukset, euroa / työntekijä	369	361	710	**710**
Palkkalaskelman hinta				
Kaikki sopimusalat	18,1	11,5	13,1	**11,4**
Tikettimäärä				
- keskimäärin kuukaudessa	3 823	2 915 *	3 068	**2 620 ***

* Sisältää HR-palvelukanavalle tulleet palvelupyynnöt. Merkittävä osa asiakkaiden pyynnöistä käsitellään suoraan hr- ja palkkajärjestelmässä.

11 55
Konsernipalvelut

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	1 939	2 103	2 381	**2 381**	2 524	2 602	2 693
Menot	-36 335	-40 711	-41 551	**-41 417**	-41 831	-42 375	-42 925
Toimintakate	-34 396	-38 608	-39 170	**-39 036**	-39 307	-39 773	-40 233

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	1 891	1 832	2 116	**2 116**
Maksutulot	1	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	41	251	245	**245**
Muut tulot	6	20	20	**20**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**1 939**	**2 103**	**2 381**	**2 381**
Henkilöstömenot	-3 598	-4 285	-4 499	**-4 364**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-27 967	-31 415	-31 336	**-31 336**
Sisäisten palvelujen ostot	-3	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 464	-2 599	-4 037	**-4 037**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-1 893	-2 016	-1 185	**-1 185**
Sisäiset tilavuokrat	-409	-394	-493	**-493**
Muut menot	-2	-1	-1	**-1**
Menot yhteensä	**-36 335**	**-40 711**	**-41 551**	**-41 417**
Toimintakate	**-34 396**	**-38 608**	**-39 170**	**-39 036**
Poistot	-4 569	-5 895	-5 317	**-5 317**
Vyörytykset	36 006	40 182	0	**0**
Tilikauden tulos	**-2 960**	**-4 322**	**-44 487**	**-44 353**

Toiminnan kuvaus

Konsernipalvelut muodostuu kolmesta palveluyksiköstä: hankinnasta, tietohallinnosta sekä konserniohjauksesta ja -valvonnasta. Lisäksi konsernipalveluihin kuuluu Bloomberg Philanthropies -säätiön tukema kaupunginjohtajan innovaatiotiimi.

Hankinnan palveluyksikkö vastaa kaupungin hankintatoimen kehittämisestä, keskitettyjen hankintojen vastuullisuudesta sekä kaupungin hankintojen strategisesta ohjauksesta ja hankintojen ohjeistuksesta. Lisäksi palveluyksikkö vastaa kansallisen kynnysarvon ylittävistä materiaalihankinnoista, kaupunginjohtajan vahvistaman listan mukaisista palveluhankinnoista sekä kaupunkikonsernin kilpailuttamisprosessien ja hankintoihin liittyvän sopimushallinnan kehittämisestä. Yksikkö vastaa myös keskitetystä tilaamisesta ja tilaamisen ohjauksesta sekä ateria- ja puhtauspalveluiden järjestämisestä, kilpailuttamisesta, tilaamisesta ja palvelutuotannon ohjauksesta sekä valvonnasta. Aula-, vartiointi- ja turvapalveluiden sekä posti- ja kuljetuspalveluiden tilaaminen ja palvelutuottajien ohjaus kuuluvat myös hankinnan palveluyksikölle.

Tietohallinnon palveluyksikkö vastaa digitaalisten palveluiden kehittämisestä sekä IT-hankintojen suunnittelusta ja toteutuksesta, IT-palveluiden tuottamisesta, IT-palveluiden toimittajien ohjauksesta

sekä laitteiden elinkaarihallinnasta. Lisäksi palveluyksikkö vastaa kaupunkitasoisen tietoturvan kehittämisestä ja hallinnasta, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteistoimivuudesta sekä tietovarantojen yhteen toimivuudesta. Palveluyksikkö vastaa myös kaupunkitasoisesta tiedonhallinnasta pois lukien kuntademokratian palvelualueen vastuulle kuuluvat tehtävät, tiedonhallintamallin ylläpidosta yhteistyössä tiedonhallinnan palveluyksikön kanssa, tiedonhallinnan muutosvaikutusten arvioinnista, asiakirjajulkisuuskuvauksista sekä tiedonhallintaan liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta pois lukien kuntademokratian vastuulle kuuluvat tehtävät.

Konserniohjaus ja -valvonta vastaa kaupunginhallituksen konsernijaoston valmistelusta kuntayhtymien ja yhtiöiden asioissa sekä toimii kaupungin omistajaohjausyksikkönä.

Konsernipalveluihin kuuluva i-team eli kaupunginjohtajan innovaatiotiimi on Bloomberg Philanthropies säätiön tuella 3.11.2025 - 31.5.2028 toteutettava innovaatiohanke. I-team tukee innovaatioiden avulla maahanmuuttajataustaisen väestön sopeutumista yhteiskuntaan, kouluttautumista ja työllistymistä, sekä väestön saamista mukaan kestävyystavoitteiden edistämiseen. Lisäksi i-team vahvistaa kaupunkitasoisia innovaatiokyvykkyyksiä, sisältäen uuden datan tuottamisen ja analysoinnin, osallistavat menetelmät ja ketterän kehittämistavan.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Hankintojen palveluyksikön tavoitteena on varmistaa, että kaupungin hankinnoissa noudatetaan lainsäädäntöä ja vältetään hankintariskejä. Sopimus- ja toimittajahallinnalla varmistetaan, että tilaustoiminta on sopimusten mukaista ja palvelutuottajat toimivat sopimusehtojen mukaisesti. Hankintojen tulee olla myös kustannustehokkaita.

Hankinnoilla tavoitellaan säästöjä keskittämällä hankintoja, hyödyntämällä markkinoita entistä paremmin ja tehostamalla toimittaja- ja sopimusseurantaa. Lisäksi hankinnoissa tehdään toimenpiteitä, kuten markkinavuoropuhelujen lisääminen, joilla pyritään saamaan lisää tarjouksia ja siten kilpailuolosuhteita hyödyntäen saamaan säästöjä aikaiseksi. Saman aikaisesti varaudutaan tulevaan valtakunnalliseen hankintatietovarannon käyttöönottoon ja sen vaatimiin raportointivelvollisuuksiin. Tilaaminen keskitetään sähköiseen järjestelmään hankintojen tiedolla johtamisen, seurannan ja valvonnan parantamiseksi. Matkustuspalveluiden prosesseja selkeytetään ja valvontaa tehostetaan.

Tietohallinnon keskeisenä tavoitteena on tukea Vantaan kaupungin toimintoja kehittämään tehokkaita, turvallisia ja asukaslähtöisiä palveluita siirtämällä kuntalaisten ja henkilöstön asiointia ja henkilöstön työskentelyä uudistetuiksi sähköisiksi palveluiksi. Toiminnan häiriöttömyys varmistetaan tuottamalla henkilöstölle tarpeeseen soveltuvat toimivat ja turvalliset työvälineet sekä tietoliikenne.

Keskeisenä tavoitteena omistajaohjauksen osalta on vuonna 2026 päivitetyssä konserniomistusten kokonaissuunnitelmassa linjattujen toimenpiteiden edistäminen konserniyhtiöissä. Kaupungin talousohjelman mukaisesti konserniyhtiöille on asetettu korkeampia tuloutustavoitteita, jotka sisältävät sekä jatkuvaa tuloutusta omistajalle että suurempia kertatuloutuksia esim. omaisuuden myynti- ja kiinteistö-kehitystilanteissa. Omistajaohjauksella varmistetaan yhtiöille asetettujen tavoitteiden saavuttaminen.

Innovaatiotiimin tavoitteena vuoden 2027 osalta on Bloombergin rahoittaman tiimin tavoitteiden edistyminen rahoittajan tavoiteaikataulussa ja suunnitelman mukaisesti, sisältäen vuodelle 2027 rahoittajan hyväksymien prioriteettien mukaan suunnitellut kehittämissprintit.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Hankinnoissa kategoriajohtamismalli otetaan resurssien sallimissa puitteissa käyttöön vuoden 2027 aikana. Matkustuspalvelujen tilausprosessit uudistetaan ja sähköistä tilaamista kehitetään. Hygieniatarvikkeiden tilaamisen mallia muutetaan asteittain ulkopuolisten palveluntuottajien kohteissa. Lisäksi kaikissa hankinnoissa arvioidaan mahdollisuus sisällyttää hankintaan työllistämisehto, jolla edistetään pitkäaikaistyöttömien, nuorten ja osatyökykyisten työllistymistä sekä vahvistetaan hankintojen sosiaalista vastuullisuutta.

Tietohallinnon panostuksia on kokonaisuudessaan suunnattu kaupungin taloustavoitteiden mukaisesti kaupungin toimintaa tehostavaksi mm. tekoälyn ja automaation avulla. Tiedon laajempi hyödyntäminen on tämän tehostamisen keskiössä. Tietohallinnon oman toiminnan uudistamisen keskiössä ovat sekä perustietotekniikan että tietoliikenteen kehittäminen. DigiOne tukee toiminnan muutosta laajetessaan kattamaan koko Vantaan perusopetuksen vuonna 2027. HR- ja talousjärjestelmien uudistamisen toteutusvaihe käynnistyy vuonna 2027 ja niiden tavoitteena on kaupungin hallinnon toiminnan tehostaminen ja tiedon parempi hyödyntäminen koko kaupungin toiminnassa. Uusi asianhallinnan järjestelmä otetaan käyttöön 2027, joka tehostaa kaupungin sisäistä toimintaa ja parantaa kuntalaisten asiointia.

Konserniohjaus varmistaa omistajaohjaustavoitteet asettamalla sekä niiden toteutumista seuraamalla, että konserniyhtiöiden tuloutus ja tuottavuuden kehittäminen vahvistavat osaltaan kaupungin taloutta. Vantaan Energian Oy on tärkein osinkotuoton tulouttaja, mutta myös muiden yhtiöiden osalta on asetettu tuloutustavoitteet tai tavoite alentaa palveluhintoja. Kiinteistö Oy Vantaan Sotetilat vuokraa aiemmin kaupungin omistamat tilat Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle sekä tulouttaa osinkotuloa kaupungille jo vuodesta 2027 lukien. Hankintalain sidosyksikkösäännösten muutokset vaikuttavat kaupungin sidosyksikköyhtiöiden omistuksissa tehtäviin järjestelyihin. Tämä vaikuttaa oletettavasti jatkossa DigiOne-järjestelmän hankintatapaan.

Innovaatiotiimi on aloittanut kaupungilla 2025. Innovaatiotiimin tehtäviin kuuluu kaupunkitasoisten innovaatiokyvykkyyksien vahvistaminen ja innovaatiomyönteisen kulttuurin edistäminen. Tämä pitää sisällään erilaisia, koko kaupunkiorganisaatiota tukevia kehittämistoimia. Keskeiset innovaatiotoiminnan prioriteetit liittyvät maahanmuuttajataustaisen väestön työllisyyden ja yrittäjyyden edistämiseen, julkisen liikenteen houkuttelevuuden kasvattamiseen sekä asukas- ja asiakaslähtöiseen ajatteluun, palveluiden kehittämiseen ja tiedolla johtamiseen.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	46	53	**53**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	8	4	**3**
Henkilöstön kokonaismäärä	54	57	**56**

***** Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Tietohallinto				
Tietohallinnon asiakastyytyväisyys				
- Tukipyynnöt (asteikolla 4–10)	9,0	9,1	8,6	**9,0**
Tietohallinnon tukipyyntömäärä				
- keskimäärin kuukaudessa	3 423	3 551	3 500	**3 500**
IT investointisuhde				
- IT investointimenot / IT menot	14,4 %	14,2 %	14,2 %	**14,1 %**
IT menosuhde				
- IT menot / Vantaan menot	3,5 %	3,3 %	3,5 %	**3,4 %**
IT-investointien onnistunut läpivienti				
- budjettitoteuma	71 %	70 %	100 %	**100 %**

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Hankinta				
Kilpailutusten läpimenoaika				
- EU-kynnysarvon ylittävät hankinnat (kk) *	-	11	12	**12**
- Kansallisen kynnysarvon ylittävät hankinnat (kk) *	-	7	7	**7**
- Pienhankinnat (kk) *	-	5	4	**4**
Kilpailutusten määrä (kpl) *	-	91	100	**105**
Laadunvalvontakierrosten määrä (puhtaus) *	-	-	250	**250**
Konserniohjaus				
Suurten yhtiöiden omistajatavoitteiden toteutuminen				
- asetettu / toteutunut	46/35	45/39	49	**70 ****
- toteutunut %	76 %	86 %	100 %	**100 %**

* Uusi tunnusluku, seurataan vuodesta 2026 lähtien.
** Tavoitteiden määrä vahvistuu TA 2027 hyväksymispäätöksessä.

11 60
Elinvoimapalvelut

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	823	986	1 001	**1 001**	1 061	1 094	1 132
Menot	-5 360	-6 529	-6 497	**-6 377**	-6 441	-6 524	-6 609
Toimintakate	-4 537	-5 543	-5 496	**-5 376**	-5 379	-5 430	-5 477

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	2	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	813	986	1 001	**1 001**
Muut tulot	8	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**823**	**986**	**1 001**	**1 001**
Henkilöstömenot	-2 994	-3 827	-4 185	**-4 065**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-2 047	-2 301	-2 050	**-2 050**
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	-33	**-33**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-56	-30	-38	**-38**
Avustukset	-9	0	0	**0**
Vuokramenot	-81	0	-15	**-15**
Sisäiset tilavuokrat	-161	-161	-169	**-169**
Muut menot	-14	-211	-8	**-8**
Menot yhteensä	**-5 360**	**-6 529**	**-6 497**	**-6 377**
Toimintakate	**-4 537**	**-5 543**	**-5 496**	**-5 376**
Poistot	0	0	-3	**-3**
Vyörytykset	-245	-274	0	**0**
Tilikauden tulos	**-4 783**	**-5 817**	**-5 498**	**-5 378**

Toiminnan kuvaus

Elinvoimapalveluiden palvelualue vastaa kaupungin elinvoimaisuutta vahvistavista elinkeinopalveluista sekä elinvoiman edistämiseen liittyvästä kaupungin sisäisestä ja kumppaneiden kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Palvelualue vastaa myös yritysten sijoittumispalveluiden koordinoinnista yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa sekä kaupunkitasoisista ennakointitoimistosta ja projektitoimistosta.

Palvelualue muodostuu Asiakkuudet- sekä Innovaatiot ja osaaminen -yksiköistä. Asiakkuusyksikön päätehtävinä on järjestää riittävät yhteydenpitokanavat Vantaalla toimiviin yrityksiin ja tukea vantaalaista yrittäjyyttä. Yksikkö vastaa kaupunkitasoisesta yritysasiakkuuksien hoidosta, yritysten houkuttelusta, yritysneuvonnasta sekä Business Vantaa -kumppaniverkoston koordinoinnista.

Innovaatiot ja osaaminen -yksikkö vastaa kasvuhakuisten ja innovatiivisten yritysten tukemisesta, valittujen kärkiklustereiden kehittämisestä, yritysten osaamisen kehittämisestä sekä elinvoiman edistämisen tietopohjan kehittämisestä. Yksikön tehtäviin kuuluvat myös nuorten yrittäjyyden edistäminen sekä kaupunkitasoisen ennakointi- ja projektitoimiston koordinointi.

Palvelualueeseen kuuluu lisäksi kansainvälisten yrityspalveluiden tiimi, joka vastaa ulkomaisten investointien, kansainvälisten osaajien ja startup -yritysten houkuttelusta ja tukemisesta sekä Visit-Vantaa -toiminnasta.

Osana palvelualuetta toimii Avia-verkosto, joka on Vantaan kaupungin ja Uudenmaan liiton yhteistyönä toteutettu julkisen ja yksityisen sektorin toimijoiden kehittämis-, yhteistyö- ja tiedonvaihtoverkosto. Verkosto edistää Helsinki-Vantaan lentoaseman saavutettavuutta ja kehittämistä sekä vahvistaa sidosryhmäyhteistyötä alueen elinvoiman ja kilpailukyvyn tukemiseksi.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Elinvoimapalveluiden keskeisenä tavoitteena on vahvistaa Vantaan elinvoimaa tukemalla yritysten kasvua, yrittäjyyttä, investointeja ja työpaikkojen syntymistä. Palvelualue auttaa yrityksiä, yrittäjiä ja elinkeinoelämän kanssa toimivia organisaatioita menestymään Vantaalla sekä kehittää toimintaympäristöä, joka mahdollistaa yritystoiminnan kestävän kasvun ja uudistumisen.

Toiminnan keskeisinä painopisteinä on valittujen yritysverkostojen (klusterit) kasvuhakuinen kehittäminen, valikoitujen yritysasiakkuuksien proaktiivinen hoito, uusien yritysten ja investointien houkutteleminen Vantaalle sekä työpaikkojen luominen aloille, missä Vantaalla on potentiaalista vapaata työvoimaa.

Kaupunkitasoisesti palveleva projektitoimisto edistää hankkeilla tapahtuvaa kaupunkikehittämistä mm. edistämällä EU-rahoitteisten hankkeiden käynnistymistä Vantaalla. Tavoitteena on kaupungin kehitystoiminnan vahvistaminen ja ulkoisen rahoituksen tehokas hyödyntäminen.

Palvelualueen keskeisenä tavoitteena on myös vahvistaa kaupungin strategista suunnittelukykyä ja yhteisen tulevaisuuskuvan rakentamista muuttuvassa toimintaympäristössä. Kaupunkitasoisesti palvelevan ennakointitoimiston painopisteitä ovat kaupunkiorganisaation ennakointikyvykkyyden vahvistaminen, tulevaisuustiedon systemaattinen tuottaminen sekä sen kytkeminen johtamisen ja päätöksenteon tueksi.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

TE-uudistuksen toimeenpanon jälkeen elinvoimapalveluiden toiminnan painopiste on siirtynyt uusien rakenteiden ja palveluiden rakentamisesta niiden vakiinnuttamiseen, kehittämiseen ja vaikuttavuuden vahvistamiseen. Palvelualue on saavuttanut suunnitellun henkilöstökapasiteettinsa ja vuosina 2024–2026 käyttöön otetut palvelut ja toimintamallit on integroitu osaksi kaupungin palvelutuotantoa. Kaupunkitasoisen CRM:n käyttöönottoprojekti yritysasiakkuuksien hoitoon on käynnistetty vuoden 2026 alusta ja se on edennyt käyttöönoton toiseen vaiheeseen.

Vuoden 2026 aikana Tikkurilan osaamiskampuksen kehittämistyön kaupunkitasoinen koordinaatiovastuu siirtyi Elinvoimapalveluiden vastuulle. Kampukseen liittyvä erillinen kehittämishankevaihe on päättynyt ja alueen rakentamiseen sekä palveluiden kehittämiseen liittyvä työ jatkuu toimialojen ja verkostojen voimin.

Palvelualueen johdolla Vantaan kaupungille on valmisteltu ensimmäiset kaupunkitasoiset elinvoima- ja elinkeinopoliittiset periaatteet, joiden tavoitteena on vahvistaa kaupungin elinvoimaa, kilpailukykyä, työllisyyttä ja kestävää talouskehitystä. Kaupunginvaltuusto hyväksyi periaatteet kesäkuussa 2026.

Elinvoimapalvelut vastaa elokuussa 2026 hyväksytystä Elinvoima- ja työllisyysohjelmasta strategiakaudelle 2026–2029. Muutosohjelman tavoitteisiin kuuluvat mm. työllisyyskehityksen muuttaminen positiiviseksi, investointien voimakas kiihdyttäminen Vantaalle sekä houkuttelevan kaupunkikokemuksen kehittäminen.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	27	32	**28**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	21	16	**22**
Henkilöstön kokonaismäärä	48	48	**50**

***** Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Yritysten toimipaikkojen lukumäärä (kpl) *	15 134	14 331	-	**15 000**
YritysVantaan kautta perustetut yritykset	486	498	650	**500**
Yritysneuvonnan asiakaskäynnit	1 830	1 688	2 800	**2 200**
Yritysten palkkasumman kehitys Vantaalla (vuoden loppuun, 2021=100)	120 **	115,6 ***	120	**130**

* Uusi mittari vuodesta 2027 alkaen, tilinpäätöstiedot päivitetty.
** Tilanne lokakuu 2024.
*** Tilanne lokakuu 2025.

11 65
Työllisyys ja kotoutumispalvelut

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	13 230	10 493	10 650	**10 650**	11 289	11 639	12 046
Menot	-94 978	-87 382	-96 650	**-95 976**	-96 936	-98 196	-99 473
Toimintakate	-81 748	-76 889	-86 000	**-85 326**	-85 647	-86 557	-87 426

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	9 669	1 183	1 213	**1 213**
Maksutulot	0	6	0	**0**
Tuet ja avustukset	3 484	9 143	9 360	**9 360**
Muut tulot	76	161	76	**76**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**13 230**	**10 493**	**10 650**	**10 650**
Henkilöstömenot	-23 265	-25 196	-23 939	**-23 265**
Asiakaspalvelujen ostot	-181	-100	-100	**-100**
Muiden palvelujen ostot	-11 490	-12 708	-12 708	**-12 708**
Sisäisten palvelujen ostot	-27	-5	-5	**-5**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-129	-199	-199	**-199**
Avustukset	-58 234	-47 452	-58 054	**-58 054**
Vuokramenot	-39	-208	-208	**-208**
Sisäiset tilavuokrat	-1 607	-1 473	-1 396	**-1 396**
Muut menot	-6	-41	-41	**-41**
Menot yhteensä	**-94 978**	**-87 382**	**-96 650**	**-95 976**
Toimintakate	**-81 748**	**-76 889**	**-86 000**	**-85 326**
Poistot	-67	-48	-30	**-30**
Vyörytykset	41	-468	0	**0**
Tilikauden tulos	**-81 774**	**-77 404**	**-86 030**	**-85 357**

Toiminnan kuvaus

Vantaan kaupunki toimii työvoimaviranomaisena, joka järjestää itsenäisesti työvoima- ja kotoutumisen palvelut. Lakisääteinen palveluvalikoima kattaa sekä henkilöasiakas- että työnantajapalvelut. Lakisääteisten työvoima-, elinkeino- ja kotoutumisen palveluiden kokonaisuus rahoitetaan valtionosuusrahoituksella.

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue tuottaa keskitetysti kaupungin palvelualueiden monikanavaista asiakaspalvelua Vantaa-infossa. Yhteispalvelusopimusten nojalla tuotetaan lisäksi valtion ja hyvinvointialueen viranomaispalveluita. Palvelualue kehittää ja koordinoi digitukipalveluita kaupunkitasoisesti.

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue koordinoi ja valmisteli osaltaan vuosien 2025 ja 2026 aikana kahta kaupungin strategista muutosohjelmaa, kotoutumisen ohjelmaa ja työllisyysohjelmaa. Nämä yhdistettiin kevään 2026 aikana osaksi kaupungin laajempaa ohjelmatyötä strategian toteuttamiseksi.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueella taataan asiakkaille työnhaun vahva alku ja sujuva palveluprosessi siten, että palvelut johtavat joko työllistymiseen tai kartoitetun palvelutarpeen mukaisiin palveluihin. Tavoitteiden saavuttamista seurataan asiakaskyselyillä ja mitataan suunnitelma-asteen sekä nuorten, vieraskielisten ja pitkäaikaistyöttömien työttömyyden kehityksellä.

Palvelualueen tavoitteena on varmistaa asiakkaan pääseminen oikealle etuudelle. Työvoimapoliittisia toimenpiteitä suunniteltaessa otetaan huomioon, että kaikkia pitkäaikaistyöttömiä ei voida kuntouttaa ja kouluttaa työkykyisiksi. Yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa Vantaa kehittää asiakkaiden ohjausta oikeiden palveluiden piiriin (mm. työkyvyn arviointi ja kuntoutus).

Tiivis yhteistyö elinvoimapalveluiden ja koulutuksen järjestäjien kanssa tukee työvoiman ja työnantajien kohtaantoa ja auttaa vastaamaan työnantajien osaajatarpeisiin kohdennetun koulutuksen avulla. Työnantajien tarpeisiin räätälöidyt palvelut edistävät tehokasta työnvälitystä ja yritysten luottamusta viranomaistoimintaan pitkäjänteisten kumppanuuksien syntymisen kautta.

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluissa edistetään kotoutumista Vantaan kaupungin maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteiden mukaisesti. Kotoutumisen edistämiseen kuuluvat työvoimapalvelujen järjestäminen kansainvälisille asiakkaille sekä kotoutumisen palvelut työvoiman ulkopuolisille asiakkaille. Tavoitteena on lisätä kielitaitotason saavuttaneiden ja yhteiskuntaorientaatioon osallistuneiden määrää. Lisäksi palvelualueella edistetään hanketoimintaa ja hyviä väestösuhteita.

Palvelualue edistää yhdenvertaista digikansalaisuutta mm. parantamalla kaupunkilaisten arkea tukevia perusdigitaitoja. Digitalisaation edetessä sähköisten palvelujen ja digilaitteiden neuvonnan tarve tulee entisestään kasvamaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Työmarkkinoiden huono suhdanne ja siten vähäinen työpaikkamäärä haastaa palvelutuotannon ja viranomaistyön. Vuonna 2027 tavoitteena on varmistaa laadukas työvoimaviranomaistyö ja tehostaa asiakaspalvelun prosesseja vastaamaan kasvavaan asiakasmäärään.

Keha-keskuksen toiminnan muutosten myötä osa sen vastuista saattaa siirtyä kuntien omalle vastuulle. Valtion säästöt saattavat haastaa käyttövelvoitteen piirissä olevien ICT-järjestelmien kehittämistä.

Kaupunkitasoiseen asiakaspalveluun kehitetään jalkautuvaa digitukipalveluiden ja neuvonnan konseptia. Neuvonnan saavutettavuutta ja asiakaslähtöisyyttä parannetaan viemällä sitä muiden palveluiden yhteyteen ja lähemmäs asiakkaita. Puhelin, chat, asiointijärjestelmien viestitoiminnot ja sähköposti säilyvät tärkeinä yhteydenotto- ja neuvontakanavina jatkossakin kasvokkaisen neuvontatyön rinnalla.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	309	380	**353**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	81	45	**64**
Henkilöstön kokonaismäärä	390	425	**417**

***** Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Työllisyys- ja kotoutumispalvelut				
Työllisyyssuunnitelmien suunnitelma-aste	57 %	65 %	80 %	**80 %**
Virta yli 6 kk työttömyyteen (kaikki työttömät)	35 %	39 %	40 %	**40 %**
Pitkäaikaistyöttömyys	6 539	8 114	alle 6 500	**alle 8 000**
Vieraskielisten työttömyys	8 240	9 160	alle 7 000	**alle 8 500**
alle 30-vuotiaiden työttömyys	3 878	4 371	alle 3 000	**alle 4 000**
Kuntalaispalvelut				
Sähköisen asioinnin tuen ja digituen osuus Vantaa-infon palvelukontakteista (%)	10 %	12 %	30 %	**30 %**
Vantaa-infon asiakaskontaktien määrä / vuosi	142 300	141 300	200 000	**140 000**

11 80
Kuntademokratia

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	25	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-3 828	-4 885	-4 870	**-4 741**	-4 788	-4 850	-4 914
Toimintakate	-3 802	-4 885	-4 870	**-4 741**	-4 788	-4 850	-4 914

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	20	0	0	**0**
Sisäiset tulot	5	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**25**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-2 892	-3 111	-3 131	**-3 001**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-314	-795	-745	**-745**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-40	-43	-43	**-43**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-1	0	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	-578	-936	-951	**-951**
Muut menot	-2	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-3 828**	**-4 885**	**-4 870**	**-4 741**
Toimintakate	**-3 802**	**-4 885**	**-4 870**	**-4 741**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	1 509	2 013	0	**0**
Tilikauden tulos	**-2 293**	**-2 872**	**-4 870**	**-4 741**

Toiminnan kuvaus

Kuntademokratian palvelualueella on kolme palveluyksikköä, lakiasiat ja päätösvalmistelu, tiedonhallinta sekä hallintopalvelut. Lisäksi palvelualueeseen kuuluu kaupunkiturvallisuuden tiimi ja vaalitoimisto, jonka tilapäisen henkilöstön kustannukset katetaan keskusvaalilautakunnan talousarviosta.

Kuntademokratian palvelualue vastaa mm. kaupunginvaltuuston ja -hallituksen kokousten valmistelusta, kaupunkitasoisesti päätösvalmistelun ja päätöksenteon kehittämisestä sekä ohjauksesta, yleisten vaalien järjestämisestä, tiedonhallinnasta, kaupungin yhteisistä lakiasioista ja niiden ohjauksesta, kaupunkitasoisesta toiminnallisesta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöstä sekä turvallisuus ja valmiusasioista. Palvelualueella toimii myös kaupungin tietosuojavastaava sekä konsernijohdon ja elinvoiman toimialan keskitetyt assistenttipalvelut.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Palvelualueen toiminnan painopisteenä vuonna 2027 on asian- ja kokoushallinnan uusien toimintatapojen ja järjestelmien onnistunut käyttöönotto.

Toinen keskeinen tavoite on turvallisuusohjelman toteuttaminen, missä keskitytään ohjelmaan kirjattujen tavoitteiden käytännön toteuttamiseen sekä turvallisuusnäkökulmien vahvistamiseen kaupungin toiminnassa. Kaupunkiturvallisuustiimin perustyön tavoitteena on edistää turvallista toimintaympäristöä, parantaa varautumisen ja riskienhallinnan käytäntöjä sekä varmistaa, että turvallisuus huomioidaan osana johtamista, palveluita ja päätöksentekoa.

Palvelualue tavoittelee myös onnistuneita eduskuntavaalijärjestelyjä. Vuoden 2027 eduskuntavaalien valmistelussa ja toteutuksessa varmistetaan vaalien lainmukainen, luotettava ja sujuva järjestäminen Vantaalla.

Lisäksi päätavoitteena on ennakkoarviointimallin (EVA) käyttöönotto, millä vahvistetaan päätösten vaikutusten systemaattista arviointia valmisteluvaiheessa. Tavoitteena on, että päätöksenteon tueksi tuotetaan nykyistä paremmin tietoa eri väestöryhmiin, talouteen, ympäristöön sekä kaupungin strategisiin tavoitteisiin kohdistuvista vaikutuksista.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden 2027 merkittävin toiminnallinen muutos on uuden asian- ja kokoushallinnan kokonaisuuden käyttöönotto. Uudistukseen liittyy merkittävä toimintatapojen muutos, joka vaikuttaa asianhallintaan, asiakirjojen valmisteluun ja päätöksentekoprosesseihin koko kaupungissa. Tavoitteena on varmistaa järjestelmän hallittu käyttöönotto, yhtenäiset toimintamallit sekä henkilöstön riittävä tuki ja sujuva siirtyminen uusiin toimintatapoihin.

Vantaan vaikutusten ennakkoarviointimalli otetaan käyttöön vuoden 2027 aikana pilottivuoden 2026 kokemusten pohjalta osaksi kaupungin päätösvalmistelua. Käyttöönotto mahdollistaa yhdenmukaisen vaikutusten arvioinnin ja vahvistaa päätöksenteon tietoperustaa. Käyttöönotossa painotetaan yhteisten käytäntöjen luomista, osaamisen vahvistamista sekä mallin juurruttamista osaksi normaalia valmisteluprosessia.

Kokouspalkkioiden hallinnointi tulee uudistumaan HR-järjestelmän vaihdoksen myötä. Konsernijohdon ja elinvoiman toimialalle keskitettyjen yhteisten palveluiden kehittämistyötä jatketaan.

Kaupunkitasoisen turvallisuuden, varautumisen ja riskienhallinnan kehittäminen jatkuu yhteiskunnan kokonaisturvallisuusajattelumallin mukaan turvallisuuden ja turvallisuuden tunteen vahvistamiseksi. Turvallisuusohjelman toimenpanoa ja sen toimenpiteitä edistetään kaupunkitasoisesti. Työtä tehdään poikkihallinnollisesti yhteistyössä eri toimialojen ja sidosryhmien kanssa.

Vuoden 2027 eduskuntavaalit järjestetään vaalilainsäädännön mukaisesti varmistaen, että äänestäminen on kuntalaisille sujuvaa, turvallista ja vaivatonta. Työhön kuuluu vaaliorganisaation koordinointi, vaalitoimitsijoiden rekrytointi ja koulutus sekä vaalien käytännön järjestelyt yhteistyössä kaupungin eri palveluiden ja toimijoiden kanssa. Äänestyspaikoissa varmistetaan hyvä saavutettavuus eri puolilla kaupunkia. Vaalipäivä on 18.4.2027 ja kotimaan ennakkoäänestys järjestetään 7.–13.4.2027.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	48	52	**50**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	7	1	**4**
Henkilöstön kokonaismäärä	55	53	**54**

***** Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Arkistolle osoitettavien tietopyyntöjen lukumäärä *	1 385	1 413	1 500	**1 500**
Asianhallintajärjestelmään avattujen asioiden lukumäärä *	8 700	8 600	9 000	**9 400**
Ylimmissä toimielimissä käsiteltävien asioiden lukumäärä (kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus ja sen jaostot) *	1 019	781	1 000	**800**
Luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettävien koulutusten lukumäärä	182	138	120	**136**
Käännöstyöt	3 490	4 380	4 050	**4 500**

* Uusi tunnusluku vuodelle 2026, laskennassa jätetty pois vakiopykälät ja pöydätyt asiat.

11 70
Viestintä

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-2 890	-2 858	-2 766	**-2 713**	-2 740	-2 776	-2 812
Toimintakate	-2 890	-2 858	-2 766	**-2 713**	-2 740	-2 776	-2 812

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-1 653	-1 616	-1 423	**-1 370**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-1 044	-1 048	-1 148	**-1 148**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-55	-30	-30	**-30**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-9	-4	-4	**-4**
Sisäiset tilavuokrat	-129	-123	-124	**-124**
Muut menot		-38	-38	**-38**
Menot yhteensä	**-2 890**	**-2 858**	**-2 766**	**-2 713**
Toimintakate	**-2 890**	**-2 858**	**-2 766**	**-2 713**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	1 054	1 082	0	**0**
Tilikauden tulos	**-1 836**	**-1 776**	**-2 766**	**-2 713**

Toiminnan kuvaus

Viestinnän palveluyksikkö vastaa kaupungin keskitetyistä viestintätehtävistä ja koko kaupungin markkinointitehtävistä, vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta sekä konsernijohdon ja elinvoima toimialan viestinnästä. Kaupungin keskitetyssä viestinnässä koordinoidaan ja kehitetään ulkoista ja sisäistä viestintää, brändiä ja kaupunkimarkkinointia. Lisäksi eri viestintäkanavien päätoimitus on keskitetyssä viestinnässä. Kunkin toimialan viestintä vastaa oman toimintansa ja palveluidensa viestinnästä.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Viestinnän tavoitteena on viestiä kaupungin toiminnasta, palveluista, päätöksenteosta ja sen vaikutuksista sekä kuntalaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksista oikea-aikaisesti ja avoimesti kaikille kuntalaisille ja muille kaupungin tärkeille sidosryhmille. Viestintää tehdään kaikille kaupunkilaisille.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupungin maineen ja mielikuvan rakentamista jatketaan kokonaisvaltaisella ja pitkäaikaisella mainetyöllä. Mainetyössä tärkeänä painopisteenä on asukkaiden turvallisuuden tunteen parantaminen sekä kaupungin elinvoiman, työllisyyden ja koulutuksen vahvistaminen viestinnän ja markkinoinnin keinoin. Positiivisen mielikuvan rakentamiseen haetaan voimaa verkostojen paremmalla hyödyntämisellä niin viestinnässä kuin markkinoinnissakin. Onnistuneet mediaosumat muun muassa valtakunnan pääkanavissa sekä aktiivinen ratikan viestintä ja markkinointi ovat lisänneet kiinnostusta Vantaata kohtaan ja aktiivista mediatyötä sekä sen kehittämistä jatketaan.

Vantaan ratikan rakentamisen myötä Vantaasta kasvaa Suomen neljäs ratikkakaupunki. Muutos hyödynnetään laajasti Vantaan maineen rakentamisessa ja mielikuvien muokkaamisessa. Ratikkakaupungista viestitään ja sitä markkinoidaan aktiivisesti jo rakentamisen aikana maksimaalisen brändihyödyn saamiseksi. Ratikkakaupungin viestintä, markkinointi ja brändin rakentaminen tukevat myös ratikan rakentamisen hankeviestintää.

Kaupunkimarkkinoinnin painopisteenä on kaupungin vetovoiman ja pitovoiman vahvistaminen sekä ratikkakaupungin brändin rakentaminen. Vantaan tunnettuutta ja myönteistä mielikuvaa vahvistetaan tuomalla esiin kaupungin kasvua, kansainvälisyyttä, elinvoimaa ja monipuolisia mahdollisuuksia asua, työskennellä, opiskella ja yrittää. Kaupunkimarkkinoinnissa vahvistetaan kaupungin eri alueiden omaleimaisuutta ja tunnettuutta sekä kehitetään aluemarkkinointia yhteistyössä kaupungin toimialojen, yritysten, kiinteistönomistajien ja muiden sidosryhmien kanssa. Erityisesti Aviapoliksen asemaa Suomen johtavana työpaikka- ja innovaatioalueena vahvistetaan yhteistyöhön perustuvalla aluemarkkinoinnilla. Markkinoinnin vaikuttavuutta ja tavoitteellisuutta kehitetään edelleen.

Viestinnän toimintatapojen uudistaminen ja vaikuttavuuden kasvattaminen jatkuu. Tekoälyn laajamittainen hyödyntäminen viestinnässä, visuaalisessa viestinnässä ja markkinoinnissa tukee toiminnan uudistamista ja tehostamista. Monikielisen ja monikanavaisen viestinnän kehittämistä jatketaan kaupungin viestinnän saavutettavuuden ja kuntalaisten osallisuuden parantamiseksi. Selkokielen käyttöä laajennetaan entisestään kaupungin viestinnässä kuten verkkosivuilla ja asukaslehdessä. Selkokieli tuodaan keskeisemmäksi osaksi painettua asukaslehteä samalla, kun lehden konseptia uudistetaan ja tiivistetään kustannussäästöjen saavuttamiseksi.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	26	26	**22**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	0	**0**
Henkilöstön kokonaismäärä	26	26	**22**

***** Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Viestinnän ja markkinoinnin nettokustannukset €/ asukas	11,0	11,4	11,6	**10,5**

11 30
Sisäinen tarkastus

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-384	-442	-532	**-520**	-525	-532	-539
Toimintakate	-384	-442	-532	**-520**	-525	-532	-539

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-349	-399	-399	**-387**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-7	-14	-104	**-104**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-4	-4	**-4**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	0	0	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	-27	-26	-26	**-26**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-384**	**-442**	**-532**	**-520**
Toimintakate	**-384**	**-442**	**-532**	**-520**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	-27	-29	0	**0**
Tilikauden tulos	**-410**	**-471**	**-532**	**-520**

Toiminnan kuvaus

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö avustaa tarkastusjohtajan johdolla kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupunkikonsernin hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikön keskeisenä tavoitteena on suorittaa laadukkaasti ja ajallaan kaupunginjohtajan hyväksymään vuosisuunnitelmaan kirjatut tarkastukset. Lisäksi sisäisen tarkastuksen tulee käsitellä väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavaan tulleet ilmoitukset lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	4	5	**5**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	0	**0**
Henkilöstön kokonaismäärä	4	5	**5**

***** Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

13
KASVATUS JA OPPIMINEN

Vastuuhenkilö: Katri Kalske

Toimielin: Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta
Puheenjohtaja: Jenni Karemo

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Kasvatus ja oppiminen							
Tulot	33 467	31 414	34 900	**34 900**	36 993	38 140	39 475
Menot	-603 660	-642 151	-658 565	**-656 787**	-663 355	-671 978	-680 714
Toimintakate	-570 193	-610 736	-623 665	**-621 887**	-626 361	-633 838	-641 239
Kasvatus ja oppiminen bruttoyksiköt							
Tulot	30 860	30 382	33 519	**33 519**	35 530	36 631	37 914
Menot	-521 288	-552 366	-565 480	**-563 892**	-569 531	-576 934	-584 435
Toimintakate	-490 427	-521 984	-531 962	**-530 373**	-534 000	-540 303	-546 521

Yhteistoimintaneuvotteluiden tulos on huomioitu laskennallisesti palvelualueiden henkilöstömenoissa.

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	12 022	11 328	12 747	**12 747**
Maksutulot	10 100	8 817	9 355	**9 355**
Tuet ja avustukset	8 116	9 850	11 030	**11 030**
Muut tulot	565	387	387	**387**
Sisäiset tulot	57	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**30 860**	**30 382**	**33 519**	**33 519**
Henkilöstömenot	-281 356	-309 708	-307 986	**-306 597**
Asiakaspalvelujen ostot	-36 680	-37 402	-39 730	**-39 730**
Muiden palvelujen ostot	-72 008	-74 368	-81 421	**-81 221**
Sisäisten palvelujen ostot	-119	-22	-22	**-22**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 996	-9 050	-9 193	**-9 193**
Avustukset	-13 670	-15 332	-13 478	**-13 478**
Vuokramenot	-431	-365	-371	**-371**
Sisäiset tilavuokrat	-108 801	-105 806	-113 019	**-113 019**
Muut menot	-226	-312	-260	**-260**
Menot yhteensä	**-521 288**	**-552 366**	**-565 480**	**-563 892**
Toimintakate	**-490 427**	**-521 984**	**-531 962**	**-530 373**
Poistot	-2 160	-4 234	-2 738	**-2 704**
Vyörytykset	-29 066	-32 791	0	**0**
Tilikauden tulos	**-521 653**	**-559 009**	**-534 700**	**-533 077**

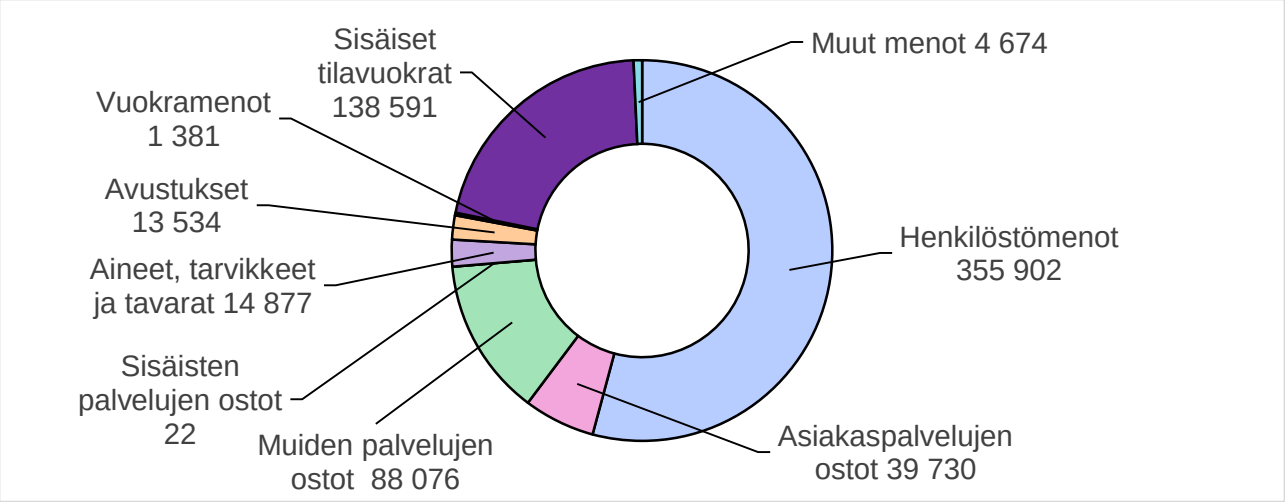

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala (KASO) huolehtii kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden, perusopetuksen, toisen asteen koulutuksen ja ruotsinkielisten palveluiden järjestämisestä sekä yhteistyöstä hyvinvointialueen kanssa opiskeluhuollon sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen osalta. Toimialan tehtävänä on valmistella ja panna täytäntöön kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan toimialaan kuuluvat asiat.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala edistää lasten ja nuorten oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia osaavan henkilöstön ja laadukkaiden kasvu- ja oppimisympäristöjen avulla oikeudenmukaisesti ja vuorovaikutteisesti. Henkilöstön kelpoisuus, hyvinvointi, perehdytys ja osaaminen turvataan kaikilla kasvatuksen ja oppimisen toimialalla. Toiminnan järjestämisessä otetaan huomioon kuntalaisten oikeus saada palveluja äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi. Myös englanninkielisiä palveluita on tarjolla. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan organisaatio muodostuu varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, ruotsinkielisten palveluiden ja toisen asteen koulutuksen palvelualueista sekä yhteisistä palveluista.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta hyväksyi helmikuussa 2026 kaupungin strategian toimeenpanosuunnitelman toimialalla. KASOn johtamisjärjestelmää on tarkistettu uuden kaupunkistrategian ja kaupungin muutosohjelmien mukaisiksi. Kaupungin määrittämä strateginen suunta on viety toimeenpanosuunnitelmaan, jonka tavoitteet etenevät palvelualueille sekä strategisten kehittämisryhmien eli kehryjen ja muiden KASOn ryhmien valmisteluun.

Jokaiselle kaupungin strategiselle ohjelmalle on nimetty toimialan edustaja ohjelman ohjausryhmään sekä toimialan sisäinen vastinpari, joka toimii ohjelman tavoitteiden KASO-tason valmistelun koordinoijana. Ohjausryhmäedustaja tuo ohjelman tavoitteet, linjaukset ja tilannekuvan KASOn johtamiseen. Vastinpari huolehtii siitä, että tavoitteet etenevät palvelualueet ylittävään valmisteluun ja että ehdotuksiin sisältyvät valmistelu, aikataulu ja seuranta. KASOn johtoryhmä linjaa ja päättää palvelualueet ylittävistä asioista, minkä jälkeen palvelualueiden johtoryhmät vievät päätökset käytännön toimintaan hallintosäännön mukaisesti.

Kaikilla KASOn ryhmillä ei ole suoraa vastinparia kaupungin muutosohjelmissa. Myöskään lakisääteiset ja yhteistyöhön perustuvat rakenteet eivät toimi yksittäisten muutosohjelmien vastinpareina. Nämä ryhmät täydentävät ohjelmarakennetta huolehtimalla toimialan yhteisistä, lakisääteisistä ja yhteistyötä edellyttävistä kokonaisuuksista.

Toimeenpanon seuranta on osa KASOn normaalia johtamisjärjestelmää. Etenemisestä raportoidaan ensimmäisen ja toisen vuosikolmanneksen yhteydessä sekä vuosikertomuksessa. Vuosikello, johtoryhmien lähetekeskustelut ja säännöllinen raportointi mahdollistavat tavoitteiden tarkentamisen ja tarvittavat korjaavat toimet.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan toimintaympäristöä muovaavat useat samanaikaiset ja toisiinsa kytkeytyvät muutosvoimat. Maailmanpoliittinen epävarmuus ja turvallisuustilanteen kiristyminen edellyttävät resilienssin ja medialukutaidon vahvistamista, henkilöstön osaamista ja kaupunkitasoisten prosessien päivittämistä. Taloustilanne ja työttömyys on näkynyt Vantaalla lapsiperheköyhyytenä ja haastaa palveluiden järjestämistä, esimerkiksi oppijoiden tuen tarpeeseen vastaamista.

Segregaatio ilmenee alueellisina hyvinvointieroina ja oppimistulosten eriytymisenä. Yksinäisyyden ja mielenterveyden haasteet vaikeuttavat lasten ja nuorten kiinnittymistä varhaiskasvatukseen ja opintoihin. Turvallisuuden tunne on heikentynyt, ja erityisesti psyykkinen turvallisuus kaipaa vahvistamista. Oppijoiden moninaisuus ja osaamisen eriytyminen edellyttävät kielitietoista ja pedagogisesti osaavaa henkilöstöä, samalla kun monikielisten oppijoiden määrä kasvaa. Toimialan tulee ottaa huomioon päätöksenteossa segregaation vähentäminen ja ennaltaehkäisy. Perusopetuksessa opetushenkilöstön saatavuus on parantunut selkeästi ja muodollisesti kelpoisten opettajien osuudet ovat nousseet.

Väestökehityksessä on tapahtunut iso muutos aiempaan, lapsimäärät varhaiskasvatuksessa ovat kääntyneet laskuun, ainakin hetkellisesti eikä perusopetuksessakaan tapahdu oppilasmäärän kasvua.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2025–2035 mukaan varhaiskasvatusikäisten määrä kasvaa vuoteen 2035 tultaessa 1 174 lapsella. Hoitopaikkatarve kasvaisi 998 paikalla, mikä lasketaan 85 prosentin osallistumisasteen mukaan. Tämä vastaa noin kuutta uutta päiväkotia. Eniten lasten määrän ennustetaan kasvavan Kivistön (476), Tikkurilan (400) ja Aviapoliksen (240) suuralueilla.

Virallisen väestöennusteen 2025–2035 mukaan perusopetusikäisten määrä puolestaan laskee vuoteen 2035 tultaessa 537 lapsella. Alakouluikäisten määrä laskee 457 lapsen verran ja yläkouluikäisten 80 lapsen verran. Muutokset kuitenkin vaihtelevat eri osissa kaupunkia. Väestöennusteen mukaan perusopetusikäisten määrä kasvaa Kivistössä (297) ja Tikkurilassa (189) mutta laskee Aviapoliksessa (-524), Koivukylässä (-261) ja Korsossa (-198). Hakunilassa ja Myyrmäessä perusopetusikäisten määrä on kymmenvuotiskauden päätteeksi lähes sama kuin tällä hetkellä. Aviapoliksen alueen pohjoispuolen alue (Veromies) kasvaa kuitenkin voimakkaasti, kun taas alueen eteläpuolen (Pakkala, Tammisto, Ylästö) perusopetusikäisten määrä laskee voimakkaasti.

16–18-vuotiaiden määrä laskee tuoreimman väestöennusteen mukaan vuoteen 2035 mennessä 275 nuorella.

Toimialan talousarvioesitys sisältää 1,56 milj. euroa uusia talouden tasapainottamistoimenpiteitä, joista valtionosuuden kasvua on 0,99 milj. euroa ja menovähennyksiä 0,57 milj. euroa. Yhteistoimintaneuvottelujen seurauksena tehtävät muutokset toimialalla tulevat vaikuttamaan toimintaan, vaikka kasvatus- ja opetustyötä tekevien osalta tavoitteena on minimoida muutosten vaikutus.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan ensi vuoden tavoitteet painottuvat lasten, nuorten ja oppijoiden hyvinvoinnin, oppimisen perustaitojen sekä turvallisten ja yhdenvertaisten oppimisympäristöjen vahvistamiseen. Toimiala vahvistaa oppimisyhteisöihin kiinnittymistä, yhteisöllisiä toimintatapoja ja kodin kanssa tehtävää yhteistyötä. Kodin ja koulun yhteistyömallia päivittäessä edistetään perheiden osallisuutta ja yhteistyön saavutettavuutta, huomioidaan myös muunkielisten perheiden tarpeet sekä arvioidaan uusia matalan kynnyksen toimintatapoja yhteistyön vahvistamiseksi. Keskeisiä painopisteitä ovat poissaolojen vähentäminen, lukutaidon ja opetuskielen osaamisen parantaminen sekä lukutaidon kehittämissuunnitelman laatiminen. Lisäksi toimiala edistää yhdenvertaisuutta ja turvallisuutta puuttumalla aktiivisesti kiusaamiseen ja syrjintään vakiinnuttamalla toimivia käytäntöjä sekä tunnistamalla ja dokumentoimalla toimenpiteet eriarvoisuuden vähentämiseksi. Toimialalla kiinnitetään erityistä huomiota varhaiskasvatuksen ja oppilaitosten henkilöstöön kohdistuvan väkivallan ja kiusaamisen ehkäisemiseksi sekä riskien minimoimiseksi.

Tavoitteiden toteutumista seurataan muun muassa poissaolojen, lukutaitomittarin, oppimistulosten sekä hyvinvointi- ja kouluterveyskyselyjen avulla.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	4 698	5 315	**5 344**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	1 208	881	**941**
Henkilöstön kokonaismäärä	5 906	6 196	**6 285**

* Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

13 10
Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-131	-128	-123	**-123**	-124	-125	-127
Toimintakate	-131	-128	-123	**-123**	-124	-125	-127

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-107	-104	-104	**-104**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-21	-23	-18	**-18**
Sisäisten palvelujen ostot	-2	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	0	0	**0**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	0	-1	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	**0**
Muut menot	0	0	-1	**-1**
Menot yhteensä	**-131**	**-128**	**-123**	**-123**
Toimintakate	**-131**	**-128**	**-123**	**-123**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	131	128	0	**0**
Tilikauden tulos	**0**	**0**	**-123**	**-123**

Toiminnan kuvaus

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta huolehtii toimialan yhteisten palveluiden, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä.

Määrärahat sisältävät kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ja ruotsinkielisen jaoston menot.

13 20
Yhteiset palvelut

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	281	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-5 531	-5 995	-5 604	**-5 588**	-5 644	-5 717	-5 791
Toimintakate	-5 250	-5 995	-5 604	**-5 588**	-5 644	-5 717	-5 791

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	4	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	276	0	0	**0**
Muut tulot	1	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**281**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-4 286	-4 296	-3 969	**-3 952**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-845	-983	-908	**-908**
Sisäisten palvelujen ostot	-35	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	112	-123	-117	**-117**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-49	-54	-54	**-54**
Sisäiset tilavuokrat	-426	-408	-427	**-427**
Muut menot	-1	-132	-130	**-130**
Menot yhteensä	**-5 531**	**-5 995**	**-5 604**	**-5 588**
Toimintakate	**-5 250**	**-5 995**	**-5 604**	**-5 588**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	4 960	5 895	0	**0**
Tilikauden tulos	**-290**	**-100**	**-5 604**	**-5 588**

Toiminnan kuvaus

Johtoon ja yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto ja toimialan keskitetyt palvelut. Yhteiset palvelut huolehtivat toimialan viestintä-, talous-, laki- ja valmistelupalveluista, suunnittelu- ja kehittämispalveluista sekä hyvinvoinnin edistämisen ja opiskeluhuollon koordinaatiotehtävistä. Yhteisissä palveluissa edistetään koko kaupunkia koskevaa UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -työtä, huolehditaan koulukuljetuksista ja peruskoulujen kovien käsitöiden kaluston kunnostuksesta. Vastuualueelle kuuluvat toimialan strategian valmistelu, tietojohtamisen keskeiset palvelut, palveluohjaus- ja asiakasjärjestelmien tuki ja digitaalisen toimintaympäristön palvelut. Tieto- ja viestintätekniikassa painotetaan toimialan erityispiirteet huomioivaa pedagogista kehittämistä yhteistyössä tietohallinnon, koulujen ja oppilaitosten sekä varhaiskasvatuksen kanssa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Vuonna 2027 jatketaan varhaiskasvatuksen, koulujen ja oppilaitosten turvallisuuskulttuurin kehittämistä. Painopisteinä ovat turvallisuuden tunteen vahvistaminen, kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisy ja vähentäminen, henkilöstön turvallisuusosaamisen kehittäminen sekä kriisivalmiuden ja

varautumisen vahvistaminen. Tavoitteena on varmistaa kaikille lapsille ja nuorille turvallinen, yhdenvertainen ja hyvinvointia tukeva toimintaympäristö. Vahvistamme myös toimialan yhteisiä käytänteitä koko toimialaa koskevissa häiriötilanteissa.

Opiskeluhuollossa painopisteinä ovat lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin varmistaminen, koulupoissaolojen ehkäisy sekä yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittäminen. Tässä otetaan huomioon alueelliset tarpeet. Tavoitteena on turvata oikea-aikaiset palvelut, lisätä kodin ja koulun välistä yhteistyötä ja vahvistaa yhteistyötä huoltajien, hyvinvointialueen sekä kasvatus- ja koulutusyhteisöjen välillä.

Teemme perusteellisen nykytilankartoituksen lasten ja nuorten hyvinvoinnista sekä lapsen oikeuksien toteutumisesta Vantaalla, kun käynnistämme kolmannen kauden UNICEFin koordinoimassa Lapsiystävällinen kunta -työssä. Tämä työ tukee muun muassa lapsivaikutusten arvioinnin systemaattista käyttöönottoa osana päätösten vaikutusten ennakkoarviointia. Panostamme systeemiseen työhön hyvinvointialueen ja muiden kumppaneiden kanssa käynnistämällä yhteisövaikuttavuus työn Myyrmäen alueella Itsenäisyyden juhlavuoden lastensäätiön eli Itlan kanssa. Lapsivaikutusten arvioinnin koordinaatioryhmä seuraa ja raportoi, miten lapsivaikutusten arviointi näkyy päätöksenteossa.

Vuoden 2026 alusta päivitetyn Vantaan kiusaamisen vastaisen suunnitelman (aiemmin Kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen toimenpideohjelma) toimeenpanoa vahvistetaan kaikilla palvelualueilla. Henkilöstön osaamista tuetaan kohdennetuilla koulutuskokonaisuuksilla, esimerkiksi koulutusta antirasismista, sekä tarjoamalla konsultaatiotukea haastaviin ja pitkittyneisiin kiusaamistilanteisiin. Kiusaamisen vastaisesta työstä viestimistä oppijoille ja huoltajille vahvistetaan. Työn toteutumista ja vaikuttavuutta arvioidaan systemaattisesti, ja kehittämistoimenpiteitä suunnataan arviointitiedon perusteella. Perusopetukseen kohdennetun K-0-toiminnan rakenteita vahvistetaan osana pitkittyneiden kiusaamistapausten selvittämistä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tiedolla johtamisen kehittämistä jatketaan rakentamalla tietonäkymiä, automatisoimalla tietovirtoja, vahvistamalla analytiikkaa ja kehittämällä henkilöstön osaamista.

DigiOnen käyttöönotto jatkuu vuoden 2027 aikana ja hallinnossa panostetaan koulujen ja hallinnon käyttäjien tukeen ja toiminnanmuutoksen läpivientiin. Vuonna 2027 tapahtuu myös uuden asiahallintajärjestelmän käyttöönotto.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	53	56	**55**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	21	12	**11**
Henkilöstön kokonaismäärä	74	68	**66**

* Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Hallinnollisten tehtävien henkilöstömenot / toimialan menot yhteensä	0,60 %	0,60 %	0,66 %	**0,65 %**

13 30
Perusopetus

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	17 939	18 532	20 970	**20 970**	22 228	22 917	23 719
Menot	-269 084	-280 863	-294 444	**-293 777**	-296 714	-300 572	-304 479
Toimintakate	-251 144	-262 332	-273 474	**-272 807**	-274 486	-277 655	-280 760

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	10 588	9 867	11 286	**11 286**
Maksutulot	173	0	203	**203**
Tuet ja avustukset	6 733	8 327	9 143	**9 143**
Muut tulot	445	338	338	**338**
Sisäiset tulot	1	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**17 939**	**18 532**	**20 970**	**20 970**
Henkilöstömenot	-148 490	-164 525	-166 601	**-165 933**
Asiakaspalvelujen ostot	-13 308	-13 318	-14 119	**-14 119**
Muiden palvelujen ostot	-34 567	-33 561	-38 815	**-38 815**
Sisäisten palvelujen ostot	-32	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 759	-6 865	-7 361	**-7 361**
Avustukset	-2 161	-2 495	-2 251	**-2 251**
Vuokramenot	-317	-288	-294	**-294**
Sisäiset tilavuokrat	-63 375	-59 811	-65 002	**-65 002**
Muut menot	-74	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-269 084**	**-280 863**	**-294 444**	**-293 777**
Toimintakate	**-251 144**	**-262 332**	**-273 474**	**-272 807**
Poistot	-1 049	-3 324	-1 887	**-1 853**
Vyörytykset	-17 370	-19 781	0	**0**
Tilikauden tulos	**-269 563**	**-285 437**	**-275 361**	**-274 660**

Toiminnan kuvaus

Perusopetuksen palvelualue vastaa perusopetuslain mukaisen opetuksen järjestämisestä peruskouluikäisille lapsille. Lisäksi palvelualue tarjoaa valmistavaa opetusta, oman äidinkielen opetusta sekä vastaa perusopetuslain mukaisesta aamu- ja iltapäivätoiminnasta sekä vammaisten lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä.

Lukuvuoden 2026–2027 alkaessa alustavan arvion mukaan vuonna 2027 perusopetusikäisten oppilaiden kokonaismäärän arvioidaan olevan noin 23 850, noin 200 oppilasta vähemmän kuin vuonna 2026. Maahanmuuttajien valmistavan opetuksen oppilaiden määrän arvioidaan edelleen laskevan ja vammaisopetuksen oppilasmäärän arvioidaan jatkavan kasvuaan. Virallisen tilastointipäivän 20.9.2026 jälkeen lokakuussa voidaan arvioida tarkemmin vuoden 2027 oppilasmäärää. Ryhmäkoot pidetään riittävän pieninä hyvän oppimistuloksen takaamiseksi.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Perusopetuksen vuoden 2027 keskeisenä tavoitteena on toimeenpanna kaupunkistrategian mukaisesti perusopetuksen toimeenpanosuunnitelmaa. Sen keskiössä on oppilaiden perustaitojen oppiminen, erityisesti lukutaito. Lukutaito-osaamisen ja matemaattisten taitojen mittariksi on kilpailutuksen kautta valittu Kansallisen arviointikeskuksen (Karvi) oppimisen testit. Lisäksi suomen kielen osaamisen kehittämiseen panostetaan tavoitteellisesti siten, että oppilaiden oppimisen ja opinnoissa etenemisen edellyttämä kielitaito vahvistuu. S2-oppijoita tulee ohjata entistä vahvemmin suomi äidinkielenä -tunneille. Perusopetuksessa on vuonna 2027 kaksi valtion rahoittamaa hanketta: lukutaidon edistämisen (0,1 milj. euroa) ja suomi toisena kielen kehittämisen hankkeet (0,5 milj. euroa).

Luku- ja kielitaidon vahvistamiseksi arvioidaan mahdollisuuksia kehittää uusia toimintamalleja sekä vahvistaa yhteistyötä kirjastojen, järjestöjen ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa.

Perusopetuslakiin on tullut uusi kirjaus lisäValo opetuksesta, joka on tarkoitettu niille valmistavan opetuksen oppilaille, jotka eivät saavuta valmistavan opetuksen aikana asetettua kielitaitotasotavoitetta. Lukuvuoden 2026–27 aikana rakennetaan malleja lisäValo opetuksen toteuttamiseksi. Toiminnan alkaessa valtio on myöntänyt rahoitusta 1,2 milj. euroa, jolla on palkattu 20 opettajahenkilötyövuoden lisäpanos valmistavasta opetuksesta perusopetukseen siirtyneiden oppilaiden kielitaidon tukemiseen yhden vuoden ajaksi.

DigiOne oppimisalustan käyttöönotto on aloitettu osassa kouluista vuonna 2026 ja käyttöönotto saadaan kokonaisuudessa päätökseen vuoden 2027 aikana.

Perusopetuksessa seurataan oppimisen tuen toteutumista ja resurssien riittävyyttä sekä kehitetään opetusryhmien muodostamisen käytäntöjä siten, että oppilaiden tarvitsema oppilaskohtainen- ja ryhmäkohtainentuki toteutuu.

Esi- ja perusopetuksessa kohdennetaan toimia liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi valtakunnallisten linjausten mukaan.

Perusopetuksessa vahvistetaan henkilöstön veto- ja pitovoimaa kehittämällä työhyvinvointia, johtamista ja toimintakulttuuria.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Oppimisen tuen lakiuudistuksen mukainen toiminta alkoi 1.8.2025 alkaen. Siihen liittyvät siirtymäsäännökset loppuivat 1.8.2026 ja näin lukuvuonna 2026–2027 on uuden oppimisen tuen lain mukainen ensimmäinen toimintavuosi, jolloin käytännön tasolla kokonaisvaltaisesti toteutetaan uuden lain mukaista tukea. Toimintakulttuurin muutoksen läpivieminen edellyttää myös vuonna 2027 kouluttautumista ja pedagogista kehittämistä opetusjärjestelyissä.

Eduskunta on hyväksynyt lakimuutoksen perusopetuslakiin kesällä 2026, jonka tavoitteena on ns. osaamistakuu-uudistus. Lakimuutoksen pohjalta Opetushallitus (OPH) valmistelee merkittäviä muutoksia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin. Uuden lain ja opetussuunnitelman perusteiden mukaisen opetuksen on suunniteltu alkavan 1.8.2028 alkaen. Perusopetuksen hallinto ja suuri joukko vantaalaisia opettajia ovat mukana uudistukseen liittyvässä valmistelutyössä työryhmissä tai kommentoimassa OPH:n valmisteluluonnoksia.

Vuoden 2027 aikana valmistuvat Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus. Viertolan koulun peruskorjaus jatkuu vuonna 2027. Kaivokselan koulun peruskorjaus sekä Ojapuiston koulun uudisrakennuksen rakentamistyöt käynnistyvät vuonna 2027.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	1 930	2 178	**2 182**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	526	418	**476**
Henkilöstön kokonaismäärä	2 456	2 596	**2 658**

* Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Oppilasmäärä vantaalaisissa peruskouluissa	24 070	24 060	24 095	*
Käyttömenot euroa/oppilas	10 507	11 183	11 655	*
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisesta käyttömenosta	56 %	56 %	56 %	*
Huoneistoneliöt/oppilas **	10,2	10,3	10,2	*
Keskimääräinen ryhmäkoko, 1–9 luokat	16,5	15,9	15,9	*
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, tutkintokoulutukseen valmistavaan koulutukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista %	100 %	100 %	100 %	*
Iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrä	2 588	2 572	2 457	**2 260**
4. vuosiluokalta alkava vapaaehtoinen A 2 -kieli, aloittaneiden määrä	31 %	27 %	27 %	*
Oppilaita/oppilaanohjaaja	210	210	210	*

* Luku saadaan käyttösuunnitelmavaiheessa.
** Sis. keittiövuokrat, ilman näitä 9,7.

13 50
Varhaiskasvatus

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	12 229	11 435	12 134	**12 134**	12 862	13 261	13 725
Menot	-230 231	-248 491	-248 018	**-247 158**	-249 629	-252 874	-256 162
Toimintakate	-218 002	-237 056	-235 884	**-235 023**	-236 767	-239 613	-242 437

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	1 433	1 436	1 436	**1 436**
Maksutulot	9 635	8 500	8 835	**8 835**
Tuet ja avustukset	1 045	1 451	1 815	**1 815**
Muut tulot	59	48	48	**48**
Sisäiset tulot	56	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**12 229**	**11 435**	**12 134**	**12 134**
Henkilöstömenot	-118 945	-130 549	-126 999	**-126 338**
Asiakaspalvelujen ostot	-23 360	-23 993	-25 520	**-25 520**
Muiden palvelujen ostot	-34 505	-37 824	-39 584	**-39 384**
Sisäisten palvelujen ostot	-43	-21	-21	**-21**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 021	-1 522	-1 169	**-1 169**
Avustukset	-11 499	-12 837	-11 227	**-11 227**
Vuokramenot	-55	-16	-17	**-17**
Sisäiset tilavuokrat	-40 656	-41 549	-43 352	**-43 352**
Muut menot	-148	-179	-129	**-129**
Menot yhteensä	**-230 231**	**-248 491**	**-248 018**	**-247 158**
Toimintakate	**-218 002**	**-237 056**	**-235 884**	**-235 023**
Poistot	-981	-779	-712	**-712**
Vyörytykset	-15 709	-17 810	0	**0**
Tilikauden tulos	**-234 693**	**-255 644**	**-236 596**	**-235 736**

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja valmistavan opetuksen järjestämisestä Vantaalla asuville alle kouluikäisille lapsille. Tämän lisäksi palvelualue järjestää kerho-, asukaspuisto- ja avointa kohtaamispaikkatoimintaa. Ympärivuorokautista varhaiskasvatusta järjestetään Itä-, Keski- ja Länsi-Vantaalla. Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa lisäksi kotihoidon tukeen ja palveluseteliin sekä yksityisen hoidon tukeen liittyvistä tehtävistä.

Varhaiskasvatuksen opettajien saatavuudessa on edelleen haasteita. Saatavuustoimenpiteiden myötä kelpoisia opettajia on saatu jonkin verran lisää. Opettajista 60 prosenttia on kelpoisia. Kelpoisten opettajien osuus vaihtelee 0–100 prosenttia päiväkotien välillä. Vuonna 2026 käynnistyi valtion tukema tutkintotilauskoulutus, jossa omista lastenhoitajista koulutetaan varhaiskasvatuksen opettajia ja sosionomeja. Tämä tulee nostamaan varhaiskasvatuksen sijaistarpeita koulutuspäivien vuoksi. Lisäksi meneillään on erilaisia pätevöitymisopintoja, joita tuetaan taloudellisesti, erilaisilla info- ja vertaistilaisuuksilla sekä palkallisilla opintopäivillä.

Varhaiskasvatuksessa lasten määrä väheni 200 lapsella vuoden 2026 aikana. Vuonna 2027 Vantaan kokonaislapsimäärä näyttää pysyvän samalla tasolla. Kotihoidon tuen piirissä olevien lasten

määrän arvioidaan vähenevän edelleen ja heitä siirtyy varhaiskasvatuspalvelujen piiriin. Lapsia tulee varhaiskasvatukseen lisää arviolta 60.

Palvelualueella varaudutaan kotihoidon tukea koskevaan lakimuutokseen. Toteutuessaan lakimuutos rajaisi 1.1.2027 lähtien kotihoidon tuen saajia siten, että edellytyksenä olisi, että perhe on asunut Suomessa tai EU:n alueella vähintään 3 vuotta. Laki ei koskisi nykyisiä kotihoidon tuen saajia, eikä näin ollen vaikuttaisi tuen saajien määrään suuresti vielä vuonna 2027. Vantaan varhaiskasvatusikäisistä lapsista monikielisiä oli vuoden 2026 alussa 38,5 prosenttia. Monikielisten lasten osuus vaihtelee 0–90 prosenttia päiväkotien välillä. Monikielisten lasten määrän arvioidaan kasvavan edelleen.

Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän käyttöönottoa jatketaan. Palvelualueella jatketaan edelleen väliaikaisia, henkilöstöä erittäin paljon työllistäviä ratkaisuja kehitystyön hitauden vuoksi. Nykyinen järjestelmä ei esim. mahdollista kriisiviestintää henkilöstölle ja huoltajille. Lisäksi lainsäädäntö on jo vuodesta 2022 edellyttänyt pysyvästi säilytettävien asiakirjojen säilyttämistä digitaalisessa muodossa. Varhaiskasvatuksen lapsikohtaisista asiakirjoista digitoitavaa aineistoa syntyy vuosittain noin 8 hyllymetriä. Ohjausjärjestelmän kehitystyön hitauden vuoksi jo tähän mennessä syntyneen paperiaineiston digitointi tulee vaatimaan huomattavaa resurssia.

1.8.2025 voimaan tulleen perusopetuslain tukea koskevan muutoksen toimeenpanoa jatketaan esiopetuksessa. Lakimuutoksen toimeenpano edellyttää tuen henkilöstön lisäystä ja koulutusta sekä yksityisen varhaiskasvatuksen tukemista tuen lakivelvoitteiden toteuttamisessa esiopetuksesta perusopetukseen siirtymisessä. Sairaalaopetuksen järjestämisvelvoite saattaa vielä lisätä yhden erityisopettajan ja mahdollisesti avustajan tarvetta vuonna 2027.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Varhaiskasvatuksen keskeisenä tavoitteena vuonna 2027 on talouden tasapainottaminen erityisesti henkilöstömenojen ja vuokratyövoiman käytön osalta. Vuonna 2027 Vantaan omia työntekijöitä on mukana tutkintokoulutuksissa. Tämän vuoksi sijaiskulut saattavat kasvaa. Tavoitteena on löytää tasapaino taloudellisten resurssien ja henkilöstön veto- ja pitovoiman sekä hyvinvoinnin edistämisen välillä.

Työhyvinvointia tulee edistää ja kehittää. Sairauspoissaoloja tulee ennaltaehkäistä ja vähentää hyvällä johtamisella, selkeällä perehdytyksellä ja hyvillä toimintatavoilla.

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa opetetaan aktiivisesti suomen kieltä ja vahvistetaan lukemisen kulttuuria. Opettamisessa hyödynnetään myös digitaalisia välineitä esim. monikielistä kuvakirjapalvelua (Lukulumo) ja Kielinuppumenetelmää. Nostamme monikielisten lasten osallistumisastetta ja lisäämme kaikkien lasten säännöllistä läsnäoloa varhaiskasvatuksessa oppimisvalmiuksien varmistamiseksi.

Pedagogisten sisältöjen ja toimintakulttuurin osalta jatketaan ProVaka mallin toteuttamista. Mallin avulla vahvistetaan positiivista vuorovaikutusta sekä tunne- ja kaveritaitoja inklusiivisessa toimintakulttuurissa. Toimintakulttuurin kehittämiseen ProVakan mukaisesti tarvitaan toimintayksiköissä edelleen ohjauksellista tukea.

Eriarvoistumiskehityksen ehkäisemistä jatketaan toteuttamalla Varhaiskasvatuksen segregaation vähentämisen toimeenpanosuunnitelman toimenpiteitä. KOTA- indikaattoreita hyödynnetään aktiivisesti tiedolla johtamisessa ja resurssien kohdentamisessa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2027 avautuu kolme uutta päiväkotia. Kontiopuisto Korsoon, Sammakkolampi Myyrmäkeen ja Silva Hakunilaan. Vuoden 2027 aikana suljetaan edelleen mahdollisuuksien mukaan pieniä, huonokuntoisia tiloja ja tiivistetään toimintaa varmistaen samalla, että kuljetusmatkat eivät kohtuuttomasti pitene. Talousarviossa on varauduttu palvelusetelin indeksikorotukseen.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	1 999	2 326	**2 331**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	503	300	**300**
Henkilöstön kokonaismäärä	2 502	2 626	**2 631**

* Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa	10 961	10 938	11 200	**10 800**
Lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa	2 226	2 163	2 230	**2 220**
Lapsia kotihoidon tuella	2 051	1 904	2 100	**1 900**
Varhaiskasvatuspalveluissa olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatusikäisistä *	82,7 %	84,4 %	84,3 %	**84,5 %**
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus	16,9 %	16,5 %	16,8 %	**17,0 %**
Tukitoimien piirissä olevien lasten osuus	12,7 %	12,4 %	13,0 %	**13,0 %**
Käyttömenot €/palveluja käyttävä lapsi	14 815	15 351	15 999	**

* Suomen- ja ruotsinkieliset lapset yhteensä.
** Luku saadaan käyttösuunnitelmavaiheessa.

13 90
Svenskspråkiga servicen

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	411	415	415	**415**	440	453	469
Menot	-16 311	-16 888	-17 291	**-17 247**	-17 420	-17 646	-17 876
Toimintakate	-15 900	-16 473	-16 876	**-16 832**	-16 980	-17 193	-17 406

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	1	25	25	**25**
Maksutulot	288	317	317	**317**
Tuet ja avustukset	61	72	72	**72**
Muut tulot	60	1	1	**1**
Sisäiset tulot	1	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**411**	**415**	**415**	**415**
Henkilöstömenot	-9 528	-10 235	-10 314	**-10 270**
Asiakaspalvelujen ostot	-12	-91	-91	**-91**
Muiden palvelujen ostot	-2 069	-1 977	-2 097	**-2 097**
Sisäisten palvelujen ostot	-7	-1	-1	**-1**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-328	-540	-545	**-545**
Avustukset	-11	0	0	**0**
Vuokramenot	-10	-6	-6	**-6**
Sisäiset tilavuokrat	-4 343	-4 038	-4 238	**-4 238**
Muut menot	-3	-1	0	**0**
Menot yhteensä	**-16 311**	**-16 888**	**-17 291**	**-17 247**
Toimintakate	**-15 900**	**-16 473**	**-16 876**	**-16 832**
Poistot	-131	-131	-139	**-139**
Vyörytykset	-1 076	-1 223	0	**0**
Tilikauden tulos	**-17 107**	**-17 827**	**-17 016**	**-16 972**

Toiminnan kuvaus

Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueen tehtävänä on kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkieliselle jaostolle kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Palvelualue vastaa ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ruotsinkielisen tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus) kehittämisestä. Palvelualue vastaa myös oppivelvollisten ohjauksesta ja valvonnasta. Lisäksi palvelualue vastaa ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista, Svenska kommitténin toiminnasta ja kaksikielisyystyöstä.

Palvelualue järjestää varhaiskasvatusikäisille lapsille ruotsinkielistä varhaiskasvatusta. Osa varhaiskasvatuspalveluista järjestetään yksityisinä palveluina, joita tuetaan yksityisen hoidon tuella ja palveluseteleillä. Ruotsinkielinen esiopetus toteutuu osana palvelualueen varhaiskasvatusta. Ruotsinkielisiä päiväkoteja on neljä: Dickursby daghem, Håkansböle daghem, Trollebo daghem ja Mårtensdals daghem.

Palvelualueella on neljä alakoulua vuosiluokille 1–6: Dickursby skola, Kyrkoby skola, Mårtensdals skola ja Västersundoms skola. Hallinnollisesti alakouluilla on kaksi rehtoria. Lisäksi palvelualueella on yläkoulu vuosiluokille 7–9, Helsinge skola sekä yksi lukio, Helsinge gymnasium.

Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen ylläpitää ammattiopisto Prakticumia, joka järjestää ruotsinkielistä ammatillista koulutusta Helsingissä. Yhteistyössä pääkaupunkiseudun muiden kuntien kanssa Prakticum järjestää myös tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta (TUVA). Prakticumin yhteydessä toimii lisäksi Svenska produktionsskolan, joka toteuttaa ruotsinkielistä työpajatoimintaa pääkaupunkiseudulla. Vantaan kaupunki omistaa 4,7 prosenttia Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab:stä.

Vantaan ja Helsingin kaupungilla on sopimus ruotsinkielisen vammaisopetuksen järjestämisestä. Sopimus ei kuitenkaan takaa Vantaan ruotsinkielisille kehitysvammaisille oppilaille subjektiivista oikeuttaa koulupaikkaan. Mikäli Zacharias Topelius skola ei pysty tarjoamaan Vantaan oppilaille paikkaa, palvelualueen on järjestettävä vammaisopetus itse.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Ruotsinkielisen palvelualueen strategian toimenpidesuunnitelma pohjautuu toimialan määrittelemiin painopisteisiin. Palvelualueen strategiset toimenpiteet palvelevat kaupungin ruotsinkielisiä asukkaita asuinalueesta riippumatta.

Palvelualueen toiminnan painopisteet kaikilla asteilla varhaiskasvatuksesta aina lukiokoulutukseen saakka ovat lukeminen ja liikkuminen. Strategisten painopisteiden ja toiminnan kehittämisen tueksi palvelualue toteuttaa kaksi kertaa vuodessa lyhyen kyselyn, johon henkilöstöä pyydetään vastaamaan. Painopisteiden suunnittelun tueksi on lisäksi laadittu tiedolla johtamisen arviointiraportti, johon kerätään ja analysoidaan, jotta kentän tarpeet saadaan suunnittelussa huomioitua.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Sisäilmaongelmien vuoksi Dickursby päiväkodin esiopetusryhmä on toiminut väistötiloissa (Veturikuja 4) elokuusta 2024 lähtien. Päiväkodin aiemmin käytössä ollut puutalo on tarkoitus peruskorjata.

Vuoden 2027 aikana Hakunilaan valmistuu uusi päiväkoti Silva, joka korvaa Håkansböle daghemin sekä kaksi suomenkielistä päiväkotia. Päiväkotiin sijoittuu neljä ruotsinkielistä ja kuusi suomenkielistä ryhmää.

Vantaan kaksikielisyysohjelma tukee valtuustokauden strategiaa sekä oikeusministeriön kansalliskielistrategiaa. Kaksikielisyysohjelma uusitaan vuoden 2026 aikana ja on jatkossa nimeltään kaksikielisyyssuunnitelma. Palvelualue koordinoi kaksikielisyyssuunnitelman tavoitteiden toteutumista ja vastaa toiminnan raportoinnista kaupunginhallitukselle.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	130	156	**156**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	52	20	**20**
Henkilöstön kokonaismäärä	182	176	**176**

* Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa *	281	283	300	**290**
Lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa	53	58	56	**60**
Lapsia esiopetuksessa	69	80	71	**80**
Oppilasmäärä ruotsinkielisessä peruskoulussa	734	725	725	**715**
Käyttömenot euroa/ oppilas	11 917	12 834	13 521	****

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisista käyttömenoista/ oppilas	57 %	57 %	58 %	****
Huoneistoneliöt/ oppilas ***	13,4	13,6	13,6	**13,8**
Keskimääräinen opetusryhmäkoko, 1–9 luokat	-	15,4	15,4	**15,2**
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista % -osuus	100 %	100 %	100 %	**100 %**
Iltapäivätoimintaan otettujen oppilaiden kokonaismäärä	126	118	115	**120**
Ruotsinkielisen lukion opiskelijat	162	166	167	**167**
Käyttömenot euroa/ opiskelija	9 431	9 927	9 817	****
Huoneistoneliöt/ lukio-opiskelija	8,0	7,8	7,8	**7,8**

* Ruotsinkieliset lapset yksityisessä varhaiskasvatuksessa ovat osa varhaiskasvatuksen tunnuslukuja.
** Luku saadaan käyttösuunnitelmavaiheessa.
*** Mårtensdals skolanin peruskorjauksen valmistuminen 2025 vaikuttaa jonkin verran lukuun huoneistoneliöt/oppilas.

137
Toisen asteen koulutus

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	2 607	1 033	1 381	**1 381**	1 463	1 509	1 562
Menot	-82 373	-89 785	-93 085	**-92 895**	-93 824	-95 044	-96 280
Toimintakate	-79 766	-88 753	-91 704	**-91 515**	-92 361	-93 535	-94 718

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	1 007	822	852	**852**
Maksutulot	66	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	1 070	111	449	**449**
Muut tulot	396	100	80	**80**
Sisäiset tulot	67	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**2 607**	**1 033**	**1 381**	**1 381**
Henkilöstömenot	-48 516	-49 719	-49 494	**-49 305**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-8 369	-8 305	-6 855	**-6 855**
Sisäisten palvelujen ostot	-97	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 045	-5 944	-5 684	**-5 684**
Avustukset	-98	-80	-56	**-56**
Vuokramenot	-1 513	-998	-1 010	**-1 010**
Sisäiset tilavuokrat	-19 497	-23 325	-25 571	**-25 571**
Muut menot	-237	-1 414	-4 414	**-4 414**
Menot yhteensä	**-82 373**	**-89 785**	**-93 085**	**-92 895**
Toimintakate	**-79 766**	**-88 753**	**-91 704**	**-91 515**
Poistot	-557	-444	-1 735	**-1 735**
Vyörytykset	-7 066	-8 023	0	**0**
Tilikauden tulos	**-87 389**	**-97 220**	**-93 439**	**-93 249**

Toiminnan kuvaus

Toisen asteen koulutuksen palvelualue vastaa suomenkielisen lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä. Vantaalla on kuusi suomenkielistä päivälukiota, aikuisten opetussuunnitelman mukaista lukio-opetusta sekä Vantaan ammattiopisto Varia. Kansainvälisesti tunnistettua ja tunnustettua IB-koulutusta annetaan Tikkurilan lukion IB Diploma Programmessa (DP) sekä ammattiopisto Varian IB Career Related Programmessa (CP). Toisen asteen koulutus antaa yleiset jatko-opintovalmiudet yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin.

Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen. Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla, lukion päättötodistuksella ja muilla näytöillä. Lukiokoulutuksen kokonaisuuteen kuuluvat lukioiden lisäksi koko toisen asteen koulutuksen hallinnollisia johtamis-, kehittämis-, suunnittelu- ja valmistelutehtäviä.

Vantaan ammattiopisto Varia toteuttaa ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauskokeilun kokeiluluvan mukaista ammatillista koulutusta tiiviissä yhteistyössä alueen työelämän sekä Vantaan kaupungin elinkeinopalvelujen kanssa. Variassa järjestetään ammatillista koulutusta nuorille, aikuisille ja organisaatioille useilla eri aloilla. Toiminnan lähtökohtana ovat kysyntä, työ- ja elinkeinoelämän

tarpeet, asiakkuusajattelu ja verkostomainen toimintatapa. Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) järjestetään hallinnollisesti ammattiopisto Variassa. Ammattiopisto Varia on mukana valtakunnallisessa ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauskokeilussa, johon on valittu 40 koulutuksen järjestäjää.

Toisen asteen koulutuksen palvelualue vastaa lisäksi toisen asteen palveluverkon kehittämisestä, oppilaitosten työ- ja elinkeinoelämäyhteistyöstä ja korkeakouluyhteistyöstä sekä oppivelvollisuuden ohjauksesta ja valvonnasta perusopetuksen päättymisen jälkeen.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Toisen asteen koulutuksen visiona vuodelle 2029 on tuottaa vahva osaaminen jatko-opintoihin ja työelämään. Erityistä huomiota kiinnitetään oppimisvalmiuksien ja suomen kielen taidon vahvistamiseen, osaamistason nostamiseen sekä hyvinvoivien, innostavien ja monimuotoisten oppimisyhteisöjen kehittämiseen.

Vuonna 2027 palvelualueella painotetaan Vantaan kaupungin strategisten ohjelmien toimeenpanoa osana strategian toimeenpanosuunnitelman toteuttamista. Tavoitejohtamista kehitetään OKR-mallin avulla siten, että tavoitteet tekemiselle asetetaan ja niiden toteutumista seurataan systemaattisesti eri organisaatiotasoilla. Tavoitteena on vahvistaa strategian kytkeytymistä päivittäiseen toimintaan, inhimillistää ja henkilökohtaistaa strategiaa sekä varmistaa strategisten tavoitteiden saavuttaminen osana perustyötä.

Vuoden 2027 aikana jatketaan valtuustokauden strategisten tavoitteiden edistämistä toisen asteen koulutuksen strategian toimeenpanosuunnitelman mukaisesti alla kuvatuin tavoin ottaen huomioon yllä mainitut toimintatapojen kehittämiseen liittyvät painopisteet.

Oppimisvalmiuksien kehittymistä tuetaan muun muassa tunnistamalla pedagogisia kehittämistarpeita oppimistaitojen tukemiseen liittyen. Oppijoiden oppimisvalmiuksia ja suomen kielen osaamista vahvistetaan. Suomen kielen opetuksen käytänteitä ja kielitietoisuutta kehitetään monikielisten oppijoiden osaamisen kehittämisohjelman mukaisesti. Kielitestien pitämistä monikielisille oppijoille jatketaan. Lukiokoulutuksessa seurataan opiskelijoiden tarvitseman tuen riittävyyttä.

Osaamistason nostamiseksi kehitetään erityisesti aikuislukion opetussuunnitelman mukaista opetusta, kaksoistutkinto-opetusta, väyläopintoja sekä korkeakouluyhteistyötä. Ammattiopisto Varia jatkaa yhdessä työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen sekä elinvoimapalveluiden kanssa vantaalaisten osaamisen sekä työllistymistä tukevien koulutusratkaisujen kehittämistä. Ammatillisessa koulutuksessa turvataan opiskelijoiden tarpeisiin nähden riittävä lähiopetus, ohjaus ja oppimisen tuki.

Hyvinvoivilla, innostavilla ja monimuotoisilla oppimisyhteisöllä vahvistetaan opiskelijoiden kiinnittymistä opintoihin. Opiskelijoiden minäpystyvyyttä ja kasvun ajattelutapaa vahvistetaan välittämällä, vaatimalla ja kannustamalla.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Aviapoliksen lukio on aloittanut toimintansa elokuussa 2026 väistötiloissa Varian Aviapoliksen toimipisteessä. Lukion toiminta siirtyy Aviapoliksen lukion tiloihin lukiorakennuksen valmistuessa tammihelmikuussa 2027. Tikkurilan osaamiskampuksen rakentaminen jatkuu. Sotungin lukion osalta jatketaan uuden lukion tarveselvityksen valmistelua. Varian toimitilojen rakentaminen, suunnittelu ja peruskorjaus jatkuu vuonna 2027.

Palvelualueella toimeenpannaan ammatillisessa koulutuksessa 1.8.2026 voimaan tulleen oppimisen tuen ja erityisen tuen lakimuutoksia ottamalla käyttöön uusia toimintamalleja.

Variassa jatketaan ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauskokeilun toimeenpanoa. Kokeilua toteutetaan tiiviissä yhteistyössä Vantaan elinvoimapalveluiden sekä työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen kanssa. Kokeilu kestää kahdeksan vuotta. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt

toiminnanohjauskokeilun tavoitteiden saavuttamisen tukemiseksi harkinnanvaraista rahoitusta strategiakaudelle 2026–2029 julkisen talouden suunnitelman 2027–2029 puitteissa. Harkinnanvarainen rahoitus myönnetään strategiakaudella vuosittain kunkin vuoden talousarvion määrärahasta, mikäli eduskunta vahvistaa talousarvioehdotuksen. Strategiakaudelle 2026–2029 myönnettävän harkinnanvaraisen rahoituksen kokonaissumma on 2,1 milj. euroa. Ammatillisissa opinnoissa tarjotaan riittävästi lähiopetusta opiskelijan henkilökohtaisen opiskelijan kehittämisen suunnitelman (HOKS) mukaisesti.

Aikuisten opetussuunnitelman mukaista lukio-opetusta kehitetään siten, että aikuisten lukio-opetusta on valmius tarjota 1.8.2027 alkaen yhdessä oppilaitoksessa, kun aikaisemmin aikuisten opetussuunnitelman mukaista opetusta on annettu Vantaan aikuislukiossa sekä Sotungin etälukiossa. Tavoitteena on tarjota aiempaa vaikuttavampaa aikuislukio-opetusta yhdistämällä läsnäoloon perustuva opetus, monimuoto-opetus sekä etäopetus opiskelijoita palvelevaksi kokonaisuudeksi. Aikuislukio tarjoaa kaksoistutkinto-opintoja Varian opiskelijoille erityisesti Varia Vehkalan toimipisteessä sekä Mercuria kauppaoppilaitoksen opiskelijoille Martinlaaksossa.

Lukiokoulutuksessa jatketaan tarveperusteisen rahan jakoa huomioiden segregaation erityispiirteet. Tarveperusteisen rahanjaon vaikuttavuutta seurataan.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	586	599	**620**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	106	131	**134**
Henkilöstön kokonaismäärä	692	730	**754**

* Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Lukiokoulutus				
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijat	3 914	3 973	4 207	**3 984**
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijamäärä/lukio, keskiarvo	783	795	692	**664**
Aikuis- ja etälukion tutkintotavoitteiset opiskelijat	320	257	350	**350**
Keskeyttäneet % opiskelijamäärästä (päivälukiot)	5,0 %	4,4 %	4,5 %	**4,0 %**
Kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kaikista valmistuneista (päivälukiot)	87,2 %	84,4 %	90,0 %	**90,0 %**
Kaikki tunnit/vvt/opiskelija (päivälukiot)	1,22	1,15	1,35	**1,30**
Käyttömenot euroa/opiskelija (päivälukiot)	8 476	8 341	8 400	*
Huoneistoneliöt/opiskelija (päivälukiot)	7,1	7,6	7,4	**9,0**
Ammatillinen koulutus				
Yhteishaussa olevat tutkintotavoitteiset aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäluokasta %	32 %	34 %	35 %	**40 %**
OKM:n rahoituspäätöksen mukaisen opiskelijavuosien enimmäismäärän täyttöaste %	100 %	100 %	100 %	**100 %**
Käyttömenot euroa/opiskelijavuosi (ammatillinen koulutus yhteensä)	12 293	11 633	13 924	**13 729**
Huoneistoneliöt/opiskelijavuosi	13,3	14,9	15,8	**15,9**
Alle 20-v perustutkintoa suorittavien keskeyttämisprosentti Variassa	8,9 %	8,1 %	8,0 %	**8,0 %**

* Luku saadaan käyttösuunnitelmavaiheessa.

16
KAUPUNKIKULTTUURI JA HYVINVOINTI

Vastuuhenkilö: Riikka Åstrand **Toimielin: Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta**
Puheenjohtaja: Lauri Kaira

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	13 954	14 727	15 108	**15 108**	16 011	16 506	17 081
Menot	-95 382	-97 566	-104 401	**-102 926**	-103 955	-105 306	-106 675
Toimintakate	-81 428	-82 839	-89 293	**-87 817**	-87 944	-88 801	-89 594

Yhteistoimintaneuvotteluiden tulos on huomioitu laskennallisesti palvelualueiden henkilöstömenoissa.

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	750	2 494	2 649	**2 649**
Maksutulot	7 869	8 127	8 857	**8 857**
Tuet ja avustukset	3 263	3 521	2 979	**2 979**
Muut tulot	1 918	506	541	**541**
Sisäiset tulot	154	79	82	**82**
Tulot yhteensä	**13 954**	**14 727**	**15 108**	**15 108**
Henkilöstömenot	-40 620	-43 123	-42 978	**-41 502**
Asiakaspalvelujen ostot	-5	-1	-260	**-260**
Muiden palvelujen ostot	-11 061	-11 592	-13 161	**-13 161**
Sisäisten palvelujen ostot	-34	-472	-456	**-456**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 945	-4 595	-3 881	**-3 881**
Avustukset	-5 234	-5 189	-5 430	**-5 430**
Vuokramenot	-972	-317	-863	**-863**
Sisäiset tilavuokrat	-33 225	-32 236	-37 319	**-37 319**
Muut menot	-286	-41	-53	**-53**
Menot yhteensä	**-95 382**	**-97 566**	**-104 401**	**-102 926**
Toimintakate	**-81 428**	**-82 839**	**-89 293**	**-87 817**
Poistot	-5 583	-5 410	-3 771	**-5 670**
Vyörytykset	-5 842	-6 879	0	**0**
Tilikauden tulos	**-92 853**	**-95 128**	**-93 064**	**-93 488**

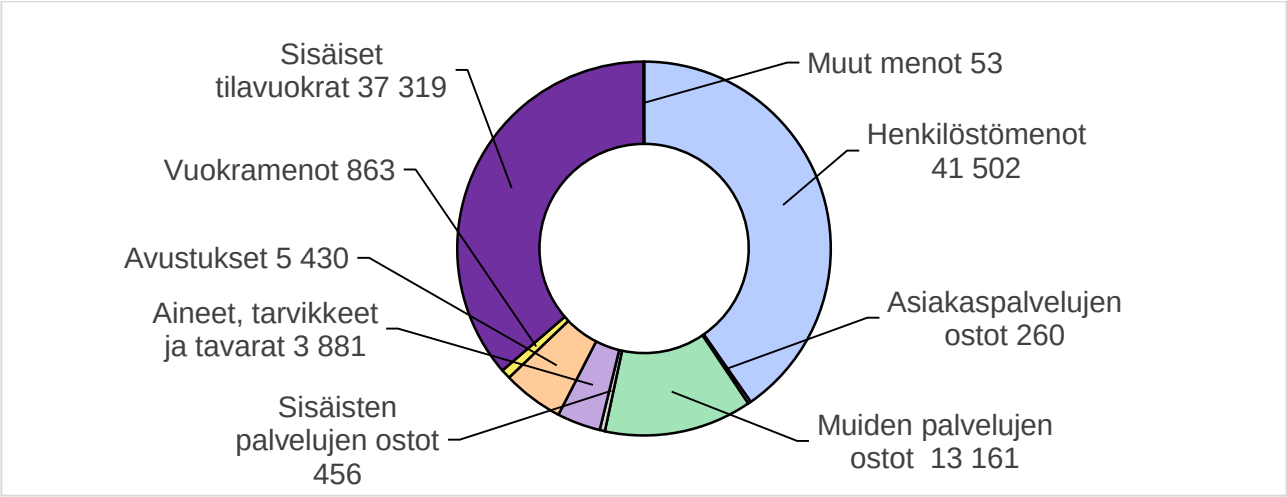

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tehtävä on huolehtia kaupungin elinikäisen oppimisen palveluiden, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden, liikuntapalveluiden sekä nuoriso- ja yhteisöpalveluiden järjestämisestä. Toimiala valmistelee ja panee täytäntöön kaupunkikulttuurin hyvinvoinnin lautakunnan toimivaltaan kuuluvia asioita.

Keväällä 2026 laadittiin toimialan toimintaympäristöanalyysi suhteessa alkavaan strategiakauteen ja tulevaan toimintavuoteen 2027. Vantaan vahvuuksina tunnistettiin monikulttuurisuuden rikastama kaupunkikulttuuri, yhteisöllisyyden merkitys resilienssiä tuottavana voimavarana ulkoisissa uhkatilanteissa, uusien elämyskohteiden tarjoama potentiaali Vantaan kiinnostavuuden kehittämiseen sekä uuden kaupunkistrategian ja hyvän yhteistyön tarjoama innostus.

Haasteina nähtiin edelleen asukkaiden mielenterveyden ongelmat ja voimakas eriarvoistuminen sekä toimitilaverkon korjaustarpeiden kasvu. Talouden tilanne uhkaa sekä valtiontalouden leikkausten kautta järjestökenttää että asukkaiden luottamusta omaan tulevaisuuteensa. Esiin nousi myös ruudun ääressä vietetty liiallinen aika, mikä haastaa monia asioita, kuten asukkaiden fyysistä liikkumista tai mielenterveyttä. Asunnottomuus on lisääntynyt voimakkaasti valtakunnallisesti ja myös Vantaalla.

Toimintaympäristön haasteisiin toimialalla vastataan panostamalla laadukkaisiin palveluihin, strategisen tason tapahtumatoiminnan kehittämiseen ja uusien elämyskohteiden valjastamiseen vetovoiman valteiksi. Kotoutumista edistetään kehittämällä kaikkien palveluiden saavutettavuutta. Harrastamisen edistämistä jatketaan määrätietoisesti. Uusi kaupunkistrategia ja siitä laadittu Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimeenpanosuunnitelma tarjoavat työlle erinomaisen pohjan.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan roolia kaupunkistrategian toimeenpanossa on kirkastettu toimialan omalla kaupunkistrategian toimeenpanosuunnitelmalla. Toimiala panostaa strategiakaudella Hyvän elämän Vantaan painopisteessä erityisesti yhteisöllisyyden edistämiseen sekä asukkaiden omaehtoisen tekemisen ja omien vahvuuksien löytämisen mahdollistamiseen. Vetovoimaisen Vantaan osalta panostetaan elämysten ja tapahtumien merkitykseen osana elinvoimaa ja asukkaisiin aktiivisina toimijoina: harrastajina, liikkujina ja oppijoina. Tasapainoisen kasvun Vantaata toimiala edistää kaikille saavutettavien palveluiden ja inspiroivien monimuotoisten oppimisympäristöjen avulla.

Kaupungin talouden tasapainottamisohjelman myötä toimialalle on asetettu talousarviokehyksessä 1,25 milj. euron lisäsopeuttamistavoite vuodelle 2027. Toimialan talousarvioesityksessä on huomioitu tavoitteen edellyttämät sopeutustoimet ja niiden eurovaikutukset tuloihin ja menoihin. Jatkossa sopeutustoimien valmistelussa ja toimeenpanossa arvioidaan niiden vaikutukset lapsiin ja nuoriin,

eri väestöryhmien yhdenvertaisuuteen, alueiden välisiin hyvinvointieroihin sekä palvelujen saavutettavuuteen. Ennaltaehkäisevien ja matalan kynnyksen palvelujen jatkuvuus turvataan.

Kaupungin vuoden 2027 strategisissa vuositavoitteissa erityisesti kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialaa koskee tavoite tapahtumien roolin kirkastaminen strategisella tasolla ja elinvoiman edistämiseksi, johon vastataan uudenlaisen tapahtumatoimiston työllä. Samoin pyritään lisäämään kävijöitä kaupungin omissa elämyskohteissa. Koululaisten luku- ja kielitaitoa pyritään vahvistamaan erityisesti kirjaston kouluyhteistyön avulla. Kotoutumisen edistämisessä vahvistetaan aikuisten perusopetusta laajentamalla sitä ja kehittämällä sitä entistä paremmin opiskelijoiden tarpeisiin vastaavaksi. Havukosken toimintakeskus Halosta kehitetään innostava nuorten toimintakeskus, joka on valtakunnallinen edelläkävijä nuorten vapaa-ajan kentällä.

Ensi vuonna toimialla panostetaan strategisten vuositavoitteiden lisäksi erityisesti yhteisöllisyyden ja hyvien väestösuhteiden edistämiseen. Vantaasta rakennetaan harrastustoiminnan edelläkävijä, jossa jokaisella lapsella on mieleinen ja laadukas ohjattu harrastus. Vieraskielinen väestö halutaan voimakkaammin palvelujen käyttäjiksi, mikä tarkoittaa kaikkien palveluiden saavutettavuuden kehittämistä. Toimialalla on menossa tilavarausjärjestelmän uudistusprojekti, minkä myötä kaupungin tilojen vapaa-ajan käyttöä kehitetään myös laajemmin. Tavoitteena on saada kaikki kaupungin tilat käyttöön mahdollisimman laajasti.

Vuoden 2027 keskeisin valmistuva toimitila ja uusi palvelu on Elmon uimahalli. Rakentaminen on käynnissä Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo -hankkeen Oivallustentalon sekä Ojapuiston koulun liikuntahallin osalta. Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalon peruskorjaus käynnistyy alkuvuonna 2027. Myyrmäen uimahallin peruskorjaus- laajennuksesta laaditaan hankesuunnitelma.

Kaupunkitasoinen hyvinvointisuunnitelma valmistellaan päätöksentekoon syksyllä 2026. Ensi vuonna toimeenpannaan laajasti hyvinvointisuunnitelman tavoitteita eri toimialoilla ja palveluissa.

Järjestöyhteistyön ja avustusten osalta viestintää on parannettu muun muassa verkkosivujen sisältöä selkeyttämällä. Syksyn 2026 aikana kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi tuodaan osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja järjestöyhteistyötä määrittävät periaatteet ja painopisteet, joiden pohjalta työtä jatketaan valtuustokauden loppuun.

Kaupungin tapahtumallisuuden ja tapahtumatoiminnan kehittäminen keskitetään uuteen tapahtumatiimiin, jonka toiminta käynnistyy vuonna 2026. Tapahtumatiimin myötä kaupunki siirtyy aktiiviseksi tapahtumien mahdollistajaksi, parantaa tapahtumatoiminnan edellytyksiä ja tapahtuma-alan palveluita sekä vahvistaa kumppanuuksia aktiivisella verkostotyöllä. Tapahtumatoimintaa kehitetään kaupungin ilmasto- ja ympäristötavoitteiden mukaisesti sekä yhdenvertaisuus ja saavutettavuus huomioiden.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	655	689	**718**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	262	228	**195**
Henkilöstön kokonaismäärä	917	917	**913**

* Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

16 10
Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-83	-128	-127	**-127**	-128	-130	-132
Toimintakate	-83	-128	-127	**-127**	-128	-130	-132

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-68	-83	-82	**-82**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-15	-45	-45	**-45**
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	**0**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	0	0	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	**0**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-83**	**-128**	**-127**	**-127**
Toimintakate	**-83**	**-128**	**-127**	**-127**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	83	128	0	**0**
Tilikauden tulos	**0**	**0**	**-127**	**-127**

Toiminnan kuvaus

Toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut kuuluvat kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan alaisuuteen. Toimialalle on varattu määrärahat lautakunnan menoihin. Lautakunta kokoontuu kuukausittain joko perinteisesti Vantaan kaupungintalolla, tai vaihtelevissa sijainneissa eri puolilla kaupunkia.

Päätettävien asioiden lisäksi lautakunta tutustuu kokouksissaan, seminaareissaan ja matkoillaan kaupungin sisäiseen toimintaan ja eri sidosryhmien toimintaan.

Vuonna 2027 jatketaan uuden lautakunnan perehtymistä toimialan palveluihin ja toimitiloihin.

16 21
Yhteiset palvelut

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	1 274	1 685	1 785	**1 785**	1 892	1 950	2 018
Menot	-7 563	-6 134	-6 360	**-6 300**	-6 363	-6 446	-6 530
Toimintakate	-6 290	-4 450	-4 575	**-4 516**	-4 472	-4 496	-4 511

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	0	1 640	1 740	**1 740**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	1 274	45	45	**45**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**1 274**	**1 685**	**1 785**	**1 785**
Henkilöstömenot	-3 721	-2 514	-2 525	**-2 465**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	-260	**-260**
Muiden palvelujen ostot	-1 076	-1 190	-1 171	**-1 171**
Sisäisten palvelujen ostot	-9	-434	-418	**-418**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-241	-68	-65	**-65**
Avustukset	-47	0	0	**0**
Vuokramenot	-24	28	-75	**-75**
Sisäiset tilavuokrat	-2 257	-1 957	-1 836	**-1 836**
Muut menot	-188	0	-10	**-10**
Menot yhteensä	**-7 563**	**-6 134**	**-6 360**	**-6 300**
Toimintakate	**-6 290**	**-4 450**	**-4 575**	**-4 516**
Poistot	0	-1	1	**-9**
Vyörytykset	2 822	3 283	0	**0**
Tilikauden tulos	**-3 468**	**-1 168**	**-4 574**	**-4 525**

Toiminnan kuvaus

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto sekä yhteiset palvelut. Yhteiset palvelut -yksikkö koostuu asiantuntijoista, jotka vastaavat keskitetyistä talous- ja hallintopalveluista, suunnittelusta ja kehittämisestä sekä viestinnästä ja palvelumarkkinoinnista. Toimialan yhteisten palveluiden erityistehtäviä ovat järjestöyhteistyön ja avustusten valmistelun koordinointi, järjestötilojen toiminnallinen hallinnointi sekä vaikuttamistoimielinten toiminnan koordinointi.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan yhteisiin palveluihin sijoittuvat myös kaupunkitasoiset tehtävät hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, osallisuuden sekä tapahtumien kehittämisen ja koordinoinnin osalta. Toimialan yhteiset palvelut vastaavat Kuusijärven palvelukokonaisuuden hallinnoinnista.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Yksikkö tuottaa toimialalle kuuluvat tukipalvelut palvelualueille, kaupungin johdolle ja päätöksentekoon. Yhteiset palvelut kehittää yhteisiä prosesseja ja käytäntöjä toimialalla ja varmistaa yhteistyön ja yhteisten tavoitteiden toteutumisen.

Kaupunkitasoista hyvinvointisuunnitelmaa 2026–2030 toimeenpannaan eri toimialojen vuositavoitteilla. Yhteistyötä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa jatketaan HYTE-neuvotteluissa ja toteuttamalla alueellista hyvinvointisuunnitelmaa. Ehkäisevässä päihdetyössä otetaan käyttöön koko valitut ikäryhmät kattavat päihdekasvatustunnit.

Kuusijärven luonto- ja virkistysalueen osalta vakiinnutetaan toiminta uudella kahvila- ja saunalipunmyyntipalveluiden sopimuskaudella. Tavoitteena on edelleen nostaa kävijämääriä verkkokaupan lipunmyynnin avulla. Kuusijärven toimintaa ja kasvavia kävijämääriä kehitetään alueen luonto- ja virkistysarvot turvaten.

Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo -hankkeessa jatketaan Oivallustentalon rakennustöitä ja Elämystentalon suunnittelua. Ensi vuonna valmistellaan Oivallustentalon palveluiden ja toiminnan organisoituminen. Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalohankkeessa palvelut muuttavat Tikkurilan kirjastotalolta väistöön tai korvaaviin tiloihin alkuvuodesta 2027. Ensi vuonna valmistellaan päätöksentekoon Myyrmäen uimahallin peruskorjaus- laajennuksen hankesuunnitelma.

Toimialan tiedolla johtamisen kehittämistä jatketaan loppuvuonna 2026 valmisteltavan vision mukaisesti. Raportointia kehitetään kaikissa toimialan keskeisissä järjestelmähankkeissa, jotta järjestelmät tuottavat dataa johtamisen tueksi. Kävijätiedon yhtenäistämistä ja käytön kehittämistä jatketaan.

Syksyn 2026 aikana kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi tuodaan osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja järjestöyhteistyötä määrittävät periaatteet ja painopisteet, joiden pohjalta työtä jatketaan valtuustokauden loppuun. Tavoitteena on asukkaiden tyytyväisyys osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiinsa, osallisuuden kokemuksen sekä yhteisöllisyyden vahvistaminen ja yhteiskunnallisen aktiivisuuden lisääminen. Järjestöyhteistyössä keskitytään järjestöjen toimintamahdollisuuksien vahvistamiseen erityisesti tilojen yhteiskäytön kanssa. Henkilökunnan osaamista asukkaiden osallisuuden edistämisessä ja asukaskuulemisen järjestämisessä tuetaan mm. koulutuksin. Syksyllä 2026 aloitetaan toimialojen osallisuussuunnitelmien päivittäminen. Suunnitelmissa tarkennetaan osallisuuden, yhteisöllisyyden ja järjestöyhteistyön tavoitteita niin kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin kuin muidenkin toimialojen osalta. Digitaalisia osallistumismahdollisuuksia kehitettäessä turvataan myös vaihtoehtoiset osallistumisen tavat sekä eri väestöryhmien yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kuusijärven palveluiden osalta käynnistyy ensimmäinen kokonainen toimintavuosi verkkokaupan kanssa, jolloin pystytään kehittämään ennakoivammin myyntiä ja markkinointia.

Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo -hankkeessa edetään Oivallustentalon rakentamisvaiheeseen. Palvelumuotoilua tehdään osana hanketta ja oppeja käytetään myös Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalon peruskorjaus- ja muutoshankkeessa.

Asukasosallisuutta ja yhteisöllisyyttä vahvistetaan yhteisöbudjetoinnin avulla. Uusi toimintamalli korvaa aiemman osallistuvan budjetoinnin, ja sen erityisenä tavoitteena on segregaation ehkäisy nimetyillä suuralueilla. Kullekin alueelle varataan budjetti, jonka puitteissa voidaan toteuttaa yhteisöllisiä tapahtumia, toimintaa eri kohderyhmille sekä alueen toimintaa tukevia hankintoja. Lisäksi kehitetään Erätauko-dialogien ja digitaalisten alustojen hyödyntämistä, koulutetaan kaupungin henkilökuntaa ja vahvistetaan vaikuttamistoimielinten edustavuutta.

Järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä tiivistetään ja siihen liittyvää viestintää parannetaan. Sähköisen avustusten hakujärjestelmän kehittäminen jatkuu. Toimialan järjestötilojen hallinnoinnin ja prosessin uudistamisella rakennetaan yhtenäinen, läpinäkyvä ja saavutettava toimintatapa järjestöjen tilatarpeiden tukemiseksi.

Tapahtumatiimi aloittaa työskentelyn kaupungin tapahtumallisuuden kehittämiseksi johtavan tapahtuma-asiantuntijan johdolla.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	31	37	**37**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	4	0	**0**
Henkilöstön kokonaismäärä	35	37	**37**

* Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Kaupunkikulttuurin yhteisten palvelujen henkilöstö/ toimialan henkilöstö %	3,4	3,9	4,1	**4,1**
Tulot Kuusijärven saunapalveluista	-	-	1 640 000	**1 740 000**
Kuusijärven saunojen kävijämäärät	140 000	-	190 000	**170 000**
Kuusijärven alueen käyntimäärä *	420 000	-	550 000	**550 000**

* Kävijälaskurin mukaan.

16 33
Kulttuuri- ja kirjastopalvelut

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	754	903	841	**841**	891	919	951
Menot	-22 383	-23 956	-24 564	**-24 206**	-24 448	-24 766	-25 088
Toimintakate	-21 630	-23 053	-23 724	**-23 365**	-23 557	-23 847	-24 137

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	22	91	91	**91**
Maksutulot	105	259	339	**339**
Tuet ja avustukset	333	350	208	**208**
Muut tulot	268	202	202	**202**
Sisäiset tulot	26	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**754**	**903**	**841**	**841**
Henkilöstömenot	-9 549	-10 417	-10 233	**-9 875**
Asiakaspalvelujen ostot	-3	-1	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-3 435	-3 446	-4 218	**-4 218**
Sisäisten palvelujen ostot	-10	-23	-22	**-22**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 856	-2 429	-1 959	**-1 959**
Avustukset	-1 393	-1 420	-1 452	**-1 452**
Vuokramenot	-220	-145	-84	**-84**
Sisäiset tilavuokrat	-5 892	-6 075	-6 596	**-6 596**
Muut menot	-26	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-22 383**	**-23 956**	**-24 564**	**-24 206**
Toimintakate	**-21 630**	**-23 053**	**-23 724**	**-23 365**
Poistot	-929	-1 139	-13	**-1 069**
Vyörytykset	-2 316	-2 730	0	**0**
Tilikauden tulos	**-24 874**	**-26 922**	**-23 737**	**-24 434**

Toiminnan kuvaus

Vantaan Kulttuuri- ja kirjastopalvelut on taiteen, kulttuurin, historian ja lukutaidon asiantuntijaorganisaatio. Se vastaa kulttuuritoiminnoista, joilla edistetään paikallista ja alueellista elinvoimaa, kansainvälistä toimintaa, kulttuurista vuorovaikutusta sekä kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta sekä monipuolista käyttöä. Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualue ylläpitää ja kehittää vantaalaisten mahdollisuuksia henkiseen ja sisältörikkaaseen hyvinvointiin, sivistykseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen sekä asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamiseen.

Vantaan monimuotoistuvan väestön kiivas kasvutahti edellyttää palveluiden lisäämistä. Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden resurssit eivät ole kasvaneet väestön kasvun kanssa samassa suhteessa, kuten ei myöskään henkilöstömäärä. Tästä syystä palveluita ei ole tasaisesti tarjolla kaikilla alueilla eikä kaikille käyttäjäryhmille. Tämä johtaa asukkaiden väliseen epätasa-arvoon. Palvelujen alueellista saatavuutta parannetaan ja resursseja kohdennetaan tunnistettujen palvelutarpeiden perusteella siten, että alueiden ja väestöryhmien välisiä hyvinvointieroja pyritään kaventamaan.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Vantaa on kasvupaineistaan ja vähäisistä julkisista resursseista huolimatta virkeä ja uudistusvoimainen kulttuurikaupunki, jolla on monipuolinen ja rikas historia sekä uniikkeja kulttuurikohteita. Kuvataiteen saralla taidemuseo Artsin ja sen laajan julkisen taiteen kokoelmien ohella muita merkittäviä arjen rikastuttajia ovat Laila Pullisen veistospuisto ja kotimuseo Hakunilan suuralueella ja Risto Vilhusen veistospuisto Sotungissa. Molemmat veistospuistot ovat ainutlaatuisia ja kiehtovia ja henkilöityvät niissä asuneisiin ja työskennelleisiin taiteilijoihin. Vantaan kaupunki haluaa kehittää molempien kohteiden toimintaa avustusten, tiiviin yhteistyön ja ulkopuolisen rahoituksen turvin.

Kaupunkilaisten kulttuurielämää monipuolistaa muiden toimijoiden ja festivaalien ohella kolme ammattimaisesti korkeatasoista esittävän taiteen tahoa - Vantaan Viihdeorkesteri, Tanssiteatteri Raatikko ja Vantaan teatteri - jotka nauttivat kaupungin merkittävien toiminta-avustusten lisäksi myös valtionosuusrahoitusta. Vantaan Viihdeorkesteri, jonka kotisali on Kulttuuritalo Martinuksessa, tunnetaan korkeasta taiteellisesta tasostaan ja yhteistyöstään tunnettujen kotimaisten solistien ja kapellimestarien, mutta myös ulkomaisten artistien kanssa.

Tikkurilassa, Silkkitehtaan tiloissa toimivat Raatikko ja Teatteri Vantaa tarjoavat teatterikokemuksia sekä aikuisille että nuorille ja lapsille. Molemmilla teattereilla on useiden vuosikymmenten mittainen historia, uskollinen yleisö ja ainutlaatuinen asema vantaalaisen kulttuurikentän rikastuttajina.

Yhteistyötä elinvoimapalvelujen (Business Vantaa) ja kaupunkiympäristön toimialan kanssa tiivistetään, jotta kulttuuri- ja kirjastopalvelujen tarjontaa edistetään tulevina vuosina. Kulttuurikohteiden määrä ja aktiivinen taide- ja kulttuuritapahtumatoiminta lisää myös Vantaan veto- ja pitovoimaa uusien ja nykyisen asukkaiden kohdalla.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tikkurilan kirjastotalon remontti käynnistyy alkuvuodesta 2027. Kirjastopalvelut siirtyvät väistötiloihin Tikkurilan keskustassa, kirjastoautot siirtyvät uusiin pysyviin tiloihin Koivukylään ja kokoelmapalvelut väistötiloihin Hiekkaharjuun. Väistön aikana Tikkurilan tulevan, uudistetun talon toimintojen suunnittelu jatkuu yhteistyössä lastenkulttuurin ja musiikkiopiston kanssa.

Jumbon kirjasto (avattu lokakuussa 2026) vahvistaa Vantaan kirjastoverkon kokonaisuutta. Jumbo tavoittaa uusia asiakkaita kirjastopalvelujen pariin ja vahvistaa Vantaan kaupungin näkyvyyttä.

Lukutaitotyö jatkuu aktiivisena yhteistyössä koulujen, varhaiskasvatuksen ja muiden kumppaneiden kanssa. Vuosina 2026–2027 kirjasto keskittyy erityisesti alakouluikäisten lasten ja heidän perheidensä tavoittamiseen. Lisäksi valmistellaan laajassa yhteistyössä suuntaviivat Vantaan lukutaitotyölle.

Pääkaupunkiseudun Helmet-kirjastojen yhteistyö kehittyy edelleen kirjastojärjestelmän uudistamisen myötä. Uuden kirjastojärjestelmän käyttöönotolla tavoitellaan entistäkin parempaa asiakaskokemusta ja kirjastojen toiminnan tehostamista.

Taidemuseo Artsin julkisen taiteen hankkeet, kuten Ratikan, Oivallusten talon, Tikkurilan osaamiskampuksen sekä Tikkurilan kirjastopuiston taidehankkeiden teossuunnittelu etenee ja osa teoksista siirtyy toteutusvaiheeseen. Kesällä 2026 tehtyjen julkisen taiteen kokoelman inventointien pohjalta luodaan konservointisuunnitelma, jota toteutetaan ensimmäistä kertaa vuosien 2026–2027 aikana. Konservointisuunnitelman laatii Artsin elokuussa 2026 työnsä aloittanut julkisen taiteen konservaattori. Vuosien 2026–2027 aikana valmistuvat julkisen taiteen periaatteet ja julkisen taiteen prosessien kehitystyötä jatketaan.

Artsin näyttelytoiminnassa nostetaan vuonna 2027 esille teemoina demokratiaa ja Artsin profiilin mukaisesti performanssia ja esityksellisyyttä. Demokratian teemoja käsittelevä Hauras pinta - näyttely avautuu marraskuussa 2026 ja jatkuu eduskuntavaalien yli toukokuun loppuun 2027. Artsin pitkän tähtäimen kehittämissuunnitelma julkistetaan alkuvuodesta 2027 ja saman vuoden aikana ryhdytään valmistelemaan Artsin kokoelmapoliittisen ohjelman päivitystä. Artsin profiilia tukeva Museoviraston

rahoittama hanke kokoelmapoisto performatiivisena eleenä valmistuu alkuvuodesta 2027. Kehittämissuunnitelmassa kiinnitetään erityistä huomiota Artsin vetovoimaan, kutsuvuuteen ja lähiympäristön viihtyisyyteen Myyrmäessä yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Kaupunginmuseon toiminta uudistui monella osa-alueella vuoden 2026 aikana. Håkansbölen kartanomuseo avattiin kesäkuussa 2026 peruskorjattuun kartanon päärakennukseen. Kartano ja sen miljöö toimivat ympärivuotisena museokohteena, joka palvelee niin kaupunkilaisten virkistyspaikkana kuin seudullisena matkailukohteena. Vuonna 2027 kartanomuseon toimintaa, tapahtumia, palveluita ja kumppanuuksia kehitetään vuoden 2026 kokemusten pohjalta. Tikkurilan toimipisteessä on esillä uusi pysyvä näyttely Vantaan muuttajat juhlavuoden valtuustopäätöksen mukaisesti. Näyttelyn avajaiset marraskuussa 2026. Vaihtuva näyttely Uskomusten Vantaa avautuu alkuvuodesta 2027. Kaupunginmuseon kokoelmat muuttivat syksyn 2026 aikana Hiekkaharjun koulun kellarikerroksesta Museoviraston kokoelma- ja konservointikeskukseen. Vuonna 2027 viimeistellään muutto ja kokoelmien järjestäminen uusissa kokoelmatiloissa. Museon kokoelmapolitiikka päivitetään vuoden 2027 aikana ja lisäksi toteutetaan kokoelmahallintajärjestelmän kilpailutus.

Vantaalla on kolme lastenkulttuurikeskusta: Toteemi Myyrmäessä, Pessi Tikkurilassa ja Pyykkitupa Hakunilassa. Niissä toteutetaan näyttelyitä, esityksiä, työpajoja, harrastustoimintaa ja tapahtumia. Niiden kautta varmistetaan myös lastenkulttuurin alueellista saavutettavuutta.

Vantaan kulttuurilapset -toimintaa kehitetään edelleen, jotta jokainen Vantaalle syntyvä lapsi vanhempineen pääsee maksuttomien kulttuuripalveluiden piiriin. Toiminnan keskeiset tavoitteet ovat perheiden hyvinvoinnin lisääminen sekä asukkaiden kulttuurisen yhdenvertaisuuden edistäminen. Toimintaan saadaan mukaan vuonna 2027 jo 5. ikäluokka ja se palvelee kaikkia vantaalaisia 0–4-vuotiaita perheineen.

Tempo-orkesteritoiminnan avulla kehitetään saavutettavaa musiikin harrastustoimintaa koulupäivän yhteydessä. Tempo-orkesterit tavoittavat lapsia ja perheitä, joille musiikin harrastaminen ei muuten olisi mahdollista. Orkesterien rinnalla toimivat myös muut Tempo-pedagogiikkaa hyödyntävät toimintamuodot, kuten Tempo-kuorot, Tempo-valinnaisaine ja hankerahoituksella toteutettavat Tempo-työpajat.

Kulttuuritapahtumia kehitetään suunnitelmallisesti yhdessä kaupunkilaisten, kaupungin toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Tiukasta taloustilanteesta huolimatta tavoitteena on tuottaa yhteisöllisiä, monikielisiä ja osallistavia tapahtumia kaikille kaupunkilaisille vähintään vuoden 2026 tasoisesti.

Kulttuuritalo Martinuksen, Lumosalin, Mosaiikkisalin ja Kino Myyrin ohjelmatoimintaa kehitetään siten, että ne huomioivat sekä lähiyhteisön tarpeet matalan kynnyksen tapahtumiin että kaupunkitasoiset tavoitteet tuoda Vantaalle korkeatasoisia kulttuurielämyksiä.

Martinuksen toiminta muuttui uuden tapahtumapuiston myötä ympärivuotiseksi. Tämä mahdollistaa maltillisen tulotavoitteen noston. Lumosalissa hyödynnetään talon uusittua tekniikkaa elokuvien ja valotaiteen esittämisessä ja pyritään tulotavoitteen nostoon ohjelmastrategiaa kehittämällä. Mosaiikkisalin tunnettuutta tapahtumatilana vahvistetaan.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	186	203	**204**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	33	19	**18**
Henkilöstön kokonaismäärä	219	222	**222**

* Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Kirjastopalvelut				
kävijät	1 823 105	1 847 544	1 900 000	**1 900 000**
aineistolainojen määrä	2 708 851	2 898 664	2 900 000	**2 900 000**
aineistolainaus/asukas	11	11	11	**11**
aineistomääräraha euroa/asukas	5,32	5,54	5,58	**5,46**
toimintamenot/asukas	46,80	43,74	45,84	**48,07**
Kulttuuripalvelut				
Kaikkien kulttuuritapahtumien yleisömäärä *	349 324	433 808	360 000	**380 000**
Kulttuuripalveluiden bruttoyksiköiden tulot (euroa) / asukas	2,09	1,98	1,18	**2,39**
Avustukset, euroa/asukas	5,67	5,57	5,53	**5,56**
Kävijämäärä kaupunginmuseossa **	30 979	38 435	23 500	**27 000**
Kävijämäärä taidemuseossa + Galleria K	17 663	17 616	15 000	**16 000**
Käyttömenot euroa/asukas	40,93	43,93	44,66	**46,02**

* Vuodesta 2025 alkaen myös kirjaston tapahtumat.
** Luku sisältää Håkansbölen kartanon kävijämäärän 10.6.2026 lähtien.

16 34
Liikunta

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	5 908	6 271	6 136	**6 136**	6 502	6 703	6 937
Menot	-33 710	-33 692	-37 815	**-37 519**	-37 894	-38 387	-38 886
Toimintakate	-27 803	-27 421	-31 679	**-31 383**	-31 392	-31 684	-31 949

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	2	0	0	**0**
Maksutulot	4 841	5 147	5 677	**5 677**
Tuet ja avustukset	723	858	193	**193**
Muut tulot	309	229	229	**229**
Sisäiset tulot	34	37	37	**37**
Tulot yhteensä	**5 908**	**6 271**	**6 136**	**6 136**
Henkilöstömenot	-8 877	-9 465	-9 108	**-8 812**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-3 248	-3 483	-3 950	**-3 950**
Sisäisten palvelujen ostot	-8	-8	-8	**-8**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 328	-1 140	-1 138	**-1 138**
Avustukset	-1 664	-1 636	-1 761	**-1 761**
Vuokramenot	-607	-592	-611	**-611**
Sisäiset tilavuokrat	-17 949	-17 369	-21 240	**-21 240**
Muut menot	-31	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-33 710**	**-33 692**	**-37 815**	**-37 519**
Toimintakate	**-27 803**	**-27 421**	**-31 679**	**-31 383**
Poistot	-4 038	-3 758	-3 363	**-3 843**
Vyörytykset	-3 335	-3 932	0	**0**
Tilikauden tulos	**-35 175**	**-35 111**	**-35 042**	**-35 226**

Toiminnan kuvaus

Liikunnan palvelualue vastaa kaupungin liikuntapalveluiden kehittämisestä ja järjestämisestä, liikuntapaikkojen ylläpidosta ja kehittämisestä sekä liikuntajärjestöjen ja urheiluseurojen toiminnan tukemisesta. Palvelualueen perustehtäviin kuuluvat myös työikäisten ja senioreiden ryhmäliikunnan sekä Korttelilliigan ja Senioriliigan järjestäminen, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen liikunnan kehittäminen, koululaisten uimaopetus, kuntalaisten elintapaneuvontapalvelut sekä erilaiset hankekokonaisuudet.

Liikuntakäyttäytyminen ja terveystottumukset alkavat muotoutua jo varhaisella iällä ja fyysiseen aktiivisuuteen sekä palveluiden käyttöön vaikuttavat tekijät vaihtelevat eri-ikäisillä. Tämän vuoksi liikuntapalveluiden kehittämisessä pyritään hyödyntämään enenevissä määrin ennaltaehkäisyä, elinkaariajattelua sekä fyysisesti passiivisten aktiivista palveluohjausta.

Liikuntaseurojen toimintaa tuetaan jakamalla avustuksia ja osoittamalla liikuntapaikkoja seurojen käyttöön. Liikunnan palvelualueen tilavarausyksikkö hallinnoi palvelualueen tilojen ohella päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten tilojen vapaa-ajan käyttöä ja hoitaa toimialan keskitettyjä tilavarauspalveluita. Liikunnan palvelualue toimii myös aktiivisena yhteistyökumppanina liikunta- ja urheilutapahtumien järjestäjätahojen kanssa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Palvelualueen tavoitteena on luoda edellytyksiä fyysisesti aktiiviseen elämäntapaan tarjoamalla liikunnan harrastamisen mahdollisuuksia elämänkaaren kaikissa vaiheissa. Työtä tehdään Liikkumisohjelmassa esitettyjen toimenpiteiden kautta. Työikäisten ja senioreiden ryhmäliikunnan painopisteenä on palvelutarjonnan lisääminen ikääntyneen väestönosan kasvaessa. Keskeisenä painopisteenä on myös ennaltaehkäisevien elintapaneuvontapalveluiden lisääminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Lasten ja nuorten osalta aikaisempina vuosina käynnistettyä yhteistyötä esimerkiksi kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä hyvinvointialueen kanssa jatketaan ja tiivistetään edelleen.

Vahvistamme koko elämänkaaren vaiheet kattavaa palvelukokonaisuutta hyödyntäen osittain hankerahoitusta kehitystyössä sekä jalkauttaen toimiviksi osoittautuvia toimintamalleja. Kasvatuksen ja opetuksen kanssa yhteistyössä toteutettuja liikkuvan päiväkodin, koulun ja opiskelun kokonaisuuksia jatkokehitetään. Kehittämishankkeiden ja harrasteliikunnan kohdeavustuksen kautta pyritään synnyttämään uusia matalan kynnyksen harraste- ja perheliikuntamahdollisuuksia. Kaupunki tunnistaa vahvemmin matalankynnyksen harrastustoiminnan erilaiset tarpeet ja kohderyhmät sekä mahdollistaa myös kilpatason ulkopuolisen eli niin sanotun ”höntsä-harrastamisen” tarpeet lapsilla, nuorilla, aikuisilla, eläkeläisillä ja perheillä. Matalan kynnyksen harrastusliikunnan järjestämistä tuetaan tilahuojennuksin ja kohdeavustuksin. Avustusten hakuprosessia sujuvoitetaan uudistamalla palvelualueen avustusperiaatteita.

Liikunnan palveluverkon kehittämisen lähtökohtana on luoda liikunnallista elämäntapaa edistävä arkiympäristö erityisesti liikunnan lähipalveluita ja alueellisia palveluita tuottamalla. Kehittämistä ohjaa liikuntapaikkasuunnitelma, joka on hyväksytty vuosille 2026–2035. Tulevien vuosien liikuntarakentamisen kehittämiskohteet painottuvat lähiliikuntapuistojen ja -paikkojen rakentamishankkeisiin, koulujen ja päiväkotien pihojen liikuntamahdollisuuksien kehittämiseen, nykyisten liikuntapaikkojen peruskorjauksiin, Tikkurilan urheilupuiston kehittämiseen sekä Elmon ja Kivistön urheilupuistojen suunnitteluun. Liikuntakiinteistöt alkavat olla elinkaareltaan peruskorjauksen tarpeessa ja tämä tuo paineita tulevien vuosien investointitarpeeseen.

Tavoitteena on, että jokaiselta asuinalueelta löytyy monipuolinen ulkoliikuntapaikka, jossa viihtyvät sekä lapset että aikuiset. Leppäkorven liikuntahalli valmistuu vuodenvaihteessa 2026–2027. Elmon uimahalli valmistuu kesän 2027 kynnyksellä. Ojapuiston liikuntahallin rakentaminen käynnistyy. Myyrmäen uimahallin peruskorjaus- ja laajennushankkeessa tehdään toteutussuunnittelua. Liikuntaolosuhteiden edistämiseksi selvitetään lisäksi kumppanuushankkeiden toteuttamismahdollisuuksia. Yksityinen Elmon jäähalli avautuu vuoden 2027 aikana.

Liikunnan palvelualue on vuosittain mukana toteuttamassa ja mahdollistamassa olosuhteita luomalla erilaisia liikunta-, kulttuuri- ja muita yleisötapahtumia Vantaalla. Tavoitteena on lisätä kiinnostusta ja myönteisyyttä liikuntaa, vapaa-ajan palveluita ja kaupunkia kohtaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupungin kiivas kasvutahti edellyttää palveluiden saavutettavuuden parantamista. Liikuntapalveluiden resurssit eivät ole kasvaneet samassa suhteessa kuin kaupungin asukasmäärä ja tarpeet. Tästä syntynyt jatkuva tehostamisen tarve aiheuttaa kuormittumista ja palveluiden saatavuuden heikkenemistä.

Liikuntapaikkojen palveluverkko laajenee, uusia lähiliikuntapaikkoja rakennetaan ja vanhoja kohteita perusparannetaan. Nykyinen henkilöstöresurssi ei riitä kattamaan hoidettavan kokonaisuuden kunnossapito- ja palvelutarvetta. Vantaalla on kasvava tarve uusille liikuntaolosuhteille ja nämä joudutaan toteuttamaan pääasiassa yksityisinä. Liikuntapalvelut tukee uusien yksityisten liikuntaolosuhteiden syntymistä neuvonnan keinoin. Uudet yksityiset liikuntatilat lisäävät painetta seuroille jaettavan tilojen vuokratuen määrärahan korottamiselle. Erityisryhmien liikuntamahdollisuuksia parannetaan toteuttamalla soveltavan liikunnan kehittämissuunnitelmassa määriteltyjä toimenpiteitä.

Liikkuva opiskelu -toiminnassa keskitytään erityisesti ennaltaehkäisevän elintapaneuvonnan – hyvinvointivalmennuksen – toteuttamiseen ja jatkokehittämiseen. Liikkuva koulu -toiminnassa kehitetään peruskoulun Move!-mittauksien prosessia hyödynnettäväksi yläkoulun liikuntaneuvonnan toteuttamisessa. Tavoitteena on myös välituntiliikunnan kehittäminen sekä harrastustoiminnan ja liikunnan harrastuspolkujen luominen.

Varhaiskasvatuksen opetusryhmille tarjottavaa motoristen perustaitojen kehittymiseen liittyvää Taitis-toiminta pyritään vakiinnuttamaan ja mahdollisuuksien mukaan laajentamaan.

Elintapaneuvonnan palvelukokonaisuuden osalta käyttöön otetaan soveltuvin osin liikuntaneuvonnan mallit perheille, erityisryhmille (toimintarajoitteiset henkilöt), ikääntyneille sekä tehostetaan kutsuntojen kautta kutsuntaikäisten ohjautumista liikuntaneuvonnan palveluihin.

Lasten uimataidon ja vesipätevyyden kehittämistoimenpiteitä jatketaan parantamalla uinninopetuksen järjestämistä esiopetuksessa ja peruskoulussa sekä tiivistämällä yhteistyötä paikallisten seurojen kanssa lasten vapaa-ajalla tapahtuvan uimataidon oppimisen edellytysten parantamiseksi.

Liikunnan palvelualueen tiedolla johtamista kehitetään ja sähköisen asioinnin mahdollisuuksia parannetaan digisuunnitelman mukaisesti. Kaupungin tilavarauspalvelua kehitetään yhteistyössä eri palvelualueiden kanssa ja tilavarausjärjestelmä kilpailutetaan.

Liikunnan palvelualue vastaa kaupungin liikkumisohjelmassa määritettyjen kaupunkitasoisten toimenpiteiden tavoitteiden toimeenpanon koordinoinnista yhteistyössä kaupungin muiden palvelualueiden kanssa.

Vantaalle laaditaan huippu-urheilustrategia kaupungin aseman vahvistamiseksi merkittävänä ja monipuolisena urheilukaupunkina.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	152	156	**176**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	29	27	**7**
Henkilöstön kokonaismäärä	181	183	**183**

* Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Kokonaiskulut, euroa/as.	126,55	132,23	128,84	**146,65**
Toimintatuotot, euroa/as.	22,00	23,17	23,98	**26,06**
Avustukset, euroa/as.	6,07	6,53	6,25	**6,75**
– avustettava jäsenmäärä, % asukkaista	18 %	22 %	23 %	**20 %**
Uimahallikäynnin (sis. myös kuntosalikäynnit) kustannus, euroa/käynti	9,24	8,56	8,00	**9,00**
– uimahallien verorahoitusosuus, %	81 %	81 %	78 %	**78 %**
Toimitilaneliöt, m²	92 161	91 954	91 954	**101 650**
Sisäliikuntatilojen varausaste, %	61 %	61 %	63 %	**63 %**

16 35
Nuoriso- ja yhteisöpalvelut

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	2 136	2 125	2 357	**2 357**	2 497	2 574	2 664
Menot	-17 368	-18 515	-20 083	**-19 742**	-19 939	-20 199	-20 461
Toimintakate	-15 232	-16 390	-17 726	**-17 385**	-17 442	-17 624	-17 797

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	706	633	688	**688**
Maksutulot	17	18	18	**18**
Tuet ja avustukset	1 358	1 452	1 629	**1 629**
Muut tulot	54	9	5	**5**
Sisäiset tulot	2	13	16	**16**
Tulot yhteensä	**2 136**	**2 125**	**2 357**	**2 357**
Henkilöstömenot	-8 557	-10 295	-10 536	**-10 195**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-1 887	-1 835	-1 912	**-1 912**
Sisäisten palvelujen ostot	-5	-8	-8	**-8**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-311	-407	-377	**-377**
Avustukset	-1 758	-1 814	-1 898	**-1 898**
Vuokramenot	-109	361	-89	**-89**
Sisäiset tilavuokrat	-4 729	-4 517	-5 261	**-5 261**
Muut menot	-12	0	-2	**-2**
Menot yhteensä	**-17 368**	**-18 515**	**-20 083**	**-19 742**
Toimintakate	**-15 232**	**-16 390**	**-17 726**	**-17 385**
Poistot	-331	-307	-386	**-645**
Vyörytykset	-1 660	-1 934	0	**0**
Tilikauden tulos	**-17 222**	**-18 630**	**-18 112**	**-18 030**

Toiminnan kuvaus

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden tehtävänä on eri keinoin lisätä vantaalaisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä, edistää asukkaiden osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä tukea erityisesti nuorten kasvua ja kehitystä. Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden keskeisin työväline on kuntalaisten kohtaamistyö, jota tehdään mm. nuoriso- ja asukastiloilla, oppilaitoksissa ja kouluissa, kaduilla ja ostoskeskuksissa jalkautuen sekä esimerkiksi nuorten työpajoilla ja etsivän nuorisotyön palveluissa. Palvelualue tukee myös eri tavoin vantaalaisia yhteisöjä ja järjestöjä, koordinoi kaupunkitasoisesti vapaaehtoistoimintaa, valmistelee järjestöjen taloudellisia avustuksia sekä kehittää järjestöjen välistä yhteisötyötä. Yhteinen pöytä ylläpitää hävikkiterminaalia ja yhteisöllistä ruoka-aputoimintaa laajassa verkostossaan. Lisäksi palvelualue järjestää lakisääteistä rikos- ja riita-asioiden sovittelua.

Nuoriso- ja yhteisötyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Toiminta lähtee aina asukkaiden tarpeista ja toiveista käsin ja on pääosin kaikille avointa ja maksutonta. Nuoriso- ja yhteisöpalveluissa on myös kehitetty yksilöllisemmin kohdennetumpaa toimintaa vastaamaan nykyisiin yhteiskunnallisen tilanteen synnyttämiin palvelutarpeisiin. Mm. erityisnuorisotyöllä ja yksilövalmennuksella tavoitellaan erityisesti niitä nuoria, joilla on tarve yksilöllisemmälle ammatilliselle tuelle. Kohdennetussa katutyössä kohderyhmänä taas ovat rikoksilla oireilevat nuoret.

Palvelualueen toimintaympäristöön heijastuu vahvasti yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset. Erityisesti työllisyyden ja talouden heikkeneminen näkyy eri ikäisten ihmisten ja perheiden arjessa. Nuorisotiloilla ja asukastiloilla on edelleen paljon kävijöitä ja asukkaiden palvelutarpeiden ennustetaan edelleen kasvavan. Perheiden heikentynyt taloudellinen tilanne näkyy nuorisotyössä mm. nuorten nälkänä ja harrastusten puutteena. Nuorten maksuttomien harrastusten kysyntä on kasvanut. Myös nuorten aikuisten palveluissa palvelutarve on selkeästi kasvanut ja erityisesti työllistymistä tukeviin palveluihin on ajoittain syntynyt jonoja. Työpajoilla ja yksilövalmennuksessa nuorten jatkopolkujen löytyminen on myös vaikeutunut ja nuorten työttömyysjaksot ovat pitkittyneet.

Edelleen Vantaalla huolestuttaa erityisesti työn ja koulutuksen ulkopuolelle jäävien nuorten huomattavan suuri määrä. Työttömyyden lisäksi mielenterveysongelmat ja päihteiden käytöstä aiheutuvat sosiaaliset ongelmat ovat lisääntyneet ja asukkaiden kokemus palveluihin pääsystä on heikentynyt. Järjestöavustusten heikentyminen on näkynyt järjestöjen arjen toiminnassa ja moni kolmannen sektorin toimija on kertonut toimintamahdollisuuksiensa heikkenemisestä. Järjestöavustustentarve on kasvanut ja kaupungin rooli järjestöjen tukemisessa tulee olemaan tulevina vuosina aiempaa merkittävämpi.

Kaupungin asuinalueiden aluedataan on kuluvan vuoden aikana paneuduttu palvelualueella aiempaa tarkemmin ja asuinalueiden eroavaisuudet näkyvät selkeästi alueiden asukkaiden tilannetta kuvaavissa tiedoissa. Hyvinvointierot ovat kasvaneet ja alueiden eriytymiskehityksestä aiheutuneet seuraukset ovat näkyvissä myös nuoriso- ja yhteisöpalveluiden eri kohderyhmissä. Joillakin alueilla asukastilojen ja nuorisotilojen kävijäkunnassa näkyy enemmän erityisen haastavassa elämäntilanteessa olevia asukkaita. Ihmisten heikko tilanne näkyy mm. kasvaneena nälkänä ja ruoka-avun verkostossa kasvavina kävijämäärinä. Aluejohtoryhmissä on käsitelty monitoimijaisessa verkostossa eri asuinalueiden keskeisimpiä kehittämistavoitteita ja suunniteltu niihin yhdessä toimenpiteitä. Aluejohtoryhmätyöskentely on mahdollistanut alueiden tilanteiden kokonaisvaltaisemman tarkastelun ja tiivistänyt yhteistyötä alueen eri toimijoiden kesken. Nuoriso- ja yhteisöpalveluissa aluemalliin ja aluejohtoryhmiin on sitouduttu vahvasti, ja palvelualueen omaa johtamisrakennetta on päivitetty aluemallin tiedonkulun varmistamiseksi.

Kuluvan vuoden aikana on tehty myös muutoksia palvelualueen toimipisteisiin ja lakkautettu mm. Katrinebergin kartanossa toiminut asukastila. Tikkurilan asukastila on siirretty toimimaan Liidon monitoimitaloon 1.kerrokseen samoihin tiloihin nuorisopalveluiden toimintojen kanssa. Etsivä nuorisotyö ja katutyön yksikkö ovat joutuneet muuttamaan uusiin tiloihin sisäilmaongelmien vuoksi. Myös kolme nuorisotilaa on siirtynyt uusiin toimitiloihin, joten tilamuutokset ovat olleet palvelualueella keskeisessä roolissa kuluvan vuoden aikana. Tilamuutokset ovat aiheuttaneet myös järjestöille haasteita löytää toiminnalleen korvaavia tiloja. Uhka- ja väkivaltatilanteet sekä erilaiset järjestyshäiriöt julkisissa tiloissa ovat edelleen olleet yleisiä ja vaikuttaneet myös työntekijöiden työhyvinvointiin. Palvelualueella työntekijöiden sairaspoissaolot ovat myös lisääntyneet. Henkilöstöresurssien ja tilaverkoston muutoksissa turvataan nuorten mahdollisuus turvalliseen aikuiskontaktiin sekä matalan kynnyksen palvelujen alueellinen saavutettavuus. Muutosten vaikutuksia nuorten hyvinvointiin, turvallisuuteen ja alueelliseen yhdenvertaisuuteen seurataan.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden tavoitteita on vuodelle 2027 suunnattu ja tarkennettu vahvemmin kaupungin uuden strategian mukaisiksi. Aiemmin valmistunut palvelualueen oma visio tähtää kaupungin yhteisöllisen hyvinvoinnin vahvistamiseen, joten kaupungin uuteen strategiaan on ollut nuoriso- ja yhteisöpalveluissa helppo sitoutua. Keskeisiä teemoja nuoriso- ja yhteisöpalveluissa ovat edelleen yhteisöllisyys, yhdenvertaisuus, palveluiden parempi saavutettavuus sekä työllistymisen tukeminen. Hyvän elämän Vantaa –strategiatavoitteen toteutumiseksi yhteisöllisyyttä vahvistetaan olemalla aktiivisesti mukana asuinalueiden tapahtumissa ja tukemalla kuntalaisia eri tavoin tapahtumien ja omaehtoisen toiminnan järjestämisessä. Nuoriso- ja yhteisöpalveluissa vahvistetaan edelleen yhteisöllisen työn osaamista ja hankeavustuksilla kehitetään mm. uusia yhteisötyön toimintamalleja. Kohtaamispaikka –avustuksen kriteereitä on tarpeen vuonna 2027 päivittää, jotta avustuksella voidaan tehokkaammin lisätä alueen asukkaiden yhteisöllisyyttä. Lisäksi järjestöjä halutaan palvella entistä paremmin omaehtoisen toiminnan tukemiseksi mm. neuvomalla kuntalaisia aktiivisesti tilojen ja avus-

tusten hyödyntämisessä. Erityisesti ikäihmisiä halutaan tukea vahvemmin toiminnan järjestämisessä. Eläkeläisjärjestöjen keväällä 2026 lakkautetun kulttuuritoiminta-avustuksen vaikutukset huomioidaan, senioritoimintaan kohdennetaan toiminta-avustuksia ja avustusprosessia helpotetaan. Lasten ja nuorten harrastamista tuetaan lisäämällä matalan kynnyksen harrastuksia.

Vetovoimainen Vantaa –tavoitteen saavuttamiseksi jatketaan houkuttelevien yhteisöllisten monitoimitilojen kehittämistä eri alueilla. Palvelualue on myös vahvasti mukana kehittämässä uudenlaista järjestötilatukea ja uuden tukimuodon käyttöönottoa. Palvelualueen hallinnassa olevien tilojen monipuolista käyttöä helpotetaan ja tilojen yhteiskäyttöä tehostetaan. Lisäksi palvelualueella valmistaudutaan Oivallustentalon käyttöönottoon olemalla mukana monitoimitilan toimintakäytäntöjen suunnittelussa.

Kestävän kasvun Vantaaseen liittyvät tavoitteet ovat nuoriso- ja yhteisöpalveluiden toiminnassa keskeisiä. Palvelualueella jatketaan vuonna 2027 kaupunkitasoisen aluemallin toteuttamista ja erityisenä tavoitteena on hyödyntää aluemallin kautta syntyvää dataa paremmin palveluiden tiedolla johtamisessa. Aluejohtoryhmien myötä syntyvä monialainen ja monitoimijainen yhteistyö on keskeistä alueellisen eriytymisen pysäyttämiseksi. Kotoutumista edistetään vahvistamalla nuorisotyön ja asukastilojen roolia kotoutumisen palveluprosesseissa ja tuottamalla tietoa palveluista aiempaa saavutettavammin. Lisäksi palvelualue osallistuu hyvien väestösuhteiden edistämiseen väestösuhdekyselystä nousseiden kehittämistarpeiden mukaisesti. Työllistymisen tukemiseksi toteutetaan kestävän työllistämisen mallia erityisesti asukastiloilla sekä Yhteisen pöydän terminaalilla. Nuorten aikuisten palveluissa tavoitteena on lisätä nuorten valmennuspaikkoja sekä työpajoilla että yksilövalmennuksessa. Lisäksi palvelualue osallistuu työelämä- ja yrittäjäkasvatuksen toteuttamiseen osana nuorisotyötä.

Palvelualueen sisäisen johtamismallin kehittämisessä keskeistä on horisontaalinen johtaminen ja palveluyksiköiden välinen työskentely, jotta muutosohjelmista johdetut tavoitteet saadaan vietyä kaikilla tasoilla maaliin. Systeemisen johtajuuden tueksi palvelualueen laajan johtoryhmän roolia edelleen vahvistetaan ja erityisesti kiinnitetään huomiota työkykyjohtamisen osaamiseen. Näillä keinoin tuemme myös kaupungin strategisia menestystekijöitä. Talouden tasapainottaminen edellyttää palvelualueen henkilöstöresurssien uudelleen kohdentamista ja henkilöstömitoituksen tarkastelua kaikissa yksiköissä. Palvelualueen tilaverkostoa on myös syytä yhä tarkastella pidemmällä aikavälillä ja pyrkiä löytämään tehokkaampia tilaratkaisuja.

Alueellisessa nuorisotyössä yksikkörakenteita kehitetään niin, että työntekijäresurssien käyttöä eri nuorisotiloissa voidaan tehostaa. Tavoitteena on myös organisoida kohdennettu nuorisotyö uudelleen työmuodon tehostamiseksi. Pakkalan alueelle kehitetään kesäksi 2027 koko perheille kohdentuvaa toimintaa yhdessä palvelualueen muiden yksiköiden kanssa. NEET –toimenpidesuunnitelmaa edistetään edelleen eri toimijoiden välisenä yhteistyönä, ja työn ja koulutuksen ulkopuolella olevin nuorten palvelupolkuja tehostetaan. Yhteisöpalveluissa tarkastellaan vuoden 2027 aikana asukastilaverkostoa erityisesti henkilöstöresurssien riittävyyden näkökulmasta. Martinlaakson yhteisötilan vakiinnuttaminen on myös ratkaistava vuoden 2027 aikana. Sovittelutoimisto siirtyy vuoden 2027 alusta oikeusministeriön hallinnonalalle Oikeuspalveluvirastoon, mikä aiheuttanee joitakin muutoksia toiminnan organisoinnille.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Palvelualueella ei ole tiedossa merkittäviä toimintaan vaikuttavia muutoksia vuoden 2027 aikana. Keskeisimmät muutokset tulevat liittymään lähinnä talouden tasapainottamiseen ja sen edellyttämiin muutoksiin organisaatiossa tai palveluiden järjestämisessä. Uusia palveluavauksia ja toimintoja käynnistellään vain mahdollisten hankerahoitusten turvin. Erityisesti Hakunilan alueella olisi toiveena käynnistää uusi nuorten työllistymiseen tähtäävä ESR –projekti, mikäli rahoitus saadaan varmistumaan. Myyrmäessä nuoriso- ja yhteisöpalvelut osallistuvat yhdessä Helsingin Diakonissalaitoksen kanssa Claim Back the streets –kokonaisuuden toteuttamiseen. Havukoskella syksyllä 2026 käynnistyvän nuorten toimintakeskuksen kanssa aloitetaan yhteistyötä ja erityisesti tavoitteena on saada Havukoskelle uudenlaista asukasvirtaa muista kaupunginosista. Nuorisoalan osaamiskeskus jatkaa toimintaansa vielä maaliskuulle 2027.

Nuorten työpajatoiminnan kehittämisessä keskeisenä tavoitteena on vuoden 2026–2027 hankekaudella edelleen erityisesti vieraskielisten nuorten tavoittaminen ja työllistymisen tukeminen. Nuorten työpajatoiminnassa valmistaudutaan mahdolliseen lakimuutokseen liittyen kuntouttavan työtoiminnan järjestämisvastuuseen. Työpajoilla on valmius tuottaa uudenlaista kuntouttavaa palvelua, mikäli lakimuutokset antavat tähän mahdollisuuden. Koulunuorisotyössä kehitetään yhdenvertaisuutta tukevia toimintamalleja Lupa- ja valvontaviraston (LVV) rahoituksella jo syksyllä 2026 alkaneessa hankkeessa. Oppilaitosnuorisotyössä jatkuu edelleen opiskelijoiden vapaa-ajantoiminnan tukeminen ja siihen liittyvän vertaistoiminnan kehittäminen. Vuonna 2025 käynnistynyt Asunto kaikille –hanke yhdessä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen (VAKE) kanssa jatkaa työtä pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi vielä vuoden 2027 aikana. Hankkeessa käynnistetty asunnottomuuden vähentämiseksi koottu strategisen tason verkosto aloittelee toimintaansa vuoden 2027 aikana. Asunnottomuuden ennaltaehkäisemiseksi jatketaan myös asumisneuvontatyötä Valtion tukeman asuntorakentamisen keskuksen (Varke) rahoituksella. Asumisneuvonnan vakiinnuttaminen tulee ratkaistavaksi vuoden 2027 aikana.

Kehittämishankkeet vuonna 2027:

- Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen (LVV)
- Ala-asteella tapahtuvan koulunuorisotyön kehittämishanke (LVV)
- Oppilaitosnuorisotyön vertaistoimintahanke (LVV)
- Etsivä nuorisotyö Vantaalla (LVV)
- Wau mikä mahis! (LVV)
- Asumisneuvonta (Varke)
- Pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseen liittyvä Asunto kaikille -hanke yhteistyössä HVA:n kanssa (YM)
- Ruoka-avun valtionavustushanke (THL)
- Yhdenvertaisuuden nuorisoalan osaamiskeskus (OKM)

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	157	173	**173**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	52	43	**38**
Henkilöstön kokonaismäärä	209	216	**211**

* Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Nuorisotyössä kohdatut nuoret *	-	-	190 000	**200 000**
Nuorisotilojen ulkopuoliset käyttäjät *	-	-	45 000	**45 000**
Majoitusvuorokaudet leirialueilla (Kukonnotko ja Palajärvi)	6 030	6 492	7 000	**4 400**
Nuorten työpajavalmennukseen (yksilö- ja ryhmävalmennus) osallistuneet *	-	-	1 000/ 400	**450**

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Etsivään nuorisotyöhön tulleet ilmoitukset/aktiiviset asiakkuudet *	-	-	1 000	**1 000/ 600**
Muut nuorten aikuisten palveluissa kohdatut nuoret *	-	-	60 000	**60 000**
Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden avustusta saaneiden tahojen määrä *	-	-	155	**155**
Nuoriso- ja yhteisöpalvelujen avustukset €/asukas	7	7	7	**7**
Asukastilojen kävijämäärä vuodessa yhteensä *	-	-	170 000	**130 000**
Yhteisen pöydän ruoka-avun verkoston tavoittamat ihmiset/vko *	-	-	5 000	**5 500**
Yhteisen pöydän käsittelemä ruokahävikki kiloina/vuosi *	-	-	700 000	**600 000**

* Uusi tunnusluku 2026 alkaen.

16 37
Elinikäinen oppiminen

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	3 882	3 744	3 991	**3 991**	4 229	4 359	4 511
Menot	-14 273	-15 141	-15 452	**-15 032**	-15 182	-15 379	-15 579
Toimintakate	-10 391	-11 397	-11 461	**-11 041**	-10 953	-11 020	-11 068

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	20	130	130	**130**
Maksutulot	2 907	2 702	2 823	**2 823**
Tuet ja avustukset	849	861	949	**949**
Muut tulot	14	21	60	**60**
Sisäiset tulot	92	29	29	**29**
Tulot yhteensä	**3 882**	**3 744**	**3 991**	**3 991**
Henkilöstömenot	-9 849	-10 350	-10 493	**-10 073**
Asiakaspalvelujen ostot	-1	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-1 401	-1 595	-1 866	**-1 866**
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-209	-550	-342	**-342**
Avustukset	-372	-320	-320	**-320**
Vuokramenot	-11	31	-4	**-4**
Sisäiset tilavuokrat	-2 399	-2 317	-2 386	**-2 386**
Muut menot	-30	-41	-41	**-41**
Menot yhteensä	**-14 273**	**-15 141**	**-15 452**	**-15 032**
Toimintakate	**-10 391**	**-11 397**	**-11 461**	**-11 041**
Poistot	-285	-205	-10	**-104**
Vyörytykset	-1 437	-1 694	0	**0**
Tilikauden tulos	**-12 113**	**-13 296**	**-11 472**	**-11 145**

Toiminnan kuvaus

Elinikäisen oppimisen palvelualue vastaa Vantaalla vapaan sivistystyön, aikuisten perusopetuksen, maahanmuuttajakoulutuksen, taiteen perusopetuksen sekä harrastusten Suomen mallin toiminnan järjestämisestä ja kehittämisestä. Palvelukokonaisuus tukee lasten ja nuorten tavoitteellista taide- ja kulttuurikasvatusta sekä tarjoaa perusopetuksen oppilaille maksuttomia harrastusmahdollisuuksia koulupäivän jälkeen.

Lisäksi palvelualue vastaa taiteen perusopetuksen avustusvalmistelusta sekä Lasten ja nuorten juhlarahaston kautta jaettavasta harrastustuesta. Harrastustuen tavoitteena on turvata yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua harrastustoimintaan sekä edistää lasten ja nuorten hyvinvointia, osallisuutta ja kotoutumista. Tuen avulla ehkäistään eriytymistä ja mahdollistetaan pitkäjänteinen harrastaminen myös silloin, kun perheen taloudellinen tilanne voisi muutoin rajoittaa osallistumista.

Vantaan aikuisopisto on yksi Suomen suurimmista kansalaisopistoista. Se järjestää vuosittain noin 2 400 kurssia lähes 40 toimipisteessä eri puolilla Vantaata noin 47 000 osallistujalle. Kurssitarjonta tukee kaupunkilaisten osaamista, hyvinvointia ja elinikäistä oppimista. Aikuisopisto tarjoaa mahdollisuuksia itsensä kehittämiseen, yhteisöllisyyteen ja laadukkaisiin kohtaamisiin. Opistossa työsken-

telee noin 40 vakituista työntekijää ja 400 tuntiopettajaa vuosittain. Kurssitarjontaa kehitetään asiakaspalautteen perusteella, ja sähköisiä palveluita parannetaan jatkuvasti. Vapaan sivistystyön opetuksessa jatketaan opintopistekurssien kehittämistä. Näiden kurssien kautta hankittu osaaminen voidaan kirjata valtakunnalliseen KOSKI-tietovarantoon, jolloin opiskelija voi hyödyntää suorituksia myös tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Tämä sujuvoittaa ja joustavoittaa yksilöllisiä opintopolkuja.

Maahanmuuttajakoulutus ja aikuisten perusopetus edistävät kotoutumista ja koulutuksellista tasaarvoa. Aikuisopiston suomi toisena kielenä -kursseille osallistuu vuosittain yli 7 000 henkilöä, ja opetusta tarjotaan eri tasoilla, myös etänä. Opisto järjestää myös yleisten kielitutkintojen mukaisia kielikokeita ja kehittää toimintaa Opetushallituksen ja Opetus- ja kulttuuriministeriön tukemien hankkeiden avulla.

Aikuisten perusopetus tarjoaa noin 300 opiskelijalle mahdollisuuden suorittaa peruskoulu ja jatkaa toiselle asteelle. Koulutuksen tarve kasvaa Vantaalla. 1.8.2025 alkaen koko kaupungin aikuisten perusopetus keskitettiin Aikuisopistolle, mikä tukee palveluiden yhtenäisyyttä. Toimintaa kehitetään yhteistyössä eri toimialojen ja sidosryhmien kanssa, mm. aloittamalla aikuisten perusopetus Vantaan vankilassa.

Taiteen perusopetus tarjoaa tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää opetusta Opetushallituksen opetussuunnitelmien perusteiden mukaisesti. Opetus antaa valmiuksia itseilmaisuun sekä taiteen alan jatko-opintoihin hakeutumiseen.

Vantaan musiikkiopisto antaa musiikin laajan ja yleisen oppimäärän mukaista opetusta pääasiassa lapsille ja nuorille. Vuosittain opetuksessa on noin 2 000 oppilasta, ja opetustunteja kertyy yli 50 000. Opisto järjestää vuositasolla noin 300 konserttia ja tapahtumaa, jotka tavoittavat lähes 16 000 kävijää. Soiton- ja laulunopiskelijoita on noin 1 200 ja varhaisiän musiikkikasvatuksessa noin 700 lasta. Avoimella osastolla järjestetään maksupalveluperusteista opetusta noin 1 600 tuntia vuodessa. Opisto toimii 15 toimipisteessä. Opetusta annetaan myös ruotsin kielellä.

Vantaan kuvataidekoulu tarjoaa laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen opetusta viidessä toimipisteessä eri puolilla kaupunkia. Oppilaita on noin 850 ja opetustunteja noin 6 600 vuodessa. Lisäksi järjestetään noin 40 viikonloppukurssia, joihin voivat osallistua myös perheet. Kuvataidekoulu on oppilasmäärältään Suomen toiseksi suurin ja tarjoaa matalan kynnyksen osallistumismahdollisuuksia.

Oppilaaksi taiteen perusopetukseen pääsee matalalla kynnyksellä ja tavoitteena on tarjota oppilaspaikka kaikille hakemuksen lähettäneille. Myös vapaaoppilaspaikkoja on mahdollista hakea.

Harrastusten Vantaa koordinoi ja kehittää lasten ja nuorten harrastamisen kokonaisuutta Vantaalla. Kokonaisuus sisältää koulupäivän yhteydessä toteutettavan maksuttoman harrastustoiminnan, harrastamisen jatkuvuutta tukevat palvelut sekä yhteistyön kaupungin, järjestöjen, seurojen, oppilaitosten, kulttuuritoimijoiden ja muiden harrastustoimintaa järjestävien tahojen kanssa. Toimintaan osallistuu vuosittain lähes 7 000 lasta ja nuorta noin 300 harrastusryhmässä. Harrastusten Vantaa toimii osana valtakunnallista Harrastamisen Suomen mallia sekä kaupungin laajempaa harrastamisen ekosysteemiä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Elinikäisen oppimisen palvelualueen vuoden 2027 keskeisiä tavoitteita ovat kotoutumista ja osaamisen vahvistamista tukevien koulutuspolkujen kehittäminen, taiteen perusopetuksen uudistukseen valmistautuminen ja sen toimeenpanon käynnistäminen, harrastamisen saavutettavuuden ja jatkuvuuden vahvistaminen sekä palvelualueen tiedolla johtamisen kehittäminen. Tavoitteet toteuttavat kaupungin strategisia muutosohjelmia vahvistamalla hyvinvointia, osallisuutta, kotoutumista ja elinikäistä oppimista sekä ehkäisemällä eriytymistä.

Palvelualueen tehtävä on tukea vantaalaisten oppimista, osallisuutta, hyvinvointia ja kotoutumista eri elämänvaiheissa.

Uusi kotoutumislaki lisää kuntien vastuuta kotoutumista tukevien koulutusten järjestämisessä. Vantaan aikuisopisto kehittää suomi toisena kielenä -opetusta, yhteiskuntaorientaatiokoulutuksia sekä muita joustavia opintopolkuja yhteistyössä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden kanssa. Aikuisten perusopetuksen tarve kasvaa, ja koulutusta kehitetään edelleen yhteistyössä kaupungin toimialojen ja muiden sidosryhmien kanssa. Tavoitteena on vahvistaa maahanmuuttajien koulutus- ja työllistymispolkuja sekä edistää osallisuutta ja yhteiskuntaan kiinnittymistä.

Taiteen perusopetuksen lainsäädäntö uudistuu vuonna 2027. Vantaa päivittää taiteen perusopetuksen ja taidekasvatuksen avustus- ja toimintamalleja sekä täydentää omaa palvelutuotantoaan kilpailutettavilla koulutuspalveluilla. Tavoitteena on muodostaa lasten ja nuorten kannalta yhtenäinen palvelukokonaisuus, jossa kaupungin omat oppilaitokset, hankittavat palvelut, avustettava toiminta ja taidekasvatuksen harrastustoiminta täydentävät toisiaan. Uudistuksella vahvistetaan palvelujen laatua, saavutettavuutta ja lainmukaisuutta sekä tuetaan siirtymiä matalan kynnyksen harrastustoiminnan ja tavoitteellisen taiteen perusopetuksen välillä.

Harrastusten Vantaata kehitetään osana kaupungin laajempaa harrastamisen kokonaisuutta. Tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten mahdollisuuksia löytää harrastus, aloittaa harrastaminen ja jatkaa sitä pitkäjänteisesti. Erityistä huomiota kiinnitetään niihin lapsiin ja nuoriin, joiden osallistuminen harrastustoimintaan on vähäistä tai joilla on taloudellisia, kielellisiä, alueellisia tai muita osallistumisen esteitä. Taloudellisia harrastamisen esteitä vähennetään Lasten ja nuorten juhlarahastosta myönnettävällä harrastustuella. Kehittämisellä tuetaan kaupungin strategista tavoitetta lisätä lasten ja nuorten hyvinvointia, osallisuutta ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia harrastaa.

Palvelualueen tiedolla johtamista kehitetään kokoamalla yhteen tietoa palvelutarjonnasta, osallistumisesta, saavutettavuudesta ja asiakastarpeista. Tietoa hyödynnetään palveluiden kohdentamisessa, päätöksenteon tukena sekä kaupungin strategisten tavoitteiden seurannassa. Tiedolla johtamisen avulla vahvistetaan palveluiden vaikuttavuutta, saavutettavuutta ja resurssien tarkoituksenmukaista kohdentamista.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Palvelualueen keskeiset muutokset liittyvät toimintakulttuurin uudistamiseen, tilahankkeisiin sekä palveluiden ja henkilöstörakenteen sopeuttamiseen. Useat samanaikaiset toimitilahankkeet muuttavat tapaa, jolla palveluita tuotetaan ja henkilöstö työskentelee.

Aikuisopisto valmistautuu vuonna 2029 toteutuvaan muuttoon Osaamiskampukselle. Samalla rakennetaan uudenlaista toimintakulttuuria, joka perustuu toimialat ylittävään yhteistyöhön, tilojen yhteiskäyttöön sekä joustaviin palveluratkaisuihin. Vastaava muutos koskee myös muita käynnissä olevia tilahankkeita, Myyrmäen Oivallusten taloa sekä Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalon peruskorjausta. Uusissa toimintaympäristöissä siirrytään yhteiskäyttöisiin tiloihin, mikä edellyttää henkilöstöltä uudenlaista yhteistyötä, osaamisen kehittämistä ja toimintatapojen uudistamista. Muutoksen tavoitteena on parantaa tilojen käyttöastetta, lisätä eri toimijoiden välistä yhteistyötä sekä vahvistaa kuntalaisille tarjottavia palvelukokonaisuuksia.

Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalon peruskorjauksen valmistelu jatkuu. Vuonna 2027 alkavan peruskorjauksen ajaksi Musiikkiopisto ja Aikuisopiston taideopetus siirtyvät väistötiloihin Tikkurilaan. Tilaratkaisuissa painotetaan toimivuutta ja kustannustehokkuutta sekä mahdollisimman joustavaa tilojen käyttöä.

Harrastusten kokonaisuutta kehitetään hyödyntämällä laajaa tiedonkeruuta, tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä. Kehittämisen painopisteitä ovat lasten ja nuorten harrastuspolut, harrastamisen saavutettavuus ja jatkuvuus sekä harrastamisen esteiden tunnistaminen ja vähentäminen. Harrastamisen edistämisellä tuetaan lasten ja nuorten hyvinvointia, osallisuutta, kotoutumista ja myönteistä aluekehitystä. Samalla vahvistetaan kaupungin tavoitetta rakentaa eri toimijoiden yhteistyöhön perustuvaa harrastamisen ekosysteemiä.

Aikuisopiston koulutustarjontaa kehitetään vastaamaan kasvavaan ja muuttuvaan kysyntään. Erityisesti kotoutumiseen, osaamisen kehittämiseen ja työelämävalmiuksiin liittyviä koulutuspolkuja vahvistetaan. Aikuisten perusopetuksen toiminnan kehittäminen jatkuu yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Palveluiden kehittämistä tuetaan myös kansallisen ja kansainvälisen hankerahoituksen avulla. Hankkeissa kehitetään muun muassa kotoutumista tukevia koulutuspolkuja, harrastamisen saavutettavuutta sekä taiteen perusopetuksen ja kulttuurikasvatuksen toimintamalleja.

Taiteen perusopetuksessa jatketaan uuden lainsäädännön edellyttämien muutosten valmistelua sekä opetuksen saavutettavuuden, laadun ja toimintamallien kehittämistä. Samalla palveluita ja henkilöstörakennetta sopeutetaan toimintaympäristön muutoksiin, taloudellisiin reunaehtoihin ja muuttuvaan palvelutarpeeseen. Vapautuvia tehtäviä tarkastellaan kokonaisuutena, ja resursseja kohdennetaan uudelleen toiminnan tulevien tarpeiden mukaisesti. Tavoitteena on turvata laadukkaat palvelut sekä vahvistaa palvelujen kustannusvaikuttavuutta ja taloudellista kestävyyttä.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	129	120	**128**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	144	139	**132**
Henkilöstön kokonaismäärä	273	259	**260**

* Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Aikuisopisto				
aikuisopiston opiskelijat (kursseille osallistuneet)	45 531	48 442	44 000	**47 000**
opetustuntien kokonaismäärä	56 304	58 308	54 000	**55 000**
kurssien määrä	2 482	2 495	2 400	**2 400**
Maahanmuuttajakoulutuksen opiskelijat	2 342	3 347	2 100	**2 100**
aikuisten perusopetuksen opiskelijat *	204	282	230	**240**
Valtion tuntiperusteisen avustuksen osuus budjetista % **	-	-	53 %	**56 %**
oman maksutulon osuus budjetista %	31 %	26 %	23 %	**23 %**
Musiikkiopisto				
Taiteen perusopetuksen oppilaat, musiikkiopisto	1 913	1 973	1 900	**1 970**
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas, musiikkiopisto	4,17	4,17	3,85	**3,90**
Taiteen perusopetus euroa/asukas, musiikkiopisto	18,15	18,53	18,37	**19,23**
Opetustuntien määrä	48 156	51 072	50 400	**51 000**
Oman maksutulon osuus budjetista %	22	22	21	20
Valtion tuntiperusteisen avustuksen osuus budjetista %	47 %	46 %	46 %	**46 %**
Tapahtumien kävijämäärä	16 000	18 000	16 000	**16 000**

* Vuoden aikana kirjoilla olleet opiskelijat. Opintoihin kiinnittymistä, opintojen etenemistä ja valtionosuuden perustetta kuvaa paremmin suoritteet, jotka ovat kasvaneet.
** Tunnuslukua seurataan vuodesta 2026 alkaen.

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Kuvataidekoulu				
Taiteen perusopetuksen oppilaat, kuvataidekoulu	742	778	750	**750**
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas, kuvataidekoulu	1,32	1,34	1,23	**1,27**
Taiteen perusopetus euroa/asukas, kuvataidekoulu	4,66	4,73	4,57	**4,69**
Opetustuntien määrä	6 750	6 770	6 750	**6 750**
Oman maksutulon osuus budjetista %	28 %	28 %	27 %	**27 %**
Valtion tuntiperusteisen avustuksen osuus budjetista %	29 %	29 %	29 %	**30 %**

14
KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	287 125	316 660	340 345	**354 645**	365 109	372 495	380 664
Menot	-259 514	-288 468	-289 600	**-289 900**	-292 799	-296 605	-300 461
Toimintakate	27 611	28 192	50 745	**64 745**	72 310	75 890	80 203

Yhteistoimintaneuvotteluiden tulos on huomioitu laskennallisesti palvelualueiden henkilöstömenoissa.

Sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen konsernin sisällä tuo kaupunkiympäristön toimialalle kertaluonteisen tulon 14,3 milj. euroa vuodelle 2027.

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	19 678	17 891	18 481	**18 481**
Maksutulot	26 150	30 064	31 864	**31 864**
Tuet ja avustukset	1 619	307	307	**307**
Muut tulot	37 267	67 238	73 402	**87 702**
Sisäiset tulot	202 411	201 161	216 291	**216 291**
Tulot yhteensä	**287 125**	**316 660**	**340 345**	**354 645**
Henkilöstömenot	-40 098	-40 673	-39 994	**-37 394**
Asiakaspalvelujen ostot	-26 608	-37 251	-39 445	**-42 345**
Muiden palvelujen ostot	-79 097	-83 080	-83 202	**-83 202**
Sisäisten palvelujen ostot	-2 131	-1 888	-2 131	**-2 131**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 358	-28 112	-27 241	**-27 241**
Avustukset	-322	-80	-40	**-40**
Vuokramenot	-56 603	-67 519	-68 209	**-68 209**
Sisäiset tilavuokrat	-29 025	-29 252	-28 869	**-28 869**
Muut menot	-1 271	-612	-469	**-469**
Menot yhteensä	**-259 514**	**-288 468**	**-289 600**	**-289 900**
Toimintakate	**27 611**	**28 192**	**50 745**	**64 745**
Poistot	-99 686	-99 973	-107 435	**-105 569**
Vyörytykset	-9 700	-10 869	0	**0**
Tilikauden tulos	**-81 775**	**-82 650**	**-56 690**	**-40 824**

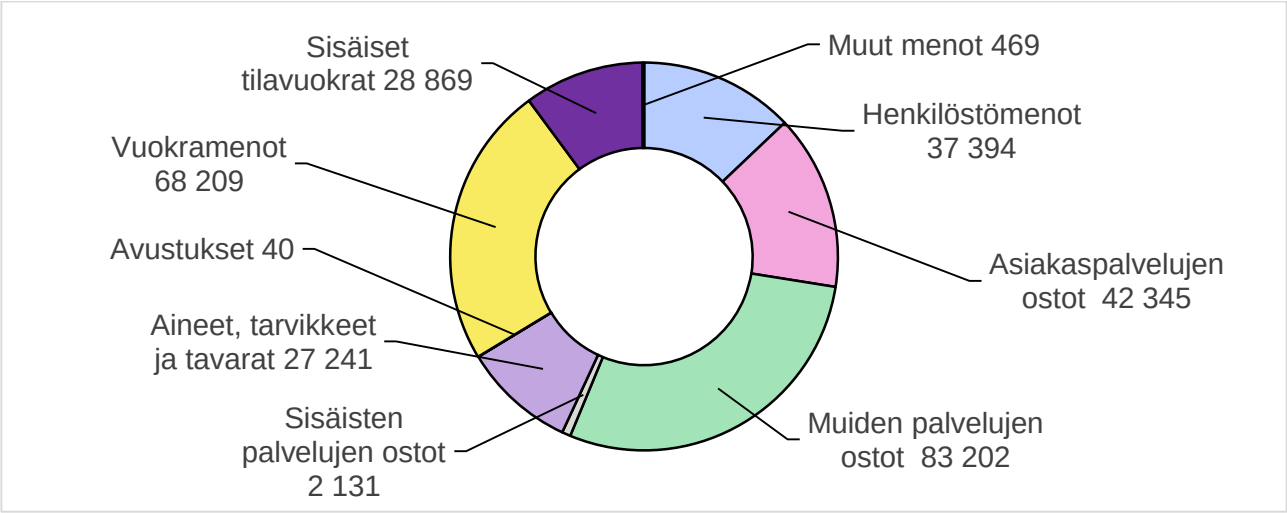

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa kaupunkiympäristölautakunnalle, sen lupajaostolle sekä kaupunkitilalautakunnalle kuuluvien asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta. Toimiala edistää Vantaan kestävää kasvua ja kaupunkikehitystä monin tavoin lähtien kaavoituksen, maankäytön, liikenteen ja julkisen kaupunkitilan suunnittelusta sen rakentamiseen, ylläpitoon ja valvontaan saakka. Toimiala vastaa myös ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta, maanhankinnasta ja luovuttamisesta sekä kaupungin toimitiloista.

Taloussuunnitelmakaudella toimintaympäristöä leimaavat kaupungin kasvun, investointien ja talouden tasapainottamisen yhteensovittaminen sekä uuden kaupunkistrategian toimeenpano.

Vantaan ratikan rakentaminen on käynnissä täysimääräisesti ja se näkyy ja kuuluu kaupungissa. Ratikkareittiä ympäröivän ratikkakaupungin kehittäminen kaavoituksesta tontinluovutukseen, yksityisten investointien mahdollistamiseen ja palveluverkon kehittämiseen saakka jatkavat ratikan rakentamisen rinnalla kaupunkiympäristön toimialan keskeisenä painopisteenä.

Rakentamisen suhdanne näyttää pieniä piristymisen merkkejä viime vuosiin nähden. Tonttivarauksia on jo vuoden 2026 aikana syntynyt ja asuinrakennushankkeita lähtenyt liikkeelle edellisiä vuosia enemmän. Ennustamista tosin edelleen vaikeuttaa globaalisti epävakaa tilanne ja sen vaikutukset. Erilaisista kansainvälisistä kriiseistä ja sodista johtuen myös rakentamisen kustannukset voivat nousta nopeasti ja ennakoimattomasti, mikä vaikuttaa investointien toteutuskustannuksiin.

Samalla toimiala jatkaa Vantaan kasvun ja investointien ohjausmallin (VAKIO) mukaisten kasvun ja investointien ohjauskäytäntöjen vakiinnuttamista. Malli kokoaa yhteen maankäytön, asuntotuotannon, väestökehityksen, palveluverkon ja investointien suunnittelun sekä tukee tasapainoista kasvua, kustannustehokkaita investointeja ja toimialojen välistä yhteistyötä.

Toimialan keskeisiä painopisteitä ovat kestävän ja elinvoimaisen kaupunkirakenteen kehittäminen, asuntotarjonnan ja työpaikka-alueiden edellytysten vahvistaminen, ympäristö- ja ilmastotavoitteiden toteuttaminen sekä palveluverkon edellyttämien investointien pitkäjänteinen suunnittelu. Resurssiviisautta, hiilineutraaliutta, luonnon monimuotoisuutta ja vähähiilistä rakentamista edistetään kaikilla palvelualueilla. Samalla kehitetään palvelujen tuottavuutta, tiedolla johtamista, omaisuudenhallintaa ja toimintaprosesseja kiristyvässä taloudellisessa tilanteessa.

Toimialan talouden tasapainotus jatkuu. Vuodelle 2026 tehdyn 8 milj. euron tasapainotuksen jatkoksi toimiala tasapainottaa ensi vuonna talouttaan 5,2 milj. euroa pysyvillä tulolisäyksillä ja menovähennyksillä sekä kertaluontoisesti 10 milj. euroa sosiaali- ja terveysalan kiinteistöjen myynneillä.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Kaupunkiympäristön toimialan tuloskorttiin on koottu ne tavoitteet, joilla toimiala edistää strategian toteutumista. Tuloskortti on laadittu kaupunkistrategian, strategisten ohjelmien ja strategisten vuositavoitteiden pohjalta.

Tuloskortin tavoitteet:
- Parannamme asemanseutujen turvallisuutta ja viihtyisyyttä.
- Kehitämme kaupunkikeskuksia työpaikkarakentamista vahvistamalla.
- Rakennamme ratikkaa ja edistämme ratikan mahdollistamaa kaupunkikehitystä.
- Lisäämme työllistävien yritysten ja yhteisöjen määrää Vantaalla.
- Ohjaamme alueiden asuntotarjontaa ja omistusmuotoja monipuolisempaan suuntaan.
- Lisäämme kaupunkivihreää ja lähiluonnon saavutettavuutta.
- Osallistumme myönteisen aluekehityksen kohdealueilla tehtäviin toimenpiteisiin.
- Ohjaamme ja rakennamme rakennushankkeita lakisääteistä määräystasoa vähähiilisemmäksi.
- Lisäämme luonnon monimuotoisuutta luontopositiivisuuden saavuttamiseksi.
- Vähennämme kasvihuonekaasujen määrää hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi.
- Tasapainotamme toimialan taloutta.
- Edistämme koko kaupungin talouden tasapainottamista talousohjelman tavoitteiden mukaisesti.
- Toteutamme kaavoitusta ja investointeja Vantaan kasvun ja investointien ohjausmallin (VAKIO) mukaisesti.
- Päivitämme toimialan johtamisjärjestelmän tukemaan strategisia tavoitteita ja muutosohjelmia.
- Kehitämme yrityksille suunnattujen palvelujemme prosesseja ja palvelukokemusta osana poikkihallinnollista toimintatapaa.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	608	658	**653**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	25	68	**68**
Henkilöstön kokonaismäärä	633	726	**721**

* Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

14 0 KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Tero Anttila

Toimielin: Kaupunkiympäristölautakunta
Puheenjohtaja: Sirkka-Liisa Kähärä

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	4 218	6 236	6 461	**6 461**	6 842	7 052	7 296
Menot	-16 527	-17 243	-17 104	**-16 419**	-16 583	-16 799	-17 017
Toimintakate	-12 309	-11 007	-10 643	**-9 958**	-9 741	-9 747	-9 721

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	13	6	0	**0**
Maksutulot	3 349	5 848	6 079	**6 079**
Tuet ja avustukset	472	252	252	**252**
Muut tulot	2	0	0	**0**
Sisäiset tulot	381	130	130	**130**
Tulot yhteensä	**4 218**	**6 236**	**6 461**	**6 461**
Henkilöstömenot	-13 529	-14 144	-13 986	**-13 301**
Asiakaspalvelujen ostot	-3	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-1 571	-1 861	-1 878	**-1 878**
Sisäisten palvelujen ostot	-6	-2	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-112	-226	-192	**-192**
Avustukset	-265	0	0	**0**
Vuokramenot	-99	-134	-194	**-194**
Sisäiset tilavuokrat	-885	-691	-807	**-807**
Muut menot	-56	-185	-47	**-47**
Menot yhteensä	**-16 527**	**-17 243**	**-17 104**	**-16 419**
Toimintakate	**-12 309**	**-11 007**	**-10 643**	**-9 958**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	1 898	2 155	0	**0**
Tilikauden tulos	**-10 411**	**-8 852**	**-10 643**	**-9 958**

Toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristölautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat kaupunkiympäristölautakunta, yhteiset palvelut sekä kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualue. Näiden bruttobudjetoitujen yksiköiden tulot ja menot yhteensä ovat valtuustoon nähden sitovia eriä.

14 10
Kaupunkiympäristölautakunta

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-163	-182	-172	**-172**	-174	-176	-178
Toimintakate	-163	-182	-172	**-172**	-174	-176	-178

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-146	-172	-152	**-152**
Asiakaspalvelujen ostot	-3	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-13	-9	-18	**-18**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-1	-1	**-1**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	0	0	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	**0**
Muut menot	0	0	-1	**-1**
Menot yhteensä	**-163**	**-182**	**-172**	**-172**
Toimintakate	**-163**	**-182**	**-172**	**-172**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	138	154	0	**0**
Tilikauden tulos	**-26**	**-29**	**-172**	**-172**

Toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristölautakunta vastaa muun muassa kaupunkirakenteen kokonaisvaltaisesta kehittämisestä, asema- ja yleiskaavojen valmistelusta sekä ympäristövastuullisuuden edistämisestä. Lautakunnan alainen lupajaosto toimii kunnallisena lupa- ja valvontaviranomaisena rakennuslupa-asioissa sekä ympäristönsuojelu- ja ympäristöterveydenhuoltoasioissa.

Lisäksi kaupunginhallitus on päättänyt viiden kaupunkikeskusten kehittämissuunnitelmien seuranta-ryhmän toiminnan jatkamisesta valtuustokaudella 2026–2029.

14 20
Yhteiset palvelut

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	5	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-2 825	-3 181	-3 289	**-3 156**	-3 187	-3 228	-3 270
Toimintakate	-2 821	-3 181	-3 289	**-3 156**	-3 187	-3 228	-3 270

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	3	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	2	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**5**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-2 107	-2 449	-2 254	**-2 120**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-261	-363	-490	**-490**
Sisäisten palvelujen ostot	-3	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27	-80	-63	**-63**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-23	-24	-139	**-139**
Sisäiset tilavuokrat	-401	-257	-336	**-336**
Muut menot	-4	-8	-7	**-7**
Menot yhteensä	**-2 825**	**-3 181**	**-3 289**	**-3 156**
Toimintakate	**-2 821**	**-3 181**	**-3 289**	**-3 156**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	2 791	3 156	0	**0**
Tilikauden tulos	**-29**	**-25**	**-3 289**	**-3 156**

Toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristön yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto sekä talous- ja hallintopalvelut. Talouspalvelut huolehtivat toimialan aktiivisesta talousohjauksesta sekä kehys-, talousarvio- ja käyttösuunnitelmavalmistelusta. Viestintä- ja vuorovaikutuspalvelut kehittävät, suunnittelevat ja toteuttavat toimialan viestintää ja osallisuustyötä yhteistyössä johdon ja asiantuntijoiden kanssa. Assistenttipalvelut toimivat toimialan johdon tukena asioiden ja toiminnan valmistelussa. Assistenttipalveluiden keskeisiin tehtäviin kuuluu myös palvelualueiden sisäinen asiakaspalvelu sisältäen tuen järjestelmien käyttöön sekä asiakirjahallintoon. Laki- ja valmistelupalvelut tuottavat toimialalle oikeudellisia ja hallinnollisia tukipalveluita. Lisäksi talous- ja hallintopalvelut vastaavat toimialatasoisesta kehittämisestä.

Keskitetyn yksikön keskeiset tavoitteet

Yhteisten palvelujen keskeisenä tavoitteena vuonna 2027 on valtuustokauden strategian toimeenpanon koordinointi sekä strategiaa tukevan osaamisen kehittäminen kaupunkiympäristön toimialalla.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Yhteiset palvelut tukee osaltaan toimialan vuosittaisten tavoitteiden suunnittelua ja toteutumista ja on mukana useissa kaupunkitasoisissa hankkeissa. Toimialan johtamisjärjestelmän uudistaminen on yksi vuoden 2027 keskeisistä kehittämishankkeista. Lisäksi yhteiset palvelut vastaa uuden asianhallintajärjestelmä ASKOn käyttöönoton tuesta toimialalla sekä karttapohjaisen, kaupunkitasoisen palautejärjestelmän kehittämisestä yhteistyössä Vantaa-infon sekä mittaus- ja geopalveluiden kanssa.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	31	36	**36**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	1	**1**
Henkilöstön kokonaismäärä	31	37	**37**

* Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

14 40
Kaupunkirakenne ja ympäristö

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	4 213	6 236	6 461	**6 461**	6 842	7 052	7 296
Menot	-13 538	-13 881	-13 643	**-13 091**	-13 222	-13 394	-13 568
Toimintakate	-9 325	-7 645	-7 182	**-6 630**	-6 380	-6 342	-6 272

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	11	6	0	**0**
Maksutulot	3 349	5 848	6 079	**6 079**
Tuet ja avustukset	472	252	252	**252**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	381	130	130	**130**
Tulot yhteensä	**4 213**	**6 236**	**6 461**	**6 461**
Henkilöstömenot	-11 276	-11 523	-11 581	**-11 029**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-1 296	-1 489	-1 369	**-1 369**
Sisäisten palvelujen ostot	-3	-2	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-85	-145	-128	**-128**
Avustukset	-265	0	0	**0**
Vuokramenot	-76	-110	-55	**-55**
Sisäiset tilavuokrat	-484	-434	-471	**-471**
Muut menot	-52	-177	-39	**-39**
Menot yhteensä	**-13 538**	**-13 881**	**-13 643**	**-13 091**
Toimintakate	**-9 325**	**-7 645**	**-7 182**	**-6 630**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	-1 031	-1 154	0	**0**
Tilikauden tulos	**-10 356**	**-8 799**	**-7 182**	**-6 630**

Toiminnan kuvaus

Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueella on viisi palveluyksikköä, jotka ovat ympäristökeskus, rakennusvalvonta, yleiskaavoitus, asemakaavoitus ja tietopalvelut. Lautakuntarakenteen mukaisesti kaikki palvelualueen toiminta on kaupunkiympäristölautakunnan alaista toimintaa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualue edistää resurssiviisasta, toimivaa ja elinvoimaista kaupunkia sekä kestävää rakentamista. Vantaan kilpailukykyä vahvistetaan lentokenttäkaupunkina, ja ratikkakaupungin kehittäminen etenee ratikan rakentamisen myötä. Tulevaisuudessa merkittävä osa asuntorakentamisesta sijoittuu ratikan vaikutusalueelle.

Olemme eturintamassa hiilineutraalin ja vihreän kaupunkirakenteen edistäjinä, kestävässä rakentamisessa, asukasyhteistyön toteuttajina sekä digitaalisten prosessien edelläkävijänä. Kasvun rinnalla vaalimme ympäristön arvoja ja haemme keinoja vahvistaa vantaalaista pientalojen suurkaupunkia. Asemakaavoitus varmistaa kasvavan kaupungin maankäytön ja rakentamisen edellytykset. Kaavoituksella edistetään kestävää kaupunkikehitystä, ratikkakaupungin rakentumista sekä työpaikkojen,

palveluiden ja asumisen tasapainoista sijoittumista. Tavoitteena on vetovoimainen ja kestävää liikkumista tukeva kaupunkiympäristö, joka kasvaa hallitusti ja vastaa myös eriytymiskehityksen haasteisiin.

Yleiskaavoituksen tavoitteena on edistää yleiskaava 2020:n toteutumista eri mittakaavoissa siten, että Vantaa kasvaa kestävästi arvojaan vaalien. Yleiskaavoitus laatii yleiskaavoja, osallistuu aktiivisesti seudulliseen maankäytön suunnitteluun ja valmistelee kaupungin lausuntoja seudun hankkeista.

Tietopalvelut vastaa kaavoitustietojen ja asiakirjojen hallinnollisesta päätöskäsittelystä sekä prosessien sujuvuudesta. Digitaaliset toimintatavat tukevat suunnittelua, asukkaiden tiedonsaantia ja vuorovaikutusta. Kaavoitukseen liittyvin paikkatietojen ja seuranta-aineistojen avulla edistetään tiedolla johtamista ja ylläpidetään johtamisessa käytettäviä maankäytön tilannekuvia. Paikkatieto- ja seuranta-aineistot ja maankäytön tilannekuvat tukevat tiedolla johtamista.

Rakennusvalvonta ohjaa rakentamista ja vastaa lupamenettelyistä kaupungin alueella. Ohjauksen, neuvonnan, lupakäsittelyn ja valvonnan avulla edistämme terveellistä, turvallista, kestävää ja viihtyisää rakennettua ympäristöä sekä hyvää kaupunkikuvaa.

Ympäristökeskus vastaa ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon lakisääteisistä lupa- ja valvontatehtävistä sekä eläinlääkintä- ja eläinsuojelupalveluista. Lisäksi se edistää luonnonsuojelua, ilmanlaatua, meluntorjuntaa, ilmastotyötä ja kiertotaloutta sekä seuraa ja raportoi Vantaan ympäristön tilaa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talouden ja asuntorakentamisen matalasuhdanne heijastuu edelleen vuoteen 2027 hidastaen erityisesti yksityisten asuntokaavojen etenemistä, vaikkakin rakentamisen suhdanneympäristössä odotetaan jo asteittaista piristymistä. Myöskään kaupungin asuntokaavavarantoa ei ole syytä kasvattaa tietyillä alueilla alueellisen ylitarjonnan ehkäisemiseksi. Monipuolisen asumisen kaavoittamisen ohella painopisteinä ovatkin työpaikkakaavoitus sekä ratikkakaupungin kehittämistä tukevat asemakaavat.

Toimialan uuden investointien ohjausmallin kehittäminen ja käyttöönotto jatkuu integroituen entistä syvemmin asemakaavoituksen ohjelmointiin. Uudet alueelliset tilannekuvat ja kehittämisen painopisteet tukevat asemakaavoituksen ohjelmointia.

Käynnissä ollut digitaalisten toimintamallien ja prossien kehittäminen jatkuu. Seurantaa ja viestintää kehitetään toiminnan tueksi sekä asukkaiden tiedonsaannin ja osallistumisen helpottamiseksi. Suunnittelutyökaluja ja tietojen havainnollistamista monipuolistetaan johtamisen, suunnittelun laadun ja sujuvoittamisen parantamiseksi.

Uudistuva alueidenkäyttölainsäädäntö ja digitaalisten toimintamallien kehittäminen muuttavat kaavoituksen prosesseja, järjestelmiä ja toimintatapoja. Uuden lainsäädännön arvioidaan muun muassa ehdotetun yleiskaavan ja asemakaavan aloiteoikeuden vuoksi lisäävän kaavoituksen työmäärää ja edellyttävän toimintatapojen uudistamista vuoteen 2029 mennessä. Käynnissä on yhä myös valtakunnallinen kumppanihanke, jossa testataan Vantaan aineistojen siirtymistä valtakunnalliseen RYHTI-järjestelmään.

Rakentamislain edellyttämässä rakentamislupien käsittelyaikatakuussa pysyminen ja prosessien edelleen kehittäminen jatkuu rakennusvalvonnassa vuonna 2027. Uudistuneen rakennusjärjestyksen huomioiminen yhdessä muiden säädösmuutosten kanssa edellyttää edelleen aktiivista kouluttautumista ja muutosten toimintaan siirtämistä. Omassa kehittämistyössään rakennusvalvonta hyödyntää verkostoitumista Suomen suurimpien kaupunkien rakennusvalvontojen kanssa (ns. Toptentoiminta). Tavoitteena on yhtenäiset rakentamista koskevien säädösten ja ohjeiden toimintamallit ja tulkinnat koko maassa.

Vantaan kaupunkistrategian mukaisesti pientaloasuntojen määrätavoite (aloitukset) strategiakaudella 2026–2029 on yhteensä 2 000 kpl, joiden lupakäsittelyn ja rakentamisen valvonnan ohella rakennusvalvonta ylläpitää toteuman tilastointia. Lisäksi rakennusvalvonta seuraa tilastoinnissaan työpaikkarakentamisen aloitusten kpl- ja kerrosalamäärää. Rakentamislupien yhteydessä rakennusvalvonta ohjaa ja edellyttää myös tonttikohtaisen vihertehokkuuden toteutumista pyrkien 90 prosentin toteumatasoon. Rakennusten vähähiilisyyttä seurataan rakennustuoteluettelon ja ilmastoselvityksen avulla.

Yleiskaavoituksen painopisteinä ovat kasvua ja elinvoimaa tukevien alueiden suunnittelu, seudullinen yhteistyö sekä maankäytön pitkän aikavälin ohjaus. Vuonna 2026 käynnistyivät Korson raidehankkeiden vaiheyleiskaava ja Petas-Piispankylä-osayleiskaava. Lisäksi tehdään aktiivista suunnitteluyhteistyötä naapurikuntien kanssa. Tekeillä ovat mm. Östersundomin osayleiskaava Helsingissä ja Espoon koko kaupungin kattava yleiskaava 2060. Yleiskaavoitus osallistuu myös Uudenmaan liiton VISIO-vaihemaakuntakaavan valmisteluun. Yhteistyössä Tuusulan kunnan kanssa edistetään Kiila–Ruotsinkylän kiertotalouteen perustuvan yritysalueen, Kiilan Kiertola, kehittämistä.

Yleiskaava 2020:n toteuttamissuunnitelma ohjaa kaupungin maankäytön, palveluverkon, liikennejärjestelmän ja investointien suunnittelua pitkälle tulevaisuuteen. Siinä määritellään maankäytön painopistealueet vuoteen 2035 asti ja skenaariot vuoteen 2060 asti. Yleiskaavan toteuttamissuunnitelma on ollut yhtenä lähtökohtana Vantaan uuden kasvun ja investointien ohjausmallin (VAKIO) mukaista Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelmaa 2026–2035 laadittaessa.

Yleiskaavoitus edistää resurssiviisauden, luontopositiivisuuden ja hiilineutraaliuden tavoitteita edistämällä VIVA-kehityskuvan toimenpiteitä. Strategian tavoitteiden mukaisesti lisätään kaupunkivihreää, lähiluonnon saavutettavuutta ja luonnon monimuotoisuutta. Alueellisen viherkertoimen, tonttikohtaisen vihertehokkuuden ja viheralueiden saavutettavuuden laskentaa tehdään ja sen pohjalta pyritään kaavoissa mahdollisimman hyviin ratkaisuihin. Kaavoituksessa hyödynnetään luontoselvityksiä, ja luonnon heikentymistä ehkäistään ensisijaisesti haittoja välttämällä sekä tarvittaessa kompensoimalla. Lisäksi KYLKI-hankkeessa edistetään luontopositiivisia ratkaisuja pääkaupunkiseudulla yhteistyössä yritysten kanssa.

Ympäristökeskus koordinoi kaupunkistrategian ympäristöohjelman toteutusta ja sen tavoitteiden seurantaa Ympäristövahdissa. Vuonna 2027 keskeisiä painotukset ovat päästövähennystavoitteen edellyttämät lisätoimet, kuluttamisen päästöjen vähentäminen ja kuluttamisen kasvihuonekaasupäästöjä kuvaavan KULMA-laskennan hyödyntäminen, luontopositiivisuuden edistäminen sekä ympäristömeludirektiivin mukaisen, meluntorjunnan suunnittelun tueksi laadittavan meluselvityksen valmistuminen. Suunnitteilla on myös Luontoterveys -teemavuosi.

Ympäristöterveydenhuollossa kehitetään valvontakohdepaikkatiedon hyödyntämistä karttasovelluksen avulla, joka tukee esimerkiksi talousveden häiriötilanteissa, valvonnan suunnittelussa ja seurannassa. Valvonnan riskiperusteisuutta kehitetään erityisesti terveydensuojelussa.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	143	147	**146**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	7	7	**7**
Henkilöstön kokonaismäärä	150	154	**153**

* Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Asemakaavoitettu työpaikkakerrosala netto/brutto *	-79 530 / 270 166	-7 410 / 33 070	Uusi tavoite	**50 000 netto**
Aloitetut pientaloasunnot, lukumäärä	120	145	Uusi tavoite	**300**
Luonnonsuojelualueiden osuus kaupungin maapinta-alasta **	-	7,17	10,27	**10,70**
Rakennusvalvonnan lupien käsittelyaikatakuussa pysyminen, %	Ei käytössä	Ei käytössä	100 %	**100 %**
Ratikkakaupungin vyöhykkeelle kaavoitettu kerrosala netto/brutto	77 206 / 364 592	16 590 / 55 590	100 000 netto	**100 000 netto**
Uudesta asuntokerrosalasta kestävän kasvun vyöhykkeelle sijoittuva osuus, %	79,5	14,7	80,0	**80,0**
Ympäristökeskuksen tarkastusten ja valvontatoimenpiteiden määrä yhteensä	4 906	4 821	4 900	**4 900**

* Miinusmerkkinen tarkoittaa vähenemistä nettona.
** Vuonna 2026 perustetut OECM-alueet (2,6 % lisäys) laskettu mukaan suojeltuun pinta-alaan.

14 5 KAUPUNKITILALAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Tero Anttila

Toimielin: Kaupunkitilalautakunta
Puheenjohtaja: Mari Hynninen

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Kaupunkitilalautakunta							
Tulot	282 907	310 424	333 884	**348 184**	358 267	365 443	373 368
Menot	-242 987	-271 225	-272 496	**-273 481**	-276 216	-279 807	-283 444
Toimintakate	39 920	39 199	61 388	**74 703**	82 051	85 637	89 924
Kaupunkitilalautakunta bruttoyksiköt ilman joukkoliikennettä							
Tulot	46 124	65 775	68 241	**82 541**	87 455	90 153	93 291
Menot	-79 852	-79 116	-77 528	**-75 613**	-76 369	-77 362	-78 368
Toimintakate	-33 729	-13 341	-9 287	**6 928**	11 086	12 790	14 923

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	7 138	5 931	6 527	**6 527**
Maksutulot	22 788	24 216	25 785	**25 785**
Tuet ja avustukset	1 121	55	55	**55**
Muut tulot	14 503	35 112	35 112	**49 412**
Sisäiset tulot	574	462	762	**762**
Tulot yhteensä	**46 124**	**65 775**	**68 241**	**82 541**
Henkilöstömenot	-24 714	-24 651	-24 010	**-22 096**
Asiakaspalvelujen ostot	-495	-551	-551	**-551**
Muiden palvelujen ostot	-41 351	-42 160	-40 557	**-40 557**
Sisäisten palvelujen ostot	-867	-805	-750	**-750**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 601	-5 148	-4 294	**-4 294**
Avustukset	-57	-80	-40	**-40**
Vuokramenot	-3 970	-2 571	-4 210	**-4 210**
Sisäiset tilavuokrat	-3 219	-3 071	-3 044	**-3 044**
Muut menot	-578	-79	-72	**-72**
Menot yhteensä	**-79 852**	**-79 116**	**-77 528**	**-75 613**
Toimintakate	**-33 729**	**-13 341**	**-9 287**	**6 928**
Poistot	-48 244	-44 716	-44 732	**-42 879**
Vyörytykset	-7 160	-8 014	0	**0**
Tilikauden tulos	**-89 132**	**-66 070**	**-54 019**	**-35 951**

Toiminnan kuvaus

Kaupunkitilalautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat kaupunkitilalautakunta, kadut ja puistot -palvelualue sekä kiinteistöt ja tilat -palvelualue. Näiden bruttobudjetoitujen yksiköiden tulot ja menot yhteensä ovat valtuustoon nähden sitovia eriä. Lisäksi joukkoliikenne on valtuuston nähden erikseen sitova bruttobudjetoitu yksikkö. Erikseen sitovina nettobudjetoituina yksiköinä toimivat kiinteistöt ja tilat -palvelualueen nettoyksiköt sekä varikko. Nettobudjetoitujen yksiköiden sitovuustaso valtuustoon nähden on toimintakate

14 60
Kaupunkitilalautakunta

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-97	-92	-87	**-87**	-88	-89	-90
Toimintakate	-97	-92	-87	**-87**	-88	-89	-90

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-86	-76	-71	**-71**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-11	-13	-13	**-13**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-1	-1	**-1**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	0	-1	-1	**-1**
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	**0**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-97**	**-92**	**-87**	**-87**
Toimintakate	**-97**	**-92**	**-87**	**-87**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	97	92	0	**0**
Tilikauden tulos	**0**	**0**	**-87**	**-87**

Toiminnan kuvaus

Kaupunkitilalautakunta vastaa muun muassa kaupungin rakennetun ja rakentamattoman kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista, maa- ja asuntopolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta, kaupungille kuuluvien asumisasioiden valmistelusta, toimitilajohtamisesta sekä toimitilojen hallinnoinnista ja ylläpidosta. Lisäksi lautakunta vastaa liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kehittämisestä, julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta, liikenneturvallisuustyöstä sekä kaupungin varikkotoiminnan järjestämisestä.

14 50
Kadut ja puistot

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	32 032	30 979	33 329	**33 329**	35 300	36 383	37 644
Menot	-47 458	-45 490	-45 397	**-44 207**	-44 649	-45 230	-45 817
Toimintakate	-15 426	-14 511	-12 068	**-10 878**	-9 349	-8 846	-8 174

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	6 593	5 440	6 037	**6 037**
Maksutulot	21 889	23 204	24 658	**24 658**
Tuet ja avustukset	1 119	55	55	**55**
Muut tulot	2 045	2 000	2 000	**2 000**
Sisäiset tulot	385	280	580	**580**
Tulot yhteensä	**32 032**	**30 979**	**33 329**	**33 329**
Henkilöstömenot	-13 653	-13 319	-12 629	**-11 439**
Asiakaspalvelujen ostot	-495	-551	-551	**-551**
Muiden palvelujen ostot	-23 934	-22 997	-22 948	**-22 948**
Sisäisten palvelujen ostot	-392	-260	-205	**-205**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 763	-3 647	-2 805	**-2 805**
Avustukset	-57	-80	-40	**-40**
Vuokramenot	-3 452	-2 054	-3 693	**-3 693**
Sisäiset tilavuokrat	-2 687	-2 569	-2 512	**-2 512**
Muut menot	-25	-15	-15	**-15**
Menot yhteensä	**-47 458**	**-45 490**	**-45 397**	**-44 207**
Toimintakate	**-15 426**	**-14 511**	**-12 068**	**-10 878**
Poistot	-47 898	-44 318	-44 326	**-42 476**
Vyörytykset	-4 495	-5 041	0	**0**
Tilikauden tulos	**-67 819**	**-63 871**	**-56 394**	**-53 354**

Toiminnan kuvaus

Vantaan ratikka ohjaa edelleen vahvasti kadut ja puistot palvelualueen investointikokonaisuutta. Investointibudjetti ilman Vantaan ratikkaa on 45 milj. euroa vuodessa, josta noin 10 milj. euroa kohdistetaan Vantaan ratikkaan liittyviin kohteisiin.

Yleisen alueen infran kokonaisuuden tilannekuvan muodostamista varten palvelualueelle ollaan perustamassa omaisuuden hallintaan keskittyvää toimintoa, jotta tilannekuvaa infran kehityksen osalta saadaan parannettua. Omaisuudenhallinnan kokonaisuuteen liittyy myös olennaisesti MATTI-järjestelmän ja aiempaa tehokkaampaa toiminnanohjauksen käyttöönottoa kunnossapidossa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Tarkka käyttötalouden ja investointien seuraaminen ja ohjaaminen jatkuvat aktiivisesti. Palvelualueen ja yksiköiden johtoryhmät seuraavat ja ohjaavat säännöllisesti kaikkea toimintaansa niin, että kokonaisuus pysyy määrärahojen puitteissa.

Turvallisuuden kehittäminen jatkuu koko organisaatiossa. Tällä pyritään aiempaa läpileikkaavampaan turvallisuustekijöiden huomiointiin kaikessa toiminnassa konttorilta työmaalle.

Vantaan vanhojen heikkokuntoisten juna-asemien ympäristön kunnostus alkoi Myyrmäen asemasta 2026 ja jatkuu Koivukylän asemalla. Tarkoituksena on reagoida omistamamme infran osalta tilanteeseen, jossa joukkoliikenteen matkustamisen sekä yleinen turvallisuudentunne on selvästi heikentynyt ja muodostaa uhan matkustajamäärien kehittymiselle. Tilanteen korjaaminen vaatii koko toimijakentän panostusta HSL:n, Vantaan kaupungin, VR:n, Kaupunkiliikenne Oy:n ja poliisin toimesta.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tiukkenevien resurssien myötä palvelualueen kokonaisuutta tarkastellaan ja pyritään löytämään potentiaaliset tehostamistoimenpiteet. Oman työn ja palveluiden oston tasapainoa tarkastellaan aktiivisesti.

Vantaan ratikka vaikuttaa koko palvelualueen toimintaan vielä tämän talousarvion ja suunnittelukauden aikana.

Palvelualueen kaikki taksat tarkasteltiin vuoden 2026 aikana ja ne tulevat täysimääräisesti voimaan vuoden 2027 alusta. Myös kaupungin kadunvarsipysäköinnin ilmainen ensimmäinen tunti on poistettu vuonna 2026.

Asemanseudut ovat toiminnan keskiössä ja sillä pyritään vaikuttamaan useaan strategian ohjelmaan.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	253	277	**277**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	12	53	**53**
Henkilöstön kokonaismäärä	265	330	**330**

* Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Liikenneväylien ylläpito (€/m^2)	2,40	2,50	2,45	**2,45**
Rakennetun katuvihreän ylläpito (€/m^2)	0,40	0,40	0,45	**0,40**
Rakennetun puiston (R-luokka) kunnossapito (€/m^2)	0,65	0,60	0,65	**0,60**
Maanläjitysalueille tuodut kuormat (kpl/a)	31 200	44 663	45 000	**45 000**
Korjausvelka 75 % (1 000 eur)	300 000	300 000	310 000	**310 000**

14 51
Joukkoliikenne

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	12 527	11 954	11 954	**11 954**	12 671	13 064	13 521
Menot	-53 812	-66 900	-70 900	**-73 800**	-74 538	-75 507	-76 489
Toimintakate	-41 285	-54 946	-58 946	**-61 846**	-61 867	-62 443	-62 967

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	12 527	11 954	11 954	**11 954**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**12 527**	**11 954**	**11 954**	**11 954**
Henkilöstömenot	0	0	0	**0**
Asiakaspalvelujen ostot	-26 110	-36 700	-38 894	**-41 794**
Muiden palvelujen ostot	-27 702	-30 200	-32 006	**-32 006**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	**0**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	0	0	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	**0**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-53 812**	**-66 900**	**-70 900**	**-73 800**
Toimintakate	**-41 285**	**-54 946**	**-58 946**	**-61 846**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	0	0	0	**0**
Tilikauden tulos	**-41 285**	**-54 946**	**-58 946**	**-61 846**

Toiminnan kuvaus

Korona-pandemian arvioidaan muuttaneen matkustamista pysyvästi mikä näkyy erityisesti työmatkaliikenteessä ja ruuhka-aikojen matkustusmäärissä. Vuoden 2026 lipputulojen HSL ennustaa olevan 411 milj. euroa ja matkustajamääräennuste on 399 miljoonaa nousua. Vuonna 2027 HSL tavoittelee talous- ja toimintasuunnitelmassaan 418,5 milj. euron lipputuloja. Nousuille ei ole HSL:n alustavassa talous- ja toimintasuunnitelmassa asetettu tavoitearvoa. Vuonna 2019 lipputulot olivat 383 milj. euroa ja matkustajamäärä 397 miljoonaa nousua.

HSL:n talousarvioennusteen mukaan Vantaan osuus lipputuloista vuonna 2027 on 67,5 milj. euroa. HSL:n kustannusarvio on 1 040,0 milj. euroa, Vantaan osuus on arvioitu 142,2 milj. euroksi. HSL:n arvioidaan saavan tukia 4,8 milj. euroa, josta Vantaan osuus on 0,9 milj. euroa. HSL arvioi, että vuoden 2026 lopussa HSL-kuntien yhteenlaskettua HSL-ylijäämää on kertynyt 7,9 milj. euroa, josta Vantaan osuus on 4,0 milj. euroa. Talousarvioesityksessä HSL esittää, että Vantaa käyttää ylijäämiä 1,3 milj. euroa vuonna 2026. HSL:n arvioidaan laskuttavan vuonna 2026 Vantaalta noin 72,5 milj. euroa, joka ylittää Vantaan joukkoliikennebudjetin kehyksen. Kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä joukkoliikenteen määrärahaa on lisätty 2,9 milj. euroa. Loput kulut katetaan lipunmyyntituloilla ja avustuksilla. Vantaa on antanut HSL:n 2027–2029 talousarvioesityksestä erillisen lausunnon 2026 syyskaudella.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Katujen ja puistojen palvelualue edistää kestävää liikkumista ja resurssiviisautta osana hiilineutraalin kaupungin tavoittelua. Joukkoliikenteen kehittäminen ja matkustajamäärän lisääminen taloudellisten reunaehtojen puitteissa edistävät tavoitteita. Sähköbussien määrä kasvaa HSL:n kilpailutusten myötä, ja kaupunki huolehtii tarvittavasta latausinfrasta. Joukkoliikenne tukee myös liikkumisen tasa-arvoa. Vantaa toivoo HSL:n luovan mittariston, jonka avulla voidaan seurata tasa-arvon edistymistä joukkoliikenteessä niin iän, sukupuolen kuin asuinalueen perusteella. Joukkoliikenteen kehittämisessä korostuvat myös toimijoiden yhteistyö erityisesti liikenneympäristön ja asemien turvallisuuden parantamisessa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

HSL-alueen joukkoliikenteen matkustajamäärät ovat palautuneet lähes koronapandemiaa edeltäneelle tasolle, vaikka matkustuskäyttäytymiseen ja kulkutapojen kysyntään ovat vaikuttaneet uudet joukkoliikennehankkeet. Vuonna 2027 joukkoliikenteen suurin haaste on Junatien metrosillan uusiminen, jonka aiheuttama pitkä metrokatko ja korvaavan liikenteen rajallinen kapasiteetti heikentävät palvelutasoa tilapäisesti sekä lisäävät kustannuksia. Ensi vuonna touko-joulukuun välisenä aikana metro liikennöi lännen suunnasta Hakaniemeen saakka ja idästä Herttoniemeen.

Viime vuosina Vantaan joukkoliikenteeseen on aiheutunut suuria muutoksia mm. uusien linjastosuunnitelmien mukaisten runkolinjojen liikennöinnin myötä. Joukkoliikennettä kehitetään yhteistyössä HSL:n kanssa seuraten linjastomuutosten vaikutuksia, parantaen matkaketjuja sekä kehittämällä pysäkki- ja pyöräpysäköinti-infraa. Myös sähköpotkulautojen käytön ohjausta jatketaan yhteistyössä valtion, pääkaupunkiseudun kuntien, yritysten ja asukkaiden kanssa. Vantaan ratikan rakentamisen aikaiset vaikutukset joukkoliikenteeseen pyritään pitämään mahdollisimman vähäisinä, muutokset linjojen liikennöinnissä ja aikatauluissa pyritään ajoittamaan yhteen suurten aikataulumuutosten, kuten kesä- ja talviaikataulumuutosten, kanssa. Valmistuessaan ratikka parantaa paitsi joukkoliikenteen esteettömyyttä ja laatua myös sen varren kävelyn ja pyöräliikenteen olosuhteita.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Joukkoliikenteen matkustajamäärä (nousua/arkivrk)	146 406	143 649	155 000	**153 000**

14 52
Varikko

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	7 344	6 047	6 635	**6 635**	6 757	6 866	6 983
Menot	-5 865	-5 677	-5 853	**-5 853**	-5 912	-5 988	-6 066
Toimintakate	1 479	370	782	**782**	846	878	916

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	1 188	955	1 119	**1 119**
Sisäiset tulot	6 156	5 092	5 516	**5 516**
Tulot yhteensä	**7 344**	**6 047**	**6 635**	**6 635**
Henkilöstömenot	-766	-765	-825	**-825**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-1 109	-929	-1 033	**-1 033**
Sisäisten palvelujen ostot	-738	-600	-600	**-600**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 301	-1 459	-1 459	**-1 459**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-1 312	-1 302	-1 302	**-1 302**
Sisäiset tilavuokrat	-495	-502	-514	**-514**
Muut menot	-145	-120	-120	**-120**
Menot yhteensä	**-5 865**	**-5 677**	**-5 853**	**-5 853**
Toimintakate	**1 479**	**370**	**782**	**782**
Poistot	-1 638	-1 358	-2 041	**-2 029**
Vyörytykset	-364	-411	0	**0**
Tilikauden tulos	**-523**	**-1 399**	**-1 259**	**-1 247**

Toiminnan kuvaus

Varikko toimii kaupunkiympäristön toimialan kadut ja puistot -palvelualueella kaupungin sisäisenä nettobudjetoituna yksikkönä. Se tuottaa ajoneuvo- ja konepalveluja kaikille kaupungin toimialoille.

Henkilö-, paketti- ja kevytkuorma-autot hankitaan leasingrahoituksella, mikä mahdollistaa kaluston keski-iän pitämisen taloudellisesti tarkoituksenmukaisena. Raskas ja erikoiskalusto hankitaan pääosin investointimäärärahoilla.

Korjaamotoiminta keskittyy työkoneiden ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisälaitteiden ja kausikaluston huoltoon. Omaa toimintaa täydennetään ostopalveluilla (noin 50 %). Korjauspalveluiden vasteajat, etenkin lisälaitteiden ja työkoneiden osalta, ovat pidentyneet ja hinnat nousseet työvoimapulan ja varaosien saatavuuden vuoksi.

Laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista ja Päästöttömät työmaa Green Deal -sopimus lisäävät vähäpäästöisen kaluston osuutta, mutta samalla kasvattavat hankinta- ja ylläpitokustannuksia. Henkilöstön osaamista kehitetään vastaamaan uutta ajoneuvoteknologiaa.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Varikon tehtävänä on toimia kaupungin kriittisen kaluston hallinnan ja palvelutuotannon toimintavarmuuden tukijärjestelmänä. Ajoneuvo- ja konepalveluja tuotetaan asiakaslähtöisesti, kustannustehokkaasti ja ympäristöystävällisesti.

Kalustohankinnat tehdään yhteistyössä käyttäjien kanssa, jotta varmistetaan soveltuvuus, monikäyttöisyys ja korkea käyttöaste. Ajoneuvojen yhteiskäyttöä edistetään mm. perustamalla yhteiskäyttöpooli Kaupunkiympäristön toimialalle.

Paikannusjärjestelmien avulla tehostetaan kaluston käyttöä ja raportointia. Ympäristötavoitteena on lisätä vähäpäästöisten ajoneuvojen ja vaihtoehtoisten käyttövoimien osuutta siten, että vähintään 50 prosenttia kalustosta hyödyntää niitä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Ajoneuvohankinnat ja hallinta pidetään keskitettyinä. Korjaamo keskittyy raskaan kaluston akuuttikorjauksiin, lisälaitteisiin ja kausihuoltoihin. Henkilöstön osaamista kehitetään erityisesti uusien teknologioiden osalta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Varikko, polttoaineen kulutus (l/ajoneuvo/v)	1 353	1 237	1 490	**1 350**
Korjaamon työtunnit / v	6 391	7 584	9 000	**9 000**

14 30
Kiinteistöt ja tilat

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	14 092	34 796	34 912	**49 212**	52 156	53 769	55 647
Menot	-32 297	-33 534	-32 044	**-31 319**	-31 632	-32 044	-32 460
Toimintakate	-18 205	1 262	2 868	**17 893**	20 523	21 726	23 187

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	545	491	491	**491**
Maksutulot	899	1 012	1 128	**1 128**
Tuet ja avustukset	2	0	0	**0**
Muut tulot	12 458	33 112	33 112	**47 412**
Sisäiset tulot	189	182	182	**182**
Tulot yhteensä	**14 092**	**34 796**	**34 912**	**49 212**
Henkilöstömenot	-10 975	-11 255	-11 310	**-10 585**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-17 405	-19 150	-17 596	**-17 596**
Sisäisten palvelujen ostot	-475	-545	-545	**-545**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 838	-1 500	-1 488	**-1 488**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-518	-517	-516	**-516**
Sisäiset tilavuokrat	-532	-502	-532	**-532**
Muut menot	-553	-64	-57	**-57**
Menot yhteensä	**-32 297**	**-33 534**	**-32 044**	**-31 319**
Toimintakate	**-18 205**	**1 262**	**2 868**	**17 893**
Poistot	-346	-398	-406	**-403**
Vyörytykset	-2 763	-3 064	0	**0**
Tilikauden tulos	**-21 313**	**-2 200**	**2 462**	**17 490**

Toiminnan kuvaus

Kiinteistöt ja tilat -palvelualue vastaa Vantaan toimitiloista sekä asumisen, kiinteistöjen ja maanhallinnan palveluista. Palvelualueen muodostaa kolme yksikköä: mittaus- ja geopalvelut, toimitilajohtaminen sekä kiinteistöhallinta ja asuminen.

Mittaus- ja geopalvelut vastaa laissa säädetyistä asemakaava-alueen kiinteistöinsinöörin tehtävistä, kaupungin kartta- ja paikkatietoaineistoista sekä niiden ylläpito- ja katselupalveluista, rakennustyön valvontamittauksista, erilaisista maastomittauksista, maaperätutkimuksista ja kaupungin tarvitsemista geoteknisistä suunnittelu- ja asiantuntijapalveluista. Yksiköllä on päävastuu kehittää yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa yhteistä toimintamallia ja toiminnanohjausjärjestelmää (MATTI).

Toimitilajohtaminen vastaa toimitilaratkaisujen tuottamisesta kaupungin toimialoille, kiinteistöjen kunnossapidosta sekä hoidon ja ylläpidon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä. Rakentamisen investointiohjelma ja toimitilahankkeet valmistellaan yhteistyössä toimialojen kanssa. Kiinteistönhoidon operatiivisista tehtävistä vastaa ensisijaisesti Vantaan tilapalvelut Vantti Oy kiinteistöhoitosopimuksen mukaisesti.

Kiinteistöhallinta ja asuminen vastaa kaupungin maa- ja asuntopolitiikan hoitamisesta, asumisen viranomaistehtävistä, maanhankinnasta ja maanluovutuksesta, kiinteistökehityksestä, asuntovuokrauksesta ja toimitilojen hallinnasta ja vuokrauksesta sekä näihin liittyvistä asiakkuuksista. Osa yksiköstä on nettobudjetoinnin piirissä (ks. kohta 14.32).

Palvelualueella on Vakio-mallin (kasvun ja investointien ohjausmallin) mukaisten alueittaisten kehittämissuunnitelmien koordinointirooli. Palvelualue noudattaa osaltaan tuloksellisen elinkeinopolitiikan linjauksia edistämällä työpaikka-alueiden kehittymistä sekä markkinoimalla ja luovuttamalla tontteja asunto-, palvelu- ja työpaikkarakentamiseen. Ympäristö- ja energia-asioiden kehittäminen ja toimeenpano liittyy oleellisesti palvelualueen perustehtäviin kaupunkistrategian ja sitä toteuttavan ympäristöohjelman mukaisesti.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Palvelualueen päätavoitteet liittyvät ensisijaisesti kaupunkistrategian ja siihen liittyvien ohjelmien, maa- ja asuntopoliittisten linjausten, elinvoima- ja elinkeinopoliittisten periaatteiden, maankäytön elinkeinopoliittisten periaatteiden sekä kiinteistöjohtamisen linjausten toteuttamiseen.

Uuden kasvun ja investointien ohjausmallin (VAKIO) myötä keskustojen kehittämissuunnitelmat laajennetaan kattamaan suuralueet kokonaisuuksina. VAKIO-mallin mukaista yhteistyötä juurrutetaan ja kehitetään 2027 osaksi normaalia operatiivista yhteistyötä poikkihallinnollisesti sekä toimialan sisällä että toimialojen kesken.

Kiinteistökehittäminen etenee erityisesti Vantaan ratikan suunnittelun ja toteutuksen kanssa rinnan. Tikkurilan osaamiskampus on saatu rakentamisvaiheeseen korttelin 1 oppilaitoskampuksen osalta. Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon ensimmäisenä osana Oivallustentalo on etenemässä toteutusvaiheeseen. Kuusijärven ulkoilualueen täydennysrakentaminen jatkuu investointimäärärahojen puitteissa.

Maanhankinta on ennakoivaa sekä kaupungin ja asukkaiden edun mukaista. Hankimme maata alueilta, jotka tukevat kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista ja yhdyskuntarakenteen eheyttämistä. Vantaan ratikan tarvitsemat maa-alueet on saatu kaupungin omistukseen pääosin jo vuonna 2026 mm katualuetoimituksella. Vuoden 2027 aikana Ratikan maanhankintoja on vielä tulossa noin 4,2 milj. euroa Vantaan ratikan Lentoaseman ja Tietotien asemakaavojen sekä muutaman yksittäisen neuvottelussa olevan kiinteistökaupan myötä.

Elinkeinokehittämisen rinnalla on tärkeää kehittää Vantaata vetovoimaisena asumisen kaupunkina. Asumisen monipuolisuutta edistetään niin talotyyppien, asuntojen hallintamuotojen ja asuntojen kokojakauman osalta. Tärkeää on, että Vantaalta löytyy myös tulevaisuudessa monenlaisia vaihtoehtoja erilaisiin asumisen tarpeisiin ja elämäntilanteisiin. Asuntotuotannon vauhdittamiseksi toteutetaan toimialalla vuonna 2026 laadittuja toimenpiteitä ja segregaation ehkäisemistä jatketaan myönteisen aluekehityksen ohjelman toimenpitein.

Hiilineutraalisuutta tavoitellaan uuden ympäristöohjelman määrittelemin toimenpitein kaikissa palvelualueen ydintoiminnoissa mm. vähentämällä energiankulutusta ja lisäämällä uusiutuvan energian osuutta sekä edistämällä vähähiilistä rakentamista sekä rakennuttamisessa että tontinluovutuksessa. Kiertotalouteen liittyvää osaamista ja yhteistyötä kiertotalouden toimijoiden kanssa vahvistetaan edelleen. Kaikissa hankinnoissa parannetaan hankintojen ekologista vaikuttavuutta. Kaupunki tukee ja edistää erilaisia konkreettisia hiilineutraalisuutta edistäviä hankkeita, kuten esimerkiksi aurinkopaneelien käyttöä, uusiutuvien polttoaineiden käytön mahdollistamista ja puurakentamista eri rakennuskohteissa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Asuntomarkkinoiden tilanne on ollut useita vuosia erittäin haastava heikon kysynnän vuoksi ja uusia asuntohankkeita on Vantaalla aloitettu vuosikymmenen alkuun verrattuna poikkeuksellisen vähän. Tästä syystä myös tonttikysyntä on ollut heikkoa ja maanmyynnin tavoitteiden saavuttaminen on haastavaa myös vuonna 2027. Valmistuvien asuntojen määrä on jäänyt alle 1 000 asuntoa jo pari

vuotta ja näin ennustetaan käyvän myös vuonna 2027. Kaupungin asuntotonttien kysyntää pyritään kasvattamaan tarjoamalla yhtiömuotoisilla tonteilla osin myös vuokrausvaihtoehtoa, järjestämällä tonttihintakilpailuja ilman etukäteen asetettua tontin lähtöhintaa ja neuvottelemalla rakennuttajien ja maanomistajien kanssa joustoista maankäyttösopimusehtoihin erityisesti valtion tukeman asuntotuotannon osalta, koska valtion rahoitus vuosille 2027–2028 vähenee merkittävästi.

Tonttivarantoa pyritään kasvattamaan kaavoittamalla uusia yritys-, palvelu- ja asuntotontteja. Erityisesti yritystonttien lisääminen on tärkeä tavoite, koska niiden kysyntä on ollut vaikeassa markkinatilanteessa asuntotontteja tasaisempaa ja etenkin laajoista yritystonteista on Vantaalla pulaa. Edistämme työpaikkatonttien tarjontaa myös pienille ja keskisuurille yrityksille. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa kehitetään erityisesti palvelutonttien varausprosessia.

Kaupungin investoinnit ja palvelut eivät ole pysyneet asuntotuotannon ja asukasmäärän kasvun mukana. Tilanteen parantamiseksi kaupungin kasvun ja investointien uutta ohjausmallia (Vakio) on valmisteltu uuden valtuustokauden strategiatyön yhteydessä. Kaupungin palveluverkkosuunnitelman päivitys synkronoidaan tähän kehittämistyöhön. Menettelytavat toimitiloja hankittaessa uudistetaan uuden mallin myötä. Kaupungin tietopohjaa ja järjestelmiä (kuten MATTI) kehitetään investointimallin ja kasvun ohjauksen tueksi.

Ensimmäisen asemakaavan mukaisten katualueiden siirtämistä kaupungin omistukseen jatketaan suunnitellusti. Työ on kaupungin kannalta tärkeää, koska nykyinen lainsäädäntö mahdollistaa katualueiden saamisen omistukseen tietyin edellytyksin ilman korvausta. Lainsäädännön muuttuessa vastaavat alueet joudutaan jatkossa hankkimaan pääsääntöisesti korvausta vastaan. Katualueiden siirtäminen kaupungin omistukseen jo nykyisen lainsäädännön aikana vähentää tulevia maanhankintakustannuksia.

Myös määräalojen lohkomista tonteiksi edistetään. MATTI-järjestelmässä on 750 määräalaa, joista kaupunki omistaa 450 kpl. Määräaloja voidaan lainhuudon myöntämisen jälkeen lohkoa tonteiksi kiinteistörekisterin pitäjän päätöksellä ilman maanomistajan hakemusta. Asemakaava toteutuu, tulot lisääntyvät ja kiinteistörekisteri selkiytyy.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2025	TA 2026	* TA 2027
Vakituisen henkilöstön lkm	181	198	**194**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	6	7	**7**
Henkilöstön kokonaismäärä	187	205	**201**

* Ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen tulosta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Paikkatietoaineiston myynti (1 000 eur)	172	193	157	**150**
Maanmyyntivoitot (1 000 eur)	11 714	3 398	24 500	**24 500**
Maanvuokratulot (1 000 eur)	8 458	8 657	8 500	**8 500**
Maankäyttösopimuskorvaukset (1 000 eur)	13 230	15 391	13 797	**13 797**
Uudisrakentaminen (brm^2)	5 472	8 135	8 672	**28 514**
Korjausrakentaminen (1 000 eur)	47 919	51 104	51 063	**52 437**
Kiinteistöjen hoito (1 000 eur)	10 332	10 905	11 153	**11 103**

14 32
Kiinteistöt ja tilat netto

Määrärahat	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
1000 euroa							
Tulot	216 912	226 648	247 054	**247 054**	251 383	255 360	259 574
Menot	-103 458	-119 532	-118 215	**-118 215**	-119 397	-120 949	-122 522
Toimintakate	113 454	107 116	128 839	**128 839**	131 986	134 411	137 052

Tuloslaskelma	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	13	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	26	0	0	**0**
Muut tulot	21 573	31 171	37 171	**37 171**
Sisäiset tulot	195 300	195 477	209 883	**209 883**
Tulot yhteensä	**216 912**	**226 648**	**247 054**	**247 054**
Henkilöstömenot	-1 088	-1 114	-1 173	**-1 173**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-7 364	-7 931	-7 727	**-7 727**
Sisäisten palvelujen ostot	-521	-481	-781	**-781**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 343	-21 278	-21 296	**-21 296**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-51 223	-63 512	-62 503	**-62 503**
Sisäiset tilavuokrat	-24 425	-24 988	-24 504	**-24 504**
Muut menot	-493	-228	-231	**-231**
Menot yhteensä	**-103 458**	**-119 532**	**-118 215**	**-118 215**
Toimintakate	**113 454**	**107 116**	**128 839**	**128 839**
Poistot	-49 803	-53 899	-60 662	**-60 662**
Vyörytykset	-4 074	-4 600	0	**0**
Tilikauden tulos	**59 576**	**48 617**	**68 177**	**68 177**

Toiminnan kuvaus

Kiinteistöt ja tilat palvelualueelta (ks. kohta 14 30) kiinteistöhallinnan ja asumisen palveluyksikön tilahallinnan ja asuntovuokrauksen vastuualueet ovat nettobudjetoinnin piirissä.

Asuntovuokraus vastaa kaupungin omistamien ja hallitsemien asuntojen vuokrauksesta, joita on yhteensä noin 550. Asunnot ovat pääosin työsuhdeasuntoja sekä tavallisia osakehuoneistoja. Osa näistä asunnoista on myyty viime vuosina ja myyntejä jatketaan tulevina vuosina.

Tilahallinta vastaa kaupungin palvelutilojen kiinteistösalkun hallinnasta, kiinteistöhallinnosta sekä kiinteän omaisuuden ja toimitilojen vuokrauksesta, myös niiden tilojen osalta, joita kaupunki ei tarvitse omaan käyttöönsä. Tehtäviin kuuluvat myös kaupungin edunvalvonta omistamissaan kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiössä, kiinteistöjen, rakennusten ja osaketilojen myyntien ja ostojen valmistelu sekä kaupungin omistamien rakennusten purkujen valmistelu ja toimeenpano.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa saatiin allekirjoitettua pitkäaikaiset vuokrasopimukset kaupungin omistamiin kiinteistöihin ja vuoden 2026 aikana vakiinnutettiin säännöllinen yhteistyö, jota kehitetään edelleen.

Myyntilistalla olevien Sote- ja Pela-kiinteistöjen sekä ulkopaikkakunnilla sijaisevien kiinteistöjen sekä asuntojen myyntivalmisteluja jatketaan aktiivisesti, kun niihin on vuonna 2026 saatu pitkät vuokrasopimukset. Myyntikohteista teetetään tarkempia kuntoarvioita ja kiinteistöarvioita ja myyntitoimeksiantoa hoitavat konsultit kilpailutetaan. Yksittäisiä kiinteistöjä, asuntoja ja osaketiloja on myyty vähitellen muutaman viime vuoden aikana, mutta haastavan kysyntätilanteen vuoksi myynti on ollut hidasta. Asuntokaupan ennakoidaan kuitenkin vilkastuvan vuonna 2027 jonkin verran.

Kaupungin omistuksessa on useita rakennuksia, joille ei ole osoittaa kaupungin omaa käyttöä eivätkä ne ole vuokrattavissa ulkopuolisille tahoille huonon kunnon vuoksi. Vuoden 2026 aikana on purettu tilahallinnan toimesta 5 kohdetta ja tämän vuoden aikana on vielä tarkoitus purkaa 9 kohdetta. Lisäksi toimitilajohtamisen yksikkö on purkaa 5 kohdetta vuonna 2026. Vuoden 2027 aikana tilahallinta edistää noin 10 kohteen purkamista ja toimitilajohtaminen purkaa 2–3 kohdetta mahdollisuuksien mukaan suojelutavoitteet huomioiden.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TP 2025	KS 2026	TA 2027
Toimitilamäärä (m^2)	818 605	853 205	858 834	**876 407**
Konserniyhtiöiltä vuokrattuja tiloja (m^2)	137 829	160 554	141 284	**183 282**
Konsernin ulkopuolelta vuokratut tilat (m^2)	81 123	76 555	78 544	**80 717**
Vuokrattavissa olevat tyhjät tilat (m^2)	8 581	10 751	13 004	**14 119**

RAHASTOT

Rahastot osa käsittää ne rahastot, jotka ovat kirjanpidossa eriytetty erillisiksi taseyksiköiksi. Näitä ovat Kiinteistörahasto, Vahinkorahasto ja Lasten ja nuorten juhlarahasto.

Kiinteistörahasto

Vantaan kaupungin kiinteistörahaston tarkoituksena on edistää pitkäaikaisen lainarahoituksen muodossa kiinteistöjen ja muun kiinteän omaisuuden rakentamista, hankintaa ja kehittämistä, vuokra-asuntotuotantoa, infrastruktuurin rakentamista ja elinkeinopolitiikalle kriittisten hankkeiden tukemista.

Rahaston varoista voidaan myöntää lainoja kaupunkikonserniin kuuluville yhteisöille niille kaupungin talousarviossa linjattujen investointien rahoitukseen, kaupunkikonserniin kuuluvan yhteisön toteuttamaan vuokratalon rakentamiseen tai korjaamiseen, kaupunkikonserniin kuuluville yhteisöille kiinteistöjen ja kiinteän omaisuuden hankintaan sekä kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen lainojen jälleen rahoitukseen.

Rahaston nykyiset säännöt ovat tulleet voimaan 1.1.2024. Talouden ja strategian palvelualueen rahoitusyksikkö valmistelee kaupunginhallitukselle rahastosta myönnettävät lainat ja velkakirjat.

Käytettävissä oleva pääoma vuodelle 2026 on 51 189 359,98 euroa. Vuonna 2026 rahastosta on myönnetty kaksi lainaa määrältään 10 500 000 ja 10 700 000 euroa, jotka tullaan nostamaan useissa erissä.

Vuodelle 2027 ennakoitu antolainojen lisäys on 9 000 000 euroa ja lainojen vähennys 3 050 000 euroa.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Liikevaihto	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Liiketoiminnan muut tulot	0	0	**0**	0	0	0
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	**0**	0	0	0
Palvelujen ostot	0	0	**0**	0	0	0
Henkilöstömenot	0	0	**0**	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	**0**	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot	1	0	**0**	0	0	0
Liikeylijäämä	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	2 265	2 200	**2 300**	2 300	2 300	2 300
Muut rahoitustulot	7	18	**18**	18	18	18
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	**0**	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	**0**	0	0	0
Muut rahoitusmenot	0	0	**0**	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**2 273**	**2 218**	**2 318**	**2 318**	**2 318**	**2 318**

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Liikeylijäämä (-alijäämä)	1	0	**0**	0	0	0
Rahoitustulot ja -menot	2 272	2 218	**2 318**	2 318	2 318	2 318
Toiminnan rahavirta	**2 273**	**2 218**	**2 318**	**2 318**	**2 318**	**2 318**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**2 273**	**2 218**	**2 318**	**2 318**	**2 318**	**2 318**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	2 845	-9 200	**-5 950**	-1 530	-1 730	-430
Antolainasaamisten lisäykset	0	-12 000	**-9 000**	-5 000	-5 000	-5 000
Antolainasaamisten vähennykset	2 845	2 800	**3 050**	3 470	3 270	4 570
Oman pääoman muutokset	0	0	**0**	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-5 117	0	**0**	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	**0**	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-5 145	0	**0**	0	0	0
Saamisten muutos muilta	29	0	**0**	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	**0**	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	-1	0	**0**	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	**-2 273**	**-9 200**	**-5 950**	**-1 530**	**-1 730**	**-430**
Vaikutus maksuvalmiuteen	**0**	**-6 982**	**-3 632**	**788**	**588**	**1 888**

Vahinkorahasto

Vahinkorahaston tarkoituksena on kaupungin vakuuttamattoman tai osittain vakuutetun omaisuuden sekä vahingonvaaran muuntaminen tasaiseksi vuosikustannukseksi sekä kaupungin korvausvastuun kattaminen siltä osin kuin kaupungin vakuutukset eivät siitä vastaa.

Rahaston pääomaa kartutetaan tai alennetaan kaupunginvaltuuston erikseen päättämillä varoilla. Rahastoa kartutetaan myös kaupungin toimialoilta perittävillä laskennallisilla vakuutusmaksuilla.

Rahaston varoista korvataan sen korvauspiiriin kuuluvat vahingot noudattaen soveltuvin osin vakuutustoiminnassa yleisesti noudatettavia korvausperiaatteita. Rahastosta suoritetaan keskitetysti kaupungin ottamien vakuutusten vuosimaksut lukuun ottamatta lakisääteistä tapaturmavakuutusta ja pakollista liikennevakuutusta.

Rahaston pääoma vuoden 2026 alussa on 7 106 704,91 euroa. Elokuun loppuun mennessä rahastosta on maksettu vakuutusmaksuja, korvattu vastuuvahinkoja sekä muita vahinkoja yhteensä 444 000 euroa, joka vähennetään vuoden 2026 tilinpäätöksessä pääomasta.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Liikevaihto	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Liiketoiminnan muut tulot	487	420	**420**	420	420	420
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3	-12	**-12**	-12	-12	-12
Palvelujen ostot	-704	-1 220	**-1 220**	-1 220	-1 220	-1 220
Henkilöstömenot	0	0	**0**	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	**0**	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot	0	-346	**-346**	-346	-346	-346
Liikeylijäämä	**-220**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 157**
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	0	0	**0**	0	0	0
Muut rahoitustulot	0	0	**0**	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	**0**	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	**0**	0	0	0
Muut rahoitusmenot	0	0	**0**	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-220**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 157**

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-220	-1 157	**-1 157**	-1 157	-1 157	-1 157
Rahoitustulot ja -menot	0	0	**0**	0	0	0
Toiminnan rahavirta	**-220**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 157**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-220**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 157**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	0	0	**0**	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	**0**	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	**0**	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	**0**	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	220	0	**0**	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	**0**	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	192	0	**0**	0	0	0
Saamisten muutos muilta	0	0	**0**	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	**0**	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	27	0	**0**	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	**220**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vaikutus maksuvalmiuteen	**0**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 157**

Lasten ja nuorten juhlarahasto

Lasten ja nuorten juhlarahaston tarkoituksena on mahdollistaa harrastustukea perheille, joilla on taloudellisia haasteita, jotta perheiden 7–17-vuotiailla lapsilla olisi mahdollisuus osallistua ohjattuun vapaa-ajan toimintaan, kuten urheiluun, musiikkiin, taiteeseen tai muihin harrastuksiin.

Lasten ja nuorten juhlarahastokokonaisuus koostuu kirjanpidollisista syistä kahdesta erillisestä rahastosta, oman pääoman rahastosta sekä toimeksiantojen pääomien rahastosta. Talousarvio esitetään vain oman pääoman rahaston osalta. Toimeksiantojen pääomien rahastoa seurataan oman tasetilin kautta.

Rahasto on perustettu 1.2.2025. Harrastustukea myönnetään harkinnanvaraisesti ja osittaisena tukena yhteen lapsen tai nuoren maksulliseen, ohjattuun harrastukseen. Tukea haetaan sähköisen palvelun kautta, ja sen myöntämisessä huomioidaan perheen taloudellinen tilanne ja kokonaistilanne sekä harrastuksesta aiheutuvat kustannukset. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala vastaa rahaston toiminnasta ja raportoinnista. Tukea tullaan jakamaan vuonna 2027 suunnitelman mukaisesti ja tukisumma pysyy aiemmalla tasolla.

Lasten ja nuorten juhlarahaston oman pääoman rahaston alkupääoma muodostuu aiempien tilikausien ylijäämästä siirretystä 1 000 000 euron pääomasta. Vuoden 2027 aikana oman pääoman rahastosta ei ennakoida jaettavan tukea, sillä tuen jakamiseen käytetään toimeksiantojen pääomien rahastoa. Rahastoa kartutetaan vuonna 2027 sen pääomalle maksettavalla korkotuotolla.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Liikevaihto	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Liiketoiminnan muut tulot	0	0	**0**	0	0	0
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	**0**	0	0	0
Palvelujen ostot	0	0	**0**	0	0	0
Henkilöstömenot	0	0	**0**	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	**0**	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot	0	0	**0**	0	0	0
Liikeylijäämä	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	20	17	**17**	33	33	33
Muut rahoitustulot	0	0	**0**	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	**0**	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	**0**	0	0	0
Muut rahoitusmenot	0	0	**0**	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**20**	**17**	**17**	**33**	**33**	**33**

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Liikeylijäämä (-alijäämä)	0	0	**0**	0	0	0
Rahoitustulot ja -menot	20	17	**17**	33	33	33
Toiminnan rahavirta	**20**	**17**	**17**	**33**	**33**	**33**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**20**	**17**	**17**	**33**	**33**	**33**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	0	0	**0**	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	**0**	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	**0**	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	**0**	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	**0**	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	**0**	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	**0**	0	0	0
Saamisten muutos muilta	0	0	**0**	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	**0**	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	0	0	**0**	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vaikutus maksuvalmiuteen	**20**	**17**	**17**	**33**	**33**	**33**

Rahastojen yhdistetty tuloslaskelma

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Liikevaihto	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Liiketoiminnan muut tulot	487	420	**420**	420	420	420
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3	-12	**-12**	-12	-12	-12
Palvelujen ostot	-704	-1 220	**-1 220**	-1 220	-1 220	-1 220
Henkilöstömenot	0	0	**0**	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	**0**	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot	1	-346	**-346**	-346	-346	-346
Liikeylijäämä	**-219**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 157**
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	2 285	2 217	**2 317**	2 333	2 333	2 333
Muut rahoitustulot	7	18	**18**	18	18	18
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	**0**	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	**0**	0	0	0
Muut rahoitusmenot	0	0	**0**	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**2 073**	**1 078**	**1 178**	**1 194**	**1 194**	**1 194**

Rahastojen yhdistetty rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-219	-1 157	**-1 157**	-1 157	-1 157	-1 157
Rahoitustulot ja -menot	2 291	2 235	**2 335**	2 351	2 351	2 351
Toiminnan rahavirta	**2 073**	**1 078**	**1 178**	**1 194**	**1 194**	**1 194**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**2 073**	**1 078**	**1 178**	**1 194**	**1 194**	**1 194**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	2 845	-9 200	**-5 950**	-1 530	-1 730	-430
Antolainasaamisten lisäykset	0	-12 000	**-9 000**	-5 000	-5 000	-5 000
Antolainasaamisten vähennykset	2 845	2 800	**3 050**	3 470	3 270	4 570
Oman pääoman muutokset	0	0	**0**	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-4 898	0	**0**	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	**0**	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-4 953	0	**0**	0	0	0
Saamisten muutos muilta	29	0	**0**	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	**0**	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	27	0	**0**	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	**-2 053**	**-9 200**	**-5 950**	**-1 530**	**-1 730**	**-430**
Vaikutus maksuvalmiuteen	**20**	**-8 122**	**-4 772**	**-336**	**-536**	**764**

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa osoittaa, miten tulorahoitus kattaa kaupungin palvelujen tuottamisesta aiheutuvat menot. Tulorahoituksen riittävyyttä arvioidaan toiminta- ja vuosikatteen sekä tilikauden tuloksen avulla. Talousarvion tuloslaskelmaosa sisältää kaikki toiminnan menot ja tulot; talousarviosuosituksen mukaisesti sisäiset ostot ja myynnit sekä sisäiset vuokrat sisältyvät tuloslaskelmaosan tuloihin ja menoihin.

Toimintatulot ja toimintamenot

Vantaan kaupungin taloutta on viime vuosien ajan yleisen taloustilanteen lisäksi heikentänyt erityisesti korkeat työttömyysluvut sekä verotulojen heikko kehitys. Lisäksi asuntorakentamisen seisahtuminen on laskenut maanmyyntituloja. Vuoden 2025 alusta tuli voimaan TE-uudistus, jossa työllisyys- ja elinvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi pysyvästi kuntien tehtäväksi. Uudistus tuli voimaan hankalassa suhdannetilanteessa, jossa työttömyysluvut olivat ennätyskorkealla ja tilanne on sen jälkeen edelleen heikentynyt. Suhdanteen vuoksi uudistus kasvatti kaupungin toimintamenoja enemmän kuin valtionosuustuloja.

Kaupungin ja rahastojen yhteenlasketut toimintatulot talousarviossa 2027 ovat 430,6 milj. euroa ja toimintamenot 1 262,4 milj. euroa. Vuoden 2026 talousarvioon nähden toimintatulot kasvavat 13,3 prosenttia ja toimintamenot 3,7 prosenttia. Vuoden 2026 toisen osavuosikatsauksen vuosiennusteeseen nähden toimintatulot kasvavat 12,2 prosenttia ja toimintamenot 6,4 prosenttia. Vuoden 2027 toimintatulot sisältävät sote-kiinteistöjen yhtiöittämiseen liittyvän kertaerän.

Toimintamenoihin on kohdennettu määrärahoja erityisesti kattamaan työttömyyden hoidosta aiheutuneita kustannuksia työttömyystilanteen ollessa edelleen ennätyksellisen heikko Vantaalla. Vaikka väestöennusteen mukaan lapsimäärät laskevat tulevina vuosina, niin vammaisopetuksen lisääntynyt tarve edelleen kasvaa kasvattaen koulutuksen menoja. Varhaiskasvatuksen osalta lapsimäärien lasku puolestaan hillitsee menokasvua, jota syntyy mm. inflaation kautta. Lisäksi määrärahaa on kohdennettu HSL:n menojen kattamiseen sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan uusiin kohteisiin, joita ovat Elmon uimahalli, Jumbon kirjasto ja Håkansbölen kartano. Kunta-alan palkkaratkaisun kustannusvaikutukseen on vuonna 2027 varauduttu 14 milj. eurolla. Varaus on kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä keskitetty konsernijohdon ja elinvoiman toimialalle. Kaupungin tulevan organisaatiouudistuksen vuoksi varaus jätetään keskitetyksi ja jaetaan toimialoille vasta vuoden 2027 aikana.

Toimintakate osoittaa kuinka paljon toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla, käyttötalouden valtionosuuksilla ja rahoitustuotoilla. Vuoden 2027 talousarviossa koko kaupungin ja rahastojen toimintakate on -831,8 milj. euroa. Toimintakate on negatiivinen, sillä kaupungin toimintatuotot kattavat vain 34 prosenttia toimintakuluista. Verotuloilla ja valtionosuuksilla katetaan toimintamenoista vuonna 2027 noin 71 prosenttia. Toimintakate laskee 0,6 prosenttia vuoden 2026 talousarvioon ja kasvaa 3,7 prosenttia vuoden 2026 tilinpäätösennusteeseen nähden.

Vuosikate kuvaa kaupungin rahoitustulosta ja osoittaa mm. riittääkö kaupungin tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuvat menot eli käyttöomaisuuden poistot. Vuosikate on vuoden 2027 talousarviossa 63,6 milj. euroa (TA 2026: 49,2 milj. euroa), joten se kasvaa vuoden 2026 talousarvioon nähden 29,4 prosenttia ja laskee vuoden 2026 tilinpäätösennusteeseen nähden 0,2 prosenttia. Vuosikatetta heikentää erityisesti kaupungin palvelutarpeen kasvu, korkeat työttömyysluvut, rakentamisen heikko suhdanne ja heikosti kehittyvät verotulot.

Käyttöomaisuuden poistot on arvioitu keskeneräisten sekä suunniteltujen hankkeiden osalta vuonna 2013 käyttöönotettujen poistoaikojen mukaisesti. Vantaan ratikan osalta poistoaikoja on tarkennettu konsernijaoston 9.6.2025 § 13 päätöksen mukaisesti. Olemassa olevan käyttöomaisuuden osalta tulevien vuosien poistot on simuloitu käyttöomaisuusjärjestelmästä. Vuonna 2026 valmistuvien investointien sekä taloussuunnitelmavuosien investointien poistovaikutukset perustuvat toimialojen

näkemyksiin vuoden 2026 investointien toteumasta sekä taloussuunnitelmassa 2027–2030 esitettäviin investointeihin. Kaupungin poistot ovat vuoden 2027 talousarviossa 121 milj. euroa (ennuste 2026: 118 milj. euroa).

Kun vuosikatteesta vähennetään poistot ja satunnaiset menot, saadaan tilikaudelle budjetoitujen tulojen ja menojen erotus eli tilikauden tulos, joka tilinpäätöksessä lisää tai vähentää kaupungin omaa pääomaa. Vuoden 2027 talousarvion tilikauden tulos on negatiivinen -57,4 milj. euroa.

Vuoden 2027 talousarvion tilikauden alijäämä on -58,6 milj. euroa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät tuloksenkäsittelyerät sisältävät rahastojen muutosta osoittavan euromäärän -1,2 milj. euroa. Rahastojen muutos perustuu rahastojen yhteenlaskettuun talousarvion tilikauden tulokseen. Rahastojen yhdistellyt tulos- ja rahoituslaskelmat osoittavat rahastojen vaikutukset kaupungin kokonaistalouteen.

Tuloslaskelmat

Kaupungin ja rahastojen talousarvion esittävässä tuloslaskelmaraportissa on sarake, jossa esitetään kaupungin talousarvio ilman sisäisiä eriä. Sisäisiä eriä ovat mm. sisäiset vuokratuotot ja -kulut sekä varikon vuokratuotot ja -kulut. Ilman sisäisiä eriä -sarake osoittaa todelliset ulkoiset tuotot ja kulut. Ulkoisia toimintatuottoja on talousarviovuonna 2027 yhteensä 213,8 milj. euroa ja ulkoisia toimintamenoja yhteensä 1 044,1 milj. euroa.

Verotulot 2025–2026

Vuonna 2025 kaupunki sai verotuloja yhteensä 568,7 milj. euroa. Verotulot laskivat vuoteen 2024 verrattuna 2,8 prosenttia. Kunnallisveroja kaupunki sai 387,7 milj. euroa, eli 2,8 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Kunnallisverotuoton lasku johtuu heikosta taloussuhdanteesta ja työllisyystilanteesta, jonka vuoksi palkkatulot kasvoivat hyvin maltillisesti. Lisäksi vuoden 2024 kunnallisverokertymää kasvatti joulukuussa 2024 tehty ryhmäosuuden positiivinen oikaisu, joka osoittautui perusteettomaksi. Tämän vuoksi keväällä 2025 verovuoden 2024 kunnallisveroa oikaistiin negatiivisesti, mikä pienensi vuoden 2025 kunnallisverokertymää.

Yhteisöveroja kertyi 67,0 milj. euroa vuonna 2025, laskua 10,4 prosenttia edellisestä vuodesta. Yhteisöverojen heikko kehitys selittyy eri alojen heikentyneellä taloustilanteella. Verovuoden 2024 kehitys oli ennakoitua heikompaa ja sen vuoksi myös vuoden 2025 lisäennakot olivat matalalla tasolla. Vantaan kuntakohtainen jako-osuus laski edelliseen vuoteen verrattuna 0,21 prosenttiyksikköä 3,97 prosenttiin. Kiinteistöveroja kaupunki sai 114,0 milj. euroa, mikä oli 2,1 prosenttia enemmän kuin vuonna 2024. Koko maassa kuntien saamien kiinteistöverotilitysten nousu edellisvuoteen nähden oli 2,1 prosenttia. Heikkoa kiinteistöverokasvua selittää pääosin kiinteistöjen alentuneet verotusarvot sekä rakennusalan heikko kysyntä.

Vuonna 2026 kaupungin arvioidaan saavan verotuloja yhteensä 587,5 milj. euroa, joka on 3,3 prosenttia enemmän kuin vuonna 2025. Verotulojen arvioidaan alittavan talousarvion 23,5 milj. eurolla. Kunnallisverotilityksiä arvioidaan vuonna 2026 saatavan 405,9 milj. euroa, 20,1 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa. Tämä tarkoittaa 4,7 prosentin kasvua vuoteen 2025 verrattuna. Vuoden 2026 kunnallisverotuloarviossa on tapahtunut huomattava negatiivinen muutos syksyn 2025 arvioihin verrattuna. Syksyllä 2025 annettu arvio perustui palkkatulojen, eläketulojen ja työttömyysturvaetuuksien muutoksiin koko maan tasolla sekä kunnan työikäisen väestön muutokseen. Vuonna 2026 tehdyt arviot perustuvat ajantasaiseen kuntakohtaiseen tietoon.

Yhteisöveroja arvioidaan vuonna 2026 kertyvän 72,3 milj. euroa, 4,3 milj. euroa yli talousarvion ja 7,8 prosenttia edellisvuotta enemmän. Yhteisöveron kehitys näyttää piristymisen merkkejä, mutta on edelleen vaisua johtuen talouden suhdanteesta ja epävarmasta geopoliittisesta tilanteesta. Kiinteistöveroja kaupunki saa vuonna 2026 ennusteen mukaan 109,3 milj. euroa, laskua 4,1 prosenttia edellisvuodesta ja 6,6 prosenttia talousarviossa arvioitua vähemmän. Kiinteistöverotilityksiä vähentävät poikkeuksellisen suuret edellisiä tilivuosia koskevat oikaisut.

Kunnallisverot talousarviossa 2027

Taloussuunnitelmassa 2027–2030 Vantaan tuloveroprosentti on 6,4 koko taloussuunnitelmakauden ajan. Manner-Suomen painotettu tuloveroprosentti on 7,57 vuonna 2026. Kaupungin arvioidaan saavan kunnallisveroja 429,0 milj. euroa vuonna 2027 eli 5,7 prosenttia enemmän kuin vuoden 2026 tilinpäätösennusteessa ennustettu. Yksi kunnallisveroprosentti tuotti 60,6 milj. euroa vuonna 2025. Vuonna 2026 kunnallisveroprosentin tuotoksi arvioidaan noin 63,4 milj. euroa ja vuonna 2027 noin 67,0 milj. euroa.

Yhteisöverot talousarviossa 2027

Yhteisöveron kuntien jako-osuus on vuonna 2025 ollut 0,2365 ja vuonna 2026 se on 0,2284. Vantaan osuus kuntien yhteisöverosta on ollut 0,03969 vuonna 2025 ja 0,04112 vuonna 2026. Yhteisöveron vuoden 2027 kuntaosuudet lasketaan verovuosien 2024 ja 2025 lopullisten verotietojen pohjalta keskiarvona ja kuntakohtainen jako-osuus selviää verovuoden 2025 yritysverotuksen valmistuessa vuoden 2026 lopussa.

Koko maan kuntien yhteisöveroarvion pohjalta kaupungin arvioidaan saavan yhteisöveroja 80,0 milj. euroa vuonna 2027, mikä tarkoittaisi 10,7 prosentin kasvua vuoden 2026 ennusteeseen nähden.

Kiinteistöverot talousarviossa 2027

Vuonna 2027 kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän 114,0 milj. euroa, 4,3 prosentin nousu vuoden 2026 tilinpäätösennusteeseen nähden. Taloussuunnitelmakaudella 2027–2030 kiinteistöveroprosentit pidetään ennallaan, elleivät lainsäädäntömuutokset muuta edellytä.

Yleishyödyllisille yhteisöille ei ole määritelty erillistä kiinteistöveroprosenttia. Yleishyödyllisille yhteisöille sovelletaan yleistä kiinteistöveroprosenttia.

Valtionosuudet talousarviossa 2027

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia yhteensä 237,9 milj. euroa vuonna 2025. Vuonna 2026 valtionosuuksia kertyy yhteensä arviolta 272,4 milj. euroa, mikä on 14,5 prosenttia vuotta 2025 enemmän. Suurin valtionosuuksia kasvattava lakimuutos oli oppimisen tuen uudistus, joka kasvoi täysimääräiseksi vuonna 2026. Lisäksi kuntien peruspalveluiden hintaindeksiä tarkistettiin, vaikka samalla siihen kohdistettiin 1 prosenttiyksikön indeksijarru. Myös valtion ja kuntien välistä kustannusjakoa tarkistetaan vuosittain ja vuonna 2026 se lisää valtionosuuksia.

Vuoden 2027 valtionosuudet lasketaan 31.12.2025 väestötiedon mukaan, OKM:n valtionosuusarviot syksyn 2026 oppilastilanteen mukaan ja lopulliset valtionosuudet syksyn 2026 toteutuneiden oppilasmäärien pohjalta. OKM:n valtionosuuden lopullinen päätös tulee aivan vuoden 2026 lopussa.

Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus on Vantaalle ennakkolaskelman mukaan -1,5 milj. euroa negatiivinen vuonna 2027. Peruspalvelujen valtionosuuden ennakollinen arvio vuodelle 2027 on Vantaan osalta noin 212,0 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuudesta erotettu verotulomenetysten kompensaatioerä vuonna 2027 on arviolta 23,0 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen vuoden 2027 ennakollinen valtionosuusarvio on noin 44,0 milj. euroa. Kaupungin arvioidaan saavan valtionosuuksia yhteensä 279,0 milj. euroa vuonna 2027, mikä on 2,4 prosenttia vuotta 2026 enemmän.

Vantaan veroprosentit taloussuunnitelmassa 2027–2030

Tuloveroprosentti	6,4		
Kiinteistöveroprosentit		v. 2027 alaraja	v. 2027 yläraja
- yleinen	1,28	0,93	2,00
- maapohja	1,30	1,30	2,00
- vakituinen asuinrakennus	0,41	0,41	1,00
- muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,25	0,93	2,00
- voimalaitos	3,10	0,93	3,10
- rakentamaton rakennuspaikka	6,00	4,28*	6,00

* Neljäntoista pääkaupunkiseudun kunnan on määrättävä rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti vähintään 3 prosenttiyksikköä yleistä kiinteistöveroprosenttia suuremmaksi ja enintään 6 prosentiksi. Vantaan osalta tämä tarkoittaa rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveron alarajan asettumista 4,28 prosenttiin yleisen kiinteistöveroprosentin ollessa 1,28 prosenttia.

Vantaan kaupungin verorahoitus vuosina 2025–2030

Milj. euroa	TP 2025	TA 2026	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Verotulot yhteensä	**568,7**	**611,0**	**587,5**	**623,0**	**651,0**	**679,0**	**709,0**
muutos-%	**-2,8 %**	**7,4 %**	**3,3 %**	**6,0 %**	**4,5 %**	**4,3 %**	**4,4 %**
Kunnallisvero	387,7	426,0	405,9	429,0	453,0	477,0	502,0
muutos-%	-2,8 %	9,9 %	4,7 %	5,7 %	5,6 %	5,3 %	5,2 %
Yhteisövero-osuus	67,0	68,0	72,3	80,0	83,0	86,0	90,0
muutos-%	-10,4 %	1,5 %	7,8 %	10,7 %	3,8 %	3,6 %	4,7 %
Kiinteistövero	114,0	117,0	109,3	114,0	115,0	116,0	117,0
muutos-%	2,1 %	2,7 %	-4,1 %	4,3 %	0,9 %	0,9 %	0,9 %
Valtionosuudet yhteensä	**237,9**	**269,0**	**272,4**	**279,0**	**296,0**	**306,0**	**315,0**
muutos-%	**32,8 %**	**13,1 %**	**14,5 %**	**2,4 %**	**6,1 %**	**3,4 %**	**2,9 %**
Verorahoitus yhteensä	**806,6**	**880,0**	**859,9**	**902,0**	**947,0**	**985,0**	**1 024,0**
muutos-%	**5,5 %**	**9,1 %**	**6,6 %**	**4,9 %**	**5,0 %**	**4,0 %**	**4,0 %**

Tuloslaskelma

Kaupunki ja rahastot

1000 Euroa	TA 2027	TA 2027 ilman sis. erät
Myyntitulot	39 416	38 464
Maksutulot	50 609	50 076
Tuet ja avustukset	28 773	28 773
Muut tulot	311 818	96 511
Tulot yhteensä	**430 617**	**213 824**
Henkilöstömenot	-501 023	-501 023
Asiakaspalvelujen ostot	-82 955	-82 955
Muiden palvelujen ostot	-253 419	-250 730
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-51 075	-51 068
Avustukset	-82 391	-82 391
Vuokramenot	-281 994	-66 345
Muut menot	-9 567	-9 565
Menot yhteensä	**-1 262 425**	**-1 044 077**
Toimintakate	**-831 807**	**-830 253**
Verotulot	623 000	623 000
Valtionosuudet	279 000	279 000
Rahoitustulot ja -menot	-6 552	-6 552
Korkotulot	18 217	18 217
Muut rahoitustulot	24 636	24 636
Korkomenot	-49 000	-49 000
Muut rahoitusmenot	-405	-405
Vuosikate	**63 641**	**65 195**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-121 029	-121 029
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tulot	0	0
Satunnaiset menot	0	0
Tilikauden tulos	**-57 388**	**-55 834**
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0
Varausten lisäys/vähennys	0	0
Rahastojen lisäys/vähennys	-1 178	-1 178
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-58 566**	**-57 011**

Tuloslaskelma

Kaupunki ja rahastot

1000 Euroa	TP 2025	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Myyntitulot	45 440	35 930	38 464	**38 464**	40 772	42 036	43 507
Maksutulot	44 184	47 013	50 076	**50 076**	53 080	54 726	56 641
Tuet ja avustukset	20 365	27 182	28 773	**28 773**	30 087	31 589	32 495
Muut tulot	40 279	68 417	74 511	**96 511**	94 140	97 058	100 455
Sisäiset tulot	203 181	201 660	216 793	**216 793**	218 957	221 798	224 676
Tulot yhteensä	**353 449**	**380 201**	**408 617**	**430 617**	**437 035**	**447 207**	**457 774**
Henkilöstömenot	-458 420	-496 865	-508 248	**-501 023**	-505 694	-513 118	-519 513
Asiakaspalvelujen ostot	-63 905	-75 204	-80 055	**-82 955**	-83 785	-84 874	-85 978
Muiden palvelujen ostot	-225 317	-243 488	-250 930	**-250 730**	-252 947	-256 564	-259 814
Sisäisten palvelujen ostot	-2 452	-2 470	-2 689	**-2 689**	-2 716	-2 751	-2 787
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43 487	-51 333	-51 075	**-51 075**	-51 557	-52 303	-52 906
Avustukset	-82 664	-73 418	-82 391	**-82 391**	-83 215	-84 296	-85 392
Vuokramenot	-62 493	-71 681	-72 111	**-72 111**	-72 876	-73 823	-74 782
Sisäiset tilavuokrat	-195 300	-195 513	-209 883	**-209 883**	-211 936	-214 692	-217 483
Muut menot	-3 907	-7 174	-9 732	**-9 567**	-9 660	-9 781	-9 903
Menot yhteensä	**-1 137 943**	**-1 217 146**	**-1 267 114**	**-1 262 425**	**-1 274 387**	**-1 292 203**	**-1 308 559**
Toimintakate	**-784 494**	**-836 944**	**-858 497**	**-831 807**	**-837 352**	**-844 996**	**-850 785**
Verotulot	568 699	611 000	623 000	**623 000**	651 000	679 000	709 000
Valtionosuudet	237 853	269 000	279 000	**279 000**	296 000	306 000	315 000
Rahoitustulot ja -menot	12 924	6 135	-6 552	-6 552	-13 436	-18 536	-19 236
Korkotulot	17 346	16 700	18 217	**18 217**	18 233	18 233	18 233
Muut rahoitustulot	16 378	15 900	24 636	**24 636**	31 136	31 136	31 136
Korkomenot	-20 697	-26 060	-49 000	**-49 000**	-62 400	-67 500	-68 200
Muut rahoitusmenot	-103	-405	-405	**-405**	-405	-405	-405
Vuosikate	**34 983**	**49 191**	**36 951**	**63 641**	**96 212**	**121 468**	**153 979**
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-112 643	-116 063	-121 029	**-121 029**	-126 322	-128 132	-151 532
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Satunnaiset menot	0	0	0	**0**	0	0	0
Tilikauden tulos	**-77 660**	**-66 872**	**-84 078**	**-57 388**	**-30 109**	**-6 664**	**2 447**
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0	0	**0**	0	0	0
Varausten lisäys/vähennys	0	0	0	**0**	0	0	0
Rahastojen lisäys/vähennys	-2 073	-1 078	-1 178	**-1 178**	-1 194	-1 194	-1 194
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	**-79 733**	**-67 950**	**-85 256**	**-58 566**	**-31 303**	**-7 858**	**1 253**
Tavoitteet ja tunnusluvut							
Toimintatulot/Toimintamenot, %	31	31	32	**34**	34	35	35
Vuosikate / Poistot, %	31	42	31	**53**	76	95	102
Vuosikate, euro/asukas	138	192	143	**246**	368	460	576
Kertynyt yli-/alijäämä/asukas	2 147	-	-	**-**	-	-	-
*Asukasmäärä vuoden lopussa	252 956	255 794	258 668	**258 668**	261 369	264 288	267 169

* Väestö 31.12.2025 lähde Tilastokeskus. Väestö 31.12. 2026–2030 Vantaan väestöennuste 2026–2035.

INVESTOINTIOSA

Talousarvion investointiosan määrärahat sitovat kaupunkitilalautakuntaa hankeryhmittäin siten, että kaupunginvaltuuston päättämä määräraha on esimerkiksi uudisrakentaminen, korjausrakentaminen ja kunnallistekniset työt. Sitovat erät on merkitty rasteroinnilla määrärahataulukoihin.

Kaupunkitilalautakunnalla on oikeus muuttaa hankeryhmien sisäistä määrärahajakoa rakennuskohteiden kesken. Lautakunnalla ei ole kuitenkaan oikeutta päättää uusista rakennuskohteista. Investointiosan sitovuustasot on kuvattu tarkemmin kohdassa talousarvion 2027 täytäntöönpano.

Kaupunkitilalautakunnalle sekä kaupunginhallitukselle raportoidaan investointiosan hankkeiden toteutumista sekä lopullisia kustannuksia.

Talousarvion investointiosassa esitetyt investointimenot koostuvat kaupungin omista investointikohteista. Uudisrakentamisen kaupungin tytäryhtiöiden rahoitettavat kohteet ovat mukana liitteen nro 1 kohdetaulukossa ja korjausrakentamisen kohteet liitteen 2 kohdetaulukossa, mutta ne eivät sisälly investointiosan määrärahoihin.

Kiinteän omaisuuden ostojen määrärahoilla voidaan ostaa myös sellaisten asunto- tai kiinteistöyhtiöiden, joiden pääasiallinen omaisuus on rakennustontti, hallintaan tai omistukseen oikeuttavia osakkeita.

Irtaimen omaisuuden määrärahojen sitovuustaso valtuuston nähden on toimialan irtaimistomäärärahat yhteensä. Osakkeiden ja osuuksien määrärahoista vastaa talouden ja strategian palvelualue, aineettoman omaisuuden määrärahoista konsernipalveluiden palvelualue.

Määrärahat

1000 euroa	
Uudisrakentaminen	53 225
Korjausrakentaminen	49 720
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	1 420
Aineeton omaisuus	6 000
Kunnallistekniset työt	45 000
Vantaan ratikka	255 000
Irtain omaisuus	8 999
Kiinteä omaisuus	12 000
Osakkeet ja osuudet	2 000
Investointimenot yhteensä	**433 364**

Taloussuunnitelma

1000 euroa	**TA 2026**	**LTK 2027**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**	**TS 2030**
TULOT	43 500	63 500	**63 500**	29 500	3 500	3 500
Rahoitusosuudet	40 000	60 000	**60 000**	26 000	0	0
Omaisuuden myynti	3 500	3 500	**3 500**	3 500	3 500	3 500
MENOT	-393 728	-434 252	**-433 364**	-301 082	-178 816	-163 409
Netto	-350 228	-370 752	**-369 864**	-271 582	-175 316	-159 909

91
Rakentaminen

1000 euroa	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
MENOT	-110 200	-104 365	**-104 365**	-71 080	-83 820	-89 410

Toimitilainvestointisuunnitelma perustuu toimialojen vuosittain tarkentamiin investointiesityksiin palvelu- ja väestörakenteiden muuttuessa. Kaupungin kasvu ja erityisesti uusien asuntojen rakentaminen on hidastunut ja sen myötä uusien palvelurakennusten rakentamisaikatauluja on tarkistettu. Suhdanteista huolimatta koulu- ja päiväkotirakennuksen korjausrakentamisen ja muutostöiden sekä korvausinvestointien tarve on edelleen suuri mm. käytön toimintatapamuutoksista ja olosuhdevaatimuksista sekä vuosien saatossa kertyneistä suuremmista korjaustarpeista.

Toimitilaesitykset perustuvat valtuuston hyväksymään Vantaan kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan, päivitettyihin väestöennusteisiin sekä taloussuunnitelmaesitysten laadinnan yhteydessä tarkistettuihin toimialakohtaisiin palvelutarpeisiin. Kiinteistöt ja tilat palvelualueella koottua ohjelmaa on käsitelty ja erityisesti uusia hanke-esityksiä priorisoitu talousohjauksen vetämissä workshopeissa ja hankejohtoryhmässä.

Investointisuunnitelma on pyritty sovittamaan valtuustokauden kehystavoitteeseen sekä kaupunginhallituksen TS-kaudelle 2027–2030 hyväksymään 321,3 milj. euron investointikehykseen. Kaupungin hankejohtoryhmässä hyväksyttyjen hankkeiden investointirahoitustarve on yhteensä noin 348,7 milj. euroa.

Investointisuunnittelun tueksi kasvatuksen ja oppimisen toimialan palveluverkkoihin liittyen TS-kaudella laaditaan seuraavat toimitilaverkkoselvitykset:

- Aviapoliksen päiväkotiverkkoselvitys
- Hakunilan päiväkotiverkkoselvitys
- Kivistön kouluverkkoselvitys ja päiväkotiverkkoselvitys
- Korso-Koivukylän kouluverkkoselvitys ja päiväkotiverkkoselvitys
- Luistelukenttä Keimolanmäkeen
- Perusopetuksen oppimisympäristöjen suunnitteluohjeen päivitys
- Päiväkotisuunnitteluohjeen päivitys
- Tikkurilan suuralueen päiväkotiverkkoselvitys

91 1
Uudisrakentaminen

1000 euroa	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
MENOT	-63 460	-53 225	**-53 225**	-32 320	-43 810	-51 130
ALV	-16 182	-13 572	-13 572	-8 242	-11 172	-13 038

Uudisrakentamista koskeva toimitilainvestointisuunnitelma seuraavalle 10-vuotiskaudelle sisältää kaikki uudisrakennushankkeet mukaan lukien kaupungin toimialojen käyttöön tarkoitetut konserniyhtiöiden ja kaupunkikonsernin ulkopuoliset vuokrahankkeet.

Talousarviovuosi 2027

Vuodelle 2027 uudisrakentamiseen on budjetoitu kaupungin omiin rakennushankkeisiin yhteensä noin 53,2 milj. euroa, josta noin 45,6 milj. euroa on kohdennettu kasvatuksen ja oppimisen toimialan hankkeisiin ja noin 7,4 milj. euroa kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan kohteisiin.

Vuoden 2027 aikana valmistuvat Kontiopuiston ja Sammakkolammen päiväkodit sekä Päiväkoti Silva. Kouluhankkeista valmistuvat Itä-Hakkilan koulun uudisosa ja Viertolan koulun laajennus.

Aviapoliksen / Kivistön uimahallin tarveselvitys saatetaan loppuun, mutta hanke on ohjelmassa toistaiseksi ilman määrärahavarausta.

Suunnittelukausi 2028–2036

Vuosina 2028–2030 määrärahoin toteutettavien uudisrakennushankkeiden rahoitustarve on yhteensä noin 127,3 milj. euroa eli keskimäärin noin 42,4 milj. euroa/vuosi.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan hankkeisiin on kohdennettu yhteensä noin 98,9 milj. euroa. Taloussuunnitelmakaudella valmistuvat Kivivuoren päiväkoti, Nikinmäen päiväkoti, Ojapuiston yhtenäiskoulun esiopetustilat ja Ruutulipun päiväkoti.

Kouluhankkeista valmistuvat Ojapuiston yhtenäiskoulu sekä Havu-rakennuksen korvaava laajennus ja Kaarna (Lehtikuusen koulu) sekä Askiston koulun mahdollinen laajennus.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan hankkeisiin on kohdennettu yhteensä noin 28,0 milj. euroa. Elmon uimahalli valmistuu vuonna 2027. Taloussuunnitelmakaudella rakennetaan lisäksi liikuntahalli Ojapuiston yhtenäiskoulun yhteyteen. Kuusijärven ulkoilualueelle rakennetaan huoltorakennus ja Myyrmäen urheilutalon uimahallia laajennetaan peruskorjauksen yhteydessä. Elmon urheilupuiston huoltorakennuksen rakentamisajankohta tarkentuu yhdessä urheilupuiston kenttien rakentamisaikataulun kanssa.

Vuosille 2031–2036 on ajoitettu uudisrakennushankkeita noin 478,1 milj. euron arvosta mukaan lukien aikaisemmin aloitetut.

Edellisellä jaksolla aloitettavien hankkeiden lisäksi jaksolle on ohjelmoitu 11 uutta koulua tai koulun laajennusta, 17 päiväkotia sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan hankkeina Myyrmäen Elämysten talo, Aviapoliksen/Kivistön uimahalli, Tikkurilan urheilupuiston kenttien katsomo ja huoltotilat, Keimolanmäen koulun lähiliikuntapaikka ja Muuran yhtenäiskoulun liikuntahalli.

Konserniyhtiöiden hankkeet

VTK Kiinteistöt Oy:n uudisrakennushankkeista vuoden 2027 aikana valmistuvat Aviapoliksen lukio. Vuosina 2028–2030 valmistuvat Tikkurilan osaamiskampus sisältäen aikuisopiston ja aikuisten perusopetuksen tilat, Myyrmäen Oivallusten talo, Tikkurilan jäähallin peruskorjaus sekä Varia Hiekkaharjun laajennus- ja peruskorjaustyöt.

Vuosille 2031–2036 VTK Kiinteistöt Oy:n toteutuksella valmistuviksi esitettyjä kohteita ovat kiinteä jalkapallohalli Tikkurilan urheilupuistoon, Koillis-Vantaan II liikuntahalli, Sotungin lukion uudisrakennus, Hakunilan/Kaskelan liikuntahalli, Keimolanmäen koulun liikuntahalli sekä Lumon lukion peruskorjaustyöt.

Tikkurilan alueen toimistohanketta ei toistaiseksi edistetä ja se on poistettu investointiohjelmasta.

Kaupunkikonsernin ulkopuoliset vuokrahankkeet

Vuonna 2027 valmistuvaksi on esitetty Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalon väistötiloja. Vuosina 2028–2030 on määrä valmistua Simontien päiväkoti ja Kielotien vuokrapäiväkoti ja vuokrattavat päiväkotitilat sekä Varia Koivukylän osakorjaukset tai korvaava väistötilaratkaisu. Vuosina 2031–2036 on esitetty valmistuvaksi Elinvoimapalvelujen tilat ja lisätilat Oppimiskampuksessa sekä Kivenkolon päiväkoti. Lisäksi hankitaan Hakunilan kirjasto-, nuoriso- ja kulttuuritilat, Aviapoliksen asukastilat ja uusi nuorisotila sekä tilat Martinlaakson uudelle lähikirjastolle.

91 2
Korjausrakentaminen

1000 euroa	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
MENOT	-45 420	-49 720	**-49 720**	-37 440	-38 690	-36 960
ALV	-11 582	-12 679	-12 679	-9 547	-9 866	-9 425

Korjausrakentamista koskeva toimitilainvestointisuunnitelma seuraavalle 10-vuotiskaudelle sisältää kaikki kaupungin suoraan omistamien ja VTK Kiinteistöt Oy:n kohteiden merkittävimmät perusparannukset, peruskorjaukset ja rakennusten muutostyöt sekä sisäilmakorjaukset ja kohdentamattomat määrärahavaraukset.

Talousarviovuosi 2027

Vuodelle 2027 määräraharahoitteisiin korjausrakennushankkeisiin on budjetoitu yhteensä noin 49,7 milj. euroa, josta noin 33,6 milj. euroa on kohdennettu kasvatuksen ja oppimisen toimialan hankkeisiin ja noin 8,9 milj. euroa kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan kohteisiin. Loput määrärahoista on varattu eri toimialojen pienempiin korjaus- ja muutostöihin.

Valmistuvia hankkeita ovat mm. Itä-Hakkilan ja Viertolan koulun peruskorjaukset. Lisäksi tehdään eriasteisia peruskorjauksia ja pihan perusparannuksia useissa päiväkodeissa.

Piha-alueiden korjauksiin on varattu yhteensä noin 1,6 milj. euroa. Sisäilmakorjauksiin on budjetoitu 3,5 milj. euroa, energiatehokkuustoimiin 1,0 milj. euroa ja varavoiman rakentamiseen 1,0 milj. euroa.

Suunnitelmakausi 2028–2036

Vuosina 2028–2030 toteutettavien korjaushankkeiden rahoitustarve on yhteensä noin 113,1 milj. euroa eli keskimäärin noin 37,7 milj. euroa vuodessa.

Suurimpia peruskorjaus-, korjaus- tai muutostyöhankkeita ovat Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalon muutokset ja perusparannus, Kaivokselan koulun muutos- ja korjaustyöt ja Askiston koulun muutos- ja korjaustyöt, Myyrmäen urheilutalon uimahallin peruskorjaus, Ilolan koulun peruskorjaus tai korvaava uudisrakennus, Dickursby förskolanin peruskorjaus sekä Kaivokselan ja Raikupolun päiväkotien peruskorjaus.

Koulujen korjauksiin pihoineen on varattu yhteensä noin 45,4 milj. euroa eli noin 15,1 milj. euroa/vuosi. Päiväkotien korjauksiin pihoineen on budjetoitu noin 17,4 milj. euroa eli noin 5,8 milj. euroa/vuosi.

Sisäilmakorjauksiin on budjetoitu yhteensä 10,5 milj. euroa (3,5 milj. euroa/vuosi), energiatehokkuustoimiin yhteensä 2,5 milj. euroa (0,8 milj. euroa/vuosi) ja varavoiman rakentamiseen yhteensä 2,0 milj. euroa (0,7 milj. euroa/vuosi).

Vuosille 2031–2036 korjausrakentamiseen on budjetoitu yhteensä noin 192,9 milj. euroa.

Suurimpia peruskorjaus- tai korjauskohteita ovat Martinlaakson koulun peruskorjaus, Tikkurilan lukion peruskorjaus ja tilamuutokset, Uomarinteen koulun peruskorjaus ja tilamuutokset, Sotungin peruskoulun peruskorjaus, Koivukylän koulun muuttaminen alakouluksi, Veromäen koulun peruskorjaus ja muutostyöt sekä Metsolanmäen päiväkodin mahdolliset tilamuutokset.

Koulujen korjauksiin ja pihakorjauksiin on varattu yhteensä noin 113,5 milj. euroa eli noin 18,9 milj. euroa/vuosi. Päiväkotien osittaisiin peruskorjauksiin ja pihakorjauksiin on budjetoitu noin 41,6 milj. euroa eli noin 6,9 milj. euroa/vuosi.

Sisäilmaongelmien poistamiseen on budjetoitu yhteensä 21,0 milj. euroa eli 3,5 milj. euroa/vuosi.

91 3

Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

1000 euroa	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
MENOT	-1 320	-1 420	**-1 420**	-1 320	-1 320	-1 320
ALV	-337	-362	-362	-337	-337	-337

Vuokra- ja osaketiloja koskeva toimitilainvestointisuunnitelma seuraavalle 10-vuotiskaudelle sisältää kaupungin vuokraamien ja osakeomisteisien tilojen perusparannukset, peruskorjaukset ja rakennusten muutostyöt sekä sisäilmakorjaukset ja kohdentamattomat määrärahavaraukset. Konserniyhtiöt ja ulkopuoliset vuokranantajat tekevät tämän ohjelman lisäksi vuokravaikutteisia teknisiä korjauksia sekä muutostöitä omistamissaan kiinteistöissä erillisen ohjelman ja sopimusten mukaan.

Talousarviovuosi 2027

Vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostöihin on budjetoitu yhteensä 1,42 milj. euroa.

Suunnitelmakausi 2028–2036

Vuosina 2028–2030 vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostöille on budjetoitu yhteensä noin 4 milj. euroa eli keskimäärin noin 1,32 milj. euroa/vuosi.

Vuosille 2031–2036 vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostöihin on budjetoitu yhteensä noin 7,9 milj. euroa eli keskimäärin noin 1,32 milj. euroa/vuosi.

92

Aineeton omaisuus

1000 euroa	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
TULOT	0	0	**0**	0	0	0
MENOT	-6 000	-6 000	**-6 000**	-7 000	-7 000	-7 000
ALV	-1 530	-1 530	-1 530	-1 785	-1 785	-1 785

Aineettoman omaisuuden investoinneille on vuodelle 2027 varattu 6 milj. euroa. Toimialojen tekemistä esityksistä tietohallinto on yhdessä toimialojen kanssa rakentanut kehitysohjelman, joka tukee kaupungin strategiaa ja tavoitteita. Keskeisimpiä hankkeita investointiohjelmassa ovat perustietotekniikkapalvelujen käyttöönotto, asia- ja kokoushallintajärjestelmän uudistamisen käyttöönottovaihe,

Matti-järjestelmän käytön laajentaminen, talousjärjestelmän uudistaminen, HR-palkanlaskentajärjestelmän uudistaminen ja tilavaraustapojen jatkokehitys.

Investoinneissa priorisoidaan erityisesti niitä investointeja, jotka tehostavat toimintaa toimialoilla ja tuottavat näin säästöjä toimialojen menoihin.

93

Julkinen käyttöomaisuus

1000 euroa	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
TULOT	40 000	60 000	**60 000**	26 000	0	0
Rahoitusosuudet	40 000	60 000	60 000	26 000	0	0
MENOT	-225 000	-300 000	**-300 000**	-200 000	-66 000	-45 000
KUNNALLISTEKNISET TYÖT	-45 000	-45 000	**-45 000**	-45 000	-45 000	-45 000
93 1 Liikennealueet	-33 135	-32 130	**-32 130**	-35 860	-35 805	-32 320
93 2 Urheilualueet	-3 240	-4 890	**-4 890**	-3 000	-3 100	-4 000
93 3 Virkistysalueet	-3 140	-1 920	**-1 920**	-290	0	-100
93 4 Ympäristörakentaminen	-4 660	-5 760	**-5 760**	-5 525	-5 345	-8 580
93 5 Yhteishankkeet	-825	-300	**-300**	-325	-750	0
93 8 Vantaan ratikka	-180 000	-255 000	**-255 000**	-155 000	-21 000	0

Vantaan ratikka

1000 euroa	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
TULOT	40 000	60 000	**60 000**	26 000	0	0
Rahoitusosuudet	40 000	60 000	60 000	26 000	0	0
MENOT	-180 000	-255 000	**-255 000**	-155 000	-21 000	0

Katujen ja puistojen palvelualue vastaa julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta ja niihin liittyvistä luvista, pysäköinninvalvonnasta sekä kaupungin omistaman luonnonympäristön hoidosta ja suunnittelusta. Katu- ja vesihuoltotyöt toteutetaan yhteisprojekteina Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) kanssa.

Investointiohjelman valmistelu on tehty Vantaan kasvun ja investointien ohjausmallia (VAKIO) hyödyntäen sekä huomioitu kaupungin kasvutavoitteet, alueiden erilaiset kehitysvaiheet sekä investointien vaikutus kaupunkirakenteeseen ja liikennejärjestelmään. Hankkeiden priorisoinneissa on painotettu liikenteen sujuvuutta, kestävää liikkumista sekä alueiden elinvoimaisuuden lisäämistä.

Toiminnalliset tavoitteet

Hankkeet toteutetaan toimialan strategian ja asuntotuotanto-ohjelman mukaisesti. Toimintaa ohjaavat osaltaan myös maankäyttösopimukset. Suunnittelu ja rakentaminen tehdään oikea-aikaisesti, taloudellisesti ja kustannustehokkaasti kaupungin omaa tuotantoa ja ulkopuolista palveluntuotantoa tehokkaasti ja taloudellisesti yhdistäen. Koneellisen kunnossapidon vaatimukset otetaan huomioon kaikessa suunnittelussa ja rakentamisessa.

Tavoitteena on kehittää kaupunkiympäristö siten, että investoinnit tuottavat mahdollisimman suuren hyödyn asukkaille, yrityksille ja kaupungin palveluille. Suunnitteluratkaisuissa suositaan pitkäikäisiä

ja kunnossapidon kannalta kustannustehokkaita ratkaisuja sekä huomioidaan ilmastonmuutoksen vaikutukset.

Valtio ja Helsingin seudun kunnat ovat neuvotelleet maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen (MAL) suurten infra-hankkeiden tukemiseksi ja asumisen edistämiseksi 2024–2035. Sopimuksen mukaan valtio tukee suuria infra-hankkeita, ja kunnat sitoutuvat vauhdittamaan merkittävästi asuntoalueiden kaavoitusta. Sopimuksessa Vantaa on sitoutunut luomaan edellytykset yhteensä 1 650 uudelle asunnolle vuosina 2024–2027 ja pitkällä aikavälillä MAL 2023 -suunnitelman mukaisesti 2 720 uutta asuntoa vuosittain. Asuntotuotantotavoitteet vaativat välttämättä myös kunnallistekniikan investointeja.

Avustushankkeet

Lupa- ja valvontavirasto on myöntänyt liikuntapaikkarakentamisen avustusta Aerolankentälle sekä Kaivokselan kentälle.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom on myöntänyt jalankulun ja pyöräilyn infra-avustusta Tikkurilantien baanalle välillä Kuriirikuja-Kaislatie.

Keskeisimmät liikennealueiden rakentamishankkeet 2027

Myyrmäessä keskeisin hanke on Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon kaava-alueen rakentaminen. Aviapoliksessa keskeisin hanke ovat Muuran kaava-alueiden kunnallistekniikan rakentaminen. Tikkurilassa keskeisiä hankkeita ovat Tikkuraitin rakentamisen jatkaminen sekä Väritehdas 1:n kaava-alueen rakentaminen. Koivukylässä tärkein hanke on Hosantien rakentaminen. Hakunilan keskeisin hanke puolestaan on Pitkäsentie 6–8 rakentaminen.

Keskeisimmät urheilu- ja virkistysalueiden rakentamishankkeet 2027

Myyrmäessä keskeisin hanke on Kaivokselan kentän ja kuntoportaiden rakentamisen jatkuminen. Aviapoliksen keskeisimpiä hankkeita ovat Aerolankentän rakentaminen sekä Silvolanmetsän reitin rakentaminen Kahluuniitynsillan ja Jokitien välille. Tikkurilassa keskeisin hanke on Hiekkaharjun liikuntapuiston yleisurheilukentän perusparannus.

Keskeisimmät viheralueiden rakentamishankkeet 2027

Myyrmäessä keskeisin hanke on Vapaalanmetsän ja Raappavuoren rakentaminen. Kivistössä keskeisin hanke on Opaalipuiston rakentaminen. Tikkurilan keskeisimpiä hankkeita ovat Kuusikon meluvallin rakentaminen sekä Tikkurilanrannan itäosan rakentaminen. Koivukylässä keskeisin hanke on Ester Koskelaisen puiston rakentaminen.

Alueiden perusparantaminen

Vuosien 2027–2029 vuotuisista kehyksistä on varattu noin 10 milj. euroa ratikkaan liittyviin hankkeisiin. Näillä hankkeilla vähennetään kunnallistekniikkaan liittyvää korjausvelkaa. Ratikkaan liittyvät hankkeet sisältyvät korjausrakentamisen vuotuisiin summiin. Merkittävin ratikkaan liittyvä hanke on Länsimäentien peruskorjaus.

Vuonna 2027 vanhojen asuinalueiden katujen perusparantamiseen on varattu noin 1,2 milj. euroa. Merkittävimpänä hankkeena on Rauhalankaari Kivistössä.

Siltojen peruskorjauksia varten rakentamisohjelmassa on varattu noin 1,4 milj. euroa vuodelle 2027. Merkittävin hanke on Tapolan kevyen liikenteen kaarisilta Kivistössä.

Urheilualueiden perusparantamishankkeisiin on vuodelle 2027 varattu noin 3,0 milj. euroa. Merkittävimpiä hankkeita on Martinlaakson urheilupuiston tekojää.

Katujen ja puistojen uudis- ja perusparantamishankkeisiin sisältyy myös valaistuksen rakentaminen. Vanhan katuverkon ja puistoalueiden valaistuksen parantaminen sekä huonokuntoisten pylväiden uusimiseen on varattu vuonna 2027 noin 1,0 milj. euroa.

Keskeneräisten hankkeiden viimeistely

Vuoden 2026 puolelta jatkuville ja muille keskeneräisille hankkeille on töiden loppuun saattamiseksi osoitettu noin 0,5 milj. euron varaus. Viimeistelytöiden ajankohta harkitaan hankekohtaisesti ja pyritään sovittamaan mm. alueiden talonrakennushankkeiden aikatauluihin sopivaksi.

Vesi- ja viemäriverkostohankkeet

Kadut ja puistot -palvelualue suunnittelee ja toteuttaa katujen rakentamisen yhteydessä uusien asemakaava-alueiden vesihuoltolinjat yhteistyössä Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä (HSY) kanssa. Rakennetut vesihuoltolinjat siirtyvät HSY:n omistukseen ja kunnossapitoon.

Vuonna 2027 rakennettavien hankkeiden vesihuollon osuus on noin 1,8 milj. euroa, joka laskutetaan HSY:ltä.

Mikäli HSY saneeraa vanhoja vesihuoltolinjojaan kaivamalla katualueita auki, selvitetään mahdollinen kadun kunnostustarve yhteistyössä etukäteen ja tarvittavat määrärahat pyritään varaamaan liikennealueisiin.

Yhteishankkeet valtion kanssa 2027

Valtion kanssa toteutettavilla hankkeilla pyritään vahvistamaan seudullisia yhteyksiä sekä parantamaan liikenteen välityskykyä. Yhteistyö mahdollistaa myös kustannusten jakamisen kaupungin ja valtion kesken.

Investointiohjelmassa on varaus Maantie 152:n suunnittelukustannuksille valtatie 3 Hämeenlinnanväylän ja kantatie 45 Tuusulanväylän välillä.

Vantaan ratikan rakentaminen

Vantaan ratikka rakennetaan allianssimallilla. Vantaan ratikan allianssikumppanit valittiin syksyllä 2024, allianssin kehitysvaihe aloitettiin lokakuussa 2024 ja allianssin toteutusvaihe aloitettiin joulukuussa 2025. Vantaan osalta hankkeen tavoitekustannus asetettiin toukokuussa 2026. Rakennustyöt jatkuvat vuoteen 2029, jolloin raitiotie valmistuu käyttöön otettavaksi. Lentoaseman päätepysäkin toteutus tuodaan erikseen päätettäväksi vuoden 2027 loppupuolella.

Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne Oy (KLOy) toimii itäisessä allianssissa tilaajana Helsingin kaupungin osuudella (n. 400 m), rakennuttaa varikon ja hankkii liikennöintikaluston omaan taseeseensa. Vantaan ratikan raitiotieinfran kunnossapitosopimus on allekirjoitettu kesällä 2026. Raitiotieinfran kunnossapidosta vastaa sopimuksen myötä Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy.

94
Irtain omaisuus

1000 euroa	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
MENOT	-8 628	-9 887	**-8 999**	-9 002	-7 996	-7 999
Konsernijohto ja elinvoima	-200	0	**0**	0	0	0
Kasvatus ja oppiminen	-3 220	-4 532	**-4 125**	-2 493	-2 203	-2 856
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	-2 615	-2 737	**-2 491**	-4 023	-3 492	-2 296
Kaupunkiympäristö	-2 593	-2 618	**-2 383**	-2 486	-2 301	-2 847
ALV	-2 200	-2 521	-2 295	-2 296	-2 039	-2 040
Konsernijohto ja elinvoima	-51	0	0	0	0	0
Kasvatus ja oppiminen	-821	-1 156	-1 052	-636	-562	-728
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	-667	-698	-635	-1 026	-890	-585
Kaupunkiympäristö	-661	-668	-608	-634	-587	-726

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan irtaimistohankinnat ovat uusien rakennushankkeiden, peruskorjauksien, laajennusten tai tilamuutostöihin liittyviä kalustohankintoja. Lisäksi irtaimistomäärärahalla hankitaan palvelualueiden AV-laitteistoja, yksittäisiä koneita sekä korvaavaa kalustoa. Vuoden 2027 merkittävimmät kohteet ovat Aviapoliksen lukio, Itä-Hakkilan ja Viertolan koulut. Lisäksi kalustetaan mm. Kontiopuiston, Silvan ja Sammakkolammen päiväkodit.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan irtaimistohankinnat liittyvät uusiin rakennushankkeisiin, peruskorjauksiin, laajennuksiin tai muutostöihin liittyviin kalustohankintoihin. Lisäksi irtaimistomäärärahalla hankitaan palvelualueiden yksittäisiä kone- ja laitehankintoja sekä korvaavaa kalustoa. Suunnitelmaan sisältyy ensi vuonna merkittävänä uutena kohteena Elmon uimahalli.

Kaupunkiympäristön toimialan irtaimistohankinnat koostuvat pääosin varikon raskaasta ajoneuvokalustosta kaupungin käyttöön. Lisäksi viheralueiden kunnossapitoon hankitaan kalustoa ja rakentamiselle työmaakoppeja. Toimitilajohtamisen kunnossapitokohteisiin hankitaan keittiölaitteita ja irtokalusteita sekä tilahallinnan vuokrakohteiden kalusteita uusitaan. Lisäksi maastomittaukseen ja maatutkimukseen hankitaan mittalaitteita. Irtaimen omaisuuden investoinneille on esitetty tasapainotustoimenpiteitä, jolloin investointimenojen budjetti pienenee 0,45 milj. euroa vuonna 2027.

95
Kiinteä omaisuus

1000 euroa	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
TULOT	3 500	3 500	**3 500**	3 500	3 500	3 500
Omaisuuden myynti	3 500	3 500	**3 500**	3 500	3 500	3 500
MENOT	-42 000	-12 000	**-12 000**	-12 000	-12 000	-12 000
95 1 Kiinteän omaisuuden osto	-39 000	-9 000	**-9 000**	-9 000	-9 000	-9 000
95 2 Maa-alueiden kunnostus	-3 000	-3 000	**-3 000**	-3 000	-3 000	-3 000
Myytävän ja vuokrattavan tonttimaan kunnostus	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600
Kaupungin pysyvään omistukseen jäävien maa-alueiden kunnostus	-400	-400	-400	-400	-400	-400

Maanhankinta on ennakoivaa sekä kaupungin ja asukkaiden edun mukaista. Hankimme maata alueilta, jotka tukevat kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista ja yhdyskuntarakenteen eheyttämistä. Vuonna 2027 maanhankintaa lisää vielä ratikan maanhankinta. Ensi vuonna on tulossa noin 4,2 milj. euron maanhankinta Vantaan ratikan Lentoaseman ja Tietotien asemakaavojen sekä muutaman yksittäisen neuvottelussa olevan kiinteistökaupan myötä.

Määrärahaa käytetään myös pilaantuneen tonttimaan ja kaupungin maa-alueiden kunnostamisesta sekä esirakentamisesta aiheutuviin menoihin. Vuosittain kaupungin maa-alueilla joudutaan puhdistamaan pilaantuneita maita ja poistamaan jätteitä. Lähivuosina määrärahoja tarvitaan myös mm. asemakaavoitettujen tonttien esirakentamiseen kallioisilla, tai muutoin vaikeasti rakennettavilla maa-alueilla. Esirakentaminen nopeuttaa tonttikauppaa ja tonttien myyntituotot kattavat kokonaisuudessaan esirakentamiskustannukset.

97
Osakkeet ja osuudet

1000 euroa	TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
MENOT	-1 900	-2 000	**-2 000**	-2 000	-2 000	-2 000
Kaupunginhallitus / osakkeiden hankinta	-1 900	-2 000	**-2 000**	-2 000	-2 000	-2 000

Talousarvion osakkeisiin ja osuuksiin on budjetoitu 2,0 milj. euroa vuodelle 2027. Määrärahaa käytetään elinkeinoelämän edistämisen ja segregaation ehkäisyn hankkeisiin mm. kaupunkikeskustojen kehittämiseksi. Lisäksi maksetaan Lentoradan suunnittelukulujen osakkeenomistajan pääomasijoituksia sekä valmistaudutaan muihin mahdollisiin pääomasijoituksiin Vantaa-konsernin yhtiöissä, muissa omistetuissa tai perustettavissa yhtiöissä. Taloussuunnitelmavuosilla varaudutaan myös ostamaan pysäköintipaikkojen hallintaan oikeuttavia osakkeita.

RAHOITUSOSA

Rahoituslaskelma koostuu kaupungin varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan rahavirtojen muutoksista. Rahoituslaskelma on laadittu taloussuunnitelmakaudelle käyttötalouteen, investointeihin ja rahoituseriin budjetoitujen tietojen mukaisesti.

Rahoituslaskelman rakenne ja sisältö

Toiminnan ja investointien rahavirta muodostuu käyttötalouteen ja investointeihin budjetoiduista määrärahoista talousarvio- ja taloussuunnitelmakaudelle. Käyttötalouden tulorahoituksen osatekijät eritellään tuloslaskelmassa ja rahoituslaskelmaan otetaan vain varsinaisen toiminnan tulorahoitusjäämän osoittava vuosikate, joka sisältää myös käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot. Rahoituslaskelmassa toiminnan rahavirrasta myyntivoitot / -tappiot eliminoidaan, ja vastaavasti investointien rahavirtaan myyntivoitot / -tappiot lisätään.

Toiminnan rahavirta muodostuu kaupungin tuloslaskelmaosasta tuotavasta vuosikatteesta, satunnaisista menoista ja tuloista sekä tulorahoituksen korjauseristä.

Investointien rahavirtaa ovat menoina investointiosan käyttöomaisuuden hankintamenot ja tuloina rahoitusosuudet investointeihin sekä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot, joka sisältää käyttöomaisuuden myyntien tasearvon ja myyntivoitot ja -tappiot.

Rahoituksen rahavirta koostuu antolainojen, lainakannan, oman pääoman ja muista maksuvalmiuden muutoksista. Antolainojen muutokset sisältävät kaupungin myöntämät lainat ja sijoitukset ja lainasaamiset. Antolainojen muutoksina esitetään erikseen lainojen lisäykset ja vähennykset.

Lainakannan muutokset sisältävät arvion siitä, kuinka paljon kaupunki ottaa pitkäaikaista lainaa talousarviovuoden aikana eli lainojen lisäyksen. Pitkäaikaisten lainojen vähennykset osoittavat arvion pitkäaikaisten lainojen lyhennysten määrästä talousarviovuoden aikana.

Rahastot

Rahastojen vaikutukset sisältyvät kaupungin rahoituslaskelmaan. Kunkin rahaston rahoituslaskelma esitetään myös erikseen ko. rahaston kohdalla talousarviokirjassa. Vantaan kaupungin rahastoja ovat Kiinteistörahasto, Vahinkorahasto ja Lasten ja nuorten juhlarahasto. Rahastojen muutokset esitetään kaupungin tuloslaskelmassa.

Rahoituslaskelma

Kaupunki ja rahastot

1000 Euroa	TA 2027
Toiminnan rahavirta	
Vuosikate	63 641
Satunnaiset erät	0
Tulorahoituksen korjauserät	-59 744
Investointien rahavirta	
Investointimenot	-433 364
Rahoitusosuudet investointimenoihin	60 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	63 244
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-306 223**
Rahoituksen rahavirta	
Antolainauksen muutokset	-5 950
Antolainasaamisten lisäys	-9 000
Antolainasaamisten vähennys	3 050
Lainakannan muutokset	333 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	375 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-42 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0
Oman pääoman muutokset	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-20 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	**827**
Nettolainanotto	**333 000**

Rahoitussuunnitelma

Kaupunki ja rahastot

1000 Euroa	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	34 983	49 191	**63 641**	96 212	121 468	153 979
Satunnaiset erät	0	0	**0**	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-3 545	-30 744	**-59 744**	-55 166	-56 876	-58 867
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-229 002	-390 228	**-433 364**	-301 082	-178 816	-163 409
Rahoitusosuudet investointimenoihin	17 528	40 000	**60 000**	26 000	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 900	34 244	**63 244**	58 666	60 376	62 367
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-175 136**	**-297 537**	**-306 223**	**-175 370**	**-53 848**	**-5 930**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	9 069	-9 200	**-5 950**	-1 530	-1 730	-430
Antolainasaamisten lisäys	-96	-12 000	**-9 000**	-5 000	-5 000	-5 000
Antolainasaamisten vähennys	9 165	2 800	**3 050**	3 470	3 270	4 570
Lainakannan muutokset	198 423	343 200	**333 000**	141 000	29 100	-3 700
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	235 000	380 000	**375 000**	235 000	110 000	75 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-36 577	-36 800	**-42 000**	-94 000	-80 900	-78 700
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	**0**	0	0	0
Oman pääoman muutokset	-1 202	0	**0**	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	**0**	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-33 344	-25 000	**-20 000**	34 000	26 000	0
Vaikutus maksuvalmiuteeen	**-2 191**	**11 463**	**827**	**-1 900**	**-478**	**-10 060**
Nettolainanotto	**198 423**	**343 200**	**333 000**	**141 000**	**29 100**	**-3 700**

Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	-175 136	-472 673	**-778 897**	-954 266	-1 008 115	-1 014 044
Investointien tulorahoitus, %	17	14	**17**	35	68	94
Laskennallinen lainanhoitokate	1,0	1,2	**1,2**	1,0	1,3	1,5
Kassan riittävyys, pv	13	15	**14**	15	16	13

Täydentäviä tietoja

	TP 2025	EN 2026*	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Asukasluku 31.12	252 956	255 794	**258 668**	261 369	264 288	267 169
- syntyneiden enemmyys	803	776	**742**	706	665	628
- nettomuutto	1 074	2 062	**2 131**	1 995	2 254	2 254
Tuloveroprosentti	6,4	6,4	**6,4**	6,4	6,4	6,4
Kiinteistöveroprosentti						
- yleinen	1,28	1,28	**1,28**	1,28	1,28	1,28
- maapohja	1,28	1,30	**1,30**	1,30	1,30	1,30
- vakituinen asuinrakennus	0,41	0,41	**0,41**	0,41	0,41	0,41
- muu kuin vakituinen asuin-rakennus	1,25	1,25	**1,25**	1,25	1,25	1,25
- voimalaitos	3,10	3,10	**3,10**	3,10	3,10	3,10
- rakentamaton rakennus-paikka	6,00	6,00	**6,00**	6,00	6,00	6,00
Toimintamenot M€	-1 138	-1 186	**-1 262**	-1 274	-1 292	-1 309
Toimintakate M€	-784	-803	**-832**	-837	-845	-851
Verotulot M€	569	587	**623**	651	679	709
Valtionosuudet M€	238	273	**279**	296	306	315
Vuosikate M€	35	64	**64**	96	121	154
Poistot M€	-113	-118	**-121**	-126	-128	-152
Vuosikate %:ia poistoista	31 %	54 %	**53 %**	76 %	95 %	102 %
Bruttoinvestoinnit M€	-229	-401	**-433**	-301	-179	-163
Investoinnit omahankinta-meno M€	-211	-361	**-373**	-275	-179	-163
- investointien tulorahoitus %	17 %	18 %	**17 %**	35 %	68 %	94 %
Pitkäaikaisten lainojen muutos M€	198	1 401	**333**	141	29	-4
Pitkäaikainen lainakanta 31.12. M€	1 060	1 400	**1 733**	1 874	1 903	1 899
Lainakanta €/asukas	4 191	5 473	**6 700**	7 170	7 201	7 110
Toimintamenot €/asukas	-4 499	-4 638	**-4 880**	-4 876	-4 889	-4 898
Verotulot €/asukas	2 248	2 296	**2 408**	2 491	2 569	2 654
Valtionosuudet €/asukas	940	1067	**1 079**	1 132	1 158	1 179
Vuosikate €/asukas	138	249	**246**	368	460	576
Kokonaismenot M€	-1 388	-1 616	**-1 745**	-1 638	-1 539	-1 541

Asukasluku, lähde: Toteuma 2025 Tilastokeskus. Ennuste 2026 ja taloussuunnitelma 2027–2030 Vantaan väestöennuste 2026.

* Vuoden 2026 toisen osavuosikatsauksen mukainen ennustetieto.

TUNNUSLUKUJEN LASKENNASSA KÄYTETYT KAAVAT

TULOSLASKELMAOSA

Toimintatulot / Toimintamenot, %

= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Vuosikate / Poistot, %

= Vuosikate / Poistot * 100

Vuosikate, euro/asukas

= Vuosikate / Asukasmäärä

Kertynyt yli-/alijäämä /asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

RAHOITUSOSA

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymän kehitystä tarkastellaan vuosittain lähtien talousarvion laadintavuotta edeltävän tilinpäätösvuoden Toiminnan ja investointien rahavirrasta, johon lisätään tai josta vähennetään arvioidut vuosittaiset rahavirrat.

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys, pv

= 365 pv * Rahavarat varainhoitovuoden lopussa / Kassasta maksut varainhoitovuonna

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa rahavaroilla.

KUNTAKONSERNI

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräysvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräämisvalta toisessa yhteisössä.

Kaupunki on konsernin emoyhteisö. Tytäryhteisöksi nimitetään niitä yhteisöjä, jossa emoyhteisöllä on määräämisvalta. Osakkuusyhteisöksi nimitetään yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on yksin tai yhdessä muiden konserniyhteisöjen kanssa samanaikaisesti huomattava vaikutusvalta (20–50 % äänivallasta) ja merkittävä omistusosuus (vähintään 20 % yhtiön omasta pääomasta) yhteisössä.

Konsernin ohjaus

Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallituksen konsernijaosto, kaupunginjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupungin konsernijohdon muodostavat ne viranomaiset ja viranhaltijat, jotka esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat konserniyhteisöjä koskevia asioita sekä vastaavat kaupunkikonsernin edunvalvonnasta valtuuston hyväksymän konserniohjeen ja talousarvion sekä hallintosäännön mukaisesti.

Konsernirakenne 31.8.2026

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%
Tytäryhtiöt			
Mercuria Kauppaoppilaitos Oy	Vantaa	95,5 %	95,5 %
As Oy Vantaan Katriinanrinne	Vantaa	100,0 %	100,0 %
As Oy Vantaan Keltasafiiri	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiinteistö Oy Korson Toimistokeskus	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Pakkalankuja 11	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Tiedepuisto	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Helikopteritukikohta	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Ratakujan Pysäköinti Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %
VanPark Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %
VAV Yhtymä Oy -konserni	Vantaa	100,0 %	100,0 %
VAV Asunnot Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
VAV Palvelukodit Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
VAV Hoiva-asunnot Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
VTK Kiinteistöt Oy -konserni	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Vivamus Kiinteistöt Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kiint Oy Myyrinselkä	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Jönsaksentie 4	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Peltolantie 5	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kivistön Putkijäte Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kiinteistö Oy Lehdokkitien Virastotalo	Vantaa	84,6 %	100,0 %
Ruukkukujan Autopaikat Oy	Vantaa	87,2 %	88,3 %

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%
Kiinteistö Oy Vantaan Maakotkantie 10	Vantaa	50,9 %	100,0 %
Korson Pienteollisuustalo Oy	Vantaa	83,1 %	83,1 %
Kiinteistö Oy Tikkurilan Terveysasema	Vantaa	78,4 %	90,0 %
Hakopolun Liikekiinteistö Oy	Vantaa	89,6 %	89,6 %
Vantaan Energia Oy	Vantaa	60,0 %	60,0 %
Vantaan Energia Sähköverkot Oy	Vantaa	0,0 %	60,0 %
Kiinteistö Oy Hakucenter	Vantaa	47,0 %	65,1 %
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy	Vantaa	52,4 %	52,4 %
Kuntayhtymät			
Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä	Helsinki	19,5 %	19,5 %
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy	Helsinki	0,0 %	15,8 %
Uudenmaan Woima Oy	Helsinki	0,0 %	15,6 %
HSY Holding Oy	Helsinki	0,0 %	19,5 %
Helsingin seudun liikenne kuntayhtymä	Helsinki	17,2 %	17,2 %
Uudenmaan liitto	Helsinki	15,4 %	15,4 %
Osakkuusyhteisöt			
As Oy Vantaan Näätäkuja 3	Vantaa	41,5 %	41,5 %
Hakunilan Keskus Oy	Vantaa	42,1 %	42,1 %
Kiinteistö Oy Vantaan Säästötalo	Vantaa	39,6 %	39,6 %
Kiinteistö Oy Korsontie 2	Vantaa	34,0 %	34,0 %
Laurea Ammattikorkeakoulu Oy	Vantaa	32,4 %	32,4 %
As Oy Tikkurilan Koivutie 10	Vantaa	30,5 %	30,5 %
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Vantaa	26,0 %	26,0 %
As Oy Korsonpiha	Vantaa	24,1 %	24,1 %
As Oy Hirvitie 39	Vantaa	21,7 %	21,7 %
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	Helsinki	27,5 %	27,5 %
Vantaan Energia Oy (alakonserni)			
Svartisen Holding As	Trondheim	0,0 %	29,8 %
Vantaan Energia Sähköverkot Oy	Vantaa	0,0 %	60,0 %
Valvea Oy	Kankaanpää	0,0 %	29,4 %
Kolsin Voima Oy	Kotka	0,0 %	13,5 %
Suomen Aurinkovoima Oy	Oulu	0,0 %	15,0 %
Oomi Palvelut Oy	Vantaa	29,3 %	17,6 %
Vivamus Oy			
Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki	Vantaa	0,0 %	29,8 %
Kiinteistö Oy Ruusuparkki	Vantaa	0,0 %	26,1 %
Helsingin seudun liikenne kuntayhtymä			
Kiinteistö Oy Asemapäällikönkatu 5	Helsinki	0,0 %	12,0 %
TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy	Tampere	0,0 %	2,4 %
Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä			
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	Helsinki	0,0 %	5,0 %
Oy Asemapäällikönhovi	Helsinki	0,0 %	2,8 %
Keski-Uudenmaan Vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä	Tuusula	0,0 %	6,4 %

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%
Yhdistelemättömät			
Yrityspuiston Autopaikat Oy	Vantaa	31,0 %	31,0 %
VAV Yhtymä Oy			
Kiinteistö Oy Viljapelto	Vantaa	0,0 %	23,3 %
Kiinteistö Oy Myyrinsärki Autopaikoitus	Vantaa	0,0 %	33,3 %
Kiinteistö Oy LPA Junkkarinkaari	Vantaa	0,0 %	20,0 %
Kiinteistö Oy Kelokuusenrinteen Pysäköinti	Vantaa	0,0 %	39,4 %
Koivu-yhtiöt Oy	Vantaa	0,0 %	0,1 %
VAV Asunnot Oy (alakonserni)			
Metsolan Pysäköinti Oy	Vantaa	0,0 %	35,5 %
Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki	Vantaa	0,0 %	17,7 %
Kiinteistö Oy Ruusuparkki	Vantaa	0,0 %	9,4 %
Martinlaakson Autopaikoitus Oy	Vantaa	0,0 %	11,8 %
Kiinteistö Oy LPA Junkkarinkaari	Vantaa	0,0 %	20,0 %
Kiinteistö Oy Kelokuusenrinteen Pysäköinti	Vantaa	0,0 %	60,6 %
Ruukkukujan Autopaikat Oy	Vantaa	0,0 %	1,1 %
Kiinteistö Oy Vantaan Kaskelanparkki	Vantaa	0,0 %	16,2 %
Kiinteistö Oy Vantaan Koivuparkki, A- ja B- osake 38	Vantaa	0,0 %	55,1 %
Myyrinhalmeen Kaupunkipysäköinti Oy, B1-osake	Vantaa	0,0 %	17,1 %
Koivu-yhtiöt Oy	Vantaa	0,0 %	6,2 %
Pähkinähoito Oy	Vantaa	0,0 %	3,6 %
Martinlaakson huolto Oy	Vantaa	0,0 %	1,4 %
Kuntarahoitus Oyj	Vantaa	0,0 %	2,5 %
Kivistön Putkijäte Oy, B-osake	Vantaa	0,0 %	8,8 %

Konsernirakenteen muutokset taloussuunnitelmakaudella 2027–2030

Konsernirakennetta selkeytetään edelleen. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle tapahtuva vuokraus keskitetään omaan kiinteistöyhtiöön.

Tulevan strategian taloustavoitteita tuetaan toteuttamalla konserniomistusten kokonaissuunnitelmaa sekä asettamalla suurille yhtiöille mm. tuloutukseen liittyviä omistajatavoitteita. Suunnitelman mukaiset yhtiöjärjestelyjä koskevat päätökset tuodaan yhtiökohtaisesti hallintosäännön osoittamien toimielinten päätettäväksi.

Konserniyhtiöiden investoinnit taloussuunnitelmakaudella 2027–2030

Kaupungin investoinnit yhteensä 1000 eur	TP2025	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030
Kaupunki ja rahastot yhteensä	229 002	393 728	433 364	301 082	178 816	163 409

SUUREMPIEN TYTÄRYHTIÖIDEN MERKITTÄVÄT MENEILLÄÄN OLEVAT JA TULEVAT INVESTOINNIT

Merkittävät meneillään olevat ja tulevat investoinnit, omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 eur	Kaupungin omistusosuus	TP2025	TAE2026	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030
Vantaan Energia Oy	60,0 %	100 000	89 000	164 000	172 000	75 000	26 000
VAV Yhtymä Oy (pl. Vantaan kaupungin myöntämät)	100,0 %	14 000	28 450	35 350	22 870	10 000	10 000
VTK Kiinteistöt Oy	100,0 %	38 099	55 389	100 708	89 250	50 697	38 435
Vivamus Kiinteistöt Oy	100,0 %	1 140	9 215	10 750	7 800	800	800
Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy	100,0 %	577	500	500	500	500	500
Mercuria kauppaoppilaitos Oy	95,5 %	488	700	550	550	400	400
Koy Vantaan Sote-tilat	100,0 %	0	0	280	410	200	1 100
Yhteensä		**154 304**	**183 254**	**312 138**	**293 380**	**137 597**	**77 235**

Muiden tytäryhtiöiden meneillään olevat ja tulevat investoinnit, omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 eur	Kaupungin omistusosuus	TP2025	TAE2026	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030
Yhteensä	52,4 - 100%	858	2 985	625	640	840	2 065

KUNTAYHTYMIEN INVESTOINNIT, omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 eur	Kaupungin omistusosuus	TP2025	TAE2026	TA2027	TS2028	TS2029
HSL	17,2 %	3 990	4 644	4 128	3 784	3 440
HSY	21,7 %	43 682	46 373	47 000	47 539	48 364
Uudenmaan liitto	15,4 %	0	0	0	0	0
Osuus kuntayhtymien investoinneista yhteensä		**47 672**	**51 017**	**51 128**	**51 323**	**51 804**

Tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien lainakannat Vantaan kaupungin omistusosuuksien mukaisessa suhteessa

Suurimpien tytäryhtiöiden lainakanta omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 eur	Omistusosuus	TP2025	TAE2026	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030
Vantaan Energia Oy	60,0 %	188 337	202 354	269 444	349 435	421 435	469 435
VAV Yhtymä Oy (pl. Vantaan kaupungin myöntämät)	100,0 %	480 900	475 700	462 900	450 700	437 300	425 500
VTK Kiinteistöt (pl. Vantaan kaupungin myöntämät)	100,0 %	148 503	238 111	328 000	393 000	391 000	398 000
Vivamus Kiinteistöt Oy	100,0 %	31 560	27 615	23 670	19 725	15 780	11 835
Yhteensä		**849 300**	**943 780**	**1 084 014**	**1 212 860**	**1 265 515**	**1 304 770**

Muiden tytäryhtiöiden lainakannat vuoden lopussa omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 eur	Kaupungin omistusosuus	TP2025	TAE2026	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030
Yhteensä	52,4 - 100%	3 451	2 907	2 379	1 850	1 321	793

KUNTAYHTYMIEN LAINAT, omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 eur	Kaupungin omistusosuus	TP2025	TAE2026	TA2027	TS2028	TS2029
HSL	17,2 %	4 074	3 168	2 270	1 359	447
HSY	21,7 %	422 448	420 646	415 120	406 688	396 193
Uudenmaan liitto	15,4 %	0	0	0	0	0
Osuus kuntayhtymien lainoista yhteensä		**426 522**	**423 814**	**417 390**	**408 047**	**396 640**

HSL:n ja HSY:n luvut perustuvat toiminta- ja taloussuunnitelman alustaviin talousarviolukuihin 2027–2030, joita ei ole vielä hyväksytty. Muiden osalta luvut ovat toimintasuunnitelman mukaisia.

Konserniyhteisöille annettavat takaukset

Konserniohjeen ja omistajapoliittisten linjausten mukaisesti kaupunki myöntää takauksia pääsääntöisesti ainoastaan omille tytäryhteisöille. Takauksia myöntäessään kaupunki huomioi aina EU:n valtiotukisäännösten sekä soveltuvien kansallisten säännösten noudattamisen. Kaupungin takauksen myöntämisestä, takausprovisiosta ja vastavakuudesta päättää kaupunginvaltuusto. Takauspäätöstä ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on lainvoimainen.

Kaupungilla oli jäljellä samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen lainojen ja leasingvastuiden puolesta takausvastuita vuoden 2025 lopussa yhteensä noin 291 milj. euroa kaupunginvaltuuston takaamien lainojen yhteispääomasta, joka on noin 531 milj. euroa.

Vantaan kaupungin tytäryhtiöiden tavoitteet 2027–2030

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Omistajaohjauksella huolehditaan siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisetu.

Valtuusto voi ohjata asettamillaan tavoitteilla tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta, toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit), palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita tai pääoman tuottovaatimuksia. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Suurien tytäryhtiöiden tavoitteet jaotellaan talouteen, toiminnallisuuteen ja laatuun, henkilöstöön sekä vastuullisuuteen liittyviin tavoitteisiin. Suurien yhtiöiden vastuullisuustavoitteet perustuvat yhtiöiden vastuullisuusohjelmiin, jotka huomioivat kaupungin niille asettamat yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset, kaupungin resurssiviisauden tiekartan sekä kaupungin hiilineutraalisuustavoitteen. Vastuullisuustavoitteet on yhdistetty YK:n Agenda 2030 -kestävän kehityksen tavoitteisiin, ja yhtiöt kuvaavat vastuullisuustavoitteissaan, mitä YK:n kestävän kehityksen tavoitteita toiminnallaan edistävät.

Vantaan Energia Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2025	Ennuste 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029	Tavoitetaso 2030
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tuloksellisuus: Konsernin liike-voitto M€	55,5 M€	69,2 M€	76,8 M€	78,5 M€	95,9 M€	105,3 M€
	Pääomatehok-kuus: Konsernin ROIC	6,2 %	6,8 %	5,7 %	5,1 %	5,7 %	5,6 %
	Vakavaraisuus: Omavaraisuus-aste % (luvut lea-sing oikaistuja)	34,3 %	35,7 %	31,3 %	29,0 %	29,5 %	29,5 %
Ennakoitava ja pitkällä aikavälillä kas-vava osinkotuotto	Maksettavan osingon määrä si-sältäen lisäosin-gon (Vantaan osuus 60 %:ia osingosta omis-tusosuuden mu-kaisesti)	22 M€	24,2 M€	30,8 M€	36,7 M€	Määritetään myöhemmin	Määritetään myöhemmin

Tavoite	Mittari	Toteuma 2025	Ennuste 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029	Tavoitetaso 2030
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Työturvallisuus	Työtapaturmien lukumäärä	7 työtapaturmaa	1	0	0	0	0
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet *							
Henkilöstötyytyväisyys	Great Place to Work ei enää käytössä 2027->. Pulssikyselyn kunnianhimoinen tavoitetaso vuosittain määritellään ensimmäisen kyselyn jälkeen.	87 % (Great Place to work)	>80 % (Great Place to Work)	Pulssikysely tulos parantunut mittausvuoden aikana	Pulssikysely tulos parantunut vrt. 2027	Pulssikysely tulos parantunut vrt. 2028	Pulssikysely tulos parantunut vrt. 2029
Sairauspoissaolot	%	2,4 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet **							
Ilmastomuutoksen hillintä (Ympäristövastuu) SDG tavoite 13 - Ilmastotekoja ja SDG tavoite 9- kestävää teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja ***	Tuotannon ja hankinnan ominaispäästöt hiilidioksidin osalta, g/ kWh	112	89	86	86	84	82

* Yhtiö ei tee enää 2027 Great Place to work tutkimusta.
** Vastuullisuustavoitteita ja mittareita täsmennetty vielä konsernijaoston käsittelyn 08 2026 jälkeen.
*** YK:n kestävän kehityksen tavoitteet (Sustainable Development Goals, SDG).

Tavoite	Mittari	Toteuma 2025	Ennuste 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029	Tavoitetaso 2030
Energiantuotannon päästöjen leikkaaminen 2035 mennessä. SDG tavoite 13 - Ilmastotekoja ja SDG tavoite 9- kestävää teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja	Fossiilisten ostopolttoaineiden käytöstä normaalissa energiantuotannossa Vantaalla luovutaan 2026->. Tuotetusta sähköstä 95 % on päästötöntä vuonna 2026 (oma- ja osuustuotanto). Omakäyttösähkö hankitaan päästöttömänä (scope 2) vuodesta 2026 alkaen. Jätteen esikäsittelylaitoksen (SOFA) investointipäätös 2028 ja rakentaminen sen jälkeen. Jätteen lämpökäsittelyssä syntyvät suorat hiilidioksidipäästöt leikattu talteenottoteknologian avulla viimeistään vuonna 2035.	Korkealämpötilalaitos sekä sähkökattilan + kaukolämpöakku valmistuivat vuonna 2025.	Korkealämpötilalaitoksen sekä sähkökattilan ja akun hyödyntäminen Toteutuu/ei toteudu	Tuotetusta sähköstä yli 95 % on päästötöntä (oma- ja osuustuotanto) Omakäyttösähkö hankitaan päästöttömänä (scope 2).	Jätteen esikäsittelylaitoksen (SOFA) investointipäätös tehty Toteutuu/ei toteudu	Jätteen esikäsittelylaitoksen (SOFA) rakenteilla Toteutuu/ei toteudu	Jätteen esikäsittelylaitoksen (SOFA) rakenteilla Toteutuu/ei toteudu CCS-projektin käynnistyminen mahdollinen 2031

Tavoite	Mittari	Toteuma 2025	Ennuste 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029	Tavoitetaso 2030
Materiaalitehokkuuden parantaminen / Oman energiakulutuksen vähentäminen SDG 12 -vastuullista kuluttamista	Energiansäästösopimuskaudella 2026–2035 tavoitteena yhteensä 260 GWh primäärienergian säästöt ja vuosittain noin 30 GWh:n vuosittaiset primäärienergian säästöt. Välitavoitteena 2026–2030 vuosittaiset säästöt noin 16 GWh/a.	-	Noin 16 GWh energian säästö	Noin 16 GWh energian säästö	Noin 16 GWh energian säästö	Noin 16 GWh energian säästö	Noin 16 GWh energian säästö
Oman toiminnan energian kulutuksen vähentäminen energiansäästötoimenpiteillä sekä hukkalämpöjen hyödyntäminen SDG 12 -vastuullista kuluttamista	Hukkalämpöjen hyödyntäminen (energiamäärä GWh). Tavoite vuodelle 2026 80 GWh. Tulevien vuosien tavoite päivitetään vuosittain.		Ennuste 53,5 GWh (hankkeet eivät ole edenneet odotetussa aikataulussa)	Arvioidaan vuosittain, kasvava määrä tavoitteena	Arvioidaan vuosittain, kasvava määrä tavoitteena	Arvioidaan vuosittain, kasvava määrä tavoitteena	Arvioidaan vuosittain, kasvava määrä tavoitteena

Tavoite	Mittari	Toteuma 2025	Ennuste 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029	Tavoitetaso 2030
Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen Vähennetään toiminnan haitallisia luontovaikutuksia ja vahvistetaan luonnon monimuotoisuuden huomioimista investoinneissa, hankkeissa ja toiminnan kehittämisessä yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa. SDG 15 - maanpäällinen elämä	Raportoidaan sanallisesti toteutetut toimenpiteet luonnon monimuotoisuuden huomioimiseksi.			Raportoidaan sanallisesti	Raportoidaan sanallisesti	Raportoidaan sanallisesti	Raportoidaan sanallisesti
Edullinen, vähäpäästöinen ja luotettava energia (sosiaalinen ja taloudellinen vastuu) SDG 7 -edullista ja puhdasta energiaa ja SDG 11 -kestävät kaupungit ja yhteisöt	Energiatoimituksen luotettavuus	Edullisuus: 6 suurimman keskiarvo oli 1,66 ja Vantaa 1,61, eli tavoite toteutui.	Edullisuus: Kiinteistöliiton indeksitalovertailun 6 suurimman kaupungin keskiarvoa pienemmät lämmityskustannukset/m2	Edullisuus: Kiinteistöliiton indeksitalovertailun 6 suurimman kaupungin keskiarvoa pienemmät lämmityskustannukset/m2	Edullisuus: Kiinteistöliiton indeksitalovertailun 6 suurimman kaupungin keskiarvoa pienemmät lämmityskustannukset/m2	Edullisuus: Kiinteistöliiton indeksitalovertailun 6 suurimman kaupungin keskiarvoa pienemmät lämmityskustannukset/m2	Edullisuus: Kiinteistöliiton indeksitalovertailun 6 suurimman kaupungin keskiarvoa pienemmät lämmityskustannukset/m2

Tavoite	Mittari	Toteuma 2025	Ennuste 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029	Tavoitetaso 2030
Sähkön luotettava toimitus on parempi kuin muissa vastaavissa taajamissa. Tavoitteenamme on, että toimitushäiriöt ovat alle 0,1 h/as/vuosi. Lämpöenergian luotettava toimitus on alan vertailussa hyvällä tasolla. Tavoitteenamme on, että vioista ja vaurioista aiheutuvat toimitushäiriömme lämmityskaudella ovat alle 0,8 h/as/vuosi SDG 7 -edullista ja puhdasta energiaa ja SDG 11 -kestävät kaupungit ja yhteisöt		Sähkön toimituksen luotettavuus erittäin hyvä. Sähkön toimitushäiriöt alle 0,095 h/as/v. Eli tavoite toteutui. Lämmön keskeytysaika 0,28 h/as/lämmityskausi eli tavoite toteutui.	Sähkön ja lämmön toimituksen luotettavuus erittäin hyvä. Sähkön toimitushäiriöt alle 0,1 h/as/v ja lämmön alle 0,8 h/as/lämmityskausi	Sähkön ja lämmön toimituksen luotettavuus erittäin hyvä. Sähkön toimitushäiriöt alle 0,1 h/as/v ja lämmön alle 0,8 h/as/lämmityskausi	Sähkön ja lämmön toimituksen luotettavuus erittäin hyvä. Sähkön toimitushäiriöt alle 0,1 h/as/v ja lämmön alle 0,8 h/as/lämmityskausi	Sähkön ja lämmön toimituksen luotettavuus erittäin hyvä. Sähkön toimitushäiriöt alle 0,1 h/as/v ja lämmön alle 0,8 h/as/lämmityskausi	Sähkön ja lämmön toimituksen luotettavuus erittäin hyvä. Sähkön toimitushäiriöt alle 0,1 h/as/v ja lämmön alle 0,8 h/as/lämmityskausi
Sosiaalinen työllistäminen SDG tavoite 4: Hyvä koulutus SDG tavoite 8: Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua	Harjoittelupaikkojen määrä henkilötyövuosina			Tarjota vuosittain 20–30 harjoittelupaikkaa eri alojen opiskelijoille tai työuransa alkuvaiheessa oleville henkilöille.	Tarjota vuosittain 20–30 harjoittelupaikkaa eri alojen opiskelijoille tai työuransa alkuvaiheessa oleville henkilöille.	Tarjota vuosittain 20–30 harjoittelupaikkaa eri alojen opiskelijoille tai työuransa alkuvaiheessa oleville henkilöille.	Tarjota vuosittain 20–30 harjoittelupaikkaa eri alojen opiskelijoille tai työuransa alkuvaiheessa oleville henkilöille.

VAV Yhtymä Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2025	Ennuste 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029	Tavoitetaso 2030
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Vuokrausaste (%), konserni	98,6 %	98,5 %	98,5 %	98,5 %	98,5 %	98,5
	Omavaraisuus-aste, konserni	22,8 %	21 %	20 %	20 %	20 %	20 %
Asuntotuotanto	Asuntotuo-tanto (360 as./v)	174	0	146	364	Käytettävissä olevien rahoitusratkaisujen ja Vantaan kaupungin asuntotuotantotavoitteiden suuntaisesti	Käytettävissä olevien rahoitusratkaisujen ja Vantaan kaupungin asuntotuotantotavoitteiden suuntaisesti
Ylläpidon hoitokulujen muutos	Kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksi (2015 =100)	Alle indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Alle indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Alle indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Alle indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Alle indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Alle indeksin nousua vastaava kustannustason nousu
Tuoton tuloutus kaupungille kaupungin talousarviotavoitteen mukaisesti, VAV:n käyttöaste huomioiden	Vuotuisen tulouttuksen määrä kaupungille VAV-konsernista (€/vuosi)	Uusi tavoite vuodesta 2027 alkaen.	Uusi tavoite vuodesta 2027 alkaen.	500 000 euroa	500 000 euroa	500 000 euroa	500 000 euroa

Tavoite	Mittari	Toteuma 2025	Ennuste 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029	Tavoitetaso 2030
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Asuntokannan arvon ja vuokrattavuuden säilyminen	PTS:n toteuttaminen Toteutuneet kustannukset suhteessa budjetoituun (%) Laajuus asuntoina: toteutuneet suhteessa budjetoituun (%)	Kulujen mukainen toteuma 71 %. Kuitenkin sopimukset tehty kaikista vuodelle 2025 budjetoiduista PTS-töistä. 71 % 75 %	100 % (pois lukien peruskorjaushankkeet) 100 % (pois lukien peruskorjaushankkeet)	100 % (pois lukien peruskorjaushankkeet) 100 % (pois lukien peruskorjaushankkeet)	100 % (pois lukien peruskorjaushankkeet) 100 % (pois lukien peruskorjaushankkeet)	100 % (pois lukien peruskorjaushankkeet) 100 % (pois lukien peruskorjaushankkeet)	100 % (pois lukien peruskorjaushankkeet) 100 % (pois lukien peruskorjaushankkeet)
Asiakastyytyväisyys	NPS (Net Promote Score)	34,2	39,0	39,5	39,5	39,5	39,5
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Työtyytyväisyys	Yli kiinteistötoimialan vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	3,57	Yli kiinteistötoimialan vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli kiinteistötoimialan vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli kiinteistötoimialan vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli kiinteistötoimialan vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli kiinteistötoimialan vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)
Terveysperusteiset poissaolot	%:a henkilöstöstä / v	2,3	alle 3,5	3	3	3	3

Tavoite	Mittari	Toteuma 2025	Ennuste 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029	Tavoitetaso 2030
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Segregaation torjuminen tarjoamalla kohtuuhintaista asumista ja tukemalla asumisen haastavissa tilanteissa (SDG-tavoite 10: Eriarvoisuuden vähentäminen)	VAV Asunnot Oy:n keskivuokra suhteessa markkinavuokraan	VAV Asunnot Oy:n keskivuokra 30 % alle markkinavuokran	VAV Asunnot Oy:n keskivuokra 30 % alle markkinavuokran	VAV Asunnot Oy:n keskivuokra 30 % alle markkinavuokran	VAV Asunnot Oy:n keskivuokra 30 % alle markkinavuokran	VAV Asunnot Oy:n keskivuokra 30 % alle markkinavuokran	VAV Asunnot Oy:n keskivuokra 30 % alle markkinavuokran
Lämmitysenergian kulutuksen vähentäminen (SDG-tavoite 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt sekä SDG-tavoite 13: Ilmastotekoja)	Lämmitysenergian ja kiinteistösähkön kulutus, normeeraus huomioitu, kWh/m3	37,4	42,05	41,3	40,9	40,5	40,1
Sosiaalisen vastuullisuuden lisääminen hankintojen kautta (SDG-tavoite 8: Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua sekä 10: Eriarvoisuuden vähentäminen)	Arvoltaan yli 200 000 euroa ylittävissä soveltuvissa hankinnoissa otetaan käyttöön työllistämisehto osana hankinnan laadun arviointia		Uusi tavoite. Otetaan käyttöön hankinnoissa loppuvuoden 2026 aikana.	Yli puolessa kys. hankinnoista on käytetty työllistämisehtoa	Yli puolessa kys. hankinnoista on käytetty työllistämisehtoa	Yli puolessa kys. hankinnoista on käytetty työllistämisehtoa	Yli puolessa kys. hankinnoista on käytetty työllistämisehtoa
Uudisrakennushankkeissa tavoitellaan lakisääteistä määräystasoa pienempää elinkaaren hiilijalanjälkeä. SDG-tavoite 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt SDG-tavoite 13: Ilmastotekoja	Uudisrakennushankkeiden keskimääräinen elinkaaren hiilijalanjälki (kg $CO_2e/m^2/v$) suhteessa lakisääteiseen raja-arvoon.			Alle voimassa olevan raja-arvon.	Alle voimassa olevan raja-arvon.	Alle voimassa olevan raja-arvon.	Alle voimassa olevan raja-arvon.

VTK Kiinteistöt Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2025	Ennuste 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029	Tavoitetaso 2030
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Vakavaraisuuden säilyttäminen	Konsernin omavaraisuusaste %	32,40 %	20 %	>15	>15	>15	>15
Tasapainoinen talous	VTK Kiinteistöt Oy tulostavoite (teur)	-146	0	0	0	0	0
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Terveelliset, turvalliset ja viihtyisät toimitilat (sisältäen sisäilmaparannukset)	Budjetoiduista peruskorjauksista 90–100 % toteutuu	-	90–100 %	90–100 %	90–100 %	90–100 %	90–100 %
Asiakastyytyväisyys	Asteikko 1–5, vastausten keskiarvo	3,6	3,6	3,8	3,8	3,8	3,8
Hankeriskien hallinta korkealla tasolla.	Hankkeet toteutuvat investointipäätöksen mukaisen budjetin, aikataulun ja vaaditun laatutason mukaisesti.	Ei asetettu	Ei asetettu	Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Henkilöstön hyvinvointikysely	Asteikko 1–5, vastausten keskiarvo	4,4	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5

Tavoite	Mittari	Toteuma 2025	Ennuste 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029	Tavoitetaso 2030
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Energiatehokkuuden parantaminen uudishankkeissa ja peruskorjauksissa (SDG-tavoite 11 Kestävät kaupungit ja yhteisöt)	Kaupungin hankesuunnitelmissa asettamien energiatehokkuuden vertailulukujen (E-luku) alittaminen	Varia Vehkala hanke: 78 kWhE/m2, vuosi.	Varia Vehkala hanke: alle 80 kWhE/m², vuosi	Aviapoliksen lukio: alle 75 kWhE/m², vuosi Koillis-Vantaa: alle 85 kWhE/m², vuosi	Hankesuunnitelman E-luvun alittaminen ensimmäisestä käyttövuodesta	Hankesuunnitelman E-luvun alittaminen ensimmäisestä käyttövuodesta	Hankesuunnitelman E-luvun alittaminen ensimmäisestä käyttövuodesta
Oman toiminnan hiilijalanjäljen hillitseminen (SDG13 Ilmastotekoja)	Hiilijalanjälkilaskelma Scope 1–2	VSME-raportin tuottaminen	VSME-raportin tuottaminen	Hiilijalanjäljen vähentäminen 10 % verrattuna vertailuvuoteen 2024 (3 375 tCO2e)	Vuoden 2027 raportin perusteella asetettavat tavoitteet	Vuoden 2028 raportin perusteella asetettavat tavoitteet	Vuoden 2029 raportin perusteella asetettavat tavoitteet
Sosiaalisen vastuullisuuden lisääminen hankintojen kautta (SDG-tavoite 8: Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua sekä 10: Eriarvoisuuden vähentäminen)	Arvoltaan yli 200 000 euroa ylittävissä soveltuvissa hankinnoissa otetaan käyttöön työllistämisehto osana hankinnan laadun arviointia			Yli puolessa kys. hankinnoista on käytetty työllistämisehtoa	Yli puolessa kys. hankinnoista on käytetty työllistämisehtoa	Yli puolessa kys. hankinnoista on käytetty työllistämisehtoa	Yli puolessa kys. hankinnoista on käytetty työllistämisehtoa

Tavoite	Mittari	Toteuma 2025	Ennuste 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029	Tavoitetaso 2030
Uudisrakennushankkeissa tavoitellaan lakisääteistä määräystasoa pienempää elinkaaren hiilijalanjälkeä. SDG-tavoite 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt SDG-tavoite 13: Ilmastotekoja	Uudisrakennushankkeiden keskimääräinen elinkaaren hiilijalanjälki (kg $CO_2e/m^2/v$) suhteessa lakisääteiseen raja-arvoon.			Alle voimassa olevan raja-arvon.	Alle voimassa olevan raja-arvon.	Alle voimassa olevan raja-arvon.	Alle voimassa olevan raja-arvon.

Vivamus Kiinteistöt Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2025	Ennuste 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029	Tavoitetaso 2030
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Vakavaraisuuden säilyttäminen	Vivamus konsernin omavaraisuusaste % *sisältää leasing	39 %	35 %	>30 %	>30 %	>30 %	>30 %
Positiivinen ja kasvava tulos	Vivamus Kiinteistöt Oy:n vertailukelpoinen tulos, milj. eur (kertaluonteiset erät)	2,4	0,2	1,5 (3)	1,5 (3)	1,5	1,5
Osinkotuottotavoite	Osingon määrä (M€)	Ei asetettu	Ei asetettu	3	3	Asetetaan myöhemmin	Asetetaan myöhemmin
Hyvän vuokrausasteen ylläpito ja kehittäminen	Ulkoisten vuokrakohteiden vuokrausaste (%) (Vivamus Kiinteistöt Oy)	97 %	95 %	95 %	95 %	95 %	95 %
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Terveelliset, turvalliset ja viihtyisät toimitilat (sisältäen sisäilmaparannukset)	Budjetoiduista peruskorjauksista 90–100 % toteutuu	-	90–100 %	90–100 %	90–100 %	90–100 %	90–100 %
Asiakastyytyväisyys	Asteikko 1–5, vastausten keskiarvo	3,6	3,6	3,8	3,8	3,8	3,8

Tavoite	Mittari	Toteuma 2025	Ennuste 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029	Tavoitetaso 2030
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Henkilöstön hyvinvointikysely	Asteikko 1–5, vastausten keskiarvo	4,4	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Oman toiminnan hiilijalanjäljen hillitseminen (SDG13 Ilmastotekoja)	Hiilijalanjälkilaskelma Scope 1–2	VSME-raportin tuottaminen	VSME-raportin tuottaminen	Hiilijalanjäljen vähentäminen 10 % verrattuna vertailuvuoteen 2024 (3 375 tCO2e)	Vuoden 2027 raportin perusteella asetettavat tavoitteet	Vuoden 2028 raportin perusteella asetettavat tavoitteet	Vuoden 2029 raportin perusteella asetettavat tavoitteet

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2025	Ennuste 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029	Tavoitetaso 2030
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Positiivinen tilikauden tulos	Tilikauden tulos vähintään 0,0 % liikevaihdosta.	0,20 %	0,21 %	0,00 %	0,00 %	Määritetään myöhemmin	Määritetään myöhemmin
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Suositteluhalukkuus (NPS)	NPS Pisteluku	48	55	40	40	40	40
Asiakastyytyväisyys	Asiakastyytyväisyys 1–5	4,26	4,28	3,9	4,0	4,1	4,1
Kustannustehokkuus	Kustannustehokkuus vähintään 1 %-yksikkö (Hinnankorotus alittaa yleisen kustannustason nousun)	1,00 %		1,00 %	1,00 %	Päätetään prosentit 2029 ja 2030 vuoden 2028 aikana	Päätetään prosentit 2029 ja 2030 vuoden 2028 aikana
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Henkilöstötyytyväisyys	Numeerinen 1–5	4,20		4,15	4,15	4,15	4,15
Sairauspoissaolot	%	4,98		5,5	5,5	5,4	5,4
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Kokonaisbiojätteen määrän vähentäminen SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	Kokonaisbiojätteen määrä grammaa / ruokailija	44	43	42	41	40	39

Tavoite	Mittari	Toteuma 2025	Ennuste 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029	Tavoitetaso 2030
Ruokatuotannon hiilijalanjäljen vähentäminen SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista SDG-tavoite 13: Ilmastotekoja (ympäristövastuullisuus)	CO2-mittari (GHG protokolla) Elintarvikkeiden päästöt/Ateriamäärä	0,71 kgCO2e/ ateria		0,64 kgCO2e / ateria	0,61 kgCO2e / ateria	0,58 kgCO2e / ateria	0,55 kgCO2e / ateria
Aiheutettujen CO2-päästöjen vähentäminen SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista SDG-tavoite 13: Ilmastotekoja (ympäristövastuullisuus)	Aiheutetut CO2 päästöt (t) / tuotantoauto	0,45	0,40	0,30	0,25	0,25	0,20
eNPS (työntekijöiden nettosuositteluindeksi) positiivinen kehittyminen SDG-tavoite 3. Terveyttä ja hyvinvointia SDG tavoite 8: Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua (sosiaalinen vastuullisuus)	eNPS (työntekijöiden nettosuositteluindeksi)	26	25	24	24	24	26
Henkilöstön osaamisen kehittäminen SDG-tavoite 3. Terveyttä ja hyvinvointia SDG tavoite 4: Hyvä koulutus SDG tavoite 8: Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua (sosiaalinen vastuullisuus)	Oppisopimuskoulutettavien määrä	87	65	30	30	30	30
Sosiaalinen työllistäminen SDG tavoite 4: Hyvä koulutus SDG tavoite 8: Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua	Työllistettävien määrä henkilötyövuosina			40	40	40	40

Mercuria kauppaoppilaitos Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2025	Ennuste 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029	Tavoitetaso 2030
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Positiivinen tilikauden tulos	Nettotulos, Euroa Tulokseen vaikuttaa heikentävästi vuodesta 2027 alkaen arvonlisäveron kirjaustavan muutos. Mahdolliset valtionosuusrahoituksen leikkaukset vaikuttavat myös tulokseen. Tällä hetkellä ei ole kuitenkaan tiedossa uusia leikkauksia.	894 799	500 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Toteutuneet oppivelvollisten opiskelijavuodet	Valtionosuusrahoituksen perusteena oleva oppivelvollisten opiskelijoiden määrä opiskelijavuosina, kpl	Uusi mittari	510	510	510	510	510

Tavoite	Mittari	Toteuma 2025	Ennuste 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029	Tavoitetaso 2030
Rakennuksen PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla huomioiden rakennuksen tuleva käyttöikä	Toteutusaste %	100	100	100	100	100	100
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Opiskelijapalaute (amispalaute, päättökysely)	nps-indeksi	81	80	67	68	69	70
Työelämäpalaute työpaikkaohjaajakysely	Tyytyväisyys 1–5	4,5	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4
Työllistyminen ja jatko-opinnot	Työllistyneiden ja jatko-opintoihin siirtyneiden osuus valmistuneista opiskelijoista %	85	80	81	82	83	84
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Henkilöstön työfiilis	Tyytyväisyys 1–5	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
Sairauspoissaolot	%	3	3	3	3	3	3
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Hyvän koulutuksen ylläpito ja kehittäminen (SDG-tavoite 4 "Hyvä koulutus")	Opiskelijapalaute, (amispalaute) tyytyväisyys koulutukseen, kokonaisarvosana 1–5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5

Tavoite	Mittari	Toteuma 2025	Ennuste 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029	Tavoitetaso 2030
Opiskelijoiden hyvinvoinnin edistäminen (SDG-tavoite 3 ”Terveyttä ja hyvinvointia”)	Vuotuinen opiskelijakysely, keskiarvo osiosta ilmapiiri ja hyvinvointi 1–5	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Sukupuolten tasa-arvon edistäminen (SDG-tavoite 5 ”Sukupuolten tasa-arvo”)	Vuotuinen opiskelijakysely, tasa-arvoa koskeva kysymys 1–5	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Ruokahävikin vähentäminen (SDG-tavoite 12 ”Vastuullista kuluttamista”)	Ruokahävikki, g/myyty annos	37	36	34	32	30	30
Sosiaalisen vastuullisuuden lisääminen hankintojen kautta (SDG-tavoite 8: Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua sekä 10: Eriarvoisuuden vähentäminen)	Arvoltaan yli 200 000 euroa ylittävissä soveltuvissa hankinnoissa otetaan käyttöön työllistämisehto osana hankinnan laadun arviointia		Uusi tavoite. Otetaan käyttöön hankinnoissa loppuvuoden 2026 aikana.	Yli puolessa kys. hankinnoista on käytetty työllistämisehtoa	Yli puolessa kys. hankinnoista on käytetty työllistämisehtoa	Yli puolessa kys. hankinnoista on käytetty työllistämisehtoa	Yli puolessa kys. hankinnoista on käytetty työllistämisehtoa

KOy Vantaan Sote-tilat

Tavoite	Mittari	Toteuma 2025	Ennuste 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029	Tavoitetaso 2030
Talouteen ja tuottavuuteen liittyvät tavoitteet							
Osinkotuotto	Osingon määrä	Ei toimintaa	Ei toimintaa	2 milj. euroa	Määritellään myöhemmin	Määritellään myöhemmin	Määritellään myöhemmin
Vuokrausasteen ylläpito	Vuokrausaste	Ei toimintaa	Ei toimintaa	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Toiminnallisuuteen liittyvät tavoitteet							
Yhtiökohteissa PTS laadittu huomioiden rakennuksen käyttöikä ja käyttö				toteutuu			
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Rakennuksen elinkaaren loppuajan PTS:n toteuttaminen resurssiviisaalla tavalla				toteutuu			

Kiinteistö- ja pysäköintiyhtiöille asetettavat tavoitteet 2027–2030

1. Ylläpitokustannusten kehitys ei ylitä yleisen kustannustason kehitystä. (pl. K Oy Tiedepuisto: rakennukseen liittyvä ylläpito kuuluu vuokralaiselle)

   Pysäköintiyhtiöiden Ratakujan Pysäköinti Oy:n ja Vantaan Pysäköintiratkaisut -konsernin lisätavoitteet:
   - 1.1. Ratakujan Pysäköinti Oy:n vuokrausaste suurempi kuin 110 %:ia (sisältäen lyhytaikaisen vuokrauksen)
   - 1.2. Vantaan Pysäköintiratkaisut -konsernin tulos ilman poistoja positiivinen

   K Oy Tiedepuistoa koskevat varsinaisen liiketoiminnan tulostavoitteet
   - 1.3. Tulos ilman poistoja positiivinen
   - 1.4. Peruskorjauksissa ja investoinneissa saavutetaan vähintään kustannusarviot

2. PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennuksen käyttöiän huomioiminen PTS:ssä

3. Energiankäytön tehostamistoimien kartoituksessa havaittujen toimenpiteiden suorittaminen (ei elinkaaren loppuvaiheessa olevat)

   - 3.1. Elinkaaren loppuvaiheessa olevien kiinteistöyhtiöiden vastuullisuustavoitteet (yhtiö valitsee itselleen sopivan tavoitteen seuraavista)
     - 3.1.1. Kiertotalouden edistäminen kestävän purkamisen elementein: purkumateriaalien uudelleenkäyttö ja kierrättäminen
     - 3.1.2. Kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen esim. kaavoituksen kautta
     - 3.1.3. Rakennuksen elinkaaren loppuajan PTS:n toteuttaminen resurssiviisaalla tavalla

LIITTEET

- LIITE 1 Uudisrakentaminen 2027–2036
- LIITE 2 Korjausrakentaminen 2027–2036
- LIITE 3 Liikuntapaikkarakentaminen 2027–2031
- LIITE 4 Julkinen käyttöomaisuus 2027–2030

LIITE 1; Uudisrakentaminen 2027–2036

1 000 €	Suuralue	Kustannus-arvio	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
A. OMAT INVESTOINNIT 2027-2036		**720 870**	**62 260**	**53 170**	**32 320**	**43 810**	**51 130**	**118 530**	**129 280**	**101 130**	**72 430**	**23 680**	**33 130**
KONSERNIJOHDON JA ELINVOIMAN TOIMIALA		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Ojapuiston koulu aluekeittiöksi	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, koulut		**392 550**	**13 880**	**28 920**	**19 470**	**18 280**	**22 850**	**64 250**	**69 400**	**79 550**	**46 800**	**5 250**	**23 900**
Kaso / koulut, siirtyneet rakentamisvelvollisuudet		1 500	0	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aviapoliksen päiväkoti ja koulu sekä nuorisotilaa (Atomi)	Aviapolis	47 200	0	0	0	0	0	0	0	0	2 800	4 500	23 900
Muuran yhtenäiskoulu (ent. Aviapoliksen yhtenäiskoulu)	Aviapolis	47 500	2 400	0	0	90	2 350	8 700	23 350	12 050	250	0	0
Havu-rakennuksen korvaava laajennus ja Kaarna (Lehtikuusen koulu)	Hakunila	30 000	0	1 850	3 700	14 800	9 500	150	0	0	0	0	0
Itä-Hakkilan koulun uudisosa	Hakunila	5 400	0	3 100	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Luistelukenttä Keimolanmäkeen	Kivistö	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kanniston koulun laajennus	Kivistö	18 880	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keimolanmäen koulu ja päiväkoti	Kivistö	19 150	800	0	0	1 150	2 350	9 500	6 050	100	0	0	0
Seutulan koulun uudistaminen	Kivistö	16 700	0	0	0	100	1 500	10 000	5 000	100	0	0	0
Kytöpuiston koulun laajennus muutos- ja korjaustöiden yhteydessä	Koivukylä	1 540	80	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rekolanmäen koulun laajentaminen yhtenäiskouluksi	Koivukylä	20 000	0	0	0	1 700	2 000	9 900	6 350	100	0	0	0
Mikkolan päiväkoti- ja koulukampus (korvaa viereiset päiväkodit)	Korso	68 250	0	0	0	0	0	20 000	20 000	20 000	8 250	0	0
Nikinmäen koulun laajennus ja tilamuutokset	Korso	9 350	0	0	400	250	5 100	3 550	50	0	0	0	0
Hämeenkylän koulun väistötila	Myyrmäki	230	0	230	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ojapuiston koulu (toinen vaihe)	Myyrmäki	17 800	0	0	0	0	50	1 100	2 100	8 800	5 650	100	0
Ojapuiston koulu (ent. Ojahaan peruskoulu 1. vaihe)	Myyrmäki	33 100	6 750	14 190	14 720	190	0	0	0	0	0	0	0
Väritehtaan koulu	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Peltolan koulun laajennus yhtenäiskouluksi	Tikkurila	66 750	0	0	0	0	0	750	5 300	33 400	26 700	600	0
Uudisrakennus / laajennusvaraus Tikkurilaan	Tikkurila	10 000	0	0	0	0	0	600	1 200	5 000	3 150	50	0
Viertolan koulun laajennus	Tikkurila	14 400	3 800	9 450	550	0	0	0	0	0	0	0	0
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, päiväkodit		**183 910**	**29 150**	**16 710**	**7 410**	**14 140**	**16 750**	**21 000**	**14 950**	**10 950**	**25 450**	**18 300**	**9 100**
Kaso / päiväkodit, siirtyneet rakentamisvelvollisuudet		4 500	0	2 380	1 300	0	0	0	0	0	0	0	0
Lentolan päiväkoti (ent. Aviapoliksen päiväkoti II)	Aviapolis	8 120	300	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muuran päiväkoti (ent. Aviapoliksen päiväkoti III)	Aviapolis	10 150	600	0	0	40	600	1 850	4 900	2 550	50	0	0

1 000 €	Suuralue	Kustannus-arvio	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Kaskela III päiväkoti	Hakunila	11 850	0	0	0	0	0	0	0	0	350	1 500	8 850
Päiväkoti Silva (ent. Kaskelan II ja Itä-Vantaan ruotsinkielinen päiväkoti)	Hakunila	11 150	6 600	5 600	50	0	0	0	0	0	0	0	0
Kivistön päiväkoti IV	Kivistö	9 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kivistön V päiväkoti	Kivistö	9 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ruutulipun päiväkoti (ent. Kivistö II)	Kivistö	11 850	0	350	450	6 200	4 800	50	0	0	0	0	0
Hansin uusi päiväkoti	Koivukylä	11 850	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koivukylän päiväkoti II	Koivukylä	11 850	0	0	0	1 000	5 350	5 450	50	0	0	0	0
Kontiopuiston päiväkoti (ent. Leppäkorven uusi päiväkoti)	Korso	8 400	3 800	3 800	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Metsolanmäen päiväkodin laajennus	Korso	7 950	0	0	0	0	0	0	0	650	3 550	3 650	50
Metsänhaltijan päiväkoti (ent. Matarin päiväkoti)	Korso	7 050	3 500	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nikinmäen päiväkoti	Korso	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jönsaksen uusi päiväkoti	Myyrmäki	9 800	0	0	0	0	300	4 900	4 500	100	0	0	0
Karhunkierroksen päiväkoti (Hämeenkylän / Pähkinärinteen)	Myyrmäki	10 820	4 900	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kivivuoren päiväkoti	Myyrmäki	11 650	800	100	4 650	6 050	50	0	0	0	0	0	0
Laajavuoren päiväkoti	Myyrmäki	9 800	0	0	0	0	0	0	0	850	5 000	3 900	50
Lounaniityn päiväkoti	Myyrmäki	11 850	0	0	0	0	0	0	50	1 000	6 050	4 700	50
Myyrmäen alueen päiväkoti, Sporttikorttelit	Myyrmäki	9 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ojapuiston koulun esiopetusikäiset	Myyrmäki	1 810	0	800	810	0	0	0	0	0	0	0	0
Sammakkolammen päiväkoti (ent. Viherpuiston päiväkoti)	Myyrmäki	6 750	3 450	3 500	50	0	0	0	0	0	0	0	0
Uomarinteen päiväkoti	Myyrmäki	10 100	0	0	0	0	0	0	0	300	4 900	4 500	100
Kielotien vuokrapäiväkoti ja leikkipiha puistoon	Tikkurila	350	0	0	0	0	350	0	0	0	0	0	0
Kuusikon uusi päiväkoti	Tikkurila	11 850	0	0	0	0	0	0	850	5 400	5 550	50	0
Puutarhatien päiväkoti (ent. Tikkurilan päiväkoti II)	Tikkurila	10 370	5 200	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Väritehdas 1 / Gjutarsinkadun päiväkoti (ent. Tikkurilan III päiväkoti)	Tikkurila	9 800	0	0	0	850	5 000	3 900	50	0	0	0	0
Väritehdas 2 / Fastbölen päiväkoti (ent. Tikkurilan alueen päiväkoti III)	Tikkurila	9 800	0	0	0	0	300	4 850	4 550	100	0	0	0
KAUPUNKIKULTTUURIN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA		**142 980**	**19 100**	**7 410**	**5 310**	**11 260**	**11 400**	**33 150**	**44 800**	**10 500**	**50**	**0**	**0**
Muuran yhtenäiskoulun liikuntahalli	Aviapolis	10 000	600	0	0	0	500	1 850	4 900	2 550	50	0	0
Hakunilan urheilupuiston tapahtuma- ja varastotila	Hakunila	3 400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kuusijärven huoltorakennus	Hakunila	570	0	0	0	570	0	0	0	0	0	0	0
Aviapoliksen / Kivistön uimahalli	Kivistö	43 100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keimolanmäen koulun lähiliikuntapaikka	Kivistö	350	0	0	0	0	50	200	100	0	0	0	0

1 000 €	Suuralue	Kustannus-arvio	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Elmon uimahalli	Koivukylä	52 550	16 000	3 800	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Elmon urheilupuiston huoltorakennus	Koivukylä	3 150	0	0	0	250	2 600	300	0	0	0	0	0
Myyrmäen Elämystentalo (ent. Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo)	Myyrmäki	82 800	0	0	310	4 100	2 500	27 950	39 800	7 950	0	0	0
Myyrmäen urheilutalo, uimahallin laajennus	Myyrmäki	13 000	950	500	1 800	6 100	4 450	50	0	0	0	0	0
Ojapuiston koulun liikuntahalli	Myyrmäki	7 150	1 400	3 110	3 100	90	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan urheilupuiston kenttien katsomo ja huoltotilat	Tikkurila	4 250	150	0	0	150	1 300	2 800	0	0	0	0	0
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA		**330**	**30**	**30**	**30**	**30**	**30**	**30**	**30**	**30**	**30**	**30**	**30**
Ytv:lle vuokr. Linja-autoliik. Wc-tilat		230	30	30	30	30	30	30	30	30	0	0	0
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA, kiinteistöt ja tilat		**1 100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
Uudisrak. / budjetti		1 100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
B. KONSERNIYHTIÖIDEN KOHTEET													
VTK-KIINTEISTÖT OY													
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala													
Aviapoliksen uusi lukio (VTK)	Aviapolis	35 600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sotungin lukion uudisrakennus (VTK)	Hakunila	44 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan oppilaitoskampus (VTK) (ent. Tikkurilan osaamiskampus)	Tikkurila	97 410	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan oppilaitoskorttelin pysäköintipaikat (Vanpark)	Tikkurila	5 940	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala													
Hakunilan / Kaskelan liikuntahalli (VTK)	Hakunila	5 850	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keimolanmäen koulun liikuntahalli (VTK)	Kivistö	4 400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koillis-Vantaan liikuntahalli 2 (VTK)	Koivukylä	5 850	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aikuisten perusopetuksen laajentumistarpeen tilat (VTK)	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Myyrmäen Oivallustentalo (VTK) (ent. Myyrmäen Opistotalo)	Myyrmäki	54 750	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aikuisten perusopetuksen tilat (VTK)	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kiinteä jalkapallohalli Tikkurilan urheilupuistoon (VTK)	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan liikuntahalli (VTK)	Tikkurila	5 850	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VAV YHTYMÄ OY													
Lentolan pysäköintilaitos, päiväkodille 12 paikkaa	Aviapolis	600	600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MUUT KONSERNIYHTIÖT													
Asukastupa Leinelä (Konsas hanke)	Koivukylä	1 300	600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Annefred Eteläinen pysäköintilaitos, kaupungille noin 40 paikkaa	Aviapolis	1 200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1 000 €	Suuralue	Kustannus-arvio	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Puukivistön pysäköintilaitos, kaupungille noin 13 paikkaa	Kivistö	390	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hakunilan bussivarikon itäinen pysäköintilaitos, noin 35 paikkaa	Hakunila	1 050	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Väritehtaan alueen pysäköintilaitos, kaupungille noin 190-270 paikkaa	Tikkurila	7 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. VUOKRATILAT, INVESTORINA KAUPUNGIN ULKOPUOLINEN KIINTEISTÖSIJOITTAJA													
Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala													
Koivukylän asukastoiminnan vuokratilat väylävirastolta	Koivukylä	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Elinvoimapalveluiden tilat oppimiskampuksessa	Tikkurila	16 430	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Elinvoimapalvelujen lisätilat osaamiskampukselle kortteli 62003	Tikkurila	8 084	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala													
Siirrettävä moduulirakennus Keimolanmäen koululle	Kivistö	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Varia Koivukylän osakorjaukset tai korvaava väistötilaratkaisu	Koivukylä	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nikinmäen uusi paviljonki	Korso	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Robokeskus ja cave-tila Osaamiskampukseen	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kivenkolon päiväkoti (ent. Kivistön päiväkoti III a)	Kivistö	9 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kielotien vuokrattavat päiväkotitilat	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Simontien päiväkoti (ent. Tikkurilan alueen päiväkoti)	Tikkurila	9 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala													
Vantaan kirjastoautopalvelujen uudet tilat		1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aviapoliksen asukastilat	Aviapolis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aviapoliksen uusi nuorisotila	Aviapolis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jumbon kirjasto	Aviapolis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hakunilan kirjasto-, nuoriso- ja kulttuuritilat	Hakunila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Martinlaakson uusi lähikirjasto	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan kirjaston aineiston ja logistiikan väistötilat	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan kirjastotalon taideopetustilojen väistötilat	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. LUNASTUKSET													
Sanomalan tilapäisen liikuntahallin sosiaalitilan lunastus	Myyrmäki	55	0	55	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Puhdastila-paviljonki, lunastaminen omaksi	Tikkurila	700	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

LIITE 2; Korjausrakentaminen 2027–2036

1 000 €	Suuralue	Kustannus-arvio	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
A. OMAT INVESTOINNIT 2027-2036		**401 120**	**45 420**	**49 720**	**37 440**	**38 690**	**36 960**	**27 990**	**39 090**	**49 640**	**41 890**	**18 790**	**15 490**
KONSERNIJOHDON JA ELINVOIMAN TOIMIALA		**550**	**50**	**50**	**50**	**50**	**50**	**50**	**50**	**50**	**50**	**50**	**50**
Koje, määrärahavaraus		550	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
SOSIAALI- JA TERVEYSHUOLTO		**3 920**	**720**	**320**	**320**	**320**	**320**	**320**	**320**	**320**	**320**	**320**	**320**
Soster, määrärahavaraus		3 920	720	320	320	320	320	320	320	320	320	320	320
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, koulut		**215 230**	**29 050**	**27 380**	**11 200**	**15 600**	**18 550**	**15 000**	**26 200**	**36 600**	**28 050**	**5 000**	**2 600**
Kaso koulut, määrärahavaraus		17 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600
Kaso koulut, pihakorjausten määrärahavaraus		9 850	500	350	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Veromäen koulun peruskorjaus ja muutostyöt	Aviapolis	23 700	0	0	0	0	0	100	1 450	4 700	15 050	2 300	0
Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus	Hakunila	8 600	9 000	4 650	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Sotungin peruskoulun peruskorjaus	Hakunila	26 400	0	0	0	0	800	1 100	1 600	12 600	10 200	100	0
Rajakylän koulun tilamuutokset	Hakunila	800	1 700	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kanniston koulun tilamuutokset	Kivistö	2 340	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ilolan koulun peruskorjaus ja korvaava uudisrakennus	Koivukylä	18 000	300	550	750	9 200	7 250	100	0	0	0	0	0
Koivukylän koulun muuttaminen alakouluksi	Koivukylä	8 200	0	0	0	0	0	2 700	2 800	2 700	0	0	0
Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaustyöt	Koivukylä	9 820	700	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VARIA / Talvikkitien toimipiste, perusparannus	Koivukylä	9 400	0	0	550	1 100	4 600	3 000	50	0	0	0	0
Mikkolan koulu Vega, julkisivut	Korso	900	800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kulomäen koulun tilamuutos- ja korjaustöitä	Korso	2 700	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Askiston koulun ja lisärakennuksen peruskorjaus	Myyrmäki	3 200	0	50	400	2 550	150	0	0	0	0	0	0
Kaivokselan koulu, muutos- ja korjaustyöt	Myyrmäki	14 900	250	7 950	5 500	50	0	0	0	0	0	0	0
Kivimäen koulu, peruskorjaus, vaihe 2	Myyrmäki	12 440	8 000	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Martinlaakson koulun peruskorjaus ja tilamuutokset	Myyrmäki	2 500	0	0	0	0	1 250	1 250	0	0	0	0	0
Pähkinärinteen koulun korjaukset	Myyrmäki	700	0	50	650	0	0	0	0	0	0	0	0
Uomarinteen koulun peruskorjaus ja tilamuutokset	Myyrmäki	2 700	0	0	0	0	0	0	0	2 700	0	0	0
Simonkallion koulu, korjaus- ja muutostöitä	Tikkurila	10 560	1 600	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan lukion peruskorjaus ja tilamuutokset	Tikkurila	35 350	0	0	0	100	1 900	4 150	17 700	11 300	200	0	0
Viertolan koulun peruskorjaus	Tikkurila	17 100	4 500	11 300	650	0	0	0	0	0	0	0	0

1 000 €	Suuralue	Kustannus-arvio	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Viertolan koulun Jokirannan toimipisteen hiekkakentän laajennus	Tikkurila	650	0	650	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, päiväkodit		**70 050**	**4 850**	**6 200**	**5 400**	**5 400**	**6 600**	**6 600**	**6 600**	**6 750**	**7 550**	**7 500**	**6 600**
Kaso päiväkodit, määrärahavaraus		58 100	2 500	4 000	4 800	4 800	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Kaso päiväkodit, pihakorjausten määrärahavaraus		6 350	350	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600
Metsolanmäen päiväkodin tilamuutokset	Korso	2 000	0	0	0	0	0	0	0	150	950	900	0
Kaivokselan päiväkodin peruskorjaus	Myyrmäki	1 400	0	800	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kimaran päiväkodin osittainen peruskorjaus	Myyrmäki	800	2 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dickursby förskolanin peruskorjaus	Tikkurila	1 000	0	800	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KAUPUNKIKULTTUURIN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA		**48 600**	**4 430**	**8 900**	**13 600**	**10 450**	**6 320**	**900**	**800**	**800**	**800**	**800**	**800**
Kaku, määrärahavaraus		9 150	1 150	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800
Håkansbölen kartano, päärakennuksen peruskorjaus	Hakunila	3 800	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hakunilan uimahallin harjoitusaltaan korjaus	Hakunila	500	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Havukosken nuorisotilan tilamuutokset ja korjaukset	Koivukylä	150	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Myyrmäen urheilutalo, uimahallin peruskorjaus	Myyrmäki	16 200	1 150	600	2 150	7 550	5 520	100	0	0	0	0	0
Kulttuuritehdas Vernissa, peruskorjaus	Tikkurila	9 440	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalo muutokset ja perusparannus	Tikkurila	21 700	1 300	7 500	10 650	2 100	0	0	0	0	0	0	0
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA		**2 070**	**120**	**370**	**370**	**370**	**120**	**120**	**120**	**120**	**120**	**120**	**120**
Kato, määrärahavaraus		1 320	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
Sähköautojen latausasemien rakentaminen		1 000	0	250	250	250	0	0	0	0	0	0	0
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA, kiinteistöt ja tilat		**56 700**	**5 200**	**5 500**	**5 500**	**5 500**	**5 000**	**5 000**	**5 000**	**5 000**	**5 000**	**5 000**	**5 000**
Toti, sisäilmaongelmien määrärahavaraus		38 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Toti, määrärahavaraus (ulkovaippa, asunnot, keittiöt yms.)		10 700	700	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Kehys ylläpidettävien rakennusten energiatehokkuustoimenpiteille		7 500	1 000	1 000	1 000	1 000	500	500	500	500	500	500	500
Ratikka- ja linja-autonkuljettajien taukotila Dixin lähistölle	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ERITTELEMÄTTÖMÄT		**4 000**	**1 000**	**1 000**	**1 000**	**1 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Varavoima rakentamisen varaus		4 000	1 000	1 000	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0

1 000 €	Suuralue	Kustannus-arvio	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
B. KONSERNIYHTIÖIDEN KOHTEET													
VTK-KIINTEISTÖT OY													
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala													
Lumon lukio peruskorjaus (VTK)	Korso	40 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VARIA Hiekkaharju peruskorjaus (VTK)	Tikkurila	54 650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala													
Myyrmäen palloiluhallin vesikaton ja sisätilojen korjaukset (VTK)	Myyrmäki	3 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan jäähallin peruskorjaus (VTK)	Tikkurila	12 600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. VUOKRA- JA OSAKETILOJEN MUUTOS- JA KORJAUSTYÖT													
Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala													
Koje, VO-tilojen määrärahavaraus		1 100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala, koulut													
Kaso koulut, VO-tilojen määrärahavaraus		1 320	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala, päiväkodit													
Kaso päiväkodit, VO-tilojen määrärahavaraus		3 850	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350
Kaso päiväkodit, VO-tilojen pihakorjausten määrärahavaraus		2 530	230	230	230	230	230	230	230	230	230	230	230
Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala													
Kaku, VO-tilojen määrärahavaraus		2 640	240	240	240	240	240	240	240	240	240	240	240
Tikkurilan kirjastopalvelujen väistötilat	Tikkurila	100	0	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaupunkiympäristön toimiala													
Kato, VO-tilojen määrärahavaraus		330	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Kaupunkiympäristön toimiala, kiinteistöt ja tilat													
VO-tilojen sisäilmakorjausten määrärahavaraus		2 200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
VO-tilojen keittiöiden ja keittiölaitteiden määrärahavaraus		550	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50

LIITE 3; Liikuntapaikkarakentaminen 2027–2031

1 000 €	Kustannukset yht. 2027-2031	2027	2028	2029	2030	2031
A. OMAT INVESTOINNIT						
TOIMITILARAKENTAMINEN						
Uudisrakentaminen						
Muuran yhtenäiskoulun liikuntahalli	2 350	0	0	0	500	1 850
Kuusijärven huoltorakennus	570	0	0	570	0	0
Keimolanmäen koulun lähiliikuntapaikka	250	0	0	0	50	200
Elmon uimahalli	3 900	3 800	100	0	0	0
Elmon urheilupuiston huoltorakennus	3 150	0	0	250	2 600	300
Myyrmäen urheilutalo, uimahallin laajennus	12 900	500	1 800	6 100	4 450	50
Ojapuiston koulun liikuntahalli	6 300	3 110	3 100	90	0	0
Tikkurilan urheilupuiston kenttien katsomo ja huoltotilat	4 250	0	0	150	1 300	2 800
Kustannukset yhteensä (1 000 €)	**33 670**	**7 410**	**5 000**	**7 160**	**8 900**	**5 200**
Korjausrakentaminen						
Myyrmäen urheilutalo, uimahallin peruskorjaus	15 920	600	2 150	7 550	5 520	100
Kustannukset yhteensä (1 000 €)	**15 920**	**600**	**2 150**	**7 550**	**5 520**	**100**
URHEILUALUEET						
Uudisrakentaminen						
Aerolankenttä	1 500	1 500	0	0	0	0
Länsimäen skeittipaikka ja lähiliikuntapaikka	400	0	0	0	400	0
Kivistön urheilupuisto	1 100	0	0	0	100	1 000
Lipunkantajan lähiliikuntapaikka	250	0	250	0	0	0
Petikon sähköt	50	50	0	0	0	0
Elmon urheilupuisto	3 800	0	100	1 500	1 200	1 000
Simonkylänpuiston reitit	150	150	0	0	0	0
Korpikontionkenttä	350	0	0	50	300	0
Mikkolan kenttä	120	120	0	0	0	0
Kaivokselan kenttä ja kuntoportaat	400	400	0	0	0	0
Hiekkaharjun kentän ulkokuntosali	150	0	150	0	0	0
Tikkurilan urheilupuisto	3 900	50	850	1 000	2 000	0
Kustannukset yhteensä (1 000 €)	**12 170**	**2 270**	**1 350**	**2 550**	**4 000**	**2 000**

1 000 €	Kustannukset yht. 2027-2031	2027	2028	2029	2030	2031
Korjausrakentaminen						
Kartononkosken tekojääkontti	150	0	150	0	0	0
Kartanonkosken ulkokuntosali	100	100	0	0	0	0
Rajakylän kentän LED-valot	30	30	0	0	0	0
Vaarala LED-valot	50	50	0	0	0	0
Jokivarren kentän pysäköintipaikka	50	50	0	0	0	0
Jokivarsi LED-valot	30	30	0	0	0	0
Korson tekojääkontti	150	0	0	150	0	0
Martinlaakson urheilupuiston tekojää	2 500	1 000	1 500	0	0	0
Myyrmäen skeittipaikan peruskorjaus	60	60	0	0	0	0
Hiekkaharjun liikuntapuisto tekojääkontti	150	150	0	0	0	0
Hiekkaharjun liikuntapuisto LED-valot	150	150	0	0	0	0
Hiekkaharjun liikuntapuiston yleisurheilukentän perusparannus	1 000	1 000	0	0	0	0
Tikkurilan skeittipuisto	400	0	0	400	0	0
Kustannukset yhteensä (1 000 €)	**4 820**	**2 620**	**1 650**	**550**	**0**	**0**
VIRKISTYSALUEET						
Uudisrakentaminen						
Krakanpuiston luonnonsuojelualueen reitit	100	0	100	0	0	0
Silvolanmetsän reitti välillä Kahluuniitynsilta-Jokitie	1 300	1 300	0	0	0	0
Vaaralanlammet ja Slåtmossen	420	230	190	0	0	0
Petikon ulkoilualue	1 150	50	0	0	100	1 000
Tussinkosken reitit	340	340	0	0	0	0
Kustannukset yhteensä (1 000 €)	**3 310**	**1 920**	**290**	**0**	**100**	**1 000**
B. KONSERNIYHTIÖIDEN KOHTEET						
Uudisrakentaminen						
Hakunilan / Kaskelan liikuntahalli (VTK)	5 850	0	0	0	0	0
Keimolanmäen koulun liikuntahalli (VTK)	4 400	0	0	0	0	0
Koillis-Vantaan liikuntahalli 2 (VTK)	5 850	0	0	0	0	0
Kiinteä jalkapallohalli Tikkurilan urheilupuistoon (VTK)	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan liikuntahalli (VTK)	5 850	0	0	0	0	0
Korjausrakentaminen						
Myyrmäen palloiluhallin vesikaton ja sisätilojen korjaukset (VTK)	3 000	0	0	0	0	0
Tikkurilan jäähallin peruskorjaus (VTK)	12 600	0	0	0	0	0

LIITE 4; Julkinen käyttöomaisuus 2027-2030

RAKENTAMISOHJELMA 2027-2030 (1000 e)	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2027-2030	2027	2028	2029	2030
LIIKENNEALUEET						
Uudisrakentaminen						
Joukkoliikenteen kehittäminen		2 000	500	500	500	500
Kehä III:n yhteydessä toteutettava viitoitus		655	0	0	655	0
Keskeneräisten katujen loppuunsaattaminen		2 100	500	500	500	600
Liikenneturvallisuuden kehittäminen		800	200	200	200	200
Ratikan taide, vuorovaikutus		370	160	140	70	0
Ratikan taide, väliaikaiset taideteokset		135	0	110	25	0
Ratikan taiteen koordinoinnin ja kuratoinnin asiantuntijapalvelut		300	100	100	100	0
Vantaan ratikan yhteydessä toteutettava viitoitus		660	660	0	0	0
Annefred eteläisen taide, Ervasti, Pajupesä-teos	Aviapolis	50	0	25	25	0
Annefred eteläisen taide, Häiväoja, Tiu Tau Tilhi -taideteos	Aviapolis	65	0	65	0	0
Annefred pohjoinen 002514	Aviapolis	100	0	0	0	100
Asumista Rälssitien ja Äyritien risteykseen 002571	Aviapolis	100	0	0	0	100
Avia-aukion taide, Saksa, Koskettaa-teoskokonaisuuden kiviosat	Aviapolis	20	0	0	20	0
Avia-aukion taide, Saksa, Koskettaa-taideteoskokonaisuus, valokuvateos pyörätelineeseen	Aviapolis	120	40	40	40	0
Harkkokuja 2 002521	Aviapolis	190	40	150	0	0
Huberila / Robert Huberin tie 7 002570	Aviapolis	150	0	0	0	150
Huberila / Rälssitie 6 002586	Aviapolis	1 160	0	0	60	1 100
Karhumäenkuja ja Virinpolku	Aviapolis	400	0	0	100	300
Karhumäentie välillä Aviabulevardi-Karhumäenkuja	Aviapolis	110	110	0	0	0
Karhuniityntie	Aviapolis	50	50	0	0	0
Lukio ja Ilmailumuseo Aviabulevardin varrelle 002534	Aviapolis	315	315	0	0	0
Muuran alueen kadut vaihe 1	Aviapolis	1 560	1 560	0	0	0
Muuran alueen kadut vaihe 2	Aviapolis	1 180	1 180	0	0	0
Perintötie	Aviapolis	100	0	0	0	100
Puolukkasuontie	Aviapolis	1 700	100	1 600	0	0
Ratikan taide, Rälssitien Jumbon pysäkin taideteos	Aviapolis	140	70	70	0	0
Ratikan taide, Rälssitien Kehä III alitus taideteos	Aviapolis	50	30	20	0	0
Ratikan taide, Tietotien taidetoes	Aviapolis	180	65	80	35	0
Rälssipuistonpolku eteläinen	Aviapolis	135	0	0	0	135

RAKENTAMISOHJELMA 2027-2030 (1000 e)	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2027-2030	2027	2028	2029	2030
Smedsinmetsän pientaloalue 403600	Aviapolis	60	0	0	60	0
Tammiston kauppatie 13 liittymä liikennevalot	Aviapolis	100	0	0	100	0
Tammiston kauppatie Tammistonkuja liikennevalot	Aviapolis	100	0	0	100	0
Tammiston kauppatie Tammistontie liikennevalot	Aviapolis	100	0	0	100	0
Tammiston kauppatie Voimakuja liikennevalot	Aviapolis	100	0	0	100	0
Teknobulevardi 7 ja 9 002565	Aviapolis	200	0	0	0	200
Tikkurilantie 129 002519 vaihe 1	Aviapolis	500	500	0	0	0
Turbiinitie	Aviapolis	1 200	0	0	100	1 100
Varpukalliontie 002616	Aviapolis	230	50	0	180	0
Viinikkalan länsiosa 412100	Aviapolis	320	120	200	0	0
Hevoshaantie 15 -17 002510	Hakunila	50	0	50	0	0
Kolohongankuja	Hakunila	150	150	0	0	0
Lahdentie Pitkäsentien alikulkukäytävä	Hakunila	850	0	0	850	0
Länsimäentie välillä Fazerintie-Kehä III ramppi	Hakunila	50	0	50	0	0
Maratontie 4-6 002543	Hakunila	50	0	0	50	0
Pitkäsentie 6-8 002617	Hakunila	450	450	0	0	0
Pitkäsuontie 10 (VECCS) 920600	Hakunila	2 300	100	1 100	1 100	0
Ratikan taide, Fazerilan ratikkapysäkin taideteos	Hakunila	150	50	50	50	0
Ratikan taide, Länsimäen ratikkapysäkin taideteos	Hakunila	70	70	0	0	0
Ratikan taide, Ravuripolun taideteos	Hakunila	900	250	500	150	0
Kaalimaankuja 330500	Kivistö	150	100	50	0	0
Katriinan kylä 330400	Kivistö	920	0	100	100	720
Keimolantie välillä Kivipellontie-Kylänpääntie	Kivistö	50	0	0	0	50
Kivistön asemakorttelit 233100	Kivistö	200	0	0	100	100
Kivistön Kivenkolo 233600	Kivistö	350	0	0	50	300
Kivistön Maitokvartsi 233400	Kivistö	100	0	0	0	100
Kivistön Mestarintie 002265	Kivistö	50	50	0	0	0
Kivistön Onnenkivi 232600	Kivistö	1 000	0	0	0	1 000
Kivistön Turkoosikehä 232900	Kivistö	50	0	0	0	50
Kivistön Ruusupuu 002614	Kivistö	50	0	0	0	50
Koivupääntie välillä Riipiläntie-Kantotie	Kivistö	100	0	0	0	100

RAKENTAMISOHJELMA 2027-2030 (1000 e)	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2027-2030	2027	2028	2029	2030
Lapinniityn siirtolapuutarha 002624	Kivistö	100	0	0	0	100
Rauhalanlaakson kaavarunko 021700	Kivistö	150	0	0	50	100
Strandkullan aurinkopuisto 320200	Kivistö	50	0	50	0	0
Tapahtumakuja	Kivistö	100	100	0	0	0
Vantaanjänne 5 251900	Kivistö	50	0	50	0	0
Vehkalan Härkälenkki 251600	Kivistö	50	0	50	0	0
Vehkalan Kinkerit 251400	Kivistö	25	25	0	0	0
Vehkalan länsipuoli 2 251500	Kivistö	4 550	150	0	695	3 705
Asolantie välillä Asolanpolku-Sydäntie	Koivukylä	350	0	0	0	350
Hanabölentie jalankulun ja pyöräilyn väylä välillä Koivukylänväylä-Piippilakinkuja	Koivukylä	220	0	0	20	200
Hosantie 621500	Koivukylä	10 340	600	6 190	3 550	0
Koivukylänväylä Peltoniemenkuja liikennevalot	Koivukylä	110	0	110	0	0
Lassenkuja välillä Tuulantie-Laurantie	Koivukylä	50	0	50	0	0
Louhikkotie välillä Mäkirinne-Louhikkopolku, Pikkumäenkuja	Koivukylä	285	0	0	0	285
Mielikintie	Koivukylä	175	0	0	0	175
Piippilakki 002545	Koivukylä	1 400	100	600	700	0
Rekolan keskus 002316	Koivukylä	740	0	100	640	0
Harmaahylkeentien pohjoisosan jalankulun ja pyöräilyn väylä	Korso	235	0	0	0	235
Korson keskustakorttelit 002637	Korso	250	100	150	0	0
Korsontie 60 002518	Korso	40	10	30	0	0
Lehmustontie 3. vaihe	Korso	1 100	0	0	100	1 000
Urpiaisentie-Korsontie	Korso	20	0	20	0	0
Autioniitty 002470	Myyrmäki	250	0	50	0	200
Etelä-Koivurinne 002483	Myyrmäki	1 700	200	1 500	0	0
Halkotie 002491	Myyrmäki	100	0	0	0	100
Jönsaksentie Rajatorpantie Korutie liikennevalot	Myyrmäki	100	100	0	0	0
Karhunkierros 3 ja 5 002523	Myyrmäki	700	100	100	500	0
Karhunkierros 4 ja 6 002433	Myyrmäki	1 100	0	0	600	500
Kivivuorenpolku	Myyrmäki	150	50	100	0	0
Kivivuorentie 4-6 002599	Myyrmäki	150	0	50	0	100
Kukinpolun vesihuolto	Myyrmäki	145	0	145	0	0

RAKENTAMISOHJELMA 2027-2030 (1000 e)	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2027-2030	2027	2028	2029	2030
Lehtokuja (tontinluovutus)	Myyrmäki	420	0	0	0	420
Liesikuja 7 002639	Myyrmäki	225	0	75	150	0
Linnainen	Myyrmäki	1 040	0	0	1 040	0
Lounaniityn päiväkoti 002478	Myyrmäki	60	0	60	0	0
Martinkyläntien tennishallin pysäköintialue	Myyrmäki	430	0	0	0	430
Martinlaakson keskusta-asuminen 002413	Myyrmäki	600	100	0	0	500
Muuripolku	Myyrmäki	60	0	0	60	0
Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo 002525	Myyrmäki	500	500	0	0	0
Myyrmäen keskustan kadut	Myyrmäki	1 750	0	0	405	1 345
Myyrmäen keskustan taide, Toija, Viimeisellä rannalla -teos	Myyrmäki	300	100	100	100	0
Ojahaanrinne 4 002502	Myyrmäki	900	0	0	150	750
Ojahaka (Varia) 002366	Myyrmäki	500	0	0	100	400
Paalutori	Myyrmäki	660	0	0	660	0
Palotie kaava-alue 161900	Myyrmäki	50	0	0	50	0
Pähkinärinteentie Lammaslammentie liikennevalot	Myyrmäki	110	0	110	0	0
Ruukkutori	Myyrmäki	500	0	500	0	0
Smeds, Kauppalaivurintie 5 002650	Myyrmäki	400	100	0	300	0
Ulkoniitty 002499	Myyrmäki	265	265	0	0	0
Vaakapuisto 002398	Myyrmäki	130	130	0	0	0
Vanhan Kaarelantien oikaisu	Myyrmäki	520	50	0	0	470
Vapaalantie 10	Myyrmäki	245	0	245	0	0
Variston Sortti 002583	Myyrmäki	380	0	80	300	0
Vaskivuorentie Hämeenlinnanväylä ramppiliittymä	Myyrmäki	250	0	50	0	200
Vaskivuorentie Ojahaantie liikennevalot	Myyrmäki	100	0	100	0	0
Viputien vesihuolto (tontinluovutus)	Myyrmäki	90	90	0	0	0
Virtatie välillä Virtakuja-Myyrmäentie	Myyrmäki	500	0	0	0	500
Voimalantien jatke Sanomatielle	Myyrmäki	350	0	100	0	250
Övre Månsas 171300	Myyrmäki	550	50	100	400	0
Ailakkipolku jalankulun ja pyöräilyn väylä (002354)	Tikkurila	50	50	0	0	0
Asematien alku ja Lauri Lairalan aukio	Tikkurila	340	0	0	0	340
Edelfeltin aukion taide, Isorättyä, Aseman kellot -taideaita	Tikkurila	25	25	0	0	0

RAKENTAMISOHJELMA 2027-2030 (1000 e)	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2027-2030	2027	2028	2029	2030
Edelfeltin aukion taide, Isorättyä, Juna, jolla lähdin, ei voi tuoda minua takaisin -ääniteos	Tikkurila	30	0	30	0	0
Erikoiskuljetusreitin siirtosuunnitelma Hakkilassa	Tikkurila	300	0	0	300	0
Hanhiniitty osa 1 621300	Tikkurila	100	100	0	0	0
Hanhiniityn alueen katuverkoston kehittäminen 063100	Tikkurila	1 500	0	0	0	1 500
Heidehofintie välillä Markusaksenpuisto-Kyytitie	Tikkurila	120	0	0	0	120
Heidehofintien baana välillä Markusaksenpuisto-Kyytite	Tikkurila	570	60	0	100	410
Kielotie välillä Virnatie-Helsingin raja 002555	Tikkurila	100	0	0	0	100
Lummetie 30-32 002549	Tikkurila	150	0	0	50	100
Malminiitynpolku	Tikkurila	100	0	0	0	100
Meiramitie välillä Koivuhaantie-Läntinen Valkoisenlähteentie	Tikkurila	315	0	60	0	255
Osaamiskampuksen huoltoajoyhteys Lauri Korpisen kadun kautta	Tikkurila	100	100	0	0	0
Osmankäämintie välillä Koisotie-Läntinen Valkoisenlähteentie	Tikkurila	450	0	0	0	450
Porttipuistontien liittymä Vanhalle Porvoontielle	Tikkurila	200	200	0	0	0
Puutarhatie 47 002552	Tikkurila	30	0	30	0	0
Ratatie 4, Unikkotie 2 002550	Tikkurila	170	0	0	50	120
Ratatie välillä Lummetie-Unikkotie	Tikkurila	200	0	0	200	0
Ratikan taide, Jokiniemen taideteos	Tikkurila	90	50	40	0	0
Ratikan taide, Juurinen, Viertolan koulun meluesteen taideteos	Tikkurila	60	50	10	0	0
Ratikan taide, pienet taideteokset pysäkeille	Tikkurila	235	100	110	25	0
Ratikan taide, Tikkurilan aseman taideteos	Tikkurila	260	110	120	30	0
Simonkylän elinkaariasuminen ja päiväkoti 002422	Tikkurila	620	120	500	0	0
Talvikkitie Neilikkatie liikennevalot	Tikkurila	150	0	150	0	0
Tikkuraitin taide	Tikkurila	120	0	120	0	0
Tikkurilan osaamiskampus	Tikkurila	3 450	100	1 045	1 350	955
Tikkurilan osaamiskampus, Kampusaukion taide	Tikkurila	200	100	0	100	0
Virnakortteli 002555	Tikkurila	100	0	0	0	100
Väritehdas 1 002494	Tikkurila	3 870	1 840	2 030	0	0
Väritehdas 2 002573	Tikkurila	250	0	0	0	250
Korjausrakentaminen						
Liikennevalojen perusparantaminen		550	130	140	140	140
Ulkovalaistusverkon parantaminen		4 345	950	1 000	1 100	1 295

RAKENTAMISOHJELMA 2027-2030 (1000 e)	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2027-2030	2027	2028	2029	2030
Ilmakehän portaali	Aviapolis	50	50	0	0	0
Pakkalantie jalankulku- ja pyöräilytie välillä Virkatie-Tikkurilantie	Aviapolis	600	0	0	100	500
Pakkalantie liittymä	Aviapolis	180	0	0	0	180
Rälssitien peruskorjaus	Aviapolis	1 500	0	1 500	0	0
Voudintie Viinikkalan risteyssilta U-1578	Aviapolis	100	0	0	0	100
Fazerintien peruskorjaus, kunnallistekniikkan ja valaistuksen uusinta	Hakunila	2 000	0	2 000	0	0
Hakunilanraitin aukio	Hakunila	80	0	0	0	80
Hakunilantie Hevoshaantie alikulkukäytävä U-9409	Hakunila	25	25	0	0	0
Hakunilantien peruskorjaus	Hakunila	3 500	1 000	500	2 000	0
Hakunilantie Sotungintien alikulkukäytävä U-9410	Hakunila	25	25	0	0	0
Harjunreunan ylikulkukäytävä U-1774	Hakunila	1 500	0	0	1 500	0
Kaskelan risteyssilta U-1196	Hakunila	400	0	400	0	0
Kuussillantie välillä Hakunilantie-Rajatie	Hakunila	100	100	0	0	0
Kuussillantie välillä Hopeakuja-Kuussillankuja	Hakunila	100	100	0	0	0
Länsimäentien peruskorjaus, kunnallistekniikka ja valaistuken uusinta	Hakunila	6 500	1 500	2 000	3 000	0
Rajakuja välillä Tunturitie-Rajasillantie	Hakunila	350	350	0	0	0
Silta S7 Kehä III	Hakunila	1 000	1 000	0	0	0
Silta S8 Porvoonväylä	Hakunila	1 000	1 000	0	0	0
Riimukujan alikulkukäytävä U-9412	Hakunila	25	25	0	0	0
Saagapolun alikulkukäytävä U-9411	Hakunila	25	25	0	0	0
Suitsikujan alikulkukäytävä U-9408	Hakunila	25	25	0	0	0
Erätorpantie	Kivistö	390	0	0	390	0
Piispankyläntie-Tikkurilantie alikulku	Kivistö	60	0	60	0	0
Punakiventie v. Keimolantie - Punakivenpuisto	Kivistö	200	0	0	0	200
Rauhalankaari	Kivistö	550	550	0	0	0
Koivukylänväylä Hanalan alikulkukäytävä U-8087	Koivukylä	25	0	25	0	0
Asolanväylä-Koivukylänväylä	Koivukylä	400	0	100	300	0
Hanabölentie Karjopolun alikulkukäytävä U-8098	Koivukylä	25	0	25	0	0
Karpaattientie	Koivukylä	770	0	0	0	770
Koivukylänväylä pääradan ylikulkusilta U-8083	Koivukylä	2 000	0	0	0	2 000
Norkkokuja ajoradan kaventaminen	Koivukylä	5	5	0	0	0

RAKENTAMISOHJELMA 2027-2030 (1000 e)	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2027-2030	2027	2028	2029	2030
Paimenenkadun ylikulkukäytävä U-8097	Koivukylä	25	0	25	0	0
Tarhakuja Koulun alikulkukäytävä U-8099	Koivukylä	25	0	25	0	0
Naakkarinne	Korso	75	0	0	0	75
Artsinpolku	Myyrmäki	300	300	0	0	0
Askiston ylikulkukäytävä U-1489	Myyrmäki	150	150	0	0	0
Kivivuorentie Kukinpolun ylikulkukäytävä U-8046	Myyrmäki	325	325	0	0	0
Luolapolku	Myyrmäki	150	150	0	0	0
Martinkyläntien risteyssilta U-1406	Myyrmäki	950	0	0	0	950
Rajatorpantie Hämeenkyläntien kiertoliittymä	Myyrmäki	2 395	190	0	2 205	0
Talttakuja-Raspitie-Vuolutie (tontinluovutus)	Myyrmäki	300	300	0	0	0
Tiilipojanpolku Kehä III Sarkatien ylikulkukäytävä U-8010	Myyrmäki	750	0	750	0	0
Vaskivuorentie ylikulkusillat U-8021 ja U-8022	Myyrmäki	100	0	0	100	0
Vihertie, Viherkuja	Myyrmäki	25	25	0	0	0
Jokiniemenkadun peruskorjaus	Tikkurila	3 000	0	2 000	1 000	0
Kielotien peruskorjaus	Tikkurila	3 000	0	2 000	1 000	0
Kuninkaantien Keravajoen silta U-6389	Tikkurila	100	100	0	0	0
Kuusikkotie jalankulun ja pyöräilyn väylä välillä Markkulantie-Sammaltie	Tikkurila	960	0	0	0	960
Kuusikon risteyssilta U-2235	Tikkurila	900	0	0	0	900
Kyytitien kaasuputken siirto	Tikkurila	2 800	2 800	0	0	0
Kyytitien peruskorjaus	Tikkurila	3 950	1 950	0	2 000	0
Osuustien peruskorjaus	Tikkurila	750	750	0	0	0
Tikkuraitti	Tikkurila	805	805	0	0	0
Tikkurilantien peruskorjaus ja kunnallistekniikan uusinta	Tikkurila	6 000	1 000	2 500	2 500	0
Tikkurilantie-Ratatie kiertoliittymä ja Neilikkatien vesihuolto	Tikkurila	2 400	2 400	0	0	0
Unikkotie välillä Kielotie-Ratatie	Tikkurila	175	0	0	175	0
Urheilutie välillä Edvard Blomqvistin polku-Ohratie	Tikkurila	530	530	0	0	0
URHEILUALUEET						
Uudisrakentaminen						
Aerolankenttä	Aviapolis	1 500	1 500	0	0	0
Länsimäen skeittipaikka ja lähiliikuntapaikka	Hakunila	400	0	0	0	400
Kivistön urheilupuisto	Kivistö	100	0	0	0	100

RAKENTAMISOHJELMA 2027-2030 (1000 e)	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2027-2030	2027	2028	2029	2030
Lipunkantajan lähiliikuntapaikka	Kivistö	250	0	250	0	0
Petikon sähköt	Kivistö	50	50	0	0	0
Elmon urheilupuisto	Koivukylä	2 800	0	100	1 500	1 200
Simonkylänpuiston reitit	Koivukylä	150	150	0	0	0
Korpikontionkenttä	Korso	350	0	0	50	300
Mikkolan kenttä	Korso	120	120	0	0	0
Kaivokselan kenttä ja kuntoportaat	Myyrmäki	400	400	0	0	0
Hiekkaharjun kentän ulkokuntosali	Tikkurila	150	0	150	0	0
Tikkurilan urheilupuisto	Tikkurila	3 900	50	850	1 000	2 000
Korjausrakentaminen						
Kartononkosken tekojääkontti	Aviapolis	150	0	150	0	0
Kartanonkosken ulkokuntosali	Aviapolis	100	100	0	0	0
Rajakylän kentän LED-valot	Hakunila	30	30	0	0	0
Vaarala LED-valot	Hakunila	50	50	0	0	0
Jokivarren kentän p-paikka	Korso	50	50	0	0	0
Jokivarsi LED-valot	Korso	30	30	0	0	0
Korson tekojääkontti	Korso	150	0	0	150	0
Martinlaakson urheilupuiston tekojää	Myyrmäki	2 500	1 000	1 500	0	0
Myyrmäen skeittipaikan peruskorjaus	Myyrmäki	60	60	0	0	0
Hiekkaharjun liikuntapuisto tekojääkontti	Tikkurila	150	150	0	0	0
Hiekkaharjun liikuntapuisto LED-valot	Tikkurila	150	150	0	0	0
Hiekkaharjun liikuntapuiston yleisurheilukentän perusparannus	Tikkurila	1 000	1 000	0	0	0
Tikkurilan skeittipuisto	Tikkurila	400	0	0	400	0
VIRKISTYSALUEET						
Uudisrakentaminen						
Krakanpuiston luonnonsuojelualueen reitit	Aviapolis	100	0	100	0	0
Silvolanmetsän reitti välillä Kahluuniitynsilta-Jokitie	Aviapolis	1 300	1 300	0	0	0
Vaaralanlammet ja Slåtmossen	Hakunila	420	230	190	0	0
Petikon ulkoilualue	Kivistö	150	50	0	0	100
Tussinkosken reitit	Korso	340	340	0	0	0

RAKENTAMISOHJELMA 2027-2030 (1000 e)	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2027-2030	2027	2028	2029	2030
YMPÄRISTÖRAKENTAMINEN						
Uudisrakentaminen						
Baana välillä Jokitie-Padisenpuisto	Aviapolis	1 150	150	0	1 000	0
Isomännynpuisto	Aviapolis	70	70	0	0	0
Mehiläisten paviljonki taideteos	Aviapolis	350	0	0	350	0
Silvolanmetsän koira-aitaus	Aviapolis	300	0	0	300	0
Itä-Hakkilanpuisto	Hakunila	460	10	450	0	0
Paalupuisto	Hakunila	510	10	0	0	500
Ratikan luontokompensaatio itä 1	Hakunila	10	5	0	5	0
Ratikan luontokompensaatio itä 2	Hakunila	10	5	0	5	0
Ulkoilureitti välillä Hakunilan urheilupuisto-Sipoonkorven kansallispuisto	Hakunila	1 640	0	1 640	0	0
Vaaralanlammet raittisilta	Hakunila	70	70	0	0	0
Opaalipuisto	Kivistö	430	430	0	0	0
Ruutulipunpuisto	Kivistö	850	0	0	0	850
Liesipuisto	Myyrmäki	1 080	0	0	80	1 000
Vapaalanmetsä ja Raappavuori	Myyrmäki	580	580	0	0	0
Viikatepuisto	Myyrmäki	700	0	0	100	600
Apilapuisto	Tikkurila	1 000	0	1 000	0	0
Grönberginpuisto	Tikkurila	800	0	0	800	0
Kirjastopuiston pohjoisosa	Tikkurila	1 000	0	0	0	1 000
Kuusikon meluvalli	Tikkurila	510	510	0	0	0
Ratikan luontokompensaatio keski 1	Tikkurila	10	5	0	5	0
Ratikan luontokompensaatio keski 2	Tikkurila	10	5	0	5	0
Tikkurilanranta itäosa	Tikkurila	1 500	1 500	0	0	0
Korjausrakentaminen						
Kiripuiston ojan siirto ja eroosiosuojaus	Hakunila	10	10	0	0	0
Nissbackanpuisto	Hakunila	800	0	800	0	0
Vaunukallio	Hakunila	455	0	0	55	400
Kannistonpuisto leikkipaikka	Kivistö	10	0	0	0	10
Reuna leikkipaikka	Kivistö	360	0	10	350	0
Tapolan kevyen liikenteen kaarisilta U-8063	Kivistö	550	550	0	0	0

RAKENTAMISOHJELMA 2027-2030 (1000 e)	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2027-2030	2027	2028	2029	2030
Asolanpuisto	Koivukylä	10	0	0	0	10
Ester Koskelaisen puisto	Koivukylä	950	950	0	0	0
Kytöpuiston koira-aitaus	Koivukylä	320	0	320	0	0
Mielikinpuisto	Koivukylä	285	0	35	0	250
Peijaksentien Keravanjoen kevyen liikenteen kaarisilta U-8150	Koivukylä	400	400	0	0	0
Peltoniemenpuisto ja kenttä	Koivukylä	580	80	0	0	500
Poppelipuisto	Koivukylä	60	0	0	0	60
Päivättärenpuisto	Koivukylä	30	0	0	0	30
Taikapuisto	Koivukylä	60	0	0	0	60
Kulomäenkentän leikkipaikka	Korso	200	0	200	0	0
Marsinpuisto	Korso	600	0	600	0	0
Matarinojan perkaus	Korso	10	10	0	0	0
Ristirajan asukaspuisto	Korso	750	0	0	750	0
Tervahaudanmetsän leikkialue	Korso	250	0	0	0	250
Jokiuomanpuisto	Myyrmäki	2 000	0	0	1 000	1 000
Jokiuomanpuisto itäosa	Myyrmäki	1 645	55	0	90	1 500
Jokiuomanpuisto hulevesialtaan ruoppaus	Myyrmäki	450	0	0	450	0
Laajavuori alueleikkipaikka	Myyrmäki	305	305	0	0	0
Lounaniitty koira-aitaus	Myyrmäki	10	0	0	0	10
Vantaankosken kunnostus	Myyrmäki	300	50	250	0	0
Elopelto 2	Tikkurila	220	0	220	0	0
Lindmaninkorpi	Tikkurila	200	0	0	0	200
Tikkurilan Veteraanipuisto ja Hertaksenpuisto	Tikkurila	350	0	0	0	350
YHTEISHANKKEET VALTION KANSSA						
Uudisrakentaminen						
Kehä III Ala-Tikkurila-Kalkkikallio melueste		225	0	225	0	0
Maantie 152 välillä Valtatie 3 Hämeenlinnanväylä - Kantatie 45 Tuusulanväylä (Kehä 4)		400	300	100	0	0
Raskaanliikenteen palvelualue Valtatie 3 320100		750	0	0	750	0

9 Hallintosääntö 1.1.2027 /PT (kvalt)

VD/7555/00.01.01.00/2026

PT/S-AP

Hallintosääntöön esitetään muutoksia, joiden perusteena on osittain organisaatiouudistus, osittain muuttuva lainsäädäntö ja osittain päätöksen teon nopeuttaminen tai tarkoituksenmukaisuus.

Organisaatiomuutokset

Merkittävin organisaation uudistukseen liittyvä muutos on elinvoiman palvelualueen ja työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden palvelualueen siirto nykyiseltä konsernijohdon ja elinvoiman toimialalta uudelle elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialalle. Tässä yhteydessä elinvoimapalveluiden palvelualueen nimi ehdotetaan muutettavaksi elinkeinopalveluiden palvelualueeksi. Elinvoima tulee säilymään sanana toimialan nimessä ja palvelualuejohtajan, elinvoimajohtajan, nimikkeessä.

Elinkeinopalveluiden tehtävien kuvauksia esitetään samalla muutettavaksi. Tavoitteena on selkeyttää elinkeinopolitiikan operatiivista omistajuutta sekä yrityksille suunnattujen elinkeinopalvelujen ja yritysasiakkuuksien johtamista. Hallintosääntöön lisätään myös elinkeinopalveluiden vastuu yritysten ja investointien houkuttelusta sekä yritysten sijoittumispalveluiden johtamisesta yhteistyössä toimivaltaisten toimialojen ja palvelualueiden kanssa.

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen tehtävät ja työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta pysyvät siirrossa ennallaan.

Samassa yhteydessä kaksi nykyistä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan palvelualuetta, elinikäisen oppimisen palvelualue ja kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualue, yhdistetään uudeksi kulttuurin palvelualueeksi, jota johtaa kulttuurijohtaja. Uuden palvelualueen tehtävät ja kulttuurijohtajan päätösvalta sisältävät kaikki yhdistettävien palvelualueiden tehtävät ja päätösvallat.

Kulttuurin palvelualueeseen kuuluvat kuvataidekoulu ja musiikkiopisto yhdistetään Vantaan taideopistoksi, jota johtaa taiteen perusopetuksen rehtori. Tähän liittyvät muutokset tehdään palvelualueen tehtäviin hallintosäännön 5 luvun 4 §:ssä, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtäviin 9 luvun 8 §:ssä sekä taiteen perusopetuksen rehtorin tehtäviin hallintosäännön 5 luvun 6 §:ssä.

Vaikka toimialan nimi muutetaan kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialasta elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialaksi kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan nimeä ei esitetä muutettavaksi. Uusi toimiala kuuluu osittain kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan alaisuuteen ja osittain kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston alaisuuteen, koska toimielinrakennetta ei muuteta tässä yhteydessä.

Konsernijohdon ja elinvoiman toimialan nimi muutetaan konsernihallinnon toimialaksi. Konsernihallinnon toimialalle jää ainoastaan kaupungin keskushallintoon kuuluvia toimintoja, kun elinvoimapalvelut ja työllisyyden ja kotoutumisen palvelut siirretään elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialalle.

Konsernihallinnon toimialaan kuuluvat viestinnän palveluyksikkö muutetaan viestinnän palvelualueeksi, kun viestinnän toimintoja keskitetään toimialoilta viestinnän palvelualueelle. Samalla täsmennetään viestinnän palvelualueen tehtäviä vastaamaan uutta roolia.

Kuntademokratian palvelualueelta siirretään konsernipalveluiden palvelualueelle turvallisuustiimi, jolle kuuluvat turvallisuus- ja valmiusasiat sekä riskienhallinta ja sisäinen valvonta, ja tiedonhallinnan palveluyksikkö. Konsernipalveluihin siirretään myös konsernitasoinen palveluverkon investointien ohjaus ja priorisointi, kaupunkitutkimus ja tilastointi, tiedolla johtaminen, kaupunkistrategian valmistelu, täytäntöönpanon ohjaus ja raportointi, ennakointi- ja innovaatiotoiminta, projektitoimisto sekä korkeakouluyhteistyön koordinointi.

Talouden ja strategian palvelualueen nimi muuttuu talouden palvelualueeksi, kun strategiaan liittyvät toiminnot siirretään konsernipalveluihin. Vastaavasti hankinnan palveluyksikkö, lukuun ottamatta it-hankintoja, siirretään konsernipalveluista talouden palvelualueelle. Samassa yhteydessä talous- ja strategiajohtajan nimeke muutetaan talousjohtajaksi.

Kuntademokratian palvelualueelle keskitetään toimielinten ja vaikuttamistoimielinten kokousten valmistelu, pöytäkirjojen pitäminen ja täytäntöönpano lukuun ottamatta nuorisovaltuustoa, jonka toiminnan tukeminen siirtyy nuoriso- ja yhteisöpalveluille elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialalla. Kuntademokratian palvelualueen tehtäviin siirretään kaupunginjohtajalta vastuu luottamushenkilöiden kouluttamisesta. Käytännössä kuntademokratian palvelualue on jo aiemminkin vastannut tästä.

Kuntademokratian palvelualueelle keskitetään kaupunkitasoisia koordinointitehtäviä kuten hyvinvoinnin ja edistäminen sekä ehkäisevän päihdetyön koordinointi, kestävyyden edistäminen sekä osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen, ruotsinkielisten palveluiden koordinointi sekä kaksikielisyystyö lukuun ottamatta kasvatuksen ja oppimisen palveluita sekä kotoutumisen kaupunkitasoinen koordinointi.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala vastaa toimialan ruotsinkielisten kasvatus- ja koulutuspalveluiden kehittämistä ja koordinointia koskevista asioista. Kasvatuksen ja oppimisen apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa tulee toimimaan ruotsinkielisen koulutuksen päällikkö, joka tulee toimimaan myös kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston esittelijänä.

Yhteiset palvelut

Hallintosäännöstä poistetaan kaikki viittaukset yhteisten palveluiden palveluyksikköihin, mutta tämä ei tarkoita sitä, että yhteiset palvelut eivät jatkaisi toimintaa. Konsernihallintoon keskitettävien toimintojen osalta yhteisten palveluiden tehtävät joltain osin vähenevät. Yhteisten palveluiden säilyttämistä hallintosääntötekstissä ei pidetä tarpeellisena, koska hallintosääntö ei sisällä yhteisiin palveluihin liittyvää toimivaltaa. Ainoa poikkeus on kaupunkiympäristön toimialalla, jonka yhteisten palveluiden päällikkö toimii kaupungin maaseutuelinkeinoviranomaisena. Tämä toimivalta säilyy entisellään. Apulaiskaupunginjohtajat voivat delegoida päätösvaltaa yhteisten palveluiden viranhaltijoille kuten toimitaan tälläkin hetkellä.

Tekoäly

Vantaan kaupunginhallitus on 22.6.2026 hyväksynyt tekoälyperiaatteet. Hallintosääntöön viedään nyt tässä yhteydessä periaatteisiin sisältyvät päätösvallat kaupunginhallitukselle ja viranhaltijoille. Kaupunginhallituksen tehtävänä on hyväksyä tekoälyperiaatteet, kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat vastaavat kukin oman toimialansa tekoälyn käytön järjestämisestä ja päättävät toimialan tekoälyn käyttöä koskevista erityisohjeista. Palvelualuejohtajat vastaavat kukin oman palvelualueensa tekoälyn käytön järjestämisestä. Tietohallintojohtaja vastaa tekoälyn käytön teknisestä ohjeistuksesta ja hallintojohtaja muusta tekoälyn käytön ohjeistuksesta ja tekoälyn riskienhallintamallista.

Tiedonhallinta
Tiedon- ja asianhallintaa koskevia määräyksiä on siirretty 11 luvusta 3 lukuun. Samalla on tehty muutoksia, jotka johtuvat uuden arkistolain säätämisestä. Tiedonhallintapäällikkö päättää kaupungin tiedonohjaussuunnitelman hyväksymisestä sekä asianhallintaa, arkistoitavia tietoja ja tiedonohjaussuunnitelmia koskevista määräyksistä ja ohjeista. Tietohallintojohtaja vastaa kaupungin tiedonhallintamallin ylläpidosta. Samalla tietohallintojohtajalle annetaan vastuu tietojärjestelmien kaupunkitasoisesta teknisestä ohjeistamisesta. Kaupunginhallitukselle kuuluva vastuu tiedonhallinnasta on kuvattu hallintosäännön 1 luvun 6 §:ssä.

Perusopetuksen johtajan päätösvalta

Perusopetuksen johtajan päätösvaltaan lisätään aiemmin ruotsinkielisten palveluiden johtajan päätösvaltaan kuulunut päätösvalta oppilaan ottamisesta ruotsinkieliseen perusopetukseen silloin, kun kyse on ns. toissijaisesta oppilaaksi otosta.

Lisäksi perusopetuksen johtajalle lisätään päätösvalta päättää muun soveltuvan paikan osoittamisesta oppilaalle perusopetuksen 6 §:n 2 momentin mukaisesti. Kyseisen lainkohdan mukaan kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa tämän lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. Vantaan kaupunki osoittaa esimerkiksi kuulovammaisille oppilaille koulupaikan Helsingin kaupungin Pitäjänmäen peruskoulusta (muu soveltuva paikka).

Perusopetuksen johtajalle annetaan myös päätösvalta päättää Valteri-konsultaation myöntämisestä oppilaalle. Vantaan kaupungissa on linjattu tukipalveluista (mukaan lukien Valterin palvelut) siten, että tukipalveluilla tarkoitetaan palveluja, jotka eivät kuulu kaupungin omiin opetusjärjestelyihin, vaan ovat erikseen hankittavia ulkopuolisten toimijoiden palveluja, joiden tavoitteena on täydentää koulun omaa osaamista silloin, kun oppilaan tuen tarve sitä edellyttää. Vantaalla on linjattu, että oppimis- ja ohjauskeskus Valterin tarjoamia ohjauskäyntejä ja tukijaksoja hyödynnetään vaativan oppilaskohtaisen tuen oppilaille ja heidän perheilleen.

Lukion rehtorin päätösvalta

Lukion rehtorin päätösvalta on jatkossa sama niin suomen- kuin ruotsinkielisissä lukioissa. Lukion rehtorin päätösvaltaa on muutettu vastaamaan lukiolain terminologiaa.

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueen tehtävät

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueen tehtäviä esitetään muutettavan. Muutoksella halutaan selkeyttää palvelualueen tehtäviä kuvaamalla nuorisopalvelut ja yhteisöpalvelut omina kokonaisuuksinaan.

Asiakastilojen toiminnasta vastaa nykyisin myös järjestötoimija, ei ainoastaan palvelualue. Muutoksilla on haluttu kuvata sitä, että palvelualue vastaa kaikenikäisten kuntalaisten omaehtoisesta toiminnan ja järjestöjen tukemisesta, ei ainoastaan nuorten. Lisäksi vastuisiin on lisätty nuorisovaltuuston koordinointitehtävä.

Kaupunkisuunnittelujohtajan ja kaupunkiympäristölautakunnan päätösvalta

Asemakaavaprosessiin ja asemakaavoitukseen liittyvää päätösvaltaa esitetään muutettavaksi, jotta asemakaavoitusta voitaisiin hallinnollisen käsittelyn osalta nopeuttaa.

Uutta alueidenkäyttölakia koskevan valmistellun esityksen mukaan jatkossa kaikkiin yksityisen maanomistajan hankkeisiin tulisi uusi toimielinkäsittelyvaihe: kaavoitusaloitteen käsittelyn. Aloite on käsiteltävä monijäsenisessä toimielimessä määräajassa. Päätös tehdään siitä, päätetäänkö hanketta edistää kaavatyöksi vaiko ei.

Nyt esitettävillä muutoksilla pyritään siihen, että asemakaavojen osalta voitaisiin säilyttää nykyisen kaltaiset kaavojen läpimenoajat siitä huolimatta, että prosessiin tulee yksi uusi toimielinkäsittley

Vaikutukseltaan enintään ei merkittävät kaavat tulisivat nähtäville kaupunkisuunnittelujohtajan päätöksellä ja hyväksytyksi kaupunkiympäristölautakunnan päätöksellä. Tällä nopeutetulla prosessilla ei voisi muuttaa maankäytön yleistä luonnetta, alueen yhtenäistä rakennustapaa tai vaarantaa ympäristölliseltä kannalta merkittävien arvojen säilymistä, jos muutoksen vaikutukset olisivat merkittäviä. Nopeutetulla prosessilla voitaisiin muuttaa rakennusoikeutta siten, että lisätään rakennusoikeutta selvästi alle 10 000 k-m2; muuttaa kaavamerkintöjä tai määräyksiä, jotka koskevat toimintojen kuten liiketilojen tai yleisten palveluiden sijoittumista; muuttaa rakennuksen kerroslukua enintään 2 kerroksella tai rakennuskorkeutta vastaavalla tavalla; muuttaa talotyyppiä asuinrakennusten korttelialueella; muuttaa korttelialueen tai katu- tai puistoalueen rajoja tai laatia asemakaava laajuudeltaan vähäiselle asemakaavoittamattomalle alueelle.

Vaikutukseltaan merkittävät kaavat tulisivat ehdotuksen mukaan nähtäville kaupunkiympäristölautakunnan päätöksellä ja hyväksytyksi kaupunginvaltuuston päätöksellä.

Kiinteistöjohtajan päätösvalta

Kiinteistöjohtajan päätösvallan osalta on useammassa eri kohdassa nostettu päätösvallan ylärajaa 400 00 eurosta 500 000 euroon. Muutoksia on 6 luvun 12 §:n 2 momentin kohdissa 6, 7, 9, 10 ja 28. Vastaavat muutokset on tehty kaupunkitilalautakunnan toimivallan alarajaan 9 luvun 4 §:n 3. momentin kohdissa 13, 21, 22, 23, 24 ja 26 kohdissa.

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston päätösvalta

Hallintosäännön 8 luvun 6 §:n 2 momentin 7. kohtaan lisätään jaostolle oikeus päättää tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeisiin osallistumisen periaatteista. Lisäksi jaostolle kuuluvaa työpaikkatontteja koskevaa päätösvaltaa muutettaan siten, että alarajaa lasketaan 2 000 000 eurosta 500 000 euroon. Samalla työpaikkatontteja koskeva päätösvalta poistetaan kokonaan kaupunkitilalautakunnalta.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päätösvalta

Lautakunnan päätösvaltaa koskien aamu- ja iltapäivätoiminnan laajuutta ja järjestämistapaa muutetaan siten, että kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ei enää hyväksyisi aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmaa, koska toiminnan kilpailuttamisen seurauksena toimintasuunnitelmarunko sisältyy kilpailutusasiakirjoihin.

Palvelualuejohtajien valinnat

Hallintosääntöä esitetään muutettavaksi siten, että palvelualuejohtajia ei enää valitsisi kaupunginhallitus. Valinnan tekisi kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja kukin omalla toimialallaan. Muutos vahvistaisi toimivallan ja johtamisvastuun välistä yhteyttä. Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat vastaavat johtamiensa kokonaisuuksien toiminnasta ja tuloksellisuudesta hallintosäännön mukaisesti, joten olisi tarkoituksenmukaista, että he valitsisivat myös alaisuudessaan toimivat johtajat. Tavoitteena olisi myös kaupunkitasoisen johtamisjärjestelmän selkeyttäminen ja yhdenmukaistaminen.

Otto-oikeuden käyttäminen

Asioihin, joita ei tarvitse ilmoittaa ylemmälle toimielimelle, lisätään viranhaltijan antamat aloitevastaukset.

Kaupunginhallitus 16.11.2026 § 9

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että
a) muutetaan hallintosääntöä oheisten liitteiden mukaisella tavalla ja
b) että muutos tulee voimaan 1.1.2027 lukien.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

_____

Kaupunginhallitus 1.12.2026

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että
a) muutetaan hallintosääntöä oheisten liitteiden mukaisella tavalla ja
b) että muutos tulee voimaan 1.1.2027 lukien.

Liitteet:
- Hallintosääntö 1.1.2027, muutokset näkyvissä
- Hallintosääntö 1.1.2027, puhdas versio

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
Lakiasiainjohtaja Sari-Anna Pennanen,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ

Kaupunginvaltuuston xx.12.2026 hyväksymä

Voimassa 1.1.2027~~5~~ alkaen

~~*Muutettu kaupunginvaltuustossa 27.1.2025 § 3*~~
~~*Muutettu kaupunginvaltuustossa 12.5.2025 § 5*~~
~~*Muutettu kaupunginvaltuustossa 16.6.2025 § 5*~~
~~*Muutettu kaupunginvaltuustossa 20.10.2025 § 4*~~
~~*Muutettu kaupunginvaltuustossa 15.12.2025 § 6*~~
~~*Muutettu kaupunginvaltuustossa 23.2.2025 § 3*~~
~~*Muutettu kaupunginvaltuustossa 22.6.2026 § 5*~~

Sisällysluettelo

VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ....1
Kaupunginvaltuuston xx.12.2026 hyväksymä....1
Voimassa 1.1.2027 alkaen....1
1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN....1
1 Luku - Yleiset määräykset....1
1 § Hallintosäännön soveltaminen....1
2 § Kielelliset oikeudet kunnan hallinnossa ja toiminnassa....1
3 § Kuntalaisten osallistuminen....1
4 § Hyvä johtamis- ja hallintotapa....1
5 § Kaupungin viestintä....1
6 § Tietoturva , tietosuoja, tiedonhallinta ja tekoäly....1
2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen....1
1 § Kaupungin johtaminen....1
2 § Kaupungin organisaatio....1
3 § Konsernijohto....1
4 § Osa-aikainen luottamushenkilö....1
5 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät....1
6 § Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan tehtävät....1
7 § Kaupunginjohtajan tehtävät ja päätösvalta....1
8 § Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja päätösvalta....1
9 § Palvelualuejohtajien tehtävät ja päätösvalta....1
3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta konsernihallinnon toimialalla....1
1 § Konsernihallinnon toimialan tehtävät....1
2 § Konsernihallinnon toimialan palvelualueet ja kaupunginjohtajan alaiset palveluyksiköt....1
3 § Henkilöstöpalveluiden palvelualueen tehtävät ja henkilöstöjohtajan päätösvalta....1
4 § Konsernipalveluiden palvelualueen tehtävät ja konsernipalvelujohtajan päätösvalta....1

5 § Tietohallintojohtajan päätösvalta....1
6 § Tiedonhallintapäällikön päätösvalta....1
7 § Kuntademokratian palvelualueen tehtävät ja hallintojohtajan päätösvalta....1
8 § Talouden palvelualueen tehtävät ja talousjohtajan päätösvalta....1
9 § Rahoitusjohtajan päätösvalta....1
10 § Viestinnän palvelualueen tehtävät....1
11 § Sisäisen tarkastuksen palveluyksikön tehtävät ja tarkastusjohtajan päätösvalta....1
4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla....1
1 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tehtävät....1
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta....1
3 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palvelualueet....1
4 § Perusopetuksen tehtävät ja perusopetuksen johtajan päätösvalta....1
5 § Peruskoulun rehtorin päätösvalta....1
6 § Ruotsinkielisen peruskoulun rehtorin päätösvalta....1
7 § Toisen asteen koulutuksen palvelualueen tehtävät ja toisen asteen koulutuksen johtajan päätösvalta....1
8 § Lukion rehtorin päätösvalta....1
9 § Ammattiopisto Varian rehtorin päätösvalta....1
10 § Varhaiskasvatuksen palvelualueen tehtävät ja varhaiskasvatuksen johtajan päätösvalta....1
5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialalla....1
1 § Elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialan tehtävät....1
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta....1
3 § Elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialan palvelualueet....1
4 § Elinkeinopalveluiden palvelualueen tehtävät ja elinvoimajohtajan päätösvalta....1
5 § Kulttuurin palvelualueen tehtävät ja kulttuurijohtajan toimivalta....1
6 § Aikuisopiston rehtorin päätösvalta....1
7 § Taiteen perusopetuksen rehtorin päätösvalta....1
8 § Liikunnan palvelualueen tehtävät ja liikuntajohtajan päätösvalta....1
8 § Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueen tehtävät....1
10 § Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen tehtävät ja työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta....1
6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla....1

1 § Kaupunkiympäristön toimialan tehtävät....1
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta....1
3 § Kaupunkiympäristön toimialan palvelualueet....1
4 § Kaupunkiympäristön toimialan yhteisten palveluiden päällikön toimivalta....1
5 § Katujen ja puistojen palvelualueen tehtävät ja kaupungininsinöörin päätösvalta....1
6 § Kunnallisen pysäköinninvalvojan päätösvalta....1
7 § Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tehtävät ja kaupunkisuunnittelujohtajan päätösvalta....1
8 § Rakennusvalvontapäällikön tehtävät ja päätösvalta....1
9 § Ympäristöpalveluiden päällikön tehtävät ja päätösvalta....1
10 § 1. kaupungineläinlääkärin tehtävät ja päätösvalta....1
11 § Rakennuslakimiehen päätösvalta....1
12 § Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen tehtävät ja kiinteistöjohtajan päätösvalta....1
13 § Kaupungingeodeetin päätösvalta....1
7 luku – Toimielinten kokoonpano....1
1 § Kaupunginvaltuusto....1
2 § Kaupunginhallitus ja sen jaostot....1
3 § Tarkastuslautakunta....1
4 § Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunkitilalautakunta, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta....1
5 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto....1
6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen ja yksilöasioiden jaostot....1
7 § Vaalitoimielimet....1
8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta....1
1 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja päätösvalta....1
2 § Kaupunginhallituksen iltakoulu....1
3 § Selonteko....1
4 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta....1
5 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulu....1
6 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto....1
7 § Elinvoima- ja työllisyysjaoston iltakoulu....1
8 § Toimivallan edelleen siirtäminen....1

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta....1
1 § Lautakuntien yleiset tehtävät ja päätösvalta....1
2 § Kaupunkiympäristölautakunnan tehtävät ja päätösvalta....1
3 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston tehtävät ja päätösvalta....1
4 § Kaupunkitilalautakunnan tehtävät ja päätösvalta....1
5 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtävät ja päätösvalta....1
6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston tehtävät ja päätösvalta....1
7 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta....1
8 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtävät ja päätösvalta....1
9 § Toimivallan edelleen siirtäminen....1
10 Luku - Otto-menettely....1
1 § Kaupunginhallituksen ja lautakunnan otto-oikeus....1
2 § Otto-oikeuden käyttäminen....1
3 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen....1
4 § Asiat, joita ei ilmoiteta ottomenettelyyn....1
5 § Päätöksen täytäntöönpano....1
11 Luku –Allekirjoitusoikeudet....1
1 § Sähköinen allekirjoitus....1
2 § Toimialan asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen....1
3 § Palvelualueen asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen....1
4 § Palveluyksikön asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen....1
5 § Viranhaltijan päätöksiin perustuvien asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen....1
6 § Kaupunginvaltuuston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen....1
7 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen....1
8 § Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaminen....1
9 § Lautakunnan ja sen jaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen....1
10 § Pöytäkirjan ote....1
11 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen....1
12 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen....1
12 Luku – Henkilöstöasiat....1
1 § Yleistoimivalta henkilöstöasioissa....1
2 § Henkilöstövalinnat....1

3 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä viran kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeen muuttamisessa....1
4 § Toimivalta työsopimussuhteisen vakanssin perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä vakanssin nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisessa....1
5 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi....1
6 § Siirrot....1
7 § Viran haettavaksi julistaminen ilman julkista hakumenettelyä....1
8 § Täyttökielto....1
9 § Sijaiset....1
10 § Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen....1
11 § Ehdollisen valintapäätöksen raukeaminen....1
12 § Virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltaminen....1
13 § Sivutoimet....1
14 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen....1
15 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen....1
16 § Virantoimituksesta pidättäminen....1
17 § Virkasuhteen päättyminen, lomauttaminen ja osa-aikaistaminen....1
18 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen....1
19 § Palkan takaisinperiminen....1
2 OSA – TALOUS JA VALVONTA....1
13 luku - Hankinnat....1
1 § Kaupunginhallituksen päätösvalta....1
2 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston ja konsernijaoston päätösvalta....1
3 § Lautakuntien yleinen päätösvalta....1
4 § Kaupunkitilalautakunnan päätösvalta....1
5 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien päätösvalta....1
6 § Palvelualuejohtajan päätösvalta....1
7 § Henkilöstöjohtajan päätösvalta....1
8 § Hankintajohtajan päätösvalta....1
9 § Tietohallintojohtajan päätösvalta....1
10 § Hallintojohtajan päätösvalta....1
11 § Konsernipalvelujohtajan päätösvalta....1

12 § Rahoitusjohtajan päätösvalta....1
13 § Talouspalvelujen päällikön päätösvalta....1
14 § Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta....1
15 § Viestintäjohtajan päätösvalta....1
16 § Tarkastusjohtajan päätösvalta....1
17 § Kaupungininsinöörin päätösvalta....1
18 § Kiinteistöjohtajan päätösvalta....1
19 § Päätösvallan delegointi....1
20 § Yhteishankintoihin liittyminen....1
14 Luku – Taloudenhoito....1
1 § Talousarvio ja taloussuunnitelma....1
2 § Talousarvion täytäntöönpano....1
3 § Toiminnan ja talouden seuranta....1
4 § Talousarvion sitovuus....1
5 § Talousarvion muutokset....1
6 § Rahatalouden hoitaminen....1
7 § Kassavarat....1
8 § Määrärahojen käytön hyväksyminen....1
9 § Maksulykkäyksen myöntäminen....1
10 § Maksuista päättäminen....1
11 § Osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntäminen julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta....1
12 § Saatavasta luopuminen....1
13 § Vahingon korvaamisesta päättäminen....1
14 § Tarkemmat määräykset....1
15 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus....1
1 § Ulkoisen tarkastuksen tehtäväalue....1
2 § Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio....1
3 § Tarkastuslautakunnan kokoukset....1
4 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja päätösvalta....1
5 § Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävät ja päätösvalta....1
6 § Kaupunginreviisorin tehtävät ja päätösvalta....1

7 § Tilintarkastusyhteisön valinta....1
8 § Tilintarkastajan tehtävät....1
9 § Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus....1
10 § Tarkastuslautakunnan tiedottaminen....1
16 luku Turvallisuus, varautuminen, riskienhallinta ja sisäinen valvonta....1
1 § Turvallisuusjohtaminen ja turvallisuussuunnittelu....1
2 § Varautuminen ja valmiussuunnittelu....1
3 § Riskienhallinta ja sisäinen valvonta....1
4 § Tehtävät ja päätösvalta....1
3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY....1
17 Luku -Kokousmenettely....1
1 § Soveltamisala....1
2 § Toimielimen päätöksentekotavat....1
3 § Kokousaika ja -paikka....1
4 § Kokouksen koolle kutsuminen....1
5 § Kokouskutsun sisältö....1
6 § Esityslista....1
7 § Jatkokokous....1
8 § Varajäsenen kutsuminen....1
9 § Läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginvaltuustossa....1
10 § Läsnäolo- ja puheoikeus muissa toimielimissä....1
11 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus....1
12 § Tilapäinen puheenjohtaja....1
13 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot....1
14 § Esteellisyys....1
15 § Käsittelyjärjestys....1
16 § Kokouksen julkisuus....1
17 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi....1
18 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen....1
19 § Päätöksen toteaminen....1
20 § Äänestykseen otettavat ehdotukset....1
21 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys....1

22 § Pöytäkirjan laatiminen....1
23 § Pöytäkirjan tarkastaminen....1
24 § Pöytäkirjan sisältö....1
25 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaminen....1
26 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille....1
18 Luku – Vaalit....1
1 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset....1
2 § Valtuuston vaalilautakunta....1
3 § Ehdokaslistojen jättäminen....1
4 § Ehdokaslistojen laatiminen ja asiamies....1
5 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen....1
6 § Ehdokaslistojen yhdistelmä....1
7 § Suhteellisen vaalin toimittaminen....1
8 § Suljettu lippuäänestys ja äänestyslippujen säilyttäminen....1
9 § Vaalin tuloksen toteaminen....1
19 Luku – Esittelijät....1
1 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen esittelijät....1
2 § Lautakuntien ja niiden jaostojen esittelijät....1
3 § Esittely muissa toimielimissä....1
4 § Esittelyvallan siirtäminen....1
20 Luku – Kuntalaisaloitteet....1
1 § Aloiteoikeus....1
2 § Aloitteen käsittely....1
3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot....1
4 OSA – VALTUUSTO....1
21 Luku – Valtuuston toiminta....1
1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt....1
2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi....1
3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa....1
4 § Istumajärjestys....1
5 § Kokoustilat....1
6 § Valtuustoryhmän tehtävät varajäseniä kutsuttaessa....1

7 § Valtuuston kansliatehtävät....1
8 § Läsnäolon toteaminen valtuuston kokouksissa....1
9 § Puheenvuorot valtuuston kokouksissa....1
10 § Kokouksen johtaminen....1
11 § Toimenpidealoite....1
22 Luku – Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus ja ryhmäaloite....1
1 § Valtuutettujen aloitteet....1
2 § Ryhmäaloite....1
3 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys....1
4 § Selonteko....1
5 § Selostustilaisuus ja kyselytunti....1
6 § Kaupunginvaltuuston iltakoulu....1
23 Luku – Valiokunnat....1
1 § Valtuustovaliokunnan asettaminen....1
2 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen....1
5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET....1
24 Luku – Yleiset määräykset....1
1 § Luottamushenkilön palkkio, palkka ja korvaukset....1
2 § Osa-aikaisen luottamushenkilön etuudet....1
3 § Osan soveltamisala....1
4 § Rahamäärien tarkistaminen....1
25 Luku – Kokouspalkkiot....1
1 § Peruspalkkio....1
2 § Lisäpalkkio....1
3 § Osallistuminen muiden toimielinten kokouksiin....1
4 § Palkkio kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista....1
5 § Iltakoulut, selostustilaisuudet, seminaarit ja koulutukset....1
6 § Palkkio sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumisesta....1
7 § Useat kokoukset samana päivänä....1
8 § Puheenjohtajan palkkion maksaminen muulle puheenjohtajana toimineelle....1
9 § Palkkionmaksua varten edellytetty saapuvillaoloaika....1
10 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa....1

26 Luku – Muut palkkiot....1
1 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä....1
2 § Vaalitoimielinten palkkiot....1
3 § Kuukausipalkkio ja -palkka....1
27 Luku – Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen....1
1 § Ansionmenetyskorvaus....1
2 § Matkakulukorvaus....1
3 § Muut kulukorvaukset....1
4 § Kulukorvaukset kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista....1
28 Luku – Erinäiset määräykset....1
1 § Vantaan kaupungin palveluksessa olevia luottamushenkilöitä koskevat erityismääräykset....1
2 § Etuuksien maksaminen....1
6 OSA – TOIMIVALTA POIKKEUSOLOISSA JA NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISSA....1
29 Luku – Yleiset määräykset ja menettely....1
1 § Yleistä....1
2 § Häiriötilanne....1
3 § Häiriötilanteen toteaminen....1
4 § Häiriötilanteen jatkuminen....1
5 § Häiriötilanteen päättyminen....1
6 § Määräysten suhde valmiuslakiin....1
7 § Kaupunginhallituksen yleistoimivallan delegointi häiriötilanteissa....1
30 Luku – Häiriötilanteiden toimivaltuudet....1
1 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan toimivalta....1
2 § Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen....1
3 § Viestinnän keskittäminen....1
LIITE 1 – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOTAULUKOT....1
1 § Kokouspalkkiot....1
2 § Vaalitoimielinten palkkiot....1
3 § Kuukausipalkkiot....1
4 § Kuukausipalkat....1
5 § Kulukorvauksien enimmäismäärät....1

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 Luku - Yleiset määräykset

1 § Hallintosäännön soveltaminen

Vantaan kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

2 § Kielelliset oikeudet kunnan hallinnossa ja toiminnassa

Hallinnossa ja toiminnassa on noudatettava kielilakia ja lakia julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta.

Hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä viestinnässä on otettava huomioon suomen- ja ruotsinkielisten asukkaiden ja palvelujen käyttäjien oikeus saada palveluja heidän äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi kaikilla kunnan tehtäväalueilla.

Henkilöstön riittävä suomen ja ruotsin kielen taito on varmistettava, ja heiltä vaadittavasta kielitaidosta on voimassa, mitä erikseen on määrätty tai päätetty.

Toimielinten kokouskutsun, esityslistan ja pöytäkirjan laatimisesta sekä suomen että ruotsin kielellä määrätään 17 luvussa.

Järjestettäessä palveluja ostopalveluina tulee sopimukseen otettavilla määräyksillä varmistaa, että palvelun käyttäjien kielilain mukaiset kielelliset oikeudet toteutuvat vastaavalla tavalla kuin niiden tulee toteutua kunnassa.
Jos palvelu kohdistuu vain toiseen kieliryhmään, palvelua voidaan antaa ja asiakasviestintä voi tapahtua yksinomaan asianomaisen kieliryhmän kielellä.

3 § Kuntalaisten osallistuminen

Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista. Toimialat huolehtivat suunnitelmallisesti omassa toiminnassaan siitä, että kuntalaisilla on mahdollisuus vaikuttaa oikea-aikaisesti ja vuorovaikutteisesti kunnan toimintaan.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 Luku - Yleiset määräykset

4 § Hyvä johtamis- ja hallintotapa

Kaupungissa noudatetaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa.

5 § Kaupungin viestintä

Kaupunginhallitus, lautakunnat, kaupunginjohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat huolehtivat siitä, että kunnan asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmistelussa. Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon suomen- ja ruotsinkielisten eri asukasryhmien tarpeet.

Konserniohjeessa annetaan määräyksiä konserniyhtiöiden tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta.

Tarkastuslautakunnan tiedottamisesta määrätään 15 luvun 10 §:ssä.

6 § Tietoturva ~~ja,~~ tietosuoja, tiedonhallinta ja tekoäly

Kaupungin johtamisessa, riskienhallinnassa, esihenkilötyöskentelyssä ja toimialojen toiminnan järjestämisessä huomioidaan tietoturva ja henkilötietojen käsittelyn tietosuoja noudattaen voimassa olevaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä sekä kaupunginhallituksen vahvistamia tietoturvapolitiikkaa ja tietosuojapolitiikkaa sekä kaupungin sisäisiä määräyksiä ja ohjeita.

Kaupunginhallitus ja muut toimielimet toimivat hallintosäännön mukaisten toimintojensa henkilötietojen käsittelyn osalta rekisterinpitäjinä siltä osin kuin lainsäädännössä rekisterinpitäjän tehtävää ei ole säädetty erikseen toiselle viranomaiselle.

Rekisterinpitäjä
• Toteuttaa tarvittavat tekniset ja organisatoriset toimenpiteet, joilla voidaan varmistaa ja osoittaa, että henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan tietosuojasääntelyä
• Panee tarvittaessa täytäntöön asianmukaiset tietosuojaa koskevat toimintaperiaatteet

Kaupunginhallitus vastaa siitä, että julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain mukaiset vastuut, käytännöt ja valvonta on määritelty.

Kaupunginhallitus hyväksyy kaupungin tekoälyperiaatteet.

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

1 § Kaupungin johtaminen

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa.

Kaupungin johtaminen perustuu kaupunki~~kunta~~strategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon ja hallintosääntöön.

Kaupunginhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta ja vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupungin toiminnan johtamista varten on kaupunginjohtajan viran lisäksi kasvatuksen ja oppimisen apulaiskaupunginjohtajan, elinvoiman ja kaupunkikulttuurin ~~ja hyvinvoinnin~~ apulaiskaupunginjohtajan sekä kaupunkiympäristön apulaiskaupunginjohtajan virat.

2 § Kaupungin organisaatio

Vantaan kaupunki jakautuu hallinnollisesti seuraaviin toimialoihin:

- konsernihallinto~~kaupunkikonserni ja elinvoima~~, joka toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa keskushallintona
- kasvatus ja oppiminen
- elinvoima ja kaupunkikulttuuri ~~ja hyvinvointi~~
- kaupunkiympäristö

Toimialat jakautuvat palvelualueisiin ja palvelualueet voivat jakautua palveluyksiköihin. Toimialan johdon alaisuudessa voi olla palvelualueisiin kuulumattomia palveluyksiköitä tai tiimejä.

Palvelualuetta johtaa palvelualuejohtaja.
~~Toimialan johdon alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut~~.

~~Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan (pl. kaupunkikonserni ja elinvoima) talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista. Lisäksi yhteisillä palveluilla voi olla muita toimialakohtaisia tehtäviä. Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.~~

Vantaan kaupungin toimielimiä ovat:

- kaupunginvaltuusto

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

- kaupunginhallitus, sen konsernijaosto ja elinvoima- ja työllisyysjaosto
- tarkastuslautakunta
- keskusvaalilautakunta
- kaupunkiympäristölautakunta ja sen lupajaosto
- kaupunkitilalautakunta
- kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, sen ruotsinkielinen jaosto ja yksilöasioiden jaosto
- kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

Vantaan kaupungin vaikuttamistoimielimiä ovat:

- nuorisovaltuusto
- vanhusneuvosto
- vammaisneuvosto
- Svenska kommittén
- monikulttuurisuusasioiden neuvottelukunta.

Vaikuttamistoimielinten kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus, joka hyväksyy näille vaikuttamistoimielimille toimintasäännöt. Vaikuttamistoimielimiin sovelletaan kuntalain toimikuntaa koskevia säännöksiä.

3 § Konsernijohto

Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, sekä konserniyhteisöjä koskevia asioita hallintosäännön määräysten nojalla esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat viranhaltijat.

4 § Osa-aikainen luottamushenkilö

Osa-aikaisina luottamushenkilöinä voivat toimia valtuuston puheenjohtaja, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginhallituksen varapuheenjohtajat. Osa-aikaisen luottamushenkilön työaika on 50 % täydestä työajasta. Osa-aikaisen luottamushenkilön osalta ei työn itsenäisen luonteen vuoksi laadita työaikakirjanpitoa.

Luottamushenkilön tulee ilmoittaa kuntademokratian palvelualueelle kirjallisesti, mikäli hän haluaa hoitaa tehtäväänsä osa-aikaisesti. Osa-aikaisuus ei voi tulla voimaan takautuvasti.

Osa-aikaisen luottamushenkilön palkasta ja muista etuuksista määrätään tämän hallintosäännön 5. osassa.

Muilta osin osa-aikaisen luottamushenkilön asemasta säädetään kuntalaissa.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

5 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät

Sen lisäksi, mitä kuntalaissa säädetään, kaupunginhallituksen puheenjohtaja:

- johtaa kaupunki~~kunta~~strategian toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä
- seuraa kunnan toimielinten päätösten tarkoituksenmukaisuutta ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin asian ottamiseksi kaupunginhallituksen käsiteltäväksi
- johtaa asioiden käsittelyä kaupunginhallituksen kokouksissa
- hyväksyy kaupunginjohtajan lomat, koulutukset, virkamatkat ja muut kaupunginjohtajan tehtävistä aiheutuvat menot
- käy kaupunginjohtajan kanssa vuosittain tulos- ja kehityskeskustelut.
- hyväksyy kaupunginvaltuuston puheenjohtajan koulutuksen ja virkamatkat ja niistä aiheutuvat menot.

6 § Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan tehtävät

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja hyväksyy kaupunginhallituksen puheenjohtajan koulutukset ja virkamatkat sekä niistä aiheutuvat menot.

7 § Kaupunginjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginjohtaja johtaa ja kehittää kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta kunnan toimintaa. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Kaupunginjohtaja:

- johtaa kaupunkistrategian valmistelua ja toteutusta
- johtaa taloussuunnittelua sekä rahoitusta ja muuta resurssiohjausta siten, että kaupunginvaltuuston ja -hallituksen asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan
- johtaa kaupungin ja kaupunkirakenteen kehittämistä yleiskaavoituksen ja muun yleispiirteisen suunnittelun, sekä kaupungin maa-, sopimus-, elinkeino- ja asuntopolitiikan ohjauksen avulla
- vastaa kaupunkikonsernin toiminnan tuloksellisuudesta ja konserniyhteisöjen valvonnasta
- vastaa kaupungin seudullisesta, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä viranomaisyhteistyöstä

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

- vastaa kaupunkikonsernin viestinnästä
- vastaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta
- vastaa kaupungin tietosuojan ja tietoturvan ohjauksesta.

Kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. talousarviolainan ottamisesta talousarvion tai kaupunginvaltuuston erikseen asettamissa rajoissa,
2. kiireellisissä tapauksissa 8 luvun 4 §:n 3~~2~~ momentin 4 ja 5-kohdan mukaisista asioista,
3. tyytymisestä valtionosuuksia ja -avustuksia koskeviin päätöksiin,
4. kaupungin puhevallan käyttämisestä tuomioistuimissa tai missä muuten kaupungin oikeudellinen edunvalvonta tulee kyseeseen, kun kyse on koko kaupunkia, useampaa toimialaa tai ~~kaupunki~~konsernihallinnon ~~ja elinvoiman~~ toimialaa koskevasta asiasta, mikäli tässä hallintosäännössä ei ole muualla toisin määrätty,
5. koko kaupunkia ja useampaa toimialaa koskevien projektien perustamisesta sekä päätösvallan antamisesta projektin johdolle määräajaksi,
6. ~~luottamushenkilöiden koulutuksesta~~,
7. kaupunginhallituksen tarverahojen sekä muiden kaupunginhallituksen määrärahojen käytöstä 2~~0~~50 000 euroon asti/ tapaus,
8. edustusmenoista ja edustustilaisuuksista, joiden kustannukset eivät ylitä 30 000 euroa,
9. julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 6 a luvun mukaisista automaattiseen ratkaisumenettelyyn liittyvistä tehtäväjaoista, mikäli ratkaisumenettely koskee useampaa kuin yhtä toimialuetta, ja
10. muistakin useampaa kuin yhtä toimialaan koskevista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Kaupunginjohtajaan sovelletaan myös tämän luvun apulaiskaupunginjohtajien tehtäviä ja päätösvaltaa koskevaa 8 §:ää.

8 § Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja päätösvalta

Apulaiskaupunginjohtaja:

- vastaa toimialansa toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimialaansa kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan alaisuudessa

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

- vastaa toimialansa taloussuunnittelun ja muun resurssiohjauksen johtamisesta siten että kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja oman lautakunnan asettamat tavoitteet saavutetaan käytettävissä olevien resurssien avulla
- vastaa toimialansa toiminnan tuloksellisuudesta
- vastaa toimialansa tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa toimialansa tekoälyn käytön järjestämisestä
- vastaa toimialansa sopimushallinnasta
- vastaa toimialansa viestinnästä
- vastaa toimialalla tehtäväalueensa projektien perustamisesta ja niihin osallistumisesta sekä projektien hallinnon, talouden ja hankintojen järjestämisestä
- vastaa toimialansa seudullisesta, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä viranomaisyhteistyöstä
- vastaa toimialansa asioiden ja tavoitteiden valmistelusta sekä työskentelyn koordinoinnista
- vastaa toimialansa hallinnon, henkilöstön ja talouden kehittämisestä ja suunnittelusta.

Apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää toimialallaan:

1. palvelualueen jakamisesta palveluyksiköihin sekä palvelualueisiin kuulumattomista palveluyksiköistä ja tiimeistä~~, lukuun ottamatta palvelualueisiin kuulumattomia palveluyksiköitä,~~
2. valtionavun, EU-avustuksen ja projektirahoituksen hakemisesta ja muutoksen hakemisesta sitä koskevaan päätökseen,
3. kaupungin puhevallan käyttämisestä tuomioistuimissa tai missä muuten kaupungin oikeudellinen edunvalvonta tulee kyseeseen, mikäli tässä hallintosäännössä ei ole muualla toisin määrätty,
4. tilojen, alueiden, rakennusten, laitosten, toimipisteiden ja irtaimiston käyttömaksuista ja korvauksista lautakunnan päättämien perusteiden mukaan,
5. ulkopuolisille tarjottavista palveluista ja tuotteista ja niistä perittävistä maksuista lautakunnan vahvistamien suoritus- ja hinnoitteluperusteiden mukaan, lukuun ottamatta varhaiskasvatuksen ja kerhotoiminnan maksuja sekä ympäristötoimen maksuja,
6. useampaa kuin yhtä palvelualuetta ~~koskevista ja yhteisiä palveluita~~ koskevista sopimuksista,
7. useampaa kuin yhtä palvelualuetta koskevista ~~ja yhteisiä palveluita koskevista~~ tutkimusluvista sekä tietoluvista,
8. ~~yhteisiä palveluita koskevan sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,~~

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

[9.] palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden osalta niistä asioista, jotka 2 luvun 9 §:n nojalla kuuluvat palvelualuejohtajien päätösvaltaan~~yhteisten palveluiden tilausoikeuksien myöntämisestä,~~

~~9.[10.] yhteisten palveluiden materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,~~

~~[11.] yhteisten palveluiden tehtäväalueeseen kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,~~

~~[12.] yhteisten palveluiden hallinnassa olevien toimipaikkojen aukioloajoista,~~

~~[13.] yhteisten palveluiden toimipisteen tilapäisestä sulkemisesta tai siirrosta,~~

~~[14.] yhteisten palveluiden hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden, tilojen ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön,~~

[15.] antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,

10.[16.] projektien perustamisesta ja päätösvallan antamisesta projektin johdolle määräajaksi,

11.[17.] toimialallaan julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 6 a luvun mukaisista automaattiseen ratkaisumenettelyyn liittyvistä tehtäväin jaoista, mikäli ratkaisumenettely koskee useampaa kuin yhtä palvelualuetta,

12. toimialan tekoälyn käyttöä koskevista erityisohjeista

13.[18.] muistakin toimialalle kuuluvista useampaa kuin yhtä palvelualuetta ~~tai yhteisiä palveluita~~ koskevista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Mikäli apulaiskaupunginjohtajalla on tämän lisäksi tehtäväkohtaista päätösvaltaa, siitä määrätään erikseen tässä hallintosäännössä asianomaisen toimialan kohdalla.

9 § Palvelualuejohtajien tehtävät ja päätösvalta

Palvelualuejohtaja:

- vastaa palvelualueensa johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä palvelualueellaan
- vastaa palvelualueensa tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa palvelualueen määrärahojen jaosta
- vastaa palvelualueensa tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa palvelualueensa sopimushallinnasta
- vastaa palvelualueensa viestinnästä
- vastaa palvelualueen hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, ja laitosten käyttösäännöistä

- hakee palvelualueella tarvittavat luvat ja suostumukset
- vastaa palvelualueensa tekoälyn käytön järjestämisestä Vantaan kaupungin tekoälyperiaatteiden mukaisesti

Palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä palvelualueellaan päättää:

1. palvelualuetta koskevista sopimuksista,
2. palvelualuetta koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
3. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
4. tilausoikeuksien myöntämisestä,
5. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
6. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
7. palvelualueen hallinnassa olevien toimipaikkojen aukioloajoista,
8. toimipisteen tilapäisestä sulkemisesta tai siirrosta,
9. palvelualueen hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden, tilojen ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön lukuun ottamatta kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä elinvoiman ja kaupunkikulttuurin ~~ja hyvinvoinnin~~ toimialan hallinnassa olevien tilojen tilavarauksista niinä aikoina, kun tilat eivät ole palvelualueen omassa käytössä,
10. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
11. palvelualueella tarvittavien lupien ja suostumusten hakemisesta,
12. tehtäväalueellaan julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 6 a luvun mukaisista automaattiseen ratkaisumenettelyyn liittyvistä tehtävänjaoista, ja
13. muistakin palvelualueelle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Mikäli palvelualuejohtajalla on tämän lisäksi tehtäväkohtaista päätösvaltaa, määrätään siitä erikseen tässä hallintosäännössä.

~~10 § Yhteisten palveluiden talous- ja hallintopalveluista vastaavien palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät~~

~~Palveluyksikön päällikkö vastaa toimialan yhteisten talous- ja hallintopalveluiden ja muiden tukipalveluiden järjestämisestä.~~

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta konsernihallinnon~~kaupunkikonsernin ja elinvoiman~~ toimialalla

1 § ~~Kaupunkikonsernin ja elinvoiman~~ Konsernihallinnon toimialan tehtävät

Toimialaa johtaa kaupunginjohtaja.
~~Kaupunkikonsernin ja elinvoiman~~ Konsernihallinnon toimiala toimii kaupungin keskushallintona ja huolehtii konsernitasoisesta ohjauksesta ja valvonnasta.

~~Kaupunkikonsernin aja elinvoiman~~ Konsernihallinnon toimiala vastaa:

- ~~kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle ja sen jaostoille~~ toimielimille ja vaikuttamistoimielimille kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta lukuun ottamatta nuorisovaltuustoa
- kaupungin strategian laatimisesta ja strategisen tason kehittämisestä
- kaupungin talouteen liittyvistä palveluista
- kaupungin työnantaja- ja henkilöstöpalveluista,
- tietohallinnosta ~~ja~~
- hankinnoista
- ~~konserni~~omistajaohjauksesta ja -valvonnasta
- kaupunkiturvallisuudesta ja kaupunkitasoisesta valmiussuunnittelusta
- ~~kaupungin elinvoimaisuutta vahvistavista elinkeino-, työllisyys- ja maahanmuuttopalveluista~~
- ~~kaupungin monikanavaisista ja saavutettavista neuvonta-, ohjaus- ja asiointipalveluista~~
- viestinnästä ja kaupunkimarkkinoinnista~~, markkinoinnista ja suhdetoiminnasta~~
- sisäisestä tarkastuksesta
- vaalien järjestämisestä
- digijohtamisesta ja datapalveluista
- hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä ja kestävyydestä

2 § ~~Kaupunkikonsernin ja elinvoiman~~ Konsernihallinnon toimialan palvelualueet ja kaupunginjohtajan alaiset palveluyksiköt

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta konsernihallinnon toimialalla

Toimialaan kuuluvat ~~elinvoimapalveluiden~~, henkilöstöpalveluiden, konsernipalveluiden, kuntademokratian, talouden ~~ja strategian~~ sekä viestinnän ~~työllisyyden ja kotouttamisen~~ palvelualueet.

Palvelualueet ovat kaupunginhallituksen alaisia.

Kaupunginjohtajan alaisuudessa ~~toimivia yhteisiä palveluita ovat viestintä ja~~toimii palveluyksikkönä ~~-~~sisäinen tarkastus.

Kaupunginjohtajan alaisuudessa voi olla myös muita palvelualueisiin kuulumattomia palveluyksiköitä tai tiimejä.

~~Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan kaupunginjohtajan alaisina toimintoina.~~

~~3 § Elinvoimapalveluiden palvelualueen tehtävät ja elinvoimajohtajan päätösvalta~~

~~Elinvoimapalveluiden palvelualue vastaa elinvoimajohtajan johdolla:~~

- ~~elinvoima- ja työllisyysjaoston kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta oman tehtäväalueensa osalta,~~
- ~~kaupungin elinvoiman suunnittelusta, kehittämisestä ja toteutuksesta,~~
- ~~kaupungin elinvoimapoliittisten linjausten toimeenpanosta ja kaupungin elinvoimaa edistävien palveluiden tarjonnasta yrityksille~~
- ~~elinvoiman edistämisen ja elinkeinoelämän tarpeiden huomioimisesta kaupungin maankäytön suunnittelussa ja toteutuksessa~~
- ~~osallistumisesta suunnitteluun, päätöksentekoon ja toimeenpanoon yritysten työvoima-, koulutus- ja investointiasioissa sekä maankäytön ja liikkumisen tarpeisiin liittyvissä asioissa~~
- ~~kaupungin vahvistamisesta kilpailukykyisenä toimintaympäristönä ja sijoittumisympäristönä yrityksille.~~
- ~~kaupungin kansainvälisestä toiminnasta tehtäväalueellaan~~
- ~~kaupungin matkailua koskevien linjausten toimeenpanosta ja matkailijoille suunnatuista palveluista~~
- ~~kaupungin korkeakouluyhteistyöstä tehtäväalueellaan~~
- ~~kaupungin elinkeinotapahtumien kokonaisuudesta~~
- ~~kaupunkitasoisesta elinvoiman projektitoimistosta~~
- ~~innovaatioiden kehittämisestä ja uusien toimintamallien edistämisestä kaupunkiorganisaatiossa, yhteistyössä toimialojen kanssa~~
- ~~yritysten houkuttelusta, sijoittumisesta ja niihin liittyvistä palveluista~~

~~kaupungin projektimallista~~

~~Elinvoimajohtaja päättää vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta.~~

34 § Henkilöstöpalveluiden palvelualueen tehtävät ja henkilöstöjohtajan päätösvalta

Henkilöstöpalveluiden palvelualue vastaa henkilöstöjohtajan johdolla:

- henkilöstöpolitiikan täytäntöönpanosta, keskitetyistä työnantaja-, henkilöstö- ja palkanlaskentapalveluista sekä henkilöstön kehittämispalveluista
- vastuualueensa konsernitasoisten ohjeiden antamisesta

Henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. työterveyshuollon toimintasuunnitelman ja työsuojelun toimintaohjelman hyväksymisestä, ja
2. puhevallan käyttämisestä palvelusuhde- ja henkilöstöasioissa yleisissä tuomioistuimissa.

Henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä edustaa kaupunkia työmarkkina-asioissa ja työnantajana kunta-alan pääsopimuksen mukaisissa paikallisneuvotteluissa.

45 § Konsernipalveluiden palvelualueen tehtävät ja konsernipalvelujohtajan päätösvalta

Konsernipalveluiden palvelualue vastaa konsernipalvelujohtajan johdolla:

- kaupungin omistaja~~konserni~~ohjauksesta ja -valvonnasta ja konserniohjeistuksen valmistelusta
- ~~konsernijaoston iltakoulujen valmistelusta~~
- konsernitasoisesta palveluverkon investointien ohjauksesta ja priorisoinnista
- digitaalisten palveluiden, automaation ja tekoälyratkaisujen kehittämisestä ja IT-hankintojen suunnittelusta ja toteutuksesta
- IT-palveluiden tuottamisesta, IT-palveluiden toimittajien ohjauksesta sekä laitteiden elinkaarihallinnasta

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta konsernihallinnon toimialalla

- kaupunkitasoisen tietoturvan kehittämisestä ja hallinnasta, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteistoimivuudesta sekä tietovarantojen yhteentoimivuudesta
- kaupunkitasoisesta tiedonhallinnasta ~~pois lukien kuntademokratian palvelualueen vastuulle kuuluvat tehtävät~~, tiedonhallintamallin ylläpidosta, tiedonhallinnan muutosvaikutusten arvioinnista, asiakirjajulkisuuskuvauksista sekä tiedonhallintaan liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta ~~pois lukien kuntademokratian vastuulle kuuluvat tehtävät~~
- asianhallinnasta, arkistoitavista ~~pysyvästi säilytettävistä~~ tiedoista sekä tiedonohjaussuunnitelmista sekä näihin tehtäviin liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta
- kaupunkitasoisista turvallisuus- ja valmiusasioista sekä riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta
- kaupunkitutkimuksesta ja tilastoinnista sekä tiedolla johtamisesta
-
-
- ~~kaupungin hankintatoimen kehittämisestä, vastuullisuudesta ja kaupungin hankintojen strategisesta ohjauksesta ja ohjeistuksesta~~
- ~~kaupunginhallituksen päätöksen mukaisista keskitetyistä yhteishankinnoista ja yhteishankintasopimuksista~~
- ~~kaupunkikonsernin kilpailuttamisprosessien ja hankintoihin liittyvän sopimushallinnan kehittämisestä~~
- ~~hankintojen keskitetystä tilaamisesta ja tilaamisen ohjeistuksesta~~
- ~~ateria- ja puhtauspalveluiden järjestämisestä, kilpailuttamisesta, tilaamisesta toimialoille sekä siihen liittyvästä palveluntuottajien ohjauksesta ja valvonnasta~~
- ~~aula-, vartiointi- ja turvapalveluiden sekä posti- ja kuljetuspalveluiden kilpailuttamisesta, tilaamisesta toimialoille sekä siihen liittyvästä palveluntuottajien ohjauksesta ja valvonnasta~~
- kaupunkistrategian valmistelusta, täytäntöönpanon ohjauksesta ja raportoinnista
- ennakointi- ja innovaatiotoiminnasta, projektitoimistosta sekä korkeakouluyhteistyön koordinoinnista

Konsernipalvelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kiireellisissä tapauksissa 8 luvun 4 §:n 3~~2~~ momentin 4 ja 5 kohdan mukaisista asioista ja
2. kiireellisissä tai kaupungille vähämerkityksellisissä tapauksissa osakkeiden luovutuksiin liittyvien suostumusten antamisesta ja lunastusoikeuden käyttämisestä.
3. vastuualueensa konsernitasoisten ohjeiden antamisesta lukuun ottamatta tietohallintojohtajan ja tiedonhallintapäällikön toimivaltaan kuuluvia ohjeita.

5 § Tietohallintojohtajan päätösvalta

Tietohallintojohtaja vastaa kaupungin tiedonhallintamallin ylläpidosta sekä tietojärjestelmien kaupunkitasoisesta teknisestä ohjeistamisesta mukaan lukien tekoälyn käytön tekninen ohjeistus

6 § Tiedonhallintapäällikön päätösvalta

Tiedonhallintapäällikkö päättää:

1. kaupungin tiedonohjaussuunnitelman hyväksymisestä ja
2. asianhallintaa, arkistoitavia tietoja sekä tiedonohjaussuunnitelmia koskevista määräyksistä ja ohjeista siltä osin kuin niistä ei ole toisin säädetty tai määrätty.

7~~6~~ § Kuntademokratian palvelualueen tehtävät ja hallintojohtajan päätösvalta

Kuntademokratian palvelualue vastaa hallintojohtajan johdolla:

- ~~kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen sekä sen jaostojen~~ toimielinten ja vaikuttamistoimielinten kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta lukuun ottamatta nuorisovalmistelua
- valmistelun ja päätöksenteon kehittämisestä ja kaupunkitasoisesta ohjauksesta
- luottamushenkilöiden kouluttamisesta
- yleisten vaalien järjestelyistä
- ~~kaupunkikonsernin ja elinvoiman~~ konsernihallinnon toimialan keskitetyistä hallintopalveluista
- kaupungin yhteisistä lakiasioista ja niiden ohjauksesta

- kaupungin käännöspalveluista
- ~~asianhallinnasta, pysyvästi säilytettävistä tiedoista sekä tiedonohjaussuunnitelmista sekä näihin tehtäviin liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta~~
- ~~kaupunkitasoisista turvallisuus- ja valmiusasioista sekä riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta~~
- toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä
- hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä sekä ehkäisevän päihdetyön koordinaatiosta
- kestävyyden edistämisestä sekä osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittämisestä

- kaksikielisyystyöstä jaruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista lukuun ottamatta kasvatuksen ja oppimisen toimialan palveluista
- kotoutumisen kaupunkitasoisesta koordinoinnista
- tekoälyn käyttöönoton ohjeistamisesta
- hautaamisesta

Hallintojohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kunnan ilmoitusten julkaisemisesta,
2. määrärahan puitteissa avustusten myöntämisestä valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen
3. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta, hallinnasta ja hoitamisohjeista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo on enintään 200 000 euroa ja testamentissa tai lahjoituksessa on tarkoitemääräys tai omaisuuden käyttötarkoituksesta on muutoin määrätty,
4. tekoälyn riskienhallintamallista ja tekoälyn käyttöön llittyvien kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta ja.

5.[4.] muista vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta.

Hallintojohtaja valvoo kaupungin vaakunan käyttöä ja huolehtii kaupungintalon tilojen käytöstä.

Kuntademokratian palvelualueella toimii kaupungin tietosuojavastaava.

87 § Talouden ~~ja strategian~~ palvelualueen tehtävät ja talous~~- ja strategia~~johtajan päätösvalta

Talouden j~~a strategian~~ palvelualue vastaa talous~~- ja strategia~~johtajan johdolla:

- talousarvion valmistelusta ~~sekä investointien ja kaupunkitasoisesta palveluverkon ohjauksesta~~
- ~~kaupunkitutkimuksesta ja tilastoinnista~~
- kaupunkikonsernin rahoituspalveluista ja vakuutusturvasta
- kaupunkikonsernin talouspalveluista
- Vantaan kaupungin vahinkorahaston sekä Vantaan kaupungin kiinteistörahaston säännön mukaisista tehtävistä
- kaupungin hankintojen ja niiden vastuullisuuden ohjauksesta ja kehittämisestä, keskitetyistä hankinnoista ja tilaamisesta ja niiden ohjauksesta sekä tukipalveluiden hankinnasta ja palveluntuottajien ohjauksesta ja valvonnasta

Talous~~- ja strategia~~johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupungin rahoitusratkaisujen yhteydessä käytettävistä erilaisista johdannais- ja suojautumissopimuksista sekä muista rahoitusinstrumenttisopimuksista sekä rahoitukseen liittyvistä leasing- ja vuokraussopimuksista kaupunginhallituksen hyväksymien yleisohjeiden mukaisesti ja
2. pitkäaikaisen lainanoton korvaamisesta joko osittain tai kokonaan lyhytaikaisella lainalla enintään kuluvan budjettikauden ajaksi,
3. vastuualueensa konserni- ja kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta.

9~~8~~ § Rahoitusjohtajan päätösvalta

Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. olemassa olevien lainojen takaisinmaksuajan ja lainaehtojen muuttamisesta,
2. lyhytaikaisen lainan ottamisesta kaupunginvaltuuston päättämissä rajoissa,
3. lyhytaikaisen lainan myöntämisestä kaupungin konserniin kuuluville yhteisöille mukaan lukien konsernitiliin kuuluvien yhtiöiden yksikkötileille myönnettävistä luottolimiiteistä ja lyhytaikaisen lainan ottamisesta kaupungin konserniin kuuluvilta yhteisöiltä noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita,
4. kaupungin kassavarojen tallettamisesta tai sijoittamisesta kaupungin kokonaisedun mukaisesti noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita,
5. kaupungin pankkitilien avaamisesta ja lopettamisesta,
6. kaupungin pankkitilien käyttöoikeuksien myöntämisestä ja perustamisesta
7. konsernitileistä ja maksuliikkeestä,
8. kassavirheiden oikaisusta sekä
9. korvausten maksamisesta vahinkorahaston varoista silloin, kun korvaus perustuu selvään ja riidattomaan korvausperusteeseen eikä vaadittu korvaus (alv 0 %) ylitä 30 000 euroa (alv 0 %).

Rahoitusjohtaja huolehtii kaupunginvaltuuston hyväksymän Vantaan kaupungin vahinkorahaston sekä Vantaan kaupungin kiinteistörahaston säännön mukaisista tehtävistä.

~~9 § Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen tehtävät ja työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta~~

-

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta konsernihallinnon toimialalla

~~Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue vastaa työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan johdolla, jollei muualla ole toisin määrätty:~~

- ~~elinvoima- ja työllisyysjaoston kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta oman tehtäväalueensa osalta~~
- ~~työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa sekä muissa laeissa työvoimaviranomaiselle säädetyistä tehtävistä~~
- ~~pääkaupunkiseudun kuntien työnantajapalveluyhteistyön ja hankintayhteistyön toteuttamisesta~~
- ~~kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa kunnalle säädetyistä tehtävistä~~
- ~~kotoutumista edistävien palveluiden kaupunkitasoisesta ohjaamisesta ja koordinoinnista~~
- ~~kunnan yleiseen toimialaan perustuvista muista työllisyyden ja kotoutumisen palveluista, jotka vahvistavat kaupungin elinvoimaisuutta~~
- ~~kaupungin monikanavaisista ja saavutettavista neuvonta-, ohjaus- ja asiointipalveluista~~
- ~~julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetussa laissa asiakaspalvelulle säädetyistä tehtävistä~~
- ~~kaupunkitasoisen asiakaspalvelun kehittämisestä sekä kaupunkitasoisista asiakaspalvelujärjestelmästä, puhelinliittymistä sekä valmiusliittymistä~~
- ~~kaupungin puhelinpalveluiden järjestämisestä ja koordinoinnista häiriö- ja poikkeusoloissa ja~~
- ~~kaupungin työllisyyspalveluiden, kotoutumispalveluiden, kuntalaisen sähköisen asioinnin tuen sekä neuvonta- ja asiointipalveluiden strategisesta suunnittelusta, kehittämisestä ja toteutuksesta.~~

~~Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättää, jollei muualla ole toisin määrätty~~

~~[1.] työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa sekä muissa laeissa työvoimaviranomaiselle säädetyistä tehtävistä, joissa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle,~~

~~[2.] kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa kunnalle säädetyistä tehtävistä, joissa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle,~~

~~[3.] laillisuusvalvontaviranomaiselle annettavan selvityksen ja lausunnon antamisesta palvelualueesta, palveluyksiköstä tai sen palveluksessa olevasta henkilöstä tehdystä kantelusta~~

~~[4.] työllistämistukien ja kesätyösetelien myöntämisestä elinvoima- ja työllisyysjaoston määrittelemien ehtojen ja linjausten mukaisesti ja~~

~~[5.] palvelualueen tehtäväalaan kuuluvien kaupunkitasoisten ja palvelualueen omaa toimintaa koskevien ohjeiden antamisesta.~~

1110 § Viestinnän palvelualueenyksikön tehtävät

Viestinnän palvelualueyksikkö vastaa viestintäjohtajan johdolla kaupunkitasoisesta viestinnästä ja markkinoinnista sekä toimialojen viestintäpalveluiden järjestämisestä.

Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä vastaa kaupunkitasoisista viestinnän ja markkinoinnin strategisista linjauksista ja suunnitelmista sekä kaupungin kriisi- ja häiriötilanneviestinnästä ja kriisi- ja häiriötilanneviestinnän suunnitelmista ja käytänteistä.

1110 § Sisäisen tarkastuksen palveluyksikön tehtävät ja tarkastusjohtajan päätösvalta

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö avustaa tarkastusjohtajan johdolla kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupunkikonsernin hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Sisäinen tarkastus raportoi kaupunginjohtajalle ja kaupunginhallitukselle.

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus saada salassapitoa koskevien säädösten estämättä ja veloituksetta kaikki tiedot ja asiakirjat, joita se pitää tarpeellisina tarkastusten suorittamiseksi sekä oikeus päästä kaikkiin kaupungin tiloihin.

Tarkastusjohtaja:

- vastaa sisäisen tarkastuksen johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä
- vastaa sisäisen tarkastuksen tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa sisäisen tarkastuksen määrärahojen jaosta
- vastaa sisäisen tarkastuksen tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa sisäisen tarkastuksen sopimushallinnasta
- vastaa sisäisen tarkastuksen viestinnästä
- vastaa vahinkoilmoituksen tekemisestä

Tarkastusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lausuntojen antamisesta sisäisen tarkastuksen tehtäväalaan kuuluvissa asioissa,
2. sisäistä tarkastusta koskevista sopimuksista,
3. sisäistä tarkastusta koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
4. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
5. tilausoikeuksien myöntämisestä,
6. kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
7. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
8. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
9. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
10. tarkastusjohtajan sijaisjärjestelyistä
11. hakee sisäisen tarkastuksen tarvitsemat luvat ja suostumukset.
12. muistakin sisäiselle tarkastukselle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

~~11 § Viestinnän palveluyksikön tehtävät~~

~~Viestinnän palveluyksikkö vastaa viestintäjohtajan johdolla kaupungin keskitetyistä viestintätehtävistä ja koko kaupungin markkinointitehtävistä, vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta sekä kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan viestinnästä.~~

~~Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä vastaa:~~

~~[1.] kaupunkitasoisista viestinnän strategisista linjauksista ja suunnitelmista~~
~~[2.] kaupunkitasoisesta kriisi- ja häiriötilanneviestinnästä ja niiden suunnitelmista ja kriisi- ja häiriötilanneviestinnän käytänteistä~~
~~[3.] viestinnän varallaolojärjestelmän suunnittelusta ja toimintakyvystä yhteistyössä toimialojen viestintäpäälliköiden kanssa~~

~~Lisäksi viestintäjohtaja johtaa toimialojen viestintäyksiköiden yhteistyötä.~~

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

1 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tehtävät

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaa johtaa kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala vastaa:

- kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtäväalueisiin kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta ja toisen asteen koulutuksesta sekä koko oppimisen polun tukemisesta
- toimialan ruotsinkielisistä palveluista
- ~~toimialan ruotsinkielisistä palveluista sekä ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista~~

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. ammattiopisto Varian opiskeluhuoltosuunnitelmasta,
2. perusopetuksen, esiopetuksen ja 6-vuotiaille annettavan valmistavan opetuksen oppilaiden koulumatka-avustuksista ja oikeudesta maksuttomaan koulukuljetukseen, ja
3. varhaiskasvatuksen maksuttomista kuljetuksista tai kuljetusavustuksista sekä
4. opetuksen ja koulutuksen järjestäjän opiskeluhuoltosuunnitelman hyväksymisestä
5. **toimialan ruotsinkielisten kasvatus- ja koulutuspalveluiden kehittämistä ja koordinointia koskevista asioista**
6.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan päätösvallasta määrätään lisäksi 2 luvun 8 §:ssä.

3 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palvelualueet ~~ja yhteiset palvelut~~

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaan kuuluvat perusopetuksen, ~~ruotsinkielisten palveluiden (svenskspråkiga servicen)~~, toisen asteen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa toimii ruotsinkielisen koulutuksen päällikkö. Lisäksi apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa voi olla palvelualueisiin kuulumattomia palveluyksiköitä ja tiimejä.

~~Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa ovat toimialan yhteiset palvelut.~~

~~Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista koko oppimisen polun tukemisesta, huolehtii osaltaan lasten ja nuorten hyvinvointityöstä, oppilas- ja opiskelijahuollon yhteistyön koordinoinnista sekä oppilaitos- ja korkeakouluyhteistyöstä.~~

~~Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina~~.

~~Palvelualueet ja yhteiset palvelut~~Toimiala kuuluu ~~kuuluvat~~ kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan alaisuuteen.

4 § Perusopetuksen tehtävät ja perusopetuksen johtajan päätösvalta

Perusopetuksen palvelualue vastaa perusopetuksen johtajan johdolla:

- suomen- ja ruotsinkielisen perusopetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä
- perusopetuksen palveluverkon kehittämisestä
- perusopetuksen päättävän oppivelvollisen ohjauksesta ja valvonnasta

Perusopetuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaan ottamisesta perusopetukseen silloin, kun kyse on perusopetuslain 6 §:n 2 momentin tarkoittamasta lähikouluun ottamisesta,
2. oppilaan ruotsinkieliseen perusopetukseen ottamisesta silloin, kun kyse on perusopetuslain 28 §:n 2 momentin tarkoittamasta, ns. toissijaisesta oppilaaksiotosta,
3. [2.] muun soveltuvan paikan osoittamisesta oppilaalle perusopetuslain 6 §:n 3 momentin mukaisesti
4. oppilaan koulunkäynnin aloittamisesta yhtä vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin,
5. [3.] oppilaan ottamisesta valmistavaan opetukseen, joustavaan perusopetukseen ja työelämäpainotteiseen perusopetukseen,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

6.[4.] oppilaalle annettavista oppilaskohtaisista tukitoimista, perusopetuksen oppimäärän ja opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta sekä oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta oppiaineen oppimäärän suorittamisesta, jos hän ei terveydellisistä syistä kykene oppiainetta opiskelemaan,

7.[5.] perusopetuksen järjestämisestä oppilaalle, jolla on oppimiskykyyn vaikuttava vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite,

8.[6.] oppilaan sairaalaopetukseen ottamisesta;

9. Valteri-konsultaation myöntämisestä oppilaalle

10.[7.] opetuksen poikkeavasta järjestämisestä,

11.[8.] perusopetuksen oppilaan koulunkäynnin jatkamisesta koulunkäyntioikeuden päätyttyä,

12.[9.] tarvittaessa perusopetuksen oppilaan opetuksen järjestämispaikan vaihtamisesta,

13.[10.] oppivelvollisuuden edistymistä tutkivasta opettajasta,

14.[11.] luvan antamisesta kielenopetusryhmän aloittamiseen ja jatkamiseen opetussuunnitelmassa määrättyä pienemmällä oppilasmäärällä,

15.[12.] perusopetuslain mukaisen lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikoista, lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisesta, lasten sijoittamisesta toimintapaikkoihin sekä toiminnan arvioinnista,

16.[13.] koulujen lukuvuosisuunnitelmien sekä järjestyssääntöjen hyväksymisestä.

17.[14.] perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittamisen määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,

18.[15.] perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen) ja

19.[16.] katsomusaineesta vapauttamisesta ja katsomusaineen opetukseen palaamisesta.

5 § Peruskoulun rehtorin päätösvalta

Peruskoulun rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaan perusopetukseen ottamisesta silloin, kun kyse on perusopetuslain 28 §:n 2 momentin tarkoittamasta, ns. toissijaisesta oppilaaksiotosta,
2. oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta koulunkäynnistä enintään yhden (1) kuukauden ajaksi,
3. oppilaan valinnaisaineesta silloin, kun huoltaja ei suorita valintaa määräajassa tai huoltajan valitsemaa opetusta ei voida järjestää,
4. kirjallisen varoituksen antamisesta oppilaalle ja

5. muistakin koululle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

~~6 § Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueen (svenskspråkiga servicen) tehtävät ja ruotsinkielisten palveluiden johtajan (direktör för svenskspråkiga servicen) päätösvalta~~

~~Ruotsinkielisten palveluiden (Svenskspråkiga servicen) palvelualue vastaa ruotsinkielisten palveluiden johtajan (direktör för svenskspråkiga servicen) johdolla:~~

- ~~ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ruotsinkielisen tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus) järjestämisestä ja kehittämisestä~~
- ~~ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista~~
- ~~svenska kommitténin toiminnasta ja kaksikielisyystyöstä~~
- ~~oppivelvollisen ohjauksesta ja valvonnasta~~

~~Ruotsinkielisten palveluiden johtaja (direktör for svenskspråkiga servicen) tai hänen määräämänsä päättää:~~

~~[1.] koulunkäynnin aloittamisesta yhtä vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin,~~
~~[2.] varhennetusta oppivelvollisuudesta oppivelvollisuuslain 2 §:n 3 momentin mukaisesti,~~
~~[3.] perusopetuksen oppilaan oikeudesta jatkaa koulunkäyntiään koulunkäyntioikeuden päätyttyä,~~
~~[4.] oppilaaksi ottamisesta esiopetukseen, perusopetukseen, joustavan perusopetuksen toimintaan ja perusopetukseen valmistavaan opetukseen,~~
~~[5.] varhaiskasvatuksen lapselle annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen rakenteen tukitoimista sekä esiopetuksen oppilaalle annettavista lapsikohtaisista tukitoimista ja perusopetuksen oppilaalle annettavista oppilaskohtaisista tukitoimista, perusopetuksen oppimäärän ja opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta sekä oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta oppiaineen oppimäärän suorittamisesta, jos hän ei terveydellisistä syistä kykene oppiainetta opiskelemaan sekä lukion opiskelijan erityisistä opetusjärjestelyistä ja erityisopetuksesta,~~
~~[6.] perusopetuksen järjestämisestä oppilaalle, jolla on oppimiskykyyn vaikuttava vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite,~~
~~[7.] esi- ja perusopetuksen oppilaan sairaalaopetukseen ottamisesta,~~
~~[8.] tarvittaessa peruskoulun oppilaan opetuksen järjestämispaikan vaihtamisesta,~~
~~[9.] perusopetuksen oppilaan opetuksen poikkeavasta järjestämisestä,~~

~~[10.] peruskoulun ja lukion lukuvuosisuunnitelmista ja järjestyssäännöistä,~~
~~[11.] varhaiskasvatuslaissa säädetyistä asioista,~~
~~[12.] luvan antamisesta kielenopetusryhmän aloittamiseen ja jatkamiseen opetussuunnitelmassa määrättyä pienemmällä oppilasmäärällä,~~
~~[13.] oppivelvollisuuden edistymistä tutkivasta opettajasta, ja~~
~~[14.] aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikoista, lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisesta, lasten sijoittamisesta toimintapaikkoihin, sekä toiminnan arvioinnista,~~
~~[15.] perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittamisen määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,~~
~~[16.] ilman opiskelupaikkaa olevan oppivelvollisen oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,~~
~~[17.] oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen),~~
~~[18.] opiskelupaikan osoittamisesta sellaiselle oppivelvolliselle, jolla ei ole opiskelupaikkaa ja~~
~~[19.] oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä.~~

6~~7~~ § Ruotsinkielisen peruskoulun ~~ja lukion~~ rehtorin päätösvalta

Ruotsinkielisen peruskoulun rehtorin päätösvallasta määrätään 4 luvun 5 §:ssä pois lukien kohta 1.

~~Ruotsinkielisen lukion rehtorin päätösvallasta määrätään 4 luvun 9 §:ssä pois lukien kohdat 2 ja 10.~~

7~~8~~ § Toisen asteen koulutuksen palvelualueen tehtävät ja toisen asteen koulutuksen johtajan päätösvalta

Toisen asteen koulutuksen palvelualue vastaa toisen asteen koulutuksen johtajan johdolla:

- tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus), suomen-, ruotsin- ja englanninkielisen lukiokoulutuksen sekä ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä
- toisen asteen palveluverkon kehittämisestä
- oppilaitosten työ- ja elinkeinoelämäyhteistyöstä ja korkeakouluyhteistyöstä
- oppivelvollisuuden ohjauksesta ja valvonnasta perusopetuksen päättymisen jälkeen

Toisen asteen koulutuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

1. lukioiden lukuvuosisuunnitelmista ja järjestyssäännöistä,
2. ammattiopisto Varian järjestyssäännöistä,
3. opiskelijoilta perittävistä maksuista kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päättämien perusteiden mukaan, ja
4. ilman opiskelupaikkaa olevan oppivelvollisen oppivelvollisuuden suorittamisen määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
5. oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen),
6. opiskelupaikan osoittamisesta sellaiselle oppivelvolliselle, jolla ei ole opiskelupaikkaa, ja
7. muistakin koulutuksen järjestäjälle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

8~~9~~ § Lukion rehtorin päätösvalta

Lukion rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. opiskelijoiksi ottamisesta lukioon,
2. opiskelijan erityisistä opetusjärjestelyistä ja erityisopetuksesta
3. muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemisesta,
4. lukion suoritusajan pidentämisestä,
5. opiskelijan lukiosta eronneeksi katsomisestat~~eroamisen toteamisesta~~,
6. opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta,
7. muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan korkeintaan kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta,
8. opiskelijan enintään yhden (1) kuukauden kestävästä poissaolosta,
9. opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
10. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä,
11. opiskelijan pyynnöstä oikeudesta maksuttomaan koulutukseen, oppimateriaalien, työvälineiden, - asujen ja -aineiden maksuttomuudesta sekä opintoa täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkistä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista perittävistä maksuista ja
12. muistakin oppilaitokselle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

9~~10~~ § Ammattiopisto Varian rehtorin päätösvalta

Ammattiopisto Varian rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. jatkuvassa haussa hakuajoista ja -menettelyistä,
2. opiskelijaksi ottamisesta,
3. opiskelijan opiskeluoikeuden keskeyttämisestä,
4. opiskelijan ammattiopistosta eronneeksi katsomisesta,
5. erityisen tuen suunnitelmasta,
6. huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisvelvollisuudesta,
7. opiskelijan erityisistä opetus- ja ohjausjärjestelyistä,
8. opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta,
9. muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan korkeintaan kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta,
10. ammatillisen koulutuksen tutkintokoulutuksen sisällöistä ja toteuttamisesta sekä suunnitelmasta osaamisen arvioinnin toteuttamiseksi,
11. opiskeluvalmiuksia tukevien opintojen järjestämisestä ja sisällöistä sekä erityisen tuen antamisesta opiskelijalle,
12. opiskelijan enintään yhden (1) kuukauden kestävästä poissaolosta,
13. opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
14. lisäajan myöntämisestä tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa,
15. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä
16. opiskelijan pyynnöstä oikeudesta maksuttomaan koulutukseen, oppimateriaalien, työvälineiden, -asujen ja -aineiden maksuttomuudesta sekä opintoja täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkistä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista perittävistä maksuista ja
17. muistakin ammattiopistolle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

101 § Varhaiskasvatuksen palvelualueen tehtävät ja varhaiskasvatuksen johtajan päätösvalta

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa varhaiskasvatuksen johtajan johdolla suomen- ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, 6-vuotiaille annettavan valmistavan opetuksen, kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen sekä palvelusetelillä tuotetun palvelun järjestämisestä ja kehittämisestä.

Varhaiskasvatuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lasten ottamisesta varhaiskasvatukseen ja varhaiskasvatuksen kerhotoimintaan,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

2. oppilaaksi ottamisesta esiopetukseen ja 6-vuotiaille annettavaan valmistavaan opetukseen,
3. varhaiskasvatuksen lapselle annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen tuen rakenteellisista tukitoimista,
4. esiopetuksen oppilaalle annettavista lapsikohtaisista tukitoimista,
5. esiopetuksen oppilaan sairaalaopetukseen ottamisesta
6. varhaiskasvatuslaissa, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa sekä varhaiskasvatuksen palvelusetelistä annetussa laissa säädetyistä asioista,
7. varhaiskasvatuksesta perittävistä maksuista kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päättämien perusteiden mukaan,
8. palvelusetelillä tuotetun varhaiskasvatuspalvelun järjestämisestä, ~~ja~~
9. yksityisiksi varhaiskasvatuksen palvelusetelituottajiksi hyväksymisestä ~~ja~~
10. varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaisen huomautuksen antamisesta sekä huomion kiinnittämisestä yksityisen palvelutuottajan toiminnasta vastaavalle vastuuhenkilölle vastaisen toiminnan varalle, ~~,~~
11. varhaiskasvatuslain 58 §:n mukaisen määräyksen antamisesta puutteiden korjaamiseksi tai epäkohtien poistamiseksi yksityiselle palveluntuottajalle, kun määräyksen tehosteena ei ole hallintopakkoa ja
12. varhennetusta oppivelvollisuudesta oppivelvollisuuslain 2 § 3 momentin mukaisesti.

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta elinvoiman ja kaupunkikulttuurin ~~ja hyvinvoinnin~~ toimialalla

1 § Elinvoiman ja ~~K~~kaupunkikulttuurin ~~ja hyvinvoinnin~~ toimialan tehtävät

Elinvoiman ja ~~K~~kaupunkikulttuurin ~~ja hyvinvoinnin~~ toimialaa johtaa elinvoiman ja kaupunkikulttuurin ~~ja hyvinvoinnin~~ toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Elinvoiman ja ~~K~~kaupunkikulttuurin ~~ja hyvinvoinnin~~ toimiala vastaa:

- ~~kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtäväalueisiin kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta~~
- kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta ja vaikuttamistoimielinten toiminnan koordinoinnista
- tehtäväalueellaan kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- ~~elinikäisen oppimisen palveluiden~~, elinkeinopalveluiden, kulttuuri- ja ~~kirjastopalveluiden, ,~~ liikuntapalveluiden, ~~sekä~~ nuoriso- ja yhteisöpalvelujen sekä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden järjestämisestä
- kaupunkikokemuksen ja alueellisen yhteistyön kehittämisestä mukaan lukien matkailun, tapahtumahoukuttelun ja kävijätalouden kehittämisen
- kaupunkitasoisesta yritysasiakkuuksien johtamisesta
-
- ~~johtaa ja koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä~~
- ~~ehkäisevän päihdehuollon koordinaatiosta~~

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Elinvoiman ja k~~K~~aupunkikulttuurin ~~ja hyvinvoinnin~~ apulaiskaupunginjohtajan päätösvallasta määrätään 2 luvun 8 §:ssä.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialalla

3 § Elinvoiman ja k~~K~~aupunkikulttuurin ~~ja hyvinvoinnin~~ toimialan palvelualueet ~~ja yhteiset palvelut~~

Elinvoiman ja k~~K~~aupunkikulttuurin ~~ja hyvinvoinnin~~ toimialaan kuuluvat ~~elinikäisen oppimisen~~, elinkeinopalveluiden, kulttuurin~~- ja kirjastopalveluiden~~, liikunnan, ~~sekä~~ nuoriso- ja yhteisöpalveluiden sekä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa voi olla palvelualueisiin kuulumattomia palveluyksiköitä ja tiimejä.

~~Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.~~

~~Yhteiset palvelut vastaavat:~~

- ~~keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista~~
- ~~avustustoiminnan, järjestötoiminnan ja kansalaistoiminnan koordinoinnista~~
- ~~järjestötilojen toiminnallisesta hallinnoinnista~~
- ~~Kuusijärven palveluiden järjestämisestä ja hallinnosta~~
- ~~nuorisovaltuuston toiminnan tukemisesta~~
- ~~kuntalaisten osallistumisen palveluista~~
- ~~kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta ja vaikuttamistoimielinten toiminnan koordinoinnista~~
- ~~hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen poikkihallinnollisesta yhteistyöstä~~

~~Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.~~

Kulttuurin, liikunnan sekä nuoriso- ja yhteisöpalveluiden ~~P~~palvelualueet ja apulaiskaupunginjohtajan alaisuuteen kuuluvat palveluyksiköt ja tiimit~~yhteiset palvelut~~ kuuluvat kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan alaisuuteen.

Elinkeinopalveluiden ja työllisyys- ja kotoutumispalveluiden palvelualueet kuuluvat kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston alaisuuteen.

~~43~~ § Elinkeino~~voima~~palveluiden palvelualueen tehtävät ja elinvoimajohtajan päätösvalta

Elinkeino~~voima~~palveluiden palvelualue vastaa elinvoimajohtajan johdolla:

- elinvoima- ja työllisyysjaoston kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta tehtäväalueellaan ~~oman tehtäväalueensa osalta,~~
- kaupungin elinkeinopolitiikan valmistelusta, toimeenpanosta ja seurannasta
- yritysten perustamista, kasvua ja uudistumista tukevista palveluista sekä yritysneuvonnasta
- kaupunkitasoisesta yritysasiakkuuksien johtamisesta, yritysasiakkuuksien yhteisestä tilannekuvasta ja yrityspalveluiden yhteensovittamisesta
- yritysten ja investointien houkuttelusta sekä yritysten sijoittumispalveluiden johtamisesta yhteistyössä toimivaltaisten toimialojen ja palvelualueiden kanssa
- tehtäväalueensa strategisista kumppanuuksista
- ~~kaupungin elinvoiman suunnittelusta, kehittämisestä ja toteutuksesta,~~
- ~~kaupungin elinvoimapoliittisten linjausten toimeenpanosta ja kaupungin elinvoimaa edistävien palveluiden tarjonnasta yrityksille~~
- ~~elinvoiman edistämisen ja elinkeinoelämän tarpeiden huomioimisesta kaupungin maankäytön suunnittelussa ja toteutuksessa~~
- ~~osallistumisesta suunnitteluun, päätöksentekoon ja toimeenpanoon yritysten työvoima-, koulutus- ja investointiasioissa sekä maankäytön ja liikkumisen tarpeisiin liittyvissä asioissa~~
- ~~kaupungin vahvistamisesta kilpailukykyisenä toimintaympäristönä ja sijoittumisympäristönä yrityksille.~~
- ~~kaupungin kansainvälisestä toiminnasta tehtäväalueellaan~~
- ~~kaupungin matkailua koskevien linjausten toimeenpanosta ja matkailijoille suunnatuista palveluista~~
- ~~kaupungin korkeakouluyhteistyöstä tehtäväalueellaan~~
- ~~kaupungin elinkeinotapahtumien kokonaisuudesta~~
- ~~kaupunkitasoisesta elinvoiman projektitoimistosta~~
- ~~innovaatioiden kehittämisestä ja uusien toimintamallien edistämisestä kaupunkiorganisaatiossa, yhteistyössä toimialojen kanssa~~
- ~~yritysten houkuttelusta, sijoittumisesta ja niihin liittyvistä palveluista kaupungin projektimallista~~

Elinvoimajohtaja päättää vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta.

5 § Kulttuurin palvelualueen~~Elinikäisen oppimisen palvelualueen~~ tehtävät ja kulttuuri~~ elinikäisen oppimisen palveluiden~~ johtajan toimival~~t~~l~~asta~~

~~*(muutettu kaupunginvaltuusto 27.1.2025 § 3)*~~

Kulttuurin ~~Elinikäisen oppimisen~~ palvelualue vastaa kulttuuri~~elinikäisen oppimisen palveluiden~~ johtajan johdolla:

- ~~tarjota~~ mahdollisuuksien tarjoamisesta~~a~~ kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen
- Vantaan aikuisopiston toiminnan järjestämisestä ja aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan tai perusopetuksen opintoja suorittavan ohjauksesta ja valvonnasta
- ~~Vantaan kuvataidekoulun toiminnan järjestämisestä~~
- ~~Vantaan musiikkiopiston toiminnan järjestämisestä~~
- vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja koordinoinnista
- kulttuurin ~~elinikäisen oppimisen~~ palvelualueen toimintaan kohdistuvien avustusten valmistelusta
- Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastojen koordinoinnista
- Harrastusten Vantaan toiminnasta
- kulttuuritoiminnoista, joilla edistetään paikallista ja alueellista elinvoimaa, kansainvälistä toimintaa, kulttuurista vuorovaikutusta sekä kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä
- asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamisesta
- kaupungin kulttuuripalveluiden ja -tapahtumien tuottamisesta
- kaupungin omistamien museoiden toiminnasta
- lastenkulttuurin, taidekasvatuksen sekä kurssi- ja harrastustoiminnan järjestämisestä taiteen eri aloilla
- kirjaston tehtävien järjestämisestä
- kulttuuri ja kirjastopalveluihin kohdentuvien avustusten valmistelusta

Kulttuuri~~Elinikäisen oppimisen palvelualueen~~ johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. palvelualueen oppilaitosten toiminnan ja kehittämisen painopisteistä kalenteri- ja lukuvuosittain
2. oppilaitosten toiminta- ja lukuvuosisuunnitelmien hyväksymisestä
3. palvelualueen oppilaitosten järjestyssäännöistä
4. tuen myöntämisestä Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastoista
5.

Kirjastopalveluiden päällikkö on yleisistä kirjastoista annetun lain mukainen kunnan kirjastolaitosta johtava henkilö.

65 ~~5~~ § Aikuisopiston rehtorin päätösvalta

Aikuisopiston rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. kansalaisopisto-opetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
2. maahanmuuttajille suunnatun koulutuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
3. aikuisten perusopetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
4. opiskelijoiden ottamisesta aikuisten perusopetukseen,
5. aikuisten perusopetuksen opiskelijan vapauttamisesta koulunkäynnistä tilapäisesti,
6. aikuisopetuksessa oppivelvollisuuttaan suorittavan opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
7. aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan suorittavan opiskelijan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi,
8. kirjallisen varoituksen antamisesta aikuisten perusopetuksen opiskelijalle, ja
9. muistakin aikuisopistolle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

76 ~~6~~ § ~~Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston~~ Taiteen perusopetuksen rehtorin päätösvalta

~~Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston~~ Taiteen perusopetuksen rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. ~~oppilaitoksien~~ Vantaan taideopiston opetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta sekä ~~oppilaitosten~~ opiskelijoiden valinnoista,
2. työvuoden toimintasuunnitelmasta,
3. maksuhuojennusten myöntämisestä opiskelijoille sekä maksuhuojennusten myöntämisen perusteista,
4. oppilaitoksen toiminnan järjestämiseen liittyvistä aloittamis- ja lopettamispäivistä ja loma-ajoista, ja
5. muista oppilaitoksen~~sten~~ toimintaa koskevista asioista

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialalla

~~**7 § Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualueen tehtävät**~~

~~Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualue vastaa kulttuurijohtajan johdolla:~~

- ~~kulttuuritoiminnoista, joilla edistetään paikallista ja alueellista elinvoimaa, kansainvälistä toimintaa, kulttuurista vuorovaikutusta sekä kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä~~
- ~~asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamisesta~~
- ~~kaupungin kulttuuripalveluiden ja -tapahtumien tuottamisesta~~
- ~~kaupungin omistamien museoiden toiminnasta~~
- ~~lastenkulttuurin, taidekasvatuksen sekä kurssi- ja harrastustoiminnan järjestämisestä taiteen eri aloilla~~
- ~~kirjaston tehtävien järjestämisestä~~
- ~~kulttuuri ja kirjastopalveluihin kohdentuvien avustusten valmistelusta~~

~~Kirjastopalveluiden päällikkö on yleisistä kirjastoista annetun lain mukainen kunnan kirjastolaitosta johtava henkilö.~~

8 § Liikunnan palvelualueen tehtävät ja liikuntajohtajan päätösvalta

Liikunnan palvelualue vastaa liikuntajohtajan johdolla:

- kaupungin liikuntapalveluiden järjestämisestä
- liikuntapaikkojen ylläpidosta ja kehittämisestä
- liikuntapalveluiden toimintaan kohdentuvien avustusten valmistelusta

Liikuntajohtaja tai hänen määräämänsä päättää

1. kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevien tilojen sekä elinvoiman ja kaupunkikulttuurin ~~ja hyvinvoinnin~~ toimialan hallinnassa olevien tilojen tilavarauksista niinä aikoina, kun tilat eivät ole palvelualueen omassa käytössä sekä
2. kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevien tilojen vapaa-ajan käytön osalta osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksessa kaupungille tulevan julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun, korvauksen tai muun saatavan suorittamisesta.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialalla

89 § Nuoriso- ja yhteisöpalvelujen palvelualueen tehtävät

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualue vastaa nuoriso- ja yhteisöpalvelujohtajan johdolla:

- nuorisovaltuuston toiminnan tukemisesta
- ~~eri-ikäisten kuntalaisten kohtaamistyöstä~~
- nuoriso- ja yhteisöpalveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä
- kuntalaisten omaehtoisen toiminnan sekä yhteisöjen ja järjestöjen toiminnan koordinoinnista
- ~~alueellisesta~~ nuorisotyöstä, ~~erityisnuorisotyöstä,~~ nuorten työpajatoiminnasta sekä etsivästä nuorisotyöstä
- ruotsinkielisen nuorisotyön järjestämisestä ja kehittämisestä
- ~~nuorten omaehtoisen toiminnan sekä nuorten yhteisöjen ja järjestöjen toiminnan tukemisesta~~
- ~~nuoriso- ja yhteisöpalveluiden toimintaan kohdentuvien~~ niiden avustusten valmistelusta, jotka kohdentuvat hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, yhteisöllisyyden edistämiseen ja nuorisotoimintaan
- yhteisötyöstä sekä asukas- ja yhteisötilojen toiminnan järjestämisestä
- yhteisen pöydän toiminnasta
- sovittelutoiminnasta

10 § Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen tehtävät ja työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue vastaa työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan johdolla, jollei muualla ole toisin määrätty:

- elinvoima- ja työllisyysjaoston kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta oman tehtäväalueensa osalta
- työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa sekä muissa laeissa työvoimaviranomaiselle säädetyistä tehtävistä
- pääkaupunkiseudun kuntien työnantajapalveluyhteistyön ja hankintayhteistyön toteuttamisesta
- kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa kunnalle säädetyistä tehtävistä
- kotoutumista edistävien palveluiden kaupunkitasoisesta ohjaamisesta ja koordinoinnista
- kunnan yleiseen toimialaan perustuvista muista työllisyyden ja kotoutumisen palveluista, jotka vahvistavat kaupungin elinvoimaisuutta
- kaupungin monikanavaisista ja saavutettavista neuvonta-, ohjaus- ja asiointipalveluista
- julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetussa laissa asiakaspalvelulle säädetyistä tehtävistä
- kaupunkitasoisen asiakaspalvelun kehittämisestä sekä kaupunkitasoisista asiakaspalvelujärjestelmästä, puhelinliittymistä sekä valmiusliittymistä
- kaupungin puhelinpalveluiden järjestämisestä ja koordinoinnista häiriö- ja poikkeusoloissa ja
- kaupungin työllisyyspalveluiden, kotoutumispalveluiden, kuntalaisen sähköisen asioinnin tuen sekä neuvonta- ja asiointipalveluiden strategisesta suunnittelusta, kehittämisestä ja toteutuksesta.

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättää, jollei muualla ole toisin määrätty

1. työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa sekä muissa laeissa työvoimaviranomaiselle säädetyistä tehtävistä, joissa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle,
2. kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa kunnalle säädetyistä tehtävistä, joissa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle,
3. laillisuusvalvontaviranomaiselle annettavan selvityksen ja lausunnon antamisesta palvelualueesta, palveluyksiköstä tai sen palveluksessa olevasta henkilöstä tehdystä kantelusta
4. työllistämistukien ja kesätyösetelien myöntämisestä elinvoima- ja työllisyysjaoston määrittelemien ehtojen ja linjausten mukaisesti ja

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialalla

5. palvelualueen tehtäväalaan kuuluvien kaupunkitasoisten ja palvelualueen omaa toimintaa koskevien ohjeiden antamisesta.

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

1 § Kaupunkiympäristön toimialan tehtävät

Kaupunkiympäristön toimialaa johtaa kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa:

- kaupunkiympäristölautakunnalle ja lupajaostolle sekä kaupunkitilalautakunnalle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- kestävän kaupunkikehityksen edistämisestä
- kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta, sekä rakennusvalvonnasta
- julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta
- liikennesuunnittelusta ja pysäköinninvalvonnasta
- ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta
- maanhankinnasta ja -luovutuksesta
- kaupungin toimitiloista

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupungin edustajat toimialan tehtäväalueeseen liittyviin toimituksiin, tilaisuuksiin ja kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava sekä tarvittaessa menettelyohjeiden antamisesta,
2. toimialan tekemien työsuorituksia koskevien sopimusten hyväksymisestä,
3. irtaimen omaisuuden myynnistä,
4. asuntojen hankkimisesta vuokra-asunnoiksi ja kaupungin palvelussuhdeasunnoiksi sekä niiden hallinnasta ja hoidosta,
5. toimialan hallinnassa olevien palvelussuhdeasuntojen vuokraperusteiden vahvistamisesta,
6. yli 1 000 000 euroa ja enintään 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä.

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan päätösvallasta määrätään lisäksi 2 luvun 8 §:ssä.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

3 § Kaupunkiympäristön toimialan palvelualueet ~~ja yhteiset palvelut~~

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvat katujen ja puistojen, kaupunkirakenteen ja ympäristön sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet~~.~~ Lisäksi toimialalla voi olla apulaiskaupunginjohtajan alaisia palveluyksiköitä ja tiimejä.

~~Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.~~

~~Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista, viestintä- ja vuorovaikutuspalveluista, toimialan kehittämiseen liittyvistä tehtävistä, toimialan tieto- ja viestintäratkaisujen kehittämisestä ja koordinoinnista sekä kaupunkiympäristölautakunnan ja sen lupajaoston sekä kaupunkitilalautakunnan toiminnan koordinoinnista.~~

~~Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.~~

Katujen ja puistojen sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet kuuluvat kaupunkitilalautakunnan alaisuuteen.

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualue sekä ~~toimialan yhteiset palvelut~~ apulaiskaupunginjohtajan alaisuuteen kuuluvat palveluyksiköt ja tiimit kuuluvat kaupunkiympäristölautakunnan alaisuuteen.

4 § Kaupunkiympäristön toimialan yhteisten palveluiden päällikön toimivalta

Kaupunkiympäristön toimialan yhteisten palveluiden päällikkö tai hänen määräämänsä toimii kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisena.

5 § Katujen ja puistojen palvelualueen tehtävät ja kaupungininsinöörin päätösvalta

Katujen ja puistojen palvelualue vastaa kaupungininsinöörin johdolla:

- liikennejärjestelmien, julkisen kaupunkitilan ja kaupungin omistaman luonnonympäristön kehittämisestä, toteuttamisesta sekä infraomaisuuden hallinnasta

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

- katusuunnitelmaehdotusten ja alueidenkäyttölain mukaisten yleisten alueiden suunnitelmaehdotusten valmistelusta
- kokonaisvaltaisesta liikennesuunnittelusta sekä joukkoliikenneasioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän asioiden valmistelusta tehtäväalueensa osalta
- kaupungin keskitetyistä ajoneuvo- ja varikkotoiminnoista
- vaalien keskitetyn ulkomainonnan järjestelyistä kaupungin alueella
- julkisen kaupunkitilan teknisten järjestelmien toimintavarmuudesta ja turvallisuudesta
- kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän asioiden valmistelusta tehtäväalueensa osalta
- ylijäämämaiden vastaanottotoiminnasta
- liikkumisen ohjauksesta

Kaupungininsinööri tai hänen määräämänsä päättää:

1. kiinteistönmuodostamisesta annetun lain 2 §:n mukaisten yleisten alueiden lohkomiseksi katualueeksi koskevien hakemusten tekemisestä,
2. katualueen tai sen osan ottamisesta kaupungin haltuun sekä tällaisella katualueella olevien rakennusten, puiden, istutusten ja laitteiden korvaamisesta,
3. alueidenkäyttölaissa tarkoitettujen kadunpitopäätösten ja kadunpidon lopettamispäätösten tekemisestä,
4. hyväksyä katusuunnitelmat sekä alueidenkäyttölain mukaiset muut yleisten alueiden suunnitelmat, joiden kustannusarvio on alle 1 milj. euroa (alv 0 %) ja joista ei ole tehty muistutuksia suunnitelmien nähtävillä oloaikana sekä muut palvelualueelle kuuluvat suunnitelmat,
5. julkisen kaupunkitilan käyttöluvista,
6. yhdyskuntaa ja kiinteistöä palvelevien laitteiden ja rakennelmien sijoittamisesta julkiseen kaupunkitilaan,
7. kaupungin laitteista ja julkiselta kaupunkitilalta myytävää ilmoitus-, mainos- tai vastaavaa tilaa koskevista myyntisopimuksista,
8. maa-aineksen ja puutavaran myymisestä ja muutoin käyttöön luovuttamisesta,
9. yksityistiekunnille jaettavista luontais-, perusparannus- ja valaistusavustuksista,
10. maanomistajan luvan myöntämisestä pääsytien rakentamista ja pysyttämistä varten katualueella, ja
11. kaupungin vesihuollon toiminta-alueesta ja huleveden viemäröintialueesta,
12. hulevesiä koskevien erityisten säännösten valvonnasta lukuun ottamatta hallintopakon ja oikaisuvaatimuksen määräämistä,

13. toimintaan liittyvien yleissuunnitelmien, joiden kustannusarvio on enintään 1 000 000 euroa (alv 0%) hyväksymisestä,
14. tieliikennelain 4 luvun mukaisista liikenteenohjauslaitteita koskevista toimista ja
15. tieliikennelain 190 a §:n mukaisten pysäköintitunnusten myöntämisestä ja peruuttamisesta kaupunkitilalautakunnan hyväksymien linjausten mukaisesti ja
16. liikennepalvelulain 2 a luvun mukaisten mikroliikennelupien myöntämisestä ja peruuttamisesta kaupunkitilalautakunnan hyväksymien lupaehtojen mukaisesti ja
17. vahvistetun taksan mukaisista kiinteistöiltä perittävistä hulevesimaksuista, maksuista tehtävistä muistutuksista, maksun alentamisesta tai korottamisesta, maksun suorittamisen lykkäämisestä ja maksun palauttamisesta.

Kaupungininsinööri toimii pelastuslain 111 a §:n tarkoittamana öljyvahinkojen jälkitorjunnasta vastaavana kunnan viranomaisena.

6 § Kunnallisen pysäköinninvalvojan päätösvalta

Kunnallinen pysäköinninvalvoja tai hänen määräämänsä päättää ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain mukaisista ajoneuvojen siirroista ja kaupungin omistukseen siirtyneiden ajoneuvojen myynnistä.

7 § Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tehtävät ja kaupunkisuunnittelujohtajan päätösvalta

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualue vastaa kaupunkisuunnittelujohtajan johdolla:

- maankäytön strategian kehittämiseen ja toteuttamiseen osallistumisesta
- yleiskaavojen, asemakaavojen ja muiden maankäytön suunnitelmien laatimisesta
- kaavojen hallinnollisesta käsittelystä ja seurannasta
- poikkeamislupa-asioiden valmistelusta
- kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle määrättyjen tehtävien valmistelusta, täytäntöönpanosta ja neuvonnasta
- rakennusvalvonnan myöntämien lupien valvonnasta
- kunnan viranomaiselle kuuluvista ympäristön- ja luonnonsuojelun, vesilain, vesihuoltolain, jätelain, maa-aineslain, elintarvike- ja terveydensuojeluvalvonnan, eläinlääkintähuollon, tupakkalain valvonnan ja nikotiinivalmisteiden myynnin valvontaan liittyvistä tehtävistä

- palvelualueelle määrättyjen maisematyölupa-asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta

Kaupunkisuunnittelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää

1. sijoittamisen edellytysten (RakL 46 §) ratkaisemisesta alueidenkäyttölain tarkoittamalla suunnittelutarvealueella (AKL 16 §) erillisenä päätöksenä, kun kysymys ei ole yleiskaavasta, hyväksytystä kaavaehdotuksesta tai hyväksytystä kaavaluonnoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta ja
2. ~~asemakaavaehdotusten nähtäville asettamisesta, kun kaupunkiympäristölautakunnalla on toimivalta hyväksyä kaavamuutos~~ vaikutuksiltaan merkittävää vähäisemmän asemakaavaehdotuksen tai asemakaavan muutosehdotuksen nähtäville asettamisesta.

8 § Rakennusvalvontapäällikön tehtävät ja päätösvalta

Rakennusvalvontapäällikkö tai hänen määräämänsä toimii rakentamislain 103 §:n tarkoittamana rakennustarkastajana.

Rakennusvalvontapäällikön tai hänen määräämänsä päättää:

1. rakentamislain 42–43 §:ssä tarkoitetuista rakentamisluvista, milloin
   a) lupa käsittää kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n uudisrakennuksen tai laajennuksen rakentamisen,
   b) lupa käsittää korjaus- ja muutostyön tekemisen,
   c) lupa käsittää rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen olennaisen muutoksen, tai
   d) lupa käsittää muun kuin kaupunkikuvallisesti merkittävän pysäköintilaitoksen
   e) lupa käsittää lupakynnyksen ylittävän valaistun mainoslaitteen rakentamisen,
   f) lupa käsittää energiakaivon rakentamisen, tai
   g) lupa käsittää lupakynnyksen ylittävän yleisörakennelman rakentamisen.

2. rakentamislain 56 §:ssä tarkoitetuista rakennuksen purkamisluvista, milloin rakennus on kerrosalaltaan enintään 2000 m²:ä ja rakennusta ei ole voimassa olevassa asemakaavassa tai rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain mukaisella suojelupäätöksellä suojeltu,
3. rakentamislain 53 §:ssä tarkoitetuista maisematyöluvista asemakaava-alueilla sekä rakentamiseen liittyvistä maisematyöluvista näiden alueiden ulkopuolella,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

4. rakentamislain 10 §:ssä tarkoitetuista väliaikaisista rakentamisluvista, milloin kyseessä on kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n suuruinen väliaikainen uudisrakennus,
5. luvan voimassaolon jatkamisesta rakennustyön aloittamiseksi ja loppuun saattamiseksi sekä aloittamisoikeudesta,
6. suunnittelijan kelpoisuudesta,
7. rakennustyön vastaavien työnjohtajien ja erityisalojen vastaavien työnjohtajien kelpoisuuden toteamisesta sekä vapautuksen myöntämisestä työnjohtajan tehtävistä,
8. rakennustyön aikaisesta valvonnasta,
9. kiinteistön tarkastuksesta ja tutkimuksesta ja rakennustyön keskeyttämisestä,
10. rakennuksen kunnossapitoa koskevasta määräyksestä, rakennuksen määräämisestä käyttökieltoon ja määräyksestä keskeneräisen rakennustyön loppuunsaattamiseksi,
11. kokoontumistilasta ja rakennusvalvonnan edustajasta kokoontumishuoneistojen ja niihin verrattavien tilojen katselmuksissa sekä viranhaltijasta, jonka tehtävänä on antaa lausunto kokoontumiseen käytettävien tilapäisten katsomoiden, telttojen ja muiden rakenteiden henkilöturvallisuudesta,
12. muista sellaisista rakentamislaissa tai maankäyttö- ja rakennusasetuksessa tarkoitetuista luvista, joiden osalta toisin ei ole määrätty,
13. rakennusjärjestyksessä mainituista rakennusvalvontaviranomaisen luvista ja suostumuksista,
14. vahvistetun taksan mukaisista rakennustyön valvonnasta perittävistä maksuista, maksun suorittamisesta vapauttamisesta, maksun suorittamisen lykkäämisestä ja maksun palauttamisesta lukuun ottamatta mittaus- ja geopalveluiden toimenpiteistä perittävistä maksuista ja
15. kaupungin puhevallan käyttämisestä rakennusvalvontaa koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli hän yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston päätökseen ja
16. vähäisen poikkeamisen myöntämisestä rakentamisluvan tai loppukatselmuksen yhteydessä (RakL 59 §).

9 § Ympäristöpalveluiden päällikön tehtävät ja päätösvalta

Ympäristöpalveluiden päällikkö huolehtii kunnan tehtäväksi säädetystä ympäristönsuojelulain 143 §:n mukaisesta paikallisten olojen edellyttämästä tarpeellisesta ympäristön tilan seurannasta ja seurantatietojen julkaisemisesta.

Ympäristöpalveluiden päällikkö tai hänen määräämänsä päättää muista kuin rakentamiseen liittyvistä maisematyöluvista asemakaava-alueiden ulkopuolella.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

10 § 1. kaupungineläinlääkärin tehtävät ja päätösvalta

1. kaupungineläinlääkäri tai hänen määräämänsä päättää:

1. tupakkalain 44 §:n mukaisista tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyyntiluvista ja niiden peruuttamisesta,
2. tupakkalain 79 §:n mukaisista asuntoyhteisöiden tupakointikielloista ja niiden peruuttamisesta,
3. tupakkalain 96 §:n mukaisesta tupakkalain ja sen nojalla annettujen säännösten vastaisen toiminnan kieltämisestä tai toiminnan korjaamisen määräämisestä ilman uhkasakkoa tai teettämisuhkaa,
4. lääkelain 54 a § ja 54 c § mukaisista nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvista, toimintakielloista ja myyntiluvan peruuttamisesta,
5. kaupungineläinlääkäreiden keskinäisestä tehtävänjaosta.

11 § Rakennuslakimiehen päätösvalta

Rakennuslakimies tai hänen määräämänsä toimii rakentamislain 128–130 ja 133 – 137 §:ien tarkoittamana kunnan rakennusvalvontaviranomaisena.

12 § Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen tehtävät ja kiinteistöjohtajan päätösvalta

Kiinteistöjen ja tilojen palvelualue vastaa kiinteistöjohtajan johdolla:

- kaupungin maa- ja asuntopolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta
- kaupungin elinkeinopolitiikan toteuttamisesta kaupungin tilojen ja maankäytön toimenpitein
- kaupungin kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista sekä kaupunkikonsernin palvelutilojen kokonaisuuden koordinoinnista
- työpaikka- ja asuntoalueiden toteutumisen edistämisestä
- kaupungin yleisten asumisolojen kehittämisestä yhteistyössä muiden palvelualueiden ja toimialojen kanssa
- kaupungille kuuluvien asumisasioiden valmistelusta, rahoituksesta, neuvonnasta ja täytäntöönpanosta
- laissa määrätyistä kiinteistöinsinöörin tehtävistä

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

- kaupungin omistamien tonttien esirakentamisesta ja ylijäämämaiden vastaanotosta
- investointisuunnittelusta, kiinteistö- ja hankekehityksestä, toimitilahankkeiden valmistelusta, suunnittelusta ja rakennuttamisesta ja rakentamisen valvonnasta
- palvelutilojen ja kiinteistöjen ohjausjärjestelmien toimintavarmuudesta ja turvallisuudesta
- kaupunkiympäristön tulevaisuushankkeista

Kiinteistöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä,
2. maanvuokrasuhteen päättämisestä, kun vuokralainen on sitä pyytänyt,
3. maanvuokrasopimuksessa määrätyn vuokra-ajan pidentämisen hyväksymisestä, jos alue edelleen annetaan vuokralle, ja vuokrasuhteen jatkamisaika ja muut jatkamisen ehdot on vuokrasopimuksessa määrätty,
4. maanvuokraoikeuksien siirtojen hyväksymisestä,
5. maanomistajana rajanaapurin suostumuksen antamisesta tai mielipiteen ilmoittamisesta naapurikiinteistöllä suoritettavasta toimenpiteestä,
6. asemakaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten, laitteiden, kasvillisuuden, osuuksien tai oikeuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta, korvaamisesta ja lunastamisesta ja katualuekorvauksen maksamisesta, kun kauppahinta, tai oleva arvioitu korvaus on enintään 5400 000 euroa,
7. Vantaan kaupungissa asemakaavoitetulla alueella sijaitsevan kiinteän omaisuuden sekä rakennusten ja niiden tarvitsemien maa-alueiden myymisestä, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun yksittäisen tontin tai muun kohteen kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailussa alin hyväksyttävä luovutushinta on enintään 5400 000 euroa,
8. alueiden tilapäiskäyttöön luovuttamisesta, kun vuokra- tai käyttöaika on enintään 5 vuotta,
9. kiinteän omaisuuden ja rakennusten ostamisesta, kun kauppahinta on enintään 5400 000 euroa,
10. palvelualueensa hallintaan hankittavien osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja merkitsemisestä sekä palvelualueen hallinnassa olevien osakkeiden ja osuuksien myymisestä ja vaihtamisesta 5400 000 euroon saakka (alv 0 %),
11. maanomistajana johtojen, laitteiden, rakennelmien, rakenteiden ja laitosten sijoittamisesta maa- ja vesialueille julkisia kaupunkitiloja lukuun ottamatta,
12. kiinteistörasitteita, rakennusrasitteita, yhteisjärjestelyjä, kiinteistön hallinnan jakamista ja vastaavia järjestelyjä koskevien sopimusten hyväksymisestä,

13. kiinteistönmuodostamislaissa mainittujen kaupungin suostumusten antamisesta sekä tonttijakojen ja kiinteistötoimitusten hakemisesta,
14. lainsäädännössä ja valtionviranomaisten päätöksillä kunnan ratkaistavaksi säädetyistä ja määrätyistä asuntoasioista,
15. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kiinteistöjohtajalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta ja
16. pidennyksen myöntämisestä kiinteistöjen ja muiden alueiden myynti- ja vuokraehtojen mukaisen rakennusvelvollisuuden täyttämiseen, kun myönnettävä pidennyt on enintään yksi vuosi,
17. alle 1 milj. euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden ja alle 500 m2:n vuokratilojen tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä,
18. perusparannustöiden ja uudisrakennusten luonnospiirustusten (kustannusarvioineen) hyväksymisestä,
19. uudisrakennus- ja perusparannushankkeiden rahoitussuunnitelmien hyväksymisestä,
20. rakennusaikataulujen hyväksymisestä,
21. toimitilojen luovuttamisesta eri toimialojen käyttöön,
22. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevista palvelussuhdeasunnoista perittävistä vuokrista,
23. asukkaista johtamansa palvelualueen hallinnassa oleviin asuntoihin,
24. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien ja hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetilojen vuokralle ottamisesta ja antamisesta, kun toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen arvo on 48 kuukauden ajanjaksolla enintään 600 000 euroa (alv 0%) tai määräaikaisen vuokrasopimuksen yhteenlaskettu arvo on enintään 600 000 euroa (alv 0 %) ja määräaikainen vuokrasopimus laaditaan enintään 10 vuoden ajaksi
25. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien tai hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetiloja koskevan voimassa olevan vuokrasopimuksen pidentämistä enintään yhdellä vuodella
26. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien tai hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetiloja koskevasta lyhytaikaisesta käyttöoikeuden myöntämisestä (enintään 14 vrk)
27. kaupungin rakennuksista vuokrattavaa ilmoitus-, mainos-, tai vastaavaa tilaa koskevista vuokrasopimuksista
28. rakennuksen omistajana käytöstä poistetun rakennuksen purkamisesta, kun rakennuksen tasearvo on enintään 5400 000 euroa.

13 § Kaupungingeodeetin päätösvalta

Kaupungingeodeetti tai hänen määräämänsä toimii:

1. kiinteistörekisterilain 5 §:n tarkoittamana kiinteistörekisterin pitäjänä,
2. rakentamislain tarkoittamana rakennuksen paikan ja korkeusaseman merkitsemisestä huolehtivana kunnan viranomaisena,
3. rakentamislain tarkoittamana sijaintikatselmuksen toimittavana viranhaltijana, ja
4. alueidenkäyttölain tarkoittamana kaavoitusmittausta valvovana kunnan viranhaltijana.

Kaupungingeodeetti tai hänen määräämänsä päättää:

1. erillisten tonttijakoehdotusten asettamisesta julkisesti nähtäville,
2. erillisten tonttijakojen hyväksymisestä,
3. kiinteistöjen osoitenumeroiden vahvistamisesta, ja
4. lausunnon antamisesta veroviranomaiselle kiinteistöveroasioissa.

7 luku – Toimielinten kokoonpano

1 § Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuustossa on 67 valtuutettua.

2 § Kaupunginhallitus ja sen jaostot

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginhallitukseen kahden vuoden toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajiksi sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien tulee olla valtuutettuja.

Kaupunginhallituksessa on konsernijaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee konsernijaostoon kaupunginhallituksen jäsenistä tai varajäsenistä kaupunginhallituksen toimikautta vastaavaksi toimikaudeksi vähintään seitsemän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajiksi, sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Kaupunginhallituksessa on elinvoima- ja työllisyysjaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee elinvoima- ja työllisyysjaostoon valtuutetuista tai kunkin valtuustoryhmän varalletulojärjestyksessä ensimmäisistä tai toisista varavaltuutetuista tai kaupunginhallituksen jäsenistä kaupunginhallituksen toimikautta vastaavaksi toimikaudeksi vähintään seitsemän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajiksi sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Jaoston puheenjohtajan tulee olla kaupunginhallituksen jäsen tai varajäsen.

3 § Tarkastuslautakunta

Kaupunginvaltuusto valitsee tarkastuslautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi vähintään kolme jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi, sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Muiden lautakunnan jäsenten tulee olla valtuutettuja tai kunkin valtuustoryhmän varalletulojärjestyksessä ensimmäisiä tai toisia varavaltuutettuja.

Lautakunta voi arviointityötään suorittaessaan jakaantua työryhmiin. Työryhmät raportoivat toiminnastaan lautakunnalle.

4 § Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunkitilalautakunta, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakuntaan, kaupunkitilalautakuntaan, kasvatuksen ja oppimisen lautakuntaan ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan varsinaisista jäsenistä vähintään 40 prosenttia tulee olla valtuutettuja tai kunkin valtuustoryhmän varalletulojärjestyksessä ensimmäisiä tai toisia varavaltuutettuja.

Kaupunginvaltuusto nimeää lautakunnan jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnassa vähintään yhden jäsenen ja varajäsenen tulee olla ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

5 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto

Kaupunkiympäristölautakunnassa on lupajaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä vähintään viisi jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä lupajaostoon. Valtuusto nimeää jaoston jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen ja yksilöasioiden jaostot

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa on ruotsinkielinen jaosto. Jaostossa on vähintään viisi kaupunginvaltuuston toimikaudekseen valitsemaa jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Jaoston jäsenet ja varajäsenet on valittava ruotsinkieliseen kieliryhmään kuuluvista henkilöistä. Valitsemistaan jäsenistä kaupunginvaltuusto nimeää jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa on yksilöasioiden jaosto, johon kaupunginvaltuusto valitsee kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä vähintään viisi jäsentä ja jokaiselle henkilökohtaisen varajäsenen. Valitsemistaan jäsenistä valtuusto nimeää jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jaosto kokoontuu tarvittaessa puheenjohtajan kutsusta.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

7 luku – Toimielinten kokoonpano

7 § Vaalitoimielimet

Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa.

Kaupunginvaltuusto valitsee keskusvaalilautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi viisi jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi, sekä vähintään yhtä monta varajäsentä.

8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta

1 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa ja kehittämistä kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti.

Kaupunginhallitus voi asettaa toimikunnan, jonka tavoitteet ja tehtävät kaupunginhallitus määrittelee.

Kaupunginhallitus vastaa:

- kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta
- kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti kaupungin hallinnon kehittämisestä, henkilöstöasioista, taloudesta, työllisyydestä, edunvalvonnasta, kaavoitus- ja maapolitiikasta, elinvoimasta, asuntoasioista, joukkoliikenneasioista ja hankinnoista ja
- sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä
- ~~siitä että kaupunki täyttää tietosuojalainsäädännön mukaiset velvoitteet~~

Kaupunginhallituksen tehtävistä ja päätösvallasta määrätään lisäksi tämän luvun lisäksi useissa muissa hallintosäännön luvuissa.

Kaupunginhallitus päättää:

Hallinto, talous ja henkilöstö

1. hyvään johtamis- ja hallintotapaan liittyvistä periaatteista ja menettelytavoista,
2. kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille,
3. kaupungin puhevallan käyttämisestä kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, konsernijaoston, elinvoima- ja työllisyysjaoston sekä ~~kaupunki~~konserni hallinnon ~~ja elinvoiman~~ toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa tärkeimmissä muutoksenhakuasioissa, mikäli kaupunginhallitus yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupungin viranomaisen tekemään päätökseen,
4. kaupungin tietoturva- ja tietosuojapolitiikasta sekä tiedonhallintaan liittyvien tehtävien vastuiden määrittelystä,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta

5. esittää kaupunginvaltuustolle tiedoksi kunkin vuoden maaliskuun loppuun mennessä luettelon kuntalaisten edellisenä vuonna tekemistä aloitteista,
6. kaupunginhallituksen tarverahojen käytöstä ja tarverahojen käytöstä päättämään oikeutetuista,
7. valmiussuunnitelman hyväksymisestä,
8. koko kaupunkia koskevista sopimuksista,
9. kaupunginjohtajan sijaisista ja apulaiskaupunginjohtajien sijaisista,
10. kiinteistörahastosta annettavista lainoista,
11. vakuutena olevien kiinnitysten etuoikeusjärjestyksen muuttamisesta,
12. säätiön perustamisesta ja jäsenyydestä, yksityisoikeudellisen yhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä osakkeiden ja osuuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja merkitsemisestä, kun kyseessä ei ole kaupungin tytäryhteisö eikä osakkeiden tai osuuksien merkintä, ostaminen tai vaihtaminen tuo kaupungille määräysvaltaa yhteisössä,
13. konsernijaoston esityksestä tytäryhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä tytäryhteisöjen osakkeiden ja osuuksien myymisestä, vaihtamisesta, merkitsemisestä tai ostamisesta sekä yhteisön osakkeiden tai osuuksien ostamisesta siten, että kaupunki saa määräysvallan yhteisössä, pois lukien konserniohjeessa määriteltyjen merkittävien konserniyhtiöiden myynti, purkaminen tai roolin muutos. Merkittävien konserniyhtiöiden osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla,
14. oman pääoman ehtoisen rahoituksen antamisesta, pääomalainojen myöntämisestä sekä muun näihin rinnastuvan rahoituksen myöntämisestä,
15. yhdistysten jäsenyyksistä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on yli 1000 euroa,
16. kaupungin omaisuuden lahjoittamisesta, ellei toisin ole määrätty,
17. merkittävien edustustilaisuuksien järjestämisestä,
18. valtuustoryhmien toiminnan tukemisen periaatteista,
19. koko kaupunkia koskevan palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle, ja
20. kaupungin henkilöstöpolitiikasta.

Kaupunkiympäristö

21. kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yhdistettyjen tarveselvitys-hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannushankkeiden tarveselvityksiä tai yhdistettyjä teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitys-hankesuunnitelmia,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta

22. useampaa kuin yhtä toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) ja kustannusarvioiden hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannusten tai alle 1 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden hankesuunnitelmia,
23. kiinteän omaisuuden ostamisesta, kun kauppahinta on yli 2 000 000 euroa ja enintään 3 000 000 euroa,
24. kaupungin etuosto-oikeuden käyttämisestä sekä kiinteistön ostamisesta pakkohuutokaupassa kauppahinnan suuruudesta riippumatta,
25. etuostolain mukaisen etukäteisilmoituksen antamisesta,
26. kaupungin palvelukäytöstä vapautuvan kiinteistöomaisuuden jatkokehittämisen periaatteista,
27. maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista, maankäyttö- ja kaavoitussopimuksiin liittyvistä kiinteistöluovutuksista sekä alueidenkäyttölain mukaisista kehittämiskorvauksista,
28. esittää kaupunginvaltuustolle lunastuslupien hakemista,
29. rakennuskiellon antamisesta alueelle, jolla asemakaavan laatiminen taikka asemakaavan tai tonttijaon muuttaminen on vireillä,
30. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunginhallituksella on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta,
31. maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti asunto- ja erityispalvelutonttien yleisistä tontinluovutusperiaatteista ja -ehdoista,
32. vahinkorahastosta maksettavista korvauksista, kun korvaus on yli 30 000 euroa (alv 0 %) ja
33. asemakaavan ajantasaisuuden arvioinnista.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle. Tämän momentin mukaista toimivaltaa ei voi siirtää edelleen.

2 § Kaupunginhallituksen iltakoulu

Kaupunginhallituksen iltakoulussa esitellään ja käsitellään kaupungin hallinnon ja toimintojen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja -ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolla, valtuustoryhmien puheenjohtajilla sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajan kutsusta kunkin käsiteltävän asian osalta asianomaisen lautakunnan puheenjohtajalla.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta

3 § Selonteko

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja voi pyytää kaupunginhallitukselle selonteon kaupungin toimialaan kuuluvassa asiassa. Puheenjohtajan tulee ilmoittaa pyytämästään selonteosta kaupunginhallitukselle. Selonteon antaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä apulaiskaupunginjohtaja. Selonteko tulee antaa seuraavassa aikaisintaan viikon kuluttua sen pyytämisestä pidettävässä kaupunginhallituksen kokouksessa tai kaupunginhallituksen iltakoulussa. Kaupunginhallitus merkitsee selonteon tiedoksi ja voi tässä yhteydessä antaa asiaa koskevia valmisteluohjeita.

4 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta

Konsernijaosto vastaa konsernihallinnon järjestämisestä yhdessä kaupunginhallituksen kanssa kaupunginvaltuuston hyväksymässä kaupungin omistajapolitiikassa sekä muissa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen antamissa ohjeissa ja määräyksissä tarkoitetulla tavalla.

Lisäksi konsernijaosto yhdessä kaupunginhallituksen kanssa vastaa kaupungin henkilöstö-, hallinto- ja talousasioista oman toimivaltansa rajoissa.

Konsernijaosto päättää:

1. kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian ja omistajapoliittisten linjausten mukaisesti kaupungin omistajapolitiikan sekä omistajaohjauksen valmistelusta ja toteuttamisesta,
2. kaupungin henkilöstöpolitiikan valmistelusta ja sen seurannasta,
3. osakassopimusten solmimisesta,
4. jäsenten ja tilintarkastajien nimeämisestä kuntayhtymien, yksityisoikeudellisiin yhteisöjen ja muiden oikeushenkilöiden johtaviin toimielimiin, kun kaupungilla on siihen oikeus, ellei toisin ole määrätty,
5. edustajien nimeämisestä ja menettelyohjeiden antamisesta kuntayhtymien, yhteisöjen ja muiden oikeushenkilöiden yhtiökokouksiin ja muihin kokouksiin, toimituksiin ja tilaisuuksiin, joissa kaupungin etua on valvottava, ellei toisin ole määrätty, samoin kuin osakkeenomistajalle tai muulle omistajalle kuuluvan päätösvallan käyttämisestä, kun päätös tehdään yhtiökokousta tai muuta kokousta pitämättä,
6. menettelyohjeiden antamisesta konserniyhtiöille,
7. lausuntojen antamisesta kuntayhtymien talous- ja toimintasuunnitelmista samoin kuin muidenkin ulkopuolisille annettavien lausumien antamisesta tehtäväalueellaan,

8. esitysten tekemisestä kaupunginhallitukselle konserniyhteisöille ja -säätiöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista,
9. kaupungin ennakkosuostumusten antamisesta yhteisöille kaupungin omistajapolitiikan mukaisesti,
10. kaupungin tytäryhteisöjen yhteisökohtaisista omistajapoliittisista linjauksista, pois lukien konserniohjeessa määritellyt merkittävät konserniyhteisöt. Näiden konserniyhteisöjen osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla,
11. paikallisista virka- ja työehtosopimuksista, kun paikallinen sopimus koskee koko henkilöstöä tai merkittävää osaa henkilöstöstä,
12.
13. ~~13.~~ konserni hallinnon ~~ja elinvoiman~~ toimialan asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista,
14. kaupungille tulevista maksuista, ellei ole toisin määrätty,
15. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta, hallinnasta ja hoitamisohjeista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo ylittää 200 000 euroa,
16. muutoksen hakemisesta valtionosuutta koskevaan päätökseen,
17. poistosuunnitelman hyväksymisestä,
18. sovinnon tai akordin tekemisestä, ellei muualla toisin määrätä,
19. lyhytaikaisen lainan antamisesta muille kuin kaupungin konserniin kuuluville yhtiöille,ja
20. muistakin tehtäväalueeseensa kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

5 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulu

Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulussa esitellään ja käsitellään konsernijaoston tehtäväalueen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja -ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajilla ja varapuheenjohtajilla.

6 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto vastaa omalla tehtäväalallaan

- kaupungin elinvoiman, kotoutumisen, työllisyyden ja yrittäjyyden edistämisestä;
- kaupungin kansainvälisen toiminnan, kaupunkimarkkinoinnin, matkailun ja tapahtumatuotannon edistämisestä;

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta

- korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyöstä:
- kaupungin strategisten hankkeiden ohjauksesta ja seurannasta;
- kaupungin strategisten kumppaneiden avustamisesta;
- yhteistyöstä ammatillisen koulutuksen ja maahanmuuttajakoulutuksen järjestäjien kanssa.

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto, jollei toisin erikseen säädetä tai määrätä

1. valmistelee kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle päätettäväksi elinvoima- ja elinkeinopolitiikan periaatteet, työllisyydenhoidon periaatteet sekä maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet sekä seuraa niiden toteuttamista;
2. päättää Vantaan omien työllistämisetuuksien rahallisesta arvosta ja myöntämisen kriteeristä
3. valmistelee kaupunginhallitukselle päätettäväksi maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet sekä seuraa niiden toteutumista;
4. valmistelee kaupunginhallitukselle päätettäväksi kansainvälisen toiminnan periaatteet sekä päättää kansainvälisen toiminnan keskeisimpien sopimusten hyväksymisestä;
5. päättää kaupunkimarkkinointia, matkailua ja tapahtumia koskevista periaatteista;
6. päättää suurtapahtumien hakua koskevista periaatteista sekä suurtapahtumien avustamisesta
7. päättää korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyön sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeisiin osallistumisen periaatteista ja keskeisimpien yhteistyösopimusten hyväksymisestä;
8. päättää strategisten kumppaneiden avustamisesta;
9. päättää avustusten myöntämisestä, ellei toisin ole määrätty,
10. päättää työpaikkatonttien ja niihin rinnastettavien rakennuspaikkojen myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, tontin käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 500 0002 000 000 euroa, ja
11. antaa omalla tehtäväalallaan kaupungilta pyydetyt lausunnot, .

7 § Elinvoima- ja työllisyysjaoston iltakoulu

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston iltakoulussa esitellään ja käsitellään elinvoima- ja työllisyysjaoston tehtäväalueen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja -ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajilla ja varapuheenjohtajilla.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta

8 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Kaupunginhallitus ja sen jaostot voivat siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

1 § Lautakuntien yleiset tehtävät ja päätösvalta

Lautakunnat huolehtivat kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti tehtäväalueensa toiminnan tuloksellisuudesta.

Lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille,
2. kaupungin puhevallan käyttämisestä tärkeimmissä hallintoa koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli lautakunta yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupungin viranomaisen päätökseen,
3. koko toimialaa koskevista sopimuksista,
4. toimialansa asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista,
5. palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle,
6. muistakin asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

Lautakuntien ja jaostojen tehtäväkohtaisesta päätösvallasta määrätään 2–16 §:issä.

2 § Kaupunkiympäristölautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkiympäristölautakunta vastaa:

- kaupunkirakenteen ja ympäristön kokonaisvaltaisesta kehittämisestä
- rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä
- kaavojen noudattamisen sekä osaltaan rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapidon ja hoidon valvonnasta
- kaupungin ympäristövastuullisuuden kehittämisestä
- yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty.

Kaupunkiympäristölautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. vaikutuksiltaan vähintään merkittävien asemakaavaehdotusten ja asemakaavan muutosehdotustensellaisten asemakaavan muutosten, joihin ei liity maankäyttö- tai kunnallistekniikan sopimuksia, nähtäville asettamisesta,

2. teiden nimien vahvistamisesta alueilla, joilla ei ole vahvistettua asemakaavaa sekä asemakaavaehdotuksessa olevien nimien käyttöönotosta jo rakennetuille teille,
3. kadun ja muun yleisen alueen nimien sekä kaupunginosan ja korttelin numeroiden muuttamisesta,
4. sijoittamisen edellytysten (RakL 46 §) ratkaisemisesta alueidenkäyttölain tarkoittamalla suunnittelutarvealueella (AKL 16 §) erillisenä päätöksenä, kun kysymys on yleiskaavasta tai hyväksytystä kaavaehdotuksesta tai hyväksytystä kaavaluonnoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta,
5. puhtaan siirtymän sijoittamisluvasta,
6. rakentamislain mukaisen poikkeamisen myöntämisestä, kun kyse ei ole rakentamisen olennaisista teknisistä vaatimuksista tai rakennusjärjestyksestä poikkeamisesta,
7. ~~vaikutuksiltaan merkittävää vähäisempien asemakaavojen ja asemakaavan muutosten hyväksymisestä~~asemakaavan muutosten hyväksymisestä, joilla ei
~~[8.] muuteta rakennuskorttelin pääasiallista käyttötarkoitusta,~~
~~[9.] muuteta torin, katuaukion, virkistys-, erityis- tai vesialueen käyttötarkoitusta vähäistä kaavan toteuttamista helpottavaa tarkistusta lukuun ottamatta,~~
~~[10.] nosteta rakennuksen suurinta sallittua kerroslukua enemmän kuin yhdellä kerroksella tai rakennuskorkeutta vastaavalla tavalla, taikka lisätä rakennusoikeutta asuinpientalojen korttelialueella siten, että tehokkuusluku nousee tehokkuuslukuun e=0,30 tai sen yli tai muilla alueilla siten, että rakennusoikeus nousee yli 10 %:lla tai yli 1000 km2:llä,~~
[11.] ~~muuteta maankäytön yleistä luonnetta, alueen yhtenäistä rakennustapaa tai vaaranneta ympäristölliseltä kannalta merkittävien arvojen säilymistä,~~
8.[12.] toimintaansa liittyvien suunnittelu- ja työohjelmien hyväksymisestä
9.[13.] kaavoitusaloitteiden hyväksymisestä ja
10.[14.] rakentamistapaohjeiden hyväksymisestä.

3 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston tehtävät ja päätösvalta

Lupajaosto toimii rakentamislain tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena, kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojelu-viranomaisena, ulkoilulain tarkoittamana kunnan leirintäalueviranomaisena, terveydensuojelu-lain tarkoittamana terveydensuojeluviranomaisena, elintarvikelain tarkoittamana valvontaviranomaisena, tupakkalain tarkoittamana kunnan valvontaviranomaisena, lääkelain nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin valvonnasta vastaavana kunnallisena viranomaisena ja kunnallisesta eläinlääkintähuollosta vastaavana viranomaisena.

Lupajaosto tehtäväalueellaan päättää:

1. rakentamislain 42–43 §:issä tarkoitetun rakentamisluvan sekä10 §:ssä tarkoitetun väliaikaisen rakennuksen rakentamisluvan myöntämisestä,
2. rakentamislupien myöntämisestä, kun lupa käsittää pelastuslain 71 §:n mukaisen lykkäyksen väestönsuojan toteuttamiseksi tai pelastuslain 75 §:n mukaisen vapautuksen väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta tai vapautuksen väestönsuojan rakentamista koskevista teknisistä vaatimuksista,
3. poikkeamisen myöntämisestä rakentamisen olennaisista teknisistä vaatimuksista tai rakennusjärjestyksestä,
4. rakentamislain 56 §:ssä tarkoitettujen rakennusten purkamislupien myöntämisestä,
5. pelastuslain 105 §:n mukaisesta uhkasakosta ja teettämisuhasta
6. yksityismaalla olevan luonnonmuistomerkin rauhoittamisesta ja rauhoituksen purkamisesta,
7. luonnonsuojelualuiden käytöstä ja hoidosta sekä lausuntojen antamisesta luonnonsuojelulain mukaisista hakemuksista sekä maastoliikenne- ja vesiliikennelaissa säädetyissä alueellisissa rajoitus- ja kieltoasioissa,
8. eläinsuojelulain edellyttämän löytöeläimien talteenoton järjestämisestä, ja
9. maksuista ja korvauksista vahvistetun taksan mukaan.

4 § Kaupunkitilalautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkitilalautakunta toimii alueiden käyttölain 13 a-luvun tarkoittamana kunnan monijäsenisenä toimielimenä ja viranomaisena, rakentamislain 142§:n 3 momentissa tarkoitettuna viranomaisena, eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 15 §:ssä tarkoitettuna viranomaisena ja postilaissa tarkoitettuna kunnan rakennusvalvontaviranomaisena ja valmiuslain 51 §:ssä tarkoitettuna asuntokannan sääntelyviranomaisena.

Kaupunkitilalautakunta vastaa:

- kaupungin toimitilajohtamisesta, toimitilastrategiasta sekä kaupungin eri toimialojen tarvitsemien riittävien ja asianmukaisten toimitilojen hankkimisesta, hallinnasta ja isännöintitehtävistä
- kaupungin rakennetun ja muun kaupunginhallituksen päättämän kiinteistöomaisuuden kehittämisestä, kunnossapidosta ja kiinteistönhoidosta
- toimitilojen hankevalmistelusta ja rakennuttamisesta
- liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä sekä julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta

- yhdyskuntateknisten rakentamis- ja ylläpitopalvelujen ja varikkotoimintojen tuottamisesta ja kaupungin varikkotoiminnasta
- kaupungin liikenneturvallisuustyöstä
- maanhankinnasta ja -luovutuksesta sekä alueiden rakentumista edistävien sopimusten ja muiden toimenpiteiden valmistelusta lukuun ottamatta kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston toimivaltaan kuuluvia asioita
- kaupungin rakentamattoman kiinteistöomaisuuden kehittämisestä
- kaupungille kuuluvien asuntoasioiden hoidosta
- yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty
-

Kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. toimintaan liittyvien yleissuunnitelmien hyväksymisestä, kun suunnitelmien kustannusarvo on yli 1 000 000 euroa (alv 0 %),
2. toimintaan liittyvien 1 000 000–3 000 000 euroa (alv 0%) maksavien hankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yli 1 000 000 euroa (alv 0%) maksavien hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta useampaa toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden tai teknisten perusparannushankkeiden hankesuunnitelmia,
3. yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä,
4. katusuunnitelmien sekä alueidenkäyttölain 90 §:n 4 momentissa tarkoitettujen muiden yleisten alueiden suunnitelmien, joiden kustannusarvio on yli 1 milj. euroa (alv 0 %) tai joista on tehty muistutuksia suunnitelmien nähtävillä oloaikana, hyväksymisestä,
5. toimintaan liittyvien suunnittelu- ja työohjelmien hyväksymisestä,
6. kunnallistekniikan, uudisrakentamisen ja perusparannusten investointiohjelmien valmistelusta ja esittämisestä kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi,
7. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen perimiä vuokria koskevista periaatteista, sekä maksujen, tuotteiden ja palvelujen hinnoista kaupunginvaltuuston hyväksymien hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti,
8. kaupungin ulkopuolelle tarjottavien palveluiden ja tuotteiden periaatteista ja hinnoitteluperusteista,
9. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien asuntojen vuokranmääräytymisperusteista,
10. toimi-, varasto- ja huonetilojen vuokralle ottamisesta ja –antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen arvo on

48 kuukauden ajanjaksolla yli 600 000 euroa (alv 0 %) tai määräaikaisen vuokrasopimuksen arvo on yli 600 000 euroa tai, määräaikainen vuokrasopimus laaditaan yli 10 vuoden ajaksi,

11. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien toimi-, varasto- ja huonetilojen voimassa olevan vuokrasopimuksen jatkamisesta, kun sopimusta jatketaan yli vuodella
12. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien toimi-, varasto- ja huonetilojen lyhytaikaisen käyttöoikeuden myöntämisestä, kun käyttöoikeus myönnetään yli 14 vuorokauden ajaksi,
13. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallintaan hankittavien osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja merkitsemisestä sekä sen hallinnassa olevien osakkeiden ja osuuksien myymisestä ja vaihtamisesta, kun kauppa- tai merkintähinta on yli 5400 000 euroa ja enintään 2 000 000 euroa,
14. kaupungin tiesuunnitelmia koskevien lausuntojen valmistelusta maantielain mukaisesti,
15. kaupungin liikennestrategiaa koskevien asioiden valmistelusta,
16. kaupungin lausuntojen valmistelusta Helsingin seudun liikennekuntayhtymän (HSL) talousarvioesityksistä sekä joukkoliikenteen linjasto- ja liikennöintisuunnitelmista,
17. kaupungin lausuntojen valmistelusta Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntayhtymän (KUVES) ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) toiminta- ja taloussuunnitelmaesityksistä,
18. kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelmista,
19. avustusten myöntämisestä, lukuun ottamatta yksityistiekunnille jaettavia luontais-, perusparannus- ja valaistusavustuksia,
20. rakentamislain säätämästä veden johtamisesta ja ojittamisesta asemakaava-alueella,
21. rakennuksen omistajana käytöstä poistetun rakennuksen purkamisesta, kun rakennuksen tasearvo on yli 5400 000 euroa,
22. asemakaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten, laitteiden, kasvillisuuden, osuuksien tai oikeuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta, korvaamisesta, lunastamisesta ja katualuekorvauksen maksamisesta, kun kauppahinta tai korvaus ylittää 5400 000 euroa,

~~23. asemakaava-alueella työpaikkatonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 ja enintään 2 000 000 euroa.~~

[24.] asemakaava-alueella asunto- ja erityispalvelutonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 5400 000 euroa,

24.[25.] muun Vantaan kaupungissa asemakaavoitetulla alueella sijaitsevan kiinteän omaisuuden ja rakennusten myymisestä sekä vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta, kun kauppahinta tai käypä markkina-arvo on yli 5400 000 euroa,

25.[26.] maa- ja vesialueiden vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun vuokra-aika on yli 5 vuotta,

26.[27.] kiinteän omaisuuden ja rakennusten ostamisesta, kun kauppahinta on yli 5-400 000 euroa ja enintään 2 000 000 euroa,

27.[28.] kiinteistön ja muun alueen luovutuskirjassa tai vuokrasopimuksessa määrätyn sopimussakon suuruudesta ja perimisestä,

28.[29.] pidennyksen myöntämisestä kiinteistöjen ja muiden alueiden myynti- ja vuokraehtojen mukaisen rakentamisvelvollisuuden täyttämiseen, kun myönnettävä pidennys on yli vuoden,

29.[30.] kiinteistörahastosta myönnettävien avustusten perusteiden vahvistamisesta,

30.[31.] valtion tukemaan asuntotuotantoon liittyvää asukasvalintaa koskevista ohjeista,

31.[32.] lunastamisesta silloin, kun lunastaminen ei edellytä lunastuslupaa eikä kyse ole kiinteistöjohtajan päätösvaltaan kuuluvasta asiasta,

32.[33.] kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunkitilalautakunnalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta,

33.[34.] liikennepalvelulain 2 a luvun mukaisen mikroliikenneluvan lupaehdoista sekä luvasta perittävästä maksusta ja

34.[35.] tieliikennelain §90 a §:n mukaisen pysäköintitunnuksen ehdoista ja siitä perittävästä maksusta.

5 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta vastaa:

- kasvatuksen ja oppimisen toimialan kehittämisestä ja palveluiden tuloksellisesta järjestämisestä siten, että asukkaille ja käyttäjille varataan mahdollisuus osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen
- palveluiden vaikuttavuuden seurannasta ja arvioinnista
- varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen, perusopetuksen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. ammatillisen koulutuksen monijäsenisestä toimielimestä, joka päättää ammatillisen koulutuksen opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta,

oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen määräaikaisesta erottamisesta, muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan yli kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta sekä opiskelusta pidättämisestä, sekä toimielimen jäsenten nimeämisestä ja toimielimen puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta,

2. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaaksiottoalueista sekä ensimmäisten ja seitsemänsien vuosiluokkien enimmäisoppilasmääristä,
3. koulutyön aloittamisajankohdasta ja lukuvuoden vapaapäivistä peruskoulussa, lukuvuoden työpäivien määrästä, opetuksen aloittamis- ja päättymispäivästä sekä loma-ajoista lukiossa sekä esiopetuksen työpäivistä,
4. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaiden ottamisen perusteista,
5. esiopetuksen järjestämispaikoista,
6. valtion viranomaisilta perusopetuksen, lukion ja ammatillisen koulutuksen kehittämiseksi järjestettävää kokeilua koskevan luvan hakemisesta,
7. varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä päivä- ja aikuislukion opetussuunnitelmien hyväksymisestä
8. nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen aloituspaikkojen määrästä,
9. ammatillisen koulutuksen aloituspaikkojen määristä,
10. perusopetuksen ja esiopetuksen oppilaiden koulukuljetusten ja koulumatka-avustusten sekä varhaiskasvatuksessa olevien lasten kuljetusten perusteista,
11. ~~vuosittain~~ aamu- ja iltapäivätoiminnan ~~toimintasuunnitelman hyväksymisestä ja toiminnan~~ laajuudesta ja järjestämistavasta, sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan avustusten hyväksymisestä,
12. ammattiopisto Varian pääsy- tai soveltuvuuskokeen sekä kielikokeen järjestämisestä sekä lukioiden erityislinjojen pääsykriteereistä tai soveltuvuuskokeesta,
13. harkintaan perustuvan valinnan soveltamisesta sekä tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta (TUVA) otettaessa opiskelijoita ammatilliseen koulutukseen
14. toimipisteen perustamisesta, nimeämisestä tai lakkauttamisesta
15. varhaiskasvatuslain 58 §:n mukaisen määräyksen antamisesta, kun määräyksen tehosteena on uhkasakon asettaminen, toiminnan keskeyttäminen tai käyttökielto
16. avustusten myöntämisestä sekä myöntämiensä avustusten käytön valvonnasta talousarvion täytäntöönpanomääräysten mukaisesti ja
17. toimintaansa liittyvien suunnittelu- ja työ~~s~~ohjelmien hyväksymisestä.

6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston tehtävät ja päätösvalta

Ruotsinkielinen jaosto käyttää kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle määrättyä ratkaisuvaltaa silloin, kun asia koskee yksinomaan ruotsinkielistä varhaiskasvatusta, esiopetusta tai opetustointa.

7 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta

Yksilöasioiden jaosto päättää:

1. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaan enintään kolmen kuukauden sekä oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen lukion opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta ja päättää, että erottaminen voidaan panna täytäntöön ennen kuin päätös on lainvoimainen sekä täytäntöönpanon aloittamisajankohdasta,
2. lukion opiskelijan pidättämisestä opiskelusta rikostutkimuksen ajaksi,
3. lukion opiskelijan ylioppilastutkintoon osallistumisoikeuden menettämisestä meneillään olevaa tutkintokertaa seuraavan tutkintokerran kokeisiin

8 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtävät ja päätösvalta

~~*(muutettu kaupunginvaltuustossa 27.1.2025 § 3)*~~

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta vastaa:

- kaupungin omista ~~elinikäisen oppimisen palveluista~~, kulttuuri~~- ja kirjasto~~palveluista, liikuntapalveluista, nuoriso- ja yhteisöpalveluista sekä niiden kehittämisestä
- kuntalaisten osallisuuden sekä yhteisöjen, järjestöjen ja vapaaehtoistoiminnan tukemisesta
- taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja ~~kuvataidekoulun ja musiikkiopiston~~ Vantaan taideopetuksen palveluista
- kaupungin museotoiminnasta
- aikuisopiston toiminnasta ja aikuisten perusopetuksen järjestämisestä
- ~~~~
- ~~terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen johtamisesta ja koordinoinnista~~
- ~~ehkäisevän päihdetyön koordinaatiosta~~

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. avustusten ja apurahojen myöntämisperiaatteista ja mainittujen avustusten ja apurahojen myöntämisestä, myöntämiensä avustusten käytön valvonnasta talousarvion täytäntöönpanomääräysten mukaisesti sekä kaupunginhallitukselle esitysten tekemisestä myönnettävistä huomattavista stipendeistä ja huomionosoituksista,
2. taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmista,
3. aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelmasta ja perusopetuksen opiskelijoiden ottamisen perusteista
4. kaupungin museoiden kokoelmapoliittisista ohjelmista ja museoiden kokoelmien säilymisestä museokokoelmina museoiden mahdollisen lopettamisen yhteydessä,
5. urheilu- ja ulkoilualueiden toiminnallisista yleissuunnitelmista,
6. lautakunnan hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, laitosten, laitteiden ja näihin rinnastettavien käyttö- ja vuokrasopimusten yleisistä periaatteista,
7. toimipisteen perustamisesta tai lakkauttamisesta,
8. tilojen vapaa-ajan käytön asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista myös niiltä osin, kun vapaa-ajan käyttö tapahtuu kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevissa tiloissa,
9. kaupungin ulkopuolelle tarjottavien palvelujen ja tuotteiden periaatteista ja hinnoitteluperusteista ja
10. Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastoista jaettavien tukien vuosittaisen enimmäismäärän.

9 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Lautakunnat ja kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto voivat siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranhaltijalle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

10 Luku - Otto-menettely

1 § Kaupunginhallituksen ja lautakunnan otto-oikeus

Kaupunginhallitus ja lautakunnat voivat ottaa alaisensa toimielimen tai viranhaltijan päätöksen uudelleen käsiteltäväksi niissä asioissa, joissa otto-oikeus on lainsäädännön perusteella mahdollista.

Kaupunginhallituksella ei ole otto-oikeutta yksilöön kohdistuviin työvoimapalveluiden tai kotoutumisen asioihin.

2 § Otto-oikeuden käyttäminen

Otto-oikeutta käytettäessä noudatetaan seuraavaa menettelyä:

1. Asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja,
2. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi päättää lautakunta, lautakunnan puheenjohtaja tai asianomainen toimialajohtajana toimiva viranhaltija.

Asia voidaan ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi on päätettävä ennen kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsittelyä. Asia on otettava käsiteltäväksi viimeistään sen ajan kuluessa, jossa päätöksestä on tehtävä kuntalain tarkoittama oikaisuvaatimus.

Päätös asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi on saatettava alemmalle otettavan päätöksen tehneelle toimielimelle tai viranhaltijalle tietoon neljän päivän kuluessa siitä, kun päätös on tehty.

Päätös, jonka kaupunginhallitus tai lautakunta on tehnyt käsiteltäväkseen ottamassaan asiassa, on viipymättä toimitettava asianomaiselle toimielimelle tai viranhaltijalle.

3 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Kaupunginhallituksen alaisen toimielimen tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä seitsemän (7) päivän kuluessa pidetystä kokouksesta. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio pöytäkirjasta kaupunginhallitukselle ja lähettämällä sähköposti-ilmoitus kaupunginhallituksen puheenjohtajalle ja kaupunginjohtajalle siitä, että pöytäkirja on luettavissa.

Kaupunginhallituksen alaisen viranhaltijan tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä kolmen (3) päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio päätöspöytäkirjasta kaupunginhallitukselle.

Lautakunnan alaisen toimielimen tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä seitsemän (7) päivän kuluessa pidetystä kokouksesta. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio pöytäkirjasta lautakunnalle ja lähettämällä sähköposti-ilmoitus lautakunnan puheenjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle siitä, että pöytäkirja on luettavissa.

Lautakunnan alaisen viranhaltijan tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä kolmen (3) päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio päätöspöytäkirjasta lautakunnalle.

4 § Asiat, joita ei ilmoiteta ottomenettelyyn

Ylemmälle toimielimelle ei tarvitse ilmoittaa seuraavia päätöksiä:

- viranhaltijoiden tekemät henkilöstöpäätökset
- hankintaohjeessa määritellyn kynnysarvon alle jäävät tavara-, palvelu- ja urakkahankinnat,
- myönteiset päätökset tietojen luovuttamisesta henkilörekisteristä,
- hallintojohtajan päätökset keskusverolautakunnan ja hallinto-oikeuden verotusta koskeviin päätöksiin tyytymisestä,
- hallintojohtajan päätökset valtiokonttorille tehtävistä hakemuksista
- opiskelijoille, tutkijoille ja tutkimuslaitoksille myönnettävät tutkimusluvat ja tietoluvat,
- tilausoikeuksien myöntäminen,
- hyväksyjien määrääminen meno- ja tulokohdille,

- hallintosäännön -14 luvun 7 §:n 2 mom. mukaisten rahastusoikeuksien myöntäminen,
- työryhmän asettaminen,
- työllistämistukien myöntäminen,
- kesätyösetelien myöntäminen,
- rahoitusjohtajan päätökset tilien lopettamisesta ja kassavirheiden korjaamisesta,
- vahinkorahastosta maksettavaa korvausta koskevat viranhaltijapäätökset,
- kaupunginjohtajan päätökset pitkäaikaisen lainan nostamisesta valtuuston asettaminen euromääräisten rajojen puitteissa,
- yhtiökokouksia ja muiden yhteisöjen kokouksia koskevat viranhaltijapäätökset,
- kiinteistöjohtajan päätökset kaupungin etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä,
- päätökset katualueen haltuunotosta korvauksineen,
- katusuunnitelmien ja muiden yleisten alueiden suunnitelmien nähtäville asettaminen,
- johtojen, rakenteiden ja laitteiden sijoittaminen katu- tai muulle yleiselle alueelle,
- päätökset liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelmista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset tilapäisistä maankäyttöluvista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset liikennejärjestelyistä,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset torikauppaluvista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset mainosluvista
- kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnoimien asuntojen vuokrausta koskevat viranhaltijapäätökset
- työvoimapalveluita koskevat yksilöihin kohdistuvat päätökset
- kotoutumisen palveluita koskevat yksilöihin kohdistuvat päätökset
- talous~~- ja strategia~~johtajan päätökset kaupungin rahoitusratkaisujen yhteydessä käytettävistä erilaisista johdannais- ja suojautumissopimuksista sekä muista rahoitusinstrumenttisopimuksista~~ sekä~~
- viranhaltijan antamat aloitevastaukset sekä
- sellaiset asiat tai asiaryhmät, joista ylempi toimielin on päättänyt, ettei ilmoitusvelvollisuutta ole.

Ylemmällä toimielimellä on kuitenkin otto-oikeus myös näihin päätöksiin.

5 § Päätöksen täytäntöönpano

Jos kaupunginhallitus tai lautakunta ei ilmoita otto-oikeuden käyttämisestä 14 päivän oikaisuvaatimusaikana, voidaan kuntalain nojalla tehty päätös panna täytäntöön.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

10 Luku - Otto-menettely

Kuntalain nojalla tehdyt päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna heti täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös, jonka kaupunginhallitus tai lautakunta on tehnyt käsiteltäväkseen ottamassaan asiassa, on viipymättä toimitettava asianomaiselle toimielimelle tai viranhaltijalle. Toimielimen tai viranomaisen on pantava päätös täytäntöön, tai mikäli kaupunginhallitus tai lautakunta on palauttanut asian uudelleen käsiteltäväksi, tehtävä asiassa uusi päätös.

11 Luku – ~~Tiedon- ja asianhallinnan järjestäminen sekä~~ ~~a~~Allekirjoitusoikeudet

~~1 § Kaupunginhallituksen tiedon- ja asianhallintaa koskevat tehtävät ja päätösvalta~~

~~Kaupunginhallitus vastaa siitä, että julkisen hallinnon tiedonhallinnan vastuut, käytännöt ja valvonta on määritelty kaupungissa julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 4 §:n 2 momentin ja muiden lakien mukaisesti.~~

~~Kaupunginhallitus päättää:~~

~~[1.] asianhallintaa ja arkistotointa johtavasta viranhaltijasta ja tämän tehtävistä,~~
~~[2.] antaa tarkemmat määräykset asiakirjahallinnon hoitamisesta ja toimialojen vastuuhenkilöiden tehtävistä ja~~
~~[3.] kaupungin arkistonmuodostajien nimeämisestä.~~

~~2 § Asianhallintaa ja arkistotointa johtavan viranhaltijan tehtävät ja päätösvalta~~

~~Asianhallintaa ja arkistotointa johtava viranhaltija vastaa~~

- ~~asianhallinnan viranomaistehtävien valmistelusta ja täytäntöönpanosta,~~
- ~~asianhallinnan ohjaamisesta ja kehittämisestä osana kaupungin tiedonhallintaa sekä~~
- ~~asianhallintaan ja pysyvästi säilytettäviin asiakirjoihin liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta.~~

~~Asianhallintaa ja arkistotointa johtava viranhaltija päättää:~~

~~[1.] kaupungin tiedonohjaussuunnitelman hyväksymisestä ja~~
~~[2.] asianhallintaa, pysyvästi säilytettäviä tietoja sekä tiedonohjaussuunnitelmia koskevista määräyksistä ja ohjeista siltä osin kuin niistä ei ole toisin säädetty tai määrätty.~~

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

11 Luku –Allekirjoitusoikeudet

13 § Sähköinen allekirjoitus

Päätökset ja muut asiakirjat voidaan allekirjoitetaan sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Sopimukset ja muut asiakirjat voidaan allekirjoittaa sähköisesti myös muussa järjestelmässä, joka täyttää sähköiselle allekirjoitukselle asetetut vaatimukset arkistointikelpoisuuden suhteen.

Sähköisen allekirjoituksen vaatimuksesta voidaan poiketa erityisestä syystä. Allekirjoitettu asiakirja on kuitenkin tässäkin tapauksessa muutettava sähköiseksi, ellei siitä poikkeaminen ole julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 19 §:n tai muun lainkohdan perusteella sallittua.

24 § Toimialan asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Kaupunginjohtajalla on oikeus allekirjoittaa kaikki kaupungin asiakirjat ja sopimukset tilintarkastuspalvelujen hankintasopimusta lukuun ottamatta.

Apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus allekirjoittaa kaikki oman toimialansa asiakirjat ja sopimukset.

35 § Palvelualueen asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Palvelualueen asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa asianomainen palvelualuejohtaja.

46 § Palveluyksikön asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Palveluyksikön asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa asianomaisen palveluyksikön päällikkö.

57 § Viranhaltijan päätöksiin perustuvien asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Toimialan muiden viranhaltijoiden kuin palvelualuejohtajan tai palveluyksikön päällikön päätösten perusteella laadittavat asiakirjat allekirjoittaa ao. viranhaltija tai hänen määräämänsä.

68 § Kaupunginvaltuuston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Kaupunginvaltuuston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja.

Kaupunginvaltuuston päätöksen perusteella tehtävä tilintarkastuspalvelujen hankintasopimuksen allekirjoittaa kaupunginreviisori.

79 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Kaupunginhallituksen päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä tai kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat.

Kaupunginhallituksen päätösten perusteella tehtävät muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja, hallintojohtaja, rahoitusjohtaja, lakiasiainjohtaja, kuntademokratian palvelualueen hallintoasiantuntija tai hallintosihteeri taikka kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat.

Konsernijaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, konsernipalvelujohtaja tai konsernijaoston siihen valtuuttamat.

Elinvoima- ja työllisyysjaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumuksen ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja, elinvoimajohtaja tai työllisyyden ja kotouttamisen palveluiden johtaja tai elinvoima- ja työllisyysjaoston siihen valtuuttamat.

810 § Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaminen

Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai hänen estyneenä ollessa hallintojohtaja ja varmentaa hallintojohtaja, lakiasiainjohtaja tai kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat viranhaltijat.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

11 Luku –Allekirjoitusoikeudet

9~~11~~ § Lautakunnan ja sen jaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Lautakunnan ja sen jaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset allekirjoittaa alaisensa apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

Lautakunnan ja sen jaoston päätösten perusteella tehtävät muut asiakirjat allekirjoittaa alaisensa apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä tai lautakunnan siihen valtuuttamat.

Tarkastuslautakunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginreviisori tai hänen määräämänsä viranhaltija.

10~~12~~ § Pöytäkirjan ote

Pöytäkirjan otteiden oikeaksi todistamisesta määrätään 17 luvun 25 §:ssä.

1~~13~~ § Asiakirjojen antamisesta päättäminen

Kaupunginhallituksella, lautakunnilla ja johtokunnilla on oikeus delegoida viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:ssä tarkoitettua asiakirjan antamista koskevaa ratkaisuvaltaa alaisilleen viranhaltijoille.

12~~4~~ § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Kaupungille annettavat haaste- ja muut tiedoksiannot vastaanottavat hallintojohtaja, lakiasianjohtaja tai määräämänsä tehtäväalueillaan sekä kaupunginhallituksen määräämät viranhaltijat.

12 Luku – Henkilöstöasiat

1 § Yleistoimivalta henkilöstöasioissa

Niistä virkasuhteeseen sekä viranhaltijaan liittyvistä asioista, joista ~~on~~ säädetään kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetussa laissa tai muussa laissa, päättää kaupunginhallitus, ellei laissa ole toisin säädetty tai tässä hallintosäännössä muuta määrätty.

Esihenkilöasemassa oleva viranhaltija tai työntekijä antaa työnjohto-oikeudelliset ohjeet ja määräykset.

2 § Henkilöstövalinnat

Kaupunginvaltuusto täyttää kaupunginjohtajan, apulaiskaupunginjohtajan ja kaupunginreviisorin virat.

Kaupunginhallitus ~~täyttää kaupungin eri toimialojen palvelualuejohtajien virat sekä~~ ottaa kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan avoimen viran hoitajan.

Kaupunginreviisori ottaa palveluyksikköönsä kuuluvat muut viranhaltijat.

Kaupunginjohtaja täyttää konsernihallinnon toimialan palvelualuejohtajien ja tarkastusjohtajan ~~ja viestintäjohtajan~~ virat sekä ottaa toimialallaan palvelualueisiin ja -yksikköihin kuulumattomat muut viranhaltijat ~~sekä palvelualuejohtajan avoimen viran hoitajan.~~

Tarkastusjohtaja ~~ja viestintäjohtaja~~ otta~~vat~~a palveluyksikköönsä kuuluvan muun virkasuhteisen henkilöstön.

Apulaiskaupunginjohtajat ottavat toimialallaan palvelualuejohtajat ja~~yhteisten palveluiden~~ palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksikköjen päälliköt sekä palvelualueisiin ja -yksikköihin kuulumattomat muut viranhaltijat ~~sekä palvelualuejohtajan avoimen viran hoitajan~~.

Palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä ottaa muut palvelualueeseen kuuluvat viranhaltijat.

~~Yhteisten palveluiden~~ Palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä ottaa muut palveluyksikköön kuuluvat viranhaltijat.

Jos henkilö otetaan virkasuhteeseen ilman, että tehtävää varten on perustettu virkaa, virkanimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista päättää tarvittaessa virkasuhteeseen ottava viranomainen.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää henkilön ottamisesta määräaikaiseen virkasuhteeseen erityisistä kelpoisuusvaatimuksista riippumatta kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 6 §:n 2 momentin mukaisesti.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää myös koeajan määräämisestä ja koeajan pituudesta.

3 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä viran kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeen muuttamisessa

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen täyttäväksi kuuluvien sekä ~~kaupunki~~konserni<u>hallinno</u>n ~~ja elinvoiman~~ toimialan muiden virkojen perustamisesta, lakkauttamisesta, virkanimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista.

Asianomainen lautakunta päättää muiden tehtäväalueensa virkojen perustamisesta, virkanimikkeistä ja kelpoisuusvaatimuksista sekä virkojen lakkauttamisesta ja virkanimikkeiden ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta.

<u>Elinkeinopalveluiden sekä työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden palvelualueiden virkojen perustamisesta, lakkauttamisesta, virkanimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista päättää kaupunginhallituksen konsernijaosto.</u>

Mikäli kyse on kasvatuksen ja oppimisen toimialan peruskoulun tai lukion lehtorin virkanimikkeen oppiaineen tai oppiaineyhdistelmän muuttamisesta, on toimivalta palvelualuejohtajalla.

Toimivaltainen viranomainen ei voi kuitenkaan päätöksellään tiukentaa laissa tai asetuksessa viralle säädettyjä kelpoisuusvaatimuksia. Jos viran kelpoisuusvaatimukset perustuvat lakiin tai asetukseen, on viran kelpoisuusvaatimus päätettävä ao. lain tai asetuksen mukaiseksi.

4 § Toimivalta työsopimussuhteisen vakanssin perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä vakanssin nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisessa

Työsopimussuhteisen vakanssin perustamisesta, lakkauttamisesta, nimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista päättävät kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä kukin omilla toimialoillaan. Vakanssia perustettaessa päätetään myös nimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista.

Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä viranhaltija päättää myös työsopimussuhteisen vakanssin lakkauttamisesta sekä kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeiden muuttamisesta.

5 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi

Virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi päättävät palvelualuejohtajat kukin omilla palvelualueillaan. Palvelualueisiin kuulumattomien viranhaltijoiden osalta virkasuhteen muuttamisesta päättävät kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat kukin omilla toimialoillaan.

6 § Siirrot

Viran ja työsuhteisen vakanssin siirtämisestä toimialalta toiselle päättää kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Kuitenkin mikäli kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus päättää viran täyttämisestä, kaupunginvaltuusto ja vastaavasti kaupunginhallitus myös päättää viran siirtämisestä.

7 § Viran haettavaksi julistaminen ilman julkista hakumenettelyä

Viran julistaa haettavaksi valinnasta päättävä toimielin tai viranhaltija. Viran julistaa kuitenkin haettavaksi kaupunginhallitus, kun valinnasta päättävä viranomainen on kaupunginvaltuusto. Poikkeuksena on kaupunginreviisorin virka, jonka julistaa haettavaksi tarkastuslautakunta.

Kunnan ja hyvinvointialueen ~~l~~lisesta viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 3 momentissa säädetyn lisäksi henkilö voidaan ottaa ilman julkista hakumenettelyä sellaiseen virkasuhteeseen,

- jossa on kyseessä viran määräaikainen täyttö

- jossa on kyseessä viran uudelleen täyttäminen sitä aikaisemmin hakeneiden, asianomaiset kelpoisuusvaatimukset täyttävien joukosta virkaan valitun irtisanouduttua ennen hänelle määrättyä virantoimituksen aloittamispäivää tai ilmoitettua, ettei ota virkaa vastaan tai siitä syystä, että virkasuhde puretaan koeaikana, taikka siitä syystä, että virkaan ottamista koskeva päätös on lainvoimaisella päätöksellä kumottu ja asia palautettu uudelleen käsiteltäväksi
- jossa kyseessä on kaupungin sellaisen entisen viranhaltijan valitseminen, joka saa julkisten alojen~~kunnallisessa~~ eläkelaissa tarkoitettua työkyvyttömyyseläkettä ja joka ennen eläkeiän saavuttamista todetaan ansiotyöhön kykeneväksi
- johon Vantaan kaupunki on hänet kouluttanut tai johon vaadittavaa pätevöitymiskoulutusta kaupunki on tukenut ja jonka kelpoisuusvaatimukset henkilö täyttää, tai
- johon henkilö on tarkoituksenmukaista ottaa hänen palvelussuhdettaan koskevien uudelleen järjestelyjen vuoksi.

8 § Täyttökielto

Kaupunginjohtajalla tai hänen määräämällään on oikeus päättää viran täyttökiellosta sekä antaa kielto palkata työntekijöitä kaupungin palvelukseen.

9 § Sijaiset

Kaupunginhallitus päättää kaupunginjohtajan sijaisista ja apulaiskaupunginjohtajien sijaisista.

Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja päättävät kukin omalla toimialallaan palvelualuejohtajan sijaisesta sekä ~~yhteisten palveluiden~~ palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden päälliköiden sijaisista.

Palvelualuejohtaja määrää palveluyksikön päällikön sijaisjärjestelyistä

10 § Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen

Viranhaltijan oikeudet ja velvollisuudet alkavat virantoimituksen alkamispäivästä, jollei aikaisemmasta alkamisajankohdasta toisin säädetä tai määrätä.

Virantoimituksen alkamisajankohdan määrää valinnan suorittanut viranomainen. Kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen täyttämän viran osalta virantoimituksen alkamisajankohdan määrää kuitenkin kaupunginjohtaja apulaiskaupunginjohtajien virkojen osalta ja apulaiskaupunginjohtaja alaistensa palvelualuejohtajien virkojen osalta. Kaupunginjohtajan virantoimituksen alkamisajankohdan määrää kaupunginhallitus.

11 § Ehdollisen valintapäätöksen raukeaminen

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään virkasuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen. Kaupunginvaltuuston täyttämän viran osalta ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään kuitenkin kaupunginhallitus.

12 § Virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltaminen

Henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten palkkausta koskevien määräysten soveltamisesta viranhaltijoihin ja työntekijöihin, mikäli hallintosäännön tässä luvussa ei ole toisin määrätty.

Henkilöstöjohtaja antaa virka- ja työehtosopimusten soveltamista koskevat ohjeet.

Tulospalkkioista päättää kaupunginjohtaja.

Toimivalta kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisen paikallisen sopimuksen tekemiseen on henkilöstöjohtajalla. Mikäli paikallinen sopimus koskee koko henkilöstöä tai merkittävää osaa henkilöstöstä, on toimivalta paikallisen sopimuksen tekemiseen kuitenkin kaupunginhallituksella.

13 § Sivutoimet

Sivutoimilupahakemuksen ratkaisee ja sivutoimiluvan peruuttamisesta sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättää kaupunginjohtajan osalta kaupunginhallitus, apulaiskaupunginjohtajan osalta kaupunginjohtaja, palvelualuejohtajan ja palvelualueiseen kuulumattoman palveluyksikön päällikön osalta kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja kukin omalla toimialallaan ja muiden viranhaltijoiden osalta palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä.

14 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen

Kaupunginjohtajan osalta kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin päättää kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajien osalta kaupunginjohtaja sekä alaistensa palvelualuejohtajien ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päälliköiden osalta kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja.

Muun viranhaltijan osalta kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä alaiseltaan viranhaltijalta sekä viranhaltijan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin päättää palvelualuejohtaja tai tämän määräämänsä.

15 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 24 §:n nojalla päättää toimialalta toiselle tapahtuvissa siirroissa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija. Toimialan sisällä tapahtuvista siirroista päättää kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä viranhaltija ja palvelualueen sisällä tapahtuvista siirroista palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Kuitenkin mikäli kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus päätöksentekohetkellä voimassa olevan hallintosäännön määräyksen perusteella päättää viran täyttämisestä, kaupunginhallitus päättää viranhaltijan siirtämisestä.

16 § Virantoimituksesta pidättäminen

Viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä päättää kaupunginhallitus sekä itse ottamiensa että kaupunginvaltuuston ottamien viranhaltijoiden osalta. Kaupunginjohtaja voi ennen kaupunginhallituksen kokousta päättää kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston ottamien viranhaltijoiden osalta väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä. Muiden viranhaltijoiden osalta virantoimituksesta pidättämisestä päättää kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä kukin omalla toimialallaan.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

12 Luku – Henkilöstöasiat

17 § Virkasuhteen päättyminen, lomauttaminen ja osa-aikaistaminen

Virkasuhteen päättämisestä ja lomauttamisesta sekä osa-aikaistamisesta päättää se, joka valitsee viranhaltijan. Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta saatetaan palvelusuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

18 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen

Viranhaltijalle kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta päättää se, jonka toimivaltaan virkasuhteen päättäminen on kuulunut.

19 § Palkan takaisinperiminen

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun virkasuhteesta johtuvan etuuden takaisinperinnästä kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 56 §:n nojalla päättää henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

1 § Kaupunginhallituksen päätösvalta

Kaupunginhallitus päättää

1. kaupungin hankintaohjeen hyväksymisestä ja
2. EU:n kynnysarvon ylittävistä tavara- ja palveluhankinnoista, jollei hallintosäännössä ole toisin määrätty.

2 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston ja konsernijaoston päätösvalta

Kaupunginhallituksen jaostot päättävät tehtäväalueellaan yli 1 000 000 euron tavara- ja palveluhankinnoista, jollei jäljempänä ole toisin määrätty.

Konsernijaoston tehtäväalueena on henkilöstöpalveluiden, konsernipalveluiden, kuntademokratian, ~~sekä~~ talouden ~~ja strategian~~ ja viestinnän palvelualueet sekä ~~viestinnän ja~~ sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö~~t~~.

Elinvoima- ja työllisyysjaoston tehtäväalueena on elinkeino~~voima~~palveluiden sekä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden palvelualueet.

3 § Lautakuntien yleinen päätösvalta

Lautakunta tehtäväalueellaan päättää 1 000 000 euron ylittävistä palveluhankinnoista.

4 § Kaupunkitilalautakunnan päätösvalta

Kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää palveluhankinnoista yli 1 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta ja urakalla teettämisestä yli 2 miljoonaan euroa maksavien hankkeiden osalta.

5 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien päätösvalta

Kaupunginjohtaja päättää pääkaupunkiseudun kuntien yhteishankintojen kilpailutusohjelman sekä pääkaupunkiseudun yhteistoiminnasta eräiden työvoimapalveluiden ja työvoiman ulkopuolisille suunnattujen kotoutumisohjelmaan liittyvien yhteishankintojen hankintasuunnitelman hyväksymisestä.

Kaupunginjohtaja päättää kaupunkitasoisesti siitä, mitkä palveluhankinnat kuuluvat hankintajohtajan päätösvaltaan. Mikäli listan mukaisen palveluhankinnan arvo ylittää 1 000 000 euroa eikä kyse ole Hansel Oy:n tai muun yhteishankintayksikön kilpailuttamasta yhteishankinnasta tai hankinnasta kaupunkikonserniin kuuluvalta in house -yhtiöltä, päätösvalta kuuluu hankintajohtajan sijasta konsernijaostolle.

Kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja päättää toimialallaan:

1. kansallisen kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista 1 000 000 euroon saakka, mikäli toimivaltaa ei ole määrätty muulle viranhaltijalle,
2. ~~toimialojen yhteisten palveluiden~~ palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksikköjen kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta ja
3. hankinnan keskeyttämisestä, vaikka 1. kohdassa tarkoitetun hankinnan arvo ylittää 1 000 000 euroa, mikäli hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää omalla toimialallaan palveluhankinnoista 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 2 000 000 euroon saakka. Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää omalla toimialallaan hankinnan keskeyttämisestä, vaikka palveluhankinnan arvo ylittää 1 000 000 euroa tai urakan arvo 2 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

~~Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin~~Elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kirjaston aineistohankinnoista 1 000 000 euroon saakka. ~~.~~Elinvoiman ja k~~K~~aupunkikulttuurin ~~ja hyvinvoinnin toimialan~~ apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kirjaston aineistohankinnan keskeyttämisestä, vaikka hankinnan arvo ylittää 1 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

6 § Palvelualuejohtajan päätösvalta

Palvelualuejohtaja kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

7 § Henkilöstöjohtajan päätösvalta

Henkilöstöjohtaja päättää kaupungin keskitettyjen kehittämis- ja valmennuspalveluiden, rekrytointiin liittyvien palveluiden sekä työterveyshuollon palveluiden hankinnoista 1 000 000 euroon saakka (alv 0%) tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n tai muun yhteishankintayksikön kilpailuttamana yhteishankintana. Henkilöstöjohtaja päättää edellä mainittujen hankintojen keskeyttämisestä, vaikka hankinnan arvo on yli 1 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

8 § Hankintajohtajan päätösvalta

Hankintajohtaja päättää:

1. sellaisista kansallisen kynnysarvon ylittävistä tavarahankinnoista, joista ei ole erikseen muuta määrätty 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %), tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n tai muun yhteishankintayksikön kilpailuttamana yhteishankintana tai kaupunkikonserniin kuuluvalta in house-yhtiöltä,
2. kaupunginjohtajan vahvistaman listan mukaisista palveluhankinnoista 1 000 000 euroon saakka (alv 0%) tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n tai muun yhteishankintayksikön kilpailuttamana yhteishankintana tai kaupunkikonserniin kuuluvalta in house-yhtiöltä,
3. pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteishankintoina tehtävistä hankinnoista kaupunginjohtajan vahvistaman kilpailutusohjelman mukaisesti,
4. sähkönhankinnasta 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %) tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n kilpailuttamana yhteishankintana,
5. puhevallan käyttämisestä hankintatoimivaltaansa kuuluvissa asioissa tuomioistuimissa tai valvontaviranomaisissa~~, sekä~~
6. hankintojen palveluyksikön kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta. ja
7. kohtien 1 – 2 ja 4 mukaisen hankinnan keskeyttämisestä, vaikka hankinnan arvo on yli 1 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

9 § Tietohallintojohtajan päätösvalta

Tietohallintojohtaja päättää IT-palvelujen, ohjelmistopalvelujen, tietojärjestelmien, IT- ja AV-laitteiden sekä niihin liittyvien palvelujen, puhelin- ja vaihdepalvelujen sekä puhelinlaitteiden ja digitalisaation edistämiseen liittyvien IT-palvelujen hankinnoista 2 000 000 euroon saakka (alv 0%) tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n tai muun yhteishankintayksikön kilpailuttamana yhteishankintana. Tietohallintojohtaja päättää edellä mainittujen hankintojen keskeyttämisestä, vaikka hankinnan arvo on yli 2 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

10 § Hallintojohtajan päätösvalta

Hallintojohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin yhteisiin lakiasioihin liittyvistä puitesopimuksista 1 000 000 euroon saakka (alv 0%). Hallintojohtaja tai hänen määräämänsä päättää edellä mainittujen hankintojen keskeyttämisestä, vaikka hankinnan arvo on yli 1 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

11 § ~~Talous- ja strategiajohtajan~~ Konsernipalvelujohtajan päätösvalta

~~Talous- ja strategiajohtaja~~ Konsernipalvelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupunkitason tilasto- ja tutkimuspalveluiden sekä kaupungin strategiatyöhön liittyvien konsultointipalveluiden hankinnasta 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %). ~~Talous- ja strategiajohtaja~~ Konsernipalvelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää edellä mainittujen hankintojen keskeyttämisestä, vaikka hankinnan arvo on yli 1 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

12 § Rahoitusjohtajan päätösvalta

Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää vakuutusten ja niihin liittyvien palveluiden hankinnasta sekä vakuutusmeklaripalveluiden hankinnasta 2 000 000 euroon saakka (alv 0 %). Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää edellä mainittujen hankintojen keskeyttämisestä, vaikka hankinnan arvo on yli 2 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin maksuliikkeen ja konsernitilin hoidon hankinnasta 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %). Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää edellä mainittujen hankintojen keskeyttämisestä, vaikka hankinnan arvo on yli 1 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

13 § Talouspalvelujen päällikön päätösvalta

Talouspalvelujen päällikkö tai hänen määräämänsä päättää perintäpalveluiden hankinnasta 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %). Talouspalvelujen päällikkö tai hänen määräämänsä päättää edellä mainittujen hankintojen keskeyttämisestä, vaikka hankinnan arvo on yli 1 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

14 § Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättä pääkaupunkiseudun kuntien yhteishankintoina tehtävistä hankinnoista kaupunginjohtajan vahvistaman hankintasuunnitelman mukaisesti 1 000 000 euroon saakka (alv 0%) Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättää edellä mainittujen hankintojen keskeyttämisestä, vaikka hankinnan arvo on yli 1 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

15 § Viestintäjohtajan päätösvalta

Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin keskitetyistä viestinnän ja markkinoiden palveluiden hankinnoista 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %) Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä päättää edellä mainittujen hankintojen keskeyttämisestä, vaikka hankinnan arvo on yli 1 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

16 § Tarkastusjohtajan päätösvalta

Tarkastusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

17 § Kaupungininsinöörin päätösvalta

Kaupungininsinööri tai hänen määräämänsä päättää palvelualueensa palveluhankinnoista 400 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %). Kaupungininsinööri tai hänen määräämänsä päättää hankinnan keskeyttämisestä, vaikka palveluhankinnan arvo ylittää 400 000 euroa tai urakan arvo 1 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

18 § Kiinteistöjohtajan päätösvalta

Kiinteistöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää palvelualueensa palveluhankinnoista 400 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %). ~~Kaupungininsinööri~~ Kiinteistöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää hankinnan keskeyttämisestä, vaikka palveluhankinnan arvo ylittää 400 000 euroa tai urakan arvo 1 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

19 § Päätösvallan delegointi

Kaikilla, joilla on tämän luvun nojalla oikeus tehdä päätöksiä, on oikeus myös delegoida päätösvalta eteenpäin. Tämä ei koske kaupunginjohtajan 5 §:n 2 momentin mukaista päätösvaltaa. Tätä päätösvaltaa kaupunginjohtaja ei voi delegoida eteenpäin.

20 § Yhteishankintoihin liittyminen

Kaikilla tässä luvussa mainituilla toimielimillä ja viranhaltijoilla on hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta oikeus päättää yhteishankintayksikön tai muun hankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä.

14 Luku – Taloudenhoito

1 § Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kaupunginhallitus hyväksyy talousarvion suunnittelukehykset ja talousarvion ja -suunnitelman laadintaohjeet. Toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet, niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

Kaupunginvaltuuston neljäksi vuodeksi hyväksymä taloussuunnitelma sisältää kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä investointiosan hankeryhmittäin tai hankkeittain.

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle talousarvion ja taloussuunnitelman yhteydessä palveluverkkosuunnitelman, toimitilastrategian ja keskeisimmät muutokset toimitiloissa sekä suunnitelman toimitilojen toteuttamistavoissa. Toimitilastrategia päivitetään vuosittain.

2 § Talousarvion täytäntöönpano

Kaupunginhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat tarkistetut käyttösuunnitelmat. Toimielimet voivat siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille.

Kaupunginvaltuusto antaa talousarvion yhteydessä tarpeelliset täytäntöönpanomääräykset.

3 § Toiminnan ja talouden seuranta

Toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista säännöllisesti.

Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle talousarvion täytäntöönpanomääräyksissä määrätyllä tavalla.

Talousarvion seuranta, talousarviomuutosten esittäminen ja käyttösuunnitelmien tarkistaminen kaupunginvaltuuston päätösten toteuttamiseksi on toimielinten vastuulla.

4 § Talousarvion sitovuus

Määrärahaa saadaan käyttää vain talousarviovuoden menoihin. Sitä ei saa ylittää eikä käyttää muuhun kuin talousarviossa määrättyyn tarkoitukseen.

Kaupunginhallituksella on oikeus päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on kaupunkia sitova ja kiireellinen, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Kaupunginhallituksen on tällöin viipymättä tehtävä kaupunginvaltuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

5 § Talousarvion muutokset

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä kaupunginvaltuustolle siten, että kaupunginvaltuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana.

Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksessa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen kaupunginvaltuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosesitystä

Kaupunginvaltuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, jos organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

6 § Rahatalouden hoitaminen

Kaupungin rahatalouden tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikkeen hoitaminen, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen.

Kaupunginvaltuusto päättää, jollei ole toisin säädetty tai määrätty:

1. sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteista sekä lainan ottamisen ja antamisen periaatteista,
2. talousarvion hyväksymisen yhteydessä antolainasaamisten lisäyksistä ja vähennyksistä sekä nettolainanoton enimmäismäärästä sekä
3. pitkäaikaisen lainan antamisesta.

7 § Kassavarat

Alitilittäjät voivat ottaa vastaan tuloja ja maksaa menoja kassavaroillaan. Rahastajat voivat ottaa vastaan vain tuloja, mutta eivät voi maksaa menoja.

Alitilitysoikeudet ja rahastusoikeuden myöntää rahoitusjohtaja. Myös palvelualuejohtajalla ja palvelualueeseen kuulumattoman palveluyksikön päälliköllä on oikeus myöntää rahastusoikeuksia alaisilleen. Vähäisten tulojen perintää varten rahastusoikeudet voidaan myöntää myös muulle kuin viranhaltijalle. Oikeuksien myöntäjä vahvistaa kassavarojen enimmäismäärän.

Kassatehtäviä hoitavien henkilöiden kassavirheiden korvaamisesta päättää rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä.

8 § Määrärahojen käytön hyväksyminen

Määrärahan käytön hyväksyjä vastaa siitä, että meno tai tulo kuuluu kaupungille ja niiden perusteet ovat oikeat. Hyväksyjä vastaa myös siitä, että meno tai tulo osoitetaan kirjattavaksi oikein kirjanpitoon sekä siitä, ettei määrärahaa ylitetä.

Apulaiskaupunginjohtajaa koskevat laskut hyväksyvät kaupunginjohtaja tai määräämänsä.

Palvelualueen määrärahojen käytön hyväksyy palvelualuejohtaja tai hänen sijaisensa. Palvelualuejohtaja voi määrätä palveluyksikön päällikön, vastuualueen tai tiimin esihenkilön tai heihin rinnastettavan hyväksymään määrärahojen käytön oman vastuualueensa osalta.

Palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden määrärahojen käytön hyväksyy palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä vastuualueen tai tiimin esihenkilö tai niihin rinnastettava päällikkö oman vastuualueensa osalta.

Niiden määrärahojen, jotka eivät kuulu jonkun palvelualueen tai palveluyksikön varsinaiseen toimintaan, käytön hyväksyy apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

Sähköisessä järjestelmässä tehtyjä alle 200 euron tilauksia sekä tiedonsiirtona välitettäviä myynti- ja ostotapahtumia ei tarvitse hyväksyä.

9 § Maksulykkäyksen myöntäminen

Maksulykkäyksen myöntämisen hyväksyy palvelualuejohtaja ja talouspalvelujen hoidettavaksi keskitetyn laskutuksen osalta talouspalvelujen päällikkö tai hänen määräämänsä. Palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden osalta maksulykkäyksen hyväksyy palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä.

10 § Maksuista päättäminen

Kaupunginvaltuusto päättää kunnan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

11 § Osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntäminen julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta

Kaupunginhallituksen konsernijaostolla ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksessa kaupungille tulevan:

1. julkisoikeudellisen maksun tai muun saatavan suorittamisesta, ja
2. yksityisoikeudellisen maksun, korvauksen tai muun saatavan suorittamisesta.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto tai lautakunta voi siirtää edellä tässä pykälässä mainitun päätösvallan alaiselleen viranhaltijalle.

Palvelualuejohtaja, talouspalvelujen päällikkö ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö tai heidän määräämänsä päättää maksulykkäyksistä.

12 § Saatavasta luopuminen

Talouspalveluiden päällikkö, palvelualuejohtaja ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö alaisensa toiminnan osalta voivat hyväksyä luottotappioiden kirjaukset ja saatavasta luopumiset, mikäli

1. saatava on vanhentunut,

2. perimistoimet ovat osoittautuneet tuloksettomiksi ulosmittauksen tai konkurssin yhteydessä,
3. muutoin voidaan riittävin perustein olettaa, ettei saatavaa myöhemminkään saada velalliselta perityksi tai
4. saatava on arvoltaan alle 200 euroa ja perintätoimien jatkaminen ei saatavan epäselvyyden, perintäkustannusten määrän tai muun syyn vuoksi katsota olevan tarkoituksenmukaista.

13 § Vahingon korvaamisesta päättäminen

Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, vahingonkorvauksen myöntämisestä silloin, kun kaupunki on korvausvelvollinen tai sitä voidaan pitää korvausvelvollisena. Vahinkorahastosta korvattavien vahinkojen osalta määrätään erikseen vahinkorahaston säännössä.

Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä alaiselleen viranhaltijalle tai työntekijälle velvollisuudesta korvata kaupungille aiheutunut vahinko, ei kuitenkaan, jos asianosainen on korvausvelvollinen kuntalain tarkoittaman tilivelvollisuuden nojalla tai vahinko on aiheutettu tahallaan taikka törkeästä tuottamuksesta.

Kaupunginhallitus tai lautakunta voi siirtää edellä tässä pykälässä mainitun päätösvallan alaiselleen viranhaltijalle.

14 § Tarkemmat määräykset

Kaupunginhallitus, talous~~- ja strategia~~johtaja, rahoitusjohtaja ja talouspalvelujen päällikkö antavat tarkemmat määräykset kaupungin taloudenhoidosta ja rahataloudesta sekä niihin liittyvistä vastuista.

15 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus

1 § Ulkoisen tarkastuksen tehtäväalue

Ulkoinen valvonta järjestetään kaupungin johdosta riippumattomaksi.

Ulkoinen tarkastus vastaa kaupungin hallinnon ja talouden ulkoisen tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisestä. Ulkoinen tarkastus käsittää tarkastuslautakunnan, ulkoisen tarkastuksen palveluyksikön ja tilintarkastajan.

Vantaan kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisessä ja toteuttamisessa noudatetaan sen lisäksi, mitä kuntalain 121–125 §:issä säädetään, tämän luvun määräyksiä.

2 § Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio

Kaupunginvaltuusto asettaa kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä sekä arviointia varten kuntalain 121 §:ssä mainitun tarkastuslautakunnan.

Tarkastuslautakunnan kokoonpanosta määrätään 7 luvun 3 §:ssä.

Ulkoisen tarkastuksen palveluyksikkö toimii tarkastuslautakunnan alaisuudessa.

Kaupungin ulkoista tarkastusta johtaa kaupunginreviisori.

3 § Tarkastuslautakunnan kokoukset

Läsnäolosta tarkastuslautakunnan kokouksissa päättää lautakunta.

Valtuuston valitsemalla tilintarkastajalla, kaupungin viranhaltijoilla ja luottamushenkilöillä on tarvittaessa velvollisuus olla saapuvilla tarkastuslautakunnan kokouksissa.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 17 luvun määräyksiä.

4 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Sen lisäksi, mitä kuntalaissa on erikseen säädetty, lautakunnan tehtävänä on:

1. esittää kannanottonsa tilintarkastajan kertomuksessa esittämiin huomautuksiin, asianomaisten niistä antamiin selityksiin ja kaupunginhallituksen lausuntoon,
2. tehdä esityksiä kaupunginvaltuustolle päätöksistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aihetta,
3. valmistella kaupunginvaltuustolle esityksen tilintarkastajan valinnasta sekä valinnan valmistelun yhteydessä määritellä tilintarkastajan toimikauden pituuden,
4. toimia kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjänä, valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi vähintään kerran vuodessa,
5. päättää tehtäväalueensa virkasuhteiden muuttamisesta työsuhteisiksi,
6. päättää kaupunginreviisorin osalta sivutoimiluvan myöntämisestä sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä,
7. päättää kirjallisen varoituksen antamisesta kaupunginreviisorille,
8. määrätä kaupunginreviisorille sijaisen, ja
9. esittää kaupunginvaltuustolle kaupunginreviisorin palkan määrä henkilöstö~~- ja konserni~~johtajan kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen.
10. päättää niistä hallinnon ja talouden tarkastuksen sisältöön, hallintoon ja talouteen kuuluvista asioista, jotka kuntalain tai hallintosäännön mukaan eivät kuulu muiden viranomaisten toimivaltaan.

5 § Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävänä on:

1. päättää kaupunginreviisorin osalta kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin,
2. antaa matkamääräyksen kaupunginreviisorille,
3. vahvistaa lomajärjestyksen ja myöntää vuosiloman kaupunginreviisorille,
4. myöntää virkavapauden kaupunginreviisorille, ja
5. päättää kaupunginreviisorin osallistumisesta ulkomaille suuntautuville opinto-, kurssi- ja niihin rinnastettaville matkoille.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

15 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus

6 § Kaupunginreviisorin tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginreviisori:

- valmistelee tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi tulevat asiat,
- avustaa tilintarkastusyhteisöä tilintarkastuksen suorittamisessa,
- vastaa ulkoisen tarkastuksen johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä
- vastaa ulkoisen tarkastuksen tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa ulkoisen tarkastuksen määrärahojen jaosta
- vastaa ulkoisen tarkastuksen tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa ulkoisen tarkastuksen sopimushallinnasta
- vastaa ulkoisen tarkastuksen viestinnästä
- vastaa vahinkoilmoituksen tekemisestä
- määrää ulkoisen tarkastuksen päällikön sijaisjärjestelyistä
- hakee ulkoisen tarkastuksen tarvittavat luvat ja suostumukset
- suorittaa muutkin toimialaansa kuuluvat lautakunnan hänelle määräämät tehtävät.

Kaupunginreviisori tai hänen määräämänsä päättää:

1. lausuntojen antamisesta ulkoisen tarkastuksen toimialaan kuuluvissa asioissa,
2. ulkoista tarkastusta koskevista sopimuksista,
3. ulkoista tarkastusta koskevista tutkimusluvista ja tietoluvista,
4. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
5. tilausoikeuksien myöntämisestä,
6. kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
7. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
8. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
9. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
10. muistakin ulkoiselle tarkastukselle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

7 § Tilintarkastusyhteisön valinta

Valtuusto valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön.

8 § Tilintarkastajan tehtävät

Tilintarkastajan valitsemisesta sekä tehtävistä säädetään kuntalain 122–123 §:issä.

Tilintarkastajan on toimeksiantosopimuksen mukaisesti laadittava toimikaudekseen tarkastussuunnitelma ja työohjelma vuosittain kullekin tilikaudelle. Suunnitelmat saatetaan lautakunnalle tiedoksi.

Tilintarkastaja voi ottaa lautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa hyvän tilintarkastustavan kanssa.

Tilintarkastajan mahdollisesti kaupungin eri viranomaisille tai kaupungin palveluksessa olevalle antama kirjallinen raportti tai huomautus annetaan lautakunnalle tiedoksi.

Tilintarkastajan tulee laatia tekemistään tarkastushavainnoista selonteko lautakunnalle lautakunnan päättämällä tavalla.

9 § Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus

Tilinpäätös, tilintarkastuskertomus sekä lautakunnan antama arviointikertomus on saatettava valtuuston käsiteltäväksi tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä. Tarkastuslautakunta voi esittää tarvittaessa arvionsa myös erilliskertomuksessa.

Lautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä huomautuksista asianomaisten selitys sekä kaupunginhallituksen lausunto.

10 § Tarkastuslautakunnan tiedottaminen

Tarkastuslautakunta raportoi ja tiedottaa tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti kaupunginvaltuustolle.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

15 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus

Tehtäväalueensa muusta tiedottamisesta päättää tarkastuslautakunta.

Tarkastuslautakunnan tiedottaminen tulee järjestää samojen periaatteiden mukaisesti kuin kaupungin tiedottaminen.

16 luku Turvallisuus, varautuminen, riskienhallinta ja sisäinen valvonta

1 § Turvallisuusjohtaminen ja turvallisuussuunnittelu

Turvallisuusjohtamisella tarkoitetaan organisaation turvallisuuteen liittyvien toimintojen ja prosessien suunnittelua, toteutusta, seurantaa ja kehittämistä. Sen tavoitteena on suojata organisaation henkilöstöä, omaisuutta ja tietoja sekä varmistaa toiminnan jatkuvuus ja turvallisuus. Turvallisuusjohtaminen on olennainen osa organisaation kokonaisvaltaista johtamista ja sen avulla pyritään luomaan turvallinen ja luotettava toimintaympäristö.
Turvallisuussuunnittelulla tarkoitetaan järjestelmällistä ja koordinoitua prosessia, jonka avulla pyritään ratkaisemaan paikallisia turvallisuuskysymyksiä eri toimijoiden yhteistyönä. Tavoitteena on ennaltaehkäistä ja torjua onnettomuuksia, rikoksia sekä häiriöitä ja parantaa ihmisten turvallisuuden tunnetta.

2 § Varautuminen ja valmiussuunnittelu

Varautuminen on toimintaa, jolla varmistetaan kunnan tehtävien ja palveluiden mahdollisimman häiriötön hoitaminen ja mahdollisesti tarvittavat tavanomaisesta poikkeavat toimenpiteet normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa (Valmiuslaki 3 luku 12§).

3 § Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen sekä toiminnan kehittäminen ovat kaupunkikonsernin jokaisen organisaation vastuulla olevia tehtäviä.

4 § Tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginvaltuusto
Kaupunginvaltuusto päättää koko kaupunkikonsernia koskevista periaatteista, jotka koskevat turvallisuutta, varautumista, riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa.

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus hyväksyy turvallisuus- ja valmiussuunnitelmat sekä seuraa niiden toteutumista.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

16 luku Turvallisuus, varautuminen, riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä:

- Hyväksyy riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa koskevat ohjeet ja menettelytavat kaupunginvaltuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti.
- Valvoo, että riskienhallinta ja sisäinen valvonta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti.
- Antaa toimintakertomuksessa tiedot riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Lautakunnat
Lautakunta vastaa toimialallaan riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.

Kaupunginjohtajan tehtävät ja vastuut
Kaupunginjohtaja vastaa kaupungin turvallisuus-, varautumis-, riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan operatiivisesta johtamisesta ja varmistaa, että turvallisuus-, varautumis- ja riskienhallintatoimenpiteet toteutetaan tehokkaasti sekä raportoi kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti

Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja vastuut
Apulaiskaupunginjohtajat vastaavat oman toimialansa ja vastuualueidensa turvallisuus-, varautumis-, riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan toimenpiteiden suunnittelusta ja toteuttamisesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Palvelualuejohtajien tehtävät ja vastuut
Palvelualuejohtajat vastaavat omien palvelualueidensa turvallisuus-, varautumis-, riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan toimenpiteiden suunnittelusta ja toteutuksesta sekä raportoivat ohjeiden mukaisesti.

Palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät ja vastuut
Palveluyksiköiden päälliköt vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat ohjeiden mukaisesti.

Konsernijohto
Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

1 § Soveltamisala

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan kaupungin toimielinten kokouksissa sekä soveltuvin osin toimituksissa ja katselmuksissa. Tämän luvun määräykset ovat toissijaisia hallintosäännön muiden lukujen määräyksiin nähden.

Vaikuttamistoimielimiin sovelletaan 17 luvun 10 §:n määräyksiä läsnäolo- ja puheoikeudesta.

2 § Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielin voi pitää:

- varsinaisen kokouksen, jossa kokoukseen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla,
- sähköisen kokouksen, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla, tai
- hybridikokouksen, johon on mahdollista osallistua joko läsnä kokouspaikalla tai sähköisen yhteyden avulla.

Kokouksessa voidaan käyttää sähköistä kokoushallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Suljettuun sähköiseen- tai hybridikokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Muu toimielin kuin kaupunginvaltuusto voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely). Sähköistä päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

3 § Kokousaika ja -paikka

Toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, kun puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

4 § Kokouksen koolle kutsuminen

Kaupunginvaltuuston kokouskutsu on lähetettävä viimeistään neljä päivää ennen kokousta. Muun toimielimen kokouskutsu on lähetettävä vähintään kolme päivää ennen kokousta. Kokouskutsu toimitetaan toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen kokouksessa. Kokouskutsun lähettämisestä vastaa toimielimen puheenjohtaja.

Kokouskutsu toimitetaan julkaisemalla esityslista liitteineen luottamushenkilöiden sähköisessä palvelussa ja ilmoittamalla julkaisemisesta sähköpostilla tai tarvittaessa myös tekstiviestillä tai muulla hyväksyttävällä tavalla.

Lisäksi esityslista liitteineen julkaistaan kaupungin sivulla yleisessä tietoverkossa. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä sekä salassa pidettävät tiedot.

Kutsu kaupunginvaltuuston selostustilaisuuteen toimitetaan valtuuston kokouskutsun yhteydessä.

5 § Kokouskutsun sisältö

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Kaupunginvaltuuston kokouskutsun kielenä on suomi ja ruotsi. Muun toimielimen kokouskutsun kielenä on suomi erikseen nimettyjä ruotsinkielisiä toimielimiä lukuun ottamatta.

6 § Esityslista

Toimielimen käsiteltäväksi tulevista asioista laaditaan kutakin kokousta varten esityslista, joka lähetetään kokouskutsun yhteydessä. Esityslistan tulee sisältää selostukset käsiteltävistä asioista ja esitykset toimielimen päätöksiksi.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

Valtuuston esityslista laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Esityslistan liitteistä toimitetaan molemmilla kielillä taloussuunnitelma, tilinpäätös, tarkastuslautakunnan arviointikertomus, tilintarkastajan lausunto sekä hallintosääntö, samoin kuin niitä asioita koskevat asiakirjat, joissa kielilain voimassa olevien pykälien mukaan on käytettävä ruotsin kieltä.

7 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta sekä jatkokokouksen päätöksentekotavasta.

8 § Varajäsenen kutsuminen

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuston sihteeristölle. Saatuaan valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä päätösvalmistelun on kutsuttava estyneen valtuutetun sijaan kuntalain tarkoittama varavaltuutettu. Kokouksen aikana valtuustoryhmät avustavat varajäsenen kutsumisessa.

Muun toimielimen jäsenen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, on kutsuttava varajäsen sijaansa. Kun jäsen on esteellinen käsittelemään jotakin asiaa kokouksessa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen kokoukseen sitä asiaa käsittelemään. Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voi toimittaa kutsun varajäsenelle.

9 § Läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginvaltuustossa

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan sekä kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Myös kaupunginhallituksen jäsenellä tai hänen poissa ollessaan varajäsenellä on läsnäolo-oikeus kokouksessa. Heillä on kokouksessa oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksentekoon, jolleivat he ole samalla valtuutettuja.

Nuorisovaltuuston valitsemalla edustajalla on läsnäolo-oikeus valtuuston kokouksessa. Puheoikeudesta päättää kokouksen puheenjohtaja. Valtuusto voi myöntää myös muille henkilöille läsnäolo- ja puheoikeuden.

10 § Läsnäolo- ja puheoikeus muissa toimielimissä

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus:

1. valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla sekä nuorisovaltuuston valitsemalla edustajalla kaupunginhallituksen kokouksessa,
2. valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla kaupunginhallituksen jaoston kokouksessa,
3. kaupunginhallituksen puheenjohtajalla, kaupunginhallituksen valitsemalla edustajalla, nuorisovaltuuston valitsemalla edustajalla ja kaupunginjohtajalla lautakunnan kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan ja valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa,
4. lautakunnan puheenjohtajalla, kaupunginhallituksen jaostoon valitsemalla edustajalla ja toimialan apulaiskaupunginjohtajalla lautakunnan jaoston kokouksessa sekä
5. kaupunginhallituksen edustajalla vanhus- ja vammaisneuvostojen, monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan ja Svenska kommitténin kokouksissa

Muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta päättää asianomainen toimielin tai toimielimen asettanut taho.

Kaupunginhallituksen edustajien tehtävistä muissa toimielimissä päätetään edustajien nimeämispäätöksen yhteydessä.

Esittelijänä toimiva viranhaltija on velvollinen olemaan läsnä toimielimen kokouksessa. Myös kaupungin muu työntekijä ja viranhaltija on velvollinen toimielimen kutsusta tai esihenkilönsä määräyksestä olemaan läsnä kaupungin toimielimen kokouksessa.

11 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtajan tehtävänä on todeta kokouksessa läsnä olevat jäsenet ja muut henkilöt ja tämän perusteella todeta, onko toimielin laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Jos puheenjohtaja kokouksen aikana toteaa, että toimielin ei ole päätösvaltainen, eikä sitä saada päätösvaltaiseksi, kokous keskeytyy. Käsiteltävänä oleva asia ja sen jälkeen esityslistalla olevat asiat esitellään toimielimen seuraavassa kokouksessa.

Kaupunginvaltuustoa koskevista erityismääräyksistä määrätään 21 luvun 8 §:ssä.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

12 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa toimielimen kokouksesta tai esteellisiä, valitaan iältään vanhimman läsnä olevan toimielimen jäsenen puheenjohdolla tilapäinen puheenjohtaja.

Iältään vanhin valtuutettu toimii puheenjohtajana valtuustokauden ensimmäisessä kokouksessa.

13 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot

Puheenjohtaja johtaa asioiden käsittelyä ja pitää huolta järjestyksestä toimielimen kokouksessa. Jos kokouksessa läsnä oleva henkilö käytöksellään häiritsee kokouksen kulkua, puheenjohtajan tulee kehottaa häntä käyttäytymään asianmukaisesti. Jos kehotusta ei noudateta, puheenjohtaja voi määrätä henkilön poistumaan. Jos syntyy epäjärjestys, puheenjohtajan on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

Toimielimen jäsenellä on puheoikeus käsiteltävänä olevassa asiassa. Jäsenen on puheessaan pysyttävä asiassa. Jos puhuja poikkeaa asiasta, puheenjohtajan on kehotettava häntä palaamaan asiaan. Jos puhuja ei noudata kehotusta, puheenjohtaja voi kieltää häntä jatkamasta puhetta. Jos puhuja ilmeisen tarpeettomasti pitkittää puhettaan, puheenjohtaja voi asiasta huomautettuaan kieltää häntä jatkamasta puhettaan.

Kaupunginvaltuustoa koskevista erityismääräyksistä määrätään 21 luvun 9 §:ssä ja 10 §:ssä.

14 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja sen perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava jäsenen tai muun kokoukseen osallistuvan henkilön esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Esteellisyyttä koskeva päätös on perusteltava pöytäkirjaan.

Henkilö, jonka esteellisyydestä päätetään, saa osallistua esteellisyysasian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:n mukaisessa poikkeustilanteessa.

Esteellisen henkilön on julkisessa kokouksessa poistuttava yleisölle varattuun tilaan ja suljetussa kokouksessa poistuttava kokonaan. Esteellistä henkilöä saadaan kuitenkin kuulla asian selvittämistarkoituksessa.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

Esteellisyyden perusteista säädetään kuntalaissa ja hallintolaissa.

15 § Käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä, jollei toimielin toisin päätä.

Kaupunginvaltuustossa käsittelyn pohjana on kaupunginhallituksen ehdotus taikka, milloin tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on valmistellut asian, tämän ehdotus, lukuun ottamatta valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä, jolloin pohjana on puheenjohtajan ehdotus (pohjaehdotus).

Muun toimielimen kokouksessa asiat ratkaistaan esittelystä toimielimen sisäistä järjestelyä lukuun ottamatta. Pohjaehdotuksena on esittelijän ehdotus. Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta peruuttaa ehdotuksensa, ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, asia on poistettava esityslistalta. Valtuusto voi muulloinkin päättää asian poistamisesta esityslistalta.

Jos muussa toimielimessä esittelijä on peruuttanut ehdotuksensa ennen kuin toimielin on tehnyt päätöksen asiasta, asia on poistettava esityslistalta, jollei toimielin toisin päätä, missä tapauksessa asia käsitellään toimielimen puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Toimielin voi muutoinkin erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä.

16 § Kokouksen julkisuus

Kaupunginvaltuuston kokousten julkisuudesta säädetään kuntalaissa.

Muun toimielimen kokoukset ovat julkisia vain, jos toimielin niin päättää. Salassa pidettävää asiaa tai asiakirjaa ei voi käsitellä julkisesti.

Yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata julkista sähköistä kokousta yleisen tietoverkon kautta taikka kokouskutsussa mainitussa julkisessa tilassa.

17 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan

vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

18 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Toimielimen jäsenen on kirjattava keskustelun kuluessa tehty ehdotus sähköiseen kokousjärjestelmään, milloin kokousjärjestelmä on käytössä, paitsi jos puheenjohtaja myöntää yksittäistapauksessa luvan poiketa tästä.

Jos sähköistä kokousjärjestelmää ei ole käytössä:

1. kaupunginvaltuustossa keskustelun kuluessa tehty muu muutosesitys kuin pöydälle panemista, asian palauttamista tai hylkäämistä koskeva ehdotus on annettava kirjallisena ja
2. muussa toimielimessä ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin päättää.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja toteaa keskustelun päättyneeksi. Puheenjohtaja toteaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotuksia kannatettu.

19 § Päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimielimen päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimielimen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimielimen päätökseksi.

20 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai ehdollisena tai joka menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

21 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys

Äänestys on toimitettava avoimesti. Äänestys toimitetaan äänestyskoneella sähköisesti tai nimenhuudolla.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää toimielimen hyväksyttäväksi äänestystavan ja äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

1. Ensin otetaan äänestykseen kaksi samaa asiaa koskevaa pohjaehdotuksesta eniten poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.
2. Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.
3. Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määräenemmistön kannatus, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

Vaaleista määrätään 18 luvussa.

22 § Pöytäkirjan laatiminen

Kaupunginvaltuuston pöytäkirja laaditaan suomen ja ruotsin kielellä. Muun toimielimen pöytäkirjan kielenä on suomi erikseen nimettyjä ruotsinkielisiä toimielimiä lukuun ottamatta.

Valtuuston ja sen valiokunnan kokouksissa pitää pöytäkirjaa kuntademokratian palvelualueen osoittama henkilö. Muun toimielimen pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Pöytäkirjaa pitää toimielimen puheenjohtajan johdolla toimielimen sihteeri tai muu pöytäkirjanpitäjä. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

23 § Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua valtuutettua, jollei valtuusto jonkin asian kohdalla ole päättänyt, että pöytäkirja tarkastetaan muulla tavalla. Muun toimielimen pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Mikäli pöytäkirjantarkastaja kieltäytyy tai on muuten estynyt tarkastamasta toimielimen pöytäkirjaa, pöytäkirja tarkastetaan toimielimen välittömästi seuraavassa kokouksessa.

24 § Pöytäkirjan sisältö

Toimielimen pöytäkirjaan merkitään:

1) järjestäytymistietoina:

- toimielimen nimi
- merkintä käytetyistä päätöksentekotavoista (varsinainen kokous, sähköinen kokous, hybridikokous, yksilöidään päätökset, jotka on tehty sähköisessä päätöksentekomenettelyssä)
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
- kokouspaikka
- läsnä olleet missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä
- kesken kokouksen saapuneet; minkä asian käsittelyn ja mihin kellonaikaan he ovat saapuneet
- poissa olleet
- kokouksesta poistuneet; minkä asian käsittelyn aikana ja mihin kellonaikaan he ovat poistuneet
- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

2) asian käsittelytietoina:

- otsikko
- selostus asiasta ja mahdollisesta aikaisemmasta käsittelystä tai viittaus pöytäkirjaan liitettyihin asiakirjoihin
- esittelijän päätösesitys
- esteellisyys ja sen peruste
- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu tai niiden raukeaminen

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta tai siihen liitettävästä äänestysluettelosta
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
- asiassa tehty päätös
- eriävät mielipiteet ja pöytäkirjalausumat
- valtuuston hyväksymät toimenpidealoitteet (ponnet)

3) muina tietoina:

- salassapitomerkinnät
- puheenjohtajan allekirjoitus
- pöytäkirjanpitäjän varmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta ja jos pöytäkirjan tarkastajat on valittu, heidän nimensä
- merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa
- muutoksenhakuohjeet

Jos asia on poistettu esityslistalta, pöytäkirjaan merkitään asiaotsikko ja merkintä asian poistamisesta esityslistalta.

Kun asian käsittely on keskeytetty pöydällepanon tai palauttamisen vuoksi, pöytäkirjaan merkitään vain kannatettu ehdotus pöydällepanosta tai palauttamisesta, ei mahdollisia muita keskustelun aikana tehtyjä ehdotuksia.

Pöytäkirjaan liitettävissä oikaisuvaatimusohjeissa annetaan tarpeelliset ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseksi. Pöytäkirjaan liitettävässä valitusosoituksessa on mainittava valitusviranomainen, valitusaika ja mitä valitukseen on liitettävä. Päätökseen, johon ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä valitusta, on liitettävä tästä ilmoitus ja samalla mainittava, mihin lain tai asetuksen kohtaan kielto perustuu.

25 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaminen

Kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja sen jaostojen pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa hallintoasiantuntija, hallintosihteeri, kirjaaja tai kaupunginhallituksen määräämät.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

Tarkastuslautakunnan pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä tai kaupunginreviisori.

Muiden lautakuntien ja niiden jaostojen pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä, hallintosihteeri ~~toimialan lakimies~~ tai kirjaaja.

26 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille

Toimielimen pöytäkirja ja siihen liitetyt oikaisuvaatimusohjeet tai valitusosoitukset pidetään nähtävänä kaupungin sivuilla yleisessä tietoverkossa viimeistään pöytäkirjan allekirjoitusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä.

Ne viranhaltijapäätökset, joihin kuntalaisilla on yleinen muutoksenhakuoikeus, pidetään nähtävänä kaupungin sivuilla yleisessä tietoverkossa viimeistään päätöksen antamispäivää seuraavana keskiviikkona.

18 Luku – Vaalit

1 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspareja. Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Suhteellisessa vaalissa ääni annetaan ehdokaslistalle.

2 § Valtuuston vaalilautakunta

Valtuusto valitsee keskuudestaan toimikaudekseen suhteellisten vaalien ja suljetuin lipuin toimitettavien enemmistövaalien toimittamista varten vaalilautakunnan, johon kuuluu neljä varsinaista ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Valtuusto valitsee vaalilautakuntaan valituista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi noudattaen samaa menettelyä kuin valtuuston puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa valittaessa.

Lautakunta voi kutsua avukseen asiantuntijoita.

Muissa toimielimissä toimielin voi valita keskuudestaan ääntenlaskijat avustamaan vaaleissa.

3 § Ehdokaslistojen jättäminen

Suhteellisella vaalitavalla suoritettava vaali toimitetaan ehdokaslistoittain. Toimielin määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään annettava toimielimen puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimitus aloitetaan. Vaalia ei saa pitää ennen kuin vähintään kymmenen minuuttia on kulunut ehdokaslistan nähtäville panemisesta.

4 § Ehdokaslistojen laatiminen ja asiamies

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Ehdokaslista on vähintään kahden toimielimen jäsenen allekirjoitettava. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa listan toimielimen puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 5 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

5 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, toimielimen puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle tai äänten laskijoille, jotka tutkivat ehdokkaiden vaalikelpoisuuden ja tarkastavat, ovatko ehdokaslistat asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan tai äänтenlaskijoiden on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

6 § Ehdokaslistojen yhdistelmä

Ehdokaslistojen oikaisuja varten varatun määräajan päätyttyä vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, jossa jokainen ehdokaslista merkitään järjestysnumerolla.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan toimielimen jäsenille tiedoksi lukemalla se ääneen tai muulla tavalla.

7 § Suhteellisen vaalin toimittaminen

Luottamushenkilöiden vaali toimitetaan suhteellisena, jos sitä vaatii läsnä olevista toimielimen jäsenistä vähintään määrä, joka saadaan jakamalla läsnä olevien lukumäärä valittavien

lukumäärällä lisättynä yhdellä. Jos osamääräksi tulee murtoluku, se korotetaan lähinnä ylempään kokonaislukuun.

Suhteellinen vaali toimitetaan suljetuin lipuin. Äänestyslippuun tai -järjestelmään merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä vaalilautakunnan puheenjohtajalle äänestyslippunsa.

.

8 § Suljettu lippuäänestys ja äänestyslippujen säilyttäminen

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin. Milloin enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, on valtuuston puheenjohtajan kutsuttava 2 §:ssä mainittu vaalilautakunta avustamaan vaalitoimituksessa.

Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvissä. Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä ja sen tulee sisällykseltään olla riidaton. Äänestyslippujen sijasta voidaan käyttää myös tarkoitukseen soveltuvaa sähköistä järjestelmää, jos vaalisalaisuus ja tuloksen oikeellisuus on turvattu.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput sekä äänestysjärjestelmän mahdollisesti tuottamat lokitiedot on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa ja lokitiedot niin, ettei vaalisalaisuus vaarannu.

9 § Vaalin tuloksen toteaminen

Nimenhuudon päätyttyä vaalilautakunta tai ääntenlaskijat tutkivat äänestyslippujen pätevyyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen soveltuvin osin, mitä kuntavaaleista säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen valtuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen valtuustolle pöytäkirjaan merkittäväksi. Muussa toimielimessä puheenjohtaja toteaa vaalin tuloksen toimielimelle pöytäkirjaan merkittäväksi.

19 Luku – Esittelijät

1 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen esittelijät

Kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto
Kaupunginjohtaja esittelee kaupunginhallituksen ja konsernijaoston käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat, koko kaupunkia tai konsernia koskevat asiat, useampaa kuin yhtä toimialaa koskevat asiat sekä kaupunginhallituksen ottomenettelyyn tulevat päätökset.

Apulaiskaupunginjohtajat esittelevät kaupunginhallituksen ja konsernijaostojen käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat. Kaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös apulaiskaupunginjohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto

Kaupunginjohtaja esittelee kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston käsiteltäväksi tulevat koko kaupunkia koskevat asiat, useampaa kuin yhtä toimialaa koskevat asiat sekä ~~koko~~ omaa toimialaansa koskevat asiat.

Elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialan apulaiskaupunginjohtaja esittelee kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaostossa koko omaa toimialaansa koskevat asiat sekä useampaa kuin yhtä palvelualuetta koskevat asiat.

Muut ~~A~~apulaiskaupunginjohtajat esittelevät kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston käsiteltäväksi tulevat omaa toimialaansa koskevat asiat.

Elinvoimajohtaja ja työllisyyden ja kotouttamisen palveluiden johtaja esittelevät omaa palvelualuettaan koskevat asiat.

Kaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös apulaiskaupunginjohtajan tai palvelualuejohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

2 § Lautakuntien ja niiden jaostojen esittelijät

Apulaiskaupunginjohtaja esittelee toimialansa lautakunnan ja sen jaostojen käsiteltäväksi tulevat toimialaa kokonaisuutena tai useampaa kuin yhtä palvelualuetta koskevat asiat sekä ~~yhteisten palveluiden~~palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden asiat.

Palvelualuejohtaja esittelee lautakunnan ja sen jaostojen käsittelyyn tulevat palvelualueensa asiat.

Edellä määrätystä poiketen esittelijänä toimii:

1. keskusvaalilautakunnassa lautakunnan sihteeri,
2. tarkastuslautakunnassa kaupunginreviisori,
3. kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisessä jaostossa ~~ruotsinkielisen palvelualueen johtaja,~~ ruotsinkielisen koulutuksen päällikkö.
4. kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaostossa toisen asteen palvelualuejohtaja~~,~~tai perusopetuksen palvelualuejohtaja t~~ai ruotsinkielisen palvelualueen johtaja~~ sen mukaan, minkä ~~toimialan~~ palvelualueen alaisen oppijan asiaa lautakunta käsittelee, sekä
5. kaupunkiympäristölautakunnan lupajaostossa rakennusvalvontapäällikkö jaoston toimiessa rakennusvalvontaviranomaisena ja ympäristöpalveluiden päällikkö jaoston toimiessa kunnallisena ympäristönsuojeluviranomaisena.

Apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös palvelualuejohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia. Oikeus ei kuitenkaan koske asioita, joissa lautakunta tai jaosto toimii laissa määriteltynä lupa-, valvonta- tai ympäristönsuojeluviranomaisena.

3 § Esittely muissa toimielimissä

Muiden toimielinten esittelijöistä määrätään toimielimen asettamispäätöksessä. Jos määräyksiä ei ole, esittelijä on kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

4 § Esittelyvallan siirtäminen

Kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja voi yksittäistapauksissa siirtää esittelytehtävän alaiselleen viranhaltijalle.

Esittelijän ollessa poissa tai esteellinen hänen sijaisekseen määrätty toimii esittelijänä.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

19 Luku – Esittelijät

Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen perusteella ilman viranhaltijan esittelyä.

20 Luku – Kuntalaisaloitteet

1 § Aloiteoikeus

Oikeudesta tehdä kuntalaisaloite säädetään kuntalaissa.

2 § Aloitteen käsittely

Aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimielin, aloitteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrätyllä tavalla.

Kaupunginhallituksen on vuosittain esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimielimen kuin valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimielin voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, aloite on kuuden kuukauden kuluessa vireille tulosta otettava toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

Vastaus aloitteeseen, jossa tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, annetaan tiedoksi valtuustolle.

3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen, kun aloite on käsitelty, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

4 OSA – VALTUUSTO

21 Luku – Valtuuston toiminta

1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt

Valtuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Valtuusto valitsee vuosittain kesäkuun ensimmäisessä kokouksessa keskuudestaan puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.
Valtuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaalin toimittamisesta säädetään kuntalaissa.
Valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa valtuuston puheenjohtaja, jollei valtuusto toisin päätä.

Valtuuston pöytäkirjanpitäjänä toimii kuntademokratian palvelualueen määräämä Vantaan kaupungin viranhaltija tai työntekijä.

2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi

Valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä valtuustotyöskentelyä varten. Myös valtuutetun sijasta asian käsittelyyn osallistuva varajäsen voi kuulua valtuustoryhmään.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä, puheenjohtajasta ja muista tarvittavista toimihenkilöistä on annettava valtuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen on allekirjoitettava ilmoitus.

Valtuustoryhmän voi muodostaa yksikin valtuutettu, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen. Yhden hengen valtuustoryhmällä ei ole puheenjohtajaa.

Valtuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Uuden valtuustoryhmän nimestä ei saa aiheutua sekaantumisvaaraa toisen valtuustoryhmän nimeen.

3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa

Valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle valtuustoryhmään liittymisestä ja siitä eroamisesta. Liittymisilmoituksessa on oltava asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle.

4 § Istumajärjestys

Valtuutetut istuvat kokouksessa valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

5 § Kokoustilat

Kuntademokratian palvelualue osoittaa valtuustoryhmien kokouksia varten niiden tarvitsemat kokoustilat korvauksetta.

6 § Valtuustoryhmän tehtävät varajäseniä kutsuttaessa

Valtuustoryhmä avustaa valtuuston puheenjohtajaa ja päätösvalmistelua oikean varajäsenen kutsumisessa valtuuston kokoukseen siitä estyneen valtuutetun sijaan.

7 § Valtuuston kansliatehtävät

Valtuuston kansliatehtävät hoitaa kuntademokratian palvelualue.

8 § Läsnäolon toteaminen valtuuston kokouksissa

Kaupunginvaltuuston kokouksissa läsnä olevien jäsenien toteamiseen sovelletaan 17 luvun 1~~0~~ §:n ohella tämän pykälän määräyksiä.

4 OSA – VALTUUSTO

21 Luku – Valtuuston toiminta

Valtuuston kokouksen aluksi todetaan läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut sähköistä läsnäolo- ja äänestysjärjestelmää käyttäen tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä taikka muulla puheenjohtajan määräämällä tavalla.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa mahdolliset esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Valtuutettu, jota ei kokouksen alussa ole todettu läsnä olevaksi, merkitään pöytäkirjaan poissa olevaksi. Läsnäolon toteamisen jälkeen saapuvan valtuutetun on ilmoittauduttava välittömästi puheenjohtajalle, jolloin pöytäkirjaan merkitään, minkä asian käsittelyn aikana hän on kokoukseen saapunut. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle, jolloin pöytäkirjaan vastaavasti merkitään, minkä asian käsittelyn aikana hän on kokouksesta poistunut.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustauon päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Läsnä oleviksi katsotaan ne valtuutetut, jotka pöytäkirjan mukaan ovat saapuneet kokoukseen eivätkä ole ilmoittaneet siitä poistuvansa tai joita valtuusto muuten ei ole todennut poissa oleviksi. Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuston menettäneen päätösvallan, hänen on keskeytettävä kokous.

9 § Puheenvuorot valtuuston kokouksissa

Valtuuston kokouksissa pidettäviin puheenvuoroihin sovelletaan 17 luvun 13 §:n ohella tämän pykälän määräyksiä.

Puheenvuoro on pyydettävä sähköisesti tai selvästi havaittavalla tavalla taikka toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydetyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

1. asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä,
2. puheenvuoron kaupunginhallituksen puheenjohtajalle tai hänen estyneenä ollessaan kaupunginhallituksen varapuheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle, apulaiskaupunginjohtajille sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, kun käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemaa asiaa sekä

3. enintään yhden minuutin kestävän repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta. Puheenvuorojen pituutta voidaan myös valtuustovaliokunnan suosituksesta sopia ohjeellisesti rajattavaksi.

Jos puheenvuoroa pyydetään yhtaikaa kokousjärjestelmän kautta sekä muulla tavalla, on kokousjärjestelmän kautta puheenvuoroa pyytäneellä etusija. Jos useat pyytävät yhtaikaa puheenvuoroa, määrää puheenjohtaja missä järjestyksessä kukin heistä sen saa.

Puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta tai valtuustosalin puhujakorokkeelta varsinaisissa kokouksissa tai osallistuttaessa hybridikokoukseen kokouspaikalla.

10 § Kokouksen johtaminen

Puheenjohtaja johtaa asioiden käsittelyä ja pitää huolta järjestyksestä valtuuston kokouksessa.

Puheenjohtaja voi tarvittaessa luovuttaa puheenjohdon kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä. Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokoukselle tilapäinen puheenjohtaja.

11 § Toimenpidealoite

Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä kaupunginhallitukselle osoitettavan käsiteltyyn asiaan liittyvän toimenpidealoitteen (ponnen). Toimenpidealoite ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

22 Luku – Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus ja ryhmäaloite

1 § Valtuutettujen aloitteet

Valtuutetuilla ja valtuustoryhmällä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan kokousjärjestelmässä tai kirjallisena puheenjohtajalle valtuuston kokouksen aikana. Aloite on allekirjoitettava. Allekirjoitus voidaan tehdä myös sähköisesti. Valtuuston kokoukseen etänä osallistuva voi ilmoittaa osallistumisensa aloitteeseen muulla todennetulla tavalla, jolloin hänen nimensä lisätään valtuuston kokouksessa aloitteen allekirjoittaneisiin. Aloitteen jättäminen merkitään saman kokouksen pöytäkirjaan. Puheenjohtaja toteaa lyhyesti, mitä aloitteissa ehdotetaan. Aloite on, sitä enempää tässä kokouksessa käsittelemättä, lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallituksen on annettava vastaus aloitteeseen, jossa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä. Mikäli aloitteen allekirjoittajia on vähintään 25, on kaupunginhallituksen aloitevastaus annettava valtuustolle tiedoksi.

Mikäli vähemmän kuin 15 valtuutettua on allekirjoittanut aloitteen, vastaa aloitteeseen toimivaltainen viranhaltija suoraan aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle. Vastaus on annettava kuuden kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä ensimmäiselle allekirjoittaneelle. Vastaus on myös annettava tiedoksi lautakunnalle tai kaupunginhallitukselle tai sen jaostolle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu. Mikäli valtuusto palauttaa aloitevastauksen, on aloitevastaus esitettävä uudelleen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi kuuden kuukauden kuluttua palautuspäivästä.

Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä tuotava valtuustolle tiedoksi luettelo valtuutettujen edellisen vuoden aikana tekemistä aloitteista. Luettelosta tulee käydä ilmi, milloin aloitteeseen on vastattu tai mikä aloitteen käsittelyvaihe on. Samassa yhteydessä voidaan tuoda luettelo muista aikaisemmin valtuustokauden aikana tehdyistä, edelleen vastaamatta olevista aloitteista.

2 § Ryhmäaloite

Hallintosäännön 21 luvun 2 §:ssä tarkoitettu valtuustoryhmä voi tehdä ryhmäaloitteen. Ryhmäaloite on aloite, joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi. Ryhmäaloitteen jättää puheenjohtajalle valtuustoryhmän puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Valtuustoryhmä voi tehdä kuusi ryhmäaloitetta valtuustokauden aikana.

4 OSA – VALTUUSTO

22 Luku – Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus ja ryhmäaloite

Ryhmäaloitteeseen vastaa kaupunginhallitus. Vastaus käsitellään kaupunginhallituksessa kuuden kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä. Kaupunginhallituksen vastaukset ryhmäaloitteisiin annetaan kaupunginvaltuustolle tiedoksi. Muutoin ryhmäaloitteeseen sovelletaan, mitä tämän 22 luvun 1 §:ssä on määrätty valtuutetun aloitteesta.

3 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys

Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä kaupunginhallitukselle osoitetun kirjallisen kysymyksen kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevasta asiasta. Kysymys on annettava kaupungin kirjaamoon.

Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään siinä valtuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään kolmen viikon kuluttua kysymyksen tekemisestä, tai ilmoitettava silloin syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu antaa.

4 § Selonteko

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja voi pyytää kaupunginvaltuustolle selonteon kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevassa asiassa. Lisäksi valtuustoryhmät, jotka edustavat vähintään puolta valtuutetuista, voivat esittää puheenjohtajalle selonteon pyytämistä. Puheenjohtajan tulee ilmoittaa pyytämästään selonteosta kaupunginvaltuustolle.

Selonteon antaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä apulaiskaupunginjohtaja. Selonteko tulee antaa seuraavassa aikaisintaan viikon kuluttua sen pyytämisestä pidettävässä kaupunginvaltuuston kokouksessa tai kaupunginvaltuuston iltakoulussa.

Valtuusto merkitsee asiasta käydyn keskustelun jälkeen selonteon tiedoksi eikä asiassa tässä yhteydessä tehdä päätöstä. Kaupunginvaltuusto voi kuitenkin selonteon pohjalta lähettää asian kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

5 § Selostustilaisuus ja kyselytunti

Valtuuston kokousta voi edeltää selostustilaisuus, jossa selostetaan ajankohtaisia aiheita ja jota voi seurata kyselytunti.

Valtuutetulla on oikeus esittää kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajille selostustilaisuuden yhteydessä pidettävällä kyselytunnilla vastattavaksi

lyhyt, kulloinkin yhteen asiaan kohdistuva kysymys kaupungin hallintoa ja taloutta koskevista asioista.

Kysymys on toimitettava kirjallisena tai sähköpostitse viimeistään selostustilaisuutta edeltävänä maanantaina klo 12.00 valtuuston sihteeristölle. Kysymyksen voi tehdä myös kyselytunnin aikana suullisesti. Kukin valtuutettu voi esittää yhden suullisen tai kirjallisen kysymyksen kyselytuntia kohden.

Kysymyksiin vastataan suullisesti. Kirjallisiin ja sähköpostitse toimitettuihin kysymyksiin, joita ei ehditä käsitellä kyselyille varatussa määräajassa, annetaan kysymyksen esittäjälle ja muille valtuutetuille vastaus kirjallisena tai sähköisesti, luottamushenkilöiden sähköisessä palvelussa viimeistään seuraavan valtuuston kokouksen aikana ilman muuta käsittelyä. Varavaltuutetun tekemään kysymykseen vastataan ainoastaan siinä tapauksessa, mikäli varavaltuutettu on tässä selostustilaisuudessa läsnä.

Kyselytunti järjestetään valtuuston kokousta edeltävänä torstaina, jollei valtuusto toisin päätä. Puheenjohtajana kyselytunnilla toimii valtuuston puheenjohtaja. Kyselytunti on julkinen.

Puheenjohtaja ratkaisee, huomioon ottaen kysymyksen ajankohtaisuuden ja merkityksen, missä järjestyksessä kirjallisiin kysymyksiin vastataan lähtökohtana se, että kysymyksille varattu aika selostustilaisuudessa ei ylitä 45 minuuttia. Ensimmäinen vastauksen jälkeisen puheenvuoron käyttöoikeus on kysymyksen esittäneellä valtuutetulla. Tämän jälkeen myös muilla valtuutetuilla on oikeus käyttää puheenvuoroja. Puheenjohtajalla on oikeus harkintansa mukaan rajoittaa keskustelua.

6 § Kaupunginvaltuuston iltakoulu

Kaupunginvaltuuston iltakoulussa käsitellään kaupungin strategiavalmisteluun liittyviä asioita sekä muita ajankohtaisia aiheita. Iltakoulussa voidaan myös selostaa kaupungin yhtiöiden ja yhteistyökumppaneiden toimintaan liittyviä asioita.

Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on valtuutetuilla ja kaupunginhallituksen jäsenillä. Lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus on puheenjohtajan kutsusta kunkin käsiteltävän asian osalta asian-omaisen lautakunnan puheenjohtajalla, asianomaisen yhteisön hallituksen jäsenellä ja valtuustoryhmien ensimmäisillä varavaltuutetuilla. Iltakoulut eivät ole yleisölle avoimia.

23 Luku – Valiokunnat

1 § Valtuustovaliokunnan asettaminen

Valtuusto asettaa vuosittain pysyvän valtuustovaliokunnan käsittelemään valmistelevasti valtuustossa vireillä olevia asioita sekä muita valtuuston työskentelyyn liittyviä kysymyksiä.

Valtuustovaliokunnan jäseninä ovat valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä valtuuston kulloinkin päättämä määrä valtuuston valitsemia jäseniä ja heidän henkilökohtaisia varajäseniään.

Valtuustovaliokunnan puheenjohtajana toimii valtuuston puheenjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan valtuuston I varapuheenjohtaja tai valtuuston II varapuheenjohtaja.

Valtuustovaliokunnan kokouksiin osallistuvat asiantuntijoina kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä kulloinkin asian käsittelyn kannalta tarvittavat henkilöt.

Valtuustovaliokunnan kokoukset eivät ole yleisölle avoimia.

Tässä määräyksessä mainitulla valtuustovaliokunnalla ei tarkoiteta kuntalain 35 §:ssä säädettyä valiokuntaa.

2 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen

Valtuusto voi kuntalain 35 §:n mukaisesti asettaa keskuudestaan valiokunnan valmistelemaan kuntalain 34 §:ssä tarkoitettua luottamushenkilöiden erottamista koskevaa tai 43 §:ssä tarkoitettua kunnanjohtajan irtisanomista tai muihin tehtäviin siirtämistä koskevaa asiaa taikka lausunnon antamista tai hallinnon tarkastamista varten. Samalla valtuusto määrää valiokunnan puheenjohtajan.

Tilapäisen valiokunnan on hankittava sen valmisteltaviin kuuluvissa asioissa kaupunginhallituksen lausunto. Valtuustossa asian käsittely tapahtuu valiokunnan valmistelun pohjalta.

5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET

24 Luku – Yleiset määräykset

1 § Luottamushenkilön palkkio, palkka ja korvaukset

Osa-aikaiselle luottamushenkilölle maksetaan palkkaa. Muille luottamushenkilölle maksetaan palkkiota.

Luottamushenkilölle maksetaan lisäksi korvausta ansionmenetyksestä, matkakustannuksista, sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä aiheutuneista kustannuksista, päivärahaa sekä ateria- ja majoituskorvausta tämän osan määräysten mukaisesti.

2 § Osa-aikaisen luottamushenkilön etuudet

Osa-aikaiselle luottamushenkilölle maksetaan:
25 luvun mukaisia palkkioita, 26 luvun 34 §:n mukaista kuukausipalkkaa, 27 luvun 1 §:n 4 momentin mukaista ansionmenetyskorvausta, 27 luvun 3 §:n 2 momentin mukaisia etuuksia, 27 luvun 2 §:n mukaista matkakorvausta, ei kuitenkaan asunnon ja pääasiallisen luottamustehtävien hoitamispaikan (Tikkurilan) välisistä matkoista, sekä lomarahaa kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtoehtosopimuksen määräysten mukaan.

Osa-aikaisella luottamushenkilöllä on lisäksi oikeus työmatka-, liikunta-, kulttuuri- ja ateriaetuun sekä muihin näihin rinnastettaviin etuuksiin samoin ehdoin kuin kaupungin työtekijöillä ja viranhaltijoilla. Osa-aikaisella luottamushenkilöllä ei ole oikeutta muihin tämän osan mukaisiin etuuksiin.

Osa-aikaisen luottamushenkilön oikeudesta saada vuosilomaa, sairauslomaa ja perhevapaata sekä työterveyshuollon palveluja sekä työtapaturma- ja ammattitautilain soveltamisesta säädetään kuntalain 80 §:n 3 momentissa.

5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET

24 Luku – Yleiset määräykset

3 § Osan soveltamisala

Tämän osan määräyksiä sovelletaan kaikkiin tässä hallintosäännössä mainittuihin ja sen määräysten nojalla asetettuihin toimielimiin sekä niiden jäseniin. Toimielimiksi katsotaan kuntalain 30 §:n mukaisten toimielinten lisäksi myös valiokunnat, johtokunnat, toimikunnat, neuvottelukunnat, vaikuttamistoimielimet ja muut vastaavat toimielimet. Tämän osan määräyksiä ei kuitenkaan sovelleta oppilaitosten johtokuntiin tai oppilaitosten muihin toimielimiin, ellei toisin erikseen määrätä.

Kokoukseen osallistuneeseen varajäseneen sovelletaan soveltuvin osin, mitä jäsenestä on määrätty.

4 § Rahamäärien tarkistaminen

Liitteessä 1 mainitut rahamäärät tarkistetaan kunkin valtuustokauden alussa samassa suhteessa kuin vaalivuoden maaliskuun elinkustannusindeksin pisteluku on muuttunut huhtikuun 2024 pisteluvusta. Näin lasketut rahamäärät pyöristetään lähimpään viiteen euroon.
Tarkistetut rahamäärät astuvat voimaan sen kuukauden alusta, jolloin uusi valtuusto aloittaa toimintansa.

Hallintojohtaja vahvistaa päätöksellään 2 momentissa mainittuun ajankohtaan mennessä 1 momentin mukaisesti tarkistetut luvut. Kuntademokratian palvelualue julkaisee hallintosäännön liitteestä 1 kulloinkin sovellettavan tarkistetun version, jota pidetään saatavilla kaupungin internetsivuilla. Muista muutoksista liitteeseen 1 päättää kaupunginvaltuusto hallintosääntömuutoksista säädetyssä ja määrätyssä järjestyksessä.

25 Luku – Kokouspalkkiot

1 § Peruspalkkio

Kaupungin toimielimen jäsenelle maksetaan kokouksesta liitteen 1 mukainen peruspalkkio, jollei jäljempänä toisin määrätä.

Vaalilautakunnan ja -toimikunnan jäsenille maksettavista palkkioista määrätään 26 luvun 2~~3~~ §:ssä.

2 § Lisäpalkkio

Kokouksesta, jossa toimielimen jäsen on ollut saapuvilla yli kolme (3) tuntia, maksetaan lisäpalkkiona 40 % peruspalkkiosta jokaiselta kolmen (3) tunnin jälkeen alkavalta tunnilta.

3 § Osallistuminen muiden toimielinten kokouksiin

Kun luottamushenkilö on toimielimen kokouksessa kutsuttuna läsnä muun kuin toimielimen puheenjohtajuuden tai jäsenyyden perusteella, maksetaan hänelle kokoukseen osallistumisesta toimielimen jäsenen kokouspalkkio. Palkkiota ei kuitenkaan makseta luottamushenkilölle, joka seuraa julkista kokousta yleisöstä.

Osallistuessaan nuorisovaltuuston edustajana kaupungin muun toimielimen kokoukseen nuorisovaltuuston jäsen saa 1 ja 2 §:n mukaisen nuorisovaltuuston jäsenen palkkion, ellei toisin ole määrätty.

4 § Palkkio kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista

Pääkaupunkiseudun yhteistyöryhmän kokouksiin osallistuvalle luottamushenkilölle maksetaan palkkio kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkion mukaisesti.

Kaupungin edustajaksi kuntayhtymiin tai muihin kuntien yhteistoimintaelimiin valituille luottamushenkilöille maksetaan kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkiota vastaava palkkio, mikäli kaupungin edustaja ei saa palkkiota kyseiseltä organisaatiolta.

5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET

25 Luku – Kokouspalkkiot

5 § Iltakoulut, selostustilaisuudet, seminaarit ja koulutukset

Toimielimen iltakouluihin ja selostustilaisuuksiin sovelletaan mitä tässä osassa on kokouksista määrätty.

Toimielimen seminaariin tai koulutukseen kutsuttuna osallistuvalle luottamushenkilölle maksetaan kultakin seminaaripäivältä kyseisen toimielimen peruspalkkion suuruinen palkkio edellyttäen, että tilaisuudesta laaditaan muistio ja että luottamushenkilö on ollut saapuvilla tilaisuudessa vähintään yhden (1) tunnin.

6 § Palkkio sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumisesta

Luottamushenkilölle maksetaan 17 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumisesta 50 % 1 §:n mukaisesta peruspalkkiosta. Palkkio maksetaan ainoastaan, mikäli päätös saadaan tehtyä.

7 § Useat kokoukset samana päivänä

Jos saman vuorokauden aikana pidetään useampi saman toimielimen kokous tai 26 luvun 1~~2~~ §:ssä tarkoitettu toimitus, katsotaan ne kokouspalkkiota laskettaessa samaksi kokoukseksi.

8 § Puheenjohtajan palkkion maksaminen muulle puheenjohtajana toimineelle

Muulle kuin toimielimen puheenjohtajalle maksetaan puheenjohtajan kokouspalkkio, jos hän on toiminut puheenjohtajana kokouksessa yli puoli tuntia, tai jos kokous on kestänyt alle puoli tuntia, koko kokouksen ajan.

9 § Palkkionmaksua varten edellytetty saapuvillaoloaika

Palkkio maksetaan ainoastaan, mikäli luottamushenkilö on ollut saapuvilla kokouksessa vähintään puolen tunnin ajan, paitsi jos kokous perutaan tai se kestää alle puoli tuntia. Tätä määräystä ei sovelleta varajäseneen, joka kutsutaan kokoukseen varsinaisen jäsenen ollessa esteellinen tai estynyt.

10 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa

Jos toimielimen kokous ei laillisesta kutsusta huolimatta saavuta paikalle tulleiden jäsenten vähälukuisuuden vuoksi päätösvaltaisuutta eikä kokousta tästä syystä pidetä, maksetaan paikalle tulleille luottamushenkilöille 1 §:n mukainen peruspalkkio.

26 Luku – Muut palkkiot

1 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä

Jäsenelle maksetaan 25 luvun 1 §:ssä tarkoitetun peruspalkkion suuruinen palkkio toimielimen tai sen jäsenen suorittamaan tarkastukseen, valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävään, katselmukseen taikka muuhun vastaavan toimitukseen osallistumisesta. Edellytyksenä on, että suoritettu tehtävä perustuu toimielimen pöytäkirjaan merkittyyn päätökseen.

2 § Vaalitoimielinten palkkiot

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenelle maksetaan tämän pykälän mukaiset palkkiot ja kulukorvaukset. Heillä ei ole oikeutta muihin tämän osan mukaisiin etuuksiin.
Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenet saavat liitteen 1 mukaisen palkkion luottamustehtävänsä hoidosta jokaiselta toimituspäivältä sekä erillisen palkkion pakolliseen koulutukseen osallistumisesta.

Palkkioon sisältyy varsinaisen vaalitoimituksen lisäksi korvaus myös vaaleihin liittyvästä valmistelutyöstä, äänestyslippujen laskennasta sekä vaalimateriaalin noudosta/palautuksesta/kuljetuksesta kaupungintalon ja äänestyspaikan välillä. Jäsenellä on kuitenkin oikeus saada korvaus muista kustannuksistaan 27 luvun määräysten mukaisesti.

~~Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenen palkkioista määrätään 4 §:ssä ja 25 luvun 1 ja 2 §:ssä.~~

3 § Kuukausipalkkio ja -palkka

Liitteessä 1 mainitulle luottamushenkilölle maksetaan kokouspalkkioiden lisäksi kokouksien ulkopuolella suoritetuista, toimielimen toimintaan liittyvistä tehtävistä liitteen 1 mukainen kuukausipalkkio tai -palkka. Luottamushenkilölle, joka saa kuukausipalkkaa, ei makseta kuukausipalkkioita.
Milloin 1 momentissa tarkoitettu luottamushenkilö on estynyt hoitamasta tehtäväänsä, hänen oikeutensa kuukausipalkkioon lakkaa, kun este on yhtäjaksoisesti jatkunut kuukauden. Esteen aikana tilalle tulleella varapuheenjohtajalla tai varajäsenellä on oikeus kuukausipalkkioon.

Silloin kun tarkastuslautakunnan jäsenten toimikausi on osittain rinnakkainen tilintarkastuskertomuksen valtuustokäsittelyyn saakka, kuukausipalkkiot maksetaan sekä vanhan

että uuden tarkastuslautakunnan jäsenille. Samalle henkilölle ei kuitenkaan samanaikaisesti makseta kahta kuukausipalkkiota.

Kuukausipalkkioiden maksuperusteissa tapahtuvat muutokset, kuten tehtävästä eroaminen tai uuden henkilön valitseminen tehtävään, vaikuttavat palkkion maksuun muutosta seuraavan kuukauden alusta. Kuukausipalkkaan ne vaikuttavat kuitenkin välittömästi.

27 Luku – Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen

1 § Ansionmenetyskorvaus

Luottamushenkilölle maksetaan korvausta luottamustoimen hoitamisen vuoksi aiheutuvista ansionmenetyksestä taikka sijaisen palkkaamisen tai muun vastaavan syyn aiheuttamista kustannuksista todellisten ansionmenetysten tai kustannusten mukaan, kuitenkin enintään liitteen 1 mukainen määrä.

Ansionmenetys ja kustannusten määrä tulee osoittaa työnantajan antamalla palkanpidätyslaskelmalla tai vastaavalla todistuksella. Jos laskelmaa tai todistusta ei ole saatavilla (esim. yrittäjät), luottamushenkilölle korvataan enintään liitteen 1 mukainen määrä. Luottamushenkilön on tällöin annettava kirjallinen vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten määrästä.

Luottamustehtävien hoitamiseen katsotaan ansionmenetyskorvausta laskettaessa kuuluvan kokousaika mahdollisine kokoustaukoineen, kohtuullinen matka-aika kokoukseen ja takaisin kotoa tai työpaikalta sekä kokousmenettelyyn liittyvät tarpeelliset ryhmien väliset neuvottelut. Ansionmenetyskorvausta maksetaan myös luottamushenkilön osallistumisesta toimielimen jäsenille järjestettyyn ulkomaanmatkaan.

Osa-aikaiselle luottamushenkilölle maksetaan ansionmenetyskorvausta hänen osallistuessaan seminaaritilaisuuteen, koulutukseen tai vastaavaan tilaisuuteen, jonka kesto on vähintään 4 tuntia.

2 § Matkakulukorvaus

Matkakulut kokouksiin tai muihin tehtäviin, joiden hoitamisesta maksetaan palkkiota, korvataan luottamushenkilöille julkisen liikenteen maksujen tai oman auton käytön mukaan, kuitenkin enintään kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtoehtosopimuksen matkakustannusten korvauksia koskevien määräysten mukaan. Matka korvataan luottamushenkilön vakituisesta asunnosta tai työpaikasta luottamustehtävän hoitamispaikkaan ja takaisin.

Luottamushenkilölle, joka vammansa tai sairautensa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä tai omaa autoa, korvataan toimielimen kokouksiin tai muihin edellä mainittuihin tehtäviin osallistumisesta aiheutuneet todelliset taksi- tai invataksikulut.

5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET

27 Luku – Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen

Mikäli toimielimen kokous kestää niin myöhään, että julkinen liikenne on keskeytynyt yöksi, luottamushenkilölle korvataan aiheutuneet todelliset taksikulut luottamustehtävän hoitamispaikasta luottamushenkilön vakituiseen asuntoon.

Matkakustannukset maksetaan vain yhteen kertaan, mikäli luottamushenkilö osallistuu samana päivänä useampaan kokoukseen siten, että seuraava kokous alkaa kolmen (3) tunnin kuluessa edellisen kokouksen päättymisestä.

3 § Muut kulukorvaukset

Luottamushenkilölle maksetaan korvausta alle 12-vuotiaan tai vammaisen lapsen hoidon järjestämisestä hoitajalle maksetun palkkion verran, kuitenkin enintään liitteen 1 mukainen määrä. Lastenhoitokorvaus maksetaan ainoastaan ajalta, jolta ei makseta ansionmenetyskorvausta.

Luottamushenkilölle maksetaan päivärahaa, ateriakorvausta ja yömatkarahaa kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtoehtosopimuksen määräysten mukaan sellaisille kursseille, neuvottelupäiville, ulkomaanmatkoille tai muihin vastaaviin tilaisuuksiin osallistumisesta, joista ei makseta 25 luvun eikä 26 luvun 2 §:n mukaista palkkiota.

4 § Kulukorvaukset kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista

Kaupungin edustajaksi kuntayhtymiin tai muihin kuntien yhteistoimintaelimiin valituille luottamushenkilöille maksetaan tämän luvun mukaiset korvaukset, jos kyseinen organisaatio ei korvaa kuluja.

28 Luku – Erinäiset määräykset

1 § Vantaan kaupungin palveluksessa olevia luottamushenkilöitä koskevat erityismääräykset

Kaupunkiin palvelussuhteessa olevan luottamushenkilön tulee hyvissä ajoin ennen luottamustehtävän alkamista ilmoittaa asiasta esihenkilölleen. Esihenkilön on tällöin kunkin työyksikön työtilanne huomioon ottaen annettava henkilölle lupa poistua hoitamaan luottamustehtävää.

Kaupunkiin palvelussuhteessa olevan luottamushenkilön luottamustehtävän hoitoon käyttämältä ajalta ei suoriteta palkanpidätystä, eikä luottamushenkilölle makseta ansionmenetyskorvausta.

2 § Etuuksien maksaminen

Tämän osan mukaiset palkkiot ja palkat maksetaan kuukausittain. Kunkin toimielimen sihteerinä toimivan tulee toimittaa palkkioiden maksatustiedot eteenpäin kuntademokratian palvelualueen erikseen ilmoittamaa aikataulua noudattaen.

Ansionmenetyksen ja kustannusten korvaus suoritetaan vaatimuksen esittämistä seuraavan kalenterikuukauden aikana.

Luottamushenkilön tulee vaatia saatavaansa yhden vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona asianomainen etu olisi ollut maksettava. Muussa tapauksessa on saamisoikeus menetetty.

6 OSA – TOIMIVALTA POIKKEUSOLOISSA JA NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISSA

29 Luku – Yleiset määräykset ja menettely

1 § Yleistä

Hallintosäännön muiden osien toimivaltamääräyksistä voidaan poiketa häiriötilanteessa välttämättömän syyn vuoksi tämän osan määräysten mukaisesti.

2 § Häiriötilanne

Häiriötilanteella tarkoitetaan tässä osassa:

1. valmiuslain mukaisia poikkeusoloja,
2. puolustustilalain mukaista puolustustilaa,
3. perustuslain 23 §:n mukaisia poikkeusoloja ja
4. muuta tilannetta, jossa päätöksentekoa ei kyetä normaalitoimivaltuuksin riittävällä tavalla järjestämään esimerkiksi henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhan taikka sellaisen elintärkeiden palveluiden keskeytymiseen, talouteen, kiinteistöihin, muuhun omaisuuteen, ympäristöön tai muuhun näihin rinnastuvaan kohteeseen kohdistuvan uhan takia, joka aiheuttaa välittömän vaaran tai muun vakavan toiminnallisen tai taloudellisen riskin (normaaliolojen häiriötilanne).

3 § Häiriötilanteen toteaminen

Kaupunginhallitus tai kaupunginvaltuusto voi todeta häiriötilanteen ja määrätä 30 luvun mukaiset toimivaltuudet tai osan niistä otattavaksi käyttöön enintään kuuden kuukauden määräajaksi. Päätös voi sisältää toimivallan rajoituksia. Erittäin kiireellisissä tilanteissa kaupunginjohtaja voi tehdä päätöksen häiriötilanteen toteamisesta ja toimivaltuuksien käyttöön ottamisesta.

Kaupunginjohtajan tämän pykälän nojalla tekemä päätös on viipymättä, kuitenkin 14 vuorokauden kuluessa, alistettava kaupunginhallituksen vahvistettavaksi. Kaupunginhallituksen tämän pykälän nojalla tekemä päätös on viipymättä, kuitenkin 30 vuorokauden kuluessa, alistettava kaupunginvaltuuston vahvistettavaksi. Jos päätöstä ei vahvisteta tässä ajassa, päätös raukeaa.

Tätä pykälää sovelletaan myös silloin, kun tämän pykälän tai 4 §:n nojalla tehtyä päätöstä muutetaan siten, että otetaan käyttöön enemmän 30 luvun mukaisia toimivaltuuksia tai niille asetettuja rajoituksia vähennetään.

4 § Häiriötilanteen jatkuminen

Jos häiriötilanne jatkuu ja 30 luvun mukaisille toimivaltuuksille on yhä välttämätön syy, kaupunginvaltuusto voi päättää 30 luvun mukaisten toimivaltuuksien jatkamisesta enintään kuuden kuukauden määräajaksi.

5 § Häiriötilanteen päättyminen

Häiriötilanne päättyy, kun

1. 29 luvun 3 ja 4 §:n mukaisten määräaikaisten päätösten voimassaolo lakkaa tai
2. kaupunginhallitus on tehnyt päätöksen häiriötilanteen lakkaamisesta.

Kaupunginhallituksen on tehtävä viipymättä päätös häiriötilanteen lakkaamisesta, kun 29 luvun 2 §:n mukaiset edellytykset eivät enää ole käsillä. Päätös voidaan kumota myös vain osittain tai rajoituksia 30 luvun mukaiselle toimivallalle voidaan lisätä.

6 § Määräysten suhde valmiuslakiin

Jos valmiuslain tai puolustustilalain säännöksiä on otettu käyttöön taikka lailla tai asetuksella on muuten säädetty väliaikaisista, poikkeuksellisista toimivaltuuksista, näiden säännösten mukaisia toimivaltuuksia voidaan käyttää ilman tämän luvun mukaista päätöstä ja tämän hallintosäännön muiden lukujen määräysten estämättä.

Jos valmiuslain 108 §:n 2 ja 3 momentti on otettu käyttöön Vantaan kaupungin alueella, ei tämän luvun 3 §:n 2 momentin mukaista 30 vuorokauden määräaikaa sovelleta.

7 § Kaupunginhallituksen yleistoimivallan delegointi häiriötilanteissa

Jos valmiuslain tai puolustustilalain säännöksiä on otettu käyttöön taikka lailla tai asetuksella on muuten säädetty väliaikaisista, poikkeuksellisista kaupungille annettavista viranomaistehtävistä tai toimivaltuuksista, ja toimivalta asiassa kuuluu 8 luvun 1 §:n 6 momentin nojalla

kaupunginhallitukselle, on kaupunginhallituksella oikeus mainitun momentin määräysten estämättä siirtää kyseistä toimivaltaansa jaostolle, toimielimelle tai viranhaltijalle.

Jos 30 luvun 1 § on otettu käyttöön, kaupunginhallituksen tämän pykälän nojalla tekemä delegointipäätös saa etusijan suhteessa kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan mainitun pykälän mukaiseen toimivaltaan.

30 Luku – Häiriötilanteiden toimivaltuudet

1 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan toimivalta

Kaupunginjohtaja voi käyttää häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kaupungin palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi.

Apulaiskaupunginjohtaja voi käyttää häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kaupungin palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi omalla toimialallaan, ellei kaupunginjohtaja päätä asiasta.

Tämän pykälän nojalla tehty päätös annetaan tiedoksi normaalisti toimivaltaiselle viranomaiselle sekä kaupunginhallitukselle.

2 § Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen

Toimielinten kokouskutsun lähettämisen määräajasta voidaan häiriötilanteissa poiketa päätöksenteon nopeuttamiseksi. Tätä pykälää ei sovelleta kaupunginvaltuustoon.

3 § Viestinnän keskittäminen

Häiriötilanteiden aikana kaikki kaupungin tiedotteet ja lausunnot tulee antaa kaupunginjohtajan tai hänen määräämänsä kautta, ellei kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä toisin päätä.

~~Siirtymäsäännökset~~

~~Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin yleiseen toimialaan perustuvien työllistämistukien ja nuorten kesätyösetelien myöntämisestä~~

~~kaupunginhallituksen määrittelemien ehtojen ja linjausten mukaisesti, kunnes uusi elinvoima- ja työllisyysjaosto on päättänyt ensi kerran mainittujen ehtojen ja linjausten päivittämisestä.~~

~~Rakentamislain (715/2023) siirtymäsäännösten perusteella ennen rakentamislain voimaantuloa vireille tulleet asiat ratkaistaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisesti. Näissä asioissa noudatetaan kaupunkiympäristön toimialan toimielinten ja viranhaltijoiden toimivaltuuksien osalta 31.12.2024 voimassa ollutta hallintosääntöä.~~

LIITE 1 – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOTAULUKOT

Rahamäärät on tarkistettu hallintosäännön 24 luvun 4 §:n mukaisesti huhtikuun 2024 pistelukuun (2333).

1 § Kokouspalkkiot

Hallintosäännön 25 luvun 1 §:ssä tarkoitettua peruspalkkiota maksetaan seuraavasti:

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja	350 euroa
Kaupunginvaltuuston jäsen	290 euroa
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja	350 euroa
Kaupunginhallituksen jäsen	290 euroa
Kaupunginhallituksen jaoston puheenjohtaja	350 euroa
Kaupunginhallituksen jaoston jäsen	290 euroa
Nuorisovaltuuston puheenjohtaja	60 euroa
Nuorisovaltuuston jäsen	50 euroa
Nuorisovaltuuston edustaja lautakunnassa, kaupunginhallituksessa tai -valtuustossa	70 euroa
Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja	240 euroa
Keskusvaalilautakunnan jäsen	180 euroa
Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja (kuusi kuukautta ennen varsinaista vaalipäivää ja kaksi kuukautta varsinaisen vaalipäivän jälkeen)	350 euroa
Keskusvaalilautakunnan jäsen (kuusi kuukautta ennen varsinaista vaalipäivää ja kaksi kuukautta varsinaisen vaalipäivän jälkeen)	230 euroa
Muun toimielimen puheenjohtaja	240 euroa
Muun toimielimen jäsen	180 euroa

2 § Vaalitoimielinten palkkiot

Hallintosäännön 26 luvun 23 §:ssä tarkoitetuttuja vaalitoimielinten palkkioita maksetaan seuraavasti:

Vaalilautakunnan ja -toimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja	400 euroa
Vaalilautakunnan ja -toimikunnan jäsen	300 euroa
Vaalilautakunnan ja -toimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, kun luottamustehtävän hoito on kestänyt alle kolme tuntia.	100 euroa
Vaalilautakunnan ja -toimikunnan jäsen, kun luottamustehtävän hoito on kestänyt alle kolme tuntia.	70 euroa
Pakolliseen, enintään kolme tuntia kestävään koulutukseen osallistuminen	70 uroa

3 § Kuukausipalkkiot

Hallintosäännön 26 luvun 34 §:ssä tarkoitettua kuukausipalkkiota maksetaan seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto

Puheenjohtaja	700 euroa/kk
Varapuheenjohtaja	500 euroa/kk

Kaupunginhallitus

Puheenjohtaja	700 euroa/kk
Varapuheenjohtaja	500 euroa/kk
Jäsen	400 euroa/kk

Lautakunnat

Tarkastuslautakunta

Puheenjohtaja	500 euroa/kk
Varapuheenjohtaja	280 euroa/kk
Jäsen	150 euroa/kk

Keskusvaalilautakunta (kuukausipalkkio alue- ja kuntavaalien osalta kuusi kuukautta ennen varsinaista vaalipäivää ja kaksi kuukautta varsinaisen vaalipäivän jälkeen)

Puheenjohtaja	360 euroa/kk

LIITE 1 – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOTAULUKOT

Varapuheenjohtaja	240 euroa/kk

Muut lautakunnat

Puheenjohtaja	500 euroa/kk
Varapuheenjohtaja	280 euroa/kk

Pääkaupunkiseudun yhteistyöryhmä

Varapuheenjohtaja	250 euroa/kk
Jäsen	200 euroa/kk

Lisäksi seuraavien toimielinten puheenjohtajille maksetaan 240 euron suuruinen kuukausipalkkio:

- kaupunginhallituksen jaostot,
- kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen jaosto,
- kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto sekä
- Vantaan ammattiopisto Varian ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaava toimielin.

Lisäksi valtuustoryhmän puheenjohtajalle maksetaan 100 euron peruskuukausipalkkio ja 20 euron lisäkuukausipalkkio jokaista valtuustoryhmään kuuluvaa valtuutettua kohden.

4 § Kuukausipalkat

Hallintosäännön 26 luvun 4 §:ssä tarkoitettua kuukausipalkkaa maksetaan seuraavasti:

Kaupunginvaltuuston osa-aikainen puheenjohtaja	3 000 euroa/kk
Kaupunginhallituksen osa-aikainen puheenjohtaja	3 300 euroa/kk
Kaupunginhallituksen osa-aikainen varapuheenjohtaja	2 700 euroa/kk

5 § Kulukorvauksien enimmäismäärät

Hallintosäännön 27 luvun 1 §:n ja 3 §:n 1 momentin mukaisia korvauksia maksetaan enintään seuraavan taulukon mukainen määrä:

Ansionmenetyskorvaus	50 euroa/tunti
Ansionmenetyskorvaus ilman työnantajan todistusta	30 euroa/tunti

LIITE 1 – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOTAULUKOT

Lastenhoitokorvaus	40 euroa/tunti

VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ

Kaupunginvaltuuston xx.12.2026 hyväksymä

Voimassa 1.1.2027 alkaen

VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ

Kaupunginvaltuuston xx.12.2026 hyväksymä

Sisällysluettelo

VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ....1
Kaupunginvaltuuston xx.12.2026 hyväksymä....1
Voimassa 1.1.2027 alkaen....1
1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN....12
1 Luku - Yleiset määräykset....12
1 § Hallintosäännön soveltaminen....12
2 § Kielelliset oikeudet kunnan hallinnossa ja toiminnassa....12
3 § Kuntalaisten osallistuminen....12
4 § Hyvä johtamis- ja hallintotapa....13
5 § Kaupungin viestintä....13
6 § Tietoturva , tietosuoja, tiedonhallinta ja tekoäly....13
2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen....14
1 § Kaupungin johtaminen....14
2 § Kaupungin organisaatio....14
3 § Konsernijohto....15
4 § Osa-aikainen luottamushenkilö....15
5 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät....15
6 § Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan tehtävät....16
7 § Kaupunginjohtajan tehtävät ja päätösvalta....16
8 § Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja päätösvalta....17
9 § Palvelualuejohtajien tehtävät ja päätösvalta....19
3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta konsernihallinnon toimialalla....20
1 § Konsernihallinnon toimialan tehtävät....20
2 § Konsernihallinnon toimialan palvelualueet ja kaupunginjohtajan alaiset palveluyksiköt....21
3 § Henkilöstöpalveluiden palvelualueen tehtävät ja henkilöstöjohtajan päätösvalta....21
4 § Konsernipalveluiden palvelualueen tehtävät ja konsernipalvelujohtajan päätösvalta....21

5 § Tietohallintojohtajan päätösvalta....22
6 § Tiedonhallintapäällikön päätösvalta....22
7 § Kuntademokratian palvelualueen tehtävät ja hallintojohtajan päätösvalta....23
8 § Talouden palvelualueen tehtävät ja talousjohtajan päätösvalta....24
9 § Rahoitusjohtajan päätösvalta....24
10 § Viestinnän palvelualueen tehtävät....25
11 § Sisäisen tarkastuksen palveluyksikön tehtävät ja tarkastusjohtajan päätösvalta....25
4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla....27
1 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tehtävät....27
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta....27
3 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palvelualueet....27
4 § Perusopetuksen tehtävät ja perusopetuksen johtajan päätösvalta....28
5 § Peruskoulun rehtorin päätösvalta....29
6 § Ruotsinkielisen peruskoulun rehtorin päätösvalta....29
7 § Toisen asteen koulutuksen palvelualueen tehtävät ja toisen asteen koulutuksen johtajan päätösvalta....29
8 § Lukion rehtorin päätösvalta....30
9 § Ammattiopisto Varian rehtorin päätösvalta....31
10 § Varhaiskasvatuksen palvelualueen tehtävät ja varhaiskasvatuksen johtajan päätösvalta....32
5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialalla....33
1 § Elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialan tehtävät....33
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta....33
3 § Elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialan palvelualueet....33
3 § Elinkeinopalveluiden palvelualueen tehtävät ja elinvoimajohtajan päätösvalta....34
4 § Kulttuurin palvelualueen tehtävät ja kulttuurijohtajan toimivalta....34
5 § Aikuisopiston rehtorin päätösvalta....35
6 § Taiteen perusopetuksen rehtorin päätösvalta....35
7 § Liikunnan palvelualueen tehtävät ja liikuntajohtajan päätösvalta....36
8 § Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueen tehtävät....36
9 § Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen tehtävät ja työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta....37
6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla....39

VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ

Kaupunginvaltuuston xx.12.2026 hyväksymä

1 § Kaupunkiympäristön toimialan tehtävät....39
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta....39
3 § Kaupunkiympäristön toimialan palvelualueet....40
4 § Kaupunkiympäristön toimialan yhteisten palveluiden päällikön toimivalta....40
5 § Katujen ja puistojen palvelualueen tehtävät ja kaupungininsinöörin päätösvalta....40
6 § Kunnallisen pysäköinninvalvojan päätösvalta....42
7 § Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tehtävät ja kaupunkisuunnittelujohtajan päätösvalta....42
8 § Rakennusvalvontapäällikön tehtävät ja päätösvalta....43
9 § Ympäristöpalveluiden päällikön tehtävät ja päätösvalta....44
10 § 1. kaupungineläinlääkärin tehtävät ja päätösvalta....44
11 § Rakennuslakimiehen päätösvalta....45
12 § Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen tehtävät ja kiinteistöjohtajan päätösvalta....45
13 § Kaupungingeodeetin päätösvalta....47
7 luku – Toimielinten kokoonpano....48
1 § Kaupunginvaltuusto....48
2 § Kaupunginhallitus ja sen jaostot....48
3 § Tarkastuslautakunta....48
4 § Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunkitilalautakunta, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta....49
5 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto....49
6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen ja yksilöasioiden jaostot....49
7 § Vaalitoimielimet....50
8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta....51
1 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja päätösvalta....51
2 § Kaupunginhallituksen iltakoulu....53
3 § Selonteko....53
4 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta....54
5 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulu....55
6 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto....55
7 § Elinvoima- ja työllisyysjaoston iltakoulu....56
8 § Toimivallan edelleen siirtäminen....56

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta....57
1 § Lautakuntien yleiset tehtävät ja päätösvalta....57
2 § Kaupunkiympäristölautakunnan tehtävät ja päätösvalta....57
3 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston tehtävät ja päätösvalta....58
4 § Kaupunkitilalautakunnan tehtävät ja päätösvalta....59
5 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtävät ja päätösvalta....62
6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston tehtävät ja päätösvalta....63
7 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta....63
8 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtävät ja päätösvalta....64
9 § Toimivallan edelleen siirtäminen....65
10 Luku - Otto-menettely....66
1 § Kaupunginhallituksen ja lautakunnan otto-oikeus....66
2 § Otto-oikeuden käyttäminen....66
3 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen....67
4 § Asiat, joita ei ilmoiteta ottomenettelyyn....67
5 § Päätöksen täytäntöönpano....69
11 Luku –Allekirjoitusoikeudet....70
1 § Sähköinen allekirjoitus....70
2 § Toimialan asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen....70
3 § Palvelualueen asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen....70
4 § Palveluyksikön asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen....70
5 § Viranhaltijan päätöksiin perustuvien asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen....71
6 § Kaupunginvaltuuston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen....71
7 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen....71
8 § Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaminen....72
9 § Lautakunnan ja sen jaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen....72
10 § Pöytäkirjan ote....72
11 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen....72
12 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen....72
12 Luku – Henkilöstöasiat....73
1 § Yleistoimivalta henkilöstöasioissa....73
2 § Henkilöstövalinnat....73

3 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä viran kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeen muuttamisessa....74

4 § Toimivalta työsopimussuhteisen vakanssin perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä vakanssin nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisessa....74

5 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi....75

6 § Siirrot....75

7 § Viran haettavaksi julistaminen ilman julkista hakumenettelyä....75

8 § Täyttökielto....76

9 § Sijaiset....76

10 § Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen....76

11 § Ehdollisen valintapäätöksen raukeaminen....77

12 § Virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltaminen....77

13 § Sivutoimet....77

14 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen....77

15 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen....78

16 § Virantoimituksesta pidättäminen....78

17 § Virkasuhteen päättyminen, lomauttaminen ja osa-aikaistaminen....78

18 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen....79

19 § Palkan takaisinperiminen....79

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA....80

13 luku - Hankinnat....80

1 § Kaupunginhallituksen päätösvalta....80

2 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston ja konsernijaoston päätösvalta....80

3 § Lautakuntien yleinen päätösvalta....80

4 § Kaupunkitilalautakunnan päätösvalta....80

5 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien päätösvalta....81

6 § Palvelualuejohtajan päätösvalta....82

7 § Henkilöstöjohtajan päätösvalta....82

8 § Hankintajohtajan päätösvalta....82

9 § Tietohallintojohtajan päätösvalta....83

10 § Hallintojohtajan päätösvalta....83

11 § Konsernipalvelujohtajan päätösvalta....83

12 § Rahoitusjohtajan päätösvalta....83
13 § Talouspalvelujen päällikön päätösvalta....84
14 § Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta....84
15 § Viestintäjohtajan päätösvalta....84
16 § Tarkastusjohtajan päätösvalta....85
17 § Kaupungininsinöörin päätösvalta....85
18 § Kiinteistöjohtajan päätösvalta....85
19 § Päätösvallan delegointi....85
20 § Yhteishankintoihin liittyminen....85
14 Luku – Taloudenhoito....86
1 § Talousarvio ja taloussuunnitelma....86
2 § Talousarvion täytäntöönpano....86
3 § Toiminnan ja talouden seuranta....86
4 § Talousarvion sitovuus....87
5 § Talousarvion muutokset....87
6 § Rahatalouden hoitaminen....87
7 § Kassavarat....88
8 § Määrärahojen käytön hyväksyminen....88
9 § Maksulykkäyksen myöntäminen....89
10 § Maksuista päättäminen....89
11 § Osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntäminen julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta....89
12 § Saatavasta luopuminen....89
13 § Vahingon korvaamisesta päättäminen....90
14 § Tarkemmat määräykset....90
15 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus....91
1 § Ulkoisen tarkastuksen tehtäväalue....91
2 § Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio....91
3 § Tarkastuslautakunnan kokoukset....91
4 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja päätösvalta....92
5 § Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävät ja päätösvalta....92
6 § Kaupunginreviisorin tehtävät ja päätösvalta....93

7 § Tilintarkastusyhteisön valinta....94
8 § Tilintarkastajan tehtävät....94
9 § Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus....94
10 § Tarkastuslautakunnan tiedottaminen....94
16 luku Turvallisuus, varautuminen, riskienhallinta ja sisäinen valvonta....96
1 § Turvallisuusjohtaminen ja turvallisuussuunnittelu....96
2 § Varautuminen ja valmiussuunnittelu....96
3 § Riskienhallinta ja sisäinen valvonta....96
4 § Tehtävät ja päätösvalta....96
3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY....98
17 Luku -Kokousmenettely....98
1 § Soveltamisala....98
2 § Toimielimen päätöksentekotavat....98
3 § Kokousaika ja -paikka....98
4 § Kokouksen koolle kutsuminen....99
5 § Kokouskutsun sisältö....99
6 § Esityslista....99
7 § Jatkokokous....100
8 § Varajäsenen kutsuminen....100
9 § Läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginvaltuustossa....100
10 § Läsnäolo- ja puheoikeus muissa toimielimissä....101
11 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus....101
12 § Tilapäinen puheenjohtaja....102
13 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot....102
14 § Esteellisyys....102
15 § Käsittelyjärjestys....103
16 § Kokouksen julkisuus....103
17 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi....103
18 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen....104
19 § Päätöksen toteaminen....104
20 § Äänestykseen otettavat ehdotukset....104
21 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys....105

22 § Pöytäkirjan laatiminen....105
23 § Pöytäkirjan tarkastaminen....106
24 § Pöytäkirjan sisältö....106
25 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaminen....108
26 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille....108
18 Luku – Vaalit....109
1 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset....109
2 § Valtuuston vaalilautakunta....109
3 § Ehdokaslistojen jättäminen....109
4 § Ehdokaslistojen laatiminen ja asiamies....110
5 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen....110
6 § Ehdokaslistojen yhdistelmä....110
7 § Suhteellisen vaalin toimittaminen....110
8 § Suljettu lippuäänestys ja äänestyslippujen säilyttäminen....111
9 § Vaalin tuloksen toteaminen....111
19 Luku – Esittelijät....112
1 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen esittelijät....112
2 § Lautakuntien ja niiden jaostojen esittelijät....113
3 § Esittely muissa toimielimissä....113
4 § Esittelyvallan siirtäminen....113
20 Luku – Kuntalaisaloitteet....114
1 § Aloiteoikeus....114
2 § Aloitteen käsittely....114
3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot....114
4 OSA – VALTUUSTO....115
21 Luku – Valtuuston toiminta....115
1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt....115
2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi....115
3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa....116
4 § Istumajärjestys....116
5 § Kokoustilat....116
6 § Valtuustoryhmän tehtävät varajäseniä kutsuttaessa....116

7 § Valtuuston kansliatehtävät....116
8 § Läsnäolon toteaminen valtuuston kokouksissa....116
9 § Puheenvuorot valtuuston kokouksissa....117
10 § Kokouksen johtaminen....118
11 § Toimenpidealoite....118
22 Luku – Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus ja ryhmäaloite....119
1 § Valtuutettujen aloitteet....119
2 § Ryhmäaloite....119
3 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys....120
4 § Selonteko....120
5 § Selostustilaisuus ja kyselytunti....120
6 § Kaupunginvaltuuston iltakoulu....121
23 Luku – Valiokunnat....122
1 § Valtuustovaliokunnan asettaminen....122
2 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen....122
5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET....123
24 Luku – Yleiset määräykset....123
1 § Luottamushenkilön palkkio, palkka ja korvaukset....123
2 § Osa-aikaisen luottamushenkilön etuudet....123
3 § Osan soveltamisala....124
4 § Rahamäärien tarkistaminen....124
25 Luku – Kokouspalkkiot....125
1 § Peruspalkkio....125
2 § Lisäpalkkio....125
3 § Osallistuminen muiden toimielinten kokouksiin....125
4 § Palkkio kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista....125
5 § Iltakoulut, selostustilaisuudet, seminaarit ja koulutukset....126
6 § Palkkio sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumisesta....126
7 § Useat kokoukset samana päivänä....126
8 § Puheenjohtajan palkkion maksaminen muulle puheenjohtajana toimineelle....126
9 § Palkkionmaksua varten edellytetty saapuvillaoloaika....126
10 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa....127

26 Luku – Muut palkkiot....128
1 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä....128
2 § Vaalitoimielinten palkkiot....128
3 § Kuukausipalkkio ja -palkka....128
27 Luku – Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen....130
1 § Ansionmenetyskorvaus....130
2 § Matkakulukorvaus....130
3 § Muut kulukorvaukset....131
4 § Kulukorvaukset kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista....131
28 Luku – Erinäiset määräykset....132
1 § Vantaan kaupungin palveluksessa olevia luottamushenkilöitä koskevat erityismääräykset....132
2 § Etuuksien maksaminen....132
6 OSA – TOIMIVALTA POIKKEUSOLOISSA JA NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISSA....133
29 Luku – Yleiset määräykset ja menettely....133
1 § Yleistä....133
2 § Häiriötilanne....133
3 § Häiriötilanteen toteaminen....133
4 § Häiriötilanteen jatkuminen....134
5 § Häiriötilanteen päättyminen....134
6 § Määräysten suhde valmiuslakiin....134
7 § Kaupunginhallituksen yleistoimivallan delegointi häiriötilanteissa....134
30 Luku – Häiriötilanteiden toimivaltuudet....135
1 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan toimivalta....135
2 § Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen....135
3 § Viestinnän keskittäminen....135
LIITE 1 – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOTAULUKOT....136
1 § Kokouspalkkiot....136
2 § Vaalitoimielinten palkkiot....137
3 § Kuukausipalkkiot....137
4 § Kuukausipalkat....138
5 § Kulukorvauksien enimmäismäärät....138

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 Luku - Yleiset määräykset

1 § Hallintosäännön soveltaminen

Vantaan kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

2 § Kielelliset oikeudet kunnan hallinnossa ja toiminnassa

Hallinnossa ja toiminnassa on noudatettava kielilakia ja lakia julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta.

Hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä viestinnässä on otettava huomioon suomen- ja ruotsinkielisten asukkaiden ja palvelujen käyttäjien oikeus saada palveluja heidän äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi kaikilla kunnan tehtäväalueilla.

Henkilöstön riittävä suomen ja ruotsin kielen taito on varmistettava, ja heiltä vaadittavasta kielitaidosta on voimassa, mitä erikseen on määrätty tai päätetty.

Toimielinten kokouskutsun, esityslistan ja pöytäkirjan laatimisesta sekä suomen että ruotsin kielellä määrätään 17 luvussa.

Järjestettäessä palveluja ostopalveluina tulee sopimukseen otettavilla määräyksillä varmistaa, että palvelun käyttäjien kielilain mukaiset kielelliset oikeudet toteutuvat vastaavalla tavalla kuin niiden tulee toteutua kunnassa.
Jos palvelu kohdistuu vain toiseen kieliryhmään, palvelua voidaan antaa ja asiakasviestintä voi tapahtua yksinomaan asianomaisen kieliryhmän kielellä.

3 § Kuntalaisten osallistuminen

Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista. Toimialat huolehtivat suunnitelmallisesti omassa toiminnassaan siitä, että kuntalaisilla on mahdollisuus vaikuttaa oikea-aikaisesti ja vuorovaikutteisesti kunnan toimintaan.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 Luku - Yleiset määräykset

4 § Hyvä johtamis- ja hallintotapa

Kaupungissa noudatetaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa.

5 § Kaupungin viestintä

Kaupunginhallitus, lautakunnat, kaupunginjohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat huolehtivat siitä, että kunnan asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmistelussa. Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon suomen- ja ruotsinkielisten eri asukasryhmien tarpeet.

Konserniohjeessa annetaan määräyksiä konserniyhtiöiden tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta.

Tarkastuslautakunnan tiedottamisesta määrätään 15 luvun 10 §:ssä.

6 § Tietoturva , tietosuoja, tiedonhallinta ja tekoäly

Kaupungin johtamisessa, riskienhallinnassa, esihenkilötyöskentelyssä ja toimialojen toiminnan järjestämisessä huomioidaan tietoturva ja henkilötietojen käsittelyn tietosuoja noudattaen voimassa olevaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä sekä kaupunginhallituksen vahvistamia tietoturvapolitiikkaa ja tietosuojapolitiikkaa sekä kaupungin sisäisiä määräyksiä ja ohjeita.

Kaupunginhallitus ja muut toimielimet toimivat hallintosäännön mukaisten toimintojensa henkilötietojen käsittelyn osalta rekisterinpitäjinä siltä osin kuin lainsäädännössä rekisterinpitäjän tehtävää ei ole säädetty erikseen toiselle viranomaiselle.

Rekisterinpitäjä
• Toteuttaa tarvittavat tekniset ja organisatoriset toimenpiteet, joilla voidaan varmistaa ja osoittaa, että henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan tietosuojasääntelyä
• Panee tarvittaessa täytäntöön asianmukaiset tietosuojaa koskevat toimintaperiaatteet

Kaupunginhallitus vastaa siitä, että julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain mukaiset vastuut, käytännöt ja valvonta on määritelty.

Kaupunginhallitus hyväksyy kaupungin tekoälyperiaatteet.

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

1 § Kaupungin johtaminen

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa.

Kaupungin johtaminen perustuu kaupunkistrategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon ja hallintosääntöön.

Kaupunginhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta ja vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupungin toiminnan johtamista varten on kaupunginjohtajan viran lisäksi kasvatuksen ja oppimisen apulaiskaupunginjohtajan, elinvoiman ja kaupunkikulttuurin apulaiskaupunginjohtajan sekä kaupunkiympäristön apulaiskaupunginjohtajan virat.

2 § Kaupungin organisaatio

Vantaan kaupunki jakautuu hallinnollisesti seuraaviin toimialoihin:

- konsernihallinto, joka toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa keskushallintona
- kasvatus ja oppiminen
- elinvoima ja kaupunkikulttuuri
- kaupunkiympäristö

Toimialat jakautuvat palvelualueisiin ja palvelualueet voivat jakautua palveluyksiköihin. Toimialan johdon alaisuudessa voi olla palvelualueisiin kuulumattomia palveluyksiköitä tai tiimejä.

Palvelualuetta johtaa palvelualuejohtaja.

Vantaan kaupungin toimielimiä ovat:

- kaupunginvaltuusto
- kaupunginhallitus, sen konsernijaosto ja elinvoima- ja työllisyysjaosto
- tarkastuslautakunta
- keskusvaalilautakunta
- kaupunkiympäristölautakunta ja sen lupajaosto
- kaupunkitilalautakunta
- kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, sen ruotsinkielinen jaosto ja yksilöasioiden jaosto

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

- kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

Vantaan kaupungin vaikuttamistoimielimiä ovat:

- nuorisovaltuusto
- vanhusneuvosto
- vammaisneuvosto
- Svenska kommittén
- monikulttuurisuusasioiden neuvottelukunta.

Vaikuttamistoimielinten kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus, joka hyväksyy näille vaikuttamistoimielimille toimintasäännöt. Vaikuttamistoimielimiin sovelletaan kuntalain toimikuntaa koskevia säännöksiä.

3 § Konsernijohto

Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, sekä konserniyhteisöjä koskevia asioita hallintosäännön määräysten nojalla esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat viranhaltijat.

4 § Osa-aikainen luottamushenkilö

Osa-aikaisina luottamushenkilöinä voivat toimia valtuuston puheenjohtaja, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginhallituksen varapuheenjohtajat. Osa-aikaisen luottamushenkilön työaika on 50 % täydestä työajasta. Osa-aikaisen luottamushenkilön osalta ei työn itsenäisen luonteen vuoksi laadita työaikakirjanpitoa.

Luottamushenkilön tulee ilmoittaa kuntademokratian palvelualueelle kirjallisesti, mikäli hän haluaa hoitaa tehtäväänsä osa-aikaisesti. Osa-aikaisuus ei voi tulla voimaan takautuvasti.

Osa-aikaisen luottamushenkilön palkasta ja muista etuuksista määrätään tämän hallintosäännön 5. osassa.

Muilta osin osa-aikaisen luottamushenkilön asemasta säädetään kuntalaissa.

5 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät

Sen lisäksi, mitä kuntalaissa säädetään, kaupunginhallituksen puheenjohtaja:

- johtaa kaupunkistrategian toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

- seuraa kunnan toimielinten päätösten tarkoituksenmukaisuutta ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin asian ottamiseksi kaupunginhallituksen käsiteltäväksi
- johtaa asioiden käsittelyä kaupunginhallituksen kokouksissa
- hyväksyy kaupunginjohtajan lomat, koulutukset, virkamatkat ja muut kaupunginjohtajan tehtävistä aiheutuvat menot
- käy kaupunginjohtajan kanssa vuosittain tulos- ja kehityskeskustelut.
- hyväksyy kaupunginvaltuuston puheenjohtajan koulutuksen ja virkamatkat ja niistä aiheutuvat menot.

6 § Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan tehtävät

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja hyväksyy kaupunginhallituksen puheenjohtajan koulutukset ja virkamatkat sekä niistä aiheutuvat menot.

7 § Kaupunginjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginjohtaja johtaa ja kehittää kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta kunnan toimintaa. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Kaupunginjohtaja:

- johtaa kaupunkistrategian valmistelua ja toteutusta
- johtaa taloussuunnittelua sekä rahoitusta ja muuta resurssiohjausta siten, että kaupunginvaltuuston ja -hallituksen asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan
- johtaa kaupungin ja kaupunkirakenteen kehittämistä yleiskaavoituksen ja muun yleispiirteisen suunnittelun, sekä kaupungin maa-, sopimus-, elinkeino- ja asuntopolitiikan ohjauksen avulla
- vastaa kaupunkikonsernin toiminnan tuloksellisuudesta ja konserniyhteisöjen valvonnasta
- vastaa kaupungin seudullisesta, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä viranomaisyhteistyöstä
- vastaa kaupunkikonsernin viestinnästä
- vastaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta
- vastaa kaupungin tietosuojan ja tietoturvan ohjauksesta.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

Kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. talousarviolainan ottamisesta talousarvion tai kaupunginvaltuuston erikseen asettamissa rajoissa,
2. kiireellisissä tapauksissa 8 luvun 4 §:n 2 momentin 4 ja 5-kohdan mukaisista asioista,
3. tyytymisestä valtionosuuksia ja -avustuksia koskeviin päätöksiin,
4. kaupungin puhevallan käyttämisestä tuomioistuimissa tai missä muuten kaupungin oikeudellinen edunvalvonta tulee kyseeseen, kun kyse on koko kaupunkia, useampaa toimialaa tai konsernihallinnontoimialaa koskevasta asiasta, mikäli tässä hallintosäännössä ei ole muualla toisin määrätty,
5. koko kaupunkia ja useampaa toimialaa koskevien projektien perustamisesta sekä päätösvallan antamisesta projektin johdolle määräajaksi,
6. kaupunginhallituksen tarverahojen sekä muiden kaupunginhallituksen määrärahojen käytöstä 25 000 euroon asti/ tapaus,
7. edustusmenoista ja edustustilaisuuksista, joiden kustannukset eivät ylitä 30 000 euroa,
8. julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 6 a luvun mukaisista automaattiseen ratkaisumenettelyyn liittyvistä tehtäväjaoista, mikäli ratkaisumenettely koskee useampaa kuin yhtä toimialuetta, ja
9. muistakin useampaa kuin yhtä toimialaan koskevista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Kaupunginjohtajaan sovelletaan myös tämän luvun apulaiskaupunginjohtajien tehtäviä ja päätösvaltaa koskevaa 8 §:ää.

8 § Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja päätösvalta

Apulaiskaupunginjohtaja:

- vastaa toimialansa toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimialaansa kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan alaisuudessa
- vastaa toimialansa taloussuunnittelun ja muun resurssiohjauksen johtamisesta siten että kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja oman lautakunnan asettamat tavoitteet saavutetaan käytettävissä olevien resurssien avulla
- vastaa toimialansa toiminnan tuloksellisuudesta
- vastaa toimialansa tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa toimialansa tekoälyn käytön järjestämisestä
- vastaa toimialansa sopimushallinnasta
- vastaa toimialansa viestinnästä

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

- vastaa toimialalla tehtäväalueensa projektien perustamisesta ja niihin osallistumisesta sekä projektien hallinnon, talouden ja hankintojen järjestämisestä
- vastaa toimialansa seudullisesta, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä viranomaisyhteistyöstä
- vastaa toimialansa asioiden ja tavoitteiden valmistelusta sekä työskentelyn koordinoinnista
- vastaa toimialansa hallinnon, henkilöstön ja talouden kehittämisestä ja suunnittelusta.

Apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää toimialallaan:

1. palvelualueen jakamisesta palveluyksiköihin sekä palvelualueisiin kuulumattomista palveluyksiköistä ja tiimeistä
2. valtionavun, EU-avustuksen ja projektirahoituksen hakemisesta ja muutoksen hakemisesta sitä koskevaan päätökseen,
3. kaupungin puhevallan käyttämisestä tuomioistuimissa tai missä muuten kaupungin oikeudellinen edunvalvonta tulee kyseeseen, mikäli tässä hallintosäännössä ei ole muualla toisin määrätty,
4. tilojen, alueiden, rakennusten, laitosten, toimipisteiden ja irtaimiston käyttömaksuista ja korvauksista lautakunnan päättämien perusteiden mukaan,
5. ulkopuolisille tarjottavista palveluista ja tuotteista ja niistä perittävistä maksuista lautakunnan vahvistamien suoritus- ja hinnoitteluperusteiden mukaan, lukuun ottamatta varhaiskasvatuksen ja kerhotoiminnan maksuja sekä ympäristötoimen maksuja,
6. useampaa kuin yhtä palvelualuetta koskevista sopimuksista,
7. useampaa kuin yhtä palvelualuetta koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
8. palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden osalta niistä asioista, jotka 2 luvun 9 §:n nojalla kuuluvat palvelualuejohtajien päätösvaltaan
9. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
10. projektien perustamisesta ja päätösvallan antamisesta projektin johdolle määräajaksi,
11. toimialallaan julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 6 a luvun mukaisista automaattiseen ratkaisumenettelyyn liittyvistä tehtäväin jaoista, mikäli ratkaisumenettely koskee useampaa kuin yhtä palvelualuetta,
12. toimialan tekoälyn käyttöä koskevista erityisohjeista
13. muistakin toimialalle kuuluvista useampaa kuin yhtä palvelualuetta koskevista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

Mikäli apulaiskaupunginjohtajalla on tämän lisäksi tehtäväkohtaista päätösvaltaa, siitä määrätään erikseen tässä hallintosäännössä asianomaisen toimialan kohdalla.

9 § Palvelualuejohtajien tehtävät ja päätösvalta

Palvelualuejohtaja:

- vastaa palvelualueensa johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä palvelualueellaan
- vastaa palvelualueensa tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa palvelualueen määrärahojen jaosta
- vastaa palvelualueensa tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa palvelualueensa sopimushallinnasta
- vastaa palvelualueensa viestinnästä
- vastaa palvelualueen hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, ja laitosten käyttösäännöistä
- hakee palvelualueella tarvittavat luvat ja suostumukset
- vastaa palvelualueensa tekoälyn käytön järjestämisestä Vantaan kaupungin tekoälyperiaatteiden mukaisesti

Palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä palvelualueellaan päättää:

1. palvelualuetta koskevista sopimuksista,
2. palvelualuetta koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
3. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
4. tilausoikeuksien myöntämisestä,
5. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
6. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
7. palvelualueen hallinnassa olevien toimipaikkojen aukioloajoista,
8. toimipisteen tilapäisestä sulkemisesta tai siirrosta,
9. palvelualueen hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden, tilojen ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön lukuun ottamatta kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialan hallinnassa olevien tilojen tilavarauksista niinä aikoina, kun tilat eivät ole palvelualueen omassa käytössä,

10. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
11. palvelualueella tarvittavien lupien ja suostumusten hakemisesta,
12. tehtäväalueellaan julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 6 a luvun mukaisista automaattiseen ratkaisumenettelyyn liittyvistä tehtävänjaoista, ja
13. muistakin palvelualueelle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Mikäli palvelualuejohtajalla on tämän lisäksi tehtäväkohtaista päätösvaltaa, määrätään siitä erikseen tässä hallintosäännössä.

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta konsernihallinnon toimialalla

1 § Konsernihallinnon toimialan tehtävät

Toimialaa johtaa kaupunginjohtaja.
Konsernihallinnon toimiala toimii kaupungin keskushallintona ja huolehtii konsernitasoisesta ohjauksesta ja valvonnasta.

Konsernihallinnon toimiala vastaa:

- toimielimille ja vaikuttamistoimielimille kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta lukuun ottamatta nuorisovaltuustoa
- kaupungin strategian laatimisesta ja strategisen tason kehittämisestä
- kaupungin talouteen liittyvistä palveluista
- kaupungin työnantaja- ja henkilöstöpalveluista,
- tietohallinnosta
- hankinnoista
- omistajaohjauksesta ja -valvonnasta
- kaupunkiturvallisuudesta ja kaupunkitasoisesta valmiussuunnittelusta
- viestinnästä ja kaupunkimarkkinoinnista
- sisäisestä tarkastuksesta
- vaalien järjestämisestä
- digijohtamisesta ja datapalveluista
- hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä ja kestävyydestä

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta konsernihallinnon toimialalla

2 § Konsernihallinnon toimialan palvelualueet ja kaupunginjohtajan alaiset palveluyksiköt

Toimialaan kuuluvat henkilöstöpalveluiden, konsernipalveluiden, kuntademokratian, talouden sekä viestinnän palvelualueet.

Palvelualueet ovat kaupunginhallituksen alaisia.

Kaupunginjohtajan alaisuudessa toimii palveluyksikkönä sisäinen tarkastus.

Kaupunginjohtajan alaisuudessa voi olla myös muita palvelualueisiin kuulumattomia palveluyksiköitä tai tiimejä.

3 § Henkilöstöpalveluiden palvelualueen tehtävät ja henkilöstöjohtajan päätösvalta

Henkilöstöpalveluiden palvelualue vastaa henkilöstöjohtajan johdolla:

- henkilöstöpolitiikan täytäntöönpanosta, keskitetyistä työnantaja-, henkilöstö- ja palkanlaskentapalveluista sekä henkilöstön kehittämispalveluista
- vastuualueensa konsernitasoisten ohjeiden antamisesta

Henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. työterveyshuollon toimintasuunnitelman ja työsuojelun toimintaohjelman hyväksymisestä, ja
2. puhevallan käyttämisestä palvelusuhde- ja henkilöstöasioissa yleisissä tuomioistuimissa.

Henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä edustaa kaupunkia työmarkkina-asioissa ja työnantajana kunta-alan pääsopimuksen mukaisissa paikallisneuvotteluissa.

4 § Konsernipalveluiden palvelualueen tehtävät ja konsernipalvelujohtajan päätösvalta

Konsernipalveluiden palvelualue vastaa konsernipalvelujohtajan johdolla:

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta konsernihallinnon toimialalla

- kaupungin omistajaohjauksesta ja -valvonnasta ja konserniohjeistuksen valmistelusta
- konsernitasoisesta palveluverkon investointien ohjauksesta ja priorisoinnista
- digitaalisten palveluiden, automaation ja tekoälyratkaisujen kehittämisestä ja IT-hankintojen suunnittelusta ja toteutuksesta
- IT-palveluiden tuottamisesta, IT-palveluiden toimittajien ohjauksesta sekä laitteiden elinkaarihallinnasta
- kaupunkitasoisen tietoturvan kehittämisestä ja hallinnasta, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteistoimivuudesta sekä tietovarantojen yhteentoimivuudesta
- kaupunkitasoisesta tiedonhallinnasta, tiedonhallintamallin ylläpidosta, tiedonhallinnan muutosvaikutusten arvioinnista, asiakirjajulkisuuskuvauksista sekä tiedonhallintaan liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta
- asianhallinnasta, arkistoitavista tiedoista sekä tiedonohjaussuunnitelmista sekä näihin tehtäviin liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta
- kaupunkitasoisista turvallisuus- ja valmiusasioista sekä riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta
- kaupunkitutkimuksesta ja tilastoinnista sekä tiedolla johtamisesta
- kaupunkistrategian valmistelusta, täytäntöönpanon ohjauksesta ja raportoinnista
- ennakointi- ja innovaatiotoiminnasta, projektitoimistosta sekä korkeakouluyhteistyön koordinoinnista

Konsernipalvelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kiireellisissä tapauksissa 8 luvun 4 §:n 3 momentin 4 ja 5 kohdan mukaisista asioista ja
2. kiireellisissä tai kaupungille vähämerkityksellisissä tapauksissa osakkeiden luovutuksiin liittyvien suostumusten antamisesta ja lunastusoikeuden käyttämisestä.
3. vastuualueensa konsernitasoisten ohjeiden antamisesta lukuun ottamatta tietohallintojohtajan ja tiedonhallintapäällikön toimivaltaan kuuluvia ohjeita.

5 § Tietohallintojohtajan päätösvalta

Tietohallintojohtaja vastaa kaupungin tiedonhallintamallin ylläpidosta sekä tietojärjestelmien kaupunkitasoisesta teknisestä ohjeistamisesta mukaan lukien tekoälyn käytön tekninen ohjeistus

6 § Tiedonhallintapäällikön päätösvalta

Tiedonhallintapäällikkö päättää:

1. kaupungin tiedonohjaussuunnitelman hyväksymisestä ja

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta konsernihallinnon toimialalla

2. asianhallintaa, arkistoitavia tietoja sekä tiedonohjaussuunnitelmia koskevista määräyksistä ja ohjeista siltä osin kuin niistä ei ole toisin säädetty tai määrätty.

7 § Kuntademokratian palvelualueen tehtävät ja hallintojohtajan päätösvalta

Kuntademokratian palvelualue vastaa hallintojohtajan johdolla:

- toimielinten ja vaikuttamistoimielinten kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta lukuun ottamatta nuorisovaltuustoa
- valmistelun ja päätöksenteon kehittämisestä ja kaupunkitasoisesta ohjauksesta
- luottamushenkilöiden kouluttamisesta
- yleisten vaalien järjestelyistä
- konsernihallinnon toimialan keskitetyistä hallintopalveluista
- kaupungin yhteisistä lakiasioista ja niiden ohjauksesta

- kaupungin käännöspalveluista
- toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä
- hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä sekä ehkäisevän päihdetyön koordinaatiosta
- kestävyyden edistämisestä sekä osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittämisestä
- kaksikielisyystyöstä ja ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista lukuun ottamatta kasvatuksen ja oppimisen toimialan palveluita
- kotoutumisen kaupunkitasoisesta koordinoinnista
- tekoälyn käyttöönoton ohjeistamisesta
- hautaamisesta

Hallintojohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kunnan ilmoitusten julkaisemisesta,
2. määrärahan puitteissa avustusten myöntämisestä valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen
3. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta, hallinnasta ja hoitamisohjeista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo on enintään 200 000 euroa ja testamentissa tai lahjoituksessa on tarkoitemääräys tai omaisuuden käyttötarkoituksesta on muutoin määrätty,
4. tekoälyn riskienhallintamallista ja tekoälyn käyttöön liittyvien kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta ja
5. muista vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta konsernihallinnon toimialalla

Hallintojohtaja valvoo kaupungin vaakunan käyttöä ja huolehtii kaupungintalon tilojen käytöstä.

Kuntademokratian palvelualueella toimii kaupungin tietosuojavastaava.

8 § Talouden palvelualueen tehtävät ja talousjohtajan päätösvalta

Talouden palvelualue vastaa talousjohtajan johdolla:

- talousarvion valmistelusta
- kaupunkikonsernin rahoituspalveluista ja vakuutusturvasta
- kaupunkikonsernin talouspalveluista
- Vantaan kaupungin vahinkorahaston sekä Vantaan kaupungin kiinteistörahaston säännön mukaisista tehtävistä
- kaupungin hankintojen ja niiden vastuullisuuden ohjauksesta ja kehittämisestä, keskitetyistä hankinnoista ja tilaamisesta ja niiden ohjauksesta sekä tukipalveluiden hankinnasta ja palveluntuottajien ohjauksesta ja valvonnasta

Talousjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupungin rahoitusratkaisujen yhteydessä käytettävistä erilaisista johdannais- ja suojautumissopimuksista sekä muista rahoitusinstrumenttisopimuksista sekä rahoitukseen liittyvistä leasing- ja vuokraussopimuksista kaupunginhallituksen hyväksymien yleisohjeiden mukaisesti ja
2. pitkäaikaisen lainanoton korvaamisesta joko osittain tai kokonaan lyhytaikaisella lainalla enintään kuluvan budjettikauden ajaksi,
3. vastuualueensa konserni- ja kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta.

9 § Rahoitusjohtajan päätösvalta

Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. olemassa olevien lainojen takaisinmaksuajan ja lainaehtojen muuttamisesta,
2. lyhytaikaisen lainan ottamisesta kaupunginvaltuuston päättämissä rajoissa,
3. lyhytaikaisen lainan myöntämisestä kaupungin konserniin kuuluville yhteisöille mukaan lukien konsernitiliin kuuluvien yhtiöiden yksikkötileille myönnettävistä luottolimiiteistä ja lyhytaikaisen lainan ottamisesta kaupungin konserniin kuuluvilta yhteisöiltä noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita,

4. kaupungin kassavarojen tallettamisesta tai sijoittamisesta kaupungin kokonaisedun mukaisesti noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita,
5. kaupungin pankkitilien avaamisesta ja lopettamisesta,
6. kaupungin pankkitilien käyttöoikeuksien myöntämisestä ja perustamisesta
7. konsernitileistä ja maksuliikkeestä,
8. kassavirheiden oikaisusta sekä
9. korvausten maksamisesta vahinkorahaston varoista silloin, kun korvaus perustuu selvään ja riidattomaan korvausperusteeseen eikä vaadittu korvaus (alv 0 %) ylitä 30 000 euroa (alv 0 %).

Rahoitusjohtaja huolehtii kaupunginvaltuuston hyväksymän Vantaan kaupungin vahinkorahaston sekä Vantaan kaupungin kiinteistörahaston säännön mukaisista tehtävistä.

10 § Viestinnän palvelualueen tehtävät

Viestinnän palvelualue vastaa viestintäjohtajan johdolla kaupunkitasoisesta viestinnästä ja markkinoinnista sekä toimialojen viestintäpalveluiden järjestämisestä.

Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä vastaa kaupunkitasoisista viestinnän ja markkinoinnin strategisista linjauksista ja suunnitelmista sekä kaupungin kriisi- ja häiriötilanneviestinnästä ja kriisi- ja häiriötilanneviestinnän suunnitelmista ja käytänteistä.

11 § Sisäisen tarkastuksen palveluyksikön tehtävät ja tarkastusjohtajan päätösvalta

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö avustaa tarkastusjohtajan johdolla kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupunkikonsernin hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Sisäinen tarkastus raportoi kaupunginjohtajalle ja kaupunginhallitukselle.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta konsernihallinnon toimialalla

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus saada salassapitoa koskevien säädösten estämättä ja veloituksetta kaikki tiedot ja asiakirjat, joita se pitää tarpeellisina tarkastusten suorittamiseksi sekä oikeus päästä kaikkiin kaupungin tiloihin.

Tarkastusjohtaja:

- vastaa sisäisen tarkastuksen johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä
- vastaa sisäisen tarkastuksen tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa sisäisen tarkastuksen määrärahojen jaosta
- vastaa sisäisen tarkastuksen tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa sisäisen tarkastuksen sopimushallinnasta
- vastaa sisäisen tarkastuksen viestinnästä
- vastaa vahinkoilmoituksen tekemisestä

Tarkastusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lausuntojen antamisesta sisäisen tarkastuksen tehtäväalaan kuuluvissa asioissa,
2. sisäistä tarkastusta koskevista sopimuksista,
3. sisäistä tarkastusta koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
4. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
5. tilausoikeuksien myöntämisestä,
6. kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
7. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
8. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
9. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
10. tarkastusjohtajan sijaisjärjestelyistä
11. hakee sisäisen tarkastuksen tarvitsemat luvat ja suostumukset.
12. muistakin sisäiselle tarkastukselle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

1 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tehtävät

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaa johtaa kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala vastaa:

- kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtäväalueisiin kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta ja toisen asteen koulutuksesta sekä koko oppimisen polun tukemisesta
- toimialan ruotsinkielisistä palveluista

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. ammattiopisto Varian opiskeluhuoltosuunnitelmasta,
2. perusopetuksen, esiopetuksen ja 6-vuotiaille annettavan valmistavan opetuksen oppilaiden koulumatka-avustuksista ja oikeudesta maksuttomaan koulukuljetukseen, ja
3. varhaiskasvatuksen maksuttomista kuljetuksista tai kuljetusavustuksista sekä
4. opetuksen ja koulutuksen järjestäjän opiskeluhuoltosuunnitelman hyväksymisestä
5. toimialan ruotsinkielisten kasvatus- ja koulutuspalveluiden kehittämistä ja koordinointia koskevista asioista

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan päätösvallasta määrätään lisäksi 2 luvun 8 §:ssä.

3 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palvelualueet

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaan kuuluvat perusopetuksen, toisen asteen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen palvelualueet.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa toimii ruotsinkielisen koulutuksen päällikkö. Lisäksi apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa voi olla palvelualueisiin kuulumattomia palveluyksiköitä ja tiimejä.

Toimiala kuuluu kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan alaisuuteen.

4 § Perusopetuksen tehtävät ja perusopetuksen johtajan päätösvalta

Perusopetuksen palvelualue vastaa perusopetuksen johtajan johdolla:

- suomen- ja ruotsinkielisen perusopetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä
- perusopetuksen palveluverkon kehittämisestä
- perusopetuksen päättävän oppivelvollisen ohjauksesta ja valvonnasta

Perusopetuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaan ottamisesta perusopetukseen silloin, kun kyse on perusopetuslain 6 §:n 2 momentin tarkoittamasta lähikouluun ottamisesta,
2. oppilaan ruotsinkieliseen perusopetukseen ottamisesta silloin, kun kyse on perusopetuslain 28 §:n 2 momentin tarkoittamasta, ns. toissijaisesta oppilaaksiotosta,
3. muun soveltuvan paikan osoittamisesta oppilaalle perusopetuslain 6 §:n 3 momentin mukaisesti
4. oppilaan koulunkäynnin aloittamisesta yhtä vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin,
5. oppilaan ottamisesta valmistavaan opetukseen, joustavaan perusopetukseen ja työelämäpainotteiseen perusopetukseen,
6. oppilaalle annettavista oppilaskohtaisista tukitoimista, perusopetuksen oppimäärän ja opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta sekä oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta oppiaineen oppimäärän suorittamisesta, jos hän ei terveydellisistä syistä kykene oppiainetta opiskelemaan,
7. perusopetuksen järjestämisestä oppilaalle, jolla on oppimiskykyyn vaikuttava vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite,
8. oppilaan sairaalaopetukseen ottamisesta;
9. Valteri-konsultaation myöntämisestä oppilaalle
10. opetuksen poikkeavasta järjestämisestä,
11. perusopetuksen oppilaan koulunkäynnin jatkamisesta koulunkäyntioikeuden päätyttyä,
12. tarvittaessa perusopetuksen oppilaan opetuksen järjestämispaikan vaihtamisesta,
13. oppivelvollisuuden edistymistä tutkivasta opettajasta,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

14. luvan antamisesta kielenopetusryhmän aloittamiseen ja jatkamiseen opetussuunnitelmassa määrättyä pienemmällä oppilasmäärällä,
15. perusopetuslain mukaisen lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikoista, lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisesta, lasten sijoittamisesta toimintapaikkoihin sekä toiminnan arvioinnista,
16. koulujen lukuvuosisuunnitelmien sekä järjestyssääntöjen hyväksymisestä.
17. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittamisen määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
18. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen) ja
19. katsomusaineesta vapauttamisesta ja katsomusaineen opetukseen palaamisesta.

5 § Peruskoulun rehtorin päätösvalta

Peruskoulun rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaan perusopetukseen ottamisesta silloin, kun kyse on perusopetuslain 28 §:n 2 momentin tarkoittamasta, ns. toissijaisesta oppilaaksiotosta,
2. oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta koulunkäynnistä enintään yhden (1) kuukauden ajaksi,
3. oppilaan valinnaisaineesta silloin, kun huoltaja ei suorita valintaa määräajassa tai huoltajan valitsemaa opetusta ei voida järjestää,
4. kirjallisen varoituksen antamisesta oppilaalle ja
5. muistakin koululle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

6 § Ruotsinkielisen peruskoulun rehtorin päätösvalta

Ruotsinkielisen peruskoulun rehtorin päätösvallasta määrätään 4 luvun 5 §:ssä pois lukien kohta 1.

7 § Toisen asteen koulutuksen palvelualueen tehtävät ja toisen asteen koulutuksen johtajan päätösvalta

Toisen asteen koulutuksen palvelualue vastaa toisen asteen koulutuksen johtajan johdolla:

- tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus), suomen-, ruotsin- ja englanninkielisen lukiokoulutuksen sekä ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

- toisen asteen palveluverkon kehittämisestä
- oppilaitosten työ- ja elinkeinoelämäyhteistyöstä ja korkeakouluyhteistyöstä
- oppivelvollisuuden ohjauksesta ja valvonnasta perusopetuksen päättymisen jälkeen

Toisen asteen koulutuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lukioiden lukuvuosisuunnitelmista ja järjestyssäännöistä,
2. ammattiopisto Varian järjestyssäännöistä,
3. opiskelijoilta perittävistä maksuista kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päättämien perusteiden mukaan, ja
4. ilman opiskelupaikkaa olevan oppivelvollisen oppivelvollisuuden suorittamisen määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
5. oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen),
6. opiskelupaikan osoittamisesta sellaiselle oppivelvolliselle, jolla ei ole opiskelupaikkaa, ja
7. muistakin koulutuksen järjestäjälle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

8 § Lukion rehtorin päätösvalta

Lukion rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. opiskelijoiksi ottamisesta lukioon,
2. opiskelijan erityisistä opetusjärjestelyistä ja erityisopetuksesta
3. muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemisesta,
4. lukion suoritusajan pidentämisestä,
5. opiskelijan lukiosta eronneeksi katsomisesta,
6. opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta,
7. muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan korkeintaan kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta,
8. opiskelijan enintään yhden (1) kuukauden kestävästä poissaolosta,
9. opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
10. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä,
11. opiskelijan pyynnöstä oikeudesta maksuttomaan koulutukseen, oppimateriaalien, työvälineiden, - asujen ja -aineiden maksuttomuudesta sekä opintoa täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkistä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista perittävistä maksuista ja

12. muistakin oppilaitokselle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

9 § Ammattiopisto Varian rehtorin päätösvalta

Ammattiopisto Varian rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. jatkuvassa haussa hakuajoista ja -menettelyistä,
2. opiskelijaksi ottamisesta,
3. opiskelijan opiskeluoikeuden keskeyttämisestä,
4. opiskelijan ammattiopistosta eronneeksi katsomisesta,
5. erityisen tuen suunnitelmasta,
6. huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisvelvollisuudesta,
7. opiskelijan erityisistä opetus- ja ohjausjärjestelyistä,
8. opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta,
9. muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan korkeintaan kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta,
10. ammatillisen koulutuksen tutkintokoulutuksen sisällöistä ja toteuttamisesta sekä suunnitelmasta osaamisen arvioinnin toteuttamiseksi,
11. opiskeluvalmiuksia tukevien opintojen järjestämisestä ja sisällöistä sekä erityisen tuen antamisesta opiskelijalle,
12. opiskelijan enintään yhden (1) kuukauden kestävästä poissaolosta,
13. opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
14. lisäajan myöntämisestä tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa,
15. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä
16. opiskelijan pyynnöstä oikeudesta maksuttomaan koulutukseen, oppimateriaalien, työvälineiden, -asujen ja -aineiden maksuttomuudesta sekä opintoja täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkistä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista perittävistä maksuista ja
17. muistakin ammattiopistolle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

10 § Varhaiskasvatuksen palvelualueen tehtävät ja varhaiskasvatuksen johtajan päätösvalta

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa varhaiskasvatuksen johtajan johdolla suomen- ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, 6-vuotiaille annettavan valmistavan opetuksen, kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen sekä palvelusetelillä tuotetun palvelun järjestämisestä ja kehittämisestä.

Varhaiskasvatuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lasten ottamisesta varhaiskasvatukseen ja varhaiskasvatuksen kerhotoimintaan,
2. oppilaaksi ottamisesta esiopetukseen ja 6-vuotiaille annettavaan valmistavaan opetukseen,
3. varhaiskasvatuksen lapselle annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen tuen rakenteellisista tukitoimista,
4. esiopetuksen oppilaalle annettavista lapsikohtaisista tukitoimista,
5. esiopetuksen oppilaan sairaalaopetukseen ottamisesta
6. varhaiskasvatuslaissa, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa sekä varhaiskasvatuksen palvelusetelistä annetussa laissa säädetyistä asioista,
7. varhaiskasvatuksesta perittävistä maksuista kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päättämien perusteiden mukaan,
8. palvelusetelillä tuotetun varhaiskasvatuspalvelun järjestämisestä,
9. yksityisiksi varhaiskasvatuksen palvelusetelituottajiksi hyväksymisestä
10. varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaisen huomautuksen antamisesta sekä huomion kiinnittämisestä yksityisen palvelutuottajan toiminnasta vastaavalle vastuuhenkilölle vastaisen toiminnan varalle,
11. varhaiskasvatuslain 58 §:n mukaisen määräyksen antamisesta puutteiden korjaamiseksi tai epäkohtien poistamiseksi yksityiselle palveluntuottajalle, kun määräyksen tehosteena ei ole hallintopakkoa ja
12. varhennetusta oppivelvollisuudesta oppivelvollisuuslain 2 § 3 momentin mukaisesti.

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialalla

1 § Elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialan tehtävät

Elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialaa johtaa elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialan apulaiskaupunginjohtaja.
Elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimiala vastaa:

- kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- tehtäväalueellaan kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- elinkeinopalveluiden, kulttuuri- ja liikuntapalveluiden, nuoriso- ja yhteisöpalvelujen sekä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden järjestämisestä
- kaupunkikokemuksen ja alueellisen yhteistyön kehittämisestä mukaan lukien matkailun, tapahtumahoukuttelun ja kävijätalouden kehittämisen
- kaupunkitasoisesta yritysasiakkuuksien johtamisesta

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Elinvoiman ja kaupunkikulttuurin apulaiskaupunginjohtajan päätösvallasta määrätään 2 luvun 8 §:ssä.

3 § Elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialan palvelualueet

Elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialaan kuuluvat, elinkeinopalveluiden, kulttuurin, liikunnan, nuoriso- ja yhteisöpalveluiden sekä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa voi olla palvelualueisiin kuulumattomia palveluyksiköitä ja tiimejä.

Kulttuurin, liikunnan sekä nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueet ja apulaiskaupunginjohtajan alaisuuteen kuuluvat palveluyksiköt ja tiimit kuuluvat kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan alaisuuteen.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialalla

Elinkeinopalveluiden ja työllisyys- ja kotoutumispalveluiden palvelualueet kuuluvat kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston alaisuuteen.

3 § Elinkeinopalveluiden palvelualueen tehtävät ja elinvoimajohtajan päätösvalta

Elinkeinopalveluiden palvelualue vastaa elinvoimajohtajan johdolla:

- elinvoima- ja työllisyysjaoston kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta tehtäväalueellaan
- kaupungin elinkeinopolitiikan valmistelusta, toimeenpanosta ja seurannasta
- yritysten perustamista, kasvua ja uudistumista tukevista palveluista sekä yritysneuvonnasta
- kaupunkitasoisesta yritysasiakkuuksien johtamisesta, yritysasiakkuuksien yhteisestä tilannekuvasta ja yrityspalveluiden yhteensovittamisesta
- yritysten ja investointien houkuttelusta sekä yritysten sijoittumispalveluiden johtamisesta yhteistyössä toimivaltaisten toimialojen ja palvelualueiden kanssa
- tehtäväalueensa strategisista kumppanuuksista

Elinvoimajohtaja päättää vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta.

4 § Kulttuurin palvelualueen tehtävät ja kulttuurijohtajan toimivalta

Kulttuurin palvelualue vastaa kulttuurijohtajan johdolla**:**

- mahdollisuuksien tarjoamisesta kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen
- Vantaan aikuisopiston toiminnan järjestämisestä ja aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan tai perusopetuksen opintoja suorittavan ohjauksesta ja valvonnasta
- vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja koordinoinnista
- kulttuurin palvelualueen toimintaan kohdistuvien avustusten valmistelusta
- Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastojen koordinoinnista
- Harrastusten Vantaan toiminnasta
- kulttuuritoiminnoista, joilla edistetään paikallista ja alueellista elinvoimaa, kansainvälistä toimintaa, kulttuurista vuorovaikutusta sekä kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä
- asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamisesta

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialalla

- kaupungin kulttuuripalveluiden ja -tapahtumien tuottamisesta
- kaupungin omistamien museoiden toiminnasta
- lastenkulttuurin, taidekasvatuksen sekä kurssi- ja harrastustoiminnan järjestämisestä taiteen eri aloilla
- kirjaston tehtävien järjestämisestä

Kulttuurijohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. palvelualueen oppilaitosten toiminnan ja kehittämisen painopisteistä kalenteri- ja lukuvuosittain
2. oppilaitosten toiminta- ja lukuvuosisuunnitelmien hyväksymisestä
3. palvelualueen oppilaitosten järjestyssäännöistä
4. tuen myöntämisestä Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastoista
5.

Kirjastopalveluiden päällikkö on yleisistä kirjastoista annetun lain mukainen kunnan kirjastolaitosta johtava henkilö.

5 § Aikuisopiston rehtorin päätösvalta

Aikuisopiston rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. kansalaisopisto-opetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
2. maahanmuuttajille suunnatun koulutuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
3. aikuisten perusopetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
4. opiskelijoiden ottamisesta aikuisten perusopetukseen,
5. aikuisten perusopetuksen opiskelijan vapauttamisesta koulunkäynnistä tilapäisesti,
6. aikuisopetuksessa oppivelvollisuuttaan suorittavan opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
7. aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan suorittavan opiskelijan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi,
8. kirjallisen varoituksen antamisesta aikuisten perusopetuksen opiskelijalle, ja
9. muistakin aikuisopistolle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialalla

6 § Taiteen perusopetuksen rehtorin päätösvalta

Taiteen perusopetuksen rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. Vantaan taideopiston opetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta sekä opiskelijoiden valinnoista,
2. työvuoden toimintasuunnitelmasta,
3. maksuhuojennusten myöntämisestä opiskelijoille sekä maksuhuojennusten myöntämisen perusteista,
4. oppilaitoksen toiminnan järjestämiseen liittyvistä aloittamis- ja lopettamispäivistä ja loma-ajoista, ja
5. muista oppilaitoksen toimintaa koskevista asioista

7 § Liikunnan palvelualueen tehtävät ja liikuntajohtajan päätösvalta

Liikunnan palvelualue vastaa liikuntajohtajan johdolla:

- kaupungin liikuntapalveluiden järjestämisestä
- liikuntapaikkojen ylläpidosta ja kehittämisestä
- liikuntapalveluiden toimintaan kohdentuvien avustusten valmistelusta

Liikuntajohtaja tai hänen määräämänsä päättää

1. kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevien tilojen sekä elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialan hallinnassa olevien tilojen tilavarauksista niinä aikoina, kun tilat eivät ole palvelualueen omassa käytössä sekä
2. kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevien tilojen vapaa-ajan käytön osalta osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksessa kaupungille tulevan julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun, korvauksen tai muun saatavan suorittamisesta.

8 § Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueen tehtävät

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualue vastaa nuoriso- ja yhteisöpalvelujohtajan johdolla:

- nuorisovaltuuston toiminnan tukemisesta
- nuoriso- ja yhteisöpalveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä

- kuntalaisten omaehtoisen toiminnan sekä yhteisöjen ja järjestöjen toiminnan tukemisesta
- nuorisotyöstä, nuorten työpajatoiminnasta sekä etsivästä nuorisotyöstä
- ruotsinkielisen nuorisotyön järjestämisestä ja kehittämisestä
- yhteisötyöstä sekä asukas- ja yhteisötilojen toiminnan koordinoinnista
- niiden avustusten valmistelusta, jotka kohdentuvat hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, yhteisöllisyyden edistämiseen ja nuorisotoimintaan
- Yhteisen pöydän toiminnasta
- sovittelutoiminnasta

9 § Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen tehtävät ja työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue vastaa työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan johdolla, jollei muualla ole toisin määrätty:

- elinvoima- ja työllisyysjaoston kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta oman tehtäväalueensa osalta
- työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa sekä muissa laeissa työvoimaviranomaiselle säädetyistä tehtävistä
- pääkaupunkiseudun kuntien työnantajapalveluyhteistyön ja hankintayhteistyön toteuttamisesta
- kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa kunnalle säädetyistä tehtävistä
- kotoutumista edistävien palveluiden kaupunkitasoisesta ohjaamisesta ja koordinoinnista
- kunnan yleiseen toimialaan perustuvista muista työllisyyden ja kotoutumisen palveluista, jotka vahvistavat kaupungin elinvoimaisuutta
- kaupungin monikanavaisista ja saavutettavista neuvonta-, ohjaus- ja asiointipalveluista
- julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetussa laissa asiakaspalvelulle säädetyistä tehtävistä
- kaupunkitasoisen asiakaspalvelun kehittämisestä sekä kaupunkitasoisista asiakaspalvelujärjestelmästä, puhelinliittymistä sekä valmiusliittymistä
- kaupungin puhelinpalveluiden järjestämisestä ja koordinoinnista häiriö- ja poikkeusoloissa ja
- kaupungin työllisyyspalveluiden, kotoutumispalveluiden, kuntalaisen sähköisen asioinnin tuen sekä neuvonta- ja asiointipalveluiden strategisesta suunnittelusta, kehittämisestä ja toteutuksesta.

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättää, jollei muualla ole toisin määrätty

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialalla

1. työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa sekä muissa laeissa työvoimaviranomaiselle säädetyistä tehtävistä, joissa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle,
2. kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa kunnalle säädetyistä tehtävistä, joissa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle,
3. laillisuusvalvontaviranomaiselle annettavan selvityksen ja lausunnon antamisesta palvelualueesta, palveluyksiköstä tai sen palveluksessa olevasta henkilöstä tehdystä kantelusta
4. työllistämistukien ja kesätyösetelien myöntämisestä elinvoima- ja työllisyysjaoston määrittelemien ehtojen ja linjausten mukaisesti ja
5. palvelualueen tehtäväalaan kuuluvien kaupunkitasoisten ja palvelualueen omaa toimintaa koskevien ohjeiden antamisesta.

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

1 § Kaupunkiympäristön toimialan tehtävät

Kaupunkiympäristön toimialaa johtaa kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa:

- kaupunkiympäristölautakunnalle ja lupajaostolle sekä kaupunkitilalautakunnalle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- kestävän kaupunkikehityksen edistämisestä
- kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta, sekä rakennusvalvonnasta
- julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta
- liikennesuunnittelusta ja pysäköinninvalvonnasta
- ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta
- maanhankinnasta ja -luovutuksesta
- kaupungin toimitiloista

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupungin edustajat toimialan tehtäväalueeseen liittyviin toimituksiin, tilaisuuksiin ja kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava sekä tarvittaessa menettelyohjeiden antamisesta,
2. toimialan tekemien työsuorituksia koskevien sopimusten hyväksymisestä,
3. irtaimen omaisuuden myynnistä,
4. asuntojen hankkimisesta vuokra-asunnoiksi ja kaupungin palvelussuhdeasunnoiksi sekä niiden hallinnasta ja hoidosta,
5. toimialan hallinnassa olevien palvelussuhdeasuntojen vuokraperusteiden vahvistamisesta,
6. yli 1 000 000 euroa ja enintään 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä.

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan päätösvallasta määrätään lisäksi 2 luvun 8 §:ssä.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

3 § Kaupunkiympäristön toimialan palvelualueet

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvat katujen ja puistojen, kaupunkirakenteen ja ympäristön sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet Lisäksi toimialalla voi olla apulaiskaupunginjohtajan alaisia palveluyksiköitä ja tiimejä.

Katujen ja puistojen sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet kuuluvat kaupunkitilalautakunnan alaisuuteen.

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualue sekä apulaiskaupunginjohtajan alaisuuteen kuuluvat palveluyksiköt ja tiimit kuuluvat kaupunkiympäristölautakunnan alaisuuteen.

4 § Kaupunkiympäristön toimialan yhteisten palveluiden päällikön toimivalta

Kaupunkiympäristön toimialan yhteisten palveluiden päällikkö tai hänen määräämänsä toimii kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisena.

5 § Katujen ja puistojen palvelualueen tehtävät ja kaupungininsinöörin päätösvalta

Katujen ja puistojen palvelualue vastaa kaupungininsinöörin johdolla:

- liikennejärjestelmien, julkisen kaupunkitilan ja kaupungin omistaman luonnonympäristön kehittämisestä, toteuttamisesta sekä infraomaisuuden hallinnasta
- katusuunnitelmaehdotusten ja alueidenkäyttölain mukaisten yleisten alueiden suunnitelmaehdotusten valmistelusta
- kokonaisvaltaisesta liikennesuunnittelusta sekä joukkoliikenneasioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän asioiden valmistelusta tehtäväalueensa osalta
- kaupungin keskitetyistä ajoneuvo- ja varikkotoiminnoista
- vaalien keskitetyn ulkomainonnan järjestelyistä kaupungin alueella
- julkisen kaupunkitilan teknisten järjestelmien toimintavarmuudesta ja turvallisuudesta
- kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän asioiden valmistelusta tehtäväalueensa osalta
- ylijäämämaiden vastaanottotoiminnasta

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

- liikkumisen ohjauksesta

Kaupungininsinööri tai hänen määräämänsä päättää:

1. kiinteistönmuodostamisesta annetun lain 2 §:n mukaisten yleisten alueiden lohkomiseksi katualueeksi koskevien hakemusten tekemisestä,
2. katualueen tai sen osan ottamisesta kaupungin haltuun sekä tällaisella katualueella olevien rakennusten, puiden, istutusten ja laitteiden korvaamisesta,
3. alueidenkäyttölaissa tarkoitettujen kadunpitopäätösten ja kadunpidon lopettamispäätösten tekemisestä,
4. hyväksyä katusuunnitelmat sekä alueidenkäyttölain mukaiset muut yleisten alueiden suunnitelmat, joiden kustannusarvio on alle 1 milj. euroa (alv 0 %) ja joista ei ole tehty muistutuksia suunnitelmien nähtävillä oloaikana sekä muut palvelualueelle kuuluvat suunnitelmat,
5. julkisen kaupunkitilan käyttöluvista,
6. yhdyskuntaa ja kiinteistöä palvelevien laitteiden ja rakennelmien sijoittamisesta julkiseen kaupunkitilaan,
7. kaupungin laitteista ja julkiselta kaupunkitilalta myytävää ilmoitus-, mainos- tai vastaavaa tilaa koskevista myyntisopimuksista,
8. maa-aineksen ja puutavaran myymisestä ja muutoin käyttöön luovuttamisesta,
9. yksityistiekunnille jaettavista luontais-, perusparannus- ja valaistusavustuksista,
10. maanomistajan luvan myöntämisestä pääsytien rakentamista ja pysyttämistä varten katualueella, ja
11. kaupungin vesihuollon toiminta-alueesta ja huleveden viemäröintialueesta,
12. hulevesiä koskevien erityisten säännösten valvonnasta lukuun ottamatta hallintopakon ja oikaisuvaatimuksen määräämistä,
13. toimintaan liittyvien yleissuunnitelmien, joiden kustannusarvio on enintään 1 000 000 euroa (alv 0 %) hyväksymisestä,
14. tieliikennelain 4 luvun mukaisista liikenteenohjauslaitteita koskevista toimista ja
15. tieliikennelain 190 a §:n mukaisten pysäköintitunnusten myöntämisestä ja peruuttamisesta kaupunkitilalautakunnan hyväksymien linjausten mukaisesti ja
16. liikennepalvelulain 2 a luvun mukaisten mikroliikennelupien myöntämisestä ja peruuttamisesta kaupunkitilalautakunnan hyväksymien lupaehtojen mukaisesti ja
17. vahvistetun taksan mukaisista kiinteistöiltä perittävistä hulevesimaksuista, maksuista tehtävistä muistutuksista, maksun alentamisesta tai korottamisesta, maksun suorittamisen lykkäämisestä ja maksun palauttamisesta.

Kaupungininsinööri toimii pelastuslain 111 a §:n tarkoittamana öljyvahinkojen jälkitorjunnasta vastaavana kunnan viranomaisena.

6 § Kunnallisen pysäköinninvalvojan päätösvalta

Kunnallinen pysäköinninvalvoja tai hänen määräämänsä päättää ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain mukaisista ajoneuvojen siirroista ja kaupungin omistukseen siirtyneiden ajoneuvojen myynnistä.

7 § Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tehtävät ja kaupunkisuunnittelujohtajan päätösvalta

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualue vastaa kaupunkisuunnittelujohtajan johdolla:

- maankäytön strategian kehittämiseen ja toteuttamiseen osallistumisesta
- yleiskaavojen, asemakaavojen ja muiden maankäytön suunnitelmien laatimisesta
- kaavojen hallinnollisesta käsittelystä ja seurannasta
- poikkeamislupa-asioiden valmistelusta
- kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle määrättyjen tehtävien valmistelusta, täytäntöönpanosta ja neuvonnasta
- rakennusvalvonnan myöntämien lupien valvonnasta
- kunnan viranomaiselle kuuluvista ympäristön- ja luonnonsuojelun, vesilain, vesihuoltolain, jätelain, maa-aineslain, elintarvike- ja terveydensuojeluvalvonnan, eläinlääkintähuollon, tupakkalain valvonnan ja nikotiinivalmisteiden myynnin valvontaan liittyvistä tehtävistä
- palvelualueelle määrättyjen maisematyölupa-asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta

Kaupunkisuunnittelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää

1. sijoittamisen edellytysten (RakL 46 §) ratkaisemisesta alueidenkäyttölain tarkoittamalla suunnittelutarvealueella (AKL 16 §) erillisenä päätöksenä, kun kysymys ei ole yleiskaavasta, hyväksytystä kaavaehdotuksesta tai hyväksytystä kaavaluonnoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta ja
2. vaikutuksiltaan merkittävää vähäisemmän asemakaavaehdotuksen tai asemakaavan muutosehdotuksen nähtäville asettamisesta.

8 § Rakennusvalvontapäällikön tehtävät ja päätösvalta

Rakennusvalvontapäällikkö tai hänen määräämänsä toimii rakentamislain 103 §:n tarkoittamana rakennustarkastajana.

Rakennusvalvontapäällikkö tai hänen määräämänsä päättää:

1. rakentamislain 42–43 §:ssä tarkoitetuista rakentamisluvista, milloin
    a) lupa käsittää kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n uudisrakennuksen tai laajennuksen rakentamisen,
    b) lupa käsittää korjaus- ja muutostyön tekemisen,
    c) lupa käsittää rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen olennaisen muutoksen, tai
    d) lupa käsittää muun kuin kaupunkikuvallisesti merkittävän pysäköintilaitoksen
    e) lupa käsittää lupakynnyksen ylittävän valaistun mainoslaitteen rakentamisen,
    f) lupa käsittää energiakaivon rakentamisen, tai
    g) lupa käsittää lupakynnyksen ylittävän yleisörakennelman rakentamisen.

2. rakentamislain 56 §:ssä tarkoitetuista rakennuksen purkamisluvista, milloin rakennus on kerrosalaltaan enintään 2000 m²:ä ja rakennusta ei ole voimassa olevassa asemakaavassa tai rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain mukaisella suojelupäätöksellä suojeltu,
3. rakentamislain 53 §:ssä tarkoitetuista maisematyöluvista asemakaava-alueilla sekä rakentamiseen liittyvistä maisematyöluvista näiden alueiden ulkopuolella,
4. rakentamislain 10 §:ssä tarkoitetuista väliaikaisista rakentamisluvista, milloin kyseessä on kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n suuruinen väliaikainen uudisrakennus,
5. luvan voimassaolon jatkamisesta rakennustyön aloittamiseksi ja loppuun saattamiseksi sekä aloittamisoikeudesta,
6. suunnittelijan kelpoisuudesta,
7. rakennustyön vastaavien työnjohtajien ja erityisalojen vastaavien työnjohtajien kelpoisuuden toteamisesta sekä vapautuksen myöntämisestä työnjohtajan tehtävistä,
8. rakennustyön aikaisesta valvonnasta,
9. kiinteistön tarkastuksesta ja tutkimuksesta ja rakennustyön keskeyttämisestä,
10. rakennuksen kunnossapitoa koskevasta määräyksestä, rakennuksen määräämisestä käyttökieltoon ja määräyksestä keskeneräisen rakennustyön loppuunsaattamiseksi,
11. kokoontumistilasta ja rakennusvalvonnan edustajasta kokoontumishuoneistojen ja niihin verrattavien tilojen katselmuksissa sekä viranhaltijasta, jonka tehtävänä on antaa lausunto

kokoontumiseen käytettävien tilapäisten katsomoiden, telttojen ja muiden rakenteiden henkilöturvallisuudesta,

12. muista sellaisista rakentamislaissa tai maankäyttö- ja rakennusasetuksessa tarkoitetuista luvista, joiden osalta toisin ei ole määrätty,
13. rakennusjärjestyksessä mainituista rakennusvalvontaviranomaisen luvista ja suostumuksista,
14. vahvistetun taksan mukaisista rakennustyön valvonnasta perittävistä maksuista, maksun suorittamisesta vapauttamisesta, maksun suorittamisen lykkäämisestä ja maksun palauttamisesta lukuun ottamatta mittaus- ja geopalveluiden toimenpiteistä perittävistä maksuista ja
15. kaupungin puhevallan käyttämisestä rakennusvalvontaa koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli hän yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston päätökseen ja
16. vähäisen poikkeamisen myöntämisestä rakentamisluvan tai loppukatselmuksen yhteydessä (RakL 59 §).

9 § Ympäristöpalveluiden päällikön tehtävät ja päätösvalta

Ympäristöpalveluiden päällikkö huolehtii kunnan tehtäväksi säädetystä ympäristönsuojelulain 143 §:n mukaisesta paikallisten olojen edellyttämästä tarpeellisesta ympäristön tilan seurannasta ja seurantatietojen julkaisemisesta.

Ympäristöpalveluiden päällikkö tai hänen määräämänsä päättää muista kuin rakentamiseen liittyvistä maisematyöluvista asemakaava-alueiden ulkopuolella.

10 § 1. kaupungineläinlääkärin tehtävät ja päätösvalta

1. kaupungineläinlääkäri tai hänen määräämänsä päättää:

1. tupakkalain 44 §:n mukaisista tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyyntiluvista ja niiden peruuttamisesta,
2. tupakkalain 79 §:n mukaisista asuntoyhteisöiden tupakointikielloista ja niiden peruuttamisesta,
3. tupakkalain 96 §:n mukaisista tupakkalain ja sen nojalla annettujen säännösten vastaisen toiminnan kieltämisestä tai toiminnan korjaamisen määräämisestä ilman uhkasakkoa tai teettämisuhkaa,
4. lääkelain 54 a § ja 54 c § mukaisista nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvista, toimintakielloista ja myyntiluvan peruuttamisesta,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

5. kaupungineläinlääkäreiden keskinäisestä tehtävänjaosta.

11 § Rakennuslakimiehen päätösvalta

Rakennuslakimies tai hänen määräämänsä toimii rakentamislain 128–130 ja 133–137 §:ien tarkoittamana kunnan rakennusvalvontaviranomaisena.

12 § Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen tehtävät ja kiinteistöjohtajan päätösvalta

Kiinteistöjen ja tilojen palvelualue vastaa kiinteistöjohtajan johdolla:

- kaupungin maa- ja asuntopolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta
- kaupungin elinkeinopolitiikan toteuttamisesta kaupungin tilojen ja maankäytön toimenpitein
- kaupungin kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista sekä kaupunkikonsernin palvelutilojen kokonaisuuden koordinoinnista
- työpaikka- ja asuntoalueiden toteutumisen edistämisestä
- kaupungin yleisten asumisolojen kehittämisestä yhteistyössä muiden palvelualueiden ja toimialojen kanssa
- kaupungille kuuluvien asumisasioiden valmistelusta, rahoituksesta, neuvonnasta ja täytäntöönpanosta
- laissa määrätyistä kiinteistöinsinöörin tehtävistä
- kaupungin omistamien tonttien esirakentamisesta ja ylijäämämaiden vastaanotosta
- investointisuunnittelusta, kiinteistö- ja hankekehityksestä, toimitilahankkeiden valmistelusta, suunnittelusta ja rakennuttamisesta ja rakentamisen valvonnasta
- palvelutilojen ja kiinteistöjen ohjausjärjestelmien toimintavarmuudesta ja turvallisuudesta
- kaupunkiympäristön tulevaisuushankkeista

Kiinteistöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä,
2. maanvuokrasuhteen päättämisestä, kun vuokralainen on sitä pyytänyt,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

3. maanvuokrasopimuksessa määrätyn vuokra-ajan pidentämisen hyväksymisestä, jos alue edelleen annetaan vuokralle, ja vuokrasuhteen jatkamisaika ja muut jatkamisen ehdot on vuokrasopimuksessa määrätty,
4. maanvuokraoikeuksien siirtojen hyväksymisestä,
5. maanomistajana rajanaapurin suostumuksen antamisesta tai mielipiteen ilmoittamisesta naapurikiinteistöllä suoritettavasta toimenpiteestä,
6. asemakaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten, laitteiden, kasvillisuuden, osuuksien tai oikeuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta, korvaamisesta ja lunastamisesta ja katualuekorvauksen maksamisesta, kun kauppahinta, tai oleva arvioitu korvaus on enintään 500 000 euroa,
7. Vantaan kaupungissa asemakaavoitetulla alueella sijaitsevan kiinteän omaisuuden sekä rakennusten ja niiden tarvitsemien maa-alueiden myymisestä, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun yksittäisen tontin tai muun kohteen kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailussa alin hyväksyttävä luovutushinta on enintään 500 000 euroa,
8. alueiden tilapäiskäyttöön luovuttamisesta, kun vuokra- tai käyttöaika on enintään 5 vuotta,
9. kiinteän omaisuuden ja rakennusten ostamisesta, kun kauppahinta on enintään 500 000 euroa,
10. palvelualueensa hallintaan hankittavien osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja merkitsemisestä sekä palvelualueen hallinnassa olevien osakkeiden ja osuuksien myymisestä ja vaihtamisesta 500 000 euroon saakka (alv 0 %),
11. maanomistajana johtojen, laitteiden, rakennelmien, rakenteiden ja laitosten sijoittamisesta maa- ja vesialueille julkisia kaupunkitiloja lukuun ottamatta,
12. kiinteistörasitteita, rakennusrasitteita, yhteisjärjestelyjä, kiinteistön hallinnan jakamista ja vastaavia järjestelyjä koskevien sopimusten hyväksymisestä,
13. kiinteistönmuodostamislaissa mainittujen kaupungin suostumusten antamisesta sekä tonttijakojen ja kiinteistötoimitusten hakemisesta,
14. lainsäädännössä ja valtionviranomaisten päätöksillä kunnan ratkaistavaksi säädetyistä ja määrätyistä asuntoasioista,
15. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kiinteistöjohtajalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta ja
16. pidennyksen myöntämisestä kiinteistöjen ja muiden alueiden myynti- ja vuokraehtojen mukaisen rakennusvelvollisuuden täyttämiseen, kun myönnettävä pidennyt on enintään yksi vuosi,
17. alle 1 milj. euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden ja alle 500 m2:n vuokratilojen tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä,

18. perusparannustöiden ja uudisrakennusten luonnospiirustusten (kustannusarvioineen) hyväksymisestä,
19. uudisrakennus- ja perusparannushankkeiden rahoitussuunnitelmien hyväksymisestä,
20. rakennusaikataulujen hyväksymisestä,
21. toimitilojen luovuttamisesta eri toimialojen käyttöön,
22. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevista palvelussuhdeasunnoista perittävistä vuokrista,
23. asukkaista johtamansa palvelualueen hallinnassa oleviin asuntoihin,
24. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien ja hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetilojen vuokralle ottamisesta ja antamisesta, kun toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen arvo on 48 kuukauden ajanjaksolla enintään 600 000 euroa (alv 0%) tai määräaikaisen vuokrasopimuksen yhteenlaskettu arvo on enintään 600 000 euroa (alv 0 %) ja määräaikainen vuokrasopimus laaditaan enintään 10 vuoden ajaksi
25. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien tai hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetiloja koskevan voimassa olevan vuokrasopimuksen pidentämistä enintään yhdellä vuodella
26. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien tai hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetiloja koskevasta lyhytaikaisesta käyttöoikeuden myöntämisestä (enintään 14 vrk)
27. kaupungin rakennuksista vuokrattavaa ilmoitus-, mainos-, tai vastaavaa tilaa koskevista vuokrasopimuksista
28. rakennuksen omistajana käytöstä poistetun rakennuksen purkamisesta, kun rakennuksen tasearvo on enintään 500 000 euroa.

13 § Kaupungingeodeetin päätösvalta

Kaupungingeodeetti tai hänen määräämänsä toimii:

1. kiinteistörekisterilain 5 §:n tarkoittamana kiinteistörekisterin pitäjänä,
2. rakentamislain tarkoittamana rakennuksen paikan ja korkeusaseman merkitsemisestä huolehtivana kunnan viranomaisena,
3. rakentamislain tarkoittamana sijaintikatselmuksen toimittavana viranhaltijana, ja
4. alueidenkäyttölain tarkoittamana kaavoitusmittausta valvovana kunnan viranhaltijana.

Kaupungingeodeetti tai hänen määräämänsä päättää:

1. erillisten tonttijakoehdotusten asettamisesta julkisesti nähtäville,
2. erillisten tonttijakojen hyväksymisestä,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

3. kiinteistöjen osoitenumeroiden vahvistamisesta, ja
4. lausunnon antamisesta veroviranomaiselle kiinteistöveroasioissa.

7 luku – Toimielinten kokoonpano

1 § Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuustossa on 67 valtuutettua.

2 § Kaupunginhallitus ja sen jaostot

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginhallitukseen kahden vuoden toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajiksi sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien tulee olla valtuutettuja.

Kaupunginhallituksessa on konsernijaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee konsernijaostoon kaupunginhallituksen jäsenistä tai varajäsenistä kaupunginhallituksen toimikautta vastaavaksi toimikaudeksi vähintään seitsemän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajiksi, sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Kaupunginhallituksessa on elinvoima- ja työllisyysjaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee elinvoima- ja työllisyysjaostoon valtuutetuista tai kunkin valtuustoryhmän varalletulojärjestyksessä ensimmäisistä tai toisista varavaltuutetuista tai kaupunginhallituksen jäsenistä kaupunginhallituksen toimikautta vastaavaksi toimikaudeksi vähintään seitsemän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajiksi sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Jaoston puheenjohtajan tulee olla kaupunginhallituksen jäsen tai varajäsen.

3 § Tarkastuslautakunta

Kaupunginvaltuusto valitsee tarkastuslautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi vähintään kolme jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi, sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Muiden lautakunnan jäsenten tulee olla valtuutettuja tai kunkin valtuustoryhmän varalletulojärjestyksessä ensimmäisiä tai toisia varavaltuutettuja.

Lautakunta voi arviointityötään suorittaessaan jakaantua työryhmiin. Työryhmät raportoivat toiminnastaan lautakunnalle.

4 § Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunkitilalautakunta, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakuntaan, kaupunkitilalautakuntaan, kasvatuksen ja oppimisen lautakuntaan ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan varsinaisista jäsenistä vähintään 40 prosenttia tulee olla valtuutettuja tai kunkin valtuustoryhmän varalletulojärjestyksessä ensimmäisiä tai toisia varavaltuutettuja.

Kaupunginvaltuusto nimeää lautakunnan jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnassa vähintään yhden jäsenen ja varajäsenen tulee olla ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

5 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto

Kaupunkiympäristölautakunnassa on lupajaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä vähintään viisi jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä lupajaostoon. Valtuusto nimeää jaoston jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen ja yksilöasioiden jaostot

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa on ruotsinkielinen jaosto. Jaostossa on vähintään viisi kaupunginvaltuuston toimikaudekseen valitsemaa jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Jaoston jäsenet ja varajäsenet on valittava ruotsinkieliseen kieliryhmään kuuluvista henkilöistä. Valitsemistaan jäsenistä kaupunginvaltuusto nimeää jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa on yksilöasioiden jaosto, johon kaupunginvaltuusto valitsee kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä vähintään viisi jäsentä ja jokaiselle henkilökohtaisen varajäsenen. Valitsemistaan jäsenistä valtuusto nimeää jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jaosto kokoontuu tarvittaessa puheenjohtajan kutsusta.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

7 luku – Toimielinten kokoonpano

7 § Vaalitoimielimet

Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa.

Kaupunginvaltuusto valitsee keskusvaalilautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi viisi jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi, sekä vähintään yhtä monta varajäsentä.

8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta

1 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa ja kehittämistä kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti.

Kaupunginhallitus voi asettaa toimikunnan, jonka tavoitteet ja tehtävät kaupunginhallitus määrittelee.

Kaupunginhallitus vastaa:

- kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta
- kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti kaupungin hallinnon kehittämisestä, henkilöstöasioista, taloudesta, työllisyydestä, edunvalvonnasta, kaavoitus- ja maapolitiikasta, elinvoimasta, asuntoasioista, joukkoliikenneasioista ja hankinnoista ja
- sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä

Kaupunginhallituksen tehtävistä ja päätösvallasta määrätään lisäksi tämän luvun lisäksi useissa muissa hallintosäännön luvuissa.

Kaupunginhallitus päättää:

Hallinto, talous ja henkilöstö

1. hyvään johtamis- ja hallintotapaan liittyvistä periaatteista ja menettelytavoista,
2. kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille,
3. kaupungin puhevallan käyttämisestä kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, konsernijaoston, elinvoima- ja työllisyysjaoston sekä konsernihallinnon toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa tärkeimmissä muutoksenhakuasioissa, mikäli kaupunginhallitus yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupungin viranomaisen tekemään päätökseen,
4. kaupungin tietoturva- ja tietosuojapolitiikasta sekä tiedonhallintaan liittyvien tehtävien vastuiden määrittelystä,
5. esittää kaupunginvaltuustolle tiedoksi kunkin vuoden maaliskuun loppuun mennessä luettelon kuntalaisten edellisenä vuonna tekemistä aloitteista,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta

6. kaupunginhallituksen tarverahojen käytöstä ja tarverahojen käytöstä päättämään oikeutetuista,
7. valmiussuunnitelman hyväksymisestä,
8. koko kaupunkia koskevista sopimuksista,
9. kaupunginjohtajan sijaisista ja apulaiskaupunginjohtajien sijaisista,
10. kiinteistörahastosta annettavista lainoista,
11. vakuutena olevien kiinnitysten etuoikeusjärjestyksen muuttamisesta,
12. säätiön perustamisesta ja jäsenyydestä, yksityisoikeudellisen yhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä osakkeiden ja osuuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja merkitsemisestä, kun kyseessä ei ole kaupungin tytäryhteisö eikä osakkeiden tai osuuksien merkintä, ostaminen tai vaihtaminen tuo kaupungille määräysvaltaa yhteisössä,
13. konsernijaoston esityksestä tytäryhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä tytäryhteisöjen osakkeiden ja osuuksien myymisestä, vaihtamisesta, merkitsemisestä tai ostamisesta sekä yhteisön osakkeiden tai osuuksien ostamisesta siten, että kaupunki saa määräysvallan yhteisössä, pois lukien konserniohjeessa määriteltyjen merkittävien konserniyhtiöiden myynti, purkaminen tai roolin muutos. Merkittävien konserniyhtiöiden osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla,
14. oman pääoman ehtoisen rahoituksen antamisesta, pääomalainojen myöntämisestä sekä muun näihin rinnastuvan rahoituksen myöntämisestä,
15. yhdistysten jäsenyyksistä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on yli 1000 euroa,
16. kaupungin omaisuuden lahjoittamisesta, ellei toisin ole määrätty,
17. merkittävien edustustilaisuuksien järjestämisestä,
18. valtuustoryhmien toiminnan tukemisen periaatteista,
19. koko kaupunkia koskevan palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle, ja
20. kaupungin henkilöstöpolitiikasta.

Kaupunkiympäristö

21. kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yhdistettyjen tarveselvitys-hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannushankkeiden tarveselvityksiä tai yhdistettyjä teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitys-hankesuunnitelmia,
22. useampaa kuin yhtä toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) ja kustannusarvioiden

hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannusten tai alle 1 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden hankesuunnitelmia,
23. kiinteän omaisuuden ostamisesta, kun kauppahinta on yli 2 000 000 euroa ja enintään 3 000 000 euroa,
24. kaupungin etuosto-oikeuden käyttämisestä sekä kiinteistön ostamisesta pakkohuutokaupassa kauppahinnan suuruudesta riippumatta,
25. etuostolain mukaisen etukäteisilmoituksen antamisesta,
26. kaupungin palvelukäytöstä vapautuvan kiinteistöomaisuuden jatkokehittämisen periaatteista,
27. maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista, maankäyttö- ja kaavoitussopimuksiin liittyvistä kiinteistöluovutuksista sekä alueidenkäyttölain mukaisista kehittämiskorvauksista,
28. esittää kaupunginvaltuustolle lunastuslupien hakemista,
29. rakennuskiellon antamisesta alueelle, jolla asemakaavan laatiminen taikka asemakaavan tai tonttijaon muuttaminen on vireillä,
30. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunginhallituksella on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta,
31. maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti asunto- ja erityispalvelutonttien yleisistä tontinluovutusperiaatteista ja -ehdoista,
32. vahinkorahastosta maksettavista korvauksista, kun korvaus on yli 30 000 euroa (alv 0 %) ja
33. asemakaavan ajantasaisuuden arvioinnista.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle. Tämän momentin mukaista toimivaltaa ei voi siirtää edelleen.

2 § Kaupunginhallituksen iltakoulu

Kaupunginhallituksen iltakoulussa esitellään ja käsitellään kaupungin hallinnon ja toimintojen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja -ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolla, valtuustoryhmien puheenjohtajilla sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajan kutsusta kunkin käsiteltävän asian osalta asianomaisen lautakunnan puheenjohtajalla.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta

3 § Selonteko

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja voi pyytää kaupunginhallitukselle selonteon kaupungin toimialaan kuuluvassa asiassa. Puheenjohtajan tulee ilmoittaa pyytämästään selonteosta kaupunginhallitukselle. Selonteon antaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä apulaiskaupunginjohtaja. Selonteko tulee antaa seuraavassa aikaisintaan viikon kuluttua sen pyytämisestä pidettävässä kaupunginhallituksen kokouksessa tai kaupunginhallituksen iltakoulussa. Kaupunginhallitus merkitsee selonteon tiedoksi ja voi tässä yhteydessä antaa asiaa koskevia valmisteluohjeita.

4 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta

Konsernijaosto vastaa konsernihallinnon järjestämisestä yhdessä kaupunginhallituksen kanssa kaupunginvaltuuston hyväksymässä kaupungin omistajapolitiikassa sekä muissa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen antamissa ohjeissa ja määräyksissä tarkoitetulla tavalla.

Lisäksi konsernijaosto yhdessä kaupunginhallituksen kanssa vastaa kaupungin henkilöstö-, hallinto- ja talousasioista oman toimivaltansa rajoissa.

Konsernijaosto päättää:

1. kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian ja omistajapoliittisten linjausten mukaisesti kaupungin omistajapolitiikan sekä omistajaohjauksen valmistelusta ja toteuttamisesta,
2. kaupungin henkilöstöpolitiikan valmistelusta ja sen seurannasta,
3. osakassopimusten solmimisesta,
4. jäsenten ja tilintarkastajien nimeämisestä kuntayhtymien, yksityisoikeudellisiin yhteisöjen ja muiden oikeushenkilöiden johtaviin toimielimiin, kun kaupungilla on siihen oikeus, ellei toisin ole määrätty,
5. edustajien nimeämisestä ja menettelyohjeiden antamisesta kuntayhtymien, yhteisöjen ja muiden oikeushenkilöiden yhtiökokouksiin ja muihin kokouksiin, toimituksiin ja tilaisuuksiin, joissa kaupungin etua on valvottava, ellei toisin ole määrätty, samoin kuin osakkeenomistajalle tai muulle omistajalle kuuluvan päätösvallan käyttämisestä, kun päätös tehdään yhtiökokousta tai muuta kokousta pitämättä,
6. menettelyohjeiden antamisesta konserniyhtiöille,
7. lausuntojen antamisesta kuntayhtymien talous- ja toimintasuunnitelmista samoin kuin muidenkin ulkopuolisille annettavien lausumien antamisesta tehtäväalueellaan,

8. esitysten tekemisestä kaupunginhallitukselle konserniyhteisöille ja -säätiöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista,
9. kaupungin ennakkosuostumusten antamisesta yhteisöille kaupungin omistajapolitiikan mukaisesti,
10. kaupungin tytäryhteisöjen yhteisökohtaisista omistajapoliittisista linjauksista, pois lukien konserniohjeessa määritellyt merkittävät konserniyhteisöt. Näiden konserniyhteisöjen osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla,
11. paikallisista virka- ja työehtosopimuksista, kun paikallinen sopimus koskee koko henkilöstöä tai merkittävää osaa henkilöstöstä,
12. konsernihallinnon toimialan asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista,
13. kaupungille tulevista maksuista, ellei ole toisin määrätty,
14. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta, hallinnasta ja hoitamisohjeista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo ylittää 200 000 euroa,
15. muutoksen hakemisesta valtionosuutta koskevaan päätökseen,
16. poistosuunnitelman hyväksymisestä,
17. sovinnon tai akordin tekemisestä, ellei muualla toisin määrätä,
18. lyhytaikaisen lainan antamisesta muille kuin kaupungin konserniin kuuluville yhtiöille, ja
19. muistakin tehtäväalueeseensa kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

5 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulu

Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulussa esitellään ja käsitellään konsernijaoston tehtäväalueen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja -ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajilla ja varapuheenjohtajilla.

6 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto vastaa omalla tehtäväalallaan

- kaupungin elinvoiman, kotoutumisen, työllisyyden ja yrittäjyyden edistämisestä;
- kaupungin kansainvälisen toiminnan, kaupunkimarkkinoinnin, matkailun ja tapahtumatuotannon edistämisestä;
- korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyöstä:
- kaupungin strategisten hankkeiden ohjauksesta ja seurannasta;

- kaupungin strategisten kumppaneiden avustamisesta;
- yhteistyöstä ammatillisen koulutuksen ja maahanmuuttajakoulutuksen järjestäjien kanssa.

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto, jollei toisin erikseen säädetä tai määrätä

1. valmistelee kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle päätettäväksi elinvoima- ja elinkeinopolitiikan periaatteet, työllisyydenhoidon periaatteet sekä maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet sekä seuraa niiden toteuttamista;
2. päättää Vantaan omien työllistämisetuuksien rahallisesta arvosta ja myöntämisen kriteeristä
3. valmistelee kaupunginhallitukselle päätettäväksi maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet sekä seuraa niiden toteutumista;
4. valmistelee kaupunginhallitukselle päätettäväksi kansainvälisen toiminnan periaatteet sekä päättää kansainvälisen toiminnan keskeisimpien sopimusten hyväksymisestä;
5. päättää kaupunkimarkkinointia, matkailua ja tapahtumia koskevista periaatteista;
6. päättää suurtapahtumien hakua koskevista periaatteista sekä suurtapahtumien avustamisesta
7. päättää korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyön sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeisiin osallistumisen periaatteista ja keskeisimpien yhteistyösopimusten hyväksymisestä;
8. päättää strategisten kumppaneiden avustamisesta;
9. päättää avustusten myöntämisestä, ellei toisin ole määrätty,
10. päättää työpaikkatonttien ja niihin rinnastettavien rakennuspaikkojen myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, tontin käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 500 000 euroa,
11. antaa omalla tehtäväalallaan kaupungilta pyydetyt lausunnot,

7 § Elinvoima- ja työllisyysjaoston iltakoulu

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston iltakoulussa esitellään ja käsitellään elinvoima- ja työllisyysjaoston tehtäväalueen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja -ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajilla ja varapuheenjohtajilla.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta

8 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Kaupunginhallitus ja sen jaostot voivat siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

1 § Lautakuntien yleiset tehtävät ja päätösvalta

Lautakunnat huolehtivat kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti tehtäväalueensa toiminnan tuloksellisuudesta.

Lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille,
2. kaupungin puhevallan käyttämisestä tärkeimmissä hallintoa koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli lautakunta yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupungin viranomaisen päätökseen,
3. koko toimialaa koskevista sopimuksista,
4. toimialansa asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista,
5. palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle,
6. muistakin asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

Lautakuntien ja jaostojen tehtäväkohtaisesta päätösvallasta määrätään 2–16 §:issä.

2 § Kaupunkiympäristölautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkiympäristölautakunta vastaa:

- kaupunkirakenteen ja ympäristön kokonaisvaltaisesta kehittämisestä
- rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä
- kaavojen noudattamisen sekä osaltaan rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapidon ja hoidon valvonnasta
- kaupungin ympäristövastuullisuuden kehittämisestä
- yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty.

Kaupunkiympäristölautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. vaikutuksiltaan vähintään merkittävien asemakaavaehdotusten ja asemakaavan muutosehdotusten, nähtäville asettamisesta,
2. teiden nimien vahvistamisesta alueilla, joilla ei ole vahvistettua asemakaavaa sekä asemakaavaehdotuksessa olevien nimien käyttöönotosta jo rakennetuille teille,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

3. kadun ja muun yleisen alueen nimien sekä kaupunginosan ja korttelin numeroiden muuttamisesta,
4. sijoittamisen edellytysten (RakL 46 §) ratkaisemisesta alueidenkäyttölain tarkoittamalla suunnittelutarvealueella (AKL 16 §) erillisenä päätöksenä, kun kysymys on yleiskaavasta tai hyväksytystä kaavaehdotuksesta tai hyväksytystä kaavaluonnoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta,
5. puhtaan siirtymän sijoittamisluvasta,
6. rakentamislain mukaisen poikkeamisen myöntämisestä, kun kyse ei ole rakentamisen olennaisista teknisistä vaatimuksista tai rakennusjärjestyksestä poikkeamisesta,
7. vaikutuksiltaan merkittävää vähäisempien asemakaavojen ja asemakaavan muutosten hyväksymisestä
8. toimintaansa liittyvien suunnittelu- ja työohjelmien hyväksymisestä
9. kaavoitusaloitteiden hyväksymisestä ja
10. rakentamistapaohjeiden hyväksymisestä.

3 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston tehtävät ja päätösvalta

Lupajaosto toimii rakentamislain tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena, kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojelu-viranomaisena, ulkoilulain tarkoittamana kunnan leirintäalueviranomaisena, terveydensuojelu-lain tarkoittamana terveydensuojeluviranomaisena, elintarvikelain tarkoittamana valvontaviranomaisena, tupakkalain tarkoittamana kunnan valvontaviranomaisena, lääkelain nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin valvonnasta vastaavana kunnallisena viranomaisena ja kunnallisesta eläinlääkintähuollosta vastaavana viranomaisena.

Lupajaosto tehtäväalueellaan päättää:

1. rakentamislain 42–43 §:issä tarkoitetun rakentamisluvan sekä10 §:ssä tarkoitetun väliaikaisen rakennuksen rakentamisluvan myöntämisestä,
2. rakentamislupien myöntämisestä, kun lupa käsittää pelastuslain 71 §:n mukaisen lykkäyksen väestönsuojan toteuttamiseksi tai pelastuslain 75 §:n mukaisen vapautuksen väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta tai vapautuksen väestönsuojan rakentamista koskevista teknisistä vaatimuksista,
3. poikkeamisen myöntämisestä rakentamisen olennaisista teknisistä vaatimuksista tai rakennusjärjestyksestä,
4. rakentamislain 56 §:ssä tarkoitettujen rakennusten purkamislupien myöntämisestä,
5. pelastuslain 105 §:n mukaisesta uhkasakosta ja teettämisuhasta

6. yksityismaalla olevan luonnonmuistomerkin rauhoittamisesta ja rauhoituksen purkamisesta,
7. luonnonsuojelualuiden käytöstä ja hoidosta sekä lausuntojen antamisesta luonnonsuojelulain mukaisista hakemuksista sekä maastoliikenne- ja vesiliikennelaissa säädetyissä alueellisissa rajoitus- ja kieltoasioissa,
8. eläinsuojelulain edellyttämän löytöeläimien talteenoton järjestämisestä, ja
9. maksuista ja korvauksista vahvistetun taksan mukaan.

4 § Kaupunkitilalautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkitilalautakunta toimii alueiden käyttölain 13 a-luvun tarkoittamana kunnan monijäsenisenä toimielimenä ja viranomaisena, rakentamislain 142§:n 3 momentissa tarkoitettuna viranomaisena, eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 15 §:ssä tarkoitettuna viranomaisena ja postilaissa tarkoitettuna kunnan rakennusvalvontaviranomaisena ja valmiuslain 51 §:ssä tarkoitettuna asuntokannan sääntelyviranomaisena.

Kaupunkitilalautakunta vastaa:

- kaupungin toimitilajohtamisesta, toimitilastrategiasta sekä kaupungin eri toimialojen tarvitsemien riittävien ja asianmukaisten toimitilojen hankkimisesta, hallinnasta ja isännöintitehtävistä
- kaupungin rakennetun ja muun kaupunginhallituksen päättämän kiinteistöomaisuuden kehittämisestä, kunnossapidosta ja kiinteistönhoidosta
- toimitilojen hankevalmistelusta ja rakennuttamisesta
- liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä sekä julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta
- yhdyskuntateknisten rakentamis- ja ylläpitopalvelujen ja varikkotoimintojen tuottamisesta ja kaupungin varikkotoiminnasta
- kaupungin liikenneturvallisuustyöstä
- maanhankinnasta ja -luovutuksesta sekä alueiden rakentumista edistävien sopimusten ja muiden toimenpiteiden valmistelusta lukuun ottamatta kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston toimivaltaan kuuluvia asioita
- kaupungin rakentamattoman kiinteistöomaisuuden kehittämisestä
- kaupungille kuuluvien asuntoasioiden hoidosta
- yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty

Kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. toimintaan liittyvien yleissuunnitelmien hyväksymisestä, kun suunnitelmien kustannusarvo on yli 1 000 000 euroa (alv 0 %),
2. toimintaan liittyvien 1 000 000–3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yli 1 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta useampaa toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden tai teknisten perusparannushankkeiden hankesuunnitelmia,
3. yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä,
4. katusuunnitelmien sekä alueidenkäyttölain 90 §:n 4 momentissa tarkoitettujen muiden yleisten alueiden suunnitelmien, joiden kustannusarvio on yli 1 milj. euroa (alv 0 %) tai joista on tehty muistutuksia suunnitelmien nähtävillä oloaikana, hyväksymisestä,
5. toimintaan liittyvien suunnittelu- ja työohjelmien hyväksymisestä,
6. kunnallistekniikan, uudisrakentamisen ja perusparannusten investointiohjelmien valmistelusta ja esittämisestä kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi,
7. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen perimiä vuokria koskevista periaatteista, sekä maksujen, tuotteiden ja palvelujen hinnoista kaupunginvaltuuston hyväksymien hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti,
8. kaupungin ulkopuolelle tarjottavien palveluiden ja tuotteiden periaatteista ja hinnoitteluperusteista,
9. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien asuntojen vuokranmääräytymisperusteista,
10. toimi-, varasto- ja huonetilojen vuokralle ottamisesta ja –antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen arvo on 48 kuukauden ajanjaksolla yli 600 000 euroa (alv 0 %) tai määräaikaisen vuokrasopimuksen arvo on yli 600 000 euroa tai, määräaikainen vuokrasopimus laaditaan yli 10 vuoden ajaksi,
11. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien toimi-, varasto- ja huonetilojen voimassa olevan vuokrasopimuksen jatkamisesta, kun sopimusta jatketaan yli vuodella
12. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien toimi-, varasto- ja huonetilojen lyhytaikaisen käyttöoikeuden myöntämisestä, kun käyttöoikeus myönnetään yli 14 vuorokauden ajaksi,
13. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallintaan hankittavien osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja merkitsemisestä sekä sen hallinnassa olevien osakkeiden ja osuuksien myymisestä ja vaihtamisesta, kun kauppa- tai merkintähinta on yli 500 000 euroa ja enintään 2 000 000 euroa,
14. kaupungin tiesuunnitelmia koskevien lausuntojen valmistelusta maantielain mukaisesti,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

15. kaupungin liikennestrategiaa koskevien asioiden valmistelusta,
16. kaupungin lausuntojen valmistelusta Helsingin seudun liikennekuntayhtymän (HSL) talousarvioesityksistä sekä joukkoliikenteen linjasto- ja liikennöintisuunnitelmista,
17. kaupungin lausuntojen valmistelusta Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntayhtymän (KUVES) ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) toiminta- ja taloussuunnitelmaesityksistä,
18. kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelmista,
19. avustusten myöntämisestä, lukuun ottamatta yksityistiekunnille jaettavia luontais-, perusparannus- ja valaistusavustuksia,
20. rakentamislain säätämästä veden johtamisesta ja ojittamisesta asemakaava-alueella,
21. rakennuksen omistajana käytöstä poistetun rakennuksen purkamisesta, kun rakennuksen tasearvo on yli 500 000 euroa,
22. asemakaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten, laitteiden, kasvillisuuden, osuuksien tai oikeuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta, korvaamisesta, lunastamisesta ja katualuekorvauksen maksamisesta, kun kauppahinta tai korvaus ylittää 500 000 euroa,
23. asemakaava-alueella asunto- ja erityispalvelutonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 500 000 euroa,
24. muun Vantaan kaupungissa asemakaavoitetulla alueella sijaitsevan kiinteän omaisuuden ja rakennusten myymisestä sekä vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta, kun kauppahinta tai käypä markkina-arvo on yli 500 000 euroa,
25. maa- ja vesialueiden vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun vuokra-aika on yli 5 vuotta,
26. kiinteän omaisuuden ja rakennusten ostamisesta, kun kauppahinta on yli 500 000 euroa ja enintään 2 000 000 euroa,
27. kiinteistön ja muun alueen luovutuskirjassa tai vuokrasopimuksessa määrätyn sopimussakon suuruudesta ja perimisestä,
28. pidennyksen myöntämisestä kiinteistöjen ja muiden alueiden myynti- ja vuokraehtojen mukaisen rakentamisvelvollisuuden täyttämiseen, kun myönnettävä pidennys on yli vuoden,
29. kiinteistörahastosta myönnettävien avustusten perusteiden vahvistamisesta,
30. valtion tukemaan asuntotuotantoon liittyvää asukasvalintaa koskevista ohjeista,
31. lunastamisesta silloin, kun lunastaminen ei edellytä lunastuslupaa eikä kyse ole kiinteistöjohtajan päätösvaltaan kuuluvasta asiasta,
32. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunkitilalautakunnalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

33. liikennepalvelulain 2 a luvun mukaisen mikroliikenneluvan lupaehdoista sekä luvasta perittävästä maksusta ja
34. tieliikennelain §90 a §:n mukaisen pysäköintitunnuksen ehdoista ja perittävästä maksusta.

5 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta vastaa:

- kasvatuksen ja oppimisen toimialan kehittämisestä ja palveluiden tuloksellisesta järjestämisestä siten, että asukkaille ja käyttäjille varataan mahdollisuus osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen
- palveluiden vaikuttavuuden seurannasta ja arvioinnista
- varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen, perusopetuksen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. ammatillisen koulutuksen monijäsenisestä toimielimestä, joka päättää ammatillisen koulutuksen opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta, oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen määräaikaisesta erottamisesta, muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan yli kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta sekä opiskelusta pidättämisestä, sekä toimielimen jäsenten nimeämisestä ja toimielimen puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta,
2. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaaksiottoalueista sekä ensimmäisten ja seitsemänsien vuosiluokkien enimmäisoppilasmääristä,
3. koulutyön aloittamisajankohdasta ja lukuvuoden vapaapäivistä peruskoulussa, lukuvuoden työpäivien määrästä, opetuksen aloittamis- ja päättymispäivästä sekä loma-ajoista lukiossa sekä esiopetuksen työpäivistä,
4. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaiden ottamisen perusteista,
5. esiopetuksen järjestämispaikoista,
6. valtion viranomaisilta perusopetuksen, lukion ja ammatillisen koulutuksen kehittämiseksi järjestettävää kokeilua koskevan luvan hakemisesta,
7. varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä päivä- ja aikuislukion opetussuunnitelmien hyväksymisestä
8. nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen aloituspaikkojen määrästä,
9. ammatillisen koulutuksen aloituspaikkojen määristä,

10. perusopetuksen ja esiopetuksen oppilaiden koulukuljetusten ja koulumatka-avustusten sekä varhaiskasvatuksessa olevien lasten kuljetusten perusteista,
11. aamu- ja iltapäivätoiminnan laajuudesta ja järjestämistavasta, sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan avustusten hyväksymisestä,
12. ammattiopisto Varian pääsy- tai soveltuvuuskokeen sekä kielikokeen järjestämisestä sekä lukioiden erityislinjojen pääsykriteereistä tai soveltuvuuskokeesta,
13. harkintaan perustuvan valinnan soveltamisesta sekä tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta (TUVA) otettaessa opiskelijoita ammatilliseen koulutukseen
14. toimipisteen perustamisesta, nimeämisestä tai lakkauttamisesta
15. varhaiskasvatuslain 58 §:n mukaisen määräyksen antamisesta, kun määräyksen tehosteena on uhkasakon asettaminen, toiminnan keskeyttäminen tai käyttökielto
16. avustusten myöntämisestä sekä myöntämiensä avustusten käytön valvonnasta talousarvion täytäntöönpanomääräysten mukaisesti ja
17. toimintaansa liittyvien suunnittelu- ja työohjelmien hyväksymisestä.

6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston tehtävät ja päätösvalta

Ruotsinkielinen jaosto käyttää kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle määrättyä ratkaisuvaltaa silloin, kun asia koskee yksinomaan ruotsinkielistä varhaiskasvatusta, esiopetusta tai opetustointa.

7 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta

Yksilöasioiden jaosto päättää:

1. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaan enintään kolmen kuukauden sekä oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen lukion opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta ja päättää, että erottaminen voidaan panna täytäntöön ennen kuin päätös on lainvoimainen sekä täytäntöönpanon aloittamisajankohdasta,
2. lukion opiskelijan pidättämisestä opiskelusta rikostutkimuksen ajaksi,
3. lukion opiskelijan ylioppilastutkintoon osallistumisoikeuden menettämisestä meneillään olevaa tutkintokertaa seuraavan tutkintokerran kokeisiin

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

8 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta vastaa:

- kaupungin kulttuuripalveluista, liikuntapalveluista, nuoriso- ja yhteisöpalveluista sekä niiden kehittämisestä
- kuntalaisten osallisuuden sekä yhteisöjen, järjestöjen ja vapaaehtoistoiminnan tukemisesta
- taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja Vantaan taideopetuksen palveluista
- kaupungin museotoiminnasta
- aikuisopiston toiminnasta ja aikuisten perusopetuksen järjestämisestä

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. avustusten ja apurahojen myöntämisperiaatteista ja mainittujen avustusten ja apurahojen myöntämisestä, myöntämiensä avustusten käytön valvonnasta talousarvion täytäntöönpanomääräysten mukaisesti sekä kaupunginhallitukselle esitysten tekemisestä myönnettävistä huomattavista stipendeistä ja huomionosoituksista,
2. taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmista,
3. aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelmasta ja perusopetuksen opiskelijoiden ottamisen perusteista
4. kaupungin museoiden kokoelmapoliittisista ohjelmista ja museoiden kokoelmien säilymisestä museokokoelmina museoiden mahdollisen lopettamisen yhteydessä,
5. urheilu- ja ulkoilualueiden toiminnallisista yleissuunnitelmista,
6. lautakunnan hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, laitosten, laitteiden ja näihin rinnastettavien käyttö- ja vuokrasopimusten yleisistä periaatteista,
7. toimipisteen perustamisesta tai lakkauttamisesta,
8. tilojen vapaa-ajan käytön asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista myös niiltä osin, kun vapaa-ajan käyttö tapahtuu kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevissa tiloissa,
9. kaupungin ulkopuolelle tarjottavien palvelujen ja tuotteiden periaatteista ja hinnoitteluperusteista ja
10. Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastoista jaettavien tukien vuosittaisen enimmäismäärän.

9 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Lautakunnat ja kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto voivat siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranhaltijalle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

10 Luku - Otto-menettely

1 § Kaupunginhallituksen ja lautakunnan otto-oikeus

Kaupunginhallitus ja lautakunnat voivat ottaa alaisensa toimielimen tai viranhaltijan päätöksen uudelleen käsiteltäväksi niissä asioissa, joissa otto-oikeus on lainsäädännön perusteella mahdollista.

Kaupunginhallituksella ei ole otto-oikeutta yksilöön kohdistuviin työvoimapalveluiden tai kotoutumisen asioihin.

2 § Otto-oikeuden käyttäminen

Otto-oikeutta käytettäessä noudatetaan seuraavaa menettelyä:

1. Asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja,
2. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi päättää lautakunta, lautakunnan puheenjohtaja tai asianomainen toimialajohtajana toimiva viranhaltija.

Asia voidaan ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi on päätettävä ennen kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsittelyä. Asia on otettava käsiteltäväksi viimeistään sen ajan kuluessa, jossa päätöksestä on tehtävä kuntalain tarkoittama oikaisuvaatimus.

Päätös asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi on saatettava alemmalle otettavan päätöksen tehneelle toimielimelle tai viranhaltijalle tietoon neljän päivän kuluessa siitä, kun päätös on tehty.

Päätös, jonka kaupunginhallitus tai lautakunta on tehnyt käsiteltäväkseen ottamassaan asiassa, on viipymättä toimitettava asianomaiselle toimielimelle tai viranhaltijalle.

3 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Kaupunginhallituksen alaisen toimielimen tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä seitsemän (7) päivän kuluessa pidetystä kokouksesta. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio pöytäkirjasta kaupunginhallitukselle ja lähettämällä sähköposti-ilmoitus kaupunginhallituksen puheenjohtajalle ja kaupunginjohtajalle siitä, että pöytäkirja on luettavissa.

Kaupunginhallituksen alaisen viranhaltijan tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä kolmen (3) päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio päätöspöytäkirjasta kaupunginhallitukselle.

Lautakunnan alaisen toimielimen tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä seitsemän (7) päivän kuluessa pidetystä kokouksesta. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio pöytäkirjasta lautakunnalle ja lähettämällä sähköposti-ilmoitus lautakunnan puheenjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle siitä, että pöytäkirja on luettavissa.

Lautakunnan alaisen viranhaltijan tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä kolmen (3) päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio päätöspöytäkirjasta lautakunnalle.

4 § Asiat, joita ei ilmoiteta ottomenettelyyn

Ylemmälle toimielimelle ei tarvitse ilmoittaa seuraavia päätöksiä:

- viranhaltijoiden tekemät henkilöstöpäätökset
- hankintaohjeessa määritellyn kynnysarvon alle jäävät tavara-, palvelu- ja urakkahankinnat,
- myönteiset päätökset tietojen luovuttamisesta henkilörekisteristä,
- hallintojohtajan päätökset keskusverolautakunnan ja hallinto-oikeuden verotusta koskeviin päätöksiin tyytymisestä,
- hallintojohtajan päätökset valtiokonttorille tehtävistä hakemuksista
- opiskelijoille, tutkijoille ja tutkimuslaitoksille myönnettävät tutkimusluvat ja tietoluvat,
- tilausoikeuksien myöntäminen,
- hyväksyjien määrääminen meno- ja tulokohdille,

- hallintosäännön 14 luvun 7 §:n 2 mom. mukaisten rahastusoikeuksien myöntäminen,
- työryhmän asettaminen,
- työllistämistukien myöntäminen,
- kesätyösetelien myöntäminen,
- rahoitusjohtajan päätökset tilien lopettamisesta ja kassavirheiden korjaamisesta,
- vahinkorahastosta maksettavaa korvausta koskevat viranhaltijapäätökset,
- kaupunginjohtajan päätökset pitkäaikaisen lainan nostamisesta valtuuston asettaminen euromääräisten rajojen puitteissa,
- yhtiökokouksia ja muiden yhteisöjen kokouksia koskevat viranhaltijapäätökset,
- kiinteistöjohtajan päätökset kaupungin etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä,
- päätökset katualueen haltuunotosta korvauksineen,
- katusuunnitelmien ja muiden yleisten alueiden suunnitelmien nähtäville asettaminen,
- johtojen, rakenteiden ja laitteiden sijoittaminen katu- tai muulle yleiselle alueelle,
- päätökset liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelmista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset tilapäisistä maankäyttöluvista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset liikennejärjestelyistä,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset torikauppaluvista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset mainosluvista
- kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnoimien asuntojen vuokrausta koskevat viranhaltijapäätökset
- työvoimapalveluita koskevat yksilöihin kohdistuvat päätökset
- kotoutumisen palveluita koskevat yksilöihin kohdistuvat päätökset
- talousjohtajan päätökset kaupungin rahoitusratkaisujen yhteydessä käytettävistä erilaisista johdannais- ja suojautumissopimuksista sekä muista rahoitusinstrumenttisopimuksista
- viranhaltijan antamat aloitevastaukset sekä
- sellaiset asiat tai asiaryhmät, joista ylempi toimielin on päättänyt, ettei ilmoitusvelvollisuutta ole.

Ylemmällä toimielimellä on kuitenkin otto-oikeus myös näihin päätöksiin.

5 § Päätöksen täytäntöönpano

Jos kaupunginhallitus tai lautakunta ei ilmoita otto-oikeuden käyttämisestä 14 päivän oikaisuvaatimusaikana, voidaan kuntalain nojalla tehty päätös panna täytäntöön.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

10 Luku - Otto-menettely

Kuntalain nojalla tehdyt päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna heti täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös, jonka kaupunginhallitus tai lautakunta on tehnyt käsiteltäväkseen ottamassaan asiassa, on viipymättä toimitettava asianomaiselle toimielimelle tai viranhaltijalle. Toimielimen tai viranomaisen on pantava päätös täytäntöön, tai mikäli kaupunginhallitus tai lautakunta on palauttanut asian uudelleen käsiteltäväksi, tehtävä asiassa uusi päätös.

11 Luku –Allekirjoitusoikeudet

1 § Sähköinen allekirjoitus

Päätökset ja muut asiakirjat voidaan allekirjoittaa sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Sopimukset ja muut asiakirjat voidaan allekirjoittaa sähköisesti myös muussa järjestelmässä, joka täyttää sähköiselle allekirjoitukselle asetetut vaatimukset arkistointikelpoisuuden suhteen.

Sähköisen allekirjoituksen vaatimuksesta voidaan poiketa erityisestä syystä. Allekirjoitettu asiakirja on kuitenkin tässäkin tapauksessa muutettava sähköiseksi, ellei siitä poikkeaminen ole julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 19 §:n tai muun lainkohdan perusteella sallittua.

2 § Toimialan asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Kaupunginjohtajalla on oikeus allekirjoittaa kaikki kaupungin asiakirjat ja sopimukset tilintarkastuspalvelujen hankintasopimusta lukuun ottamatta.

Apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus allekirjoittaa kaikki oman toimialansa asiakirjat ja sopimukset.

3 § Palvelualueen asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Palvelualueen asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa asianomainen palvelualuejohtaja.

4 § Palveluyksikön asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Palveluyksikön asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa asianomaisen palveluyksikön päällikkö.

5 § Viranhaltijan päätöksiin perustuvien asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Toimialan muiden viranhaltijoiden kuin palvelualuejohtajan tai palveluyksikön päällikön päätösten perusteella laadittavat asiakirjat allekirjoittaa ao. viranhaltija tai hänen määräämänsä.

6 § Kaupunginvaltuuston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Kaupunginvaltuuston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja.

Kaupunginvaltuuston päätöksen perusteella tehtävä tilintarkastuspalvelujen hankintasopimuksen allekirjoittaa kaupunginreviisori.

7 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Kaupunginhallituksen päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä tai kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat.

Kaupunginhallituksen päätösten perusteella tehtävät muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja, hallintojohtaja, rahoitusjohtaja, lakiasiainjohtaja, kuntademokratian palvelualueen hallintoasiantuntija tai hallintosihteeri taikka kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat.

Konsernijaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, konsernipalvelujohtaja tai konsernijaoston siihen valtuuttamat.

Elinvoima- ja työllisyysjaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumuksen ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja, elinvoimajohtaja tai työllisyyden ja kotouttamisen palveluiden johtaja tai elinvoima- ja työllisyysjaoston siihen valtuuttamat.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

11 Luku –Allekirjoitusoikeudet

8 § Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaminen

Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai hänen estyneenä ollessa hallintojohtaja ja varmentaa hallintojohtaja, lakiasiainjohtaja tai kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat viranhaltijat.

9 § Lautakunnan ja sen jaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Lautakunnan ja sen jaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset allekirjoittaa alaisensa apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

Lautakunnan ja sen jaoston päätösten perusteella tehtävät muut asiakirjat allekirjoittaa alaisensa apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä tai lautakunnan siihen valtuuttamat.

Tarkastuslautakunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginreviisori tai hänen määräämänsä viranhaltija.

10 § Pöytäkirjan ote

Pöytäkirjan otteiden oikeaksi todistamisesta määrätään 17 luvun 25 §:ssä.

11 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen

Kaupunginhallituksella, lautakunnilla ja johtokunnilla on oikeus delegoida viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:ssä tarkoitettua asiakirjan antamista koskevaa ratkaisuvaltaa alaisilleen viranhaltijoille.

12 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Kaupungille annettavat haaste- ja muut tiedoksiannot vastaanottavat hallintojohtaja, lakiasianjohtaja tai määräämänsä tehtäväalueillaan sekä kaupunginhallituksen määräämät viranhaltijat.

12 Luku – Henkilöstöasiat

1 § Yleistoimivalta henkilöstöasioissa

Niistä virkasuhteeseen sekä viranhaltijaan liittyvistä asioista, joista säädetään kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetussa laissa tai muussa laissa, päättää kaupunginhallitus, ellei laissa ole toisin säädetty tai tässä hallintosäännössä muuta määrätty.

Esihenkilöasemassa oleva viranhaltija tai työntekijä antaa työnjohto-oikeudelliset ohjeet ja määräykset.

2 § Henkilöstövalinnat

Kaupunginvaltuusto täyttää kaupunginjohtajan, apulaiskaupunginjohtajan ja kaupunginreviisorin virat.

Kaupunginhallitus ottaa kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan avoimen viran hoitajan.

Kaupunginreviisori ottaa palveluyksikköönsä kuuluvat muut viranhaltijat.

Kaupunginjohtaja täyttää konsernihallinnon toimialan palvelualuejohtajien ja tarkastusjohtajan virat sekä ottaa toimialallaan palvelualueisiin ja -yksikköihin kuulumattomat muut viranhaltijat Tarkastusjohtaja ottaa palveluyksikköönsä kuuluvan muun virkasuhteisen henkilöstön.

Apulaiskaupunginjohtajat ottavat toimialallaan palvelualuejohtajat ja palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksikköjen päälliköt sekä palvelualueisiin ja -yksikköihin kuulumattomat muut viranhaltijat.

Palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä ottaa muut palvelualueeseen kuuluvat viranhaltijat.

Palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä ottaa muut palveluyksikköön kuuluvat viranhaltijat.

Jos henkilö otetaan virkasuhteeseen ilman, että tehtävää varten on perustettu virkaa, virkanimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista päättää tarvittaessa virkasuhteeseen ottava viranomainen.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää henkilön ottamisesta määräaikaiseen virkasuhteeseen erityisistä kelpoisuusvaatimuksista riippumatta kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 6 §:n 2 momentin mukaisesti.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää myös koeajan määräämisestä ja koeajan pituudesta.

3 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä viran kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeen muuttamisessa

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen täyttäväksi kuuluvien sekä konsernihallinnon toimialan muiden virkojen perustamisesta, lakkauttamisesta, virkanimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista.

Asianomainen lautakunta päättää muiden tehtäväalueensa virkojen perustamisesta, virkanimikkeistä ja kelpoisuusvaatimuksista sekä virkojen lakkauttamisesta ja virkanimikkeiden ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta.

Elinkeinopalveluiden sekä työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden palvelualueiden virkojen perustamisesta, lakkauttamisesta, virkanimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista päättää kaupunginhallituksen konsernijaosto.

Mikäli kyse on kasvatuksen ja oppimisen toimialan peruskoulun tai lukion lehtorin virkanimikkeen oppiaineen tai oppiaineyhdistelmän muuttamisesta, on toimivalta palvelualuejohtajalla.

Toimivaltainen viranomainen ei voi kuitenkaan päätöksellään tiukentaa laissa tai asetuksessa viralle säädettyjä kelpoisuusvaatimuksia. Jos viran kelpoisuusvaatimukset perustuvat lakiin tai asetukseen, on viran kelpoisuusvaatimus päätettävä ao. lain tai asetuksen mukaiseksi.

4 § Toimivalta työsopimussuhteisen vakanssin perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä vakanssin nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisessa

Työsopimussuhteisen vakanssin perustamisesta, lakkauttamisesta, nimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista päättävät kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä kukin omilla toimialoillaan. Vakanssia perustettaessa päätetään myös nimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista.

Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä viranhaltija päättää myös työsopimussuhteisen vakanssin lakkauttamisesta sekä kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeiden muuttamisesta.

5 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi

Virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi päättävät palvelualuejohtajat kukin omilla palvelualueillaan. Palvelualueisiin kuulumattomien viranhaltijoiden osalta virkasuhteen muuttamisesta päättävät kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat kukin omilla toimialoillaan.

6 § Siirrot

Viran ja työsuhteisen vakanssin siirtämisestä toimialalta toiselle päättää kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Kuitenkin mikäli kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus päättää viran täyttämisestä, kaupunginvaltuusto ja vastaavasti kaupunginhallitus myös päättää viran siirtämisestä.

7 § Viran haettavaksi julistaminen ilman julkista hakumenettelyä

Viran julistaa haettavaksi valinnasta päättävä toimielin tai viranhaltija. Viran julistaa kuitenkin haettavaksi kaupunginhallitus, kun valinnasta päättävä viranomainen on kaupunginvaltuusto. Poikkeuksena on kaupunginreviisorin virka, jonka julistaa haettavaksi tarkastuslautakunta.

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 3 momentissa säädetyn lisäksi henkilö voidaan ottaa ilman julkista hakumenettelyä sellaiseen virkasuhteeseen,

- jossa on kyseessä viran määräaikainen täyttö
- jossa on kyseessä viran uudelleen täyttäminen sitä aikaisemmin hakeneiden, asianomaiset kelpoisuusvaatimukset täyttävien joukosta virkaan valitun irtisanouduttua ennen hänelle määrättyä virantoimituksen aloittamispäivää tai ilmoitettua, ettei ota virkaa vastaan tai siitä syystä, että virkasuhde puretaan koeaikana, taikka siitä syystä, että virkaan ottamista koskeva päätös on lainvoimaisella päätöksellä kumottu ja asia palautettu uudelleen käsiteltäväksi

- jossa kyseessä on kaupungin sellaisen entisen viranhaltijan valitseminen, joka saa julkisten alojen eläkelaissa tarkoitettua työkyvyttömyyseläkettä ja joka ennen eläkeiän saavuttamista todetaan ansiotyöhön kykeneväksi
- johon Vantaan kaupunki on hänet kouluttanut tai johon vaadittavaa pätevöitymiskoulutusta kaupunki on tukenut ja jonka kelpoisuusvaatimukset henkilö täyttää, tai
- johon henkilö on tarkoituksenmukaista ottaa hänen palvelussuhdettaan koskevien uudelleen järjestelyjen vuoksi.

8 § Täyttökielto

Kaupunginjohtajalla tai hänen määräämällään on oikeus päättää viran täyttökiellosta sekä antaa kielto palkata työntekijöitä kaupungin palvelukseen.

9 § Sijaiset

Kaupunginhallitus päättää kaupunginjohtajan sijaisista ja apulaiskaupunginjohtajien sijaisista.

Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja päättävät kukin omalla toimialallaan palvelualuejohtajan sijaisesta sekä palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden päälliköiden sijaisista.

Palvelualuejohtaja määrää palveluyksikön päällikön sijaisjärjestelyistä

10 § Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen

Viranhaltijan oikeudet ja velvollisuudet alkavat virantoimituksen alkamispäivästä, jollei aikaisemmasta alkamisajankohdasta toisin säädetä tai määrätä.

Virantoimituksen alkamisajankohdan määrää valinnan suorittanut viranomainen. Kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen täyttämän viran osalta virantoimituksen alkamisajankohdan määrää kuitenkin kaupunginjohtaja apulaiskaupunginjohtajien virkojen osalta ja apulaiskaupunginjohtaja alaistensa palvelualuejohtajien virkojen osalta. Kaupunginjohtajan virantoimituksen alkamisajankohdan määrää kaupunginhallitus.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

12 Luku – Henkilöstöasiat

11 § Ehdollisen valintapäätöksen raukeaminen

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään virkasuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen. Kaupunginvaltuuston täyttämän viran osalta ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään kuitenkin kaupunginhallitus.

12 § Virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltaminen

Henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten palkkausta koskevien määräysten soveltamisesta viranhaltijoihin ja työntekijöihin, mikäli hallintosäännön tässä luvussa ei ole toisin määrätty.

Henkilöstöjohtaja antaa virka- ja työehtosopimusten soveltamista koskevat ohjeet.

Tulospalkkioista päättää kaupunginjohtaja.

Toimivalta kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisen paikallisen sopimuksen tekemiseen on henkilöstöjohtajalla. Mikäli paikallinen sopimus koskee koko henkilöstöä tai merkittävää osaa henkilöstöstä, on toimivalta paikallisen sopimuksen tekemiseen kuitenkin kaupunginhallituksen konsernijaostolla.

13 § Sivutoimet

Sivutoimilupahakemuksen ratkaisee ja sivutoimiluvan peruuttamisesta sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättää kaupunginjohtajan osalta kaupunginhallitus, apulaiskaupunginjohtajan osalta kaupunginjohtaja, palvelualuejohtajan ja palvelualueiseen kuulumattoman palveluyksikön päällikön osalta kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja kukin omalla toimialallaan ja muiden viranhaltijoiden osalta palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä.

14 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen

Kaupunginjohtajan osalta kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin päättää kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajien osalta kaupunginjohtaja sekä alaistensa palvelualuejohtajien ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päälliköiden osalta kaupunginjohtaja tai

apulaiskaupunginjohtaja.

Muun viranhaltijan osalta kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä alaiseltaan viranhaltijalta sekä viranhaltijan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin päättää palvelualuejohtaja tai tämän määräämänsä.

15 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 24 §:n nojalla päättää toimialalta toiselle tapahtuvissa siirroissa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija. Toimialan sisällä tapahtuvista siirroista päättää kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä viranhaltija ja palvelualueen sisällä tapahtuvista siirroista palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Kuitenkin mikäli kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus päätöksentekohetkellä voimassa olevan hallintosäännön määräyksen perusteella päättää viran täyttämisestä, kaupunginhallitus päättää viranhaltijan siirtämisestä.

16 § Virantoimituksesta pidättäminen

Viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä päättää kaupunginhallitus sekä itse ottamiensa että kaupunginvaltuuston ottamien viranhaltijoiden osalta. Kaupunginjohtaja voi ennen kaupunginhallituksen kokousta päättää kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston ottamien viranhaltijoiden osalta väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä. Muiden viranhaltijoiden osalta virantoimituksesta pidättämisestä päättää kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä kukin omalla toimialallaan.

17 § Virkasuhteen päättyminen, lomauttaminen ja osa-aikaistaminen

Virkasuhteen päättämisestä ja lomauttamisesta sekä osa-aikaistamisesta päättää se, joka valitsee viranhaltijan. Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta saatetaan palvelusuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

18 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen

Viranhaltijalle kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta päättää se, jonka toimivaltaan virkasuhteen päättäminen on kuulunut.

19 § Palkan takaisinperiminen

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun virkasuhteesta johtuvan etuuden takaisinperinnästä kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 56 §:n nojalla päättää henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

1 § Kaupunginhallituksen päätösvalta

Kaupunginhallitus päättää

1. kaupungin hankintaohjeen hyväksymisestä ja
2. EU:n kynnysarvon ylittävistä tavara- ja palveluhankinnoista, jollei hallintosäännössä ole toisin määrätty.

2 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston ja konsernijaoston päätösvalta

Kaupunginhallituksen jaostot päättävät tehtäväalueellaan yli 1 000 000 euron tavara- ja palveluhankinnoista, jollei jäljempänä ole toisin määrätty.

Konsernijaoston tehtäväalueena on henkilöstöpalveluiden, konsernipalveluiden, kuntademokratian, talouden ja viestinnän palvelualueet sekä sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö.

Elinvoima- ja työllisyysjaoston tehtäväalueena on elinkeinopalveluiden sekä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden palvelualueet.

3 § Lautakuntien yleinen päätösvalta

Lautakunta tehtäväalueellaan päättää 1 000 000 euron ylittävistä palveluhankinnoista.

4 § Kaupunkitilalautakunnan päätösvalta

Kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää palveluhankinnoista yli 1 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta ja urakalla teettämisestä yli 2 miljoonaan euroa maksavien hankkeiden osalta.

5 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien päätösvalta

Kaupunginjohtaja päättää pääkaupunkiseudun kuntien yhteishankintojen kilpailutusohjelman sekä pääkaupunkiseudun yhteistoiminnasta eräiden työvoimapalveluiden ja työvoiman ulkopuolisille suunnattujen kotoutumisohjelmaan liittyvien yhteishankintojen hankintasuunnitelman hyväksymisestä.

Kaupunginjohtaja päättää kaupunkitasoisesti siitä, mitkä palveluhankinnat kuuluvat hankintajohtajan päätösvaltaan. Mikäli listan mukaisen palveluhankinnan arvo ylittää 1 000 000 euroa eikä kyse ole Hansel Oy:n tai muun yhteishankintayksikön kilpailuttamasta yhteishankinnasta tai hankinnasta kaupunkikonserniin kuuluvalta in house -yhtiöltä, päätösvalta kuuluu hankintajohtajan sijasta konsernijaostolle.

Kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja päättää toimialallaan:

1. kansallisen kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista 1 000 000 euroon saakka, mikäli toimivaltaa ei ole määrätty muulle viranhaltijalle,
2. toimialojen palvelualueeseen kuulumattomien palveluyksiköiden kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta ja
3. hankinnan keskeyttämisestä, vaikka 1. kohdassa tarkoitetun hankinnan arvo ylittää 1 000 000 euroa, mikäli hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää omalla toimialallaan palveluhankinnoista 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 2 000 000 euroon saakka. Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää omalla toimialallaan hankinnan keskeyttämisestä, vaikka palveluhankinnan arvo ylittää 1 000 000 euroa tai urakan arvo 2 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

Elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kirjaston aineistohankinnoista 1 000 000 euroon saakka. Elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kirjaston aineistohankinnan keskeyttämisestä, vaikka hankinnan arvo ylittää 1 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

6 § Palvelualuejohtajan päätösvalta

Palvelualuejohtaja kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

7 § Henkilöstöjohtajan päätösvalta

Henkilöstöjohtaja päättää kaupungin keskitettyjen kehittämis- ja valmennuspalveluiden, rekrytointiin liittyvien palveluiden sekä työterveyshuollon palveluiden hankinnoista 1 000 000 euroon saakka (alv 0%) tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n tai muun yhteishankintayksikön kilpailuttamana yhteishankintana. Henkilöstöjohtaja päättää edellä mainittujen hankintojen keskeyttämisestä, vaikka hankinnan arvo on yli 1 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

8 § Hankintajohtajan päätösvalta

Hankintajohtaja päättää:

1. sellaisista kansallisen kynnysarvon ylittävistä tavarahankinnoista, joista ei ole erikseen muuta määrätty 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %), tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n tai muun yhteishankintayksikön kilpailuttamana yhteishankintana tai kaupunkikonserniin kuuluvalta in house-yhtiöltä,
2. kaupunginjohtajan vahvistaman listan mukaisista palveluhankinnoista 1 000 000 euroon saakka (alv 0%) tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n tai muun yhteishankintayksikön kilpailuttamana yhteishankintana tai kaupunkikonserniin kuuluvalta in house-yhtiöltä,
3. pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteishankintoina tehtävistä hankinnoista kaupunginjohtajan vahvistaman kilpailutusohjelman mukaisesti,
4. sähkönhankinnasta 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %) tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n kilpailuttamana yhteishankintana,
5. puhevallan käyttämisestä hankintatoimivaltaansa kuuluvissa asioissa tuomioistuimissa tai valvontaviranomaisissa,
6. hankintojen palveluyksikön kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta. ja
7. kohtien 1 – 2 ja 4 mukaisen hankinnan keskeyttämisestä, vaikka hankinnan arvo on yli 1 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

9 § Tietohallintojohtajan päätösvalta

Tietohallintojohtaja päättää IT-palvelujen, ohjelmistopalvelujen, tietojärjestelmien, IT- ja AV-laitteiden sekä niihin liittyvien palvelujen, puhelin- ja vaihdepalvelujen sekä puhelinlaitteiden ja digitalisaation edistämiseen liittyvien IT-palvelujen hankinnoista 2 000 000 euroon saakka (alv 0%) tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n tai muun yhteishankintayksikön kilpailuttamana yhteishankintana. Tietohallintojohtaja päättää edellä mainittujen hankintojen keskeyttämisestä, vaikka hankinnan arvo on yli 2 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

10 § Hallintojohtajan päätösvalta

Hallintojohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin yhteisiin lakiasioihin liittyvistä puitesopimuksista 1 000 000 euroon saakka (alv 0%). Hallintojohtaja tai hänen määräämänsä päättää edellä mainittujen hankintojen keskeyttämisestä, vaikka hankinnan arvo on yli 1 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

11 § Konsernipalvelujohtajan päätösvalta

Konsernipalvelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupunkitason tilasto- ja tutkimuspalveluiden sekä kaupungin strategiatyöhön liittyvien konsultointipalveluiden hankinnasta 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %). Konsernipalvelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää edellä mainittujen hankintojen keskeyttämisestä, vaikka hankinnan arvo on yli 1 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

12 § Rahoitusjohtajan päätösvalta

Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää vakuutusten ja niihin liittyvien palveluiden hankinnasta sekä vakuutusmeklaripalveluiden hankinnasta 2 000 000 euroon saakka (alv 0 %). Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää edellä mainittujen hankintojen keskeyttämisestä, vaikka hankinnan arvo on yli 2 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin maksuliikkeen ja konsernitilin hoidon hankinnasta 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %). Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää

edellä mainittujen hankintojen keskeyttämisestä, vaikka hankinnan arvo on yli 1 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

13 § Talouspalvelujen päällikön päätösvalta

Talouspalvelujen päällikkö tai hänen määräämänsä päättää perintäpalveluiden hankinnasta 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %). Talouspalvelujen päällikkö tai hänen määräämänsä päättää edellä mainittujen hankintojen keskeyttämisestä, vaikka hankinnan arvo on yli 1 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

14 § Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättä pääkaupunkiseudun kuntien yhteishankintoina tehtävistä hankinnoista kaupunginjohtajan vahvistaman hankintasuunnitelman mukaisesti 1 000 000 euroon saakka (alv 0%) Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättää edellä mainittujen hankintojen keskeyttämisestä, vaikka hankinnan arvo on yli 1 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

15 § Viestintäjohtajan päätösvalta

Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin keskitetyistä viestinnän ja markkinoinnin palveluiden hankinnoista 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %) Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä päättää edellä mainittujen hankintojen keskeyttämisestä, vaikka hankinnan arvo on yli 1 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

16 § Tarkastusjohtajan päätösvalta

Tarkastusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

17 § Kaupungininsinöörin päätösvalta

Kaupungininsinööri tai hänen määräämänsä päättää palvelualueensa palveluhankinnoista 400 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %). Kaupungininsinööri tai hänen määräämänsä päättää hankinnan keskeyttämisestä, vaikka palveluhankinnan arvo ylittää 400 000 euroa tai urakan arvo 1 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

18 § Kiinteistöjohtajan päätösvalta

Kiinteistöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää palvelualueensa palveluhankinnoista 400 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %). Kiinteistöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää hankinnan keskeyttämisestä, vaikka palveluhankinnan arvo ylittää 400 000 euroa tai urakan arvo 1 000 000 euroa, jos hankintapäätöstä ei ole vielä tehty.

19 § Päätösvallan delegointi

Kaikilla, joilla on tämän luvun nojalla oikeus tehdä päätöksiä, on oikeus myös delegoida päätösvalta eteenpäin. Tämä ei koske kaupunginjohtajan 5 §:n 2 momentin mukaista päätösvaltaa. Tätä päätösvaltaa kaupunginjohtaja ei voi delegoida eteenpäin.

20 § Yhteishankintoihin liittyminen

Kaikilla tässä luvussa mainituilla toimielimillä ja viranhaltijoilla on hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta oikeus päättää yhteishankintayksikön tai muun hankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä.

14 Luku – Taloudenhoito

1 § Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kaupunginhallitus hyväksyy talousarvion suunnittelukehykset ja talousarvion ja -suunnitelman laadintaohjeet. Toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet, niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

Kaupunginvaltuuston neljäksi vuodeksi hyväksymä taloussuunnitelma sisältää kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä investointiosan hankeryhmittäin tai hankkeittain.

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle talousarvion ja taloussuunnitelman yhteydessä palveluverkkosuunnitelman, toimitilastrategian ja keskeisimmät muutokset toimitiloissa sekä suunnitelman toimitilojen toteuttamistavoissa. Toimitilastrategia päivitetään vuosittain.

2 § Talousarvion täytäntöönpano

Kaupunginhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat tarkistetut käyttösuunnitelmat. Toimielimet voivat siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille.

Kaupunginvaltuusto antaa talousarvion yhteydessä tarpeelliset täytäntöönpanomääräykset.

3 § Toiminnan ja talouden seuranta

Toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista säännöllisesti.

Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle talousarvion täytäntöönpanomääräyksissä määrätyllä tavalla.

Talousarvion seuranta, talousarviomuutosten esittäminen ja käyttösuunnitelmien tarkistaminen kaupunginvaltuuston päätösten toteuttamiseksi on toimielinten vastuulla.

4 § Talousarvion sitovuus

Määrärahaa saadaan käyttää vain talousarviovuoden menoihin. Sitä ei saa ylittää eikä käyttää muuhun kuin talousarviossa määrättyyn tarkoitukseen.

Kaupunginhallituksella on oikeus päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on kaupunkia sitova ja kiireellinen, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Kaupunginhallituksen on tällöin viipymättä tehtävä kaupunginvaltuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

5 § Talousarvion muutokset

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä kaupunginvaltuustolle siten, että kaupunginvaltuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana.

Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksessa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen kaupunginvaltuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosesitystä

Kaupunginvaltuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, jos organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

6 § Rahatalouden hoitaminen

Kaupungin rahatalouden tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikkeen hoitaminen, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen.

Kaupunginvaltuusto päättää, jollei ole toisin säädetty tai määrätty:

1. sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteista sekä lainan ottamisen ja antamisen periaatteista,
2. talousarvion hyväksymisen yhteydessä antolainasaamisten lisäyksistä ja vähennyksistä sekä nettolainanoton enimmäismäärästä sekä
3. pitkäaikaisen lainan antamisesta.

7 § Kassavarat

Alitilittäjät voivat ottaa vastaan tuloja ja maksaa menoja kassavaroillaan. Rahastajat voivat ottaa vastaan vain tuloja, mutta eivät voi maksaa menoja.

Alitilitysoikeudet ja rahastusoikeuden myöntää rahoitusjohtaja. Myös palvelualuejohtajalla ja palvelualueeseen kuulumattoman palveluyksikön päälliköllä on oikeus myöntää rahastusoikeuksia alaisilleen. Vähäisten tulojen perintää varten rahastusoikeudet voidaan myöntää myös muulle kuin viranhaltijalle. Oikeuksien myöntäjä vahvistaa kassavarojen enimmäismäärän.

Kassatehtäviä hoitavien henkilöiden kassavirheiden korvaamisesta päättää rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä.

8 § Määrärahojen käytön hyväksyminen

Määrärahan käytön hyväksyjä vastaa siitä, että meno tai tulo kuuluu kaupungille ja niiden perusteet ovat oikeat. Hyväksyjä vastaa myös siitä, että meno tai tulo osoitetaan kirjattavaksi oikein kirjanpitoon sekä siitä, ettei määrärahaa ylitetä.

Apulaiskaupunginjohtajaa koskevat laskut hyväksyvät kaupunginjohtaja tai määräämänsä.

Palvelualueen määrärahojen käytön hyväksyy palvelualuejohtaja tai hänen sijaisensa. Palvelualuejohtaja voi määrätä palveluyksikön päällikön, vastuualueen tai tiimin esihenkilön tai heihin rinnastettavan hyväksymään määrärahojen käytön oman vastuualueensa osalta.

Palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden määrärahojen käytön hyväksyy palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä vastuualueen tai tiimin esihenkilö tai niihin rinnastettava päällikkö oman vastuualueensa osalta.

Niiden määrärahojen, jotka eivät kuulu jonkun palvelualueen tai palveluyksikön varsinaiseen toimintaan, käytön hyväksyy apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

Sähköisessä järjestelmässä tehtyjä alle 200 euron tilauksia sekä tiedonsiirtona välitettäviä myynti- ja ostotapahtumia ei tarvitse hyväksyä.

9 § Maksulykkäyksen myöntäminen

Maksulykkäyksen myöntämisen hyväksyy palvelualuejohtaja ja talouspalvelujen hoidettavaksi keskitetyn laskutuksen osalta talouspalvelujen päällikkö tai hänen määräämänsä. Palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden osalta maksulykkäyksen hyväksyy palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä.

10 § Maksuista päättäminen

Kaupunginvaltuusto päättää kunnan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

11 § Osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntäminen julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta

Kaupunginhallituksen konsernijaostolla ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksessa kaupungille tulevan:

1. julkisoikeudellisen maksun tai muun saatavan suorittamisesta, ja
2. yksityisoikeudellisen maksun, korvauksen tai muun saatavan suorittamisesta.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto tai lautakunta voi siirtää edellä tässä pykälässä mainitun päätösvallan alaiselleen viranhaltijalle.

Palvelualuejohtaja, talouspalvelujen päällikkö ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö tai heidän määräämänsä päättää maksulykkäyksistä.

12 § Saatavasta luopuminen

Talouspalveluiden päällikkö, palvelualuejohtaja ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö alaisensa toiminnan osalta voivat hyväksyä luottotappioiden kirjaukset ja saatavasta luopumiset, mikäli

1. saatava on vanhentunut,

2. perimistoimet ovat osoittautuneet tuloksettomiksi ulosmittauksen tai konkurssin yhteydessä,
3. muutoin voidaan riittävin perustein olettaa, ettei saatavaa myöhemminkään saada velalliselta perityksi tai
4. saatava on arvoltaan alle 200 euroa ja perintätoimien jatkaminen ei saatavan epäselvyyden, perintäkustannusten määrän tai muun syyn vuoksi katsota olevan tarkoituksenmukaista.

13 § Vahingon korvaamisesta päättäminen

Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, vahingonkorvauksen myöntämisestä silloin, kun kaupunki on korvausvelvollinen tai sitä voidaan pitää korvausvelvollisena. Vahinkorahastosta korvattavien vahinkojen osalta määrätään erikseen vahinkorahaston säännössä.

Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä alaiselleen viranhaltijalle tai työntekijälle velvollisuudesta korvata kaupungille aiheutunut vahinko, ei kuitenkaan, jos asianosainen on korvausvelvollinen kuntalain tarkoittaman tilivelvollisuuden nojalla tai vahinko on aiheutettu tahallaan taikka törkeästä tuottamuksesta.

Kaupunginhallitus tai lautakunta voi siirtää edellä tässä pykälässä mainitun päätösvallan alaiselleen viranhaltijalle.

14 § Tarkemmat määräykset

Kaupunginhallitus, talousjohtaja, rahoitusjohtaja ja talouspalvelujen päällikkö antavat tarkemmat määräykset kaupungin taloudenhoidosta ja rahataloudesta sekä niihin liittyvistä vastuista.

15 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus

1 § Ulkoisen tarkastuksen tehtäväalue

Ulkoinen valvonta järjestetään kaupungin johdosta riippumattomaksi.

Ulkoinen tarkastus vastaa kaupungin hallinnon ja talouden ulkoisen tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisestä. Ulkoinen tarkastus käsittää tarkastuslautakunnan, ulkoisen tarkastuksen palveluyksikön ja tilintarkastajan.

Vantaan kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisessä ja toteuttamisessa noudatetaan sen lisäksi, mitä kuntalain 121–125 §:issä säädetään, tämän luvun määräyksiä.

2 § Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio

Kaupunginvaltuusto asettaa kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä sekä arviointia varten kuntalain 121 §:ssä mainitun tarkastuslautakunnan.

Tarkastuslautakunnan kokoonpanosta määrätään 7 luvun 3 §:ssä.

Ulkoisen tarkastuksen palveluyksikkö toimii tarkastuslautakunnan alaisuudessa.

Kaupungin ulkoista tarkastusta johtaa kaupunginreviisori.

3 § Tarkastuslautakunnan kokoukset

Läsnäolosta tarkastuslautakunnan kokouksissa päättää lautakunta.

Valtuuston valitsemalla tilintarkastajalla, kaupungin viranhaltijoilla ja luottamushenkilöillä on tarvittaessa velvollisuus olla saapuvilla tarkastuslautakunnan kokouksissa.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 17 luvun määräyksiä.

4 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Sen lisäksi, mitä kuntalaissa on erikseen säädetty, lautakunnan tehtävänä on:

1. esittää kannanottonsa tilintarkastajan kertomuksessa esittämiin huomautuksiin, asianomaisten niistä antamiin selityksiin ja kaupunginhallituksen lausuntoon,
2. tehdä esityksiä kaupunginvaltuustolle päätöksistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aihetta,
3. valmistella kaupunginvaltuustolle esityksen tilintarkastajan valinnasta sekä valinnan valmistelun yhteydessä määritellä tilintarkastajan toimikauden pituuden,
4. toimia kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjänä, valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi vähintään kerran vuodessa,
5. päättää tehtäväalueensa virkasuhteiden muuttamisesta työsuhteisiksi,
6. päättää kaupunginreviisorin osalta sivutoimiluvan myöntämisestä sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä,
7. päättää kirjallisen varoituksen antamisesta kaupunginreviisorille,
8. määrätä kaupunginreviisorille sijaisen, ja
9. esittää kaupunginvaltuustolle kaupunginreviisorin palkan määrä henkilöstöjohtajan kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen.
10. päättää niistä hallinnon ja talouden tarkastuksen sisältöön, hallintoon ja talouteen kuuluvista asioista, jotka kuntalain tai hallintosäännön mukaan eivät kuulu muiden viranomaisten toimivaltaan.

5 § Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävänä on:

1. päättää kaupunginreviisorin osalta kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin,
2. antaa matkamääräyksen kaupunginreviisorille,
3. vahvistaa lomajärjestyksen ja myöntää vuosiloman kaupunginreviisorille,
4. myöntää virkavapauden kaupunginreviisorille, ja
5. päättää kaupunginreviisorin osallistumisesta ulkomaille suuntautuville opinto-, kurssi- ja niihin rinnastettaville matkoille.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

15 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus

6 § Kaupunginreviisorin tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginreviisori:

- valmistelee tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi tulevat asiat,
- avustaa tilintarkastusyhteisöä tilintarkastuksen suorittamisessa,
- vastaa ulkoisen tarkastuksen johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä
- vastaa ulkoisen tarkastuksen tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa ulkoisen tarkastuksen määrärahojen jaosta
- vastaa ulkoisen tarkastuksen tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa ulkoisen tarkastuksen sopimushallinnasta
- vastaa ulkoisen tarkastuksen viestinnästä
- vastaa vahinkoilmoituksen tekemisestä
- määrää ulkoisen tarkastuksen päällikön sijaisjärjestelyistä
- hakee ulkoisen tarkastuksen tarvittavat luvat ja suostumukset
- suorittaa muutkin toimialaansa kuuluvat lautakunnan hänelle määräämät tehtävät.

Kaupunginreviisori tai hänen määräämänsä päättää:

1. lausuntojen antamisesta ulkoisen tarkastuksen toimialaan kuuluvissa asioissa,
2. ulkoista tarkastusta koskevista sopimuksista,
3. ulkoista tarkastusta koskevista tutkimusluvista ja tietoluvista,
4. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
5. tilausoikeuksien myöntämisestä,
6. kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
7. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
8. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
9. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
10. muistakin ulkoiselle tarkastukselle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

7 § Tilintarkastusyhteisön valinta

Valtuusto valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön.

8 § Tilintarkastajan tehtävät

Tilintarkastajan valitsemisesta sekä tehtävistä säädetään kuntalain 122–123 §:issä.

Tilintarkastajan on toimeksiantosopimuksen mukaisesti laadittava toimikaudekseen tarkastussuunnitelma ja työohjelma vuosittain kullekin tilikaudelle. Suunnitelmat saatetaan lautakunnalle tiedoksi.

Tilintarkastaja voi ottaa lautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa hyvän tilintarkastustavan kanssa.

Tilintarkastajan mahdollisesti kaupungin eri viranomaisille tai kaupungin palveluksessa olevalle antama kirjallinen raportti tai huomautus annetaan lautakunnalle tiedoksi.

Tilintarkastajan tulee laatia tekemistään tarkastushavainnoista selonteko lautakunnalle lautakunnan päättämällä tavalla.

9 § Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus

Tilinpäätös, tilintarkastuskertomus sekä lautakunnan antama arviointikertomus on saatettava valtuuston käsiteltäväksi tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä. Tarkastuslautakunta voi esittää tarvittaessa arvionsa myös erilliskertomuksessa.

Lautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä huomautuksista asianomaisten selitys sekä kaupunginhallituksen lausunto.

10 § Tarkastuslautakunnan tiedottaminen

Tarkastuslautakunta raportoi ja tiedottaa tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti kaupunginvaltuustolle.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

15 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus

Tehtäväalueensa muusta tiedottamisesta päättää tarkastuslautakunta.

Tarkastuslautakunnan tiedottaminen tulee järjestää samojen periaatteiden mukaisesti kuin kaupungin tiedottaminen.

16 luku Turvallisuus, varautuminen, riskienhallinta ja sisäinen valvonta

1 § Turvallisuusjohtaminen ja turvallisuussuunnittelu

Turvallisuusjohtamisella tarkoitetaan organisaation turvallisuuteen liittyvien toimintojen ja prosessien suunnittelua, toteutusta, seurantaa ja kehittämistä. Sen tavoitteena on suojata organisaation henkilöstöä, omaisuutta ja tietoja sekä varmistaa toiminnan jatkuvuus ja turvallisuus. Turvallisuusjohtaminen on olennainen osa organisaation kokonaisvaltaista johtamista ja sen avulla pyritään luomaan turvallinen ja luotettava toimintaympäristö.
Turvallisuussuunnittelulla tarkoitetaan järjestelmällistä ja koordinoitua prosessia, jonka avulla pyritään ratkaisemaan paikallisia turvallisuuskysymyksiä eri toimijoiden yhteistyönä. Tavoitteena on ennaltaehkäistä ja torjua onnettomuuksia, rikoksia sekä häiriöitä ja parantaa ihmisten turvallisuuden tunnetta.

2 § Varautuminen ja valmiussuunnittelu

Varautuminen on toimintaa, jolla varmistetaan kunnan tehtävien ja palveluiden mahdollisimman häiriötön hoitaminen ja mahdollisesti tarvittavat tavanomaisesta poikkeavat toimenpiteet normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa (Valmiuslaki 3 luku 12§).

3 § Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen sekä toiminnan kehittäminen ovat kaupunkikonsernin jokaisen organisaation vastuulla olevia tehtäviä.

4 § Tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginvaltuusto
Kaupunginvaltuusto päättää koko kaupunkikonsernia koskevista periaatteista, jotka koskevat turvallisuutta, varautumista, riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa.

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus hyväksyy turvallisuus- ja valmiussuunnitelmat sekä seuraa niiden toteutumista.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

16 luku Turvallisuus, varautuminen, riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä:

- Hyväksyy riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa koskevat ohjeet ja menettelytavat kaupunginvaltuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti.
- Valvoo, että riskienhallinta ja sisäinen valvonta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti.
- Antaa toimintakertomuksessa tiedot riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Lautakunnat
Lautakunta vastaa toimialallaan riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.

Kaupunginjohtajan tehtävät ja vastuut
Kaupunginjohtaja vastaa kaupungin turvallisuus-, varautumis-, riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan operatiivisesta johtamisesta ja varmistaa, että turvallisuus-, varautumis- ja riskienhallintatoimenpiteet toteutetaan tehokkaasti sekä raportoi kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti

Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja vastuut
Apulaiskaupunginjohtajat vastaavat oman toimialansa ja vastuualueidensa turvallisuus-, varautumis-, riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan toimenpiteiden suunnittelusta ja toteuttamisesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Palvelualuejohtajien tehtävät ja vastuut
Palvelualuejohtajat vastaavat omien palvelualueidensa turvallisuus-, varautumis-, riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan toimenpiteiden suunnittelusta ja toteutuksesta sekä raportoivat ohjeiden mukaisesti.

Palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät ja vastuut
Palveluyksiköiden päälliköt vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat ohjeiden mukaisesti.

Konsernijohto
Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

1 § Soveltamisala

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan kaupungin toimielinten kokouksissa sekä soveltuvin osin toimituksissa ja katselmuksissa. Tämän luvun määräykset ovat toissijaisia hallintosäännön muiden lukujen määräyksiin nähden.

Vaikuttamistoimielimiin sovelletaan 17 luvun 10 §:n määräyksiä läsnäolo- ja puheoikeudesta.

2 § Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielin voi pitää:

- varsinaisen kokouksen, jossa kokoukseen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla,
- sähköisen kokouksen, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla, tai
- hybridikokouksen, johon on mahdollista osallistua joko läsnä kokouspaikalla tai sähköisen yhteyden avulla.

Kokouksessa voidaan käyttää sähköistä kokoushallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Suljettuun sähköiseen- tai hybridikokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Muu toimielin kuin kaupunginvaltuusto voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely). Sähköistä päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

3 § Kokousaika ja -paikka

Toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, kun puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

4 § Kokouksen koolle kutsuminen

Kaupunginvaltuuston kokouskutsu on lähetettävä viimeistään neljä päivää ennen kokousta. Muun toimielimen kokouskutsu on lähetettävä vähintään kolme päivää ennen kokousta. Kokouskutsu toimitetaan toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen kokouksessa. Kokouskutsun lähettämisestä vastaa toimielimen puheenjohtaja.

Kokouskutsu toimitetaan julkaisemalla esityslista liitteineen luottamushenkilöiden sähköisessä palvelussa ja ilmoittamalla julkaisemisesta sähköpostilla tai tarvittaessa myös tekstiviestillä tai muulla hyväksyttävällä tavalla.

Lisäksi esityslista liitteineen julkaistaan kaupungin sivulla yleisessä tietoverkossa. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä sekä salassa pidettävät tiedot.

Kutsu kaupunginvaltuuston selostustilaisuuteen toimitetaan valtuuston kokouskutsun yhteydessä.

5 § Kokouskutsun sisältö

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Kaupunginvaltuuston kokouskutsun kielenä on suomi ja ruotsi. Muun toimielimen kokouskutsun kielenä on suomi erikseen nimettyjä ruotsinkielisiä toimielimiä lukuun ottamatta.

6 § Esityslista

Toimielimen käsiteltäväksi tulevista asioista laaditaan kutakin kokousta varten esityslista, joka lähetetään kokouskutsun yhteydessä. Esityslistan tulee sisältää selostukset käsiteltävistä asioista ja esitykset toimielimen päätöksiksi.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

Valtuuston esityslista laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Esityslistan liitteistä toimitetaan molemmilla kielillä taloussuunnitelma, tilinpäätös, tarkastuslautakunnan arviointikertomus, tilintarkastajan lausunto sekä hallintosääntö, samoin kuin niitä asioita koskevat asiakirjat, joissa kielilain voimassa olevien pykälien mukaan on käytettävä ruotsin kieltä.

7 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta sekä jatkokokouksen päätöksentekotavasta.

8 § Varajäsenen kutsuminen

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuston sihteeristölle. Saatuaan valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä päätösvalmistelun on kutsuttava estyneen valtuutetun sijaan kuntalain tarkoittama varavaltuutettu. Kokouksen aikana valtuustoryhmät avustavat varajäsenen kutsumisessa.

Muun toimielimen jäsenen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, on kutsuttava varajäsen sijaansa. Kun jäsen on esteellinen käsittelemään jotakin asiaa kokouksessa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen kokoukseen sitä asiaa käsittelemään. Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voi toimittaa kutsun varajäsenelle.

9 § Läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginvaltuustossa

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan sekä kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Myös kaupunginhallituksen jäsenellä tai hänen poissa ollessaan varajäsenellä on läsnäolo-oikeus kokouksessa. Heillä on kokouksessa oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksentekoon, jolleivat he ole samalla valtuutettuja.

Nuorisovaltuuston valitsemalla edustajalla on läsnäolo-oikeus valtuuston kokouksessa. Puheoikeudesta päättää kokouksen puheenjohtaja. Valtuusto voi myöntää myös muille henkilöille läsnäolo- ja puheoikeuden.

10 § Läsnäolo- ja puheoikeus muissa toimielimissä

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus:

1. valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla sekä nuorisovaltuuston valitsemalla edustajalla kaupunginhallituksen kokouksessa,
2. valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla kaupunginhallituksen jaoston kokouksessa,
3. kaupunginhallituksen puheenjohtajalla, kaupunginhallituksen valitsemalla edustajalla, nuorisovaltuuston valitsemalla edustajalla ja kaupunginjohtajalla lautakunnan kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan ja valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa,
4. lautakunnan puheenjohtajalla, kaupunginhallituksen jaostoon valitsemalla edustajalla ja toimialan apulaiskaupunginjohtajalla lautakunnan jaoston kokouksessa sekä
5. kaupunginhallituksen edustajalla vanhus- ja vammaisneuvostojen, monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan ja Svenska kommitténin kokouksissa

Muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta päättää asianomainen toimielin tai toimielimen asettanut taho.

Kaupunginhallituksen edustajien tehtävistä muissa toimielimissä päätetään edustajien nimeämispäätöksen yhteydessä.

Esittelijänä toimiva viranhaltija on velvollinen olemaan läsnä toimielimen kokouksessa. Myös kaupungin muu työntekijä ja viranhaltija on velvollinen toimielimen kutsusta tai esihenkilönsä määräyksestä olemaan läsnä kaupungin toimielimen kokouksessa.

11 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtajan tehtävänä on todeta kokouksessa läsnä olevat jäsenet ja muut henkilöt ja tämän perusteella todeta, onko toimielin laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Jos puheenjohtaja kokouksen aikana toteaa, että toimielin ei ole päätösvaltainen, eikä sitä saada päätösvaltaiseksi, kokous keskeytyy. Käsiteltävänä oleva asia ja sen jälkeen esityslistalla olevat asiat esitellään toimielimen seuraavassa kokouksessa.

Kaupunginvaltuustoa koskevista erityismääräyksistä määrätään 21 luvun 8 §:ssä.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

12 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa toimielimen kokouksesta tai esteellisiä, valitaan iältään vanhimman läsnä olevan toimielimen jäsenen puheenjohdolla tilapäinen puheenjohtaja.

Iältään vanhin valtuutettu toimii puheenjohtajana valtuustokauden ensimmäisessä kokouksessa.

13 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot

Puheenjohtaja johtaa asioiden käsittelyä ja pitää huolta järjestyksestä toimielimen kokouksessa. Jos kokouksessa läsnä oleva henkilö käytöksellään häiritsee kokouksen kulkua, puheenjohtajan tulee kehottaa häntä käyttäytymään asianmukaisesti. Jos kehotusta ei noudateta, puheenjohtaja voi määrätä henkilön poistumaan. Jos syntyy epäjärjestys, puheenjohtajan on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

Toimielimen jäsenellä on puheoikeus käsiteltävänä olevassa asiassa. Jäsenen on puheessaan pysyttävä asiassa. Jos puhuja poikkeaa asiasta, puheenjohtajan on kehotettava häntä palaamaan asiaan. Jos puhuja ei noudata kehotusta, puheenjohtaja voi kieltää häntä jatkamasta puhetta. Jos puhuja ilmeisen tarpeettomasti pitkittää puhettaan, puheenjohtaja voi asiasta huomautettuaan kieltää häntä jatkamasta puhettaan.

Kaupunginvaltuustoa koskevista erityismääräyksistä määrätään 21 luvun 9 §:ssä ja 10 §:ssä.

14 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja sen perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava jäsenen tai muun kokoukseen osallistuvan henkilön esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Esteellisyyttä koskeva päätös on perusteltava pöytäkirjaan.

Henkilö, jonka esteellisyydestä päätetään, saa osallistua esteellisyysasian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:n mukaisessa poikkeustilanteessa.

Esteellisen henkilön on julkisessa kokouksessa poistuttava yleisölle varattuun tilaan ja suljetussa kokouksessa poistuttava kokonaan. Esteellistä henkilöä saadaan kuitenkin kuulla asian selvittämistarkoituksessa.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

Esteellisyyden perusteista säädetään kuntalaissa ja hallintolaissa.

15 § Käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä, jollei toimielin toisin päätä.

Kaupunginvaltuustossa käsittelyn pohjana on kaupunginhallituksen ehdotus taikka, milloin tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on valmistellut asian, tämän ehdotus, lukuun ottamatta valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä, jolloin pohjana on puheenjohtajan ehdotus (pohjaehdotus).

Muun toimielimen kokouksessa asiat ratkaistaan esittelystä toimielimen sisäistä järjestelyä lukuun ottamatta. Pohjaehdotuksena on esittelijän ehdotus. Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta peruuttaa ehdotuksensa, ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, asia on poistettava esityslistalta. Valtuusto voi muulloinkin päättää asian poistamisesta esityslistalta.

Jos muussa toimielimessä esittelijä on peruuttanut ehdotuksensa ennen kuin toimielin on tehnyt päätöksen asiasta, asia on poistettava esityslistalta, jollei toimielin toisin päätä, missä tapauksessa asia käsitellään toimielimen puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Toimielin voi muutoinkin erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä.

16 § Kokouksen julkisuus

Kaupunginvaltuuston kokousten julkisuudesta säädetään kuntalaissa.

Muun toimielimen kokoukset ovat julkisia vain, jos toimielin niin päättää. Salassa pidettävää asiaa tai asiakirjaa ei voi käsitellä julkisesti.

Yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata julkista sähköistä kokousta yleisen tietoverkon kautta taikka kokouskutsussa mainitussa julkisessa tilassa.

17 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan

vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

18 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Toimielimen jäsenen on kirjattava keskustelun kuluessa tehty ehdotus sähköiseen kokousjärjestelmään, milloin kokousjärjestelmä on käytössä, paitsi jos puheenjohtaja myöntää yksittäistapauksessa luvan poiketa tästä.

Jos sähköistä kokousjärjestelmää ei ole käytössä:

1. kaupunginvaltuustossa keskustelun kuluessa tehty muu muutosesitys kuin pöydälle panemista, asian palauttamista tai hylkäämistä koskeva ehdotus on annettava kirjallisena ja
2. muussa toimielimessä ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin päättää.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja toteaa keskustelun päättyneeksi. Puheenjohtaja toteaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotuksia kannatettu.

19 § Päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimielimen päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimielimen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimielimen päätökseksi.

20 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai ehdollisena tai joka menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

21 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys

Äänestys on toimitettava avoimesti. Äänestys toimitetaan äänestyskoneella sähköisesti tai nimenhuudolla.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää toimielimen hyväksyttäväksi äänestystavan ja äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

1. Ensin otetaan äänestykseen kaksi samaa asiaa koskevaa pohjaehdotuksesta eniten poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.
2. Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.
3. Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määräenemmistön kannatus, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

Vaaleista määrätään 18 luvussa.

22 § Pöytäkirjan laatiminen

Kaupunginvaltuuston pöytäkirja laaditaan suomen ja ruotsin kielellä. Muun toimielimen pöytäkirjan kielenä on suomi erikseen nimettyjä ruotsinkielisiä toimielimiä lukuun ottamatta.

Valtuuston ja sen valiokunnan kokouksissa pitää pöytäkirjaa kuntademokratian palvelualueen osoittama henkilö. Muun toimielimen pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Pöytäkirjaa pitää toimielimen puheenjohtajan johdolla toimielimen sihteeri tai muu pöytäkirjanpitäjä. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

23 § Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua valtuutettua, jollei valtuusto jonkin asian kohdalla ole päättänyt, että pöytäkirja tarkastetaan muulla tavalla. Muun toimielimen pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Mikäli pöytäkirjantarkastaja kieltäytyy tai on muuten estynyt tarkastamasta toimielimen pöytäkirjaa, pöytäkirja tarkastetaan toimielimen välittömästi seuraavassa kokouksessa.

24 § Pöytäkirjan sisältö

Toimielimen pöytäkirjaan merkitään:

1) järjestäytymistietoina:

- toimielimen nimi
- merkintä käytetyistä päätöksentekotavoista (varsinainen kokous, sähköinen kokous, hybridikokous, yksilöidään päätökset, jotka on tehty sähköisessä päätöksentekomenettelyssä)
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
- kokouspaikka
- läsnä olleet missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä
- kesken kokouksen saapuneet; minkä asian käsittelyn ja mihin kellonaikaan he ovat saapuneet
- poissa olleet
- kokouksesta poistuneet; minkä asian käsittelyn aikana ja mihin kellonaikaan he ovat poistuneet
- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

2) asian käsittelytietoina:

- otsikko
- selostus asiasta ja mahdollisesta aikaisemmasta käsittelystä tai viittaus pöytäkirjaan liitettyihin asiakirjoihin
- esittelijän päätösesitys
- esteellisyys ja sen peruste
- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu tai niiden raukeaminen

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta tai siihen liitettävästä äänestysluettelosta
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
- asiassa tehty päätös
- eriävät mielipiteet ja pöytäkirjalausumat
- valtuuston hyväksymät toimenpidealoitteet (ponnet)

3) muina tietoina:

- salassapitomerkinnät
- puheenjohtajan allekirjoitus
- pöytäkirjanpitäjän varmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta ja jos pöytäkirjan tarkastajat on valittu, heidän nimensä
- merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa
- muutoksenhakuohjeet

Jos asia on poistettu esityslistalta, pöytäkirjaan merkitään asiaotsikko ja merkintä asian poistamisesta esityslistalta.

Kun asian käsittely on keskeytetty pöydällepanon tai palauttamisen vuoksi, pöytäkirjaan merkitään vain kannatettu ehdotus pöydällepanosta tai palauttamisesta, ei mahdollisia muita keskustelun aikana tehtyjä ehdotuksia.

Pöytäkirjaan liitettävissä oikaisuvaatimusohjeissa annetaan tarpeelliset ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseksi. Pöytäkirjaan liitettävässä valitusosoituksessa on mainittava valitusviranomainen, valitusaika ja mitä valitukseen on liitettävä. Päätökseen, johon ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä valitusta, on liitettävä tästä ilmoitus ja samalla mainittava, mihin lain tai asetuksen kohtaan kielto perustuu.

25 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaminen

Kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja sen jaostojen pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa hallintoasiantuntija, hallintosihteeri, kirjaaja tai kaupunginhallituksen määräämät.

Tarkastuslautakunnan pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä tai kaupunginreviisori.

Muiden lautakuntien ja niiden jaostojen pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä, hallintosihteeri tai kirjaaja.

26 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille

Toimielimen pöytäkirja ja siihen liitetyt oikaisuvaatimusohjeet tai valitusosoitukset pidetään nähtävänä kaupungin sivuilla yleisessä tietoverkossa viimeistään pöytäkirjan allekirjoitusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä.

Ne viranhaltijapäätökset, joihin kuntalaisilla on yleinen muutoksenhakuoikeus, pidetään nähtävänä kaupungin sivuilla yleisessä tietoverkossa viimeistään päätöksen antamispäivää seuraavana keskiviikkona.

18 Luku – Vaalit

1 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspareja. Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Suhteellisessa vaalissa ääni annetaan ehdokaslistalle.

2 § Valtuuston vaalilautakunta

Valtuusto valitsee keskuudestaan toimikaudekseen suhteellisten vaalien ja suljetuin lipuin toimitettavien enemmistövaalien toimittamista varten vaalilautakunnan, johon kuuluu neljä varsinaista ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Valtuusto valitsee vaalilautakuntaan valituista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi noudattaen samaa menettelyä kuin valtuuston puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa valittaessa.

Lautakunta voi kutsua avukseen asiantuntijoita.

Muissa toimielimissä toimielin voi valita keskuudestaan ääntenlaskijat avustamaan vaaleissa.

3 § Ehdokaslistojen jättäminen

Suhteellisella vaalitavalla suoritettava vaali toimitetaan ehdokaslistoittain. Toimielin määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään annettava toimielimen puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimitus aloitetaan. Vaalia ei saa pitää ennen kuin vähintään kymmenen minuuttia on kulunut ehdokaslistan nähtäville panemisesta.

4 § Ehdokaslistojen laatiminen ja asiamies

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Ehdokaslista on vähintään kahden toimielimen jäsenen allekirjoitettava. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa listan toimielimen puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 5 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

5 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, toimielimen puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle tai äänten laskijoille, jotka tutkivat ehdokkaiden vaalikelpoisuuden ja tarkastavat, ovatko ehdokaslistat asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan tai äänten laskijoiden on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

6 § Ehdokaslistojen yhdistelmä

Ehdokaslistojen oikaisuja varten varatun määräajan päätyttyä vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, jossa jokainen ehdokaslista merkitään järjestysnumerolla.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan toimielimen jäsenille tiedoksi lukemalla se ääneen tai muulla tavalla.

7 § Suhteellisen vaalin toimittaminen

Luottamushenkilöiden vaali toimitetaan suhteellisena, jos sitä vaatii läsnä olevista toimielimen jäsenistä vähintään määrä, joka saadaan jakamalla läsnä olevien lukumäärä valittavien

lukumäärällä lisättynä yhdellä. Jos osamääräksi tulee murtoluku, se korotetaan lähinnä ylempään kokonaislukuun.

Suhteellinen vaali toimitetaan suljetuin lipuin. Äänestyslippuun tai -järjestelmään merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä vaalilautakunnan puheenjohtajalle äänestyslippunsa.

.

8 § Suljettu lippuäänestys ja äänestyslippujen säilyttäminen

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin. Milloin enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, on valtuuston puheenjohtajan kutsuttava 2 §:ssä mainittu vaalilautakunta avustamaan vaalitoimituksessa.

Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvissä. Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä ja sen tulee sisällykseltään olla riidaton. Äänestyslippujen sijasta voidaan käyttää myös tarkoitukseen soveltuvaa sähköistä järjestelmää, jos vaalisalaisuus ja tuloksen oikeellisuus on turvattu.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput sekä äänestysjärjestelmän mahdollisesti tuottamat lokitiedot on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa ja lokitiedot niin, ettei vaalisalaisuus vaarannu.

9 § Vaalin tuloksen toteaminen

Nimenhuudon päätyttyä vaalilautakunta tai ääntenlaskijat tutkivat äänestyslippujen pätevyyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen soveltuvin osin, mitä kuntavaaleista säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen valtuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen valtuustolle pöytäkirjaan merkittäväksi. Muussa toimielimessä puheenjohtaja toteaa vaalin tuloksen toimielimelle pöytäkirjaan merkittäväksi.

19 Luku – Esittelijät

1 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen esittelijät

Kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto
Kaupunginjohtaja esittelee kaupunginhallituksen ja konsernijaoston käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat, koko kaupunkia tai konsernia koskevat asiat, useampaa kuin yhtä toimialaa koskevat asiat sekä kaupunginhallituksen ottomenettelyyn tulevat päätökset.

Apulaiskaupunginjohtajat esittelevät kaupunginhallituksen ja konsernijaostojen käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat. Kaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös apulaiskaupunginjohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto

Kaupunginjohtaja esittelee kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston käsiteltäväksi tulevat koko kaupunkia koskevat asiat, useampaa kuin yhtä toimialaa koskevat asiat sekä omaa toimialaansa koskevat asiat.

Elinvoiman ja kaupunkikulttuurin toimialan apulaiskaupunginjohtaja esittelee kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaostossa koko omaa toimialaansa koskevat asiat sekä useampaa kuin yhtä palvelualuetta koskevat asiat.

Muut apulaiskaupunginjohtajat esittelevät kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston käsiteltäväksi tulevat omaa toimialaansa koskevat asiat.

Elinvoimajohtaja ja työllisyyden ja kotouttamisen palveluiden johtaja esittelevät omaa palvelualuettaan koskevat asiat.

Kaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös apulaiskaupunginjohtajan tai palvelualuejohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

19 Luku – Esittelijät

2 § Lautakuntien ja niiden jaostojen esittelijät

Apulaiskaupunginjohtaja esittelee toimialansa lautakunnan ja sen jaostojen käsiteltäväksi tulevat toimialaa kokonaisuutena tai useampaa kuin yhtä palvelualuetta koskevat asiat.

Palvelualuejohtaja esittelee lautakunnan ja sen jaostojen käsittelyyn tulevat palvelualueensa asiat.

Edellä määrätystä poiketen esittelijänä toimii:

1. keskusvaalilautakunnassa lautakunnan sihteeri,
2. tarkastuslautakunnassa kaupunginreviisori,
3. kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisessä jaostossa ruotsinkielisen koulutuksen päällikkö,
4. kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaostossa toisen asteen palvelualuejohtaja tai perusopetuksen palvelualuejohtaja t sen mukaan, minkä palvelualueen alaisen oppijan asiaa lautakunta käsittelee, sekä
5. kaupunkiympäristölautakunnan lupajaostossa rakennusvalvontapäällikkö jaoston toimiessa rakennusvalvontaviranomaisena ja ympäristöpalveluiden päällikkö jaoston toimiessa kunnallisena ympäristönsuojeluviranomaisena.

Apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös palvelualuejohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia. Oikeus ei kuitenkaan koske asioita, joissa lautakunta tai jaosto toimii laissa määriteltynä lupa-, valvonta- tai ympäristönsuojeluviranomaisena.

3 § Esittely muissa toimielimissä

Muiden toimielinten esittelijöistä määrätään toimielimen asettamispäätöksessä. Jos määräyksiä ei ole, esittelijä on kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

4 § Esittelyvallan siirtäminen

Kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja voi yksittäistapauksissa siirtää esittelytehtävän alaiselleen viranhaltijalle.

Esittelijän ollessa poissa tai esteellinen hänen sijaisekseen määrätty toimii esittelijänä.

Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen perusteella ilman viranhaltijan esittelyä.

20 Luku – Kuntalaisaloitteet

1 § Aloiteoikeus

Oikeudesta tehdä kuntalaisaloite säädetään kuntalaissa.

2 § Aloitteen käsittely

Aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimielin, aloitteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrätyllä tavalla.

Kaupunginhallituksen on vuosittain esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimielimen kuin valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimielin voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, aloite on kuuden kuukauden kuluessa vireille tulosta otettava toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

Vastaus aloitteeseen, jossa tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, annetaan tiedoksi valtuustolle.

3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen, kun aloite on käsitelty, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

4 OSA – VALTUUSTO

21 Luku – Valtuuston toiminta

1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt

Valtuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Valtuusto valitsee vuosittain kesäkuun ensimmäisessä kokouksessa keskuudestaan puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.
Valtuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaalin toimittamisesta säädetään kuntalaissa.
Valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa valtuuston puheenjohtaja, jollei valtuusto toisin päätä.

Valtuuston pöytäkirjanpitäjänä toimii kuntademokratian palvelualueen määräämä Vantaan kaupungin viranhaltija tai työntekijä.

2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi

Valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä valtuustotyöskentelyä varten. Myös valtuutetun sijasta asian käsittelyyn osallistuva varajäsen voi kuulua valtuustoryhmään.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä, puheenjohtajasta ja muista tarvittavista toimihenkilöistä on annettava valtuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen on allekirjoitettava ilmoitus.

Valtuustoryhmän voi muodostaa yksikin valtuutettu, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen. Yhden hengen valtuustoryhmällä ei ole puheenjohtajaa.

Valtuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Uuden valtuustoryhmän nimestä ei saa aiheutua sekaantumisvaaraa toisen valtuustoryhmän nimeen.

3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa

Valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle valtuustoryhmään liittymisestä ja siitä eroamisesta. Liittymisilmoituksessa on oltava asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle.

4 § Istumajärjestys

Valtuutetut istuvat kokouksessa valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

5 § Kokoustilat

Kuntademokratian palvelualue osoittaa valtuustoryhmien kokouksia varten niiden tarvitsemat kokoustilat korvauksetta.

6 § Valtuustoryhmän tehtävät varajäseniä kutsuttaessa

Valtuustoryhmä avustaa valtuuston puheenjohtajaa ja päätösvalmistelua oikean varajäsenen kutsumisessa valtuuston kokoukseen siitä estyneen valtuutetun sijaan.

7 § Valtuuston kansliatehtävät

Valtuuston kansliatehtävät hoitaa kuntademokratian palvelualue.

8 § Läsnäolon toteaminen valtuuston kokouksissa

Kaupunginvaltuuston kokouksissa läsnä olevien jäsenien toteamiseen sovelletaan 17 luvun 11 §:n ohella tämän pykälän määräyksiä.

4 OSA – VALTUUSTO

21 Luku – Valtuuston toiminta

Valtuuston kokouksen aluksi todetaan läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut sähköistä läsnäolo- ja äänestysjärjestelmää käyttäen tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä taikka muulla puheenjohtajan määräämällä tavalla.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa mahdolliset esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Valtuutettu, jota ei kokouksen alussa ole todettu läsnä olevaksi, merkitään pöytäkirjaan poissa olevaksi. Läsnäolon toteamisen jälkeen saapuvan valtuutetun on ilmoittauduttava välittömästi puheenjohtajalle, jolloin pöytäkirjaan merkitään, minkä asian käsittelyn aikana hän on kokoukseen saapunut. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle, jolloin pöytäkirjaan vastaavasti merkitään, minkä asian käsittelyn aikana hän on kokouksesta poistunut.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustauon päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Läsnä oleviksi katsotaan ne valtuutetut, jotka pöytäkirjan mukaan ovat saapuneet kokoukseen eivätkä ole ilmoittaneet siitä poistuvansa tai joita valtuusto muuten ei ole todennut poissa oleviksi. Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuston menettäneen päätösvallan, hänen on keskeytettävä kokous.

9 § Puheenvuorot valtuuston kokouksissa

Valtuuston kokouksissa pidettäviin puheenvuoroihin sovelletaan 17 luvun 13 §:n ohella tämän pykälän määräyksiä.

Puheenvuoro on pyydettävä sähköisesti tai selvästi havaittavalla tavalla taikka toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydetyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

1. asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä,
2. puheenvuoron kaupunginhallituksen puheenjohtajalle tai hänen estyneenä ollessaan kaupunginhallituksen varapuheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle, apulaiskaupunginjohtajille sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, kun käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemaa asiaa sekä

3. enintään yhden minuutin kestävän repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta. Puheenvuorojen pituutta voidaan myös valtuustovaliokunnan suosituksesta sopia ohjeellisesti rajattavaksi.

Jos puheenvuoroa pyydetään yhtaikaa kokousjärjestelmän kautta sekä muulla tavalla, on kokousjärjestelmän kautta puheenvuoroa pyytäneellä etusija. Jos useat pyytävät yhtaikaa puheenvuoroa, määrää puheenjohtaja missä järjestyksessä kukin heistä sen saa.

Puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta tai valtuustosalin puhujakorokkeelta varsinaisissa kokouksissa tai osallistuttaessa hybridikokoukseen kokouspaikalla.

10 § Kokouksen johtaminen

Puheenjohtaja johtaa asioiden käsittelyä ja pitää huolta järjestyksestä valtuuston kokouksessa.

Puheenjohtaja voi tarvittaessa luovuttaa puheenjohdon kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä. Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokoukselle tilapäinen puheenjohtaja.

11 § Toimenpidealoite

Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä kaupunginhallitukselle osoitettavan käsiteltyyn asiaan liittyvän toimenpidealoitteen (ponnen). Toimenpidealoite ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

22 Luku – Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus ja ryhmäaloite

1 § Valtuutettujen aloitteet

Valtuutetuilla ja valtuustoryhmällä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan kokousjärjestelmässä tai kirjallisena puheenjohtajalle valtuuston kokouksen aikana. Aloite on allekirjoitettava. Allekirjoitus voidaan tehdä myös sähköisesti. Valtuuston kokoukseen etänä osallistuva voi ilmoittaa osallistumisensa aloitteeseen muulla todennetulla tavalla, jolloin hänen nimensä lisätään valtuuston kokouksessa aloitteen allekirjoittaneisiin. Aloitteen jättäminen merkitään saman kokouksen pöytäkirjaan. Puheenjohtaja toteaa lyhyesti, mitä aloitteissa ehdotetaan. Aloite on, sitä enempää tässä kokouksessa käsittelemättä, lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallituksen on annettava vastaus aloitteeseen, jossa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä. Mikäli aloitteen allekirjoittajia on vähintään 25, on kaupunginhallituksen aloitevastaus annettava valtuustolle tiedoksi.

Mikäli vähemmän kuin 15 valtuutettua on allekirjoittanut aloitteen, vastaa aloitteeseen toimivaltainen viranhaltija suoraan aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle. Vastaus on annettava kuuden kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä ensimmäiselle allekirjoittaneelle. Vastaus on myös annettava tiedoksi lautakunnalle tai kaupunginhallitukselle tai sen jaostolle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu. Mikäli valtuusto palauttaa aloitevastauksen, on aloitevastaus esitettävä uudelleen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi kuuden kuukauden kuluttua palautuspäivästä.

Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä tuotava valtuustolle tiedoksi luettelo valtuutettujen edellisen vuoden aikana tekemistä aloitteista. Luettelosta tulee käydä ilmi, milloin aloitteeseen on vastattu tai mikä aloitteen käsittelyvaihe on. Samassa yhteydessä voidaan tuoda luettelo muista aikaisemmin valtuustokauden aikana tehdyistä, edelleen vastaamatta olevista aloitteista.

2 § Ryhmäaloite

Hallintosäännön 21 luvun 2 §:ssä tarkoitettu valtuustoryhmä voi tehdä ryhmäaloitteen. Ryhmäaloite on aloite, joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi. Ryhmäaloitteen jättää puheenjohtajalle valtuustoryhmän puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Valtuustoryhmä voi tehdä kuusi ryhmäaloitetta valtuustokauden aikana.

4 OSA – VALTUUSTO

22 Luku – Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus ja ryhmäaloite

Ryhmäaloitteeseen vastaa kaupunginhallitus. Vastaus käsitellään kaupunginhallituksessa kuuden kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä. Kaupunginhallituksen vastaukset ryhmäaloitteisiin annetaan kaupunginvaltuustolle tiedoksi. Muutoin ryhmäaloitteeseen sovelletaan, mitä tämän 22 luvun 1 §:ssä on määrätty valtuutetun aloitteesta.

3 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys

Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä kaupunginhallitukselle osoitetun kirjallisen kysymyksen kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevasta asiasta. Kysymys on annettava kaupungin kirjaamoon.

Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään siinä valtuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään kolmen viikon kuluttua kysymyksen tekemisestä, tai ilmoitettava silloin syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu antaa.

4 § Selonteko

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja voi pyytää kaupunginvaltuustolle selonteon kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevassa asiassa. Lisäksi valtuustoryhmät, jotka edustavat vähintään puolta valtuutetuista, voivat esittää puheenjohtajalle selonteon pyytämistä. Puheenjohtajan tulee ilmoittaa pyytämästään selonteosta kaupunginvaltuustolle.

Selonteon antaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä apulaiskaupunginjohtaja. Selonteko tulee antaa seuraavassa aikaisintaan viikon kuluttua sen pyytämisestä pidettävässä kaupunginvaltuuston kokouksessa tai kaupunginvaltuuston iltakoulussa.

Valtuusto merkitsee asiasta käydyn keskustelun jälkeen selonteon tiedoksi eikä asiassa tässä yhteydessä tehdä päätöstä. Kaupunginvaltuusto voi kuitenkin selonteon pohjalta lähettää asian kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

5 § Selostustilaisuus ja kyselytunti

Valtuuston kokousta voi edeltää selostustilaisuus, jossa selostetaan ajankohtaisia aiheita ja jota voi seurata kyselytunti.

Valtuutetulla on oikeus esittää kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajille selostustilaisuuden yhteydessä pidettävällä kyselytunnilla vastattavaksi

lyhyt, kulloinkin yhteen asiaan kohdistuva kysymys kaupungin hallintoa ja taloutta koskevista asioista.

Kysymys on toimitettava kirjallisena tai sähköpostitse viimeistään selostustilaisuutta edeltävänä maanantaina klo 12.00 valtuuston sihteeristölle. Kysymyksen voi tehdä myös kyselytunnin aikana suullisesti. Kukin valtuutettu voi esittää yhden suullisen tai kirjallisen kysymyksen kyselytuntia kohden.

Kysymyksiin vastataan suullisesti. Kirjallisiin ja sähköpostitse toimitettuihin kysymyksiin, joita ei ehditä käsitellä kyselyille varatussa määräajassa, annetaan kysymyksen esittäjälle ja muille valtuutetuille vastaus kirjallisena tai sähköisesti, luottamushenkilöiden sähköisessä palvelussa viimeistään seuraavan valtuuston kokouksen aikana ilman muuta käsittelyä. Varavaltuutetun tekemään kysymykseen vastataan ainoastaan siinä tapauksessa, mikäli varavaltuutettu on tässä selostustilaisuudessa läsnä.

Kyselytunti järjestetään valtuuston kokousta edeltävänä torstaina, jollei valtuusto toisin päätä. Puheenjohtajana kyselytunnilla toimii valtuuston puheenjohtaja. Kyselytunti on julkinen.

Puheenjohtaja ratkaisee, huomioon ottaen kysymyksen ajankohtaisuuden ja merkityksen, missä järjestyksessä kirjallisiin kysymyksiin vastataan lähtökohtana se, että kysymyksille varattu aika selostustilaisuudessa ei ylitä 45 minuuttia. Ensimmäinen vastauksen jälkeisen puheenvuoron käyttöoikeus on kysymyksen esittäneellä valtuutetulla. Tämän jälkeen myös muilla valtuutetuilla on oikeus käyttää puheenvuoroja. Puheenjohtajalla on oikeus harkintansa mukaan rajoittaa keskustelua.

6 § Kaupunginvaltuuston iltakoulu

Kaupunginvaltuuston iltakoulussa käsitellään kaupungin strategiavalmisteluun liittyviä asioita sekä muita ajankohtaisia aiheita. Iltakoulussa voidaan myös selostaa kaupungin yhtiöiden ja yhteistyökumppaneiden toimintaan liittyviä asioita.

Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on valtuutetuilla ja kaupunginhallituksen jäsenillä. Lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus on puheenjohtajan kutsusta kunkin käsiteltävän asian osalta asianomaisen lautakunnan puheenjohtajalla, asianomaisen yhteisön hallituksen jäsenellä ja valtuustoryhmien ensimmäisillä varavaltuutetuilla. Iltakoulut eivät ole yleisölle avoimia.

23 Luku – Valiokunnat

1 § Valtuustovaliokunnan asettaminen

Valtuusto asettaa vuosittain pysyvän valtuustovaliokunnan käsittelemään valmistelevasti valtuustossa vireillä olevia asioita sekä muita valtuuston työskentelyyn liittyviä kysymyksiä.

Valtuustovaliokunnan jäseninä ovat valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä valtuuston kulloinkin päättämä määrä valtuuston valitsemia jäseniä ja heidän henkilökohtaisia varajäseniään.

Valtuustovaliokunnan puheenjohtajana toimii valtuuston puheenjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan valtuuston I varapuheenjohtaja tai valtuuston II varapuheenjohtaja.

Valtuustovaliokunnan kokouksiin osallistuvat asiantuntijoina kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä kulloinkin asian käsittelyn kannalta tarvittavat henkilöt.

Valtuustovaliokunnan kokoukset eivät ole yleisölle avoimia.

Tässä määräyksessä mainitulla valtuustovaliokunnalla ei tarkoiteta kuntalain 35 §:ssä säädettyä valiokuntaa.

2 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen

Valtuusto voi kuntalain 35 §:n mukaisesti asettaa keskuudestaan valiokunnan valmistelemaan kuntalain 34 §:ssä tarkoitettua luottamushenkilöiden erottamista koskevaa tai 43 §:ssä tarkoitettua kunnanjohtajan irtisanomista tai muihin tehtäviin siirtämistä koskevaa asiaa taikka lausunnon antamista tai hallinnon tarkastamista varten. Samalla valtuusto määrää valiokunnan puheenjohtajan.

Tilapäisen valiokunnan on hankittava sen valmisteltaviin kuuluvissa asioissa kaupunginhallituksen lausunto. Valtuustossa asian käsittely tapahtuu valiokunnan valmistelun pohjalta.

5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET

24 Luku – Yleiset määräykset

1 § Luottamushenkilön palkkio, palkka ja korvaukset

Osa-aikaiselle luottamushenkilölle maksetaan palkkaa. Muille luottamushenkilölle maksetaan palkkiota.

Luottamushenkilölle maksetaan lisäksi korvausta ansionmenetyksestä, matkakustannuksista, sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä aiheutuneista kustannuksista, päivärahaa sekä ateria- ja majoituskorvausta tämän osan määräysten mukaisesti.

2 § Osa-aikaisen luottamushenkilön etuudet

Osa-aikaiselle luottamushenkilölle maksetaan:
25 luvun mukaisia palkkioita, 26 luvun 3 §:n mukaista kuukausipalkkaa, 27 luvun 1 §:n 4 momentin mukaista ansionmenetyskorvausta, 27 luvun 3 §:n 2 momentin mukaisia etuuksia, 27 luvun 2 §:n mukaista matkakorvausta, ei kuitenkaan asunnon ja pääasiallisen luottamustehtävien hoitamispaikan (Tikkurilan) välisistä matkoista, sekä lomarahaa kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtoehtosopimuksen määräysten mukaan.

Osa-aikaisella luottamushenkilöllä on lisäksi oikeus työmatka-, liikunta-, kulttuuri- ja ateriaetuun sekä muihin näihin rinnastettaviin etuuksiin samoin ehdoin kuin kaupungin työtekijöillä ja viranhaltijoilla. Osa-aikaisella luottamushenkilöllä ei ole oikeutta muihin tämän osan mukaisiin etuuksiin.

Osa-aikaisen luottamushenkilön oikeudesta saada vuosilomaa, sairauslomaa ja perhevapaata sekä työterveyshuollon palveluja sekä työtapaturma- ja ammattitautilain soveltamisesta säädetään kuntalain 80 §:n 3 momentissa.

5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET

24 Luku – Yleiset määräykset

3 § Osan soveltamisala

Tämän osan määräyksiä sovelletaan kaikkiin tässä hallintosäännössä mainittuihin ja sen määräysten nojalla asetettuihin toimielimiin sekä niiden jäseniin. Toimielimiksi katsotaan kuntalain 30 §:n mukaisten toimielinten lisäksi myös valiokunnat, johtokunnat, toimikunnat, neuvottelukunnat, vaikuttamistoimielimet ja muut vastaavat toimielimet. Tämän osan määräyksiä ei kuitenkaan sovelleta oppilaitosten johtokuntiin tai oppilaitosten muihin toimielimiin, ellei toisin erikseen määrätä.

Kokoukseen osallistuneeseen varajäseneen sovelletaan soveltuvin osin, mitä jäsenestä on määrätty.

4 § Rahamäärien tarkistaminen

Liitteessä 1 mainitut rahamäärät tarkistetaan kunkin valtuustokauden alussa samassa suhteessa kuin vaalivuoden maaliskuun elinkustannusindeksin pisteluku on muuttunut huhtikuun 2024 pisteluvusta. Näin lasketut rahamäärät pyöristetään lähimpään viiteen euroon.
Tarkistetut rahamäärät astuvat voimaan sen kuukauden alusta, jolloin uusi valtuusto aloittaa toimintansa.

Hallintojohtaja vahvistaa päätöksellään 2 momentissa mainittuun ajankohtaan mennessä 1 momentin mukaisesti tarkistetut luvut. Kuntademokratian palvelualue julkaisee hallintosäännön liitteestä 1 kulloinkin sovellettavan tarkistetun version, jota pidetään saatavilla kaupungin internetsivuilla. Muista muutoksista liitteeseen 1 päättää kaupunginvaltuusto hallintosääntömuutoksista säädetyssä ja määrätyssä järjestyksessä.

25 Luku – Kokouspalkkiot

1 § Peruspalkkio

Kaupungin toimielimen jäsenelle maksetaan kokouksesta liitteen 1 mukainen peruspalkkio, jollei jäljempänä toisin määrätä.

Vaalilautakunnan ja -toimikunnan jäsenille maksettavista palkkioista määrätään 26 luvun 2 §:ssä.

2 § Lisäpalkkio

Kokouksesta, jossa toimielimen jäsen on ollut saapuvilla yli kolme (3) tuntia, maksetaan lisäpalkkiona 40 % peruspalkkiosta jokaiselta kolmen (3) tunnin jälkeen alkavalta tunnilta.

3 § Osallistuminen muiden toimielinten kokouksiin

Kun luottamushenkilö on toimielimen kokouksessa kutsuttuna läsnä muun kuin toimielimen puheenjohtajuuden tai jäsenyyden perusteella, maksetaan hänelle kokoukseen osallistumisesta toimielimen jäsenen kokouspalkkio. Palkkiota ei kuitenkaan makseta luottamushenkilölle, joka seuraa julkista kokousta yleisöstä.

Osallistuessaan nuorisovaltuuston edustajana kaupungin muun toimielimen kokoukseen nuorisovaltuuston jäsen saa 1 ja 2 §:n mukaisen nuorisovaltuuston jäsenen palkkion, ellei toisin ole määrätty.

4 § Palkkio kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista

Pääkaupunkiseudun yhteistyöryhmän kokouksiin osallistuvalle luottamushenkilölle maksetaan palkkio kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkion mukaisesti.

Kaupungin edustajaksi kuntayhtymiin tai muihin kuntien yhteistoimintaelimiin valituille luottamushenkilöille maksetaan kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkiota vastaava palkkio, mikäli kaupungin edustaja ei saa palkkiota kyseiseltä organisaatiolta.

5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET

25 Luku – Kokouspalkkiot

5 § Iltakoulut, selostustilaisuudet, seminaarit ja koulutukset

Toimielimen iltakouluihin ja selostustilaisuuksiin sovelletaan mitä tässä osassa on kokouksista määrätty.

Toimielimen seminaariin tai koulutukseen kutsuttuna osallistuvalle luottamushenkilölle maksetaan kultakin seminaaripäivältä kyseisen toimielimen peruspalkkion suuruinen palkkio edellyttäen, että tilaisuudesta laaditaan muistio ja että luottamushenkilö on ollut saapuvilla tilaisuudessa vähintään yhden (1) tunnin.

6 § Palkkio sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumisesta

Luottamushenkilölle maksetaan 17 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumisesta 50 % 1 §:n mukaisesta peruspalkkiosta. Palkkio maksetaan ainoastaan, mikäli päätös saadaan tehtyä.

7 § Useat kokoukset samana päivänä

Jos saman vuorokauden aikana pidetään useampi saman toimielimen kokous tai 26 luvun 1 §:ssä tarkoitettu toimitus, katsotaan ne kokouspalkkiota laskettaessa samaksi kokoukseksi.

8 § Puheenjohtajan palkkion maksaminen muulle puheenjohtajana toimineelle

Muulle kuin toimielimen puheenjohtajalle maksetaan puheenjohtajan kokouspalkkio, jos hän on toiminut puheenjohtajana kokouksessa yli puoli tuntia, tai jos kokous on kestänyt alle puoli tuntia, koko kokouksen ajan.

9 § Palkkionmaksua varten edellytetty saapuvillaoloaika

Palkkio maksetaan ainoastaan, mikäli luottamushenkilö on ollut saapuvilla kokouksessa vähintään puolen tunnin ajan, paitsi jos kokous perutaan tai se kestää alle puoli tuntia. Tätä määräystä ei sovelleta varajäseneen, joka kutsutaan kokoukseen varsinaisen jäsenen ollessa esteellinen tai estynyt.

10 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa

Jos toimielimen kokous ei laillisesta kutsusta huolimatta saavuta paikalle tulleiden jäsenten vähälukuisuuden vuoksi päätösvaltaisuutta eikä kokousta tästä syystä pidetä, maksetaan paikalle tulleille luottamushenkilöille 1 §:n mukainen peruspalkkio.

26 Luku – Muut palkkiot

1 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä

Jäsenelle maksetaan 25 luvun 1 §:ssä tarkoitetun peruspalkkion suuruinen palkkio toimielimen tai sen jäsenen suorittamaan tarkastukseen, valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävään, katselmukseen taikka muuhun vastaavan toimitukseen osallistumisesta. Edellytyksenä on, että suoritettu tehtävä perustuu toimielimen pöytäkirjaan merkittyyn päätökseen.

2 § Vaalitoimielinten palkkiot

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenelle maksetaan tämän pykälän mukaiset palkkiot ja kulukorvaukset. Heillä ei ole oikeutta muihin tämän osan mukaisiin etuuksiin.
Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenet saavat liitteen 1 mukaisen palkkion luottamustehtävänsä hoidosta jokaiselta toimituspäivältä sekä erillisen palkkion pakolliseen koulutukseen osallistumisesta.

Palkkioon sisältyy varsinaisen vaalitoimituksen lisäksi korvaus myös vaaleihin liittyvästä valmistelutyöstä, äänestyslippujen laskennasta sekä vaalimateriaalin noudosta/palautuksesta/kuljetuksesta kaupungintalon ja äänestyspaikan välillä. Jäsenellä on kuitenkin oikeus saada korvaus muista kustannuksistaan 27 luvun määräysten mukaisesti.

3 § Kuukausipalkkio ja -palkka

Liitteessä 1 mainitulle luottamushenkilölle maksetaan kokouspalkkioiden lisäksi kokouksien ulkopuolella suoritetuista, toimielimen toimintaan liittyvistä tehtävistä liitteen 1 mukainen kuukausipalkkio tai -palkka. Luottamushenkilölle, joka saa kuukausipalkkaa, ei makseta kuukausipalkkioita.
Milloin 1 momentissa tarkoitettu luottamushenkilö on estynyt hoitamasta tehtäväänsä, hänen oikeutensa kuukausipalkkioon lakkaa, kun este on yhtäjaksoisesti jatkunut kuukauden. Esteen aikana tilalle tulleella varapuheenjohtajalla tai varajäsenellä on oikeus kuukausipalkkioon.

Silloin kun tarkastuslautakunnan jäsenten toimikausi on osittain rinnakkainen tilintarkastuskertomuksen valtuustokäsittelyyn saakka, kuukausipalkkiot maksetaan sekä vanhan että uuden tarkastuslautakunnan jäsenille. Samalle henkilölle ei kuitenkaan samanaikaisesti makseta kahta kuukausipalkkiota.

5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET

26 Luku – Muut palkkiot

Kuukausipalkkioiden maksuperusteissa tapahtuvat muutokset, kuten tehtävästä eroaminen tai uuden henkilön valitseminen tehtävään, vaikuttavat palkkion maksuun muutosta seuraavan kuukauden alusta. Kuukausipalkkaan ne vaikuttavat kuitenkin välittömästi.

27 Luku – Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen

1 § Ansionmenetyskorvaus

Luottamushenkilölle maksetaan korvausta luottamustoimen hoitamisen vuoksi aiheutuvista ansionmenetyksestä taikka sijaisen palkkaamisen tai muun vastaavan syyn aiheuttamista kustannuksista todellisten ansionmenetysten tai kustannusten mukaan, kuitenkin enintään liitteen 1 mukainen määrä.

Ansionmenetys ja kustannusten määrä tulee osoittaa työnantajan antamalla palkanpidätyslaskelmalla tai vastaavalla todistuksella. Jos laskelmaa tai todistusta ei ole saatavilla (esim. yrittäjät), luottamushenkilölle korvataan enintään liitteen 1 mukainen määrä. Luottamushenkilön on tällöin annettava kirjallinen vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten määrästä.

Luottamustehtävien hoitamiseen katsotaan ansionmenetyskorvausta laskettaessa kuuluvan kokousaika mahdollisine kokoustaukoineen, kohtuullinen matka-aika kokoukseen ja takaisin kotoa tai työpaikalta sekä kokousmenettelyyn liittyvät tarpeelliset ryhmien väliset neuvottelut. Ansionmenetyskorvausta maksetaan myös luottamushenkilön osallistumisesta toimielimen jäsenille järjestettyyn ulkomaanmatkaan.

Osa-aikaiselle luottamushenkilölle maksetaan ansionmenetyskorvausta hänen osallistuessaan seminaaritilaisuuteen, koulutukseen tai vastaavaan tilaisuuteen, jonka kesto on vähintään 4 tuntia.

2 § Matkakulukorvaus

Matkakulut kokouksiin tai muihin tehtäviin, joiden hoitamisesta maksetaan palkkiota, korvataan luottamushenkilöille julkisen liikenteen maksujen tai oman auton käytön mukaan, kuitenkin enintään kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtoehtosopimuksen matkakustannusten korvauksia koskevien määräysten mukaan. Matka korvataan luottamushenkilön vakituisesta asunnosta tai työpaikasta luottamustehtävän hoitamispaikkaan ja takaisin.

Luottamushenkilölle, joka vammansa tai sairautensa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä tai omaa autoa, korvataan toimielimen kokouksiin tai muihin edellä mainittuihin tehtäviin osallistumisesta aiheutuneet todelliset taksi- tai invataksikulut.

5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET

27 Luku – Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen

Mikäli toimielimen kokous kestää niin myöhään, että julkinen liikenne on keskeytynyt yöksi, luottamushenkilölle korvataan aiheutuneet todelliset taksikulut luottamustehtävän hoitamispaikasta luottamushenkilön vakituiseen asuntoon.

Matkakustannukset maksetaan vain yhteen kertaan, mikäli luottamushenkilö osallistuu samana päivänä useampaan kokoukseen siten, että seuraava kokous alkaa kolmen (3) tunnin kuluessa edellisen kokouksen päättymisestä.

3 § Muut kulukorvaukset

Luottamushenkilölle maksetaan korvausta alle 12-vuotiaan tai vammaisen lapsen hoidon järjestämisestä hoitajalle maksetun palkkion verran, kuitenkin enintään liitteen 1 mukainen määrä. Lastenhoitokorvaus maksetaan ainoastaan ajalta, jolta ei makseta ansionmenetyskorvausta.

Luottamushenkilölle maksetaan päivärahaa, ateriakorvausta ja yömatkarahaa kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtoehtosopimuksen määräysten mukaan sellaisille kursseille, neuvottelupäiville, ulkomaanmatkoille tai muihin vastaaviin tilaisuuksiin osallistumisesta, joista ei makseta 25 luvun eikä 26 luvun 2 §:n mukaista palkkiota.

4 § Kulukorvaukset kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista

Kaupungin edustajaksi kuntayhtymiin tai muihin kuntien yhteistoimintaelimiin valituille luottamushenkilöille maksetaan tämän luvun mukaiset korvaukset, jos kyseinen organisaatio ei korvaa kuluja.

28 Luku – Erinäiset määräykset

1 § Vantaan kaupungin palveluksessa olevia luottamushenkilöitä koskevat erityismääräykset

Kaupunkiin palvelussuhteessa olevan luottamushenkilön tulee hyvissä ajoin ennen luottamustehtävän alkamista ilmoittaa asiasta esihenkilölleen. Esihenkilön on tällöin kunkin työyksikön työtilanne huomioon ottaen annettava henkilölle lupa poistua hoitamaan luottamustehtävää.

Kaupunkiin palvelussuhteessa olevan luottamushenkilön luottamustehtävän hoitoon käyttämältä ajalta ei suoriteta palkanpidätystä, eikä luottamushenkilölle makseta ansionmenetyskorvausta.

2 § Etuuksien maksaminen

Tämän osan mukaiset palkkiot ja palkat maksetaan kuukausittain. Kunkin toimielimen sihteerinä toimivan tulee toimittaa palkkioiden maksatustiedot eteenpäin kuntademokratian palvelualueen erikseen ilmoittamaa aikataulua noudattaen.

Ansionmenetyksen ja kustannusten korvaus suoritetaan vaatimuksen esittämistä seuraavan kalenterikuukauden aikana.

Luottamushenkilön tulee vaatia saatavaansa yhden vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona asianomainen etu olisi ollut maksettava. Muussa tapauksessa on saamisoikeus menetetty.

6 OSA – TOIMIVALTA POIKKEUSOLOISSA JA NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISSA

29 Luku – Yleiset määräykset ja menettely

1 § Yleistä

Hallintosäännön muiden osien toimivaltamääräyksistä voidaan poiketa häiriötilanteessa välttämättömän syyn vuoksi tämän osan määräysten mukaisesti.

2 § Häiriötilanne

Häiriötilanteella tarkoitetaan tässä osassa:

1. valmiuslain mukaisia poikkeusoloja,
2. puolustustilalain mukaista puolustustilaa,
3. perustuslain 23 §:n mukaisia poikkeusoloja ja
4. muuta tilannetta, jossa päätöksentekoa ei kyetä normaalitoimivaltuuksin riittävällä tavalla järjestämään esimerkiksi henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhan taikka sellaisen elintärkeiden palveluiden keskeytymiseen, talouteen, kiinteistöihin, muuhun omaisuuteen, ympäristöön tai muuhun näihin rinnastuvaan kohteeseen kohdistuvan uhan takia, joka aiheuttaa välittömän vaaran tai muun vakavan toiminnallisen tai taloudellisen riskin (normaaliolojen häiriötilanne).

3 § Häiriötilanteen toteaminen

Kaupunginhallitus tai kaupunginvaltuusto voi todeta häiriötilanteen ja määrätä 30 luvun mukaiset toimivaltuudet tai osan niistä otattavaksi käyttöön enintään kuuden kuukauden määräajaksi. Päätös voi sisältää toimivallan rajoituksia. Erittäin kiireellisissä tilanteissa kaupunginjohtaja voi tehdä päätöksen häiriötilanteen toteamisesta ja toimivaltuuksien käyttöön ottamisesta.

Kaupunginjohtajan tämän pykälän nojalla tekemä päätös on viipymättä, kuitenkin 14 vuorokauden kuluessa, alistettava kaupunginhallituksen vahvistettavaksi. Kaupunginhallituksen tämän pykälän nojalla tekemä päätös on viipymättä, kuitenkin 30 vuorokauden kuluessa, alistettava kaupunginvaltuuston vahvistettavaksi. Jos päätöstä ei vahvisteta tässä ajassa, päätös raukeaa.

Tätä pykälää sovelletaan myös silloin, kun tämän pykälän tai 4 §:n nojalla tehtyä päätöstä muutetaan siten, että otetaan käyttöön enemmän 30 luvun mukaisia toimivaltuuksia tai niille asetettuja rajoituksia vähennetään.

4 § Häiriötilanteen jatkuminen

Jos häiriötilanne jatkuu ja 30 luvun mukaisille toimivaltuuksille on yhä välttämätön syy, kaupunginvaltuusto voi päättää 30 luvun mukaisten toimivaltuuksien jatkamisesta enintään kuuden kuukauden määräajaksi.

5 § Häiriötilanteen päättyminen

Häiriötilanne päättyy, kun

1. 29 luvun 3 ja 4 §:n mukaisten määräaikaisten päätösten voimassaolo lakkaa tai
2. kaupunginhallitus on tehnyt päätöksen häiriötilanteen lakkaamisesta.

Kaupunginhallituksen on tehtävä viipymättä päätös häiriötilanteen lakkaamisesta, kun 29 luvun 2 §:n mukaiset edellytykset eivät enää ole käsillä. Päätös voidaan kumota myös vain osittain tai rajoituksia 30 luvun mukaiselle toimivallalle voidaan lisätä.

6 § Määräysten suhde valmiuslakiin

Jos valmiuslain tai puolustustilalain säännöksiä on otettu käyttöön taikka lailla tai asetuksella on muuten säädetty väliaikaisista, poikkeuksellisista toimivaltuuksista, näiden säännösten mukaisia toimivaltuuksia voidaan käyttää ilman tämän luvun mukaista päätöstä ja tämän hallintosäännön muiden lukujen määräysten estämättä.

Jos valmiuslain 108 §:n 2 ja 3 momentti on otettu käyttöön Vantaan kaupungin alueella, ei tämän luvun 3 §:n 2 momentin mukaista 30 vuorokauden määräaikaa sovelleta.

7 § Kaupunginhallituksen yleistoimivallan delegointi häiriötilanteissa

Jos valmiuslain tai puolustustilalain säännöksiä on otettu käyttöön taikka lailla tai asetuksella on muuten säädetty väliaikaisista, poikkeuksellisista kaupungille annettavista viranomaistehtävistä tai toimivaltuuksista, ja toimivalta asiassa kuuluu 8 luvun 1 §:n 6 momentin nojalla

kaupunginhallitukselle, on kaupunginhallituksella oikeus mainitun momentin määräysten estämättä siirtää kyseistä toimivaltaansa jaostolle, toimielimelle tai viranhaltijalle.

Jos 30 luvun 1 § on otettu käyttöön, kaupunginhallituksen tämän pykälän nojalla tekemä delegointipäätös saa etusijan suhteessa kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan mainitun pykälän mukaiseen toimivaltaan.

30 Luku – Häiriötilanteiden toimivaltuudet

1 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan toimivalta

Kaupunginjohtaja voi käyttää häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kaupungin palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi.

Apulaiskaupunginjohtaja voi käyttää häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kaupungin palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi omalla toimialallaan, ellei kaupunginjohtaja päätä asiasta.

Tämän pykälän nojalla tehty päätös annetaan tiedoksi normaalisti toimivaltaiselle viranomaiselle sekä kaupunginhallitukselle.

2 § Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen

Toimielinten kokouskutsun lähettämisen määräajasta voidaan häiriötilanteissa poiketa päätöksenteon nopeuttamiseksi. Tätä pykälää ei sovelleta kaupunginvaltuustoon.

3 § Viestinnän keskittäminen

Häiriötilanteiden aikana kaikki kaupungin tiedotteet ja lausunnot tulee antaa kaupunginjohtajan tai hänen määräämänsä kautta, ellei kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä toisin päätä.

LIITE 1 – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOTAULUKOT

Rahamäärät on tarkistettu hallintosäännön 24 luvun 4 §:n mukaisesti huhtikuun 2024 pistelukuun (2333).

1 § Kokouspalkkiot

Hallintosäännön 25 luvun 1 §:ssä tarkoitettua peruspalkkiota maksetaan seuraavasti:

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja	350 euroa
Kaupunginvaltuuston jäsen	290 euroa
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja	350 euroa
Kaupunginhallituksen jäsen	290 euroa
Kaupunginhallituksen jaoston puheenjohtaja	350 euroa
Kaupunginhallituksen jaoston jäsen	290 euroa
Nuorisovaltuuston puheenjohtaja	60 euroa
Nuorisovaltuuston jäsen	50 euroa
Nuorisovaltuuston edustaja lautakunnassa, kaupunginhallituksessa tai -valtuustossa	70 euroa
Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja	240 euroa
Keskusvaalilautakunnan jäsen	180 euroa
Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja (kuusi kuukautta ennen varsinaista vaalipäivää ja kaksi kuukautta varsinaisen vaalipäivän jälkeen)	350 euroa
Keskusvaalilautakunnan jäsen (kuusi kuukautta ennen varsinaista vaalipäivää ja kaksi kuukautta varsinaisen vaalipäivän jälkeen)	230 euroa
Muun toimielimen puheenjohtaja	240 euroa
Muun toimielimen jäsen	180 euroa

2 § Vaalitoimielinten palkkiot

Hallintosäännön 26 luvun 2 §:ssä tarkoitetuttuja vaalitoimielinten palkkioita maksetaan seuraavasti:

Vaalilautakunnan ja -toimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja	400 euroa
Vaalilautakunnan ja -toimikunnan jäsen	300 euroa
Vaalilautakunnan ja -toimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, kun luottamustehtävän hoito on kestänyt alle kolme tuntia.	100 euroa
Vaalilautakunnan ja -toimikunnan jäsen, kun luottamustehtävän hoito on kestänyt alle kolme tuntia.	70 euroa
Pakolliseen, enintään kolme tuntia kestävään koulutukseen osallistuminen	70 uroa

3 § Kuukausipalkkiot

Hallintosäännön 26 luvun 3 §:ssä tarkoitettua kuukausipalkkiota maksetaan seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto

Puheenjohtaja	700 euroa/kk
Varapuheenjohtaja	500 euroa/kk

Kaupunginhallitus

Puheenjohtaja	700 euroa/kk
Varapuheenjohtaja	500 euroa/kk
Jäsen	400 euroa/kk

Lautakunnat

Tarkastuslautakunta

Puheenjohtaja	500 euroa/kk
Varapuheenjohtaja	280 euroa/kk
Jäsen	150 euroa/kk

Keskusvaalilautakunta (kuukausipalkkio alue- ja kuntavaalien osalta kuusi kuukautta ennen varsinaista vaalipäivää ja kaksi kuukautta varsinaisen vaalipäivän jälkeen)

Puheenjohtaja	360 euroa/kk

LIITE 1 – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOTAULUKOT

Varapuheenjohtaja	240 euroa/kk

Muut lautakunnat

Puheenjohtaja	500 euroa/kk
Varapuheenjohtaja	280 euroa/kk

Pääkaupunkiseudun yhteistyöryhmä

Varapuheenjohtaja	250 euroa/kk
Jäsen	200 euroa/kk

Lisäksi seuraavien toimielinten puheenjohtajille maksetaan 240 euron suuruinen kuukausipalkkio:

- kaupunginhallituksen jaostot,
- kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen jaosto,
- kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto sekä
- Vantaan ammattiopisto Varian ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaava toimielin.

Lisäksi valtuustoryhmän puheenjohtajalle maksetaan 100 euron peruskuukausipalkkio ja 20 euron lisäkuukausipalkkio jokaista valtuustoryhmään kuuluvaa valtuutettua kohden.

4 § Kuukausipalkat

Hallintosäännön 26 luvun 3 §:ssä tarkoitettua kuukausipalkkaa maksetaan seuraavasti:

Kaupunginvaltuuston osa-aikainen puheenjohtaja	3 000 euroa/kk
Kaupunginhallituksen osa-aikainen puheenjohtaja	3 300 euroa/kk
Kaupunginhallituksen osa-aikainen varapuheenjohtaja	2 700 euroa/kk

5 § Kulukorvauksien enimmäismäärät

Hallintosäännön 27 luvun 1 §:n ja 3 §:n 1 momentin mukaisia korvauksia maksetaan enintään seuraavan taulukon mukainen määrä:

Ansionmenetyskorvaus	50 euroa/tunti
Ansionmenetyskorvaus ilman työnantajan todistusta	30 euroa/tunti

LIITE 1 – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOTAULUKOT

Lastenhoitokorvaus	40 euroa/tunti

10 Konserniyhteisöjen yhteisökohtaisten omistajapoliittisten linjausten hyväksyminen 2026 / Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy / PT (kvalt)

VD/6759/00.01.01.01/2026

PT/RK-K/SE/JK

Konserniyhteisöjen omistajapoliittisten linjausten yleisessä osassa linjataan kaupungin yhteisöjä koskevaa omistajapolitiikkaa ja erityisessä osassa määritellään yhteisökohtaisesti yhteisön tarkoitus konsernissa sekä asema kaupungin palvelutuotannossa. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konserniyhteisöjen omistajapoliittiset linjausten yleisen osan kokouksessaan 19.8.2024 § 13.

Konserniyhteisöjen omistajapoliittisten linjausten yleisen osan hyväksymisen jälkeen kaikille kaupungin tytäryhteisöille vahvistetaan yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset, joissa kuvataan muun muassa yhteisön toiminnan tarkoitus, perusteet kaupungin omistajuudelle, yhteisölle asetettavat pitkän aikavälin tavoitteet. Erityinen osa eli yhteisökohtaiset linjaukset valmistellaan päätöksentekoon yhteisökohtaisesti tai sopivissa yhteisöryhmissä. Yhteisökohtaisia omistajapoliittisia linjauksia voidaan tarkistaa valtuustokausittain.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy (jäljempänä ”Vantti”) on kaupungin kokonaan omistama hankintalain mukainen sidosyksikkö, joka tuottaa kaupungin tarpeisiin ateria-, puhtaus-, pesula-, kiinteistö- sekä aula- ja turvapalveluita. Yhtiön aiemmat omistajapoliittiset linjaukset on hyväksytty vuonna 2021 ja ne löytyvät konserniohjauksen verkkosivuilta: https://www.vantaa.fi/fi/vantaan-tilapalvelut-vantti-oy-yhteisokohtaiset-omistajapoliittiset-linjaukset.

Yhtiön liikevaihto vuonna 2025 oli 56,6 miljoonaa euroa ja henkilöstön määrä vuoden lopussa 972. Liiketoimintakokonaisuuksista ateriapalvelut oli suurin 25,8 miljoonan euron liikevaihdolla. Puhtauspalvelujen liikevaihto oli noin 14,0 miljoonaa euroa ja kiinteistöpalvelujen noin 16,8 miljoonaa euroa.

Vantin tehtävänä on tukea kaupungin omaa palvelutuotantoa sekä tuottaa itsenäisesti palveluita asukkaille. Omistamisen perusteena ovat erityisesti palvelutuotannon kustannustehokkuus ja laatu, riittävän volyymin mahdollistamat synergia- ja skaalaedut sekä kaupungin mahdollisuus mukauttaa ja pilotoida palvelusisältöjä joustavasti. Palvelujen omakustannusperusteinen hinnoittelu, hankinnan, sopimushallinnan ja laadunvalvonnan pienemmät kohdekohtaiset kustannukset sekä investointien tarkoituksenmukainen järjestäminen tukevat kaupungin taloudellisia intressejä. Ateria- ja puhtauspalveluita hankitaan myös ulkopuolisilta palveluntuottajilta, jotta kaupungilla säilyy vertailutieto markkinoiden kustannus- ja laatutasosta.

Vantille asetettavien tavoitteiden päämääränä on tukea kaupunkistrategian tavoitteita. Yhtiön tulee vuosina 2027–2030 kehittää toimintaansa pitkäjänteisesti, ylläpitää hyvää asiakastyytyväisyyttä ja parantaa jatkuvasti kustannustehokkuutta muun muassa uusia teknologioita hyödyntämällä. Palvelutuotannon kustannusten tulee alittaa yleinen kustannustaso omistajan asettamien tavoitteiden mukaisesti, ja hinnoittelussa huomioidaan yhtiön kehitystyön ja investointien kustannukset. Asiakastyytyväisyyttä ja suositteluhalukkuutta kehitetään vuosittain asetettavien tavoitetasojen mukaisesti, ateriapalvelujen loppuasiakkaita osallistetaan kehittämiseen ja Vantti osallistuu kaupungin keittiöverkoston suunnitteluun sekä arvioi aktiivisesti vaihtoehtoisia tuotanto-, hankinta- ja varautumisratkaisuja. Yhtiön strateginen merkitys korostuu varautumisessa ja jatkuvuuden hallinnassa, sillä se tukee kaupungin palveluvelvoitteen toteutumista normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Vantin hallituksen kokoonpanoa ja osaamisvaatimuksia koskevilla linjauksilla varmistetaan palveluliiketoiminnan johtamisen ja kehittämisen, kustannustehokkaan ja vastuullisen palvelutuotannon, asiakastoimintojen, liiketalouden sekä henkilöstöjohtamisen riittävä osaaminen. Yhtiön tulee tukea kaupunkikonsernin ympäristö- ja vastuullisuustavoitteita, pienentää hiilijalanjälkeään ja luontovaikutuksiaan sekä edistää työllisyyttä palvelusopimuksessa sovittujen tavoitteiden mukaisesti. Hallituksessa on kuluvan valtuustokauden loppuun vuonna 2029 saakka 10 jäsentä, joista yhdeksän on luottamushenkilötaustaisia ja yksi asiantuntijataustainen. Seuraavan valtuustokauden alusta esitetään linjauksissa, että hallituksessa on kahdeksan jäsentä, joista kuusi on luottamushenkilötaustaisia ja kaksi asiantuntijataustaisia.

Konsernijaosto 20.10.2026 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteenä olevat Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset vuosille 2027–2030.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

_____

Konsernijaosto 9.11.2026 § 4

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteenä olevat Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset vuosille 2027–2030.

Käsittely:
Merkittiin, että kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja jäsen Ida Tamminen poistui osallisuusjäävinä kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja täydensi esityksen liitettä seuraavasti:

- liitteen sivulla 3 kohdassa "Tavoitteet 2027–2030" olevan kolmannen kappaleen loppuun lisätään seuraava teksti:

”Yhtiön kustannustehokkuutta ja palveluiden laatua verrataan säännöllisesti markkinoilla toimivien palveluntuottajien vastaaviin palveluihin. Omistaja asettaa yhtiölle vuosittain mitattavat tuottavuus- ja kustannustehokkuustavoitteet. Tavoitteiden toteutumisesta sekä markkinavertailujen tuloksista raportoidaan säännöllisesti konsernijaostolle.”

Päätös:
Hyväksyttiin täydennetty esitys.

_____

Kaupunginhallitus 1.12.2026

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteenä olevat Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset vuosille 2027–2030.

Liitteet:
- Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset 2027–2030

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys kaupunginvaltuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: Konsernipalvelujohtaja Riikka Kiljander-Kiiskinen, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Kaupungin omistus	100 %
Yhtiön toimiala	Yhtiön toimialana on kiinteistön- ja maisemanhoito, rakennus- ja korjauspalvelut, siivouspalvelut sekä majoitus- ja ravitsemispalvelut, aula-, turvallisuus- ja vartiointipalvelut sekä posti- ja kuriiritoiminta. www.vantti.fi

Taustaa yhtiötä koskeviin linjauksiin

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy (Vantti) on kaupungin kokonaan omistama yhtiö, joka tuottaa mm. ateria-, puhtaus-, pesula-, kiinteistö- sekä aula- ja turvapalveluita kaupungin tarpeisiin.

Liikevaihdolla mitattuna yhtiön toiminnan laajuus oli 56,6 milj. euroa vuonna 2025. Henkilöstön koko Vantissa oli vuoden lopussa 972 henkilöä. Liiketoiminta-kokonaisuuksista ateriapalvelut oli suurin 25,8 milj. euron liikevaihdolla. Puhtauspalvelut olivat liikevaihdoltaan n. 14,0 milj. euron ja kiinteistöpalvelut n. 16,8 milj. euron laajuisia kokonaisuuksia. Yhtiö on hankintalain mukainen in house -yhtiö.

Miksi omistetaan ja mitä omistukselta odotetaan tulevaisuudessa

Yhtiön tehtävänä on tukea kaupungin omaa palvelutuotantoa sekä tuottaa itsenäisesti palveluita asukkaille. Toiminnan keskeisiä mittareita ovat kustannustehokkuus ja laatu.

Kaupungilla on yhtiön omistamiselle vahvat taloudelliset intressit, sillä in house -yhtiössä palvelujen hinnoittelu perustuu omakustannusperiaatteeseen, eikä yhtiöllä ole markkinoilla toimivien yhtiöiden kaltaista tuottovaatimusta. Lisäksi yhtiön eri liiketoiminta-alueista ja toiminnan riittävästä volyymista muodostuvat synergia- ja skaalaedut ovat kaupungin edun mukaisia, sillä nämä realisoituvat kaupungille käytännössä monipuolisempien ja joustavampien palvelujen sekä alempien hintojen muodossa.

Kaupunki voi muuttaa palvelusisältöjä sekä ostaa ja pilotoida tarvittaessa uusia palvelusisältöjä joustavasti Vantilta erilaisiin palvelutarpeisiin. In house -yhtiö toimintamallina mahdollistaa myös sen, että mahdolliset investoinnit voidaan järjestellä yhtiön ja kaupungin välillä rahoituksellisesti ja verotuksellisesti tarkoituksenmukaisimmalla tavalla. Vantti voi toteuttaa tulevaisuudessa myös kalustekunnostukseen ja kierrätykseen liittyviä tehtäviä sekä työllistää näihin tehtäviin heikossa työmarkkina-asemassa olevia.

Palveluiden ostaminen Vantista on kaupungille edullista myös siksi, että palvelujen hankinnasta, sopimushallinnasta ja laadunvalvonnasta koituvat kohdekohtaiset kustannukset jäävät ulkoisen palvelutuotannon hankkimiseen verrattuna pienemmiksi. Ateria- ja puhtauspalveluita hankintaan Vantin lisäksi myös kaupunkikonsernin ulkopuolisilta palvelutuottajilta, jotta kaupungilla säilyy näkymä ateria- ja puhtauspalveluiden markkinaan sekä kustannus- ja laatutasoon.

Vantin omistamiseen liittyy myös merkittävä strateginen intressi erityisesti varautumisen ja jatkuvuuden hallinnan suhteen, sillä se huolehtii osaltaan myös kaupungin palveluvelvoitteesta normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeustilanteissa. Yhtiö tuntee asiakkaansa tarpeet huomattavan hyvin ja se kykenee myös normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa sopeutumaan nopeasti kaupungin muuttuneisiin palvelutarpeisiin.

Kun asiakassuhde perustuu omistajuuteen, kaupunki voi sopimusohjauksen lisäksi omistajaohjauksella vaikuttaa aidosti niihin palveluihin, joita Vantti tuottaa ja varmistaa, että yhtiön tavoitteet ja toimintatavat ovat linjassa kaupungin strategian tavoitteiden kanssa. Lisäksi omistajaohjauksen keinoin voidaan määrittää yhtiölle laatutavoitteita ja vaikuttaa näin yhtiön kehittämisen painopisteisiin.

Tavoitteet 2027–2030

Yhtiön tulee sitoutua pitkäjänteisesti kehittämään toimintaansa omistajan asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Vantin tulee ylläpitää hyvää asiakastyytyväisyyden tasoa ja tavoitella jatkuvasti kustannustehokkuuden parantamista muun muassa uusien teknologioiden hyödyntämisen avulla.

Vantin palvelutuotannon kustannukset alittavat yleisen kustannustason omistajan asettamien tavoitteiden mukaisesti. Palvelujen hinnoittelussa huomioidaan yhtiön kehitystyön ja investointien kustannukset. Yhtiön kustannustehokkuutta ja palveluiden laatua verrataan säännöllisesti markkinoilla toimivien palveluntuottajien vastaaviin palveluihin. Omistaja asettaa yhtiölle vuosittain mitattavat tuottavuus- ja kustannustehokkuustavoitteet. Tavoitteiden toteutumisesta sekä markkinavertailujen tuloksista raportoidaan säännöllisesti konsernijaostolle.

Yhtiön tulee kehittää jatkuvasti asiakastyytyväisyyttä ja asiakkaiden suositteluhalukkuutta omistajaohjaustavoitteissa asetettujen tavoitetasojen mukaisesti. Ateriapalveluiden asiakastyytyväisyyden kehittämiseksi on olennaista osallistaa loppuasiakkaita kehittämistyöhön. Vantti osallistuu kaupungin keittiöverkoston suunnitteluun ja toteutuksiin sekä arvioi ja esittää omistajalleen aktiivisesti erilaisia tuotanto- ja hankintatapoja ml. varautumisen ratkaisut.

Lisäksi yhtiön on toteutettava sille asetettuja kestävyystavoitteita. Yhtiön tulee kehittää aktiivisesti varautumistaan sekä jatkuvuuden hallintaa ja riskienhallintaa.

Vastuullisuus

Vantti tukee osaltaan Vantaan kaupunkikonsernin ympäristö- ja vastuullisuustavoitteita. Yhtiö jatkaa hiilijalanjäljen pienentämistä omistajan asettamien tavoitteiden mukaisesti ja vähentää toimintansa luontovaikutuksia osana vastuullisuusohjelmansa toteuttamista.

Sosiaalinen vastuu ja erityisesti työllisyyden edistämisen teema on osa Vantin kestävyystavoitteita. Vantti on sitoutunut palvelusopimuksessa sovittuihin työllistämistavoitteisiin. Yhtiö sitoutuu toimimaan vastuullisesti kaikilla liiketoiminta-alueillaan niin työnantajana kuin palvelujen tarjoajana.

Erityisvaatimukset hallituksen osaamiseen liittyen ja hallituksen koko

Hallitusten osaamisvaateet:

- Palveluliiketoiminnan johtamiseen ja kehittämiseen sekä palveluiden tuottamisen kustannustehokkuuteen sekä vastuullisuuteen liittyvä osaaminen
- Asiakastoimintojen tuntemus
- Liiketalouden osaaminen
- Henkilöstöjohtamisen osaaminen

Hallituksen koko ja kokoonpano:

- Kuluvan valtuustokauden loppuun 2029 saakka 10 jäsentä; 9 luottamushenkilötaustaista jäsentä ja 1 asiantuntijataustainen jäsen, seuraavan valtuustokauden alusta 8 jäsentä; 6 luottamushenkilötaustaista jäsentä ja 2 asiantuntijataustaista jäsentä

11 Lausunto: Julkisten hankintojen tuottavuuden ja vaikuttavuuden kansallinen ohjaaminen ja strateginen kehittäminen /PT

VD/6976/00.04.03/2026

PT/RK-K/TE/JK

Valtiovarainministeriö on pyytänyt näkemyksiä siitä, miten julkisten hankintojen tuottavuuden ja vaikuttavuuden kansallinen ohjaaminen ja strateginen kehittäminen tulisi Suomessa järjestää (lausuntopyynnön diaarinumero VN/35202/2023).

Taustaa

Julkisiin hankintoihin käytetään Suomessa vuosittain lähes 40 miljardia euroa. Julkiset hankinnat ovat merkittävä väline julkisten varojen vastuullisen käytön ja yhteiskunnallisten tavoitteiden edistämisessä. Julkisilla hankinnoilla voidaan vaikuttaa esimerkiksi kilpailuun ja markkinoiden toimivuuteen sekä edistää innovaatioita, vähähiilisyyttä, työllisyyttä, harmaan talouden torjuntaa ja varautumista.

Julkisiin hankintoihin kohdistuvien tavoitteiden ja velvoitteiden lisääntyminen on kuitenkin tehnyt sekä hankintayksiköiden että tarjoajien toimintaympäristöstä aiempaa vaativamman. Yhteiskunnallisten tavoitteiden edistäminen ja toiminnan tehokkuuden varmistaminen edellyttävät kehittämistä, neuvontaa ja ohjausta.

Suomessa julkisia hankintoja on kehitetty useissa erilaisissa hankkeissa, joista viimeisin on Hankinta-Suomi-ohjelma. Lisätietoa Hankinta-Suomi-ohjelmasta. Hankinta-Suomen toinen kausi päättyy vuoden 2027 lopussa.

Valtiovarainministeriö on osana Hankinta-Suomi-ohjelmaa laatinut selvityksen julkisten hankintojen tuottavuuden ja vaikuttavuuden kansallinen ohjaaminen ja strateginen kehittäminen Suomessa. Selvityksessä on kuvattu julkisten hankintojen kehittämis-, neuvonta- ja ohjaustoimintojen nykytila, tarkasteltu vastaavien toimintojen järjestämistä muissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa. Selvityksessä on tunnistettu kansallisen toiminnan kehittämistarpeita, kuvattu erilaisia tapoja järjestää kansallisia toimintoja sekä esitetty johtopäätöksiä tarvittavista jatkoaskelista.

Vantaan kaupungin lausunto on valmisteltu yhteystyössä Helsingin kaupungin kanssa. Vantaan kaupungin hankintajohtaja on toimittanut määräpäivään 20.11.2026 mennessä Vantaan lausuntoluonnoksen lausuntopalveluun ilmoittaen, että Vantaa kaupungin lopullinen lausunto toimitetaan kaupunginhallituksen 1.12.2026 kokouksen jälkeen.

Kaupunginhallitus 1.12.2026

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa liitteenä oleva lausunto valtiovarainministeriölle julkisten hankintojen tuottavuuden ja vaikuttavuuden kansallisesta ohjaamisesta ja strategisesta kehittämisestä.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:
- Vantaan kaupungin lausunto
- Selvitys: Julkisten hankintojen tuottavuuden ja vaikuttavuuden kansallinen ohjaaminen ja strateginen kehittäminen

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, hankinnat

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
Tiina Ekholm
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Julkisten hankintojen tuottavuuden ja vaikuttavuuden kansallinen ohjaaminen ja strateginen kehittäminen

Selvitys osana Hankinta-Suomi-ohjelmaa

Hallintopolitiikka

VALTIOVARAINMINISTERIÖN JULKAISUJA – 2026:33

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Valtiovarainministeriön julkaisuja 2026:33

Julkisten hankintojen tuottavuuden ja vaikuttavuuden kansallinen ohjaaminen ja strateginen kehittäminen

Selvitys osana Hankinta-Suomi-ohjelmaa

Olli-Juhani Piri, Tarja Sinivuori-Boldt

Valtiovarainministeriö Helsinki 2026

Julkaisujen jakelu
Distribution av publikationer

Valtioneuvoston julkaisuarkisto Valto

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Valtiovarainministeriö
CC BY-SA 4.0

ISBN pdf: 978-952-367-407-3
ISSN pdf: 1797-9714

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2026

Kuvailulehti
23.9.2026

Julkisten hankintojen tuottavuuden ja vaikuttavuuden kansallinen ohjaaminen ja strateginen kehittäminen

Selvitys osana Hankinta-Suomi-ohjelmaa

Valtiovarainministeriön julkaisuja 2026:33		**Teema**	Hallintopolitiikka
Julkaisija	Valtiovarainministeriö		
Tekijä/t	Olli-Juhani Piri, Tarja Sinivuori-Boldt		
Kieli	suomi	**Sivumäärä**	76

Tiivistelmä

Julkisiin hankintoihin käytetään Suomessa vuosittain lähes 40 miljardia euroa. Julkiset hankinnat ovat merkittävä väline julkisten varojen vastuullisen käytön ja yhteiskunnallisten tavoitteiden edistämisessä.

Julkisilla hankinnoilla voidaan vaikuttaa esimerkiksi kilpailuun ja markkinoiden toimivuuteen sekä edistää innovaatioita, vähähiilisyyttä, työllisyyttä, harmaan talouden torjuntaa ja varautumista. Julkisiin hankintoihin kohdistuvien tavoitteiden ja velvoitteiden lisääntyminen on kuitenkin tehnyt sekä hankintayksiköiden että tarjoajien toimintaympäristöstä aiempaa vaativamman. Yhteiskunnallisten tavoitteiden edistäminen ja toiminnan tehokkuuden varmistaminen edellyttävät kehittämistä, neuvontaa ja ohjausta.

Tässä selvityksessä kuvataan kansallisten julkisten hankintojen kehittämis-, neuvonta- ja ohjaustoimintojen nykytilaa sekä tarkastellaan vastaavien toimintojen järjestämistä muissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa. Selvityksen tavoitteena on tunnistaa kansallisen toiminnan kehittämistarpeita, kuvata erilaisia tapoja järjestää kansallisia toimintoja sekä esittää johtopäätöksiä tarvittavista jatkoaskelista.

Asiasanat	hallintopolitiikka, julkiset hankinnat, vaikuttavuus, ohjauskeinot, selvitys		
ISBN PDF	978-952-367-407-3	**ISSN PDF**	1797-9714
Asianumero	–	**Hankenumero**	VM015:00/2024
Julkaisun osoite	https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-407-3		

Presentationsblad
23.9.2026

Nationell styrning och strategisk utveckling av produktiviteten och effektiviteten inom offentlig upphandling

En utredning inom ramen för programmet för offentlig upphandling

Finansministeriets publikationer 2026:33		**Tema**	Förvaltningspolitiken
Utgivare	Finansministeriet		
Författare	Olli-Juhani Piri, Tarja Sinivuori-Boldt		
Språk	finska	**Sidantal**	76

Referat

I Finland används årligen närmare 40 miljarder euro till offentliga upphandlingar. Offentliga upphandlingar är ett viktigt verktyg för att främja en ansvarsfull användning av offentliga medel och samhälleliga mål.

Genom offentlig upphandling kan man påverka till exempel konkurrensen och marknadens funktion och bidra till innovationer, koldioxidsnålhet, sysselsättning, beredskap och bekämpning av grå ekonomi. Det ökade antalet mål och skyldigheter som gäller offentlig upphandling har dock lett till att de upphandlande enheternas och anbudsgivarnas verksamhetsmiljö är mer krävande. Att främja de samhälleliga målen och se till att verksamheten är effektiv kräver utveckling, rådgivning och styrning.

I utredningen ingår en beskrivning av nuläget för de nationella utvecklings-, rådgivnings- och styrfunktionerna för offentlig upphandling och en inblick i hur andra EU:s medlemsländer har ordnat dessa funktioner. Syftet med utredningen är att identifiera behoven att utveckla verksamheten, beskriva olika sätt att ordna funktionerna och komma med slutsatser om de fortsatta åtgärder som behövs.

Nyckelord	förvaltningspolitik, offentlig upphandling, effektivitet, styrmedel, utredning		
ISBN PDF	978-952-367-407-3	**ISSN PDF**	1797-9714
Ärendenummer	–	**Projektnummer**	VM015:00/2024
URN-adress	https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-407-3		

Description sheet
23 September 2026

National direction and strategic development of the productivity and effectiveness of public procurement

Report as part of the ProcurFinland programme

Publications of the Ministry of Finance 2026:33		**Subject**	Governance Policy
Publisher	Ministry of Finance		
Author(s)	Olli-Juhani Piri, Tarja Sinivuori-Boldt		
Language	Finnish	**Pages**	76

Abstract

Finland spends nearly EUR 40 billion on public procurement every year. Public procurement is an important tool for the responsible use of public resources and for promoting societal goals.

For example, public procurement can have an impact on competition and the functioning of the markets. It can also promote innovation, decarbonisation, employment, preparedness and help combat the grey economy. However, the growing number of goals and obligations associated with public procurement has made the environment that contracting entities and tenderers operate in more demanding. Promoting societal goals and ensuring effectiveness require development, guidance and direction.

This report describes the current state of national development, guidance and direction functions and reviews how corresponding functions are organised in other EU Member States. The report identifies needs to develop national functions, describes different ways of organising national functions and presents conclusions on the necessary next steps.

Keywords governance policy, public procurement, effectiveness, direction methods, report

ISBN PDF	978-952-367-407-3	**ISSN PDF**	1797-9714
Reference number	–	**Project number**	VM015:00/2024

URN address https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-407-3

Sisältö

1 Johdanto 7
1.1 Tausta ja tavoitteet 7
1.2 Julkisten hankintojen tuottavuuden kansallinen kehittäminen 9

2 Kansallisen kehittämisen järjestäminen Suomessa 11
2.1 Kansallinen koordinaatio vuosina 2019–2027 ja edeltävät kehittämishankkeet 11
2.2 Julkisiin hankintoihin liittyvät kehittämisroolit ja muut vastuut 18
2.3 Kehittämistoiminnan ja keskeisten toimijoiden rahoitus 22

3 Julkisten hankintojen kehittäminen EU:n jäsenvaltioissa 27
3.1 EU:n jäsenvaltioiden vertailun kriteeristö 27
3.2 Keskeiset havainnot julkisten hankintojen kehittämisestä EU:n jäsenvaltioissa 28

4 Kansallisten kehittäjien ryhmän näkemyksiä 32

5 Keskeiset julkisten hankintojen tuottavuuden ja vaikuttavuuden ohjauksen ja kehittämisen muutostarpeet 34

6 Skenaarioita kansallisen julkisten hankintojen tuottavuuden ja vaikuttavuuden ohjaamisen ja kehittämisen järjestämiseksi 38
6.1 Skenaario 1: Hankeperusteisen koordinaatiotoiminnan jatkaminen 38
6.2 Skenaario 2: Uuden viraston malli 41
6.3 Skenaario 3: Ministeriövetoinen malli 46
6.4 Skenaario 4: Hallinnonalan viraston malli 48
6.5 Skenaario 5: Valtion yhtiön malli 51
6.6 Skenaario 6: Viraston ja yhtiön yhdistelmämalli 54
6.7 Skenaario 7: Neuvottelukuntamalli 57
6.8 Skenaario 8: Vapaaehtoinen verkostomalli tai muun toimijan malli 60
6.9 Skenaario 9: Kevyt virastovetoinen verkostomalli (rahoitusmalli) 63
6.10 Skenaario 10: Kehittämistoiminnan vähentäminen tai lakkauttaminen 66

7 Yhteenveto 69

Liitteet 71
Liite 1: Julkisten hankintojen kehittämistoiminnan ominaisuudet valtioittain 71
Liite 2: Julkisten hankintojen kehittämisen vastuuorganisaatiot valtioittain 73
Liite 3: Julkisten hankintojen kehittämistehtävään liittyvät säädökset tai päätökset valtioittain 75

1 Johdanto

1.1 Tausta ja tavoitteet

Julkisiin hankintoihin käytetään Suomessa vuosittain lähes 40 miljardia euroa julkisia varoja, ja julkisten hankintojen aiheuttaman hallinnollisen kustannuksen on arvioitu olevan vuositasolla merkittävä, noin 1–2 miljardia euroa.[1][2][3][4] Koska julkisten varojen vastuulliseen käyttöön kohdistuu vuosi vuodelta enenevissä määrin painetta, on julkisten hankintojen ja niitä koskevan lainsäädännön kehittäminen noussut osaksi keskeisiä politiikkatavoitteita niin kansallisella kuin eurooppalaisellakin tasolla.

Julkisten hankintojen strategisella kehittämisellä voidaan tavoitella niin taloudellisia, ekologisia kuin sosiaalisiakin vaikutuksia. Julkisilla hankinnoilla voidaan muun muassa torjua harmaata taloutta, edistää vähähiilisyyttä, työllisyyttä, varautumista ja innovaatioita. Toisaalta julkisia hankintoja ja hankintaprosesseja kehittämällä voidaan vaikuttaa esimerkiksi markkinoiden toimivuuteen ja reiluun kilpailuun. Eurooppalaisten arviointien perusteella yksinomaan kehittämällä hankintaprosesseja ja osto-osaamista voidaan saada aikaan merkittäviäkin säästöjä.[5] Hankintayksiköiden ja tarjoajien tulee myös voida suoriutua lainsäädännöllisistä velvoitteistaan mahdollisimman perusteellisesti ja kustannustehokkaasti alati vaativammassa ympäristössä. Näihin tavoitteisiin pääseminen edellyttää lainsäädäntötoimien lisäksi julkisten hankintojen osaamisen ja kyvykkyyksien pitkäjänteistä vahvistamista, riittäviä neuvonta- ja tukipalveluja sekä poikkihallinnollista ohjausta. Suomessa julkisten hankintojen kansallista kehittämistä ja julkisiin hankintoihin liittyvien muiden toimintojen koordinaatiota on tehty vaihtelevin rakentein jo pitkään, viime vuosina erityisesti kansallisen Hankinta-Suomi-ohjelman[6] puitteissa.

---

1 Suomen julkisten hankintojen euromääräisessä arviossa suuri laskennallinen pudotus. Tiedote. 11.9.2024. Valtiovarainministeriö.

2 Kleemola 2021. Hankinnan neuvonnan ja tuen kansallisen kokonaisuuden selvitys. Yhteenveto. Valtiovarainministeriö.

3 PwC, London Economics & Ecorys (2011). Public procurement in Europe: Cost and effectiveness. European Commission, DG Internal Market and Services.

4 European Commission (2011). Impact Assessment Accompanying the Document Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council On Public Procurement and the Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council On Procurement by Entities Operating in the Water, Energy, Transport and Postal Sectors (SEC(2011) 1585), Brussels: European Commission.

5 Kleemola 2021. Viitattu aiemmin.

6 Hankinta-Suomi-ohjelma. vm.fi/hankinta-suomi.fi.

Julkisten hankintojen kansantaloudellinen ja yhteiskunnallinen merkittävyys sekä jo useita vuosia jatkunut laaja verkostotyö ovat osoittaneet, että jatkuvalle kehittämis-, neuvonta- ja ohjaustyölle on pysyvä tarve. Julkisten hankintojen strategisen kehittämisen merkitys on tunnistettu laajasti päättäjien, alan asiantuntijoiden sekä muiden keskeisten sidosryhmien keskuudessa, ja hankeperusteiseen kehittämis-, neuvonta- ja ohjaustyöhön on käytetty viime vuosien aikana kymmeniä miljoonia euroja. Tiivistynyt julkisiin hankintoihin liittyvä yhteistyö ja aloitteet ovat trendi myös Euroopan unionin tasolla. Näistä syistä tämä selvitys tarkastelee, miten julkisten hankintojen kehittämis-, neuvonta- ja ohjaustoiminta tulisi jatkossa järjestää Suomessa sekä millaisella hallinnollisella rakenteella toimintaa voitaisiin toteuttaa sekä kansallisen vastuuorganisaation toiminnan että koko julkisen sektorin tuottavuuden vahvistamiseksi. Selvityksen tarkoituksena on toimia keskustelun pohjana sille, kuinka julkisia hankintoja koskevat toiminnot voitaisiin Suomessa jatkossa järjestää.

Tämän selvityksen tarkoituksena on:

1. kuvata julkisten hankintojen kansallisten kehittämis-, neuvonta- ja ohjaustoimintojen nykytila;

2. kuvata kehittämis-, ohjaus- ja neuvontatoiminnan sekä niihin liittyvien muiden läheisten toimintojen järjestämistä muissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa;

3. tarkastella ylätasoisia skenaarioita julkisiin hankintoihin liittyvän kansallisen toiminnan järjestämiseksi Suomessa sekä

4. esittää johtopäätöksiä tarvittavista jatkoaskelista.

Selvityksen eri osissa käsitellään myös kehittämis-, ohjaus- ja neuvontatoimintaan läheisesti liittyviä tai sisältyviä toimintoja, kuten yhteisiä tietojärjestelmiä, valvontaa sekä yhteishankintoja, sillä nämä kokonaisuudet ovat keskinäisriippuvaisia sekä sisällöllisesti, organisatorisesti että asiantuntijaresurssien käytön näkökulmista.

Selvityksessä ei käsitellä kehittämistyön teemoja eikä sisällöllisiä tavoitteita. Selvityksessä ei myöskään arvioida mahdollisia hankintalainsäädännön tai hankintoihin liittyvän sektorisääntelyn haasteita ja kehittämistarpeita pois lukien tuote- ja sektorisääntelyyn liittyvä toimeenpanon käytännön koordinaatio.

Selvityksen ovat laatineet erityisasiantuntija Olli-Juhani Piri ja finanssineuvos Tarja Sinivuori-Boldt valtiovarainministeriöstä osana Hankinta-Suomi-ohjelmaa. Työssä on hyödynnetty laajasti kansallisia ja kansainvälisiä lähteitä ja taustakeskusteluissa

on kuultu muun muassa Hankinta-Suomi-ohjelman kansallisten kehittäjien verkostoa, ohjelman ohjausryhmää, valtiovarainministeriön johtoa sekä ministeriöissä julkisten hankintojen kehittämisen parissa toimivaa asiantuntijakuntaa.

1.2 Julkisten hankintojen tuottavuuden kansallinen kehittäminen

Julkisten hankintojen tuottavuus on olennainen osa julkisen talouden kestävyyttä ja julkisten palveluiden laadun varmistamista. Tuottavuus määritellään taloustieteessä usein tuotoksen ja panoksen suhteena, eli kyvyksi tuottaa enemmän arvoa käytetyillä resursseilla[7][8]. Yritystalouden kontekstissa tämä tarkoittaa tyypillisesti tuotannon tehokkuutta. Julkisen hallinnon kontekstissa tuottavuus on mahdollista ymmärtää laajemmin yhteiskunnallisen arvonluonnin näkökulmasta[9][10]. Julkisten hankintojen kansallisessa kontekstissa kyse on siitä, kuinka julkisen sektorin resurssipanokset muunnetaan yhteiskunnalliseksi hyödyksi. Kansallisella tasolla tavoiteltavat yhteiskunnalliset hyödyt on usein määritelty kansallisissa strategioissa ja politiikkatavoitteissa, ja niitä voivat olla muun muassa taloudelliset, ekologiset ja sosiaaliset vaikutukset. Organisaatiotasolla hyödyt on usein määritelty organisaation omissa strategioissa ja suunnitelmissa. Kansallisessa julkisten hankintojen tuottavuuden kehittämisessä onkin kyse siitä, millaista laajamittaista vaikutusta (hyöty) kansallisilla toimilla ja rakenteilla (panos), kuten ohjauksella ja kehittämishankkeilla, saadaan aikaiseksi yksittäisissä organisaatioissa ja lopulta laajasti koko yhteiskunnassa. Tuottavuuden arvioinnin näkökulmasta on myös oleellista arvioida, millainen taloudellinen vaikutus sosiaalisilla ja ekologisilla vaikutuksilla on pitkällä aikavälillä.

7 Oxford English Dictionary (2025) *productivity*. OED Online. Oxford University Press. Saatavilla: https://www.oed.com/dictionary/productivity_n

8 OECD (2023). *OECD Compendium of Productivity Indicators 2023*. Paris: OECD Publishing.

9 OECD (2019). *Public Value in Public Service Transformation: Working with Change*. Paris: OECD Publishing.

10 European Commission (2015). Quality of Public Administration – A Toolbox for Practitioners. Luxembourg: Publications Office of the EU.

Tuottavuuden vahvistaminen edellyttää ohjausvälineiden monipuolista käyttöä. Lainsäädäntö luo toimintakehyksen ja vähimmäisperustan koko julkisen ja yksityisen sektorin toiminnalle. Suora hallinnollinen ohjaus, kuten ministeriöiden määräykset tai ohjauskirjeet, mahdollistavat esimerkiksi yhtenäisten toimintakäytänteiden ja prosessien luomista sekä jalkauttamista. Teknologiset ratkaisut, kuten kansalliset tietojärjestelmät ja yhtenäiset datamallit, tukevat prosessien tehokkuutta ja tiedolla johtamista. Pehmeät ohjausvälineet, kuten yleiset sopimusehdot ja julkisen sektorin hankintakäsikirja, mahdollistavat vaikuttavan toimintakäytänteiden ohjaamisen ilman normiohjauksen velvoittavuutta erityisesti, jos kyseessä on yleisesti hyväksytty tapa toimia. Muut kehittämistoimet, kuten koulutukset, verkostot, oppaat ja työkalut, mahdollistavat yhtä lailla toiminnan ohjaamisen, joskin niillä vaikutuksen aikaansaaminen edellyttää merkittävää operatiivista toimeenpanokapasiteettia. Ohjausvälineillä voidaan vaihtelevasti vaikuttaa julkisen sektorin eri toimijoiden toimintaan ja sitä myöten julkisten hankintojen tuottavuuteen. Lisäksi ohjausvälineiden ulottuvuudella (vrt. esim. prosessiohjaus ja yhteishankinnat) on suuri merkitys siihen, millaisia vaikutuksia voidaan saada aikaan. Käytössä olevilla ohjausvälineillä on myös merkittävä vaikutus ohjaavan tahon hallinnolliseen tehokkuuteen. Ohjausvälineillä ja niiden velvoittavuudella onkin suuri vaikutus siihen, miten laajasti ja johdonmukaisesti tavoitteiksi asetetut tuottavuushyödyt realisoituvat.

Julkisen talouden näkökulmasta julkisten hankintojen tuottavuuden systemaattinen mittaaminen on oleellista. Mittaustiedon avulla voidaan kohdentaa toimenpiteitä mutta myös arvioida muun muassa ohjausrakenteiden toimivuutta. Tuottavuuden mittaaminen julkisissa hankinnoissa on kuitenkin haastavaa, sillä tavoiteltavat vaikutukset ovat moninaisia ja ne näkyvät usein vasta pitkällä aikavälillä. Julkisten hankintojen tuottavuuden arvioinnissa tuleekin yhdistää taloudellisia mittareita, prosessitehokkuuden seurantaa ja laadullisia arviointeja.

2 Kansallisen kehittämisen järjestäminen Suomessa

2.1 Kansallinen koordinaatio vuosina 2019–2027 ja edeltävät kehittämishankkeet

Suomessa julkisten hankintojen tuottavuuden kansallisesta kehittämisestä on vastannut vuodesta 2019 alkaen valtiovarainministeriön asettama Hankinta-Suomi-ohjelma. Alun perin valtiovarainministeriön ja Suomen Kuntaliiton yhteistä ohjelmaa on vuonna 2024 laajennettu siten, että mukaan ohjelmakumppaneiksi on kutsuttu Elinkeinoelämän keskusliitto, Suomen Yrittäjät sekä Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy. Hankinta-Suomi-ohjelmaa ohjaa eri sidosryhmistä muodostettu ohjausryhmä, ja ohjelmatyöhön osallistuu laajempi eri sidosryhmistä koottu kansallisten kehittäjien ryhmä. Kansallisten kehittäjien ryhmään on kutsuttu jäseniksi organisaatiota, joilla on jokin hankintojen kehittämiseen liittyvä tehtävä tai intressi. Hallinnollisesti Hankinta-Suomi-ohjelma sijoittuu valtiovarainministeriössä hallintopolitiikan koordinaatiokokonaisuuteen osaksi valtionhallinnon kehittämisosaston vastuita.

Organisatorisesti kyseessä on verkostomaisesti toteutettu ohjelma, jota koordinoi valtiovarainministeriö yhteistyössä kumppaniorganisaatioiden kanssa. Hankinta-Suomi-ohjelman kehittämistehtävä ei perustu lakisääteiseen velvoitteeseen, vaan hallinnon strategiseen päätökseen ja sidosryhmien vapaaehtoiseen yhteistyöhön.[11][12] Ohjelmalle on asetettu määräaikaiset toimikaudet (aluksi 2019–2023, jatkettu 2024–2027). Ohjelman puitteissa on laadittu valtioneuvoston periaatepäätöksenä annettu Kansallinen julkisten hankintojen strategia[13], joka tarjoaa pitkän aikavälin suunnan julkisten hankintojen kehittämiselle Suomessa. Kansallisen strategian liitteeksi laadittiin mittaristo, jonka tehtävänä on tehdä näkyväksi tavoiteltava systeeminen muutos. Mittareilla seurataan strategian vaikutusta ja aikaansaatuja tuloksia sekä ohjataan tulevia toimia ja resursseja. Strategiaa ei ole päivitetty ohjelman toisella ohjelmakaudella, vaan uudet painopisteet on määritelty asettamispäätöksessä ja toimenpidesuunnitelmassa.

11 Vaikuttavien julkisten hankintojen ohjelma Hankinta-Suomi. Asettamispäätös. 17.1.2024. Valtiovarainministeriö.

12 Vaikuttavat julkiset hankinnat -toimenpideohjelma (Hankinta-Suomi). Asettamispäätös. 5.9.2019. Valtiovarainministeriö.

13 Kansallinen julkisten hankintojen strategia. 9.9.2020. Valtiovarainministeriö.

Hankinta-Suomi-ohjelma keskittyy julkisten hankintojen tuottavuuden ja vaikuttavuuden kehittämiseen (ks. luku 1.2) sekä kehittämistoiminnan koordinointiin kansallisella tasolla. Tuottavuuden kehittäminen tarkoittaa erityisesti pehmeiden ja vapaaehtoisuuteen perustuvien ohjausvälineiden hyödyntämistä strategisten vaikutusten aikaansaamiseksi. Ohjelman käytännön toimenpiteet kattavat laajasti koulutuksia, ohjeita, työkaluja, verkostotapaamisia ja selvityksiä. Ohjelmassa toteutetaan myös tietoteknisiä ratkaisuja, kuten hankintailmoitukset.fi-järjestelmä sekä kansallinen julkisten hankintojen tietovaranto.[14] Hankinta-Suomen perusajatuksena on koota hankintojen kehittäminen Suomessa *yhden sateenvarjon alle* sekä tarjota kohtaamispaikka ostajille ja myyjille sekä välineitä vaikuttavampiin hankintoihin. Ohjelman tavoitteena on tehdä julkisista hankinnoista houkuttelevampia, tietoperusteisempia, kustannustehokkaampia ja strategisempia. Yksi Hankinta-Suomen tehtävistä on ollut edistää kehittämisorganisaatioiden eli hallinnon toiminnallista tuottavuutta kokoamalla taloudellisesti ja organisatorisesti itsenäisten toimijoiden toimintaa yhteen siten, että päällekkäistä toimintaa tapahtuisi mahdollisimman vähän ja organisaatioiden toiminta tukisi toinen toistaan. Kokoamalla eri organisaatioiden toimintaa yhteen Hankinta-Suomi on pyrkinyt tarjoamaan hankintayksiköille ja tarjoajille yhden palvelukanavan julkisia hankintoja koskevan tiedon saavuttamiseksi.

14 Hankinta-Suomi-ohjelman toimenpidesuunnitelma (06/2024)

Kuva 1. Julkisten hankintojen ohjausmekanismit Suomessa.

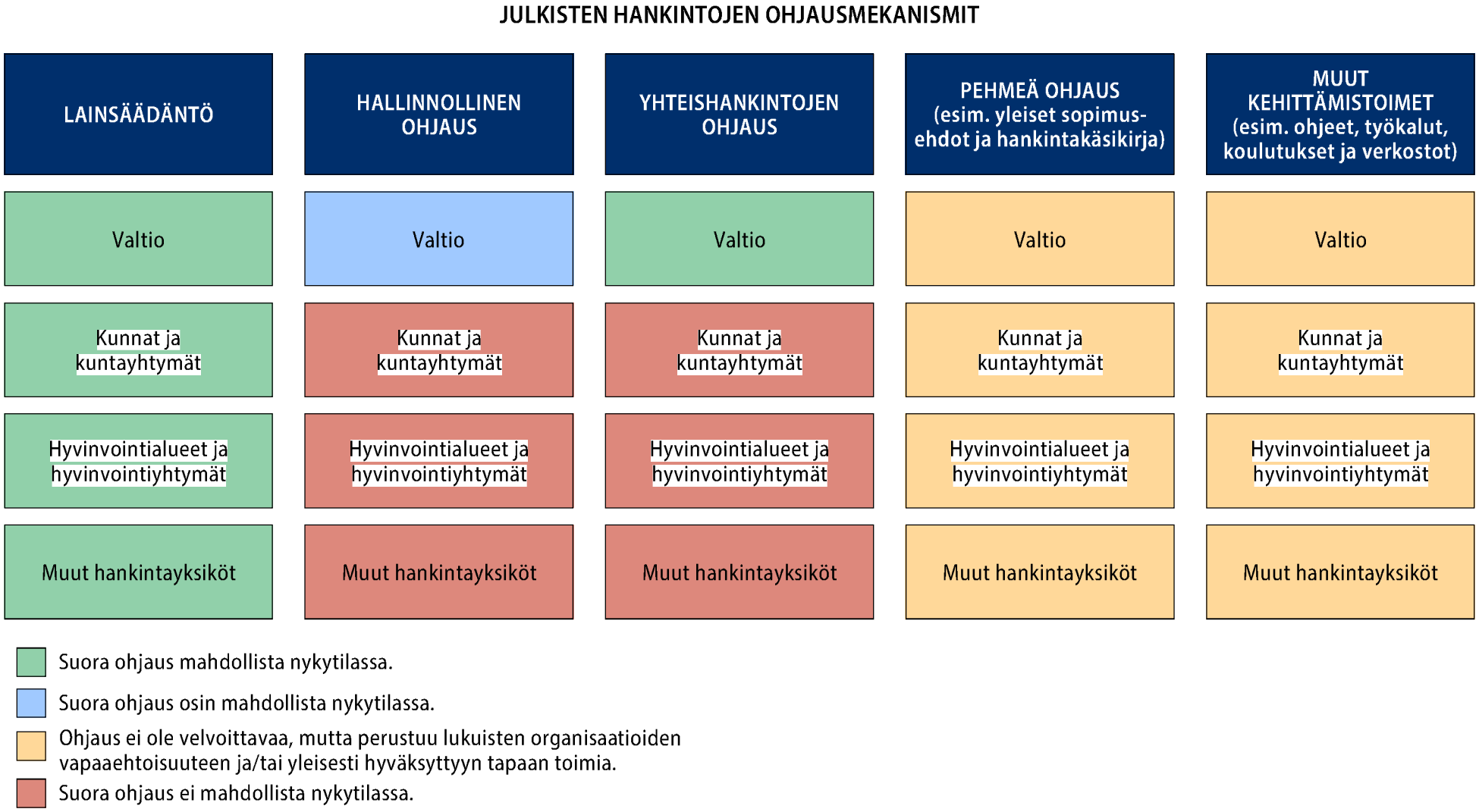

Suomessa julkisten hankintojen ohjaaminen jakautuu useisiin eri välineisiin: lainsäädäntö eli normiohjaus, hallinnollinen ohjaus, pehmeät ei-velvoittavat, mutta laajasti käytössä olevat ohjausvälineet sekä muut ei-velvoittavat kehittämistoimet. Siinä missä normiohjaus koskee koko julkista sektoria, koskee hallinnollinen ohjaus rajallisissa määrin vain valtion keskushallintoa. Keskushallinnon toimijoita onkin ohjattu käyttämään esimerkiksi yhteisiä taloushallinnon tietojärjestelmiä sekä valtion keskitettyjä hankintoja, millä on tavoiteltu merkittäviäkin taloudellisia hyötyjä. Kuntasektorin ja hyvinvointialueiden toimijoita ei nykytilassa ole mahdollista ohjata hallinnollisesti samalla tavalla kuin valtion keskushallintoa, mikä heikentää merkittävästi julkisten hankintojen tuottavuuden kehittämisen edellytyksiä. Hankinta-Suomen toimintamallin ansiosta Suomeen on kuitenkin viime vuosien aikana kehittynyt ensimmäistä kertaa pehmeä ohjausmekanismi, jolla voidaan vaikuttaa koko julkisen sektorin hankintatoimintaan. Toisin sanoen ohjelman ja sen toimintamallin avulla voidaan ensimmäistä kertaa ohjata, kuinka vaikuttavasti liki 40 miljardia euroa julkisia varoja vuosittain käytetään.

Kuva 2. Hankinta-Suomi-ohjelmassa on luotu verkostoyhteistyöhön pohjautuva mekanismi julkisten varojen käytön ohjaamiseen.

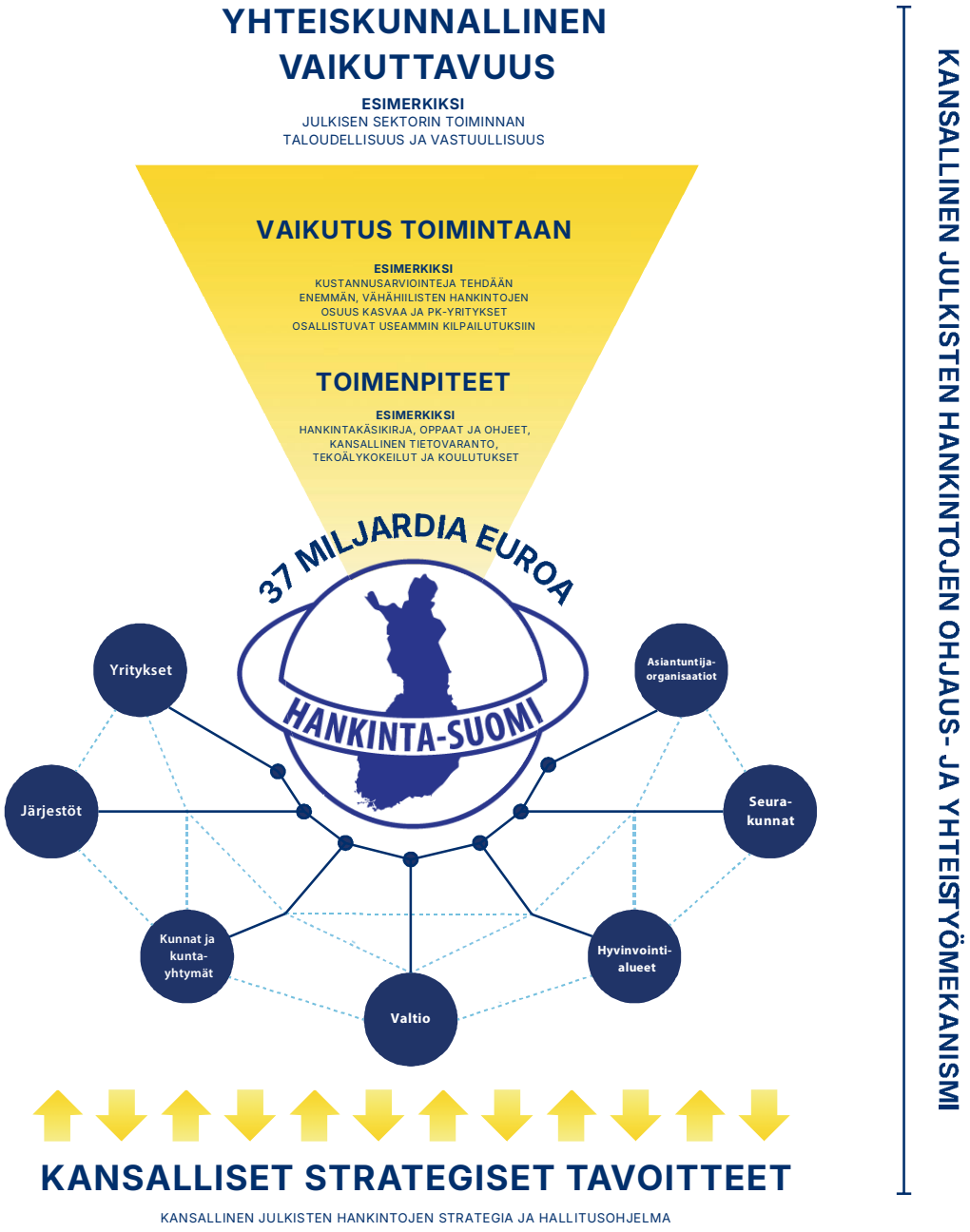

Hankinta-Suomi-ohjelma vastaa yhdessä kumppaneittensa ja kansallisten kehittäjien verkoston jäsenten kanssa ohjelmassa syntyneiden eri tuotosten päivittämisestä ja ylläpidosta. Julkisen sektorin hankintaosaamisen sekä esimerkiksi kansallisen ja kansainvälisen lainsäädännön kehittyessä oppaita ja muita tuotoksia on tarpeellista tarkistaa ja päivittää säännöllisesti. Julkisten hankintojen alalle kohdistuu vuosi vuodelta enenevissä määrin uusia osaamisvaatimuksia, oli kyse sitten uusista lainsäädännöllisistä raportointi- tai vastuullisuusvelvoitteista, paikallisten tai kansallisten strategioiden edistämisestä tai esimerkiksi hankinnoista ilmoittamisen muutoksista. Useiden oppaiden ja tuotosten ylläpito ja päivittäminen ovat kiinteästi sidoksissa Hankinta-Suomi-ohjelman toimintaan ja rahoitukseen. Hankinta-Suomen ja tämän sateenvarjon alla toimivien organisaatioiden tuotoksia on koottu yhteen valtiovarainministeriön verkkosivustolle, mutta verkkosivusto ei muodosta kattavaa julkisia hankintoja koskevaa tietosisältöä tai palvelukatalogia, eikä ohjelmassa syntyneiden tuotosten ylläpidolle ole määritelty jatkuvaa vastuutahoa.

Ohjelmalle on luonteenomaista kaikille avoin, horisontaalinen verkostoyhteistyö sekä sidosryhmien laaja osallistaminen yhteiskehittämiseen sekä parhaiden käytäntöjen levittämiseen. Ohjelmassa on lisäksi perustettu teema- ja toimialakohtaisia verkostoja, joissa hankintojen parissa työskentelevät voivat vaihtaa kokemuksia (esim. säännölliset aamukahvitilaisuudet ja ICT-kohtaamo, joka on julkisen ja yksityisen sektorin yhteinen keskustelufoorumi ICT-hankinnoista). Hankinta-Suomen yhteistyö ja toimenpiteet on suunnattu koko julkiselle sektorille (ml. keskushallinto, kunnat ja kuntayhtymät, hyvinvointialueet ja julkisomisteiset yhtiöt) sekä muun muassa yritys-, järjestö- ja tutkimussektoreille.

Hankelähtöisyys ja määräaikainen rahoitus ovat Suomessa julkisten hankintojen kansallisen kehittämisen ominaispiirteitä. Ennen Hankinta-Suomi-ohjelmaa ja osin Hankinta-Suomen kanssa yhtaikaisesti julkisia hankintoja on kehitetty erilaisissa kehittämis-, osaamiskeskus- ja selvityshankkeissa, kuten Tekesin Huippuostajat-ohjelmassa (2013–2016), KEINO-osaamiskeskuksessa (2018–2024), Handu-yhteishankkeessa (2015–2017) sekä SIEPP-hankkeessa (2017–2020). Osa hankkeista on ollut suunnattu koko julkiselle sektorille, kun osa taas keskushallintoon. Taulukossa 1 on esitetty keskeiset kehittämishankkeet viime vuosilta.

Taulukko 1. Keskeiset julkisten hankintojen kehittämishankkeet.

Hankkeen nimi	Toiminta-kausi	Omistaja / koordinoiva taho
Julkisten hankintojen neuvontayksikkö (JHNY)	2004 – *jatkuu*	Työ- ja elinkeinoministeriö ja Suomen Kuntaliitto
Huippuostajat-ohjelma	2013–2016	Tekes (nyk. Business Finland)
Valtion hankintatoimen kehittämishanke (HANKO-hanke)	2014–2016	Valtiovarainministeriö
Hankinnoista duunia (Handu) -yhteishanke	2015–2017	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)
Valtion hankintojen digitalisoinnin toteutusohjelma (Handi-hanke)	2016–2020	Valtiovarainministeriö ja Valtiokonttori
Sosiaalisia innovaatioita ja työtä julkisilla hankinnoilla (SIEPP)	2017–2020	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Helsingin ja Vantaan kaupungit sekä Ruotsin hankintaviranomainen
Kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomainen osaamiskeskus KEINO	2018–2024	Työ- ja elinkeinoministeriö sekä konsortio: Motiva Oy, VTT, Business Finland, SYKE, Hansel Oy (aiemmin myös Suomen Kuntaliitto, Sitra ja KL-Kuntahankinnat)
Vaikuttavien julkisten hankintojen ohjelma Hankinta-Suomi	2019–2023 ja 2024–2027	Ensimmäisellä kaudella valtiovarainministeriö ja Suomen Kuntaliitto; Toisella kaudella valtiovarain-ministeriö, Suomen Kuntaliitto, Elinkeinoelämän keskusliitto, Suomen Yrittäjät ja Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
Hankinnoilla työllistämisen vauhditusohjelma	2020–2023	Työ- ja elinkeinoministeriö ja Suomen Kuntaliitto
Vaikuttavuusinvestoimisen osaamiskeskus	2020– *jatkuu*	Työ- ja elinkeinoministeriö (vuodesta 2022 Motiva Oy)
Kansallisen julkisten hankintojen tietovarannon perustamisen ja julkisyhteisöjen ostolasku-tietojen julkaisemisen hanke	2025–2027	Valtiovarainministeriö ja Valtiokonttori

Hankinta-Suomi-ohjelmassa on lisäksi osana kansallista julkisten hankintojen strategiaa laadittu mittaristo[15], jonka tarkoituksena on tehdä näkyväksi tavoiteltava systeeminen muutos. Hankinta-Suomen myötä kansallisessa vaikuttavuustiedossa siirryttiin tilanteesta, jossa tietoa ei ole lainkaan saatavilla, tilaan, jossa sitä on alkanut kertyä ja sitä on seurattavissa pitkällä aikavälillä[16]. Hankinta-Suomen kaltaisten laajojen kehittämisohjelmien vaikuttavuutta on yleensä seurattava pitkällä aikavälillä ja toistaiseksi aikajänne muutostoimenpiteiden vaikuttavuuden arvioimiseksi on lyhyt. Mittaristonäkymän rakentamisen yhtenä tuloksena syntyi ensimmäistä kertaa kaikille avoin kansallinen tietonäkymä julkisia hankintoja koskevien strategisten tavoitteiden seuraamiseen. Tutkihallintoa.fi-sivustolle toteutetussa palvelussa on strategian mittaristoon liittyvän tiedon lisäksi saatavilla päivittyvää tietoa esimerkiksi hankintaosaamisesta ja hankintojen euromääräisistä volyymeistä, jonka osalta jouduttiin aikaisemmin tukeutumaan esimerkiksi VN TEAS -tutkimuksena toteutettuun tiedonkeruuseen. Vaikka tietojen keräämisessä otettiin useita edistysaskeleita ja suurin osa mittareista toteutettiin, ei kaikkia niistä kyetty toteuttamaan puutteellisen tai hankalasti saatavilla olevan datan tai lainsäädännöllisten esteiden vuoksi. Näitä mittareita ovat esimerkiksi tarjousten määrän kehitys ja rikosrekisteriotteen tarkastamisen sähköisen ratkaisun käyttöönotto.

2.2 Julkisiin hankintoihin liittyvät kehittämisroolit ja muut vastuut

Tehtävien ja vastuiden kokonaiskuva

Yksi suomalaisen julkisten hankintojen kansallisen kehittämisen ja muiden julkisiin hankintoihin liittyvien toimintojen ominaispiirteistä on hajautuneet vastuut ja osin eri organisaatioiden päällekkäinen toiminta. Hankinta-Suomi-ohjelman tavoitteena onkin ollut koota kyseisten toimijoiden toimintaa erityisesti saman viestinnällisen sateenvarjon alle ja rahoittaa osaltaan niiden toteuttamia kansalliseen kehittämiseen liittyviä Hankinta-Suomen puitteissa suunniteltuja erillisprojekteja. Hajautuneet vastuut ja organisatoriset rajat ovat yksi kansallisen koordinaatiotyön haasteista ja vaikuttavat merkittävästi siihen, kuinka kansallisia strategisia tavoitteita voidaan edistää mahdollisimman vaikuttavasti. Lähtökohtaisesti Hankinta-Suomen sateenvarjon alla toimivat organisaatiot ovat organisatorisesti ja taloudellisesti itsenäisiä. Kuvassa 3 on esitetty julkisten hankintojen kansallisen kehittämisen näkökulmasta keskeisimpien toimijoiden roolit. Päällekkäisyyksiä keskeisten toimijoiden tehtävissä ja rooleissa on erityisesti koulutuksissa, oppaissa ja työkaluissa, verkostoissa sekä neuvonnassa ja tuessa.

15 Kansallinen julkisten hankintojen strategia 2020. Liite 2. Saatavilla: http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2020090768680

16 Kohti vaikuttavia julkisia hankintoja. Hankinta-Suomi-toimenpideohjelman loppuraportti 2020–2023. Saatavilla: http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-668-8

Kuva 3. Keskeisten toimijoiden roolit julkisten hankintojen kehittämisessä ja siihen liittyvässä toiminnassa Suomessa.

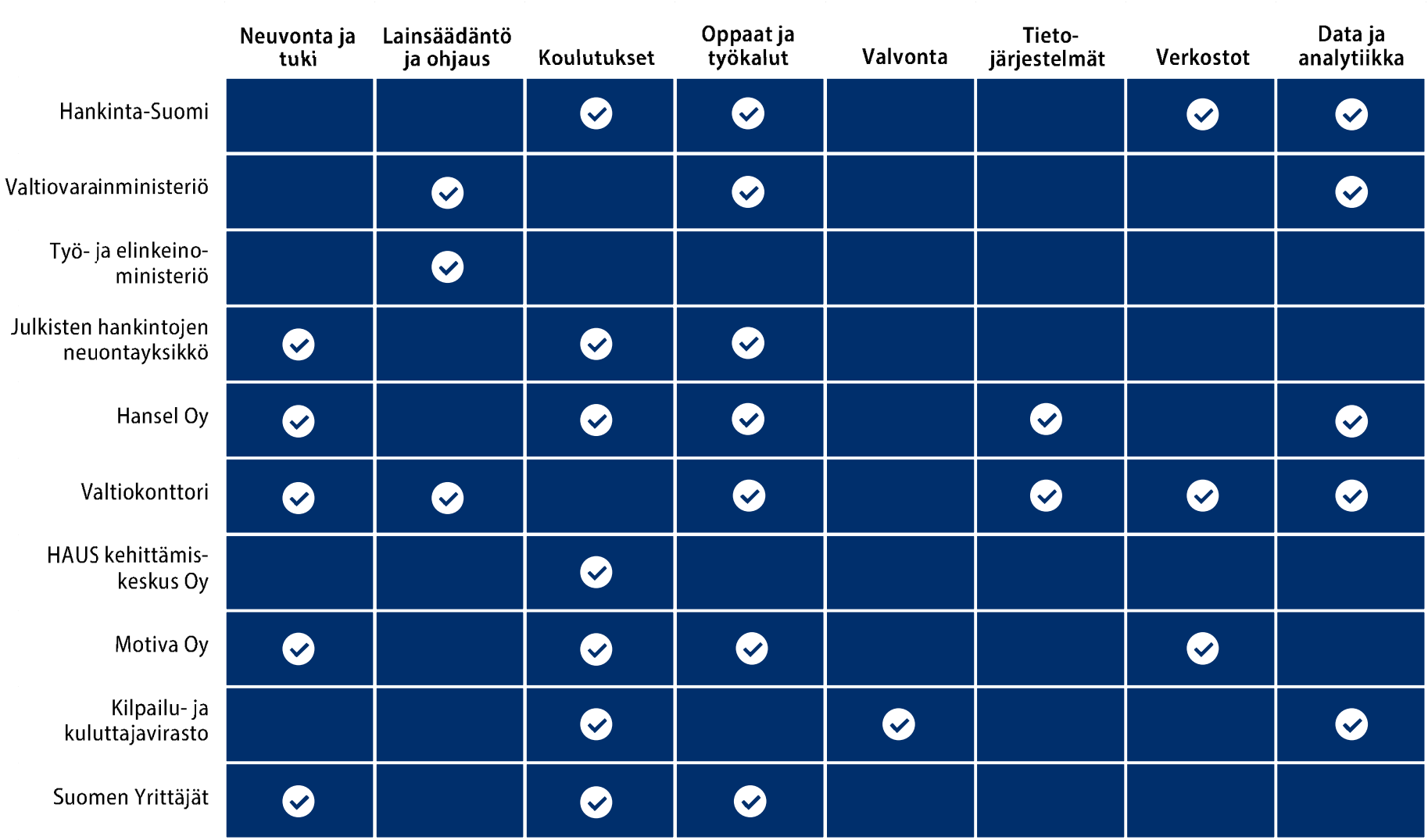

LIITE: Kaupunginhallitus 01.12.2026 / 11

Kehittämis- ja ohjausvastuut

Suomessa julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön kehittämisestä vastaa työ- ja elinkeinoministeriö. Hankinta- ja ostotietoja koskevaa uutta lainsäädäntöä valmistelee valtiovarainministeriö. Valtiovarainministeriö ylläpitää myös esimerkiksi julkisten hankintojen yleisiä sopimusehtoja, julkisten hankintojen käsikirjaa, päättää valtion keskitetyistä yhteishankinnoista sekä vastaa Hankinta-Suomi-ohjelman toiminnasta. Valtiovarainministeriön tehtävät perustuvat valtion hankintojen ohjaustehtävään sekä Hankinta-Suomi-ohjelmaan. Valtioneuvoston kanslia tarjoaa ministeriöille keskitettyjä hankintojen tuki- ja neuvontapalveluja. Muissa ministeriöissä, kuten maa- ja metsätalousministeriössä (esim. vastuulliset elintarvikehankinnat), ympäristöministeriössä (esim. kansalliset ekologiset tavoitteet) ja puolustusministeriössä, tehdään lisäksi sektori- tai teemakohtaista julkisten hankintojen kehittämistä ja lainvalmistelua. Valtion hankintoja, erityisesti prosessinäkökulmasta, kehittää ja kansallista hankintailmoituspalvelua ylläpitää Valtiokonttori. Julkisten hankintojen valvonnasta vastaa Kilpailu- ja kuluttajavirasto.

Valtion ja Suomen Kuntaliiton yhteisomistama yhteishankintayksikkö Hansel Oy tarjoaa laajalle asiakaskunnalleen erilaisia työkaluja ja palveluja, jotka ovat rinnastettavissa kansallisessa kehittämisessä Hankinta-Suomen puitteissa tuotettaviin toimenpiteisiin sekä neuvontapalveluihin. Hansel Oy kehittää lisäksi kansallista hankintailmoituspalvelua (Hilma) Valtiokonttorin kanssa tehdyn sopimuksen perusteella. Hansel Oy tuottaa myös eräitä yleishyödyllisiä julkisiin hankintoihin liittyviä palveluita, kuten tutkihankintoja.fi-palvelua.

Valtion kehittämisyhtiö HAUS kehittämiskeskus Oy tarjoaa erityisesti valtioasiakkailleen hankintoihin liittyvää koulutusta ja valtio-omisteinen Motiva Oy tarjoaa asiakkailleen hankintoihin liittyviä palveluja, ylläpitää Vaikuttavuusinvestoimisen osaamiskeskusta, avointa vastuullisten julkisten hankintojen kriteeripankkia sekä vastuullisten ja vaikuttavien hankintojen VAUHTI-verkostoa. Vaikuttavuusinvestoimisen osaamiskeskuksen tehtävänä on tukea julkista sektoria vaikuttavuudella johtamisessa ja vaikuttavuusperusteisissa hankinnoissa sekä taloudessa. Motivalle osaamiskeskus siirtyi työ- ja elinkeinoministeriöstä vuonna 2022. Osaamiskeskus pohjautuu Sitran aloittamaan vaikuttavuusinvestointeihin liittyvään työhön.[17] VAUHTI-verkoston tavoitteena on tukea organisaatioita hankintojen kehittämisessä sekä mahdollistaa vertaisoppiminen ja yhteistyö.

17 Sitra 2019. TEM jatkaa Sitran jälkeen vaikuttavuusinvestoimisen kehitystyötä. Viitattu 10.8.2025. Saatavilla: https://www.sitra.fi/uutiset/tem-jatkaa-vaikuttavuusinvestoimisen-kehitystyota-suomessa/

Edellä mainittujen organisaatioiden lisäksi myös monilla muilla organisaatioilla on oleellisia mutta pienempiä rooleja julkisten hankintojen kehittämisessä erityisesti aiempien kehittämishankkeiden tai nykyisen, esimerkiksi selvitys- tai rahoitustoiminnan, kautta. Tällaisia toimijoita ovat muun muassa Suomen ympäristökeskus, Business Finland sekä VTT. Suomen Yrittäjien tarjoama palvelu on osin rinnastettavissa myös kehittämistoimintaan.

Neuvonnan ja tuen vastuut

Lakisääteistä julkisiin hankintoihin liittyvää neuvontaa hankintayksiköille tarjoaa työ- ja elinkeinoministeriön ja Suomen Kuntaliiton ylläpitämä ja Suomen Kuntaliiton yhteydessä toimiva Julkisten hankintojen neuvontayksikkö (JHNY). Neuvontayksikkö tarjoaa hankintayksiköille neuvontaa julkisiin hankintoihin liittyvissä juridisissa kysymyksissä ja on yksi keskeisin veloituksetonta hankintaneuvontaa ja koulutusta hankintayksiköille tarjoava toimija. Neuvontayksikkö osallistuu myös aktiivisesti kansalliseen kehittämiseen Hankinta-Suomen puitteissa.

Yrityksille, sekä hankintayksiköille, maksutonta neuvontaa tarjoaa myös työ- ja elinkeinoministeriön rahoittama Suomen Yrittäjien hankintaneuvonta. Yritysten neuvomisen lisäksi hankintaneuvonnan keskeisiä tehtäviä ovat hankintayksiköiden tukeminen hankintojen suunnittelussa ja valmistelussa siten, että myös pk-yritykset voivat jättää tarjouksia, markkinatiedon välittäminen yrityksiltä hankintayksiköille, markkinavuoropuhelujen edistäminen, ajankohtaisista hankinnoista tiedottaminen ja tarjoajien aktivointi.

Myös osa Motiva Oy:n nykyisistä tehtävistä on rinnastettavissa tukeen ja neuvontaan, sillä yhtiö tarjoaa esimerkiksi asiakasmaksurahoitteisen VAUHTI-verkoston kautta muun muassa organisaatiokohtaista neuvontaa ja sparrausta vastuullisten hankintojen kehittämiseen. KEINO-osaamiskeskuksen päättynyt toiminta on myös osin rinnastettavissa neuvontaan ja tukeen.

2.3 Kehittämistoiminnan ja keskeisten toimijoiden rahoitus

Hankinta-Suomen ja KEINO-osaamiskeskuksen rahoitus

Hankinta-Suomi-ohjelma rahoitetaan valtion talousarviosta määräaikaisella hankerahoituksella. Ohjelman jatko ja painopisteet ovat olleet riippuvaisia kulloisenkin valtioneuvoston päätöksistä. Ohjelmakauden lopussa tehdään arviointeja ja päätetään jatkosta erikseen (esim. kauden 2019–2023 jälkeen tehtiin päätös jatkaa uudelle kaudelle 2024–2027). Hankinta-Suomen rahoitus (sisältäen ostopalvelut ja arvioidut henkilöstökustannukset) ensimmäiselle hankekaudelle oli yhteensä 3,2 miljoonaa euroa ja toiselle kaudelle yhteensä 2,4 miljoonaa euroa. Hankinta-Suomi-ohjelman henkilötyöpanos on vuodesta riippuen 2,5–5 henkilötyövuotta.

KEINO-osaamiskeskus (2018–2024) on esimerkki toiminnasta, jossa verkostomaisella toimintamallilla kehitettiin sekä yksittäisen hankintayksiköiden toimintaa mutta myös tuotettiin laajemmin hankintayksiköiden käyttöön hyödyllisiä oppaita ja muita tuotoksia. KEINOn toiminta on osin rinnastettavissa kehittämistoimintaan ja osin neuvontapalveluihin. KEINOn toimintakauden kokonaisrahoitus oli noin 14 miljoonaa euroa (2 miljoonaa euroa per vuosi), ja se jaettiin hankekonsortion jäsenten kesken. KEINO-osaamiskeskus toimi joitain vuosia yhtaikaisesti Hankinta-Suomi-ohjelman kanssa ja on esimerkki hankepohjaisesta kehittämistoiminnasta, jolle ei ollut suoranaista jatkajaa hankekauden tai määräaikaisen rahoituksen päätyttyä, vaikkakin toimintaa rahoitettiin euromääräisesti merkittävällä summalla. Vaikuttavuusosaamisen investointikeskuksen perustamisrahoitus työ- ja elinkeinoministeriön omistajuuden aikana oli noin 0,6 miljoonaa euroa.

Tuen ja neuvonnan järjestämisen rahoitus

Työ- ja elinkeinoministeriö rahoittaa yhdessä Kuntaliiton kanssa Julkisten hankintojen neuvontayksikön toimintaa. Avustuksen suuruus on noin 0,22 miljoonaa euroa vuodessa. Rahoitus mahdollistaa hankintalakiin liittyvän perusneuvonnan tarjoamisen hankintayksiköille.

Suomen Yrittäjien hankintaneuvonta saa rahoitusta toimintaansa työ- ja elinkeinoministeriöltä vuosittain anottavana avustuksena. Rahoitus jaetaan aluejärjestöille siten, että hankintaneuvojien ylläpitämiseen kukin toimija saa tasasuuruisen erän vuodessa kattamaan yhden hankintaneuvojan osa-aikaisen työpanoksen. Hankintaneuvonnan vuotuinen rahoitus on noin 0,28 miljoonaa euroa.

Valtiokonttori vastaa kansallisen hankintailmoituspalvelu Hilman ylläpidon lisäksi siihen liittyvästä tuesta ja neuvonnasta. Neuvonta on järjestetty yhteistyössä Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus Palkeiden ja Hansel Oy:n kanssa. Neuvonta keskittyy hankintailmoitusjärjestelmän teknisiin toiminnallisuuksiin, mutta usein yhteydenotot liittyvät joko suoraan tai välillisesti julkisen hankinnan tekemiseen tai tarjoamiseen, jolloin käyttäjää pyydetään olemaan yhteydessä Julkisten hankintojen neuvontayksikköön tai muuhun tahoon. Hilman neuvonnan vuotuinen rahoitus on noin 70 000 euroa vuodessa, ja se kattaa Palkeilta tehdyt ostopalvelut. Yksityisen sektorin toimijat vastaavat kaupallisten kilpailutusjärjestelmien käyttötuesta.

Keskeisten kehittämishankkeiden ja toimijoiden julkinen rahoitus

Taulukossa 2 on esitetty keskeisten kehittämishankkeiden sekä tuen ja neuvonnan julkinen rahoitus vuosina 2010–2027. Taulukossa esitetyn lisäksi määrärahoja on voitu myöntää myös erillisprojekteihin, joita ei ole taulukossa esitetty. HAUS kehittämiskeskus Oy:n, Motiva Oy:n ja Hansel Oy:n toimintaa rahoitetaan pääosin palvelumaksuilla, joten niitä ei ole huomioitu tässä laskelmassa. Vaikuttavuusinvestoimisen osaamiskeskuksen osalta on huomioitu perustamisrahoitus. Hankintailmoitusjärjestelmä Hilman ylläpitoa ja tukea rahoitetaan jatkuvana. Hankinta-Suomi-ohjelman kokonaisrahoituksen arviossa on huomioitu henkilöstö- ja ostopalvelukustannukset. Joitain pienempiä hankkeita, kuten SIEPP ja HANDU, on rahoitettu EU-rahoituksella. Henkilöstökustannukset on arvioitu keskimääräisinä perustuen vuoden 2024 työvoimakustannuksiin [18].

18 Valtion henkilöstökertomus 2024. Valtiokonttori 2025.

Taulukko 2. Keskeisten kehittämishankkeiden ja neuvonnan kumulatiivinen rahoitus vuodesta 2010 alkaen arvioituna vuoteen 2027 saakka.

Hanke tai toimija	Kumulatiivinen rahoitus 2010–2027	Toiminnan kohderyhmä	Sis. merkittäviä tietojärjestelmä-investointeja
Merkittävimmät kehittämishankkeet			
Hankinta-Suomi-ohjelma (2019–2027)	5,6 miljoonaa euroa [19] [20]	Koko julkinen sektori ja yritykset	Ei
KEINO-osaamiskeskus (2018–2024)	14 miljoonaa euroa [21]	Koko julkinen sektori ja yritykset	Ei
Hilma-järjestelmän tekninen kehittäminen (2021 lähtien)	10,7 miljoonaa euroa [22]	Koko julkinen sektori ja yritykset	Kyllä
Vaikuttavuusinvestoimisen osaamiskeskus (perustaminen)	0,6 miljoonaa euroa [23]	Koko julkinen sektori ja yritykset	Ei
Hankinnoista duunia (HANDU, 2015–2017)	0,65 miljoonaa euroa [24]	Kuntasektori ja yritykset	Ei
Sosiaalisia innovaatioita ja työtä julkisilla hankinnoilla (SIEPP, 2017–2020)	0,42 miljoonaa euroa [25]	Kuntasektori ja yritykset	Ei
Valtion hankintojen digitalisoinnin toteutus-ohjelma (Handi-hanke, 2016–2020)	13 miljoonaa euroa [26]	Valtionhallinto	Kyllä

19 Kohti vaikuttavia julkisia hankintoja: Hankinta-Suomi-toimenpideohjelman loppu-raportti 2020–2023. Valtiovarainministeriö 2024.

20 Valtiovarainministeriön budjetti ohjelman toiselta toimintakaudelta.

21 Kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomainen osaamiskeskus, KEINO. Toimintakausien 5 ja 6 loppuraportti. Työ- ja elinkeinoministeriö 2024.

22 Vakiintunut kehittämisen kokonaisrahoitus on noin 1,6 miljoonaa euroa (ks. esim. TAE 2024) vuodessa. Tässä laskelmassa tuki ja neuvonta on eriytetty omaksi kohdakseen.

23 Vaikuttavuusinvestointeihin lisäsatsaus ja tukea osaamiskeskuksesta. Tiedote 21.11.2019. Työ- ja elinkeinoministeriö.

24 EURA S20319

25 EURA S20958

26 Valtion hankintojen digitalisoinnin toteutusohjelman loppuraportti. Valtiovarainministeriö 2020.

Hanke tai toimija	Kumulatiivinen rahoitus 2010–2027	Toiminnan kohderyhmä	Sis. merkittäviä tietojärjestelmä-investointeja
Valtion hankintatoimen kehittämishanke (HANKO-hanke, 2014–2016)	0,025 miljoonaa euroa [27]	Valtionhallinto	Ei
Hankinnoilla työllistämisen vauhditus-ohjelma (2020–2023)	0,3 miljoonaa euroa [28]	Koko julkinen sektori	Ei
Huippuostajat-ohjelma (Tekes-rahoitus, 2013–2016)	30 miljoonaa euroa [29]	Koko julkinen sektori	Ei
Kansallisen julkisten hankintojen tietovarannon hanke (2025–2027)	5,185 miljoonaa euroa [30]	Koko julkinen sektori ja yritykset	Kyllä
Kehittämishankkeet yhteensä	80,480 miljoonaa euroa	–	–
Neuvonta ja tuki			
Julkisten hankintojen neuvontayksikkö (2012 lähtien)	3,5 miljoonaa euroa [31]	Koko julkinen sektori	Ei
Hankintaneuvonta yrittäjille (Suomen Yrittäjät, 2017 lähtien)	3,1 miljoonaa euroa [32]	Koko julkinen sektori ja yritykset	Ei

27 HANKO-hankkeen hankesuunnitelma (VM/1515/00.01.00.01/2014). Laskettu 80 henkilötyöpäivän arviolla.

28 Hankinta-Suomi ja hankinnoilla työllistämisen vauhditusohjelma. Suomen Kuntaliitto ry. 2020.

29 Tekes 2015.

30 Kansallisen julkisten hankintojen tietovarannon perustamisen ja julkisyhteisöjen osto-laskutietojen julkaisemisen hanke. Asettamispäätös. 17.1.2025. Valtiovarainministeriö. Laskelma ei sisällä virkatyötä.

31 Arvio perustuu työ- ja elinkeinoministeriön vuosien 2020 (VN/28184/2020) ja 2025 maksupäätöksiin (VN/19602/2024). Maksupäätösten mukaan työ-ja elinkeinoministeriö on myöntänyt Suomen Kuntaliitolle vuosittain 220 000 euroa avustusta hankinta-neuvonnan järjestämiseen.

32 Arvio perustuu työ- ja elinkeinoministeriön vuosien 2022 (VN/32283/2021) ja 2023 (VN/34005/2022) maksupäätöksiin. Maksupäätösten mukaan työ- ja elinkeinoministeriö on myöntänyt Suomen Yrittäjille vuosittain 280 000 euroa avustusta hankinta-neuvonnan järjestämiseen.

Hanke tai toimija	Kumulatiivinen rahoitus 2010–2027	Toiminnan kohderyhmä	Sis. merkittäviä tietojärjestelmä-investointeja
Hilman neuvonta (2021 lähtien)	0,5 miljoonaa euroa 11	Koko julkinen sektori ja yritykset	Ei
Neuvonta ja tuki yhteensä	7,1 miljoonaa euroa	–	–
Kumulatiivinen rahoitus kokonaisuutena yhteensä	**87,580 miljoonaa euroa**	–	–

Vuosien 2010–2027 aikana julkisten hankintojen kansalliseen kehittämiseen on merkittävimmissä kehittämishankkeissa käytetty tai varattu yhteensä noin 80,480 miljoonaa euroa sisältäen valtionhallinnon investoinnit valtion kirjanpitoyksiköiden tietojärjestelmäinfrastruktuuriin. Tuen ja neuvonnan järjestämiseen on käytetty tai varattu noin 7,1 miljoonaa euroa. Kumulatiivinen rahoitus kehittämisen ja neuvonnan kokonaisuutena on yhteensä 87,580 miljoonaa euroa. Merkittävimmät kehittämispanostukset painottuvat vuoden 2015 jälkeiselle ajalle (2015–2027), sillä vuoden 2015 jälkeen perustettujen kehittämishankkeiden kumulatiivinen rahoitus on ollut noin 65,480 miljoonaa euroa [33]. Tuen ja neuvonnan järjestämisen kumulatiivinen rahoitus on samana ajanjaksona arviolta 5,94 miljoonaa euroa [34]. Koska yksi hankkeista (Handi) on keskittynyt yksinomaan valtion tietojärjestelmäinfrastruktuurin kehittämiseen, on laskelmaa syytä korjata huomioimaan investointi. Tällöin vuoden 2015 jälkeen perustettujen kehittämishankkeiden kumulatiivinen rahoitus on noin 52,480 miljoonaa euroa. Laskelmassa on huomioitu hankintailmoitukset.fi-palvelun sekä kansallisen julkisten hankintojen tietovarannon teknisen toteutuksen rahoitus, sillä ne koskevat koko julkista sektoria. Kokonaisuutena kyseisenä ajanjaksona kehittämisen ja neuvonnan kumulatiivinen kokonaisrahoitus on noin 58,42 miljoonaa euroa, mikä tarkoittaa, että vuosien 2015–2027 aikana julkisten hankintojen kansalliseen kehittämiseen ja neuvontaan käytetään vuosittain keskimääräisesti noin 4,49 miljoonaa euroa, mikä vastaa noin 65 henkilötyövuotta. Laskelmaa tulkitessa on hyvä huomioida, että se sisältää jossain määrin koko julkista sektoria koskevia tietojärjestelmäinvestointeja (hankintailmoitukset.fi-palvelu ja kansallinen julkisten hankintojen tietovaranto). Kyseisissä hankkeissa valtaosa kustannuksista aiheutuu kuitenkin henkilötyöstä (projektihenkilöstö, tekniset kehittäjät ja niin edelleen).

33 Huippuostajat-ohjelman rahoitus jaettu neljälle hankevuodelle, josta tässä laskelmassa huomioitu kaksi vuotta.

34 Arvio on tehty sillä olettamalla, että perusrahoitus pysyy samana tulevina vuosina.

3 Julkisten hankintojen kehittäminen EU:n jäsenvaltioissa

3.1 EU:n jäsenvaltioiden vertailun kriteeristö

Euroopan unionin jäsenvaltioiden vertailun tarkoituksena on tunnistaa, millä tavoin julkisten hankintojen kansallinen tuottavuuden kehittäminen on järjestetty eri valtioissa. Vertailun tavoitteena on arvioida, millä tavoin jäsenvaltioiden kehittämistoiminta vertautuu Hankinta-Suomi-ohjelmaan ja tunnistaa nykyisen suomalaisen mallin vahvuuksia ja kehittämiskohteita. Vertailun perusperiaatteena on tunnistaa kustakin jäsenvaltiosta sellainen toimija, joka vertautuu lähimmäksi Hankinta-Suomen toimintaa ja kuvata suppeasti kyseisen organisaation asemaa ja toiminnan kattavuutta. Vertailu on toteutettu syksyllä 2025.

Jäsenvaltiokohtaisesta vertailusta vedetään yhteen eurooppalaisia trendejä, joita peilataan Suomen malliin. Pääkriteeristö jäsenvaltioiden vertailuun on esitetty taulukossa 3. Kappaleessa 3.2 on esitetty analyysia ja huomioita jäsenvaltioiden käytännöistä. Analyysiin on EU-jäsenvaltioiden lisäksi sisällytetty Norja, Iso-Britannia sekä Islanti. Tarkastelu perustuu lähtökohtaisesti joko yhteisen tai samankaltaisen hankintalainsäädännön varassa toimiviin valtioihin, eikä ulotu laajemmin esimerkiksi OECD:n jäsenvaltioihin. Koska analyysi perustuu merkittävään määrään kansainvälisiä ja erikielisiä lähteitä (ml. lainsäädäntö), on hyvä huomioida osittainen tulkintavirheiden mahdollisuus esimerkiksi institutionaalisen aseman ja rahoituksen jatkuvuuden arvioinnissa. Tietoja on pyritty varmistamaan monipuolisista lähteistä. Tehtävän oikeusperusta (K2) on arvioitu lakisääteiseksi myös silloin, kun tehtävän rahoitus on jatkuvaa ja tehtävä perustuu johonkin muuhun hallinnon tapaan asettaa jatkuva tehtävä (esimerkiksi hallinnollinen päätös).

Taulukko 3. EU-jäsenvaltioiden julkisten hankintojen kansallisen kehittämistoiminnan arvioimisen kriteeristö.

Koodi	Kriteeri	Kuvaus	Arviointiasteikko
K1	**Organisatorinen vastuu**	Onko kehittämistoiminta keskitetty yhdelle viranomaiselle vai hajautettu?	Keskitetty / Osin keskitetty / Hajautettu
K2	**Tehtävän oikeusperusta**	Perustuuko kehittämis-tehtävä lakiin tai asetukseen (tai vastaavaan)?	Lakisääteinen / Ei lakisääteistä
K3	**Toiminnan luonne**	Toteuttaako organisaatio ainoastaan kehittämistä vai myös muita toimintoja?	Kehittäminen / rajallinen kehittäminen / neuvonta / valvonta / yhteishankinta
K4	**Kohderyhmä**	Koskeeko toiminta keskushallintoa vai koko julkista sektoria?	Koko julkinen sektori / Keskushallinto
K5	**Yritysyhteistyö**	Osallistuvatko tarjoajat kehittämistoimintaan tai kohdistuuko niihin toimia?	Ei / Osittain / Kyllä
K6	**Rahoituksen jatkuvuus**	Onko rahoitus jatkuvaa vai määräaikaista?	Jatkuva / Määräaikainen

3.2 Keskeiset havainnot julkisten hankintojen kehittämisestä EU:n jäsenvaltioissa

Julkisten hankintojen kehittämiseen on kiinnitetty kasvavissa määrin huomiota Euroopan unionin jäsenvaltioissa sekä Euroopan unionissa viime vuosina. Tämä näkyy sekä EU-tasoisten että kansallisten julkisia hankintoja koskevien aloitteiden määrässä. Julkisten hankintojen kehittäminen onkin tunnistettu merkitykselliseksi tavaksi edistää yhteiskunnallisia tavoitteita, kuten kustannustehokkuutta, vastuullisuutta sekä avoimuutta.

Useimmissa Euroopan maissa julkisten hankintojen kehittäminen on keskitetty valtion virastolle tai valtionyhtiölle, ja tehtävästä on säädetty lailla, asetuksella tai muulla tavalla, joskin tehtävän laajuus vaihtelee käytännön tasolla merkittävästi.

Tällaisia valtioita ovat esimerkiksi Bulgaria, Kroatia, Kypros, Latvia, Slovakia, Puola, Ruotsi, Saksa ja Norja. Lakiperusteiseen kehittämismalliin kytkeytyy tavallisesti pysyvä, budjettiperusteinen rahoitus (esim. Ruotsi, Saksa, Norja, Alankomaat, Puola, Bulgaria, Latvia, Kypros, Malta ja Portugali). Joissakin valtioissa kehittämistehtävä on täysin hajautettu, jolloin valtakunnallista koordinoivaa kehittäjätoimijaa ei käytännössä ole (esim. Espanja) tai kehittäminen on projektiluonteista (esim. Romania). Näissä tapauksissa liitteessä 2 on mainittu taho, joka on tyypillisesti vastuussa mahdollisesta pistemäisestä projektista tai kehittämistoiminnasta. Osassa valtioissa kehittäminen on rahoitettu pääosin EU-rahoituksella tai määräaikaisilla ohjelmilla (esim. Slovenia, Luxemburg ja Romania). Yleisimmin keskitetty tehtävä on annettu joko erilliselle perustetulle virastolle, olemassa olevalle virastolle tai ministeriölle. Joissain valtioissa, kuten Iso-Britanniassa, kansallisesta julkisten hankintojen strategiasta ja sen velvoittavuudesta on säädetty lailla.

Julkisten hankintojen kehittämistehtävän ja muiden julkisiin hankintoihin liittyvien toimintojen järjestämisessä on erotettavissa Euroopassa selkeitä päälinjoja. Lähes jokaisessa valtiossa (28/30) kehittämis- ja neuvontatehtävät on kytketty toisiinsa. Kehittämis- ja neuvontatehtävä on taas lähes jokaisessa valtiossa joko kytketty yhteishankinta- tai valvontatehtävään. Kymmenessä valtiossa (Ranskassa, Kreikassa, Unkarissa, Puolassa, Latviassa, Liettuassa, Slovakiassa, Romaniassa, Kroatiassa ja Espanjassa) kehittämis- ja neuvontatehtävä on yhdistetty valvontatehtävään, kun taas yhdessätoista valtiossa (Itävallassa, Saksassa, Tanskassa, Irlannissa, Italiassa, Norjassa, Kyproksella, Bulgariassa, Belgiassa, Maltalla ja Islannissa) se on yhdistetty yhteishankintatehtävään. Yhdessä valtiossa (Portugali) vastuut on keskitetty kahdelle toimijalle, joista toisella on valvontatehtävä ja toisella yhteishankintatehtävä. Lähtökohtaisesti valtioissa ei ole toimijoita, joilla olisi sekä yhteishankinta- että valvontatehtävä. Seitsemässä valtiossa toiminta rajoittuu joko kehittämiseen tai kehittämiseen ja neuvontaan ilman kytkentää valvontaan tai yhteishankintoihin (Suomessa, Alankomaissa, Ruotsissa, Tšekissä, Virossa, Luxemburgissa ja Sloveniassa). Läpi Euroopan yhdistelmämalleissa korostuu tehtävien yhdistämisellä saavutettavat synergiahyödyt.

Kehittämistoiminnan laajuus muodostuu useimmiten ohjeista ja mallipohjista, koulutuksesta (usein verkkokoulutus), neuvonnasta (juridinen helpdesk/asiantuntijaneuvonta) ja verkostoista, joskin tuotteliaisuus vaihtelee valtioiden välillä. Joissain valtioissa kehittämistyö kattaa myös erilaisia pilotteja, analytiikkaa sekä strategioita (kuten ekologisesti ja sosiaalisesti kestävät hankinnat). Kehittämistoiminnasta esimerkkeinä Saksassa tuotetaan koulutusmateriaaleja ja oppaita kestäviin hankintoihin, Ranskassa edistetään kestävän hankinnan käytäntöjä MOOC-koulutuksella, Norjassa tarjotaan koulutusten lisäksi valtakunnallisia verkostoja ja sertifiointi, muun muassa Kroatiassa on otettu käyttöön ProcurCompEU-arviointimalli

ja Alankomaissa ylläpidetään laajaa ohje- ja e-kurssivalikoimaa. Valtaosassa maista kehittämistoiminnan kohderyhmänä on koko julkinen sektori, mutta eräissä valtioissa palvelut ovat keskushallintolähtöisiä, vaikkakin saattavat palvella koko julkista sektoria. Joissakin valtioissa yrityksiä osallistetaan aktiivisesti koulutuksiin, kuulemisiin ja yhteiskehittämiseen (esim. Norja, Italia ja Slovenia), kun taas yleisemmin vuorovaikutus rajoittuu pääosin tiedottamiseen tai helpdesk-tyyppiseen neuvontaan. Eräät valtiot (esim. Espanja, Portugali ja Italia) ovat lisäksi koonneet hankintoihin liittyviä palveluita keskitettyihin palveluportaaleihin. Toiminnan rajauksissa on hyvä huomata, että osa valtioista keskittyy vahvemmin esimerkiksi ekologisen kestävyyden edistämiseen, kun taas osa valtioista on rajannut kehittämistä toimialakohtaisesti (esimerkiksi IT-hankinnat). Vertailu ei ota kantaa toiminnan temaattiseen tai toimialakohtaiseen rajaukseen muutoin kuin mitä voi olla pääteltävissä vastaavan organisaation perusteella. Vertailu keskittyykin pääasiallisesti järjestämisen tapaan sekä toiminnan laajuuteen välineiden ja kohderyhmien näkökulmasta.

Yhteenvetona eurooppalainen yleinen suunta rakentuu lakisääteisestä, pysyvästä kehittämisrakenteesta, johon on yhdistetty neuvontaa sekä muita julkisiin hankintoihin liittyviä toimintoja, kuten yhteishankintaa tai valvontaa. Useimmiten vastuu on keskitetty tietylle viranomaiselle tai valtionyhtiölle. Kehittämistoiminnan laajuus ja tuotteliaisuus vaihtelee huomattavasti, mutta kattaa yleisesti erityisesti paikasta riippumatonta koulutus- ja ohjeistusmateriaalia, neuvontapalveluja sekä erilaisia verkostoja. Kehittämistoiminta on useimmiten kohdennettu erityisesti julkiselle sektorille tai keskushallinnolle, ja tarjoajien osallistuminen kehittämiseen tai verkostoihin on rajallista. Tyypillisin eurooppalainen julkisiin hankintoihin tukitoimintoja tarjoava taho on viranomaistoimija, joka toteuttaa kehittämistä, neuvontaa sekä yhteishankintoja (pääosin itsenäisesti, ajoittain yhdessä yhtiömuotoisen toimijan kanssa). Kaiken kaikkiaan EU:n jäsenvaltioissa julkisten hankintojen kehittäminen ja niihin liittyvät muut toiminnot on tunnistettu valtion jatkuvaksi perustoiminnaksi ja työ on vakiinnutettu osaksi hallinnon rakenteita vaihtelevin mallein.

Keskeiset trendit

1. Keskitetty, lakisääteinen kehittämistehtävä, joka on yhdistetty neuvontaan sekä muihin julkisiin hankintoihin liittyviin toimintoihin, kuten yhteishankintoihin tai valvontaan

2. Kehittämistoiminnalla on jatkuva rahoitus, joskin rahoituksen määrä, kehittämisen painopisteet ja kehittämistyön laajuus vaihtelevat valtioittain

3. Kehittämistoiminta suuntautuu koko julkiselle sektorille, tarjoajien osallistaminen huomattavasti rajatumpaa tai olematonta

4. Keskitetty kehittämistoiminta kattaa useimmiten ohjeita ja malleja, koulutuksia sekä verkostoja

5. Eräät valtiot ovat koonneet julkisiin hankintoihin liittyviä palveluita keskitettyyn palveluportaaliin

Maakohtainen vertailu on esitetty liitteissä 1–3.

4 Kansallisten kehittäjien ryhmän näkemyksiä

Hankinta-Suomi-ohjelma järjesti Kansallisten kehittäjien ryhmälle syyskuussa 2025 työpajan julkisiin hankintoihin liittyvien kansallisten toimintojen järjestämisestä. Kansallisten kehittäjien ryhmän jäsenet ovat asiantuntijoita itsenäisistä organisaatioista, joilla on jokin hankintojen kehittämiseen liittyvä tehtävä tai intressi. Osapuolet ohjaavat tai toteuttavat toimenpiteitä, jotka kehittävät julkisten hankintojen toimintaympäristöä. Työpajaan osallistuivat asiantuntijat valtiovarainministeriöstä, maa- ja metsätalousministeriöstä, liikenne- ja viestintäministeriöstä, sosiaali- ja terveysministeriöstä, ympäristöministeriöstä, valtioneuvoston kansliasta, Suomen Kuntaliitto ry:stä, Suomen Yrittäjät ry:stä, Elinkeinoelämän keskusliitto ry:stä, Valtiokonttorista, Kilpailu- ja kuluttajavirastosta, Julkisten hankintojen neuvonta-yksiköstä, Hansel Oy:stä, Suomen ympäristökeskuksesta, Motiva Oy:stä, Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:stä, Business Finlandista sekä SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:stä. Työpajan puheenjohti erityisasiantuntija Olli-Juhani Piri valtiovarainministeriöstä. Työpaja rakentui pyöreän pöydän keskustelusta, ryhmätyöskentelystä sekä kahdesta epämuodollisesta äänestysosuudesta. Työskentelyn alustukseksi ryhmälle esitettiin alustavia havaintoja kansallisesta nykytilasta sekä eurooppalaisista käytännöistä.

Kansallisten kehittäjien ryhmää pyydettiin äänestämään kahdesta asiasta: kehittämistoiminnan tärkeydestä sekä toiminnan jatkuvuudesta ja rahoituksen pysyvyydestä. Kansallisten kehittäjien ryhmä äänesti yksimielisesti siitä, että Hankinta-Suomen ja aiempien julkisten hankintojen kehittämishankkeiden kaltainen kehittäminen on tärkeää toimintaa Suomessa. Ryhmä äänesti lisäksi yksimielisesti siitä, että julkisten hankintojen kehittämisen ja kehittämistoiminnan rahoituksen tulisi olla pysyvää ja jatkuvaa ottamatta kantaa siihen, millä hallinnollisella rakenteella työtä toteutetaan tai millainen rahoitusinstrumentti on.

Pyöreän pöydän keskustelussa ryhmän jäsenet arvioivat, miksi julkisten hankintojen kehittämistä tulisi tai ei tulisi tehdä Suomessa jatkuvana toimintana. Osallistujien mukaan julkisten hankintojen kehittämisen tulisi Suomessa olla jatkuvaa, koska hankinnat muodostavat merkittävän osan julkisten varojen käytöstä (noin 15 % BKT:sta) ja vaikuttavat laajasti taloudellisten, sosiaalisten ja ekologisten tavoitteiden toteutumiseen. Keskustelun perusteella projektiluonteinen työ ei ole riittävää, sillä lainsäädäntö, markkinat ja toimintaympäristö muuttuvat jatkuvasti, mikä synnyttää

jatkuvia osaamis- ja kehittämistarpeita. Osallistujat korostivat, että hankintaosaaminen ei säily eikä kehity itsestään, vaan vaatii jatkuvaa tukea ja rakenteita. Ilman pysyvää kehittämistä hankintaosaaminen heikkenee, tieto ei siirry organisaatioiden välillä ja laadukkaiden hankintojen tekeminen jää yksittäisten henkilöiden varaan. Tämän vuoksi tarvitaan pysyviä rakenteita, joiden avulla osaamista voidaan vahvistaa, hyviä käytäntöjä levittää ja uusia toimintamalleja juurruttaa käytäntöön. Pysyvä koordinaatio nähtiin lisäksi tärkeänä, jotta kehittämistarpeita voidaan priorisoida, palautetta kerätä ja tuloksia viedä käytäntöön systemaattisesti. Keskustelussa nousi esille, että mikäli kehittämistä toteutetaan vain määräaikaisina hankkeina, toimintaan syntyy katkoksia, jotka vaikeuttavat sekä kehittämisorganisaatioiden että kehittämistoiminnan kohderyhmän toimintaa. Jatkuvuudella voitaisiin myös varmistaa erilaisten tuotosten, kuten työkalujen ja oppaiden, elinkaaren hallinta. Lisäksi ryhmässä nousi esille, että ministeriöiden välistä koordinaatiota tuote- ja sektorisääntelyn käytännön toimeenpanossa tulisi vahvistaa. Kokonaisuudessa Kansallisten kehittäjien ryhmä katsoi, että kehittäminen on osa hyvää hallintoa ja vastuullista julkisten varojen käyttöä ja väline kansallisten strategisten tavoitteiden, kuten kestävyyden ja tehokkuuden, saavuttamisessa.

Ryhmätyöskentelyssä osallistujat arvioivat, kuinka ja millaisella hallinnollisella rakenteella julkisten hankintojen kehittämistä tulisi tehdä, kun nykyinen Hankinta-Suomi-ohjelman koordinaatiotoiminta päättyy. Ryhmätyöskentelyä ohjattiin kevyesti antamalla ylätasoisia esimerkkejä rakenteista (esimerkiksi virasto, uusi yhtiö sekä aiemman hankkeen jatkaminen). Ryhmiä pyydettiin myös pohtimaan, millaisia tehtäviä toimijalla tulisi olla. Kaikki ryhmät korostivat, että julkisten hankintojen kehittämisen tulisi olla jatkuvaa ja pysyvän rahoituksen turvaamaa. Uuden viraston perustamiseen suhtauduttiin ristiriitaisesti: osa ryhmistä piti virastomaista ratkaisua mahdollisena, mutta useammin kannatettiin olemassa olevan organisaation tai verkostomallin hyödyntämistä, jotta vältetään uuden byrokratian rakentaminen. Yhtiömalli sai selvästi vähiten tukea. Laajasti yhteistä oli näkemys, että toimijalla tulisi olla selkeä koordinaatiovastuu (usein toimijaesimerkkinä mainittiin valtiovarainministeriö), mutta sen rinnalla kehittäminen pitäisi toteuttaa yhteistyöverkostona, johon osallistuvat sekä ministeriöt, hankintoja nykytilassa kehittävät organisaatiot että toimijoita ruohonjuuritasolta. Toimijan tehtävien tulisi keskustelujen perusteella sisältää erityisesti neuvontaa, koulutusta, osaamisen kehittämistä, tietopalveluja, viestintää, hyvien käytäntöjen levittämistä ja sidosryhmäyhteistyötä. Sen sijaan valvontatehtävä nähtiin useissa kommenteissa selkeästi kehittämistoimijan rooliin kuulumattomaksi. Ryhmäkeskustelujen perusteella toivottu järjestämistapa olisi pysyvällä budjettirahoituksella toimiva olemassa oleva julkinen toimija tai verkostomalliin perustuva koordinaatiokeskus, joka vastaa neuvonnasta, osaamisen ja kyvykkyyksien kehittämisestä, tietopalveluista ja sidosryhmäyhteistyöstä ilman valvontatehtäviä.

5 Keskeiset julkisten hankintojen tuottavuuden ja vaikuttavuuden ohjauksen ja kehittämisen muutostarpeet

Julkisten hankintojen tuottavuuden ja vaikuttavuuden kansallinen kehittämistoiminta on Suomessa laaja-alaista, ja se on tuonut uusia toimintatapoja ja vahvistanut hankintayksiköiden sekä markkinaosapuolten osaamista ja käytäntöjä. Eurooppalaisella tasolla Suomen kehittämistoiminta on poikkeuksellisen tuotteliasta ja temaattisesti laajaa. Suomen verkostoyhteistyön malli ja verkostojen laajuus on merkittävä erottava tekijä muista EU:n jäsenvaltioista ja on mahdollistanut koko julkisen sektorin osaamispotentiaalin hyödyntämistä yhteisen hyödyn saavuttamiseksi. Toiminnan järjestämistavassa on kuitenkin rakenteellisia piirteitä, jotka heikentävät työn pitkäjänteisyyttä, ennakoitavuutta ja hallinnollista tehokkuutta. Nämä liittyvät ennen kaikkea rahoituksen vakiintumattomuuteen, vastuiden pirstaleisuuteen, tuotosten elinkaaren hallintaan ja ylläpitoon, ohjauksen kattavuuteen sekä toiminnan taloudelliseen tehokkuuteen.

Julkisten varojen käyttöön kohdistuu vuosi vuodelta enemmän painetta, oli kyse sitten julkisen talouden tasapainottamisesta, julkisen sektorin avoimuudesta tai julkisen sektorin toiminnan vastuullisuudesta. Julkiset hankinnat ovat yksi niistä valtion jatkuvista perustoiminnoista, joilla enenevissä määrin pyritään vaikuttamaan edellä mainittujen tavoitteiden toteutumiseen. Suomessa kehittämistyö on kuitenkin pitkälti hankeperusteista ja rahoitus pistemäistä, vaikka toiminta on tosiasiallisesti jatkuvaa ja vuotuinen keskimäärinen rahoitustaso huomattava (noin 5–6 miljoonaa euroa). Joistain rajallisista julkisiin hankintoihin liittyvistä tehtävistä on säädetty pistemäisesti tai tehtävien toteutus perustuu johonkin muuhun läheiseen tehtävän (esim. valtion taloushallinto tai valtion hankintojen ohjaus). Ilman selkeää lainsäädäntöperustaa ja pysyväluonteista rahoitusta sekä rakennetta työn tuottavuus ja vaikuttavuus jää pidemmällä aikavälillä alhaisemmaksi kuin vakiintuneella toiminnalla olisi saavutettavissa. Eurooppalaisessa vertailussa valtaosa jäsenvaltioista on kirjannut kehittämistehtävän lakiin tai asetukseen ja turvannut jatkuvan rahoituksen, joskin rahoituksen suuruus on vaihteleva. Suomen mallissa sisällöllinen panos on vuosien varrella ollut vahva, mutta institutionaalisen jatkuvuuden puute altistaa julkisilla varoilla saatavan hyödyn heikkenemiselle. Hankepohjaisen

työn heikkouksia ovatkin hanketyön lyhytjänteisyys, saavutettujen hyötyjen siirtymisen varmistaminen, määräaikaisuuden aiheuttama epävarmuus sekä uusien hankkeiden asettamisesta aiheutuvat toistuvat kustannukset sekä katveet toiminnassa hankekausien alussa, välillä ja lopussa. Yksi kansallisen kehittämisen järjestämisen keskeisistä muutostarpeista on säädöksin turvata toiminnan ja rahoituksen jatkuvuus, mikä mahdollistaa pitkäjänteisen ja tuottavan valtion perustoiminnan kehittämistyön.

Suomessa julkisiin hankintoihin liittyvät kehittämis-, neuvonta- ja ohjausvastuut ovat hajautuneet useisiin organisaatioihin ja järjestämismalleihin. Kansallinen kehittämisen koordinaatiotehtävä on hankeperusteinen. Kehittämistyö voi olla kansallisesti koordinoitua ja rahoitettua tai eri organisaatioiden itsenäisesti toteuttamaa ja rahoittamaa. Neuvonta on hajautettua, mutta käytännössä jatkuvaa toimintaa. Työkalujen ja tietojärjestelmien toteuttaminen ja kehittäminen sekä hankintojen ohjaus on hajautettua ja osin jatkuvaa toimintaa. Julkisiin hankintoihin liittyvän tuote- ja sektorisääntelyn kansallinen toimeenpano on puutteellista. Hajautuneiden vastuiden vuoksi myös palveluiden käyttäjien pääsy palveluihin on hajautunut ja eri palveluiden sekä tuotosten löydettävyys on kärsinyt. Kehittämisen rahoitus on luonteeltaan monilähteistä (esimerkiksi valtion budjettirahoitus, ajoittainen EU-rahoitus sekä asiakasmaksut). Toiminnan hajautuneisuus heikentää asiantuntijaresurssien tehokasta kohdentamista ja vaikeuttaa yhtenäisten ja käyttäjälähtöisten asiakaspolkujen toteuttamista hankintayksiköille ja tarjoajille mittavasta hankelähtöisestä koordinaatiopanoksesta huolimatta. Eurooppalainen suunta on synergiahyötyjen saavuttamiseksi keskittää kehittämisvastuu selkeästi nimetylle julkiselle toimijalle, jolla on usein muitakin julkisiin hankintoihin liittyvää vastuita, kuten neuvontaa, hallinnollista ohjausta, yhteishankintoja tai valvontaa. Osa valtioista on myös rakentanut keskitettyjä palveluportaaleja hankintayksiköille ja tarjoajille. Suomessa yksi keskeisistä muutostarpeista on tavoitella tuottavampaa ja tehokkaampaa toimintaa keskittämällä eurooppalaiseen tapaan kehittämis-, ohjaus- ja neuvontatehtävä yhdelle virasto- tai yhtiömuotoiselle toimijalle, joka varmistaisi eheät asiakaspolut, selkeän pääsyn julkisiin hankintoihin liittyvien eri palveluiden äärelle sekä kansallisen ja ruohonjuuritason sidosryhmäyhteistyön. Synergiahyötyjä olisi saavutettavissa myös mallilla, jossa valtion yhteishankintatoiminnot liitettäisiin nykyistä tiiviimmin osaksi kehittämis- ja neuvontehtävän toteutusta. Lisäksi tuote- ja sektorisääntelyn kansallisen toimeenpanon osalta tulisi selkeyttää ohjauksen, toimeenpanon tuen ja neuvonnan rakenteita ja vastuita.

Viime vuosina julkisten hankintojen kehittämiseen on käytetty merkittäviä määriä julkisia varoja. Korkean vuotuisen rahoitustason ylläpito ilman rakenteellista selkeyttämistä ei ole pitkällä aikavälillä perusteltua, sillä vuosien varrella syntyneet hajautuneet vastuut aiheuttavat merkittäviä ohjaus- ja koordinointikustannuksia,

ylläpitävät tässäkin selvityksessä kuvattuja päällekkäisiä rakenteita sekä hidastavat tavoiteltavien muutosten toimeenpanoa. Nykyiset ohjausrakenteet hankaloittavat tuottavuuden kehittämistä, sillä hallinnollisen ohjauksen edellytykset ovat rajalliset ja ohjaus on mahdollista vain keskushallinnon osalta. Taloudellista etua syntyy ennen kaikkea siitä, että keskitetty vastuutaho pystyy organisoimaan ja kohdentamaan sekä taloudellisten resurssien että osaamisresurssien käyttöä tarveperusteisesti sekä ohjaamaan tehokkaasti muutoksen kohteena olevaa tahoa. Nykytilassa merkittävä osa vuotuisesta hankintavolyymistä sekä julkisten hankintojen prosessikustannuksista jää suoran ohjauksen ulkopuolelle. Taloudellisia hyötyjä voitaisiin tavoitella myös jo olemassa olevien palvelujen löydettävyyttä ja käytettävyyttä parantamalla. Toiminnan vakiinnuttamisella ja selkeyttämisellä tulisi keskipitkällä aikavälillä tavoitella edeltävien vuosien aikana tavoiteltujen hyötyjen realisoimista sekä kehittämiseen ja tukeen liittyvän hallinnollisen järjestelyn keventämistä. Hankinta-Suomi-ohjelman toisella toimintakaudella (2024–2027) kehittämistoiminnan painopistettä siirrettiin uusien tuotosten tuottamisesta niiden systemaattiseen ylläpitoon, päivitykseen ja käytön tukeen. Pitkällä aikavälillä tuottavuuden mittaamiseksi tarvitaan lisäksi kansallisen mittariston kehittämistä ja vertailukelpoista dataa, jotta voidaan arvioida ohjausvälineiden sekä hallinnollisten rakenteiden tehokkuutta suhteessa saavutettuun hyötyyn. Suomessa yksi keskeisistä muutostarpeista onkin resurssien käytön ja kohdentamisen kehittäminen, kehittämis- ja neuvontatoiminnan rakenteellinen keventäminen, ohjaustoiminnan selkeyttäminen ja valtion ohjausmandaatin vahvistaminen, palveluiden löydettävyyden parantaminen sekä toiminnan tuottavuuden järjestelmällisempi mittaaminen.

Muutostarpeet kiteytettynä

1. Julkisten hankintojen tuottavuuden ja vaikuttavuuden kehittämisen vakiinnuttaminen osaksi valtion perustoimintaa sekä selkeä lainsäädäntöperusta toiminnalle

2. Pysyvä ja keskitetty rahoitus, joka korvaa pistemäisen hankerahoituksen

3. Vastuiden ja ohjauksen selkeyttäminen ja keskittäminen, vähintäänkin kattaen kehittämistoiminnan sekä neuvontapalvelut

4. Hallinnollisten järjestelyiden keventäminen, resurssien kohdentamisen kehittäminen, kehittämistoiminnalla saavutettujen hyötyjen pysyvyyden varmistaminen sekä toiminnallisen ja yhteiskunnallisen tuottavuuden mittaaminen

5. Valtion ohjausmandaatin vahvistaminen suhteessa koko julkiseen sektoriin siten, että tuottavuuden kehittämisen edellytykset paranevat eri toimijoiden itsehallinto huomioiden

6. Asiakaskokemuksen parantaminen kokoamalla julkisiin hankintoihin liittyvät keskeiset palvelut yhteen asiointikanavaan

6 Skenaarioita kansallisen julkisten hankintojen tuottavuuden ja vaikuttavuuden ohjaamisen ja kehittämisen järjestämiseksi

Skenaariokuvauksissa arvioidaan, millä eri tavoilla toiminta voitaisiin järjestää jatkossa ja millä tavoin järjestämismalli ratkaisisi tässä selvityksessä tunnistettuja haasteita. Tämän lisäksi skenaariokuvauksissa on esitetty alustavia johtopäätöksiä skenaarioista ja niiden keskinäisistä suhteista.

6.1 Skenaario 1: Hankeperusteisen koordinaatiotoiminnan jatkaminen

Skenaarion 1 tiivistelmä

Kehittämistä jatketaan hankemuotoisesti joko pidentämällä käynnissä olevaa koordinaatiohanketta tai käynnistämällä uusi. Jatkuvaa, pysyväisluonteista kehittämisrakennetta ja sen rahoitusta ei vakiinnuteta. Operatiivinen kyvykkyys turvataan määräajaksi ja roolit säilyvät pääosin ennallaan. Selvityksessä tunnistetut pitkäkestoiset haasteet pysyvät suurelta osin ratkaisematta, mikä heikentää ajan myötä tuloksellisuutta sekä hallinnollista ja taloudellista tehokkuutta.

Skenaariokuvaus

Julkisten hankintojen kansallista kehittämistä organisoidaan ja koordinoidaan edelleen ohjelma- ja hankepohjaisesti jatkamalla nykyistä hanketta tai perustamalla uusi (esim. Hankinta-Suomi tai vastaava) hanke. Toimintaa tukee nimetty ohjelmatoimisto sekä laaja sidosryhmäverkosto. Operatiivinen kyvykkyys säilyy lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä: yhteisten ohjeistusten toteutus, työkalujen ylläpito, koulutukset, neuvonta ja verkostot jatkuvat pääosin entisellään. Hankekausien väliin voi kuitenkin syntyä katkoksia, jotka näkyvät palvelutason vaihteluna.

Ohjelmapohjainen malli jäsentää työn suunnitelmallisiksi kokonaisuuksiksi, joita seurataan ohjelman omistajaorganisaatiossa. Ohjelma mahdollistaa priorisoinnin ja nopean toimeenpanon siellä, missä arvioitu vaikutuspotentiaali on suurin. Malli edellyttää merkittävää koordinaatiopanosta taloudellisesti ja strategisesti itsenäisten organisaatioiden toiminnan päällekkäisyyksien vähentämiseksi ja tuotosten pysyväksi ankkuroimiseksi vastaanottaviin organisaatioihin. Asiakas- ja käyttäjäkokemuksen parantamiseen voidaan vastata tiivistämällä vapaaehtoisuuteen perustuvaa yhteistyötä, mikä kuitenkin kasvattaa koordinaatiotarvetta rahoittavassa organisaatiossa.

Hankemuotoisuus ei poista jatkuvuusriskiä. Useimmat hankkeet päättyvät, jolloin omistajuus, rahoitus ja päivitysvastuut nousevat uudelleen ratkaistaviksi. Malli on herkkä poliittisille ja taloudellisille vaihteluille: rahoitustaso voi muuttua tai loppua vaalikausien ja budjettiraamien myötä, ja hankekausien väliset rahoituksen vähentämiset ovat tavallisia. Tällöin toimintaa joudutaan järjestämään uudelleen tai supistamaan, mikä voi heikentää hyötyjen saavuttamista. Aiemmista hankkeista (esim. KEINO-osaamiskeskus) on kokemusta, että toiminnan päättyessä kaikille osa-alueille ei ole löytynyt selkeää jatkajaa. Tämä tarkoittaa, että ilman suunnitelmaa siirtymästä pysyviin rakenteisiin (ks. skenaario 10) hyötyjen hiipuminen on todennäköistä.

Hankepohjaisessa mallissa kehittämistehtäviin liittyviä päällekkäisyyksiä voidaan vähentää nykyisen kaltaisella koordinoinnilla, mutta muiden hankintoihin liittyvien tehtävien (esim. ohjaus, seuranta, valvonta tai yhteishankinnat) osalta synergiat jäävät pitkälti hyödyntämättä. Tämä rajoittaa mahdollisuuksia ohjata asiantuntijaresurssien käyttöä laajemmin ja tehokkaammin. Määräaikainen ja hankepohjainen kehittämisen toteutus- ja koordinaatiomalli on myös eurooppalaisella tasolla poikkeuksellinen ratkaisu, sillä valtaosassa jäsenvaltioista synergiahyötyjä on tavoiteltu yhden toimijan laajemmalla ja jatkuvalla tehtäväkokonaisuudella.

Viime vuosikymmenten panostukset osoittavat, että hankintojen kehittäminen nähdään tärkeänä ja siihen on kohdennettu merkittäviä resursseja. Resurssien vaikuttavan käytön näkökulmasta mallit, jotka vakiinnuttavat ja keskittävät

kehittämistehtäviä (ks. skenaariot 2 ja 6), voivat mahdollistaa laajemman tehtäväkentän tarkastelun ja koordinoidumman resurssien kohdentamisen. Mikäli hankelähtöiseen malliin päädytään, riskien hallinta edellyttää, että ohjelman alussa määritellään vähintään vähimmäistason ylläpito keskeisille tuotoksille hankekauden päätyttyä sekä suunnitelmat päällekkäisyyksien purkamiseksi ja resurssikysymysten ratkaisemiseksi. Ilman selkeitä jatkosuunnitelmia toiminnan tahti voi säilyä hetkellisesti, mutta hyödyt heikkenevät nopeasti hankekauden päättyessä.

Skenaarion 1 hyötyjä ja haasteita

Hyötyjä

- Toiminta jatkuu
- Yksi koordinoiva toimija
- Toiminta kehittyy ja esim. sidosryhmätyö vahvistuu edelleen
- Osaa selvityksen haasteita voitaisiin ratkaista entistäkin tiiviimmällä yhteistyöllä
- Relevanttien tahojen vahva osallisuus
- Ketterä reagointi kohderyhmän tarpeisiin

Haasteita

- Ei poista jatkuvuuden ongelmaa
- Riippuvuus poliittisista ja taloudellisista tilanteista
- Merkittävä jatkuva koordinaatiopanos ja päällekkäisyyshaasteet
- Tuotosten ylläpidon varmistaminen hankkeen jälkeen vaatii erillisen ratkaisun
- Asiantuntijaresurssien hyödyntämisen haaste ei poistu
- Yhden luukun malli haastava toteuttaa
- Katkokset hankekausien välillä

6.2 Skenaario 2: Uuden viraston malli

Skenaarion 2 tiivistelmä

Suomeen perustetaan uusi julkisten hankintojen virasto, jolle säädetään kansallinen kehittämistehtävä sekä tuen ja neuvontapalvelujen järjestäminen. Tehtäväala voidaan rajauksista riippuen ulottaa myös muihin vastuihin (esim. yhteishankinnat tai valvonta). Malli kokoaa osaamista ja tehtäviä yhteen, yhdenmukaistaa toimintatapoja ja mahdollistaa synergioiden järjestelmällisen hyödyntämisen. Perustaminen edellyttää kuitenkin pysyvää rahoitusta, merkittäviä alkuvaiheen järjestelyjä ja laajaa lainsäädäntötyötä, ja se voi edellyttää nykyisten organisaatioiden toimintojen uudelleenjärjestämistä. Kustannus- ja ohjausnäkökulmasta ratkaisu on raskas verrattuna kevyempiin vaihtoehtoihin, minkä vuoksi sen tarkoituksenmukaisuus on arvioitava suhteessa valtiontalouteen ja muihin skenaarioihin.

Skenaariokuvaus

Julkisten hankintojen kehittämistoimintaa, neuvontaa ja mahdollisesti joitain muita julkisiin hankintoihin liittyviä toimintoja organisoidaan jatkossa perustamalla uusi virasto. Uuden viraston perustamisen hyötyjä ovat erityisesti mahdollisuus koota julkisiin hankintoihin liittyvät tehtävät ja osaaminen selkeästi yhden katon alle, yhdenmukaistaa julkisiin hankintoihin liittyvien kehittämis- ja tukitehtävien toteuttamista, miettiä uudella tavalla julkisten hankintojen tehtäväkenttää sekä mahdollisuus ohjata virastoa vakiintuneiden ohjausrakenteiden kautta. Uuden viraston tehtäväalaa arvioitaisiin synergiahyötyjen kautta muun muassa kehittämistoiminnan, neuvonnan ja tuen, yhteishankinnan järjestämisen sekä ohjauksen ja valvonnan näkökulmista.

Kuva 4. Julkisten hankintojen viraston mahdollisia vastuualueita.

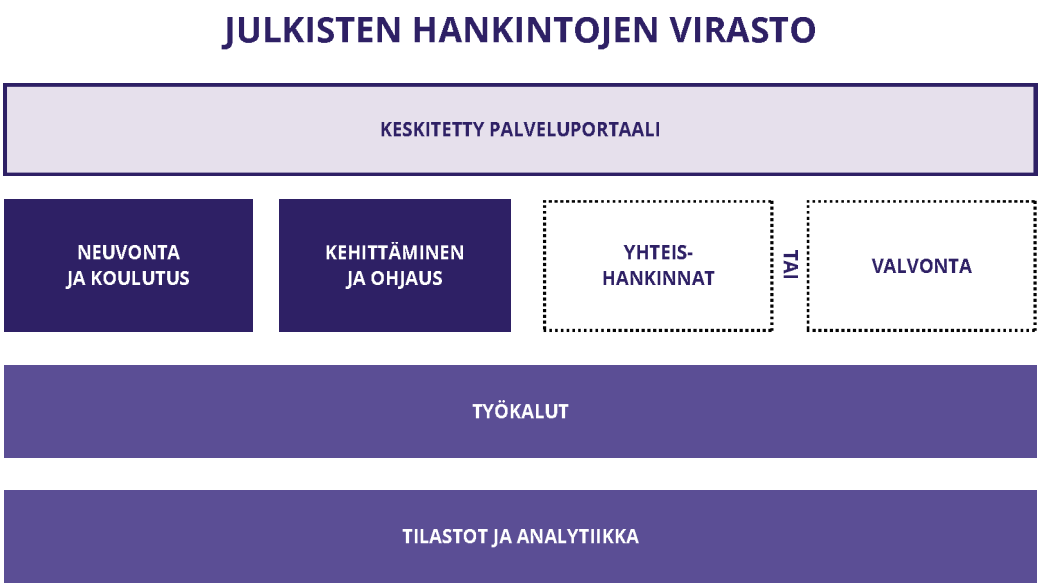

Eurooppalaisissa käytännöissä julkisia hankintoja koskevia kansallisia toimintoja on järjestetty useilla eri yhdistelmillä. Esimerkiksi Itävallassa kehittäminen ja yhteishankinnat on koottu yhden yhtiömuotoisen toimijan alle, kun taas Bulgariassa kehittäminen ja valvonta on keskitetty julkisten hankintojen virastolle. Ruotsissa Upphandlingsmyndigheten[35] tarjoaa virastomuodossa käytännön tukea hankintayksiköille (muun muassa ohjeet ja mallit, kriteeristöt, neuvonta, tilastot ja EU-yhteistyö), ja on toiminnaltaan monin tavoin verrannollinen Hankinta-Suomi-ohjelmaan. Virastolla ei ole valvonta- tai yhteishankintatehtävää. Viraston vuotuinen rahoitus on keskimäärin noin 110 miljoonaa kruunua (perusrahoitus ja erillismäärärahat), ja vuotuiset henkilöstöresurssit ovat noin 64 henkilötyövuotta. [36] Väestökorjattuna vastaavan laajuisen viraston vuosikustannus Suomessa olisi arviolta noin 5 miljoonaa euroa. Arvio on viitteellinen ja riippuu muun muassa tehtävärajauksista. Suomessa on useita pieniä virastoja, kuten Oikeuskanslerinvirasto (noin 36 htv), Tasa-arvovaltuutetun toimisto (noin 12 htv) sekä Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto (noin 33 htv).[37]

35 Upphandlingsmyndigheten. upphandlingsmyndigheten.se. Viitattu 11.8.2025.

36 Regleringsbrev för budgetåret 2025 avseende Upphandlingsmyndigheten

37 tutkihallintoa.fi

Suomessa julkisten hankintojen kehittämiseen sekä tukeen ja neuvontaan on vuosina 2015–2027 käytetty tai varattu noin 58,42 miljoonaa euroa, mikä vastaa keskimäärin noin 65 henkilötyövuoden vuosittaista panosta. Viime vuosien panostukset kehittämiseen ja tukeen vastaavat näin ollen pienen viraston kokoluokkaa, mutta rahoitustaso on ajoittain myös koettu riittämättömäksi.[38] Vaikkakin Hankinta-Suomen ja muiden hankkeiden suoraan työllistämä henkilöstömäärä on pieni, on hanke työllistänyt merkittävän määrän henkilöstöä palveluostojen kautta (esim. Hansel Oy, HAUS kehittämiskeskus Oy, Motiva Oy ja useat yksityiset toimijat). Käytännössä uuden viraston perustaminen tarkoittaisi pitkälti tämän osaamisprofiilin kokoamista yhden työnantajan alle. Kehittämisvaroilla on myös viime vuosien aikana kehitetty julkisten hankintojen digitaalista infrastruktuuria, kuten kansallinen hankintailmoituspalvelu, mikä todennäköisesti mahdollistaa tehokkaamman toiminnan verrattuna maihin, joissa vastaava digitaalinen infrastruktuuri puuttuu. Hankinta-Suomi-ohjelmassa todennettu verkostomaisen kehittämisen malli on myös osoittanut, että vahvalla ja jatkuvalla koordinaatiopanostuksella voidaan mahdollistaa laajan koko julkisen sektorin osaamispotentiaalin käyttöä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Joskin hallinnollisessa mielessä nykymalli on perinteistä virastoa haavoittuvaisempi, on se osoittanut, että rajatummalla resursoinnilla voidaan kehittämisen näkökulmasta tehdä tuottavuudeltaan monien EU-jäsenvaltioiden virastoihin verrannollista työtä.

Uuden viraston perustaminen vaatii merkittävää hallinnollista ponnistusta sekä lainsäädäntöhanketta, joka koskisi useita eri toimijoita koskevaa lainsäädäntöä. Uuden viraston perustaminen vaatii sen tehtävärajauksista riippuen, että esimerkiksi Hansel Oy:tä, Valtiokonttoria ja Julkisten hankintojen neuvontayksikköä ja Kilpailu- ja kuluttajavirastoa koskevia tehtäviä ja tarpeellisuutta arvioidaan kriittisesti ja perusteellisesti. Uuden viraston perustaminen vaatii todennäköisesti nykyisten henkilöstöresurssien siirtämistä organisaatioista toiseen. Uuden viraston perustaminen vaatii myös virastokohtaisia toimintatapoja, tietojärjestelmiä sekä hallinnollisia järjestelyjä, jotka voivat aiheuttaa merkittäviä kustannuksia erityisesti viraston perustamisvaiheessa. Sekä haasteena että mahdollisuutena voidaan nähdä mahdollisuus arvioida nykyistä toimintaa, kuten yhteishankintatoimintoja, uudelleen kriittisesti, joskin sellaiselle ei tällä hetkellä ole muuta tunnistettua tarvetta kuin tässä selvityksessä tunnistetut synergiahyödyt. Viraston perustamiskustannukset ja jatkuvat kustannukset ylittäisivät kuitenkin tällä hetkellä julkisten hankintojen jatkuviin kehittämis- ja neuvontatoimintoihin käytettävät taloudelliset panostukset. Rahoitusta voitaisiin osin kattaa siirtämällä nykyisten toimijoiden toimintameno-, avustus- ja hankemäärärahoja uuteen virastoon ja vakiinnuttamalla ne viraston

38 Kleemola 2021. Viitattu aiemmin.

LIITE: Kaupunginhallitus 01.12.2026 / 11

toimintamenomäärärahoiksi. Tästä huolimatta toiminta edellyttäisi todennäköisesti pysyviin toimintamenomäärärahoihin merkittävää nettolisäystä verrattuna hankintatoimintojen rahoitustasoon viimeisten viiden vuoden aikana (vrt. väestökorjattu arvio ja luvussa 2.3 esitetyt toimijoiden kumulatiiviset rahoitukset). Viraston toimintaa voitaisiin osin kattaa myös asiakasmaksurahoitteisella toiminnalla, mutta vaikutus voi jäädä valtiontalouden kannalta pienemmäksi kuin nykymallissa, jossa esimerkiksi yhteishankintatoimintoja järjestetään asiakasmaksurahoitteisesti yhtiömuotoisen toimijan kautta. Tämä skenaariokuvaus ja selvitys ei kuitenkaan pureudu riittävän tarkalla tavalla yhteishankinta- tai valvontatehtävien uudelleenjärjestelystä saatavaan hyötyyn tai kustannusvaikutuksiin. Tämän selvityksen pääasiallinen tehtävä on arvioida kehittämistoiminnan ja siihen liittyvien läheisten toimintojen järjestämistapaa sekä mahdollisuuksia synergiahyötyjen etsimiselle myös muiden tehtäväalueiden kautta.

Virastomalli ratkaisee kaikki selvityksessä tunnistetut haasteet, mutta samalla se on kustannuksiltaan ja toimeenpanoltaan raskas. Virastomalli edellyttää pysyvää rahoitusta (arviolta ≥ 5 milj. €/v perustoimintoihin), henkilöstön ja tehtävien uudelleenjärjestelyjä ja lainsäädäntömuutoksia. Keskeiset tässä selvityksessä tunnistetut haasteet ovat ratkaistavissa myös kevyemmillä hallinnollisilla järjestelyillä. Siksi on tarkoituksenmukaista, että ratkaisumallissa valinnassa kiinnitetään erityistä huomiota kustannusten ja tavoiteltavan hyödyn väliseen suhteeseen.

Skenaarion 2 hyötyjä ja haasteita

Hyötyjä

- Yksi selkeä toimija julkisten hankintojen kehittämiseen ja muuhun toimintaan
- Kehittämis- ja tukitehtävien yhdenmukaistaminen
- Asiantuntijaresurssien tehokas käyttö ja synergiahyödyt julkisiin hankintoihin liittyvien toimintojen uudelleenjärjestämisellä
- Nykyisten ohjausrakenteiden toimivuus (tulosohjausmenettely)
- Mahdollisuus rakentaa julkisten hankintojen tuki ja kehittäminen uudelleen

Haasteita

- Vaatii mittavan lainsäädäntöhankkeen ja uudistuksen
- Vaatii huomattavasti nykyisten toimijoiden tehtävien muuttamista tai toimijoiden lakkauttamista
- Vaatisi todennäköisesti henkilöstöresurssien siirtoja
- Mittavat perustamiskustannukset
- Mahdollisesti tarpeeton toimivien rakenteiden liiallinen purkaminen tai muuttaminen
- Todennäköiset nettolisäykset jatkuviin toimintamenomäärärahoihin suhteessa kehittämis- ja neuvontatoiminnan rahoitukseen viime vuosina

6.3 Skenaario 3: Ministeriövetoinen malli

Skenaarion 3 tiivistelmä

Kansallinen julkisten hankintojen kehittämistehtävä sekä siihen läheisesti liittyvät tehtävät, kuten neuvontapalvelujen järjestäminen, annetaan ministeriön vastuulle. Malli muistuttaa virastovetoista ratkaisua, mutta vahvuutena on ministeriön mahdollisuudet yhdistää kehittäminen korkeatasoiseen strategia- ja säädöstyöhön. Viime vuosien kehitys on kuitenkin siirtänyt operatiivista toimeenpanotyötä hallinnonalojen virastoihin. Riski vastuiden hajautumisesta kasvaisi, jos tehtäviä siirretään myöhemmin eteenpäin virastolle tai jos olemassa olevia tehtäviä ei siirrettäisi ministeriölle. Lisäksi ministeriö on toimijana etäällä arjen hankintojen tekemisen työstä.

Julkisten hankintojen kansallinen kehittämis- ja neuvontatehtävä keskitetään ministeriölle lakisääteisenä tehtävänä. Vaikutuksena ohjaus ja vastuut selkeytyvät, päällekkäisyys vähenee ja palvelujen löydettävyys paranee, kun toiminta kootaan yhden omistajuuden alle. Keskittäminen luo pysyvän rakenteen, jonka puitteissa ohjeistusta, työkaluja, neuvontaa ja koulutusta pidetään jatkuvasti yllä. Ministeriövetoinen malli on verrannollinen hallinnonalan viraston malliin, ja merkittävin ero koskee organisaatioiden luonnetta ja tehtäviä.

Käytännössä ministeriö omistaisi pehmeät ohjausvälineet, tuottaisi ja ylläpitäisi ohjeita, malleja ja työkaluja sekä järjestäisi koulutukset ja neuvontapalvelut. Palvelut voidaan koota valtakunnalliseen palveluportaaliin, joka kokoaa hankintayksiköille ja tarjoajille perustiedon, juridisen tuen, mallipohjat, koulutukset sekä ilmoitus- ja tietopalvelujen käytön tuen.

Hyötynä on erityisesti ministeriön mahdollisuus yhdistää kehittäminen strategiseen ohjaukseen ja säädösvalmisteluun sekä varmistaa linjakkuus kansallisten tavoitteiden, ohjausvälineiden ja toimeenpanon välillä. Ministeriömalli mahdollistaisi sen, että julkisten hankintojen kehittäminen voitaisiin integroida tiiviimmin esimerkiksi valtiovarainministeriössä talouspolitiikan tai kunta- ja alueosastojen toimintaan. Malli vahvistaa mahdollisuuksia ohjata lisäksi kehittämistä osana laajempaa hallinnon ohjausta. Haasteena on operatiivisen työn sijoittaminen ministeriöön

tilanteessa, jossa vastaavia tehtäviä on järjestelmällisesti siirretty virastoille. Riskinä on, että tehtäviä siirretään myöhemmin virastolle tai joitain jo olemassa olevia tehtäviä jätetään siirtämättä ministeriölle, mikä jälleen hajauttaa tehtävien toteutuksen. Hallinnon kokonaisohjausta sekä strategista ohjausta voidaan toteuttaa muissa malleissa tehokkaasti tulos- ja omistajaohjausmenettelyin. Haasteena on myös ministeriön sijoittuminen etäälle varsinaisten hankintayksiköiden operatiivisesta toiminnasta, jonka tunteminen on olennaista kehittämistyön toteutuksessa.

Toimeenpano järjestetään ensisijaisesti virkatyönä, ja sitä täydennetään ostopalveluilla silloin, kun se on tarkoituksenmukaista. Toteutus edellyttää ministeriötä koskevan sääntelyn täsmentämistä. Rahoitus perustuu pääosin valtion rahoitukseen. Rahoitus muodostetaan pääasiassa lakkaavien toimijoiden määrärahoja (sis. avustukset) siirtämällä sekä hankeperusteisen rahoituksen vakiinnuttamisella ministeriön toimintamenomäärärahaksi. Kustannuksia syntyy henkilötyöpanoksesta ja ostopalveluista, sillä tehtävät edellyttävät laaja-alaista erityisosaamista sääntelystä, tietotekniikasta, kestävyydestä, käytännön hankintamenettelyistä ja kouluttamisesta. Onkin todennäköistä, että ministeriövetoisessa mallissa siirryttäisiin takaisin skenaarion 1 tai 4 kaltaiseen koordinaatiomalliin, jotka mahdollistavat tehtävän toteutuksen joustavasti eri kumppaniorganisaatioiden kanssa. Ministeriövetoinen malli ei todennäköisesti ratkaisisi selvityksessä tunnistettuja haasteita kuin osin ja johtaisi edelleen hajautuneeseen malliin ja mittavaan koordinaatiopanokseen. Ministeriöllä on kuitenkin syytä jatkossakin olla vakiintunut rooli toiminnan strategisessa ohjauksessa sekä lainsäädännön valmistelussa tai muu eri skenaariossa määritelty rooli.

Skenaarion 3 hyötyjä ja haasteita

Hyötyjä

- Mahdollistaa yhden luukun mallin ja asiakaskokemuksen parantamisen
- Päällekkäisyyksien karsinta ja resurssien tehokkaampi kohdentaminen
- Mahdollisuus tarkastella julkisten hankintojen tehtäväkenttää kokonaisuutena
- Yhteydet strategiseen työhön ja lainsäädäntötyöhön

Haasteita

- Ministeriön osaamisprofiilin kehittäminen
- Todennäköisesti merkittävät toimintamenomäärärahalisäykset
- Sidosryhmien riittävä huomioiminen ohjauksessa ja toteutuksessa
- Tehtävien pirstaloituminen edelleen
- Tehtävien luonne suhteessa organisaation perustehtäviin

6.4 Skenaario 4: Hallinnonalan viraston malli

Skenaarion 4 tiivistelmä

Kansallinen julkisten hankintojen kehittämistehtävä sekä siihen läheisesti liittyvät tehtävät, kuten neuvontapalvelujen järjestäminen, annetaan olemassa olevan viraston vastuulle. Keskittäminen poistaa valtaosan selvityksessä tunnistetuista päällekkäisyyksistä ja selkeyttää rakenteita. Malli voidaan toteuttaa kevyemmillä säädösmuutoksilla kuin uuden viraston perustaminen, mutta se edellyttää merkittävää ja pysyvää rahoitusta ja tehtävien siirtoa riittävän osaamiskeskittymän varmistamiseksi.

Skenaariokuvaus

Julkisten hankintojen kansallinen kehittämis- ja neuvontatehtävä keskitetään yhdelle olemassa olevalle virastolle lakisääteisenä tehtävänä. Vaikutuksena ohjaus ja vastuut selkeytyvät, päällekkäisyys vähenee ja palvelujen löydettävyys paranee, kun toiminta kootaan yhden omistajuuden alle. Keskittäminen luo pysyvän rakenteen, jonka puitteissa ohjeistusta, työkaluja, neuvontaa ja koulutusta pidetään jatkuvasti yllä.

Käytännössä nimetylle viranomaiselle kuuluvat pehmeiden ohjausvälineiden omistajuus (esimerkiksi yleiset sopimusehdot ja hankintakäsikirja), ohjeiden, mallien, työkalujen ja verkostojen tuotanto ja ylläpito sekä koulutusten ja neuvontapalvelujen järjestäminen. Palvelut kootaan yhteen valtakunnalliseen palveluportaaliin, joka tarjoaa yhtenäiset asiointipolut sekä hankintayksiköille että tarjoajille ja kattaa juridiset ja tekniset neuvontapalvelut. Virastovetoinen malli vahvistaa jatkuvuutta verrattuna hankeperusteiseen toimintaan.

Viranomaiselle keskitetään julkisiin hankintoihin liittyvien kehittämis- ja neuvontapalvelujen strateginen ja operatiivinen toteutus, palveluiden omistajuus sekä keskitetyn portaalin ylläpito. Operatiivinen työ tehdään ensisijaisesti virkatyönä ja sitä täydennetään ostopalveluilla. Toteutus edellyttää viranomaista koskevan lainsäädännön täsmentämistä. Rahoitus perustuu pääosin valtion rahoitukseen, ja osaa palveluista (esimerkiksi edistyneet analytiikka- tai selvityspalvelut) voidaan tarjota maksullisina. Rahoitus muodostetaan pääosin lakkaavien toimijoiden määrärahoja (sis. avustukset) siirtämällä sekä hankeperusteisen rahoituksen vakiinnuttamisella viraston toimintamäärärahaksi. Kustannuksia syntyy merkittävästi henkilötyöpanoksesta ja ostopalveluista, sillä tehtävät edellyttävät laaja-alaista erityisosaamista sääntelystä, tietotekniikasta, kestävyydestä, käytännön hankintamenettelyistä ja kouluttamisesta.

Sopivina viranomaisvaihtoehtoina voidaan pitää Valtiokonttoria ja Kilpailu- ja kuluttajavirastoa. Molemmissa tapauksissa malli edellyttää toimintamenomäärärahojen merkittävää lisäämistä, vaikka taloudellisia hyötyjä voidaan saavuttaa järjestelemällä uudelleen viraston nykyistä henkilötyöpanosta. Kilpailu- ja kuluttajaviraston osalta kuitenkin sen hankintojen valvontaan liittyvät tehtävät voivat olla vaikeasti yhteensovitettavissa kehittämisen ja neuvonnan kanssa. Koska hankintoihin ja osaamisen kehittämiseen liittyvää asiantuntemusta on myös valtio-omisteisissa yhtiöissä, kuten Hansel Oy:ssä, Motiva Oy:ssä ja HAUS kehittämiskeskus Oy:ssä, on perusteltua arvioida valtionyhtiön mallia sekä viranomaisen ja valtionyhtiön yhdistelmää järjestämis- ja rahoitusratkaisuna (ks. skenaario 6).

Kokonaisuutena kehittämis- ja neuvonta vastuun keskittäminen yhdelle viranomaisille vähentää päällekkäisyyksiä, mahdollistaa asiantuntijaresurssien monipuolisemman käytön ja tukee strategista, pitkäjänteistä kehittämistä sekä talouden suunnittelua. Sidosryhmien riittävät mahdollisuudet osallistua kehittämistyöhön ja sen ohjaukseen voidaan varmistaa riittävillä hallinnollisilla rakenteilla (ks. esim. skenaario 7). Muutos yhdenmukaistaa Suomen hankintojen kehittämisen ja neuvonnan mallia suhteessa muihin Euroopan valtioihin.

Skenaarion 4 hyötyjä ja haasteita

Hyötyjä

- Mahdollistaa yhden luukun mallin ja asiakaskokemuksen parantamisen
- Päällekkäisyyksien karsinta ja resurssien tehokkaampi kohdentaminen
- Mahdollisuus tarkastella julkisten hankintojen tehtäväkenttää kokonaisuutena
- Toimivat ja olemassa olevat ohjausmekanismit

Haasteita

- Viraston osaamisprofiilin kehittäminen
- Todennäköisesti merkittävät toimintamenomäärärahalisäykset
- Sidosryhmien riittävä huomioiminen ohjauksessa ja toteutuksessa
- Kapasiteetti- ja toimitusriippuvuus yhdestä toteuttajasta

6.5 Skenaario 5: Valtion yhtiön malli

Skenaarion 5 tiivistelmä

Kansallinen julkisten hankintojen kehittämistehtävä sekä siihen läheisesti liittyvät tehtävät, kuten neuvontapalvelujen järjestäminen, annetaan olemassa olevalle valtion erityistehtäväyhtiölle, sen tytäryhtiölle tai uudelle yhtiölle. Yhtiömalli vastaa osaan selvityksessä tunnistetuista haasteista, mutta jättää vastuunjaon osittain pirstaleiseksi viranomaistehtävien jäädessä erilleen. Asiantuntijaresurssien joustava käyttö on yhtiömallin keskeinen etu. Toteutus edellyttää taloudellisen riskin siirtoa rajatulle hyötyjäjoukolle tai valtion merkittävää pääomitusta.

Skenaariokuvaus

Julkisten hankintojen kansallinen kehittämis- ja neuvontatehtävä keskitetään julkisomisteiselle yhtiölle. Eräissä EU-valtioissa julkisiin hankintoihin liittyviä tehtäviä on järjestetty yhtiöissä, jotka toimivat samalla esimerkiksi yhteishankintayksikköinä. Suomessa malli tarkoittaisi, että kehittämis- ja neuvontatehtävä määritellään esimerkiksi valtion erityistehtäväyhtiön tehtäväksi. Ratkaisu poistaisi useita samoja ongelmia kuin hallinnonalan viraston malli ja johtaisi monin osin samankaltaiseen lopputulemaan, mutta jättäisi ohjauksen ja eräät muut tehtävät edelleen viranomaisille.

Keskeinen ero virastomalliin on, että yhtiö ei ole viranomainen, vaikka sillä voi olla julkisia hallintotehtäviä. Liiketoimintalähtöiset toimintatavat voivat tukea asiakaslähtöisten palvelupolkujen kehittämistä ja resurssien tehokkaampaa käyttöä. Merkittävä hyöty syntyy, jos yhtiö on jo toteuttanut samankaltaista tehtävää, sillä on valmiit toimintamallit toiminnan skaalaamiseen ja sillä on olemassa olevaa aiheeseen liittyvää osaamisresurssia. Osa palvelukokonaisuuteen kuuluvista tehtävistä, kuten hankintailmoitusjärjestelmän, kansallisen hankintatietovarannon ylläpito ja monet ohjaustehtävät, jäisivät kuitenkin todennäköisesti viranomaistehtäviksi.

Kuva 5. Valtion yhtiön mallissa eräät tehtävät jäisivät edelleen vastuutoimijan ulkopuolelle viranomaistehtäviksi.

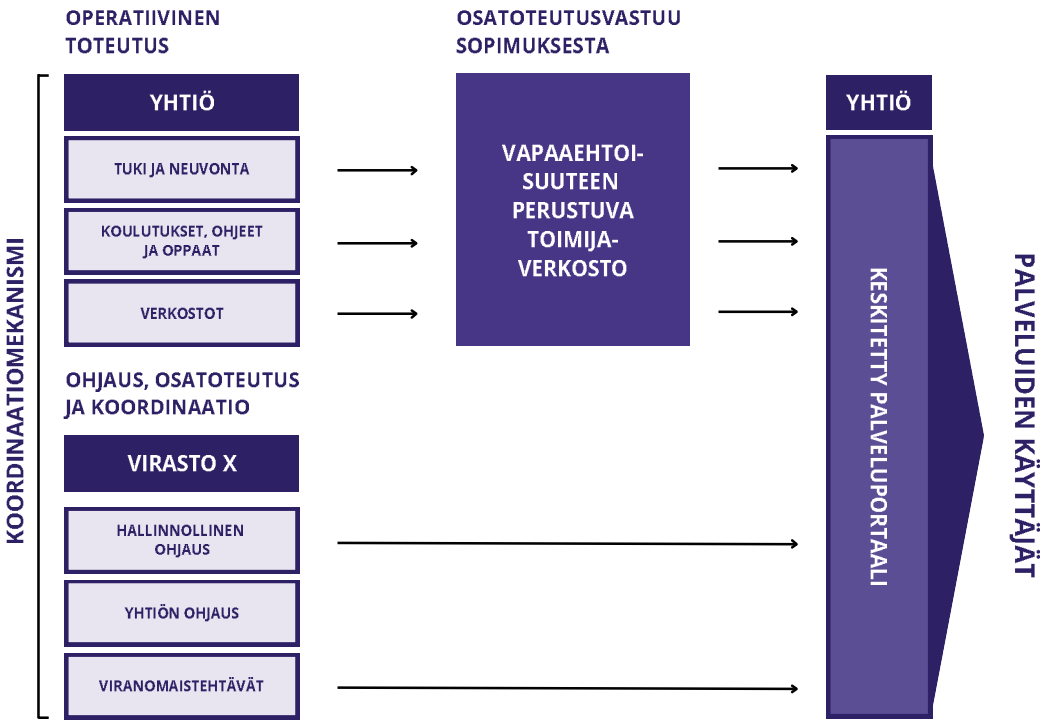

Yhtiön toteuttama yleinen kehittämis- ja neuvontatehtävä voidaan rahoittaa esimerkiksi viraston tekemänä ostopalveluna, yhtiön asiakkaille kohdistuvien palvelumaksujen kautta tai sijoitusten tuotoilla. Ristisubventiolla voidaan tuoda joustavuutta kansallisen tehtävän rahoittamiseen, jos kehittämiskustannukset katetaan muista palveluista saatavilla palvelumaksuilla, mutta tällöin kustannusriski kohdistuu vain osaan palvelujen käyttäjistä. Erityistä huomiota vaativat eturistiriitojen hallinta (esimerkiksi neuvonnan puolueettomuus suhteessa yhtiön muihin palveluihin) ja riippumattomuus ratkaisuissa, joihin yhtiöllä on taloudellisia intressejä. Näiden varmistaminen voi edellyttää nykyistä tiukempaa ohjausta. Valtion erityistehtäväyhtiöt toimivat perinteisesti virastoja itsenäisemmin, mikä siirtäisi kehittämis- ja neuvontatehtävää etäämmälle tavanomaisesta virastoyhteistyöstä ja kaventaisi suoraa valtion ohjausvaltaa. Ohjaus perustuisi todennäköisesti omistajaohjauksen menettelyihin.

Malli voidaan toteuttaa muuttamalla olemassa olevan erityistehtäväyhtiön, kuten Hansel Oy:n, tehtäviä, perustamalla tytäryhtiö tai muodostamalla uusi yhtiö. Yhtiö voi olla kokonaan valtion omistama tai yhteisomisteinen. Yhteisomisteisuus voi olla

kohderyhmän kannalta toimiva ratkaisu. Kaikissa vaihtoehdoissa keskeinen kysymys on rahoitusmalli, oli kyse sitten olemassa olevan yhtiön hyödyntämisestä, uuden yhtiön perustamisesta tai tytäryhtiön perustamisesta. Uuden yhtiön perustaminen vaatii rahoitusmallista riippuen todennäköisestä merkittävän pääomituksen toiminnan käynnistämisen turvaamiseksi. Pitkällä aikavälillä yhtiömalli voi olla taloudellisesti tehokas, mutta kokonaisuuden hyötyjä heikentää vastuiden hajautuminen, kun osa tehtävistä säilyy viranomaisilla. Riskinä on, ettei synergiahyötyjä saavuteta riittävästi ja yhtiön toiminta-alue jää kapeaksi suhteessa tarvittavaan resursointiin. Eri vaihtoehdot eroavat myös säädösmuutosten laajuudessa, ja osa vaatii merkittäviä panostuksia lainsäädäntötyöhön.

Koska yhtiömalli ei yksin ratkaise kaikkia tunnistettuja haasteita, mutta voi tuoda merkittäviä hyötyjä kehittämisen ytimeen, siihen on perusteltua suhtautua täydentävänä ratkaisuna. Yhtiön hyödyntäminen voi lisätä joustavuutta rahoituksessa ja asiantuntijaresurssien käytössä osana kansallista kehittämiskokonaisuutta.

Skenaarion 5 hyötyjä ja haasteita

Hyötyjä

- Ydintoiminta jatkuu
- Liiketoimintalähtöinen kehittämisen malli
- Valmiit, skaalattavat toimintamallit
- Osaa selvityksen haasteita voitaisiin ratkaista entistäkin tiiviimmällä yhteistyöllä
- Kustannusriskin mahdollinen hajautuminen

Haasteita

- Tehtäväkentän pirstaleisuus edelleen
- Synergiaedut saavutetaan vain osittain
- Vapaaehtoisten toimijoiden toimituskapasiteetti
- Asiantuntijaresurssien hyödyntämisen haaste poistuu vain osin
- Mahdollinen pääomituksen tarve, mikäli uusi yhtiö tai tytäryhtiö

6.6 Skenaario 6: Viraston ja yhtiön yhdistelmämalli

Skenaarion 6 tiivistelmä

Kansallinen julkisten hankintojen kehittämistehtävä sekä siihen läheisesti liittyvät tehtävät, kuten neuvontapalvelujen järjestäminen, annetaan olemassa olevalle virastolle, joka toteuttaa tehtävät yhteistyössä valtion erityistehtäväyhtiön kanssa. Yhdistelmämalli vastaa tässä esityksessä tunnistettuihin haasteisiin, luo merkittävän osaamiskeskittymän ja mahdollistaa asiantuntijaresurssien joustavan ja tehokkaan käytön. Malli tuo joustavuutta toiminnan rahoitukseen, kun kustannusriski siirretään osin osalle hyötyjäjoukosta. Malli tehostaa toimintaa ja on toteutettavissa kevyillä säädösmuutoksilla.

Skenaariokuvaus

Yhdistelmämallissa julkisten hankintojen kehittämis- ja neuvontatehtävä säädetään lakisääteiseksi tehtäväksi yhdelle viranomaiselle. Viranomainen vastaa tehtävien järjestämisestä ja tuottaa palvelut itse, ostaa markkinoilta tai toteuttaa ne vakiintuneen yhtiömuotoisen kumppanin kanssa. Tarvittaessa esimerkiksi laajempaa teema-asiantuntijuutta voitaisiin hankkia eri asiantuntijaorganisaatiolta ja markkinoilta. Palvelut kootaan yhteen palveluportaaliin, joka kokoaa hankintayksiköille ja tarjoajille perustiedon, juridisen tuen, mallipohjat, koulutukset, työkalut sekä ilmoitus- ja tietopalvelujen käytön tuen.

Keskittäminen tarkoittaa, että kehittämistä, tukea ja neuvontaa lähestyttäisiin yhtenä kokonaisuutena, joka yhdistää neuvontapalvelut, pehmeät ohjausvälineet (esimerkiksi yleiset sopimusehdot ja hankintakäsikirjan), käytännön oppaat ja mallit sekä koulutus- ja työkalutuotannon. Yhden luukun periaate parantaa palvelujen löydettävyyttä ja asiakaslähtöisyyttä. Malli luo edellytykset hyödyntää asiantuntijoiden osaamisprofiileja joustavasti (esimerkiksi kehittäminen, neuvonta, järjestelmäkehitys ja analytiikka) ja kohdentaa panokset kulloisenkin tarpeen mukaan. Malli mahdollistaa niin sanotun ydintoiminnan toteuttamisen tehokkaasti viraston ja yhtiön yhteistyönä, mutta mahdollistaa myös esimerkiksi tulevien hallitusohjelmatavoitteiden toteuttamiseksi vaadittavan teema-asiantuntijuuden hankkimista asiantuntijaorganisaatiolta.

Ohjauksen ja toimeenpanon roolit määritellään selkeästi. Viranomaiselle kuuluu ensisijaisesti palvelujen järjestäminen ja toteutus sekä palveluportaalin ylläpito, kun taas yhtiömuotoinen kumppani osatoteuttaa sovittuja palveluja toimeksiannoilla. Toteutus edellyttää säädösten tarkistamista määriteltyä viranomaista ja valtionyhtiötä koskien sekä arvioinnin siitä, tulisiko vastuuvirastolla olla ohjausmandaatti suhteessa myös muihin kuin vakiintuneeseen yhtiökumppaniin (ks. kuva 6). Koska Suomessa on jo viranomaisia ja valtionyhtiöitä, jotka hoitavat vastaavia tehtäviä, toimijat on tarkoituksenmukaista valita näiden joukosta, eikä luoda uusia (ks. skenaario 4), mittakaavaetujen saavuttamiseksi. Virastoa ja yhtiötä voitaisiin ohjata olemassa olevin tulosohjaus- ja omistajaohjausmenettelyin.

Kuva 6. Viraston ja yhtiön yhdistelmämalli.

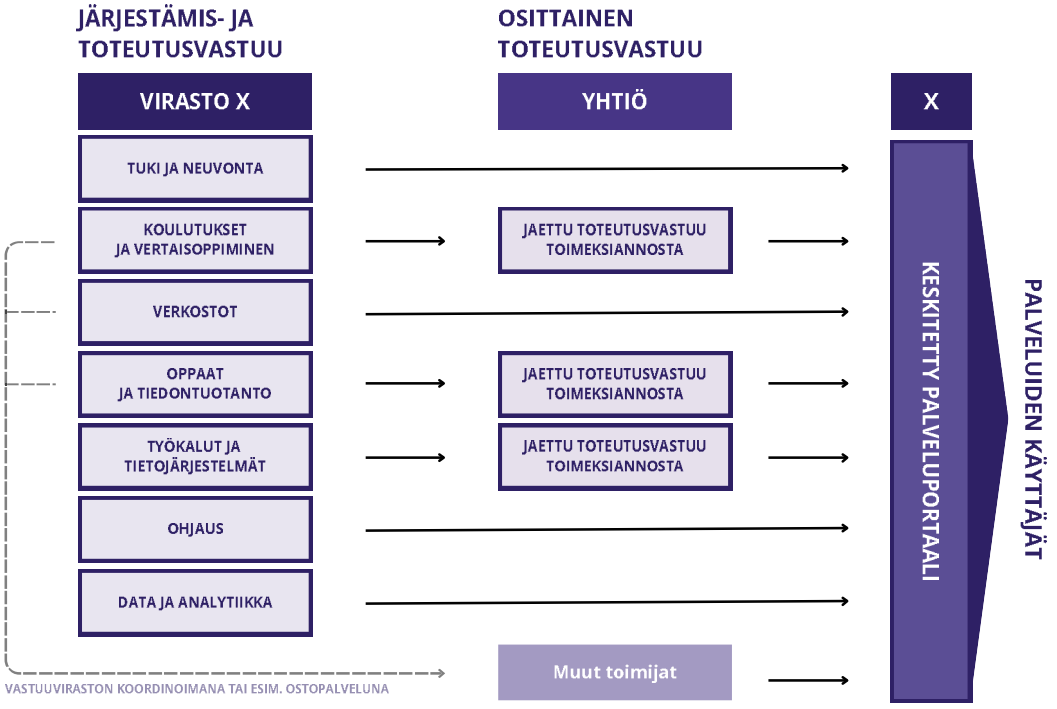

Rahoitus perustuu pääosin valtion rahoitukseen, jota täydennetään yhtiön asiakas- tai palvelumaksuilla sekä esimerkiksi edistyneistä analytiikka- ja selvityspalveluista saatavilla maksuilla. Uuden tehtävän henkilötyöpanosta ja muita kuluja katetaan keskittämisen myötä siirtämällä lakkaavien toimijoiden rahoitusta, vakiinnuttamalla hankerahoitusta toimintamenomäärärahaksi ja järjestelemällä viraston nykyistä henkilötyöpanosta uudelleen. Valtionyhtiön henkilötyöpanos rahoitetaan sen muista palveluista kertyvillä palvelumaksuilla eli erityistehtävään perustuvalla

ristisubventiolla. Taloudellinen tehostaminen on mahdollista, jos toimijoiksi valitaan virasto ja yhtiö, joilla on jo merkittävää aiheeseen liittyvää osaamista ja toimivat toimintamallit. Suomessa malli on luonteva, koska virastoista Valtiokonttorissa ja valtionyhtiöistä Hansel Oy:ssä on merkittävää julkisiin hankintoihin liittyvää osaamista ja tehtäviä. Näiden toimijoiden malli toisi myös yhteishankintatoiminnot lähemmäksi kehittämis- ja neuvontatehtävää ja integroisi edelleen yhtiön toisen omistajan ja julkisten hankintojen kehittämis- ja neuvontatyön nykyisen ydintoimijan, Suomen Kuntaliiton, toimintaan. Yhdistelmämalli voitaisiin rahoittaa pääosin jo olemassa olevalla rahoituksella ja toiminta vaatisi enintään maltillisia lisäyksiä viraston toimintamenomäärärahoihin. Yhdistelmämalli nostaisi maltillisesti yhtiön palvelumaksuja. Malli edellyttäisi myös erillisen ostopalvelubudjetin määrittelyä viraston ja yhtiön ulkopuolisen asiantuntijapalvelun tarveperusteiseksi hankkimiseksi.

Kokonaisvaikutuksena yhdistelmämalli tuottaa merkittäviä synergiahyötyjä vähentämällä päällekkäisyyksiä ja mahdollistamalla asiantuntijaresurssien monipuolisen hyödyntämisen. Euroopassa on esimerkkejä vastaavanlaisesta mallista: esimerkiksi Italiassa yleinen kehittämisvastuu painottuu antikorruptioviranomaiselle (ANAC) ja yhteishankintayhtiö (Consip) tukee tämän toimintaa. Viranomaisilla on osittaisia käyttövelvoitteita yhteishankintayhtiön palveluihin. Keskittäminen yhdistelmämallilla vahvistaa strategista ja pitkäjänteistä kehittämistä sekä talouden suunnittelua. Sidosryhmien riittävät mahdollisuudet osallistua kehittämistyöhön ja sen ohjaukseen voidaan varmistaa riittävillä hallinnollisilla rakenteilla. Yhdistelmämalli on mahdollista toteuttaa hallinnollisena järjestelynä siten, että muutos näkyy ulospäin pääosin palveluiden saatavuuden ja löydettävyyden sekä asiakaskokemuksen paranemisena. Yhdistelmämalli voidaan istuttaa nykyisen virastorakenteen lisäksi myös osaksi suurempaa virastorakenteen tai palvelukeskusmallin uudistamista. Mahdollisen laajemman uudistuksen yhteydessä olisi kuitenkin syytä arvioida tarkemmin säilytetäänkö yhteishankintatoiminnot ja valtioneuvoston keskitetty hankintatoiminto erillisinä toimintoina edelleen vai olisiko ne syytä tuoda osaksi uutta mallia.

Skenaarion 6 hyötyjä ja haasteita

Hyötyjä

- Mahdollistaa yhden luukun mallin ja asiakaskokemuksen parantamisen
- Päällekkäisyyksien karsinta ja resurssien tehokkaampi kohdentaminen
- Toimeenpanon järjestämisen joustavuus (virkatyö sekä toimeksiannot)
- Mahdollisuus tarkastella julkisten hankintojen tehtäväkenttää kokonaisuutena
- Toimivat ja olemassa olevat ohjausmekanismit
- Merkittävän taloudellisen tehostamisen mahdollisuus
- Riittävä toimituskapasiteetti

Haasteita

- Ohjausmandaatin ja roolirajojen täsmällinen määrittely
- Sidosryhmien riittävä huomioiminen ohjauksessa ja toteutuksessa
- Toiminnassa varmistuttava ei-kaupallisesta luonteesta

6.7 Skenaario 7: Neuvottelukuntamalli

Skenaarion 7 tiivistelmä

Perinteinen kehittämistoiminta lakkautetaan ja tilalle perustetaan julkisten hankintojen neuvottelukunta tai vastaava toiminto, joka ottaa kantaa kehittämiseen ja toteuttaa toimenpiteitä vapaaehtoisuuteen perustuen. Malli ei poista selvityksessä tunnistettuja haasteita, mutta ylläpitää sidosryhmäyhteistyötä ja tarjoaa selkeän osallistamismallin strategiseen työhön. Kehittämistä ylläpidetään minimitasolla, rahoitustarve on pieni ja valtion ohjausmekanismista säilyy osa. Malli heikentää sellaisenaan hankekausilla tehdyn työn hyötyä.

Skenaariokuvaus

Julkisten hankintojen kehittämistoiminta järjestetään lakkauttamalla perinteinen hanketoiminta ja perustamalla pysyvä hallinnollinen yhteistyöelin, kuten neuvottelukunta. Neuvottelukunta tai vastaava pysyvä rakenne on kevennetty tapa varmistaa kehittämistoiminnan jatkuvuus. Neuvottelukunnat ovat tyypillisesti ministeriöiden tai valtioneuvoston asettamia neuvoa-antavia toimielimiä, joissa on laaja sidosryhmäedustus ja joita tukee operatiivinen sihteeristö. Esimerkiksi valtiovarainministeriön Digi arkeen -neuvottelukunta kokoontui säännöllisesti edistämään arjen digitalisaatiota yhdessä järjestöjen ja viranomaisten kanssa. Tyypillisiä neuvottelukuntien tehtäviä ovat ilmiöiden seuranta, linjausten ja suositusten antaminen sekä viranomaisten päätöksenteon tukeminen. Vastaavia esimerkkejä ovat Virkamieseettinen neuvottelukunta ja Verkkoturvallisuuden neuvottelukunta. Neuvottelukunnat voivat olla lakisääteisiä ja jatkuvia tai määräaikaisia.

Hankkeisiin verrattuna neuvottelukunnat ovat kevyemmin resursoituja ja rooliltaan strategisia. Hanke tai ohjelma (kuten Hankinta-Suomi) on määräaikainen kokonaisuus, jolla on oma toimenpidesuunnitelma ja konkreettiset tuotokset (esimerkiksi työkalut, oppaat, tilaisuudet ja pilotit) ja jota varten perustetaan erillinen projektiorganisaatio. Neuvottelukunta tuottaa ensi sijassa arvioita, kannanottoja ja suosituksia, eikä sillä yleensä ole suoraa toimeenpanovastuuta tai merkittävää hankebudjettia. Neuvottelukuntien suositusten toimeenpano jää usein virastoille, erillisille hankkeille tai muille toteuttajille.

Siirryttäessä Hankinta-Suomesta neuvottelukuntamalliin painopiste siirtyy operatiivisesta kehittämisestä neuvoa-antavaan työhön, vaikka malli voidaan säätää lailla jatkuvaksi. Ohjelmatoimisto korvautuu sihteeristöllä, joka valmistelee kokoukset sekä tuottaa lausuntoja ja seurantaraportteja. Varsinainen kehittäminen perustuisi todennäköisesti vapaaehtoisuuteen hankintayksiköissä ja erillisissä projekteista, jotka ovat riippuvaisia erillisrahoituksesta. Siirtymä heikentää rakennettua operatiivista tekemistä ja sen vaikutuksia. Neuvottelukuntaa voidaan ylläpitää virkatyönä kohtuullisin henkilötyöpanoksin.

Koska Suomessa ei ole millään toimijalla yleistä lakisääteistä julkisten hankintojen kehittämisvastuuta (ns. toimeenpanovastuu), pelkkä neuvottelukuntamalli heikentäisi valtion mahdollisuuksia ohjata julkisten varojen käyttöä ja veisi Suomea etäämmälle eurooppalaisesta kehityksestä. Neuvottelukuntamalli ei ratkaise kehittämisen jatkuvuuteen ja tehtävien päällekkäisyyksiin liittyviä haasteita, mutta mahdollistaa yhä sidosryhmien osallistumisen kansallisten linjausten ja toimenpiteiden valmisteluun. Malli vaarantaa myös Hankinta-Suomi-ohjelmassa syntyneiden tuotosten ylläpidon ja jalkauttamisen, ellei neuvottelukunnan jäsenistöä saada sitoutettua vapaaehtoiseen työhön.

Jos Hankinta-Suomi-ohjelmaa ei jatketa sellaisenaan, neuvottelukunta tai vastaava pysyvä toiminto olisi tarkoituksenmukainen osa jonkin muun järjestämismallin strategista ohjausta, jotta keskeiset toimijat, kuten valtion virastot, kunnat ja hyvinvointialueet sekä yritys- ja järjestökenttä, pysyvät mukana kansallisessa kehittämistyössä. Neuvottelukuntamallia on siten perusteltua tarkastella ensisijaisesti toista skenaariota täydentävänä, koska se ei yksin ratkaise keskeisiä tunnistettuja haasteita.

Skenaarion 7 hyötyjä ja haasteita

Hyötyjä

- Vahvistaa sidosryhmien asemaa strategisessa päätöksenteossa
- Vapaaehtoiseen perustuva, matalaresurssinen malli
- Mahdollisuus lakisääteiseen, jatkuvaan toimintoon

Haasteita

- Ei yhtä selkeää toimijaa julkisten hankintojen kehittämiseen
- Puutteelliset resurssit käytännön kehittämistyöhön
- Sitouttaminen vapaaehtoiseen kehittämistyöhön
- Tarjoaa ensisijaisesti neuvoa/näkemyksiä, ei tee käytännön toteutusta
- Kehittämistoimien käytännön toteutus todennäköisesti pistemäistä

6.8 Skenaario 8: Vapaaehtoinen verkostomalli tai muun toimijan malli

Skenaarion 8 tiivistelmä

Julkisten hankintojen kehittämistehtävä järjestetään ilman keskitettyä vastuuta tai tehtävää siten, että kehittäminen perustuu joko täysin vapaaehtoiseen verkostomaiseen yhteistyöhön tai jonkin muun ei-julkishallinnon toimijan vetovastuuseen. Tehtävä nojaa alan toimijoiden omaan aktiivisuuteen ja keskinäiseen koordinaatioon. Malli ei ratkaise selvityksessä tunnistettuja keskeisiä haasteita, mutta korostaa sidosryhmäyhteistyön merkitystä kehittämistoiminnassa.

Vapaaehtoisessa verkostomallissa julkisten hankintojen kehittäminen toteutetaan hajautetusti eri organisaatioiden yhteistyönä. Käytännössä tämä voisi tarkoittaa verkostoa, johon osallistuvat esimerkiksi valtion toimijat, kunnat, hyvinvointialueet, yritykset ja asiantuntijaorganisaatiot. Verkosto toimisi pitkälti omatoimisesti: osallistujat sopivat keskenään tavoitteista, jakavat hyviä käytäntöjä ja kehittävät yhdessä työkaluja sekä toimintamalleja.

Verkostomallin vahvuuksia ovat joustavuus ja osallistavuus. Koska osallistuminen on vapaaehtoista, mukaan saadaan motivoituneita toimijoita, joilla on aito halu kehittää julkisia hankintoja. Toimintaa voidaan kohdistaa niihin teemoihin, jotka nousevat verkoston jäsenten tarpeista. Yhteistyön rakenteet voivat myös kehittyä luontevasti: rooleja ei lukita ennalta, vaan vetovastuut voivat vaihdella esimerkiksi teemakohtaisesti tai kiertävästi.

Täysin vapaaehtoiseen malliin liittyy kuitenkin merkittäviä haasteita. Vapaaehtoisessa verkostomallissa valtio menettää mahdollisuuden ohjata laajamittaisesti julkisten varojen käyttöä. Ilman selkeää vastuuta tai koordinaatiotahoa (ks. skenaario 1 tai nykytilan kuvaus) päällekkäisen tekemisen ja hyötyjen epätasapuolisen jakautumisen riskit kasvavat. Verkosto elää jäsentensä aktiivisuuden varassa: jos kiinnostus hiipuu tai keskeiset henkilöt vaihtuvat, toiminnan jatkuvuus vaarantuu. Jatkuvuuden turvaaminen vaatii, että jokin taho ottaa ainakin epävirallisen koordinaattorin roolin. Myös resurssien niukkuus voi rajoittaa toimintaa: vapaaehtoisesti toimivilla asiantuntijoilla on rajallisesti aikaa, ja rahoitus perustuu usein

projektiluonteisiin hankkeisiin tai osallistujaorganisaatioiden panoksiin. Ilman pysyvää rahoitusta tai rakenteita verkoston vaikuttavuus saattaa jäädä heikoksi. Vapaaehtoinen verkostomalli ei ratkaise selvityksessä tunnistettuja jatkuvuus-, resurssi- ja ohjaushaasteita.

Toisessa vaihtoehdossa vapaaehtoista verkostomallia täydentää kansallinen kehittämistehtävä, joka annettaisiin sopimuksenvaraisesti jollekin olemassa olevalle organisaatiolle, joka ei ole valtion viranomainen, vaan esimerkiksi järjestösektorin toimija. Luonteva esimerkki on Suomen Kuntaliitto tai tämän yhteydessä toimiva Julkisten hankintojen neuvontayksikkö. Suomen Kuntaliitto edustaa kuntasektoria ja sillä merkittävää kokemusta ja osaamista julkisten hankintojen kehittämisestä. Tässä mallissa Kuntaliitto tai vastaava taho toimisi hankintojen kehittämisen koordinoijana ja toteuttajana valtakunnallisesti. Koska Julkisten hankintojen neuvontayksiköllä on jo valtionavustuksella rahoitettava neuvontatehtävä, voisi tehtävän laajentaminen kehittämiseen olla luontevaa.

Muun toimijan mallin mahdollisuutena on parempi jatkuvuus ja selkeys verrattuna täysin vapaaehtoiseen verkostoon. Kuntaliitto on vakiintunut toimija, joten se pystyy tarjoamaan kehittämistyölle pysyvyyttä. Kuntaliitto tuntee kuntien tarpeet ja voi kohdistaa kehittämistyötä suoraan kentän pulmiin. Suhteessa vapaaehtoiseen verkostomalliin, luontevaa olisi, että Suomen Kuntaliiton kaltainen organisaatio toimisi edellä kuvatun kaltaisessa verkostoyhteistyössä koordinoivana toimijana.

Ohjattavuuden kannalta asetelma on kaksijakoinen. Yhtäältä Kuntaliiton kaltaisen toimijan vetämä malli on sisäisesti helpompi suunnata, koska organisaatiolla on selkeä johtamisrakenne. Toisaalta valtio ei voi suoraan ohjata toimijaa, vaan kehittämistyön suunta on riippuvainen organisaation strategiasta tai mahdollisen rahoitusinstrumentin kautta tulevista vaatimuksista. Kuntaliiton kaltaisen organisaation edunvalvontarooli voi tuoda haasteita erityisesti toiminnan riippumattomuuden näkökulmista ja etäännyttää ei-riippumattomasta luonteestaan johtuen toiminnasta muun muassa valtion keskushallintoa sekä tarjoajasektoria.

Muun toimijan malliin liittyy muitakin merkittäviä haasteita. Muut toimijat, kuten Suomen Kuntaliitto, eivät ole viranomaisia, mikä tarkoittaa, että useita tehtäviä ei voitaisi antaa organisaation toteutettavaksi. Lisäksi tehtävien siirtyminen järjestötoimijalle perustuisi todennäköisesti lähtökohtaisesti vapaaehtoiseen yhteistyöhön. Tämä jättäisi edelleen hankintoja koskevat toiminnot pirstaleisiksi ja vaarantaisi jatkuvuuden. Myös rahoitukseen ja rahoitusinstrumenttiin liittyy merkittäviä epävarmuuksia, sillä rahoitus tapahtuisi edelleen todennäköisesti valtionavustusten kautta.

Kokonaisuudessa vapaaehtoinen verkostomalli tai sitä täydentävä muun toimijan malli ei ratkaise tässä selvityksessä tunnistettuja haasteita. Malli kuitenkin korostaa keskeisten sidosryhmien olennaista roolia kehittämistyössä, minkä takia oleelliset muut toimijat tulee huomioida valitun järjestämismallin strategisen ohjauksen rakenteissa.

Skenaarion 8 hyötyjä ja haasteita

Hyötyjä

- Vahvistaa sidosryhmien asemaa strategisessa ja operatiivisessa toiminnassa
- Vapaaehtoiseen perustuva, matalaresurssinen malli
- Ekosysteemin osaamisen monipuolinen hyödyntäminen

Haasteita

- Ei yhtä selkeää viranomaistoimijaa julkisten hankintojen kehittämiseen
- Puutteelliset resurssit käytännön kehittämistyöhön
- Sitouttaminen vapaaehtoiseen kehittämistyöhön
- Valtion ohjausvälineiden heikkeneminen
- Organisaatioiden epätasa-arvoistuminen (suuret organisaatiot kehittävät, pienemmät jäävät sivuun)
- Jatkuvuuden turvaaminen

6.9 Skenaario 9: Kevyt virastovetoinen verkostomalli (rahoitusmalli)

Skenaarion 9 tiivistelmä

Julkisten hankintojen kehittämistehtävä järjestetään antamalla koordinaatiotehtävä valtion virastolle tai laitokselle. Kehittämiseen varataan erikseen määriteltävä määrä rahoitusta. Nimetty virastotoimija ohjaa ja koordinoi kehittämistä kansallisella taholla pääosin keskitetyn rahoitusinstrumentin kautta. Toimija voisi tarveperusteisesti, hakemuksesta tai muulla tavoin myöntää rahoitusta julkisten hankintojen kehittämis- ja neuvontahankkeille. Malli mahdollistaa laajasti eri ekosysteemitoimijoiden osaamisen hyödyntämisen kehittämistyössä ja tarjoaa jatkuvuutta kansalliselle kehittämis- ja neuvontatyölle. Malli ei kuitenkaan ratkaise kaikkia tässä selvityksessä tunnistettuja haasteita, osaamisresurssien pirstaloitumista ja merkittävän koordinaatiopanoksen tarvetta.

Julkisten hankintojen kehittämisen järjestämis- ja koordinaatiotehtävä säädetään yhden viranomaisen tehtäväksi. Viranomaiselle osoitetaan erikseen määriteltävä määrä rahoitusta, jonka turvin se ohjaa ja koordinoi kehittämistä pääosin keskitetyn rahoitusinstrumentin kautta. Käytännössä toimija voisi myöntää tarveperusteisesti rahoitusta julkisten hankintojen kehittämis- ja neuvontahankkeille hakemusten tai muiden menettelyjen kautta. Näin eri ekosysteemitoimijoiden osaamista voidaan hyödyntää laajasti, ja kansalliselle kehittämis- ja neuvontatyölle saadaan jatkuvuutta.

Viranomaiselle säädettäisiin kehittämisen ja neuvonnan järjestämisvastuu, mutta sen oma toteuttava rooli jäisi suppeaksi. Käytännössä koordinoivan viraston ydintehtävä olisi rahoitusinstrumentin hallinta ja rahoituksen myöntäminen valituille hankkeille sekä toiminnan tehokkuuden ja vaikuttavuuden arviointi. Lisäksi sen vastuulle kuuluisi myönnettyjen hankkeiden tulosten seuranta sekä päällekkäisyyksien tunnistaminen ja vähentäminen eri toimijoiden välillä. Varsinainen kehittämis- ja neuvontatyö tapahtuisi laajassa verkostossa, jossa rahoituksen saajat tuottavat palveluja hajautetusti.

Kuva 7. Kevyt virastovetoinen verkostomalli.

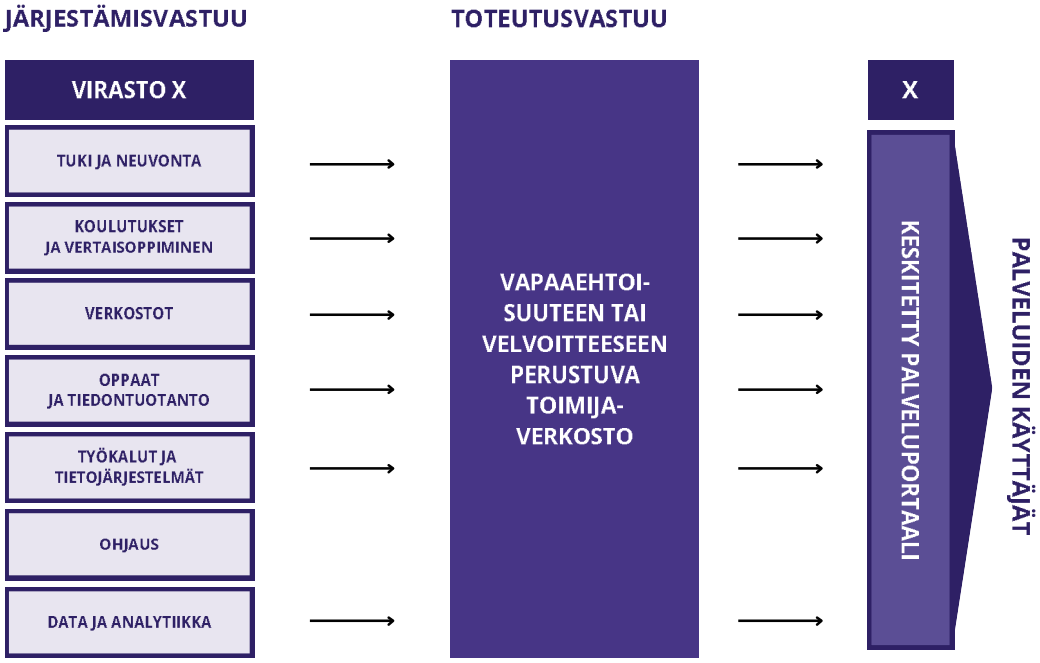

Rahoitus muodostuu pääosin valtion suorasta budjettirahoituksesta ja sitä voidaan täydentää esimerkiksi EU-rahoituksella. Rahoituksesta osa voidaan kattaa siirtämällä lakkaavien toimintojen rahoitusta. Lainsäädäntöön tarvittaisiin täsmennyksiä siten, että eri toimintojen järjestämisvastuu (esim. kehittäminen, neuvonta ja koulutus) säädettäisiin kyseessä olevan viranomaistoimijan tehtäväksi. Viranomaisella säilyisi nykyiset lakisääteiset tehtävät tai osa niistä siirrettäisiin toimijaverkoston toteutettavaksi. Lainsäädännöllä tulisi myös varmistaa riittävät edellytykset rahoituksen myöntämiseen toimijaverkostolle. Jatkovalmistelussa tulisi arvioida, tapahtuisiko tehtävien toteutus vapaaehtoisuuteen perustuen vai tulisiko vastuuvirastolla olla ohjausmandaatti suhteessa toteuttaviin toimijoihin.

Mahdollisia vastuutahoja voisivat olla esimerkiksi Valtiokonttori, työ- ja elinkeinoministeriö tai valtiovarainministeriö. Mallin etuna on, että se tarjoaa rakenteen jatkuvalle kehittämistyölle ja hyödyntää monipuolisesti eri sidosryhmien asiantuntemusta. Toisaalta se ei ratkaise osaamisresurssin pirstaloitumiseen ja palvelujen löydettävyyteen liittyviä ongelmia yhtä tehokkaasti kuin vahvemmin keskitetyt mallit, ja se edellyttää rahoittavalta virastolta huomattavaa koordinaatiokapasiteettia. Kehittämistyön laajuus riippuu voimakkaasti myönnettävän rahoituksen määrästä, asetetuista tehtävistä sekä vapaaehtoisen toimijaverkoston kyvystä ja strategisesta

tahdosta toteuttaa kehittämistoimenpiteitä. Kehittämistoimenpiteet voisivat olla kaksisuuntaisia: joko koordinoivat viranomaisen käynnistämiä tai eri organisaatioiden ehdottamia. Pääsääntöisesti rahoitusta myönnettäisiin kulloisenkin hallituksen ohjelman tai kansallisen strategian tavoitteiden edistämiseen.

Kokonaisuutena kevyt virastovetoinen verkostomalli on kompromissi keskittämisen ja hajauttamisen välillä. Malli vaatii huomattavaa koordinaatiopanosta ja nojaa voimakkaasti toimijaverkoston kapasiteettiin. Vaikka malli on joustava ja monin tavoin verrannollinen hankeperusteiseen malliin, joskin jatkuva, ei se ratkaise pitkällä aikavälillä tuottavuuden kehittämisen kannalta merkityksellisiä, tässä selvityksessä kuvattuja haasteita, kuten vastuiden pirstaloitumista, jatkuvuutta sekä osaamisresurssin hyödyntämistä. Malli jättää edelleen suurentuneen riskin päällekkäisestä toiminnasta, kun toimijaverkosto perustuu taloudellisesti itsenäisten organisaatioiden vapaaehtoisuuteen.

Skenaarion 9 hyötyjä ja haasteita

Hyötyjä

- Mahdollistaa asiakaskokemuksen parantamisen
- Päällekkäisyyksien osittainen karsinta ja tätä myötä resurssien kohdentamisen kehittyminen
- Hyödyntää olemassa olevaa toimijaverkoston osaamista monipuolisesti

Haasteita

- Toiminnan päällekkäisyyshaasteet pysyvät
- Todennäköisesti merkittävät koordinaatioresurssitarpeet
- Riippuvuus toimijaverkoston kapasiteetista
- Kapasiteetti- ja toimitusriippuvuus yhdestä toteuttajasta
- Ei yhtä selkeää toimijaa julkisten hankintojen kehittämiseen
- Sitouttaminen vapaaehtoiseen kehittämistyöhön
- Yhden luukun mallin luominen haastavaa

6.10 Skenaario 10: Kehittämistoiminnan vähentäminen tai lakkauttaminen

Skenaarion 10 tiivistelmä

Julkisten hankintojen kehittämistoiminta lakkautetaan tai sitä supistetaan merkittävästi. Malli ei ratkaise selvityksessä tunnistettuja haasteita ja asettaa Suomen valtion eurooppalaisittain poikkeukselliseen asemaan. Hankekausilla saavutetut hyödyt heikkenevät nopeasti, tuotokset vanhenevat ja valtiolle rakentunut ohjausmekanismi heikkenee. Kun hankintayksiköiden ja tarjoajien tuki vähenee, myös kansallisten yhteiskunnallisten tavoitteiden saavuttaminen hidastuu tai heikkenee. Todennäköistä on, että muutamien vuosien kuluttua aiemmin tunnistetut kehittämistarpeet nousevat uudelleen esiin ja osa työstä joudutaan aloittamaan alusta.

Skenaariokuvaus

Julkisten hankintojen kehittämistoiminta ja koordinaatio-ohjelma (Hankinta-Suomi) lakkautetaan osin tai kokonaan. Tällöin keskitetty strateginen ja operatiivinen kehittämistyö päättyy tai jää minimitasolle ja vastuu jakautuu ministeriöille, virastoille, kunnille ja hyvinvointialueille niiden omien resurssien ja prioriteettien mukaisesti toteutettavaksi. Painopiste siirtyy ennakoivasta, valtakunnallisesti koordinoidusta työstä organisaatiokohtaisiin toimiin, jotka riippuvat kulloisestakin tarpeesta ja resurssitilanteesta. Tällöin riskinä on, että kentän tarpeita ei havaita ja niihin ei osata vastata.

Ohjelmamalliin verrattuna vähentäminen tai lakkauttaminen merkitsee olemassa olevan yhteistyön rakenteen purkamista, rahoituksen pienentämistä ja toimeenpanovastuun hajauttamista. Käytännössä keskeiset tuotokset (ohjeet, työkalut, oppaat ja mallit) arkistoidaan ja niiden ylläpito jää satunnaiseksi virkatyöksi ilman nimettyä vastuutahoa, ellei jokin toimija vapaaehtoisuuteen pohjautuen niitä ylläpidä. Yhteiset koulutukset ja verkostot supistuvat tai lakkaavat, ja sidosryhmäyhteistyö muuttuu pistemäiseksi.

Riskinä on kehittämisen merkittävä väheneminen ja pirstoutuminen, alue- ja toimialakohtaisten erojen syveneminen sekä aiemmin saavutettujen hyötyjen hiipuminen (esimerkiksi osaamisen ammatillistuminen, vastuullisuus- ja

innovaatiotavoitteiden toimeenpano ja digitalisaatio). Koska kehittämistoimintaa tehdään jatkuvasti jonkin verran keskushallinnossa, kasvavat todennäköisesti valtionhallinnon ja muun julkisen sektorin väliset erot osaamisessa ja kyvykkyyksissä.

Jatkossa käytännön kehittäminen perustuisi ensisijaisesti organisaatioiden omaehtoiseen panostukseen ja erillisiin projekteihin, joita käynnistetään mahdollisuuksien mukaan. Lyhyellä aikavälillä malli tuottaa säästöjä, mutta keskipitkällä aikavälillä se vaarantaa kansallisen hankintastrategian ja hallitusohjelmien toimeenpanon, hankintojen laadun kehittämisen, valtakunnallisen ohjauksen jatkuvuuden ja kokonaistaloudelliset hyödyt. On mahdollista, että kansallisen kehittämisen vähentyessä markkinaehtoiset toimijat täyttävät osan tyhjiöstä, mutta tästä on heikosti näyttöä.

Ilman nimettyä ja pysyvää kehittämisvastuuta valtion kyky ohjata julkisten varojen käyttöä strategisesti heikkenee. Materiaalien ja työkalujen ylläpito, päivitys ja jalkautus vaarantuvat, osaamisen kehittyminen hidastuu ja kansallisten sekä EU-tasoisten tavoitteiden seuranta vaikeutuu. Skenaario ei ratkaise jatkuvuuteen ja päällekkäisyyksiin liittyviä ongelmia, vaan poistaa keskitetyn koordinaation kokonaan tai heikentää sitä olennaisesti. Samalla riski päällekkäisestä kehittämisestä ja kustannuksista kasvaa, jos julkisella sektorilla käynnistetään erillisrahoituksin samansisältöisiä hankkeita.

Mikäli kehittämistä ei jatketa sellaisenaan, haittoja voidaan lieventää vähimmäistasoisella ylläpidolla esimerkiksi ministeriön virkatyönä. Myös tukea ja neuvontaa tulisi vähintäänkin jatkaa nykyisessä muodossaan, mikä tarkoittaa, että julkisiin hankintoihin liittyvät kansalliset toiminnot olisivat edelleen pirstaleisia ja asiantuntijaresurssien hyödyntäminen ja kiinnittäminen jatkossakin haastavaa. Kehittämistä tulisikin tarkastella selvityksessä tunnistettujen haasteiden ratkaisemiseksi ja synergiaetujen saavuttamiseksi ensisijaisesti muiden järjestämismallien (esimerkiksi virastovetoinen malli) kautta.

Skenaarion 10 hyötyjä ja haasteita

Hyötyjä

- Lyhyen aikavälin säästöt
- Markkinaehtoisten ja muiden toimijoiden rooli kasvaa

Haasteita

- Kehittämisen pirstoutuminen ja eriytyminen
- Toimeenpanon hiipuminen (koulutus, neuvonta, verkostot)
- Osaamisen ja jatkuvuuden rapautuminen, riippuvuus yksittäisistä henkilöistä
- Yhteisen seurannan, mittareiden ja vertailtavuuden heikkeneminen
- Strategisten tavoitteiden (vastuullisuus, innovaatiot, pk-yritysten osallistuminen, digitalisaatio) läpiviennin heikkeneminen
- Ohjausmekanismin rapautuminen

7 Yhteenveto

Tässä selvityksessä on tarkasteltu julkisten hankintojen kansallisen kehittämistoiminnan nykytilaa Suomessa, toimintamalleja Euroopan unionin jäsenvaltioissa sekä skenaarioita kehittämistoiminnan järjestämiseksi Suomessa. Tarkastelun lähtökohtana on julkisten hankintojen kansantaloudellinen merkittävyys ja tarve vahvistaa julkisten varojen käytön tuottavuutta, vaikuttavuutta ja pitkäjänteisyyttä tilanteessa, jossa julkiseen talouteen kohdistuvat paineet ovat kasvaneet.

Selvitys osoittaa, että Suomessa julkisten hankintojen kehittämistoiminta on sisällöllisesti laaja-alaista ja eurooppalaisessa vertailussa poikkeuksellisen verkostomaista. Kansallisen kehittämisen piirissä on syntynyt huomattava määrä ohjeita, työkaluja, koulutuksia ja yhteistyörakenteita, jotka ovat tukeneet hankintayksiköiden ja markkinaosapuolten osaamista. Samanaikaisesti selvitys tuo esiin rakenteellisia tekijöitä, jotka heikentävät toiminnan pitkäjänteisyyttä, hallinnollista tehokkuutta ja saavutettujen hyötyjen pysyvyyttä. Näitä ovat erityisesti kehittämistoiminnan hankeperusteisuus, rahoituksen vakiintumattomuus, vastuiden hajautuminen sekä ohjauksen ja palveluiden pirstaleisuus.

Eurooppalainen vertailu osoittaa, että valtaosassa jäsenvaltioista julkisten hankintojen kehittäminen on vakiinnutettu osaksi valtion perustoimintaa. Kehittämistehtävä on tyypillisesti säädetty laissa tai asetuksessa, rahoitus on jatkuvaa ja vastuu keskitetty selkeästi nimetylle viranomaiselle tai valtionyhtiölle. Kehittämis- ja neuvontatehtävät on lähes poikkeuksetta kytketty toisiinsa, ja ne on usein yhdistetty joko yhteishankinta- tai valvontatehtäviin synergiahyötyjen saavuttamiseksi. Vaikka maiden välillä on merkittäviä eroja toiminnan laajuudessa ja painotuksissa, on yleisenä suuntana havaittavissa julkisten hankintojen kehittämistoiminnan rakenteellinen selkeys, jatkuvuus ja keskitetyt vastuut.

Suomen julkisten hankintojen kehittämisen malli poikkeaa eurooppalaisesta valtavirrasta. Toisaalta laaja verkostoyhteistyö ja kehittämistoiminnan temaattinen kattavuus ovat vahvuuksia, jotka ovat mahdollistaneet laajasti julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin osaamispotentiaalin hyödyntämisen. Toisaalta institutionaalisen jatkuvuuden puute, hajautuneet vastuut ja hankeperusteinen rahoitusmalli altistavat toiminnan tehottomuudelle ja heikentävät pitkäaikaisten tuottavuus- ja vaikuttavuushyötyjen saavuttamista.

Selvityksessä esitellyt skenaariot havainnollistavat, että julkisten hankintojen kansallisen kehittämistehtävän järjestämiseen on useita mahdollisia lähestymistapoja. Skenaarioiden välillä on eroja erityisesti vastuunjaossa, rahoitusmalleissa, hallinnollisissa järjestelyissä sekä siinä, kuinka laajasti ne mahdollistavat synergiahyötyjen saavuttamisen suhteessa nykyisiin rakenteisiin. Osa skenaarioista vastaa tunnistettuihin haasteisiin vain osittain, kun taas toiset tarjoavat perusteellisempia ratkaisuja, mutta edellyttävät laajempia rakenteellisia muutoksia.

Selvityksen perusteella on ilmeistä, että julkisten hankintojen kehittämis-, neuvonta- ja ohjaustoiminnan järjestämistä Suomessa tulee tarkastella kriittisesti ja viipymättä. Keskeistä on turvata toiminnan jatkuvuus, selkeyttää vastuita ja ohjausta sekä varmistaa, että käytettävissä olevat resurssit kohdentuvat mahdollisimman tehokkaasti koko julkisen sektorin tuottavuuden ja vaikuttavuuden strategisen kehittämisen vahvistamiseksi. Selvityksen perusteella jatkovalmistelussa on syytä tarkastella erityisesti sitä, miten kehittämistehtävä voidaan vakiinnuttaa osaksi valtion perustoimintaa, millä tavoin rahoitus ja ohjaus voidaan järjestää pitkäjänteisesti ja vaikuttavasti sekä miten asiakaslähtöisyyttä ja palveluiden löydettävyyttä voidaan parantaa. Toimintaa ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista tarkastella yksittäisen mallin tai valmiin ratkaisun kautta, vaan jatkotyötä tulisi tehdä selvityksessä esitettyjen vaihtoehtoisten skenaarioiden vahvuuksia ja heikkouksia eri sidosryhmien kanssa yhteistyössä punniten. Samalla on tärkeää huomioida selvityksessä esille nostetut Suomen vahvuudet ja varmistaa, etteivät mahdolliset rakenteelliset muutokset heikennä jo saavutettuja hyötyjä.

Kaiken kaikkiaan uuden mallin rakentaminen edellyttää vuoropuhelua sekä huolellista harkintaa ja vaikutusten arviointia siten, että julkisten hankintojen rooli taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävän yhteiskunnan edistämisessä vahvistuu ja edellytykset julkisten hankintojen strategiseksi kehittämiseksi säilyvät.

Liitteet

Liite 1: Julkisten hankintojen kehittämistoiminnan ominaisuudet valtioittain

Taulukko 4. Julkisten hankintojen kehittämistoiminnan ominaisuudet valtioittain.

Valtio	K1 (vastuu)	K2 (oikeusperusta)	K3 (luonne)	K4 (kohderyhmä)	K5 (yritysyhteistyö)	K6 (rahoitus)
Suomi	Osin keskitetty	Ei lakisääteistä	Kehittäminen	Koko julkinen sektori	Kyllä	Määrä-aikainen
Itävalta	Keskitetty	Lakisääteinen	Kehittäminen, neuvonta, yhteishankinta	Koko julkinen sektori	Osittain	Jatkuva
Belgia	Osin keskitetty	Lakisääteinen	Rajallinen kehittäminen, neuvonta, yhteishankinta	Koko julkinen sektori	Osittain	Jatkuva
Bulgaria	Keskitetty	Lakisääteinen	Kehittäminen, neuvonta, yhteishankinta	Koko julkinen sektori	Osittain	Jatkuva
Kroatia	Keskitetty	Lakisääteinen	Kehittäminen, neuvonta, valvonta	Koko julkinen sektori	Kyllä	Jatkuva
Kypros	Keskitetty	Lakisääteinen	Kehittäminen, neuvonta, yhteishankinta	Koko julkinen sektori	Kyllä	Jatkuva
Tšekki	Keskitetty	Lakisääteinen	Kehittäminen, neuvonta	Koko julkinen sektori	Osittain	Jatkuva
Tanska	Osin keskitetty	Lakisääteinen	Kehittäminen, neuvonta, yhteishankinta	Koko julkinen sektori	Kyllä	Jatkuva
Viro	Osin keskitetty	Lakisääteinen	Kehittäminen, neuvonta	Koko julkinen sektori	Osittain	Jatkuva
Ranska	Osin keskitetty	Lakisääteinen	Kehittäminen, neuvonta, valvonta	Koko julkinen sektori	Osittain	Jatkuva
Saksa	Keskitetty	Lakisääteinen	Kehittäminen, neuvonta, yhteishankinta	Koko julkinen sektori	Osittain	Jatkuva
Kreikka	Keskitetty	Lakisääteinen	Kehittäminen, neuvonta, valvonta	Koko julkinen sektori	Osittain	Jatkuva
Unkari	Keskitetty	Lakisääteinen	Kehittäminen, neuvonta, valvonta	Koko julkinen sektori	Osittain	Jatkuva

Valtio	K1 (vastuu)	K2 (oikeusperusta)	K3 (luonne)	K4 (kohderyhmä)	K5 (yritysyhteistyö)	K6 (rahoitus)
Irlanti	Keskitetty	Lakisääteinen	Kehittäminen, neuvonta, yhteishankinta	Koko julkinen sektori	Osittain	Jatkuva
Italia	Osin keskitetty	Lakisääteinen	Kehittäminen, neuvonta, yhteishankinta	Koko julkinen sektori	Kyllä	Jatkuva
Latvia	Keskitetty	Lakisääteinen	Kehittäminen, neuvonta, valvonta	Koko julkinen sektori	Osittain	Jatkuva
Liettua	Keskitetty	Lakisääteinen	Kehittäminen, neuvonta, valvonta	Koko julkinen sektori	Osittain	Jatkuva
Luxemburg	Keskitetty	Lakisääteinen (osittain)	Kehittäminen, neuvonta	Keskushallinto	Osittain	Jatkuva
Malta	Keskitetty	Lakisääteinen	Kehittäminen, neuvonta yhteishankinta	Koko julkinen sektori	Osittain	Jatkuva
Alankomaat	Keskitetty	Lakisääteinen	Kehittäminen, neuvonta	Koko julkinen sektori	Osittain	Jatkuva
Puola	Keskitetty	Lakisääteinen	Kehittäminen, neuvonta, valvonta	Koko julkinen sektori	Osittain	Jatkuva
Portugali	Osin keskitetty	Lakisääteinen	Kehittäminen, neuvonta, yhteishankinta, valvonta	Koko julkinen sektori	Ei	Jatkuva
Romania	Keskitetty	Ei lakisääteistä	Kehittäminen, neuvonta, valvonta	Koko julkinen sektori	Ei	Osin jatkuva
Slovakia	Keskitetty	Lakisääteinen	Kehittäminen, neuvonta, valvonta	Koko julkinen sektori	Osittain	Jatkuva
Slovenia	Keskitetty	Lakisääteinen	Kehittäminen, neuvonta	Koko julkinen sektori	Kyllä	Jatkuva
Espanja	Osin hajautettu	Lakisääteinen	Kehittäminen, neuvonta, valvonta	Koko julkinen sektori	Kyllä	Jatkuva
Ruotsi	Keskitetty	Lakisääteinen	Kehittäminen, neuvonta	Koko julkinen sektori	Osittain	Jatkuva
Norja	Keskitetty	Lakisääteinen	Kehittäminen, neuvonta, yhteishankinta	Koko julkinen sektori	Kyllä	Jatkuva
Islanti	Keskitetty	Lakisääteinen	Rajallinen kehittäminen, neuvonta, yhteishankinta	Keskushallinto	Kyllä	Jatkuva
Iso-Britannia	Osin keskitetty	Lakisääteinen	Kehittäminen	Koko julkinen sektori	Osittain	Jatkuva

Liite 2: Julkisten hankintojen kehittämisen vastuuorganisaatiot valtioittain

Taulukko 5. Julkisten hankintojen kehittämisen vastuuorganisaatiot valtioittain.

Valtio	Organisaatiotyyppi	Organisaation nimi (alkuperäiskielellä)	Organisaation verkko-osoite
Suomi	Ministeriön asettama määräaikainen hanke	Hankinta-Suomi-ohjelma (valtiovarainministeriö, Suomen Kuntaliitto, Elinkeinoelämän keskusliitto, Suomen Yrittäjät ja Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy)	https://vm.fi/v-suomi
Itävalta	Yhtiö	Bundesbeschaffung GmbH (BBG)	https://www.bbg.gv.at/
Belgia	Olemassa oleva virasto	FOD Beleid en Ondersteuning (BOSA) – Overheidsopdrachten	https://bosa.belgium.be/
Bulgaria	Erillinen virasto	Агенцията по обществени поръчки (АОП)	https://www2.aop.bg/
Kroatia	Ministeriön osasto	Uprava za politiku javne nabave (Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja)	https://mingor.gov.hr/
Kypros	Ministeriön osasto	Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων (Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας)	https://www.treasury.gov.cy/
Tšekki	Ministeriö	Ministerstvo pro místní rozvoj	https://portal-vz.cz/
Tanska	Olemassa oleva virasto ja ministeriön yksikkö	Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen sekä Statens Indkøb (Økonomistyrelsen)	https://www.kfst.dk/; https://oes.dk/indkoeb
Viro	Ministeriö ja olemassa oleva virasto	Rahandusministeerium ja Riigi IT Keskus (RIT)	https://www.rit.ee/en/public-procurement
Ranska	Ministeriön osasto	Direction des achats de l'État (DAE)	https://www.economie.gouv.fr/dae
Saksa	Olemassa oleva virasto	Beschaffungsamt des BMI / Kompetenzstelle für nachhaltige Beschaffung (KNB)	https://www.nachhaltige-beschaffung.info/
Kreikka	Erillinen virasto	Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (HSPPA)	https://www.eaadhsy.gr/
Unkari	Erillinen virasto	Közbeszerzési Hatóság (Public Procurement Authority)	https://english.kozbeszerzes.hu/
Irlanti	Ministeriön osasto	Office of Government Procurement (OGP)	https://ogp.gov.ie/

LIITE: Kaupunginhallitus 01.12.2026 / 11

Valtio	Organisaatiotyyppi	Organisaation nimi (alkuperäiskielellä)	Organisaation verkko-osoite
Italia	Olemassa oleva virasto ja yhtiö	Autorità Nazionale AntiCorruzione (ANAC) ja Consip S.p.A.	https://www.anticorruzione.it; https://www.consip.it/;
Latvia	Erillinen virasto	Iepirkumu uzraudzības birojs (IUB)	https://www.iub.gov.lv/en
Liettua	Erillinen virasto	Viešųjų pirkimų tarnyba (VPT)	https://vpt.lrv.lt/en/
Luxemburg	Ministeriön osasto	Direction des marchés publics (DMP)	https://marches.public.lu/
Malta	Ministeriön osasto	Dipartiment tal-Kuntratti (Ministeru għall-Finanzi u x-Xogħol)	https://www.contracts.gov.mt/
Alankomaat	Ministeriön toiminto	PIANOo – Expertisecentrum Aanbesteden (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland)	https://www.pianoo.nl/
Puola	Erillinen virasto	Urząd Zamówień Publicznych (UZP)	https://www.uzp.gov.pl/
Portugali	Virasto ja yhtiö	Instituto dos Mercados Públicos, do Imobiliário e da Construção (IMPIC) / Entidade de Serviços Partilhados da Administração Pública (eSPap)	https://www.impic.pt/; https://www.espap.gov.pt/
Romania	Erillinen virasto	Agenția Națională pentru Achiziții Publice (ANAP)	https://anap.gov.ro/
Slovakia	Erillinen virasto	Úrad pre verejné obstarávanie (ÚVO)	https://www.uvo.gov.sk/
Slovenia	Ministeriön osasto	Direktorat za javno naročanje (Ministrstvo za javno upravo)	https://www.gov.si/teme/javna-narocila/
Espanja	Ministeriön osasto ja erillinen virasto	Dirección General de Racionalización y Centralización de la Contratación (DGRCC) / Oficina Independiente de Regulación y Supervisión de la Contratación (OIReScon) / Instituto Nacional de Administración Pública (INAP)	https://www.hacienda.gob.es/es-ES/Areas%20Tematicas/Contratacion%20Centralizada/Paginas/ContratacionCentralizada.aspx; https://www.hacienda.gob.es/en-GB/Oirescon/Paginas/Inicio.aspx ; https://www.inap.es/
Ruotsi	Erillinen virasto	Upphandlingsmyndigheten	https://www.upphandlingsmyndigheten.se/
Norja	Olemassa oleva virasto	Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ)	https://www.anskaffelser.no/
Islanti	Olemassa oleva virasto	Fjársýslan (aiemmin Ríkiskaup)	https://island.is/en/o/central-public-procurement
Iso-Britannia	Ministeriön toiminto	Government Commercial Function (Cabinet Office)	https://www.gov.uk/government/organisations/government-commercial-function

Liite 3: Julkisten hankintojen kehittämistehtävään liittyvät säädökset tai päätökset valtioittain

Taulukko 6. Julkisten hankintojen kehittämistehtävään liittyvät säädökset tai päätökset valtioittain.

Valtio	Kehittämistehtävään liittyvä säädös tai päätös
Suomi	Valtiovarainministeriön asettamispäätös 16.9.2019 (VN/25457/2019); Valtiovarainministeriön asettamispäätös 17.1.2024 (VN/35202/2023)
Itävalta	Bundesbeschaffung GmbH-Gesetz (BGBl I Nr. 39/2001)
Belgia	Koninklijk besluit van 22.02.2017 houdende oprichting van de Federale Overheidsdienst Beleid en Ondersteuning
Bulgaria	Закон за обществените поръчки
Kroatia	Zakon o javnoj nabavi (NN 120/2016)
Kypros	Ο περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2016 (N. 73(I)/2016)
Tšekki	Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek
Tanska	Cirkulære om indkøb i staten (CIR1H nr. 9474 af 13/06/2023)
Viro	Riigihangete seadus (2017)
Ranska	Code de la commande publique (2019); Décret n°85–801/1985 (UGAP)
Saksa	Erlass des Bundesministers des Innern vom 18. Mai 1951 zur Errichtung des Beschaffungsamtes des Bundesministeriums des Innern
Kreikka	Νόμος 4013/2011 – Σύσταση Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων
Unkari	Közbeszerzési törvény (2015. évi CXLIII. törvény)
Irlanti	Government Decision (2013) establishing the Office of Government Procurement (OGP)
Italia	Legge 488/1999, art. 26 (Consip); D. Lgs. 50/2016 ja 36/3023 (ANAC)
Latvia	Publisko iepirkumu likums (2017), 80. pants (IUB)
Liettua	Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas (Įstatymas Nr. I-1491); Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. gruodžio 19 d. nutarimas Nr. 1473 „Dėl Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės įsteigimo“.

Valtio	Kehittämistehtävään liittyvä säädös tai päätös
Luxemburg	Loi du 8 avril 2018 sur les marchés publics
Malta	Public Procurement Regulations S.L. 601.03 (Chap. 601)
Alankomaat	Aanbestedingswet 2012 (art. 2.15 – rijksinkoop)
Puola	Ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych
Portugali	Decreto-Lei n. º 117-A/2012 (14.6.2012)
Romania	O.U.G. nr. 13/2015 privind înființarea ANAP
Slovakia	Zákon č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní (ÚVO)
Slovenia	Zakon o javnem naročanju (ZJN-3, Uradni l. 91/2015)
Espanja	Ley 9/2017 de Contratos del Sector Público
Ruotsi	Förordning (2015:527) med instruktion för Upphandlingsmyndigheten
Norja	Kongelig resolusjon 19. desember 2019 om overføring av anskaffelsesområdet fra Difi til DFØ
Islanti	Lög nr. 120/2016 um opinber innkaup
Iso-Britannia	Procurement Act 2023 / National Procurement Policy Statement

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
Snellmaninkatu 1 A
PL 28, 00023 VALTIONEUVOSTO
Puhelin 0295 160 01
vm.fi

ISSN 1797-9714 (pdf)
ISBN 978-952-367-407-3 (pdf)

Syyskuu 2026

Vantaan kaupungin lausunto

Asia: Julkisten hankintojen tuottavuuden ja vaikuttavuuden kansallinen ohjaaminen ja strateginen kehittäminen
Valtiovarainministeriön asianumero: VN/35202/2023

1. Kansallisten kehittämis- ja neuvontapalvelujen nykytila

(Kysymys: Miten julkisten hankintojen kansalliset kehittämis- ja neuvontapalvelut toimivat nykyisin?)

Hankinta-Suomi-ohjelma on vahvistanut julkisten hankintojen strategista merkitystä, koonnut eri toimijoita yhteiseen kehittämiseen sekä tuottanut hankintayksiköiden käyttöön ohjeita, toimintamalleja, koulutuksia ja verkostoja. Julkisten hankintojen neuvontayksikön hankintayksiköille tarjoama yleinen hankintajuridinen neuvonta sekä Suomen Yrittäjien yrityksille tarjoama hankintaneuvonta ovat erittäin tarpeellisia.

Hankinta-Suomi-ohjelmassa on kehitetty viime vuosina useita julkisten hankintojen keskeisiä teemoja. Ohjelma on tuottanut käytännönläheisiä työkaluja esimerkiksi hankintojen strategiseen johtamiseen, hankintatiedon hyödyntämiseen sekä hankintaosaamisen kehittämiseen. Vastuullisuuden teemassa on kehitetty mm. hankintojen sosiaalisen vastuun huomioimista, hankinnoilla työllistämistä sekä vastuullisen toimitusketjun vaatimuksia ja valvontaa.

Hankinta-Suomen piirissä tuotetut materiaalit ovat olleet korkealaatuisia, mutta niiden jalkautukseen ja vaikuttavuuden osoittamiseen tulee panostaa nykyistä enemmän. Yksittäinen hyväksi todettu ja käytännönläheinen jalkauttamisen keino ovat olleet oppimisklinikat, joita on järjestetty mm. vastuullisuuden teemassa.

Nykyisen toimintamallin keskeisiä haasteita ovat tehtävien jakautuminen useille toimijoille, palvelujen hajanaisuus sekä määräaikaiseen hankerahoitukseen liittyvä jatkuvuusriski. Toimijoiden vastuut ovat osittain päällekkäisiä eikä koordinaatio ole selkeää. Tämä johtaa siihen, että palvelut eivät ole keskitetysti löydettävissä ja vastuut helposti hahmotettavissa.

Hankkeissa tuotettujen aineistojen ja palvelujen omistajuus, ylläpito, ajantasaisuus ja rahoitus eivät saa jäädä ratkaisematta hankekauden päättyessä. Esimerkiksi hankintayksiköille hyödyllisen KEINO-osaamiskeskuksen tuotosten hyödyntäminen ei ole kaikilta osin ollut riittävän tehokasta osaamiskeskuksen toiminnan päätyttyä vuonna 2024.

2. Tuen ja kehittämisen keskeiset tarpeet

(Kysymys: Millaista tukea julkisiin hankintoihin tarvitaan ja lisäksi mitä tulisi kehittää jatkossa?)

Kansallisen tuen tulee perustua hankintayksiköiden ja tarjoajien käytännön tarpeisiin. Tukea tulee kohdistaa etenkin toimijoiden arjessa käyttökelpoisiin malleihin ja työkaluihin sekä niiden jalkauttamiseen.

Kehittämisessä tulee painottaa erityisesti:

- hankintojen kokonaiskustannusten, tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden arviointia;
- hankintatiedon laatua, saatavuutta ja tietojärjestelmien yhteentoimivuutta;
- kilpailun ja markkinoiden toimivuutta sekä yritysten ja muiden yhteisöjen tasapuolisia osallistumismahdollisuuksia;
- hankintojen ja sopimusten johtamista koko elinkaaren ajan;
- ympäristö-, taloudellista ja sosiaalista vastuullisuutta, harmaan talouden torjuntaa, huoltovarmuutta, turvallisuutta, toiminnan jatkuvuutta sekä toimitusketjujen riskienhallintaa;
- hankintaan liittyvän tuote- ja sektorilainsäädännön toimeenpanoon ohjausta, tukea ja neuvontaa;
- digitalisaation ja tekoälyn hallittua hyödyntämistä sekä
- hankintoihin osallistuvien eri ammattiryhmien osaamisen pitkäjänteistä kehittämistä.

Kansallisten palvelujen tulee olla helposti löydettävissä ja muodostaa käyttäjän näkökulmasta selkeä kokonaisuus. Yhden luukun periaate voidaan toteuttaa palvelut kokoavana rakenteena ilman, että kaikkea asiantuntemusta keskitetään yhteen organisaatioon.

3. Kansallisen kehittämisen ja tuen järjestäminen

(Kysymys: Miten kansallinen kehittäminen ja tuki pitäisi järjestää tulevaisuudessa?)

Vantaan kaupunki kannattaa siirtymistä määräaikaisesta ohjelma- ja hankepohjaisesta kehittämisestä pysyvämpään toimintamalliin. Hankinta-Suomi-ohjelmassa muodostuneiden verkostojen, toimintamallien ja tuotosten jatkuvuus tulee turvata nykyisen ohjelmakauden päättyessä vuoden 2027 lopussa.

Kaupunki ei pidä uuden erillisen hankintaviraston perustamista ensisijaisena vaihtoehtona. Uuden viraston perustaminen edellyttäisi merkittäviä lainsäädännöllisiä, hallinnollisia ja taloudellisia järjestelyjä.

Kaupunki pitää tarkoituksenmukaisena pysyvää virastovetoista verkostomallia. Kansallisen kehittämisen ja yhteensovittamisen järjestämisvastuu osoitettaisiin yhdelle olemassa olevalle valtion viranomaiselle. Vastuun sisällöstä, toimivallasta, rahoituksesta ja suhteesta muiden toimijoiden tehtäviin tulisi säätää tai muutoin määrätä selkeästi. Kaupunki pitää tarkoituksenmukaisena, että valtiovarainministeriö vastaisi toiminnan strategisesta ja poikkihallinnollisesta ohjauksesta.

Toiminnalle tulee osoittaa riittävä ja ennakoitava rahoitus. Kehittämistyö tulee toteuttaa yhteistyössä valtion, kuntien, hyvinvointialueiden, muiden hankintayksiköiden, yritysten ja

muiden yhteisöjen sekä asiantuntijaorganisaatioiden kanssa. Palveluille ja tuotoksille tulee määritellä omistajuus sekä ylläpito- ja päivitysvastuut.

Kansallisessa kehittämisessä ja ohjauksessa on otettava huomioon kuntien itsehallinto sekä hankintayksiköiden erilaiset tehtävät, toimintaympäristöt ja hankintojen organisointitavat. Kuntien ja suurten kaupunkien käytännön hankintaosaamista tulee hyödyntää kansallisten toimintamallien, suositusten ja tietoratkaisujen valmistelussa. Nykyisten verkostotoimijoiden osaamista tulee pystyä hyödyntämään, jotta varmistetaan riittävä osaamisprofiili sekä monipuolinen ja ketterä kehittäminen.

Ennen järjestämismallia koskevan ratkaisun tekemistä tulee määritellä toiminnan tehtävät, tavoitteet, toimivalta, eri toimijoiden vastuut, rahoitus, palvelujen omistajuus sekä vaikuttavuuden arviointiperiaatteet. Organisaatiorakenteen tulee perustua määriteltyihin tehtäviin. Kehittämisen ja neuvonnan palvelut tulee pitää erillään valvonnasta ja yhteishankinnoista.

Järjestämismallin valmistelussa tulee lisäksi seurata Euroopan komission hankinta-asetusehdotuksen käsittelyä ja arvioida mahdollisen lopullisen EU-sääntelyn vaikutukset kansallisiin ohjaus-, raportointi- ja hallintorakenteisiin.

4. Muuta lausuttavaa

Vantaan kaupunki pitää julkisten hankintojen pitkäjänteistä kansallista kehittämistä tärkeänä. Kansallisen kehittämisen ja tuen tulee edistää julkisten varojen tehokasta käyttöä, laadukkaita, vastuullisia ja kestäviä hankintoja, huoltovarmuutta, turvallisuutta sekä toimivia markkinoita. Hankintoja kehitettäessä tulee välttää hankintayksiköiden ja tarjoajien hallinnollisen taakan tarpeetonta lisäämistä.

Hankinnoille asetettavia kansallisia tavoitteita tulee arvioida kokonaisuutena ja priorisoida. Velvoittava sääntely, kansalliset suositukset ja vapaaehtoiset kehittämistavoitteet tulee erottaa selkeästi toisistaan.

Hankintojen tuottavuutta ei tule arvioida ainoastaan hankintahintojen tai kilpailutusprosessin kustannusten perusteella. Arvioinnissa tulee ottaa huomioon hankinnan koko elinkaari, hallinnolliset kustannukset, laatu, sopimuskauden toteutuminen, markkinavaikutukset sekä hankinnalla saavutetut toiminnalliset ja yhteiskunnalliset hyödyt.

Hankintatiedon keräämisen tulee perustua mahdollisimman pitkälle olemassa oleviin tietovarantoihin ja automaattiseen tiedonsiirtoon. Päällekkäisiä raportointivelvoitteita ja tarpeetonta hallinnollista taakkaa tulee välttää.

Vantaan kaupunki pitää tärkeänä, että jatkovalmistelu toteutetaan avoimesti ja yhteistyössä erilaisten hankintayksiköiden, yritysten ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa.

Tämä lausunto on valmisteltu yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa. Lausunto on luonnosvaiheessa. Vantaan kaupunki toimittaa lopullisen lausunnon kaupunginhallituksen 1.12.2026 kokouksen jälkeen.

12 Lausunto esiselvityksestä turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelytarpeista ja luokitteluvelvollisuuden soveltamisalasta (Turvavirta) /PT

VD/7310/00.04.03/2026

PT/MH/S-AP/JK

Valtiovarainministeriössä on valmisteltu luonnos Turvavirta -esiselvitykseksi. Sen kohteena oli julkisen hallinnon toimijoiden turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelytarpeiden ja turvallisuusluokitteluvelvollisuuden soveltamisalan arviointi. Selvitys toteuttaa Suomen Kyberturvallisuusstrategian 2024–2035 tavoitteita.

Esiselvityksen tavoitteina oli selvittää julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019) 18 §:n mukaisen turvallisuusluokitteluvelvollisuuden mahdollista laajentamista muun muassa kuntakentälle, hyvinvointialueille, itsenäisiin julkisoikeudellisiin laitoksiin ja korkeakouluihin, sekä erityistehtäväyhtiöihin ja strategisen intressin yhtiöihin. Lisäksi tavoitteena oli selvittää soveltamisalan täsmentämistä, ja tunnistaa kansallisesti ja kansainvälisesti turvallisuusluokitellun tiedon käsittelytarpeita selvityksen kohteena olevissa organisaatioissa. Esiselvityksen tavoitteena oli myös tunnistaa kansallisen turvallisuusluokitteluvelvoitteen soveltamisen mahdollista laajentamista puoltavia näkökulmia, haasteita ja kustannuksia erityisesti tiedonhallinnan prosesseissa ja tieto- ja viestintäteknisissä palveluissa.

Esiselvityksen perusteella julkisessa hallinnossa on laajalti tarpeita käsitellä turvallisuusluokiteltuja tietoja, mutta niiden luokittelulle ja turvalliselle käsittelylle ei ole muodostunut yhteisiä käsittelysääntöjen tulkintoja ja kulttuuria. Selvityksessä havaittiin, että valtion viranomaisten sekä muun julkisen hallinnon välillä tapahtuvaan turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihtamiseen liittyvissä voimassa olevan lainsäädännön mukaisissa turvallisuusluokitellun tiedon käsittelyn vastuiden ja velvollisuuksien tulkinnoissa on vaihtelevuutta ja epäselvyyttä. Turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelyn toimintatavat ja käsittelyssä käytettäville ICT-palveluille asetetut vaatimukset ovat epäyhtenäisiä.

Selvityksen perusteella kehittämisen tavoitteeksi ehdotetaan edellytysten luominen turvallisuusluokitellun tiedon käsittelylle julkisen hallinnon ja keskeisten sidosryhmien kesken. Ehdotetaan, että lainsäädäntöä täsmennetään tiedonkulun sujuvuuden varmistamiseksi ja mahdollistetaan koko julkiselle hallinnolle riittävät oikeudet saada, jakaa ja yhdessä käsitellä turvallisuusluokiteltuja tietoja, erityisesti yhteistä tilannekuvaa, varautumista, valmiutta ja kriittisen infran suojaamista koskevia tietoja. Kuntien varautumis- ja valmiushenkilöstölle mahdollistetaan turvallisuusselvitykset.

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkiseen lausuntopyyntöön (diaarinumero VN/28833/2026). Lausunto pyydetään toimittamaan valtiovarainministeriölle viimeistään 1.12.2026.

Kaupunginhallitus 1.12.2026

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa valtionvarainministeriölle oheisen liitteen mukainen lausunto.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pöytäkirjan osalta heti kokouksessa.

Liitteet:
- Lausunto esiselvityksestä turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelytarpeista ja luokittelu-velvollisuuden soveltamisalasta (Turvavirta)

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
turvallisuuspäällikkö Markus Hammarström,
lakiasiainjohtaja Sari-Anna Pennanen,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaan kaupungin lausunto

Vantaan kaupunki pitää selvityksen tavoitteita perusteltuina ja ajankohtaisina muuttuneessa turvallisuusympäristössä. Kuntien rooli yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden, häiriötilanteisiin varautumisen, kriittisten palvelujen jatkuvuuden sekä väestönsuojelun toteuttajana on viime vuosina korostunut. Tämän vuoksi turvallisuusluokiteltujen tietojen saatavuuden, käsittelyn ja viranomaisten välisen tiedonvaihdon kehittäminen on tarpeellista.

Vantaan kaupunki kannattaa sitä, että kunnille annettaisiin oikeus turvallisuusluokitella sellaisia asiakirjoja, joiden suojaaminen on välttämätöntä kansallisen turvallisuuden, yhteiskunnan kriittisten toimintojen tai varautumisen näkökulmasta. Kunnilla on hallussaan yhä enemmän tietoa, joka liittyy esimerkiksi kriittiseen infrastruktuuriin, väestönsuojeluun, valmiussuunnitteluun, kyberturvallisuuteen sekä viranomaisten yhteiseen varautumiseen. Näiden tietojen yhdenmukainen käsittely tukee viranomaistoimintaa ja vahvistaa yhteiskunnan turvallisuutta.

Vantaan kaupunki pitää erityisen tärkeänä, että turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelyä koskevat menettelyt, vaatimukset ja vastuut ovat valtakunnallisesti yhdenmukaisia. Nykytilassa tiedon luovuttamiseen ja vastaanottamiseen liittyvät käytännöt vaihtelevat, mikä saattaa vaikeuttaa kuntien osallistumista varautumis- ja turvallisuustoimintaan sekä hidastaa tarpeellisen tiedon välittymistä eri viranomaisten välillä.

Kaupunki kannattaa selvityksessä esitettyä tavoitetta yhteisestä valtakunnallisesta teknisestä ratkaisusta turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelyyn. Erityisesti suurille kaupungeille on tärkeää, että käytettävissä on kansallisesti yhteensopiva, tietoturvallinen ja kustannustehokas toimintamalli. Keskitetty ratkaisu vähentäisi päällekkäisiä investointeja ja tukisi yhdenmukaisten toimintatapojen käyttöönottoa koko julkisessa hallinnossa.

Vantaan kaupunki pitää myös perusteltuna, että turvallisuusselvitysten käyttömahdollisuuksia laajennetaan kuntien sellaisiin tehtäviin, joissa käsitellään turvallisuusluokiteltua tietoa tai osallistutaan kansallisen turvallisuuden kannalta merkittävään varautumis- ja valmiustoimintaan. Tämä on edellytys sille, että kunnat voivat täysimääräisesti osallistua turvallisuuskriittiseen yhteistyöhön valtion viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa.

Vantaan kaupunki korostaa kuitenkin, että ehdotettujen muutosten taloudelliset ja hallinnolliset vaikutukset kunnille tulee arvioida huolellisesti. Turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittely edellyttää investointeja tietojärjestelmiin, käyttövaltuushallintaan, henkilöstön koulutukseen, tietoturvallisiin työympäristöihin sekä mahdollisiin toimitilajärjestelyihin. Uusien velvoitteiden toteuttaminen ei saa johtaa kuntien rahoitusvastuun kasvuun ilman valtion osallistumista kustannuksiin.

13 Lausunnon antaminen ympäristöministeriölle valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistuksesta /TeA

VD/7503/00.04.03/2026

TeA/JN/JV/AKa/EL

Ympäristöministeriö pyytää Vantaan kaupungin lausuntoa luonnoksesta valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden energiahuoltoa koskevasta tarkistuksesta sekä tarkistusta koskevasta ympäristöselostuksesta. Lausunto pyydetään 2.12.2026 mennessä.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) ovat osa alueidenkäyttölain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää maakunta-, yleis- ja asemakaavojen ohella. Valtioneuvosto linjaa niillä alueidenkäyttöä valtakunnallisesti merkittävissä asioissa, ja tarkoituksena on varmistaa valtakunnallisesti merkittävien asioiden huomioon ottaminen kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa. Tavoitteet otetaan huomioon maakunta-, yleis- ja asemakaavoituksessa kunkin suunnittelutason tehtävän ja tarkoituksen mukaisesti.

Tarkistus kohdistuu valtioneuvoston vuonna 2017 hyväksymien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden lukuun 3.5 Uusiutumiskykyinen energiahuolto ja koskee energiajärjestelmän toimintavarmuuden huomioon ottamista osana alueidenkäytön suunnittelua. Vuoden 2017 jälkeen energiajärjestelmä on muuttunut merkittävästi. Hallituksen kehysriihen 2026 linjauksen mukaisesti VAT-päätökseen lisätään säätövoiman käyttöönottoa tukevat velvoitteet.

Nykyisten tavoitteiden rinnalle ehdotetaan lisättäväksi uusi tavoite:
Alueidenkäytössä otetaan huomioon energiajärjestelmän toimintavarmuuden tarpeet. Energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittävien energian varastointi-, säätövoima- ja muiden joustoratkaisujen sekä niiden edellyttämien energia- ja siirtoverkkojen toteuttamisedellytykset turvataan.

Tarkistuksesta on laadittu viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain mukainen ympäristöselostus. Arvioinnissa tunnistettiin useita yhteensovittamistarpeita. Energiajärjestelmän toimintavarmuutta tukevien ratkaisujen hyödyt kohdistuvat usein laajasti energiajärjestelmään, kun taas vaikutukset näkyvät paikallisesti.

Vantaan kaupungin lausunnossa on korostettu sitä, että toimintavarmuutta tukevien ratkaisujen hyödyt kohdistuvat usein koko energiajärjestelmään tai laajoille alueille, kun taas vaikutukset näkyvät paikallisesti. Tämän vuoksi on tärkeää varmistaa, että samalla toteutuvat myös muut valtakunnallisen alueidenkäyttötavoitteet, kuten luonto- ja maisema-arvojen turvaaminen. Lisäksi tulee huomioida säätövoiman tuotannon ilmastovaikutukset, tarve kulutusta hillitseville toimille, sekä suurten kulutuskohteiden sijoittumisen ohjaaminen.

Kaupunginhallitus 1.12.2026

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa ympäristöministeriölle liitteen mukainen lausunto.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:
- Vantaan kaupungin lausunto ympäristöministeriölle valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistuksesta
- Lausuntopyyntö, Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistus
- Lausuntopyynnön liite: Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistus 2026 päätösluonnos ja perustelumuistio
- Lausuntopyynnön liite: VAT tarkistus 2026 ympäristöselostus

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
yleiskaavasuunnittelija Anna-Mari Kangas, puh. +358 50 302 9224
ympäristösuunnittelija Eira Linko, puh. +358 40 627 6577
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Ympäristöministeriö
Kirjaamo.ym@gov.fi

Viite: VN/14828/2026

Vantaan kaupungin lausunto ympäristöministeriölle valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistuksesta

Ympäristöministeriö pyytää Vantaan kaupungin lausuntoa luonnoksesta valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden energiahuoltoa koskevasta tarkistuksesta sekä tarkistusta koskevasta ympäristöselostuksesta. Tarkistus kohdistuu luvun 3.5 Uusiutumiskykyinen energiahuolto taustatekstiin ja tavoitteisiin.

Vantaan kaupunki antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Energiajärjestelmän toimintavarmuuden, huoltovarmuuden ja sähkönsiirron turvaaminen on keskeistä yhdyskuntien keskeisten toimintojen turvaamiseksi energiajärjestelmän murroksessa. Esitetty tarkistus on perusteltu ja aiheellinen, jotta energiajärjestelmän toimintavarmuus niin normaali- kuin poikkeusoloissa ja häiriötilanteissa voidaan turvata energiantuotannon muuttuessa ja yhteiskunnan sähköistyessä.

Kuten perustelumuistiossa ja ympäristöselostuksessa todetaan, toimintavarmuutta tukevien ratkaisujen hyödyt kohdistuvat usein koko energiajärjestelmään tai laajoille alueille, kun taas vaikutukset näkyvät paikallisesti. Siksi on ensiarvoisen tärkeää arvioida toimintavarmuuteen liittyviä tavoitteita ja hankkeita suhteessa muihin valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin ja ottaa huomioon niiden konkretisoituminen paikallisessa suunnittelussa ja paikallisten tavoitteiden, erityisesti luonto- ja maisema-arvojen turvaamisessa.

Kun kasvavaa säätövoiman tarvetta perustellaan ensisijaisesti yhteiskunnan sähköistymisellä ja uusiutuvan energiantuotannon lisääntymisellä, tulisi sekä tavoitteenasetannassa että vaikutusten arvioinnissa kiinnittää erityistä huomiota ilmastovaikutuksiin. Maankäyttösektorin hiilinielujen ja -varastojen turvaamista ei nykyisellään huomioida alueidenkäyttötavoitteissa. Tarkistuksessa ei myöskään oteta kantaa säätövoiman energialähteisiin. Jatkovalmistelussa tulisi varmistaa, että energiajärjestelmän toimintavarmuuden tavoite ei heikennä päästövähennystavoitteiden edistämistä. Ei tule myöskään sivuuttaa energiansäästötoimien tärkeyttä samalla, kun kulutuksen ennustetaan kasvavan.

Energiajärjestelmän toimintavarmuuteen voidaan vaikuttaa merkittävästi paitsi lisäämällä säätövoimaa ja vahvistamalla sähkönsiirtoyhteyksiä, myös suunnittelemalla ja ohjaamalla

Vantaan kaupunki, Vanda stad
Kirjaamo, Registraturen
PL 1100, PB 1100
01030 Vantaan kaupunki, Vanda stad

Puhelin (vaihde), Telefon 09 83911
kirjaamo[at]vantaa.fi
www.vantaa.fi

Toimiala, Verksamhetsområde
Matkapuhelin, Mobiltelefon
Y-tunnus, FO-nummer 01246109
ID 3504445

energiankulutuksen kasvua ja joustovalmiutta järjestelmän toimintavarmuuden kannalta tarkoituksenmukaisesti. Huomattavasti energiaa kuluttavien toimintojen sijoittumista ja joustovalmiuksia tulisi voida ohjata alueille, joilla on uusiutuvan energian tuotantoa sekä hyvä sähkönsiirtokapasiteetti. Sijoittumisen ohjauksella energiajärjestelmien tilantarpeen kasvu ja kehittämisen haitalliset vaikutukset muihin alueidenkäytön tavoitteisiin voidaan minimoida.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Vantaan kaupunki, Vanda stad
Kirjaamo, Registraturen
PL 1100, PB 1100
01030 Vantaan kaupunki, Vanda stad

Puhelin (vaihde), Telefon 09 83911
kirjaamo[at]vantaa.fi
www.vantaa.fi

Toimiala, Verksamhetsområde
Matkapuhelin, Mobiltelefon
Y-tunnus, FO-nummer 01246109
ID 3504445

Lausuntopyyntö

02.11.2026 VN/14828/2026

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistus

Johdanto

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston päätökseksi valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistamisesta sekä tarkistusta koskevasta ympäristöselostuksesta.

Tarkistus kohdistuu valtioneuvoston vuonna 2017 hyväksymien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden lukuun 3.5 Uusiutumiskykyinen energiahuolto ja koskee energiajärjestelmän toimintavarmuuden huomioon ottamista osana alueidenkäytön suunnittelua.

Tausta

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat alueidenkäyttölain mukainen valtakunnallinen alueidenkäytön ohjausväline. Niiden tarkoituksena on varmistaa valtakunnallisesti merkittävien alueidenkäyttökysymysten huomioon ottaminen alueidenkäytön suunnittelussa sekä valtion viranomaisten toiminnassa.

Voimassa olevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet hyväksyttiin vuonna 2017. Energiajärjestelmä on muuttunut merkittävästi yhteiskunnan sähköistyessä, uusiutuvan energiantuotannon lisääntyessä, sähkön kysynnän kasvaessa sekä energian varastoinnin ja muiden joustoratkaisujen merkityksen korostuessa.

Hallitus linjasi kevään 2026 kehysriihessä, että Suomen energiaverkoston toimivuutta vahvistetaan lisäämällä kansallisen säätövoiman käyttöönottoa tukevat velvoitteet valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin. Tarkistuksen valmistelu perustuu tähän linjaukseen.

Tarkistuksen valmistelun yhteydessä on laadittu viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (200/2005) mukainen ympäristöselostus.

Tavoitteet

Tarkistuksen tavoitteena on vahvistaa energiajärjestelmän toimintavarmuuden huomioon ottamista osana alueidenkäytön suunnittelua.Ehdotetun tavoitteen tarkoituksena on varmistaa, että energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta merkittävät tarpeet tunnistetaan riittävän aikaisessa vaiheessa osana alueidenkäytön suunnittelua ja että niiden

yhteensovittaminen muiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa voidaan tehdä suunnittelun alkuvaiheissa.Tavoitteena on lisäksi varmistaa, että energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittävien energian varastointi-, säätövoima- ja muiden joustoratkaisujen sekä niiden edellyttämien energia- ja siirtoverkkojen toteuttamisedellytykset voidaan ottaa huomioon alueidenkäytön suunnittelussa.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/14828/2026.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.ym@gov.fi tai postitse osoitteeseen PL 35, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/14828/2026. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus YM018:00/2026. Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 2.12.2026.

Valmistelijat

Ympäristöneuvos, Timo Turunen, etunimi.sukunimi@gov.fi, +358 295 250 303
Ympäristöneuvos, Juhana Rautiainen, etunimi.sukunimi@gov.fi, +358 295 250 075

Linkit

https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=YM018:00/2026 - Hankeikkuna

https://valtioneuvosto.fi/sv/projektet?tunnus=YM018:00/2026 - Projektportalen

https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/VATp%C3%A4%C3%A4t%C3%B6s14.12.2017_SV.pdf - Statsrådets beslut om riksomfattande mål för områdesanvändningen 14.12.2017

https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/VATp%C3%A4%C3%A4t%C3%B6s14.12.2017_FI.pdf - Valtioneuvoston päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017

Liitteet:

Valtakunnallisten_alueidenkayttotavoitteiden_tarkistus_2026_paatosluonnos_ja_perustelumuistio.pdf

VAT tarkistus 2026 ympäristöselostus lausunnoille.pdf

Revidering_av_de_riksomfattande_malen_for_omradesanvandningen_2026_utkast_till_beslut_och_motiveringspromemoria.pdf

Jakelu:

Akaan kaupunki
Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta
Alavuden kaupunki
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Auran kunta
Energiavirasto
Enonkosken kunta
Enontekiön kunta
Espoon kaupunki - Esbo stad
Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskus
Etelä-Pohjanmaan liitto
Etelä-Savon maakuntaliitto
Eurajoen kunta
Euran kunta
Evijärven kunta
Fingrid Oyj
Forssan kaupunki
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Hailuodon kunta
Halsuan kunta

Haminan kaupunki
Hangon kaupunki - Hangö stad
Hankasalmen kunta
Harjavallan kaupunki
Hartolan kunta
Hattulan kunta
Hausjärven kunta
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helsingin kaupunki - Helsingfors stad
Hirvensalmen kunta
Hollolan kunta
Huittisten kaupunki
Humppilan kunta
Huoltovarmuuskeskus
Hyrynsalmen kunta
Hyvinkään kaupunki
Hämeen liitto
Hämeenkyrön kunta
Hämeenlinnan kaupunki
Iin kunta
Iisalmen kaupunki
Iitin kunta
Ikaalisten kaupunki
Ilmajoen kunta
Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta
Inkoon kunta
Isojoen kunta
Isokyrön kunta
Itä-Suomen elinvoimakeskus
Janakkalan kunta
Joensuun kaupunki
Jokioisten kunta
Joroisten kunta
Joutsan kunta
Juukan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyväskylän kaupunki
Jämijärven kunta
Jämsän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus
Kaarinan kaupunki
Kaavin kunta
Kainuun liitto
Kajaanin kaupunki
Kalajoen kaupunki
Kangasalan kunta

Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad
Kaustisen kunta
Keiteleen kunta
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kempeleen kunta
Keravan kaupunki
Keski-Pohjanmaan liitto
Keski-Suomen elinvoimakeskus
Keski-Suomen liitto
Keuruun kaupunki
Kihniön kunta
Kimitoö kommun - Kemiönsaaren kunta
Kinnulan kunta
Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki
Kivijärven kunta
Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki - Karleby stad
Kolarin kunta
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Korsholm kommun - Mustasaaren kunta
Korsnäs kommun
Kotkan kaupunki
Kouvolan kaupunki
Kristinestad - Kristiinankaupunki
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kuntaliitto
Kuopion kaupunki
Kuortaneen kunta
Kurikan kaupunki
Kustavin kunta
Kuusamon kaupunki
Kymenlaakson liitto

Kyyjärven kunta
Kärkölän kunta
Kärsämäen kunta
Lahden kaupunki
Laihian kunta
Laitilan kaupunki
Lapin elinvoimakeskus
Lapin liitto
Lapinjärven kunta - Lappträsk kommun
Lapinlahden kunta
Lappajärven kunta
Lappeenrannan kaupunki
Lapuan kaupunki
Larsmo kommun - Luodon kunta
Laukaan kunta
Lemin kunta
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta
Lestijärven kunta
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Limingan kunta
Liperin kunta
Lohjan kaupunki - Lojo stad
Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Lounais-Suomen elinvoimakeskus
Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Luhangan kunta
Lumijoen kunta
Lupa- ja valvontavirasto LVV
Luumäen kunta
Maa- ja metsätalousministeriö
Malax kommun - Maalahden kunta
Marttilan kunta
Maskun kunta
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Metsähallitus
Metsäteollisuus ry
Miehikkälän kunta
Mikkelin kaupunki
MTK
Muhoksen kunta
Multian kunta
Muonion kunta
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta - Mörskom kommun

Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Nakkilan kunta
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Nousiaisten kunta
Nurmeksen kaupunki
Nurmijärven kunta
Nykarleby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki
Närpes stad - Närpiön kaupunki
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oriveden kaupunki
Oulaisten kaupunki
Oulun kaupunki
Outokummun kaupunki
Padajoen kunta
Paimion kaupunki
Paltamon kunta
Pargas stad - Paraisten kaupunki
Parikkalan kunta
Parkanon kaupunki
Pedersöre kommun - Pedersören kunta
Pelkosenniemen kunta
Pellon kunta
Perhon kunta
Petäjäveden kunta
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pietarsaaren kaupunki
Pihtiputaan kunta
Pirkanmaan liitto
Pirkkalan kunta
Pohjanmaan elinvoimakeskus
Pohjanmaan liitto
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Savon liitto
Pohjois-Suomen elinvoimakeskus
Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
Porin kaupunki
Pornaisten kunta
Porvoon kaupunki - Borgå stad
Posion kunta
Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta
Punkalaitumen kunta

Puolangan kunta
Puolustusministeriö
Puumalan kunta
Pyhtään kunta
Pyhäjoen kunta
Pyhäjärven kaupunki
Pyhännän kunta
Pyhärannan kunta
Päijät-Hämeen liitto
Pälkäneen kunta
Pöytyän kunta
Raahen kaupunki
Raision kaupunki
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki
Rauman kaupunki
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Reisjärven kunta
Riihimäen kaupunki
Ristijärven kunta
Rovaniemen kaupunki
Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Ruskon kunta
Rääkkylän kunta
Saamelaiskäräjät
Saarijärven kaupunki
Sallan kunta
Salon kaupunki
Sastamalan kaupunki
Satakunnan liitto
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savonlinnan kaupunki
Savukosken kunta
Seinäjoen kaupunki
Sievin kunta
Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta
Simon kunta
Sipoon kunta - Sibbo kommun
Sisäministeriö
Sisä-Suomen elinvoimakeskus
Siuntion kunta - Sjundeå kommun
Sodankylän kunta
Soinin kunta

Someron kaupunki
Sonkajärven kunta
Sosiaali- ja terveysministeriö
Sotkamon kunta
Sulkavan kunta
Suomen luonnonsuojeluliitto ry lausunnot
Suomen uusiutuvat ry
Suomen ympäristökeskus
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Sysmän kunta
Säkylän kunta
Taipalsaaren kunta
Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta
Tammelan kunta
Tampereen kaupunki
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teuvan kunta
Tl. Kosken kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Toivakan kunta
Tornion kaupunki
Turun kaupunki - Åbo stad
Tuusniemen kunta
Tuusulan kunta
Tyrnävän kunta
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulvilan kaupunki
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Utsjoen kunta
Uudenmaan elinvoimakeskus
Uudenmaan liitto - Nylands förbund
Uuraisten kunta
Uusikaupunki
Vaalan kunta
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Valkeakosken kaupunki
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Varkauden kaupunki
Varsinais-Suomen liitto
Vehmaan kunta
Vesannon kunta
Vesilahden kunta
Vetelin kunta
Vieremän kunta

Vihdin kunta
Viitasaaren kaupunki
Vimpelin kunta
Virolahden kunta
Virtain kaupunki
WWF Suomi
Väylävirasto
Vörå kommun - Vöyrin kunta
Ylitornion kunta
Ylivieskan kaupunki
Ylöjärven kaupunki
Ypäjän kunta
Ähtärin kaupunki
Äänekosken kaupunki

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne luonnoksesta valtioneuvoston päätökseksi valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistamisesta

Lausuntonne tarkistusta koskevasta ympäristöselostuksesta

Mitä merkittäviä myönteisiä vaikutuksia tarkistukseen liittyy?

Mitä merkittäviä haitallisia vaikutuksia tarkistukseen liittyy?

Muut mahdolliset huomionne

Seppälä Anna-Leena
Ympäristöministeriö

Turunen Timo
Ympäristöministeriö

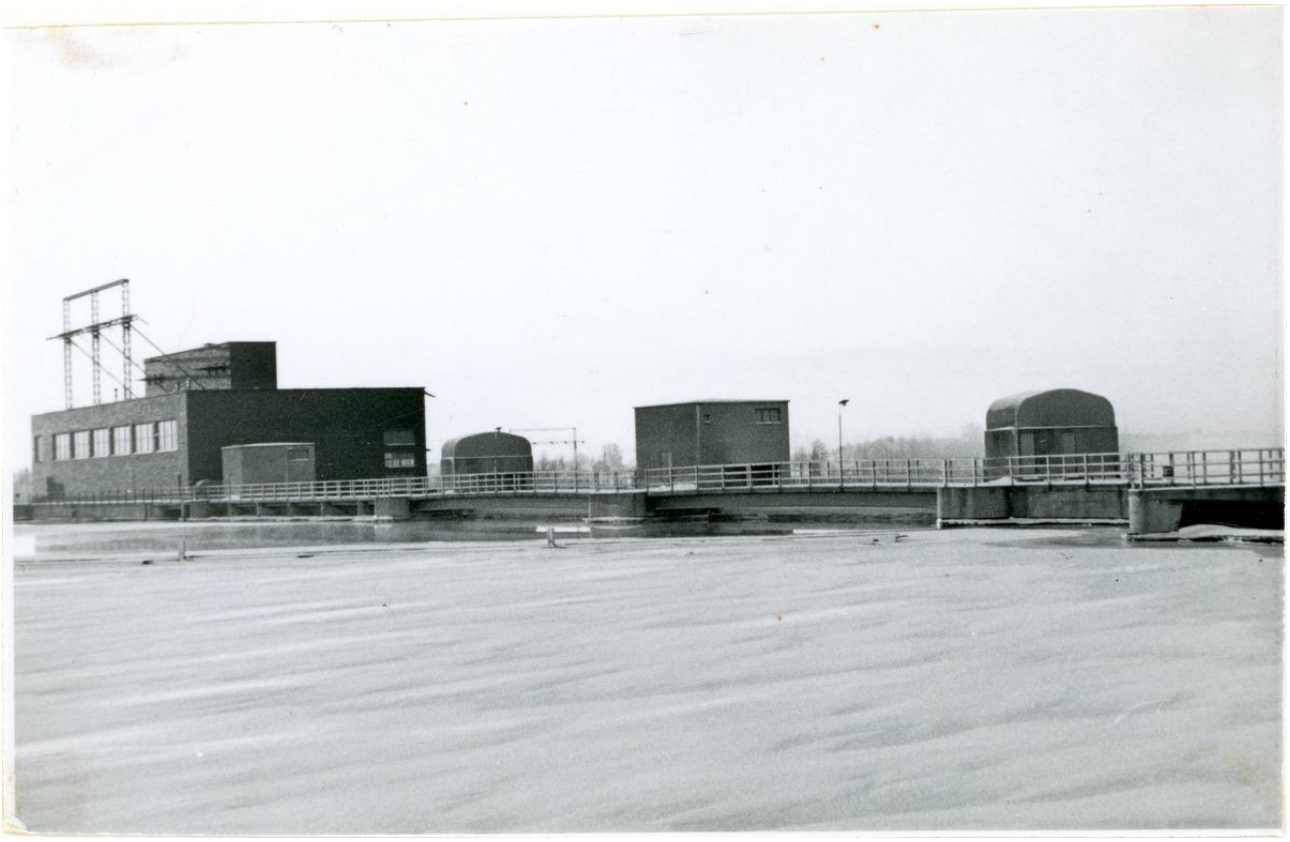

VALTAKUNNALLISTEN ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEIDEN TARKISTUS 2026

Ympäristöselostus

Kannen kuva (CC BY 4.0): Satakunnan museo. 1955, Peltonen E.

1 Tiivistelmä

Tämä selostus on laadittu viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (200/2005) (SOVA-laki) ja sitä täydentävän asetuksen (347/2005) mukaisena ympäristöselostuksena. Vaikutusten arvioinnissa on tarkasteltu valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden energiahuoltoa koskevan luvun 3.5 tarkistamista siten, että energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittävät alueidenkäyttökysymykset otetaan nykyistä selkeämmin huomioon alueidenkäytön suunnittelussa. Arvioinnissa verrattiin vaihtoehtoa 1 ja 2 (kuvattu jäljempänä) tilanteeseen, jossa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita ei tarkisteta (Vaihtoehto 0).

Tekstisisältö on tuotettu ympäristöministeriössä. Sisältöä on käsitelty valmistelun asiantuntijaryhmässä.

Sisällys

1 Tiivistelmä 3
2 Johdanto 6
2.1 Tausta 6
2.2 Tarkistuksen tarkoitus ja tavoite 7
2.3 Ympäristöarvioinnin tarkoitus 7
2.4 Selostuksen rakenne 8
3 Tarkistuksen sisältö 9
3.1 Tarkistuksen kohde 9
3.2 Suhde voimassa oleviin valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin 9
3.3 Suhde keskeisiin aiheeseen liittyviin suunnitelmiin ja ohjelmiin sekä lainsäädäntöhankkeisiin 10
4 Arviointimenettely 13
4.1 Ympäristöarvioinnin lähtökohdat 13
4.2 Arviointiprosessi 13
4.3 Osallistuminen ja vuorovaikutus 14
4.4 Arvioinnin aineistot 14
4.5 Arviointimenetelmät ja epävarmuudet 15
5 Nykytila ja muutostarve 17
5.1 Lähtötilanne: voimassa olevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet 17
5.2 Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tehtävä 17
5.3 Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden oikeusvaikutukset 18

5.4 Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden yhteensovittaminen 18
5.5 Energiajärjestelmän muutos 18
5.6 Energiajärjestelmän toimintavarmuuden alueidenkäytöllinen ulottuvuus 19
5.7 Valmistelussa tunnistetut keskeiset alueidenkäyttökysymykset 20
5.8 OAS-palautteen keskeiset havainnot 21
6 Arvioidut vaihtoehdot 22
6.1 Vaihtoehtotarkastelun lähtökohdat 22
6.2 Vaihtoehto 0 22
6.3 Vaihtoehto 1: Toimintavarmuuden yleinen huomioon ottaminen 22
6.4 Vaihtoehto 2: Toimintavarmuuden huomioon ottaminen ja toteuttamisedellytysten turvaaminen 23
6.5 Vaihtoehtotarkastelun keskeiset havainnot 24
6.6 Yhteenveto vaihtoehdoista 25
7 Vaikutusten arviointi 26
7.1 Arvioinnin lähtökohdat 26
7.2 Vaikutuslogiikka 26
7.3 Vaikutukset energiajärjestelmän toimintavarmuuteen 27
7.4 Vaikutukset huoltovarmuuteen ja kokonaisturvallisuuteen 29
7.5 Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen 30
7.6 Vaikutukset ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen 32
7.7 Vaikutukset luonnonympäristöön 34
7.8 Vaikutukset maisemaan, virkistykseen ja kulttuuriympäristöön 36
7.9 Vaikutukset elinkeinoihin, luonnonvaroihin ja poronhoitoon 39
7.10 Alueelliset vaikutukset 41
7.11 Vaikutukset viranomaisiin ja alueidenkäytön suunnittelujärjestelmään 43
7.12 Vaikutukset hyväksyttävyyteen ja yhteensovittamiseen 46
7.13 Yhteenveto vaikutuksista 47
8 Johtopäätökset 49
8.1 Keskeiset havainnot 49
8.2 Johtopäätökset tarkistuksesta 49
8.3 Kokonaisarvio 50
9 Jatkovalmistelussa huomioon otettavat näkökohdat 51

10 Seuranta 52
10.1 Seurannan tarkoitus 52
10.2 Seurannan painopisteet 52
10.3 Seurannan toteuttaminen 53
10.4 Seurantaan liittyvät epävarmuudet 53

2 Johdanto

2.1 Tausta

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (jäljempänä VAT, valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet) ovat osa alueidenkäyttölain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää (AKL 22 §). Niiden tehtävänä on varmistaa valtakunnallisesti merkittävien alueidenkäyttökysymysten huomioon ottaminen maakuntakaavoituksessa, kuntakaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa. Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita voidaan antaa erityisesti sellaisista alueidenkäyttöä koskevista kysymyksistä, joilla on valtakunnallista merkitystä esimerkiksi aluerakenteen, liikenne- ja energiaverkkojen, ympäristön tai kulttuuriperinnön kannalta.

Voimassa olevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on hyväksytty valtioneuvoston tekemässä päätöksessä[1] vuonna 2017. Energiahuoltoa koskevat tavoitteet sisältyvät lukuun 3.5 eli tavoitekokonaisuuteen "Uusiutumiskykyinen energiahuolto", jossa painopiste on uusiutuvan energian tuotannossa sekä valtakunnallisesti merkittävien energia- ja siirtoverkkojen toteuttamisedellytysten turvaamisessa.

Energia -teemaa koskevat voimassa olevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT 2017)

Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.

Turvataan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljettamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet. Voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.

Vuoden 2017 jälkeen energiajärjestelmä on muuttunut merkittävästi. Yhteiskunnan sähköistyminen, uusiutuvan energian lisääntyminen, sähkön kysynnän kasvu, energian toimitusvarmuuden ja -varastoinnin tarpeen korostuminen sekä muuttunut turvallisuusympäristö ovat nostaneet esiin uusia energiajärjestelmän toimintavarmuuteen liittyviä alueidenkäyttökysymyksiä. Energia- ja ilmastopolitiikan tavoitteiden toteutuminen on edellyttänyt uusiutuvan ja sääriippuvaisen sähköntuotannon merkittävää lisäämistä. Tämä muutos on lisännyt sähkön saatavuuden vaihteluita ja spot-hinnan vaihtelua. Muutos on lisännyt tarvetta ratkaisuille, joilla voidaan vahvistaa sähköjärjestelmän tasapainoa sekä turvata sähkön riittävyys ja toimitusvarmuus erilaisissa tilanteissa. Tarjonnan ja kysynnän

[1] https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/VATp%C3%A4%C3%A4t%C3%B6s14.12.2017_FI.pdf

alueellinen tasapainotus, energian varastointi, säätövoiman kehittäminen ja muiden sähköjärjestelmän joustavuutta ja kestokykyä lisäävät ratkaisut ovat osa ratkaisua. Ratkaisujen toteuttaminen voi edellyttää merkittäviä valtakunnallisia alueidenkäytöllisiä ratkaisuja sekä eri maankäyttötarpeiden yhteensovittamista.

Muutostarvetta on tunnistettu valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ajantasaisuutta arvioitaessa, jossa energiajärjestelmän murrokseen liittyvät alueidenkäyttökysymykset nousivat keskeisesti esille (Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ajantasaisuuden selvitys. YM:n julkaisuja 2025/16[2]).

2.2 Tarkistuksen tarkoitus ja tavoite

VAT-tarkistuksen tarkoitus on toteuttaa hallituksen kehysriihipäätös huhtikuulta 2026. Valtioneuvoston kehysriihessä huhtikuussa 2026 linjattiin: "--*Vahvistetaan Suomen energiaverkoston toimivuutta siirryttäessä puhtaan energian käyttöön lisäämällä kansallisen säätövoiman käyttöönottoa tukevat velvoitteet alueidenkäyttölain mukaisiin valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin VN:n päätöksellä 2026.*".

Linjaus tarkoittaa, että tarkistus toteutetaan osana nykyistä VAT-järjestelmää. Linjauksen mukaan VAT-päätökseen lisätään säätövoiman käyttöönottoa tukevat velvoitteet. Valmistelussa otetaan lisäksi huomioon valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ajantasaisuuden arvioinnissa tunnistetut energiajärjestelmän murrokseen liittyvät muutostarpeet. Tarkistuksen tavoite on toteuttaa kehysriihen linjaus huomioiden ajantasaisuusarvioinnissa tunnistetut muutostarpeet.

2.3 Ympäristöarvioinnin tarkoitus

Ympäristöarvioinnissa tarkastellaan suunnitelman toteuttamisvaihtoehtojen ja niihin sisältyvien ratkaisujen vaikutuksia. Vaikutuksia verrataan nykytilaan sekä tilanteeseen, jossa suunnitelmaa ei toteuteta (VE0). Lisäksi vaihtoehtojen vaikutuksia vertaillaan keskenään sekä suhteessa nykytilaan ja ennakoituun kehitykseen ilman suunnitelman toteuttamista.

Tämä selostus on laadittu viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (200/2005) (SOVA-laki) ja sitä täydentävän asetuksen (347/2005)) mukaisena ympäristöselostuksena.

[2] https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/server/api/core/bitstreams/7f45dd74-ffa9-40c1-8509-9145551517da/content

2.4 Selostuksen rakenne

Ympäristöselostuksessa kuvataan tarkistuksen (suunnitelman), arvioidut vaihtoehdot ja tarkasteltavien vaihtoehtojen vertailu, arvioinnin johtopäätökset ja toteuttamisen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset.

Selostuksessa on tarpeellisessa määrin esitettävä ”selvitys siitä, miksi käsitellyt vaihtoehdot on valittu ja miten arviointi on suoritettu, mukaan lukien esimerkiksi teknisistä puutteista tai osaamisen puutteesta johtuvat vaikeudet”.

3 Tarkistuksen sisältö

3.1 **Tarkistuksen kohde**

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistus kohdistuu rajatusti valtioneuvoston vuonna 2017 hyväksymän VAT-päätöksen lukuun 3.5 Uusiutumiskykyinen energiahuolto. Tarkistuksen tarkoituksena ei ole uudistaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kokonaisuutta, vaan täydentää energiahuoltoa koskevaa tavoitekokonaisuutta energiajärjestelmän toimintavarmuuden näkökulmasta.

Tarkistuksessa arvioidaan, miten energiaverkoston toimivuutta ja energiajärjestelmän toimintavarmuutta voidaan vahvistaa osana valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita. Tarkastelussa kiinnitetään huomiota erityisesti energian varastoinnin, säätövoiman ja muiden toimintavarmuutta tukevien ratkaisujen alueidenkäytöllisiin edellytyksiin sekä niiden yhteensovittamiseen muun alueidenkäytön kanssa.

Tarkastelun kohteena eivät ole yksittäiset hankkeet tai teknologiat. Tarkistuksen kohteena eivät ole muut nykyiset VAT-päätöksen sisällöt.

3.2 **Suhde voimassa oleviin valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin**

Tarkistus toteutetaan osana voimassa olevia valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita. Tarkistus täydentää energiahuoltoa koskevaa tavoitekokonaisuutta energiajärjestelmän toimintavarmuuden näkökulmalla. Samalla tavoitteena on säilyttää voimassa olevien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden yhteensovittava peruslogiikka, jossa valtakunnallisia tarpeita tarkastellaan suhteessa luonnon monimuotoisuuteen, maisemaan, kulttuuriympäristöihin, elinkeinoihin, yhdyskuntarakenteeseen ja muihin valtakunnallisiin tavoitteisiin.

Energiajärjestelmän toimintavarmuutta koskevaa tavoitetta ei tarkastella erillään muista tavoitteista, vaan osana alueidenkäytön suunnittelussa tehtävää kokonaisarviointia ja yhteensovittamista. Tästä syystä myös tarkistuksen vaikutuksia arvioidaan suhteessa koko VAT-kokonaisuuteen. Vaikutuksia arvioidaan erityisesti suhteessa yhdyskuntarakenteeseen, ilmastonmuutokseen, luonnon monimuotoisuutta, ekologisia yhteyksiä, kulttuuriympäristöjä, maisemaa sekä virkistyskäyttöä koskeviin valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin.

3.3 Suhde keskeisiin aiheeseen liittyviin suunnitelmiin ja ohjelmiin sekä lainsäädäntöhankkeisiin

Alueidenkäyttölain uudistus

Eduskunta käsittelee tällä hetkellä hallituksen esitystä uudeksi alueidenkäyttölaiksi ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 70/2026 vp[3]). Alueidenkäyttölaissa ehdotetaan säädettävän valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista pääosin nykyisen lain kaltaisena. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä olisi jatkossakin varmistaa ja edistää alueidenkäytön kansainvälisten ja valtakunnallisten tarpeiden toteutumista alueidenkäytössä ja sen suunnittelussa. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tehtävästä samalla tavoin kuin maakunta- ja kuntakaavojen osalta. Tämä selkeyttää tavoitteiden säännönmukaista asemaa osana alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumisen kannalta on tärkeää, että ne otetaan oikeusvaikutteisesti huomioon ja niitä edistetään valtion viranomaisten toiminnassa ja kaikessa kaavoituksessa. Maakuntakaavoituksen merkitystä tavoitteiden konkretisoijana ja välittäjänä kuntakaavoitukseen ei enää erikseen korostettaisi, koska myös kuntakaavoituksella, varsinkin yleiskaavoituksella on keskeinen rooli tavoitteiden toteuttamisessa.

Alueidenkäyttölain 104 §:ään ehdotettu valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteuttamista koskeva määräysmenettely täsmentää nykyistä sääntelyä. Lakiehdotuksessa toimivalta siirretään ympäristöministeriöltä valtioneuvostolle ja menettelyä täydennetään muun muassa määräajan asettamista ja uhkasakkoa koskevilla säännöksillä.

Määräysmenettelyn käyttö on mahdollista vain poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa valtakunnallisen alueidenkäyttötavoitteen toteuttaminen on yleisen edun kannalta erittäin tärkeää eikä tavoitteen toteuttamiseksi tarvittavaa ratkaisua ole osoitettu kaavoituksessa. Menettelyn tarkoituksena on turvata valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutuminen tilanteissa, joissa valtakunnallinen intressi on selkeästi osoitettavissa. Määräys ei ratkaise kaavan sisältöä eikä yksityiskohtaista toteutustapaa. Maakunnan liitolle tai kunnalle jää edelleen toimivalta päättää siitä, millä tavalla valtakunnallinen alueidenkäyttötavoite toteutetaan kyseisessä kaavassa.

Muutos yhdessä VAT-tarkistuksen kanssa voi mahdollistaa valtioneuvostolle määräyksen antamisen tarkistetun tavoitteen toteuttamiseksi.

Ehdotuksessa esitetään muutettavan maakuntakaavan roolia osana suunnittelujärjestelmää. Maakuntakaava rajattaisiin koskemaan vain valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviä asioita ja myös maakuntakaavan oikeusvaikutuksia rajattaisiin. Yhdessä VAT-

[3] https://www.eduskunta.fi/asiat-ja-aanestykset/valtiopaivaasiat/asiakirjat/edktunnus/EDK-2026-AK-20583#IdentifiointiOsa

tarkistuksen kanssa muutos voi korostaa maakuntakaavan roolia valtakunnallisesti merkittävien toimintojen sijoittumisen tunnistamisessa ja ohjaamisessa.

Lainsäädäntömuutoksen hallituksen esityksessä on esitetty vaikutusten arviointi säädösehdotuksiin liittyen. Kyseiset vaikutukset eivät ole seurausta VAT-tarkistuksesta.

Sähköverkkoon liittämisen etusijamenettely – lainsäädäntöhanke

Aiheeseen liittyy käynnissä oleva lainsäädäntöhanke sähköverkkoon liittymisen etusijamenettelystä[4]. Sähköverkkoon liittämisen kysyntä on kasvanut merkittävästi sähköistymisen, uusiutuvan energian tuotannon lisääntymisen sekä uudentyyppisen sähkönkulutuksen ja sähkövarastoinnin yleistymisen myötä. Sähköverkot ovat paikoitellen ruuhkautuneet niiden aktiivisesta kehittämisestä huolimatta.

Hallitus valmistelee lakiesitystä, jonka tavoitteena on turvata sähköverkon kapasiteetin tarkoituksenmukainen ja tehokas hyödyntäminen kilpailevien tarpeiden kesken tilanteessa, jossa sähköverkon kapasiteetista on niukkuutta.

Esitysluonnoksen mukaan sähkömarkkinalakiin lisättäisiin säännökset etusijamenettelystä, jota verkonhaltijan olisi sovellettava sähkönkäyttökohteiden ja sähkövarastojen liittymistä koskevien tarjouspyyntöjen käsittelyssä. Tarjouspyynnöt sijoitettaisiin neljään etusijaryhmään liittymän tehon ja käyttötarkoituksen perusteella. Etusijamenettelyä ei sovellettaisi sähkön tuotantoon. Etusijamenettely kannustaisi sähkövarastojen sijoittamisen ruuhkattomalle alueelle. Lain voimaan tulo valmistellussa muodossa vaikuttaisi VAT-tarkistuksen kohteena olevien toimintojen sijoittumispaikkojen kannustimiin.

Ilmastopolitikan suunnitelmat ja ohjelmat

Suomen ilmastopolitiikan suunnittelujärjestelmä perustuu ilmastolakiin, joka asettaa kansalliset ilmastotavoitteet ja velvoittaa laatimaan niitä toteuttavat suunnitelmat. Näihin kuuluvat muun muassa keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma (KAISU), maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma sekä ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma.

Ilmastolakia sovelletaan valtion viranomaisten tehtäviin ilmastopolitiikan suunnitelmien laatimisessa sekä niiden täytäntöönpanon varmistamisessa. Ilmastolakia ei sovelleta alueidenkäyttölain mukaisessa kaavoituksessa.

Kansallinen energia- ja ilmastostrategia puolestaan kokoaa yhteen energia- ja ilmastopolitiikan keskeiset toimet sekä arvioi niiden vaikutuksia päästöihin, energiajärjestelmään ja hiilinieluihin vuoteen 2040 saakka. Strategialla ohjataan erityisesti energia-alan murrosta ja EU:n ilmasto- ja energiatavoitteiden saavuttamista.

[4] https://tem.fi/sahkoverkkoon-liittamisen-etusijamenettely

Kansallisessa energia- ja ilmastostrategiassa korostuu sähköjärjestelmän riittävä perusvoiman tuotanto ja joustavat resurssit, mukaan lukien joustokykyinen tuotanto ja sähkövarastot.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistuksen voidaan katsoa olevan linjassa ilmastopoliittisten suunnitelmien kanssa.

4 Arviointimenettely

4.1 Ympäristöarvioinnin lähtökohdat

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistukseen sovelletaan viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristöarviointia koskevaa lainsäädäntöä (SOVA-laki 200/2005[5], ja asetus 347/2005[6]).

Ympäristöarvioinnin tarkoituksena on tunnistaa ja arvioida tarkistuksen merkittäviä ja todennäköisiä ympäristövaikutuksia sekä tarkastella niitä suhteessa tarkistuksen tavoitteisiin ja vaihtoehtoihin.

Koska kyseessä on rajattu valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden täsmätarkistus, arvioinnin kohteena eivät ole yksittäisten hankkeiden ympäristövaikutukset. Arviointi kohdistuu siihen, miten arvioitavien tavoitevaihtoehtojen sisällyttäminen valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin voi vaikuttaa alueidenkäytön suunnitteluun, eri tavoitteiden yhteensovittamiseen, valtion viranomaisten toimintaan sekä ympäristövaikutusten huomioon ottamiseen. Todennäköiset välilliset vaikutukset liittyvät alueidenkäytön suunnittelun ja valtion viranomaisten kautta tapahtuviin seurauksiin.

4.2 Arviointiprosessi

Ympäristöarviointi on toteutettu osana valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistuksen valmistelua.

Arviointiprosessi on edennyt seuraavasti:

1. tarkistuksen tarpeen ja rajauksen määrittely
2. osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) laatiminen
3. osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä ja kuulutus 25.5.–30.6.2026
4. osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadun palautteen käsittely
5. vaihtoehtoisten ohjausratkaisujen muodostaminen
6. valmistelumuistion laatiminen ja vaihtoehtojen vaikutusten alustava arviointi
7. ympäristöselostuksen laatiminen
8. lausuntomenettelyn ja päätöksenteon valmistelu

[5] http://data.finlex.fi/eli/sd/2005/200/ajantasa/2024-12-19/fin
[6] http://data.finlex.fi/eli/sd/2005/347/ajantasa/2025-12-18/fin

4.3 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Valmistelun alkuvaiheessa laadittiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma, jossa kuvattiin tarkistuksen tavoitteet, arvioitavat vaikutukset sekä osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyt. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli lausunnoilla 25.5. –30.6.2026.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin lausuntoja ja mielipiteitä viranomaisilta, maakuntien liitoilta, kunnista, järjestöiltä, yrityksiltä sekä muilta sidosryhmiltä.

Palautteessa energiajärjestelmän toimintavarmuuteen liittyvän tarkistuksen tarvetta pidettiin yleisesti perusteltuna. Useissa lausunnoissa korostettiin energiajärjestelmän toimintavarmuuden, huoltovarmuuden sekä sähkönsiirron merkitystä osana energiajärjestelmän kokonaisuutta. Lisäksi palautteessa kiinnitettiin huomiota energian varastoinnin, säätövoiman ja muiden joustoratkaisujen alueidenkäytöllisiin edellytyksiin.

Samalla lausunnonantajat korostivat ympäristövaikutusten arvioinnin merkitystä sekä tarvetta sovittaa toimintavarmuuteen liittyvät tavoitteet yhteen muiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa. Myös alueellisten erityispiirteiden ja paikallisten vaikutusten huomioon ottamista pidettiin tärkeänä.

Saatua palautetta on hyödynnetty valmistelumuistion laatimisessa sekä tämän ympäristöselostuksen arviointikehyksen muodostamisessa.

Valmistelun aikana on lisäksi järjestetty keskeisistä sidosryhmistä koostuvan asiantuntijasparrausryhmän kokouksia. Sparrauksessa korostuivat erityisesti energiajärjestelmän toimintavarmuuden valtakunnallinen merkitys, tavoitteen suhde maakunnalliseen suunnitteluun, eri suunnittelutasojen roolit sekä tarve arvioida vaikutuksia suhteessa muihin valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin. Saatua palautetta hyödynnetään ympäristöselostuksen viimeistelyssä sekä tarkistusehdotuksen jatkovalmistelussa.

4.4 **Arvioinnin aineistot**

Ympäristöarviointi perustuu useisiin valmistelun aikana laadittuihin aineistoihin.

Keskeisiä aineistoja ovat:

- valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden voimassa oleva päätös (2017) ja siihen liittyvä ympäristöselostus
- valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ajantasaisuusselvitys (2025)
- kehysriihen linjaus energiajärjestelmän toimintavarmuudesta
- osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä siitä saadut mielipiteet
- VAT-tarkistuksen valmistelumuistio 2026

- valmistelun aikana laadittu pumppuvoimaloita koskeva tapaustarkastelu
- Tarkistuksen asiantuntijasparrausryhmän kokouksissa esiin nousseet näkemykset ja kommentit

Erityisesti hyödynnettiin tapaustarkastelun koostamia eri hankkeiden ympäristövaikutuksien arviointeja.

4.5 **Arviointimenetelmät ja epävarmuudet**

Arviointi on luonteeltaan strateginen ympäristöarviointi.

Tarkastelu kohdistuu valtakunnallisen tason tavoitteisiin eikä yksittäisiin hankkeisiin tai alueisiin. Tämän vuoksi vaikutuksia arvioidaan ensisijaisesti laadullisesti.

Arvioinnissa tarkastellaan erityisesti:

- vaikutuksia energiajärjestelmän toimintavarmuuteen
- vaikutuksia huoltovarmuuteen ja kokonaisturvallisuuteen
- vaikutuksia alue- ja yhdyskuntarakenteeseen
- vaikutuksia ilmastonmuutoksen torjuntaan ja -sopeutumiseen
- vaikutuksia luonnonympäristöön
- vaikutuksia maisemaan, virkistyskäyttöön ja kulttuuriympäristöihin
- vaikutuksia elinkeinoihin, luonnonvaroihin ja poronhoitoon
- vaikutuksia viranomaisiin, alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän toimivuuteen sekä vaikutuksia valtakunnallisen, maakunnallisen ja paikallisen suunnittelutason välisiin suhteisiin
- yhteisvaikutukset ja vaikutukset mahdollisen uuden alueidenkäyttölain myötä
- vaikutuksia hyväksyttävyyteen ja eri tavoitteiden yhteensovittamiseen

Arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, millaisia vaikutuksia ehdotetulla tarkistuksella voi olla valtakunnallisesti merkittävien energiajärjestelmän toimintavarmuutta tukevien ratkaisujen tunnistamiseen sekä niiden suhteeseen maakunnalliseen ja paikalliseen suunnitteluun. Tämä näkökulma nousi keskeisesti esiin valmistelun aikana saadussa palautteessa.

Arviointiin liittyy epävarmuuksia, jotka johtuvat energiajärjestelmän jatkuvasta muutoksesta, tulevien teknologiavaihtoehtojen kehittymisestä ja keskinäisestä kilpailukyvystä sekä siitä, että valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet vaikuttavat eri alueilla eri tavalla ja ensisijaisesti jäljemmän alueidenkäytön suunnittelun ja valtion viranomaistoiminnan kautta.

Arviointiin liittyy epävarmuuksia myös mahdollisesti muuttuvasta lainsäädännöstä. Eduskunta käsittelee hallituksen esitystä uudesta alueidenkäyttölaista. Lainsäädäntömuutokset voivat vaikuttaa siihen, miten arvioidut vaihtoehdot kohdistuvat maakunta- ja kuntakaavoitukseen.

Energiamarkkinat ja eri energiantuotantomuodot ovat jatkuvassa muutostilassa. Teknologiat kehittyvät ja eri ratkaisujen kilpailukyky on jatkuvassa muutoksessa. Tästä syystä arvioinnissa korostuvat vaikutusten suunta, merkittävyys ja yhteensovittamisen näkökulmat. Taloudellisia vaikutuksia voidaan tarkastella vain yleisellä tasolla.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet vaikuttavat koko Manner-Suomen alueella, joten ympäristön ominaispiirteitä voidaan kuvata ja arvioida vain rajallisesti.

5 Nykytila ja muutostarve

5.1 Lähtötilanne: voimassa olevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Voimassa olevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on hyväksytty valtioneuvoston tekemässä päätöksessä[7] vuonna 2017. Energiahuoltoa koskevat tavoitteet sisältyvät lukuun 3.5 eli tavoitekokonaisuuteen "Uusiutumiskykyinen energiahuolto".

Energia -teemaa koskevat voimassa olevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT 2017)

Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.

Turvataan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljettamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet. Voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.

Voimassa olevat tavoitteet painottuvat uusiutuvan energian tuotannon edistämiseen sekä energia- ja siirtoverkkojen toteuttamisedellytysten turvaamiseen. Ne eivät kuitenkaan suoraan käsittele energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta keskeisten uusien ratkaisujen alueidenkäytöllisiä edellytyksiä.

5.2 Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tehtävä

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat alueidenkäyttölain mukainen valtakunnallinen alueidenkäytön ohjausväline ja osa alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää maakunta- ja kuntakaavojen ohella. Niiden tarkoituksena on varmistaa valtakunnallisesti merkittävien alueidenkäyttöön liittyvien intressien huomioon ottaminen alueidenkäytön suunnittelussa sekä valtion viranomaisten toiminnassa.

Tavoitteilla sovitetaan yhteen alueidenkäyttöön liittyviä eri hallinnonalojen valtakunnallisia tarpeita yhdeksi valtakunnalliseksi näkemykseksi sekä edistetään niiden toteutumista alueidenkäytön ja sen suunnittelun keinoin. Samalla tavoitteilla turvataan kansainvälisten velvoitteiden huomioon ottamista, valtakunnallisesti merkittävien hankkeiden ja ratkaisujen tarkoituksenmukaisia toteuttamisedellytyksiä sekä alueidenkäytön suunnittelun ennakoitavuutta valtakunnallisesti merkittävissä kysymyksissä.

[7] https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/VATp%C3%A4%C3%A4t%C3%B6s14.12.2017_FI.pdf

5.3 Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden oikeusvaikutukset

Alueidenkäyttölain 24 §:n mukaan maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista. Huomioon ottaminen tarkoittaa toimintaa, joka on tavoitteiden kanssa samansuuntaista eikä heikennä niiden toteuttamismahdollisuuksia. Edistäminen tarkoittaa aktiivisempaa toimintatapaa, jossa suunnitteluratkaisuilla ja viranomaistoiminnalla pyritään tukemaan tavoitteiden toteutumista.

Maakuntakaavalla on keskeinen rooli valtakunnallisten tavoitteiden alueellisessa konkretisoinnissa ja niiden välittämisessä kuntakaavoitukseen. Tavoitteet otetaan huomioon myös yleis- ja asemakaavoituksessa kunkin suunnittelutason tehtävän ja tarkoituksen mukaisesti. Huomioon ottaminen tehdään siltä osin ja sillä tavoin kuin kunkin alueidenkäytön suunnitelman tarkoitus ja sisältö edellyttävät ja mahdollistavat. Tavoitteiden vaikutus voi tästä syystä ilmetä eri tavoin eri suunnittelutasoilla ja erilaisissa suunnittelutilanteissa.

Alueidenkäyttölain 178 §. mukaan, jos edellytysten luominen tietylle alueen käytölle on valtakunnallisen alueidenkäyttötavoitteen toteuttamiseksi yleisen edun kannalta erittäin tärkeää eikä maakuntakaavassa taikka yleis- tai asemakaavassa ole osoitettu tarpeellista ratkaisua, asianomainen ministeriö voi antaa maakunnan liitolle tai kunnalle tähän liittyviä alueen suunnittelutehtävän hoitamista koskevia määräyksiä.

5.4 Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden yhteensovittaminen

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet muodostavat kokonaisuuden. Tavoitteita ei ole asetettu keskinäiseen etusijajärjestykseen.

Tavoitteiden tarkoituksena ei ole ratkaista niiden keskinäisiä ristiriitoja ennalta, vaan varmistaa valtakunnallisesti merkittävien intressien huomioon ottaminen. Jos tavoitteiden välillä syntyy jännitteitä, ratkaisu perustuu niiden yhteensovittamiseen siten, että tavoitteiden toteutumista voidaan edistää mahdollisimman hyvin. Tavoitteiden toisiaan poissulkeminen tai priorisointi suunnitteluratkaisussa voi toteutua alueidenkäytön suunnitelman tarkoituksen, tavoitteen ja sisältövaatimusten puitteissa.

Suunnittelun tehtävänä on löytää kulloisessakin tilanteessa ratkaisu, jossa eri tavoitteiden toteutuminen voidaan turvata mahdollisimman hyvin alueen ominaispiirteet, vaikutukset ja suunnittelutilanne huomioon ottaen.

5.5 Energiajärjestelmän muutos

Vuoden 2017 jälkeen energiajärjestelmä on muuttunut merkittävästi. Yhteiskunnan sähköistyminen, uusiutuvan energiantuotannon kasvu, sähkön kysynnän lisääntyminen sekä

muuttunut turvallisuusympäristö ovat lisänneet energiajärjestelmän toimintavarmuuden merkitystä.

Samalla sähköjärjestelmän toiminta perustuu aiempaa enemmän vaihtelevan tuotannon, sähkön kulutuksen, siirtoverkkojen sekä erilaisten joustoratkaisujen yhteensovittamiseen. Tämä on lisännyt tarvetta energian varastointiin, säätövoimaan sekä muihin sähköjärjestelmän joustavuutta ja siirtoa tukeviin ratkaisuihin. Fingrid on arvioinut, että Suomen sähköntarve kasvaa kaksinkertaiseksi seuraavan kymmenen vuoden aikana[8]. Datakeskukset kiihdyttävät muutosta huomattavasti. Datakeskukset eivät yleensä vähennä sähkön käyttöään edes korkean kysynnän aikana, mikä korostaa tarvetta kansalliselle tai paikalliselle säätövoimalle. Nykyisin tarjolla olevat energian varastointiratkaisut eivät yksinään ratkaise tätä joustotarvetta.

Kyse ei ole yksittäisestä teknologiasta vaan laajemmasta energiajärjestelmän muutoksesta, joka näkyy myös alueidenkäytössä uusina tarpeina ja yhteensovittamiskysymyksinä.

Samalla energiajärjestelmän toimintavarmuutta tukevat ratkaisut ovat monipuolistuneet. Energian varastointi, säätövoima, sähköverkot, kysyntäjousto ja muut joustoratkaisut voivat toteutua erilaisilla teknisillä ratkaisuilla, joiden alueidenkäytölliset vaikutukset poikkeavat toisistaan. Alueidenkäytön näkökulmasta keskeistä ei ole yksittäinen teknologia vaan se, millaisia alueidenkäyttöön liittyviä tarpeita ja yhteensovittamiskysymyksiä toimintavarmuuden turvaaminen synnyttää.

5.6 Energiajärjestelmän toimintavarmuuden alueidenkäytöllinen ulottuvuus

Energiajärjestelmän toimintavarmuutta tukevat ratkaisut voivat edellyttää uusia aluevarauksia, energian siirtoyhteyksiä, teknistä infrastruktuuria sekä eri maankäyttömuotojen yhteensovittamista. Tällaisia ratkaisuja voivat olla esimerkiksi vetytalouteen, energian varastointiin (esimerkiksi akku-, kaasu-, tai lämpövarastot), säätövoimaan, pumppuvoimaan tai sähköverkkoihin liittyvät hankkeet.

Vaikutukset eivät kohdistu kaikkiin hankkeisiin tai ratkaisuihin samalla tavalla. Osa toimintavarmuutta tukevista ratkaisuista voi olla luonteeltaan paikallisia tai alueellisia, kun taas osa liittyy valtakunnallisesti merkittäviin energiajärjestelmän toimintoihin.

Ratkaisujen alueidenkäyttövaikutukset vaihtelevat huomattavasti. Osa voidaan toteuttaa olemassa olevaan infrastruktuuriin tukeutuen, kun taas osa voi edellyttää laajoja aluevarauksia, merkittäviä investointeja ja useiden maankäyttöintressien yhteensovittamista.

Valmistelun aikana on tunnistettu, että energiajärjestelmän toimintavarmuudesta on muodostumassa yhä selvemmin myös alueidenkäytöllinen kysymys.

[8] https://fingridlehti.fi/fingrid-varautuu-suomen-menestymiseen/

5.7 **Valmistelussa tunnistetut keskeiset alueidenkäyttökysymykset**

Valmistelun aikana laadittu (erityisesti pumppuvoimaloita koskeva) tapaustarkastelu energian säätövoimaan ja varastointiin liittyvistä hankkeista osoittaa, että toimintavarmuutta tukeviin ratkaisuihin voi liittyä useita uudenlaisia alueidenkäytöllisiä kysymyksiä.

Tapaustarkastelujen perusteella voidaan tunnistaa erityisesti kuusi keskeistä havaintoa:

Toimintavarmuus tarvitsee tilaa

Toimintavarmuuteen liittyvät ratkaisut voivat edellyttää huomattavia aluevarauksia sekä niiden yhteensovittamista muun maankäytön kanssa.

Vaikutukset voivat kohdistua herkille alueille

Toimintavarmuutta tukevat hankkeet voivat vaikuttaa maaperään, vesistöihin, luonnon monimuotoisuuteen, ekologisiin yhteyksiin, maisemaan sekä kulttuuriympäristöihin. Vaikutusten merkittävyys riippuu hanketyypistä, sijainnista ja toteutustavasta. Ympäristön ominaispiirteet vaihtelevat merkittävästi alueelta toiseen. Alueet, joilla on erityistä merkitystä ympäristön- tai luonnonsuojelun kannalta ovat erityisen herkkiä muutoksille.

Vaikutukset voivat kohdistua elinkeinoihin ja luonnonvaroihin

Joillakin alueilla yhteensovittamistarpeita voi syntyä esimerkiksi poronhoidon, metsätalouden, matkailun tai virkistyskäytön kanssa.

Valtakunnalliset hyödyt ja paikalliset vaikutukset kohtaavat

Toimintavarmuutta tukevien ratkaisujen hyödyt kohdistuvat usein valtakunnalliseen energiajärjestelmään, kun taas vaikutukset näkyvät paikallisesti. Tämä voi synnyttää jännitteitä valtakunnallisten ja paikallisten tavoitteiden välille.

Hyväksyttävyys korostuu

Vuorovaikutus, tiedonsaanti, yhteisvaikutusten arviointi sekä eri osapuolten osallistuminen ovat nousseet aiempaa tärkeämmiksi kysymyksiksi energiamurroksen edetessä.

Yhteisvaikutusten arvioinnin merkitys korostuu

Useiden toimintavarmuutta tukevien hankkeiden vaikutukset voivat muodostaa alueellisesti merkittävän kokonaisuuden, vaikka hankkeet etenevät erillisinä menettelyinä. Siksi yhteisvaikutusten arviointi olisi tärkeää, jotta energiajärjestelmän toimintavarmuutta vahvistavien ratkaisujen kokonaisvaikutukset voidaan tunnistaa ja ottaa huomioon alueidenkäytön suunnittelussa.

5.8 **OAS-palautteen keskeiset havainnot**

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadussa palautteessa tarkistuksen tarvetta pidettiin yleisesti perusteltuna. Samalla palautteessa korostettiin tarvetta arvioida vaikutuksia laaja-alaisesti ja suhteessa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kokonaisuuteen.

Palautteessa energiajärjestelmän toimintavarmuuteen liittyvän tarkistuksen tarvetta pidettiin yleisesti perusteltuna. Useissa lausunnoissa korostettiin energiajärjestelmän toimintavarmuuden, huoltovarmuuden sekä sähkönsiirron merkitystä osana energiajärjestelmän kokonaisuutta. Lisäksi palautteessa kiinnitettiin huomiota energian varastoinnin, säätövoiman ja muiden joustoratkaisujen alueidenkäytöllisiin edellytyksiin.

Samalla lausunnonantajat korostivat ympäristövaikutusten arvioinnin merkitystä sekä tarvetta sovittaa toimintavarmuuteen liittyvät tavoitteet yhteen muiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa. Myös alueellisten erityispiirteiden ja paikallisten vaikutusten huomioon ottamista pidettiin tärkeänä.

Saatua palautetta on hyödynnetty valmistelumuistion laatimisessa sekä tämän ympäristöselostuksen arviointikehyksen muodostamisessa.

6 Arvioidut vaihtoehdot

6.1 Vaihtoehtotarkastelun lähtökohdat

Ympäristöarvioinnissa tarkastellaan vaihtoehtoisia tapoja ottaa energiajärjestelmän toimintavarmuus huomioon valtakunnallisessa alueidenkäytön ohjauksessa.

Vaihtoehdot eivät eroa toisistaan tarkasteltavan ilmiön osalta. Kaikissa vaihtoehdoissa lähtökohtana on energiajärjestelmän toimintavarmuus. Erot liittyvät siihen, millaisella valtakunnallisella ohjauksella toimintavarmuuden tarpeita pyritään huomioimaan. Vaihtoehtoja on valittu kaksi eri vahvuista, jotta voidaan arvioida tavoitteiden toteutumista kevyemmällä ja vahvemmalla ohjauskeinolla.

Valmistelun aikana tarkastellut vaihtoehdot muodostivat perustan tarkistuksen tavoitteen ja sisältövaihtoehtojen arvioinnille. Vaihtoehtotarkastelun tuloksia on hyödynnetty ehdotetun tarkistuksen muotoilussa sekä tämän ympäristöselostuksen vaikutusarvioinnissa.

6.2 **Vaihtoehto 0**

Vertailutilanteena (Vaihtoehto 0) tarkastellaan tilannetta, jossa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita ei tarkisteta ja vuoden 2017 VAT-päätös jää voimaan sellaisenaan. Energiahuoltoa koskevat tavoitteet sisältyvät voimassa olevan päätöksen lukuun 3.5 Uusiutumiskykyinen energiahuolto. Tavoitteiden painopiste on uusiutuvan energian tuotannossa sekä valtakunnallisesti merkittävien energia- ja siirtoverkkojen toteuttamisedellytysten turvaamisessa.

Nykyiset tavoitteet eivät kuitenkaan suoraan käsittele energiajärjestelmän toimintavarmuutta, energian varastointia tai säätövoiman alueidenkäytöllisiä edellytyksiä. Nämä kysymykset huomioidaan nykyjärjestelmässä välillisesti muiden tavoitteiden, kaavaratkaisujen sekä hankekohtaisten arviointien kautta.

6.3 **Vaihtoehto 1: Toimintavarmuuden yleinen huomioon ottaminen**

VE1-vaihtoehdossa energiajärjestelmän toimintavarmuus tunnistetaan nykyistä selkeämmin valtakunnallisena alueidenkäyttökysymyksenä. Toimintavarmuudella tarkoitetaan järjestelmän käyttö- ja huoltovarmuutta sisältäen laitosten, siirtoverkon ja polttoainehuollon toimivuuden.

Vaihtoehdon tavoitteena on vahvistaa energiajärjestelmän toimintavarmuuden huomioon ottamista alueidenkäytön suunnittelussa ilman tarkempaa täsmennystä toimintavarmuuden kannalta merkittävistä ratkaisuista tai niiden toteuttamisedellytyksistä. Vaihtoehto on teknologianeutraali eikä se ota kantaa energian tuotantomuotoihin.

Vaihtoehto toimii ympäristöarvioinnissa vertailuvaihtoehtona tilanteelle, jossa toimintavarmuus tunnistetaan uutena valtakunnallisena intressinä, mutta tavoitetta ei täsmennetä tätä pidemmälle.

Lisäysehdotus VE1:

Alueidenkäytössä otetaan huomioon energiajärjestelmän toimintavarmuuden tarpeet.

6.4 Vaihtoehto 2: Toimintavarmuuden huomioon ottaminen ja toteuttamisedellytysten turvaaminen

VE2-vaihtoehdossa energiajärjestelmän toimintavarmuus tunnistetaan valtakunnallisena alueidenkäyttöintressinä ja samalla täsmennetään toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittävien ratkaisujen asemaa. Toimintavarmuudella tarkoitetaan tässä tarkistuksessa energiajärjestelmän kykyä turvata energian saatavuus ja järjestelmän toimivuus normaalioloissa, häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Toimintavarmuuteen liittyvät muun muassa käyttövarmuus, huoltovarmuus, energian varastointi, säätövoima, energia- ja siirtoverkot sekä polttoainehuollon toimivuus.

Vaihtoehdon tarkoituksena on toteuttaa kehysriihen linjaus siten, että energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittävät ratkaisut tunnistetaan nykyistä aikaisemmin alueidenkäytön suunnittelussa ja niiden toteuttamisedellytykset voidaan ottaa huomioon osana suunnittelua. Vaihtoehto on teknologianeutraali eikä se ota kantaa yksittäisiin energian tuotantomuotoihin tai teknologioihin.

Tässä tarkistuksessa valtakunnallisesti merkittävillä ratkaisuilla tarkoitetaan energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta keskeisiä energian varastointi-, säätövoima- ja muita joustoratkaisuja sekä niitä palvelevia energia- ja siirtoverkkoja, joiden merkitys yksin tai yhdessä ulottuu yksittäistä kuntaa tai maakuntaa laajemmalle. Valtakunnallinen merkittävyys ei perustu yksittäiseen teknologiaan tai hanketyyppiin, vaan ratkaisun merkitykseen energiajärjestelmän toimintavarmuuden, huoltovarmuuden tai käyttövarmuuden kannalta. Valtakunnallinen merkittävyys voi muodostua myös siitä, että ratkaisun vaikutukset ulottuvat usean kunnan tai maakunnan alueelle tai sillä on keskeinen merkitys energiajärjestelmän toimivuudelle.

Toteuttamisedellytysten turvaaminen ei tarkoita yksittäisten hankkeiden hyväksymistä tai toteuttamista. Säätövoimalla tarkoitetaan tässä yhteydessä energiajärjestelmän tasapainoa ylläpitäviä ratkaisuja, joilla voidaan vastata tuotannon ja kulutuksen vaihteluihin sekä turvata energian saatavuutta erilaisissa tilanteissa. Energian varastoinnilla tarkoitetaan muun muassa akku-, kaasu-, lämpö- ja kylmävarastoihin perustuvia ratkaisuja.

Tavoitteena on varmistaa, että energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittävät ratkaisut tunnistetaan ja niiden tarpeet voidaan ottaa huomioon riittävän aikaisessa vaiheessa alueidenkäytön suunnittelussa sekä sovittaa yhteen muiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa.

Tavoitetta sovelletaan yhdessä muiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa.

Lisäysehdotus VE2:

Alueidenkäytössä otetaan huomioon energiajärjestelmän toimintavarmuuden tarpeet. Energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittävien energian varastointi-, säätövoima- ja muiden joustoratkaisujen sekä niiden edellyttämien energia- ja siirtoverkkojen toteuttamisedellytykset turvataan.

6.5 **Vaihtoehtotarkastelun keskeiset havainnot**

Arviointivaihtoehtojen kehittäminen ja vaihtoehtoisten toteutustapojen tarkastelu osoitti, että energiajärjestelmän toimintavarmuutta voidaan vahvistaa useilla erilaisilla ohjausratkaisuilla.

Kevyempi lähestymistapa korostaa toimintaympäristön muutoksen tunnistamista ja toimintavarmuuden näkyväksi tekemistä. Vahvempi lähestymistapa puolestaan painottaa valtakunnallisesti merkittävien toimintavarmuusratkaisujen toteuttamisedellytyksiä.

Vaihtoehtotarkastelun perusteella toimintavarmuuden kannalta merkittävin lisäarvo syntyy siitä, että toimintavarmuus tunnistetaan valtakunnallisena alueidenkäyttökysymyksenä ja että tähän liittyvät tarpeet voidaan ottaa huomioon nykyistä aikaisemmin suunnitteluprosessissa. Samalla korostuu tarve yhteensovittaa toimintavarmuuden tavoitteet muiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa.

Tähän liittyy myös kysymys siitä, milloin energiajärjestelmän toimintavarmuuteen liittyvä ratkaisu on luonteeltaan valtakunnallisesti merkittävä alueidenkäyttökysymys ja milloin kyse on ensisijaisesti alueellisesta tai paikallisesta suunnittelukysymyksestä. Tämä korostaa suunnittelutasojen välisen työnjaon merkitystä.

Tarkastelussa korostuivat erityisesti seuraavat havainnot:

- energiajärjestelmän toimintavarmuus on noussut aiempaa merkittävämmäksi valtakunnalliseksi alueidenkäyttökysymykseksi;
- toimintavarmuuden tarpeiden näkyväksi tekeminen parantaa suunnittelun ennakoitavuutta;
- yhteensovittamistarpeet korostuvat erityisesti luonnon monimuotoisuuden, maiseman, kulttuuriympäristön, poronhoidon ja elinkeinojen näkökulmasta;
- yhteisvaikutusten arviointi parantaa toimintavarmuutta tukevien ratkaisujen kokonaisvaikutusten tunnistamista alueidenkäytön suunnittelussa
- suunnittelujärjestelmän toimivuuden kannalta on tärkeää säilyttää valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden yhteensovittava lähtökohta.

- valmistelun aikana korostui tarve arvioida valtakunnallisesti merkittävien toimintavarmuusratkaisujen suhdetta maakunnalliseen ja paikalliseen suunnitteluun sekä eri suunnittelutasojen roolia niiden huomioon ottamisessa.

Vaihtoehtotarkastelun perusteella toimintavarmuuden huomioon ottamisen vahvistaminen sekä eri tavoitteiden yhteensovittaminen eivät näyttäydy toisensa poissulkevina tavoitteina, vaan niitä voidaan edistää samanaikaisesti osana valtakunnallista alueidenkäytön ohjausta.

6.6 **Yhteenveto vaihtoehdoista**

Vaihtoehto 0 ei tunnista energiajärjestelmän toimintavarmuuden asemaa valtakunnallisena alueidenkäyttöintressinä. Vaihtoehto 0 ei toteuta hallituksen tahtoa.

VE1 vahvistaa energiajärjestelmän toimintavarmuuden asemaa valtakunnallisena alueidenkäyttöintressinä.

VE2 toteuttaa lisäksi kehysriihen tavoitteita turvata energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittävien ratkaisujen alueidenkäytöllisiä edellytyksiä. Tämän vuoksi VE2 vastaa tarkistukselle asetettuun tavoitteeseen VE1-vaihtoehtoa täsmällisemmin ja kattavammin.

Tiivistetty yhteenveto vaihtoehtojen keskeisistä eroista

Tarkastelunäkökulma	VE0	VE1	VE2
Tunnistaa energiajärjestelmän toimintavarmuuden eksplisiittisesti valtakunnallisena intressinä	Ei	Kyllä	Kyllä
Tunnistaa toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittävät ratkaisut	Ei	Rajallisesti	Kyllä
Tukee toteuttamisedellytysten turvaamista	Ei	Välillisesti	Suoraan
Vastaa kehysriihen linjaukseen	Ei	Osittain	Hyvin
Ohjausvaikutus	Nykytila	Yleinen	Täsmällisempi
Suunnittelun ennakoitavuus	Nykytila	Paranee	Paranee enemmän

7 Vaikutusten arviointi

7.1 **Arvioinnin lähtökohdat**

Tässä ympäristöarvioinnissa tarkastellaan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden energiahuoltoa koskevan tavoitekokonaisuuden tarkistamisen vaikutuksia. Arvioinnin kohteena ei ole yksittäinen energiahanke, teknologia tai alue, vaan valtakunnallisen alueidenkäytön ohjauksen muutos ja sen vaikutukset alueidenkäytön suunnitteluun. Arviointi kohdistuu siihen, miten energiajärjestelmän toimintavarmuuden huomioon ottaminen valtakunnallisena alueidenkäyttökysymyksenä voi vaikuttaa alueidenkäytön suunnitteluun, eri tavoitteiden yhteensovittamiseen sekä ympäristövaikutusten huomioon ottamiseen.

Vaikutuksia arvioidaan suhteessa vertailutilanteeseen (Vaihtoehto 0), jossa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita ei tarkisteta. Tällöin energiajärjestelmän toimintavarmuuteen liittyvät alueidenkäyttökysymykset huomioidaan nykyisen VAT-järjestelmän, kaavoituksen sekä hankekohtaisten menettelyjen puitteissa ilman toimintavarmuutta koskevaa erillistä tavoitetta.

Arviointi on luonteeltaan strateginen ja laadullinen. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet eivät osoita aluevarauksia eivätkä ratkaise yksittäisten hankkeiden toteuttamista. Vaikutukset syntyvät pääosin välillisesti alueidenkäytön suunnittelun, kaavoituksen, viranomaistoiminnan sekä eri maankäyttötarpeiden yhteensovittamisen kautta.

Vaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatua palautetta, valmistelumuistiossa tehtyä vaihtoehtotarkastelua sekä energiajärjestelmän toimintavarmuutta koskevia tausta-aineistoja. Lisäksi arvioinnissa on hyödynnetty energian varastointiin liittyviä tapaustarkasteluja, joiden avulla on tunnistettu energiajärjestelmän toimintavarmuuden alueidenkäytöllisiä vaikutusmekanismeja sekä yhteensovittamistarpeita luonnon monimuotoisuuden, maiseman, kulttuuriympäristön, elinkeinojen, poronhoidon ja paikallisen hyväksyttävyyden näkökulmista.

Arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota myös siihen, millä tavoin energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittävät ratkaisut tunnistetaan osana alueidenkäytön suunnittelua sekä miten niiden suhde maakunnalliseen ja paikalliseen suunnitteluun näyttäytyy eri vaikutusteemojen näkökulmasta.

7.2 Vaikutuslogiikka

Tarkasteltavat vaihtoehdot vaikuttavat ensisijaisesti alueidenkäytön suunnittelun lähtökohtiin ja suunnitteluprosesseihin. Arvioidut vaikutukset syntyvät pääosin välillisesti sen kautta, miten energiajärjestelmän toimintavarmuuteen liittyviä tarpeita tunnistetaan, huomioidaan ja sovitetaan yhteen muiden alueidenkäyttötavoitteiden kanssa eri suunnittelutasoilla.

Vaihtoehdot eivät sellaisenaan tarkoita yksittäisten hankkeiden hyväksymistä tai toteuttamista. Vaikutusten suunta ja merkittävyys riippuvat myöhemmistä suunnittelu- ja toteutusratkaisuista sekä hankkeiden sijainnista, laajuudesta ja toteutustavasta.

Arvioinnin lähtökohtana on seuraava vaikutusketju:

VAT-tarkistus

↓

Energiajärjestelmän toimintavarmuus tunnistetaan nykyistä näkyvämmin valtakunnallisena alueidenkäyttöintressinä

↓

Toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittävien ratkaisujen alueidenkäytölliset tarpeet tunnistetaan nykyistä aikaisemmin

↓

Ratkaisujen toteuttamisedellytyksiä edistetään alueidenkäytön suunnittelussa ja valtion viranomaisten toiminnassa. Eri tavoitteita yhteensovitetaan.

↓

Kaavojen toteuttamisen ja muiden toimien kautta aiheutuu vaikutuksia erityisesti energiajärjestelmän toimintavarmuuteen, huoltovarmuuteen, ilmastoon, alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, luonnonympäristöön, maisemaan, kulttuuriympäristöön, elinkeinoihin, aluekehitykseen sekä paikalliseen hyväksyttävyyteen

7.3 **Vaikutukset energiajärjestelmän toimintavarmuuteen**

Energiajärjestelmän toimintavarmuudella tarkoitetaan järjestelmän kykyä turvata sähkön riittävyys ja toimitusvarmuus erilaisissa käyttö-, häiriö- ja poikkeustilanteissa. Toimintavarmuus muodostuu useiden tekijöiden kokonaisuudesta, johon kuuluvat muun muassa sähköntuotanto, sähkönsiirto, energian varastointi, säätövoima sekä muut sähköjärjestelmän joustavuutta tukevat ratkaisut.

Energiamurroksen myötä toimintavarmuuden merkitys on korostunut. Uusiutuvan ja sääriippuvaisen energiantuotannon lisääntyminen kasvattaa tarvetta ratkaisuille, joilla voidaan ylläpitää sähköjärjestelmän tasapainoa ja varmistaa energiajärjestelmän toimintakyky erilaisissa tilanteissa. Samalla toimintavarmuuteen liittyvien ratkaisujen alueidenkäytöllinen merkitys on kasvanut.

Vaihtoehto 0

Nykyiset valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tukevat energiahuoltoa erityisesti energiantuotannon ja energiaverkkojen näkökulmasta. Energiajärjestelmän toimintavarmuus ei kuitenkaan ilmene tavoitteissa omana alueidenkäytöllisenä lähtökohtanaan. Energian varastointiin, säätövoimaan ja muihin toimintavarmuutta tukeviin ratkaisuihin liittyvät tarpeet huomioidaan pääasiassa hankekohtaisesti voimassa olevan lainsäädännön, kaavoituksen sekä lupa- ja arviointimenettelyjen kautta.

Nykyjärjestelmä mahdollistaa toimintavarmuuden kannalta merkittävien ratkaisujen toteuttamisen, mutta toimintavarmuuden valtakunnallinen alueidenkäytöllinen merkitys jää suurelta osin välilliseksi ja tapauskohtaisen harkinnan varaan.

Vaihtoehto 1

Vaihtoehdossa energiajärjestelmän toimintavarmuus tunnistetaan nykyistä selvemmin valtakunnallisena alueidenkäyttökysymyksenä.

Tämä voi edistää toimintavarmuuden kannalta merkittävien tarpeiden tunnistamista nykyistä aikaisemmassa vaiheessa ja parantaa niiden yhteensovittamista muun alueidenkäytön kanssa. Sen vaikutus kohdistuu suunnittelujärjestelmään ja siihen, miten toimintavarmuuteen liittyvät tarpeet tunnistetaan ja huomioidaan eri suunnittelutasoilla.

Vaikutuksen voidaan arvioida olevan myönteinen erityisesti ennakoinnin, suunnittelun johdonmukaisuuden ja valtakunnallisen näkökulman huomioon ottamisen kannalta. Välillinen vaikutus kohdistuu energiamarkkinoiden parempaan toimivuuteen ja siten väestön kohtaamaan sähkön markkinahintoihin. Vaikutuksen arvioidaan olevan positiivinen väestöön. Jokainen markkinaehtoisten joustoinvestointien toteutumista edistävä toimenpide pienentää sähköjärjestelmän hetkellisten tehopulatilanteiden riskiä.

Vaihtoehto 2

Vaihtoehdossa energiajärjestelmän toimintavarmuus tunnistetaan nykyistä selvemmin valtakunnallisena alueidenkäyttökysymyksenä.

Ratkaisun keskeinen vaikutus syntyy siitä, että energian varastointiin, säätövoimaan, sähköverkkoihin ja muihin toimintavarmuutta tukeviin ratkaisuihin liittyvät alueidenkäyttötarpeet tulevat näkyvämmiksi osaksi alueidenkäytön suunnittelun lähtökohtia. Tämä voi edistää toimintavarmuuden kannalta merkittävien tarpeiden tunnistamista nykyistä aikaisemmassa vaiheessa ja parantaa niiden yhteensovittamista muun alueidenkäytön kanssa.

Vaikutus kohdistuu suunnittelujärjestelmään ja siihen, miten toimintavarmuuteen liittyvät tarpeet tunnistetaan ja huomioidaan eri suunnittelutasoilla. Vaikutuksen voidaan arvioida olevan myönteinen erityisesti ennakoinnin, suunnittelun johdonmukaisuuden ja valtakunnallisen näkökulman huomioon ottamisen kannalta. Välillinen vaikutus kohdistuu

energiamarkkinoiden parempaan toimivuuteen ja siten väestön kohtaamaan sähkön markkinahintoihin. Vaikutuksen arvioidaan olevan positiivinen väestöön.

Vaihtoehto 2 voi lisäksi vahvistaa toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittävien ratkaisujen tunnistamista ja huomioon ottamista alueidenkäytön suunnittelussa vaihtoehtoa 1 johdonmukaisemmin.

7.4 **Vaikutukset huoltovarmuuteen ja kokonaisturvallisuuteen**

Huoltovarmuudella tarkoitetaan yhteiskunnan kykyä turvata väestön toimeentulon, talouselämän sekä maanpuolustuksen kannalta välttämättömät toiminnot myös häiriö- ja poikkeustilanteissa. Energiajärjestelmän toimintakyky muodostaa keskeisen osan huoltovarmuutta ja kokonaisturvallisuutta, sillä sähkö ja energia ovat välttämättömiä lähes kaikkien yhteiskunnan toimintojen kannalta.

Viime vuosien turvallisuusympäristön muutokset, lisääntyneet sään ääri-ilmiöt, energiajärjestelmän rakennemuutos sekä yhteiskunnan sähköistyminen ovat korostaneet energiajärjestelmän toimintavarmuuden ja huoltovarmuuden merkitystä. Samalla myös energiajärjestelmään liittyvien alueidenkäyttöratkaisujen merkitys on kasvanut. Huoltovarmuuden ja energiajärjestelmän toimintakyvyn merkitys korostui myös osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadussa palautteessa. Toimiva sähköjärjestelmä on lähes kaiken toiminnan edellytys, minkä varmistamiseksi kaikilla joustoratkaisuilla on merkitystä.

Vaihtoehto 0

Vertailutilanteessa energiajärjestelmän toimintavarmuus ja huoltovarmuus huomioidaan alueidenkäytön suunnittelussa nykyisten valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden sekä muun lainsäädännön ja viranomaistoiminnan kautta.

Nykyinen järjestelmä mahdollistaa huoltovarmuuden kannalta tärkeiden ratkaisujen toteuttamisen, mutta niiden valtakunnallinen merkitys ei ilmene valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa erillisenä näkökulmana. Energian varastointiin, säätövoimaan ja muihin toimintavarmuutta tukeviin ratkaisuihin liittyvät alueidenkäytölliset tarpeet arvioidaan pääosin tapauskohtaisesti.

Tämän seurauksena huoltovarmuusnäkökulman painoarvo alueidenkäytön suunnittelussa voi vaihdella eri suunnittelu- ja päätöksentekotilanteissa.

Vaihtoehto 1

Vaihtoehdossa 1 energiajärjestelmän toimintavarmuus tunnistetaan nykyistä selvemmin valtakunnallisena alueidenkäyttökysymyksenä. Tämä parantaa mahdollisuuksia ottaa huoltovarmuuden kannalta merkittävät tarpeet huomioon aiemmin.

Vaikutus syntyy erityisesti siitä, että energian varastointiin, säätövoimaan sekä muihin toimintavarmuutta tukeviin ratkaisuihin liittyvät alueidenkäytölliset tarpeet tulevat näkyvämmiksi osaksi suunnittelujärjestelmää. Tämä voi edistää huoltovarmuuden kannalta merkittävien toimintojen ennakoivaa tarkastelua sekä niiden yhteensovittamista muiden alueidenkäyttötarpeiden kanssa.

Tarkistus voi vahvistaa niitä suunnittelullisia edellytyksiä, joiden kautta huoltovarmuuden kannalta merkittäviä ratkaisuja voidaan tunnistaa ja arvioida nykyistä johdonmukaisemmin. Vaikutuksen voidaan arvioida olevan myönteinen erityisesti ennakoitavuuden, kokonaisturvallisuuden ja valtakunnallisen näkökulman huomioon ottamisen kannalta.

Vaihtoehto 2

Vaihtoehdossa 2 energiajärjestelmän toimintavarmuus tunnistetaan nykyistä vahvemmin valtakunnallisena alueidenkäyttökysymyksenä. Tämä parantaa mahdollisuuksia ottaa huoltovarmuuden kannalta merkittävät tarpeet huomioon jo suunnittelun alkuvaiheissa.

Vaikutus syntyy erityisesti siitä, että energian varastointiin, säätövoimaan sekä muihin toimintavarmuutta tukeviin ratkaisuihin liittyvät alueidenkäytölliset tarpeet tulevat näkyvämmiksi osaksi suunnittelujärjestelmää. Tämä voi edistää huoltovarmuuden kannalta merkittävien toimintojen ennakoivaa tarkastelua sekä niiden yhteensovittamista muiden alueidenkäyttötarpeiden kanssa.

Tarkistus vahvistaa niitä suunnittelullisia edellytyksiä, joiden kautta huoltovarmuuden kannalta merkittäviä ratkaisuja voidaan tunnistaa ja arvioida nykyistä johdonmukaisemmin. Vaikutuksen voidaan arvioida olevan myönteinen erityisesti ennakoitavuuden, kokonaisturvallisuuden ja valtakunnallisen näkökulman huomioon ottamisen kannalta.

Vaihtoehdossa 2 huoltovarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittävien ratkaisujen toteuttamisedellytysten turvaaminen näkyy vaihtoehtoa 1 selvemmin osana valtakunnallista alueidenkäytön ohjausta.

7.5 **Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen**

Alue- ja yhdyskuntarakenne muodostuu asumisen, työpaikkojen, palveluiden, liikenteen, energiahuollon sekä muun infrastruktuurin muodostamasta kokonaisuudesta. Energiajärjestelmän toimintavarmuuteen liittyvät ratkaisut, kuten energian varastointi, säätövoima, sähköverkot sekä muu energia-infrastruktuuri, voivat vaikuttaa alueiden käyttöön sekä eri toimintojen sijoittumiseen.

Energiamurroksen myötä alueidenkäytössä on noussut esiin uudenlaisia energiahuollon tarpeita, joiden merkitys ulottuu yksittäisiä hankkeita laajemmalle. Samalla on korostunut tarve sovittaa yhteen valtakunnalliset energiahuollon tavoitteet sekä alueelliset ja paikalliset maankäyttötarpeet.

Vaihtoehto 0

Energiajärjestelmän toimintavarmuuteen liittyvät alueidenkäyttökysymykset käsitellään nykyisten tavoitteiden, kaavoituksen sekä hankekohtaisten arviointi- ja lupamenettelyjen kautta. Nykyinen järjestelmä mahdollistaa energiahuollon kehittämisen ja toimintavarmuutta tukevien ratkaisujen toteuttamisen, mutta toimintavarmuus ei näyttäydy alueidenkäytön suunnittelussa omana valtakunnallisena lähtökohtanaan.

Tämän seurauksena toimintavarmuuteen liittyvien ratkaisujen merkitys alue- ja yhdyskuntarakenteelle voi jäädä suunnittelun alkuvaiheissa epäselväksi, jolloin valtakunnallisten tarpeiden ja muiden maankäyttötavoitteiden yhteensovittaminen tapahtuu usein vasta myöhemmissä suunnitteluvaiheissa.

Vaihtoehto 1

Ehdotetussa tarkistuksessa energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta merkittävät alueidenkäyttökysymykset tunnistetaan nykyistä selkeämmin valtakunnallisessa ohjauksessa.

Tämä voi vahvistaa alue- ja yhdyskuntarakenteen suunnittelun ennakoivuutta erityisesti tilanteissa, joissa energian varastointiin, säätövoimaan, sähköverkkoihin tai muihin toimintavarmuutta tukeviin ratkaisuihin liittyy merkittäviä alueidenkäyttötarpeita. Yhteisvaikutus nykyisen vähähiilisen ja resurssitehokkaan yhdyskuntakehityksen VAT-tavoitteen kanssa on positiivinen. Toimintavarmuuden edistäminen tukee vähähiilistä ja resurssitehokasta yhdyskuntakehitystä. Kehitettävät toiminnot tasapainottavat järjestelmää ja vähentävät kehittämispaineita muualla. Välillisesti toimintavarmuuden kehittäminen mahdollisesti laajentaa nykyistä yhdyskuntarakennetta ja mahdollistaa sen tukeutumisen uusiin kehitettäviin toimintoihin.

Eri energiajärjestelmän muodot, kuten aurinkovoima, sähköasemat, vetyinfrastruktuuri, akkuvarastot, pumppuvoima ja siirtolinjat sijoittuvat toistensa yhteyteen ja liittyvät toisiinsa. Siten ne voivat muodostaa yhdessä merkittäviä yhteisvaikutuksia. Tiiviisti rakennetuilla seuduilla niiden yhteensovittaminen on yleensä haastavampaa kuin harvaan rakennetuilla alueilla. Toimintojen sijoittuminen voi osoittautua epätoivotuksi tai mahdottomaksi, jolloin ne sijoittuvat alueille, joilla on paremmat edellytykset. Tällöin kyseiset toiminnot voivat sijoittua harvaan rakennetuille alueille muuttaen niiden yhdyskuntarakennetta.

Vaihtoehto 1 voi myös vahvistaa valtakunnallisen näkökulman huomioon ottamista tilanteissa, joissa energiahuollon hyödyt kohdistuvat laajasti koko energiajärjestelmään, mutta vaikutukset näkyvät paikallisesti.

Vaihtoehto 2

Ehdotetussa tarkistuksessa energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta merkittävät alueidenkäyttökysymykset tunnistetaan nykyistä vahvemmin valtakunnallisessa ohjauksessa.

Lisäksi valtakunnallisesti merkittävien energian varastointi-, säätövoima- ja muiden joustoratkaisujen sekä niiden edellyttämien energia- ja siirtoverkkojen toteuttamisedellytysten turvaaminen korostuu alueidenkäytön suunnittelussa.

Tämä voi vahvistaa alue- ja yhdyskuntarakenteen suunnittelun ennakoivuutta erityisesti tilanteissa, joissa energian varastointiin, säätövoimaan, sähköverkkoihin tai muihin toimintavarmuutta tukeviin ratkaisuihin liittyy merkittäviä alueidenkäyttötarpeita. Kun samalle alueelle rakennetaan aurinkovoimaa, sähköasemia, vetyinfrastruktuuria, akkuvarastoja, pumppuvoimaa ja siirtolinjoja, näiden fyysinen yhteisvaikutus ylittää yksittäisten hankkeiden summan.

Toteuttamisedellytysten turvaaminen voi myös vahvistaa toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittävien ratkaisujen huomioon ottamista alueidenkäytön eri suunnittelutasoilla sekä tukea pitkäjänteistä varautumista energiajärjestelmän kehittämistarpeisiin.

Vaihtoehto 2 voi myös vahvistaa valtakunnallisen näkökulman huomioon ottamista tilanteissa, joissa toimintavarmuutta tukevien ratkaisujen hyödyt kohdistuvat laajasti koko energiajärjestelmään, mutta niiden alueidenkäyttövaikutukset näkyvät paikallisesti. Samalla se voi lisätä tarvetta sovittaa yhteen toimintavarmuutta tukevien ratkaisujen alueidenkäyttötarpeita muiden alueidenkäyttöä koskevien tavoitteiden kanssa.

7.6 Vaikutukset ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen

Ilmastonmuutoksen hillinnällä tarkoitetaan toimia, joilla vähennetään kasvihuonekaasupäästöjä ja edistetään siirtymää kohti vähähiilistä yhteiskuntaa. Ilmastonmuutokseen sopeutumisella tarkoitetaan puolestaan toimia, joilla varaudutaan ilmastonmuutoksen aiheuttamiin vaikutuksiin ja niistä aiheutuviin riskeihin.

Ilmastonmuutoksen hillitsemisellä tarkoitetaan ihmisten toiminnasta aiheutuvien kasvihuonekaasupäästöjen syntymisen ja niiden ilmakehään pääsemisen estämistä, nielujen vahvistamista sekä muuta ilmastonmuutoksen vaikutusten lieventämistä tai poistamista.

Ilmastonmuutokseen sopeutumisella tarkoitetaan toimia, joilla varaudutaan ja mukaudutaan ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin sekä toimia, joiden avulla voidaan hyötyä ilmastonmuutokseen liittyvistä vaikutuksista.

Energiajärjestelmän toimintavarmuus liittyy välillisesti sekä ilmastonmuutoksen hillintään että siihen sopeutumiseen. Energiajärjestelmän sähköistyminen, uusiutuvan energiantuotannon lisääntyminen sekä tuotannon ja kulutuksen vaihtelun kasvu lisäävät energian varastoinnin, säätövoiman ja muiden joustoratkaisujen merkitystä energiajärjestelmän toiminnalle.

Vaihtoehto 0

Energiajärjestelmän toimintavarmuuteen liittyvät alueidenkäyttökysymykset huomioidaan nykyisten tavoitteiden, kaavoituksen sekä hankekohtaisten arviointi- ja lupamenettelyjen kautta. Vaihtoehdolla ei arvioida olevan uusia vaikutuksia ilmastonmuutoksen hillintään tai siihen sopeutumiseen.

Vaihtoehto 1

Ehdotetussa tarkistuksessa energiajärjestelmän toimintavarmuus tunnistetaan nykyistä selkeämmin valtakunnallisena alueidenkäyttökysymyksenä. Vaihtoehdossa ei täsmennetä toimintavarmuuden kannalta merkittäviä ratkaisuja tai niiden toteuttamisedellytyksiä. Energiajärjestelmän toimivuutta koskevalla alueidenkäyttötavoitteella on moninaisia vaikutuksia ilmastoon esimerkiksi energiantuotantomuotojen, energiantuotannon määrän ja maankäytön muutoksen takia.

Vaihtoehdolla voi olla välillisesti myös myönteisiä vaikutuksia ilmastonmuutoksen hillintään tukemalla uusiutuvaan energiaan perustuvan energiajärjestelmän toimintaa ja siihen liittyvien tarpeiden huomioon ottamista alueidenkäytön suunnittelussa. Vaihtoehto saattaa vähentää tarvetta käyttää fossiilisia varavoimaloita ja helpottaa uusiutuvaan energiaan perustuvan sähköjärjestelmän toimintaa. Uusiutuvan energiantuotannon käytön laajamittainen mahdollistaminen ja myös fossiilisen säätövoiman korvaaminen vähentävät kasvihuonekaasupäästöjä riippuen korvattavan fossiilisen tuotannon päästöjen määrästä. Korvaavan fossiilisen tuotannon kasvuhuonekaasupäästöjen määrän voidaan arvioida olevan vähäinen.

Kielteiset vaikutukset ilmastoon voivat syntyä esimerkiksi rakentamisen seurauksena. Rakentamisesta aiheutuu päästöjä, se muuttaa nykyistä maankäyttöä ja poistaa mahdollisesti hiilinieluja ja -varastoja käytöstä. Rakentaminen voi vapauttaa maaperään sitoutunutta hiiltä, erityisesti jos alueella on turvemaita. Turvemaiden osalta rakentamisen ilmastovaikutukset voivat olla huomattavasti suuremmat kuin kivennäismailla.

Toimintavarmuuden tarpeiden aikaisempi tunnistaminen voi parantaa mahdollisuuksia sovittaa energian varastointi-, säätövoima- ja muut joustotarpeet yhteen muiden alueidenkäyttötarpeiden kanssa. Ilmastohyödyt eivät kuitenkaan synny suoraan VAT-tarkistuksesta, vaan myöhempien suunnittelu- ja toteutusratkaisujen kautta.

Vaihtoehto voi myös tukea ilmastonmuutokseen sopeutumista vahvistamalla energiajärjestelmän häiriönsietokykyyn liittyvien kysymysten huomioon ottamista osana suunnittelua. Vaikutukset riippuvat siitä, millaisia suunnittelu- ja toteutusratkaisuja toimintavarmuuden tarpeiden perusteella tehdään. Vaikutusten arvioidaan olevan välillisiä ja luonteeltaan pääosin myönteisiä.

Vaihtoehto 2

Ehdotetussa tarkistuksessa energiajärjestelmän toimintavarmuus tunnistetaan nykyistä vahvemmin valtakunnallisena alueidenkäyttökysymyksenä. Lisäksi valtakunnallisesti merkittävien energian varastointi-, säätövoima- ja muiden joustoratkaisujen sekä niiden

edellyttämien energia- ja siirtoverkkojen toteuttamisedellytysten turvaaminen korostuu alueidenkäytön suunnittelussa. Energiajärjestelmän toimivuutta koskevalla alueidenkäyttötavoitteella on moninaisia vaikutuksia ilmastoon esimerkiksi energiantuotantomuotojen, energiantuotannon määrän ja maankäytön muutoksen takia.

Vaihtoehdolla voi olla vaihtoehtoa 1 vahvempi välillinen vaikutus ilmastonmuutoksen hillintään, koska toimintavarmuutta tukevien ratkaisujen alueidenkäytöllinen huomioon ottaminen voi tukea uusiutuvaan energiaan perustuvan ja sähköistyvän energiajärjestelmän toimintaa.

Vaikutus voi syntyä erityisesti silloin, kun energian varastointi, säätövoima, muut joustoratkaisut sekä energia- ja siirtoverkot voidaan sovittaa yhteen muun alueidenkäytön kanssa. Tämä voi tukea uusiutuvaan energiaan perustuvan energiajärjestelmän kehittämistä.

Uusiutuvan energiantuotannon käytön laajamittainen mahdollistaminen ja myös fossiilisen säätövoiman korvaaminen vähentävät kasvihuonekaasupäästöjä riippuen korvattavan fossiilisen tuotannon päästöjen määrästä. Korvaavan fossiilisen tuotannon kasvuhuonekaasupäästöjen määrän voidaan arvioida olevan vähäinen.

Kuten vaihtoehdossa 1 kielteiset vaikutukset ilmastoon voivat syntyä esimerkiksi rakentamisen seurauksena. Rakentamisesta aiheutuu päästöjä, se muuttaa nykyistä maankäyttöä ja poistaa mahdollisesti hiilinieluja ja -varastoja käytöstä. Rakentaminen voi vapauttaa maaperään sitoutunutta hiiltä, erityisesti jos alueella on turvemaita. Turvemaiden osalta rakentamisen ilmastovaikutukset voivat olla huomattavasti suuremmat kuin kivennäismailla.

Vaikutusten suunta ja merkittävyys riippuvat myöhemmistä suunnittelu- ja toteutusratkaisuista sekä ratkaisujen elinkaaren aikaisista vaikutuksista. Vaikutukset arvioidaan pääosin välillisiksi. Vaihtoehdon välilliset vaikutukset voivat olla vaihtoehtoa 1 vahvempia, koska siinä yleisen huomioon ottamisen lisäksi turvataan valtakunnallisesti merkittävien ratkaisujen toteuttamisedellytyksiä.

Myös tämä vaihtoehto voi tukea ilmastonmuutokseen sopeutumista vahvistamalla energiajärjestelmän häiriönsietokykyyn liittyvien kysymysten huomioon ottamista osana suunnittelua. Vaikutukset riippuvat siitä, millaisia suunnittelu- ja toteutusratkaisuja toimintavarmuuden tarpeiden perusteella tehdään. Vaikutusten arvioidaan olevan välillisiä ja luonteeltaan pääosin myönteisiä.

7.7 **Vaikutukset luonnonympäristöön**

Luonnonympäristöön kohdistuvilla vaikutuksilla tarkoitetaan tässä yhteydessä erityisesti vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen, suojelualueisiin, ekologisiin yhteyksiin, vesistöihin sekä muihin luonnonarvoihin.

Energiajärjestelmän toimintavarmuutta tukeviin ratkaisuihin voi liittyä luonnonympäristöön kohdistuvia vaikutuksia erityisesti silloin, kun ne edellyttävät uusia aluevarauksia, muuttavat vesistöjä tai sijoittuvat luonnonarvoiltaan herkille alueille. Vaikutusten merkittävyys riippuu

kuitenkin viime kädessä yksittäisistä suunnittelu- ja toteutusratkaisuista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadussa palautteessa korostettiin erityisesti luonnon monimuotoisuuden sekä muiden ympäristövaikutusten huolellista arviointia

Vaihtoehto 0

Energiajärjestelmän toimintavarmuuteen liittyvät hankkeet arvioidaan nykyisten kaavoitus-, YVA- ja lupamenettelyjen puitteissa. Luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvat vaikutukset voidaan ottaa huomioon nykyjärjestelmässä, eikä tarkistuksen puuttuminen estä ympäristövaikutusten arviointia tai luonnonarvojen huomioon ottamista.

Toimintavarmuuden näkökulma ei kuitenkaan näyttäydy valtakunnallisessa alueidenkäytön ohjauksessa erillisenä kysymyksenä. Tämän seurauksena energiajärjestelmän kehittämistarpeiden ja luonnonarvojen välinen yhteensovittaminen tapahtuu usein vasta myöhemmissä suunnittelu- ja hankevaiheissa.

Vaihtoehto 1

Ehdotetussa tarkistuksessa energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta keskeiset alueidenkäyttökysymykset tunnistetaan nykyistä selkeämmin osana alueidenkäytön suunnittelua. Vaihtoehdossa ei kuitenkaan täsmennetä toimintavarmuuden kannalta merkittäviä ratkaisuja tai niiden toteuttamisedellytyksiä.

Tarkistus ei vähennä luonnonsuojelua koskevien säännösten, ympäristövaikutusten arvioinnin tai muiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden merkitystä. Luonnon monimuotoisuuden turvaamista koskevat tavoitteet säilyvät edelleen osana valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kokonaisuutta.

Vaihtoehto ei muodosta toimintavarmuuden ja luonnonarvojen välille yleistä etusijajärjestystä, vaan tavoitteita sovelletaan rinnakkain. Vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ja ekologisiin yhteyksiin riippuvat yksittäisten hankkeiden sijainnista, laajuudesta ja toteutustavasta.

Ehdotettu vaihtoehto yhdessä nykyisen VAT-päätöksen luonnon monimuotoisuus- ja ekologisten yhteyksien säilyttämisen tavoitetta vaikuttaa neutraalisti tai kielteisesti. Sähköjärjestelmän kehittäminen muuttaa maaperä- ja vesistöoloja, pirstoo ekologisia yhteyksiä ja viherrakennetta sekä poistaa luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita alueita sijoittuessaan näille.

Vaikutukset luonnonympäristöön syntyvät välillisesti alueidenkäytön suunnittelun ja sen perusteella toteutettavien ratkaisujen kautta. Luonnon monimuotoisuuteen liittyvät ristiriidat ja yhteensovittamistarpeet toimintavarmuuden kanssa voidaan tunnistaa aikaisemmassa vaiheessa. Tämä voi parantaa mahdollisuuksia arvioida vaihtoehtoisia sijainteja sekä ehkäistä ja lieventää luonnonympäristöön kohdistuvia haitallisia vaikutuksia.

Tapaustarkastelun perusteella erityisesti luonto- ja vesistövaikutusten sekä useiden hankkeiden yhteisvaikutusten arviointi voi korostua silloin, kun toimintavarmuutta tukevat hankkeet sijoittuvat luonnonarvoiltaan herkille alueille. Riippuen säätövoiman

toteutusteknologiasta, vaihtoehdolla voi olla välillisiä kielteisiä vaikutuksia luonnonympäristöihin, kuten vesistöalueisiin, turve- ja metsämaihin.

Vaikutusten suunta ja merkittävyys riippuvat myöhemmistä suunnittelu- ja toteutusratkaisuista sekä niiden sijainnista, laajuudesta ja toteutustavasta.

Vaihtoehto 2

Ehdotetussa tarkistuksessa energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta keskeiset alueidenkäyttökysymykset tunnistetaan nykyistä vahvemmin osana alueidenkäytön suunnittelua. Lisäksi valtakunnallisesti merkittävien energian varastointi-, säätövoima- ja muiden joustoratkaisujen sekä niiden edellyttämien energia- ja siirtoverkkojen toteuttamisedellytysten turvaaminen korostuu alueidenkäytön suunnittelussa.

Tarkistus ei vähennä luonnonsuojelua koskevien säännösten, ympäristövaikutusten arvioinnin tai muiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden merkitystä. Luonnon monimuotoisuuden turvaamista koskevat tavoitteet säilyvät edelleen osana valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kokonaisuutta. Ehdotettu vaihtoehto yhdessä nykyisen VAT-päätöksen luonnon monimuotoisuus- ja ekologisten yhteyksien säilyttämisen tavoitetta vaikuttaa neutraalisti tai kielteisesti riippuen yksittäisistä hankkeista. Sähköjärjestelmän kehittäminen muuttaa maaperä- ja vesistöoloja, pirstoo ekologisia yhteyksiä ja viherrakennetta sekä poistaa luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita alueita sijoittuessaan näille.

Vaikutukset luonnonympäristöön syntyvät välillisesti alueidenkäytön suunnittelun kautta. Toteuttamisedellytysten turvaaminen voi lisätä tarvetta osoittaa alueita ja yhteyksiä toimintavarmuutta tukeville ratkaisuille. Näihin voi liittyä vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen, ekologisiin yhteyksiin, vesistöihin ja muihin luonnonarvoihin erityisesti silloin, kun ratkaisut edellyttävät uusia aluevarauksia, muuttavat vesistöjä tai sijoittuvat luonnonarvoiltaan herkille alueille. Vaikutusten merkittävyys riippuu kuitenkin ratkaisujen sijainnista, laajuudesta ja toteutustavasta. Riippuen säätövoiman toteutusteknologiasta, vaihtoehdolla voi olla välillisiä kielteisiä vaikutuksia luonnonympäristöihin, kuten vesistöalueisiin, turve- ja metsämaihin.

7.8 **Vaikutukset maisemaan, virkistykseen ja kulttuuriympäristöön**

Maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvilla vaikutuksilla tarkoitetaan tässä yhteydessä vaikutuksia maisemakuvaan, rakennettuun kulttuuriympäristöön, kulttuuriperintöön sekä alueiden ominaispiirteisiin ja identiteettiin.

Energiahuoltoon ja energiajärjestelmän toimintavarmuuteen liittyvät ratkaisut voivat aiheuttaa maisemallisia ja kulttuuriympäristöön kohdistuvia vaikutuksia erityisesti silloin, kun ne edellyttävät laajoja rakenteita, uusia aluevarauksia tai sijoittuvat maisemallisesti tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaille alueille. Vaikutusten luonne ja merkittävyys riippuvat kuitenkin yksittäisten ratkaisujen sijainnista, laajuudesta ja toteutustavasta. Vastaavasti

ratkaisut voivat rajoittaa ihmisten mahdollisuuksia liikkua ja virkistyä tai vähentää suoraan alueita, joilla virkistystä voidaan tehdä.

Vaihtoehto 0

Energiajärjestelmän toimintavarmuuteen liittyvien hankkeiden vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön arvioidaan nykyisten kaavoitus-, ympäristöarviointi- ja lupamenettelyjen yhteydessä. Myös voimassa olevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tukevat maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen huomioon ottamista.

Nykytilanteessa toimintavarmuuden näkökulma ei kuitenkaan näy valtakunnallisessa alueidenkäytön ohjauksessa omana lähtökohtanaan. Tämän vuoksi energiajärjestelmän kehittämistarpeiden ja maisema- tai kulttuuriympäristöarvojen yhteensovittaminen tapahtuu usein vasta yksittäisten hankkeiden valmistelun yhteydessä. Vastaavasti virkistykseen liittyvät vaikutukset tapahtuvat yksittäisten hankkeiden valmistelun yhteydessä.

Vaihtoehto 1

Ehdotetussa tarkistuksessa energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta keskeiset alueidenkäyttötarpeet voidaan tunnistaa aikaisemmassa vaiheessa. Vaihtoehdossa ei kuitenkaan täsmennetä toimintavarmuuden kannalta merkittäviä ratkaisuja tai niiden toteuttamisedellytyksiä.

Tarkistus ei muuta maiseman tai kulttuuriympäristön suojelua koskevia tavoitteita eikä heikennä niiden asemaa osana valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kokonaisuutta. Tarkistus ei muuta muinaismuistojen suojelua koskevia tavoitteita eikä heikennä niiden asemaa. Tarkistus voi vaikuttaa välillisesti rakennusperintöön, jos se sijoittuu alueille, joissa kaavamuutoksella on vaikutuksia siihen. Sen sijaan vaikutus liittyy mahdollisuuteen tarkastella toimintavarmuuden tarpeita ja niihin liittyviä maisema- ja kulttuuriympäristövaikutuksia nykyistä ennakoivammin. Tapaustarkastelun perusteella tämä on tärkeää erityisesti silloin, kun energiajärjestelmän toimintavarmuutta tukevat hankkeet sijoittuvat maisema- tai kulttuuriympäristöarvojen kannalta herkille alueille.

Tapaustarkastelun perusteella varhaisessa vaiheessa on tärkeää tunnistaa vaikutukset maiseman ominaispiirteisiin, maisemarakenteeseen, näkymiin sekä maisema- ja kulttuuriympäristöarvoihin. Tämä voi vähentää myöhempien suunnitteluvaiheiden ristiriitoja sekä parantaa suunnitteluratkaisujen laatua.

Muutoksella voi olla välillisiä tai suoria vaikutuksia virkistykseen. Välilliset vaikutukset voivat toteutua alueidenkäytön suunnitelmien ja niiden perusteella toteutettavien ratkaisujen kautta ja vaikutus riippuu suunnitelmissa tehtävistä ratkaisuista sekä hankkeiden sijainnista, laajuudesta ja toteutustavasta. Tapaustarkastelun perusteella vaikutukset voivat liittyä esimerkiksi virkistysympäristön, maiseman, vesistöympäristön ja alueen nykyisten käyttömuotojen muuttumiseen.

Vaihtoehto 2

Ehdotetussa tarkistuksessa energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta keskeiset alueidenkäyttötarpeet voidaan tunnistaa aikaisemmassa vaiheessa osana alueidenkäytön suunnittelua. Lisäksi valtakunnallisesti merkittävien energian varastointi-, säätövoima- ja muiden joustoratkaisujen sekä niiden edellyttämien energia- ja siirtoverkkojen toteuttamisedellytysten turvaaminen korostuu suunnittelussa.

Tarkistus ei muuta maiseman, virkistysalueiden tai kulttuuriympäristön suojelua koskevia tavoitteita eikä heikennä niiden asemaa osana valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kokonaisuutta. Tarkistus ei muuta muinaismuistojen suojelua koskevia tavoitteita eikä heikennä niiden asemaa. Tarkistus voi vaikuttaa välillisesti rakennusperintöön, jos se sijoittuu alueille, joissa kaavamuutoksella on vaikutuksia siihen.

Vaikutukset riippuvat ratkaisujen sijainnista, laajuudesta ja toteutustavasta. Erityisesti laajat rakenteet, uudet aluevaraukset sekä energia- ja siirtoverkot voivat muuttaa maisemakuvaa, vaikuttaa kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin tai aiheuttaa muutoksia alueiden virkistyskäyttöön. Vaikutukset voivat korostua, jos ratkaisut sijoittuvat maisemallisesti tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaille alueille taikka virkistyksen kannalta merkittäville alueille. Tapaustarkastelun perusteella vaikutukset voivat olla erityisen näkyviä luonnontilaisilla tai vähärakenteisilla alueilla sekä tunturi- ja vesiympäristöissä. Kysymys on tällöin valtakunnallisten energiahuollon tarpeiden sekä maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen yhteensovittamisesta. Luonnonympäristöön kohdistuvat vaikutukset kytkeytyvät usein myös maisema-, kulttuuriympäristö- ja virkistysarvoihin. Useiden samalle alueelle sijoittuvien hankkeiden yhteisvaikutukset voivat lisäksi vahvistaa alueen maisemaan ja virkistyskäyttöön kohdistuvia muutoksia.

Toteuttamisedellytysten huomioon ottaminen jo suunnittelun alkuvaiheessa voi kuitenkin parantaa mahdollisuuksia ehkäistä ja lieventää haitallisia vaikutuksia esimerkiksi vaihtoehtoisten sijaintien, yhteensovitettujen aluevarausten ja toteutustapojen avulla. Tapaustarkastelun perusteella maisema- ja kulttuuriympäristöarvoihin kohdistuvat vaikutukset on tärkeää tunnistaa alueidenkäytön suunnittelun varhaisissa vaiheissa. Tämä voi vähentää myöhempien suunnitteluvaiheiden ristiriitoja sekä tukea toimintavarmuuden tarpeiden ja maisema-, virkistys- ja kulttuuriympäristöarvojen yhteensovittamista.

Muutoksella voi olla suoria tai välillisiä vaikutuksia virkistykseen. Välilliset vaikutukset voivat toteutua alueidenkäytön suunnitelmien ja niiden perusteella toteutettavien ratkaisujen kautta, ja vaikutus riippuu suunnitelmissa tehtävistä ratkaisuista sekä ratkaisujen sijainnista, laajuudesta ja toteutustavasta. Tapaustarkastelun perusteella vaikutukset voivat liittyä esimerkiksi virkistysympäristön, maiseman, vesistöympäristön ja alueen nykyisten käyttömuotojen muuttumiseen. Toteuttamisedellytysten turvaaminen voi vahvistaa valtakunnallisesti merkittävien ratkaisujen asemaa suunnittelussa, minkä vuoksi virkistyskäyttöön kohdistuvien vaikutusten ja yhteisvaikutusten riittävän varhainen arviointi voi korostua vaihtoehtoa 1 enemmän.

7.9 **Vaikutukset elinkeinoihin, luonnonvaroihin ja poronhoitoon**

Energiajärjestelmän toimintavarmuutta tukevat ratkaisut voivat vaikuttaa useisiin elinkeinoihin ja maankäyttömuotoihin. Vaikutuksia voi kohdistua erityisesti poronhoitoon, matkailuun, metsätalouteen, maa- ja vesitalouteen, kalatalouteen sekä virkistyskäyttöön. Vaikutusten merkittävyys riippuu yksittäisten suunnittelu- ja toteutusratkaisujen sijainnista, laajuudesta ja toteutustavasta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman palautteessa nostettiin esiin erityisesti poronhoidon, matkailun ja muiden alueellisten elinkeinojen toimintaedellytysten huomioon ottaminen.

Erityisesti laajoja aluevarauksia tai infrastruktuuriratkaisuja edellyttävät hankkeet voivat aiheuttaa tilanteita, joissa energiajärjestelmän kehittämistarpeet ja olemassa olevat elinkeinot kohdistuvat samoille alueille. Tällöin korostuu eri tavoitteiden yhteensovittamisen merkitys.

Vaihtoehto 0

Energiajärjestelmän toimintavarmuuteen liittyvien hankkeiden vaikutukset elinkeinoihin ja poronhoitoon arvioidaan nykyisten suunnittelu-, arviointi- ja lupamenettelyjen yhteydessä. Myös poronhoitoon, elinkeinoihin ja virkistyskäyttöön liittyvät näkökohdat voidaan nykyjärjestelmässä ottaa huomioon.

Toimintavarmuuden valtakunnallinen merkitys ei kuitenkaan näy alueidenkäytön ohjauksessa erillisenä lähtökohtana. Tämä voi johtaa tilanteisiin, joissa yhteensovittamistarpeet tunnistetaan vasta myöhemmissä suunnitteluvaiheissa tai yksittäisten hankkeiden valmistelun yhteydessä.

Vaihtoehto 1

Ehdotetussa tarkistuksessa energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta merkittävät alueidenkäyttötarpeet tunnistetaan nykyistä aikaisemmin. Vaihtoehdossa ei kuitenkaan täsmennetä toimintavarmuuden kannalta merkittäviä ratkaisuja tai niiden toteuttamisedellytyksiä.

Tämä voi parantaa mahdollisuuksia arvioida jo varhaisessa vaiheessa, millaisia yhteensovittamistarpeita toimintavarmuutta tukeviin ratkaisuihin liittyy eri elinkeinojen ja maankäyttömuotojen näkökulmasta. Erityisesti poronhoidon, matkailun, metsätalouden ja virkistyskäytön kannalta merkittäviä vaikutuksia voidaan tarkastella nykyistä ennakoivammin. Tapaustarkastelun perusteella vaikutuksia voi kohdistua muun muassa poronhoidon laidunalueisiin ja toimintaedellytyksiin sekä virkistyskäyttöön ja alueen muihin nykyisiin käyttömuotoihin.

Vaihtoehdolla on mahdollisesti välillisiä vaikutuksia eri elinkeinoihin, kuten poronhoitoon. Vaikutusten toteutuminen ja merkittävyys riippuvat alueidenkäytön suunnittelussa tehtävistä ratkaisuista sekä toimintavarmuutta tukevien ratkaisujen sijainnista, laajuudesta ja toteutustavasta.

Vaihtoehto 1 ei muuta eri elinkeinojen keskinäistä asemaa eikä anna etusijaa energiajärjestelmän toimintavarmuudelle suhteessa muihin maankäyttötarpeisiin. Sen vaikutus eri tavoitteiden yhteensovittamisen edellytyksiin. Toimintavarmuuden tarpeet otetaan huomioon yhdessä elinkeinojen toimintaedellytyksiä ja muita alueidenkäyttötavoitteita koskevien näkökohtien kanssa.

Tapaustarkastelun perusteella erityisesti poronhoitoon kohdistuvien haittojen ehkäisemis- ja lieventämiskeinojen tarkastelu sekä paikallisten toimijoiden osallistuminen on tärkeää aloittaa riittävän aikaisessa vaiheessa.

Vaihtoehto 2

Ehdotetussa tarkistuksessa energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta merkittävät alueidenkäyttötarpeet tunnistetaan nykyistä vahvemmin osana alueidenkäytön suunnittelua. Lisäksi valtakunnallisesti merkittävien energian varastointi-, säätövoima- ja muiden joustoratkaisujen sekä niiden edellyttämien energia- ja siirtoverkkojen toteuttamisedellytysten turvaaminen korostuu alueidenkäytön suunnittelussa.

Tämä voi parantaa mahdollisuuksia arvioida jo varhaisessa vaiheessa, millaisia yhteensovittamistarpeita toimintavarmuutta tukevien ratkaisujen toteuttamiseen liittyy eri elinkeinojen ja maankäyttömuotojen näkökulmasta. Erityisesti poronhoitoon, matkailuun, metsätalouteen, maa- ja vesitalouteen sekä virkistyskäyttöön kohdistuvia mahdollisia vaikutuksia voidaan tarkastella nykyistä ennakoivammin. Tapaustarkastelussa toimintavarmuutta tukevien hankkeiden on todettu voivan vaikuttaa muun muassa poronhoidon laidunalueisiin ja toimintaedellytyksiin, vesistöihin, virkistyskäyttöön sekä alueen nykyisiin käyttömuotoihin.

Vaihtoehdolla on mahdollisesti välillisiä vaikutuksia eri elinkeinoihin. Vaikutusten toteutuminen ja merkittävyys riippuvat alueidenkäytön suunnittelussa tehtävistä ratkaisuista sekä toimintavarmuutta tukevien ratkaisujen sijainnista, laajuudesta ja toteutustavasta.

Toteuttamisedellytysten turvaaminen voi lisätä tarvetta osoittaa alueita ja yhteyksiä toimintavarmuutta tukeville ratkaisuille. Tämä voi korostaa eri toimintojen yhteensovittamisen tarvetta erityisesti alueilla, joilla energiajärjestelmän kehittämistarpeet kohdistuvat samoille alueille olemassa olevien elinkeinojen, luonnonvarojen käytön tai poronhoidon kanssa. Yhteensovittamistarve voi korostua myös silloin, kun samalle alueelle sijoittuu useita energiahankkeita, joiden yhteisvaikutukset kohdistuvat samoihin elinkeinoihin tai alueiden käyttömuotoihin. Vaikutusten merkittävyys riippuu kuitenkin ratkaisujen sijainnista, laajuudesta ja toteutustavasta. Tapaustarkastelun perusteella poronhoidon kannalta olennaista on tunnistaa suorat ja epäsuorat laidunalueiden menetykset sekä tarkastella konkreettisia haittojen ehkäisemis- ja lieventämiskeinoja yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa.

Vaihtoehto 2 ei poista velvollisuutta ottaa huomioon eri elinkeinojen toimintaedellytyksiä eikä se yksin ratkaise toimintojen välistä yhteensovittamista. Toteuttamisedellytysten turvaaminen ei myöskään tarkoita yksittäisen hankkeen hyväksymistä tai toteuttamista. Sen vaikutus kohdistuu alueidenkäytön suunnittelun lähtökohtiin ja suunnitteluprosessiin. Toteuttamisedellytysten turvaaminen voi kuitenkin vahvistaa valtakunnallisesti merkittävien

ratkaisujen asemaa suunnittelussa ja siten korostaa vaihtoehtoa 1 vahvemmin tarvetta arvioida niiden suhdetta elinkeinojen toimintaedellytyksiin ja muihin alueidenkäyttötarpeisiin.

Varhaisessa vaiheessa tapahtuva tarkastelu voi parantaa mahdollisuuksia ehkäistä ja vähentää elinkeinoille ja poronhoidolle aiheutuvia haitallisia vaikutuksia sekä löytää ratkaisuja, joissa energiajärjestelmän toimintavarmuuden tarpeet sovitetaan yhteen muiden alueidenkäyttötarpeiden kanssa. Tapaustarkastelun perusteella yhteensovittamisessa korostuvat riittävä vaikutustieto, elinkeinojen ja paikallisten toimijoiden osallistuminen sekä haitallisten vaikutusten ehkäisemis- ja lieventämiskeinojen tarkastelu riittävän varhaisessa vaiheessa.

7.10 Alueelliset vaikutukset

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistus kohdistuu koko maahan, mutta sen merkitys voi vaihdella alueittain. Erot johtuvat muun muassa energiajärjestelmän rakenteesta, alueiden luonnonoloista, elinkeinorakenteesta sekä energiahuollon kehittämistarpeista.

Energiamurroksen edetessä energian tuotannon, siirron, varastoinnin ja kulutuksen alueellinen merkitys on kasvanut. Tämä korostaa tarvetta tarkastella energiajärjestelmän toimintavarmuutta myös alueidenkäytön näkökulmasta.

Vaihtoehto 0

Energiajärjestelmän toimintavarmuuteen liittyvät alueidenkäyttökysymykset ratkaistaan nykyisten tavoitteiden ja muiden suunnittelujärjestelmien puitteissa. Eri alueiden erityispiirteet voidaan ottaa huomioon nykyjärjestelmässä, mutta toimintavarmuuteen liittyvä valtakunnallinen näkökulma jää pitkälti tapauskohtaisen harkinnan varaan.

Vaikutukset kohdistuvat tällöin ensisijaisesti yksittäisiin hankkeisiin ja niiden vaikutusalueisiin eikä valtakunnallista toimintavarmuusnäkökulmaa tuoda näkyvästi osaksi alueidenkäytön suunnittelun lähtökohtia.

Vaihtoehto 1

Vaihtoehto 1 tarkistuksessa energiajärjestelmän toimintavarmuus tunnistetaan valtakunnallisena alueidenkäyttökysymyksenä samalla kun alueelliset erityispiirteet ja muut alueidenkäyttöintressit otetaan huomioon osana suunnittelua. Vaihtoehdossa ei kuitenkaan täsmennetä toimintavarmuuden kannalta merkittäviä ratkaisuja tai niiden toteuttamisedellytyksiä.

Vaikutukset voivat korostua erityisesti alueilla,

- joilla energiahuollon kehittämispaineet ovat voimakkaita,
- joille sijoittuu merkittäviä energian tuotanto-, siirto- tai varastointiratkaisuja,
- joilla energiajärjestelmän kehittämistarpeet kohtaavat muita merkittäviä alueidenkäyttöintressejä tai ympäristö- ja elinkeinoarvoja sekä

- joille sijoittuu useita energiahankkeita, joiden yhteisvaikutukset muodostavat alueellisesti merkittävän kokonaisuuden.

Tapaustarkastelussa tällaisiksi yhteensovittamistarpeiksi on tunnistettu erityisesti energiahuollon tarpeiden yhteensovittaminen luonto-, vesistö-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen, poronhoidon toimintaedellytysten, virkistyskäytön ja alueen muiden käyttömuotojen kanssa.

Tarkistus voi parantaa mahdollisuuksia tunnistaa valtakunnallisesti merkittäviä tarpeita sekä niiden alueellisia ja paikallisia vaikutuksia nykyistä aikaisemmassa vaiheessa. Samalla se voi vahvistaa alueidenkäytön suunnittelun ennakoitavuutta erityisesti alueilla, joihin kohdistuu voimakkaita energiamurroksen muutospaineita. Varhainen tunnistaminen voi parantaa mahdollisuuksia arvioida myös useiden hankkeiden yhteisvaikutuksia sekä valtakunnallisten energiahyötyjen ja paikallisten vaikutusten välistä suhdetta osana alueidenkäytön suunnittelua.

Vaikutusten arvioinnissa korostuu myös kysymys valtakunnallisesti merkittävien ja maakunnallisesti merkittävien ratkaisujen suhteesta. Energiajärjestelmän toimintavarmuutta tukevat ratkaisut voivat vaihdella huomattavasti kokoluokaltaan, vaikutuksiltaan ja merkitykseltään energiajärjestelmän kokonaisuuden kannalta. Tämän vuoksi valtakunnallisen näkökulman ja alueellisen harkinnan yhteensovittaminen muodostaa keskeisen osan vaikutusten arviointia. Vaihtoehdon yleispiirteisen muotoilun vuoksi ratkaisuja ja niiden valtakunnallista merkittävyyttä ei kuitenkaan määritellä tavoitteessa tarkemmin, vaan niiden tunnistaminen jää alueidenkäytön suunnittelussa tehtävän arvioinnin varaan.

Riippuen vaihtoehdon toteutuksessa käytettävistä teknologioista ihmisten terveyteen voi olla vaikutuksia esimerkiksi paikallisten päästöjen kautta.

Vaihtoehto 2

Ehdotetussa tarkistuksessa energiajärjestelmän toimintavarmuus tunnistetaan valtakunnallisena alueidenkäyttökysymyksenä ja samalla korostetaan toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittävien ratkaisujen toteuttamisedellytysten turvaamista. Turvaaminen koskee energian varastointi-, säätövoima- ja muita joustoratkaisuja sekä niiden edellyttämiä energia- ja siirtoverkkoja, joiden merkitys ulottuu yksittäistä kuntaa tai maakuntaa laajemmalle.

Vaihtoehto voi vahvistaa energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta merkittävien alueidenkäyttökysymysten tunnistamista. Lisäksi vaihtoehto voi vahvistaa valtakunnallisesti merkittävien toimintavarmuusratkaisujen asemaa ja huomioon ottamista alueidenkäytön suunnittelussa verrattuna vaihtoehtoon 1.

Toteuttamisedellytysten turvaaminen ei kuitenkaan tarkoita yksittäisen hankkeen hyväksymistä tai toteuttamista. Se ei myöskään poista tarvetta arvioida ratkaisujen ympäristövaikutuksia, paikallisia vaikutuksia ja yhteensovittamista muiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa. Tapaustarkastelun perusteella laajemmille valtakunnallisille tai kansainvälisille hyödyille perustellut energiahankkeet voivat aiheuttaa

paikallisia vaikutuksia esimerkiksi vesistöihin, luontoarvoihin, maisemaan, kulttuuriympäristöön, poronhoitoon, virkistyskäyttöön ja alueen muihin käyttömuotoihin.

Vaihtoehdossa korostuu tarve arvioida valtakunnallisesti merkittävien ratkaisujen suhdetta maakunnalliseen ja paikalliseen suunnitteluun. Tämän vuoksi vaikutukset voivat näkyä erityisesti alueilla, joilla energiajärjestelmän kehittämistarpeet, muut alueidenkäyttötarpeet sekä eri suunnittelutasojen tavoitteet kohtaavat. Vaikutukset voivat korostua myös alueilla, joille sijoittuu useita erillisinä eteneviä energiahankkeita, mutta joiden vaikutukset muodostavat alueellisesti merkittävän kokonaisuuden. Tällaisissa tilanteissa korostuvat yhteisvaikutusten riittävän varhainen arviointi ja alueellisen kokonaiskuvan muodostaminen.

Vaihtoehto voi siten vahvistaa valtakunnallisen näkökulman huomioon ottamista alueidenkäytön suunnittelussa vaihtoehtoa 1 selvemmin, mutta samalla korostaa tarvetta yhteensovittaa toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittäviä ratkaisuja muiden alueellisten ja paikallisten tavoitteiden kanssa. Toteuttamisedellytysten turvaamisen vuoksi vaihtoehdossa korostuu vaihtoehtoa 1 vahvemmin tarve arvioida ratkaisujen vaikutuksia herkkiin ympäristö- ja elinkeinoarvoihin sekä valtakunnallisten hyötyjen ja paikallisesti koettujen haittojen välistä suhdetta.

Vaihtoehdon vaikutukset riippuvat siitä, kuinka valtakunnallisesti merkittävien ratkaisujen toteuttamisedellytysten turvaaminen sovitetaan yhteen muiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden sekä alueellisten ja paikallisten ympäristö-, elinkeino- ja alueidenkäyttöintressien kanssa.

Energiajärjestelmän toimintavarmuutta tukevat ratkaisut voivat vaihdella huomattavasti kokoluokaltaan, vaikutuksiltaan ja merkitykseltään energiajärjestelmän kokonaisuuden kannalta. Tämän vuoksi valtakunnallisen näkökulman ja alueellisen harkinnan yhteensovittaminen muodostaa keskeisen osan vaikutusten arviointia.

Riippuen vaihtoehdon toteutuksessa käytettävistä teknologioista ihmisten terveyteen voi olla vaikutuksia esimerkiksi paikallisten päästöjen kautta.

7.11 Vaikutukset viranomaisiin ja alueidenkäytön suunnittelujärjestelmään

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Niiden tehtävänä on tuoda valtakunnallisesti merkittävät alueidenkäyttökysymykset osaksi maakuntien, kuntien ja valtion viranomaisten suunnittelua sekä tukea eri tavoitteiden yhteensovittamista.

Tässä tarkistuksessa arvioidaan erityisesti sitä, miten energiajärjestelmän toimintavarmuuden huomioon ottaminen vaikuttaa alueidenkäytön suunnittelun toimivuuteen ja ohjausjärjestelmään.

Alueidenkäyttölain 24 §:n mukaan maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista. Lisäksi valtion viranomaisten on otettava ne toiminnassaan huomioon.

Vaihtoehto 0

Nykyinen suunnittelujärjestelmä mahdollistaa energiajärjestelmän toimintavarmuuteen liittyvien kysymysten huomioon ottamisen osana kaavoitusta, vaikutusten arviointia sekä hankekohtaista suunnittelua. Toimintavarmuus ei kuitenkaan näyttäydy valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa omana alueidenkäytöllisenä kysymyksenään.

Tämän seurauksena toimintavarmuuden valtakunnallinen merkitys voi jäädä suunnittelun alkuvaiheissa epäselväksi ja sen huomioon ottaminen perustuu pitkälti tapauskohtaiseen harkintaan.

Vaihtoehdossa ei aiheuteta muutoksia viranomaisten toimintaan. Eri hankkeiden työllistävä vaikutus viranomaisten toimintaan riippuu sen mukaan kuinka eri suunnitteluorganisaatiot käynnistävät alueidenkäytön suunnitteluprosesseja.

Vaihtoehto 1

Vaihtoehto 1 vahvistaa energiajärjestelmän toimintavarmuuden asemaa osana valtakunnallista alueidenkäytön ohjausta.

Vaikutus kohdistuu ennen kaikkea suunnittelujärjestelmän ennakoivuuteen. Toimintavarmuuden kannalta merkittävät alueidenkäyttökysymykset voidaan tunnistaa nykyistä aikaisemmin ja ottaa huomioon jo suunnittelun lähtökohdissa.

Samalla tarkistus tukee valtakunnallisesti merkittävien toimintavarmuustarpeiden tunnistamista ilman, että nykyisen suunnittelujärjestelmän perusrakennetta muutetaan. Vaihtoehdossa ei täsmennetä toimintavarmuuden kannalta merkittäviä ratkaisuja tai niiden toteuttamisedellytyksiä. Tarkistus täydentää olemassa olevaa VAT-järjestelmää eikä luo uutta suunnittelumenettelyä tai erillistä lupajärjestelmää. Se ei myöskään muuta eri kaavatasojen tehtäviä tai poista tarvetta arvioida kaavoituksen tarvetta hankkeen ominaisuuksien, sijainnin ja vaikutusten laajuuden perusteella.

Vaihtoehto 1 voi siten vahvistaa suunnittelun johdonmukaisuutta sekä helpottaa eri hallinnonalojen ja toimijoiden välistä vuorovaikutusta tilanteissa, joissa energiajärjestelmän toimintavarmuus liittyy muihin alueidenkäyttökysymyksiin. Toimintavarmuuden tarpeiden tunnistaminen nykyistä aikaisemmin voi tukea myös valtakunnallisten energiahuollon tarpeiden sekä maakunnallisten, seudullisten ja paikallisten alueidenkäyttöintressien yhteensovittamista. Tämä voi korostaa riittävien selvitysten sekä hankkeiden paikallisten vaikutusten ja yhteisvaikutusten arvioinnin merkitystä erityisesti silloin, kun samalle alueelle sijoittuu useita energiahankkeita tai hankkeella on laaja-alaisia alueidenkäyttövaikutuksia.

Vaihtoehdossa voi aiheutua jonkin verran velvoitteita alueidenkäytön suunnittelujärjestelmässä toimiville viranomaisille. Maakuntien liittojen ja kuntien on kaavoituksessaan otettava uudet tavoitteet huomioon ja edistettävä niiden toteutumista. Myös valtion viranomaisten tulee toiminnassaan ottaa tavoite huomioon ja edistää sen toteuttamista. Uusi tavoite voi johtaa vähäiseen määrään uutta työtä erityisesti kaavojen laadinnan, selvitysten, vaikutusten arvioinnin ja eri tavoitteiden yhteensovittamisen yhteydessä kaavoitusprosessissa. Työmäärä voi korostua tilanteissa, joissa

toimintavarmuuteen liittyvillä hankkeilla on merkittäviä valtakunnallisia, seudullisia tai yhteisvaikutuksia.

Vaihtoehto 2

Vaihtoehto 2 vahvistaa energiajärjestelmän toimintavarmuuden asemaa osana valtakunnallista alueidenkäytön ohjausta vaihtoehtoa 1 täsmällisemmin.

Vaikutus kohdistuu erityisesti siihen, miten toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittävät ratkaisut tunnistetaan maakunta- ja kuntakaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa. Tarkistus voi vahvistaa valtakunnallisen näkökulman näkyvyyttä suunnittelussa erityisesti tilanteissa, joissa energiajärjestelmän toimintavarmuutta tukevilla ratkaisuilla on yksittäistä kuntaa tai maakuntaa laajempi merkitys. Valtakunnallinen merkittävyys perustuu ratkaisun merkitykseen energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta.

Vaihtoehto täydentää nykyistä suunnittelujärjestelmää muuttamatta sen perusrakennetta. Se ei luo uusia suunnittelumenettelyjä eikä muuta eri kaavatasojen tehtäviä, mutta voi vahvistaa valtakunnallisesti merkittäviä hankkeita koskevien kaavallisten ratkaisujen asemaa ja niiden toteuttamisedellytysten huomioon ottamista osana suunnitteluprosessia. Toteuttamisedellytysten turvaaminen ei kuitenkaan tarkoita yksittäisten hankkeiden hyväksymistä tai toteuttamista eikä poista tarvetta arvioida hankkeiden kaavoitustarvetta, vaikutuksia ja suhdetta muihin alueidenkäyttötavoitteisiin. Keskeisiä alueidenkäyttöratkaisuja ja intressien yhteensovittamista ei voida jättää yksinomaan myöhemmän lupaharkinnan varaan.

Vaihtoehto voi myös lisätä tarvetta arvioida valtakunnallisesti merkittävien ratkaisujen suhdetta maakunnalliseen ja paikalliseen suunnitteluun. Maakuntakaavoituksessa voi korostua tarve tarkastella yhtä kuntaa laajemmalle ulottuvia ratkaisuja sekä useiden hankkeiden muodostamia alueellisia kokonaisuuksia. Kuntakaavoituksessa vaikutukset voivat näkyä puolestaan lisääntyvänä tarpeena arvioida hankkeiden sijoittumista sekä sovittaa niiden vaikutuksia yhteen paikallisten käyttömuotojen, elinkeinojen ja ympäristöarvojen kanssa. Vaihtoehto voi siten lisätä riittävän varhaisessa vaiheessa tehtävien selvitysten, vaikutusten arvioinnin ja suunnittelumääräysten merkitystä. Erityisesti useiden samalle alueelle sijoittuvien hankkeiden yhteisvaikutusten arviointi voi edellyttää nykyistä laajempaa viranomaisten välistä yhteistyötä ja alueellisen kokonaiskuvan muodostamista.

Vaihtoehdon arvioidaan aiheuttavan viranomaisille pääosin samankaltaisia vaikutuksia kuin vaihtoehdon 1, mutta vaikutukset voivat olla vaihtoehtoa 1 suurempia. Maakuntien liittojen, kuntien ja valtion viranomaisten olisi yleisen toimintavarmuuden huomioon ottamisen lisäksi tunnistaa valtakunnallisesti merkittävien energian varastointi-, säätövoima- ja muiden joustoratkaisujen sekä niiden edellyttämien energia- ja siirtoverkkojen toteuttamisedellytykset ja ottaa niiden toteuttamisedellytysten turvaaminen huomioon suunnittelussa ja viranomaistoiminnassa. Tämä voi lisätä selvitys-, arviointi- ja yhteensovittamistarvetta erityisesti silloin, kun hankkeet ovat alueidenkäytöllisesti laajoja, niiden vaikutukset ulottuvat usean kunnan tai maakunnan alueelle tai useat hankkeet muodostavat alueellisesti merkittävän kokonaisuuden. Vaikutusten suuruuteen liittyy

kuitenkin epävarmuutta, koska esimerkiksi pumppuvoimaloita koskevaa vakiintunutta kaavoitus- ja oikeuskäytäntöä ei ole vielä muodostunut.

7.12 Vaikutukset hyväksyttävyyteen ja yhteensovittamiseen

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden keskeisenä tehtävänä on yhteensovittaa valtakunnallisesti merkittäviä alueidenkäyttötarpeita ja tukea niiden huomioon ottamista osana suunnittelujärjestelmää.

Energiajärjestelmän toimintavarmuutta tukevat ratkaisut voivat kohdata muita alueidenkäyttöintressejä, kuten luonnonsuojelua, kulttuuriympäristöjä, virkistyskäyttöä, matkailua, poronhoitoa tai muuta elinkeinotoimintaa. Tämän vuoksi hyväksyttävyyden ja yhteensovittamisen näkökulma on keskeinen osa tarkistuksen vaikutusten arviointia. OAS-palautteessa korostui toistuvasti tarve sovittaa toimintavarmuuden tavoitteet yhteen muiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa.

Vaihtoehto 0

Vaihtoehdossa 0 energiajärjestelmän toimintavarmuuteen liittyvät tarpeet ja niiden yhteensovittaminen muiden tavoitteiden kanssa tapahtuvat pääosin yksittäisten suunnitelmien ja hankkeiden yhteydessä.

Nykyjärjestelmä mahdollistaa yhteensovittamisen, mutta toimintavarmuuden valtakunnallinen merkitys ei näyttäydy suunnittelun lähtökohdissa yhtä selkeästi kuin esimerkiksi hanketason valmistelussa.

Tämän seurauksena keskeiset ristiriidat ja yhteensovittamistarpeet voivat tulla näkyviksi vasta suunnittelun myöhemmissä vaiheissa.

Vaihtoehto 1

Vaihtoehto 1 mahdollistaa energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta merkittävät tarpeet tuodaan näkyväksi jo valtakunnallisen alueidenkäytön ohjauksen tasolla. Tämä voi lisätä suunnittelun läpinäkyvyyttä ja ennakoitavuutta sekä parantaa mahdollisuuksia tunnistaa eri osapuolten näkökulmat nykyistä aikaisemmassa vaiheessa.

Yhteensovittamistarpeiden näkyminen jo suunnittelun alkuvaiheissa voi auttaa tunnistamaan valtakunnallisten hyötyjen ja paikallisten vaikutusten välisiä jännitteitä sekä vähentää myöhempiä ristiriitoja ja tukea hyväksyttävyyttä. Tämä on erityisen merkityksellistä tilanteissa, joissa energiajärjestelmän kehittämistarpeet kohdistuvat alueille, joilla on myös muita merkittäviä käyttömuotoja tai ympäristöarvoja.

Vaihtoehto korostaa tarvetta tunnistaa ja arvioida riittävän varhaisessa vaiheessa suunnitteluratkaisujen paikallisia vaikutuksia, yhteisvaikutuksia sekä vaikutuksia paikalliseen identiteettiin ja hyväksyttävyyteen. Hyväksyttävyyden kannalta merkitystä on myös tiedon

riittävyydellä ja sillä, miten paikalliset näkökulmat ja osallisten näkemykset otetaan huomioon suunnittelussa.

Vaihtoehto 1 ei aseta toimintavarmuutta muiden tavoitteiden yläpuolelle, vaan sen lähtökohtana on toimintavarmuuden tarpeiden huomioon ottaminen ja yhteensovittaminen muiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden sekä alueellisten ja paikallisten näkökulmien kanssa osana nykyistä VAT-järjestelmää.

Vaihtoehto 2

Vaihtoehto 2 voi lisätä tarvetta yhteensovittaa toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittäviä ratkaisuja muiden alueidenkäyttöintressien kanssa vaihtoehtoa 1 vahvemmin.

Toteuttamisedellytysten turvaaminen voi vahvistaa näiden ratkaisujen asemaa alueidenkäytön suunnittelussa ja tuoda valtakunnalliset tarpeet nykyistä näkyvämmin osaksi suunnittelua. Tämä voi lisätä suunnittelun ennakoitavuutta, mutta samalla korostaa yhteensovittamisen merkitystä tilanteissa, joissa energiajärjestelmän tarpeet kohtaavat muita merkittäviä ympäristö-, elinkeino- tai kulttuuriympäristöön liittyviä tavoitteita. Vaihtoehto korostaa erityistä tarvetta arvioida suunnitteluratkaisujen vaikutuksia paikalliseen identiteettiin ja hyväksyttävyyteen.

Vaihtoehto ei aseta toimintavarmuutta muiden tavoitteiden yläpuolelle. Hyväksyttävyys riippuu erityisesti siitä, kuinka onnistuneesti toimintavarmuuden tarpeet voidaan sovittaa yhteen muiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden sekä paikallisten ja alueellisten näkökulmien kanssa.

7.13 Yhteenveto vaikutuksista

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden energiajärjestelmän toimintavarmuutta koskevan tarkistuksen vaikutukset kohdistuvat ensisijaisesti alueidenkäytön suunnitteluun ja valtakunnalliseen ohjaukseen. Tarkistus ei osoita uusia aluevarauksia eikä ratkaise yksittäisten hankkeiden toteuttamista, vaan sen vaikutukset syntyvät välillisesti suunnittelun, ennakoinnin ja yhteensovittamisen kautta.

Ympäristöarvioinnin perusteella tarkistus vahvistaa energiajärjestelmän toimintavarmuuden, huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden huomioon ottamista sekä parantaa alueidenkäytön suunnittelun ennakoitavuutta. Lisäksi se tukee valtakunnallisten, alueellisten ja paikallisten tavoitteiden yhteensovittamista.

Ilmaston, luonnonympäristön, maiseman, kulttuuriympäristön, elinkeinojen ja poronhoidon näkökulmasta vaikutukset ovat pääosin välillisiä. Tarkistus ei muuta näihin liittyviä tavoitteita tai sääntelyä, mutta voi parantaa mahdollisuuksia tunnistaa yhteensovittamistarpeita nykyistä aikaisemmassa vaiheessa.

Vaikutusten arvioinnissa korostui lisäksi valtakunnallisesti merkittävien toimintavarmuuteen liittyvien kysymysten ja alueellisen suunnittelun välinen suhde. Tarkistuksen vaikutukset

liittyvät tältä osin erityisesti siihen, miten toimintavarmuuden kannalta merkittävät tarpeet tunnistetaan osana alueidenkäytön suunnittelua sekä miten ne sovitetaan yhteen muiden alueidenkäyttötavoitteiden kanssa.

Vaihtoehto 2:n vaikutusten arvioidaan olevan useimmissa tarkastelunäkökulmissa vaihtoehtoa 1 vahvempia, koska se korostaa energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittävien ratkaisujen toteuttamisedellytysten huomioon ottamista osana alueidenkäytön suunnittelua.

Tarkistuksen keskeinen vaikutus liittyy siihen, että energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittävät tarpeet tulevat nykyistä näkyvämmin osaksi alueidenkäytön suunnittelua ja tavoitteiden yhteensovittamista.

8 Johtopäätökset

8.1 **Keskeiset havainnot**

Ympäristöarvioinnin perusteella energiajärjestelmän toimintavarmuus on muodostumassa aiempaa merkittävämmäksi valtakunnalliseksi alueidenkäyttökysymykseksi. Energiamurros, yhteiskunnan sähköistyminen, huoltovarmuuden tarpeet sekä muuttunut turvallisuusympäristö ovat lisänneet tarvetta tunnistaa energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta merkittäviä alueidenkäyttökysymyksiä nykyistä aikaisemmassa vaiheessa.

Arvioinnin perusteella toimintavarmuuden huomioon ottaminen valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa voi vahvistaa suunnittelun ennakoitavuutta sekä valtakunnallisten, alueellisten ja paikallisten tavoitteiden yhteensovittamista. Vaikutus kohdistuu ennen kaikkea suunnitteluprosessiin. Toimintavarmuuden kannalta merkittäviä tarpeita voidaan tunnistaa aikaisemmin ja ottaa huomioon jo suunnittelun alkuvaiheessa.

Välillisiä vaikutuksia kohdistuu useisiin teemoihin riippuen toteutuvista kohteista ja käytetyistä teknologioista. Myönteiset välilliset vaikutukset kohdistuvat erityisesti energiajärjestelmän toimintavarmuuteen, huoltovarmuuteen, kokonaisturvallisuuteen ja kuluttajiin. Välillisiä kielteisiä vaikutuksia voi kohdistua erityisesti: yhdyskuntarakenteeseen, ilmastoon, luonnonympäristöihin, maisemaan ja virkistykseen, nykyisiin elinkeinoihin ja luonnonvaroihin.

Merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat alueidenkäytön suunnittelujärjestelmään, energiajärjestelmän toimintavarmuuden huomioon ottamiseen, huoltovarmuuteen ja kokonaisturvallisuuteen sekä valtakunnallisten, alueellisten ja paikallisten tavoitteiden yhteensovittamiseen. Lisäksi tarkistus voi vaikuttaa välillisesti ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen, luonnonympäristöön, maisemaan, kulttuuriympäristöihin sekä elinkeinojen toimintaedellytyksiin.

8.2 **Johtopäätökset tarkistuksesta**

Ympäristöarvioinnin perusteella tarkistuksen vaikutukset ovat pääosin välillisiä ja syntyvät alueidenkäytön suunnittelun, viranomaistoiminnan sekä eri tavoitteiden yhteensovittamisen kautta. Tarkistus vaikuttaa ensisijaisesti alueidenkäytön suunnittelun lähtökohtiin sekä energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta merkittävien tarpeiden tunnistamiseen.

Arvioinnin perusteella tarkistus vahvistaa erityisesti energian varastointi-, säätövoima- ja muiden toimintavarmuutta tukevien ratkaisujen sekä niiden energia- ja siirtoverkkokytkentöjen huomioon ottamista osana alueidenkäytön suunnittelua.

Samalla tarkistus voi tukea toimintavarmuuden, huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden näkökulmien huomioon ottamista nykyistä aikaisemmassa vaiheessa sekä vahvistaa valtakunnallisten, alueellisten ja paikallisten tavoitteiden yhteensovittamista.

8.3 **Kokonaisarvio**

Kokonaisuutena arvioiden tarkistus muodostaa tasapainoisen tavan vastata energiajärjestelmän toimintavarmuuden muutostarpeisiin osana valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden järjestelmää.

Arvioinnin perusteella tarkistus voi vahvistaa energiajärjestelmän toimintavarmuuden, huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden huomioon ottamista alueidenkäytössä samalla säilyttäen valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden yhteensovittavan lähtökohdan.

Tarkistuksen keskeinen vaikutus liittyy siihen, että energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittävät tarpeet tulevat nykyistä näkyvämmin osaksi alueidenkäytön suunnittelua. Samalla korostuu tarve sovittaa toimintavarmuutta tukevien ratkaisujen tarpeet yhteen luonnon monimuotoisuuden, maiseman, kulttuuriympäristöjen, elinkeinojen sekä muiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa.

Vaihtoehtotarkastelu osoitti, että toimintavarmuuden vahvistaminen, valtakunnallisesti merkittävien ratkaisujen huomioon ottaminen sekä muiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa tehtävä yhteensovittaminen eivät näyttäydy toisensa poissulkevina tavoitteina.

Vaihtoehtojen vertailun perusteella VE2 vastaa energiajärjestelmän toimintavarmuudelle asetettuihin tavoitteisiin VE1-vaihtoehtoa täsmällisemmin, koska siinä toimintavarmuuden huomioon ottamisen lisäksi korostetaan valtakunnallisesti merkittävien ratkaisujen toteuttamisedellytysten turvaamista.

9 Jatkovalmistelussa huomioon otettavat näkökohdat

Ympäristöarvioinnin perusteella jatkovalmistelussa ja tarkistuksen toimeenpanossa on tarkoituksenmukaista kiinnittää huomiota seuraaviin näkökulmiin:

- Valtakunnallinen lupa- ja valvontaviraston (LVV) tehtävänä on muun muassa alueidenkäytön tukemis- ja valvontatehtäviä. Osana tehtävää LVV voi ohjeistaa eri valtakunnallisten tavoitteiden yhteensovittamisessa ja eri valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteuttamisen haitallisten vaikutusten ehkäisemisessä, vähentämisessä ja poistamisessa.
- Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumisen ennakollinen huomioon ottaminen ja yhteensovittaminen varhaisessa vaiheessa osana suunnittelujärjestelmää. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet otetaan huomioon erityisesti maakuntakaavoituksessa. Maakuntien liitoilla on keskeinen rooli ottaa huomioon ja yhteensovittaa eri tarpeita ja ennaltaehkäistä mahdollisia haittoja. Kunnilla on myös vastaava rooli osana alueidenkäytön suunnittelua.

Ympäristöarvioinnin perusteella energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittävien ratkaisujen tunnistamiseen on tarkoituksenmukaista kiinnittää erityistä huomiota valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toimeenpanossa.

Tarkistuksen toimeenpanossa korostuu toimintavarmuuteen liittyvien tarpeiden yhteensovittaminen ilmastotavoitteiden, luonnon monimuotoisuuden, maiseman, kulttuuriympäristön, elinkeinojen sekä muiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa.

Alueilla, joille kohdistuu useita energiajärjestelmän kehittämiseen liittyviä hankkeita tai suunnittelupaineita, yhteisvaikutusten arviointiin on tarkoituksenmukaista kiinnittää erityistä huomiota. Tarkistuksen vaikutuksia tulee seurata osana valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden yleistä seurantaa.

10 Seuranta

10.1 Seurannan tarkoitus

SOVA-lain 12 § mukainen seurannan järjestämisen tarkoitus varmistaa, että merkittäviä ympäristövaikutuksia seurataan siten, että voidaan ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistuksen seurannan tarkoituksena on tarkastella, toteutuvatko tarkistukselle asetetut tavoitteet ja miten energiajärjestelmän toimintavarmuutta koskeva tavoite näkyy alueidenkäytön suunnittelussa ja sitä tukevissa viranomaistoiminnoissa. Seurannalla tehtävän tiedon pohjalta pystytään arvioimaan tarvittavia toimenpiteitä ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi. Seurantaa toteutetaan määräajoin arvioitaessa alueidenkäyttölain toimivuutta tai osana valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden uudistuksia.

Koska valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet vaikuttavat pääasiassa välillisesti maakuntakaavoituksen, kuntakaavoituksen sekä viranomaistoiminnan kautta, myös tarkistuksen vaikutukset näkyvät pääosin pitkällä aikavälillä. Seurannassa hyödynnetään yhdyskuntarakenteen kehittymisen tutkimusta.

10.2 Seurannan painopisteet

Seurannassa voidaan tarkastella erityisesti:

- energiajärjestelmän toimintavarmuuden huomioon ottamista maakuntakaavoituksessa ja kuntakaavoituksessa
- energian varastointiin, säätövoimaan ja energiaverkkoihin liittyvien alueidenkäyttökysymysten käsittelyä suunnittelussa
- huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden huomioon ottamista alueidenkäytön ratkaisuissa
- toimintavarmuuteen liittyvien tavoitteiden yhteensovittamista muiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa
- mahdollisia uusia alueidenkäyttöön liittyviä yhteensovittamistarpeita.
- energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittävien ratkaisujen huomioon ottaminen alueidenkäytön suunnittelussa
- energia- ja siirtoverkkoihin kytkeytyvien toimintavarmuusratkaisujen huomioon ottaminen osana suunnittelua.

- Valitusmenettelyihin kaavaprosesseissa.

10.3 Seurannan toteuttaminen

Seuranta voidaan toteuttaa osana valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden yleistä seurantaa sekä alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän toimivuuden arviointia. Näistä vastaa ympäristöministeriö. Eduskunnan käsittelyssä olevassa alueidenkäyttölakia koskevassa hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettävän ympäristöministeriölle velvoitetta seurata yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa alueidenkäytön valtakunnallisia tarpeita ja tavoitteiden ajantasaisuutta alueidenkäytön tilanteen ja kehitysnäkymien valossa. Tämä tukee tavoitteiden ajan tasalla pitämistä sekä lisää valtion viranomaisten tietoisuutta tavoitteista ja edistää niiden toteuttamista.

Seurannassa voidaan hyödyntää muun muassa:

- maakuntakaavoituksen ja kuntakaavoituksen seurantatietoja
- viranomaisten arviointeja ja selvityksiä
- energiahuollon kehitystä koskevia kansallisia aineistoja
- valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toimeenpanoa koskevaa palautetta ja kokemuksia.
- Arviointikriteeristöjä, jotka kehitetään seurantatutkimuksessa.

Seurannassa voidaan hyödyntää myös valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden soveltamisesta saatavia kokemuksia sekä arvioita siitä, miten energiajärjestelmän toimintavarmuutta koskeva tavoite on näkynyt eri suunnittelutasoilla.

10.4 Seurantaan liittyvät epävarmuudet

Energiajärjestelmän kehitykseen liittyy merkittäviä epävarmuuksia, jotka koskevat muun muassa teknologista kehitystä, energiantuotannon rakennetta, energian varastointiratkaisujen yleistymistä sekä kansainvälisen toimintaympäristön muutoksia.

Tämän vuoksi seurannassa on tärkeää tarkastella myös toimintaympäristön muutoksia sekä sitä, vastaavatko valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet jatkossakin energiajärjestelmän toimintavarmuuteen liittyviin alueidenkäyttötarpeisiin.

Epävarmuutta liittyy myös siihen, miten energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittävät ratkaisut tulevaisuudessa määrittyvät ja millaisina niiden alueidenkäytölliset vaikutukset näyttäytyvät eri suunnittelutasoilla.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden energiahuoltoa koskeva tarkistus

OSA 1 Luonnos valtioneuvoston päätöksestä valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistamiseksi

Valtioneuvosto päättää alueidenkäyttölain nojalla muuttaa 14 päivänä joulukuuta 2017 tekemäänsä päätöstä valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista seuraavasti. Muutos kohdistuu valtioneuvoston päätöksen lukuun 3.5, jossa muutokset on esitetty ohessa alla lihavoituna ja kursiivilla. Energiahuollon tavoitteisiin ehdotetaan lisättäväksi toimintavarmuutta koskeva taustateksti sekä uusi tavoite. Muutoin vuoden 2017 tavoitekokonaisuus säilyy ennallaan.

3.5 Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Tavoitteiden tausta ja tarve

Pariisin ilmastosopimuksessa ja Euroopan unionissa sovitut ilmasto- ja energiapolitiikan tavoitteet ja toimenpiteet ohjaavat voimakkaasti Suomen ilmasto- ja energiapolitiikkaa. Suomen kansallisten linjausten mukaan uusiutuvan energian osuus energian loppukulutuksesta nousee yli 50 prosenttiin ja energiaomavaraisuus yli 55 prosenttiin 2020-luvulla. Tämän vuoksi alueidenkäytössä on tarpeen varautua uusiutuvan energiatuotannon, erityisesti bioenergian tuotannon ja käytön merkittävään lisäämiseen sekä tuulivoimapotentiaalin laajamittaiseen hyödyntämiseen. Bioenergian käytön lisääminen asettaa vaatimuksia niihin liittyvien kuljetusten ja varastoinnin toimivuudelle.

Tuulivoimatuotannon lisääminen edellyttää tuulivoimarakentamisen sovittamista ympäröivään maankäyttöön ja haitallisten vaikutusten asianmukaista huomioon ottamista. Tuulivoimaloista aiheutuvia haitallisia vaikutuksia voidaan minimoida ja teknistaloudellista toteutettavuutta parantaa, mikäli tuulivoimalat sijoitetaan suuriin yksiköihin.

Yhteysverkostojen ja energiahuollon kannalta oleellista on valtakunnallisten tarpeiden turvaaminen siten, että edistetään toimivaa aluerakennetta ja kansainvälistä kilpailukykyä. Toimintavarma energiahuolto on tärkeä osa kansallista huoltovarmuutta. Luotettava ja mahdollisimman häiriötön energiansaanti on elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja kansalaisten arjen sujuvuuden kannalta ensi arvoisen tärkeää. Kantaverkon kehittämiseen kohdennetaan mittavat investoinnit tulevaisuudessa. Alueidenkäytön suunnittelulla on keskeinen merkitys energianhuollon toimivuuden varmistamiseksi tarvittavien voimajohtojen ja kaasuputkien toteuttamismahdollisuuksien varmistamisessa.

Energiajärjestelmän toimintavarmuuden merkitys on kasvanut yhteiskunnan sähköistyessä ja uusiutuvan energiantuotannon lisääntyessä. Sähkön tuotannon, siirron, kulutuksen, energian varastoinnin, säätövoiman sekä muiden joustoratkaisujen muodostaman kokonaisuuden on kyettävä turvaamaan energiajärjestelmän toimivuus normaalioloissa, häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta merkittävät ratkaisut voivat liittyä energian varastointiin, säätövoimaan, muihin joustoratkaisuihin sekä energia- ja siirtoverkkoihin. Näiden ratkaisujen toteuttaminen voi edellyttää merkittäviä alueidenkäyttöratkaisuja sekä eri alueidenkäyttötarpeiden yhteensovittamista. Alueidenkäytön suunnittelulla on keskeinen merkitys energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta merkittävien ratkaisujen ja niiden edellyttämien energia- ja siirtoverkkojen toteuttamisedellytysten turvaamisessa. Toimintavarmuuden kannalta merkittävien ratkaisujen valtakunnallinen merkitys voi perustua niiden vaikutukseen energiajärjestelmän toimivuuden, huoltovarmuuden tai energiahuollon toimintaedellytysten kannalta.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.

Turvataan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljettamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet. Voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.

Alueidenkäytössä otetaan huomioon energiajärjestelmän toimintavarmuuden tarpeet. Energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittävien energian varastointi-, säätövoima- ja muiden joustoratkaisujen sekä niiden edellyttämien energia- ja siirtoverkkojen toteuttamisedellytykset turvataan.

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan xx.xx.202x.

Muilta osin valtioneuvoston 14 päivänä joulukuuta 2017 tekemä päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista jää voimaan ennallaan.

OSA 2 Perustelumuistio (lausuntoversio)

1. Asia

Ympäristöministeriö on valmistellut luonnoksen valtioneuvoston päätökseksi valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistamisesta.

Tarkistus kohdistuu rajatusti valtioneuvoston vuonna 2017 hyväksymän valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskevan päätöksen lukuun 3.5 *Uusiutumiskykyinen energiahuolto*. Tarkistuksessa ehdotetaan lisättäväksi energiajärjestelmän toimintavarmuutta koskeva täydentävä taustateksti sekä uusi valtakunnallinen alueidenkäyttötavoite.

Muilta osin valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet säilyisivät ennallaan.

2. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet; niiden tehtävä ja oikeusvaikutukset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa alueidenkäyttölain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää maakunta-, yleis- ja asemakaavojen ohella. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja alueidenkäytön suunnittelun tehtävänä on luoda edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistää ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävää kehitystä.

Valtakunnallisilla alueidenkäyttötavoitteilla valtioneuvosto linjaa alueidenkäyttöä valtakunnallisesti merkittävissä asioissa. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ensisijaisena tarkoituksena on varmistaa valtakunnallisesti merkittävien asioiden huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa. Tavoitteiden avulla sovitetaan yhteen alueidenkäyttöön liittyviä eri hallinnonalojen valtakunnallisia tarpeita yhdeksi valtakunnalliseksi näkemykseksi sekä edistetään niiden toteutumista alueidenkäytön ja sen suunnittelun keinoin. Tarkoituksena on myös edistää kansainvälisten sopimusten ja sitoumusten täytäntöönpanoa Suomessa sekä luoda edellytyksiä valtakunnallisten alueidenkäyttöratkaisujen tarkoituksenmukaiselle toteuttamiselle.

Alueidenkäyttölain 24 §:n mukaan valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulee ottaa huomioon ja niiden toteutumista edistää maakunnan suunnittelussa, muussa alueiden käytön suunnittelussa sekä valtion viranomaisten toiminnassa. Tavoitteiden huomioon ottaminen tarkoittaa toimintaa, joka on tavoitteiden kanssa samansuuntaista eikä heikennä niiden toteuttamismahdollisuuksia. Edistäminen puolestaan tarkoittaa aktiivisempaa toimintatapaa, jossa suunnitteluratkaisuilla ja viranomaistoiminnalla pyritään tukemaan tavoitteiden toteutumista.

Tavoitteet otetaan huomioon maakunta-, yleis- ja asemakaavoituksessa kunkin suunnittelutason tehtävän ja tarkoituksen mukaisesti. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet muodostavat kokonaisuuden. Niitä ei ole asetettu keskinäiseen etusijajärjestykseen, vaan tavoitteiden yhteensovittaminen tapahtuu tapauskohtaisesti osana alueidenkäytön suunnittelua. Tavoitteet antavat sisältöperustaa kaavoituksen ennakoivalle ja vuorovaikutteiselle viranomaisyhteistyölle valtakunnallisesti merkittävissä kysymyksissä. Tavoitteiden tarkoituksena on vaikuttaa alueidenkäyttöä koskeviin ratkaisuihin riittävän varhaisessa vaiheessa. Kun valtioneuvosto on päättänyt tavoitteista, ovat ne kaikkien alueidenkäytöstä ja sen suunnittelusta vastaavien viranomaisten tiedossa jo etukäteen.

3. Tarkistuksen tausta

Voimassa olevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet hyväksyttiin vuonna 2017. Energiahuoltoa koskevat tavoitteet painottuvat uusiutuvan energian tuotannon edistämiseen sekä valtakunnallisesti merkittävien energia- ja siirtoverkkojen toteuttamisedellytysten turvaamiseen.

Vuoden 2017 jälkeen energiajärjestelmä on muuttunut merkittävästi. Yhteiskunnan sähköistyminen, uusiutuvan energiantuotannon kasvu, sähkön kysynnän lisääntyminen, energian varastointitarpeiden kasvu sekä muuttunut turvallisuusympäristö ovat lisänneet energiajärjestelmän toimintavarmuuden merkitystä. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ajantasaisuutta arvioitaessa energiajärjestelmän murrokseen liittyvät alueidenkäyttökysymykset tunnistettiin yhtenä keskeisenä kehittämistarpeena.

Hallitus linjasi kevään 2026 kehysriihessä, että Suomen energiaverkoston toimivuutta puhtaaseen energiaan siirtymisen aikana vahvistetaan lisäämällä kansallisen säätövoiman käyttöönottoa tukevat velvoitteet valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin. Kehysriihen kirjaus käynnisti energiahuollon tavoitekokonaisuuden tarkistamisen valmistelun. Valmistelun aikana tarkastelu laajennettiin koskemaan energiajärjestelmän toimintavarmuutta kokonaisuutena.

4. Miksi kyse on alueidenkäyttökysymyksestä?

Energiajärjestelmän toimintavarmuutta tukevat ratkaisut voivat liittyä energian varastointiin, säätövoimaan, muihin joustoratkaisuihin sekä energia- ja siirtoverkkoihin. Näiden ratkaisujen toteuttaminen voi edellyttää merkittäviä alueidenkäyttöratkaisuja sekä eri alueidenkäyttöintressien yhteensovittamista.

Valmistelun aikana laadittu tapaustarkastelu osoittaa, että toimintavarmuutta tukeviin ratkaisuihin voi liittyä vaikutuksia muun muassa luonnon monimuotoisuuteen, maisemaan, kulttuuriympäristöihin, virkistyskäyttöön, poronhoitoon ja muihin elinkeinoihin.

Toimintavarmuutta tukevien ratkaisujen hyödyt kohdistuvat usein koko energiajärjestelmään tai laajoille alueille, kun taas vaikutukset näkyvät paikallisesti. Tämän vuoksi toimintavarmuus näyttäytyy myös valtakunnallisena alueidenkäyttökysymyksenä.

5. Valmisteluprosessi

Valmistelu käynnistettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelmalla (OAS), joka oli nähtävillä keväällä 2026.

Palautetta saatiin viranomaisilta, maakuntien liitoilta, kunnilta, järjestöiltä, energia-alan toimijoilta sekä muilta sidosryhmiltä. Palautteessa energiajärjestelmän toimintavarmuutta koskevan tarkistuksen tarvetta pidettiin yleisesti perusteltuna.

Valmistelussa on lisäksi hyödynnetty valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ajantasaisuusselvitystä, laadittua tapaustarkastelua, asiantuntijasparrausryhmän näkemyksiä sekä energia-alan toimijoiden asiantuntemusta.

Valmistelun yhteydessä on laadittu myös viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain mukainen ympäristöselostus.

6. Ehdotettu tarkistus

Tarkistus kohdistuu luvun 3.5 *Uusiutumiskykyinen energiahuolto* taustatekstiin ja tavoitteisiin.

Nykyisten tavoitteiden rinnalle ehdotetaan lisättäväksi uusi tavoite:

Alueidenkäytössä otetaan huomioon energiajärjestelmän toimintavarmuuden tarpeet. Energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittävien energian varastointi-, säätövoima- ja muiden joustoratkaisujen sekä niiden edellyttämien energia- ja siirtoverkkojen toteuttamisedellytykset turvataan.

Tarkistuksen tavoitteena on, että energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta merkittävät tarpeet tunnistetaan nykyistä aikaisemmassa vaiheessa osana alueidenkäytön suunnittelua ja että niiden yhteensovittaminen muiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa voidaan tehdä riittävän varhaisessa vaiheessa.

Toimintavarmuudella tarkoitetaan tässä yhteydessä energiajärjestelmän kykyä turvata energian saatavuus sekä järjestelmän toimivuus normaalioloissa, häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Tavoite on teknologianeutraali. Se ei kohdistu yksittäisiin teknologioihin eikä hanketyyppeihin.

Tavoitteessa tarkoitettu valtakunnallinen merkittävyys arvioidaan tapauskohtaisesti osana alueidenkäytön suunnittelua ja ennakoivaa viranomaisyhteistyötä. Merkitys voi perustua ratkaisun vaikutuksiin energiajärjestelmän toimivuuden, huoltovarmuuden tai energiahuollon toimintaedellytysten kannalta taikka useiden ratkaisujen muodostamaan kokonaisuuteen. Valtakunnallinen merkittävyys ei siten määräydy yksinomaan yksittäisen hankkeen koon tai teknologian perusteella.

Toteuttamisedellytysten turvaaminen tarkoittaa sitä, että toimintavarmuuden kannalta merkittävät tarpeet tunnistetaan ja otetaan huomioon riittävän aikaisessa vaiheessa alueidenkäytön suunnittelussa.

Tavoite ei ratkaise yksittäisten hankkeiden hyväksyttävyyttä, sijoittumista tai toteuttamistapaa. Tavoitetta sovelletaan yhdessä muiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa.

7. Ympäristöarvioinnin keskeiset havainnot

Tarkistuksesta on laadittu viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain mukainen ympäristöselostus.

Arvioinnin perusteella tarkistuksen merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat energiajärjestelmän toimintavarmuuden, huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden huomioon ottamiseen osana alueidenkäytön suunnittelua. Samalla tarkistus voi vahvistaa suunnittelun ennakoitavuutta sekä valtakunnallisten, alueellisten ja paikallisten tavoitteiden yhteensovittamista.

Arvioinnissa tarkasteltiin energiajärjestelmän toimintavarmuuden vaikutuksia muun muassa ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen, luonnon monimuotoisuuteen, maisemaan,

kulttuuriympäristöihin, virkistyskäyttöön, poronhoitoon sekä muihin elinkeinoihin. Toimintavarmuutta tukeviin ratkaisuihin voi liittyä myös kielteisiä ympäristö- ja muita vaikutuksia, joiden merkittävyys riippuu myöhemmistä suunnittelu- ja toteutusratkaisuista.

Arvioinnissa tunnistettiin useita yhteensovittamistarpeita. Energiajärjestelmän toimintavarmuutta tukevien ratkaisujen hyödyt kohdistuvat usein laajasti energiajärjestelmään, kun taas vaikutukset näkyvät paikallisesti. Keskeiseksi arviointikysymykseksi nousi valtakunnallisten hyötyjen ja paikallisten vaikutusten välinen suhde sekä toimintavarmuuden tarpeiden yhteensovittaminen muiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa.

8. Jatkovalmistelu

Tarkistusehdotuksesta ja ympäristöselostuksesta pyydetään lausunnot sekä järjestetään viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain mukainen kuuleminen.

Lausuntojen, ympäristöarvioinnin sekä muun valmistelun aikana saadun palautteen perusteella valmistellaan valtioneuvoston lopullinen päätös valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistamisesta.

14 Asemakaava ja asemakaavan muutos 931400 sekä tonttijaon muutos, 93 Vaarala / Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki - Uudelleenkäsittely / TeA

VD/7362/10.02.04.00/2020

TeA/SP/MY/MH/TP

Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.9.2026 päätöksellään § 10 asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 931400 / Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Lupa- ja valvontavirasto on 4.11.2026 tehnyt päätöksestä oikaisukehotuksen. Alueidenkäyttölain 195 §:n mukaisesti valtuuston on tehtävä uusi kaavaa koskeva päätös oikaisukehotuksen johdosta.

Vantaan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 21.9.2026 § 10 päätöksellään asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 931400 / Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Hyväksymispäätöksen jälkeen lupa- ja valvontavirasto on tehnyt alueidenkäyttölain 195 §:n mukaisen oikaisukehotuksen.

Alueidenkäyttölain (AKL, 132/1999) 195 §:n 1 momentin mukaan sen estämättä, mitä kyseisessä laissa säädetään muutoksenhausta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kunnan hyväksyttyä yleiskaavan tai asemakaavan tehdä kunnalle kirjallisen oikaisukehotuksen, jos kaava on laadittu ottamatta huomioon valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita tai muutoin vastoin lain säännöksiä ja on yleisen edun mukaista saattaa asia uudelleen kunnassa päätettäväksi.

Alueidenkäyttölain 195 §:n 4 momentin mukaan oikaisukehotuksen johdosta kunnanvaltuuston on tehtävä kaavaa koskeva päätös. Jollei valtuusto tee päätöstä kuuden kuukauden kuluessa oikaisukehotuksesta, kaavan hyväksymispäätös on katsottava rauenneeksi.

Lupa- ja valvontavirasto (LVV) esittää oikaisukehotuksessaan, että heidän 12.6.2026 antamassaan lausunnossa esittämänsä muutos pohjavesialueen kaavamääräykseen muutetaan seuraavasti:
Hyväksytyn kaavan kaavamääräys: *"Puhtaat hulevedet, kuten kattovedet, tulee viivyttää ja käsitellä laadullisesti tontilla. Puhtaat kattovedet ja mahdollisesti suodatuksen kautta puhdistetut hulevedet tulee imeyttää maaperään pohjavedeksi."* tulee muuttaa muotoon: ***"Puhtaat hulevedet, kuten kattovedet, tulee imeyttää maaperään pohjavedeksi. Muiden kuin puhtaiden hulevesien imeyttäminen ei ole sallittua. Pilaantuneilla maa alueilla edes puhtaita hulevesiä ei saa imeyttää."***

Lisäksi LVV toteaa, että hyväksytyn kaavan kaavamääräyksestä: *"Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain liikennöintialueilla, pysäköintialueilla, ajoneuvojen huoltopihoilla ja jäteastioiden sijoituspaikoilla. Nämä alueet tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojauksen sisältävällä rakenteella, ja alueiden valumavedet tulee johtaa hulevesiviemäriin tai pohjavesisuojauksen sisältävään avo-ojaan ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle."* on kaavan hyväksymisvaiheessa poistettu vaatimus johtaa ko. alueiden valumavedet öljynerotuksen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta. Kaavaselostuksessa todetaan, että kyseinen velvoite on poistettu perustuen Lupa- ja valvontaviraston Vantaan kaupungille myöntämään lupaan (14.4.2026, 165/2026, asiatunnus LVV-U/35632/2026) poiketa Fazerin pohjavedenottamoiden suoja-aluemääräyksestä nro 15 kaupungin hakemuksen 3.7.2025 ja sen täydennysten mukaisesti. Lupa- ja valvontavirasto tuo esiin, että kyseinen lupa poiketa suoja-aluemääräyksistä ei koske koko kaava-aluetta, vaan lupa on myönnetty Vantaan kaupungin hakemuksen mukaisesti vain Fazerintien, Tilustien ja Rivieranraition alueille.

LVV toteaa, että kaavamääräys tulee muuttaa alueella, jota 14.4.2026 myönnetty poikkeaminen suoja-aluemääräyksistä ei koske, muotoon (lisättävät kohdat lihavoituna): "Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta

saa käyttää vain liikennöintialueilla, pysäköintialueilla, ajoneuvojen huoltopihoilla ja jäteastioiden sijoituspaikoilla. Nämä alueet tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojauksen sisältävällä rakenteella, ja alueiden valumavedet tulee johtaa **öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta** hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle.”

Alueen maanomistajia on kuultu oikaisuvaatimuksen mukaisiin tarkistuksiin liittyen. Oy Karl Fazer Ab ja Fazer Makeiset Oy (Fazer) toivoi, että hulevesien imeyttämisen pilaantuneilla maa-alueilla kieltävää määräystä tarkennettaisiin seuraavasti (täydennys lihavoitu): ”- - Pilaantuneilla maa-alueilla edes puhtaita hulevesiä ei saa imeyttää**, ennen kun ne on todettu kunnostetuiksi**.” Lisäksi Fazer pitää liikennöintialueiden, pysäköintialueiden ja ym. alueiden hulevesien käsittelyä koskevaa kaavamääräystä epäselvänä hulevesien poisjohtamisen osalta. Muilla maanomistajilla ei ollut asiasta huomautettavaa.

Tehdyt tarkistukset
Kaavakarttaan on tehty tarkistuksia LVV:n esityksen ja Fazerin ehdotuksen mukaisesti. Kaavaselostusta on päivitetty vastaavasti.

Tarkistetut kaavamääräykset lähetettiin kertaalleen LVV:lle tarkistettaviksi ja LVV on ne hyväksynyt.

Kaupunginhallitus 1.12.2026

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa liitteen mukainen vastine oikaisukehotukseen ja tehdään esitetyt tarkistukset, ja
b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 11.8.2026, päivitetty 1.12.2026 asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 931400 sekä tonttijaon muutosehdotus, 93 Vaarala / Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki.

Liitteet:
- Asemakaavaehdotus 11.8.2026, päivitetty 1.12.2026
- Asemakaavan selostus 11.8.2026, päivitetty 1.12.2026
- Oikaisukehotus Lupa- ja valvontavirasto 4.11.2026
- Asemakaavoituksen vastine LVV:n oikaisukehotukselle 1.12.2026

Täytäntöönpano: Kaupunkirakenne ja ympäristö

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti vs. Milja Halmkrona, puh. 040 536 9606
asemakaava-arkkitehti Tea Taponen, puh. 040 483 9054
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

931400 Vantaan ratikka: ETELÄINEN VAARALA JA POHJOINEN LÄNSIMÄKI

VAARALA

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 11.8.2026 päivättyä, 1.12.2026 päivitettyä asemakaavakarttaa nro 931400. Kaavoitus on tullut vireille 24.5.2022 numerolla 931400. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivitetty 15.12.2022 ja 28.9.2023.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaava

Katu- ja virkistysalueita kaupunginosassa 93 Vaarala.

Asemakaavan muutos:

Kortteli 93201, osa korttelia 93153 sekä katu-, liikenne-, erityis- ja virkistysalueita kaupunginosassa 93 Vaarala.

Tonttijaon muutos:

Kortteli 93201 sekä osa korttelia 93153 kaupunginosassa 93 Vaarala.

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa ratikan vaatimalle infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katuympäristölle osoitetaan riittävä tila suurentamalla katualueita ja pienentämällä muita alueita. Lisäksi varaudutaan Porvoonväylän bussiliikenteen vaihtopysäkkeihin leventämällä liikennealuetta. Kaavassa tarkastellaan viheryhteyksien jatkuvuutta sekä kiinteistöjen rajauksia suhteessa ratikan suunnitelmaan ja tilantarpeeseen. Kaupunginosarajaa muutetaan niin, että Porvoonväylän liikennealue sijoittuu Rajakylän puolelle.

Kaavaan liittyy yhteistyösopimus Oy Karl Fazer Ab kanssa.

Kaavan laatija: Anna Sarikaya, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki;
anna.sarikaya@vantaa.fi, puh. 050 302 9028 (18.6.2023 asti),
Tea Taponen, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki;
tea.taponen@vantaa.fi, puh. 040 483 9054 (19.6.2023 alkaen).

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

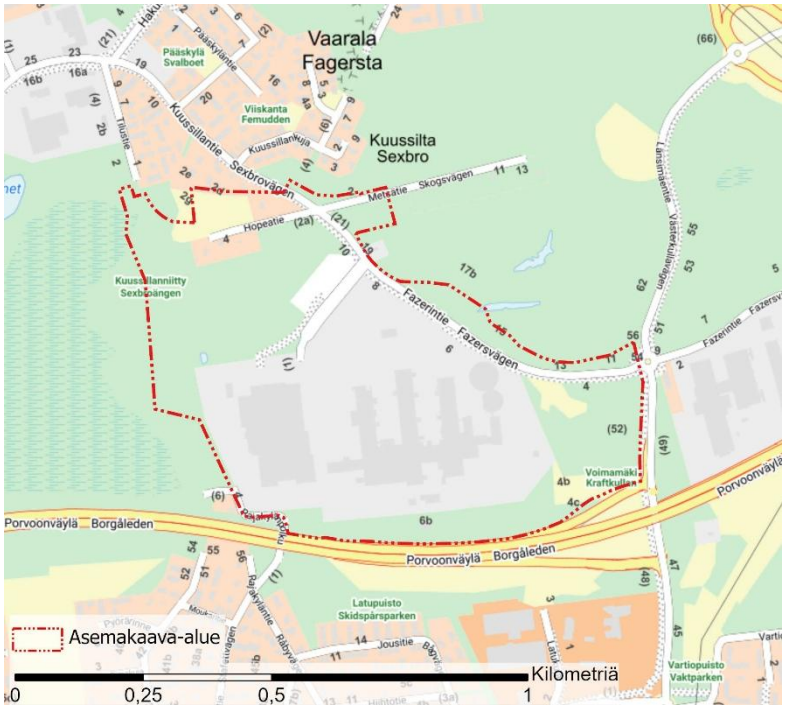

Kuva 1. Suunnittelualueen sijainti kaupunkikartalla. Kaava-alueen sijainti on osoitettu punaisella viivalla.

Suunniteltava alue sijaitsee Vaaralan kaupunginosan eteläosassa, Porvoonväylän pohjoispuolella. Alueeseen kuuluu Fazerintien katualuetta sekä vähäiseltä osin Kuussillantien katualuetta Metsätien risteysalueelta Länsimäentien risteysalueelle, Slåttmossenin lähivirkistysalue Kuussillan asuinalueen ja Fazerilan välissä, Fazerilan ja Porvoonväylä välissä olevat kiinteistöt sekä muut asemakaavoitetut kiinteistöt, joiden pinta-alaan kaavamuutos vaikuttaa.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019, jonka pohjalta Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi ratikan jatkosuunnittelun aloittamisen 16.12.2019. Jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reiteille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat.
- Kaavoitus tuli vireille osallistumis- ja arviointisuunnitelman ”Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus” nähtäville asettamisella 23.11.2020. Vantaan ratikan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitettiin 17.9.2021.
- Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 15.1.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 88 kappaletta, joista 6 kpl koski suunnittelualuetta tai sen lähiympäristöä.
- Hankkeesta järjestettiin yleisötilaisuudet 8.12.2020 (Länsimäki) / 9.12.2020 (Hakunila) / 16.12.2020 (Tikkurila) / 17.12.2020 (Aviapolis) sekä 23.9.2021 (suunnittelutilanne koko linjalla).
- Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki -asemakaava-alueelta nro 931400 julkaistiin oma OAS 24.5.2022 ja siitä pyydettiin osallisilta mielipiteet 24.8.2022 mennessä. Mielipiteitä ja lausuntoja saatiin yhteensä 7 kappaletta.
- Ratikan katu- ja puistosuunnitelmien luonnokset valmistuivat kaavamuutosalueen osalta 2.3.2022 ja 31.3.2022 ja ne esiteltiin 30.3. – 12.4.2022, sekä 4.11.2022 ja ne esiteltiin 30.11-13.12.2022.
- Katu- ja puistosuunnitelmaehdotukset valmistuivat 10.3.2023 sekä 13.3.2024. Asemakaavaratkaisu perustuu katu- ja puistosuunnitelmaehdotuksiin.
- Kaikille avoimet ratikan infotilaisuudet järjestettiin 23.9.2021, 6.4.2022, 15.11.2022 ja 13.4.2023, 16.11.2023 ja 29.10.2024 (koko ratikan linja).
- Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaali on julkaistu kaupungin verkkosivuilla 15.12.2022 ja siitä on ollut mahdollista jättää mielipide 15.12.2022-13.1.2023 välisenä aikana (MRL 62 §, MRA 30 §). Puhelinaikoja suunnittelijoille varattiin kaksi, 19.12.2022 sekä 11.1.2023. Maanomistajille on lisäksi lähetetty 15.12.2022 kirje, jossa on ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide vuorovaikutusmateriaalista. Mielipiteitä vuorovaikutusaineistosta saatiin 1.
- Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen luonnosta esiteltiin Rajakylän-Länsimäen asukastilaisuudessa 9.2.2023.
- Kaikille avoin ratikan opastettu kiertoajelu järjestettiin 26.8.2023. Tilaisuudessa oli mahdollisuus tutustua ratikan suunnitelmiin kaupungintalolla ja ratikan suunnittelijoita oli tavattavissa.
- Kaupunkiympäristölautakunta päätti 9.5.2023 esittää kaupunginhallitukselle, että 9.5.2023 päivätty asemakaavaehdotus 931400 asetetaan nähtäville. Esittelijä poisti asian 22.5.2023 kaupunginhallituksen kokouksen esityslistalta, koska kaavaan liittyen tuli lisää lähtötietoja, jotka vaativat kaavaratkaisun uudelleentarkastelua.

- Kaava-alueen rajausta on muutettu ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma päivitetty 28.9.2023. Mielipiteet päivitetystä OAS:sta pyydettiin 30.10.2023 mennessä ja niitä saatiin 13 kappaletta.
- Kaava-aluetta on hieman laajennettu 28.9.2023 jälkeen Kuussillantiellä ja Metsätiellä. Voimassa olevassa asemakaavassa 931500 Hopeatie katualueelle osoitettua luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää aluetta, jolla ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli on varmistettava (luo/1), on hieman kavennettu kaavaehdotuksessa.
- Kaikille avoin koko ratikan linjan asukasinfo järjestettiin 3.6.2024.
- Kaupunginhallitus 3.6.2024 päätti asettaa asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksen nähtäville MRA 27 §:n mukaisesti. Asemakaavoitus valtuutettiin pyytämään tarvittavat lausunnot.
- Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus on ollut nähtävillä 19.6.-19.8.2024 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 23 kappaletta ja niitä saatiin 13 kappaletta. Muistutuksia saatiin 2 kappaletta.
- Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotukseen tehtiin seuraavat korjaukset:
    - Kaavamuutosalue jaettiin vuoden 2024 nähtävilläolon jälkeen kahdeksi erilliseksi kaavahankkeeksi niin, että Länsimäentietä koskeva osuus irrotettiin omaksi kaavamuutosalueekseen nro 911200 - Vantaan ratikka: Länsimäentie.
    - Muutettiin lähivirkistysaluetta (VL) suojaviheralueeksi (EV) Rivieranraition joukkoliikenteelle varattu alueen osalta ja sen varrelta arvioidun Vantaan ratikan meluvaikutusalueen (yli 55 dB) mukaisesti saadun lausunnon perusteella.
    - Muutettiin asuinrakennusten korttelialueen (A) ja EV-alueen välistä rajaa muuttuneen ratikan tilavarauksen vuoksi ja saadun muistutuksen perusteella.
    - Slåttmossenin lähivirkistysalueen (VL) eteläosaan osoitettiin ohjeellinen ulkoilureitti (ur).
    - Korjattiin pohjavesialueen rajaus koskemaan koko pohjavesialuetta. Pohjavesialueelle on osoitettu Länsi-Suomen ympäristölupaviranomaisen päätöksen nro 53/2000/1 mukaiset vedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeet (pv/1 ja pv/2) saadun lausunnon perusteella.
    - Tarkennettiin tärkeää pohjavesialuetta koskevia kaavamääräyksiä ja kaikki pohjaveden suojelua koskevat kaavamääräykset on muutettu koskemaan koko pohjavesialuetta saadun lausunnon perusteella.
    - Tarkennettiin luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää aluetta koskevaa puuston säilyttämisen ja uudistamisen kaavamääräystä niin, että ekologisen yhteyden tulee säilyä puustoisen lisäksi kerroksellisena.
    - Korjattiin Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) alueen osan, jonka maaperä on saastunut (pima) rajausta viimeisimpien selvitysten mukaiseksi saadun lausunnon perusteella.
    - Lisättiin yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueelle (ET) nro 93201 alueen osan, jonka maaperä on saastunut (pima), saadun lausunnon perusteella.
    - Lisättiin teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) tontille nro 8 poikkeamispäätöksen nro LP-092-2025-02189 ja rakentamislupahakemuksen mukainen auton säilytyspaikan rakennusala (a).

- Muutettiin rakennusala, jolle saa sijoittaa pumppaamorakennuksen (pr) yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueeksi (et).
- Lisättiin kaavamääräyksistä puuttunut liike- ja toimistotilan määrää koskevan kaavamerkinnän (klt%) selite.
- Muutettiin kaupunginosan rajaa niin, että kaavaehdotuksella osoitettu Porvoonväylän laajennettava liikennealue (LT) on kokonaan Rajakylän kaupunginosan alueella.
- Nimettiin Porvoonväylän pohjoispuolella oleva suojaviheralue Voimamäeksi (nimistöryhmä 22.10.2024).
- Tarkistettiin johtoaluevarauksia.
- Tehtiin piirustusteknisiä tarkistuksia.

- Asemakaavamuutoksen selostusta on tarkistettu ja selostuksen tekstiä on päivitetty kaavakarttaan tehtyjen tarkistuksien sekä saatujen lausuntojen ja muistutuksen perusteella. Kaavaselostukseen tehtiin seuraavat korjaukset:
  - Lisättiin tieto päätöksistä, jotka koskevat Fazerilan pohjavedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeitä, selostuksen lähtötietojen luvun 2.1.2 vesistöjä ja vesitaloutta koskevaan kohtaan saadun lausunnon perusteella.
  - Päivitettiin kaavaselostuksen lähtötietojen luvun 2.1.3 rakennettua kulttuuriympäristöä koskeva teksti uusimpien rakennushistoriaselvityksien mukaiseksi sekä pilaantuneita maa-alueita koskeva teksti viimeisimpien selvityksien mukaiseksi saadun lausunnon sekä mielipiteen perusteella.
  - Lisättiin tieto T-korttelia koskevasta sitovasta tonttijaosta selostuksen asemakaavan kuvausta koskevan lukuun 4 saadun muistutuksen perusteella.
  - Lisäksi selostukseen tehtiin kaavakarttaan tehtyjen muutoksien mukaisia tarkistuksia.
- Kaupunginhallitus 27.4.2026 päätti asettaa asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksen uudelleen nähtäville MRA 27 § ja 32 §:ien mukaisesti. Asemakaavoitus valtuutettiin pyytämään tarvittavat lausunnot.
- Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus on ollut nähtävillä 13.5.-11.6.2026 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 21 kappaletta ja niitä saatiin 9 kappaletta. Muistutuksia ei saatu.
- Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotukseen on tehty seuraavat korjaukset:
  - Saadun lausunnon perusteella teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) liike- ja toimistotiloja koskevaa kaavamääräystä on täydennetty määräyksellä *”Liiketilojen tulee olla pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liiketiloja.”* Ja T-korttelialueelle on lisätty kaavamääräys, jonka mukaan *”Alueelle ei saa muodostua useasta liiketilasta koostuvaa vähittäiskaupan suuryksikköä.”* Tarkistuksiin liittyen on kuultu erikseen kyseisen alueen maanomistajaa.
  - Saadun lausunnon perusteella T-korttelialueen asuntoja koskevaa kaavamääräystä on täydennetty määräyksellä *”Asunnoilla tulee olla riittävä oleskeluun tarkoitettu pihaalue, jossa valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukainen laskennallinen melutaso ei ylity.”* Tarkistukseen liittyen on kuultu erikseen kyseisen alueen maanomistajaa.
  - Saadun lausunnon perusteella ratikkapysäkkejä koskeva kaavamääräys on tarkennettu muotoon: *”Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotien pysäkki, tulee pysäkin katoksessa olla kasvillisuuskatto* ***tai katoksen katolle sijoittaa taidetta****."*

- Saadun lausunnon perusteella tärkeälle tai veden hankintaan soveltuvalle pohjavesialueelle (pv) on lisätty määräys, jonka mukaan *”Alueella rakentamista ja muuta maankäyttöä saattavat rajoittaa ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto sekä vesilain säädökset hankkeiden luvanvaraisuudesta.”*
- Saadun lausunnon sekä Vantaan kaupungille myönnettyjen lupien perusteella pv-alueen pohjaveden suojelua koskeneet kaavamääräykset on tarkennettu muotoon: *”Rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta, maankaivu ja rakennusten perustaminen on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu pysyviä pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen tai virtauksiin,* ***tai pysyviin muutoksiin on haettava vesilain mukainen lupa****. Rakentamisen seurauksena ei saa aiheuttaa haitallista pohjaveden purkautumista****. Ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä on varmistettava pohjaveden hallintasuunnitelman tarpeellisuus****.”*; *” Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain liikennöintialueilla, pysäköintialueilla, ajoneuvojen huoltopihoilla ja jäteastioiden sijoituspaikoilla. Nämä alueet tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojauksen sisältävällä rakenteella, ja alueiden valumavedet tulee johtaa hulevesiviemäriin* ***tai pohjavesisuojauksen sisältävään avo-ojaan*** *ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle.”* Jälkimmäisestä määräyksestä on poistettu velvoite, että valumavedet tulisi johtaa ensin öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta, perustuen Lupa- ja valvontaviraston Vantaan kaupungille myöntämään lupaan (14.4.2026, 165/2026, asiatunnus LVV-U/35632/2026) poiketa Fazerin pohjavedenottamoiden suoja-aluemääräyksestä nro 15 kaupungin hakemuksen 3.7.2025 ja sen täydennysten mukaisesti.
- Voimamäen nimen ruotsinnos on korjattu muotoon ”*Kraftkullen*” ja Rivieranraition ruotsinnos muotoon ”*Rivieraspåret*”.
- Lisäksi kaavakarttaan on tehty teknisiä tarkistuksia, joista tärkeimpinä kaavamääräysten järjestystä on muutettu määräysten selkiyttämisen vuoksi ja T-korttelialueen tontin nro 7 rakennusalan merkintää on selkiytetty poikkiviivalla, joka osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.

- Asemakaavamuutoksen selostusta on tarkistettu ja selostuksen tekstiä on päivitetty kaavakarttaan tehtyjen tarkistuksien sekä saadun lausunnon perusteella. Kaavaselostukseen on tehty seuraavat korjaukset:
  - Kaavan vaikutuksia koskevan luvun 4.4.1 liikenteeseen kohdistuvien vaikutuksien arviointia on täydennetty Kehä III:een kohdistuvien vaikutuksien arvioinnilla.
  - Kaavan vaikutuksia koskevan luvun 4.4.2 vesistöjä ja vesitaloutta koskevaa tekstiä on täydennetty tiedolla mahdollisesta poikkeamisluvan tarpeesta koskien vedenottamoiden suoja-aluemääräyksiä. Lisäksi lähtökohtien luvun 2.1.2 vesistöjä ja vesitaloutta koskevia tietoja on täydennetty Lupa- ja valvontaviraston 14.4.2026 antaman päätöksen (165/2026, LVV-U/35632/2026) mukaisesti.
  - Kaavan vaikutuksia koskevan luvun 4.4.2 luonnon monimuotoisuutta koskevaa tekstiä on täydennetty tiedolla, jonka mukaan kaavassa osoitetun luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän alueen sekä luo/1-alueen suunnittelussa ja kunnossapidossa olisi hyvä huomioida liito-oravien mahdollinen liikkuminen alueella etenkin

Rivieranraition ja Fazerintien ylityspaikoissa mm. säästettävien ja istutettavien puiden osalta.

- Lähtökohtien luvun 2.2.1 kuva 22 voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmästä on päivitetty.

- Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.9.2026 päätöksellään § 10 asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 931400 / Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Lupa- ja valvontavirasto (LVV) teki 4.11.2026 päätöksestä oikaisukehotuksen.
- Alueen maanomistajia on kuultu oikaisuvaatimuksen mukaisiin tarkistuksiin liittyen.
- Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotukseen on tehty oikaisukehotuksen sekä saadun mielipiteen mukaisesti korjauksia. Korjaukset lähetettiin kertaalleen LVV:n tarkistettaviksi. Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotukseen on tehty seuraavat pohjavesialueen kaavamääräyksiä koskevat korjaukset:
  - Hyväksytyn kaavan kaavamääräys: *"Puhtaat hulevedet, kuten kattovedet, tulee viivyttää ja käsitellä laadullisesti tontilla. Puhtaat kattovedet ja mahdollisesti suodatuksen kautta puhdistetut hulevedet tulee imeyttää maaperään pohjavedeksi."* muutettiin muotoon: ***"Puhtaat hulevedet, kuten kattovedet, tulee imeyttää maaperään pohjavedeksi. Muiden kuin puhtaiden hulevesien imeyttäminen ei ole sallittua. Pilaantuneilla maa-alueilla edes puhtaita hulevesiä ei saa imeyttää, ennen kun maa-alueet on todettu kunnostetuiksi."***
  - Hyväksytyn kaavan kaavamääräys: *"Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain liikennöintialueilla, pysäköintialueilla, ajoneuvojen huoltopihoilla ja jäteastioiden sijoituspaikoilla. Nämä alueet tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojauksen sisältävällä rakenteella, ja alueiden valumavedet tulee johtaa hulevesiviemäriin tai pohjavesisuojauksen sisältävään avo-ojaan ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle."* muutettiin muotoon: ***"Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain liikennöintialueilla, pysäköintialueilla, ajoneuvojen huoltopihoilla ja jäteastioiden sijoituspaikoilla. Nämä alueet tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojauksen sisältävällä rakenteella, ja alueiden valumavedet tulee johtaa hulevesiviemäriin tai pohjavesisuojauksen sisältävään avo-ojaan ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Muualla kuin Lupa- ja valvontaviraston 14.4.2026 antamaa päätöstä nro 165/2026 koskevilla alueilla liikennöintialueiden, pysäköintialueiden, ajoneuvojen huoltopihojen ja jäteastioiden sijoituspaikkojen valumavedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle."***
- Asemakaavamuutoksen selostusta on tarkistettu ja selostuksen tekstiä on päivitetty kaavakarttaan tehtyjen tarkistuksien perusteella.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä 11
2. Lähtökohdat 13
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista 13
2.2 Suunnittelutilanne 30
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet 38
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo 38
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö 39
3.3. Asemakaavan tavoitteet 62
3.4 Asemakaavaratkaisu 64
4. Asemakaavan kuvaus 65
4.1 Kaavan rakenne 65
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen 67
4.3 Aluevaraukset 67
4.4 Kaavan vaikutukset 68
4.5 Ympäristön häiriötekijät 84
4.6 Nimistö 84
5. Asemakaavan toteutus 84
6. Kaavatyöhön osallistuneet 84
7. Asemakaavan seurantalomake 86
8. Asemakaavakartta ja –määräykset 88

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Asemakaavan seurantalomake 25.3.2026
- Asemakaavakartta ja -määräykset 11.8.2026
- Vantaan ratikka, Fazerilan pohjavesialue – Pohjavesivaikutusarvio 27.6.2025, Liite kartta 8: Pohjaveden virtausmallin alue, reunaehdot ja kalibroitu pohjaveden taso.

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Kaavaselostuksen kannen kuva: Havainnekuva Fazerintiestä. WSP Finland Oy.

Katu- ja tiesuunnitelmat:

- AFRY (30.9.2022). Valtatie 7 Länsimäentien vaihtopysäkit ja Kehä III liittymän parantaminen, Vantaa ja Helsinki, Tiesuunnitelma, 3T-1, Uudenmaan ELY-keskus.
- Sweco Finland, Vantaan ratikka (26.1.2026). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Fazerintie välillä Fazerila-Valio, 58624-2.
- Sweco Finland, Vantaan ratikka (26.1.2026). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Fazerintie välillä Metsätie-Fazerila, 58624-1.
- Sweco Finland, Vantaan ratikka (26.1.2026). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien luonnokset, Rivieranraitio, 58626-1.

Vantaan ratikan selvitykset ja aineistot:

- Ratikan selvityksiä ja aineistoja: https://www.vantaa.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/liikenne/vantaan-ratikka/selvityksia-ja-aineistoja
- Vantaan ratikan hulevesiselvitys (yleissuunnitelman liite 11), WSP Finland Oy, 30.4.2019
- Vantaan ratikka, Investointikustannukset (yleissuunnitelman liite 15), WSP Finland Oy, 26.6.2019
- Vantaan ratikka, Hankearviointi (yleissuunnitelman liite 14), WSP Finland Oy, 10.9.2019
- Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy, 18.9.2019
- Vantaan ratikka, Seloste ratalinjauksen tärinäarvioinnista (yleissuunnitelman liite 13), WSP Finland Oy, 18.9.2019
- Vantaan ratikka, Resurssiviisauden suuntaviivat, Sitowise Oy, 13.5.2020
- Vantaan ratikka, Ratikkalinjan PIMA-riskien tarkastelu, Golder Associates Oy, 13.8.2020
- Vantaan ratikan yleissuunnitelma, Pyöräliikenteen tarkastelut ratikan varrella, Vantaan kaupunki ja WSP Finland Oy, 25.9.2020
- Vantaan ratikka Design Manual, Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy, 9.10.2020
- Vantaan ratikka Design Manual, Liite 1 Vantaan ratikan hiilijalanjälkiselvitys, Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy, 9.10.2020
- Vantaa ratikka, Maisema ja kaupunkikuva, Vantaan kaupunki ja WSP Finland Oy, 2020
- Vaaralan raitiotielinjauksen ja Varikon pohjavesivaikutusten arviointi, Sitowise, 21.3.2022
- Vantaan raitiotien kiinteistötaloudellinen analyysi. Newsec Advisory Finland Oy 17.5.2022, päivitys 12.12.2022.
- Vantaan ratikan kaavarunkoluonnoksen liikenteelliset vaikutukset. WSP 2.9.2022
- Vantaan ratikan itäisen osuuden tärinä- ja runkomeluselvitys, Afry & WSP, 18.1.2023.
- Vantaan ratikan meluselvitys, Sitowise Oy, 31.1.2023.
- Vantaan ratikan meluselvityksen liite 1.1, Nykytilanteen päiväajan melutasot, Sitowise Oy, 31.1.2023.
- Vantaan ratikan meluselvityksen liite 3.3, Raitioliikenteen enimmäisäänitasot ilman melunttorjuntaa, Sitowise Oy, 31.1.2023.

- Vantaan ratikan meluselvityksen liite 4.1, Yhteismelutilanne suunniteltu meluntorjunta päiväajan keskiäänitasot, Sitowise Oy, 31.1.2023.
- Vantaan ratikan kustannusraportti, 16.3.2023. Vantaan kaupunki.
- Vantaan ratikan kaupunkitaloudelliset vaikutukset, FCG, 31.3.2023.
- Vantaan ratikka / WSP Finland Oy, Vantaan raitioradan liikennemeluselvitys, yhteismelun päiväajan ennuste, Rivieranraitio 11.3.2026.
- Vantaan ratikka, Fazerilan pohjavesialue, Vesitalouslupahakemus - Pohjavesivaikutusarvio 27.06.2025.

Rakennusperintö- ja kulttuurimaisemaselvitykset:

- Muukka, L. & Mäkynen, A. 2005: Kulttuurimaisemaselvitys, Vantaan kaupunki 22.3.2005.
- Vantaan moderni teollinen rakennusperintö 1930–1979, Vantaan kaupunki 2006.
- Fazerilan Makeiskonttorin ja konsernikonttorin rakennusselvitys, 2015. Kati Salonen ja Mona Schalin Arkkitehdit Oy.
- Vantaan historiallisen tiestön inventointi 2018, Vantaan kaupunki.
- Fazerin leipomo- ja voimalarakennuksen rakennushistoriaselvitys. Ramboll Finland Oy 5.4.2023.

Luontoselvitykset:

- Nieminen, M., Koskimies, P., Makkonen, H., Manninen, E., Manninen, O. & Vasko, V. 2021: Vantaan ratikan kaavarunkoalueen luontoselvitykset 2020–2021. Koosteraportti. – Faunatican raportteja 38/2021. 16.3.2022.
- Carlson, h. 2024: Vantaan Kuussillanniityn liito-oravaselvitys vuonna 2024. Faunatican raportteja 32/2024. 14.6.2024.

Muu aineisto:

- Pöyry Finland Oy 2011: Vantaan Energia Oy – Fazerilan lämpökeskus – Maaperätutkimus. 23.3.2011.
- Envimetria Oy 2013: Vantaan Energia Oy:n puretun lämpökeskuksen maaperätutkimus ja -kunnostus 19.9.2013: Fazerintie 6, Vantaa. Raportti 130108-130919sm, 8.10.2013.
- Envimetria Oy 2013: Vantaan Energia Oy:n vanhan lämpökeskuksen purettujen öljyputkien alaisen maaperän tutkimus ja kunnostus 14.10.-26.11.2013: Fazerintie 6, Vantaa. Raportti 130108-131014sm, 20.12.2013.
- Vantaa alueittain 2015, Vantaan kaupunki 2016.
- Vantaan metsänhoidon periaatteet 2017–2030, Vantaan kaupunki 2017.
- Vantaan väestö 2021/2022. Vantaan kaupunki.
- Resurssiviisauden tiekartta, Vantaan kaupunki 2022.
- Golder Associates Oy 2022: Ympäristötekninen maaperätutkimus – Vantaan ratikan itäosa 3 ja 4. 25.1.2022.
- Lupa- ja valvontaviraston päätös 165/2026, LVV-U/35632/2026, Tien ja raitiotien rakentaminen Fazerilan pohjavesialueelle ja Fazerin pohjavedenottamoiden suoja-aluemääräyksistä poikkeaminen sekä valmistelulupa, Vantaa, LVV 14.4.2026.

1. TIIVISTELMÄ

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila ratikan vaatimalle infrastruktuurille ja ratikkaan liittyville toiminnoille. Ratikalle ja liittyviin toimintoihin kaavassa osoitettavat tilat perustuvat 26.1.2026 valmistuneisiin Vantaan ratikan katusuunnitelmaluonnoksien tilavarauksiin. Lisäksi kaavalla varaudutaan Porvoonväylän vaihtopysäkkeihin ja huomioidaan kulttuuriperinnön suojelu. Asemakaavassa turvataan maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeän ekologisen yhteyden jatkuvuus mm. muuttamalla yhteensä noin 3,962 ha teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta sekä kaavoittamatonta aluetta lähivirkistysalueeksi.

Raitiotielle ja siihen liittyville toiminnoille, kuten ajoneuvoliikenteelle, pyöräilylle ja kävelylle, viheralueille, istutuksille ja hulevesiratkaisuille osoitetaan tilaa asemakaavassa suurentamalla katualueita ja pienentämällä muita alueita. Fazerintielle osoitetaan uutta katualuetta. Kaava-alueessa ovat mukana ne asemakaavoitetut kiinteistöt kokonaisuudessaan, joiden pinta-alaan kaavamuutos vaikuttaa.

Kaavassa annetaan maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeän ekologisen yhteyden turvaamiseen, maaperän pilaantuneisuuden selvittämiseen ja puhdistamiseen, pohjaveden suojeluun, työmaavesien käsittelyyn, melu- ja tärinäsuojaukseen, kaupunkikuvaan, rakennusperinnön suojeluun sekä mahdollisen ratikkapysäkin kasvillisuuskattoon liittyviä määräyksiä.

Vantaan ratikka on suunniteltu pikaraitiotieyhteys Mellunmäen metroasemalta Hakunilan ja Tikkurilan kautta Aviapolikseen, Ilmailumuseon päätepysäkille. Linjan jatkamista lentoasemalle asti tarkastellaan ja tarkastelun on tarkoitus valmistua kesäkuun 2026 loppuun mennessä. Raideyhteydellä lisätään kestävää ja esteetöntä liikkumista, mahdollistetaan kaupungin kasvaminen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä edistetään alueellista hyvinvointia ja vetovoimaa. Vantaan ratikasta tulee merkittävä osa seudullista raitiotieverkostoa ja hanke on osa maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL 2023 -suunnitelmaa sekä valtion ja Helsingin seudun kuntien välistä MAL-sopimusta.

Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019. Yleissuunnitelmaan pohjautuvassa jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reitille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat. Nyt laadittavat asemakaavat ja asemakaavan muutokset perustuvat katusuunnitelmiin.

Vantaan ratikan asemakaavoitus on Vantaan asemakaavoituksen vuoden 2026 työohjelmassa.

Kaavan yhteydessä laaditaan tonttijaon muutoksia.

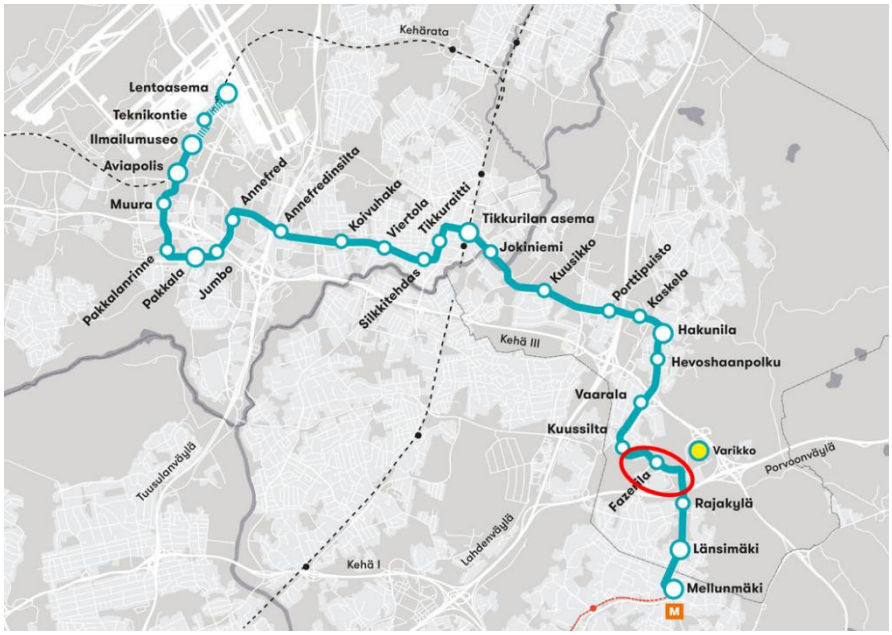

Kuva 2. Vantaan ratikan reitti Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Ratikan päätepysäkkinä lännessä on ensimmäisessä vaiheessa tarkoitus olla kaavamuutosalueelle sijoittuva Ilmailumuseon pysäkki. Jatkoa Lentoasemalle asti tarkastellaan. Kaava-alueen likimääräinen sijainti näkyy kuvassa punaisella ympyröitynä.

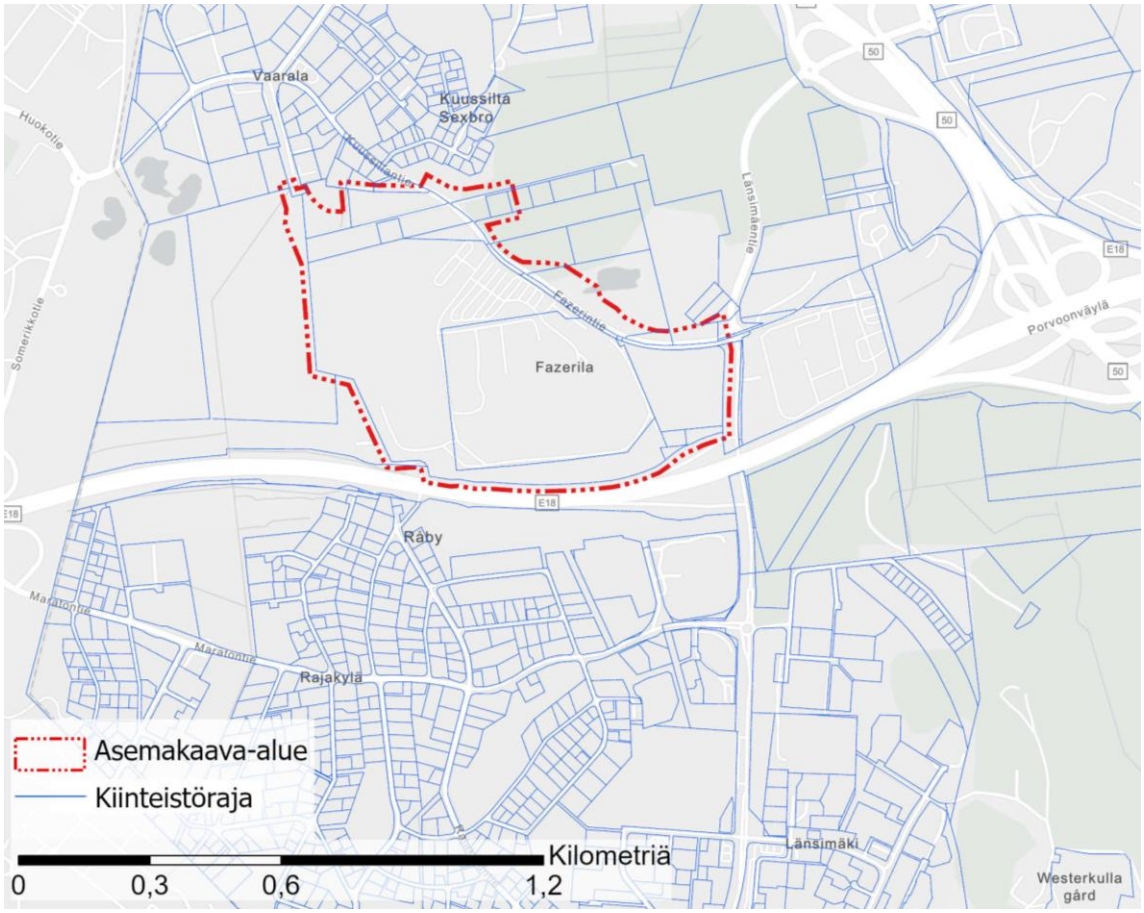

Kuva 3. Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen alue.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue sijoittuu Itä-Vantaalle Vaaralan kaupunginosaan. Vaaralan kaupunginosa sijaitsee kaupungin rajalla Porvoonväylän ja Kehä III:n muodostamassa kolmiossa. Tikkurilan rautatieasemalle on matkaa noin seitsemän kilometriä ja Helsinki-Vantaan lentoasemalle noin 12 kilometriä. Asemakaava-alueen pinta-ala on noin 43,7 ha.

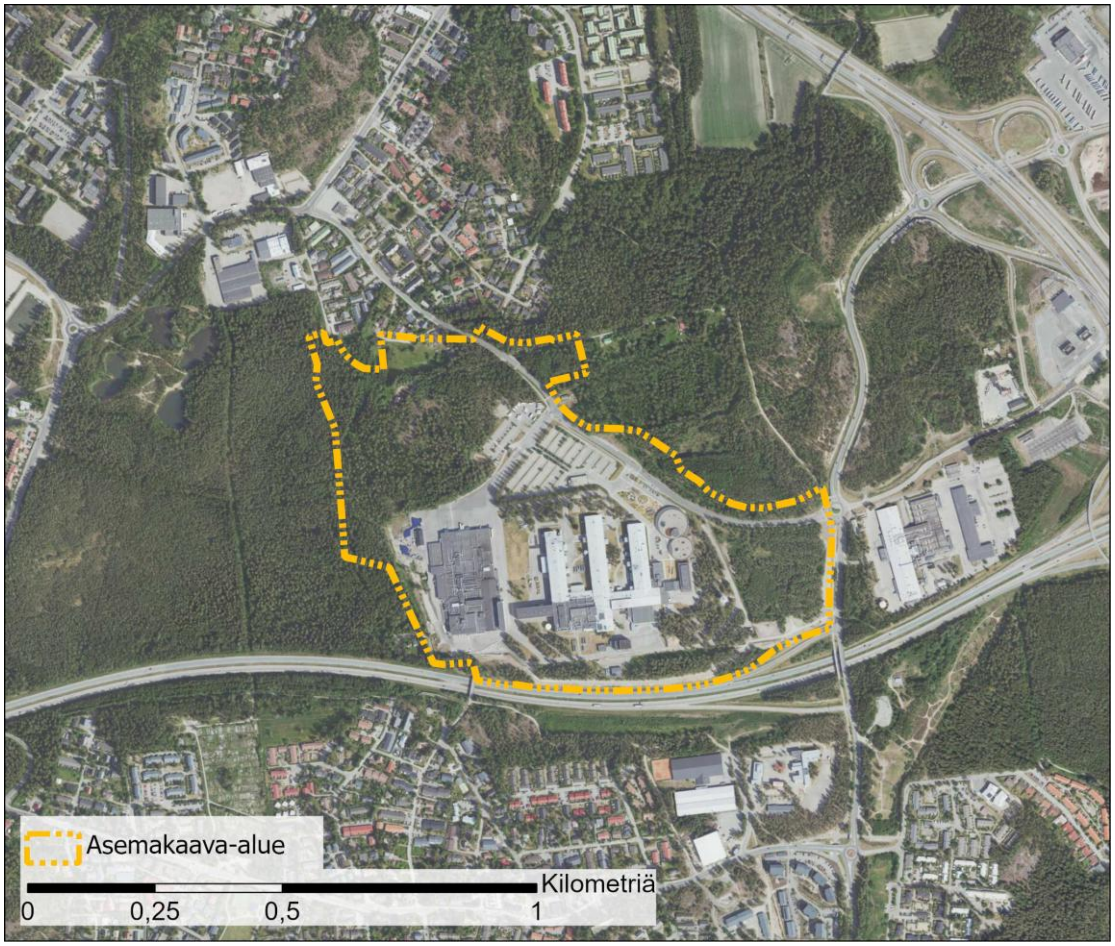

Kuva 4. Suunnittelualue esitettynä vuoden 2023 ilmakuvan päällä oranssilla pistekatkoviivalla.

2.1.2 Luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Kaava-alueella Fazerin teollisuusalueella on rakennettu suuria rakennusmassoja, mutta korttelialueen länsi- ja itäosassa sijaitsee laajoja puustoisia rakentamattomia alueita.

Kaava-alueen pohjoisosassa, Hopeatien eteläpuolella sijaitsee ympäristöstään erottuva korkeampi alue, joka koostuu kalliosta, järkäleistä ja alueelle kasatuista maamassoista. Alueella on kasattu maata todennäköisesti ympärillä tehtyjen tie- ja pysäköintipaikkojen rakentamisen tieltä. Etenkin kaava-alueen pohjoisosa on nykyisin suurimmilta osin rakentamatonta ja metsän peitossa. Metsäiset alueet reunustavat osin myös Fazerintietä.

Luonnon monimuotoisuus

Kaava-alueelta on laadittu luontoselvitykset vuosina 2020–2021 (*Nieminen, M., Koskimies, P., Makkonen, H., Manninen, E., Manninen, O. & Vasko, V. 2021: Vantaan ratikan kaavarunkoalueen luontoselvitykset 2020–2021. Koosteraportti. – Faunatican raportteja 38/2021*), sekä Vantaan kaupungin metsäsuunnitelma vuonna 2020.

Kaava-alueen pohjoisosaan sijoittuvat Kuussillan vanhat kuusikot. Selvityksessä kaava-alueen pohjoisosan metsäalueelta tunnistettiin useita luontoarvoja. Kaava-alueelle osuu kaksi luontotyypin aluerajausta, jotka ovat arvoluokan 3 alueita. Selvitysalueella ei ole luonnonsuojelulain mukaisia luontotyyppejä.

Alue 24: Isovarpuräme, Varpukorpi, Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas, Varttunut havupuuvaltainen lehtomainen kangas, Varttunut lehtipuuvaltainen lehtomainen ja tuore kangas. Valtakunnallisesti vaarantuneita (VU) luontotyyppejä, joista osa on valtakunnallisesti silmälläpidettävä (NT) ja erittäin uhanalaisia (EN) sekä Etelä-Suomessa vaarantuneita (VU) luontotyyppejä.

Alue 22: Kostea keskiravinteinen lehto, valtakunnallisesti silmälläpidettävä luontotyyppi (NT) sekä tuore keskiravinteinen lehto, valtakunnallisesti vaarantunut luontotyyppi (VU).

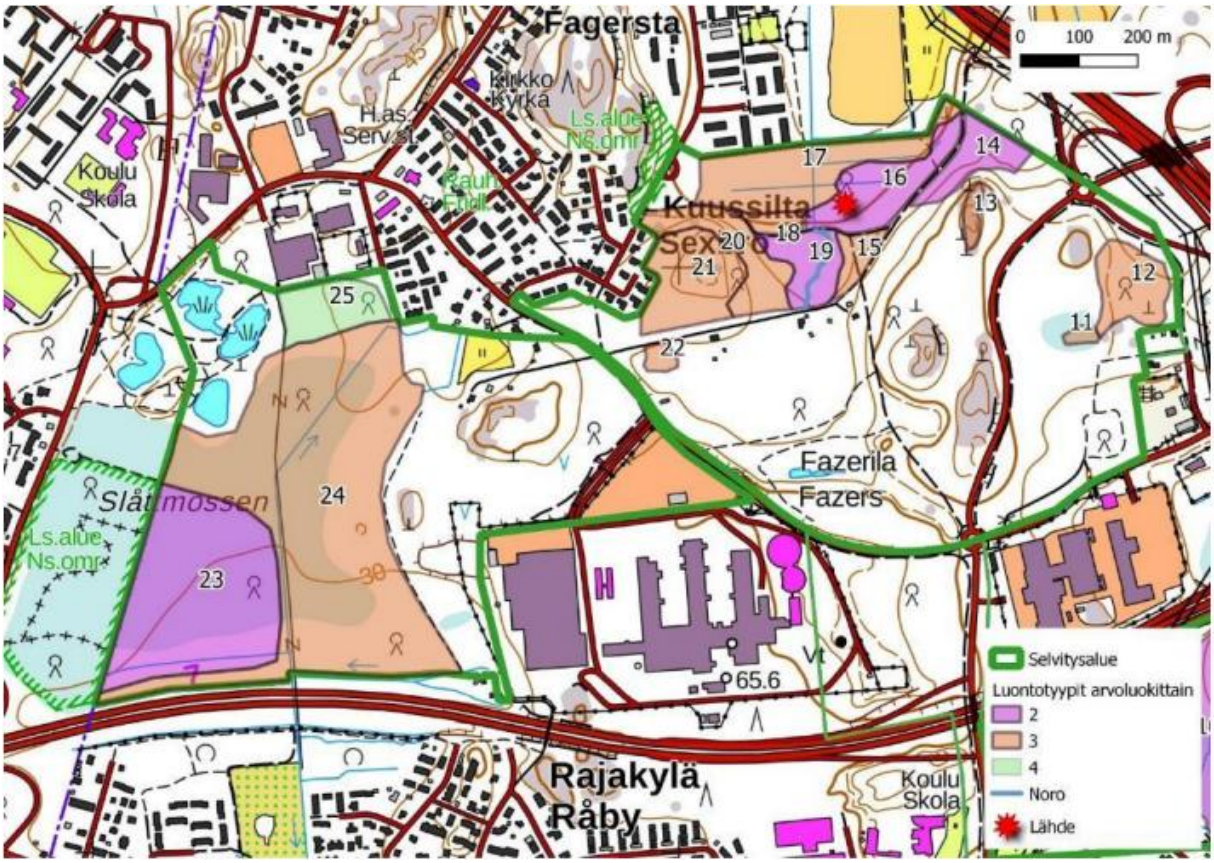

Kuva 5. Kuussillan alueen luontotyyppikohteiden rajaukset arvoluokkineen. Ote Länsimäen ja Kuussillan kaavarunkojen luontoselvityksestä (Faunatica Oy 2020).

Asemakaava-alueella on aiemmissa pienvesi- ja virtavesiselvityksissä (Vantaan kaupunki & FCG Planeko 2009) arvokkaaksi tunnistettu vesilain mukainen puro (Kuussillanoja), jonka luonnontilaa arvioitiin luontoselvityksessä. Asemakaava-alueella puro kulkee putkessa ja sen luonnontilaisuus on heikentynyt kaava-alueen päädyssä. Lisäksi tunnistettiin ekologinen runkoyhteys kaava-alueen pohjoisosassa, Slåttmossenin alueella. (Faunatica Oy 2021).

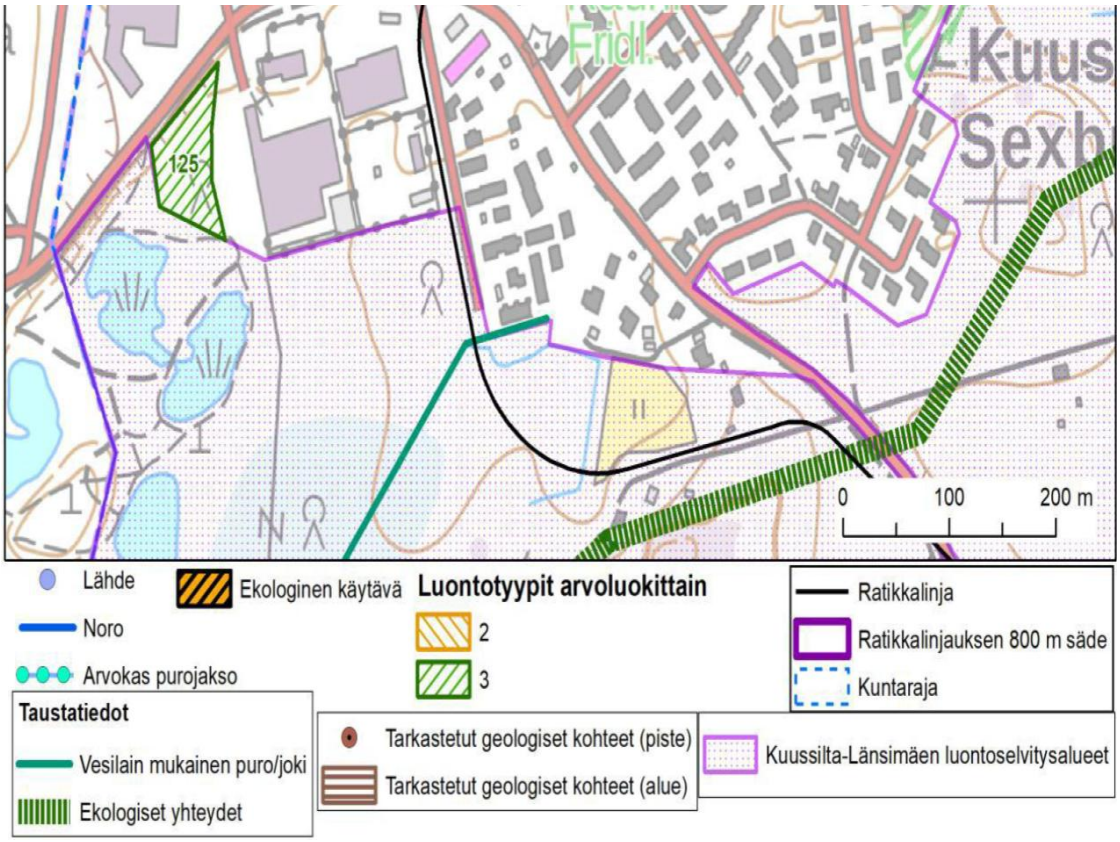

Kuva 6. Kaava-alueen pohjoisosaan sijoittuvat huomionarvoiset luontokohteet. Ote Länsimäen ja Kuussillan kaavarunkojen luontoselvityksestä (Faunatica Oy 2020).

Sammalet

Kuussillan kaavarunkoalueilta suoritetun luontoselvityksen yhteydessä kaavan alueelta havaittiin lahokaviosammalta. Lahokaviosammalen havainnot painottuvat kaava-alueen pohjoisosiin, Kuussillanniityn itäosaan (Slåttmossen) ja Kuussillanpuiston alueelle. Kuussillanniityn itäosa kuuluu laajempaan Slåttmossen itäinen -esiintymisalueeseen. Alue on voimakkaammin hakattu korpinen metsikkö, jossa lajia esiintyy tällä hetkellä hyvin runsaasti kannoilla. Stabiilimmat lahopuustoiset vanhat ja varttuneet metsät alueella pitävät huolen lajin edellytyksistä alueella, vaikka hieman käsitellymmissä osissa saattaakin tulla katkoja lahopuun tarjonnassa. (Faunatica Oy, 2020).

Fazerintien pohjoispuolelle sijoittuu Kuussillan lahokaviosammaleen ydinalue (nro 111). Alueella riittää pohjoisrinteitä ja kosteita kuusivaltaisia soita ja suonreunuksia, joten lahopuujatkumo on monin paikoin täydellinen. Lähempänä Fazerilaa metsät ovat sekundäärisiä, mänty- ja lehtipuuvaltaisia eikä lahokaviosammaltakaan havaittu kuin parissa kosteammassa kuopassa. *(Faunatican raportteja 38/2021)*

Fazerintien eteläpuolelle sijoittuu Slåttmossen itäinen lahokaviosammaleen ydinalue (nro 113). Slåttmossenin rämeen ja Fazerin tehtaiden välinen kuusivaltainen metsäalue on paljolti lahokaviosammalelle sopivaa. Korpiset suonreunukset ja kosteahkot kangasmetsät ovat osin hyvinkin lahopuustoisia ja lahopuujatkumo alueella vaikuttaa vähintään kohtalaisen hyvältä. Kohteen itäosassa on yksi pääalueesta erillinen kahden vanhan hiekkakuopan muodostama osa-alue. Tämä alue on yhteydessä pääalueeseen kehityskelpoisen kuusisekametsän välityksellä. Kuussillan ja Slåttmossenin itäiset lahokaviosammal-alueet ovat pistearvojen perusteella lajin parhaimpia tunnettuja esiintymiä Vantaalla. Luontoselvityksessä suositellaan ainakin näiden kuvioiden keskeisimpien osien säilyttämistä lahokaviosammaleen kannalta mahdollisimman hyvälaatuisina. *(Faunatican raportteja 38/2021)*

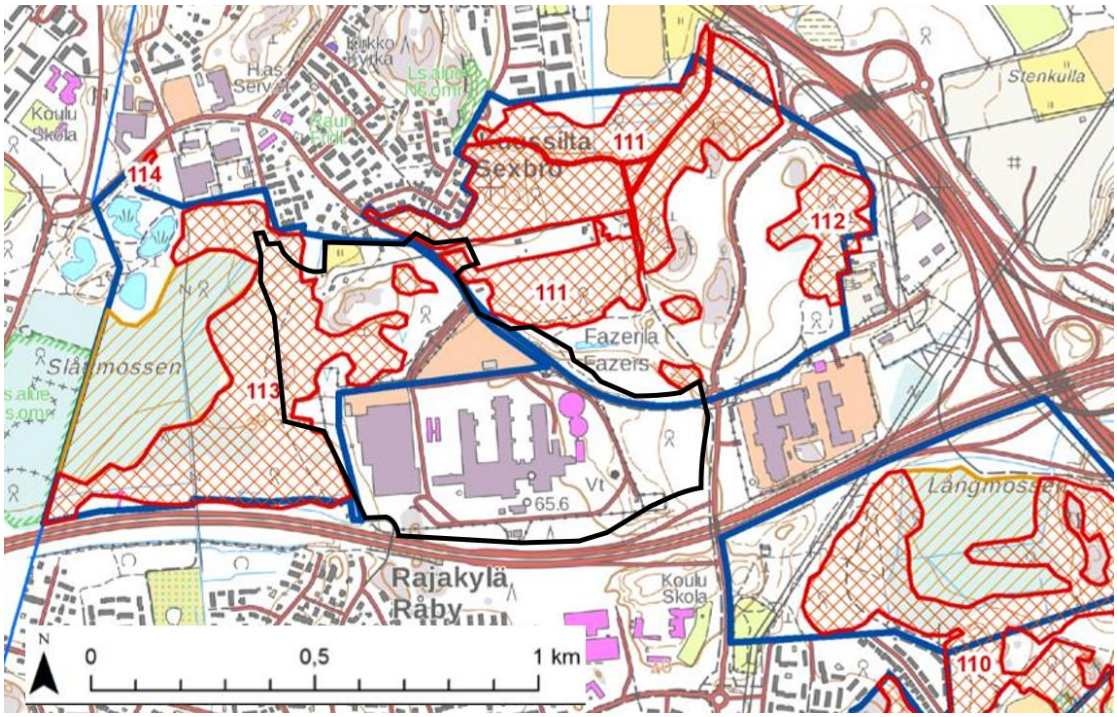

Kuva 7. Lahokaviosammaleen ydinalueiden rajaukset. (Faunatican raportteja 38/2021) Kaava-alueen likimääräinen sijainti esitetty kuvassa mustalla viivalla.

Linnut

Kuussillan selvitysalueella pesii monimuotoinen ja runsaslukuinen linnusto. Erityisesti huomioitavien lajien osuus koko lintumäärästä on huomattava. Pesimäkaudella 2020 kaava-alueelta tunnistettiin erittäin uhanalainen viherpeippo ja silmälläpidettävistä lajeista västäräkki. Muita erityisesti huomioitavia lintulajeja kaava-alueella ovat korppi, tiltaltti, mustapääkerttu, kultarinta, puukiipijä, metsäviklo ja sirittäjä. EU:n lintudirektiivin liitteen I lajeja ei kaava-alueelta havaittu. Kaava-alueelle sijoittuu osittain pesimälinnustolle arvokkaaksi arvotettu alue. Luotoselvityksessä todetaan, että säilyttämällä nämä reheväkasvuisimmat, iäkkäimmät ja luonnonmukaisimmat metsäalueet voidaan turvata Länsimäen alueen linnuston monimuotoisuutta tulevaisuudessakin. *(Faunatican raportteja 38/2021)*

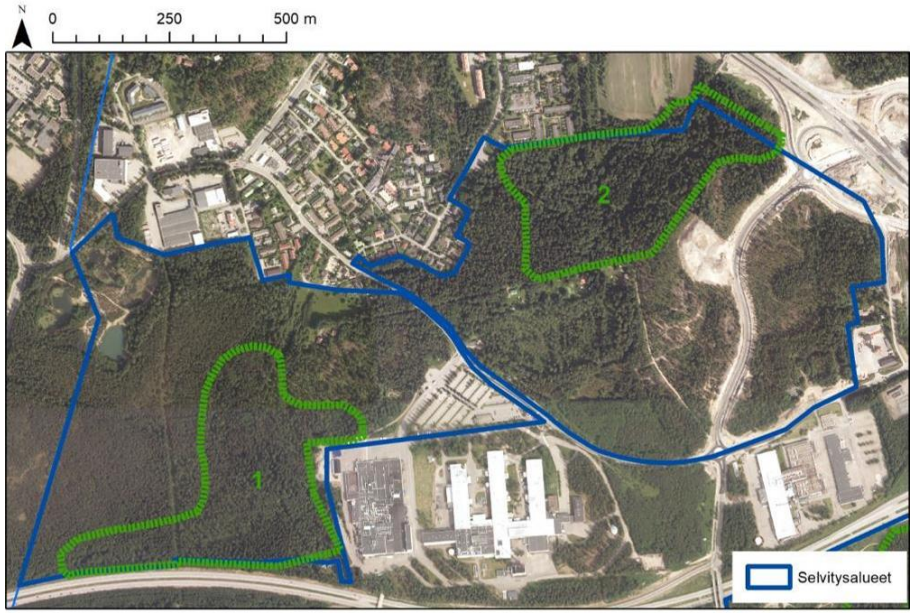

Kuva 8. Pesimälinnustolle arvokkaimmat osa-alueet Kuussillan selvitysalueella. (Faunatican raportteja 38/2021)

Lepakot

Kaava-alueen pohjoisosan metsäalueelta tehtiin vuonna 2020 lukuisia havaintoja pohjanlepakosta sekä viiksi-/isoviiksisiipasta. Pohjanlepakko on elinympäristövaatimuksiltaan erittäin joustava laji. Viiksi- /isoviiksisiipat ovat vaateliaampia, jotka esiintyvät tyypillisesti metsissä. Kaava-alueen länsiosaan sijoittuu lepakoiden käyttämä alue, joka on luokiteltu luokkaan III. Luokkaan III kuuluvat alueet eivät ole luonnonsuojelulain mukaan säilytettäviä kohteita, vaan ne on suositeltava huomioida maankäytössä mahdollisuuksien mukaan. *(Faunatican raportteja 38/2021)*

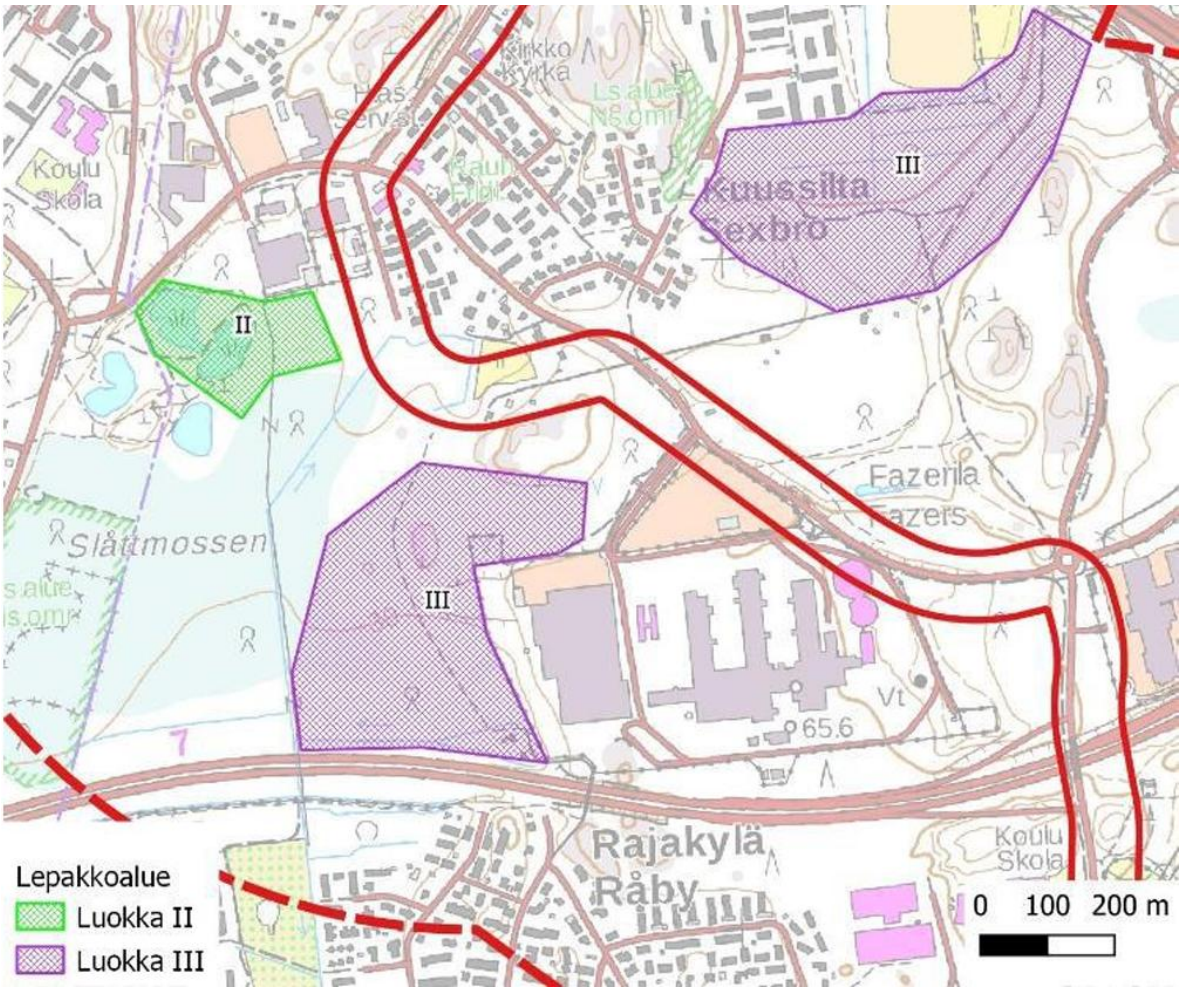

Kuva 9. Kuussillan lepakkoalueet. (Faunatican raportteja 38/2021)

Viitasammakko

Viitasammakko kuuluu EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen tai heikentäminen on kiellettyä luonnonsuojelulain 49 §:n nojalla. Kaava-alueen pohjoispuolelle sijoittuu Fazerilan lammikko, joka on todettu viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikaksi. Kaikki toimet, jotka voivat heikentää lammikon ekologista tilaa ja yhtenäisyyttä, ovat luonnonsuojelulain perusteella kiellettyjä. Luontoselvityksessä lammikon ympäristöön on osoitettu hahmotelma viitasammakon potentiaalista levähdyspaikkaa, joka ulottuu osin kaava-alueelle. Rajaukset tulee tarkentaa suunnittelun edetessä. *(Faunatican raportteja 38/2021)*

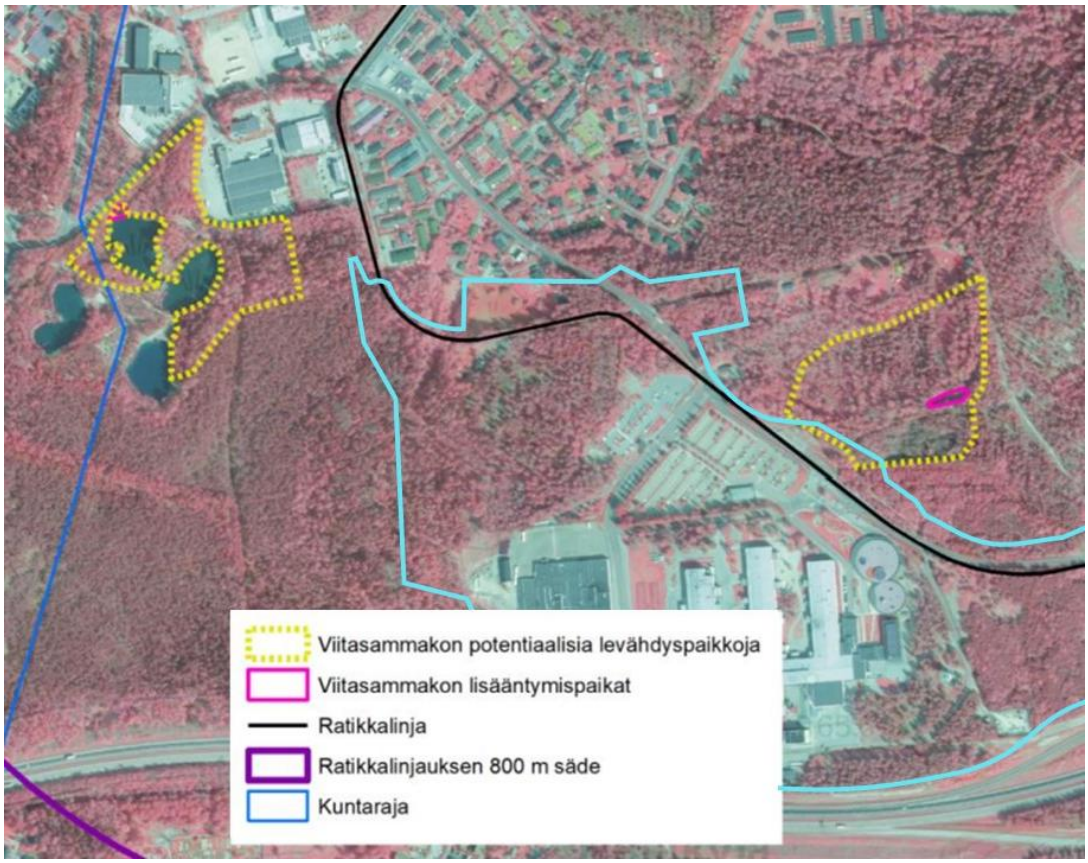

Kuva 10. Hahmotelma viitasammakon potentiaalisista levähdyspaikoista lisääntymispaikkoja ympäröivillä maa-alueilla. (Faunatican raportteja 38/2021) Kaava-alueen likimääräinen sijainti on esitetty vaalean sinisellä viivalla.

Liito-orava

Kuussillan alueelta on tehty liito-oravahavaintoja vuosina 2020 ja 2021. Havainnot jäävät kuitenkin kaava-alueen ulkopuolelle. *(Faunatican raportteja 38/2021).* Kevään 2021 aikana Kuussillan kaavarunkoalueen liito-oravatilanne kartoitettiin kahteen kertaan kevään eri vaiheissa: huhti- ja toukokuussa. Liito-oravasta ei tehty Kuussillan kaavarunkoalueella papanahavaintoja kummallakaan kartoituskäynnillä keväällä 2021. Kaavarunkoalueelta kuitenkin paikallistettiin liito-oravan elinympäristöksi soveltuvia metsäalueita sekä useita kolopuita. Liito-oravalle soveltuvat elinympäristöt sijaitsevat Kuussillan kaavarunkoalueen pohjoisosassa ja läntisissä keskiosissa. Soveltuvat alueet sijoittuvat suurimmaksi osaksi alueille, jotka on Vantaan yleiskaavaehdotuksessa 2020 merkitty LUO-alueeksi. Kuussillan kaavarunkoaluetta ei kevään 2021 selvitystulosten perusteella katsota liito-oravan elinympäristöksi, vaikka se sellaiseksi osin soveltuu.

Koko Vantaan laajuudelta on tehty liito-oravan suojelusuunnitelma, jonka yhteydessä on kartoitettu liito-oravien esiintyminen Vantaalla (Ramboll 2022). Kaava-alueen länsiosa määriteltiin suojelusuunnitelmassa liito-oravalle soveltuvaksi alueeksi.

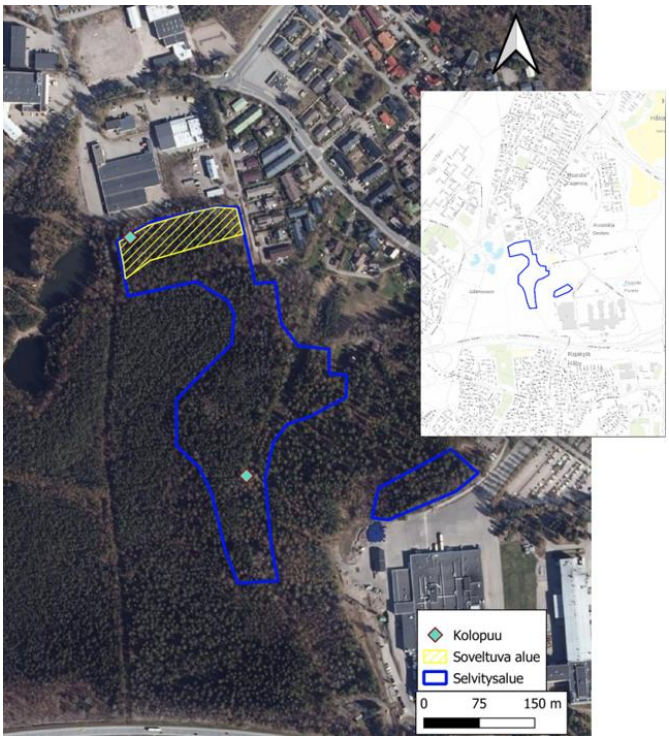

Faunatica Oy teki Vantaan kaupungin toimeksiannosta Kuussillannniityn alueella liito-oravan esiintymisselvityksen keväällä 2024. Selvitysalueelta ei havaittu kartoitushetkellä liito-oravan papanoita. Koska selvitysalueelta ei havaittu merkkejä liito-oravan esiintymisestä, siellä ei tulkita olevan liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikkoja. Vaikka kartoitushetkellä ei löytynyt merkkejä liito-oravasta, selvitysalueelta rajattiin yksi liito-oravalle soveltuva metsäkuvio (luokka 2), jossa kasvaa järeitä kuusia sekä haapaa. Lisäksi selitysalueella havaittiin kaksi liito-oravan pesäpuuksi soveltuvaa kolohaapaa. Muuten selvitysalue soveltuu puustoisilta osin liito-oravan liikkumis- ja ruokailualueeksi. (*Carlson, h. 2024: Vantaan Kuussillanniityn liito-oravaselvitys vuonna 2024. Faunatican raportteja 32/2024*)

Kuva 11. Kevään 2024 liito-oravaselvityksen selvitysalueet rajattuna ilmakuvan päälle sinisellä viivalla ja liito-oravalle soveltuva metsäkuvio merkittynä keltaisella viivarasterilla. (Faunatican raportteja 32/2024)

Vesistöt ja vesitalous

Kaava-alue kuuluu Westerkullanojan, Kormuniitynojan sekä Kuussillanojan valuma-alueisiin. Nykyiset valuma-alueet ovat pääosin vettä läpäisevää maanpintaa. Kaava-alueen länsiosassa kulkee Kuussillanoja, joka on vesilain mukainen puro. Lisäksi alue kuuluu Fazerilan pohjavesialueeseen.

Fazerilan pohjavesialue (tunnus 0109252) sijoittuu Vantaan Vaaralan ja Länsimäen kaupunginosien välille. Alue on 1-lk vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jonka kokonaispinta-ala on 2,84 km 2 ja josta 1,43 km2 on varsinaista pohjavedenmuodostumisaluetta. Pohjavesialuetta koskevat Fazerilan vedenottamoiden suoja-alueita koskevat Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 antama päätös nro 53/2000/1 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antama päätös nro 01/0064/2. Päätöksessä nro 53/2000/1 on annettu suoja-alueita koskevia määräyksiä, joita on täydennetty päätöksellä nro 01/0064/2. Kaava-alueella pohjaveden pinnan keskiarvotasot (N2000) vaihtelivat n. +26 … +30 välillä (Vantaan ratikka, Fazerilan pohjavesialue, Vesitalouslupahakemus - Pohjavesivaikutusarvio 27.06.2025).

Lupa- ja valvontavirasto on myöntänyt Vantaan kaupungille luvan raitiotien, Fazerintien, Tilustien ja niihin liittyvien kevyen liikenteen yhteyksien sekä vesihuoltolinjojen rakentamiselle Fazerilan pohjavesialueelle sekä luvan poiketa Fazerin pohjavedenottamoita koskevan suoja-aluepäätöksen (Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätös nro 53/2000/1, siten kuin Vaasan hallinto-oikeus on sitä päätöksellään nro 01/0064/2 muuttanut) suoja-aluemääräyksistä 13, 15 ja 22 a hakemuksen 3.7.2025 ja sen täydennysten mukaisesti. (Asiatunnus LVV-U/35632/2026.) Päätöksissä nro:t 53/2000/1 ja 01/0064/2 annetut suoja-aluemääräykset ovat muita hankkeita koskien edelleen sellaisinaan voimassa ja tulee huomioida pohjavedenottamoiden suoja-alueilla, ellei valvontaviranomainen myönnä lupaa poiketa suoja-aluemääräyksistä.

Fazerin vedenottamoiden lähisuojavyöhykettä koskeva määräys 22 a kuuluu: ”Alueelle ei saa rakentaa uusia yleiselle liikenteelle tarkoitettuja liikenneväyliä.” Suoja-aluemääräyksen on antanut Vaasan hallinto-oikeus päätöksellään nro 01/0064/2 Fazerin vedenottamoiden ja niiden suoja-aluepäätöksen haltijan Oy Karl Fazer Ab:n vaatimuksesta. Oy Karl Fazer Ab on Vantaan lupahakemuksesta antamassaan muistutuksessa todennut, että se ei vastusta hanketta. Suunnittelussa on otettu huomioon yhtiön tarpeet ja näkemykset. Luvanhaltija korvaa yhtiölle mahdollisesti aiheutuvat edunmenetykset. Tällä sekä vesitalousluvan ratkaisun perusteluista ilmenevillä perusteilla Lupa- ja valvontavirasto on voinut myöntää poikkeuksen suoja-aluemääräyksestä 22 a.

Fazerin vedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeitä koskeva määräys 13 kuuluu: ”Alueella on kielletty ojien tai muu maankaivu, mistä voi aiheutua pohjaveden likaantumisvaaraa, pohjaveden haitallista purkautumista, pohjaveden määrän vähentymistä tai pohjavettä likaavan pintaveden imeytymistä maaperään.” Osa lupahakemuksen mukaisista työnaikaisista kaivannoista ulottuu pohjavedenpinnan alapuolelle. Kaivantoihin suotautuva pohjavesi pumpataan pois, mistä aiheutuu tilapäistä pohjaveden määrän vähentymistä. Rakennettavat pohjavesisuojaukset pienentävät alueella muodostuvan pohjaveden määrää vähäisissä määrin. Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan nämä vaikutukset eivät vaaranna pohjavesialueen määrällistä tilaa tai Fazerin ottamoiden antoisuutta, ja poikkeus suoja-aluemääräyksestä 13 on voitu myöntää pohjaveden määrän vähentymisen osalta. Vedenottamosta otettava raakavesi voi samentua rakentamisen aikana, jolloin vedenotto voidaan joutua väliaikaisesti keskeyttämään Fazer II vedenottamosta. Lupa- ja valvontavirasto toteaa päätöksessään, että kyseessä ei kuitenkaan ole sellaisesta likaantumisvaarasta, mitä suoja-aluemääräyksessä tarkoitetaan, eikä tältä osin tarvita poikkeamista.

Fazerin vedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeitä koskeva määräys 15 kuuluu: ”Alueelle ei saa rakentaa uusia yleisiä liikenneväyliä tai paikoitusalueita, ellei niiden luiskiin rakenneta sen hetkisen tietämyksen mukaan pohjavedelle varmimmin suojan antavia suojauksia. Liikenneväylien sivuojat on ohjattava pohjavesialueen ulkopuolelle ja varustettava öljynerotuskaivoin. Paikoitusalueet on asfaltoitava ja sadevedet ohjattava öljynerottimen kautta viemäriin tai pohjavesialueen ulkopuolelle.” Hakemuksen mukaan liikenneväylien ja Tilustien paikoitusalueen hulevedet johdetaan pohjavesisuojattujen ojien tai hulevesiviemärin kautta pohjavesialueen ulkopuolelle. Ennalta arvioiden öljynerottimien rakentamisella ei olisi vaikutusta Fazerin pohjavedenottamolta saatavan veden laatuun, joten Lupa- ja valvontavirasto on voinut myöntää poikkeuksen suoja-aluemääräykseen 15 sen osalta, että öljynerotuskaivoja ei tarvitse rakentaa liikenneväylien sivuojiin eikä öljynerottimia Tilustien paikoitusalueelle.

Maaperä

Kaava-alueen maanpinta vaihtelee tasovälillä noin +49 - +30. Maalajikartan mukaan kaava-alueen maaperä on vaihdellen täyttöä, hiekkaa, moreenia, soraa, savea ja silttiä. Pohjoisosassa on pieni alue turvetta. Syvimmät kairaukset ovat ulottuneet n. 19 m syvyydelle maanpinnasta. Kairaukset ovat päättyneet tiiviiseen maakerrokseen, kiveen tai kallioon.

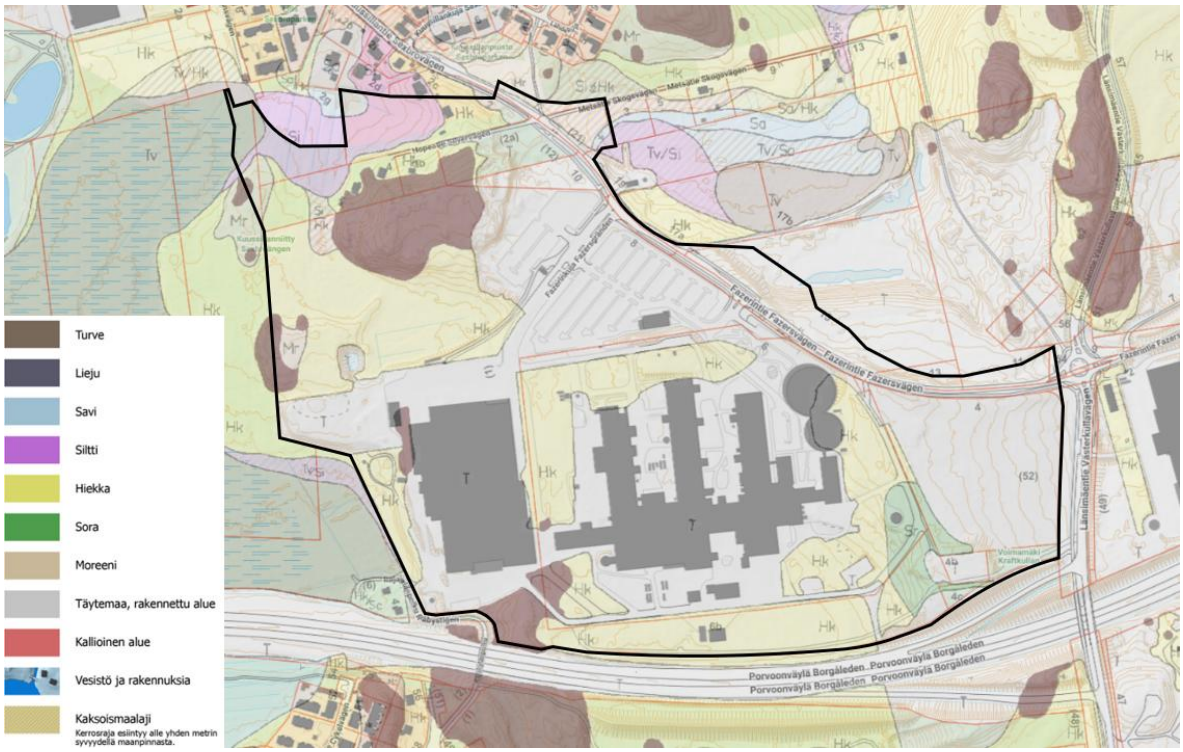

Kuva 12. Maalajikartta. Kaava-alueen likimääräinen sijainti on osoitettu mustalla viivalla.

Rakennettavuus maaperän suhteen

Kallion ja pohjamoreenin sekä ohuen saven ja siltin alueilla perustamistapa voi olla maanvarainen tai massanvaihdolla maanvarainen. Paksuilla siltti- ja savialueilla rakennusten suositeltu perustamistapa on paalutus. Perustamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

Paksuilla siltti- ja savialueilla kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät alueet suositellaan pohjavahvistettavaksi. Muilla alueilla kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät alueet voidaan alustavan arvion mukaan perustaa maanvaraisesti.

Alueella tulee tehdä täydentävä rakennuspaikkakohtainen pohjatutkimus. Perustamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

Topografia

Kaava-alueen maanpinta vaihtelee tasovälillä noin +49 - +30 ja korkeimmat kohdat sijoittuvat rakentamattomille alueille Fazerin tehtaan itä- ja länsipuolelle Fazerintien eteläpuolella. Muilta osin asemakaava-alue on melko tasainen.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Kaava-alue kuuluu Hakunilan suuralueelle, jossa asui vuoden 2021 lopussa noin 30 000 henkeä. Vaaralan kaupunginosassa asuin vuoden 2021 lopussa 2 989 asukasta, Länsimäen kaupunginosassa 5 712 asukasta ja Rajakylän kaupunginosassa 4 109 asukasta. *(Vantaan väestö 2021/2022)*

Hakunilan suuralueen väestö kasvoi ripeää vauhtia etenkin 1970-luvun alkupuolelta 1990-luvun puoliväliin. Sen jälkeen väestönkehitys on ollut aaltoilevaa. Vuoden 2015 alussa alueella asui 29

100 asukasta, joista lähes 40 prosenttia asui Hakunilan kaupunginosassa. Suuralueen väestöstä runsas viidennes on vieraskielisiä. *(Vantaa alueittain 2015)*

Hakunilan suuralueen väestön määrän ennustetaan kasvavan ennustejakson aikana noin 4 600 henkilöllä. Alle kouluikäisten määrän ennakoidaan kasvavan noin 80:llä ja kouluikäisten vähentyvän noin 100 lapsella. 16–29-vuotiaiden määrän ennustetaan kasvavan noin 1 000:lla, 30–64-vuotiaiden 2 300:lla ja 65 vuotta täyttäneiden 1 300 henkilöllä. *(Vantaan väestöennuste 2022–2045)*

Uudisrakentamisen myötä Hakunilan suuralueen väestönkasvu keskittyy Hakunilan kaupunginosaan, jonka väkiluvun ennustetaan kasvavan noin 3 000 asukkaalla. Länsimäessä väestön määrän arvioidaan kasvavan 1 200:lla ja Vaaralassa noin 600 henkilöllä. Muiden alueen kaupunginosien kasvu on hyvin vähäistä ja asukasmäärän ennustetaan hieman vähenevän Rajakylässä, Itä-Hakkilassa ja Sotungissa. *(Vantaan väestöennuste 2022–2045)*

Asuminen

Kaava-alueen pohjoisosassa sijaitsee asuinrakennus, joka on rakennettu 60-luvulla, sekä siihen liittyvä talousrakennus.

Palvelut ja työpaikat

Kaupallisten ja osin myös julkisten palveluiden keskus sijaitsee Hakunilan keskustassa. Kaava-alueen läheisyydessä sijaitsee Länsimäki, joka on lähipalvelujen alakeskus, jossa pääosa palveluista sijaitsee Länsimäentien tuntumassa *(Vantaa alueittain 2015).* Fazerintien varrelle sijoittuvat Fazer Leipomot Oy, Valio Oy Vantaan tehdas, L&T rakennus- ja teollisuussiivous sekä Ruskon Betoni Oy Vantaan betoniasema.

Hakunilan suuralueella oli vuonna 2013 vajaat 6 800 työpaikkaa. Melkein joka kolmas työpaikoista oli teollisuuden parissa, mikä oli huomattavasti enemmän kuin muilla suuralueilla. *(Vantaa alueittain 2015)*

Vaaralan, Länsimäen ja Rajakylän alueen palveluihin kuuluu useampi päiväkoti. Peruskoulut sijaitsevat Hakunilassa, Länsimäessä ja Rajakylässä. (Vantaa.fi).

Yhdyskuntarakenne ja kaupunkikuva

Porvoonväylän pohjoispuoleista aluetta hallitsevat Fazerin ja Valion tehdasalueet suurine teollisuusrakennuksineen ja pysäköintialueineen. Slåttmossenin pohjoispuolelle sijoittuu Vaaralan pientaloalue. Fazerintien pohjoispuoleista aluetta hallitsevat metsäalueet. Porvoonväylän eteläpuolella Länsimäentien molemmin puolin sijaitsee väljää rivi- ja kerrostalorakentamista.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Kaava-alueelle sijoittuva Fazerilan teollisuusalue kertoo sekä merkittävän teollisuuslaitoksen että Vantaan kaupungin kehityshistoriasta. Fazerin merkitys Suomen elintarviketeollisuuden historiassa on suuri ja teollisuusalue edustaa pääpiirteissään 1960- ja 70-lukujen teollisuusrakentamista. Aluetta on täydennysrakennettu ja rakennuksia on laajennettu, mutta kokonaisuudessaan alue on kohtalaisen hyvin säilynyt. (Luoma, L. 2023: Fazerin leipomo- ja voimalarakennuksen rakennushistoriaselvitys, Ramboll Finland Oy)

Fazerilan alueen rakennuksia on selvitetty useammassa vaiheessa. Vuonna 2015 tehtiin Kati Salonen ja Mona Schalin Arkkitehtien toimesta makeiskonttorin rakennushistoriaselvitys ja vuonna 2023 Rambollin toimesta Fazerin leipomo- ja voimalarakennuksen rakennushistoriaselvitys. Lisäksi Vantaan kaupunginmuseo on omana työnään arvottanut Fazerilan vierailu- ja kokouskeskuksen

vuonna 2023 tehdyn kohdekäynnin pohjalta. Alueen rakennuksista Fazerilan konttori- ja tehdasrakennus sekä Fazer Experience (vierailu- ja kokouskeskus) ovat rakennusperintökohteita.

Fazerilan konttori- ja tehdasrakennus 1956 (laajennettu 1956–1966 ja 1982) on inventoinnissa todettu kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi rakennusperintökohteeksi (Vantaan kaupunginmuseon kulttuuriympäristötietokanta KIRSTI, 2024). Tehdasrakennus on valmistunut monessa osassa alkaen vuonna 1956 valmistuneesta keksitehtaasta. Rakennuksen kolmesta tehdassiivestä yksi palvelee irtomakeisten, yksi suklaan valmistusta ja yksi toimii keksitehtaana. Suklaanruskealla klinkkerillä päällystetty makeiskonttori sisääntulosta vasemmalle on valmistunut 1966 ja korkea viileävarasto vuonna 1982. Vuonna 1971 Pitäjänmäen ja Konalan leipomot siirtyivät Fazerilaan. Toiminta Fazerin vanhalla Tehtaankadun tehtaalla Helsingissä päättyi vuonna 1963. (Vantaan moderni teollinen rakennusperintö 1930–1979, Eskola 2006)

Fazerilan tehdaskokonaisuuden arvot keskittyvät etenkin Kurt Simbergin suunnittelemaan makeiskonttoriin. Makeiskonttori peruskorjattiin vuonna 2016, jolloin sen julkisivuihin tehtiin suhteellisen isoja muutoksia. Suurimpina muutoksina oli sokkelikerroksen muuttaminen lasiseksi, sekä julkisivulaatoituksen vaihtaminen. Muutostöissä on huomioitu alkuperäinen arkkitehtuuri siten, että uusi laatoitus tehtiin Italiassa vanhan mukaisesti. Vaikka alkuperäisyysarvot kärsivätkin muutostyössä, on tehtaan alkuperäinen arkkitehtuuri vielä hyvin havaittavissa ja koska rakennuksella on erittäin suuri historiallinen merkitys alueelle, on rakennus inventoinnissa todettu kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi. (Vantaan kaupunginmuseon kulttuuriympäristötietokanta KIRSTI, 2024)

Kuva 13. Konttori- ja tehdasrakennus (Vantaan moderni teollinen rakennusperintö 1930–1979).

Fazerin vierailu- ja kokouskeskus Fazer Experience on valmistunut vuonna 2016 Fazerin toiminnan 125 vuoden kunniaksi makeiskonttorin kylkeen. Arkkitehtitoimisto K2S:stä Mikko Summanen, Niko Sirola ja Kimmo Lintula suunnittelivat vierailukeskuksen ja makeiskonttorin peruskorjauksen arkkitehtuurikilpailuvoiton perusteella. Rakennus on yhdessä tasossa oleva ja osin rinteeseen upotettu pyöreä lasiseinäinen rakennus, jossa on teräspalkkeihin ja -ristikoihin perustuva runkorakenne. Rakennuksen uniikki julkisivulasitus on vekkimäinen rakenne, joka on suunniteltu kantamaan tuulikuorma. Rakenteessa on kaksi teräspilarikehää, joista ulompi on lasiseinän takana ja sisempi integroitu huonetilaa jakaviin rakenteisiin. Rakennusmassa sulautuu maisemaan antaen tilaa myös ympäröivälle luonnolle. Vierailukeskuksen materiaalivalikoimassa on panostettu suomalaisuuteen. (Vantaan kaupunginmuseon kulttuuriympäristötietokanta KIRSTI, 2024)

Rakennusta ympäröivä pihapiiri, jossa kasvaa Fazerin tuotteiden kotimaisia raaka-aineita, kuuluu oleellisesti kokonaisuuteen. Pihasuunnitelman on tehnyt maisema-arkkitehti Yrjö Ala-Heikkilä Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy:stä. Suunnitelma perustuu neljään ympyrään, joissa on piknikpuisto, hedelmäpuisto, viljapelto ja tropiikki. Kolme ympyröistä sijoittuu vierailukeskuksen ulkopuolelle ja yksi sisälle. Ulkoalueiden ympyrät ovat todellisuudessa noin 19 metriä pitkiä ja 13 metriä leveitä soikioita. (KIRSTI, 2024)

Fazer Experience on arkkitehtonisesti merkittävä 2010-luvun rakennus, joka on palkittu niin teknisten ratkaisujensa kuin arkkitehtuurinsa ansioista, ja rakennus on pihapiireineen tuonut kerroksellisuutta Fazerilan tehdaskokonaisuuteen. Näin ollen Vantaan kaupunginmuseon mukaan rakennuksen suojeluperusteet ovat riittävät, vaikka rakennus onkin iältään vielä nuori.

Kuva 14. Fazer Experience Vierailukeskus (Taija Timonen, Vantaan kaupunki 2022).

Fazerin tehtaan alueella on lisäksi erillinen voimalaitos ja vesitorni.

Vuonna 1963 valmistuneen rakennuksen suunnitteli arkkitehti Kurt Simberg ja rakennesuunnittelijana toimi insinööri A. Rosendahl. Rakennuksella on todettu olevan harvinaisuuteen, edustavuuteen, alkuperäisyyteen ja historialliseen todistusvoimaisuuteen liittyviä arvoja. Voimalaitoksen arkkitehtuuri edustaa puhdaslinjaista ja tarkoituksenmukaista 1960-luvun modernismia, jossa näkyy vielä funktionalismin tyylipiirteitä, sekä Simbergille ominainen, selkeälinjainen ja toisaalta leikkisäkin tyyli. Muutokset julkisivuissa ovat niin pieniä, että rakennuksen alkuperäinen ilme on säilynyt. Julkisivujen materiaalit ja detaljit ovat kestäneet melko hyvin aikaa ja käyttöä. Rakennukseen kuului korkea, punatiilinen piippu, joka on purettu vuonna 2017. Piippu muodosti edelleen käytössä olevan Fazerin vesitornin rinnalla alueen toiminnasta kertovan maamerkin. Rakennus on nyt lähes käyttämättömänä ja voimalaitoksen säilymisedellytykset ovat heikot, ellei rakennukselle keksitä soveltuvaa uutta käyttötarkoitusta. Rakennuksen säilyminen osana tehdaskokonaisuutta ja sen historiasta sekä Simbergin arkkitehtuurista kertovana maamerkkinä on kuitenkin toivottavaa. Mikäli rakennus säilyy, tulisi sen julkisivut säilyttää alkuperäisen kaltaisina. (Luoma, L. 2023: Fazerin leipomo- ja voimalarakennuksen rakennushistoriaselvitys, Ramboll Finland Oy)

Kuva 15. Voimalaitos (Vantaan moderni teollinen rakennusperintö 1930–1979).

Fazer Leipomo sijaitsee makeistehtaan länsipuolella omalla tontillaan ja on valmistunut 1971. Se on alun perin arkkitehti Kalle Vartolan piirtämä ja edustaa ajalleen tyypillistä ja laadukasta, mutta pitkälti käytännön sanelemaa teollisuusrakentamista. Leipomorakennuksella on jonkin verran edustavuuteen, alkuperäisyyteen ja historialliseen todistusvoimaisuuteen liittyviä arvoja. Merkittävimmät arvot liittyvät alkuperäisen käytön jatkumiseen ja rakennuksen todistusvoimaisuuteen osana elintarviketeollisuuden historiaa. Vastavalmistunut leipomo oli huomattavasti nykyistä laajuutta pienempi. Vanhinta, Siporex-palkeista rakennettua julkisivua on nähtävissä etelä- ja länsijulkisivuilla. Itäjulkisivun vuonna 1996 rakennettu osuus muistuttaa ulkoasultaan alkuperäistä. (Luoma, L. 2023: Fazerin leipomo- ja voimalarakennuksen rakennushistoriaselvitys, Ramboll Finland Oy)

Nykyisin leipomorakennusmassa koostuu lukuisista vaihe vaiheelta rakentuneista, eri kokoisista ja eri näköisistä osista, eikä alkuperäinen rakennus enää kunnolla erotu tavanomaisempien ja teollisuushallimaisten osien lomasta. Muutokset on tehty leipomotuotannon jatkumisen ehdoilla, joten

oletettavasti muutoksia tulee olemaan jatkossakin leipomotoiminnan jatkuessa rakennuksessa. Tulevia korjaustöitä suunniteltaessa olisi toivottavaa kiinnittää huomiota alkuperäisen, raidallisen ja ohutrapatun Siporex-rakenteen säilyttämiseen julkisivuissa. Toivottavaa on myös, että sisätiloista porrashuone ja sitä valaiseva, sisäänkäynnin viereinen ikkuna säilytettäisiin, ja korjaamisessa pyrittäisiin säilyttämään alkuperäiset tyylipiirteet pintamateriaaleineen. (Luomala, L. 2023)

Valion kiinteistölle sijoittuu neljä paikallisesti arvokasta rakennusta, mutta nämä jäävät kaava-alueen ulkopuolelle.

Kuussillantie-Fazerintie linjaus on vanha yhdystie Vanhan Porvoontien ja Sotungintien välillä. Tielinjaus on ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja se on arvotettu Vantaan historiallisen tiestön inventoinnissa luokituksella R2, eli sen kulttuurihistorialliset arvot ovat merkittävät. Tien luonne on muuttunut entisestä metsätaipaleesta ja tulee muuttumaan vielä enemmän raitiotielinjauksen rakentamisen myötä. Linjaus on kuitenkin pysynyt paikallaan jo vuosisatoja ja sen käytön jatkuminen voidaan nähdä kulttuuriympäristön kannalta positiivisena asiana.

Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä ei kaava-alueelta tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella.

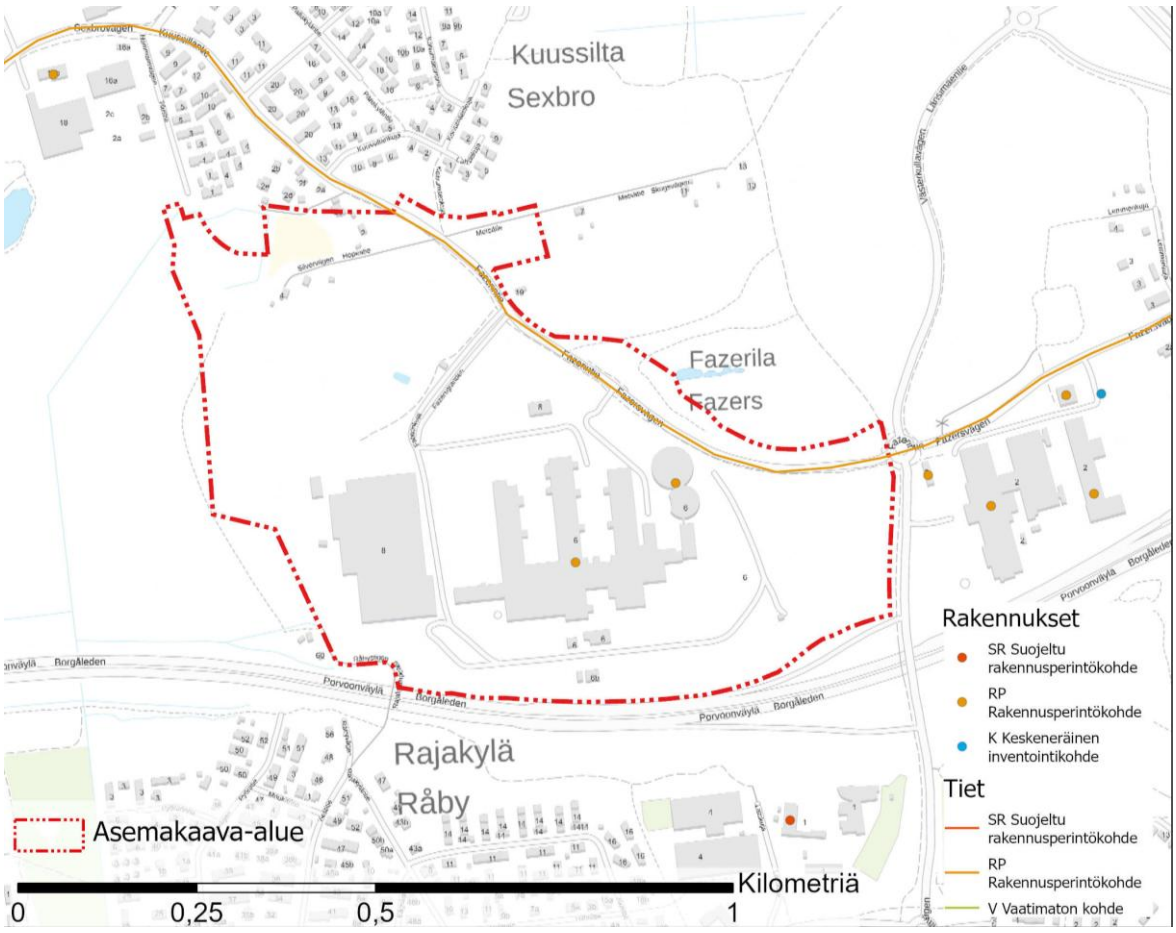

Kuva 16. Kaava-alueelle sijoittuvat historialliset rakennuskohteet ja tiet kartalla.

Virkistys

Kaava-alue sijoittuu osin Slåttmossenin virkistysalueelle ja rajautuu Kuussillan virkistysalueeseen. Näiden alueiden kautta kulkee sekä maakunnallisia että paikallisia ekologisia yhteyksiä. Kaava-alueen vieressä, Länsimäentien myötäisesti, sijaitsee Hakunila-Rajakylä yhdyshiihtolatu.

Liikenne

Autoliikenne

Itä-länsisuuntaisesti kulkeva Fazerintie on pääkokoojakatu, johon tonttikadut liittyvät. Kaava-alueen eteläreunalla itä-länsisuuntaisesti kulkee valtatie Porvoonväylä. Alueelta on erinomaiset yhteydet myös Kehä III:lle.

Joukkoliikenne

Suunnittelualueella Fazerintiellä sijaitsevat Fazerilan ja Fazerilankujan linja-autopysäkit. Myös Kuussillanpuiston kohdalla on linja-autopysäkki.

Kävely ja pyöräily

Fazerintien yhteydessä kulkee yhdistetyt kävely- ja pyörätiet. Alue liittyy paikallis- ja pääpyörätieverkostoon.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Asemakaavan muutosalueen itäpuolella kulkee Hakunilan ja Länsimäen välinen vesijohdon runkolinja d400. Länsipuolella on pienempi runkovesijohto d225, joka kulkee osin kaava-alueen halki.

Vesijohtoverkko kuuluu Hakunilan painepiiriin. Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon ja Tikkurilan painepiirin kautta. Vesitorni sijaitsee Hakunilassa. Lisäksi käytössä on alasäiliö. Vesijohtoverkon alin painetaso kaava-alueella on noin + 85.00 ja ylin on noin + 95.00. Painetasot on ilmoitettu N2000- järjestelmässä metreinä merenpinnasta (mvp).

Jätevesiviemäröinti

Kaava-alueen länsipuolella sijaitsee jätevesien d500 paineviemäri, joka johtaa Vaaralan jätevedenpumppaamon jätevedet etelään. Ojangon jätevesien paineviemäri kulkee itä-länsisuuntaisesti kaava-alueen halki. Molempien alueiden jätevedet johdetaan d500 viettoviemärillä eteenpäin Mailatien jätevesien mittausaseman kautta Helsingin viemäriverkostoon. Lopulta kootut jätevedet ohjataan Viikinmäen keskuspuhdistamolle puhdistettaviksi.

Hulevesien hallinta ja hulevesiviemäröinti

Hulevedet imeytyvät pääosin maaperään Fazerilan pohjavesialueella. Osa hulevesistä johdetaan pintavaluntana Länsimäentien sekä Kuussillantien avo-ojiin ja hulevesien pintavaluntareittien kautta Westerkullan ojaan tai hulevesiviemärien kautta Hakunilantien vartta Kehä III:n ali Kormuniitynojaan. Westerkullanoja laskee lopulta mereen Helsingissä. Kuormuniitynoja yhtyy Nissaksessa Krapuojaan, joka laskee lopulta mereen Helsingissä.

Kaukolämpö

Vantaan Energian kaukolämpöverkko ulottuu suunnittelualueelle Länsimäentietä pitkin Fazerintielle ja Fazerintietä sekä Kuussillantietä pitkin.

Sähköverkko

Vantaan Energian sähköverkko ulottuu suunnittelualueelle. Johdot kulkevat Fazerintietä ja Kuussillantietä pitkin ja suunnittelualueen vieressä Länsimäentietä pitkin.

Ympäristöhäiriöt

Liikennemelu

Vantaan raitioradan meluselvityksen (Sitowise 31.1.2023) mukaisesti merkittävin melulähde suunnittelualueella ja sen ympäristössä on Porvoonväylä, jonka päiväajan tiemelu nousee yli 75 dB:n.

Kuussillanniityn virkistysalueelle ja Hopeatielle paaluvälillä 16000–16500 ei nykytilanteessa koidu merkittävää katuliikenteen melua.

Fazerintiellä paaluvälillä 16500–17100 on pelkkiä teollisuus- ja toimistorakennuksia.

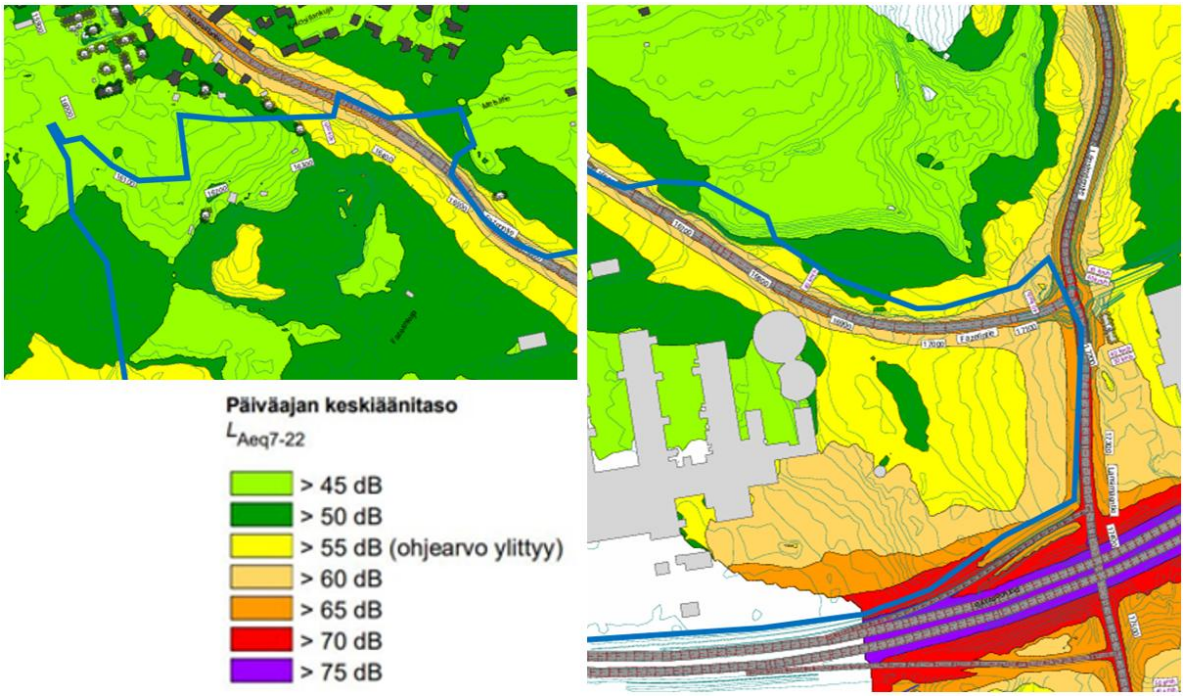

Kuvat 17–19. Otteet nykytilanteen päiväajan melutasosta suunnittelualueella (Sitowise 31.1.2023, liite 1.1). Kaava-alueen likimääräinen rajaus on esitetty kuvassa sinisellä viivalla.

Pilaantuneet maa-alueet (PIMA)

Suunnittelualueelta on laadittu PIMA-riskien selvitys Vantaan ratikkalinjan PIMA-riskien tarkastelussa *(Golder Associates Oy 2020)*. Selvitystyö on toteutettu tarkastelemalla ratikkalinjan reitin varrelle osuvien ympäristöhallinnon ylläpitämään *Maaperän tilan tietojärjestelmään* (Matti) merkittyjen pilaantuneiden, mahdollisesti pilaantuneiden tai kunnostettujen maaperäkohteiden kohderaportit, jonka lisäksi lisätietoja pima-kohteista on saatu Vantaan kaupungin Ympäristökeskuksesta. Selvityksessä kohteet on luokiteltu Matti-lajien mukaisesti. Selvityksen mukaan kiinteistöä 92-93-201-5 koskee Matti-merkintä pilaantuneesta maa-alueesta.

Kiinteistöllä 92-93-201-5 toimii Fazerin makeistehdas ja konsernitoimintoja (Fazer Makeiset Oy). Alueella sijaitsee lämpökeskus ja kaksi isoa, purettua öljysäiliötä. Alueelta on laadittu maaperätutkimukset vuosina 2011 (lämpökeskus) ja 2013 (lämpökeskus ja puretut öljyputket). 22.10.2013 päivätyn Uudenmaan ELY-keskuksen tarkastuspöytäkirjan mukaan koska tehdyn tarkastuksen perusteella ei voida todeta pilaantuneen alueen laajuutta, pilaantuneen maa-aineksen määrää ja veden pilaantuneisuutta, ELY-keskus on todennut, että kohteen pilaantuneisuutta voidaan tutkia kaivamalla asiantuntijakonsultin valvonnassa. Tutkimuksilla kaivetut pilaantuneet maa-ainekset voidaan toimittaa käsiteltäväksi luvanvaraiseen paikkaan.

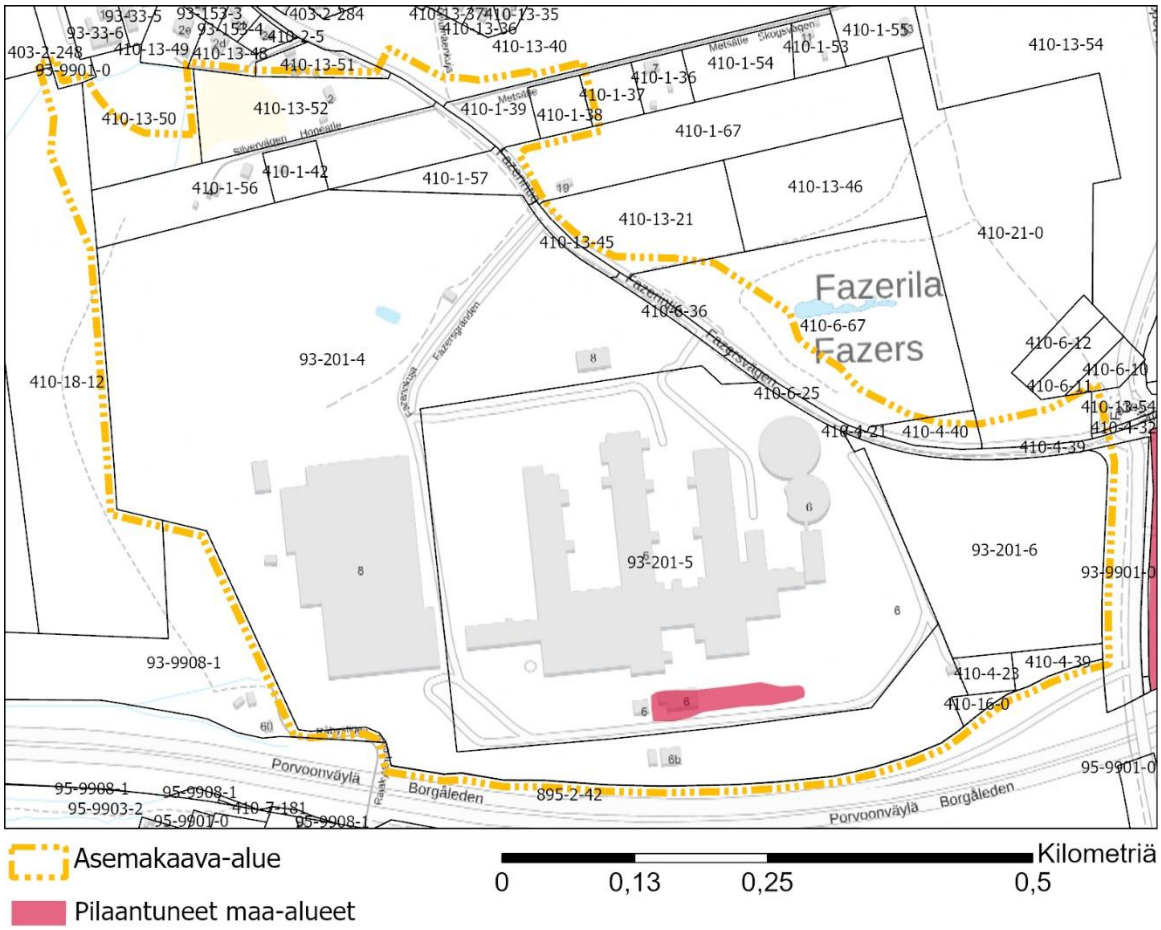

Kuva 20. Kiinteistön 92-93-201-5 *Matti-aineiston mukainen PIMA-alue. Lisäksi kiinteistöllä* 92-410-4-23 on tarkastuksen yhteydessä havaittu vähäisiä määriä pilaantunutta maata.

Lisäksi Porvoonväylän vieressä kiinteistöllä 92-410-4-23 vuonna 2007 tehdyissä tarkastuksessa on havaittu vähäisiä määriä pilaantunutta maata. Kyseessä on Sipoon Energia Oy:n yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue (ET), jossa on sijainnut käytöstä poistettu muuntoasema. Kohteen maaperään on joutunut öljyhiilivetyjä muuntoasemalle kohdistuneen varkauden seurauksena. Uudenmaan ympäristökeskuksen 10.5.2007 päivätyn tarkastuspöytäkirjan mukaan kohdetta voidaan kaivaa tutkimustarkoituksessa asiantuntijakonsultin valvonnassa. Kaivetut pilaantuneet maa-ainekset voidaan toimittaa käsiteltäväksi luvanvaraiseen paikkaan.

Golder Associates Oy toteutti vuonna 2022 Vantaan kaupungin toimeksiannosta ympäristöteknisen maaperätutkimuksen Vantaan raitiotielinjan itäosassa. Työn tarkoituksena oli selvittää alueen maaperän pilaantuneisuutta ja jätteisyyttä. Tutkimuksessa todettiin kohonneita haitta-aineiden pitoisuuksia, jotka eivät edellytä jatkotoimenpiteitä kohteen nykyisessä käytössä. Tästä syystä suositellaan maaperän laatua tarkkailtavan aistinvaraisesti alueella mahdollisesti myöhemmin tehtävien kaivutöiden yhteydessä. Mikäli maaperä epäillään/todetaan pilaantuneeksi, tulee maaperän haitta-ainepitoisuudet tarkastaa. Mahdollisista jatkotoimenpiteistä sovitaan tällöin pitoisuuksien perusteella Vantaan kaupungin ympäristökeskuksen kanssa. Tutkimusraportin mukaan kohteen käyttötarkoituksen ja olosuhteiden perusteella voidaan maaperän pilaantuneisuuden arvioinnissa käyttää vertailuarvoina ylempiä ohjearvoja. Vantaan ratikkalinja paalulukujen 15400…18200 välillä sijaitsee kuitenkin pohjavesialueella (0109252 Fazerila, 1-luokka). Pohjavesialueelle tehdyistä koekuopista otetuissa näytteissä todettiin yhden koekuopan alueella (Tilustien päässä) alemman ohjearvon ylittävä haitta-ainepitoisuus. Laboratorioanalyyseissä ei todettu laboratorion määritysrajat

ylittäviä haihtuvien hiilivetyjen pitoisuuksia. Ottaen huomioon kohteen maaperä- ja pohjavesiolosuhteet, todettujen haitta-aineiden ominaisuudet sekä kohteen sijainnin ja käytön, pohjavesialueella ei arvioida olevan tarvetta välittömiin jatkotoimenpiteisiin sen nykykäytössä. Kohteen maaperässä todetut kynnysarvon ja alemman ohjearvon ylittävät haitta-ainepitoisuudet on otettava huomioon, mikäli kohteessa tehdään maankaivutöitä. Suunniteltaessa mahdollisia kaivutöitä, tulee olla hyvissä ajoin yhteydessä Vantaan kaupungin ympäristökeskukseen mahdollisen pilaantuneen maaperän kunnostusilmoituksen tarpeesta. Mikäli kohteessa kaivetaan tai poistetaan maa-aineksia esimerkiksi maanrakennustöiden yhteydessä, tulee kohonneet haitta-ainepitoisuudet (pitoisuudet kynnysarvon ja alemman ohjearvon välissä) ja jätejakeet huomioida töiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Pitoisuudeltaan kynnysarvon ja alemman ohjearvon välissä olevat maat voidaan yleensä sijoittaa luvalliselle maankaatopaikalle. (Golder Associates Oy 25.1.2022)

2.1.4 Maanomistus

Kaupunki omistaa valtaosan Fazerintien katualueeksi kaavoitettavasta alueesta sekä virkistys- ja suojaviheralueet. Muut kiinteistöt ovat yksityisessä ja valtion omistuksessa.

Kiinteistöt omistajineen:

92-401-1-42, 92-401-13-50, 92-410-1-38, 92-410-1-39, 92-410-1-42, 92-410-1-56, 92-410-1-57, 92-410-4-21, 92-410-4-39, 92-410-6-25, 92-410-6-36, 92-410-13-40, 92-410-13-45: Vantaan kaupunki

- 92-410-16-0, 92-410-21-0, 92-410-4-40, 92-410-6-67, 92-410-13-21, 92-410-1-67, 92-93-201-6, 92-93-201-4: Oy Karl Fazer Ab
- 92-93-201-5: Fazer Makeiset Oy
- 92-410-4-23: Sipoon Energia Oy
- 92-410-4-32: Valio Oy
- 92-895-2-42: Suomen valtio
- 92-410-4-39, 92-410-13-52, 92-410-18-12: Omistajia ei näytetä

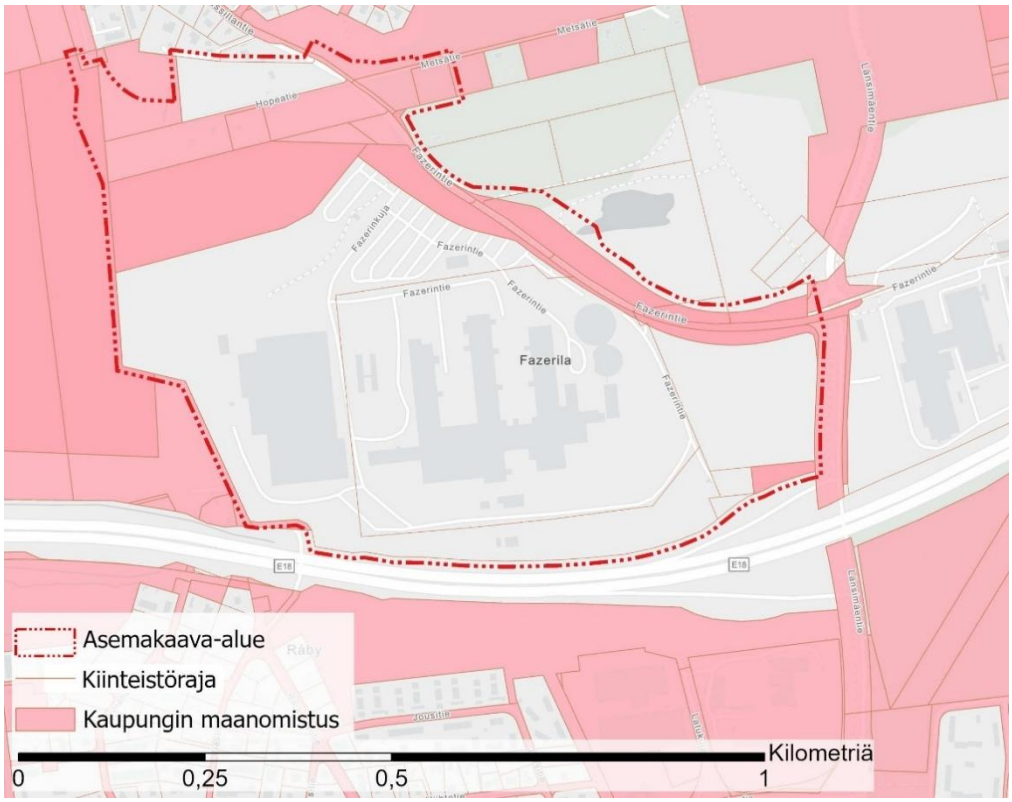

Kuva 21. Karttakuvassa kaupungin maanomistus ja määräalat vaaleanpunaisella.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.

Uusimaa-kaava 2050

Uusimaa-kaava 2050 on nimi uudenlaiselle maakuntakaavakokonaisuudelle, joka koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kaavasta: Helsingin seudun, Länsi-Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavoista. Seutujen kaavojen taustavisiona toimii strateginen, oikeusvaikutukseton

Uudenmaan rakennesuunnitelma. Kaavakokonaisuus kattaa koko Uudenmaan maakunnan alueen lukuun ottamatta Östersundomin aluetta Helsingissä, Sipoossa ja Vantaalla.

Uusimaa-kaavan kokonaisuus on tullut Helsingin hallinto-oikeuden 24.9.2021 päätöksen myötä voimaan siltä osin kuin valitukset hylättiin. Voimaantulon myötä kaavakokonaisuus korvaa pääosin aiemmin voimassa olleet maakuntakaavat, lukuun ottamatta Östersundomin alueen maakuntakaavaa, 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisua sekä hallinto-oikeuden päätöksen myötä voimaan jääviä merkintöjä ja määräyksiä.

Uusimaa-kaavan kokonaisuus on saanut lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 13.3.2023. Helsingin seudun ja Itä-Uudenmaan kaavoihin ei tullut oikeuskäsittelyssä muutoksia. Länsi-Uudenmaan kaavasta kumoutui oikeuskäsittelyn myötä taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen suunnittelumääräyksen osa, joka ohjaa seudullisesti merkittävää vähittäiskauppaa.

Uusimaa-kaava 2050:ssa kaava-alue sijoittuu taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeelle (ruskea pystyviivoitus) ja valtaosa kaava-alueesta sijoittuu Fazerilan pohjavesialueelle (sininen pistekatkoviiva. Lisäksi kaava-alueen halkoo Kivikko-Hakunilan maakunnallinen viheryhteystarve (vihreä nuoliviiva).

Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

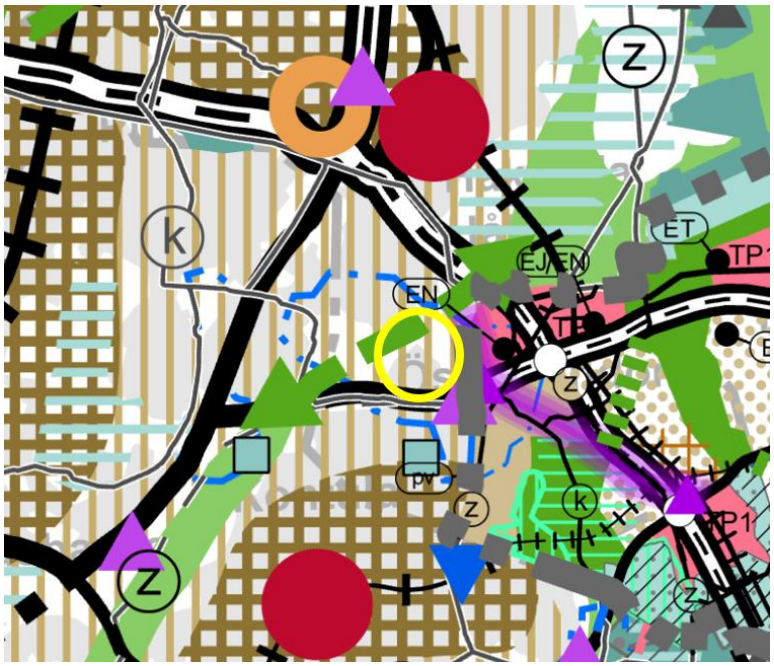

Kuva 22. Ote voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmästä, jossa suunnittelualueen likimääräinen sijainti näkyy keltaisella ympyrällä.

MAL 2023 -suunnitelma

MAL 2023 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2023–2040. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSLn toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua.

Suunnitelman keskeiset tavoitteena on luoda seudusta hiilineutraali, menestyvä ja hyvinvoiva. Hiilineutraaliuden tavoitteena on seudun kasvu vähentäen hiilidioksidipäästöjä tehokkaasti kestävän yhdyskuntarakenteen, asumisen ja liikenteen keinoin. Menestys syntyy siten, että seutu tarjoaa houkuttelevan asuin- ja toimintaympäristön asukkaille ja elinkeinoelämän toimijoille. Hyvinvoivan seudun laadukas elinympäristö mahdollistaa hyvän ja onnellisen elämän kaikille asukkaille.

Maankäytön suunnittelussa jatketaan yhdyskuntarakenteen tiivistämistä erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen. Seudun uudesta asuntotuotannosta 95 % kohdistetaan ensisijaisille vyöhykkeille (oheinen kartta). Suunnittelulla mahdollistetaan maankäytön tiivistyminen ja ehkäistään alueellista eriytymistä kaupunkiuudistuksen keinoin. MAL 2030 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 12.9.2023 (liikenne) ja Vantaan kaupunginvaltuustossa 13.11.2023. Osaa tavoitteista on täsmennetty kuntien ja valtion välisessä MAL-sopimuksessa, joka on hyväksytty Vantaan kaupunginvaltuustossa 21.10.2024. Sopimuksella vahvistetaan mm. Vantaan ratikka -hankkeen 30 % valtion rahoitusosuus ja mahdollistetaan hankkeen toteutus. Valtion rahoitusosuus koostuu suorasta valtion rahoituksesta sekä valtion maanluovutuksesta Vantaalle.

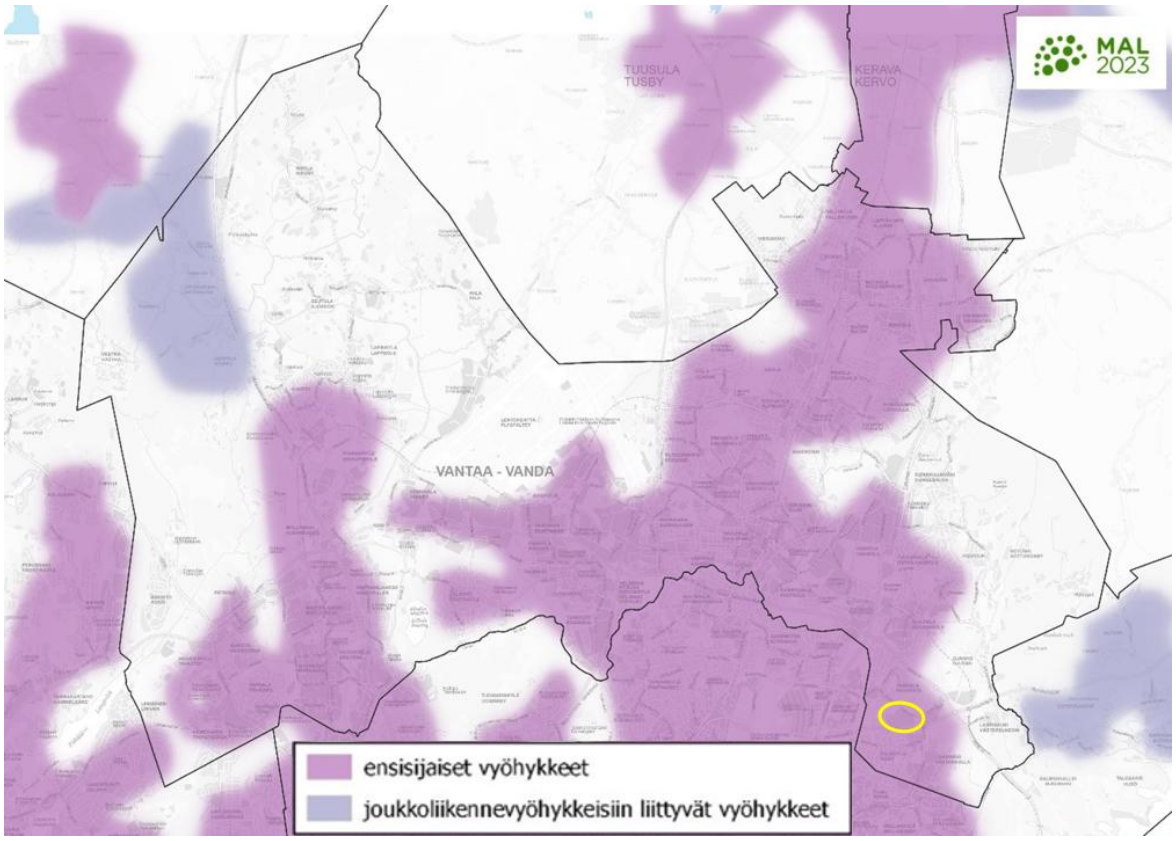

Kuva 23. Ote MAL 2023 -suunnitelmasta. Kaava-alueen likimääräinen sijainti on ympyröity keltaisella.

Yleiskaava 2020

Kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä yleiskaava 2020:ssa suunnittelualueen keskiosa on tuotanto- ja varastotoiminnan aluetta (TY), itäreuna asumisen ja työpaikkojen aluetta (A/TP) ja pohjoisosa (Kuussillan alue) asuinaluetta (A) sekä lähivirkistysaluetta (VL), jossa luoteiskulma ulottuu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän alueen reunalle (luo). Eteläreunaa viistää Porvoonväylän liikennealue (L). Kaava-alueen luoteisreunaan, VL-alueen läpi, on osoitettu kulkemaan ekologinen runkoyhteys (vihreä leveä katkoviiva) sekä ohjeellinen ulkoilureitti (palloviiva),

joka pohjoisessa, Kuussillan virkistysalueella yhdistyy kaava-alueella Länsimäentien varrelle sijoittuvaan virkistysalueyhteyteen (vihreä palloviiva). Kaava-alueen lävitse kulkee raitiotie (musta viiva poikkiviivoilla). Kaava-alue sijoittuu lisäksi pohjavesialueelle (pv) sekä kestävän kasvun vyöhykkeelle (musta ruututurasteri).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021. Kaava koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kartasta. Yleiskaava 2020 on tullut voimaan kuulutuksella 11.1.2023. Kolmella alueella (Länsisalmi, Myllykyläntie 4–8 ja Hakkilan radanpidon alue) jää voimaan osin yleiskaava 2007. Kaavahanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

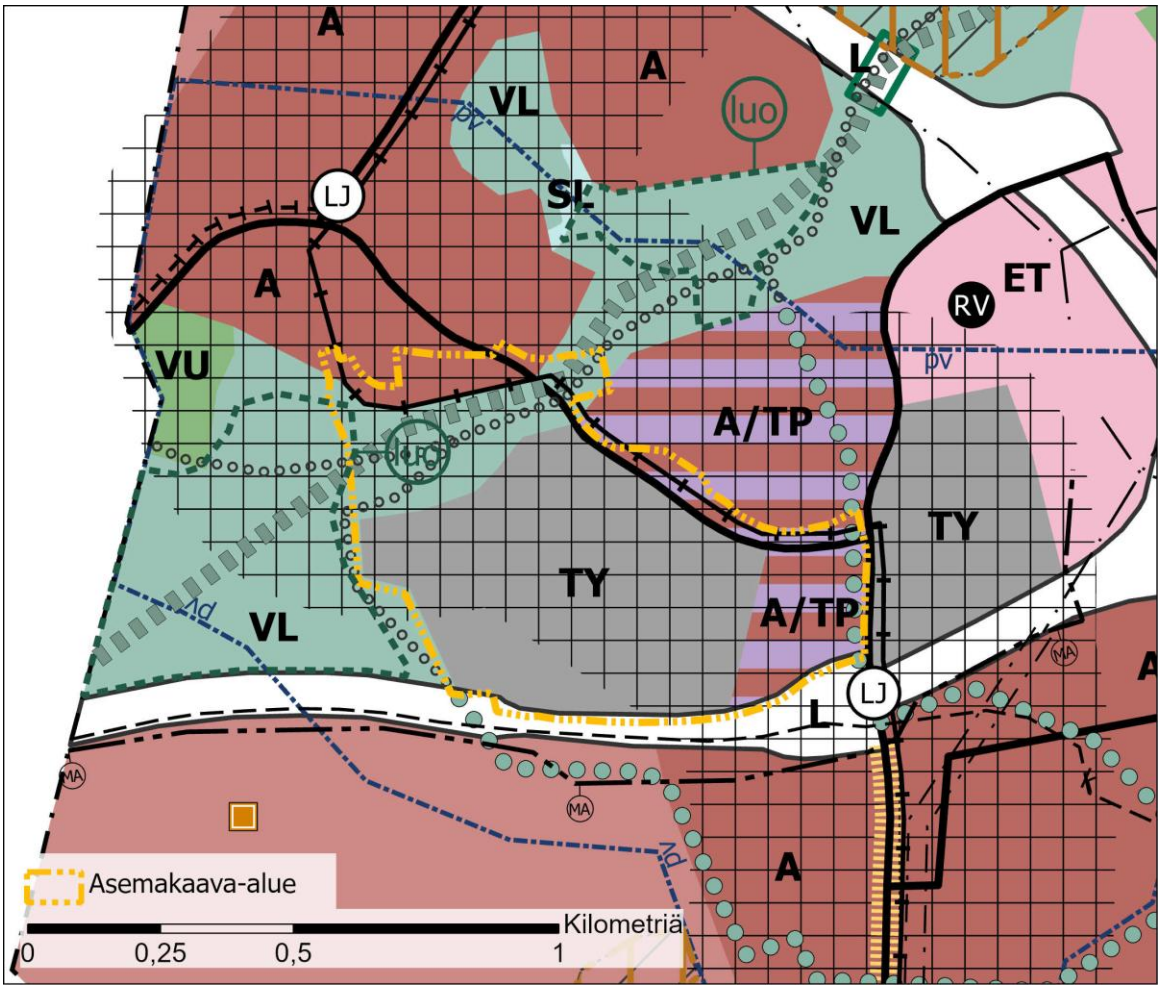

Kuva 24. Ote voimassa olevasta yleiskaavasta. Kaava-alue on osoitettu oranssilla pistekatkoviivalla.

Asemakaava

Suunnittelualue on voimassa olevien asemakaavojen alueella katualuetta, teollisuus- ja/tai varastorakennusten korttelialuetta (T-2), lähivirkistysaluetta (VL), suojaviheraluetta (EV), yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialuetta (ET) sekä asuinrakennusten korttelialuetta (A). Fazerintie on pääosin asemakaavoittamatonta aluetta.

Kaavamuutosalueella on voimassa seuraavat asemakaavat ja asemakaavan muutokset:

- Asemakaava, Vaaralan teollisuusalue 1, 930600 (ym. 5.9.1984)
- Asemakaava ja asemakaavan muutos, 931500 – Hopeatie (kv 27.3.2023)

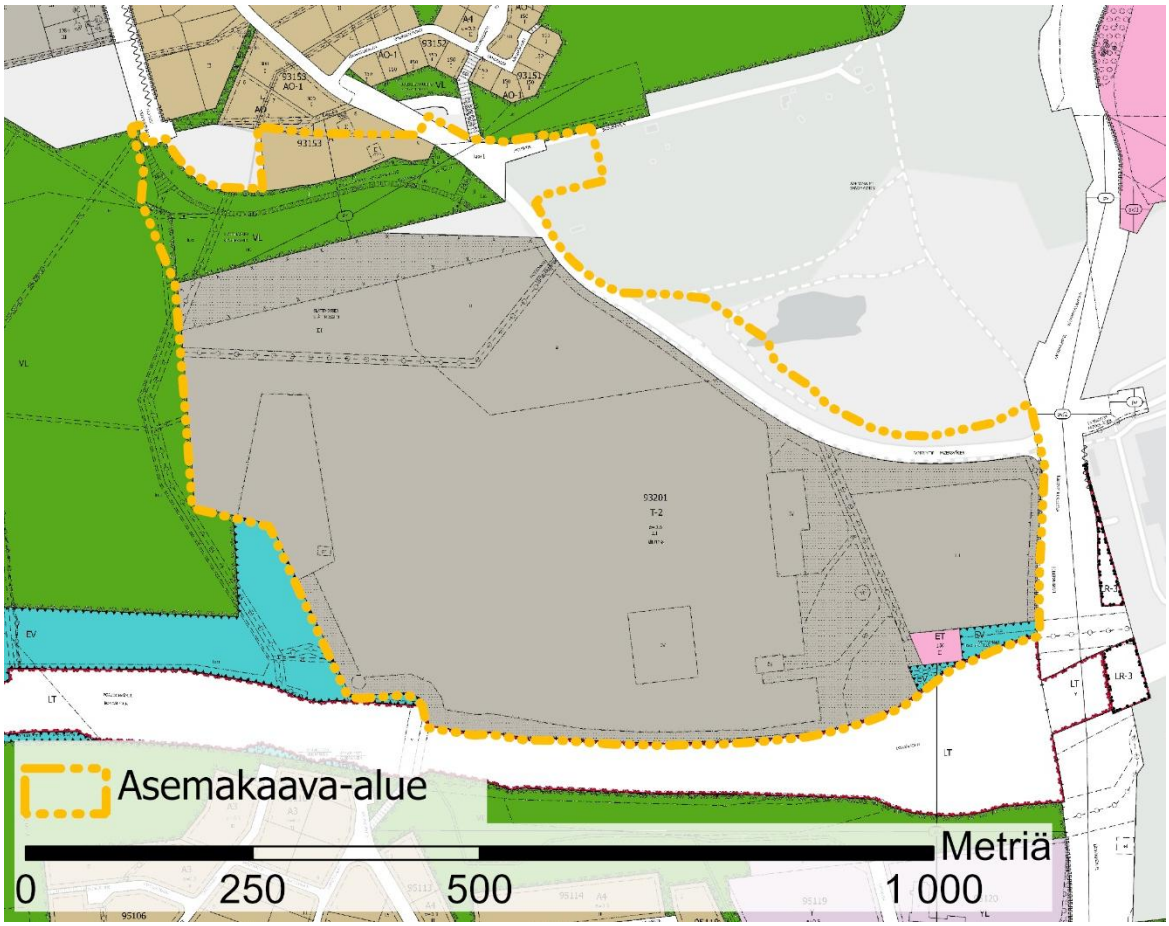

Kuva 25. Ote ajantasa-asemakaavasta.

Rakennuskielto

Alueella ei ole rakennuskieltoa asemakaavan laatimiseksi.

Muut päätökset ja suunnitelmat

Ratikan yleissuunnitelma

Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019 ja se hyväksyttiin teknisessä lautakunnassa 19.11.2019. Kaupunginvaltuusto päätti 16.12.2019 ratikan jatkosuunnittelusta, jossa Vantaan ratikan reitille laaditaan katu- ja puistosuunnitelmat, alustavat rakennussuunnitelmat sekä asemakaavat.

Yleissuunnitelmassa on tutkittu hanke- ja vertailuvaihtoehtoja sekä laadittu matkustajamääräennusteita. Lisäksi on arvioitu ratikan vaikutuksia kulkutapoihin, liikenteelliseen saavutettavuuteen, tieliikenteen suoritteisiin ja onnettomuuksiin, päästöihin, matka-aikoihin lentoasemalle, maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen, palveluiden kehityspotentiaaliin, luontoon, kulttuuriin, virkistyskäyttöön, maisemaan, kaupunkikuvaan, meluun ja tärinään.

Kuva 26. Ote Vantaan ratikan yleissuunnitelmasta Hopeatien osuudelta (WSP Finland, 30.4.2019).

Kuva 27. Ote Vantaan ratikan yleissuunnitelmasta Fazerintiellä (WSP Finland, 30.4.2019).

Katu- ja puistosuunnitelmat

Vantaan ratikalle laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katusuunnitelmat. Katusuunnitelmia käytetään kaavoituksen valmisteluaineistona. Ratikan katu- ja puistosuunnitelmat koskevat katuja, joita ratikan raiteet käyttävät. Katu- ja puistosuunnitelmissa tarkennetaan ja muokataan ratikan yleissuunnitelman ratkaisuja. Ratikkakatuihin liittyville kaduille suunnitellaan uudet järjestelyt. Pääosa ratikan käyttämistä kaduista on olemassa olevia katuja, mutta myös uusia katuja

suunnitellaan. Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita parannetaan koko suunnitteluosuudella. Samalla suunnitellaan katujen valaistus. Puistojen osalta suunnitellaan ne osuudet, joihin ratikka tai uudet liikennejärjestelyt aiheuttavat muutoksia.

Katu- ja puistosuunnitelmien yhteydessä arvioidaan ratikan vaikutuksia, jotka huomioidaan ratikan suunnittelussa. Nämä vaikutukset otetaan huomioon myös kaavatyössä.

Ratikan katu- ja puistosuunnittelu on alkanut syksyllä 2020. Ensimmäiseksi laadittiin tilavaraukset ratikan asemakaavoja varten. Niistä tarkennetaan varsinaiset yksityiskohtaiset katu- ja puistosuunnitelmat. Eteläinen Vaarala ja pohjoisen Länsimäki -kaava-alueelle sijoittuvat ensimmäiset suunnitelmat valmistuivat 2.3.2022 ja 31.3.2022. Suunnitelmat esiteltiin 30.3. – 12.4.2022.

Ratikan reitin linjausta on muutettu hieman kaava-alueen pohjoisosassa Fazerintien ja Rivieranraition ensimmäisten katusuunnitelmien valmistumisen jälkeen. Tarkistetut Fazerintien ja Rivieranraition katusuunnitelmaluonnokset valmistuivat 26.1.2026 ja ne esiteltiin 26.1.-9.2.2026.

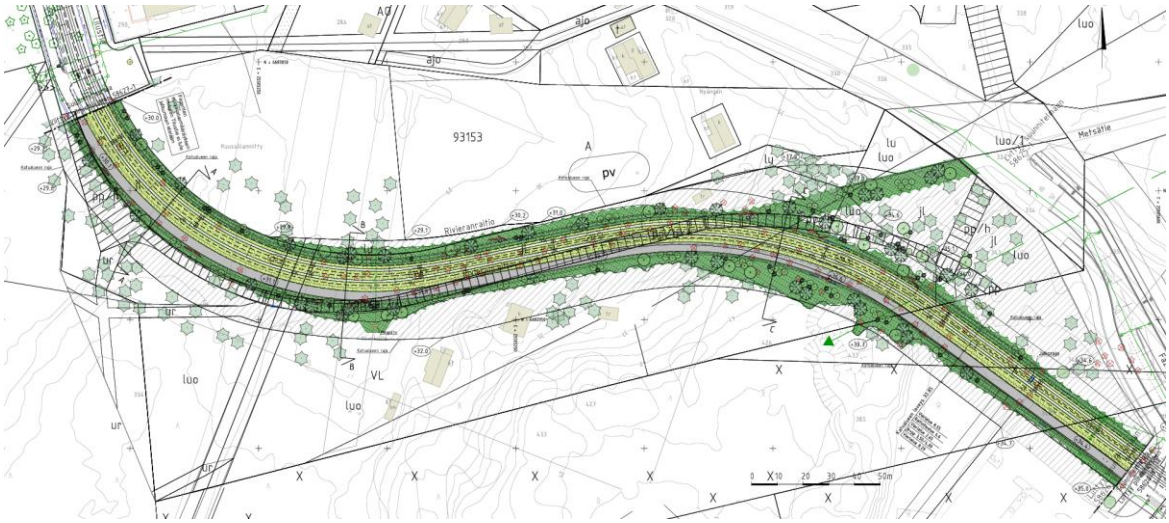

Kuva 28. Katusuunnitelmaluonnos Rivieranraitiolta. (Sweco Finland, luonnos 26.1.2026)

Kuva 29. Fazerintie välillä Metsätie – Fazerila. (Sweco Finland, luonnos 26.1.2026)

Kuva 30. Fazerintie välillä Fazerila – Länsimäentie. (Sweco Finland, luonnos 26.1.2026)

Ratikan kaavarunko

Vantaan ratikan reitin varrelle on laadittu sen kaupunkikehitystä ohjaava kaavarunko, joka kattaa ratikan pysäkeistä noin 800 metrin säteellä muodostuvan vyöhykkeen. Kaavarunko on yleiskaavaa tarkempi, mutta asemakaavaa yleisempi suunnitelma, joka on pitkän aikavälin visio ratikkakaupungista, ja jolla määritetään tavoitemitoitus suunnittelualueen lisärakentamiselle, arvioidaan ratikkakaupungin kehittämisen vaikutukset ja aikataulutetaan alueiden kehittäminen pitkällä aikavälillä. Kaavarunko yhteensovittaa alueen maankäyttöön kohdistuvia tavoitteita ja tarkentaa Vantaan yleiskaavan 2020 maankäyttösuunnitelmaa. Kaavarunko on oikeusvaikutukseton suunnitelma, jonka ensisijainen tavoite on sitouttaa kaupungin eri toimialat toteuttamaan ratikkakaupunkia yhteisten periaatteiden mukaisesti.

Ratikan kaavarungon vaikutusten arviointi pitää sisällään laajemman kaupunkikehityksen vaikutusten arvioinnit.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ratikan kaavarungon 19.6.2023.

Poikkeamispäätökset
Kaava-alueen teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen kiinteistölle 92-93-201-5 on myönnetty poikkeamispäätös autopaikkojen toteuttamiseksi tontin kaakkoiskulmaan (päätöspvm: 16.5.2025, voimassaolopvm: 16.6.2027).

Fazerila-Santamalmi -asemakaava ja asemakaavan muutos nro 931700
Kaava-alueelle sijoittuu osin myös vireillä olevan Fazerila-Santamalmi asemakaavan ja asemakaavan muutoksen alue nro 931700. Fazerila-Santamalmin alueelle on tavoitteena kaavoittaa ratikkakaupunkiin liittyvä uusi asuin- ja työpaikka-alue lähipalveluineen. Kaava-alueen pohjoisosaan osoitetaan virkistysalue, joka toimii ekologisena ja virkistysalueyhteytenä Sipoonkorvesta ja Ojangosta Vanhankaupunginlahdelle. Alueelle järjestettiin suunnittelukilpailu yhteistyössä Ab Karl Fazer Oy:n kanssa. Kilpailun voitti ehdotus Sweet Green, suunnittelutoimisto L arkkitehdit Oy. Kilpailun jälkeen valmistellaan asemakaavat. Kaavatyö on tullut vireille 20.10.2024 päivätyllä osallistumis- ja arviointisuunnitelmalla.

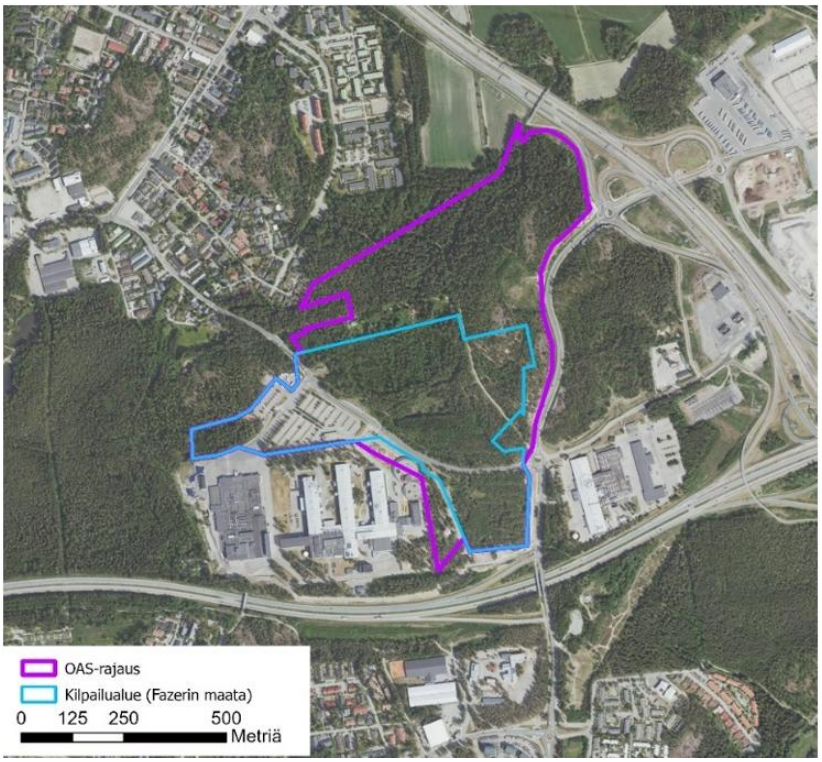

Kuva 31. Kuvassa Fazerila-Santamalmi-kaavatyön osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukainen kaava-alue pinkillä viivalla ja suunnittelukilpailun alue sinisellä viivalla.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019 ja se hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 16.12.2019. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi, että ratikan rakentamisen mahdollistava jatkosuunnittelu voidaan aloittaa suunnitelman pohjalta. Jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reiteille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat.

Kaavoitus tuli vireille 23.11.2020 laajempana alueena numerolla 062800. Tämä asemakaava ja asemakaavan muutos on erotettu omaksi muutosalueekseen katusuunnittelun edettyä ja sai työohjelmassa numeron 931400. Kaavasta julkaistiin oma osallistumis- ja arviointisuunnitelma 24.5.2022 ja se päivitettiin 15.12.2022 sekä 28.9.2023.

Kaupunkiympäristölautakunta 9.5.2023 päätti esittää kaupunginhallitukselle kaavaehdotuksen asettamista nähtäville, mutta esittelijä veti kaavaehdotuksen pois 22.5.2023 kaupunginhallituksen esityslistalta kaava-alueen pohjaveteen liittyvien uusien lähtötietojen vuoksi. Kaavaehdotukseen on tehty tarkistuksia tämän jälkeen. Kaava-aluetta on laajennettu Slåttmossenin lähivirkistysalueelle, Kuussillantie 2 -kiinteistölle, osin Kuussillantielle ja Metsätielle sekä Porvoonväylän ja Fazerilan väliselle alueelle. Fazerintien katualueen ja Rivieranraition joukkoliikenteelle varatun alueen osan linjauksia sekä kevyenliikenteen reittiä on osin muutettu. Kaavaehdotuksessa Kuussillantie 2 -tonttia on osin palautettu entiseen laajuuteen ja lähivirkistysaluetta on muutettu asuinrakennusten korttelialueeksi (A). Porvoonväylän liikennealuetta (LT) on laajennettu Uudenmaan ELY-keskuksen pyynnöstä. Kaavamääräyksiä on tarkennettu.

Kaupunginhallitus 3.6.2024 päätti asettaa asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksen nähtäville MRA 27 §:n mukaisesti. Kaavaehdotus oli nähtävillä 19.6.-19.8.2024 välisenä aikana.

Kaupunginhallitus 27.4.2026 päätti asettaa asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksen uudelleen nähtäville MRA 27 § ja 32 §:ien mukaisesti. Kaavaehdotus oli nähtävillä 13.5.-11.6.2026 välisenä aikana.

Ratikan asemakaavat ovat asemakaavoituksen kaavoitussuunnitelmassa 2026–2028.

Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.9.2026 päätöksellään § 10 asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 931400 / Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Lupa- ja valvontavirasto teki 4.11.2026 päätöksestä oikaisukehotuksen.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

Osallisia ovat ne, joiden oloihin tai etuihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa.

- Alueen maanomistajat ja maanvuokraajat
- Viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat ja vuokralaiset (naapurit)
- Kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät,
- Asukas- ym. yhdistykset
- Kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- Kaupungin omat asiantuntijat

Osallisia ovat myös ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Lupa- ja valvontavirasto ja Uudenmaan elinvoimakeskus
- Väylävirasto (rautatie- ja vesialueet)
- Keski-Uudenmaan pelastuslaitos
- Vantaan kaupunginmuseo
- Suomen luonnonsuojeluliitto
- Tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt, energiayhtiöt
- Uudenmaan liitto, HSY, HSL, TUKES

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä / Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Ratikan jatkosuunnittelun osallistumis- ja arviointisuunnitelma ”Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus” julkaistiin 23.11.2020 ja päivitettiin 17.9.2021. Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 15.1.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 88 kappaletta. Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki asemakaavamuutoksen alueelta 931400 saatiin 6 mielipidettä.

Ratikan suunnittelusta järjestettiin neljä alueellista verkkotilaisuutta ja yksi koko linjaa koskeva. Yleisötilaisuudet järjestettiin 8.12.2020 (Länsimäki), 9.12.2020 (Hakunila), 16.12.2020 (Tikkurila) ja 17.12.2020 (Aviapolis) sekä 23.9.2021 (koko linjan suunnittelutilanne). Lisäksi järjestettiin puhelinpäivystys ja kysymyksiä ja näkemyksiä sai jättää myös sähköpostilla.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on kuvattu Vantaan ratikan OAS-vaiheen vuorovaikutusraportissa 22.3.2021. Erilaiset osallistumisen ja vaikuttamisen tavat koottiin työn aikana osallistuvavantaa.fi -alustalle.

Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki -asemakaavan ja asemakaavan muutoksen alueelta nro 931400 julkaistiin oma OAS 24.5.2022 ja siitä pyydettiin osallisilta mielipiteet 24.8.2022 mennessä. Mielipiteitä ja lausuntoja saatiin yhteensä 7 kappaletta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivitetty 15.12.2022, josta tiedotettiin kaava-alueen maanomistajia kaavan vuorovaikutusaineiston julkaisun yhteydessä, sekä 28.9.2023 ja siitä pyydettiin mielipiteet 30.10.2023 mennessä. Mielipiteitä vuoden 2023 OAS-päivityksestä saatiin 13 kappaletta.

Kaikille avoin ratikan infotilaisuudet järjestettiin 6.4.2022, 15.11.2022, 13.4.2023 ja 16.11.2023 (koko ratikan linja).

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaali on julkaistu kaupungin verkkosivuilla 15.12.2022 ja siitä on ollut mahdollista jättää mielipide 15.12.2022-13.1.2023 välisenä aikana (MRL 62 §, MRA 30 §). Vuorovaikutusmateriaalin julkaisusta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa. Maanomistajille on lisäksi lähetetty 15.12.2022 kirje, jossa on ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide vuorovaikutusmateriaalista. Kirjeen mukana on liitteenä lähetetty yksityiskohtaiset tiedot kiinteistöillä tapahtuvista muutoksista. Puhelinaikoja järjestettiin nähtävillä olon aikana 2; 19.12.2022 ja 11.1.2023. Tänä aikana vastaanotettiin yksi puhelu. Mielipiteitä vuorovaikutusmateriaalista saatiin yhteensä 1.

Kaikille avoin ratikan opastettu kiertoajelu järjestettiin 26.8.2023. Tilaisuudessa oli mahdollisuus tutustua ratikan suunnitelmiin kaupungintalolla ja ratikan suunnittelijoita oli tavattavissa.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen luonnosta esiteltiin Rajakylän-Länsimäen asukastilaisuudessa 9.2.2023.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta nro 062800 saadut mielipiteet

M3:
Kuulakuja 4:n ja ja Länsimäentien välissä on tontti, joka on kaavoitettu parkkialueeksi. Onko ratikka -kaavoituksen myötä tontin käyttöön tulossa muutosta?

Vastine: alueen käyttötarkoitusmerkintään ei tehdä muutoksia ratikkakaavan yhteydessä.

M12:
Meneekö raitiovaunun kiskot Valion tehtaan kohdalta Vaaralan upeiden metsäreittien kautta Hakunilaan? Tuhotaanko pururadat, lenkkipolut?

Vastine: Ratikan linjaus kulkee Länsimäentietä pitkin kääntyen Fazerintien risteyksessä Fazerintielle ja Hopeatien ja Tilustien kautta edelleen Hakunilantielle. Länsimäentietä pitkin jatketaan ratikan kiskoja kohti Kehä III varikolle asti.

M25:
Lähialueellamme ratikka ei palvele lainkaan Rajakylän asukkaita, sinne tulee järjestää bussivuorot. Vaaralasta tulee päästä helposti bussivuoroilla Kehä III varteen, koska siellä on paljon työpaikkoja. Suoria kulkuyhteyksiä Peijaksen sairaalaan ei saa heikentää.

Alkuperäisen Raide-jokeri 3 alustavan yleissuunnitelman reittivaihtoehto VE1V, Vaaralan nopeutus on merkittävästi parempi vaihtoehto kuin nyt esitetty seuraavista syistä:

- Se on huomattavasti nopeampi.
- Se ei kulje keskellä pientaloaluetta.

• Se voidaan linjata kulkemaan Länsimäentien ja Fazerintien risteyksen jälkeen suunnitellun varikon puolella, jolloin viheralueeseen ei kosketa.

• Tämä linjaus palvelee paremmin suunnitellun Kuussillan kaavarunkoalueen asukkaita.

• Ajolinjat ovat suorempia, vähemmän risteyksiä, eikä jouduta ajamaan muun liikenteen joukossa, kuten nykyehdotuksessa Hopeatiellä ja Tilustiellä.

Jos Vantaalla on päämääränä saattaa merkittävä osa kaupunkilaisista, jotka eivät asu raideliikenteen varrella raideliikenteen piiriin, on tehokkaampikin ratkaisu olemassa. Jatketaan metron linjaus Mellunmäestä Länsimäen itäpuolelta Hakunilaan. Tämä linjaus palvelisi Hakunilan ja Vaaralan lisäksi myös kaavailussa olevan Länsimäen lisärakentamisen asukkaita. Suuri osa alueen joukkoliikenteestä suuntautuu kuitenkin kohti Helsingin keskustaa.

Vastine: Yleissuunnitelman mukaista ratikan linjausta on muutettu, koska sen ei nähty palvelevan tarpeeksi Vaaralan alueen nykyisiä ja tulevia asukkaita. Lisäksi linjaus Kehä III:n läheisen metsäalueen kautta olisi vaarantanut alueen luontoarvoja. Ratikan linjaus on esitetty myös Vantaan yleiskaavassa 2020, joka sai lainvoiman vuoden 2023 alussa. Ratikka kulkee omalla kaistallaan Fazerintiellä, Hopeatiellä, Tilustiellä ja Hakunilantiellä, eikä siten häiritse muuta liikennettä.

M54 ja M67:
Raskaan kaluston ohjaaminen pois asuinalueelta on tarpeellista meluhaittojen ja liikenneturvallisuuden vuoksi. Suuri osa raskaasta liikenteestä menee Vaaralan läpi Kehä III:lle. Liikenteen ohjaaminen Valion liittymään on tarpeen, ja Hakunilantielle tarvittaisiin raskaan ajoneuvokaluston ajokielto.

Vastine: Ratikkalinjan toteuttaminen Hakunilantielle saattaa jo itsessään vähentää raskaan liikenteen määrää Hakunilantiellä Vaaralan läpi. Liikenteelliset ratkaisut, kiellot ja nopeusrajoitukset ratkaistaan liikennesuunnittelu yhteydessä.

M75:
Hopeatien eteläpuolelle ja Metsätien pohjoispuolelle tuleva lähivirkistysalue, joka toimii ekologisena virkistysalueen yhteytenä Ojangosta Vanhankaupungin lahdelle. Ettei sitä ratalinjauksessa ei suljettaisi.

Pysäkit alueen asukkaiden kannalta oikeisiin paikkoihin ja niitä riittävästi.

Vastine: Ekologinen yhteys Hopeatien ja Metsätien ympäristössä on huomioitu asemakaavaehdotuksessa kaavoittamalla alue virkistysalueeksi, jolle on lisätty luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävä alueen osa. Eteläinen Vaarala & pohjoinen Länsimäki -asemakaava-alueella sijaitsee kaksi ratikan pysäkkiä, toinen Fazerin vierailukeskuksen vieressä ja toinen Rajakylän koulun vieressä. Pysäkkien sijoittelussa on huomioitu alueella liikkuvat.

2022 Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta nro 931400 saadut mielipiteet ja lausunnot (tiivistettynä)

M1:
Toivottavasti tämä uusi kaava-alue ratikoineen ei ole samanlainen kuin Länsimäen Maalinauhantie 19:n parkkipaikan tilalle täydennysrakennuksena rakennettu UFO-kerrostalo. Tämä vaalea lasiparvekkeinen kerrostalo näyttää todellakin pudonneen taivaasta ja sopii 1970-luvun talojen alueelle yhtä hyvin kuin ladot Helsingin Aleksille. Jos tämä alueen tiivistäminen ja talojen korottaminen näin rumin rakennelmin toteutetaan, on aivan sama kuin ei suunniteltaisi lainkaan.

Vastine: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki asemakaavassa ei kaavoiteta uutta rakentamista.

Lausunnot:

Fingrid:
Asemakaavassa on otettava huomioon Fingridin hanke Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteys (Länsisalmi-Viikinmäki). Fingrid on tehnyt yhteistyötä ratikkahankkeen kanssa. Fingrid antanut risteämälausuntoja mm. Tammiston länsipuolisista ratikan osuuksista ja Hakunilasta. Myös suunnitelmien tarkentuessa vuoropuhelun ja teknisen yhteensovituksen on hyvä tarpeen mukaan jatkua.

Vastine: Vantaan ratikka -hankkeessa on toimittu yhteistyössä Fingridin kanssa ja suunnittelussa on huomioitu Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteyden parannushanke.

Caruna Oy:
Kaava-alueella ei sijaitse Caruna Oy:n sähköverkkoa.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:
Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainti.

Vastine: Maanalaiset kaapelit on huomioitu kaavassa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä:
Alueesta on laadittu vesihuollon esisuunnitelma ja nyt käynnissä on ratikkahankkeeseen liittyvä vesihuollon alustavien rakennussuunnitelmien laadinta. Alueella nykyisin sijaitsevat ja sinne suunnitellut vesihuoltolinjat tulee huomioida asemamakaavan muutoksessa. Erittäin keskeistä on huomioida riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille. Vesihuoltolinjat tulee pääsääntöisesti sijoittaa yleisille alueille. Mahdollisten johtokuja-aluevarausten tarve tulee selvittää.

Helsingin seudun liikenne:
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä ei ole lausuttavaa.

Vantaan kaupunginmuseo:
Alueella ei ole yleisesti tunnustettuja maisema-arvoja, eikä sieltä käytettävissä olevien tietojen perusteella tunneta muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Fazerintie 6:ssa sijaitsee Fazerin tehtaiden rakennusten kokonaisuus. Alueen rakennukset ovat olleet mukana Vantaan modernin teollisen rakennusperinnön inventoinnissa (2006), jossa ne saivat korkeimman arvoluokituksen. Fazerilan konttori- ja tehdasrakennuksesta on lisäksi tehty rakennushistoriaselvitys. Leipomorakennuksesta sekä voimalaitoksesta tulee teettää rakennushistoriaselvitykset kaavatyön yhteydessä suojeluperusteiden määrittämistä varten.

Kuussillantie-Fazerintie tielinjaus on vanha yhdystie Vanhan Porvoontien ja Sotungintien välillä. Tielinjaus on ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja se on arvotettu Vantaan historiallisen tiestön inventoinnissa luokituksella R2, eli sen kulttuurihistorialliset arvot ovat merkittävät. Tien luonne on muuttunut entisestä metsätaipaleesta ja tulee muuttumaan vielä enemmän raitiotielinjauksen rakentamisen myötä. Linjaus on kuitenkin pysynyt paikallaan jo vuosisatoja ja sen käytön jatkuminen voidaan nähdä kulttuuriympäristön kannalta positiivisena asiana. Museo ei ole esittänyt tielinjauksen suojelua asemakaavamuutoksen nro 931500 (Hopeatie) mielipiteiden kuulemisen yhteydessä. Museo on kuitenkin korostanut mielipiteessään, että alueen identiteetin kannalta olisi tärkeää, että sen historiallinen tausta nousisi esiin myös muuttuvassa ympäristössä. Tielinjauksen historian esiin tuominen esimerkiksi viitoituksilla tai raitiovaunujen pysäkkien taideaiheissa on keino, jolla alueen historiallista identiteettiä voidaan syventää.

Vastine: Fazerilan alueen rakennuksista on laadittu rakennushistoriallinen selvitys kaavoituksen yhteydessä. Fazerintielle ei osoiteta suojelumerkintää, mutta tien historiallinen arvo tuodaan esille kaavaselostuksessa ja alueen jatkosuunnittelussa. Tien arvoa voidaan tuoda esille esimerkiksi taiteen keinoin.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen vuorovaikutusmateriaalista saadut mielipiteet (tiivistettynä)

M1:

1. Alueelle suunnitellut muutokset ovat riski alueen pohjevesille. Kaavaluonnoksen mukaiset aluemuutoksien toteutus ja varsinkin investointivaiheen työt aiheuttavat hyvin todennäköisesti merkittävää haittaa alueen pohjaveden hyödyntämiselle. Tämä tulee huomioida muutoksissa, muutostöiden suunnittelussa ja toteutuksessa sekä sopimuksellisesti kanssamme.
2. Esitetty kalualueen rajausehdotus osuu merkittävissä määrin päävedenottamomme lähi- ja suoja-alueelle sekä jopa itse vedenottamon alueelle. Tämä vaarantaisi merkittävässä määrin vedenottamon käyttöä ja täten koko vedenoton alueella. Nämä rajaukset tulee tarkastella uudelleen sekä esittää vaihtoehtoista rajausta ja/tai toimintamallia, jotta alueella toimiminen ei vaarannu.
3. Ehdotetun VL-alueen koko, rajaus ja lunastuskorvaus: Tämän kokonaisuuden rajaus ja korvausmenettely tulee perustua 2021 linjattuun malliin ja rajauksiin. Nyt esitetyssä versiossa mm. VL-aluetta on laajennettu merkittävästi tätä aikaisemmin linjattua aluerajausta laajemmaksi.
4. Leipomon ja voimalaitoksen rakennuksen mahdollinen rakennushistoriallinen selvitys: Selvityksen tekeminen ja sen tarpeellisuus tulisi tarkastella perusteellisesti ja sen tarpeellisuus analysoida laajemmin. Tehdasalueen rakennusten ja niiden kaavamerkintöjen mukaan ottaminen tähän kaavatyöhön, ei ole mielestämme sovitun mukaista tai tarpeen. Mikäli selvityksen tekemiseen päädytään, tulee siinä huomioida, että kyseiset rakennukset ei ole mielestämme rakennusteknisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittäviä. Rakennukset on rakennettu ja muutettu useissa eri vaiheessa, jotta niidet toiminnalliset tarpeet on saatu täytettyä. Mahdollisilla sr-merkinnöillä voisi olla merkittävää haittaa rakennuksien ja alueen toiminnan kehittämiseen jatkossa.
5. Tehtyjen luonnosten perusteella Fazerin tonttialueiden pienenemä olisi yhteensä jopa 4 ha, osassa alueita rajaukset ja kalualuemuutokset kohdistuvat laajalle-alueelle ympäristöön ja täten pienentävät merkittävästi Fazerin tonttien kokoa ja käyttö/kehitys/arvopotentiaalia. Näiden rajauksien osalta tulee tehdä uudelleentarkastelua, jotta rajaukset saadaan kohtuullisiksi. on välttämätöntä huomioida, että Fazerilla on halu ja tarve kehittää näiden alueiden asemakaavaa alueen uuden yleiskaavan mahdollistavaan asuinkäyttöön. Tämä tulee huomioida osana tehtävää kaavoitus ja suunnittelutyötä.

Vastine:

1. *Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa huomioidaan pohjavesien suojelu. Kaavassa on annettu pohjavesien suojeluun liittyviä määräyksiä. Rakentamisen aikana saattaa esiintyä pohjaveden hetkellistä samentumista. Tämä keskustellaan erikseen maanomistajan kanssa.*
2. *Katualueen rajaukset on tarkistettu niin, että katualuetta ei osoiteta vedenottamon alueelle.*
3. *Asemakaavaehdotuksen vuorovaikutusaineistoa varten kaavoitukselle oli toimitettu väärä liitekuva, jossa VL-alueen rajaus on ollut sovittua laajempi. VL-alueen rajaus on korjattu kaavaehdotukseen.*
4. *Koko Fazerin kiinteistö on mukana asemakaava-alueessa, sillä korttelissa on rakennusoikeus osoitettu tehokkuusluvulla, joka tulee muuttaa asemakaavamuutoksessa tehokkuusluvuksi, jotta alueen rakennusoikeus ei vähene pinta-alamuutoksista huolimatta. Tästä johtuen myös muut kaava-aluetta koskevat vaikutukset tulevat tarkasteluun. Aiemmissa selvityksissä on*

todettu, että Fazerin alueella on kulttuurihistoriallista arvoa. Tämä on MRL:n mukaisesti tutkittu tarkemmin asemakaavoituksen yhteydessä. Alueelta on laadittu rakennushistoriallinen selvitys. Selvityksen lopputuleman perusteella Vantaan kaupunginmuseo ehdottaa Fazerin vierailu- ja kokouskeskuksen sekä makeiskonttorin sekä vierailukeskuksen ulkopuolella sijaitsevan pihapiirin suojelua.

5. *Fazerintien itäpuolella on suuret korkeuserot suhteessa Fazerintien katutasoon. Tämä johtaa siihen, että katusuunnittelussa on huomioitava katualueen luiskat kadun reunoilla. Fazerintien itäpuolella ei ole nykytilanteessa asemakaavaa. Katusuunnitelmien hyväksyminen vaatii asemakaavan mukaisen katualueen. Katualueet kaavoitetaan kaavatyön 931400 yhteydessä, mutta maanomistajan kanssa voidaan luiska-alueiden maanomistusta tarkastella sopimusten kautta.*

28.9.2023 päivätystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta nro 931400 saadut mielipiteet tiivistettyinä

Asukas:
Mielipiteen antaja on paikallisen as. Oy:n hallituksen jäsen. Asukkaat toivovat erityisesti vanhan puuston säilyttämistä Länsimäentien varrella, as. Oy:n kiinteistön ja Juoksuhaudan puistoon menevän sillan välillä. Länsimäentien yli Juoksuhaudan puistoon menevällä sillalla on erityisen vilkasta jalankulkuliikennettä. Suoraviivaista liittymää Juoksuhaudanpuistoon johtavalle sillalle ei ole. Suurin osan alueen koululaisista ja lukuisat aikuiset nousevat sillalle as. Oy:n rajan tuntumasta pensaiston ja metallikaiteiston läpi tai yli. Koululaisia kulkee lisäksi kuorma-autojen pysäköintipaikan kohdalta erityisen vilkkaan Länsimäentien yli kohdasta, jossa ei ole suojatietä. Mielipiteessä esitetään, että as. Oy:n tontin rajan tuntumaan rakennettaisiin portaat, joista pääsee nousemaan suoraan Juoksuhaudan puistoon menevälle sillalle. Toive puuston säilyttämisestä on tässäkin tapauksessa mahdollista, kun portaikon rakentamiseen ei käytetä järeitä koneita.

Kaavoittajan vastine:
Kaavassa ei ole osoitettu suojeltavia puita. Ratikan katusuunnitelmista ilmenee poistettavat ja istutettavat puut. Ratikan jatkosuunnittelua ohjaa Vantaan ratikan design manual ja tavoitteena on toteuttaa uusi katuympäristö mahdollisimman vehreänä. Mahdolliset portaat, kalusteet yms. määritellään ratikan katu- ja puistosuunnitelmissa. Ratikan 10.3.2023 päivätyssä katusuunnitelmaehdotuksessa ei ole osoitettu kyseiselle paikalle portaita. Alueen katusuunnitelmista on mahdollista jättää mielipide, kun ne tulevat nähtäville.

Kaksi asukasta:
Westerkullan kartano alueineen on luokiteltu merkittäväksi kulttuuriympäristöksi. Ratikan kaavarungossa oli tunnistettu Länsimäen alueen maisemallisen luonteen lähes täydellinen muuttuminen siirryttäessä tiiviiltä asuinalueelta Westerkullan kartanon kulttuurimaisemaan. Tämä on osoitettu hyvin kuvaavasti kaavarungon kartalle sisällytetyllä merkinnällä ”Vahva ja tunnistettava alueen maisemallinen reuna”, jota tulee kaavamääräyksen mukaan jatkosuunnittelussa vaalia tai korostaa.
Vantaan yleiskaava 2020:ssä ja Länsimäen kaavarungossa on esitetty Porvoonväylän ja kartanoalueen väliin tehokkaan rakentamisen alueita. Asemakaavan yhteydessä tehtävät raitovaunupysäkkien sijoitusratkaisut ulottavat merkittäviä vaikutuksia niitä ympäröivään yhdyskuntarakenteeseen. OAS:n yhteydessä tulee määrittää erityisesti selvitettäviksi myös ratikan asemakaavan aiheuttaman tiiviin lisärakennuspaineen (Uudet alueet ja Länsimäen keskustan täydennysrakentaminen) konkreettiset maisemalliset vaikutukset arvokkaaseen kulttuuriympäristöön.
Kartanokeskuksen pohjoispuolelle suunniteltu tehokkaan uudisrakentamisen alue on myös luontoarvoiltaan hyvin monipuolinen ja arvokas. On arvioitava perusteellisesti sitä, missä määrin ja mille

alueille mahdollista uudisrakentamista voidaan ylipäätään sijoittaa vaarantamatta luontoarvoja. Vantaan yleiskaavan 2020 valmistelun yhteydessä tehdyssä selvityksessä Vantaan ekologisista yhteyksistä on Westerkullan kartanokeskuksen ja Länsimäen asuinalueen väliin sijoitettu ekologinen käytävä no.59 Mustavuori – Myllymäki – Långmossen – Vaarala. Tätä yhteyttä ei ole nähtävillä olevan asemakaavan mukaisen ratikkalinjauksen vuoksi esitetty voimassa olevassa yleiskaavassa, Länsimäen kaavarungossa tai asemakaavaluonnoksessakaan. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan olisi silti mielestämme sisällytettävä vaikutusarviointi siitä, miten tämän ekologisen yhteyden toteuttamatta jättäminen vaikuttaa laajemmin alueen luontoarvoihin ja miten tätä menetystä voidaan suojelutoimia muualla lisäämällä tai muita ekologisia käytäviä rakentamalla ja vahvistamalla kompensoida.
Westerkullan kartano on yksi Etelä-Suomen harvoista kartanokokonaisuuksista, jota vielä ympäröivät muinaismuistot, suojeluarvoiltaan merkittävät rakennukset ja rakenteet, erityisen arvokkaat viljelymaisemat sekä laajat luonnonsuojelu- ja Natura 2000 -alueet. Tämä erityisen arvokas kohde tulee siten ottaa ylipäätään huomioon kaikessa sitä ympäröivän alueen maankäytön suunnittelussa.

Kaavoittajan vastine:
Kaavaehdotuksen nro 931400 alue ei sijoitu Westerkullan kartanoalueen välittömään läheisyyteen. Vantaan ratikan asemakaavoissa ei osoiteta uutta rakentamista. Ratikalla itsellään ei ole huomattavia maisemallisia vaikutuksia sillä se toteutetaan pääasiassa jo rakennettuun ympäristöön.

Kaavaehdotuksessa nro 931400 viheralueiden jatkuvuus Fazerintien kummallakin puolella on huomioitu. Voimassa olevassa yleiskaavassa 2020 osoitetun ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli Slåttmossenin virkistysalueelta Lähdepuiston ja Tammasuon virkistysalueille on kaavan määräysten mukaan turvattava kasvillisuuden säilyttämisen tai istuttamisen avulla. Slåttmossenin alueelle osoitettu joukkoliikenteelle varattu alueen osa tulee kaavamääräyksen mukaan toteuttaa nurmipintaisena.

<u>Kaksi asukasta:</u>
Vantaan ratikan, sekä siihen liittyvän kevyenliikenteen ja ajoväylän linjaus tulee siirtää alkuperäistä linjausta eteläisemmälle linjaukselle, kokonaan Hopeatien eteläpuolelle, tai Fazerin tehdasalueen pohjoisreunaa myötäileväksi. Täten kyetään säilyttämään strategisesti tärkeät pohjavedenottamot Hopeatien läheisyydessä. Eteläisempi linjaus mahdollistaa Kuussillanniityn tehokkaamman hyödyntämisen asuinrakentamiseen, joka puolestaan parantaa Vantaan Ratikan hyötysuhdetta. Vantaan ratikan linjauksen yhteyteen suunniteltu ajoväylä tulee poistaa kokonaisuudessaan Hopeatien - Kuussillanniityn osuudelta kyseisestä suunnitelmasta. Kuussillantie palvelee erinomaisesti ajoliikennettä. Ajoväylän poistaminen kaventaa Ratikan tarvitsemaa maa-alueella, jolloin se vähentää kyseisen viheralueen kuormitusta. Ajoväylän poistaminen mahdollistaa myös yhden risteyksen poistamisen suunnitelmista, jolloin ratikasta tulee entistäkin turvallisempi ja mahdollisesti sujuvampi.

Kaavoittajan vastine:
Kaavassa on osoitettu Kuussillan asuinalueen eteläpuolelle, Slåttmossenin lähivirkistysalueelle (VL) joukkoliikenteellevarattu alueen osa (jl), jota pitkin Vantaan ratikan on suunniteltu kulkevan. Ratikan linjausta on hieman siirretty alkuperäisestä linjauksesta alueen pohjaveden suojelemisen vuoksi. Linjausta ei siirretty kokonaan Hopeatien eteläpuolelle, sillä alustavissa tarkasteluissa suuremman siirron todettiin aiheuttavan huomattavamman louhinnan tarpeen ja pidemmät kadun luiskaukset. Pienemmällä siirrolla raitiotien tasauksen vaatimat luiskaukset pysyvät kohtuullisempina ja vaikutukset alueen ekologiseen runkoyhteyteen ovat vähäisemmät. Fazerin tehdasalueen pohjoisreunaa mukailevalla reittivaihtoehdolla olisi ollut suurempi vaikutus alueen luontoarvoihin.

Kaavassa on osoitettu lähivirkistysalueelle jl-aluetta myötäilevä yleiselle jalankululle ja pyöräilylle varattu alueen osa (pp). Kaavaehdotuksella poistetaan voimassa olevassa asemakaavassa 931400 – Hopeatie osoitettu huoltoajon merkintä (/h). Nykyistä Hopeatien ajoliikenteen katuyhteyttä ei ole osoitettu kaavaehdotuksessa, eikä Vantaan ratikan 13.3.2024 päivätyssä katusuunnitelmaehdotuksessa.

Caruna Oy:
Kaava-alueella ei ole Caruna Oy:n sähköverkkoa.

Sipoon Energia:
Mikäli kiinteistön alueella ei tarvitse tehdä maanrakennustöitä, ei Sipoon Energialla ole huomauttamista kaavahankkeeseen. Pyydämme huomioimaan tämän tarkempaa linjausta suunniteltaessa.

Kaavoittajan vastine:
Kiinteistöllä ei tarvitse tehdä maanrakennustöitä Vantaan ratikan toteutuksen vuoksi. Uudenmaan ELY-keskus suunnittelee viereisen Porvoonväylän laajentamista osin kyseisen kiinteistön puolelle ja Porvoonväylän liikennealueen laajennus on osoitettu 14.5.2024 päivätyssä kaavaehdotuksessa.

Tukes:
Tukesilla ei ole lausuttavaa hankkeesta.

HSL:
HSL:llä ei ole lausuttavaa.

Valio:
Kaavan selostusaineistossa on mukana katualueen suunnitelmia päiväyksellä 2.3.2022, joissa Länsimäentien ja kehä III välinen katualue tulee tätä esitystä enemmän Valion kiinteistölle. Valion kiinteistöstä ei voida tehdä näiden vuoden 2022 suunnitelmien mukaisia alueluovutuksia. Luonnossuunnitelmassa on esitetty ratikkavarikon sijainti ja siihen liittyvät liikenneliittymät. Valion näkemyksen mukaan sijoittuminen ei vastaa yleiskaavaa ja lisäksi varikon vaatima pinta-ala Valion kiinteistöistä muodostuu maankäytöllisesti erittäin haastavaksi, eikä Valio luovuta varikon pengerrykselle osoitettua alaa. Aiemmin laaditut katusuunnitelmat Valion kiinteistöjen ympärillä tulee siten täsmäyttää nyt esillä olevan asemakaavarajauksen sisäpuolelle.

Kaavoittajan vastine:
Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) päivitettiin 28.9.2023 ja kaavarajausta muutettiin Länsimäentien osalta niin, että osa ratikan katusuunnitelmaluonnoksissa kaupungin omistamalle maalle osoitetuissa Länsimäentien luiska-alueista on asemakaavaehdotuksen 931200 – Vantaan ratikka: Varikko alueella. Varikon tontin rajaus on muuttunut vuonna 2022 julkaistujen Länsimäentien katusuunnitelmaluonnoksien jälkeen niin, että ratikan sisäänajo tontille tapahtuu hieman pohjoisempaa. Muutoin 931400 kaava-alue on Länsimäentien osalta sama, kuin 15.12.2022 päivätyssä OAS:ssa sekä 2.3.2022 ja 31.3.2022 päivätyissä ratikan katusuunnitelmaluonnoksissa. Vantaan ratikan Länsimäentien pohjoispäätä koskevat katusuunnitelmaehdotukset on päivitetty 10.3.2023. Vantaan ratikan varikon sijainti on osoitettu voimassa olevassa yleiskaavassa 2020 RV-merkinnällä. Etenkin yleiskaavan ja kyseisen merkinnän yleispiirteisyys huomioiden. Varikon sijainti on voimassa olevan yleiskaavan mukainen. Vantaan ratikan varikko on osoitettu kaavaehdotuksessa nro 931200.

Fingrid:
Asemakaavassa on otettava huomioon Fingridin hanke Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteys (Länsisalmi-Viikinmäki). Sen yleissuunnittelu on käynnissä. Kaapelireitti sijoittuu asemakaava-alueelle ja risteää ratikkareitin kanssa. Voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto.

Kaavoittajan vastine:
Vantaan ratikka -hankkeessa on toimittu yhteistyössä Fingridin kanssa ja suunnittelussa on huomioitu Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteyden parannushanke.

Vantaan Energia:
Maakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainti tulee huomioida. Jos niitä pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaavoittajan vastine:
Maanalaiset kaapelit ja putket on huomioitu kaavaehdotuksessa.

HSY:
Alueella nykyisin sijaitsevat ja sinne suunnitellut vesihuoltolinjat tulee huomioida asemamakaavan muutoksessa. Erittäin keskeistä on huomioida riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille. Vesihuoltolinjat tulee pääsääntöisesti sijoittaa yleisille alueille. Mahdollisten johtokuja-aluevarausten tarve tulee selvittää ja esittää tulevassa asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa.

Kaavoittajan vastine:
Vantaan ratikka -hankkeessa on toimittu yhteistyössä HSY:n kanssa ja suunnittelussa on huomioitu olevat johdot sekä vesihuollon suunnitelmat.

Vantaan kaupunginmuseo:
Kuussillantie-Fazerintie linjaus on vanha yhdystie ja se on arvotettu kulttuurihistoriallisilta arvoiltaan merkittäväksi. Alueen identiteetin kannalta olisi tärkeää, että sen historiallinen tausta nousisi esiin myös muuttuvassa ympäristössä. Tielinjauksen historian esiin tuominen esimerkiksi kyltityksillä on keino, jolla alueen historiallista identiteettiä voidaan syventää. Etenkin voimalarakennuksella on todettuja rakennushistoriallisia arvoja, mutta ne eivät riitä asemakaavan suojeluperusteiksi. Koska makeiskonttorin rakennuksella on erittäin suuri historiallinen merkitys alueelle, niin kohdekäynnin perusteella voitiin todeta, että rakennuksen suojeluperusteet ovat riittävät asemakaavasuojeluun muutostöiden jälkeenkin. Vierailu- ja kokouskeskus (Fazer Experience) on arkkitehtonisesti merkittävä 2010-luvun rakennus, joka on palkittu niin teknisten ratkaisujensa kuin arkkitehtuurinsa ansioista. Näin ollen se ansaitsisi tulla suojelluksi, vaikka onkin iältään vielä nuori. Museo esittää asemakaavassa suojeltavaksi Fazerin Vierailu- ja kokouskeskusta ja Makeiskonttoria piha-alueineen. Kaavatyön aikana tulee määritellä suojeltaville rakennuksille ja pihapiirille yksilöidyt suojelumääräykset, joilla voidaan taata todettujen arvojen säilyminen tulevaisuuteen. Makeiskonttorin ja vierailukeskuksen kohdalla myös merkittävimmät sisätilat tulee suojella.

Kaavoittajan vastine:
Fazerintielle ei osoiteta kaavaehdotuksessa suojelumerkintää, mutta tien historiallinen arvo tuodaan esille kaavaselostuksessa. Vantaan ratikan Design manualissa on nostettu ratikan jatkosuunnittelun ohjeeksi mm. alueellisten historiallisten arvojen esiin tuominen. Tien arvoa voidaan tuoda esille esimerkiksi taiteen keinoin. Kaavaehdotuksessa on osoitettu alla olevat suojelumerkinnät sekä määrätty niihin liittyen seuraavaa:
Suojeltava rakennus (sr):
”Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus, jota ei saa purkaa.” ”sr/1: määräys koskee Makeiskonttorin osaa rakennuksesta. Rakennuksen julkisivuihin kohdistuvissa korjaus- ja muutostöissä on huomioitava rakennuksen alkuperäinen arkkitehtuuri sekä 2016 vuoden muutostöiden jälkeinen tilanne. Korjaus- ja muutostyöt on suunniteltava siten, että historiallisesti kerroksisen rakennuksen ominaisluonne ja rakennuksessa todetut arvot eivät korjaustöissä vaarannu. Rakennuksen sisätiloista suojellaan alkuperäinen pääporraskäytävä ja siihen liittyvä ensimmäisen kerroksen aulatila.” ”Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-,

muutos-, ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto." "sr/2: Määräys koskee Fazerilan vierailu- ja kokouskeskuksen kokonaisuutta. Rakennuksesta suojellaan julkisivut ja katot. Rakennuksen ulkotiloista sisään jatkuvat kattomateriaalit suojellaan. Sisätiloissa suojellaan kantavien teräspilarirakenteiden muodostamat kaarevalinjaisten huonetilojen massoittelu (Visitor centerin puolella 5 kokonaisuutta: viherhuone, kahvila/keittiö, monitoimitila, henkilökunta-/varastotila sekä info- ja wc- tila. Meeting centerin puolella 2 kokonaisuutta: showroom ja kabinet)." "Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos-, ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto."
Suojeltava pihapiiri (sp):
"Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä alueen osa, jota ei saa purkaa." "Pihaa tulee hoitaa alkuperäisen pihasuunnitelman luonteen mukaisesti. Pihaan kohdistuvista muutostöistä tulee kuulla paikallista museoviranomaista."

Asemakaavaehdotuksen nähtävilläolo 19.6.-19.8.2024 ja lausuntojen pyytäminen

Kaupunginhallitus 3.6.2024 päätti asettaa asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksen nähtäville MRA 27 §:n mukaisesti. Asemakaavoitus valtuutettiin pyytämään tarvittavat lausunnot. Asemakaavaehdotus on ollut nähtävillä 19.6.-19.8.2024 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 23 kappaletta ja niitä saatiin 13 kappaletta. Muistutuksia saatiin 2 kappaletta.

Lausuntojen antamisen jälkeen kaavaehdotuksesta nro 931400, Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki, irrotettiin Länsimäentietä koskeva osuus omaksi kaavahankkeekseen nro 911200, Vantaan ratikka: Länsimäentie. Lausuntoihin on vastattu myös kyseisen kaavatyön yhteydessä (911200 Lausunnot ja vastineet 11.3.2025).

Lausunnot ja vastineet tiivistettyinä:

Telia:
Kaapeleiden siirto ja suojaus on huomioitava mahdollisten maanrakennustöiden yhteydessä, ja Teliaan on oltava yhteydessä hyvissä ajoin. Kaapelien katkaisua ja siirtoa pitäisi pyrkiä välttämään. Ennen töiden aloittamista pitää olla siirron maksaja selvillä. Korvaava siirtoreitti pitää olla valmiina ennen siirtojen suorittamista ja vanha reitti pitää olla toimintakuntoinen uuden reitin valmistumiseen asti. Osallistutaan hankkeen johtosiirtosuunnitteluun. Siirto ja suojauskustannukset kuuluvat lähtökohtaisesti tilaajan maksettaviksi, ellei toisin ole sovittu.

Vastine:
Tietoliikennekaapeleiden siirtotarpeet on suunniteltu Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelun yhteydessä. Hankeen mukaan siirtotarpeista on keskusteltu Telian kanssa ja hankkeen allianssi ilmoittaa, kun on tiedossa, milloin siirtoihin ryhdytään. Ei toimenpiteitä.

Tukes:
Ei lausuttavaa asiassa.

Vastine:
Ei toimenpiteitä.

Elisa Oyj
Alueella on runsaasti Elisan yhteiskunnalle tärkeitä tietoliikennekaapeleita. Mikäli tietoliikennerakenteita kuitenkin joudutaan siirtämään, pitää siirron tarvitsijan olla hyvissä ajoin (väh. 12kk ennen tarvetta) yhteydessä Elisaan ja tilata ao. siirto. Siirtotyöt ovat hitaita ja kalliita.

Vastine:
Tietoliikennekaapeleiden siirtotarpeet on suunniteltu Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelun

yhteydessä. Hankkeen mukaan siirtotarpeista on keskusteltu Elisan kanssa ja hankkeen allianssi ilmoittaa, kun on tiedossa, milloin siirtoihin ryhdytään. Ei toimenpiteitä.

Eltel Networks Oy

Katu- ja muutoskaavojen suunnitelmat on hyvä saada nähtäväksi ajoissa uusien putkitustarpeiden ja olevien verkkojen siirtotarpeiden suunnittelua varten. Kaapeleiden siirto ja suojaus on huomioitava mahdollisten maanrakennustöiden yhteydessä, ja DNA:han on oltava yhteydessä hyvissä ajoin. Kaapelien katkaisua ja siirtoa pitäisi pyrkiä välttämään. Korvaava siirtoreitti pitää olla valmiina ennen siirtojen suorittamista ja vanha reitti pitää olla toimintakuntoinen uuden reitin valmistumiseen asti. Ennen töiden aloittamista pitää olla siirron maksaja selvillä. Siirto ja suojauskustannukset kuuluvat lähtökohtaisesti tilaajan maksettaviksi, ellei toisin ole sovittu.

Vastine:
Tietoliikennekaapeleiden siirtotarpeet on suunniteltu Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelun yhteydessä. Hankkeen mukaan siirtotarpeista on keskusteltu DNA:n kanssa ja hankkeen allianssi ilmoittaa, kun on tiedossa, milloin siirtoihin ryhdytään. Ei toimenpiteitä.

Vantaan Energia

Mikäli maakaapeleita tai kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vastine:
Maakaapelit ja kaukolämpöputket on huomioitu asemakaavaehdotuksessa ja Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelussa. Ei toimenpiteitä.

Suomen luonnonsuojeluliitto

Ekologinen yhteys Slåttmossen – Vaarala – Ojanko – Sipoonkorven kansallispuisto, on huomioitu suunnitelmassa hyvin ja yhdistyksemme toivoo, että se toteutuu esitetyn mukaisena. Ekologinen yhteys Mustavuori (Natura 2000) – Myllymäki (LUO) – Långmossen – Vaarala, on sen sijaan sivuutettu suunnitelmassa. Ekologinen yhteys on tällä hetkellä heikko Porvoon moottorien kohdalta. Kaavasuunnitelmaan liittyen tulisi selvittää mahdollisuudet kehittää kyseistä yhteyttä esimerkiksi rakentamalla eläinalikulku tai vihersilta Porvoon moottoritielle. Vihersiltarakenne soveltuisi laajemmalle joukolle eläinryhmiä kuin alikulku.

Vastine:
Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus nro 931400, Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki, on ollut nähtävillä laajempana kaavamuutosalueena 19.6.–19.8.2024, jolloin se on käsittänyt myös Länsimäentien ja Porvoon Väylän ylittävän osuuden. Länsimäentien osuus irrotettiin omaksi kaava-alueekseen nro 911200, Vantaan ratikka: Länsimäentie, kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen. SLL:n lausuntoon on vastattu myös kaavaehdotuksen nro 911200 yhteydessä (24.3.2025 kh). Länsimäentie ja sen Porvoonväylän ylittävä osuus eivät enää ole osa kaavamuutosaluetta nro 931400.
Eläinten liikkumista väylien yli ja ali voidaan helpottaa erilaisilla kulkurakenteilla. Vihersiltojen rakentaminen on kallista, joten niiden sijoittaminen on suunniteltava huolellisesti. Uusien vihersiltojen rakentamisessa on kannattavinta priorisoida ekologisten yhteyksien maakunnallisia viheryhteystarpeita. (Huttunen, J. 2023: Vantaan ekologiset verkostot)
Vantaan ekologisten yhteyksien selvityksen mukaan metsäisen ekologisen yhteyden päälinja ei nykyisellään jatku Långmossenista pohjoiseen Porvoonväylän yli Vaaralaan (Ojala, A. 2018 s. 29). Alueen paikallinen ekologinen yhteys on katkonainen, eikä jatku Porvoonväylän yli (Huttunen, J. 2023 s. 30), eikä yhteyttä ole esitetty Vantaan yleiskaavassa 2020 tai alueella voimassa olevissa maakuntakaavoissa (Uusimaa-kaava 2050 ja Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava). Yleiskaavassa on sen sijaan esitetty virkistysalueyhteys, joka voidaan toteuttaa ekologista runkoyhteyttä kapeampana, mutta joka voi silti palvella joidenkin lajien liikkumista.

Vantaan ratikan kaavarungossa (ei lainvoimainen suunnitelma, kh 19.6.2023) Långmossenista Porvoonväylän yli Vaaralaan johtava yhteys on osoitettu paikallisena metsäisisenä tai puustoisena ekologisena yhteytenä sekä viherketjuna. Kaavarungon mukaan epäjatkuvuuskohdissa, kuten liikenneväylien kohdalla, ekologisen yhteyden jatkuminen pyritään kohentamaan siten, että eliöillä on mahdollisuus liikkua tai levitä verkostoa pitkin.
Vantaan ratikan asemakaavoilla laaditaan ennen kaikkea ratikan vaatimat muutokset.
Alueella on vireillä myös asemakaava ja asemakaavan muutos nro 931700 Fazerila-Santamalmi, jonka yhteydessä tarkastellaan alueen muuta maankäytön kehitystä.
Ei toimenpiteitä.

Sipoon Energia
Sipoon Energialla ei ole lausuttavaa ratikan linjauksesta ja sen vaikutuksista kiinteistöön, mikäli kiinteistön alueella ei tehdä maanmuokkaustöitä (kiinteistöllä tehdyissä tutkimuksissa on havaittu vähäisiä määriä pilaantunutta maata etelälaidalla).

Vastine:
Kaavakartalle ET-korttelille nro 93201 on lisätty kaavamääräys, jonka mukaan maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä. Tieto pilaantuneesta maaperästä on lisätty kaavaselostuksen lähtötietojen luvun 2.1.3 sekä vaikutuksia koskevan luvun 4.4.1 pilaantuneita maa-alueita koskeviin kohtiin.

Uudenmaan ELY-keskus
Pohjavesialue
Pohjavesialueen rajaus tulee tehdä pohjavesialueen ulkorajan mukaisesti ja pohjaveden suojelua koskevien kaavamääräysten tulee koskea koko pohjavesialuetta.
Kaavakartalle on tarpeen merkitä vedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeet. Kaavamääräyksiin tulee näiltä osin lisätä viittaus suoja-alueita koskeviin Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 (nro 53/2000/1) sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 (nro 01/0064/2) antamiin päätöksiin ja niissä esitettyihin määräyksiin.
Lähisuojavyöhykkeellä on kiellettyä esim. rakentaa uusia yleisiä liikenneväyliä. Määräys saattaa edellyttää raitiotien rakentamisessa hakemaan poikkeamista suoja-aluemääräyksistä.
Pohjavesialuetta koskien olisi hyvä lisätä määräys: *”Alueella rakentamista ja muuta maankäyttöä saattavat rajoittaa ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto sekä vesilain säädökset hankkeiden luvanvaraisuudesta.”* Lisäksi esitetään lisättäväksi määräykset: *"Alueella on kielletty pohjaveden kannalta haitallisten kemikaalien ja jätteiden laitos tai ammattimainen käsittely ja varastointi"* ja *"Pohjavesialueella ei saa rakentaa energiakaivoja".*
Pohjaveden imeyttämistä koskeva määräys tulisi muuttaa muotoon "Puhtaat kattovedet *tulee* imeyttää maaperään…"
Ajoväylät, pysäköintialueet, ajoneuvojen huoltopihat sekä jäteastioiden sijoituspaikat tulisi velvoittaa päällystämään öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojauksen sisältävällä rakenteella. Näiden alueiden valumavedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle.
Määräyksestä "Rakentaminen tulee toteuttaa siten, että sillä ei muuteta haitallisesti pohjaveden pinnan tasoa" tulisi poistaa sana "haitallisesti".
Katu- ja liikennealueita koskien tulee lisätä määräys: Katu- /liikennealueet tulee suunnitella siten, että liikenteen mahdolliset haitat pohjaveden laadulle voidaan minimoida. Ennen katu- ja liikennealueiden rakentamista tulee luotettavasti selvittää pohjaveden pinnankorkeus alueella. Mikäli rakentaminen ulottuu kahta metriä lähemmäs pohjaveden pintaa, tulee ennen rakentamista laatia pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden tarkkailuohjelma.

PIMA
Kaavaselostuksessa mainittu PIMA-riskien selvitys ei ole mukana kaava-aineistossa, eikä se ole saatavilla kaupungin verkkosivuilla. Pilaantuneiden maiden tilanne tulee esittää yksiselitteisesti kaavaselostuksessa. Selostuksesta ei käy ilmi, missä viitattu lämpökeskus ja kaksi purettua öljysäiliötä sijaitsevat. Aineistosta ei myöskään käy ilmi, onko kaavakartassa esitetty laajahko pima-merkintä tarpeellinen.

Viheryhteystarve
Luontoarvot on huomioitu asianmukaisesti. Ekologinen yhteys sijoittuu hyvin VL-alueelle. ELY-keskus katsoo, että viheryhteystarvetta voisi vielä korostaa määräyksessä.

Melu
On syytä harkita, että ratikkakäytävä esitettäisiin virkistysalueiden melutason ohjearvot täyttämättömiltä osin pääkäyttötarkoituksella EV. Meluntorjunta tulee ratkaista raitiotievarauksen yhteydessä ja huomioida alueen kaavamääräyksissä, eikä siirtää meluntorjunnan toteuttamista A-alueelle. ELY-keskus viittaa Raide-Jokerin käyttöönoton jälkeen ilmenneisiin meluongelmiin ja suosittelee, että Vantaan pikaratikkaan liittyvissä kaavoissa pyritään ennakoimaan mahdolliset meluhäiriöt mahdollisimman hyvin. Pikaratikan aiheuttamassa melussa korostuvat lyhytaikaiset voimakkaan melun jaksot, jotka eroavat tyypillisestä autoliikenteen aiheuttamasta katumelusta. Raitiolinjan rakentaminen ei saa johtaa tilanteeseen, jossa asuinrakennuksella ei ole enää ohjearvojen mukaista riittävää piha-aluetta.

Asuminen
ELY-keskus suhtautuu lähtökohtaisesti kielteisesti asumisen mahdollistamiseen teollisuusalueilla. Jos tavoitteena on pysyttää jo olemassa olevaa asumista, asiasta tulisi antaa tarkempi määräys.

Vastine:
Pohjavesialue
Pohjavesialueen rajaus on korjattu ja kaavakarttaan on eroteltu Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukaiset vedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeet (pv/1 ja pv/2). Kaavamääräyksiin on lisätty määräys, joka viittaa päätöksiin nro:t 53/2000/1 ja 01/0064/2 sekä niissä annettuihin määräyksiin.
Lupa- ja valvontavirastossa on vireillä hakemus koskien Vantaan raitiotien, Fazerintien, Tilustien ja liittyvien kevyenliikenteenväylien sekä vesihuoltolinjojen rakentamista Fazerilan pohjavesialueelle sekä Fazerin vedenottamoiden suoja-alueelle.
Kaikki pohjaveden suojelua koskevat kaavamääräykset on muutettu koskemaan koko pohjavesialuetta. Kaavaehdotuksen pohjaveden suojelua koskevia kaavamääräyksiä on osin päivitetty lausunnon ehdotusten mukaisesti.
Kaavaan ei ole tarpeen lisätä viittauksia ympäristösuojelulakiin tai vesilain säädöksiin.

PIMA
Kaavaselostuksen pilaantuneita maa-alueita koskevaa tekstiä (luku 2.1.3) on tarkennettu viimeisimmistä tutkimuksista saaduilla tiedoilla ja kaavakartan teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen pima-alueen rajausta on tarkistettu selvityksien perusteella.

Viheryhteystarve
Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää aluetta koskevaa puuston säilyttämisen ja uudistamisen kaavamääräystä tarkennettiin niin, että ekologisen yhteyden tulee säilyä puustoisen lisäksi kerroksellisena.

Melu
Rivieranraitio ja sen vierialueet on muutettu käyttötarkoitukseltaan suojaviheralueeksi (EV) niiltä osin, kun meluselvityksen mukainen arvioitu raideliikennemelu ylittää päiväajan ohjearvon 55 dB. Meluselvityksen mukaan asuinrakennusten korttelialueella (A) raitiotien vaikutus kohdistuu ennen

kaikkea asuinrakennuksen eteläjulkisivulle, jossa päiväajan keskiäänitasot ylittävät arvion mukaan 55 dB. Muiden julkisivujen osalta raitiotien vaikutus on arvion mukaan vähäisempi. Rakennukseen kohdistuvan liikenteen yhteismelun keskiäänitason on arvioitu jäävän alle 60 dB:iin. A-korttelista on annettu määräys, jonka mukaan asuin- ja työhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden on oltava vähintään 30 dB tieliikennemelua vastaan. Tämä toteutuu rakennuksissa usein jo tavanomaisilla seinärakenteilla. Laaditun meluselvityksen mukaan melun ohjearvot täyttyvät näillä toimenpiteillä kaava-alueella.
A-korttelissa on määrätty, että tontilla on rakennusosin huolehdittava siitä, ettei tie- tai raideliikennemelun keskiäänitaso L(Aeq) ylitä oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla 55 dB päivällä eikä 50 dB yöllä. Myös Kuussillantien melu nostaa Kuussillantien varren asuinalueiden pihojen melutasoja, mutta ohjearvot täyttyvät suurella osin asumisen aluetta ja oleskeluun tarkoitetut alueet voidaan tontilla sijoittaa myös siten, ettei rakennusosin tarvitse huolehtia melusuojauksesta. Ratikasta ei aiheudu kaava-alueella melusuojaustarvetta.
Meluun liittyvät kaavamääräykset ovat riittävät, eikä korjauksia asemakaavaehdotukseen ole liikennemelun suhteen tarpeen tehdä.
Vantaan ratikka -hanke on tietoinen Raide-Jokerissa ilmenneistä meluongelmista ja hankkeessa pyritään ottamaan riskit, kuten vaihde- ja kaarrekirskunta, sekä ratkaisut ongelmiin huomioon hankkeen suunnittelussa.

Asuminen
Vantaan ratikan asemakaavoissa laaditaan ennen kaikkea ratikan vaatimat muutokset. Voimassa olevassa asemakaavassa nro 930600 (YM 5.9.1984) on määrätty, että teollisuus- ja/tai varastorakennusten korttelialueelle (T-2) saa rakentaa kiinteistön hoidon kannalta välttämättömiä asuntoja, jonka vuoksi määräys on toisinnettu vireillä olevaan kaavaehdotukseen.

Gasgrid
Alueelle suunniteltu raitiotie sekä muut alueen muuttuvat maankäytön tarpeet edellyttävät maakaasun siirtoputken ja siihen liittyvien laitteiden siirtämistä. Vantaan kaupunki sopii maakaasuputken siirtoon liittyvistä Porvoonväylän asioista ym. maankäyttöasioista suoraan Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Lausunnon vastaanottaja on velvollinen toimittamaan/tiedottamaan lausunnon liitteineen asianosaisten käyttöön.

Vastine:
Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus nro 931400, Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki, on ollut nähtävillä laajempana kaavamuutosalueena 19.6.–19.8.2024, jolloin se on käsittänyt myös Länsimäentien osuuden välillä Rajakentäntie-Kehä III. Länsimäentien osuus irrotettiin omaksi kaava-alueekseen nro 911200, Vantaan ratikka: Länsimäentie, kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen. Lausuntoon on vastattu myös kaavaehdotuksen nro 911200 yhteydessä (24.3.2025 kh). Länsimäentie ja sen Porvoonväylän ylittävä osuus eivät ole enää osa kaavaehdotuksen nro 931400 aluetta. Lausunto liitteineen on lisätty aluetta koskevan katusuunnittelun lähtötietoihin hankkeen allianssin käyttöön. Ei tarkistuksia.

HSL
Katusuunnitelmassa 58624-2 Fazerintien ja Länsimäentien risteykseen on kaavoitettu uusi pysäkki lännen suuntaan ajettaessa. Länsimäentiellä on jo olemassa oleva pysäkki n. 200 metrin päässä uudesta pysäkistä. HSL ei tunnista, mitä linjaa uusi pysäkki palvelisi ja siitä johtuen vielä miettimään onko sen tilavaraus tarpeellinen. Aikataulunäyttöjen sijoittelemisessa tulisi varautua siihen, että reaaliaikaiset saapumisajat pysäkille olisi nähtävissä sekä pysäkkikatoksen sisältä että ulkoa. HSL on toimittanut kommentteja alueen katusuunnitelmiin erillisellä viestillä. Olemme mielellämme mukana jatkosuunnittelussa, kuten tähänkin asti olemme olleet.

Vastine:
Pysäkkien sijainnit ja aikataulunäyttöjen sijoittamiset suunnitellaan Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelun yhteydessä. Uuden pysäkin osalta Fazerintien katusuunnitelmassa (välillä Fazerila-Valio) varaudutaan maankäytön kehittymiseen ja mahdollisiin tulevaisuuden tarpeisiin. Ei toimenpiteitä.

Vantaan kaupunginmuseo
Kaavaehdotuksen suojelumerkintöihin (sr/1, sr/2 ja sp) liittyvät kaavamääräykset ovat kaupunginmuseon kaavoittajalle laatimien ehdotettujen kaavamääräysten mukaiset. Fazerilan aluetta ja sillä olevia rakennusperintökohteita on kuvattu selostuksen sivulla 18. Teksti on osittain vanhentunut ja se tulee päivittää uudemmalla rakennushistoriaselvityksistä saaduilla tiedoilla. Tekstiin tulisi lisätä myös Fazerin vierailukeskus, joka on todettu merkittäväksi rakennusperintökohteeksi kaavaprosessin aikana.

Vastine:
Kaavaselostuksen lähtötietojen luvun 2.1.3 rakennettua kulttuuriympäristöä koskeva teksti on päivitetty uusimpien rakennushistoriaselvityksien mukaiseksi.

Fingrid
Asemakaava-alueelle sijoittuu Fingridin rakentamisvaiheessa oleva Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteys ja se risteää ratikkareitin kanssa. Asemakaavassa voisi ottaa huomioon myös Gasgridin kaasuputken johtokäytävän. Kaavaselostuksessa olisi hyvä taustoittaa edellä mainittua kokonaisuutta jonkin verran. Myös suunnitelmien tarkentuessa vuoropuhelun ja teknisen yhteensovituksen on hyvä tarpeen mukaan jatkua. Uusiin suunnitelmiin tai aiemmin käsiteltyjen suunnitelmien muutoksin tai tarkennuksiin tulee pyytää Fingridistä myös erillinen risteämälausunto, mikäli suunnitelma vaikuttaa Fingridin voimajohtoihin tai sähköasemaan.

Vastine:
Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus nro 931400, Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki, on ollut nähtävillä laajempana kaavamuutosalueena 19.6.–19.8.2024, jolloin se on käsittänyt myös Länsimäentien osuuden välillä Rajakentäntie-Kehä III. Länsimäentien osuus irrotettiin omaksi kaava-alueekseen nro 911200, Vantaan ratikka: Länsimäentie, kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen. Lausuntoon on vastattu myös kaavaehdotuksen nro 911200 yhteydessä (24.3.2025 kh). Länsimäentien osuus, jota lausunto koskee, ei ole enää osa kaavaehdotuksen nro 931400 aluetta. Johtoaluevaraukset on huomioitu kaavassa nro 911200. Vantaan ratikka -hankkeen mukaan hankkeen allianssi jatkaa suunnitelmien yhteensovittamista Fingridin kanssa ja pyytää tarvittaessa risteämälausunnon. Ei tarkistuksia.

HSY
Raitiotielinjauksen ja katuverkoston muutosten takia on siirrettävä vesihuoltoverkostoa. Lisäksi ratikkahankkeen yhteydessä saneerataan Länsimäentiellä päävesijohto ja paineenkorottamo sekä rakennetaan uusi jakeluvesijohto. Uusien, saneerattavien ja siirrettävien vesihuoltolinjojen pituudet, jakaumat sekä kustannusarviot esitetään tarkemmin ratikan suunnittelun yhteydessä laadittavissa vesihuollon suunnitelmissa. Kaavamuutosalueen tonttien hulevedet hallitaan määrällisesti ja laadullisesti Vantaan hulevesien toimintamallin mukaisesti. Fazerintien ja Länsimäentien risteyksessä, aivan lähellä tontin 92-410-4-25 rajaa sijaitsee yleinen jätevesiviemäri ja yleinen vesijohto. On tarkistettava tarvitaanko tontille 92-410-4-25 johtokujamerkintä tai vastaavan sisältöinen kaavamääräys.

Vastine:
Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus nro 931400, Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki, on ollut nähtävillä laajempana kaavamuutosalueena 19.6.–19.8.2024, jolloin se on käsittänyt myös Länsimäentien osuuden välillä Rajakentäntie-Kehä III. Länsimäentien osuus

irrotettiin omaksi kaava-alueekseen nro 911200, Vantaan ratikka: Länsimäentie, kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen. Lausuntoon on vastattu myös kaavaehdotuksen nro 911200 yhteydessä (24.3.2025 kh). Länsimäentien osuus ei ole enää osa kaavaehdotuksen nro 931400 aluetta. Kyseinen johtoaluevaraus Fazerintie-Länsimäentie-risteyksen kaakkoisreunassa on osoitettu asemakaavassa nro 911200. Ei toimenpiteitä.

Muistutukset ja vastineet tiivistettyinä:

Alueen asukas
Vantaan ratikan suunnitteluosasto on aikaisemmissa esityksissään liittänyt kiinteistön 410-13-51 kortteliin 93153 (Asuinrakennusten korttelialue, A). Tässä uudessa esityksessä tähän on tehty perusteeton muutos.
Ratikan ja korttelin 93153 välinen viheralue on liian leveä. Kaventamalla tuota viheraluetta mahdollistetaan ko. korttelin järkevämpi suunnittelu asuinalueeksi. Etenkin tuo ”luonnoton” patti tulee poistaa ja liittää se alue osaksi korttelia 93153, kuten se nykyisinkin on jo ko. kiinteistön omaisuutta. Tämä pieni siirto linjauksessa ei vaikuta merkittävästi ratikan suunnitteluun mutta tuo satoja rakennus m2 kyseiseen kortteliin.
Kaventamalla Rivieranraition linjausta, voidaan jättää enemmän tilaa linjauksen eteläpuolelle (viheralue), sekä pohjoispuolelle (Kortteli 93153). Alueen auto- ja keytliikenne kulkee jo nykyisin Kuussillantietä pitkin. Suunniteltu kevyenliikenteenväylä ja sen viemä maa-ala on mitoitukseltaan ylileveä. Kaventamalla Ratikan ”jalanjälki” saadaan kapeammaksi. Kevyenliikenteen väylä tulee joko poistaa, tai tehdä kapeampi ”suojaalue” ja kaide kevyenliikenteen ja ratikan väliin.
Koko Ratikan linjausta tulee siirtää kokonaisuudessaan vielä muutama metri (5-10) etelämmäksi. Siirtäminen ja lyhyt kallioleikkausmatka eivät vaikuta linjauksen eteläpuolella olevaan viheralueeseen eikä eläimien / eliöiden kulkuun alueella. Kallion louhinta on kuitenkin nykyteknologialla varsin edullista ja siitä saatu murske voidaan hyödyntää Rivieranraition loppupään maanrakennuksessa. HUOM: Nykyinen linjaus edellyttää mm sauna- ja pesurakennusten purkua, siinä asuvalta 80v Vantaalaiselta rouvalta.

Vastine:
Kiinteistöllä nro 92-410-13-51 on voimassa Hopeatien asemakaava nro 931500 (kv 27.3.2023), jossa kiinteistö on osoitettu osaksi asuinrakennusten korttelia nro 93153. Kiinteistö ei ole osa asemakaavan muutosehdotusta nro 931400, eikä kiinteistön asemakaava siten muutu kaavamuutoksen 931400 myötä.
Asemakaavatyön tavoitteena on turvata maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeän ekologisen yhteyden jatkuvuus. Rivieranraitio on sovitettu alueelle niin, että Slåttmossenin ekologiselle yhteydelle jäisi edelleen mahdollisimman paljon tilaa. Ratalinjauksen siirto heikentäisi ekologista yhteyttä kaventamalla entisestään yhteyden Fazerintien viereistä aluetta.
Rivieranraitiolla tilavarauksia ja maan tasauksesta koituvia luiskauksia on tarkasteltu korttelin nro 93153 puoleisella reunalla uudelleen niin, että luiskaukset veisivät mahdollisimman vähän tilaa ja kaavaehdotuksessa kyseiselle korttelille osoitettua asuinrakennusten korttelialuetta (A) on laajennettu päivitetyssä kaavaehdotuksessa.
Kevyenliikenteen tilatarpeiden mitoitus perustuu mm. kunnossapitokaluston mitoitukseen ja lumitiloihin. Asemakaavaehdotus perustuu katusuunnitelmaluonnokseen, jossa esitetty kevyenliikenteenväylä on kaupunkitilaohjeen mitoituksen mukainen.
Fazerintien varren maankäytön kehittyessä yleiskaavan mukaisesti, on perusteltua toteuttaa aluetta palveleva kevyenliikenteen yhteys Slåttmossenin virkistysalueelle sekä Vaaralanlammille.
Kaide kevyenliikenteen ja raiteiden välillä lisäisi ekologisella runkoyhteydellä joidenkin lajien liikkumiselle estevaikutusta.
Ratalinjauksen siirto heikentäisi Slåttmossenin ekologista runkoyhteyttä kaventamalla sitä entisestään. Päivitetyssä katusuunnitelmaluonnoksessa ja kaavaehdotuksessa Rivieranraition reitin

linjaukseen, tilavarauksiin ja maan tasauksesta koituvien luiskien mitoituksiin on tehty joitakin tarkistuksia, eikä nykyisten suunnitelmien mukainen ratkaisu edellytä sauna- ja pesurakennuksen purkamista.

Oy Karl Fazer Ab
Kaavamääräykset:
Uudessa asemakaavaehdotuksessa T tonttien 7/8 väliin on merkitty sitova tonttijako. Kyse on kuitenkin näiden osalta yhtenäisestä tehdasalueesta. Jatkossakin tulee varmistaa, että tehdasalueen kehittäminen, myös mahdollisen tonttijaon yli, on mahdollista. Sitova tonttijako ei mielestämme tuo tätä tarvetta tai rakennusoikeuden tarkka kohdistaminen.
Kerrosluku T-alueella on rajoitettu III, mitä tämä käytännössä halleissa tarkoittaa esim. metrimääränä, vai onko korkeudelle mitään muuta rajoitetta kuin kerrosmäärä?
Kaavaselostus:
Sivu 22: ”Kiinteistöllä 92–93–201–5 toimii Fazerin makeistehdas ja konsernitoimintoja ~~leipomo~~. -- Kiinteistöllä on maankäyttörajoite. (tällä kiinteistöllä toimii Fazer Makeiset)”
Sivu 18: ”-- Rakennuksen kolmesta tehdassiivestä yksi palvelee irtomakeisten, yksi suklaan valmistusta ja yksi toimii keksitehtaana~~, joka on myyty ulkomaille (LU).”~~ (Keksi on Fazerin omistuksessa)
Selostuksessa on mainittuna muutokset verrattuna vanhaan kaavaan. Kohdassa ei mainita uutta (sitovaa)tonttijakoa. Viittamme tässä lausuntomme kohtaan a.

Vastine:
Kaavamääräykset:
Voimassa olevassa asemakaavassa nro 930600 (YM 5.9.1984) ei ole esitetty teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueelle (T) tonttijakoa. Alueelle on kuitenkin laadittu sitova tonttijako ja alue on lohkottu tonteiksi kaavan nro 930600 voimaantulon jälkeen. Jos asemakaavamuutoksessa nro 931400 ei osoitettaisi tonttijakoa, luotaisiin tilanne, jossa alueella ei olisi sitovaa tonttijakoa lainkaan voimassa. Sitovaa tonttijakoa voi tarvittaessa muuttaa kaavamuutoksen voimaantulon jälkeen kaavamääräyksien sen mahdollistaessa. Kaavamuutoksessa on määrätty, että asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.
Asemakaavassa osoitettu kerrosluku ei määritä teollisuus-, varasto-, liike- tai toimistorakennuksien kerroskorkeuksia. Kaavamuutoksessa nro 931400 T-korttelialueelle ei ole määritelty rakennuksien enimmäiskorkeuksia tai kerroskorkeuksia.
Kaavaselostus:
Kaavaselostuksen luvun 2.1.3 pilaantuneita maa-alueita sekä rakennettua kulttuuriympäristöä koskevat teksti on päivitetty ja selostukseen on tehty mm. muistutuksen mukaiset korjaukset. Selostuksen asemakaavan kuvauksen lukuun 4 on lisätty tieto tonttijaosta koskien T-korttelialuetta.

Nähtävilläolon 19.6.-19.8.2024 jälkeen tehdyt muutokset

Kaavamuutosalue jaettiin vuoden 2024 nähtävilläolon jälkeen kahdeksi erilliseksi kaavahankkeeksi niin, että Länsimäentietä koskeva osuus irrotettiin omaksi kaavamuutosalueekseen nro 911200 - Vantaan ratikka: Länsimäentie.

Lähivirkistysaluetta (VL) muutettiin suojaviheralueeksi (EV) Rivieranraition joukkoliikenteelle varattu alueen osalta ja sen varrelta arvioidun Vantaan ratikan meluvaikutusalueen (yli 55 dB) mukaisesti saadun lausunnon perusteella.

Asuinrakennusten korttelialueen (A) ja EV-alueen välistä rajaa muutettiin muuttuneen ratikan tilavarauksen vuoksi ja saadun muistutuksen perusteella.

Slåttmossenin lähivirkistysalueen (VL) eteläosaan osoitettiin ohjeellinen ulkoilureitti (ur).

Pohjavesialueen rajaus korjattiin koskemaan koko pohjavesialuetta. Pohjavesialueelle on osoitettu Länsi-Suomen ympäristölupaviranomaisen päätöksen nro 53/2000/1 mukaiset vedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeet (pv/1 ja pv/2) saadun lausunnon perusteella.

Tärkeää pohjavesialuetta koskevia kaavamääräyksiä tarkennettiin ja kaikki pohjaveden suojelua koskevat kaavamääräykset on muutettu koskemaan koko pohjavesialuetta saadun lausunnon perusteella.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää aluetta koskevaa puuston säilyttämisen ja uudistamisen kaavamääräystä tarkennettiin niin, että ekologisen yhteyden tulee säilyä puustoisen lisäksi kerroksellisena.

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) alueen osan, jonka maaperä on saastunut (pima) rajausta tarkennettiin viimeisimpien selvitysten mukaiseksi saadun lausunnon perusteella.

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueelle (ET) nro 93201 lisättiin alueen osan, jonka maaperä on saastunut (pima), saadun lausunnon perusteella.

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) tontille nro 8 osoitettiin poikkeamispäätöksen nro LP-092-2025-02189 ja rakentamislupahakemuksen mukainen auton säilytyspaikan rakennusala (a).

Rakennusala, jolle saa sijoittaa pumppaamorakennuksen (pr) muutettiin yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueeksi (et).

Lisättiin kaavamääräyksistä puuttunut liike- ja toimistotilan määrää koskevan kaavamerkinnän (klt%) selite.

Kaupunginosan rajaa muutettiin niin, että kaavaehdotuksella osoitettu Porvoonväylän laajennettava liikennealue (LT) on kokonaan Rajakylän kaupunginosan alueella.

Porvoonväylän pohjoispuolella oleva suojaviheralue nimettiin Voimamäeksi (nimistöryhmä 22.10.2024).

Lisäksi tarkistettiin johtoaluevarauksia ja tehtiin piirustusteknisiä tarkistuksia.

Asemakaavamuutoksen selostusta on tarkistettu ja selostuksen tekstiä on päivitetty kaavakarttaan tehtyjen tarkistuksien sekä annettujen lausuntojen ja muistutuksien vuoksi. Kaavaselostuksen lähtötietojen luvun 2.1.2 vesistöjä ja vesitaloutta koskevaan kohtaan lisättiin tieto päätöksistä, jotka koskevat Fazerilan pohjavedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeitä. Lähtötietojen luvun 2.1.3 rakennettua kulttuuriympäristöä koskeva teksti ja pilaantuneita maa-alueita koskeva teksti päivitettiin viimeisimpien selvityksien mukaisiksi. Asemakaavan kuvausta koskevaan lukuun 4 lisättiin tieto T-korttelia koskevasta sitovasta tonttijaosta. Lisäksi selostukseen tehtiin kaavakarttaan tehtyjen muutoksien mukaisia tarkistuksia.

Tarkistukset ovat olennaisia ja asemakaavamuutos on asetettava uudelleen nähtäville.

Asemakaavaehdotuksen nähtävilläolo 13.5.-11.6.2026 ja lausuntojen pyytäminen

Kaupunginhallitus 27.4.2026 päätti asettaa asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksen nähtäville MRA 27 § ja 32 §:ien mukaisesti. Asemakaavoitus valtuutettiin pyytämään tarvittavat lausunnot. Asemakaavaehdotus on ollut nähtävillä 13.5.-11.6.2024 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 21 kappaletta ja niitä saatiin 9 kappaletta. Muistutuksia ei saatu.

Lausunnot ja vastineet tiivistettyinä:

<u>Elisa Oyj</u>
Alueella on runsaasti Elisa Oyj:n yhteiskunnalle tärkeitä tietoliikennekaapeleita. Näiden toiminta tulee alueella toimijoiden tiedostaa ja turvata kaikissa oloissa. Mikäli tietoliikennerakenteita

joudutaan siirtämään, pitää siirron tarvitsijan olla vähintään 12kk ennen tarvetta yhteydessä Elisaan ja tilata siirto. Huomioitavaa on, että siirtotyöt ovat hitaita ja kalliita.

Vastine:
Tietoliikennekaapeleiden siirtotarpeet on suunniteltu Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelun yhteydessä. Hankkeen mukaan siirtotarpeista on keskusteltu Elisan kanssa ja hankkeen allianssi ilmoittaa, kun on tiedossa, milloin siirtoihin ryhdytään.

Tukesilla, Fingrid Oyj:llä tai Vantaan kaupunginmuseolla ei ollut huomautettavaa asemakaavasta.

Vantaan Taidemuseo Artsi
Kaikki ratikan taiteen ehdotukset Fazerilan pysäkillä integroituvat pysäkkikatoksen rakenteisiin. Kaavaan sisältyvä määräys ratikkakatosten viherkatoista rajoittaa katokseen integroitavan taiteen sisältöä ja toteutusmahdollisuuksia. Ratikan taidehankkeen kannalta onkin tärkeää, että kaavaan tehdään muutos, jonka mukaan viherkatto olisi vaihtoehtoinen silloin, kun pysäkkikatos tai pysäkkiympäristö on varattu taiteelliselle toteutukselle.

Vastine:
Ratikan pysäkkikatoksia koskeva kaavamääräys on muutettu muotoon: ”Mikäli katualueelle sijoitetaan raitiotien pysäkki, tulee pysäkin katoksessa olla kasvillisuuskatto tai katoksen katolle sijoittaa taidetta.”

Uudenmaan elinvoimakeskus
Porvoonväylän LT-aluetta on kaavaehdotuksessa laajennettu ulottumaan osin nykyisille T-, EV- ja ET-alueille. LT-alueen laajennus perustuu Länsimäentien vaihtopysäkkien tiesuunnitelmaan. Suunnittelualueen rajautuessa valtakunnallisesti merkittävään tieyhteyteen (Kehä 3), on vaikutusarviota suositeltavaa täydentää arviolla vaikutuksista Kehä 3:n sujuvuuteen ja turvallisuuteen.

Vastine:
Kaavaselostuksen kaavan vaikutuksia koskevan luvun 4.4.1 liikennettä koskevaa tekstiä on täydennetty kaavamuutoksen Kehä III:een kohdistuvien vaikutuksien arviolla. Kaavaratkaisulla ei arvioida olevan vaikutusta Kehä III:n ja Porvoonväylän eritasoliittymien toimivuuteen tai turvallisuuteen.

Vantaan Energia
Vantaan Energia haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainnit. Mikäli maakaapeleita tai kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vastine:
Maakaapelit ja kaukolämpöputket on huomioitu asemakaavaehdotuksessa ja Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelussa.

Lupa- ja valvontavirasto
Yleiskaavan ohjausvaikutus
Asemakaavaehdotuksen T-korttelialueen määräystä on syytä tarkentaa, että yleiskaavan ohjausvaikutus merkittäviä ympäristöhäiriötä aiheuttamattomasta toiminnasta välittyy asemakaavaan.
Pohjavedet
Fazerila I -vedenottamon vedenottamoalue tulee merkitä kokonaan ET-alueeksi eli pääkäyttötarkoitukseltaan yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueeksi. Kaava-alueen länsiosan et-osa-aluemerkintä tulee poistaa asemakaavasta. Fazerin vedenottamoiden suoja-aluepäätöksessä on annettu määräyksiä toiminnoista, joita suoja-alueille ei voi toteuttaa ilman erillistä poikkeamista vedenottamoiden suoja-aluemääräyksistä. Mahdollinen poikkeamisluvan tarve olisi hyvä tuoda esiin myös kaavaselostuksessa sivulla 72. Uusia yleiselle liikenteelle

tarkoitettuja liikenneväyliä ei saa Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen (01/0064/2, 4.5.2001) mukaan rakentaa vedenottamoiden lähisuoja-alueelle ilman poikkeamista suoja-aluemääräyksistä. Rakentaminen Fazerin vedenottamoiden suoja-alueilla edellyttää lähtökohtaisesti aina pohjaveden hallintasuunnitelman. Vain puhtaita hulevesiä, kuten kattovesiä, saa imeyttää pohjavesialueella maaperään. Pilaantuneiden maiden alueella hulevesiä ei tule imeyttää maaperään. Ajo- ja pysäköintialueiden vesiä ei saa imeyttää maaperään edes puhdistuksen jälkeen. Kaavamääräyksiin on tarpeen lisätä määräys mahdollisesta vesilain- tai ympäristönsuojelulainvaraisuudesta.
Luonnonsuojelu
Luo ja Luo/1 -kaavamääräyksissä on syytä mainita tavoitteena liito-oravan liikkumismahdollisuuden turvaaminen risteysalueen yli. Mahdollisen raitiotiepysäkin sijoittamisessa on varmistettava, ettei heikennetä liito-oravalle aidosti toimivaa ja maakunnallisesti tärkeää ekologista yhteyttä.
Melu
Koska melutason nousu ohjearvot ylittäväksi asuinrakennuksen piha-alueella aiheutuu tieliikenteen lisäksi raitiotiestä, tulee tarvittava meluntorjunta suunnitella ja toteuttaa osana raitiotiehanketta eikä siirtää meluntorjunnan toteuttamista A-alueelle. Aineistossa ei ole selvitystä, joka osoittaisi, että ennustetilanteessa tieliikenteen lisääntyminen yksinään aiheuttaisi melutason nousun ohjearvot ylittäväksi rakennuksen etelä-länsipuolisella piha-alueella. Teollisuusalueeseen (T) on liitetty kaavamääräys: Korttelialueelle saa rakentaa kiinteistön hoidon kannalta välttämättömiä asuntoja. Kaavan valmistelun yhteydessä tulee huolehtia, että teollisuusalueen asunnoilla on riittävä melutason ohjearvojen mukainen piha-alue.
Liiketilat
T-korttelialueen määräyksiin tulee täsmentää, että korttelialueelle saa rakentaa pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liiketiloja. Lisäksi tulee määrätä, että alueelle ei saa muodostua useasta liiketilasta koostuvaa vähittäiskaupan suuryksikköä.
Ryhti-tietojärjestelmä
Ympäristöministeriön asetus maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta (Katja-asetus) on astunut voimaan 11.6.2024.
Ympäristöministeriön asetus, jolla on muutettu em. asetuksen (311/2024) 1 §, 2 §:n 1 momentti sekä liitteet 1–4, on tullut voimaan 1.7.2025. Lupa- ja valvontavirasto kannustaa siirtymään asetuksen mukaisten kaavamerkintöjen ja -määräysten käyttöön.
Lisäksi Lupa- ja valvontavirasto suosittelee, että uuteen rakennetun ympäristön Ryhti-tietojärjestelmään siirryttäisiin mahdollisimman pian.

Vastine:
Yleiskaavan ohjausvaikutus
Vantaan ratikan asemakaavoissa laaditaan ennen kaikkea vain ratikkahankkeen toteuttamisen edellyttämät muutokset, eikä kaavamuutoksissa ole lähtökohtaisesti kehitetty muuta maankäyttöä. Korttelialueiden käyttötarkoitukset on pyritty pitämään samankaltaisina, kuin voimassa olevissa asemakaavoissa, jonka vuoksi kaavamuutosehdotuksessa nro 931400 ei ole tarkennettu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) käyttötarkoitusta lausunnossa kuvatulla tavalla. Alueella sijaitsee nykyisellään ympäristöluvanvaraista toimintaa. Yleiskaavan tavoiteltu muutos on pitkän aikavälin maankäytön suunnittelua koskeva kysymys, eikä yleiskaavan tavoite ole määritelty yleiskaavassa sellaisella tarkkuudella, että sen voisi sellaisenaan viedä asemakaavaan.
Pohjavedet
Vantaan ratikan asemakaavoissa korttelialueiden käyttötarkoitukset on pyritty pitämään samankaltaisina, kuin voimassa olevissa asemakaavoissa. Kaavaehdotuksessa on osoitettu vedenottamon lähisuojavyöhyke (pv/1), johon vedenottamoalue kuuluu. Kaavassa on myös annettu

määräys, jonka mukaan ”pv/1 ja pv/2 -alueilla tulee huomioida Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 antamassa päätöksessä nro 53/2000/1 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antamassa päätöksessä nro 01/0064/2 annetut suoja alueita koskevat määräykset.” Vedenottamoalue on huomioitu myös kaavassa osoitetun rakennusalan rajauksessa. Kaavamääräysten viittaukset päätöksiin nro:t 53/2000/1 ja 01/0064/2 ovat riittävät turvaamaan vedenottamoalueen käytön jatkossakin, eikä alueen käyttötarkoitusta ole tarpeen muuttaa.
Kaavaselostuksen luvun 4.4.2 vesistöjä ja vesitaloutta koskevaa tekstiä on täydennetty lausunnon mukaisesti mahdollisesta poikkeamisluvan tarpeesta koskien vedenottamoiden suoja-aluemääräyksiä. Lisäksi luvun 2.1.2 vesistöjä ja vesitaloutta koskevia tietoja on täydennetty Lupa- ja valvontaviraston 14.4.2026 antaman päätöksen (165/2026, LVV-U/35632/2026) mukaisesti.
Kaavamuutosehdotuksen pohjavesialueen rakentamista koskevaa kaavamääräystä on täydennetty: ”-- Ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä on varmistettava pohjaveden hallintasuunnitelman tarpeellisuus.”
Kaavassa on määräykset, joidenka mukaan: ”Puhtaat hulevedet, kuten kattovedet, tulee viivyttää ja käsitellä laadullisesti tontilla. Puhtaat kattovedet ja mahdollisesti suodatuksen kautta puhdistetut hulevedet tulee imeyttää maaperään pohjavedeksi." ja "Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain liikennöintialueilla, pysäköintialueilla, ajoneuvojen huoltopihoilla ja jäteastioiden sijoituspaikoilla. Nämä alueet tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojauksen sisältävällä rakenteella, ja alueiden valumavedet tulee johtaa hulevesiviemäriin tai pohjavesisuojauksen sisältävään avo-ojaan ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle." Määräykset ovat riittävät, eikä kaavassa ole tarpeen erikseen kieltää hulevesien imeyttämistä pilaantuneiden maiden alueella tai ajo- ja pysäköintialueiden hulevesien imeyttämistä maaperään.
Pohjavesialueelle on lisätty määräys, jonka mukaan ”Alueella rakentamista ja muuta maankäyttöä saattavat rajoittaa ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto sekä vesilain säädökset hankkeiden luvanvaraisuudesta.”
Luonnonsuojelu
Selvityksien mukaan alueella ei nykyisellään sijaitse liito-oravien elinympäristöä eikä lisääntymis- tai levähdyspaikkoja, vaikka kaava-alueen länsiosa on määritelty liito-oraville soveltuvaksi alueeksi. Vantaan ratikan joukkoliikennepysäkit eivät ole sijoittumassa ekologisen yhteyden luo/1-alueelle ja ekologinen yhteys on huomioitu katusuunnitelmaehdotuksissa mm. säilytettävillä ja istutettavilla puilla. Katualueen kaavamääräyksien järjestystä on muutettu niin, että pysäkkikatoksia koskeva kaavamääräys ei ole katualueen luo/1-määräyksen alla. Katualueen luo/1-määräyksen mukaan ”Alueen suunnittelun ja hoidon tavoitteena on säilyttää tienvarret metsäisinä.” Katualueen ja luo-alueen kaavamääräykset luo/1-alueen ekologisesta yhteydestä ovat riittävät turvaamaan ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli.
Kaavaselostuksen luvun 4.4.2 luonnon monimuotoisuutta koskevaa tekstiä on täydennetty tiedolla, jonka mukaan kaavassa osoitetun luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän alueen sekä luo/1-alueen suunnittelussa ja kunnossapidossa olisi hyvä huomioida liito-oravien mahdollinen liikkuminen alueella etenkin Rivieranraition ja Fazerintien ylityspaikoissa mm. säästettävien ja istutettavien puiden osalta.
Melu
Vantaan raitioradan meluselvityksen mukaan kaava-alueen asuinrakennusten korttelialueella (A) asuinrakennuksen julkisivuun kohdistuvan liikenteen yhteismelun keskiäänitason on arvioitu jäävän alle 60 dB:iin. A-korttelista on annettu määräys, jonka mukaan ”Asuin- ja työhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 30 dB.” Tämä

toteutuu rakennuksissa usein jo tavanomaisilla seinärakenteilla. Laaditun meluselvityksen mukaan asuinrakennusten sisämelun ohjearvot (päiväajan 35 dB ja yöajan 30 dB) eivät ylity näillä toimenpiteillä kaava-alueella.
Kaavassa on määrätty A-korttelista, että "Tontilla on rakennusosin huolehdittava siitä, ettei tie- tai raideliikennemelun keskiäänitaso L(Aeq) ylitä oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla 55 dB päivällä eikä 50 dB yöllä." Kaavaehdotuksen A-korttelin tontille jää n. 0,4 ha piha-alue, jolla meluselvityksien mukaan päiväajan yhteismelun keskiäänitasot jäävät alle 55 dB:iin ja yöajan keskiäänitasot alle 50 dB:iin. Oleskeluun tarkoitetut alueet voidaan tontilla sijoittaa myös siten, ettei rakennusosin tarvitse huolehtia melusuojauksesta. Ilmakuvien perusteella tontin oleskeluun tarkoitettu piha-alue sijaitsee jo nykyisellään suurimmaksi osin alueella, jolla ohjearvot eivät ylity yhteismelun ennustetilanteessa. Ratikasta ei aiheudu kaava-alueella melusuojaustarvetta.
Kaavamuutosehdotuksessa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) asuntoja koskevaa määräystä on tarkennettu: "-- Asunnoilla tulee olla riittävä oleskeluun tarkoitettu piha-alue, jossa valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukainen laskennallinen melutaso ei ylity."
Liiketilat
T-korttelin määräyksiä on täydennetty määräyksillä "liiketilojen tulee olla pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liiketiloja" ja "alueelle ei saa muodostua useasta liiketilasta koostuvaa vähittäiskaupan suuryksikköä."

HSY
Asemakaavan muutosalueella on raitiotielinjauksen ja katuverkoston muutosten takia siirrettävä vesihuoltoverkostoa Fazerintiellä sekä Länsimäentien ja Fazerintien risteysalueella. Uusien, saneerattavien ja siirrettävien vesihuoltolinjojen pituudet, jakaumat sekä kustannusarviot esitetään tarkemmin ratikan suunnittelun yhteydessä laadittavissa vesihuollon suunnitelmissa. Kaavamuutosalueen tonttien hulevedet hallitaan määrällisesti ja laadullisesti Vantaan hulevesien toimintamallin mukaisesti.

Vastine:
Vesihuollon verkon muutokset on huomioitu ratikan katusuunnitelmissa.

Nähtävilläolon 13.5.-11.6.2026 jälkeen tehdyt muutokset

Saadun lausunnon perusteella teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) liike- ja toimistotiloja koskevaa kaavamääräystä on täydennetty määräyksellä *"Liiketilojen tulee olla pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liiketiloja."* T-korttelialueelle on lisätty lausunnon perusteella lisäksi kaavamääräykset, joidenka mukaan *"alueelle ei saa muodostua useasta liiketilasta koostuvaa vähittäiskaupan suuryksikköä"* ja *"asunnoilla tulee olla riittävä oleskeluun tarkoitettu piha-alue, jossa valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukainen laskennallinen melutaso ei ylity."* Tarkistuksiin liittyen on kuultu erikseen kyseisen alueen maanomistajaa.

Saadun lausunnon perusteella ratikkapysäkkejä koskeva kaavamääräys on tarkennettu muotoon: *"Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotien pysäkki, tulee pysäkin katoksessa olla kasvillisuuskatto* ***tai katoksen katolle sijoittaa taidetta****."*

Saadun lausunnon perusteella tärkeälle tai veden hankintaan soveltuvalle pohjavesialueelle (pv) on lisätty määräys, jonka mukaan *"Alueella rakentamista ja muuta maankäyttöä saattavat rajoittaa ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto sekä vesilain säädökset hankkeiden luvanvaraisuudesta."*

Saadun lausunnon sekä Vantaan kaupungille myönnettyjen lupien perusteella pv-alueen pohjaveden suojelua koskeneet kaavamääräykset on tarkennettu muotoon: *"Rakentaminen, ojitukset,*

hulevesien hallinta, maankaivu ja rakennusten perustaminen on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu pysyviä pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen tai virtauksiin, ***tai pysyviin muutoksiin on haettava vesilain mukainen lupa****. Rakentamisen seurauksena ei saa aiheuttaa haitallista pohjaveden purkautumista.* ***Ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä on varmistettava pohjaveden hallintasuunnitelman tarpeellisuus****.”*; *”Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain liikennöintialueilla, pysäköintialueilla, ajoneuvojen huoltopihoilla ja jäteastioiden sijoituspaikoilla. Nämä alueet tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojauksen sisältävällä rakenteella, ja alueiden valumavedet tulee johtaa hulevesiviemäriin* ***tai pohjavesisuojauksen sisältävään avo-ojaan*** *ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle.”* Jälkimmäisestä määräyksestä on poistettu velvoite, että valumavedet tulisi johtaa ensin öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta, perustuen Lupa- ja valvontaviraston Vantaan kaupungille myöntämään lupaan (14.4.2026, 165/2026, asiatunnus LVV-U/35632/2026) poiketa Fazerin pohjavedenottamoiden suoja-aluemääräyksestä nro 15 kaupungin hakemuksen 3.7.2025 ja sen täydennysten mukaisesti.

Voimamäen nimen ruotsinnos on korjattu muotoon ”*Kraftkullen*” ja Rivieranraition ruotsinnos muotoon ”*Rivieraspåret*”.

Lisäksi kaavakarttaan on tehty teknisiä tarkistuksia, joista tärkeimpinä kaavamääräyksien järjestystä on muutettu määräysten selkiyttämisen vuoksi ja T-korttelialueen tontin nro 7 rakennusalan merkintää on selkiytetty poikkiviivalla, joka osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.

Asemakaavamuutoksen selostusta on tarkistettu ja selostuksen tekstiä on päivitetty kaavakarttaan tehtyjen tarkistuksien sekä saatujen lausuntojen perusteella. Kaavan vaikutuksia koskevan luvun 4.4.1 liikenteeseen kohdistuvien vaikutuksien arviointia on täydennetty Kehä III:een kohdistuvien vaikutuksien arvioinnilla. Luvun 4.4.2 luonnon monimuotoisuutta koskevaa tekstiä on täydennetty tiedolla, jonka mukaan kaavassa osoitetun luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän alueen sekä luo/1-alueen suunnittelussa ja kunnossapidossa olisi hyvä huomioida liito-oravien mahdollinen liikkuminen alueella etenkin Rivieranraition ja Fazerintien ylityspaikoissa mm. säästettävien ja istutettavien puiden osalta. Luvun 4.4.2 vesistöjä ja vesitaloutta koskevaa tekstiä on täydennetty tiedolla mahdollisesta poikkeamisluvan tarpeesta koskien vedenottamoiden suoja-aluemääräyksiä. Lähtökohtien luvun 2.1.2 vesistöjä ja vesitaloutta koskevia tietoja on täydennetty Lupa- ja valvontaviraston 14.4.2026 antaman päätöksen (165/2026, LVV-U/35632/2026) mukaisesti. Lisäksi luvun 2.2.1 kuva 22 voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmästä on päivitetty.

Tarkistukset eivät ole oleellisia eivätkä aiheuta kaavan uutta nähtäville asettamista.

Viranomaisyhteistyö

Ratikan asemakaavoja on käsitelty ELY-keskuksen kanssa kuukausikokouksissa 7.10.2020, 11.5.2021 ja 10.2.2021.

Katusuunnittelun yhteydessä viranomaisyhteistyötä on tehty Uudenmaan ELY-keskuksen, Väyläviraston, pelastuslaitoksen sekä Helsingin seudun liikenteen (HSL) kanssa.

Oikaisukehotus

Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.9.2026 päätöksellään § 10 asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 931400 / Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Lupa- ja valvontavirasto (LVV) teki 4.11.2026 päätöksestä oikaisukehotuksen.

LVV esitti, että hyväksytyn kaavan kaavamääräys: *“Puhtaat hulevedet, kuten kattovedet, tulee viivyttää ja käsitellä laadullisesti tontilla. Puhtaat kattovedet ja mahdollisesti suodatuksen kautta*

puhdistetut hulevedet tulee imeyttää maaperään pohjavedeksi." tulee muuttaa muotoon: ***"Puhtaat hulevedet, kuten kattovedet, tulee imeyttää maaperään pohjavedeksi. Muiden kuin puhtaiden hulevesien imeyttäminen ei ole sallittua. Pilaantuneilla maa alueilla edes puhtaita hulevesiä ei saa imeyttää."***

Lisäksi LVV totesi, että hyväksytyn kaavan kaavamääräyksestä: *"Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain liikennöintialueilla, pysäköintialueilla, ajoneuvojen huoltopihoilla ja jäteastioiden sijoituspaikoilla. Nämä alueet tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojauksen sisältävällä rakenteella, ja alueiden valumavedet tulee johtaa hulevesiviemäriin tai pohjavesisuojauksen sisältävään avo-ojaan ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle."* on kaavan hyväksymisvaiheessa poistettu vaatimus johtaa ko. alueiden valumavedet öljynerotuksen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta. Kaavaselostuksessa todetaan, että kyseinen velvoite on poistettu perustuen Lupa- ja valvontaviraston Vantaan kaupungille myöntämään lupaan (14.4.2026, 165/2026, asiatunnus LVV-U/35632/2026) poiketa Fazerin pohjavedenottamoiden suoja-aluemääräyksestä nro 15 kaupungin hakemuksen 3.7.2025 ja sen täydennysten mukaisesti. Lupa- ja valvontavirasto tuo esiin, että kyseinen lupa poiketa suoja-aluemääräyksistä ei koske koko kaava-aluetta, vaan lupa on myönnetty Vantaan kaupungin hakemuksen mukaisesti vain Fazerintien, Tilustien ja Rivieranraition alueille.
LVV toteaa, että kaavamääräys tulee muuttaa alueella, jota 14.4.2026 myönnetty poikkeaminen suoja-aluemääräyksistä ei koske, muotoon (lisättävät kohdat boldattuna): "*Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain liikennöintialueilla, pysäköintialueilla, ajoneuvojen huoltopihoilla ja jäteastioiden sijoituspaikoilla. Nämä alueet tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojauksen sisältävällä rakenteella, ja alueiden valumavedet tulee johtaa* ***öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta*** *hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle."*

Alueen maanomistajia on kuultu oikaisuvaatimuksen mukaisiin tarkistuksiin liittyen.
Oy Karl Fazer Ab ja Fazer Makeiset Oy (Fazer) toivoi, että hulevesien imeyttämisen pilaantuneilla maa-alueilla kieltävää määräystä tarkennettaisiin seuraavasti (täydennys lihavoitu): *"- - Pilaantuneilla maa-alueilla edes puhtaita hulevesiä ei saa imeyttää****, ennen kun ne on todettu kunnostetuiksi****."* Lisäksi Fazer pitää liikennöintialueiden, pysäköintialueiden ja ym. alueiden hulevesien käsittelyä koskevaa kaavamääräystä epäselvänä hulevesien poisjohtamisen osalta.
Muilla maanomistajilla ei ollut asiasta huomautettavaa.

Kaavakarttaan on tehty tarkistuksia LVV:n esityksen ja Fazerin ehdotuksen mukaisesti. Kaavaselostusta on päivitetty vastaavasti.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kaupungin asettamat tavoitteet

<u>Vantaan valtuustokauden 2022–2025 strategia (Kv 31.1.2022):</u>

Valtuustokauden strategia esittää Vantaan innovatiivisena, rohkeana, rentona ja viihtyisänä, kestävyyden ja kiertotalouden edelläkävijänä. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuinpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa.

Kaupunkikeskuksille laaditaan omat kehittämissuunnitelmansa, joissa korostuvat alueiden myönteiset ominaispiirteet. Teemme keskuksista viihtyisiä ja turvallisia. Huolehdimme, että luonto on lähellä. Lisäksi mahdollistamme helpon liikkumisen kaupungissamme sekä hyvät toiminnalliset kehittymisedellytykset ja päivittäiset palvelut.

Vantaan ratikka mahdollistaa tiivistyvän kaupungin ja on valtuustokauden strategian yksi Vantaan tulevaisuutta rakentavasta neljästä kärkihankkeesta.

MAL-tavoitteet:

Vantaan ratikka kuuluu Helsingin seudun kuntien ja valtion väliseen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukseen (MAL-sopimus). Sopimuksella mahdollistetaan kestävän ja vähähiilisen kaupunkiseudun kehittäminen vuosien 2020–2031 aikana. MAL-sopimusten tavoitteena on yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän yhteensovittaminen siten, että

- luodaan edellytyksiä liikenteeseen kohdistettujen ja joukkoliikennettä tukevien investointien täysimääräiselle hyödyntämiselle,
- edistetään uusien liikennepalvelujen syntymistä henkilö- ja tavaraliikenteessä,
- raideliikenteeseen ja pyöräliikenteeseen osoitetaan vahvat panostukset.

Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Velvoittavaksi tavoitetasoksi on hyväksytty liikenteen kasvihuonekaasujen päästövähennys vähintään 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Uusi MAL 2030 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 12.9.2023 (liikenne) ja Vantaan kaupunginvaltuustossa 13.11.2023. Osaa tavoitteista on täsmennetty kuntien ja valtion välisessä MAL-sopimuksessa, joka on hyväksytty Vantaan kaupunginvaltuustossa 21.10.2024. Sopimuksella vahvistetaan mm. Vantaan ratikka -hankkeen 30 % valtion rahoitusosuus ja mahdollistetaan hankkeen toteutus.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 28.2.2022)
Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2021–2025 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:

- Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen. Kaupunkirakenne on resurssiviisaasti toteutettu. Kaupunki integroi ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.
- Hiilineutraali energia. Vantaalla vähennetään lämmityksen päästöjä ja Vantaan alueella on luovuttu lämmityksessä fossiilisista polttoaineista vuoteen 2030 mennessä.
- Materiaalien elinkaari ja kiertotalous. Edistetään vähähiilistä rakentamista, kiertotaloutta ja jakamistalouden kehittymistä.
- Monimuotoinen luonto. Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan suunnitelmallisesti.
- Vastuullinen Vantaa. Edistetään kestävään elämäntapaan, ympäristökasvatukseen ja koulutukseen sekä ympäristöjohtamiseen ja työn tekemisen tapoihin liittyviä toimenpiteitä. Tehdään ympäristövastuullisia hankintoja.
- Hiilinielut ja kompensointi. Hiilineutraaliustavoitteessa päästöjä on vähennetty vähintään 80 prosenttia vuonna 2030 verrattuna vuoteen 1990. Loput 20 prosenttia voidaan sitoa kasvillisuuteen, maaperään ja puurakentamiseen tai hankkimalla päästövähennystoimia muualle.

Vantaa on asettanut tavoitteekseen olla hiilineutraali kaupunki vuonna 2030. Hiilineutraaliin Vantaaseen tähtäävät toimenpiteet ovat osa resurssiviisauden tiekarttaa. Tavoitteeseen päästäkseen Vantaan tulee vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 80 % vuoden 1990 päästöihin verrattuna ja kompensoida jäljelle jäävät päästöt esimerkiksi lisäämällä hiilinieluja tai rahoittamalla vähähiilisyyteen tähtääviä hankkeita muualla. Päästötavoitteen saavuttamiseksi tärkeimmiksi toimenpiteiksi on listattu:

- rakentamisen energiatehokkuuden parantaminen
- kaupunkirakenteen eheyttäminen ja kehittäminen
- joukkoliikenteen parantaminen

Vantaan ratikan tavoitteet (12.11.2018)

Vantaan ratikan tavoitteet on muodostettu yleissuunnitelman laatimisen yhteydessä ja hyväksytty Vantaan kaupunginhallituksessa 12.11.2018. Raitiotien tärkeimmiksi päätavoitteiksi on määritetty:

1. Vantaan kansainvälisen saavutettavuuden ja joukkoliikenteen verkoston parantaminen.

2. Kaupunkikeskustojen kehittäminen ja houkuttelevien asuin- ja työpaikka-alueiden lisääminen.

3. Autoriippumattoman elämäntavan edistäminen.

4. Liikenteen ympäristöhaittojen vähentäminen.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISU

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa varaudutaan ratikan rakentamiseen. Ratikan rakentaminen parantaa Vantaan paikallista ja kansainvälistä saavutettavuutta, lisää kestäviä liikkumisen muotoja, mahdollistaa kaupungin kasvamisen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä luo alueellista hyvinvointia ja houkuttelevuutta. Kaavassa osoitetaan riittävä tila ratikan infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katuympäristölle. Kaavamuutoksella laajennetaan katualuetta sen verran, että ratikka ja siihen liittyvä katuympäristö ja jalankululle ja pyöräilylle varatut parannetut yhteydet mahtuvat katualueelle. Kiinteistöt, joiden pinta-alaan muutos vaikuttaa, ovat mukana kaavamuutoksessa.

Asemakaavaratkaisu perustuu ratikan katu- ja puistosuunnitelmaluonnoksiin (26.1.2026), joissa on esitetty tilavarukset ratikan tarvitsemalle katutilalle. Katu- ja puistosuunnittelun lähtökohtana on ollut vuonna 2019 valmistunut ja kaupunginvaltuuston 16.12.2019 hyväksymä ratikan yleissuunnitelma, jonka suunnitteluratkaisuja on katu- ja puistosuunnittelussa tarkennettu.

Alueen pohjaveteen liittyvien uusien lähtötietojen vuoksi asemakaava-aluetta muutettiin 28.9.2023 julkaistun kaavan nro 931400 osallistumis- ja arviointisuunnitelman päivityksen yhteydessä. Ratikan reitin linjausta jouduttiin hieman muuttamaan Rivieranraition itäpäässä ja Fazerintien pohjoispäässä pohjaveden suojelemisen vuoksi. Kaava-alueen laajennus koskee myös kiinteistöä osoitteessa Kuussillantie 2. Kyseisestä kiinteistöstä kaavoitettiin voimassa olevassa asemakaavassa nro 931500 Hopeatie (kv 27.3.2023) osa lähivirkistysalueeksi (VL), jolle oli osoitettu joukkoliikenteelle varattua alueen osa (jl). Kaavaehdotuksessa nro 931400 Kuussillantie 2 -tonttia on osin palautettu entiseen laajuuteen ja lähivirkistysaluetta on muutettu asuinrakennusten korttelialueeksi (A) Kaava-aluetta laajennettiin myös Fazerin tehdasalueen kohdalla Porvoonväylän pohjoispuolella. Kaavaehdotuksessa Porvoonväylän liikennealuetta (LT) on laajennettu Uudenmaan ELY-keskuksen tiesuunnitelman (30.9.2022) mukaisesti, ja laajennuksella varauduttu linja-autoliikenteen vaihtopysäkkiin.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella osoitetaan uutta katualuetta Fazerintiellä ja uutta lähivirkistysaluetta (VL) Tammasuolle ja Slåttmosseniin, muutetaan osin Rivieranraition joukkoliikenteelle varatun alueen osan (jl) ja kevyenliikenteen reitin linjauksia ja muutetaan Rivieranraition lähivirkistysaluetta (VL) suojaviheralueeksi (EV).

Porvoonväylän maantien aluetta (LT) laajennetaan osin nykyiselle Fazerin teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueelle (T) sekä suojaviheralueille (EV) ja yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueelle (ET) Uudenmaan ELY-keskuksen tiesuunnitelman (30.9.2022) mukaisesti.

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelissa nro 93201 osoitetaan sitova tonttijako ja muutetaan tehokkuusluku tonttikohtaisiksi rakennusoikeusluvuiksi. Fazerin vierailukeskuksen rakennukset sekä konttorirakennus ja vierailukeskuksen ulkopuolella sijaitseva piha-alue on merkitty suojeltaviksi (sr/1, sr/2 ja sp). T-korttelille osoitetaan uusia ajoneuvoliittymäkieltoja ja uusi autopaikan rakennusala (a). T-korttelialueen vesitornin (vt) ja pumppaamorakennuksen (pr) rakennusalat päivitetään Vantaalla yleisesti käytössä olevaksi yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueeksi (et). Öljysäiliön (ös) merkintä on poistettu ja alue on muutettu osaksi uutta autopaikan rakennusalaa (a). T-korttelilta on poistettu alueen aitauksen kieltävä merkintä ja annettu uusia kaavamääräyksiä liiketiloihin ja kiinteistön hoidon kannalta välttämättömien asuntojen piha-alueisiin liittyen sekä vähittäiskaupan suuryksikön sijoittumisen kieltävä määräys.

T-korttelin 93201 tontille nro 8 ja ET-korttelille on osoitettu alueen osat, joilla maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.

Osa T-korttelialueesta nro 93201 muutetaan lähivirkistysalueeksi (VL) turvaamaan maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeän ekologisen yhteyden jatkuvuus. Kaavassa osoitetaan yhteydelle myös luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet. Kaavassa osoitetaan uusi ohjeellinen ulkoilureitti Slåttmossenin lähivirkistysalueen eteläreunalle.

Lisäksi kaavassa osoitetaan pohjavesialueen rajaus (pv) sekä Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukaiset pohjavedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeet (pv/1 ja pv/2) ja annetaan pohjaveden suojeluun liittyviä määräyksiä.

Uusi Fazerintien katualue, Rivieranraition EV-alue ja joukkoliikenteelle varattu alueen osa sekä Porvoonväylän maantien alueen leventäminen muuttavat viereisten, kaavamuutosalueessa mukanaolevien korttelialueiden ja yleisten alueiden rajauksia. Kaavassa osoitetut katualueen, joukkoliikenteelle varatun alueen osan sekä kevyenliikenteen tilavaraukset perustuvat 26.1.2026 valmistuneisiin katusuunnitelmaluonnoksiin. Uutta katualuetta muodostuu yhteensä noin 3,9 ha.

Muilta osin korttelialueet esitetään voimassa olevan asemakaavan mukaisena eikä asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella osoiteta uutta rakentamista.

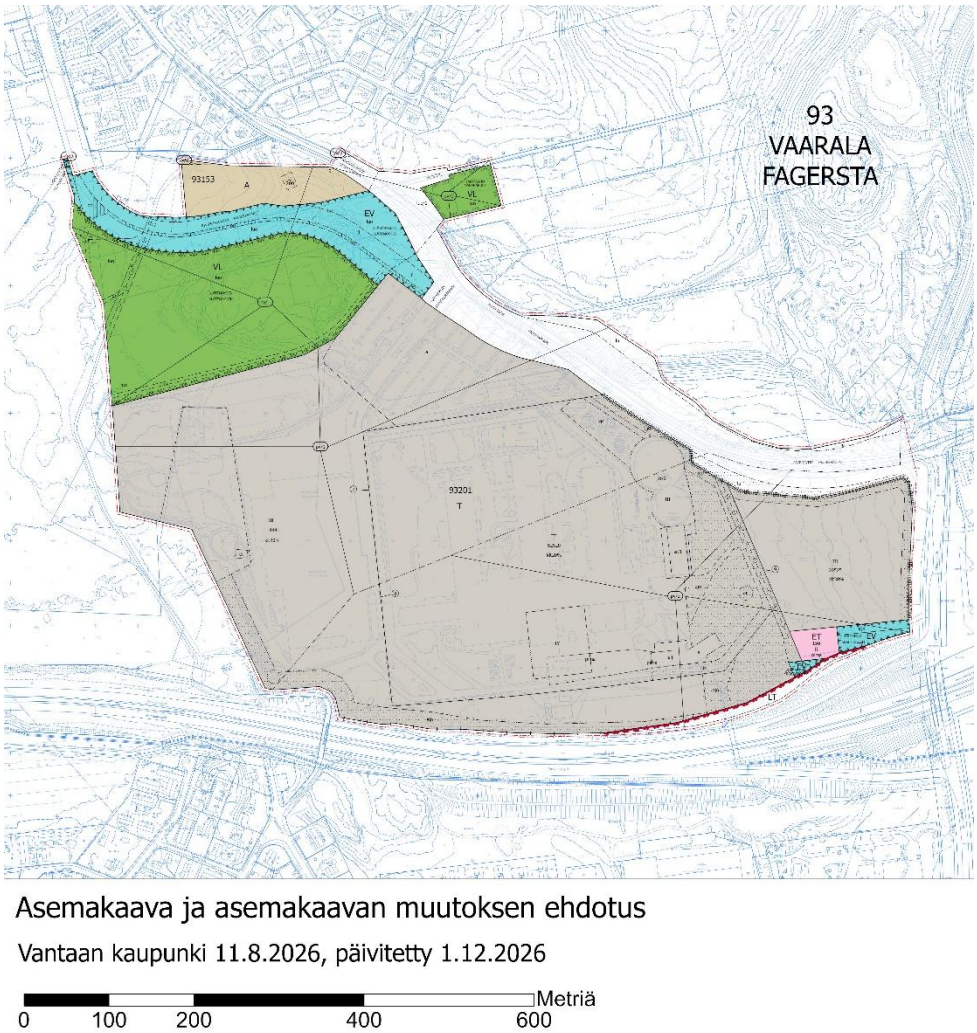

Kuva 32. Ote asemakaavaehdotuksesta.

4.1.1 Mitoitus

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa rakennusoikeuksiin ei tule muutoksia. Rakennusoikeutta osoittavat tehokkuusluvut on kaavamuutoksessa muutettu kerrosneliöihin perustuviksi, jotta rakennusoikeudet pysyvät ennallaan tontin pinta-aloista riippumatta.

Kaava-alueen pinta-ala on noin 43,7 ha. Rakennusoikeus alueella on yhteensä 217 836 k-m².

Virkistysalueita on yhteensä 5,05 ha. Virkistysalueiden pinta-ala kasvaa 2,04 ha.

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueita (T) kaavamuutosalueella on yhteensä 30,54 ha. Rakennusoikeus alueella on yhteensä 217 486 k-m². Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue pienenee yhteensä noin 5,28 ha.

Asuinrakennusten korttelialuetta (A) on yhteensä noin 0,96 ha. Rakennusoikeus alueella on yhteensä 200 k-m².

Liikennealueita kaavamuutosalueella on yhteensä 4,58 ha. Katualueiden määrä kasvaa voimassa olevasta kaavasta noin 4,18 ha.

Erityisalueita on kaava-alueella 2,52 ha. Erityisalueiden pinta-ala kasvaa voimassa olevasta kaavasta noin 2,05 ha.

Tarkemmat tiedot löytyvät kaava-aineiston liitteenä olevasta tilastolomakkeesta.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa on annettu maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeän ekologisen yhteyden turvaamiseen, maaperän pilaantuneisuuden selvittämiseen ja puhdistamiseen, pohjaveden suojeluun, työmaavesien käsittelyyn, rakennusperinnön suojeluun, melusuojaukseen, kaupunkikuvaan, mahdollisen ratikkapysäkin kasvillisuuskattoon sekä katualueen tärinä- ja runkomelusuojaukseen liittyviä määräyksiä.

Kaavan katutilan laatuun kiinnitetään ratikan katu- ja puistosuunnittelussa paljon huomiota. Katutilan suunnittelussa käytetään Ratikan Design Manualia (Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy 2020), jossa on esitetty katutilan suunnittelun ohje. Ohje sisältää linjan kaupunkikuvallisen kokonaisuuden ja kaupunkikuvan laatua toteuttavat pysäkkialueiden materiaali- ja kalusteohjeet sekä kasvillisuuden käytön periaatteet. Ratikkaväylän suunnittelussa painottuu laadukkaan ja viihtyisän uuden kaupunkitilan tekeminen, vastuullisuuden huomioiminen, ekologisuuden vaaliminen ja hiilijalanjäljen hillitseminen.

4.3 ALUEVARAUKSET

Suunnittelualue koostuu asuinrakennusten korttelialueesta (A) teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueesta (T), yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueesta (ET), lähivirkistysalueesta (VL), suojaviheralueesta (EV), maantien alueesta (LT) sekä katualueista. Asemakaava-alueessa on mukana korttelialueita niiltä osin, kun katualuetta laajennetaan korttelialueelle.

4.3.1 Korttelialueet

A, asuinrakennusten korttelialue

Kaavamuutoksella laajennetaan korttelia nro 93153 ja sille osoitettua ohjeellista tonttia nro 9 voimassa olevan asemakaavan mukaiselle virkistysalueelle (VL). Tonttijako on esitetty ohjeellisena. Rakennusoikeus on 200 k-m2 ja kerrosluku on kaksi (II). Alue kuuluu pohjavesialueeseen. Korttelialueella on annettu määräykset melusuojauksesta, vihertehokkuudesta, autopaikkojen määrästä, kaupunkikuvasta, sekä aurinkopaneelien ja kasvikattojen asentamisesta.

T, teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue

Osa korttelista 93201 on kaavoitettu katualueeksi ja osa korttelin pohjoisosasta on muutettu lähivirkistysalueeksi (VL). Korttelikohtainen tehokkuusluku on muutettu tonttikohtaiseksi rakennusoikeusluvuksi. Rakennusoikeus pysyy samana. Korttelille on osoitettu uusia ajoneuvoliittymäkieltomerkintöjä. Merkinnät eivät vaikuta nykyisiin liittymäjärjestelyihin. Fazerin vierailukeskuksen rakennukset sekä makeiskonttori ja vierailukeskuksen ulkopuolella sijaitseva piha-alue on merkitty suojeltaviksi. Ohjeellisen rakennusalan merkintä vesitornille (vt) ja rakennusala pumppaamorakennukselle (pr) on korvattu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten merkinnällä (et). Öljysäiliötä (ös) varten osoitetun rakennusalan merkintä on poistettu ja alueelle on osoitettu uusi auton säilytyspaikan rakennusala (a). Korttelille on osoitettu tärkeä veden hankintaan soveltuva pohjavesialue (pv), jolle on osoitettu pohjaveden suojelua koskevia kaavamääräyksiä. Korttelin pohjoisosassa ollut merkintä alueen osasta, jota ei saa aidata on poistettu. Kortteliin sijoittuville tonteille on annettu uudet numerot. Tontille 8 on osoitettu pima-alue. Maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä. Lisäksi korttelialueelle on annettu uusia kaavamääräyksiä liiketiloihin ja kiinteistön hoidon kannalta välttämättömien asuntojen piha-alueisiin liittyen sekä vähittäiskaupan suuryksikön sijoittumisen kieltävä määräys.

ET, yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue

Porvoonväylän ja Länsimäentien risteyksen lähettyville, Fazerin tehdasalueen kupeeseen sijoittuu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue. Alueelle on osoitettu pima-alue, jonka maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä. Alue kuuluu pohjavesialueeseen.

4.3.2 Muut alueet

VL, Lähivirkistysalue

Kaava-alueen pohjoisosassa on Slåttmossenin ja Tammasuon lähivirkistysalueet. Alueet ovat osa maakunnallisesti merkittävää ekologista yhteyttä. Lähivirkistysalueille on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo) ekologisen yhteyden turvaamiseksi. Virkistysalueita yhdistää Rivieranraition suojaviheralueen (EV) luo-alue ja Fazerintien katualueen ylittävä ekologinen yhteys (luo/1). Lisäksi Slåttmossenin alueelle on osoitettu ohjeelliset ulkoilureitit (ur).

LT, Maantien alue

Porvoonväylä on osoitettu maantien alueena ja sitä levennetään kaavaehdotuksella.

Katualueet

Katualueiden rajaukset perustuvat ratikan katusuunnitelmiin. Katualueiden rajauksia on tarkistettu katusuunnitelmaluonnoksien tilavarausten 26.1.2026 mukaisiksi niin, että ratikka ja siihen liittyvä katuympäristö mahtuvat alueelle. Katualueelle on annettu määräykset koskien raitioliikenteen tärinää ja runkoääntä sekä määräys, jonka mukaan mikäli katualueelle sijoitetaan raitiotien pysäkki, tulee pysäkin katoksessa olla kasvillisuuskatto tai katoksen katolle sijoittaa taidetta. Fazerintien katualueelle on osoitettu katualueen ylittävä ekologinen yhteys (luo/1). Määräyksen mukaan alueen suunnittelun ja hoidon tavoitteena on säilyttää tienvarret metsäisinä. Muilla, kuin ajoväylillä, tulee suosia kasvillisuutta, luonnonmukaisia materiaaleja ja nurmikiveä. Katualueelle on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo), jonka puustoa on säilytettävä tai uudistettava siten, että ekologinen yhteys viheralueilla säilyy puustoisena ja kerroksellisena. Lisäksi Fazerintien katualueelle on osoitettu ohjeellisella istutettavan alueen merkinnällä katusuunnitelmaluonnosten mukainen katuviheralue. Fazerintien varrelle on osoitettu katualueen luiskia (lu).

EV, suojaviheralue

Suojaviheralueeksi osoitetulta kiinteistöltä nro 92-410-4-39 on osoitettua ajoyhteys ET-korttelialueen kiinteistölle nro 92-410-4-23. Kaava-alueen pohjoisosassa Rivieranraitio ja sen varsi on osoitettu suojaviheralueeksi, jolle on osoitettu joukkoliikenteelle varattu alueen osa (jl), joka on varattu pikaraitiotielle. Suojaviheralueelle sijoittuva raidealue tulee toteuttaa nurmi- tai niittypintaisena. Suojaviheralueella joukkoliikennealueen rakentamiseen liittyvät välttämättömät leikkaukset ja pengerrykset tulee tehdä siten, että ei tarpeettomasti vahingoiteta kasvillisuutta tai turmella maisemakuvaa. Rivieranraition varrelle on osoitettu yleinen jalankululle ja pyöräilylle varattu alueen osa (pp). Lisäksi alueelle on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo), jossa puustoa on säilytettävä tai uudistettava siten, että ekologinen yhteys viheralueilla säilyy puustoisena ja kerroksellisena.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Kaava-alue sijoittuu pääosin valmiiksi rakennettuun ympäristöön ja on yhdyskuntarakennetta jatkava. Alueen uudistaminen aiheuttaa vaikutuksia erityisesti kaupunkikuvaan, liikenteeseen ja palveluverkkoon. Hankkeella turvataan ekologisen käytävän säilyminen yhdyskuntarakenteen kehittämisestä huolimatta. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella ei ole suoraan vaikutusta väestön rakenteeseen ja kehitykseen, sillä kaavassa ei osoiteta uusia alueita asumiselle.

Ratikan toteutuessa ratikkapysäkkien vaikutusalueella asuntokysyntä kasvaa sekä saavutettavuuden parantumisen että ympäristön laadullisen kehittymisen myötä. Ratikan vaikutusalueella, noin 800 metrin säteellä, asukasmäärä tulee kasvamaan lähes 37 000 asukkaalla eli noin 74 % vuoteen 2050 mennessä. Asukasmäärän kasvu on ratikan vaikutusalueella huomattavasti suurempaa kuin keskimäärin kaupungissa. *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)*

Yhdyskuntarakenne

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella ei ole suoraan vaikutusta väestön rakenteeseen ja kehitykseen, sillä kaavassa ei osoiteta uusia alueita asumiselle.

Ratikan mahdollinen rakentaminen vauhdittaa maankäytön tehostamispotentiaalia ratikan vaikutusalueella. Ratikan pysäkkiympäristössä on potentiaalia keskustamaiselle tiiviille ja sekoittuneelle rakenteelle. Ratikka lisää Itä-Vantaalla alueen houkuttelevuutta ja päivittää sen identiteettiä osaksi elävää ja kehittyvää ratikkakaupunkia. Maankäytön kehittämispotentiaaliksi raitiotien varrella on arvioitu yli 3 miljoonaa kerrosneliömetriä asumiselle ja yli 1,6 miljoonaa kerrosneliömetriä työpaikoille. Vaaralan alueella maankäytön kehittämispotentiaaliksi on arvioitu 200 000 k-m^2. *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)*

Vantaan ratikka luo edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen ja vahvistaa yhdyskuntarakenteen eheyttä. Ratikka toteuttaa kaupungin tavoitetta kasvaa kestävästi ja sijoittaa kaupungin kasvu vahvojen joukkoliikenneyhteyksien varteen. Ratikka rakentaminen toteuttaa kaupungin strategian tavoitteita kaupungin tiivistämisestä sekä kaupungin elinvoiman ja vetovoiman lisäämisestä.

Hanke on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) mukainen.

Kaupunkikuva

Asemakaavan ja asemakaavan muutos muuttaa alueen kaupunkikuvaa jonkin verran, pääosin katualueen sekä suojaviheralueen (EV) osalta, jonne on kaavassa osoitettu joukkoliikenteelle varattu alueen osa. Kaavassa on määrätty, että EV-alueella joukkoliikennealueen rakentamiseen liittyvät välttämättömät leikkaukset ja pengerrykset tulee tehdä siten, että ei tarpeettomasti vahingoiteta kasvillisuutta tai turmella maisemakuvaa. Lisäksi raidealue tulee toteuttaa nurmi- tai niittypintaisena. Lisäksi kaavalla suojellaan Fazerin vierailukeskuksen rakennukset sekä makeiskonttorirakennus.

Ratikan katukäytävän tarkempi suunnittelu tehdään ratikan katu- ja puistosuunnittelutyössä.

Raitiotien toteuttaminen lisää uuden kulkumuodon tiiviiseen kaupunkiympäristöön. Ratikan tavoitteena on olemassa olevan kaupunkivihreän vaaliminen niin paljon kuin mahdollista sekä sen lisääminen. Ratikan Design Manualin (Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy 2020) mukaisesti

ratikkaväylän suunnittelussa painottuu laadukkaan uuden kaupunkitilan tekeminen, raitiotielinjan sujuva kytkeytyminen alueen palveluihin ja liityntäliikenteeseen, ekologisuuden vaaliminen ja viihtyisyyden lisääminen.

Kuva 33. Raidealueen esimerkkitoteutus. Kuva Design Manual: Vantaan ratikkakatujen materiaalit ja kalusteet (Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy, 2020).

Alustavissa katusuunnitelmaluonnoksissa on käytetty vaihtelevia pinnoitteita (erivärisiä betonikiviä ja luonnonkiveä), jotka elävöittävät alueen nykyistä kaupunkikuvaa. Katualueen leventämisen ja ajoyhteyksien uudelleenjärjestelyn seurauksena alueen nykyistä katuvihreää joudutaan poistamaan rakentamisen alta. Poistuvaa kasvillisuutta kuitenkin kompensoidaan katualueen rakentamisessa. Puu- ja pensasistutuksia on katusuunnitelmaehdotuksissa pyritty lisäämään katualueelle niin paljon kuin mahdollista, ottaen huomioon olemassa oleva tila ja näkemäalueet.

Katusuunnitelmaluonnoksien *(Sweco Finland 26.1.2026)* perusteella katualuetta levennetään Fazerintiellä. Kaava-alueelle sijoittuu Fazerilan raitiotiepysäkki. Kaavamääräysten mukaan, mikäli katualueelle sijoitetaan raitiotien pysäkki, tulee pysäkin katoksessa olla kasvillisuuskatto. Fazerintien risteykset muuttuvat liikennevalo-ohjatuiksi.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen mukainen Fazerintien katualueen levennys vaatii katusuunnitelmaluonnoksien *(Sweco Finland 26.1.2026)* perusteella merkittävää maanpinnan täyttöä ja leikkausta.

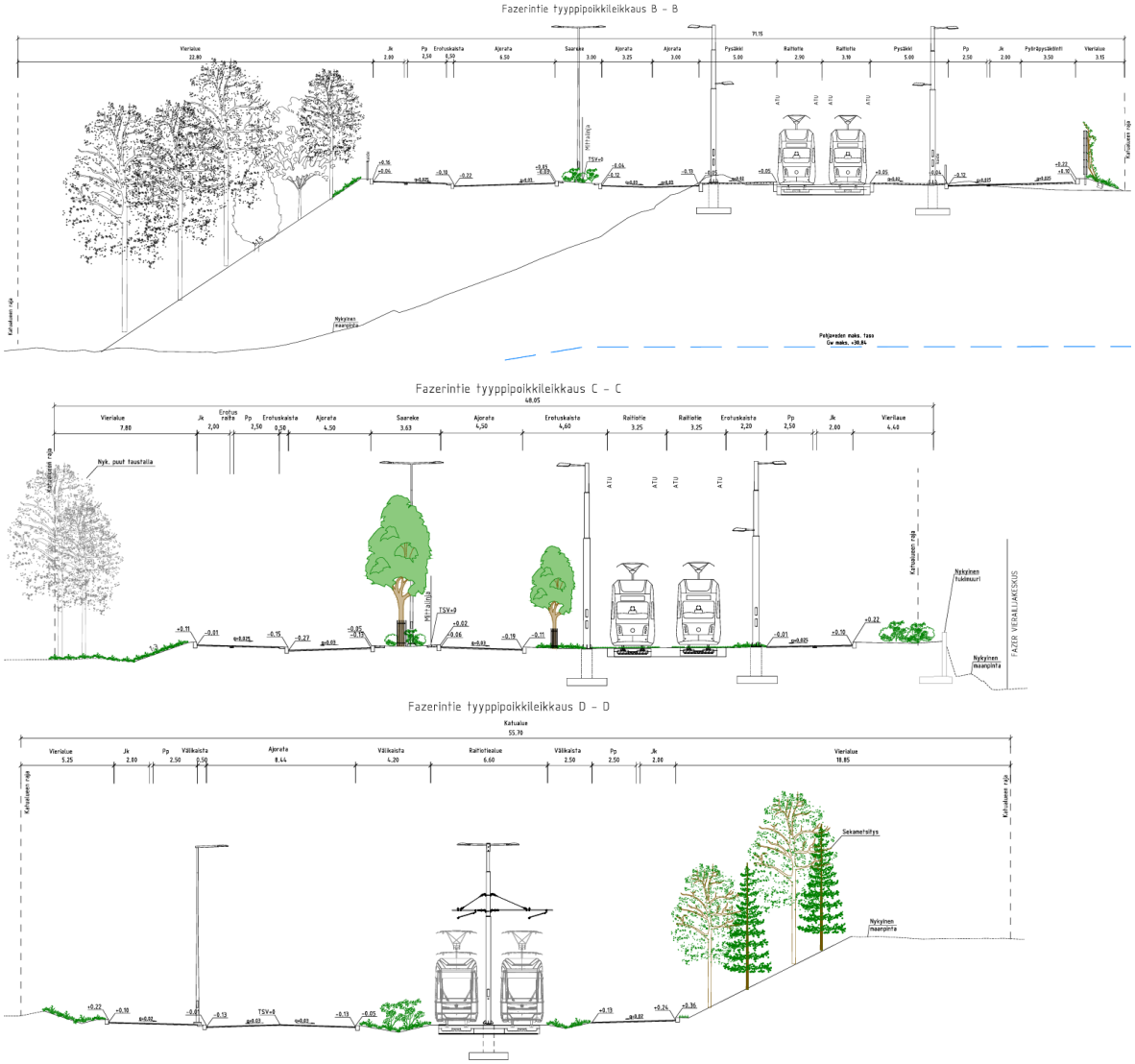

Kuvat 34-36. Tyyppipoikkileikkaukset Fazerintiellä. (Sweco Finland, luonnos 26.1.2026)

Kuva 37. Havainnekuva Rivieranraitiolta kuvattuna lännestä itään päin. (WSP Finland Oy.)

Asuminen ja sosiaalinen ympäristö

Alueelle ei osoiteta uutta asumista.

Ratikkareitin varrelle on arvioitu tulevan 60 000 uutta asukasta ja yli 30 000 työpaikkaa vuoteen 2050 mennessä. Arviot pohjautuvat ratikan kaavarunkoon.

Ratikan rakentaminen parantaa alueen saavutettavuutta ja imagoa sekä lisää alueiden viihtyisyyttä ja houkuttelevia asuin- ja työpaikka-alueita. Ratikan pysäkkiympäristöt toteutetaan esteettöminä.

Taloudelliset vaikutukset, palvelut ja työpaikat

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella ei sellaisenaan ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia, eikä sillä osoiteta uusia palveluja tai työpaikkoja.

Kaavan toteuttamiseen liittyvien kunnallisteknisen rakentamisen kustannukset liittyvät HSY:n Långmossenin vesihuoltoverkoston ja Vantaan ratikan aiheuttamiin johtosiirtotarpeisiin, joiden kustannukset kohdistuvat osin HSY:lle ja osin Vantaan kaupungille.

Ratikan rakentaminen lisää alueen palvelujen ja työpaikkojen saavutettavuutta ja luo edellytyksiä uusien syntymiselle. Pysäkin vaikutusalueella asuntokysyntä kasvaa sekä saavutettavuuden parantumisen että ympäristön laadullisen kehittymisen myötä. Asukaskasvu tiivistyy Vantaalla muun

muassa ratikkapysäkkien lähiympäristöihin, mikä mahdollistaa ja myös edellyttää palvelutarjonnan kasvua ratikan varrella. *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019.)*

Vantaan ratikan tarkennetut investointikustannukset ovat 750 miljoonaa euroa. Helsingin seudun MAL-yhteistyön kautta valtion osuus niistä olisi 30 prosenttia eli 177 miljoonaa euroa. Lisäksi Helsingin kaupunki vastaa omasta rataosuudestaan, jonka kustannuksiksi on arvioitu 15 miljoonaa euroa. Vantaan kustannusosuudeksi jää 414 miljoonaa euroa.

Rakentamiskustannukset koostuvat raitiotien ja pysäkkien, autojen ajokaistojen, pyöräteiden, jalkakäytävien, puurivien ja muun kadulle suunnitellun rakentamisesta. Lisäksi kustannukset on laskettu maanalaisen infran, kuten johtojen ja putkien, siirtämiselle ja uusien rakentamiselle sekä nykyisten rakenteiden purkamiselle. Kustannuksiin on laskettu materiaalit, suunnittelu ja rakentamisen kulut. Kaikki raitiotien rakentamisesta sekä ratikkakaduille että ympäröiville kaduille aiheutuvat muutokset on otettu huomioon rakentamiskustannuksissa. Esimerkiksi jalkakäytävien ja pyöräteiden parannukset on laskettu mukaan kustannuksiin.

Kiinteistötaloudellisessa analyysissä *(Newsec Advisory Finland Oy 17.5.2022, päivitys 12.12.2022)* vertailtiin ratikan ja bussin tuottoa. Ratikan ja bussin tuottovertailussa ratikan kiinteistötaloudelliset tulot ovat 592,4 miljoonaa euroa ja bussin 272,8 miljoonaa euroa. Kiinteistötaloudelliset tulot muodostuvat maankäyttösopimuskorvauksista ja maan myynnistä toimitila- ja asuinrakentamista varten. Ratikan lisätuotto bussiin verrattuna on 320 miljoonaa euroa.

Verotulot koostuvat kiinteistöveroverokertymän kasvusta ja rakentamisesta palautuvasta verotulosta. Kaupunki saa enemmän kiinteistöveroja, kun rakentamista tulee enemmän ratikan myötä. Ratikan myötä kiinteistöverokertymän kasvuksi on vuonna 2019 arvioitu 120 miljoonaa euroa.

Vuoden 2023 arvion mukaan ratikan myötä 40 vuoden aikana Vantaa maksaa HSL:lle 414 miljoona euroa lisää kuntaosuutta ja HSL maksaa Vantaalle 383 miljoonaa euroa enemmän infrakorvauksia. Vaikutus Vantaan kaupungille on arvioitu olevan -31 miljoona euroa 40 vuoden aikana.

Sosiaalinen ympäristö

Kaavalla ei osoiteta uutta asumista.

Ratikan rakentaminen parantaa Itäisen Vantaan saavutettavuutta ja imagoa sekä lisää alueiden viihtyisyyttä ja houkuttelevia asuin- ja työpaikka-alueita. Ratikan pysäkkiympäristöt toteutetaan esteettöminä.

Virkistys

Kaavalla muutetaan osin teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta osaksi Slåttmossenin lähivirkistysaluetta ja kaavassa muodostetaan uusi Tammasuon lähivirkistysalue. Kaavamuutoksella muutetaan virkistysaluetta Rivieranraition osuudelta suojaviheralueeksi. Muutoksell on suuri merkitys virkistysalueiden saavutettavuuteen, jatkuvuuteen ja ekologisen yhteyden turvaamiseen.

Viheralueiden jatkuvuus Fazerintien kummallakin puolella on huomioitu kaavassa. Ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli Slåttmossenin virkistysalueelta Lähdepuiston virkistysalueelle on turvattava kasvillisuuden säilyttämisen tai istuttamisen avulla. Kaavassa on merkitty ulkoilureittejä ja hiihtoladut on huomioitu. Hanke täyttää VAT:n virkistyskäyttöä koskevat ja Vantaan kaupungin resurssiviisauden tiekartan ympäristötavoitteet.

Kulttuuriperintö

Kaava-alueelta korttelin 93201 rakennukset on inventoitu (*Fazerin leipomo- ja voimalarakennuksen rakennushistoriaselvitys, Ramboll Finland Oy 5.4.2023, sekä Fazerilan Makeiskonttorin ja konsernikonttorin rakennusselvitys, Kati Salonen ja Mona Schalin Arkkitehdit Oy, 2015*). Vuonna 2023

tehdyn selvityksen perusteella leipomorakennuksen alkuperäinen ilme ja rakenne on muuttunut niin, ettei sille nähdä suojeluperusteita. Voimalarakennuksella on enemmän historiallisia arvoja, mutta koska se on maisemallisesti syrjässä ja kunnostustöissä tultaisiin luultavasti menettämään alkuperäisyysarvoja, ei voimalalaitokselle nähdä suojeluperusteita.

Vuoden 2015 Fazerilan Makeiskonttorin ja konsernikonttorin rakennusselvityksessä (Kati Salonen ja Mona Schalin Arkkitehdit Oy) on todettu, että tehdaskokonaisuuden arvot keskittyvät etenkin Kurt Simbergin suunnittelemaan makeiskonttoriin. Rakennuksen osaa on peruskorjattu vuonna 2016, jolloin rakennuksen osaan on kohdistunut paljon muutoksia. Muutokset on kuitenkin huomioitu alkuperäinen arkkitehtuuri ja tehtaan alkuperäinen arkkitehtuuri on vielä hyvin havaittavissa rakennuksen osassa. Koska rakennuksella on suuri historiallinen merkitys alueelle, on asemakaavassa osoitettu suojelumerkintä makeiskonttorin osalle. Rakennuksen julkisivuja on hoidettava ja kunnostettava ottaen huomioon rakennuksen alkuperäinen arkkitehtuuri. Rakennuksen sisätiloissa sijaitsee historiallisesti arvokkaita elementtejä, jotka on säilytettävä. Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos-, ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.

Fazerin vierailu- ja kokouskeskus (Fazer Experience) pihapiireineen on tuonut positiivista kerroksisuutta tehdaskokonaisuuteen. Vierailukeskus on arkkitehtonisesti merkittävä 2010-luvun rakennus, joka on palkittu niin teknisten ratkaisujensa kuin arkkitehtuurinsa ansioista. Vierailukeskuksen rakennusta ympäröivä pihapiiri, jossa kasvaa Fazerin tuotteiden kotimaisia raaka-aineita, kuuluu oleellisesti kokonaisuuteen. Pihasuunnitelman on tehnyt maisema-arkkitehti Yrjö Ala-Heikkilä Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy:stä. Suunnitelma perustuu neljään ympyrään, joissa on piknikpuisto, hedelmäpuisto, viljapelto ja tropiikki. Kolme ympyröistä sijoittuu vierailukeskuksen ulkopuolelle ja yksi sisälle. Vierailukeskuksen rakennuksille ja sen pihapiirille on osoitettu suojelumerkintä, vaikka rakennelmat ovat vielä iältään nuoria. Määräys koskee Fazerilan vierailukeskuksen kokonaisuutta, johon kuuluu vierailukeskuksen sisätilat, julkisivu sekä sen ulkopuolella sijaitseva piha-alue. Kokonaisuuden kunnostus- ja muutostöissä on huomioitava kokonaisuuden alkuperäinen idea, joka rakentuu neljän teemallisen kokonaisuuden ympyröinä. Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos-, ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto. Pihaa tulee hoitaa alkuperäisen pihasuunnitelman luonteen mukaisesti. Pihaan kohdistuvista muutostöistä tulee kuulla paikallista museoviranomaista.

Liikenne

Hankkeella edistetään seudullisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta sekä varmistetaan edellytykset eri liikennemuotojen ja -palvelujen yhteiskäyttöön perustuville matka- ja kuljetusketjuille sekä tavara- ja henkilöliikenteen solmukohtien toimivuudelle.

Hanke on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) mukainen.

Autoliikenne

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella mahdollistetaan ratikan katusuunnitelmien toteuttaminen. Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen ja raitiotien toteuttaminen vaikuttaa ajojärjestelyihin Fazerintiellä. Raitiotie on suunniteltu kulkemaan ajoneuvoliikenteestä erotettuna omalla kaistallaan. Autoliikenteen sujuvuus on varmistettu katualueiden riittävillä tilavarauksilla. Asemakaavamuutos ei kasvata alueen autoliikennemääriä suhteessa voimassa olevaan asemakaavaan, koska kaavamuutos ei mahdollista uutta maankäyttöä tai muuta sen tyyppiä. Kaavaratkaisun vaikutukset arvioidaan niin vähäisiksi, ettei niillä ole vaikutusta Kehä III:n ja Porvoonväylän eritasoliittymien toimivuuteen tai turvallisuuteen.

Ajoliittymiin esitetään seuraavat muutokset liikenteen toimivuuden parantamiseksi. Korttelin 93201 tonteille 8 ja 9 osoitetaan ajoneuvoliittymäkielto Fazerintien ja Länsimäentien puoleisille rajoille. Ajo tontille 9 tapahtuu Länsimäentien kautta. Tontilla 8 ajoneuvoliittymäkielto osoitetaan koko Fazerintien alueelle ja ajo tontille tapahtuu korttelin 93201 tontin 7 kautta.

Raitiotien rakentaminen ja liikennöinti vaikuttavat henkilöautoliikenteeseen kulkutapavalinnan sekä henkilöautojen reittivalinnan kautta. Joukkoliikenteen parantuva palvelutaso vaikuttaa henkilöautojen matkamääriin, suoritteisiin ja sitä kautta tieliikenteen päästöihin ja ruuhkautumiseen. *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)*

Joukkoliikenne

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella mahdollistetaan ratikan katusuunnitelmien toteuttaminen. Suunnittelualueelle sijoittuu Fazerilan raitiotiepysäkki, joka sijaitsee Fazerintiellä. Arvioitu matka-aika Fazerilan raitiotiepysäkiltä lentokentälle on 45 min, Tikkurilan asemalle 18 min ja Mellunmäen metroasemalle 6 min.

Ratikan rakentamisen myötä matkustus painottuu joukkoliikenteeseen. Vuonna 2030 joukkoliikenteen kulkutapaosuus kasvaa ratikan käytävässä noin prosenttiyksiköllä ja Vantaan ratikalla arvioidaan päivittäin matkustavan noin 31 000 matkustajaa. Vuonna 2050 määrän arvioidaan ylittävän 45 000 matkustajaa. Vantaan ratikka tarjoaa houkuttelevan joukkueliikennepalvelun bussiyhteyttä lyhyemmillä matka-ajoilla ja paremmalla täsmällisyydellä. Vantaan ratikka luo korkean tason poikittaisen joukkoliikenneyhteyden Lentoaseman, Aviapoliksen, Tikkurilan, Hakunilan, Mellunmäen ja usean pienemmän joukkoliikenteen solmupisteen välille. (Vantaan ratikan matkustajamääräennusteet, WSP Finland Oy 28.10.2022).

Ratikan suunnittelu ja toteuttaminen on yksi Vantaan kaupungin resurssiviisauden tiekartan (18.6.2018) toimenpiteistä. Vantaan ratikka kytkeytyy myös koko pääkaupunkiseudun laajaan raideliikenneverkkoon ja kuuluu Helsingin seudun kuntien ja valtion väliseen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukseen (MAL-sopimus).

Kävely ja pyöräily

Raitiotien suunnittelun tavoitteena on turvallisen liikenneympäristön syntyminen. Ratikan katusuunnitelmissa jalankulun ja pyöräilyn olosuhteet on suunniteltu turvallisiksi, sujuviksi ja selkeiksi erityisesti raitiotien ja katujen ylityskohdissa *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019).* Parannetut jalankulun ja pyöräilyn reitit näkyvät asemakaavassa leveämpänä katualuevarauksena.

Ratikan yleissuunnitelman jälkeen on laadittu pyöräliikenteen tarkastelu ratikan varrella *(WSP Finland Oy, 2020),* jossa Fazerintien eteläpuolelle on määritelty pääpyöräilyreitti I, jonka kriteerinä on korkea pyöräliikenteen nykyinen tai tavoiteltu määrä.

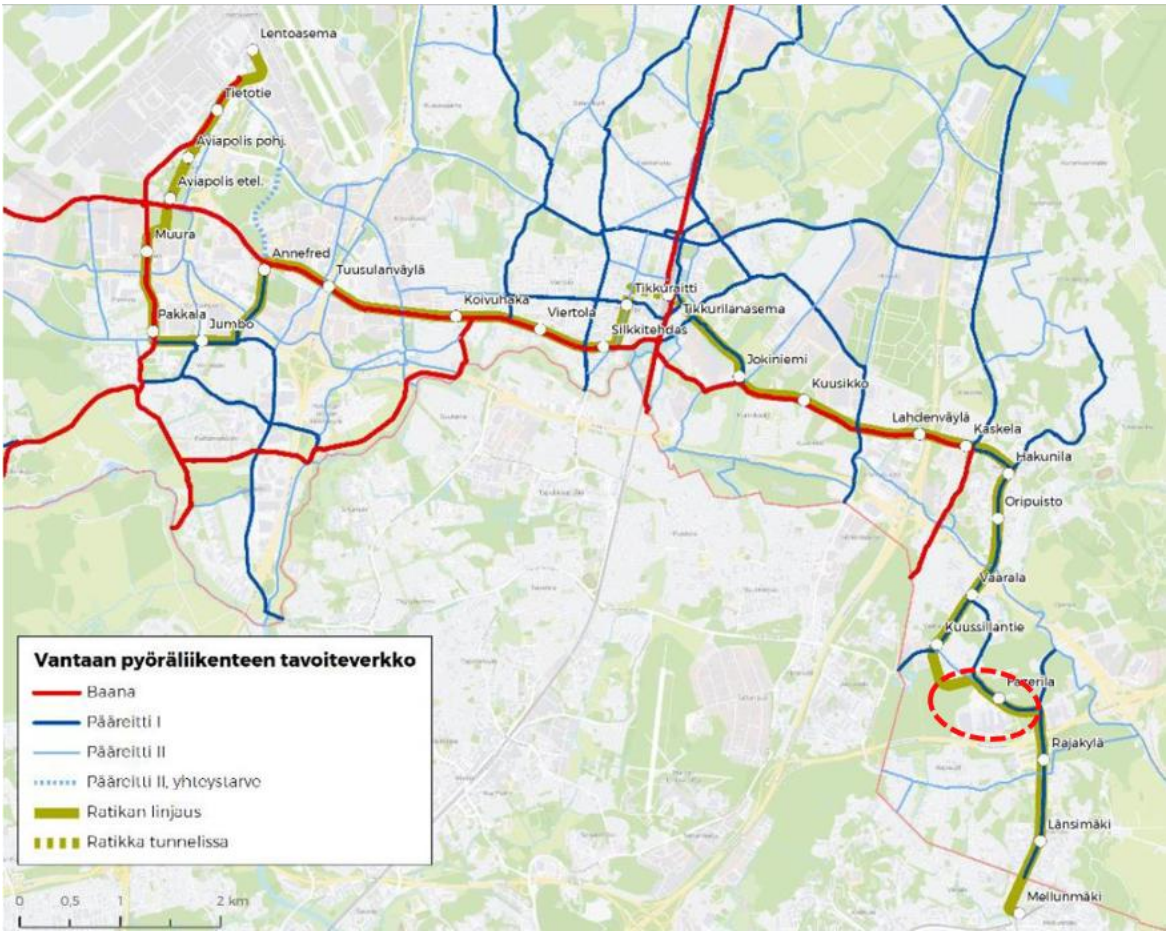

Kuva 38. Vantaan pyöräliikenteen tavoiteverkko (WSP Finland Oy 2020). Kaava-alueen likimääräinen sijainti on ympyröity punaisella katkoviivalla.

Katusuunnitelmaluonnoksien *(Sweco Finland 26.1.2026)* mukaan Rivieranraition eteläpuolella on jalankulku- ja pyöräliikenteen väylä. Fazerintiellä on molemmin puolin jalankulku- ja pyöräliikenteen väylät, joissa jalankulku- ja pyörätie on toisistaan eroteltu. Fazerilan raitiotiepysäkin yhteyteen on esitetty kaupunkipyöräasema, pyöräpysäköinti 20 polkupyörälle sekä sähköpotkulautojen pysäköintialue.

Ratikan rakentaminen tulee vaikuttamaan kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiin rakentamisen aikana. Nämä vaikutukset pyritään minimoimaan rakentamisen vaiheistuksella sekä esimerkiksi huolellisella opastuksen suunnittelulla ja toteutuksella.

Toteutuessaan Vantaan ratikka sekä siihen liittyvä muu katusuunnittelu edistää joukkoliikennettä, kävelyä ja pyöräilyä sekä palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta.

Vesihuolto

Kaavamuutosalueelle ei ole tulossa HSY:n Långmossenin vesihuoltoverkoston lisäksi uusia vesihuoltolinjoja. Nykyiset kaava-alueen toiminnot voivat liittyä nykyiseen vesihuoltoverkostoon.

Hulevedet

Kaavamuutosalueen puhtaat kattovedet ja pintavedet voidaan imeyttää maaperään tai käsitellä biosuodattamalla.

Kaavamuutosalueen tonttien hulevedet hallitaan määrällisesti ja laadullisesti Vantaan hulevesien toimintamallin mukaisesti.

Ympäristöhäiriöt

Melu

Vantaan raitioradan meluselvitys on valmistunut 31.1.2023 *(Sitowise Oy*). Selvityksessä laskettiin melumallinnuksen keinoin nyky- ja ennustetilanteen päivä- ja yöajan keskiäänitasot. Meluntorjuntatarve määritettiin melutason muutoksen ja raitioliikenteen aiheuttaman melun perusteella. Rakenteellista meluntorjuntaa esitetään kohteissa, joissa raitioliikenteen aiheuttama melu ylittää ohjearvon ja raitio-, tie- ja katuliikenteen yhteismelu hankkeen myötä huomattavissa määrin kasvaa (yli 2 dB).

Kuussillanniityssä paaluvälillä 16000–16500 mitoittavana melulähteenä on liikennemelu Kuussillantieltä sekä tulevalta ratikan raitiotieltä. Raitiovaunun melu muuttaa alueen melutilannetta, koska Tilustie on vähän liikennöity eikä Hopeatiellä ole nykyisellään juurikaan liikennettä. Ennustetilanteessa raitioliikenteen melun suurin julkisivun keskiäänitaso (LAeq, päivä) on 59 dB ja enimmäisäänitaso (LAmax) 71 dB.

Fazerintiellä paaluvälillä 16500–17100 Metsätie-Länsimäentie on ainoastaan teollisuus- ja toimistorakennuksia. Hanke ei aiheuta kohteessa meluntorjuntatarvetta.

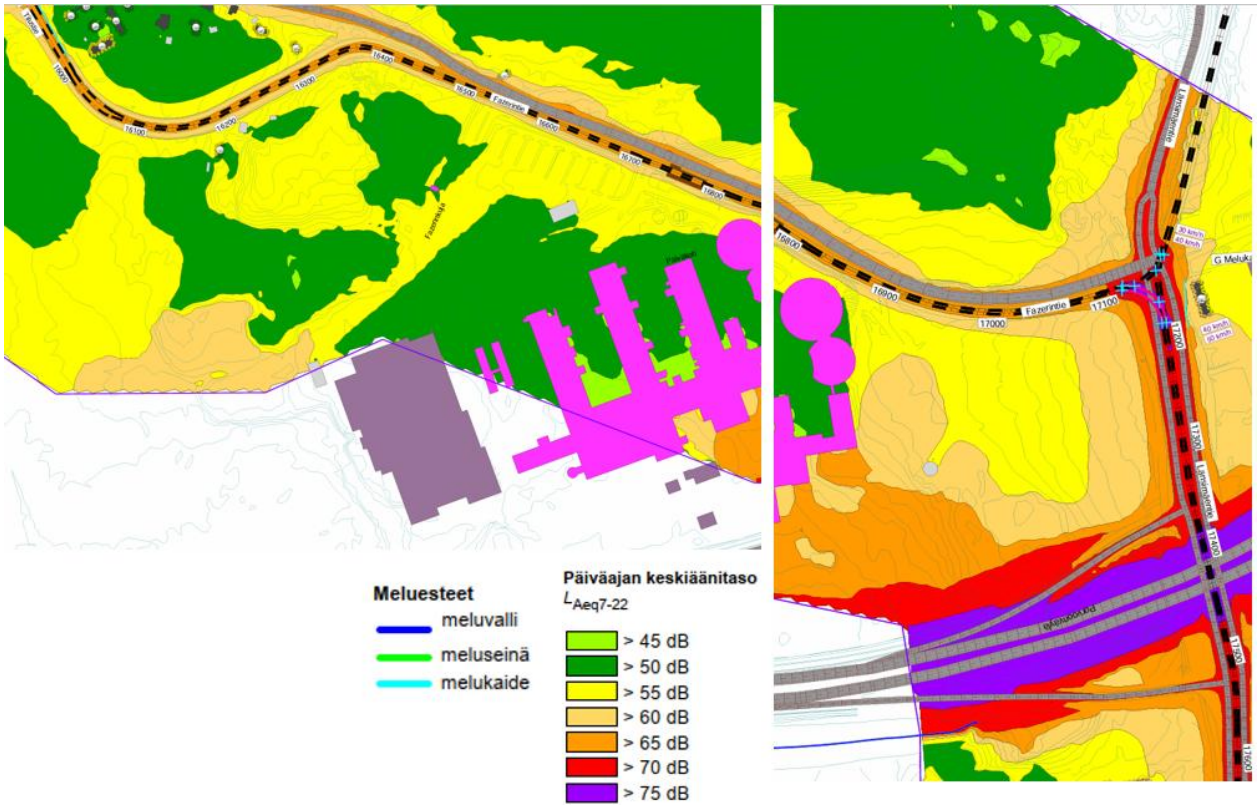

Kuvat 39–41. Otteet tieliikennemelun ja raitiotien yhteismelun päiväaikaisesta ennustetilanteesta kaava-alueella (Sitowise Oy 31.1.2023).

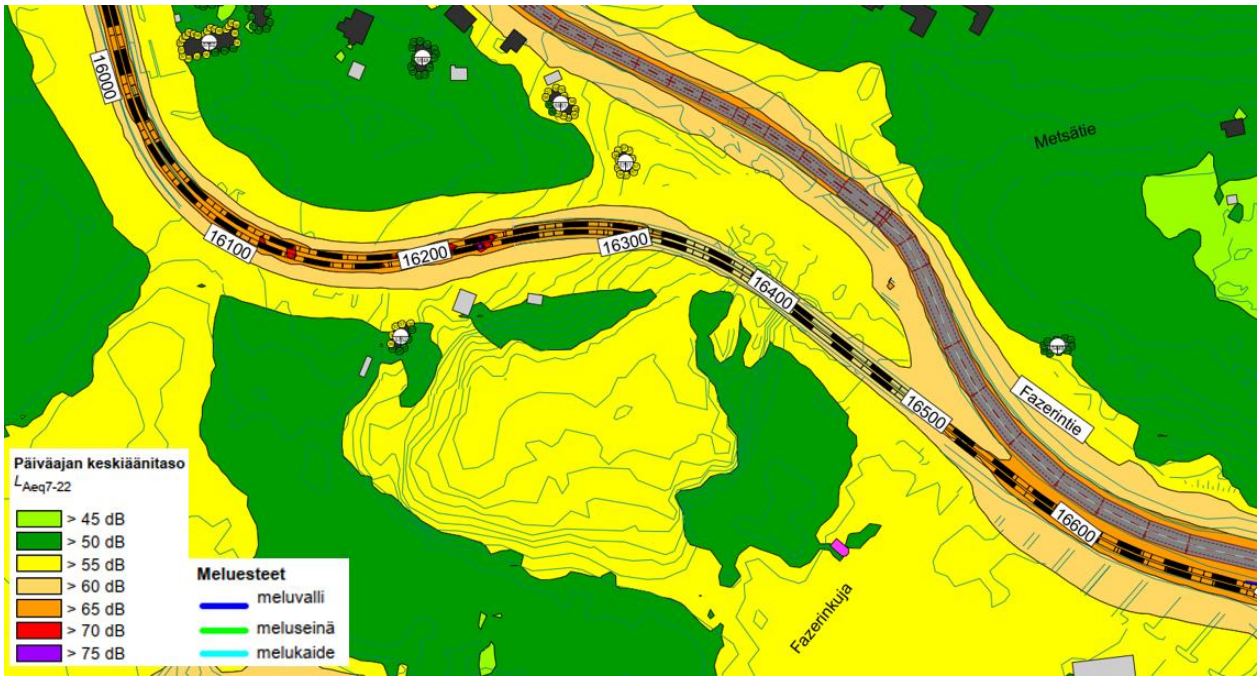

Kuva 42. Ote Rivieranraition päivitetystä tieliikennemelun ja raitiotien yhteismelun päiväaikaisesta ennustetilanteen melumallinnuksesta (Vantaan ratikka / WSP Finland Oy 11.3.2026).

Tärinä ja runkomelu

Vantaan raitiotien tärinä- ja runkomeluselvityksen *(WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 18.1.2023*) mukaan Rivieranraition ja Fazerintien varrella raitiovaunuliikenteen aiheuttamien runkomelu-vyöhykkeiden arvioidaan sijoittuvan katualueille tai niiden välittömään läheisyyteen.

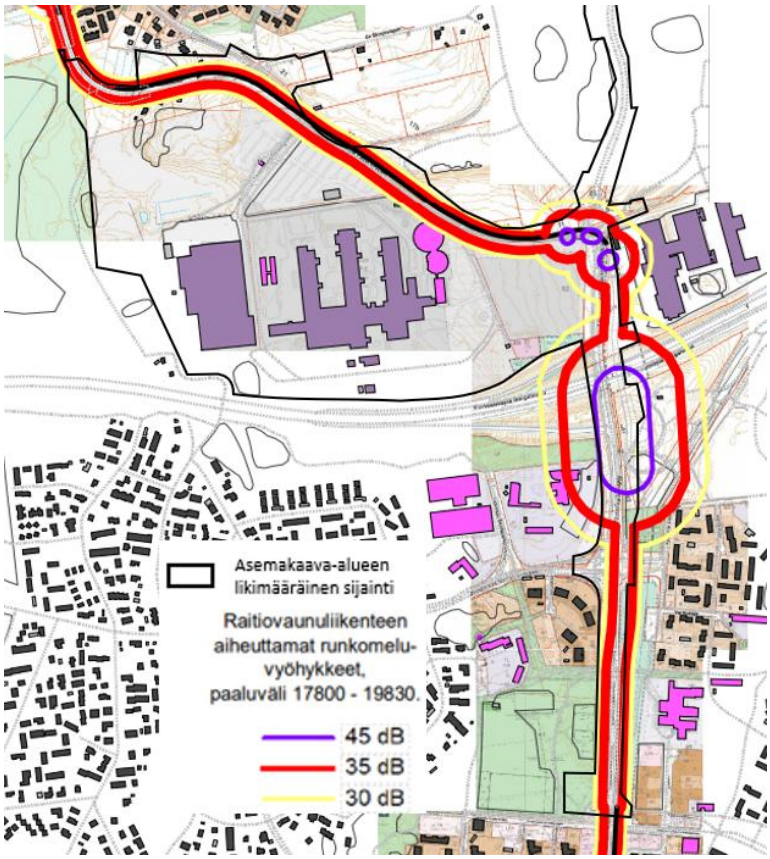

Kuva 43. Raitiovaunuliikenteen aiheuttamat runkomelualueet Vaaralan eteläosassa ja Länsimäen pohjoisosissa, paaluväli 16000–18300 (Tärinä- ja runkomeluselvitys, WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 18.1.2023).

Kaavassa on annettu suunnittelua koskeva määräys, jolla pyritään varmistamaan, ettei raitiotieliikenteestä aiheudu sen lähiympäristön rakennuksiin merkittävää runkomelu- tai tärinähaittaa. Määräyksen mukaan, mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Raitiotien suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen ulkopuolinen, 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittama maankäyttö.

Raitiotien suunnitelmaratkaisut tehdään niin, että tärinä pysäytetään ratarakenteisiin. Käytettäviä teknisiä menetelmiä on erilaisia ja niiden tarkempi suunnittelu tehdään katu- ja rakennussuunnitelmavaiheessa.

VTT:n suositukset värähtelyluokista ja runkomelun ohjearvoista on esitetty alla *(WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 18.1.2023).*

Värähtely-luokka	Kuvaus olosuhteista	$v_{w,95}$ (mm/s)
A	Hyvät asuinolosuhteet *Ihmiset eivät yleensä havaitse tärinää*	≤ 0,10
B	Suhteellisen hyvät olosuhteet *Ihmiset voivat havaita tärinän, mutta se ei ole yleensä häiritsevää*	≤ 0,15
C	Suositus uusien rakennusten ja väylien suunnittelussa *Keskimäärin 15 % asukkaista pitää tärinää häiritsevänä ja voi valittaa häiriöstä*	≤ 0,30
D	Olosuhteet, joihin pyritään vanhoilla asuinalueilla *Keskimäärin 25 % asukkaista pitää tärinää häiritsevänä ja voi valittaa häiriöstä*	≤ 0,60

Rakennustyyppi	Runkomelutaso L_{prm} (dB)
Radio-, tv- ja äänitysstudiot, konserttisalit	25-30
Asuinhuoneistot	30/35*
Hoito- ja sosiaalihuollon laitokset, majoitustilat	30/35*
Kokoontumis- ja opetustilat	35
Toimistot, kaupat, näyttelytilat, museot	40/45*

*Kuva 44. VTT:n suositukset värähtelyarvoista ja runkomelun ohjearvoista. * Avoradat: Mikäli kaavamääräyksessä on annettu ohje julkisivun ilmaääneneristävyydestä, on suositeltavaa käyttää runkomelutason tiukempaa raja-arvoa. Lähde: WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 18.1.2023).*

Ilmanlaatu

Itse raitioliikenteellä ei ole vaikutusta ilmanlaatuun tai ilmanlaatu voi jopa hieman parantua raitiotieosuuksilla henkilöautoliikenteen vähentyessä. Rakentamisen aikana pölyämisen ja työkoneiden päästöt voivat väliaikaisesti heikentää ilmanlaatua. Pienhiukkasten ja typpidioksidin pitoisuudet tulevat arvioiden mukaan liikkumistapojen muuttuessa laskemaan, mikä parantaa ilmanlaatua.

Kaava-alueen asuinrakennusten sekä teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueilla määrätään koneellisten ilmanvaihtojärjestelmien asentamisesta. Rakennukset tulee varustaa koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla, jossa tuloilma on otettava kattotasolta mahdollisimman etäältä epäpuhtauslähteistä. Ilmanvaihtolaitteisto tulee varustaa riittävän tehokkailla suodattimilla.

Maaperän pilaantuneisuus

Suunnittelualueelta laaditun PIMA-riskien selvityksen (Golder Associates Oy 2020) mukaisesti suunnittelualueella sijaitsee yksi PIMA-kohde Fazerin kiinteistöllä. Fazerin teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen kiinteistöllä 92-93-201-5 sijaitsee lämpökeskus ja kaksi isoa, purettua

öljysäiliötä. Alueelta on laadittu maaperätutkimukset vuosina 2011 ja 2013. Kohteen pilaantuneisuutta voidaan tutkia kaivamalla asiantuntijakonsultin valvonnassa. Tutkimuksilla kaivetut pilaantuneet maa-ainekset voidaan toimittaa käsiteltäväksi luvanvaraiseen paikkaan. Kohteille on kaavassa annettu määräys, jonka mukaan maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperän tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.

Porvoonväylän pohjoispuolisen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueen (ET) etelälaidalla on havaittu vähäisiä määriä pilaantunutta maaperää. Kohteille on kaavassa annettu määräys, jonka mukaan maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperän tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.

Golder Associates Oy toteutti vuonna 2022 Vantaan kaupungin toimeksiannosta ympäristöteknisen maaperätutkimuksen Vantaan raitiotielinjan itäosassa. Tutkimuksessa todettiin alueella kohonneita haitta-aineiden pitoisuuksia, jotka eivät edellytä jatkotoimenpiteitä kohteen nykyisessä käytössä. Mikäli maaperä epäillään/todetaan pilaantuneeksi mahdollisesti myöhemmin tehtävien kaivutöiden yhteydessä, tulee maaperän haitta-ainepitoisuudet tarkastaa. Mahdollisista jatkotoimenpiteistä sovitaan tällöin pitoisuuksien perusteella Vantaan kaupungin ympäristökeskuksen kanssa. Vantaan ratikkalinja paalulukujen 15400…18200 välillä sijaitsee pohjavesialueella (0109252 Fazerila, 1-luokka). Pohjavesialueelle tehdyistä koekuopista otetuissa näytteissä todettiin yhden koekuopan alueella (Tilustien päässä) alemman ohjearvon ylittävä haitta-ainepitoisuus. Ottaen huomioon kohteen maaperä- ja pohjavesiolosuhteet, todettujen haitta-aineiden ominaisuudet sekä kohteen sijainnin ja käytön, pohjavesialueella ei arvioida olevan tarvetta välittömiin jatkotoimenpiteisiin sen nykykäytössä. Suunniteltaessa mahdollisia kaivutöitä, tulee olla hyvissä ajoin yhteydessä Vantaan kaupungin ympäristökeskukseen mahdollisen pilaantuneen maaperän kunnostusilmoituksen tarpeesta. (Golder Associates Oy 25.1.2022)

Rakentamisen aikaiset ympäristöhäiriöt

Vantaan ratikan ja siihen liittyvän katuympäristön rakentaminen aiheuttaa tilapäisiä häiriöitä ajoneuvo- ja joukkoliikenteeseen, jalankulkuun ja pyöräilyyn sekä mahdollisesti myös asumiseen ja muihin toimintoihin. Rakentaminen saattaa aiheuttaa pohjaveden hetkellistä samentumista. Rakentamisen aikaisten häiriöiden rajoittamiseen tulee kiinnittää huomiota hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa. Suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit. Raitiotien rakentamisen aikaiset työmaavedet tulee käsitellä esimerkiksi laskeuttamalla siten, ettei hulevedet vastaanottavaan Kormuniitynojaan, Kuussillanojaan tai Westerkullanojaan aiheudu kiintoaineskuormitusta.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Luonnon monimuotoisuus

Fazerin teollisuusalueen pohjoisosaan sekä Fazerintie-Metsätie-risteyksen viereiselle alueelle kaavoitetaan uutta virkistysaluetta ja lähivirkistysalueille osoitetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävät alueenosat (luo), joilla turvataan maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeän ekologisen yhteyden jatkuvuus Vanhankaupunginlahdelta Ojankoon sekä alueen luontoarvoja. Samalla turvataan virkistysalueiden saavutettavuus. Kaavaehdotuksen luo-alueilla puustoa on säilytettävä tai uudistettava siten, että ekologinen yhteys viheralueilla säilyy puustoisena ja kerroksellisena. Ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli Slåttmossenin virkistysalueelta Lähdepuiston ja Tammasuon virkistysalueille on turvattava kasvillisuuden säilyttämisen tai istuttamisen avulla. Kaavaehdotuksen katualueelle osuvalla luo-alueen osalla tulee alueen suunnittelun ja hoidon tavoitteena olla säilyttää tienvarret metsäisinä. Lisäksi muualla kuin ajoväylillä tulee suosia kasvillisuutta, luonnonmukaisia materiaaleja ja nurmikiveä.

Joukkoliikenteelle varattu alueenosa (jl) sekä kevyenliikenteen yhteyksiä on osoitettu kaavaehdotuksessa Rivieranraition suojaviheralueelle. jl-alue on varattu pikaraitiotielle. Kaavassa on määrätty, että suojaviheralueelle sijoittuva raidealue tulee toteuttaa niitty- tai nurmipintaisena. EV-alueella joukkoliikennealueen rakentamiseen liittyvät välttämättömät leikkaukset ja pengerrykset tulee tehdä siten, että ei tarpeettomasti vahingoiteta kasvillisuutta tai turmella maisemakuvaa.

Lisäksi kaavassa on määrätty asuinrakennusten korttelialueelle 0,9 vihertehokkuus.

Aivan kaava-alueen länsiosassa joukkoliikenteelle varatun alueen osan ja kevyenliikenteen väylän toteutuminen tulee kaventamaan itärajaltaan luontoselvityksen (Faunatica 2022) yhteydessä määriteltyä lahokaviosammalen esiintymisaluetta ja luontotyyppialuetta no. 24. Vaikutukset kohdistuvat näiden luontoalueiden raja-alueelle ja vaikutukset ovat siten vähäiset. Asemakaava ei merkittävästi heikennä kyseisten luontotyyppialueiden arvoa tai elinvoimaisuutta.

Kaava-alueen länsiosa määriteltiin Vantaan liito-oravan suojelusuunnitelmassa (Ramboll 2022) liito-oravalle soveltuvaksi alueeksi. Katualueen levennys ja joukkoliikenteelle varatun alueen osa sekä kevyen liikenteen väylä tulee kaventamaan tätä soveltuvan elinympäristön aluetta sen itäosista. Kaava-alueelta ei kuitenkaan ole havaittu liito-oravia vuosien 2020–2021 ja 2024 aikana suoritettujen maastotutkimusten yhteydessä. Hopeatien varrelta tunnistettiin drone-kuvista mahdollisia kolopuita, mutta tarkemmissa maastotutkimuksissa ne määriteltiin liito-oraville soveltumattomiksi. Kaavassa osoitetun luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän alueen sekä luo/1-alueen suunnittelussa ja kunnossapidossa olisi kuitenkin hyvä huomioida liito-oravien mahdollinen liikkuminen alueella etenkin Rivieranraition ja Fazerintien ylityspaikoissa mm. säästettävien ja istutettavien puiden osalta.

Vantaan ratikka on suunniteltu kulkemaan pääosin olemassa olevassa kaupunkirakenteessa, jossa se sovitetaan joko olemassa olevaan tai levennettävään katualueeseen. Näin ollen raitiotiellä ei ole laajoja vaikutuksia luonnon arvokohteisiin. Raitiotien luontovaikutukset kohdistuvat pääosin lähiympäristöön, kun katutila laajenee tai sen poikkileikkaus muuttuu. (Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)

Katusuunnitelmaluonnoksissa (Sweco Finland 26.1.2026) katualueen leventämisen ja ajoyhteyksien uudelleenjärjestelyn seurauksena alueen katuvihreän määrä vähenee. Raitiotien toteuttamisen tavoitteena on olemassa olevan kaupunkivihreän vaaliminen ja sen mahdollisimman runsas lisääminen. Puu- ja pensasistutuksia on katusuunnitelmaehdotuksissa pyritty lisäämään katualueelle niin paljon kuin mahdollista, ottaen huomioon olemassa oleva tila ja näkemäalueet.

Maa- ja kallioperä

Rakentamisen aikana alueen maaperään kohdistuvat vaikutukset aiheutuvat mahdollisen raitiotien ja siihen liittyvien ajoyhteyksien uudelleenjärjestämisen perustamista varten tehtävistä maankaivuista sekä leikkauksista maa- tai kallioperään.

Vesistöt ja vesitalous

Kaava-alueella huomioidaan vettä läpäisevän ja läpäisemätön pinnan muutokset verrattuna nykytilaan. Muutoksia alueen pinta- ja pohjavesiin ehkäistään hulevesien hallintaratkaisuilla.

Pohjavesi on paikoitellen lähellä maanpintaa. Rakentamisen aikaisia vaikutuksia ovat pohjaveden samentuminen, pinnantason lasku sekä pinnantason laskusta johtuvat virtaussuunnan muutokset. Vaikutusten laajuuteen vaikuttavat mm. rakentamisen kesto, pohjavesipinnan alentamisen tarve sekä pohjavesipinnan ja maanpinnan väliin jäävän maapeitteen paksuus. Tilustien ympäristön pohjavedessä havaitut haitta-aineet voivat hetkellisesti kulkeutua kohti kaava-aluetta virtaussuunnan muuttuessa. Jos kaivutöiden suunnitellaan ulottuvan savikon alaisiin kerroksiin, on pohjaveden

hallinta keskeisessä asemassa, jotta ehkäistään paineellisen pohjaveden hallitsematon purkautuminen. Pohjaveden hallinta on keskeisessä asemassa massanvaihtoa suunnitellessa. Massanvaihdon vaikutukset ovat kuitenkin väliaikaisia ja pohjavesiolosuhteet palautuvat entiselleen rakentamisen loputtua, kunhan rakentaminen tehdään niin, ettei rakenteiden kuivatustaso yletä pohjavesipintaan. Pohjavesialueella on huolehdittava pohjaveden suojauksesta ratikkalinjalla sekä hulevesien viivytysrakenteissa. (Vantaan ratikan hulevesiselvitys, WSP Finland Oy 2019; Sitowise 21.3.2022).

Kaavassa annettaan määräyksiä pohjaveden suojelusta. Pohjavesialueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää. Alueella rakentamista ja muuta maankäyttöä saattavat rajoittaa ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto sekä vesilain säädökset hankkeiden luvanvaraisuudesta. Pohjavesialueelle ei saa sijoittaa jätteidenkäsittelylaitosta tai energiakaivoja. Alueella on kielletty jätteiden ammattimainen käsittely ja varastointi. Alueelle ei saa sijoittaa tuotantolaitosta ilman erityistä, perusteltua syytä, jollei kemikaalien ominaisuuksien perusteella voida osoittaa, ettei pohjavesialueelle aiheudu vaaraa. Jos alueelle kuitenkin sijoitetaan vaarallisia kemikaaleja tai räjähteitä valmistava, käsittelevä tai varastoiva tuotantolaitos, rakenteellisin ja käyttöteknisin toimenpitein on huolehdittava siitä, ettei laitoksen toiminnasta aiheudu pohjavesien pilaantumisvaaraa. Lämmitysöljysäiliöitä ei saa sijoittaa maan alle. Säiliöt tulee sijoittaa suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus. Mahdollisten kellarikerrosten suunnittelussa ja toteutuksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveden suojeluun. Rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta, maankaivu ja rakennusten perustaminen on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu pysyviä pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen tai virtauksiin, tai pysyviin muutoksiin on haettava vesilain mukainen lupa. Rakentamisen seurauksena ei saa aiheuttaa haitallista pohjaveden purkautumista. Ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä on varmistettava pohjaveden hallintasuunnitelman tarpeellisuus. Katu- ja liikennealueet tulee suunnitella siten, että pohjaveden laadun heikkeneminen voidaan ehkäistä. Suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin. Mikäli katu- tai liikennealueilla rakentaminen ulottuu kahta metriä lähemmäs pohjaveden pintaa, on rakennuslupahakemukseen liitettävä pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden seurantaohjelma. Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueella on rakennuslupahakemuksen yhteydessä lisäksi esitettävä suunnitelma sammutusvesien hallinnasta. Puhtaat hulevedet, kuten kattovedet, tulee imeyttää maaperään pohjavedeksi. Muiden kuin puhtaiden hulevesien imeyttäminen ei ole sallittua. Pilaantuneilla maa-alueilla edes puhtaita hulevesiä ei saa imeyttää, ennen kun maa-alueet on todettu kunnostetuiksi. Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain liikennöintialueilla, pysäköintialueilla, ajoneuvojen huoltopihoilla ja jäteastioiden sijoituspaikoilla. Nämä alueet tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojauksen sisältävällä rakenteella, ja alueiden valumavedet tulee johtaa hulevesiviemäriin tai pohjavesisuojauksen sisältävään avo-ojaan ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Muualla kuin Lupa- ja valvontaviraston 14.4.2026 antamaa päätöstä nro 165/2026 koskevilla alueilla liikennöintialueiden, pysäköintialueiden, ajoneuvojen huoltopihojen ja jäteastioiden sijoituspaikkojen valumavedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Lastaus- ja avovarastointialueiden hulevesijärjestelmät on varustettava sulkuventtiilein onnettomuustilanteiden varalle.

Fazerin vedenottamoiden suoja-aluepäätöksessä on annettu määräyksiä toiminnoista, joita suoja-alueille ei voi toteuttaa ilman erillistä poikkeamista vedenottamoiden suoja-aluemääräyksistä. Kaavamääräysten lisäksi kaavan pohjavesialueelle on osoitettu Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukaiset vedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeet (pv/1 ja pv/2). Pv/1 ja pv/2 -alueilla tulee huomioida Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000

antamassa päätöksessä nro 53/2000/1 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antamassa päätöksessä nro 01/0064/2 annetut suoja-alueita koskevat määräykset.

Lisäksi kaavassa on määrätty koko kaava-aluetta koskien, että suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit. Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Kormuniitynojaan, Kuussillanojaan tai Westerkullanojaan merkittävää vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella muutetaan osa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueesta virkistysalueeksi, jolla turvataan Slåttmossenin metsäisen alueen säilyttäminen sekä ekologisen yhteyden jatkuvuus Vanhankaupunginlahdelta Ojankoon. Muutoksen myötä puuston säilyminen alueella turvataan. Lisäksi asemakaava ja asemakaavan muutos mahdollistaa kuitenkin ratikan rakentamisen, jolla on ilmastovaikutuksia.

Vantaan ratikan resurssiviisauden suuntaviivojen mukaan (*Sitowise Oy, 13.5.2020*) resurssiviisaus ohjaa Vantaan ratikan suunnittelun valintoja. Vantaan ratikan katu- ja rakentamissuunnitelmista tehdään päästölaskentaa suunnittelun edetessä. Ratikan rakentamisen jokainen vaihe, myös kaavan osoittamalla alueella, toteutetaan mahdollisimman resurssiviisaasti. Parhaillaan laaditaan ratikan resurssiviisauden toteutukseen tarkempaa suunnitelmaa.

Yleisesti infrahankkeiden päästöjä muodostuu maa- ja kalliomassojen käytöstä, niiden kuljetuksista, taitorakenteiden rakentamisesta (mm. sillat, tukimuurit), pohjarakenteista (mm. syvästabilointi, paaluperustukset, kevennykset) sekä asfalttipäällysteistä.

Infrarakentamisessa käytettävien päästöintensiivisten rakennusosien (syvästabilointi, sillat, paalulaatat yms.) hiilidioksidipäästöitä valtaosa syntyy sementin valmistuksessa. Näitä päästöjä on mahdollista vähentää käyttämällä vähäpäästöisempää sementtiä sekä suosimalla kotimaisia ja kierrätettyjä materiaaleja. Myös puulla voidaan tietyissä osin korvata betonirakenteita. Tunnelirakentamisessa syntyvä louhe hyödynnetään ratikan tai muiden väylien pohjarakenteissa.

Infran rakentamisen lisäksi aiheutuu materiaalien ilmastovaikutuksia raitiotiekaluston hankinnasta ja ylläpidosta ja energian kulutuksen ilmastovaikutuksia raitiotien käyttöenergiasta. Kaavoitus mahdollistaa välillisesti näiden vaikutusten toteutumisen, mutta nämä asiat eivät silti ole kaavoituksella ohjattavissa.

Koneiden päästöjen vähentämiseksi Vantaan kaupunki on sitoutunut green deal -sopimukseen, jonka mukaisesti kaikki työmaat ovat työkoneiden ja energiankäytön osalla fossiilivapaita vuoteen 2025 mennessä. Hengitysilman osalla päästöttömyyteen pyritään vuoteen 2030 mennessä. Vantaalla on jo kiristetty näitä päästöjä hillitseviä Stage- ja Euro -luokkia.

Vantaan ratikan yleissuunnitelman mukaisesti raitiotien liikennöinti vaikuttaa henkilöautoliikenteeseen kulkutapavalinnan sekä henkilöautojen reittivalinnan kautta. Henkilöautojen matkamäärät, suoritteet ja siten tieliikenteen päästöt vähenevät, kun joukkoliikenteen palvelutaso paranee.

Ratikan infrarakentamiseen tarvittavien materiaalien ja niiden hankintalähteen vaihtoehtojen hiilijalanjälkeä on vertailtu *Vantaan ratikan hiilijalanjälkiselvityksessä (Design Manual Liite 1, WSP Finland Oy 2020*). Laskennassa käytettiin yleissuunnitelmassa määriteltyjä pinta- aloja eri ratikan osuuksille. Tehdyt laskelmat perustuivat käytettyihin materiaaleihin, niiden elinkaareen ja kuljetusmatkoihin. Selvityksessä on vertailtu kotimaisia materiaaleja (skenaario A, hiilijalanjälki 6 800 CO_2-tonnia), kotimaisia kierrätettyjä materiaaleja (skenaario B, hiilijalanjälki 1 800 CO_2-tonnia) ja

aasialaisia materiaaleja (skenaario C, hiilijalanjälki 14 000 CO_2-tonnia). Tuloksia suhteutettiin ”Hiilineutraali Vantaa 2030” tavoitteeseen. Tarkastelun mukaan paras vaihtoehto on skenaario B, jossa käytetään kotimaisia ja kierrätettyjä materiaaleja sekä lisätään kasvillisuuden määrää.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tie- ja raitioliikenteen melu ja tärinä on käsitelty kohdassa 4.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

4.6 NIMISTÖ

Fazerintien itäpuolelle Metsätien eteläpuolelle osoitettu uusi virkistysalue nimetään Tammasuoksi. Fazerin teollisuus- ja varastorakennusten korttelin pohjoispuolelle osoitetaan uutta virkistysaluetta, joka nimetään Slåttmosseniksi. Porvoonväylän pohjoispuolelle osoitetut suojaviheralueet nimetään Voimamäeksi. Lisäksi kaavassa osoitetaan Fazerintien katualue.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Koko Vantaan ratikkahankkeesta on tehty investointipäätös vuonna 2023.
Ratikan rakentaminen tapahtuu v. 2025–2029.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki:

Asemakaavoitus:	Milja Halmkrona	aluearkkitehti, vs. (2.9.2024 alkaen)
	Mari Jaakonaho	aluearkkitehti
	Anna Sarikaya	asemakaava-arkkitehti (18.6.2023 asti)
	Tea Taponen	asemakaava-arkkitehti (19.6.2023 alkaen)
	Sari Simonen	kaavatekninen koordinaattori
	Mikko Järvi	kaavoitusinsinööri
	Leena Kaunismäki	kaavatekninen koordinaattori
Vantaan ratikka:	Hannu Lehtikankare	hankejohtaja (1.1.2025 alkaen)
	Sauli Hakkarainen	suunnittelupäällikkö (1.9.2024 asti) hankejohtaja, va. (2.9.-31.12.2024)
	Henry Westlin	hankejohtaja (16.9.2023-1.9.2024)
	Tiina Hulkko	hankejohtaja (15.9.2023 asti)
	Heikki Väänänen	suunnittelupäällikkö (1.8.2025 alkaen)
	Justiina Nieminen	suunnittelupäällikkö (2.9.2024-28.3.2025)
	Petra Linnasaari	suunnitteluinsinööri
Kadut ja puistot:	Antti Auvinen	vesihuollon suunnittelu
	Susanna Koponen	liikenteen alueinsinööri
Yleiskaavoitus:	Eeva Eitsi	maisema-arkkitehti
Ympäristökeskus:	Maarit Rantataro	johtava ympäristötarkastaja
	Tommi Wallenius	ympäristötarkastaja
	Sinikka Rantalainen	ympäristösuunnittelija
	Jouni Ahtiainen	ympäristösuunnittelija

Mittaus- ja geopalvelut: Janne Karppinen geotekniikkainsinööri

Kiinteistöhallinta ja asuminen: Teemu Jääskeläinen maankäyttöinsinööri

Kaavakonsultit:

Ramboll Finland Oy	Tiina Heikkilä	projektipäällikkö
	Helena Muukkonen	kaavasuunnittelija

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkisuunnittelu/Asemakaavoitus

Vantaalla, 1. päivänä joulukuuta 2026

Milja Halmkrona	Tea Taponen
aluearkkitehti, vs.	asemakaava-arkkitehti

Asemakaavan seurantalomake
Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	Vantaa	**Täyttämispvm**	25.3.2026
Kaavan nimi	931400 Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	23.11.2020
Pysyvä kaavatunnus		**Kunnan kaavatunnus**	092931400
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	43,6558	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	3,1803
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	40,4755

Ranta-asemakaava **Rantaviivan pituus [km]**

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**43,6558**	**100,00**	**217836**	**0,50**	**3,1803**	**0**
A yhteensä	0,9596	2,2	200	0,02	0,1732	0
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	30,5400	70,0	217486	0,71	-5,2757	0
V yhteensä	5,0519	11,6	0	0,00	2,0442	0
R yhteensä						
L yhteensä	4,5819	10,5	0	0,00	4,1846	0
E yhteensä	2,5224	5,8	150	0,01	2,0540	0
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**0,0000**	**0,00**	**0**	**0,0000**	**0**

Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm ±]	[k-m² ±]
Yhteensä	**2**	**4080**	**2**	**4080**

Alamääräykset tai -merkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**43,6558**	**100,00**	**217836**	**0,50**	**3,1803**	**0**
A yhteensä	0,9596	2,2	200	0,02	0,1732	0
A	0,9596	100,0	200	0,02	0,1732	0
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	30,5400	70,0	217486	0,71	-5,2757	0
T	30,5400	100,0	217486	0,71	30,5400	217486
T-2	0,0000	0,0	0		-35,8157	-217486
V yhteensä	5,0519	11,6	0	0,00	2,0442	0
VL	5,0519	100,0	0	0,00	2,0442	0
R yhteensä						
L yhteensä	4,5819	10,5	0	0,00	4,1846	0
Kadut	4,3215	94,3	0	0,00	3,9242	0
LT	0,2604	5,7	0	0,00	0,2604	0
E yhteensä	2,5224	5,8	150	0,01	2,0540	0
ET	0,1759	7,0	150	0,09	-0,0041	0
EV	2,3465	93,0	0	0,00	2,0581	0
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm ±]	[k-m² ±]
Yhteensä	**2**	**4080**	**2**	**4080**
Asemakaava	2	4080	2	4080

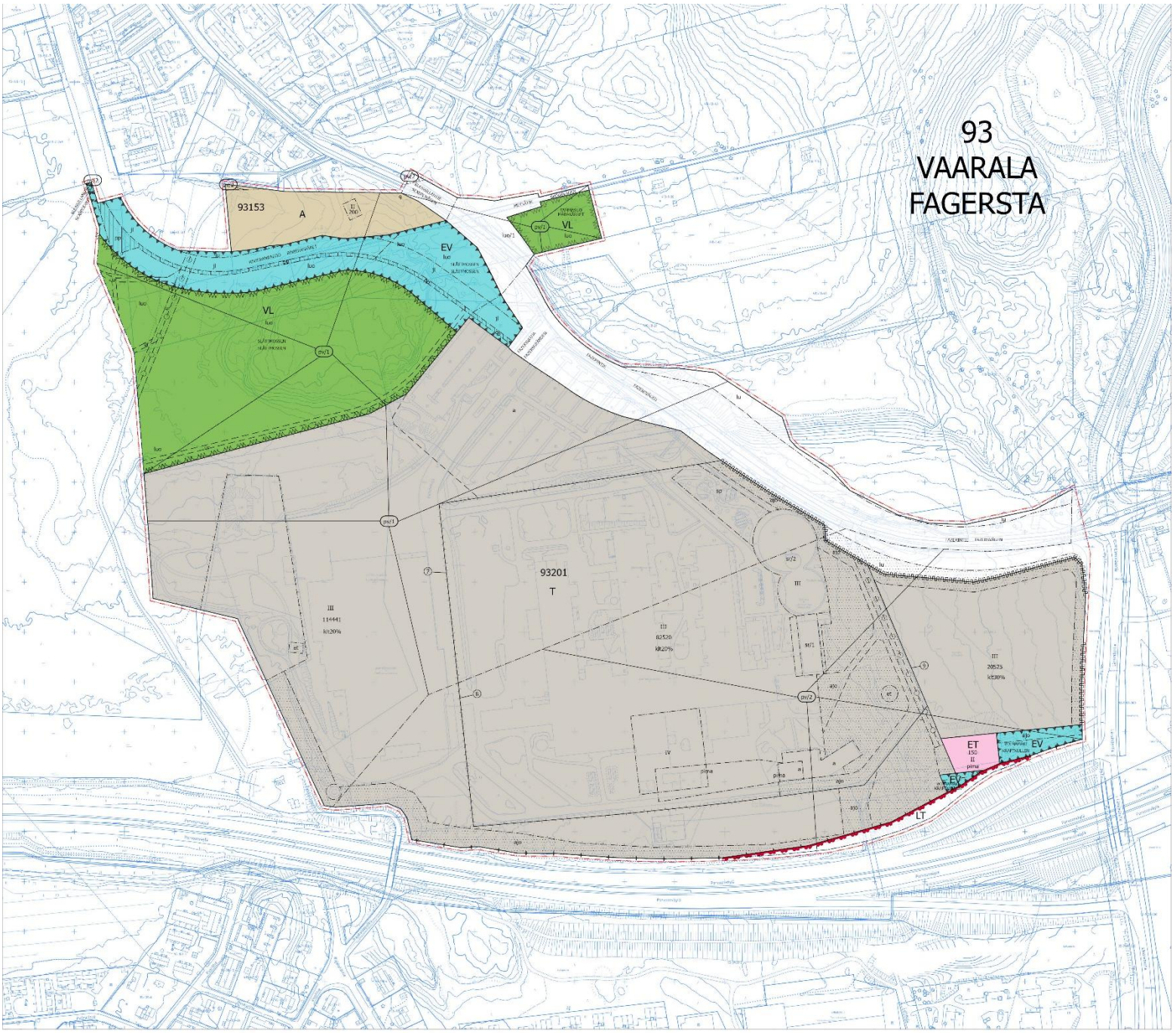

Asemakaava ja asemakaavan muutoksen ehdotus

Vantaan kaupunki 11.8.2026, päivitetty 1.12.2026

0 100 200 400 600 Metriä

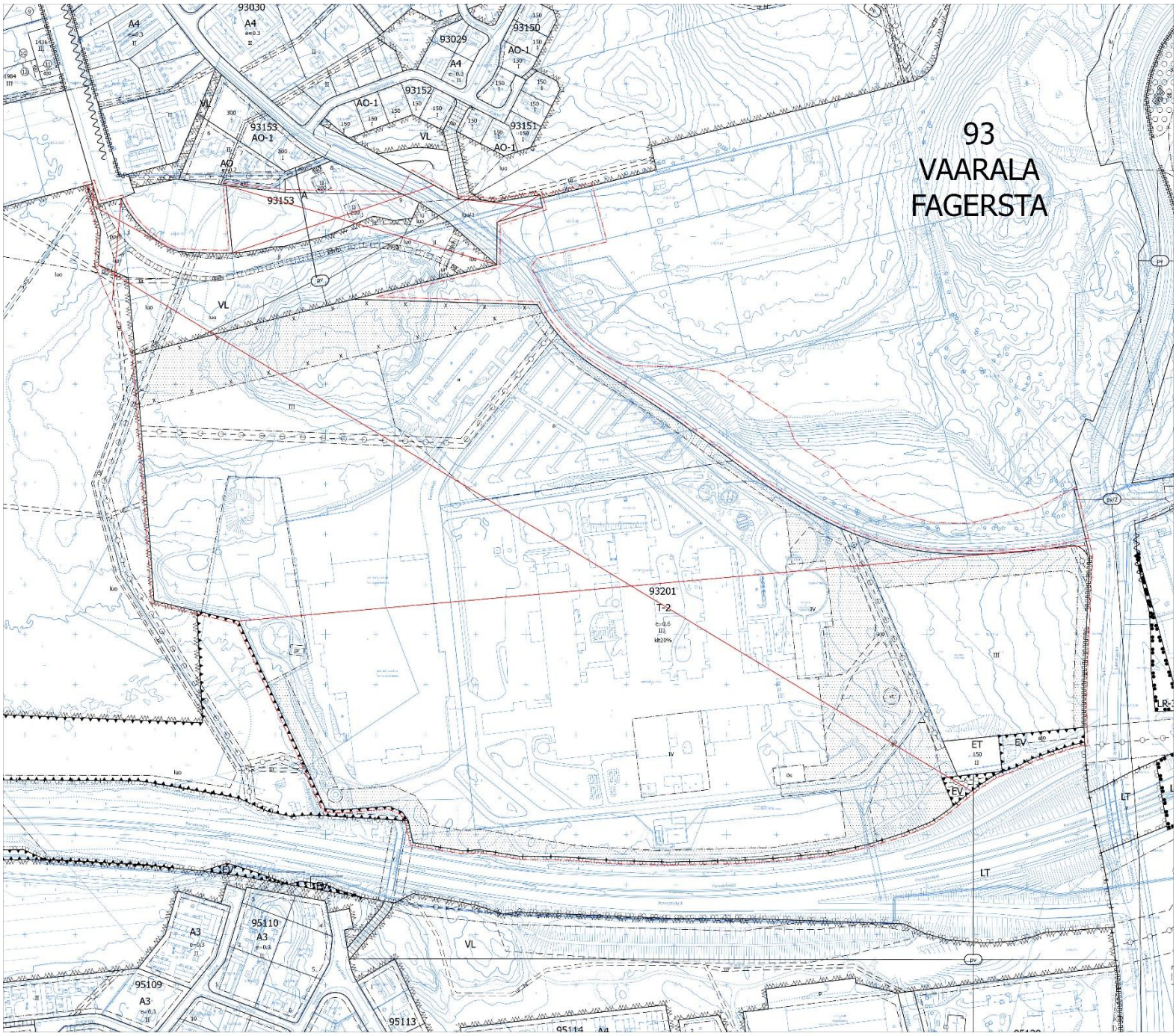

Poistettavat merkinnät

Vantaan kaupunki 11.8.2026, päivitetty 1.12.2026

0 100 200 400 600 Metriä

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

931400

Päiväys
Datum

11.8.2026, päivitetty 1.12.2026

Vantaan kaupunki

VANTAAN RATIKKA: ETELÄINEN VAARALA JA POHJOINEN LÄNSIMÄKI

Vanda stad

VANDASPÅRAN: SÖDRA FAGERSTA OCH NORRA VÄSTERKULLA

Asemakaava

Kaupunginosa 93, VAARALA
Katu- ja virkistysalueet.

Detaljplan

Stadsdel 93, FAGERSTA
Gatu- och rekreationsområden.

Asemakaavan muutos

Kaupunginosa 93, VAARALA
Kortteli 93201 ja osa korttelia 93153 sekä katu,- liikenne,- erityis- ja virkistysalueet.

Ändring av detaljplanen

Stadsdel 93, FAGERSTA
Kvarteret 93201 och del av kvarteret 93153 samt gatu,- trafik,- special- och rekreationsområden.

Tonttijaon muutos

Kortteli 93201 sekä osa korttelia 93153.

Ändring av tomtindelningen

Kvarteret 93201 samt del av kvarteret 93153.

1:2000

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

A

Asuinrakennusten korttelialue.

Kvartersområde för bostadshus.

Alueelle saa sijoittaa sellaisia toimistotiloja ja niihin verrattavia työtiloja, jotka eivät häiritse asumista ja ympäristöä yhteensä enintään 10% tontin rakennusoikeudesta.

På området får totalt högst 10% av tomtens byggnadsrätt utnyttjas för sådana kontorslokaler och med dem jämförbara arbetslokaler som inte inverkar störande på boendet eller miljön.

Tontille saa rakentaa yhden enintään 25 k-m² suuruisen sauna-, talous-, varastorakennuksen tai vastaavan olemassa olevien rakennusten lisäksi ja rakennusalan estämättä. Tontin rakennusten tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus.

På tomten är det tillåtet att utöver de existerande byggnaderna bygga en högst 25 m²-vy stort bastu-, ekonomi-, förrådsbyggnad eller motsvarande utan att byggnadsytan utgör ett hinder. Byggnaderna på tomten ska bilda en enhetlig helhet.

Asuin- ja työhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 30 dB.

Ljudisoleringen ΔL mot vägtrafikbuller i bostadsrummens och arbetslokalernas ytterhölje ska vara minst 30 dB.

Tontilla on rakennusosin huolehdittava siitä, ettei tie- tai raideliikennemelun keskiäänitaso L(Aeq) ylitä oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla 55 dB päivällä eikä 50 dB yöllä.

På tomten ska med byggnadsdelar sörjas för att väg- eller spårvagnstrafik bullrets medelljudnivå L(Aeq) på de gårdsområden som är avsedda för vistelse inte överskrider 55 dB dagtid eller 50 dB nattetid.

Uudisrakennuksen rakennuslupahakemuksen yhteydessä on esitettävä selvitys siitä, miten raideliikenteen aiheuttamat melu- ja tärinähaitat on otettu huomioon sekä tarvittaessa toimenpiteet melun, runkomelun ja tärinän leviämisen estämiseksi.

Det som byggs nytt skall i samband med bygglovsansökan företes en utredning över hur buller-, stombuller-, och vibrationsutredning från spårtrafiken beaktas och vid behov åtgärder för att förhindra spridning av buller, stombuller och vibrationer.

Rakennus tulee varustaa koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla, jossa tuloilma on otettava kattotasolta mahdollisimman etäältä epäpuhtauslähteistä. Ilmanvaihtolaitteisto tulee varustaa riittävän tehokkailla suodattimilla.

Byggnaden ska utrustas med maskinell till- och frånluftsventilation, där tilluften tas från taknivå på så stort avstånd från föroreningskällor som möjligt. Ventilationsanläggningen måste utrustas med tillräckligt effektiva filter.

Pihalla tulee saavuttaa vähintään vihertehokkuus 0,9. Vihertehokkuuslaskelma liitetään rakennuslupahakemukseen pihasuunnitelman kanssa.

Gården ska ha minst 0,9 i gröneffektivitet. Kalkylen över gröneffektiviteten bifogas till bygglovsansökan tillsammans med planen över gården.

931400 2/5

	Autopaikkoja on varattava 1,5 autopaikkaa / asunto, kuitenkin vähintään 1 autopaikka / 85 k-m².	Bilplatser ska reserveras 1,5 bilplats / bostad, dock minst 1 bilplats / 85 m²-vy.
	Rakennuksissa tulee olla avoräystäät.	Byggnaderna bör förses med öppen takfot.
	Kattomuotona on oltava satulakatto tai pulpettikatto.	Takformen ska vara sadeltak eller pulpettak.
	Rakennusten katoille saa sijoittaa aurinkopaneeleja ja kasvikattoja.	På byggnadernas tak får placeras solpaneler och växttak.
	Kattomuotojen ja -kulmien sekä kattolappeiden suuntauksen valinnassa tulee mahdollistaa aurinkoenergian käyttö.	I valet av takformer och -vinklar samt takfallens riktning ska utnyttjande av solenergi möjliggöras.
T	**Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue.**	**Kvartersområde för industri- och lagerbyggnader.**
	Korttelialueelle saa rakentaa myös liike- ja toimistotiloja. Liiketilojen tulee olla pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liiketiloja.	Inom kvartersområdet får också affärs- och kontorsutrymmen byggas. Affärsutrymmena ska höra till det huvudsakliga användningsändamålet.
	Vähittäiskaupan myymälätilan enimmäiskoko saa olla 500 m² kerrosalaa.	Maximivåningsytan för affärsutrymme för minuthandel får vara 500 m² våningsyta.
	Alueelle ei saa muodostua useasta liiketilasta koostuvaa vähittäiskaupan suuryksikköä.	På området får det inte bildas en stor detaljhandelsenhet som består av flera affärslokaler.
	Korttelialueelle saa rakentaa kiinteistön hoidon kannalta välttämättömiä asuntoja. Asunnoilla tulee olla riittävä oleskeluun tarkoitettu piha-alue, jossa valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukainen laskennallinen melutaso ei ylity.	Inom kvartersområdet får bostäder som är nödvändiga för fastighetens skötsel byggas. Bostäderna ska ha ett gårdsområde lämpligt för vistelse, där den beräknade ljudnivån enligt statsrådets beslut 933/1992 inte överskrids.
	Rakennukset tulee varustaa koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla, jossa tuloilma on otettava kattotasolta mahdollisimman etäältä epäpuhtauslähteistä. Ilmanvaihtolaitteisto tulee varustaa riittävän tehokkailla suodattimilla.	Byggnaderna ska utrustas med maskinell till- och frånluftsventilation, där tilluften tas på så stort avstånd från föroreningskällor som möjligt. Ventilationsanläggningen måste utrustas med tillräckligt effektiva filter.
	Autopaikkojen vähimmäismäärät: Korttelialueet 1 ap/200 k-m²	Minimiantalet bilplatser: Kvartersområden 1 bp/200 m²-vy
	Rakennuslautakunta voi myöntää lykkäystä autopaikkojen rakentamisvelvollisuudesta viideksi vuodeksi kerrallaan.	Byggnadsnämnden kan efter bilplatsbehovet ge uppskov med skylgigheten att bygga bilplatser fem år per gång.
VL	**Lähivirkistysalue.**	**Område för närrekreation.**
LT	**Maantien alue.**	**Område för landsväg.**
ET	**Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue.**	**Kvartersområde för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk försörjning.**
EV	**Suojaviheralue.**	**Skyddsgrönområde.**
	Kaupunginosan raja.	**Stadsdelsgräns.**
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
	Osa-alueen raja.	**Gräns för delområde.**
	Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.	**Riktgivande gräns för område eller del av område.**
7	**Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.**	**Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.**
	Ohjeellinen tontin raja.	**Riktgivande tomtgräns.**
9	**Ohjeellisen tontin numero.**	**Nummer på den riktgivande tomten.**
	Viiteviiva osoittaa alueen, jota merkintä koskee.	**Hänvisningslinjen visar området som beteckningen gäller.**
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
	Poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.	**Tvärstrecken anger på vilken sida av gränsen beteckningen gäller.**
93	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
VAAR	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
93201	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**

931400			3/5
FAZERINTIE	**Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.**	**Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.**	
20525	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**	
klt20%	**Merkintä osoittaa, kuinka monta prosenttia sallitusta rakennusoikeudesta saa käyttää toimisto- ja liiketiloja varten.**	**Beteckningen anger hur många procent av den tillåtna byggnadsrätten som får användas för kontors- och affärslokaler.**	
III	**Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**	
	Rakennusala.	**Byggnadsyta.**	
jl	**Joukkoliikenteelle varattu alueen osa.**	**Del av område reserverad för kollektivtrafik.**	
	Alue on varattu pikaraitiotielle. Suojaviheralueelle sijoittuva raidealue tulee toteuttaa nurmi- tai niittypintaisena.	Området är reserverat för en snabbspårväg. I skyddsgrönområde ska spårområdet ha gräs- eller ängyta.	
	Suojaviheralueella joukkoliikennealueen rakentamiseen liittyvät välttämättömät leikkaukset ja pengerrykset tulee tehdä siten, että ei tarpeettomasti vahingoiteta kasvillisuutta tai turmella maisemakuvaa.	På skyddsgrönområdet ska ofrånkomliga skärningar och terrasseringar i samband med byggandet av kollektivtrafikområdet göras så att växtlighet inte skadas i onödan eller landskapsbilden förstörs.	
	Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) sisätiloissa 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittamassa maankäytössä.	Om en spårväg placeras i området ska den planeras och byggas så att vibrationer eller stomljud från spårtrafiken inte överskrider de högsta värdena inomhus (VTT 2008, VTT 2009) som uppsatts som mål för den anvisade markanvändningen i detaljplaner som godkänts före 31.12.2021.	
a	**Auton säilytyspaikan rakennusala.**	**Byggnadsyta för förvaringsplats för bil.**	
a	**Ohjeellinen auton säilytyspaikan rakennusala.**	**Riktgivande byggnadsyta för förvaringsplats för bil.**	
et	**Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.**	**Område för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk service.**	
	Istutettava alueen osa.	**Del av område som skall planteras.**	
	Ohjeellinen istutettava alueen osa.	**Riktgivande del av område som ska planteras.**	
ur	**Ohjeellinen ulkoilureitti.**	**Riktgivande friluftsled.**	
	Katu.	**Gata.**	
	Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Raitiotien suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen ulkopuolinen, 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittama maankäyttö.	Om en spårväg placeras i området ska den planeras och byggas så att vibrationer eller stomljud från spårtrafiken inte överskrider de tillåtna högsta värdena inomhus (VTT 2008, VTT 2009). I planeringen och byggandet av spårvagnen ska även tas hänsyn till den anvisade markanvändningen i detaljplaner utanför planområdet som godkänts före den 31.12.2021.	
	Mikäli katualueelle sijoitetaan raitiotien pysäkki, tulee pysäkin katoksessa olla kasvillisuuskatto tai katoksen katolle sijoittaa taidetta.	Om en spårvagnshållplats placeras på gatuområdet, ska hållplatsens skydd ha ett vegetationstak eller konst ska placeras på skyddets tak.	
	luo/1: Ekologinen yhteys. Alueen suunnittelun ja hoidon tavoitteena on säilyttää tienvarret metsäisinä. Muilla, kuin ajoväylillä, tulee suosia kasvillisuutta, luonnonmukaisia materiaaleja ja nurmikiveä.	luo/1: Ekologisk förbindelse. Syftet med områdets planering och vård är att behålla vägkanten skogig. På andra än vägbanan, bör föredras växtlighet, naturliga material och gräsarmering.	
pp	**Yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.**	**För allmän gång- och cykeltrafik reserverad del av område.**	
ajo	**Ajoyhteys.**	**Körförbindelse.**	
ajo	**Alueella oleva ohjeellinen ajoyhteys.**	**Riktgivande körförbindelse inom området.**	
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää	**Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden**	
luo	**Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.**	**Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald.**	
	Puustoa on säilytettävä tai uudistettava siten, että ekologinen yhteys viheralueilla säilyy puustoisena ja kerroksellisena.	Trädbeståndet ska bevaras eller förnyas på ett sådant sätt att den ekologiska förbindelsen i grönområdena förblir trädbevuxen och flerskiktad.	

931400			4/5
	luo/1: Ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli Slåttmossenin virkistysalueelta Lähdepuiston ja Tammasuon virkistysalueille on turvattava kasvillisuuden säilyttämisen tai istuttamisen avulla.	luo/1: Kontinuitet av ekologiska förbindelsen gatan från Slåttmossens rekreationsområde till Källparkens och Märakärrets rekreationsområdena ska säkerställas genom bevarande eller plantering av växtlighet.	
	Ohjeellinen avo-oja.	**Riktgivande öppet dike.**	
	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	**Del av område reserverad för underjordisk ledning.**	
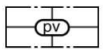	**Tärkeä tai veden hankintaan soveltuva pohjavesialue.**	**Viktigt eller för vattentäkt lämpat grundvattenområde.**	
	Alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää.	Verksamheten på området får inte medföra risk för grundvattens kvalitet eller mängd.	
	Alueella rakentamista ja muuta maankäyttöä saattavat rajoittaa ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto sekä vesilain säädökset hankkeiden luvanvaraisuudesta.	Byggande och annan markanvändning inom området kan begränsas av förbudet mot förorening av grundvatten enligt miljöskyddslagen samt av bestämmelserna i vattenlagen om tillståndsplikt för projekt.	
	Pohjavesialueelle ei saa sijoittaa jätteidenkäsittelylaitosta tai energiakaivoja. Alueella on kielletty jätteiden ammattimainen käsittely ja varastointi.	Avfallshanteringsanläggningar eller energibrunnar får inte placeras på ett grundvattenområde. I området är det förbjudet att professionellt hantera och lagra avfall.	
	Alueelle ei saa sijoittaa tuotantolaitosta ilman erityistä, perusteltua syytä, jollei kemikaalien ominaisuuksien perusteella voida osoittaa, ettei pohjavesialueelle aiheudu vaaraa. Jos alueelle kuitenkin sijoitetaan vaarallisia kemikaaleja tai räjähteitä valmistava, käsittelevä tai varastoiva tuotantolaitos, rakenteellisin ja käyttöteknisin toimenpitein on huolehdittava siitä, ettei laitoksen toiminnasta aiheudu pohjavesien pilaantumisvaaraa.	På området får inte utan särskild, grundad anledning placeras en produktionsanläggning, om det inte på basis av kemikaliernas egenskaper kan påvisas att dessa inte medför någon fara för grundvattnet. Om en produktionsanläggning där farliga kemikalier eller explosiva varor tillverkas, lagras eller hanteras dock placeras på området, skall det genom åtgärder i fråga om konstruktion och driftteknik ses till att verksamheten vid anläggningen inte medför risk för att grundvattnet förorenas.	
	Lämmitysöljysäiliöitä ei saa sijoittaa maan alle. Säiliöt tulee sijoittaa suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus.	Värmeoljetankar får inte placeras under jorden. Tankar bör placeras i en skyddsbassäng antingen under taket eller inne i byggnaden. Skyddsbassängens volym måste vara större än volymen av eldningsoljan som ska lagras.	
	Mahdollisten kellarikerrosten suunnittelussa ja toteutuksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveden suojeluun. Kellariin saa sijoittaa pääkäyttötarkoituksen mukaisia tiloja.	I planeringen och byggandet av eventuella källarvåningar ska särskild uppmärksamhet fästas i skyddande av grundvatten. I Källare får utrymmen i enlighet med huvudanvändningsändamålet placeras.	
	Rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta, maankaivuu ja rakennusten perustaminen on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu pysyviä pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen tai virtauksiin, tai pysyviin muutoksiin on haettava vesilain mukainen lupa. Rakentamisen seurauksena ei saa aiheuttaa haitallista pohjaveden purkautumista. Ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä on varmistettava pohjaveden hallintasuunnitelman tarpeellisuus.	Byggande, dikning, dagvattenhantering, markgrävning och grundläggning av byggnader ska utföras så att de inte orsakar bestående förändringar i grundvattnets kvalitet, höjd eller strömningar, eller så ska det sökas tillstånd enligt vattenlagen för sådana bestående förändringar. Byggandet får inte leda till skadliga flöden av grundvatten. Innan byggnadsåtgärder vidtas ska behovet av en plan för grundvattenkontroll säkerställas.	
	Katu- ja liikennealueet tulee suunnitella siten, että pohjaveden laadun heikkeneminen voidaan ehkäistä. Suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin. Mikäli katu- tai liikennealueilla rakentaminen ulottuu kahta metriä lähemmäs pohjaveden pintaa, on rakennuslupahakemukseen liitettävä pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden seurantaohjelma.	Gatu- och trafikområden ska planeras så att försämring av grundvattnets kvalitet kan förhindras. Planeringen ska basera sig på redogörelser för markbeskaffenheten och på grundvattenförhållandena. Om byggandet i gatu- eller trafikområden sträcker sig närmare än två meter från grundvattenytan, vid behov ska en plan för grundvattenkontroll och ett program för grundvattenobservationer i anslutning till denna bifogas till bygglovsansökan.	
	Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueella on rakennuslupahakemuksen yhteydessä lisäksi esitettävä suunnitelma sammutusvesien hallinnasta.	I kvartersområde för industri- och lagerbyggnader ska även en plan för släckvattenhantering presenteras i samband med bygglovsansökan.	
	Puhtaat hulevedet, kuten kattovedet, tulee imeyttää maaperään pohjavedeksi. Muiden kuin puhtaiden hulevesien imeyttäminen ei ole sallittua. Pilaantuneilla maa-alueilla edes puhtaita hulevesiä ei saa imeyttää, ennen kun maa-alueet on todettu kunnostetuiksi.	Rent dagvatten, som takvatten, bör infiltreras i marken som nytt grundvatten. Andra dagvatten än rena dagvatten får inte infiltreras. På förorenade markområden får inte ens rena dagvatten infiltreras innan markområdena har konstaterats vara sanerade.	
	Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain liikennöintialueilla, pysäköintialueilla, ajoneuvojen huoltopihoilla ja jäteastioiden sijoituspaikoilla. Nämä alueet tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojauksen sisältävällä rakenteella, ja alueiden valumavedet tulee johtaa hulevesiviemäriin tai pohjavesisuojauksen sisältävään avo-ojaan ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Muualla kuin Lupa- ja valvontaviraston 14.4.2026 antamaa päätöstä nro 165/2026 koskevilla alueilla liikennöintialueiden, pysäköintialueiden, ajoneuvojen huoltopihojen ja jäteastioiden sijoituspaikkojen valumavedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle.	Vattentät beläggning får användas endast på trafikområden, parkeringsområden, underhållsgårdar för fordon och förvaringsplatser för avfallsbehållare. Dessa områden ska beläggas med ett oljetätt ytmaterial eller med en konstruktion som innehåller grundvattenskydd, och avrinningsvattnet från områderna ska ledas till dagvattenavlopp eller ett öppet dike med grundvattenskydd och vidare utanför grundvattenområdet. Utanför de områden som omfattas av Tillstånds- och tillsynsverkets beslut nr 165/2026 av den 14.4.2026 ska avrinningsvatten från trafikområden, parkeringsområden, underhållsgårdar för fordon samt förvaringsplatser för avfallsbehållare ledas genom oljeavskiljningsbrunnar, biofilter eller andra motsvarande konstruktioner till dagvattenavlopp och vidare till områden utanför grundvattenområdet.	
	Lastaus- ja avovarastointialueiden hulevesijärjestelmät on varustettava sulkuventtiilein onnettomuustilanteiden varalle.	Lastning- och öppen lagrinområdenas dagvattensystemen ska förses med avstängningsventiler i fall av olyckshändelser.	

	pv/1: Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamon lähisuojavyöhyke.	pv/1: Vattentäktens närskyddszon enligt Västra Finlands miljötillståndverks beslut nr 53/200/1.
	pv/2: Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamon kaukosuojavyöhyke.	pv/2: Vattentäktens fjärrskyddszon enligt Västra Finlands miljötillståndsverks beslut nr 53/200/1.
	pv/1 ja pv/2 -alueilla tulee huomioida Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 antamassa päätöksessä nro 53/2000/1 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antamassa päätöksessä nro 01/0064/2 annetut suoja-alueita koskevat määräykset.	I pv/1 och pv/2 -områdena ska beaktas bestämmelserna om skyddszonerna enligt Västra Finlands miljötillståndsverks beslut nr 53/2000/1 av den 7.7.2000 och Vasa förvaltningsdomstols beslut nr 01/0064/2 av den 4.5.2001.
sr	**Suojeltava rakennus.**	**Byggnad som skall skyddas.**
	Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus, jota ei saa purkaa.	Historiskt, byggnadshistoriskt och regionalt sett betydande byggnad som inte får rivas.
	sr/1: Määräys koskee Makeiskonttorin osaa rakennuksesta. Rakennuksen julkisivuihin kohdistuvissa korjaus- ja muutostöissä on huomioitava rakennuksen alkuperäinen arkkitehtuuri sekä 2016 vuoden muutostöiden jälkeinen tilanne. Korjaus- ja muutostyöt on suunniteltava siten, että historiallisesti kerroksisen rakennuksen ominaisluonne ja rakennuksessa todetut arvot eivät korjaustöissä vaarannu. Rakennuksen sisätiloista suojellaan alkuperäinen pääporraskäytävä ja siihen liittyvä ensimmäisen kerroksen aulatila.	sr/1: Bestämmelsen gäller Godiskontorens del av byggnaden. Vid renoverings- och förändringsarbeten som gäller byggnadens fasader ska det tas hänsyn till byggnadens ursprungliga arkitektur och situationen efter förändringarna som gjordes år 2016. Reparations- och förändringsarbetena ska planeras på ett sådant sätt att den historiska byggnadens karaktär och de värden som finns i byggnaden inte äventyras under reparationsarbetet. I byggnadens interiör skyddas det ursprungliga huvudtrapphuset och den tillhörande lobbyn på första våningen.
	Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos-, ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.	I byggnaden får inga sådana reparationer, förändringar eller ytterligare byggnadsarbeten utföras som äventyrar bevarandet av ovan nämnda värden. Utlåtande från den lokala museimyndigheten bör höras för reparation, ändring och ytterligare byggnadsåtgärder.
	sr/2: Määräys koskee Fazerilan vierailu- ja kokouskeskuksen kokonaisuutta. Rakennuksesta suojellaan julkisivut ja katot. Rakennuksen ulkotiloista sisään jatkuvat kattomateriaalit suojellaan. Sisätiloissa suojellaan kantavien teräspilarirakenteiden muodostamat kaarevalinjaisten huonetilojen massoittelu (Visitor centerin puolella 5 kokonaisuutta: viherhuone, kahvila/keittiö, monitoimitila, henkilökunta-/varastotila sekä info- ja wc-tila. Meeting centerin puolella 2 kokonaisuutta: showroom ja kabinet)	sr/2: Bestämmelsen gäller Fazerila-besökscenter som helhet. Byggnadens fasader och tak skyddas. Takmaterialen som fortsätter in från utsidan av byggnaden skyddas. I interiören skyddas sammanfogningen av krökta rumsutrymmen som formas av bärande stålpelarkonstruktioner (5 helheter i besökscentret: växtrum, cafeteria/kök, allaktivitets utrymme, personal/ förvaringsutrymme och information- och toalettutrymme. 2 helheter i mötescentret: showroom och kabinet)
	Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos-, ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.	I byggnaden får inga sådana reparationer, förändringar eller ytterligare byggnadsarbeten utföras som äventyrar bevarandet av ovan nämnda värden. Utlåtande från den lokala museimyndigheten bör höras för reparation, ändring och ytterligare byggnadsåtgärder.
sp	**Suojeltava pihapiiri.**	**Gårdsplan som skall skyddas.**
	Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä alueen osa, jota ei saa purkaa.	Historiskt, byggnadshistoriskt och regionalt sett betydande del av område som inte får rivas.
	Pihaa tulee hoitaa alkuperäisen pihasuunnitelman luonteen mukaisesti. Pihaan kohdistuvista muutostöistä tulee kuulla paikallista museoviranomaista.	Gården ska underhållas enligt den ursprungliga gårdsplanens karaktär. Den lokala museimyndigheten bör höras om förändringar av gården.
pima	**Alueen osa, jonka maaperä on saastunut.**	**Del av område vars mark är förorenad.**
	Maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.	Markens föroreningsgrad ska undersökas och förorenad mark ska vid behov saneras innan byggnadsåtgärder vidtas.
lu	**Alueen osa, jolle saa rakentaa kadun luiskan.**	**Del av område där gatusluttning får placeras.**
	YMPÄRISTÖOLOSUHTEET Suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit.	MILJÖFÖRHÅLLANDEN Dagvattenhanteringen och avledningsvägarna ska beaktas vid planeringen och byggandet.
	Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Kormuniitynojaan, Kuussillanojaan tai Westerkullanojaan merkittävää vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.	Byggandet ska utföras så att det inte leder till en betydande försämring av vattenkvaliteten i Kormängsbäcken, Sexbrodiken eller Westerkullabäcken, som att vattnet grumlas och det sprids fasta partiklar. Under byggandet får inte dag- eller dräneringsvatten som innehåller fasta partiklar, slam eller skadliga ämnen släppas rakt ut i vattendrag. Byggplatsen ska utarbeta en plan för byggnadsskedet där dagvattenhanteringen har beaktats.
	TONTTIJAKO Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

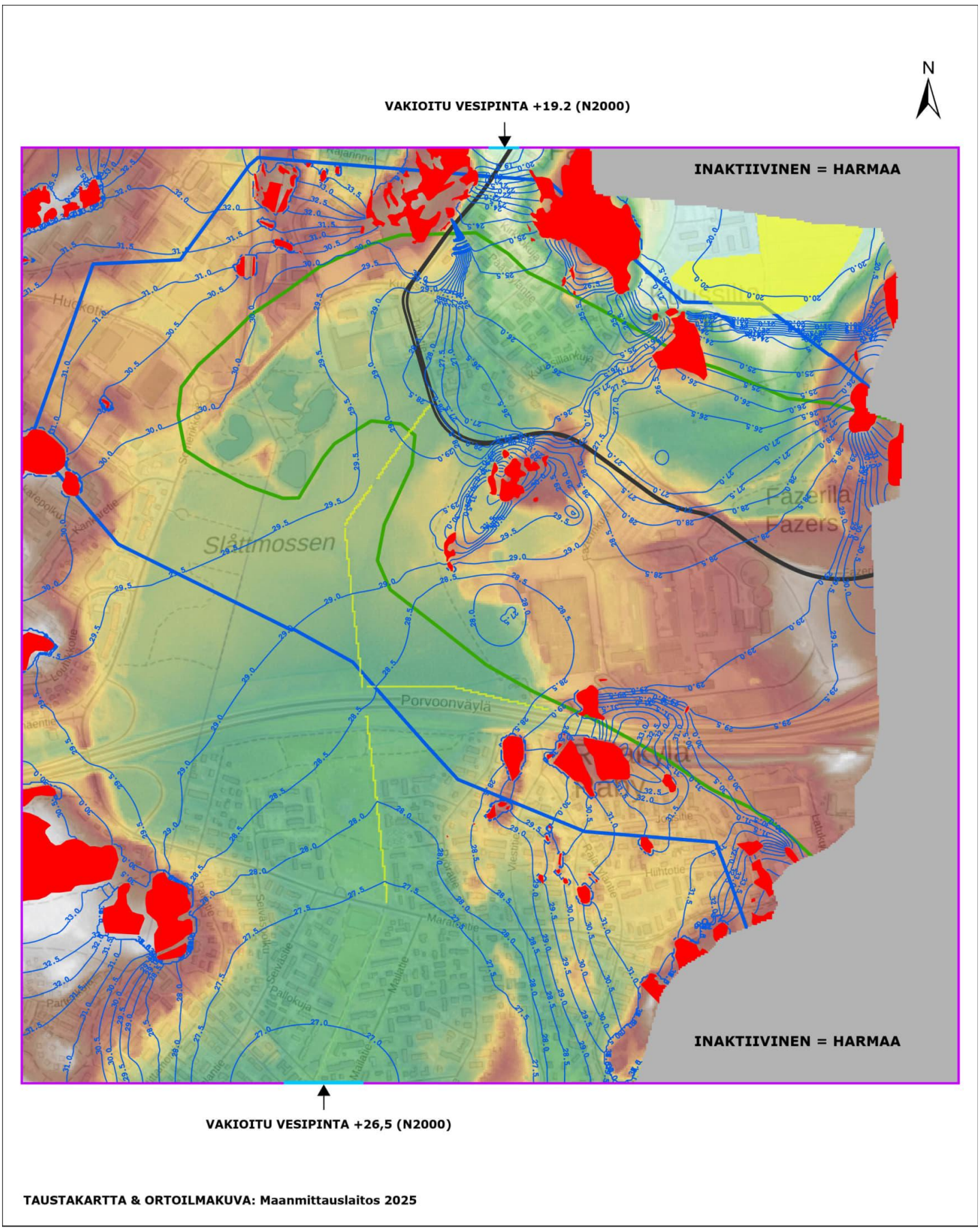

VANTAAN RATIKKA
Fazerilan pohjavesialue

KARTTA 8

Vesitalouslupahakemus - Pohjavesivaikutusarvio

Kalibroitu Pohjaveden taso (N2000)

Virtausmallin alue

Inaktiivinen

Vakioitu vesipinta (constant head)

Purkusolu (drain)

Kallioalue

Pohjavesialue

Varsinainen muodostumisalue

17.6.2025

Mittakaava 1 : 7 000

0 50 100 200 Metriä

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

931400

Päiväys
Datum

11.8.2026, päivitetty 1.12.2026

Vantaan kaupunki

VANTAAN RATIKKA: ETELÄINEN VAARALA JA POHJOINEN LÄNSIMÄKI

Asemakaava

Kaupunginosa 93, VAARALA
Katu- ja virkistysalueet.

Asemakaavan muutos

Kaupunginosa 93, VAARALA
Kortteli 93201 ja osa korttelia 93153 sekä katu,- liikenne,- erityis- ja virkistysalueet.

Tonttijaon muutos

Kortteli 93201 sekä osa korttelia 93153.

1:2000

Vanda stad

VANDASPÅRAN: SÖDRA FAGERSTA OCH NORRA VÄSTERKULLA

Detaljplan

Stadsdel 93, FAGERSTA
Gatu- och rekreationsområden.

Ändring av detaljplanen

Stadsdel 93, FAGERSTA
Kvarteret 93201 och del av kvarteret 93153 samt gatu,- trafik,- special- och rekreationsområden.

Ändring av tomtindelningen

Kvarteret 93201 samt del av kvarteret 93153.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.	Linje 3 m utanför planområdets gräns.
A Asuinrakennusten korttelialue.	Kvartersområde för bostadshus.
Alueelle saa sijoittaa sellaisia toimistotiloja ja niihin verrattavia työtiloja, jotka eivät häiritse asumista ja ympäristöä yhteensä enintään 10% tontin rakennusoikeudesta.	På området får totalt högst 10% av tomtens byggnadsrätt utnyttjas för sådana kontorslokaler och med dem jämförbara arbetslokaler som inte inverkar störande på boendet eller miljön.
Tontille saa rakentaa yhden enintään 25 k-m² suuruisen sauna-, talous-, varastorakennuksen tai vastaavan olemassa olevien rakennusten lisäksi ja rakennusalan estämättä. Tontin rakennusten tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus.	På tomten är det tillåtet att utöver de existerande byggnaderna bygga en högst 25 m²-vy stort bastu-, ekonomi-, förrådsbyggnad eller motsvarande utan att byggnadsytan utgör ett hinder. Byggnaderna på tomten ska bilda en enhetlig helhet.
Asuin- ja työhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 30 dB.	Ljudisoleringen ΔL mot vägtrafikbuller i bostadsrummens och arbetslokalernas ytterhölje ska vara minst 30 dB.
Tontilla on rakennusosin huolehdittava siitä, ettei tie- tai raideliikennemelun keskiäänitaso L(Aeq) ylitä oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla 55 dB päivällä eikä 50 dB yöllä.	På tomten ska med byggnadsdelar sörjas för att väg- eller spårvagnstrafik bullrets medelljudnivå L(Aeq) på de gårdsområden som är avsedda för vistelse inte överskrider 55 dB dagtid eller 50 dB nattetid.
Uudisrakennuksen rakennuslupahakemuksen yhteydessä on esitettävä selvitys siitä, miten raideliikenteen aiheuttamat melu- ja tärinähaitat on otettu huomioon sekä tarvittaessa toimenpiteet melun, runkomelun ja tärinän leviämisen estämiseksi.	Det som byggs nytt skall i samband med bygglovsansökan företes en utredning över hur buller-, stombuller-, och vibrationsutredning från spårtrafiken beaktas och vid behov åtgärder för att förhindra spridning av buller, stombuller och vibrationer.
Rakennus tulee varustaa koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla, jossa tuloilma on otettava kattotasolta mahdollisimman etäältä epäpuhtauslähteistä. Ilmanvaihtolaitteisto tulee varustaa riittävän tehokkailla suodattimilla.	Byggnaden ska utrustas med maskinell till- och frånluftsventilation, där tilluften tas på så stort avstånd från föroreningskällor som möjligt. Ventilationsanläggningen måste utrustas med tillräckligt effektiva filter.
Pihalla tulee saavuttaa vähintään vihertehokkuus 0,9. Vihertehokkuuslaskelma liitetään rakennuslupahakemukseen pihasuunnitelman kanssa.	Gården ska ha minst 0,9 i grönfaktivitet. Kalkylen över grönfaktivitéten bifogas till bygglovsansökan tillsammans med planen över gården.
Autopaikkoja on varattava 1,5 autopaikkaa / asunto, kuitenkin vähintään 1 autopaikka / 85 k-m².	Bilplatser ska reserveras 1,5 bilplats / bostad, dock minst 1 bilplats / 85 m²-vy.
Rakennuksissa tulee olla avoräystäät.	Byggnaderna bör förses med öppen takfot.
Kattomuotona on oltava satulakatto tai pulpettikatto.	Takformen ska vara sadeltak eller pulpettak.
Rakennusten katoille saa sijoittaa aurinkopaneeleja ja kasvikattoja.	På byggnadernas tak får placeras solpaneler och växttak.
Kattomuotojen ja -kulmien sekä kattolappeiden suuntauksen valinnassa tulee mahdollistaa aurinkoenergian käyttö.	I valet av takformer och -vinklar samt takfallens riktning ska utnyttjande av solenergi möjliggöras.
T Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue.	Kvartersområde för industri- och lagerbyggnader.
Korttelialueelle saa rakentaa myös liike- ja toimistotiloja. Liiketilojen tulee olla pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liiketiloja.	Inom kvartersområdet får också affärs- och kontorsutrymmen byggas. Affärsutrymmena ska höra till det huvudsakliga användningsändamålet.
Vähittäiskaupan myymälätilan enimmäiskoko saa olla 500 m² kerrosalaa.	Maximivåningsytan för affärsutrymme för minuthandel får vara 500 m² våningsyta.
Alueelle ei saa muodostua useasta liiketilasta koostuvaa vähittäiskaupan suuryksikköä.	På området får det inte bildas en stor detaljhandelsenhet som består av flera affärslokaler.
Korttelialueelle saa rakentaa kiinteistön hoidon kannalta välttämättömiä asuntoja. Asunnoilla tulee olla riittävä oleskeluun tarkoitettu piha-alue, jossa valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukainen laskennallinen melutaso ei ylity.	Inom kvartersområdet får bostäder som är nödvändiga för fastighetens skötsel byggas. Bostäderna ska ha ett gårdsområde lämpligt för vistelse, där den beräknade ljudnivån enligt statsrådets beslut 993/1992 inte överskrids.
Rakennukset tulee varustaa koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla, jossa tuloilma on otettava kattotasolta mahdollisimman etäältä epäpuhtauslähteistä.	Byggnaderna ska utrustas med maskinell till- och frånluftsventilation, där tilluften tas på så stort avstånd från föroreningskällor som möjligt.
Autopaikkojen vähimmäismäärät: Korttelialueet 1 ap/200 k-m²	Minimiantalet bilplatser: Kvartersområden 1 bp/200 m²-vy
Rakennuslautakunta voi myöntää lykkäystä autopaikkojen rakentamisvelvollisuudesta viideksi vuodeksi kerrallaan.	Byggnadsnämnden kan efter bilplatsbehovet ge uppskov med skyldigheten att bygga bilplatser fem år per gång.
VL Lähivirkistysalue.	Område för närrekreation.
LT Maantien alue.	Område för landsväg.
ET Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue.	Kvartersområde för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk försörjning.
EV Suojaviheralue.	Skyddsgrönområde.
Kaupunginosan raja.	Stadsdelsgräns.
Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.
Osa-alueen raja.	Gräns för delområde.
Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.	Riktgivande gräns för område eller del av område.
7 Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.	Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.
Ohjeellinen tontin raja.	Riktgivande tomtgräns.
9 Ohjeellisen tontin numero.	Nummer på den riktgivande tomten.
Viiteviiva osoittaa alueen, jota merkintä koskee.	Hänvisningslinjen visar området som betecknigen gäller.
Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	Kryss på beteckning anger att betecknigen slopas.
Poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.	Tvärstrecken anger på vilken sida av gränsen betecknigen gäller.
93 Kaupunginosan numero.	Stadsdelsnummer.
VAAR Kaupunginosan nimi.	Stadsdelens namn.
93201 Korttelin numero.	Kvartersnummer.
FAZERINTIE Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.	Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.
20525 Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.
kk20% Merkintä osoittaa, kuinka monta prosenttia sallitusta rakennusoikeudesta saa käyttää toimisto- ja liiketiloja varten.	Beteckningen anger hur många procent av den tillåtna byggnadsrätten som får användas för kontors- och affärslokaler.
III Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.
Rakennusala.	Byggnadsyta.
ja Joukkoliikenteelle varattu alueen osa.	Del av område reserverad för kollektivtrafik.
Alue on varattu pikaraitiotielle. Suojaviheralueelle sijoittuva raidealue tulee toteuttaa nurmi- tai niittypintaisena.	Området är reserverat för en snabbspårväg. I skyddsgrönområde ska spårområdet ha gräs- eller ängyta.
Suojaviheralueella joukkoliikennealueen rakentamiseen liittyvät välttämättömät leikkaukset ja pengerrykset tulee tehdä siten, että ei tarpeettomasti vahingoiteta kasvillisuutta tai turmella maisemakuvaa.	På skyddsgrönområdet ska ofrånkomliga skärningar och terraseringar i samband med byggandet av kollektivtrafikområdet göras så att värdlighet inte skadas i onödan eller landskapsbilden förstörs.
Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) sisätiloissa 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittamassa maankäytössä.	Om en spårväg placeras i området ska den planeras och byggas så att vibrationer eller stomljud från spårtrafiken inte överskrider de högsta värdena inomhus (VTT 2008, VTT 2009) som uppsatts som mål för den anvisade markanvändningen i detaljplaner som godkänts före 31.12.2021.
a Auton säilytyspaikan rakennusala.	Byggnadsyta för förvaringsplats för bil.
a Ohjeellinen auton säilytyspaikan rakennusala.	Riktgivande byggnadsyta för förvaringsplats för bil.
et Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.	Område för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk service.
Istutettava alueen osa.	Del av område som skall planteras.
Ohjeellinen istutettava alueen osa.	Riktgivande del av område som ska planteras.
uf Ohjeellinen ulkoilureitti.	Riktgivande friluftsled.

	Katu. Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Raitiotien suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen ulkopuolinen, 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittama maankäyttö. Mikäli katualueelle sijoitetaan raitiotien pysäkki, tulee pysäkin katoksessa olla kasvillisuuskatto tai katoksen katolle sijoittaa taidetta. luo/1: Ekologinen yhteys. Alueen suunnittelun ja hoidon tavoitteena on säilyttää tienvarret metsäisinä. Muilla, kuin ajoväylillä, tulee suosia kasvillisuutta, luonnonmukaisia materiaaleja ja nurmikkoa.	**Gata.** Om en spårväg placeras i området ska den planeras och byggas så att vibrationer eller stomljud från spårtrafiken inte överskrider de tillåtna högsta värdena inomhus (VTT 2008, VTT 2009). I planeringen och byggandet av spårvagnen ska även tas hänsyn till den anvisade markanvändningen i detaljplaner utanför planområdet som godkänts före den 31.12.2021. Om en spårvagnshållplats placeras på gatuområdet, ska hållplatsens skydd ha ett vegetationstak eller konst ska placeras på skyddets tak. luo/1: Ekologisk förbindelse. Syftet med områdets planering och vård är att behålla vägkanten skogig. På andra än vägbanan, bör företdras växtlighet, naturliga material och gräsarmering.
pp	**Yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.**	**För allmän gång- och cykeltrafik reserverad del av område.**
ajo	**Ajoyhteys.**	**Körförbindelse.**
ajo	**Alueella oleva ohjeellinen ajoyhteys.**	**Riktgivande körförbindelse inom området.**
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää	**Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden**
luo	**Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.** Puustoa on säilytettävä tai uudistettava siten, että ekologinen yhteys viheralueilla säilyy puustoisena ja kerroksellisena. luo/1: Ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli Släättmossenin virkistysalueella Lähdepuiston ja Tammasuon virkistysalueille on turvattava kasvillisuuden säilyttämisen tai istuttamisen avulla.	**Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald.** Trädbeståndet ska bevaras eller förnyas på ett sådant sätt att den ekologiska förbindelsen i grönområdena förblir trädbevuxen och flerskiktad. luo/1: Kontinuitet av ekologiska förbindelsen gatan från Slättmossens rekreationsområde till Källparkens och Märakärrets rekreationsområdena ska säkerställas genom bevarande eller plantering av växtlighet.
>>>	**Ohjeellinen avo-oja.**	**Riktgivande öppet dike.**
	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	**Del av område reserverad för underjordisk ledning.**
sp	**Tärkeä tai veden hankintaan soveltuva pohjavesialue.** Alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää. Alueella rakentamista ja muuta maankäyttöä saattavat rajoittaa ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto sekä vesilain säädökset hankkeiden luvanvaraisuudesta. Pohjavesialueelle ei saa sijoittaa jätteidenkäsittelylaitosta tai energiakaivoja. Alueella on kielletty jätteiden ammattimainen käsittely ja varastointi. Alueelle ei saa sijoittaa tuotantolaitosta ilman erityistä, perusteltua syytä, jolloi kemikaalien ominaisuuksien perusteella voida osoittaa, ettei pohjavesialueelle aiheudu vaaraa. Jos alueelle kuitenkin sijoitetaan vaarallisia kemikaaleja tai räjähteitä valmistava, käsittelevä tai varastoiva tuotantolaitos, rakenteellisin ja käyttöteknisin toimenpitein on huolehdittava siitä, ettei laitoksen toiminnasta aiheudu pohjavesien pilaantumisvaaraa. Lämmitysöljysäiliöitä ei saa sijoittaa maan alle. Säiliöt tulee sijoittaa suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus. Mahdollisten kellarikerrosten suunnittelussa ja toteutuksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveden suojeluun. Kellariin saa sijoittaa pääkäyttötarkoituksen mukaisia tiloja. Rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta, maankaivuu ja rakennusten perustaminen on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu pysyviä pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen tai virtauksiin, tai pysyviin muutoksiin on haettava vesilain mukainen lupa. Rakentamisen seurauksena ei saa aiheuttaa haitallista pohjaveden purkautumista. Ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä on varmistettava pohjaveden hallintasuunnitelman tarpeellisuus. Katu- ja liikennealueet tulee suunnitella siten, että pohjaveden laadun heikkeneminen voidaan ehkäistä. Suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin. Mikäli katu- tai liikennealuella rakentaminen ulottuu kahta metriä lähemmäs pohjaveden pintaa, on rakennuslupahakemukseen liitettävä pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden seurantaohjelma. Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueella on rakennuslupahakemuksen yhteydessä lisäksi esitettävä suunnitelma sammutusvesien hallinnasta. Puhtaat hulevedet, kuten kattovedet, tulee imeyttää maaperään pohjavedeksi. Muiden kuin puhtaiden hulevesien imeyttäminen ei ole sallittua. Pilaantuneilla maa-alueilla edes puhtaita hulevesiä ei saa imeyttää, ennen kun maa-alueet on todettu kunnostetuiksi. Vettä läpäisemättöntä pinnoitetta saa käyttää vain liikennöintialueilla, pysäköintialueilla, ajoneuvojen huoltopihoilla ja jäteastioiden sijoituspaikoilla. Nämä alueet tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojauksen sisältävällä rakenteella, ja alueiden valumavedet tulee johtaa hulevesiviemäriin tai pohjavesisuojauksen sisältävään avo-ojaan ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Muualla kuin Lupa- ja valvontaviraston 14.4.2026 antamaa päätöstä nro 165/2026 koskevilla alueilla liikennöintialueiden, pysäköintialueiden, ajoneuvojen huoltopihojen ja jäteastioiden sijoituspaikkojen valumavedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Lastaus- ja avovarastointialueiden hulevesijärjestelmät on varustettava sulkuventtiilein onnettomuustilanteiden varalle. pv/1: Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamon lähisuojavyöhyke. pv/2: Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamon kaukosuojavyöhyke. pv/1 ja pv/2 -alueilla tulee huomioida Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 antamassa päätöksessä nro 53/2000/1 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antamassa päätöksessä nro 01/0064/2 annetut suoja-alueita koskevat määräykset.	**Viktigt eller för vattentäkt lämpat grundvattenområde.** Verksamheten på området får inte medföra risk för grundvattens kvalitet eller mängd. Byggande och annan markanvändning inom området kan begränsas av förbudet mot förorening av grundvatten enligt miljöskyddslagen samt av bestämmelserna i vattenlagen om tillståndsplikt för projekt. Avfallshanteringsanläggningar eller energibrunnar får inte placeras på ett grundvattenområde. I området är det förbjudet att professionellt hantera och lagra avfall. På området får inte utan särskild, grundad anledning placeras en produktionsanläggning, om det inte på basis av kemikaliernas egenskaper kan påvisas att dessa inte medför någon fara för grundvattnet. Om en produktionsanläggning där farliga kemikalier eller explosiva varor tillverkas, lagras eller hanteras dock placeras på området, skall det genom åtgärder i fråga om konstruktion och driftteknik ses till att verksamheten vid anläggningen inte medför risk för att grundvattnet förorenas. Värmeoljetankar får inte placeras under jorden. Tankar bör placeras i en skyddsbassäng antingen under taket eller inne i byggnaden. Skyddsbassängens volym måste vara större än volymen av eldningsoljan som ska lagras. I planeringen och byggandet av eventuella källarvåningar ska särskild uppmärksammet fästas i skyddande av grundvatten. I Källare får utrymmen i enlighet med huvudanvändningsändamålet placeras. Byggande, dikning, dagvattenhantering, markgrävning och grundläggning av byggnader ska utföras så att de inte orsakar bestående förändringar i grundvattnets kvalitet, höjd eller strömningar, eller så ska det sökas tillstånd enligt vattenlagen för sådana bestående förändringar. Byggandet får inte leda till skadliga flöden av grundvatten. Innan byggnadsåtgärder vidtas ska behovet av en plan för grundvattenkontroll säkerställas. Gatu- och trafikområden ska planeras så att försämring av grundvattnets kvalitet kan förhindras. Planeringen ska basera sig på redogörelser för markbeskaffenheten och på grundvattenförhållandena. Om byggandet i gatu- eller trafikområden sträcker sig närmare än två meter från grundvattenytan, vid behov ska en plan för grundvattenkontroll och ett program för grundvattenobservationer i anslutning till denna bifogas till bygglovsansökan. I kvartersområde för industri- och lagerbyggnader ska även en plan för släckvattenhantering presenteras i samband med bygglovsansökan. Rent dagvatten, som takvatten, bör infiltreras i marken som nytt grundvatten. Andra dagvatten än rena dagvatten får inte infiltreras. På förorenade markområden får inte ens rena dagvatten infiltreras innan markområdena har konstaterats vara sanerade. Vattentät beläggning får användas endast på trafikområden, parkeringsområden, underhållsgårdar för fordon och förvaringsplatser för avfallsbehållare. Dessa områden ska beläggas med ett oljetätt ytmaterial eller med en konstruktion som innehåller grundvattenskydd, och avrinningsvattnet från områderna ska ledas till dagvattenavlopp eller ett öppet dike med grundvattenskydd och vidare utanför grundvattenområdet. Utanför de områden som omfattas av Tillstånds- och tillsynsverkets beslut nr 165/2026 av den 14.4.2026 ska avrinningsvatten från trafikområden, parkeringsområden, underhållsgårdar för fordon samt förvaringsplatser för avfallsbehållare ledas genom oljeavskiljningsbrunnar, biofilter eller andra motsvarande konstruktioner till dagvattenavlopp och vidare till områden utanför grundvattenområdet. Lastning- och öppen lagrinområdenas dagvattensystemen ska förses med avstängningsventiler i fall av olyckshändelser. pv/1: Vattentäktens närskyddszon enligt Västra Finlands miljötillståndverks beslut nr 53/200/1. pv/2: Vattentäktens fjärrskyddszon enligt Västra Finlands miljötillståndsverks beslut nr 53/200/1. I pv/1 och pv/2 -områdena ska beaktas bestämmelserna om skyddszonerna enligt Västra Finlands miljötillståndsverks beslut nr 53/2000/1 av den 7.7.2000 och Vasa förvaltningsdomstols beslut nr 01/0064/2 av den 4.5.2001.
sr	**Suojeltava rakennus.** Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus, jota ei saa purkaa. sr/1: Määräys koskee Makeiskonttorin osaa rakennuksesta. Rakennuksen julkisivuihin kohdistuvissa korjaus- ja muutostöissä on huomioitava rakennuksen alkuperäinen arkkitehtuuri sekä 2016 vuoden muutostöiden jälkeinen tilanne. Korjaus- ja muutostyöt on suunniteltava siten, että historiallisesti kerroksisen rakennuksen ominaisluonne ja rakennuksessa todetut arvot eivät korjaustöissä vaarannu. Rakennuksen sisätiloista suojellaan alkuperäinen pääporrashäytävä ja siihen liittyvä ensimmäisen kerroksen aulatila. Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos-, ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto. sr/2: Määräys koskee Fazerilan vierailu- ja kokouskeskuksen kokonaisuutta. Rakennuksesta suojellaan julkisivut ja katot. Rakennuksen ulkotiloista sisään jatkuvat kattomateriaalit suojellaan. Sisätiloissa suojellaan kantavien teräspilarirakenteiden muodostamat kaarevalinjaisten huonetilojen massoittelu (Visitor centerin puolella 5 kokonaisuutta: viherhuone, kahvila/keittiö, monitoimitila, henkilökunta-/varastotila sekä info- ja wc-tila. Meeting centerin puolella 2 kokonaisuutta: showroom ja kabinet) Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos-, ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.	**Byggnad som skall skyddas.** Historiskt, byggnadshistoriskt och regionalt sett betydande byggnad som inte får rivas. sr/1: Bestämmelsen gäller Godiskontorens del av byggnaden. Vid renoverings- och förändringsarbeten som gäller byggnadens fasader ska det tas hänsyn till byggnadens ursprungliga arkitektur och situationen efter förändringarna som gjordes år 2016. Reparations- och förändringsarbetena ska planeras på ett sådant sätt att den historiska byggnadens karaktär och de värden som finns i byggnaden inte äventyras under reparationsarbetet. I byggnadens interiör skyddas det ursprungliga huvudtrappshuset och den tillhörande lobbyn på första våningen. I byggnaden får inga sådana reparationer, förändringar eller ytterligare byggnadsarbeten utföras som äventyrar bevarandet av ovan nämnda värden. Utlåtande från den lokala museimyndigheten bör höras för reparation, ändring och ytterligare byggnadsåtgärder. sr/2: Bestämmelsen gäller Fazerila-besökscenter som helhet. Byggnadens fasader och tak skyddas. Takmaterialen som fortsätter in från utsidan av byggnaden skyddas. I interiören skyddas sammanfogningen av krökta rumsutrymmen som formas av bärande stålpelarkonstruktioner (5 helheter i besökscentret: växtrum, cafeteria/kök, allaktivitets utrymme, personal/förvaringsutrymme och information- och toalettutrymme. 2 helheter i mötescentret: showroom och kabinet) I byggnaden får inga sådana reparationer, förändringar eller ytterligare byggnadsarbeten utföras som äventyrar bevarandet av ovan nämnda värden. Utlåtande från den lokala museimyndigheten bör höras för reparation, ändring och ytterligare byggnadsåtgärder.
sp	**Suojeltava pihapiiri.** Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä alueen osa, jota ei saa purkaa. Pihaa tulee hoitaa alkuperäisen pihasuunnitelman luonteen mukaisesti. Pihaan kohdistuvista muutostöistä tulee kuulla paikallista museoviranomaista.	**Gårdsplan som skall skyddas.** Historiskt, byggnadshistoriskt och regionalt sett betydande del av område som inte får rivas. Gården ska underhållas enligt den ursprungliga gärdsplanens karaktär. Den lokala museimyndigheten bör höras om förändringar av gården.
pima	**Alueen osa, jonka maaperä on saastunut.** Maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.	**Del av område vars mark är föroerad.** Markens föroreningsgrad ska undersökas och förorenad mark ska vid behov saneras innan byggnadsåtgärder vidtas.
lu	**Alueen osa, jolle saa rakentaa kadun luiskan.**	**Del av område där gatuslutning får placeras.**

YMPÄRISTÖOLOSUHTEET
Suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit.

Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Korrmunitynojaan, Kuusillanojaan tai Westerkullanojaan merkittävää vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, liitetttä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.

TONTTIJAKO
Tämän asemakaavan alueella oleviin korttleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

MILJÖFÖRHÅLLANDEN
Dagvattenhanteringen och avledningsvägarna ska beaktas vid planeringen och byggandet.

Byggandet ska utföras så att det inte leder till en betydande försämning av vattenkvaliteten i Kormängsbäcken, Sexbrodiken eller Westerkullabäcken, som att vattnet grumlas och det sprids fasta partiklar. Under byggandet får inte dag- eller dräneringsvatten som innehåller fasta partiklar, slam eller skadliga ämnen släppas rakt ut i vattendrag. Byggplatsen ska utarbeta en plan för byggnadsskedet där dagvattenhanteringen har beaktats.

TOMTINDELNING
För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via plantecknings annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö Stadsstruktur och miljö Asemakaavoitus Detaljplanering	Mittaus- ja geopalvelut Mätning och geoteknik Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset. Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.
	Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.
	Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.
Milja Halmkrona, Aluearkkitehti, 20.11.2026 21.02	{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}
	Allekirjoitettu sähköisesti.
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__	Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

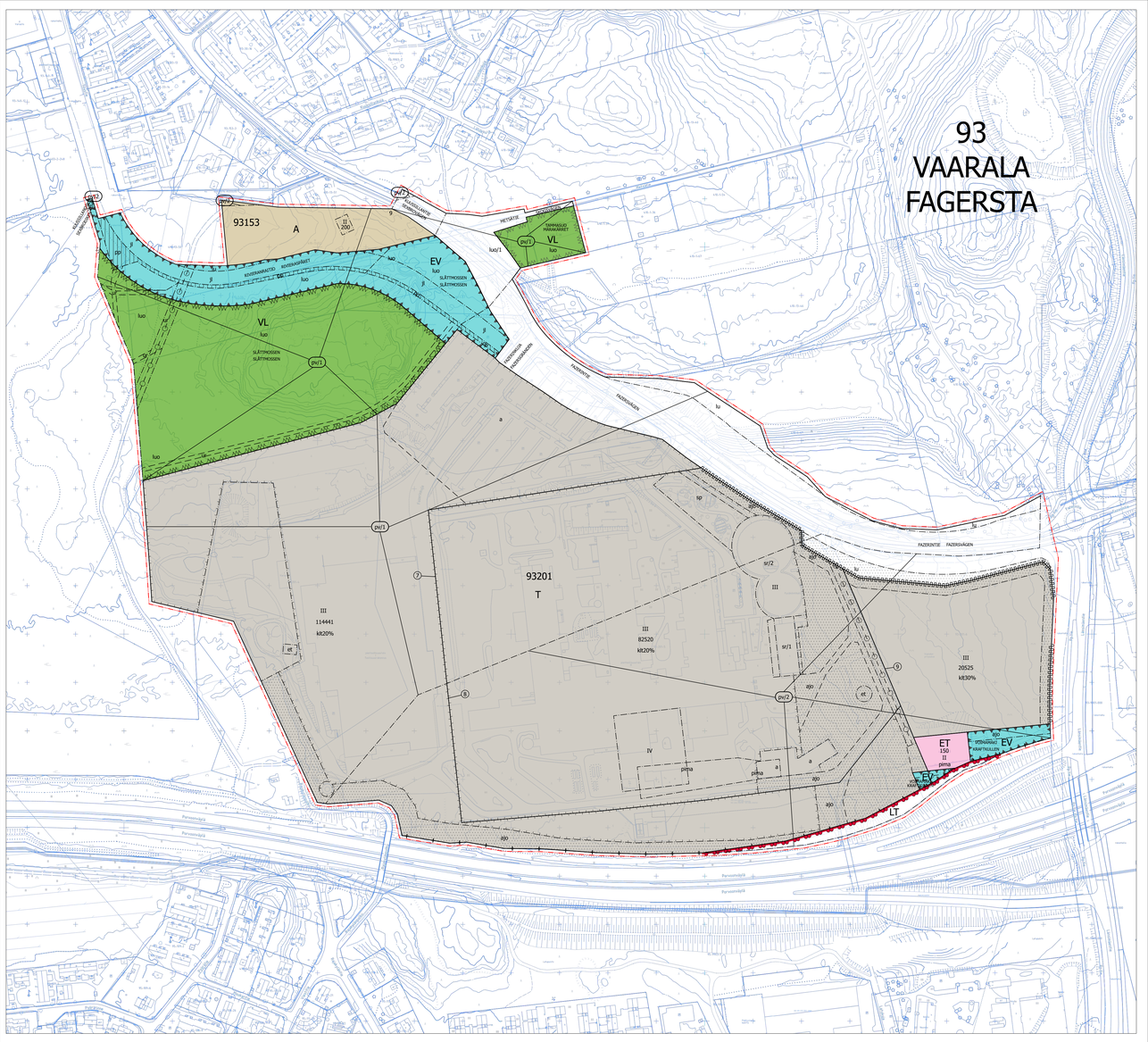

VANTAAN KAUPUNKI

ASEMAKAAVA ja ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS
931400
Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki
OIKAISUKEHOTUS JA VASTINE
1.12.2026

Kaupunkirakenne ja ympäristö / Asemakaavoitus

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 931400 / Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 21.9.2026.

Lupa- ja valvontavirasto (LVV) on tehnyt päätöksestä oikaisukehotuksen 4.11.2026.

Oikaisukehotus

LVV esittää, että asemakaavan kaavamääräyksiä, jotka koskevat pohjavesialuetta, tulee muuttaa.

1. LVV totesi kaavaehdotuksesta 12.6.2026 antamassaan lausunnossa pohjavesistä muun muassa seuraavaa: *”Vain puhtaita hulevesiä saa imeyttää pohjavesialueella maaperään. Pilaantuneiden maiden alueella hulevesiä ei tule imeyttää maaperään, jotta mahdolliset maaperässä olevat haitta-aineet eivät pääse leviämään pohjaveteen. Ajo- ja pysäköintialueiden vesiä ei saa imeyttää maaperään edes puhdistuksen jälkeen, sillä hulevesiin voi jäädä esimerkiksi raskasmetallijäämiä, jotka voivat kulkeutua pohjaveteen.”*

   Kaavamääräystä ei kuitenkaan ole muutettu kaavan hyväksymisvaiheessa LVV:n edellyttämällä tavalla. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että kaavamääräys ei turvaa pohjaveden laatua riittävästi. Asemakaavamääräyksistä tulee poistaa määräys suodatuksen kautta puhdistettujen hulevesien imeyttämisestä maaperään. Pilaantuneiden maa-alueiden alueella edes kattovesiä ei tule imeyttää maaperään, jotta maaperän sisältämien haitta-aineiden leviämistä pohjaveteen ei aiheutuisi. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että tämä määräys tulee lisätä kaavamääräyksiin.

   LVV toteaa, että hyväksytyn kaavan kaavamääräys: *“Puhtaat hulevedet, kuten kattovedet, tulee viivyttää ja käsitellä laadullisesti tontilla. Puhtaat kattovedet ja mahdollisesti suodatuksen kautta puhdistetut hulevedet tulee imeyttää maaperään pohjavedeksi.”* tulee muuttaa muotoon: ***“Puhtaat hulevedet, kuten kattovedet, tulee imeyttää maaperään pohjavedeksi. Muiden kuin puhtaiden hulevesien imeyttäminen ei ole sallittua. Pilaantuneilla maa-alueilla edes puhtaita hulevesiä ei saa imeyttää.”***

2. Lisäksi LVV toteaa, että hyväksytyn kaavan kaavamääräyksestä: *“Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain liikennöintialueilla, pysäköintialueilla, ajoneuvojen huoltopihoilla ja jäteastioiden sijoituspaikoilla. Nämä alueet tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojauksen sisältävällä rakenteella, ja alueiden valumavedet tulee johtaa hulevesiviemäriin tai pohjavesisuojauksen sisältävään avo-ojaan ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle.”* on kaavan hyväksymisvaiheessa poistettu vaatimus johtaa ko. alueiden valumavedet öljynerotuksen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta. Kaavaselostuksessa todetaan, että kyseinen velvoite on poistettu perustuen Lupa- ja valvontaviraston Vantaan kaupungille myöntämään lupaan (14.4.2026, 165/2026, asiatunnus LVV-U/35632/2026) poiketa Fazerin pohjavedenottamoiden suoja-aluemääräyksestä nro 15 kaupungin hakemuksen 3.7.2025 ja sen täydennysten mukaisesti. Lupa- ja valvontavirasto tuo esiin, että kyseinen lupa poiketa suoja-aluemääräyksistä ei koske koko kaava-aluetta, vaan lupa on myönnetty Vantaan kaupungin hakemuksen mukaisesti vain Fazerintien, Tilustien ja

Rivieranraition alueille. Muualla kaava-alueella tulee antaa riittävät pohjavesimääräykset liikennöintialueiden, pysäköintialueiden, ajoneuvojen huoltopihojen ja jäteastioiden sijoituspaikkojen valumavesien öljynerotuksesta ja johtamisesta.

LVV toteaa, että hyväksytyn kaavan kaavamääräys tulee muuttaa alueella, jota 14.4.2026 myönnetty poikkeaminen suoja-aluemääräyksistä ei koske, muotoon (lisättävät kohdat boldattuna): "*Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain liikennöintialueilla, pysäköintialueilla, ajoneuvojen huoltopihoilla ja jäteastioiden sijoituspaikoilla. Nämä alueet tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojauksen sisältävällä rakenteella, ja alueiden valumavedet tulee johtaa* ***öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta*** *hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle.”*

Maanomistajien kuuleminen

Alueen maanomistajia kuultiin kaavan tarkistuksiin liittyen. Oy Karl Fazer Ab ja Fazer Makeiset Oy toivoi, että hulevesien imeyttämisen pilaantuneilla maa alueilla kieltävää määräystä tarkennettaisiin seuraavasti (täydennys lihavoitu): *”- - Pilaantuneilla maa alueilla edes puhtaita hulevesiä ei saa imeyttää****, ennen kun ne on todettu kunnostetuiksi****.”*

Tehdyt tarkistukset

Kaavakartan pohjavesialuetta koskevia kaavamääräyksiä on muutettu LVV:n esityksen ja Fazerin ehdotuksen mukaisesti. Tarkistetut kaavamääräykset lähetettiin kertaalleen LVV:lle tarkistettaviksi.

Kaavaselostusta on päivitetty vastaavasti.

1. Tarkistetut kaavamääräykset:

Puhtaat hulevedet, kuten kattovedet, tulee imeyttää maaperään pohjavedeksi. Muiden kuin puhtaiden hulevesien imeyttäminen ei ole sallittua. Pilaantuneilla maa-alueilla edes puhtaita hulevesiä ei saa imeyttää, ennen kun maa-alueet on todettu kunnostetuiksi.

Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain liikennöintialueilla, pysäköintialueilla, ajoneuvojen huoltopihoilla ja jäteastioiden sijoituspaikoilla. Nämä alueet tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojauksen sisältävällä rakenteella, ja alueiden valumavedet tulee johtaa hulevesiviemäriin tai pohjavesisuojauksen sisältävään avo-ojaan ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Muualla kuin Lupa- ja valvontaviraston 14.4.2026 antamaa päätöstä nro 165/2026 koskevilla alueilla liikennöintialueiden, pysäköintialueiden, ajoneuvojen huoltopihojen ja jäteastioiden sijoituspaikkojen valumavedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle.

Rent dagvatten, som takvatten, bör infiltreras i marken som nytt grundvatten. Andra dagvatten än rena dagvatten får inte infiltreras. På förorenade markområden får inte ens rena dagvatten infiltreras innan markområdena har konstaterats vara sanerade.

Vattentät beläggning får användas endast på trafikområden, parkeringsområden, underhållsgårdar för fordon och förvaringsplatser för avfallsbehållare. Dessa områden ska beläggas med ett oljetätt ytmaterial eller med en konstruktion som innehåller grundvattenskydd, och avrinningsvattnet från områderna ska ledas till dagvattenavlopp eller ett öppet dike med grundvattenskydd och vidare utanför grundvattenområdet. Utanför de områden som omfattas av Tillstånds- och tillsynsverkets beslut nr 165/2026 av den 14.4.2026 ska avrinningsvatten från trafikområden, parkeringsområden, underhållsgårdar för fordon samt förvaringsplatser för avfallsbehållare ledas genom oljeavskiljningsbrunnar, biofilter eller andra motsvarande konstruktioner till dagvattenavlopp och vidare till områden utanför grundvattenområdet.

Lupa- ja valvontavirasto

Oikaisukehotus
4.11.2026
LVV-U/82363/2026
Julkinen

Vantaan kaupungin kaupunginvaltuusto
kirjaamo@vantaa.fi

OIKAISUKEHOTUS

Oikaisukehotuksen tekijä

Lupa- ja valvontavirasto
Postiosoite: PL 20, 13035 LVV
kirjaamo@lvv.fi
Puhelinvaihde: 0295 254 000

Lisätietoja oikaisukehotuksesta antaa:
Ylitarkastaja Ulla Riipinen
Ympäristöosasto, alueidenkäyttö
ulla.riipinen@lvv.fi, 0295 254 389

Päätös, jota oikaisukehotus koskee

Vantaan kaupunginvaltuuston päätös 21.9.2026 § 10, jolla valtuusto on hyväksynyt 11.8.2026 päivätyn asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksen 931400 sekä tonttijakoehdotuksen 93 Vaarala / Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki.

Vaatimus

Lupa- ja valvontavirasto kehottaa alueidenkäyttölain (AKL, 132/1999) 195 §:n nojalla Vantaan kaupunginvaltuustoa käsittelemään uudelleen Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki -kaavaa koskevan päätöksen 21.9.2026 § 10.

Asemakaavan kaavamääräyksiä, jotka koskevat pohjavesialuetta, tulee muuttaa.

Vaaditut muutokset:

Hyväksytyn kaavan kaavamääräys: “Puhtaat hulevedet, kuten kattovedet, tulee viivyttää ja käsitellä laadullisesti tontilla. Puhtaat kattovedet ja mahdollisesti suodatuksen kautta puhdistetut hulevedet tulee imeyttää maaperään pohjavedeksi.” tulee muuttaa muotoon: “**Puhtaat hulevedet, kuten kattovedet, tulee imeyttää maaperään pohjavedeksi. Muiden kuin puhtaiden hulevesien imeyttäminen ei ole sallittua. Pilaantuneilla maa-alueilla edes puhtaita hulevesiä ei saa imeyttää.**

Hyväksytyn kaavan kaavamääräys: “Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain liikennöintialueilla, pysäköintialueilla, ajoneuvojen huoltopihoilla ja jäteastioiden sijoituspaikoilla. Nämä alueet tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla

tai pohjavesisuojauksen sisältävällä rakenteella, ja alueiden valumavedet tulee johtaa hulevesiviemäriin tai pohjavesisuojauksen sisältävään avo-ojaan ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle.” tulee muuttaa alueella, jota 14.4.2026 myönnetty poikkeaminen suoja-aluemääräyksistä ei koske, muotoon (lisättävät kohdat boldattuna): "Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain liikennöintialueilla, pysäköintialueilla, ajoneuvojen huoltopihoilla ja jäteastioiden sijoituspaikoilla. Nämä alueet tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojauksen sisältävällä rakenteella, ja alueiden valumavedet tulee johtaa **öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta** hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle.”

Lupa- ja valvontaviraston valitusoikeus

Alueidenkäyttölain 191 §:n 1 momentin mukaan sen lisäksi, mitä kuntalain 137 §:ssä säädetään valitusoikeudesta, viranomaisella on toimialaansa kuuluvissa asioissa oikeus valittaa kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä. AKL 18 §:n 2 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on valvottava, että kaavoituksessa ja muussa alueiden käytössä otetaan huomioon vaikutuksiltaan valtakunnalliset ja merkittävät maakunnalliset asiat. Lupa- ja valvontavirastosta annetun lain (virastolaki, 530/2025) 31 §:n 3 momentin mukaisesti muussa laissa tai asetuksessa olevalla viittauksella aluehallintovirastoon, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoon, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksiin, Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskukseen ja Terveydenhuollon oikeusturvakeskukseen tarkoitetaan tämän lain tultua voimaan virastoa, jos viittauksessa tarkoitetut tehtävät liittyvät tämän lain 3 §:ssä tarkoitettuihin tai muualla laissa virastolle säädettyihin tehtäviin. Virastolain 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan virasto hoitaa sille erikseen säädettyjä tehtäviä ympäristö-toimialalla, johon sisältyy muun ohella ympäristönsuojelun, vesien- ja merenhoidon lupa-, ohjaus-, suunnittelu- ja valvontatehtäviä, vesitalousasioiden lupa- ja valvontatehtäviä, alueidenkäytön tukemis- ja valvontatehtäviä sekä ympäristövaikutusten arviointiin liittyviä tehtäviä ja muita ympäristön käyttämistä ja suojelua koskevia tehtäviä.

Ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014) 21 a §:n (817/2025) mukaan Lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja edistää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen tehtävien hoitamista, valvoo näiden säännösten noudattamista, toimii valtion ympäristölupaviranomaisena ja käsittelee toimivaltaansa kuuluvat ilmoituksenvaraista toimintaa koskevat asiat. Lupa- ja valvontavirasto tukee kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimintaa toimialaansa kuuluvissa asioissa. Lupa- ja valvontavirasto huolehtii toiminnassaan ja päätöksenteossaan ympäristönsuojelun yleisen edun toteutumisesta sekä käyttää osaltaan ympäristönsuojelun yleisen edun puhevaltaa tämän lain mukaisessa päätöksenteossa.

Vesilain (587/2011) 7 §:n (572/2025) 7 §:n 1 momentin mukaan Lupa- ja valvontavirasto ratkaisee tässä laissa tarkoitetut lupa-asiat, valvoo tämän lain noudattamista ja hoitaa muut sille tässä laissa säädetyt tehtävät.

Lupa- ja valvontavirasto

Oikaisukehotus
4.11.2026
LVV-U/82363/2026
Julkinen

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (vesienhoitolaki, 1299/2004) 4 §:n 2 momentin (816/2025) mukaan lain mukaisena vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomaisena toimii Lupa- ja valvontavirasto.

Lupa- ja valvontaviraston valitusoikeuden on myös oikaisukehotukseen liittyvissä tilanteissa tulkittu suhteessa Lupa- ja valvontaviraston alueidenkäyttölain valvontaa koskevaan valitusoikeuteen. MRL:n 18 §:n 2 momentissa säädetty valvontatehtävän rajaus ei momenttia koskevan hallituksen esityksen (HE 251/2016 vp, s. 39) mukaan koske tällaisia muista laeista johtuvia valvontatehtäviä.

Kaava-alue sijaitsee lähes kokonaan 1-luokan vedenhankintaa varten tärkeällä Fazerilan pohjavesialueella, pääosin pohjaveden muodostumisalueella. Vedenottamoilta otettava pohjavesi hyödynnetään alueella sijaitsevien tehtaiden ja tuotantolaitosten toiminnassa. Lisäksi suuri osa kaava-alueesta sijaitsee Fazerin vedenottamoille määrätyllä lähi- tai kaukosuojavyöhykkeellä, joita koskevat Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 antama päätös nro 53/2000/1 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antama päätös nro 01/0064/2. Vedenottamon vesilain mukaisessa suoja-aluepäätöksessä on annettu määräyksiä, joita suoja-alueilla tulee noudattaa. Suoja-aluemääräyksillä varmistetaan pohjaveden laadun ja määrän säilyminen hyvänä vedenottamoiden lähialueilla.

Vantaan ratikka –hankkeelle on myönnetty 14.4.2026 poikkeaminen suoja-aluemääräyksistä, mutta poikkeaminen ei koske kuitenkaan muuta kuin ko. hanketta. Vantaan kaupunki on hakenut Vantaan ratikka –hankkeelle vesilain mukaista lupaa tien ja raitiotien rakentamiseen Fazerilan pohjavesialueelle ja lupaa poiketa pohjavedenottamoiden suoja-aluemääräyksistä hankealueella. Hankealueelle sijoittuvat hakemuksen mukaan Fazerintie, Tilustie ja Rivieranraitio. Vantaan kaupunki haki poikkeamista Fazerin pohjavedenottamoiden suoja-aluemääräyksistä 22 a, 13 ja 15.

Lupa- ja valvontavirasto myönsi Vantaan kaupungille luvan ratikan rakentamiselle sekä suoja-aluemääräyksistä poikkeamiseksi hakemuksen mukaiselle hankealueelle. Tarkemmat lupaehdot perusteluineen käyvät ilmi lupapäätöksestä.

Lupa- ja valvontavirastolla on näin ollen ympäristön- ja vesiensuojeluun liittyvistä valvontatehtävistä johtuva valitusoikeus asemakaavapäätöksestä.

Lupa- ja valvontaviraston valitusoikeus AKL:n mukaisesta päätöksestä voi AKL:n valitusoikeutta koskevien säännösten ohella perustua oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (HOL, 808/2019) 7 §:n 1 momenttiin, jonka mukaan viranomainen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi. Ympäristönsuojelulain 17 §:ssä säädetty pohjaveden pilaamiskielto on ehdoton ja se sisältää vaarantamisen kiellon. Pohjaveden pilaamiskielto on yksi ympäristönsuojelulain keskeisistä lähtökohdista. Edellä todetusti, kaava-alue sijaitsee lähes kokonaan vedenhankintaa varten tärkeällä Fazerilan pohjavesialueella, pääosin pohjaveden muodostumisalueella. Vedenottamoilta otettava pohjavesi hyödynnetään alueella sijaitsevien tehtaiden ja tuotantolaitosten toiminnassa. Lisäksi suuri osa kaava-alueesta sijaitsee Fazerin vedenottamoille määrätyllä lähi- tai kaukosuojavyöhykkeellä,

Lupa- ja valvontavirasto

Oikaisukehotus
4.11.2026
LVV-U/82363/2026
Julkinen

joita koskevat Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 antama päätös nro 53/2000/1 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antama päätös nro 01/0064/2. Lupa- ja valvontavirasto tuo lisäksi esille, että ratikkahankkeelle on myönnetty poikkeaminen suoja-aluemääräyksistä, mikä ei koske kuitenkaan muuta kuin ko. hanketta. Asialla voi tämän vuoksi olla laajempaakin merkitystä.

Perustelut vaatimukselle

Sovellettavia säännöksiä

Alueidenkäyttölain 195 §:n 1 momentin mukaan sen estämättä, mitä kyseisessä laissa säädetään muutoksenhausta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kunnan hyväksyttyä yleiskaavan tai asemakaavan tehdä kunnalle kirjallisen oikaisukehotuksen, jos kaava on laadittu ottamatta huomioon valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita tai muutoin vastoin lain säännöksiä ja on yleisen edun mukaista saattaa asia uudelleen kunnassa päätettäväksi. Pykälän 2 momentin mukaan oikaisukehotus tulee tehdä kaavaa koskevan päätöksen valitusajan kuluessa. Oikaisukehotuksen antamiseen ei saa valittamalla hakea muutosta. Pykälän 3 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilmoitettava oikaisukehotuksen tekemisestä hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeuden on ilmoituksen saatuaan lähetettävä kunnalle tiedot päätöksestä tehdyistä valituksista. Hallinto-oikeuden tulee myös ilmoittaa valittajille tehdystä oikaisukehotuksesta. Pykälän 4 momentin mukaan oikaisukehotuksen johdosta kunnanvaltuuston on tehtävä kaavaa koskeva päätös. Jollei valtuusto tee päätöstä kuuden kuukauden kuluessa oikaisukehotuksesta, kaavan hyväksymispäätös on katsottava rauenneeksi.

Alueidenkäyttölain 54 §:n 2 momentissa on muun ohella säädetty, että asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle.

Alueidenkäyttölain 57 §:n 1 ja 2 momenttien mukaan asemakaavassa annetaan määräyksiä, joita kaavan tarkoitus ja sen sisällölle asetettavat vaatimukset huomioon ottaen tarvitaan asemakaava-aluetta rakennettaessa tai muutoin käytettäessä (*asemakaavamääräykset*). Asemakaavamääräykset voivat koskea myös haitallisten ympäristövaikutusten estämistä tai rajoittamista.

Asemakaavapäätös

Hyväksytyssä asemakaavassa on annettu pohjavesien osalta määräyksiä. Määräysten mukaan puhtaat kattovedet ja mahdollisesti suodatuksen kautta puhdistetut hulevedet tulee imeyttää maaperään pohjavedeksi. Lupa- ja valvontavirasto antoi kaavaehdotuksesta lausunnon 12.6.2026. Lausunnossaan Lupa- ja valvontavirasto totesi pohjavesistä muun muassa seuraavaa: ”*Vain puhtaita hulevesiä saa imeyttää pohjavesialueella maaperään. Pilaantuneiden maiden alueella hulevesiä ei tule imeyttää maaperään, jotta mahdolliset maaperässä olevat haitta-aineet eivät pääse leviämään pohjaveteen. Ajo- ja*

Lupa- ja valvontavirasto

pysäköintialueiden vesiä ei saa imeyttää maaperään edes puhdistuksen jälkeen, sillä hulevesiin voi jäädä esimerkiksi raskasmetallijäämiä, jotka voivat kulkeutua pohjaveteen.”

Kaavamääräystä ei ole muutettu hyväksymisvaiheessa. Kaupungin vastineen mukaan määräykset ovat riittävät, eikä kaavassa ole tarpeen erikseen kieltää hulevesien imeyttämistä pilaantuneiden maiden alueella tai ajo- ja pysäköintialueiden hulevesien imeyttämistä maaperään.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että kaavamääräys ei turvaa pohjaveden laatua riittävästi. Asemakaavamääräyksistä tulee poistaa määräys suodatuksen kautta puhdistettujen hulevesien imeyttämisestä maaperään. Suodatus ei ole riittävä puhdistuskeino mahdollisia haitta-aineita sisältävien hulevesien puhdistamiseksi, joten muita kuin kattovesiä ei tule imeyttää maaperään pohjavesialueella. Pilaantuneiden maa-alueiden alueella edes kattovesiä ei tule imeyttää maaperään, jotta maaperän sisältämien haitta-aineiden leviämistä pohjaveteen ei aiheutuisi. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että tämä määräys tulee lisätä kaavamääräyksiin.

Lisäksi hyväksytyssä asemakaavassa määrätään seuraavasti: ”*Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain liikennöintialueilla, pysäköintialueilla, ajoneuvojen huoltopihoilla ja jäteastioiden sijoituspaikoilla. Nämä alueet tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojauksen sisältävällä rakenteella, ja alueiden valumavedet tulee johtaa hulevesiviemäriin tai pohjavesisuojauksen sisältävään avo-ojaan ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle.*” Määräyksestä on kaavan hyväksymisvaiheessa poistettu vaatimus johtaa ko. alueiden valumavedet öljynerotuksen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta. Kaavaselostuksen mukaan kyseinen velvoite on poistettu perustuen Lupa- ja valvontaviraston Vantaan kaupungille myöntämään lupaan (14.4.2026, 165/2026, asiatunnus LVV-U/35632/2026) poiketa Fazerin pohjavedenottamoiden suoja-aluemääräyksestä nro 15 kaupungin hakemuksen 3.7.2025 ja sen täydennysten mukaisesti.

Lupa- ja valvontavirasto tuo esiin, että kyseinen lupa poiketa suoja-aluemääräyksistä ei koske koko kaava-aluetta, vaan lupa on myönnetty Vantaan kaupungin hakemuksen mukaisesti vain Fazerintien, Tilustien ja Rivieranraition alueille. Lupa suoja-aluemääräyksestä 15 poikkeamiseen on myönnetty sen osalta, että öljynerotuskaivoja ei tarvitse rakentaa ratikan hankealueen liikenneväylien sivuojiin eikä öljynerottimia Tilustien paikoitusalueelle. Koko asemakaavan alueella ei siten ole voimassa lupaa poiketa vedenottamoiden suoja-aluemääräyksistä. Asemakaavaa tulee muuttaa siten, että pohjavesimääräykset annetaan erikseen niille alueille, joilla on voimassa lupa poiketa vedenottamoiden suoja-aluemääräyksistä. Muualla kaava-alueella tulee antaa riittävät pohjavesimääräykset liikennöintialueiden, pysäköintialueiden, ajoneuvojen huoltopihojen ja jäteastioiden sijoituspaikkojen valumavesien öljynerotuksesta ja johtamisesta.

Johtopäätökset

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että hyväksytyssä kaavassa ei ole huomioitu riittävällä tavalla alueidenkäyttölain, ympäristönsuojelulain, vesilain ja vesienhoitolain säännöksiä

Lupa- ja valvontavirasto

Oikaisukehotus
4.11.2026
LVV-U/82363/2026
Julkinen

edellä todetuilta osin. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että on yleisen edun mukaista saattaa asia uudelleen kaupungissa päätettäväksi, jotta pohjavesialue voidaan turvata riittävällä tavalla.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Ulla Riipinen ja ratkaissut yksikön päällikkö Pauliina Pelkonen.

Liitteet

Vantaan kaupunginvaltuuston päätös 21.9.2026 § 10 valitusosoituksineen

Lupa- ja valvontaviraston päätös 165/2026, 14.4.2026, Tien ja raitiotien rakentaminen Fazerilan pohjavesialueelle ja Fazerin pohjavedenottamoiden suoja-aluemääräyksistä poikkeaminen sekä valmistelulupa, Vantaa

Tiedoksi

Ympäristöministeriö
Helsingin hallinto-oikeus (AKL 195 § 3 mom. mukainen ilmoitus)

Lupa- ja valvontavirasto
Postiosoite: PL 20, 13035 LVV
Puhelinvaihde: 0295 254 000
kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/82363/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/82363/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Riipinen Ulla 04.11.2026 15:50

Ratkaisija Pelkonen Pauliina 04.11.2026 15:53

15 Asemakaava ja asemakaavamuutos 251500, 25 Myllymäki / Vehkalan länsipuoli 2 /TeA (kvalt)

VD/6951/10.02.04.00/2024

TeA/SP/MYL/TES/PPK/VIK/JK

Asemakaavalla alueelle osoitetaan kortteliin 25105 toimitilarakennusten korttelialue (KTY) ja kortteliin 25106 toimitilarakennusten korttelialue (KTY) sekä tuotantotilojen korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Alueen itäosaan kehäradan varteen osoitetaan puisto (VP) ja alueen pohjoisosaan lähivirkistysalue (VL). Lisäksi alueelle osoitetaan katualueita.

Asemakaava koskee kortteleita 25105–25016 ja osia katu- ja virkistysalueista kaupunginosassa 25, Myllymäki

Asemakaavamuutos koskee osia katu- ja virkistysalueista kaupunginosassa 25, Myllymäki.

Alue sijaitsee Myllymäen kaupunginosassa Vehkalassa Kehäradan länsipuolella. Alue rajautuu pohjoisessa rakentamattomaan sekametsään, joka on yleiskaavan lähivirkistysaluetta (VL) ja luonnonsuojelualuetta (SL). Lännessä alue rajautuu rakentamattomaan sekametsään, vanhoihin peltoalueisiin ja Vehkalan täyttömäkeen, jotka ovat yleiskaavan mukaisia lähivirkistysaluetta (VL) ja yhdyskuntateknisen huollon aluetta (ET). Etelässä alue rajautuu Vehkalantien ja Härkähaantien katualueiden eteläreunaan. Idässä alue rajautuu Kehärataan.

Hakija
Vantaan kaupunki.

Maanomistus
Alue on Vantaan kaupungin omistuksessa.

Valmistelu
Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavan valmisteluun on osallistunut Ramboll Finland Oy, Afry Finland Oy, A-Insinöörit Oy ja Maanlumo Oy konsulttina.

Kaavaan liitetyt hakemukset
Ei hakemusta.

Yleiskaava
Alue on kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu monipuolisen työpaikan alueeksi (TP), tuotanto- ja varastotoiminnan alueeksi (TY) ja yhdyskuntateknisen huollon alueeksi (ET). Alueella on yleiskaava merkintä julkisten palvelujen ja hallinnon paikka (P) ja osa alueesta on kestävän kasvun vyöhykettä. Alue on lentomeluvyöhykkeitä 1 ja 2. Alueen läpi kulkee yleiskaavan liikenneyhteyksiä ja sen länsipuolella on pyöräliikenteen baana, jonka sijaintia ollaan tarkentamassa siten, että se toteutuessaan kulkisi suunnittelualueen läpi Kehäradan länsipuolella.

Asemakaava
Alueen kaakkoiskulmassa on voimassa olevan asemakaavan mukainen puistoalue (VP), jolla on ohjeellinen ulkoilureitti sekä ohjeellinen hulevesireitti merkinnät. Vehkalantie on voimassa olevassa asemakaavassa katualuetta. Alue on muilta osin asemakaavoittamaton.

Kaavatyöllä lisätään Vantaan kaupungin yritystonttitarjontaa Vehkalan juna-aseman läheisyydessä ja varmistetaan yleiskaavan mukaisen pohjois-eteläsuuntaisen liikenneyhteyden ja pyöräilyn baanan toteutusmahdollisuudet Kehäradan Vehkalan aseman läheisyydessä.

Alueelle osoitetaan korttelit 25105 ja 25106. Kortteli 25105 osoitetaan toimitilarakennusten korttelialueeksi (KTY) ja kortteliin 25106 osoitetaan toimitilarakennusten korttelialue (KTY) ja teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY). KTY-korttelialueilla suurin sallittu kerrosluku on 5 kerrosta ja TY-korttelialueella suurin sallittu kerrosluku on 3 kerrosta. Mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoaseman esterajoituspintoja. Rakennusoikeus on osoitettu tehokkuusluvuilla käyttötarkoitusaluekohtaisesti. KTY-korttelialueiden tehokkuusluku on e=0,7 ja TY-korttelialueen tehokkuusluku on e=0,5. Asemakaavassa osoitettu rakentamisen määrä on yhteensä 120 663 k-m^2.

Korttelialueiden lisäksi kaavaan sisältyy lähivirkistysalue (VL), puisto (VP) ja katualueita. Lähivirkistysalue (Tyttömäenmetsä) on rajattu ja sijoitettu keskeisimpiä luontoarvoja sisältäville alueille siten, että ne muodostavat mahdollisimman yhtenäisen ja laajemmille viheralueille linkittyvän kokonaisuuden. Alue on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo). Lähivirkistysalueelle on lisäksi osoitettu ohjeellinen ulkoilureitti, hulevesien käsittelyalue olemassa olevalle kosteikkoalueelle sekä ohjeellinen hulevesireitti Karnalanojan kohdalle. Kaava-alueen länsiosassa Karnalanojan uomaa ja ojan sivuhaaraa siirretään korttelialueiden pohjois- ja länsipuolelle. Puistoalueen (Härkäpuisto) mitoituksessa on huomioitu hiihtolatumitoitettu ulkoilureittiyhteys Vehkalan asemalta kaava-alueen pohjoispuolella sijaitsevalle Petikkoon johtavalle ladulle sekä alueelle suunnitteilla olevan voimajohdon linjaus.

Alue liittyy katuverkon osalta olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen Vehkalantien, Härkähaantien ja Sanomatien kautta. Katualueiden mitoituksessa on huomioitu raskaan liikenteen ja erikoiskuljetusreitin tilatarpeet sekä jalankulun ja pyöräilyn yhteydet. Vehkalantien katualueen pohjoisraja määritetään kaavassa siten, että kadun pohjoislaidalle voidaan toteuttaa ajoväylästä istutuskaistalla erotettu jalankulku- ja pyöräilytie. Vehkalantien katualueen mitoituksessa huomioidaan erikoiskuljetusreitti ja kadun jatkaminen länteen Vehkalanmäentielle. Vehkalantien, Sanomatien ja Härkähaantien risteyksestä pohjoiseen osoitetaan katualue Valtatie 3:n rinnakkaistienä pitkällä tähtäimellä toimivalle Lehtokorventielle, joka mitoitetaan erikoiskuljetusreitiksi. Lisäksi alueelle osoitetaan kolme uusia kortteleita palvelevaa tonttikatua: Karnalankuja, Tyttömäenkuja ja Vehka-alhonkuja.

Asemakaavassa edellytetään hävitettyjen luontoarvojen kompensointia.

Osallistuminen ja vuorovaikutus
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 10.10.2024. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on päivitetty 3.3.2026, jolloin asemakaavamuutoksen aluerajausta laajennettiin länteen yleiskaavan ET-alueella.

Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin yhdeksän kappaletta.

Hanketta esiteltiin yleisötilaisuudessa 11.11.2024.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7).

Kaava kohdistuu kokonaan Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa uutta työpaikkakerrosalaa 120 663 k-m2, noin 1400 työpaikkaa.

Sopimus
Asemakaavaan ei liity maankäyttösopimusta.

Kaupunkiympäristölautakunta 14.4.2026 § 8

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 14.4.2026 päivätty asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus 251500, 25 Myllymäki / Vehkalan länsipuoli 2,
b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että vihreiden lautakuntaryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:
” Menetettävien luontoarvojen kompensoimiseksi tulee osoittaa sellaisia kompensaatioalueita, joiden vastaavat luontoarvot eivät paranisi itsestään ilman aktiivisia toimenpiteitä.”

_____

Kaupunginhallitus 27.4.2026 § 22

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että
a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 14.4.2026 päivätty asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus 251500, 25 Myllymäki / Vehkalan länsipuoli 2,
b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että vihreiden kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon yhtyi kaupunginhallituksen jäsen Funda Demiri:

“Menetettävien luontoarvojen kompensoimiseksi tulee osoittaa sellaisia kompensaatioalueita, joiden vastaavat luontoarvot eivät paranisi itsestään ilman aktiivisia toimenpiteitä.”

_____

Nähtävilläolo
Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 13.5.–11.6.2026. Tänä aikana jätettiin 22 muistutusta. Pääosa muistutuksista koskivat kaavan suhdetta Etelä-Vantaan ratsastuskoulu Oy:n toimintaan. Muistutusten perusteella asemakaavaselostusta ja asemakaavamääräyksiä on täydennetty.

Kaavalausunnot
Kaupunginhallitus päätti 27.4.2026 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 21 kpl ja saatiin 8 kpl. Lausunnon jätti Suomen luonnonsuojeluliitto, Digita Towers Oy, Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY), Uudenmaan elinvoimakeskus, Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry ja Lupa- ja valvontavirasto. Suomen luonnonsuojeluliitto, Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry ja Lupa- ja valvontavirasto nostivat lausunnoissaan esiin kaavan vaikutuksia luontoarvoihin, kuten lehtoalueisiin, liito-oraviin, lahokaviosammaleeseen, Karnalanojaan ja noroihin. HSY, Vantaan Energia Sähköverkko Oy ja Vantaan Energia Oy sekä Digita Towers Oy nostivat lausunnoissaan esiin kunnallistekniikan huomioimiseen liittyviä asioita. Uudenmaan elinvoimakeskus nosti esiin vaikutuksia valtakunnalliseen liikenneverkkoon. Lupa- ja valvontavirasto lausui kaavan kaupan sijoittumisen ohjaamisesta. Lausuntojen perusteella asemakaavakarttaa on päivitetty ja asemakaavamääräyksiä sekä asemakaavaselostusta on täydennetty.

Tehdyt tarkistukset
Korttelin 25105 koilliskulmasta on osoitettu noin 3040 m^2 kokoinen alue osaksi Härkäpuistoa (VP) ja alueella kulkevan norouoman ympäristö on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo).

Korttelin 25106 TY-korttelialueen pohjois- ja länsireunaa on supistettu siten, että suunniteltujen Karnalanojan uomasiirtojen osalta etäisyys korttelialueen reunasta suunniteltuun uomaan on vähintään 10 metriä. Pohjoisreunalla korttelialueelle tehdyt supistukset on lisätty osaksi Tyttömäenmetsän lähivirkistysaluetta ja länsireunalla kaava-aluetta on supistettu. Samalla Tyttömäenmetsän länsireuna on suoristettu TY-korttelialueen länsireunan suuntaiseksi, jonka myötä länsireunalta VL-alue on pienentynyt. Ratkaisun myötä Tyttömäenmetsän (lähivirkistysalue, VL) pinta-ala on kasvanut noin 880 m^2 ja kaava-alue on supistunut noin 2890 m^2.

Karnalankujan, Tyttömäenkujan ja Vehka-alhonkujan katualueille on osoitettu yhdyskuntateknisen huollon alue -merkintä (et) ohjeellisella aluevarauksella, jotka osoittavat mobiiliviestinverkon tukiaseman sijoituspaikkoja alueelle.

Teollisuus ja varastotoiminnan aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) koskeviin kaavamääräyksiin on lisätty määräys: ”Vehka-alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.”

TY-korttelialueita koskeva kaavamääräys ”[e]nintään 25 % tontin rakennusoikeudesta saa käyttää pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liike- ja muita siihen verrattavia tiloja varten” on muutettu muotoon: ”Enintään 25 % tontin toteutuneesta rakennusoikeudesta saa käyttää pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liike- ja muita siihen verrattavia tiloja varten.”

KTY-korttelialueen kaavamääräys ”[r]akennuksen ensimmäiseen kerrokseen saa sijoittaa liike-, näyttely- ja kokoontumistiloja 20 % tontin rakennusoikeudesta” on muutettu muotoon: ”Rakennuksen ensimmäiseen kerrokseen saa sijoittaa liike-, näyttely- ja kokoontumistiloja 20 % tontin toteutuneesta rakennusoikeudesta.”

Koko kaava-aluetta koskeva määräys ”[a]lueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakauppaa” on muutettu muotoon: ”Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakauppaa eikä keskustahakuista kauppaa.”

Koko kaava-aluetta koskeviin määräyksiin on lisätty kaavamääräys: ”Korttelialueille ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä tai vähittäiskaupan suuryksiköksi verrattavaa myymäläkeskittymää.”

Luo-alueen tekstimääräystä on täydennetty määräyksellä: ”Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, että liito oravan elinmahdollisuudet heikentyvät.”

Tehtyjen tarkastusten myötä kaava-alueen pinta-alaa supistettiin noin 0,3 ha ja alueen kokonaisrakennusoikeus väheni 4012 k-m^2.

Tarkistukset kohdistuvat kaupungin maaomaisuuteen ja eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

Kaava kohdistuu kokonaan Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa uutta työpaikkakerrosalaa 116 651 k-m^2, noin 1300 työpaikkaa.

Kaavan valmisteluun osallistuneet
Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavaehdotuksen valmisteluun on osallistunut Ramboll Finland Oy, Afry Finland Oy, GeoPro Consulting Oy, A-Insinöörit Oy ja Maisema-arkkitehtitoimisto Maanlumo Oy Vantaan kaupungin konsulttina.

Kaupunkiympäristölautakunta 6.10.2026 § 9

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään

a) antaa liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin ja tehdä esitetyt tarkistukset, sekä ilmoittaa tästä päätöksestä ja antaa AKL 65 §:n mukainen kunnan perusteltu kannanotto niille muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa,
b) esittää kaupunginhallitukselle, että saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 6.10.2026 päivätty asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus 251500, 25 Myllymäki / Vehkalan länsipuoli 2.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana kaupunkiympäristölautakunnan varapuheenjohtaja Timo Lahti esitti asian jättämistä pöydälle. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle kaupunkiympäristölautakunnan seuraavaan kokoukseen.

_____

Kaupunkiympäristölautakunta 10.11.2026 § 5

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään

a) antaa liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin ja tehdä esitetyt tarkistukset, sekä ilmoittaa tästä päätöksestä ja antaa AKL 65 §:n mukainen kunnan perusteltu kannanotto niille muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa,
b) esittää kaupunginhallitukselle, että saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 6.10.2026 päivätty asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus 251500, 25 Myllymäki / Vehkalan länsipuoli 2.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että asiaan jätettiin seuraava kaupunkiympäristölautakunnan yhteinen pöytäkirjalausuma:

”Kaupungin tulee ryhtyä aktiivisiin toimiin ennen asemakaavan toteuttamista korvaavien maa-alueiden vuokraamiseksi ratsastuskoululle. Raivaus ja maansiirtoyöt sekä alempiarvoinen maa tulee huomioida maanvuokrahinnassa. Myös korvaavien maa-alojen myymistä käypään hintaan ratsastuskoululle tulee selvittää. Ratsastuskoululle tulee tarjota mahdollisuus jatkaa toimintaansa tauotta asemakaavasta huolimatta.”

Merkittiin, että vihreiden ja vasemmiston lautakuntaryhmät jättivät asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon keskustan ja perussuomalaisten lautakuntaryhmät yhtyivät:

”Myllymäen/Vehkalan alueen toteutuksessa on turvattava herkkien luontoalueiden sekä ekologisten yhteyksien säilyminen.
Rakentamisaikana tulee huolehtia, ettei arvokkaita luontokohteita, kuten noroja ja lähteitä vahingoiteta."

_____

Kaupunginhallitus 1.12.2026

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 6.10.2026 päivätty asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus 251500, 25 Myllymäki / Vehkalan länsipuoli 2.

Liitteet:
- Asemakaavaehdotus 6.10.2026
- Asemakaavaselostus 6.10.2026
- Muistutukset ja vastineet 6.10.2026
- Lausunnot ja vastineet 6.10.2026
- Asiaan liittyvä muu aineisto

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Tuomas Eskola, p. 040 547 1428,
asemakaava-arkkitehti Panu-Petteri Kujala, p. 050 312 4370

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

251500 - VEHKALAN LÄNSIPUOLI 2

MYLLYMÄKI

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 6.10.2026 päivättyä asemakaavakarttaa nro 251500. Kaavoitus on tullut vireille 10.10.2024.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaava suunnittelualue on Vantaan kaupungin omistuksessa ja siihen kuuluu alueita kaupungin omistamista kiinteistöistä nro 92-409-4-11, 92-412-5-50, 92-412-5-51, 92-412-5-54, 92-412-6-0, 92-405-8-12, 92-405-8-23 ja 92-405-8-44, kaupunginosassa 25 Myllymäki.

Asemakaavan muutos koskee osaa katualueesta muutettavassa asemakaavassa Vehkalan länsipuoli 1 (nro 251200) kaupunginosassa 25, Myllymäki sekä Härkäpuistoa (puisto, VP) ja osaa katualueesta muutettavassa asemakaavassa Vehkalan työpaikka-alueet 1 (nro 250900) kaupunginosassa 25, Myllymäki.

Tonttijako on asemakaavassa ohjeellinen.

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella mahdollistetaan Vehkalan työpaikka-alueen laajeneminen Kehäradan länsipuolelle. Kaavaratkaisu luo työpaikkatontteja ja virkistysreittien kehitysmahdollisuuksia hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärelle huomioiden kaava-alueen merkittävimmät luontoarvot. Kaava mahdollistaa noin 116 651 k-m² työpaikkarakentamista. Kaavaan sisältyy puistoalue (VP): Härkäpuisto ja lähivirkistysalue (VL): Tyttömäenmetsä.

Kaavoitustyöhön on ryhdytty maanomistajan eli kaupungin toimesta. Kaavaan ei liity maankäyttösopimuksia.

Kaavan laatija: Kujala Panu-Petteri (Asemakaava-arkkitehti), Vantaan kaupunki; etunimi.sukunimi@vantaa.fi, puh +358 50 312 4370

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kaavamuutosalue sijaitsee Myllymäen kaupunginosassa Kehä III:n pohjoispuolella, Kehäradan Vehkalan aseman länsipuolella. Alue rajautuu pohjoisessa rakentamattomaan sekametsään (Vantaan yleiskaava 2020 VL- ja SL-alueisiin), idässä kehärataan, etelässä Vehkalantien katualueen eteläreunaan ja lännessä Vehkalanmäkeen ja rakentamattomaan sekametsään (Vantaan yleiskaava 2020 ET- ja VL-alueisiin). Alueen pinta-ala on noin 41,2 ha.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Asemakaava on kaavoitusohjelmassa 2024–2026
- Kaavoitus tuli vireille 10.10.2024 kaupungin omana kaavatyönä kaavanumerolla 251500.
- Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 15.11.2024 mennessä (AKL 62 §) ja niitä saatiin 8 kappaletta.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan esiteltiin kaupunkisuunnittelun avoimet ovet -yleisötilaisuudessa 11.11.2024.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitettiin 3.3.2026.
- Asemakaavaehdotus kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyssä 14.4.2026
- Kaupunginhallitus 27.4.2026 päätti asettaa asemakaavaehdotus nähtäville
- Asemakaavaehdotus oli MRA 27 § mukaan nähtävillä 13.5.-11.6.2026. Nähtävilläolon aikana kaavaehdotuksesta jätettiin 22 muistutusta.
- Lausunnot asemakaavaehdotuksesta pyydettiin 11.6.2026 mennessä. Lausuntoja pyydettiin 21 kappaletta ja saatiin 7 kappaletta.
- Tarkistettu asemakaava on kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyssä 6.10.2026

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä 4
2. Lähtökohdat 5
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista 5
2.2 Suunnittelutilanne 12
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet 15
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo 15
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö 15
3.3. Asemakaavan tavoitteet 21
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot 25
4. Asemakaavan kuvaus 30
4.1 Kaavan rakenne 30
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen 31
4.3 Aluevaraukset 33
4.4 Kaavan vaikutukset 36
4.5 Nimistö 45
5. Asemakaavan toteutus 46
6. Kaavatyöhön osallistuneet 47
7. Asemakaavan seurantalomake 49
8. Asemakaavakartta ja –määräykset 51
9. Muu suunnitelma-aineisto 58

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

Vihertehokkuuden tuloskortit ja tonttikaaviot esimerkkikortteleista

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA (KAAVAN VERKKOSIVUILLA)

Vehkalan länsipuolen asemakaava, liikenneselvitys (Ramboll 2025)
Geotekninen laskentaselostus Vehkalan länsipuoli 2, AFRY 2025
Ilmastoviisas asemakaava -selvitys, Vantaan kaupunki 2026
Vantaan liito-oravan suojelusuunnitelma (Ramboll 2022)
Luontoselvitykset Petas-Tyttömäen alueella Vantaalla vuonna 2022 (Faunatica 2022)
Vantaan lahokaviosammalen suojelusuunnitelma 2020 (Faunatica 2020)

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

Vantaan hulevesiohjelma 2009
Vantaan kaupungin hulevesien hallinnan toimintamalli 2014
Vantaan resurssiviisauden tiekartta
Vantaan kasvikattoselvitys

Vantaan puurakentamisen linjaukset
Vihreä ja virtaava Vantaa (VIVA)
Vantaan ulkoilureittien tavoitesuunnitelma
Vantaan noroselvitys, Faunatica 2024
Alueellinen viherkerroin 2025, ARVO-hankkeen loppujulkaisu 11/2025

1. TIIVISTELMÄ

Kaavatyöllä lisätään Vantaan kaupungin yritystonttitarjontaa Vehkalan juna-aseman läheisyydessä ja varmistetaan yleiskaavan mukaisen pohjois-eteläsuuntaisen liikenneyhteyden ja pyöräilyn baanan toteutusmahdollisuudet Kehäradan Vehkalan aseman läheisyydessä.

Alueelle osoitetaan korttelit 25105 ja 25106. Kortteli 25105 osoitetaan toimitilarakennusten korttelialueeksi (KTY) ja kortteliin 25106 osoitetaan toimitilarakennusten korttelialue ja teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY). KTY-korttelialueilla suurin sallittu kerrosluku on 5 kerrosta ja TY-korttelialueella suurin sallittu kerrosluku on 3 kerrosta. Mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoaseman esterajoituspintoja. Rakennusoikeus on osoitettu tehokkuusluvuilla käyttötarkoitusaluekohtaisesti. KTY-korttelialueiden tehokkuusluku on e=0,7 ja TY-korttelialueen tehokkuusluku on e=0,5. Asemakaavassa osoitettu rakentamisen määrä on yhteensä 116 651 k-m^2. Korttelialueiden lisäksi kaavaan sisältyy lähivirkistysalue (VL), puisto (VP) ja katualueita.

Lähivirkistysalue (Tyttömäenmetsä) on rajattu ja sijoitettu keskeisimpiä luontoarvoja sisältäville alueille siten, että ne muodostavat mahdollisimman yhtenäisen ja laajemmille viheralueille linkittyvän kokonaisuuden. Alue on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo). Lähivirkistysalueelle on lisäksi osoitettu ohjeellinen ulkoilureitti, hulevesien käsittelyalue olemassa olevalle kosteikkoalueelle sekä ohjeellinen hulevesireitti Karnalanojan kohdalle. Kaava-alueen länsiosassa Karnalanojan uomaa ja ojan sivuhaaraa siirretään korttelialueiden pohjois- ja länsipuolelle. Puistoalueen (Härkäpuisto) mitoituksessa on huomioitu alueen koillisosassa sijaitseva noro, hiihtolatumitoitettu ulkoilureittiyhteys Vehkalan asemalta kaava-alueen pohjoispuolella sijaitsevalle Petikkoon johtavalle ladulle sekä alueelle suunnitteilla olevan voimajohdon linjaus. Härkäpuiston alueella sijaitsevan noron luonnontilaistuneet osuudet on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo).

Alue liittyy katuverkon osalta olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen Vehkalantien, Härkähaantien ja Sanomatien kautta. Katualueiden mitoituksessa on huomioitu raskaan liikenteen ja erikoiskuljetusreitin tilatarpeet sekä jalankulun ja pyöräilyn yhteydet. Vehkalantien katualueen pohjoisraja määritetään kaavassa siten, että kadun pohjoislaidalle voidaan toteuttaa ajoväylästä istutuskaistalla erotettu jalankulku- ja pyöräilytie. Vehkalantien katualueen mitoituksessa huomioidaan erikoiskuljetusreitti ja kadun jatkaminen länteen Vehkalanmäentielle. Vehkalantien, Sanomatien ja Härkähaantien risteyksestä pohjoiseen osoitetaan katualue Valtatie 3:n rinnakkaistienä pitkällä tähtäimellä toimivalle Lehtokorventielle, joka mitoitetaan erikoiskuljetusreitiksi. Lisäksi alueelle osoitetaan kolme uusia kortteleita palvelevaa tonttikatua: Karnalankuja, Tyttömäenkuja ja Vehkalhonkuja, joille kullekin on osoitettu ohjeellinen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten rakennusala (et). Et-merkinnöillä varaudutaan mobiiliviestinverkon tukiasemien toteuttamiseen kaava-alueella.

Asemakaavoitettava alue on kokonaisuudessaan Vantaan kaupungin omistuksessa. Asemakaavassa edellytetään hävitettyjen luontoarvojen kompensointia. Alueella nykyisin toimivien toimijoiden toimintaedellytyksiä pitkällä tähtäimellä on kaavatyön yhteydessä selvitetty. Asemakaavaan ei liity maankäyttösopimuksia.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Asemakaava- ja asemakaavamuutosalue sijaitsee Myllymäen kaupunginosassa Vehkalassa Kehäradan länsipuolella. Suunniteltavaan alueeseen kuuluu rakentamatonta lehtoa, kangasmetsää, sekametsää, puoliavointa peltoa ja katualuetta. Osalla aluetta on tehty hakkuita ja maanmuokkausta 2010-luvun jälkimmäisellä puoliskolla.

Ilmakuva vuodelta 2026. Kaava-alueen rajaus on merkitty punaisella viivalla.

2.1.2 Luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Suunnittelualue on maisemakuvaltaan vaihtelevaa. Alueen etelälaidassa oleva Vehkalantie on rakennettua aluetta. Vehkalantien pohjoislaidalle on rakennettu Vantaan ammattiopisto Varian väliaikainen pysäköintialue. Vehkalantien pohjoispuolella on lisäksi alueita, joilta puusto on kaadettu. Alueen keskivaiheilla on metsäinen kukkula, joka on maisemarakenteeltaan suljettu. Suljettu puustoinen maisemarakenne ulottuu alueen pohjoislaidalle ja edelleen laajemmille alueille. Suljetun puustoisen maisemarakenteen keskellä suunnittelualueen länsiosassa on avoimempia vanhoja viljelysalueita, joita on vuokrattu Etelä-Vantaan Ratsastuskoulu Oy:n käyttöön. Vanhojen viljelyalueiden laajuus hahmottuu alla olevasta vuoden 1954 ilmakuvasta. Osa vanhoista viljelymaista on viimeisten vuosikymmenten aikana kasvanut umpeen.

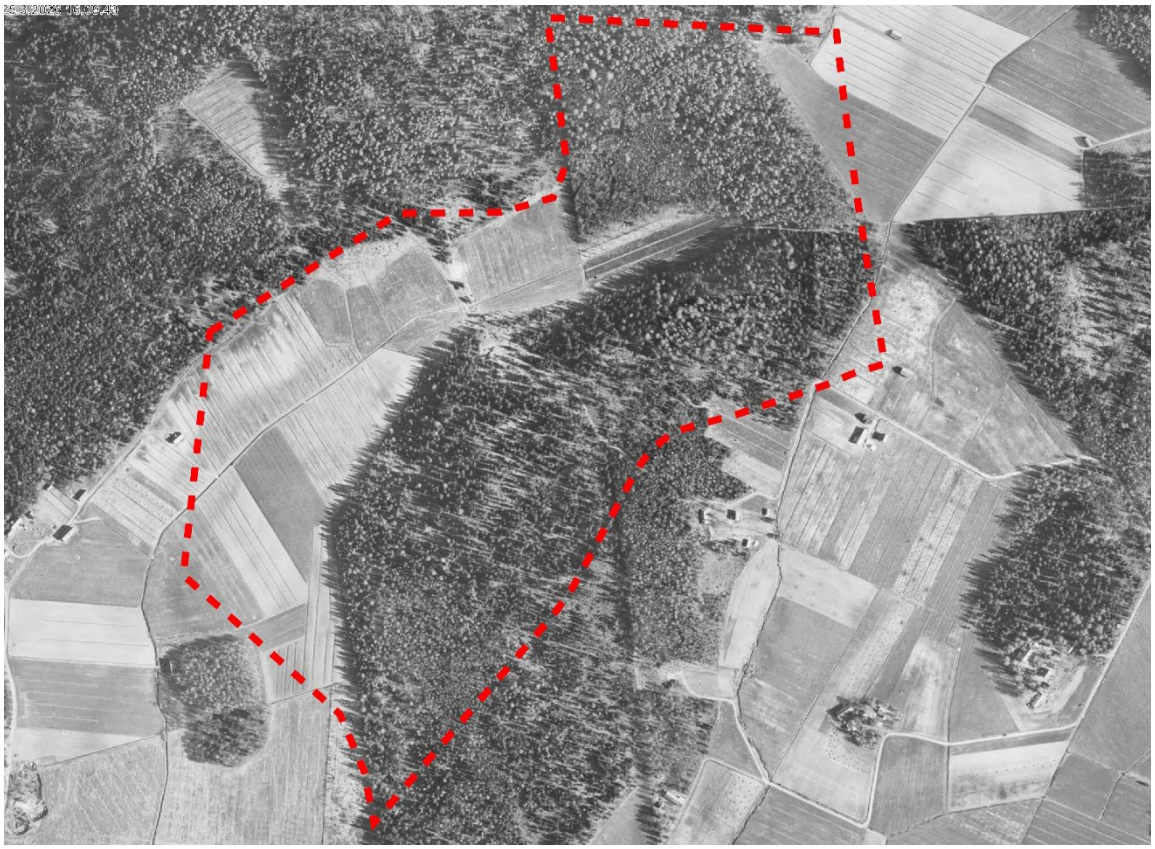

Suunnittelualueen rajaus ja Ilmakuva alueesta vuodelta 1954. Suunnittelualueen pohjois- ja länsireunalla on ollut alueita viljelys käytössä, itä- ja eteläosassa on ollut metsäisiä alueita.

Suunnittelualueella on suuria korkeuseroja. Korkeimman ja matalimman kohdan välillä noin 20 metriä. Alueen korkeimmat kohdat ovat +51,0 metriä merenpinnan yläpuolella ja ne sijaitsevat alueen pohjoisosassa Kehäradan länsipuolella, sekä Vehkalantien pohjoispuolella olevalla metsäisellä kukkulalla. Matalin kohta sijaitsee Karnalanojan uoman pohjalla alueen länsiosassa. Alueeseen sisältyy myös tasaisena hahmottuvia laajoja alueita, kuten Vehkalantien pohjoispuolella olevat alueet sekä Karnalanojan ympäristön alueet suunnittelualueen länsireunalla.

Luontoarvot

Alue sisältyy Luontoselvitykset Petas-Tyttömäen alueella Vantaalla vuonna 2022-selvitykseen (Faunatica, 2022). Alueelta on laadittu liito-oravaselvityksiä, joista uusin ja tämän kaavatyön taustaselvityksenäkin hyödynnetty Vantaan liito-oravan suojelusuunnitelma (Ramboll Finland Oy, 2022). Tiedossa oleva lahokaviosammalen luontotieto perustuu Vantaan lahokaviosammalen suojelusuunnitelma 2020 -selvitykseen (Faunatica 2020). Lisäksi Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaanpiiri on 11.12.2025 antanut tiedoksi laatimansa luontoarvojen kartoitusraportin. Raportin tiedot on otettu huomioon suunnittelussa.

Suunnittelualue rajautuu laajaan Petikko-Myllymäki-Keimola metsäkokonaisuuteen. Suunnittelualueella on tunnistettuja luontoarvoja. Luontoselvitykset Petas-Tyttömäen alueella Vantaalla vuonna 2022 -selvityksen (Faunatica 2022) mukaan alueella on arvoluokkien 2 (arvokas) ja 3 (kohtalaisen arvokas) luontotyyppejä. Alueelta on tunnistettu EU:n luontodirektiivin mukaisen liito-oravan ydinalueita, elinympäristöjä ja lajille tärkeitä yhteyksiä. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat on suojeltu luonnonsuojelulain §49:n nojalla. Suunnittelualueella on havaittu EU:n luontodirektiivin mukaisen lahokaviosammalen ydinalueita. Suunnittelualueelta on rajattu arvokkaita linnustoalueita, joilla on pesimäkaudella 2022 havaittu muun muassa silmälläpidettävien (NT) Närhen ja Pensaskertun reviirejä.

Suunnittelualueelta on tunnistettu luontoselvityksissä arvokkaana luontotyyppinä neljä noroa. Alueen pohjoislaidalle on Vantaan kaupungin aineistoissa merkitty yksi lähde. Alueen kaakkoisosassa Härkäpuiston ja Härkähaantien alueilla kulkee kaupunkipuro Myllymäenoja.

Luontoselvitykset Petas-Tyttömäen alueella Vantaalla vuonna 2022-selvityksen (Faunatica 2022) mukaan luontotyyppikuvioiden 39 ja 40 halki kulkeva Karnalanoja on vesilain 3 luvun 2 § kohdan 8 mukainen puro. ELY-keskukselta (Lupa- ja valvontavirasto 1.1.2026 alkaen, sähköposti/Yli-Kytölä, 26.5.2025) saadun tiedon mukaan Karnalanojan valuma-alue on 0,83 m2 eli se on vesilain 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettu noro, joka ei ole vesistö. Luonnontilaisen noron vaarantaminen on kielletty (vesilaki 2 luku 11 §). Lupa- ja valvontaviraston mukaan Karnalanoja on kuitenkin maastokäynnin sekä ilmakuva- ja karttatarkastelun perusteella kokonaisuudessaan kaivettu pelto-oja, joten uoma ei ole vesilain nojalla suojeltu luonnontilainen noro.

Vantaan noroselvityksessä 2024 kartoitettiin potentiaalisia noroja, jonka sisältämän karttatarkastelun perusteella suunnittelualueelta on havaittu potentiaalisia noroja. Selvitykseen ei sisältynyt maastokäyntejä alueelta. Aikaisemmissa selvityksissä (mm. Luontoselvitykset Petas-Tyttömäen alueella Vantaalla, Faunatica, 2022) alueelta on tunnistettu vesilain mukaisia luonnontilaisia noroja. Suomen Luonnonsuojeluliiton Uudenmaanpiirin luontoarvojen kartoitusraportissa (11.12.2025) kaava-alueen koillisosassa tunnistettiin noro, joka on keväällä 2026 tehdyn maastokartoituksen yhteydessä todettu kehittyneen osin luonnontilaiseksi.

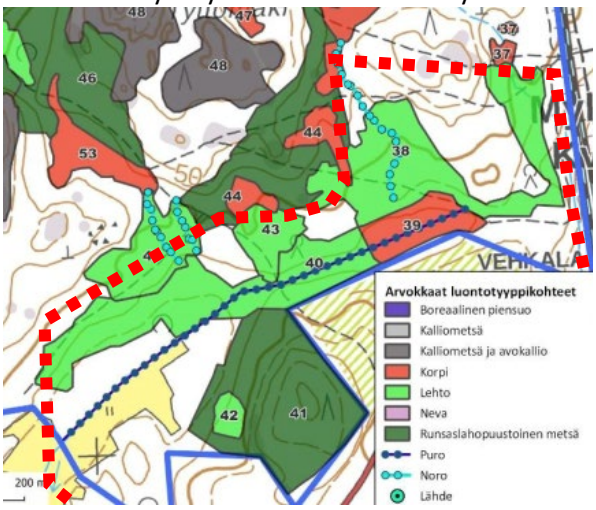

38	Kostea runsasravinteinen lehto (VU), Kostea keskiravinteinen lehto (NT), Tuore keskiravinteinen lehto (VU), Havumetsävyöhykkeen noro (DD)	II
39	Lehtokorpi (EN), Havumetsävyöhykkeen latvapuro (VU)	III
40	(Kulttuurilehto), Havumetsävyöhykkeen latvapuro (VU)	III
41	Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (VU), Varttunut havupuuvaltainen lehtomainen kangas (NT)	II
42	Tuore keskiravinteinen lehto (VU)	II
43	Tuore keskiravinteinen lehto (VU)	II
44	Ruohokorpi (EN)	II
45	Kostea runsasravinteinen lehto (VU), Tuore keskiravinteinen lehto (VU), Havumetsävyöhykkeen noro (DD)	II

Arvokkaat luontotyyppikohteet Vehkalassa. Suunnittelualueen rajaus esitetty kartassa punaisella pisteviivalla. Kuva: Luontoselvitykset Petas-Tyttömäen alueella vantaalla vuonna 2022 (Faunatica).

Tärkeimmät luontoarvot alueella sijaitsevat Vehkalantien pohjoispuolella olevan metsäisen kukkulan kohdalla sekä alueen pohjoisreunalla havaittujen norojen ympäristössä.

Suunnittelualue rajautuu Vantaan yleiskaava 2020:n mukaiseen luonnonsuojelualueeseen (SL). Alueelle ei ole tehty päätöstä luonnonsuojelualueen perustamisesta. Alueen pohjoispuolella kulkee Kehäradan ylittävä itä-länsisuuntainen ekologinen runkoyhteys. Alueen suunnittelussa tavoitellaan luontoarvojen kokonaisheikentymättömyyttä, jota tavoitellaan lieventämishierarkian mukaisesti ja tarvittaessa kompensoimalla luonnolle aiheutuva haitta täysimääräisesti.

Vesistöt ja vesitalous

Kaava-alue on nykytilanteessa pääosin rakentamatonta ja hyvin vettä läpäisevää metsä- ja kosteikkoaluetta. Kaavamuutosalueen eteläreunassa kulkevat Vehkalantie ja Sanomatie ovat läpäisemättömiä asfalttipintoja, samoin alueen lounaisreunassa sijaitseva väliaikainen pysäköintialue. Alue on maastonmuodoiltaan ja korkeuseroiltaan vaihtelevaa ja viettokaltevuudeltaan kohdittain jyrkkää.

Kaava-alue ei kuulu pohjavesialueeseen.

Valtaosa kaava-alueesta sijoittuu Karnalanojan valuma-alueelle, ja pieni osa kuuluu Pärispruunojan valuma-alueeseen. Karnalanojan viivyttävä vaikutus alueen hulevesiin on nykytilanteessa vaatimaton. Ojan ylittävä polku ja sen kohdalla oleva rumpu toimivat padottavana elementtinä, jonka taustalla olevan alueen viivytystilavuus on nykytilassa n. 59 m^3. Tulvatilanteessa vedet purkautuvat herkästi rumpukohdan ylitse pintavaluntana.

Maaperä ja rakennettavuus

Vantaan kaupungin rakennettavuuskartan mukaan alueen eteläreunalla sekä pohjoisreunalla on helposti rakennettavaa aluetta. Helposti rakennettavat alueet sijoittuvat korkeammille maastonkohdille, jotka ovat laajasti metsäisiä. Alavammat alueet ovat pääosin vaikeasti rakennettavaa pehmeikköä tai vaikeasti rakennettavaa syvää pehmeikköä. Suunnittelualueella on joitain vaikeasti rakennettavia rinnemaastoja.

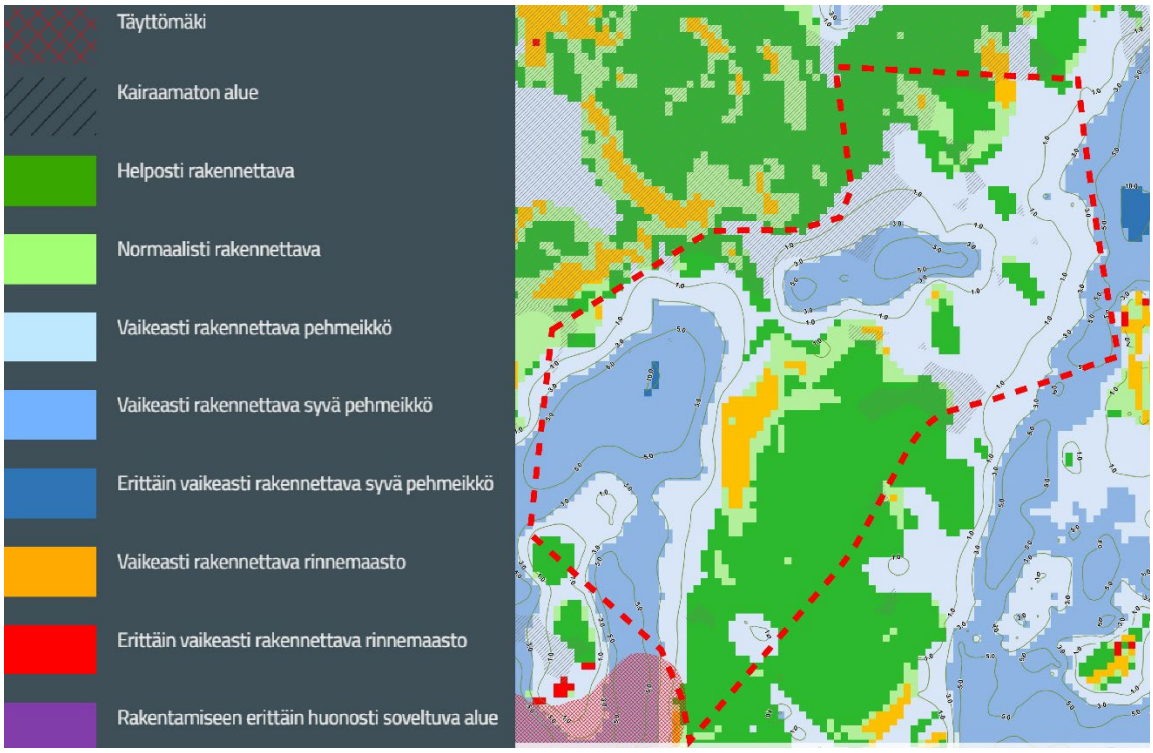

Rakennettavuuskartta ja suunnittelualueen raja. Alueella on laajoja alueita vaikeasti rakennettavaa pehmeikköä ja vaikeasti rakennettavaa syvää pehmeikköä.

Kaavatyön aikana on laadittu Vehkalan länsipuoli 2, kadut 2025, massa ja maaperätarkastelu (Afry Finland Oy 2025). Selvityksen tiedot perustuvat suunnittelualueella maalis-huhtikuussa 2025 tehtyihin täydentäviin pohjatutkimuksiin sekä alueella aikaisempien rakennus- ja tutkimusvaiheiden arkistokairauksiin.

Maanpinnan korkeusasema vaihtelee suunnittelualueella tasovälillä +31,4 … +51,4 ja maanpinta laskee kohti Karnalanojaa. Alavampi maasto-osuus on pehmeikköä ja jyrkkäpiirteinen maasto-osuus sijaitsee kalliovaltaisella alueella. Rakennetun Vehkalantien pohjoispuolella kallio on osin näkyvissä avokallioina.

Maaperä täyttömaiden ja kasvukerroksen alapuolella vaihtelee savesta moreeniin vaihtelevista maakerroksista. Kasvukerroksen alapuolella on n. 1 metriä paksu kuivakuorikerros. Löyhän savikerrostuman paksuus vaihtelee kairausten perusteella 2,0–10 metriin. Savikerroksen rakeisuus vaihtelee maanäytetietojen perusteella savesta silttiin.

Pehmeiköllä savikerrostuman alapuolella on silttikerrostuma, jonka kerrospaksuus vaihtelee. Silttikerrostuman alapuolella on ohut hiekka-/ moreenimuodostuma.

Pohjaveden painetaso on mitattu Karnalanojan pohjoispuolella pohjavedentarkkailuputkesta tasolle +32,93, eli n. 0,5 metrin syvyydellä tutkimuspisteen maanpinnan tasosta. Karnalanojan eteläpuolelta itäiseltä kaava-alueelta pohjaveden painetason on mitattu tasolle +36,42 likimain maanpinnan tasoon. Pehmeiköllä pohjaveden pinta sijaitsee likimäärin kuivakuorikerroksen alapinnan tasossa.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Suunnittelualue on pääosin rakentamatonta. Rakennettuun alueeseen lukeutuu Vehkalantien katualue ja alueen kaakkoiskulmassa sijaitseva Härkäpuisto (VP), jossa kulkee rakennettu uoma Myllymäenojalle. Alueen keskivaiheilla asemakaavoittamattomalla alueella sijaitsee ammattiopisto Varian väliaikainen pysäköintialue. Alueen länsipuolella sijaitsee Vehkalan täyttömäki, jossa toimii muun muassa lumenvastaanottopaikka.

Asuminen

Kaava-alueella ei ole asuntoja. Alue liittyy osaksi Vehkalan asemaan tukeutuvaa työpaikka-aluetta. Alue on osin lentomeluvyöhykettä 1 (Lden yli 60 dBA) ja osin lentomeluvyöhykettä 2, jonka vuoksi alueelle ei saa osoittaa melulle herkkiä toimintoja.

Palvelut ja työpaikat

Alueella on yleiskaavassa Julkisten palvelujen ja hallinnon paikka (P), jonka pohjalta alueen eteläpuolelle on toteutunut Vantaan ammattiopisto Varian oppilaitos. Yleiskaavavaraus julkisten palvelujen ja hallinnon paikasta on alueella siten toteutunut, eikä uusille julkisille palveluille ole yleiskaavan pohjalta tarvetta. Suunnittelualueen länsipuolella toimii Etelä-Vantaan Ratsastuskoulu Oy, jonka käyttöön kaupunki on vuokrannut noin 5 ha kaava-alueeseen kuuluvia alueita. Ratsastuskoulu palvelee viikoittain noin 300 harrastajan tarpeita.

Myllymäen kaupunginosassa työpaikkojen määrä on ollut 40 vuonna 2013. Vuoteen 2018 kasvu oli hitaampaa, määrän noustessa 93:lla, jonka jälkeen alueen työpaikkamäärän lisääntyminen on vauhdittunut. Vuonna 2023 työpaikkoja oli jo 1208.

Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualue sijaitsee Vehkalan aseman välittömässä läheisyydessä. Alueen etelälaidalla kulkee vuonna 2019 rakennettu Vehkalantie, jonka välityksellä alue kytkeytyy Härkähaantien sekä Sanomatien kautta kunnalliseen ja valtakunnalliseen katuverkkoon. Kehä III sijaitsee alle 500 metriä alueesta etelään.

Vehkalantien eteläpuolella asemakaavan suunnittelualueen ulkopuolella on toimitilarakennusten korttelialue (KTY) ja liike-, toimisto- ja yleisten rakennusten korttelialue (KY), jotka molemmat on rakennettu. Suunnittelualueen eteläpuolella, Kehäradan länsipuolella kaavoittamattomalla alueella sijaitsee teollisuus- ja varastorakennuksia. Kaavatyöllä laajennetaan yleiskaavan mukaisesti Valtatie 3:n ja Kehä III:n risteyksen luoteispuolelle Kehäradan Vehkalan aseman ympärille sijoittuvaa työpaikka-aluetta, joka lukeutuu osaksi Vantaankoski-Vehkala työpaikkakokonaisuutta.

Kaupunkikuva

Suunnittelualue on pääosin rakentamatonta lehtoa, kangasmetsää, sekametsää ja puoliavointa peltoa. Alueeseen sisältyy osa Vehkalantien katualueesta. Suunnittelualueelle sijoittuvat pellot ovat osin metsittyneet 1970-luvulta alkaen. Noin 5 ha kokoinen alue suunnittelualueen länsiosassa on vuokrattu alueen länsipuolella sijaitsevan Etelä-Vantaan Ratsastuskoulu Oy:n käyttöön. Ratsastuskoulu hyödyntää aluetta muun muassa laidunalueena sekä maastoratsastus- ja ratsastusjousiammuntatoiminnassa. Osalla aluetta on tehty hakkuita ja maanmuokkausta vuoden 2017 jälkeen. Alueella sijaitsee Vantaan ammattiopisto Varian oppilaitosta palveleva väliaikainen pysäköintialue, joka sijaitsee asemakaavoittamattomalla alueella.

Alue liittyy kiinteästi osaksi Vehkalan työpaikka-aluetta, jonka kaupunkikuva perustuu katujen varsille sijoittuviin työpaikkarakennuksiin, kaupunkikuvaa rikastuttavaan värien käyttöön ja julkisivuarkkitehtuuriin sekä laadukkaasti toteutettuihin katualueisiin. Alueen eteläpuolella korttelissa 25104 sijaitseva ammattiopisto Varian 4-kerroksinen kampusrakennus rajaa Vehkalantien katualueen etelälaitaa muodostaen Vehkalan alueella tavoiteltua selkeää julkisen tilan rajautumista.

Korttelissa 25103 sijaitseva Veho Oy:n toimitila on toteutunut kaupunkikuvallisesti väljempänä; alueen kaupunkikuvallista ilmettä hallitsevat laajat pysäköintialueet.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Alueella ei ole kulttuuriympäristöön liittyviä erityisiä maisemallisia arvoja tai rakennuksia, eikä alueella ole käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Virkistys

Suunnittelualueen pohjoispuolelle on rakenteilla Petikon ulkoilureitistöön yhdistyvä latuyhteys. Vantaanjoen kulttuurimaisema alkaa reilun kilometrin etäisyydellä alueen itäpuolella.

Suunnittelualueen länsipuolella toimii Etelä-Vantaan ratsastuskoulu Oy, jonka käytössä on noin 5 ha kaava-alueeseen kuuluvia alueita. Ratsastuskoulu tarjoaa palveluita muun muassa ratsastuksen harrastajille.

Vantaan ulkoilureittien tavoitesuunnitelmassa (Vantaan kaupunki, 2021) alueella tai alueen välittömässä läheisyydessä kulkee tavoiteverkon mukaiset ratsastus-, latu- ja ulkoilureittiyhteydet, joista kaksi jälkimmäistä linkittyvät tavoiteverkon mukaan Kehäradan Vehkalan asemalle. Vihreä ja virtaava Vantaa -viherrakenteen kehityskuva YK0050 (Vantaan kaupunki 2024) raportissa alueen pohjoispuolelle on osoitettu portti luontoon -merkintä.

Kaupungilla on käynnissä Petikon luontovirkistysalueen yleissuunnitelman laadinta, jonka aluerajaus ulottuu osin asemakaavan suunnittelualueelle.

Liikenne

Suunnittelualue sijaitsee liikenteellisessä solmukohdassa Kehä III:n ja Kehäradan Vehkalan aseman läheisyydessä. Alueelta on hyvät ajoneuvo- ja joukkoliikenneyhteydet eri puolille pääkaupunkiseutua.

Ajoneuvoliikenne suunnittelualueelle tapahtuu pääasiassa Kehä lll:lta. Etelästä saavuttaessa liikenne kulkee Sanomatien kautta. Idästä saavuttaessa liikenne ohjautuu Vantaankoskentien ja Härkähaantien kautta. Suunnittelualue koostuu kokoojakatuna toimivasta Sanomatiestä, sekä tonttikatu Vehkalantie, joka päättyy suunnittelualueelle. Nykytilanteessa Sanomatien nopeusrajoitus on 50 km/h ja Vehkalantien 40 km/h.

Suunnittelualue rajautuu idässä kehärataan ja Vehkalan asemaan. Vehkalan asemalla pysähtyvät lähijunaliikenteen I- ja P-junat, jotka tarjoavat sujuvat yhteydet Helsingin keskustaan ja muualle pääkaupunkiseudulle. Lisäksi Härkähaantiellä kulkee bussilinja 433, joka liikennöi Kivistöstä Vehkalan aseman kautta Martinlaaksoon. Lähimmät bussipysäkit sijaitsevat noin 80 metrin etäisyydellä suunnittelualueen itäpuolella.

Vehkalantien katualueen eteläreunassa kulkee yhdistetty jalankulku- ja pyöräilynväylä. Alueelta on hyvät kävelyn pyöräilyn yhteydet erityisesti etelään Sanomatien varressa kulkevan jalankulku- ja pyöräilyväylän kautta. Kehä III:n pohjoisreunassa kulkeva jalankulun ja pyöräilyn reitti mahdollistaa sujuvat yhteydet myös itä-länsisuunnassa. Suunnittelualueen läpi kulkee Sanomatien linjausta mukaileva pyöräilyn tavoiteverkon mukainen pääpyöräreitti 2. Lisäksi kehäradan itäpuolelle on tavoiteverkossa osoitettu pyöräbaana. Baanan linjaus on tarkoitus osoittaa Kehäradan länsipuolelle, minkä vuoksi asemakaavassa tulee varautua tilanteeseen, jossa baana kulkee osittain suunnittelualueella.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Kaava-alueen lähimmät yleiset vesijohdot sijaitsevat nykytilanteessa Vehkalantiellä ja Sanomatiellä. Verkoston painetasot annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa.

Jätevesiviemäröinti

Kaava-alueen lähimmät yleiset jätevesiviemärit sijaitsevat Vehkalantiellä ja Sanomatiellä.

Hulevesiviemäröinti

Kaava-alueen lähimmät yleiset hulevesiviemärit sijaitsevat nykytilanteessa Vehkalantiellä ja Sanomatiellä.

Karnalanojan valuma-alueen vedet johdetaan hulevesiputkia ja avo-ojia pitkin Karnalanojaan, joka purkaa vetensä Pikkujärveen. Pärispruunojan valuma-alueella hulevedet johdetaan hulevesiputkia ja avo-ojia pitkin Pärispruunojaan, joka purkaa vetensä myös Pikkujärveen. Pikkujärvestä vedet johtuvat lounaaseen Pitkäjärveen, joka purkaa vedet Espoonjoen kautta mereen Espoonlahteen.

Kaukolämpö

Alue on pääosin rakentamatonta. Vehkalantien katualueella kulkee kunnallistekniikkaa, jota hyödynnetään alueen infrastruktuurin suunnittelussa.

Sähköverkko

Vantaan Energialle kuuluvaa sähköverkkoa sijaitsee suunnittelualueella Vehkalantiellä. Vantaan Energia Sähköverkot Oy:llä on suunnitteilla Keimola-Varisto voimajohtoreitti, joka kulkee osin suunnittelualueen kautta.

Ympäristöhäiriöt

Aluetta rasittavat Kehä III:n liikennemelu, rautatiemelu sekä lentoliikenteestä aiheutuva melu. Tieliikenteestä aiheutuvan melu päiväaikaan vaihtelee suunnittelualueella pääosin 45 dB ja 60 dB välillä, Sanomatien katualueella tiemelu nousee paikoin 70 dB:iin. Yöllä tiemelu on pääosin alle 55 dB, Sanomatien katualueella tiemelu nousee paikoin 60 dB:iin. Suunnittelualueen rautatiemelu on päiväaikaan pääosin alle 55 dB, alueen pohjoislaidassa rautatiemelu nousee 60dB:iin. Yöllä rautatiemelu on suunnittelualueella alle 55 dB. Lentomelun voimakkuus on koko kaava-alueella 55 dB:stä yli 60 dB:iin. Alue sijoittuu yleiskaavassa osoitetuille lentomeluvyöhykkeille L1 (LDEN yli 60 dB) ja L2 (LDEN 55-60 dB).

Alueen meluolosuhteet eivät mahdollista melulle herkän toiminnan sijoittamista alueelle.

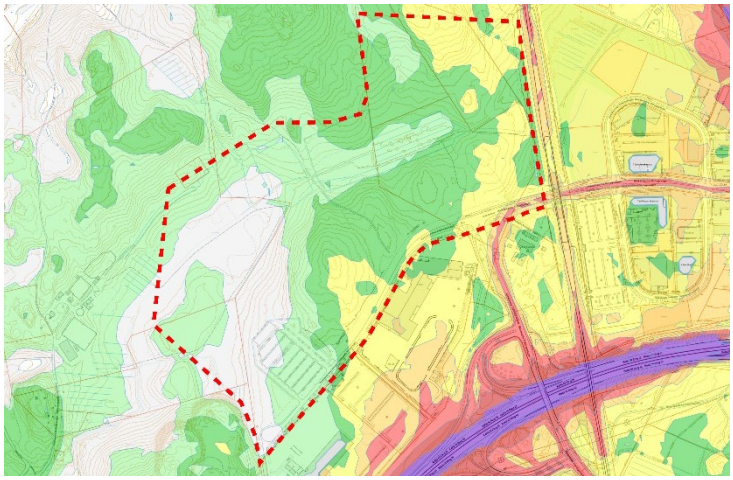

Tie- ja rautatiemelun yhteismelu päivällä (7-22). Esitetyt melualueet on laskettu yhteispohjoismaisella laskentamallilla Vantaan ympäristömeludirektiivin mukaisen meluselvityksen 2022 yhteydessä.

2.1.4 Maanomistus

Suunnittelualue on Vantaan kaupungin omistuksessa. Kaupunki on vuokrannut suunnittelualueen länsiosasta alueita lyhytaikaisilla vuokrasopimuksilla Ammattiopisto Varian väliaikaiseksi pysäköintialueeksi sekä Etelä-Vantaan ratsastuskoulu Oy:n käyttöön.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen.

- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.
- Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.
- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.

Maakuntakaava

Ote Uusimaa-kaava 2050:n epävirallisesta yhdistelmäkartasta. Suunnittelualueen likimääräinen sijainti on merkitty karttaan punaisella ympyrällä.

Uusimaa-kaava 2050 on saanut lainvoiman 13.3.2023, josta Vantaan alueella on voimassa Helsingin seudun vaihemaakuntakaava. Uusimaa-kaava 2050:ssa suunnittelualue on merkitty osin taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeeksi. Kaavamääräyksen mukaan aluetta tulee tehostaa nykyiseen rakenteeseen, erityisesti keskuksiin ja asemanseutuihin tukeutuen ja joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä parantaen. Aluetta tulee kehittää tiiviinä ja monipuolisena asumisen, työpaikkojen, palveluiden ja viherrakenteen kokonaisuutena ympäristön erityiset arvot huomioon ottaen. Helsingin seudulla vyöhykettä tulee kehittää rakenteeltaan verkostomaisena joukkoliikennekaupunkina. Alue on lentomelualuetta (Lden yli 60 dBA) ja lentomelualuetta (Lden 55-60 dBA), jonka vuoksi alueelle ei saa osoittaa melulle herkkiä toimintoja.

MAL 2023 -suunnitelma

MAL 2023 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2023–2040. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSL:n toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Hiilineutraaliuden tavoitteena on seudun kasvu vähentäen hiilidioksidipäästöjä tehokkaasti kestävän yhdyskuntarakenteen, asumisen ja liikenteen keinoin. Menestys syntyy siten, että seutu tarjoaa houkuttelevan asuin- ja toimintaympäristön asukkaille ja elinkeinoelämän toimijoille. Hyvinvoivan seudun laadukas elinympäristö mahdollistaa hyvän ja onnellisen elämän kaikille asukkaille.

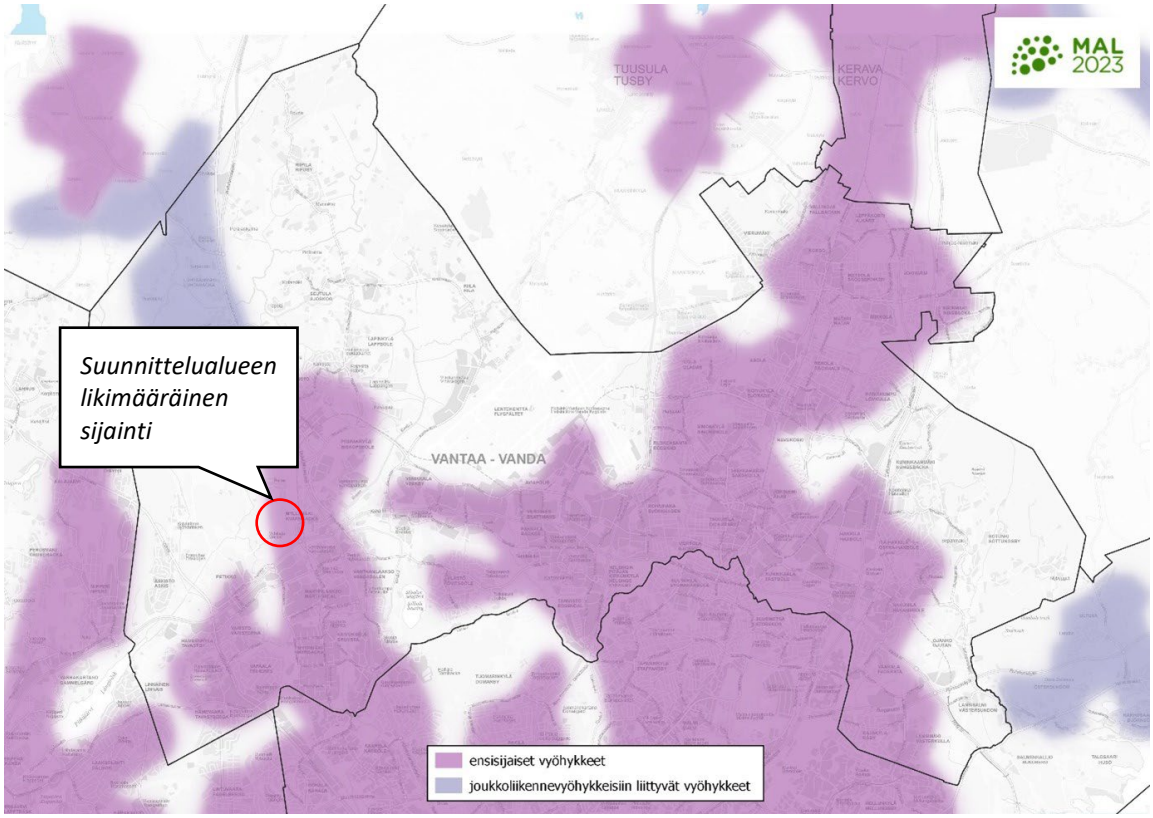

Maankäytön suunnittelussa jatketaan yhdyskuntarakenteen tiivistämistä erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen. Seudun uudesta asuntotuotannosta 95 % kohdistetaan ensisijaisille vyöhykkeille (oheinen kartta). Suunnittelulla mahdollistetaan maankäytön tiivistyminen ja ehkäistään alueellista eriytymistä kaupunkiuudistuksen keinoin. MAL 2023 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 12.9.2023 (liikenne) ja Vantaan kaupunginvaltuustossa 13.11.2023. Osaa tavoitteista on täsmennetty kuntien ja valtion välisessä MAL-sopimuksessa, joka on hyväksytty Vantaan kaupunginvaltuustossa 21.10.2024.

Yleiskaava

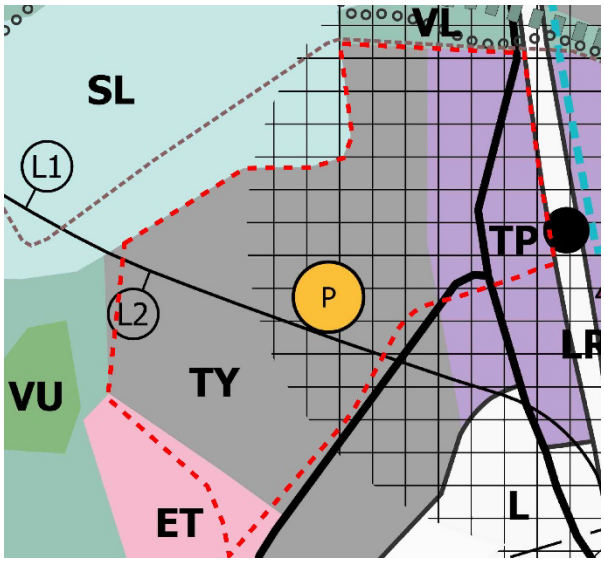

Voimassa olevassa yleiskaavassa suunnittelualue on merkitty monipuoliseksi työpaikka-alueeksi (TP), tuotanto- ja varastotoiminnan alueeksi (TY) ja yhdyskuntateknisen huollon alueeksi (ET). Alueella on palveluiden- ja hallinnon alueen merkintä (P). Osa alueesta on merkitty kestävän kasvun vyöhykkeeksi. Alueen läpi kulkee liikenneyhteys. Alue on osin lentomeluvyöhykettä 1 (Lden yli 60 dBA) ja osin lentomeluvyöhykettä 2 (Lden 55–60 dBA).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021. Kaavahanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

Asemakaava

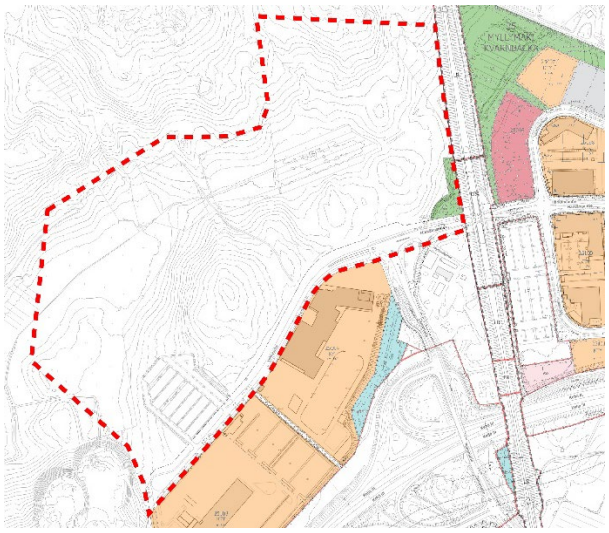

Alue on pääosin asemakaavoittamatonta. Suunnittelualueeseen kuuluu osat Vehkalantien ja Sanomatien katualueista ja Vehkalan juna-aseman läheisyydessä oleva puisto (VP) Härkäpuisto. Alueen eteläpuolella on asemakaavoitettu alue, jonka korttelialueiden käyttötarkoitus on Toimitilarakennusten korttelialue (KTY), jonka tehokkuusluku on e=0,50 ja suurin sallittu kerrosluku on 2 sekä liike-, toimisto- ja yleisten rakennusten korttelialue (KY), jonka tehokkuusluku on e=1,00 ja suurin sallittu kerrosluku on 6. Sanomatien Kehä III:lle vievän liittymän puolella on pieni suojavihervyöhyke (EV).

Rakennuskielto

Alueella ei ole voimassa rakennuskieltoa.

Muut päätökset ja suunnitelmat

Viherrakenteen kehityskuva VIVA (Kala 13.8.2024) ohjaa viheralueiden, viherrakenteen ja maiseman kehitystä Vantaalla. VIVA:n avulla hallitaan viheralueverkoston ja viherrakenteen kokonaisuuden kehitystä ja haetaan hyviä ratkaisuja tulevaisuuteen.

Suunnittelualueen pohjoislaidalla on rakenteilla yhdyslatu, joka yhdistyy Petikon latuverkkoon. Alueella on metsä- ja puustoisen verkoston alueita, joista on yhteydet suunnittelualueen pohjoispuolella sijaitsevalle Petikon luontovirkistysalueelle. Alueella on myös avoimen verkoston varsinainen osa arvokeskittymässä ja alueen pohjoispuolelle sijoittuu viheralueiden kehityskuvaraportissa osoitettu Portti luontoon -merkintä.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Vehkalan länsipuoli 2 asemakaava on hyväksytty kaavoituksen työohjelmaan 2022. Kaavatyö sai työohjelmassa numeron 251500 ja se on tullut vireille 10.10.2024. Kaavatyö on aloitettu kaupungin toimesta ja tehdään kaupungin omana työnnä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on päivitetty 3.3.2026. Asemakaava-aluetta on laajennettu Vantaan yleiskaava 2020 yhdyskuntatoimintojen alueelle (ET). Kaava-alue laajenee yhteensä noin 1,2 ha. Suunnittelualueen laajennus on Vantaan kaupungin omistuksessa.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

Osallisia ovat ne, joiden oloihin tai etuihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa.

- Alueen maanomistajat ja maanvuokraajat
- Viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat ja vuokralaiset (naapurit)
- Kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät,
- Asukas- ym. yhdistykset
- Kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- Kaupungin omat asiantuntijat

Osallisia ovat myös ne viranomaistahot ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:

- Lupa- ja valvontavirasto
- Elinvoimakeskus
- Väylävirasto
- Pelastuslaitos
- Vantaan kaupunginmuseo
- tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt, energiayhtiöt
- rajoittuvat naapurikunnat
- Uudenmaan liitto, HSY, HSL, TUKES
- Finavia

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavatyön alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (AKL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta oli nähtävillä 10.10.-15.11.2024. Mielipiteitä saatiin yhteensä yhdeksän kappaletta.

Suomen luonnonsuojeluliitto totesi mielipiteessään, että heidän yhdistyksensä vastustaa lehto- ja noroalueelle rakentamista ja esittää, että kaava-alueen pohjoinen osa jätettäisiin luonnontilaiseksi.

Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) mielipiteessään todetaan, että asemakaavoituksessa on huomioitava riittävät tilavaraukset yleisen vesihuollon putkille ja laitteille, ja vesihuoltolinjat tulee lähtökohtaisesti osoittaa yleisille alueille.

Vantaan Energia Oy:n mielipiteen mukaan on tärkeää, että kaavoituksessa ei määrätä tiettyä energian tuotantomuotoa, jotta säilytetään joustavuus erilaisten ratkaisujen välillä. Asemakaavan muutosehdotuksessa tulee mielipiteen mukaan huomioida kaukolämpöputkien sijainti. Vantaan Energia Sähköverkko Oy toteaa samassa mielipiteessä, että asemakaavan muutosehdotuksessa tulee huomioida maakaapeleiden sijainti, tilavaatimukset uusille puistomuuntamoille sekä suunnitteilla oleva voimajohtolinjaus.

Yksityishenkilön mielipiteen mukaan kaavan tavoitteisiin voisi lisätä erillisenä tavoitteena esimerkiksi “Kehittää Petikon luontovirkistysalueen saavutettavuutta ja palveluja." Kaavatyössä tulisi ottaa kantaa säilyviin luontokohtiin, miten niiden säilyminen varmistetaan ja rakennettavia alueita pitää vaatia uudelleen metsitettäväksi tai niitytettäväksi. Kaavassa on huomioitava baana.

Vantaan kaupunginmuseo totesi, että alueella ei sijaitse rakennetun kulttuuriympäristön kohteita, kulttuuriympäristöön liittyviä erityisiä maisemallisia arvoja eikä muinaismuistolailla rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Fingrid Oy:llä ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Suomen luonnonsuojeluliitto esitti 6.3.2025 järjestetyssä Vantaan kaupungin ja Suomen luonnonsuojeluliiton yhteistyökokouksessa, että alueen keskivaiheilla sijaitsevan kangasmetsän alueen luontoarvot tulee huomioida suunnittelussa.

Suomen luonnonsuojeluliitto (SLL) toimitti mielipiteen sähköpostitse 11.12.2025. Mielipiteessä painotettiin luontoarvojen huomioimista. Mielipiteen liitteenä oli SLL:n vuonna 2025 teettämä selvitys nimeltä Raportti Vantaan Vehkalan asemakaava-alueen metsän luontoarvoista. Samassa mielipiteessä SLL totesi, että em. selvityksen tiedot tulee huomioida kaavaratkaisussa.

Suomen luonnonsuojeluliitto (SLL) toimitti mielipiteen sähköpostitse 31.12.2025. Mielipiteessä vaaditaan erillisen asemakaavaluonnoksen laatimista alueelle, luontoarvojen huomioimista ja mahdollisuutta dialogiin kaavasta kaavoituksen ja ympäristökeskuksen kanssa.

Mielipiteiden huomioiminen kaavaehdotuksessa

Kaavaehdotusratkaisussa on huomioitu mielipiteissä esitetyt näkemykset mahdollisuuksien mukaan.

Kaavatyön tueksi on käynnistetty alustavan katusuunnitelman laadinta, jonka yhteydessä tarkastellaan alueen kunnallisteknisen verkoston mitoitus ja tilavaraukset. Työssä huomioidaan olemassa oleva kunnallistekniikka niiltä osin. Työ valmistuu alkukesästä 2026. Kaavaehdotusratkaisussa on huomioitu kunnallistekniikan mitoitustarpeet. Kaupunki on tehnyt yhteistyötä Vantaan Energia Sähköverkko Oy:n kanssa voimajohtolinjauksen osalta ja voimajohdon linjaus on huomioitu kaavaratkaisussa. Kaavaehdotuksessa ei määrätä tiettyä energiamuotoa.

Kaavaehdotusratkaisussa on huomioitu ulkoilureittiyhteystarpeet Petikon luontovirkistysalueille. Lehtokorventien katualueen mitoituksessa on varauduttu pyöräliikenteen baanan toteuttamiseen.

Kaavaratkaisussa on huomioitu tiedossa oleva luontotieto, mukaan lukien Suomen luonnonsuojeluliiton mielipiteenä toimittama Raportti Vantaan Vehkalan asemakaava-alueen metsän luontoarvoista. Kaupungin tavoitteena on järjestää yhteistyöpalaveri Suomen luonnonsuojeluliiton kanssa ennen kaavan hyväksymiskäsittelyä. Kaavaratkaisun vaikutuksia alueen luontoarvoihin on kuvattu tarkemmin kohdassa 4.4.2.

Kaupunkisuunnittelun avoimet ovet yleisötilaisuus järjestettiin 11.11.2024 Kivistön kirjastolla Mosaiikkisalissa, jossa esiteltiin osallisuus- ja arviointisuunnitelmaa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) päivitettiin 3.3.2026. Päivityksen yhteydessä suunnittelualuetta laajennettiin länteen Vantaan yleiskaava 2020 mukaiselle yhdyskuntateknisen huollon alueelle (ET). Suunnittelualue laajeni OAS päivityksen yhteydessä yhteensä noin 1,2 hehtaaria.

Kaupunginhallitus päätti 27.4.2026 asemakaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti. Asemakaavoitus valtuutettiin pyytämään tarvittavat lausunnot.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus oli nähtävillä (MRA 27 §) 13.5.-11.6.2026 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 21 kappaletta ja vastaanotettiin 8 kappaletta. Muistutuksia saatiin 22 kappaletta.

Nähtävilläolo ja muistutukset

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta saatiin nähtävilläolon aikana 22 muistutusta. Yksi muistutuksen jättäjä totesi vastustavansa asemakaavaa. Muut 21 muistutusta olivat sisällöltään saman suuntaisia, vaikka muistutusten sisällöissä ja laajuudessa oli melko paljon hajontaa. Kaikki muistutukset vastustivat asemakaavaehdotuksen mukaista suunnitteluratkaisua ja keskeisenä syynä vastustukselle oli suunnittelualueen länsipuolella sijaitseva Etelä-Vantaan Ratsastuskoulu Oy:n toimipiste. Alla referointi muistutuksissa esiin nousseista aiheista koskien asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotusta.

Kaavaehdotus vaarantaa Etelä-Vantaan Ratsastuskoulu Oy:n toimintaedellytykset, kun osa ratsastuskoulun laidunalueista poistuisi käytöstä. Laidunalueita ei ole mahdollista korvata, koska ne ovat nykyisellään osa toimivaa tallikokonaisuutta. Kaava-alueella sijaitsee maastoesterata sekä ratsastusjousiammuntarata ja kaavaehdotuksen mukainen rakentaminen vaarantaisi niihin liittyvät harjoitusalueet. Tallin toiminnan päättyminen heikentäisi hevosharrastusten saavutettavuutta.

Ratsastuskoulu on merkittävä paikallinen harrastustoimija sekä tärkeä lasten ja nuorten harrastuspaikka. Kaavaehdotuksen mukainen ratkaisu heikentäisi lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia sekä maksuttomia harrastusmahdollisuuksia. Kaavaehdotuksen katsotaan olevan ristiriidassa kaupungin strategisten tavoitteiden kanssa lasten ja nuorten hyvinvoinnin sekä harrastusmahdollisuuksien edistämisestä. Hevosharrastus tukee sukupuolten ja sosioekonomista tasa-arvoa.

Ratsastuskoulu tukee liikuntaa, hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja kaupungin vetovoimaa. Ratsastuskoululla on työllistäviä vaikutuksia. Työpaikka-alueiden kehittämisen rinnalla tulisi turvata olemassa olevan yritystoiminnan jatkuvuus.

Laidunalueiden väheneminen heikentää hevosten hyvinvointia ja rakentamisesta aiheutuisi häiriötä hevosten elinympäristöön sekä turvallisuusriskejä hevostoiminnalle.

Kaavaehdotuksen katsotaan olevan ristiriidassa alueen luontoarvojen kanssa. Kaavaratkaisun katsotaan heikentävän luonnonläheistä virkistysympäristöä, jolloin alueen virkisty-, luonto- ja matkailuarvot kärsivät. Kaavoituksessa tulisi huomioida myös hevosten ja luonnoneläinten mahdollisuudet hyvään elinympäristöön.

Ennen uusien työpaikka-alueiden rakentamista tulisi hyödyntää pääkaupunkiseudun tyhjät toimistotilat. Vaihtoehtoisia rakentamisalueita, kuten muita pelto- ja maa-alueita, tulisi selvittää. Alueen sijainti lentomelualueella heikentää alueen soveltuvuutta toimistorakentamiseen ja lisää rakentamisen kustannuksia. Alueen länsipuolella sijaitsevan lumenvastaanottopaikan toimintaedellytykset tulee huomioida.

Muistutuksissa nostettiin esiin, että Etelä-Vantaan Ratsastuskoulu Oy:n toimintaa ja toimintaedellytyksiä ei ole huomioitu riittävästi kaavaehdotuksessa ja -selostuksessa. Vaikutusten arviointi on puutteellinen ratsastuskoulun toimintaedellytysten, kehittämismahdollisuuksien ja laajentamissuunnitelmien sekä hevosten hyvinvoinnin, hevostoiminnan turvallisuuden ja ratsastusreittien osalta. Vaihtoehtoisia kaavaratkaisuja ja rakentamisvaihtoehtoja ei ole selvitetty riittävästi. Kaavaratkaisua tulisi muuttaa siten, että ratsastuskoulun toimintaedellytykset sisältäen nykyiset laidunalueet ja muut toiminnot voivat säilyä alueella. Rakentamisen ja hevostoiminnan väliin tulee osoittaa riittävät suojaetäisyydet.

Muistutusten vastineet

Yhteen muistutukseen, joka ei eritellyt kaavaehdotuksen vastustamiseen liittyviä syitä annettiin oma vastine, jossa todettiin, että muistutus ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa. Muille muistutuksille annettiin yhteinen koottu vastine muistutusten yhtäläisten sisällöllisten teemojen vuoksi. Alla tiivistelmä vastineen sisällöistä:

Kaavaratkaisu on yleiskaavan mukainen ja ratkaisussa on huomioitu yleiskaavan, ulkoilureittien tavoitesuunnitelman mukaiset virkistysreittitarpeet. Suunnittelualue on yleiskaavan työpaikka-aluetta ja se sijaitsee erinomaisten liikenneyhteyksien äärellä. On kaupungin tavoitteiden mukaista kehittää aluetta yleiskaavan mukaisesti. Vantaan kaupungilla on suuri tarve kaavassa osoitetuille toimitila-, teollisuus- ja varastotoiminnan tonteille.

Etelä-Vantaan ratsastuskoulu Oy toimii kaupungin vuokra-alueilla, joista noin viisi (5) hehtaaria sijoittuu asemakaavan suunnittelualueelle. Kaavatyön yhteydessä on selvitetty vaihtoehtoisia hevostoimintaan sopivia alueita, jotka voisivat korvata kaava-alueen maankäyttömuutoksen myötä poistuvat hevostoiminta-alueet. Alustavien tarkasteluiden perusteella nykyisten alueiden välittömästä läheisyydestä on tunnistettu alueita siten, että ratsastuskoulun käytössä olevat alueet pienenisivät yhteensä noin 1–2 hehtaaria. Näiden lisäksi on tunnistettu etäämpänä noin 700–1000 metrin etäisyydellä ratsastuskoulusta hevostoimintaan soveltuva reilun 4 hehtaarin kokoinen alue. Korvaavien hevostoiminta-alueiden hyödyntämisellä voidaan siten turvata Etelä-Vantaan ratsastuskoulun toiminta pitkällä aikavälillä. Vaihtoehtoisten alueiden osalta neuvottelut yrittäjän ja kaupungin kanssa tehdään kaupungin maaomaisuudesta vastaavan tahon ja yrittäjän kesken asemakaavatyöstä erillisenä prosessina.

Kaavaratkaisun mukaisella maankäytönmuutoksella on väistämättä vaikutuksia hevostoimintaan alueella. Etelä-Vantaan Ratsastuskoulu Oy:n toiminta-aluetta lähinnä olevan korttelin 25106 alueelle on annettu kaavamääräyksiä, joilla varmistetaan työpaikka-alueen haittojen minimointi ratsastuskoulun suuntaan. Kaavan toteuttamisen myötä alueen liikenne lisääntyy. Kaavassa osoitetut katualueiden ja hevostoiminnan alueiden väliin jää kuitenkin kortteleita ja rakentamattomia alueita, kuten viheralueita, joten lisääntyvän liikenteen haitat hevostoiminnalle jäävät vähäisiksi. Alueen rakentamisen aikaisia haittoja voidaan välttää yhteistyöllä ja oikea-aikaisella viestinnällä.

Kaavaratkaisulla ei heikennetä luonnonsuojelulain perusteella suojeltuja luontotyyppejä. Kortteli 25106 ulottuu osin lahokaviosammalen ydinalueen kohdalle, jolla on tunnistettu yksi lajin esiintymä. Kaava-alueen yksittäisen esiintymän ja suppean ydinalueen kohdalla voidaan soveltaa luonnonsuojelulain 82 §:n yleispoikkeamaa. Alueen rakentamisesta aiheutuvien luontoarvojen heikennysten ekologisesta kompensaatiosta on annettu asemakaavamääräyksiä. Asemakaavamääräyksissä määrätään tonttikohtaisesta vihertehokkuudesta ja katualueiden tilavarauksissa on huomioitu katuvihreän mitoitustarpeet. Kaavaratkaisulla saavutetaan kaava-alueen osalta kaupungin strateginen tavoite luontoarvojen kokonaisheikentymättömyydestä.

Muistutusten perusteella on täydennetty teollisuus- ja varastotoiminnan aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia, koskevia kaavamääräyksiä. Muistutusten perusteella asemakaavaselostusta on täydennetty.

Nähtävilläolo ja lausunnot

Suomen luonnonsuojeluliitto (SLL):

SLL on toimittanut oman selvityksen alueen luontoarvoista. SLL lausunnon mukaan Karnalanojan uoman siirtäminen on vesilain vastainen. SLL on tunnistanut alueen koillisosasta luonnontilaisen noron, jota ei ole huomioitu kaavaratkaisussa. Lausunnossa todetaan, että rakentaminen lehtoalueiden päälle ei ole hyväksyttävää. Lehtokorventien linjauksen osalta tulisi lausunnon antajan mukaan arvioida vaikutukset kaava-alueen pohjoispuolella oleville alueille, koska katualueessa on varauduttu kadun jatkamiseen myöhempien kaavojen yhteydessä

Vastine:

Lupa- ja valvontavirasto on arvioinut Karnalanojan vesilain statusta sekä karttatarkasteluin, että 16.5.2026 tehdyllä maastokäynnillä. Lupa- ja valvontavirasto on esittänyt kantansa sähköpostitse ja todennut, että Karnalanoja on katsottavissa vesilain 1 luvun 3 §:ssä tarkoittamaksi noroksi. Muutettavan uomaosuuden ympäristö ei ole luontotyypiltään luonnonsuojelulain suojelema, joten uoman muuttamiselle ei ole vesi- tai luonnonsuojelulain näkökulmasta estettä.

Kaavaratkaisulla ei heikennetä luonnonsuojelulain perusteella suojeltuja luontotyyppejä. Kortteli 25106 ulottuu osin selvityksissä tunnistetun lahokaviosammalen ydinalueen kohdalle. Lahokaviosammalen suojelutaso Vantaalla on suotuisa, eikä esitetty ratkaisu aiheuta merkittävää haittaa lajin suotuisalle suojelutasolle.

Alueen koillisnurkassa oleva tunnistettu osin luonnontilaistunut noro on huomioitu kaavaratkaisussa.

Lehtokorventien katualueella varaudutaan voimassa olevan yleiskaavan mukaisen liikenneyhteyden toteuttamiseen kaava-alueen osalta. Asemakaavalla mahdollistetaan vain kaavalla osoitettavien alueiden rakentaminen, joten kaava-alueen ulkopuolisten alueiden vaikutusten arviointi tulee laadittavaksi niitä koskevien kaavatöiden yhteydessä.

Digita Towers Oy:

Asemakaava-alueella on tarve telemastolle. Lausunnon antaja on esittänyt maston sijoittamista Härkäpuistoon vaara-alueelle.

Vastine:

Lausunnossa esitetty sijainti ei sovellu mobiiliverkon tukiaseman toteuttamiselle, koska alue on osoitettu vaara-alueeksi. Alueelle ei voi osoittaa korkeita rakenteita. Kaavaratkaisussa on huomioitu tarve mobiiliverkon tukiasemien toteuttamiselle lisäämällä alueen katualueille yhteensä kolme ohjeellista aluevarausta, joilla varaudutaan tukiasemien toteuttamiseen.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY):

Alueelle toteutetaan uutta yleistä vesihuoltoa ja kaavaehdotuksessa on huomioitu riittävät tilavaraukset. Vesihuollon tulee olla toteutettavissa HSY:n käytäntöjen mukaisesti. Suunnitteluun ja toteutukseen tulee varata riittävästi aikaa. Uuden yleisen vesihuollon tarve ja laajuus Vehka-alhonkujalla riippuu toteutussuunnittelun yhteydessä selvitettävästä tonttijaosta.

Vastine:

Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

Uudenmaan elinvoimakeskus:

Kaavaselostusta on suositeltavaa täydentää arvioimalla vaikutuksia suunnittelualueen läheisyydessä sijaitseviin valtakunnallisesti merkittäviin tieyhteyksiin (E12 Hämeenlinnanväylä ja E18 Kehä 3).

Vastine:

Asemakaavatyön yhteydessä tehdyn liikenneselvityksen toimivuustarkasteluissa liikenneverkon välityskyvyn todettiin olevan riittää asemakaavatyön yhteydessä tehdyssä liikenneselvityksessä tarkastelluissa tilanteissa. Tarkasteluissa muodostuneet maksimijonot jäivät kaistajärjestelyjen vuoksi Myllymäen eritasoliittymän ulkopuolelle ja lisääntyvän maankäytön ei katsota aiheuttavan ongelmia valtakunnalliselle tieverkolle.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry:

Yhtyy Suomen luonnonsuojeluliiton lausuntoon, jonka lisäksi korostavat lehtokorventien linjauksen vaikutusarvioinnin tarvetta kaava-alueen pohjoispuoleisilla alueilla.

Vastine:

Lupa- ja valvontavirasto on arvioinut Karnalanojan vesilain statusta sekä karttatarkasteluin, että 16.5.2026 tehdyllä maastokäynnillä. Lupa- ja valvontavirasto on esittänyt kantansa sähköpostitse ja todennut, että Karnalanoja on katsottavissa vesilain 1 luvun 3 §:ssä tarkoittamaksi noroksi. Muutettavan uomaosuuden ympäristö ei ole luontotyypiltä luonnonsuojelulain suojelema, joten uoman muuttamiselle ei ole vesi- tai luonnonsuojelulain näkökulmasta estettä.

Kaavaratkaisulla ei heikennetä luonnonsuojelulain perusteella suojeltuja luontotyyppejä. Kortteli 25106 ulottuu osin selvityksissä tunnistetun lahokaviosammalen ydinalueen kohdalle. Lahokaviosammalen suojelutaso Vantaalla on suotuisa, eikä esitetty ratkaisu aiheuta merkittävää haittaa lajin suotuisalle suojelutasolle.

Alueen koillisnurkassa oleva tunnistettu osin luonnontilaistunut noro on huomioitu kaavaratkaisussa.

Lehtokorventien katualueella varaudutaan voimassa olevan yleiskaavan mukaisen liikenneyhteyden toteuttamiseen kaava-alueen osalta. Asemakaavalla mahdollistetaan vain kaavalla osoitettavien alueiden rakentaminen, joten kaava-alueen ulkopuolisten alueiden vaikutusten arviointi tulee laadittavaksi niitä koskevien kaavatöiden yhteydessä.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy ja Vantaan Energia Oy:

Kaavassa tulee huomioida maakaapeleiden ja kaukolämpöverkon sijainnit. Kaavassa on huomioitu 110 kV voimajohto

Vastine:

Kaavaratkaisussa ja kaavan kanssa rinnakkain laadittavassa alustavassa katusuunnitelmassa on huomioitu keskijännitemaakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainnit. Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

Vantaan kaupunginmuseo:

Ei huomautettavaa

Vastine:

Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

Lupa- ja valvontavirasto:

Kaavaehdotus on yleiskaavan mukainen. Kaupan määräyksiä on tarpeen täydentää. Alueidenkäyttölain 71 d §:n mukaisesti vähittäiskaupan suuryksikköä ei saa sijoittaa maakunta- ja yleiskaavan keskustatoiminnoille tarkoitetun alueen ulkopuolelle, ellei alue ole asemakaavassa erityisesti osoitettu tätä tarkoitusta varten. Liito-oravan ydinalue tulee merkitä kaavaan. Selostuksessa on tuotava ilmi, hävitetäänkö rakentamisen tieltä tiedossa olevia lahokaviosammalen esiintymiä. Lisäksi lausunnossa tuodaan tiedoksi ajankohtaisia asioita Ryhti-järjestelmästä.

Vastine:

Kaavan käyttötarkoitusalueet eivät mahdollista kaupan suuryksikön toteuttamista. Jotta lausunnossa esiin nostetun riskin realisoituminen vähittäiskaupan myymäläkeskittymän toteuttamisesta voidaan välttää, on kaavamääräyksiä täydennetty lausunnon pohjalta.

Alue, jossa sijaitsee liito-oravan ydinalue ja liito-oravayhteys on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo). Lausunnon perusteella luo-alueen kaavamääräyksiä on täydennetty.

Vehkalantien luoteispuolella kortteli 25106 ulottuu pieneltä osin lahokaviosammalen ydinalueelle. Rakentamisen alueelle sijoittuu yksi tunnistettu lahokaviosammalen esiintymä. Ydinalueesta merkittävä osa säilyy rakentamisen ulkopuolella alueella, joka on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo). Kaava-alueen yksittäisen esiintymän ja suppean ydinalueen kohdalla voidaan soveltaa luonnonsuojelulain 82 §:n yleispoikkeamaa.

Nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset kaavakarttaan ja -määräyksiin

Korttelin 25105 koilliskulmasta on osoitettu noin 3040 m^2 kokoinen alue osaksi Härkäpuistoa (VP) ja alueella kulkevan norouoman ympäristö on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo).

Korttelin 25106 TY-korttelialueen pohjois- ja länsireunaa on supistettu siten, että suunniteltujen Karnalanojan uomasiirtojen osalta etäisyys korttelialueen reunasta suunniteltuun uomaan on vähintään 10 metriä. Pohjoisreunalla korttelialueelle tehdyt supistukset on lisätty osaksi Tyttömäenmetsän lähivirkistysaluetta ja länsireunalla kaava-aluetta on supistettu. Samalla Tyttömäenmetsän länsireuna on suoristettu TY-korttelialueen länsireunan suuntaiseksi, jonka myötä länsireunalta VL-alue on pienentynyt. Ratkaisun myötä Tyttömäenmetsän (lähivirkistysalue, VL) pinta-ala on kasvanut noin 880 m^2 ja kaava-alue on supistunut noin 2890 m^2.

Karnalankujan, Tyttömäenkujan ja Vehka-alhonkujan katualueille on osoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten rakennusala (et) ohjeellisella aluevarauksella, joilla varaudutaan mobiiliviestinverkon tukiasemien sijoittamiseen alueella.

Teollisuus ja varastotoiminnan aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) koskeviin kaavamääräyksiin on lisätty määräys: ”Vehka-alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.”

TY-korttelialueita koskeva kaavamääräys ”[e]nintään 25 % tontin rakennusoikeudesta saa käyttää pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liike- ja muita siihen verrattavia tiloja varten” on muutettu muotoon: ”Enintään 25 % tontin toteutuneesta rakennusoikeudesta saa käyttää pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liike- ja muita siihen verrattavia tiloja varten.”

KTY-korttelialueen kaavamääräys ”[r]akennuksen ensimmäiseen kerrokseen saa sijoittaa liike-, näyttely- ja kokoontumistiloja 20 % tontin rakennusoikeudesta” on muutettu muotoon: ”Rakennuksen ensimmäiseen kerrokseen saa sijoittaa liike-, näyttely- ja kokoontumistiloja 20 % tontin toteutuneesta rakennusoikeudesta.”

Koko kaava-aluetta koskeva määräys ”[a]lueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakauppaa” on muutettu muotoon: ”Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakauppaa eikä keskustahakuista kauppaa.”

Koko kaava-aluetta koskeviin määräyksiin on lisätty kaavamääräys: ”Korttelialueille ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä tai vähittäiskaupan suuryksiköksi verrattavaa myymäläkeskittymää.”

Luo-alueen tekstimääräystä on täydennetty määräyksellä: ”Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, että liito oravan elinmahdollisuudet heikentyvät.”

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Kaavatyön tavoitteena on vastata kaupungin yritystonttitarjontaan mahdollistamalla Vantaan yleiskaava 2020 mukaisen Vehkalan työpaikka-alueen laajentaminen Kehäradan länsipuolelle. Kaava-alue on osa Vantaankoski–Vehkalan ympärille kehittyvää laajempaa yritysaluetta, jolla on merkittävä rooli Vantaan elinvoiman, kilpailukyvyn ja yritysten kasvumahdollisuuksien kannalta. Alueesta kehitetään kansainvälisesti kilpailukykyistä yrityskeskittymää erityisesti korkean teknologian ja modernin valmistavan teollisuuden toimijoille. Läntisellä Vantaalla toimii jo nykyisin useita näiden alojen yrityksiä, ja kaavan tavoitteena on mahdollistaa uusien investointien, työpaikkojen ja yritysten sijoittuminen alueelle myös tulevaisuudessa.

Tavoitteena on huomioida yleiskaavan mukaisten tieyhteyksien ja polkupyöräilyn baanan toteuttaminen. Kaupungin tavoitteena on yhteensovittaa alueen luontoarvot ja rakentamisen tarve luonnon kokonaisheikentymättömyyden periaatteita noudattaen. Alueelle tavoitellaan tonttikohtaisen vihertehokkuuden tavoitetason saavuttamista sekä hulevesien käsittelyä Vantaan kaupungin ohjeistuksen mukaisesti. Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030.

Vantaan valtuustokauden 2026–2029 strategia (Kv 26.1.2026):

Tulevaisuus asuu Vantaalla -strategian mukaan tulevaisuudessa asukkaat, yritykset ja ideat löytävät kotinsa Vantaalta. Uudet ratkaisut asumisessa, liikkumisessa, kestävässä kehityksessä, oppimisessa ja elinvoiman rakentamisessa ovat parantaneet ihmisten arkea, kaupungin ilmettä ja mainetta. Tulevaisuuden Vantaa on turvallinen, viihtyisä ja jatkuvasti kehittyvä ympäristö elää, opiskella ja tehdä töitä. Strategiassa on määritetty kolme tärkeää päämäärää: Hyvän elämän Vantaa, Vetovoimainen Vantaa ja Tasapainoisen kasvun Vantaa.

Hyvän elämän Vantaan päämäärän osalta tavoitellaan muun muassa sitä, että Vantaa antaa lapsille ja nuorille vahvat eväät elämään. Vetovoimainen Vantaa päämärän osalta strategiassa tavoitellaan muun muassa päiväkotien ja oppilaitosten tarjoavan yhtä hyvät ja turvalliset ympäristöt kasvamiseen ja oppimiseen joka puolella kaupunkia. Tasapainoisen kasvun Vantaa päämäärän tavoitteena on muun muassa alueellisen eriytymisen pysäyttäminen, ekologisen kestävyyden varmistaminen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen varautuminen.

Kaavatyöllä vastataan strategiseen tavoitteeseen työllistävien yritysten määrän kasvusta. Vantaan kaupungin tavoitteena on kaavoittaa uutta työpaikkakerrosalaa yhteensä 200 000 k-m² strategiakaudella 2026–2029.

Strategisena tavoitteena on, että lisäämme kaupunkivihreää ja lähiluonnon saavutettavuutta. Tavoitetasona vuodelle 2029 on tonttikohtaisen vihertehokkuuden toteutuminen asemakaavoissa 100 %. Olemme luontopositiivinen vuoteen 2030 mennessä. Kaikissa hyväksytyissä asemakaavoissa on luonnon luontotyypeille aiheutetut haitat hyvitetty täysimääräisesti ja luonnon heikentymättömyys on saavutettu.

MAL-tavoitteet:

- Rakennetaan Helsingin Seudun yhdyskuntarakenteen pitkäjänteistä tiivistämistä, erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen.
- Panostetaan aiempaa vahvemmin Helsingin seudun kestävän liikennejärjestelmän kehittämiseen ja varmistetaan tehokas joukkoliikennejärjestelmä myös tulevaisuudessa.
- Vahvistetaan Helsingin seudun elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä kehittämällä keskeisiä elinkeinoalueita sekä parantamalla kansainvälistä saavutettavuutta ja logistiikan tehokkuutta.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018 päivitetty KV 10.10.2022 § 7[SA1])

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2025 (Kv 15.12.2025):

Vantaan arkkitehtuuriohjelma linjaa suunnittelemaan ja toteuttamaan kaupunkia, jossa korostuu paikalliset tilat ja pitkäikäiset talot. Asemakaavan kannalta keskeisiä tavoitteita on:

- Edistetään kollektiivisten tarinoiden kaupunkia eli vahvistetaan alueellisia erityispiirteitä.
  - Arkkitehtuuri sopeutuu paikan kaupunkimaisemaan ja ympäristöön.
- Tuetaan kävelijän vauhdilla koettavaa kaupunkia eli luodaan liikenteeltään hidastettuja paikkoja.
  - Liikkuminen on suunniteltu jalankulkijan ja pyöräilijän ehdoilla.
  - Suunnitelmassa on varattu viihtyisää ja vehreää tilaa viivähtämiselle ja oleilulle.
- Suunnitellaan rakennuksia ja kortteleita, jotka tuovat “silmiä kaduille” – eli mahdollistavat kohtaamisia, luonnollista valvontaa ihmisten läsnäolon kautta sekä moninaista toimintaa, joka synnyttää liikettä ja näkyy kadulle.
  - Suunnitelma kytkeytyy toiminnallisesti ja visuaalisesti ympäröivään julkiseen tilaan.
- Edistetään ihmisen mittakaavaista kaupunkia eli luodaan visuaalista ja toiminnallista vaihtelua.
  - Suunnitelma on sidottu alueen identiteettiin ja olemassa olevaan rakenteeseen selkeällä ja johdonmukaisella tavalla.

  - Suunnitelman rakennukset on mittakaavaltaan, muodoltaan ja materiaaleiltaan ympäristöönsä sopivia.
  - Suunnitelmassa on visuaalista ja toiminnallista vaihtelua rakennus- ja korttelitasolla, esimerkiksi massoittelu, julkisivut, värit, toiminnot.
  - Alueelle on laadittu alueen identiteettiä vahvistava julkisivujen värejä koskeva ohjeistus.
- Luodaan joustavuutta taloihin ja tiloihin eli huomioidaan rakennusten ja kaupunkitilojen jatkuva käyttö ja muuttuvat tarpeet.
- Huomioidaan kaupunkiympäristössä käytön jäljet eli korostetaan kerroksellista kaupunkia.
- Suunnitellaan ilmastonmuutokseen sopeutuvaa luontoa ja kaupunkirakennetta.
  - Alueen kasvillisuutta on säilytetty ja hyödynnetty.
  - Siniviherrakenteelle eli kookkaalle puustolle, kasvulliselle maanpinnalle ja/tai hulevesien viivyttämiselle on varattu tilaa.
  - Tonttikohtaisen vihertehokkuuden minimiarvot täyttyvät.
  - Kaavaratkaisussa edellytetään rakennuksissa ja rakenteissa ilmastonmuutokseen ja sään ääri-ilmiöihin sopeutuvia rakennustapoja ja –materiaaleja?
- Huomioidaan villiintyvä kaupunkiluonto eli luodaan kaupunkiympäristössä edellytyksiä hyvinvoiville lajeille ja ihmisille.
  - Kaava-alueen viheralueet ovat saavutettavia.
  - Luonnon kokonaisheikentymättömyys on huomioitu.
  - Kaavaratkaisu pohjautuu Vihreä ja virtaava Vantaa - viherrakenteen kehityskuva työn kehittämissuunnitelmiin.

<u>Resurssiviisauden tiekartta (Kv 28.2.2022)</u>

- Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2021 – 2025 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:
- Hiilineutraalius ja resurssiviisaus ovat maankäytön suunnittelun ja toteutuksen lähtökohtina.
- Kaupunki integroi ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.
- Viherrakenne on terveyttä tukevaa ja hyvinvointia luova. Säilytetään ja parannetaan viheralueiden saatavuutta.
- Luodaan hyvät edellytykset kestävälle ja monimuotoiselle liikkumiselle.
- Vähennetään liikkumistarvetta.
- Vähennetään lämmityksen päästöjä.
- Edistetään vähähiilistä rakentamista.
- Edistetään rakentamisen kiertotaloutta.
- Vähennetään infrarakentamisen ja massojenhallinnan hiilijalanjälkeä.
- Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan Vantaalla suunnitelmallisesti.
- Vahvistetaan toimia metsä- ja suoluonnon monimuotoisuuden parantamiseksi.
- Vesistöjen luonnontilaisuutta ja monimuotoisuutta parannetaan.
- Varmistetaan kattava avoimien alueiden (esim. niityt) verkosto.
- Suojellaan luontoa kulumiselta.
- Hiilinielujen ja hiilivarastojen vahvistaminen.
- Kasvatetaan hiilikädenjälkeä ja edistetään hiilinegatiivisuutta.

Kaavatyön tarkoituksena on mahdollistaa Vehkalan juna-asemaan tukeutuvien työpaikkojen sijoittuminen alueelle ja siten vahvistaa Vehkalan juna-aseman käyttöastetta.

- Lisätä yritystonttitarjontaa hyvien liikenneyhteyksien äärellä.
- Järjestää sujuvat kävely- ja pyöräily-yhteydet Vehkalan aseman, työpaikka-alueiden ja virkistysalueiden välille.
- Varmistaa yleiskaavan mukaisen pohjois-eteläsuuntaisen liikenneyhteyden toteutusmahdollisuus.
- Suunnitella sujuva ja turvallinen pyöräilyn baanayhteys alueen läpi
- Huomioida Vantaan resurssiviisauden tiekartassa (KV 28.2.2022) asetettuja tavoitteita mahdollisuuksien mukaan.
- Yhteensovittaa alueen luontoarvot ja rakentamisen tarve kokonaisheikentymättömyyden periaatteita noudattaen
- Vihertehokkuuden tavoitetason saavuttaminen ja alueen hulevesien käsittely Vantaan kaupungin ohjeistuksen mukaisesti.

3.3.2 Muut tavoitteet

Osallisten palautteista tulleet tavoitteet

Kehittää Petikon luontovirkistysalueen saavutettavuutta ja palveluja.

Huomioida kaavaratkaisussa alueelle suunniteltava voimajohto.

Vihertehokkuus

Asemakaavassa määrätään alueelle maankäytön mukainen vihertehokkuustaso. Vihertehokkuudella tarkoitetaan alueen painotetun viherpinta-alan suhdetta alueen kokonaispinta-alaan. Vihertehokkuusmenetelmän avulla muun muassa edistetään vehreän, viihtyisän ympäristön rakentumista ja hulevesien hallintaa sekä turvataan ekosysteemipalveluita ja luonnon monimuotoisuutta. Samalla toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja hillinnän mukaisia suunnitteluperiaatteita.

Suunnittelualue on pääosin rakentamatonta ja metsäistä aluetta minkä takia vihertehokkuuden tavoitetasoa nostetaan suunnittelualueella 0,1:llä.

Alueellinen vihertehokkuus

Vehkalan länsipuoli 2 asemakaava oli pilottikohteena Helsingin kaupungin ARVO-hankkeessa, jossa Vantaan kaupunki oli hankekumppanina. Hankkeessa kehitettiin alueellisen viherkertoimen työkalua.

Vantaalla Vehkalan asemakaava-alueella alueellista viherkerrointa on käytetty suunnitelmaratkaisuiden vaikutusten vertailuun. Vertailulla haluttiin selvittää, millainen vaikutus katukasvillisuuden toteuttamisella laadukkaasti on luonnon monimuotoisuuteen verrattuna tavanomaiseen katukasvillisuuteen, ja kuinka suuri alueellinen vaikutus erilaisilla kasvikattomääräyksillä on erityisesti luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta.

ARVO-hankkeen yhteydessä alueellista viherkerrointa käytettiin suunnitelmaratkaisuiden vaikutusten vertailuun katukasvillisuuden ja kasvikattojen osalta.

Tavanomaisen katukasvillisuuden skenaariossa kasvillisuus koostuu intensiivisesti hoidetusta nurmesta ja yksilajisesta puurivistä. Laadukkaassa skenaariossa puusto on monilajista ja sisältää myös ravintopuita. Kasvillisuus on monikerroksista ja monimuotoista sekä sisältää mesikasveja. Alueella on säästetty lahopuuta ja tiukassa kasvikattomääräyksessä kasvikattojen pinta-ala on selvästi suurempi kuin väljän määräyksen skenaariossa. Testilaskennassa myös kasvillisuuden ekologisessa tilassa on maltillinen ero.

Kasvikattoja vertailtiin skenaarioissa, joissa löyhässä määräyksessä kasvikattoja osoitettiin 40 % kattopinta-alasta ilman laatuvaatimuksia. Tiukassa määräyksessä kasvikattojen pinta-alaksi määritettiin 80 % kattopinta-alasta ja kasvikatot tuli toteuttaa niittykattoina. Tiukalla määräyksellä kasvikaton luonnon monimuotoisuus nelinkertaistui. Eritysesti kasvikaton pinta-alan lisääntymisellä oli positiivinen vaikutus luonnon monimuotoisuuteen.

Vantaan kulttuuriympäristölinjaukset

Vantaan kaupungin johtoryhmä hyväksyi 10.2.2020 Vantaan kulttuuriympäristölinjaukset, joiden mukaan vantaalaisten kulttuuriympäristöt ovat rakkaita ja rikkaita. Ne ovat hyvin hoidettuja ja monikerroksisia. Kulttuuriympäristön arvojen välittymisestä tulevaisuuteen huolehditaan asemakaavoissa mm. Seuraavasti:

- varmistetaan kaavojen merkinnöillä ja määräyksillä, että merkittävät kulttuuriympäristökokonaisuudet säilyvät
- selvitetään kulttuuriympäristön arvot ja ominaispiirteet, ja pyritään säilyttämään ne

Suunnittelualueella ei ole tunnistettu arvokkaita kulttuuriympäristöjä.

Viherrakenteen kehityskuva VIVA

Viherrakenteen kehityskuvan (Kala 13.8.2024) tavoitteena on kytkeytynyt viherrakenne, joka tukee ekologista verkostoa, monimuotoisuutta ja maiseman ominaispiirteitä. Viherrakenne hillitsee ilmastomuutosta ja siihen sopeutumista. Viherrakenne ulottuu kaikkialle ja on lähellä ihmistä. Ensisijaisesti hyödynnetään olevaa viherrakennetta ja maisemaa.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Alustava vaihtoehtotarkastelu

Alueelle on laadittu maankäytön vaihtoehtotarkasteluita. Vaihtoehtojen läpileikkaavana ideana on ollut, että lähempänä juna-asemaa maankäyttö on tehokkaampaa ja aseman läheisyydessä tavoitellaan työpaikkaintensiivisempää maankäyttöä. Etäämmällä juna-asemasta rakentamisen tehokkuus on matalampi, jolloin myös työpaikkojen määrä suhteessa maapinta-alaa on pienempi. Ratkaisulla tavoitellaan monipuolista yritystonttitarjontaa alueelle.

Korttelialueista on pyritty muodostamaan mahdollisimman laajoja yhtenäisiä alueita, mikä tuo joustoa tonttijakoon ja erilaisten toimijoiden sijoittumiseen alueella. Kortteleiden käyttötarkoituksina on käytetty toimitilarakennusten korttelialueita (KTY) ja teollisuusrakennusten korttelialueita (TY). Vaihtoehdoissa VE1 ja VE2 on esitetty lisäksi keskustatoimintojen korttelialueita (C).

Vaihtoehdossa VE1 maankäyttöä on lähestytty luontoarvot edellä siten, että alueen tiedossa olevat luontoarvot on pyritty säilyttämään.

Vaihtoehdossa VE2 on edetty rakentaminen edellä. Luontoarvoja on säästetty siten, että vesi- ja luonnonsuojelulain mukaisten luontokohteiden suojelutaso säilyy. Vaihtoehdossa on esitetty kaava-alueen laajentamista länteen yleiskaavan yhdyskuntateknisen huollon alueelle (ET). Alueen läpi kulkee ympäriajettava tonttikatu.

Vaihtoehto VE3 on Yhdistelmä vaihtoehdoista VE1 ja VE2. Pohjois-eteläsuuntaista Valtatien 3 rinnakkaistietä lukuun ottamatta merkittävimmät luontoarvot on osoitettu viheralueille. Tonttikadut ovat päättyviä, jättäen hyvän viheryhteyden lähivirkistysalueen (VL) keskeltä suunnittelualueen pohjoisreunaan kohti Petikon luontovirkistysaluetta.

Alustavat maankäyttövaihtoehdot (vasemmalta oikealle) VE1, VE2 ja VE3

Vaihtoehtoja vertailtiin rakentamisen määrän, luontoarvojen, liikenteen, massatasapainon, hiilijalanjäljen ja kaavatalouden näkökulmista.

Rakentamisen määrän näkökulmasta Vantaan yleiskaavan 2020 tavoitteita tuki parhaiten vaihtoehto VE2, jossa rakentamisen määrä oli suurin. Luontoarvojen näkökulmasta taas vaihtoehto VE1 näyttäytyi vertailussa parhaana, sillä siinä alueen tiedossa olevat luontoarvot on huomioitu kokonaisvaltaisimmin. Vaihtoehto VE3 oli luonteeltaan kompromissi, jossa rakentamisen määrä ja samoin luontoarvojen huomioiminen asettui kahden muun vaihtoehdon väliin.

Vaihtoehto VE2:ssa esitetty lenkkimäinen tonttikatu todettiin liikenteen näkökulmasta tarpeettomaksi ratkaisuksi, joka nostaa katuverkon toteuttamisen ja ylläpidon kustannuksia ja voi pahimmillaan aiheuttaa alueelle turhaa läpiajoliikennettä. Sen sijaan vaihtoehdon VE1 liikenneverkko katsottiin tarkoituksenmukaiseksi ja tehokkaaksi. Liikenteen osalta vaihtoehdon VE3 liikenneverkko katsottiin asiantuntija-arviona tarkoituksenmukaiseksi tavalla, jossa alueelle ei katsottu aiheutuvan turhaa läpikulkuliikennettä. Jatkosuunnittelua varten vaihtoehdon VE3 tonttikatujen määrää tulisi arvion mukaan tarkastella kriittisesti.

Vaihtoehdoista VE1 ja VE2 laadittiin karkeat massatasapainovertailut. Vertailuiden perusteella vaihtoehtojen massatasapaino näyttäytyi pitkälti samankaltaisilta. Kummassakaan vaihtoehdossa ei alustavan tarkastelun perusteella päästä täydelliseen massatasapainoon. Vaihtoehdon VE2 toteuttaminen aiheuttaa laajempien rakentamisen alueiden vuoksi suurempia massansiirtotarpeita ja siten esirakentamisen kustannukset ja hiilidioksidipäästöt ovat vaihtoehtoa VE1 suuremmat.

Hiilijalanjälkeä arvioitiin Planect-laskurilla kaupungin sisäisenä työnä. Karkeassa vaihtoehtovertailussa alueen kokonaishiilijalanjälki oli vaihtoehdossa VE2 suurin ja vaihtoehdossa VE1 pienin, koska hiilijalanjälki on suoraan verrannollinen alueen rakentamisen laajuuteen. Kerrosalaneliömetreihin suhteutettuna vaihtoehto VE1 hiilijalanjälki osoittautui eniten ja vaihtoehto VE3 vähiten hiilidioksidipäästöjä aiheuttavaksi.

Vaihtoehto VE3 valikoitiin vertailuiden perusteella jatkosuunnittelun pohjaksi. Vaihtoehdossa rakentamisen määrä ja luontoarvojen huomioiminen katsottiin kokonaisuutena parhaiten yhteensovitetuiksi. Tämän lisäksi vaihtoehdon VE3 kerrosneliömetreihin suhteutetut hiilidioksidipäästöt olivat matalimmat. Vaihtoehto katsottiin kokonaisuutena jatkokehityskelpoisimmaksi.

Vaihtoehdon VE3 pohjalta laadittiin liikenneselvitys ja maaperäselvitys. Selvitysten tulosten perusteella vaihtoehtoa jatkokehitettiin edelleen asemakaavaehdotukseksi huomioiden rakennettavien alueiden toteutettavuus ja luontoarvojen säilyminen.

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Kaavaratkaisussa alueelle muodostuu kaksi korttelia (25105 ja 25106). Kortteli 25105 muodostuu toimitilarakennusten korttelialueesta (KTY) ja kortteli 25106 toimitilarakennusten korttelialueesta (KTY) ja teollisuusrakennusten korttelialueesta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY). Kortteleiden liikenteelliset tarpeet on huomioitu liikenneselvityksestä ja alustavasta katusuunnittelutyöstä saatujen lähtökohtien mukaisesti. Kortteleiden tonttiliittymät on mahdollista osoittaa uusien tonttikatujen tai Vehkalantien katualueilta. Alueen keskivaiheille muodostuu yhtenäinen lähivirkistysalue (VL), joka yhdistyy osaksi Petikon metsäistä viheralue-kokonaisuutta.

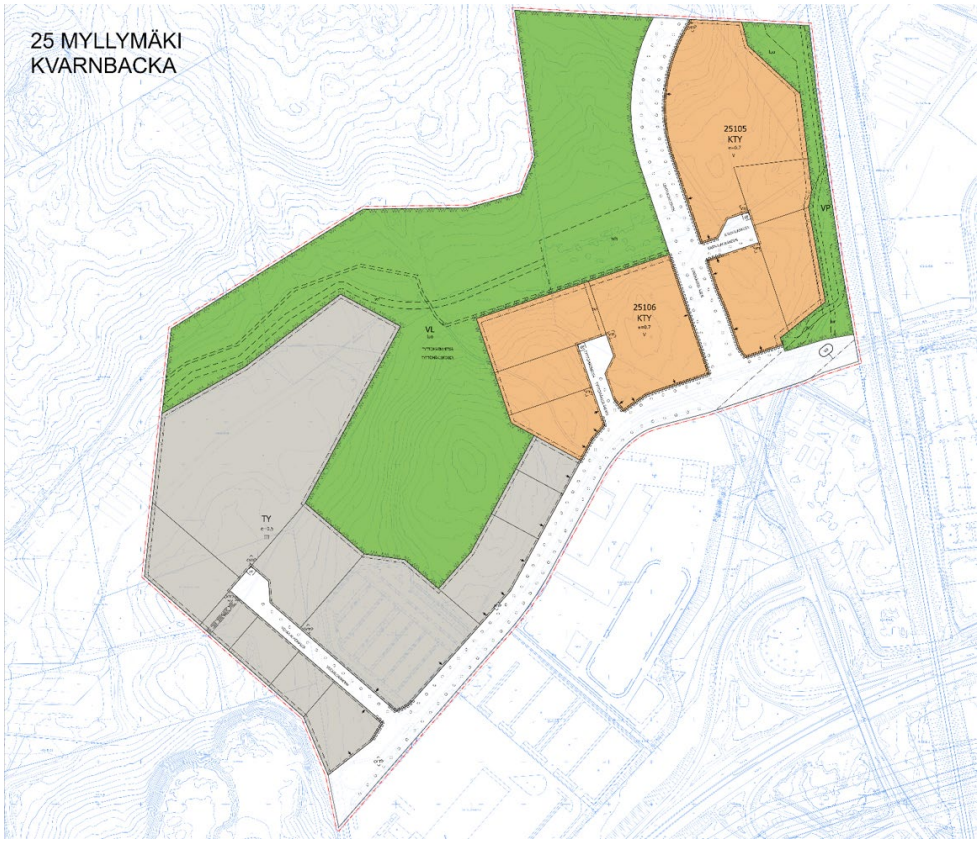

Asemakaavakartta 6.10.2026.

Kehäradan varren Härkäpuiston mitoitusta on tarkasteltu siten, että puistoon on mahdollista toteuttaa yhdyslatu Kehäradan Vehkalan asemalta suunnittelualueen pohjoislaidalle ulottuvaan latuverkkoon. Härkäpuiston mitoituksessa on huomioitu alueelle suunnitteilla oleva Vantaan Energia Sähköverkko Oy:n voimajohtolinjaus ja Kehäradan kuivatusjärjestelmän toimivuus.

Suunnitelmaratkaisussa merkittävimmät luontoarvot on esitetty alueen keskivaiheille sijoittuvalle viheralueelle Tyttömäenmetsään (lähivirkistysalue, VL). Tyttömäenmetsä yhdistyy alueen pohjoislaidalta osaksi laajempia Petikon luontoalueita.

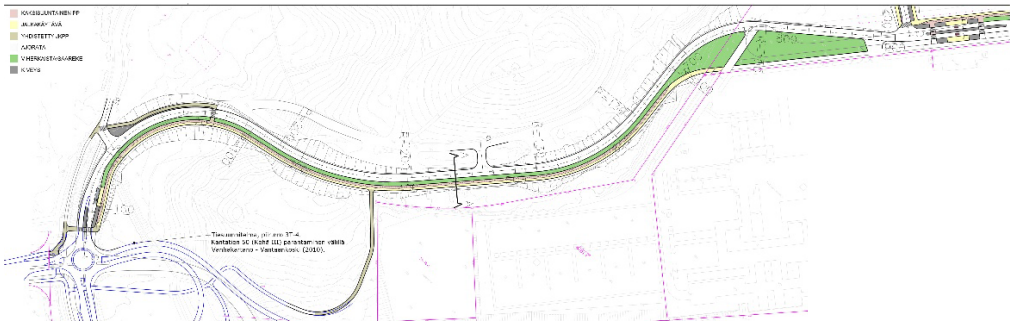

Tarkastelu Vehkalantien jatkamisesta Vehkalan täyttömäen eteläpuolitse Vehkalanmäentielle. (asemakaavan liikenneselvitys, Ramboll)

Liikenneselvityksessä laadittiin toimivuustarkastelut ja alustavat mitoitusohjeet alueen katuverkolle. Selvityksen mukaan alueelle tulee toteuttaa kolme uutta tonttikatua (Karnalankuja, Tyttömäenkuja ja Vehka-alhonkuja). Lisäksi selvityksessä tarkennettiin yleiskaavan mukaista Kehäradan suuntaista tielinjausta sekä Vehkalantien jatkamista länteen Vehkalanmäentielle erikoiskuljetusreittien tavoiteverkon mukaisesti.

Valtatien 3 rinnakkaistien linjausvaihtoehdot VE A (yllä) ja VE B (alla). Vaihtoehdossa VE A junavarikko sijoittuu Petakseen ja vaihtoehdossa VE B varikko sijoittuu muualle. (asemakaavan liikenneselvitys, Ramboll)

Valtatien 3 rinnakkaistien, Lehtokorventien, linjausta tarkasteltiin liikenneselvityksen yhteydessä. Tie on osa erikoiskuljetusreittien tavoiteverkkoa. Linjaukselle tutkittiin kahta vaihtoehtoa (VE A ja VE B) Sanomatien ja Tikkurilantien väliselle osuudelle. Molemmat vaihtoehdot ovat identtisiä asemakaavan alueella, mutta alueen pohjoispuolella VE A huomioi Kehäradan varikon sijoittumisen Petakseen ja VE B:n oletuksena on, että varikko sijoittuu muualle. Linjausten lähtökohtana oli huomioida muun muassa luontoarvot ja maaperäolosuhteet mahdollisimman hyvin. Lehtokorventien linjaus kaava-alueen pohjoislaidalta Tikkurilantielle tarkentuu myöhempien kaavahankkeiden yhteydessä. Tielinjauksen ja Kehäradan väliin jäävä luonnontilaltaan arvokas alue on katsottu jäävän eristyksiin laajemmilta viheralueilta, minkä vuoksi alue on päätetty ottaa rakentamisen käyttöön. Ratkaisulla alueen maankäytössä voidaan vastata Vantaan yleiskaavan tavoitteeseen työpaikkarakentamisesta tavalla, jossa koko suunnittelualueen tärkeimmät luontoarvot pystytään säilyttämään. Lehtokorventien itäreunaan on liikenneselvityksen mukaisesti esitetty polkupyöräilyn baana, joka voidaan tulevaisuudessa jatkaa Sanomatietä pitkin etelään.

Kaavatyön aikana on laadittu alustavaa katusuunnittelua. Alustavassa katusuunnittelussa esitetään tilavaraukset kunnallistekniikalle ja liikenneyhteyksille. Työstä saadut tiedot kunnallistekniikan mitoituksesta on huomioitu kaavaratkaisussa.

Kortteli 25105 rajautuu pohjoisessa Vantaan yleiskaavan lähivirkistysalueeseen, idässä Härkäpuistoon, etelässä Härkähaantiehen ja lännessä Lehtokorventiehen. Korttelin tonttiliittymät on mahdollista osoittaa korttelin sisäisen tonttikadun, Karnalankujan kautta.

Kortteli 25106 rajautuu pohjoisessa Tyttömäenmetsään (VL), idässä Lehtokorventiehen, etelässä Vehkalantiehen ja lännessä Vantaan yleiskaava 2020 mukaiselle asemakaavoittamattomaan lähivirkistysalueeseen ja yhdyskuntateknisen huollon alueeseen. Kortteliin pohjoisrajaa on siirretty etelään suhteessa vaihtoehtoon VE3, jotta keskeiset luontoarvot on voitu huomioida ja rakentamista kostean maaperän alueella on vähennetty. Korttelin tonttiliittymät on osoitettu Vehkalantieltä haarautuvien Tyttömäenkujan ja Vehka-alhonkujan kautta. Lisäksi Vehkalantieltä Tyttömäenkujan risteyksestä länteen on mahdollista osoittaa tonttiliittymiä.

Toimitilarakennusten korttelialueilla (KTY) rakentamisen tehokkuusluku on e=0,7 ja suurin sallittu kerrosluku on 5-kerrosta. Teollisuusrakennusten korttelialueet (TY) on osoitettu rakentamisen tehokkuusluku e=0,5 ja suurimmaksi sallituksi kerrosluvuksi 3-kerrosta.

Kaavaratkaisussa on huomioitu liikenneselvityksessä esitetty Vehkalantien jatkeen linjaus. Kaavaratkaisu huomioi katualueiden sijoittelussa myös ammattiopisto Varian Vehkalan kampuksen väliaikaisen pysäköintialueen, jolle on kaavatyön yhteydessä tarkasteltu vaihtoehtoisia sijoituspaikkoja. Varian väliaikainen pysäköintialue sijoittuu TY-korttelialueelle.

Korttelin 25106 TY-korttelialue sijoittuu osittain alueella kulkevan Karnalanojan uoman päälle, jonka linjausta esitetään vaihtoehdossa muutettavaksi kulkemaan korttelialueen pohjois- ja länsipuolella Tyttömäenmetsän (lähivirkistysalue, VL) alueella. Korttelin 25106 TY-korttelialue ulottuu alueen länsireunalla Vehkalan täyttömäeltä lähtevän Karnalanojan sivuhaaran päälle, jonka linjaus suunnitelmaratkaisussa esitetään siirrettäväksi kaava-alueen länsipuolelle yleiskaavan ET-alueelle. Korttelialueen rajoissa on huomioitu riittävät etäisyydet oleviin ja suunniteltuihin ojauomiin.

Kaavaratkaisu vastaa laadittujen selvitysten ja suunnitelmien perusteella parhaiten kaavatyön tavoitteisiin.

Havainnekuva kaavaratkaisun mahdollistamasta rakentamisesta.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Kaavaratkaisu noudattaa valtuuston 25.1.2021 hyväksymää yleiskaavaa.

Asemakaavalla mahdollistetaan kaksi työpaikkarakentamiseen soveltuvaa korttelia (25105 ja 25106), joiden käyttötarkoituksina on toimitilarakennusten korttelialue (KTY) ja teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY). Kaavassa osoitetaan alueita lähivirkistysalueeksi (VL), puistoksi (VP) ja katualueeksi.

Tieverkon osalta kaava-alue kytkeytyy vuonna 2019 rakennetun Vehkalantien sekä Sanomatien ja Härkähaantien kautta kunnalliseen ja valtakunnalliseen katuverkkoon. Kaavatyön yhteydessä alueelle on osoitettu Kehäradan suuntainen erikoiskuljetusreittimitoituksella suunniteltu tieyhteys Vehkalantien ja Sanomatien risteyksestä kohti pohjoista. Myös Vehkalantien mitoituksessa huomioidaan erikoiskuljetusreitti. Jalankulun ja pyöräilyn osalta kaava-alueelta on hyvät yhteydet etelään ja itään.

Asemakaava luo edellytykset vahvasti joukkoliikenteeseen (raideliikenne ja linja-autoliikenne) sekä jalankulkuun ja pyöräilyyn tukeutuvan monimuotoisen ja vehreän työpaikka-alueen toteutumiselle.

4.1.1 Mitoitus

Kaava-alueen pinta-ala on noin 41,2 ha. Alueelle osoitetun rakennusoikeuden määrä on yhteensä 116 651 k-m^2. Koko kaava-alueen aluetehokkuus on e=0,28 (Luku sisältää korttelialueiden lisäksi myös kaavan katu- ja viheralueet).

Kaava mahdollistaa noin 1300 työpaikan muodostumisen alueelle. Oletettu työpaikkamäärä perustuu asemakaavan mahdollistamaan rakentamisen määrään ja oletuksiin käyttötarkoituskohtaisesta työpaikkaväljyydestä. Oletuksena on KTY-korttelialueilla 1 työpaikka / 80 k-m^2 ja TY-korttelialueilla 1 työpaikka / 100 k-m^2.

KTY, toimitilarakennusten korttelialue

- Pinta-ala yhteensä 8,3 ha
- Rakennusoikeus 58 268 k-m^2
- Tehokkuusluku e=0,7.
- Suurin sallittu kerrosluku on V
- Autopaikkojen vähimmäismäärät:
    - Liiketilat vähintään 1 ap / 100 k-m^2, enintään 1ap/30 k-m2
    - Toimistot 1 ap / 80 k-m^2
    - Tuotantotilat 1 ap / 120 k-m^2
    - Varastotilat 1 ap / 300 k-m^2
- Polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:
    - Liiketilat 1 pp / 50 k-m^2
    - Toimistot 1 pp / 50 k-m^2
    - Tuotantotilat 1 pp / 250 k-m^2
    - Varastotilat 1 pp / 240 k-m^2

TY, teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia

- Pinta-ala 11, 7 ha
- Rakennusoikeus 58 383 k-m^2
- Tehokkuusluku e=0.5
- Suurin sallittu kerrosluku III
- Autopaikkojen vähimmäismäärät:
    - Liiketilat vähintään 1 ap / 100 k-m^2, enintään 1ap/30 k-m2
    - Toimistot 1 ap / 80 k-m^2
    - Tuotantotilat 1 ap / 120 k-m^2
    - Varastotilat 1 ap / 300 k-m^2
- Polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:
    - Liiketilat 1 pp / 50 k-m^2
    - Toimistot 1 pp / 50 k-m^2
    - Tuotantotilat 1 pp / 250 k-m^2
    - Varastotilat 1 pp / 240 k-m^2

VP, puisto

- Pinta-ala yhteensä 1,3 ha

VL, lähivirkistysalue

- Pinta-ala yhteensä 14,1 ha

Katualueet

- Pinta-ala yhteensä 5,7 ha

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Esitetyt toimitilarakennusten korttelialueet (KTY) ja teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) laajentaa Vehkalan työpaikka-aluetta kaavan tavoitteiden mukaisesti Kehäradan länsipuolisille yleiskaava-alueille. Korttelialueiden rakentaminen jatkaa Vehkalan työpaikka-alueen kaupunkirakenteen rakentamisen tapaa ja mittakaavaa. Rakennusten arkkitehtuurista ja rakentamattomien tontin osien käsittelystä on annettu laatua ja väritystä koskevia määräyksiä, jotka mukailevat muun muassa Vehkalan työpaikka-alueet 1, Vehkalan länsipuoli 1 ja Vehkalan kinkerit asemakaavoissa käytössä olleita määräyksiä. Rakentaminen ohjataan Vehkalan itäpuolisia alueita mukaillen pääkatujen varsille, jotta alueen imagoon ja työpaikkaprofiiliin vaikuttava kaupunkikuvallinen laatu jatkuu myös Kehäradan länsipuolisilla alueilla. Vehka-alhonkujan ympäristössä rakennusten sijoittumisella tulee muodostaa näkö- ja melusuojaa lännen ja pohjoisen suuntiin. Rakentamista ohjataan värikkyyteen. Värien käytössä ja kortteleiden rakentamisessa huomioidaan alueen virkistyskäyttö.

Kortteleissa 25105 ja 25106 olevilla KTY-korttelialueilla rakentamisen tehokkuus on e=0,7 ja korttelin 25105 länsiosassa olevalla TY-korttelialueella e=0,5. Vehkalan työpaikka-alueilla rakentamisen tehokkuudeltaan e=0,5 on toteutuneet kokonaisvaltaisimmin, mutta Kehäradan Vehkalan aseman läheisyydessä maltillinen rakentamisen tehokkuuden nostaminen on perusteltua Kehäradan käyttöasteen ja aseman läheisyyden vuoksi. Suurin sallittu kerrosluku KTY-korttelialueilla on 5-kerrosta ja TY-korttelialueella 3-kerrosta. Kaavassa esitettävät kerrosluvut ovat hyvin linjassa

Vehkalan alueen kaupunkikuvaan. Korttelialueiden rakentamisen tehokkuuden maltillisuus mahdollistaa myös matalamman rakentamisen.

Korttelialueiden koot mahdollistavat monipuolisesti erilaisten tonttien muodostamisen. Alueelle voidaan laatia tonttijako monen kokoisille tonteille, jota kaavaratkaisussa on havainnollistettu ohjeellisella tonttijaolla. Kaavassa ei laadita sitovaa tonttijakoa, mikä jättää joustoa erilaisten hankkeiden sijoittumiselle.

Hulevesien käsittelystä ja viherrakentamisesta on annettu kaavamääräyksiä. Tonteilla tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Kaavamääräysten mukaan rakennuslupaa varten on laadittava tonttikohtainen hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan. Korttelialueiden puiston vastaisella reunalla sekä korttelin 25106 KTY-korttelialueen pohjoisreunalla on kuusi ja muiden viheralueiden vastaisilla reunoilla neljä metriä leveä puilla ja pensailla istutettava alueen osa, jossa istutusten tulee olla kerroksellista ja luonnon monimuotoisuutta tukevaa. Katualueita vasten olevilla korttelialueiden rajoilla on kaksi metriä leveä istutettava alueen osa, jossa istutusten tulee olla niittykasvillisuutta. Katualueita vasten oleville istutettaville osille saa osoittaa sisäänkäyntejä palvelevia polkupyöräpaikkoja sekä kulkureittejä ja istutuksia jäsentäviä muuri-, kivikori- ja aitarakenteita.

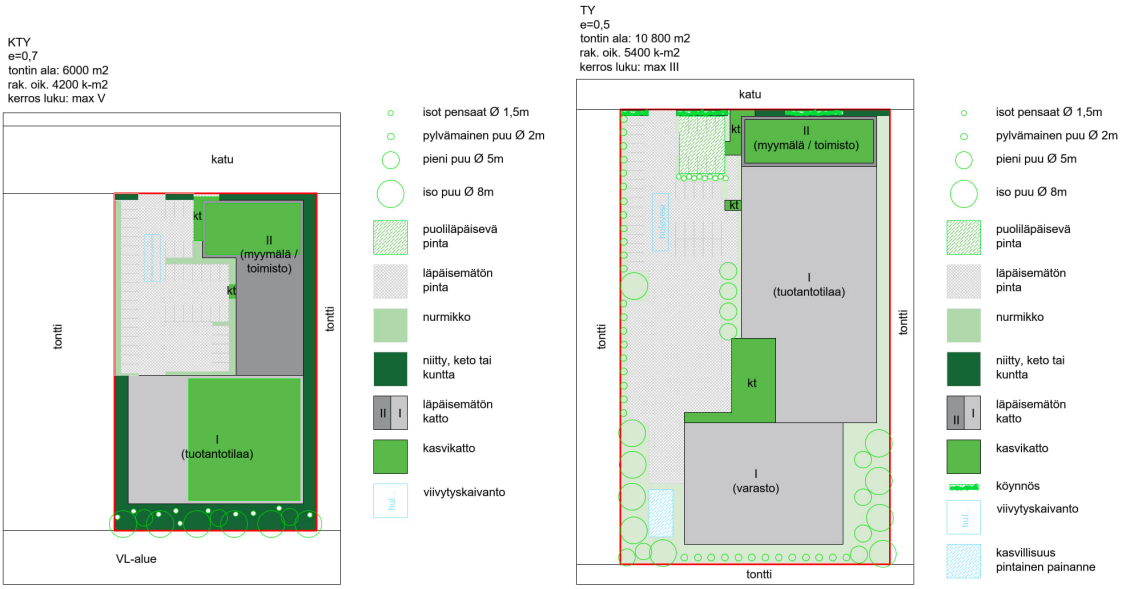

Vihertehokkuuden havainnollistamiseksi laadittiin tontinkäyttösuunnitelma kahdesta esimerkkitontista. Vihertehokkuuden tuloskortit esimerkkikortteleista on selostuksen liitteenä.

Kaava määrää suunnittelualueen tonttien vihertehokkuuden tavoitetasoksi toimitilarakennusten korttelialueilla (KTY) 0,9 ja teollisuusrakennusten korttelialueilla, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) 0,8. Tavoitetasoa on nostettu alueen rakentamattoman ja laajasti metsäisen nykytilan vuoksi ja sitä on havainnollistettu kaavaselostuksen liitteenä olevissa esimerkkitonteista laadituissa tonttikaavioissa ja vihertehokkuuden tuloskorteissa. Rakentamislupavaiheessa suunnitelmat tarkentuvat todellisten hankkeiden mukaisiksi. Esimerkkitonttien tonttikaavioiden tarkoituksena on havainnollistaa korttelimitoituksen ja kaavavaiheen vihertehokkuuden tavoiteluvun toteutettavuutta. Vihertehokkuuden toteutuminen on osoitettava rakennusluvan yhteydessä pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Kasvikatot tukevat osaltaan luonnon monimuotoisuutta ja viivyttävät sadevesiä. Katoksiin tulee toteuttaa kasvikatto. Lisäksi KTY-korttelialueella vähintään 40 % ja TY-korttelialueilla vähintään 15 % rakennusten kattopinta-alasta tulee olla kasvikattoa.

Kaavaan sisältyy kaksi viheraluetta. Kehäradan varrella olevassa Härkäpuistossa (puisto, VP) on huomioitu alueen läpi kulkeva Myllymäenoja ohjeellisella hulevesireitti merkinnällä, jonka lisäksi alueelle on osoitettu ohjeellinen ulkoilureitti, joka mahdollistaa hiihtolatumitoitetun ulkoilureitin toteuttamisen Vehkalan asemalta Petikon luontovirkistysalueelle. Härkäpuistossa on huomioitu

alueelle suunnitteilla olevan voimajohdon linjaus. Tyttömäenmetsä (lähivirkistysalue, VL) sijoittuu alueen pohjoisreunalle ja se liittyy laajemmille viheralueille muun muassa kaava-alueen pohjoispuolella olevan yleiskaavan luonnonsuojelualuevarauksen kautta. Tyttömäenmetsän alueeseen sisältyy kaava-alueen merkittävimmät luontoarvot. Alue on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo). Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, että luontoarvot heikentyvät merkittävästi. Välttämättömien turvallisuuteen, hulevesireitteihin ja ulkoilureitteihin liittyvien toimenpiteiden tekeminen on sallittu luontoarvot huomioon ottaen. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, että liito oravan elinmahdollisuudet heikentyvät. Tyttömäenmetsän alueelle on osoitettu ohjeellinen hulevesien viivytysalue alueen länsiosaan olemassa olevan kosteikon kohdalle, sekä Karnalanojan uomaa mukaileva ohjeellinen hulevesireitti. Alueen läpi kulkee ohjeellinen ulkoilureitti.

Kaava toteuttaa Viherrakenteen kehityskuvan VIVAn mukaisia tavoitteita. Kaava huomioi ja säilyttää osin maisema- ja luonnonarvoja sekä ekologista verkostoa. Kaavan ratkaisuilla pyritään kytkeytyneeseen viherrakenteeseen. Lisäksi kaava tukee viheralueverkoston rakennetta huomioimalla viheralueiden kytkeytyneisyys laajemmille viheralueille, sekä ulkoilureittien toteuttamisen.

4.3 ALUEVARAUKSET

Kaavaratkaisussa on osoitettu korttelialueita työpaikkarakentamiseen (KTY, TY). Lisäksi alueita on osoitettu puistoksi (VP), lähivirkistysalueeksi (VL) ja katualueiksi.

Kaava-alueen pinta-alasta (41,2 ha) korttelialueita on 49 % (20,0 ha), puistoja 3 % (1,3 ha), lähivirkistysalueita 34 % (14,1 ha) ja katualueita 14 % (5,7 ha).

4.3.1 Korttelialueet

KTY, toimitilarakennusten korttelialue

Kaavamääräysten mukaan alueelle saa rakentaa toimistorakennuksia, ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia teollisuus- ja varastorakennuksia sekä niiden yhdistelmiä. Rakennusten ensimmäiseen kerrokseen saa sijoittaa liike-, näyttely- ja kokoontumistiloja 20 % tontin toteutuneesta rakennusoikeudesta. Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakauppaa eikä keskustahakuista kauppaa.

Rakennusta palvelevia väestönsuoja- ja teknisiä tiloja saa rakentaa rakennusoikeuden ja kerrosluvun estämättä. Nämä tilat eivät mitoita autopaikkoja.

Rakennusten kattopinta-alasta vähintään 40 % tulee toteuttaa kasvikattona. Katoksissa tulee olla kasvikatto.

Korttelialueilla on useita rakennusten arkkitehtuuria ja alueelle muodostuvaa kaupunkikuvaa koskevia määräyksiä. Kaavamääräysten mukaan arkkitehtuurin on oltava korkeatasoista, värikästä sekä toimintaa ja rakentamistekniikkaa ilmentävää. Ilmastointi- ja muut tekniset laitteet tulee integroida muuhun rakennussuunnitteluun. Jäähdytystarvetta tulee ensisijaisesti vähentää rakenteellisilla ja/tai ympäristörakentamisen ratkaisuilla koneellisen jäähdyttämisen sijasta. Mahdolliset passiiviset aurinkosuojaimet tulee suunnitella luontevaksi osaksi rakennuksen julkisivun arkkitehtuuria.

Kaavakartan nuolimerkinnät kortteleissa 25105 ja 25106 ohjaavat rakentamisen kiinni Vehkalantien, Lehtokorventien sekä osittain Karnalankujan ja Tyttömäenkujan varteen. Alueelle muodostuvan katukuvan elävöittämiseksi kaavamääräyksillä ohjataan rakentamista mm. siten, että rakennukset avautuvat tontin puoleisten piha-alueiden lisäksi myös suoraan kadulle. Kaavamääräyksen mukaan rakennuksiin tulee järjestää vähintään yksi pääsisäänkäynti Härkähaantien ja

Vehkalantien puolelta. Pääsisäänkäynnin yhteyteen tulee varata vähintään 6 säältä suojattua paikkaa polkupyörien pysäköintiin.

Kaupunkikuvaan vaikuttavat myös kaavamääräykset rakennuksissa käytettävistä pääväreistä, lasin käytöstä osana julkisivumateriaaleja (kadun puoleisesta julkisivupinnasta vähintään 20 % on lasia) ja julkisivujen värityksestä sekä valaistuksen suuntaamisesta lähivirkistysalueen ja pohjoispuolisten viheralueiden suuntiin. Vehkalantien ja Lehtokorventien puoleisten julkisivujen luonnetta ja rytmiä ohjataan lisäksi siten, että julkisivut tulee jäsentää enintään 50 metrin mittaisiin osiin porrastuksilla, sisäänvedoilla tai vastaavilla rakenteilla.

Kortteleiden niiltä osin missä rakennukset eivät sijoitu kadun puoleiseen rakennusalan rajaan kiinni, tulee tontit rajata katualueita vasten kaupunkikuvallisesti korkeatasoisin muuri-, kivikori ja aitarakentein, joita voi sijoittaa tonttia reunustavalle istutettavalle alueelle. Korttelialuetta ei saa käyttää avovarastointiin ja varastokatokset on rajattava siten, että varastointi ei aiheuta maisemallista tai muuta haittaa ympäristölle. Tontti on aidattava viheralueiden puoleisilta sivuilta. Lehtokorventien ja Vehkalantien varrella on osoitettu katualueen vastaisille rajoille moottoriajoneuvon liittymäkielto. Tonttiliittymän leveys saa olla enintään 8 metriä.

Tyttömäenkujan päästä on osoitettu hulevesireitti korttelialueen läpi Tyttömäenmetsän alueelle. Kortteleissa tule varata tila alueellisille muuntamoille. Korttelialueille on osoitettu ohjeellisia muuntamoiden rakennusaloja.

TY Teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö aiheuttaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia.

Kaavamääräysten mukaan alueelle saa rakentaa ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia teollisuusrakennuksia sekä niiden yhdistelmiä. Enintään 25 % tontin toteutuneesta rakennusoikeudesta saa käyttää toimistotiloja varten ja enintään 25 % rakennusoikeudesta saa käyttää pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liike- ja muita siihen verrattavia tiloja varten. Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakauppaa eikä keskustahakuista kauppaa.

Rakennusta palvelevia väestönsuoja- ja teknisiä tiloja rakentaa rakennusoikeuden ja kerrosluvun estämättä. Nämä tilat eivät mitoita autopaikkoja.

Rakennusten kattopinta-alasta vähintään 15 % tulee toteuttaa kasvikattona. Katoksissa tulee olla kasvikatto.

Korttelialueilla on useita rakennusten arkkitehtuuria ja alueelle muodostuvaa kaupunkikuvaa koskevia määräyksiä. Kaavamääräysten mukaan arkkitehtuurin on oltava korkeatasoista, värikästä sekä toimintaa ja rakentamistekniikkaa ilmentävää. Ilmastointi- ja muut tekniset laitteet tulee integroida muuhun rakennussuunnitteluun. Jäähdytystarvetta tulee ensisijaisesti vähentää rakenteellisilla ja/tai ympäristörakentamisen ratkaisuilla koneellisen jäähdyttämisen sijasta. Mahdolliset passiiviset aurinkosuojaimet tulee suunnitella luontevaksi osaksi rakennuksen julkisivun arkkitehtuuria.

Kaavakartan nuolimerkinnät korttelissa 25106 ohjaavat rakentamisen kiinni Vehkalantien sekä osittain Vehka-alhonkujan varteen. Alueelle muodostuvan katukuvan elävöittämiseksi kaavamääräyksillä ohjataan rakentamista mm. siten, että rakennukset avautuvat tontin puoleisten piha-alueiden lisäksi myös suoraan kadulle. Kaavamääräyksen mukaan rakennuksiin tulee järjestää vähintään yksi pääsisäänkäynti Vehkalantien puolelta. Pääsisäänkäynnin yhteyteen tulee varata vähintään 6 säältä suojattua paikkaa polkupyörien pysäköintiin.

Kaupunkikuvaan vaikuttavat myös kaavamääräykset rakennuksissa käytettävistä pääväreistä, lasin käytöstä osana julkisivumateriaaleja (kadun puoleisesta julkisivupinnasta vähintään 20 % on lasia) ja julkisivujen värityksestä sekä valaistuksen suuntaamisesta lähivirkistysalueen ja länsipuolisten viheralueiden suuntiin. Vehkalantien puoleisten julkisivujen luonnetta ja rytmiä ohjataan lisäksi

siten, että julkisivut tulee jäsentää enintään 50 metrin mittaisiin osiin porrastuksilla, sisäänvedoilla tai vastaavilla rakenteilla.

Kortteleiden niiltä osin missä rakennukset eivät sijoitu kadun puoleiseen rakennusalan rajaan kiinni, tulee tontit rajata katualueita vasten kaupunkikuvallisesti korkeatasoisin muuri-, kivikori ja aitarakentein, joita voi sijoittaa tonttia reunustavalle istutettavalle alueelle. Korttelialuetta ei saa käyttää avovarastointiin ja varastokatokset on rajattava siten, että varastointi ei aiheuta maisemallista tai muuta haittaa ympäristölle. Tontti on aidattava viheralueiden puoleisilta sivuilta. Vehka-alhonkujan risteysalueelle on osoitettu katualueen vastaisille rajoille moottoriajoneuvon liittymäkielto. Tonttiliittymän leveys saa olla enintään 8 metriä.

Vehka-alhonkujan päästä on osoitettu johtorasite sekä hulevesireitti (wr) korttelialueen läpi yleiskaavan ET- alueelle. Vehka-alhonkujaan länsi- ja pohjoispuolilta rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä. Kortteleissa tulee varata tila alueellisille muuntamoille. Korttelialueille on osoitettu ohjeellisia muuntamoiden rakennusaloja.

4.3.2 Muut alueet

VP, Puisto

Kaavassa osoitettu Härkäpuiston alue laajentaa voimassa olevassa asemakaavassa olevaa saman nimistä puistoaluetta pohjoiseen kohti Petikon luontovirkistysalueen ulkoilureittiverkostoa. Härkäpuiston mitoituksessa on huomioitu alueen läpi kulkeva osin luonnontilaistunut noro sekä pohjoiseteläsuuntainen ulkoilureitti (ur) Vehkalan asemalta kaava-alueen pohjoislaidalle. Härkäpuiston pohjoisosassa olevan noron kaava-alueelle sijoittuvat luonnontilaistuneet osuudet on osoitettu asemakaavassa luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo). Ulkoilureitti mahdollistaa hiihtolatumitoitetun ulkoilureitin toteuttamisen Vehkalan asemalta Petikon luontovirkistysalueen ulkoilureittiverkostoon. Alueelle saa sijoittaa kylttejä, katoksia, säilytyslokerikkoja ynnä muita luontoportin toimintaa tukevia rakenteita. Alueen tilavarauksessa on huomioitu alueelle suunnitteilla oleva voimajohtolinjaus ja Myllymäenoja.

VL, Lähivirkistysalue

Suunnittelualueen pohjoisreunalle on osoitettu Tyttömäenmetsän lähivirkistysalueeksi (VL). Lähivirkistysalue linkittyy osaksi Petikon metsäisiä viheralueita. Tyttömäenmetsän alueelle on merkitty ohjeelliset hulevesien viivytysalue olemassa olevan kosteikkoalueen kohdalle sekä Karnalanojan uomaa mukaileva hulevesireitti. Alueen läpi on osoitettu ohjeellinen ulkoilureitti. Koko Tyttömäenmetsän alue on merkitty asemakaavassa luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo). Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, että luontoarvot heikentyvät merkittävästi. Välttämättömien turvallisuuteen, hulevesireitteihin ja ulkoilureitteihin liittyvien toimenpiteiden tekeminen on sallittu luontoarvot huomioon ottaen. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, että liito oravan elinmahdollisuudet heikentyvät.

Katualueet

Alue liittyy katuverkon osalta rakennettuun ympäristöön Vehkalantien, Sanomatien ja Härkähaantien kautta. Vehkalantien katualueen pohjoisrajaa muutetaan vastaamaan alustavassa katusuunnitelmassa tarkennettua tilavarausta. Tilavarauksessa huomioidaan riittävät tilat kunnallistekniikalle, katukasvillisuudelle ja liikenteelle. Vehkalantien katualue mahdollistaa katualueen laajentamisen erikoiskuljetusreittien runkoreittivarauksen mukaisesti länteen Vehkalan täyttömäen eteläpuolitse Vehkalanmäentielle. Vehkalantien ja Sanomatien risteyksestä pohjoiseen osoitetaan uusi katu Lehtokorventie. Kaavaratkaisu mahdollistaa Lehtokorventien jatkamisen pohjoiseen siten, että se liittyy Keimolanmäentiehen ja palvelee tulevaisuudessa Valtatien 3 rinnakkaistienä. Alueelle osoitetaan lisäksi kolme uutta tonttikatua: Karnalankuja, Tyttömäenkuja ja Vehka-alhonkuja. Tonttikadut palvelevat asemakaavalla muodostettavien korttelialueiden liikennettä. Katualueille on osoitettu puurivejä liikenneselvitykseen ja alustavaan katusuunnitelmaan pohjautuen.

Vehkalantien katualueelle on osoitettu kaksi ohjeellista muuntamomerkintää, joista toinen sijoittuu jo toteutetun muuntamon kohdalle. Karnalankujan, Tyttömäenkujan ja Vehka-alhonkujan katualueille on osoitettu ohjeellinen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten rakennusala (et), joilla ennakoidaan tarvetta mobiiliverkon tukiasemien rakentamiselle.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden toteutumista.

Hanke sijoittuu yleiskaavassa rakentamiseen tarkoitetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta täydentävää ja tiivistävää. Kaupunkirakenteen tiivistämisen myötä avautuu mahdollisuus säilyttää taajamien ulkopuolisia ja ympäröiviä luontoalueita vähemmän pirstoutuneina ja yhtenäisempinä sekä edistää luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä etäämmällä olemassa olevista hyvistä liikenneyhteyksistä.

Rakentamattomana alue säilyisi nykyisellään osittain metsittyvänä jättömaana ja luonnontilaa lähestyvänä alueena, jossa luontoarvot kehittyisivät tulevaisuudessa. Alue sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Yhdyskuntarakenne

Asemakaava jatkaa Vehkalan työpaikka-alueen rakentumista lännen suuntaan. Ratkaisu monipuolistaa ja edistää työpaikka-alueen kehittymistä. Rakentaminen sijoittuu kävelymatkan päähän Kehäradan Vehkalan asemasta. Suunnitelmissa varaudutaan bussipysäkkien toteuttamiseen Vehkalantielle sekä Vehkalantien, Sanomatien, Lehtokorventien ja Härkähaantien risteysalueelle. Hanke edistää kestävää yhdyskuntarakennetta.

Kaupunkikuva

Uusi rakentaminen muuttaa vahvasti alueen kaupunkikuvaa verrattuna nykytilanteeseen. Vehkalantien varressa kaava-alueen kohdalla kaupunkikuva muuttuu rakentamattomasta ja metsäisestä alueesta rakennetuksi. Rakentamattoman Vehkalantien pohjoispuolisten metsäisten- ja jättömaa-alueiden tilalle nousee katutilaa rajaava värikäs työpaikka-alue, jonka kaupunkikuvaan, väritykseen ja julkisivuihin on annettu laadullisia kaavamääräyksiä. Viheralueet ja katualueilla säilytettävät ja istutettavat puut tuovat vehreyttä muuten tehokkaasti rakennettuun ympäristöön.

Uusi rakentaminen laajentaa Vehkalan työpaikka-alueen laadukasta kaupunkikuvaa. Mittakaava on sovitettu lähialueen kaupunkirakenteeseen. Kortteleista saadaan vehreitä mm. vihertehokkuudesta määräämällä.

Palvelut ja työpaikat

Asemakaava täydentää ja laajentaa Vehkalan aseman itäpuolelle rakentuvaa työpaikka-aluetta Kehäradan länsipuoleisille alueille. Kaavan rakentumisen myötä Vehkalan alueen palvelutarjonta kasvaa ja alueelle syntyy uusia työpaikkoja.

Vehkalan yleissuunnitelmatyön yhteydessä (vuonna 2012) koko Vehkalan työpaikka-alueelle on arvioitu syntyvän 9500 työpaikkaa. Yleissuunnitelmassa laskentaperusteina on käytetty KTY-alueilla 1 työpaikka/80 k-m2 ja TT-alueet 1 työpaikka/100 k-m2. Näillä laskentaperiaatteilla nyt kaavoitettavalle alueelle syntyy yhteensä noin 1300 työpaikkaa.

Arviot voivat osoittautua epätarkoiksi. Jos kaava-alueen KTY-korttelialueet toteutuvat esimerkiksi toimistotyöpaikkavaltaisina, voi yritysten henkilöstömäärä olla toiminnan luonteen takia arviota suurempi. Toisaalta, jos esimerkiksi alueen toteutuksessa rakennusoikeus toteutuu vain osittain, voi arvio työpaikoista jäädä edellä esitettyä pienemmäksi. Asemakaava mahdollistaa hyvin

erityyppisten toimintojen ja yritysten sijoittumisen alueelle, joten työpaikkamäärän tarkempi arviointi on hankalaa.

Kaava mahdollistaa toimitilarakennusten korttelialueelle (KTY) liike-, näyttely- ja kokoontumistiloja enintään 20 % tontin toteutuneesta rakennusoikeudesta. Teollisuusrakennusten korttelialueella, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY), enintään 25 % tontin toteutuneesta rakennusoikeudesta saa käyttää pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liike- ja muita siihen verrattavia tiloja varten. Koko kaavamääräysaluetta koskevissa määräyksissä kaupan laatua ohjataan kieltämällä päivittäistavarakaupan ja keskustahakuisen kaupan sijoittuminen alueelle. Korttelialueille ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä tai vähittäiskaupan suuryksiköksi verrattavaa myymäläkeskittymää. Kaupan sijoittumista ohjaavilla määräyksillä varmistetaan, että alueelle sallittava liikerakentaminen ei voi toteutua merkittävänä kuluttajakaupan hankkeena. Muun muassa alueen liikenneverkko ei kestäisi merkittävästä kuluttajamyymälästä aiheutuvaa liikennerasitetta. Kaavamääräyksillä mahdollistetaan kuitenkin esimerkiksi työpaikka-alueen luonteeseen soveltuvien yrityksille suunnatun tukkumyynnin tai aluetta palvelevien lounasravintoloiden toteutuminen.

Kaava-alueen länsipuolella toimii Etelä-Vantaan Ratsastuskoulu Oy, joka palvelee viikoittain noin 300 asiakasta. Vaikutuksia ratsastuskoulun toimintaan on käsitelty tarkemmin alempana virkistys ja harrastustoiminta kohdassa.

Alueen länsipuolella Vehkalan täyttömäen alueella sijaitsee lumenvastaanottopaikka. Kaavaratkaisun kortteli 25106 ulottuu osin lumenvastaanottopaikalta laskevan Karnalanojan sivuhaaran päälle, minkä vuoksi uoma joudutaan siirtämään alueen esirakentamisen yhteydessä. Kaavaratkaisu ei ulotu lumenvastaanottopaikan alueelle eikä kaavaratkaisu aiheuta esteitä Vehkalan täyttömäen nykyisten toimintojen jatkumiselle.

Taloudelliset vaikutukset

Asemakaavaratkaisun kaavataloudellisia vaikutuksia on arvioitu kaavatyön yhteydessä.

Arvioissa on hyödynnetty arvioita kaupungin saamista tonttien myyntituloista, sillä oletuksella, että kaupunki myy kaikki alueen tontit tontinluovutuksen yhteydessä. Kaavataloudellisessa kokonaisuudessa on huomioitu kaupungin maanhankintakustannukset.

Kaupungin menojen osalta on laadittu alustavia arvioita katujen ja kunnallistekniikan toteutuksen kustannuksista. Kunnallistekniikan rakentamisen kustannuksia on arvioitu Vehkalan länsipuoli 2 alustavan katusuunnitelman yhteydessä. Arviossa on huomioitu kaava-alueen katujen, ulkoilureittien ja muun kunnallistekniikan rakentaminen. Arvion mukaan alueen kunnallistekniikan rakentamisen kustannukset ovat yhteensä noin 6,2 M€, josta noin 6 M€ kohdistuu kaupungille.

Alueen esirakentamisen kustannuksia on arvioitu kaavatyön yhteydessä. Alueen esirakentamisen hinta sisältää tarvittavat puuston poistot sekä maamassojen poistot ja lisäykset. Lisäksi arvioissa on huomioitu maaperäolosuhteiden mukaiset pohjanvahvistustarpeet. Esirakentamisen kustannuksissa on huomioitu myös korttelialueiden rakentamisesta syntyvät tarpeet Karnalanojan uomien siirroille. Koko alueen esirakentamisen kustannus on yhteensä noin 22,7 M€. Hintaa nostaa muun muassa louhintatarpeet, alueen suuret korkoerot ja osittain heikot perustamisolosuhteet.

Taloudellisia vaikutuksia arvioitaessa on huomioitu ekologisesta kompensaatiosta aiheutuvat kustannukset. Alustavan arvion mukaan ekologisen kompensaation kustannus koko kaava-alueen osalta on noin 0,5 M€.

Käytössä olevan tiedon perusteella tonttien myynnistä saatavilla tuloilla ei saada katettua alueen toteuttamisesta aiheutuvia investointeja, kun huomioidaan alueella jo tehdyt maanhankinnat. Kaava-alue on osa Vantaankoski–Vehkalan ympärille kehittyvää laajempaa yritysaluetta, jolla on merkittävä rooli Vantaan elinvoiman, kilpailukyvyn ja yritysten kasvumahdollisuuksien kannalta. Asemakaavatyöllä mahdollistetaan uusien investointien, työpaikkojen ja yritysten sijoittuminen alueelle, joiden myötä kaupungin verotulot kasvavat. Pitkällä aikavälillä alueen rakentaminen on kaupungille kannattavaa.

Sosiaalinen ympäristö

Nykytilanteessa alueella ei ole asukkaita. Myöskään tulevaisuudessa alueelle ei olla osoittamassa asuntoja.

Alueen eteläpuolella sijaitsee ammattiopisto Varian Vehkalan kampus, jossa opiskelee vuositasolla noin 6000 eri alojen opiskelijaa ja henkilökuntaa on lähes 400. Vehkalan toimipisteessä voi opiskella ajoneuvoalaa, ilmailualaa, logistiikkaa, sosiaali- ja terveysalaa, sähkö- ja automaatioalaa sekä tieto- ja viestintätekniikkaa. Kaavan mahdollistama työpaikkarakentaminen voi tarjota yhteistyömahdollisuuksia alueelle sijoittuvien yritysten ja ammattiopisto Varian välille.

Suunnittelualueella sijaitsee ammattiopisto Varian väliaikainen pysäköintialue, joka on vuokrattu pysäköintikäyttöön 10 vuoden vuokrasopimuksella 1.2.2023 alkaen. Vuokrasopimuksen irtisanomisaika on 6 kk. Kaavaratkaisun katujen sijainneissa on huomioitu väliaikaisen pysäköintialueen sijainti, jotta tonttiluovutuksen vaiheistuksessa on mahdollista huomioida väliaikainen pysäköintialue. Väliaikainen pysäköintialue sijoittuu kaavassa korttelin 25106 alueelle ja pitkällä tähtäimellä väliaikaisena pysäköintialueena olevalle noin 1,9 ha kokoiselle alueelle on tarkoitus osoittaa kaavassa esitettävää käyttöä. Kaavatyön yhteydessä on tarkasteltu vaihtoehtoisia sijainteja ammattiopisto Varian väliaikaiselle pysäköintialueelle. Lähistöltä on tunnistettu alueita, joita alustavan tarkastelun perusteella on mahdollista hyödyntää ammattiopiston pysäköintikäytössä.

Kaavoitettava alue palvelee alueen läpi kulkevia luontovirkistysalueen käyttäjiä sekä esimerkiksi pyöräilyn baanan käyttäjiä. Alueelle sijoittuvien työpaikkojen työntekijät voivat viettää alueella aikaa merkittäviä osia valveillaoloajastaan. Alueen viihtyisyyteen on kaavaratkaisussa pyritty panostamaan. Esimerkiksi katualueiden mitoituksessa on varauduttu riittäviin istutuskaistoihin. Tonttien rakentamisessa on annettu määräyksiä, joilla lisätään toimintojen aktivoivaa roolia julkisten alueiden suuntiin. Alueelta on sujuvat yhteydet virkistysreiteille, joka tarjoaa mahdollisuuksia myös sosiaaliselle kanssakäymiselle.

Virkistys ja harrastusoiminta

Asemakaavaratkaisulla varaudutaan ulkoilureittien tavoiteverkon mukaisten ulkoilureittien toteuttamiseen siten, että Vehkalan asemalta voidaan toteuttaa tarvittavat ulkoilureittiyhteydet Petikon luontovirkistysalueelle. Kaavassa osoitettavan Tyttömäenmetsän (lähivirkistysalue, VL) alueelle on annettu luontoarvoja koskevia kaavamääräyksiä. Alueelle on mahdollista toteuttaa ulkoilureittejä luontoarvot huomioon ottaen. Tyttömäenmetsä kytkeytyy osaksi Petikon metsäisiä viheralueita.

Alueen länsipuolella toimii Etelä-Vantaan ratsastuskoulu Oy, jolla noin 300 viikoittaista asiakasta. Yritys toimii Vantaan kaupungilta vuokratulla alueella. Noin 11 hehtaarin kokoisesta alueesta noin 5 hehtaaria sijoittuu asemakaava-alueelle. Asemakaava-alueelle sijoittuva vuokra-alueen osa osoitetaan asemakaavassa korttelialueeksi, jonka myötä ratsastuskoulun nykyisin käytössä olevista alueista noin 5 hehtaarin kokoinen osa poistuu hevostoiminnan käytöstä. Alueet on vuokrattu yrittäjälle lyhyellä vuokrasopimuksella ja vuokrasopimuksen lyhyellä irtisanomisajalla kaupunki on ennakoinut pitkään tiedossa olleen yleiskaavan mukaisen maankäyttömuutoksen toteuttamismahdollisuuksia. Ratsastuskoululle kaava-alueelta lyhyellä vuokrasopimuksella vuokratun maa-alueen hyödyntäminen yritystontteina mahdollistaa noin 20 000 kerrosneliömetriä työpaikkarakentamista, joka mahdollistaa noin 200 työpaikan sijoittumisen alueelle.

Kaavatyön yhteydessä on tutkittu korvaavia alueita ratsastuskoulun lähiympäristöstä. Alustavien tarkasteluiden perusteella ratsastuskoulun välittömästä läheisyydestä on löydettävissä noin 3–4 hehtaaria alueita, joita on mahdollista osoittaa poistuvia vuokra-alueita korvaavaksi alueeksi. Jos tunnistetut vaihtoehtoiset hevostoimintaan hyödynnettävissä olevat alueet osoitetaan ratsastuskoulun käyttöön, supistuisi Etelä-Vantaan ratsastuskoulu Oy:n käytössä olevat alueet noin 1–2 hehtaaria suhteessa nykytilanteeseen. Lisäksi ratsastuskoululta pohjoiseen noin 700–1000 metrin etäisyydessä on tunnistettu reilun 4 ha kokoinen alue, joka on alustavan tarkastelun perusteella mahdollista kehittää hevostoiminnan käyttöön. Korvaavien alueiden osoittaminen

ratsastustoimintakäyttöön ei vaadi kaavallisia toimenpiteitä. Vaihtoehtoisista alueista käytävät neuvottelut käydään asemakaavatyöstä erillisenä prosessina.

Asemakaavan mahdollistama maankäytön muutos aiheuttaa vaikutuksia hevostoiminnalle. Asemakaavassa osoitettavista korttelialueista lähinnä Etelä-Vantaan ratsastuskoulu Oy:n käytössä olevia alueita on korttelin 25106 teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY). Asemakaavamääräyksillä on huomioitu alueen länsipuolella sijaitsevan ratsastuskoulun toiminta. Lähivirkistysalueelle sekä korttelin 25106 lännen puoleisille alueille suuntautuvien julkisivujen tulee olla mattapintaisia ja tummia. Korttelialueen valaistus on toteutettava ja suunnattava siten, että rakennukset, julkisivut, mainoslaitteet, rakenteet yms. eivät näy haitallisesti lähivirkistysalueelle eikä korttelin 25106 lännen puoleisille alueille. Vehka-alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.

Asemakaavan toteutumisen myötä alueen liikennemäärät tulevat lisääntymään. Liikennemäärien kasvun vaikutus alueen länsipuolella toimivaan ratsastuskouluun jää kuitenkin vähäiseksi, koska asemakaavan katualueiden ja ratsastuskoulun käytössä olevien alueiden väliin jää korttelialueita ja rakentamattomia alueita. Kaavan toteuttamisen yhteydessä tapahtuva rakennustoiminta aiheuttaa ympäristössä melua, pölyä ja muita vastaavia haittoja. Rakentamisen aikaiset vaikutukset ovat luonteeltaan väliaikaisia. Joka tapauksessa niistä aiheutuvia negatiivisia vaikutuksia on syytä pyrkiä välttämään esimerkiksi riittävällä ja oikea-aikaisella tiedottamisella.

Viherrakenteen kehityskuvassa (Vihreä- ja virtaava Vantaa VIVA, 2023) alueen pohjoislaidalle on osoitettu portti luontoon. Kaavaratkaisussa Vehkalan asemalta osoitetaan yhteydet Petikon luontovirkistysalueen ulkoilureiteille. Kaavaratkaisu ei estä viherrakenteen kehityskuvassa esitetyn luontoportin toteuttamista esitetyssä sijainnissa. Kaavaratkaisu mahdollistaa luontoportin toimintaan liittyvien rakenteiden, kuten kylttien, katosten ja säilytyslokerikkojen toteuttamisen Härkäpuiston (VP) alueella.

Kaavatyön valmistelun aikaan on valmisteltu Petikon luontovirkistysalueen yleissuunnitelman päivittämistä. Työstä saatuja tietoja on huomioitu kaavaratkaisussa mahdollistamalla tarvittavia ulkoilureittiyhteyksiä Vehkalan asemalta Petikon luontovirkistysalueen suuntaan.

Kaavaratkaisu parantaa Petikon luontovirkistysalueen saavutettavuutta erityisesti kestävillä kulkumuodoilla, sekä parantaa Vantaalaisten ja laajemmin pääkaupunkiseudun autottomien talouksien virkistäytymisen mahdollisuuksia.

Hanke on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) virkistyskäyttöä koskevien tavoitteiden mukainen.

Liikenne

Kaava-alueen rakentuminen lisää liikennettä kaava-aluetta laajemmin koko Vehkalan työpaikka alueella. Kaavan vahvistuttua ensivaiheessa liikennettä aiheuttavat alueen rakentamisesta aiheutuva toiminta. Alueen rakennuttua alueelle sijoittuvien yritysten toiminnasta aiheutuvaa päivittäistä ajoneuvoliikennettä on arvioitu kaavatyön aikana laaditussa liikenneselvityksessä.

Liikenneselvityksessä liikenteen kehitystä tarkasteltiin nykytilanteessa sekä vuosille 2040 ja 2050. Tulevaisuuden liikennemääriin vaikuttaa sekä taustaliikenteen kasvu, että uuden maankäytön tuottamat lisävirrat.

Liikenneselvityksessä esitetyt taustaliikennemäärät on tuotettu HELMET-mallilla, ja vuoden 2050 tilanteessa on oletettu, että Lehtokorventie on jatkettu pohjoiseen Tikkurilantielle ja Vehkalantietä on jatkettu länteen Vehkalanmäentielle. Nämä muutokset kääntävät Lehtokorventien eteläpään liittymän pääsuunnan nykyisestä itä–etelä painotteisesta liikenteestä pohjois–eteläsuuntaiseksi. Vuonna 2040 liikenteen päävirta kulkee vielä etelän ja idän välillä, mutta vuonna 2050

suurin osa liikenteestä suuntautuu etelän ja pohjoisen välillä, ja myös sivusuuntien liikennemäärät kasvavat selvästi.

Uuden maankäytön liikennetuotos on arvioitu liikenneselvityksessä SY27/2008ohjeen mukaisesti. Arvioinnissa käytetty kokonaiskerrosala on 130 000 km² (kaavaratkaisussa alueen uusi kerrosala on yhteensä 116 651 k-m^2) ja laskennassa on huomioitu alueiden erilaiset kulkutapaosuudet: TY-alueilla Vantaan autovyöhykkeen henkilöauton kulkutapaosuus ja muilla alueilla joukkoliikennevyöhykkeen osuus. TY-alueiden liikennetuotos perustuu metalliteollisuuden kertoimiin, kun taas KTY-alueilla on käytetty vähän asiointiliikennettä tuottavan toimistotoiminnan kertoimia. Näiden perusteella uuden maankäytön vaikutus liittymän kuormitukseen on merkittävä jo vuoden 2040 tilanteessa.

Vaikutusten arvioinnissa simuloinnit osoittivat, että liittymän välityskyky on ilman liikennevaloja äärirajoilla jo vuonna 2040. Suurten liikennemäärien lisäksi erityisesti vilkkaaseen liikenteeseen vasemmalle kääntyvät virrat heikentävät toimivuutta. Tämän vuoksi liittymän toteuttamista ilman liikennevaloja ei suositella. Palvelutaso asettui vuoden 2040 tilanteessa tyydyttävälle tasolle ja vuoden 2050 tilanteessa huonolle tasolle, vaikka keskiviiveet pysyivät vielä hallittavissa rajoissa. Kiertoliittymävaihtoehtoja ei simuloitu, mutta laskennallinen tarkastelu osoitti, että myös kiertoliittymässä vasemmalle kääntyvän liikenteen suuri määrä muodostuisi kapasiteettia rajoittavaksi tekijäksi.

Liittymän nykyiset järjestelyt riittävät vuoden 2040 tilanteessa eteläisellä ja itäisellä haaralla, mutta uuden maankäytön tuottama lisäliikenne edellyttää muutoksia erityisesti Vehkalantien suuntaan. Läntiselle haaralle esitetään uutta oikealle kääntymiskaistaa tai vaihtoehtoisesti erillistä vasemmalle kääntymiskaistaa sekä yhdistettyä suoraan oikealle -kaistaa. Lisäksi uudelle pohjoiselle pääkadulle esitetään erillinen vasemmalle kääntymiskaista. Vuoden 2050 tilanteessa liittymän eteläiselle ja pohjoiselle haaralle tarvitaan lisäkaistoja vasemmalle kääntyvälle liikenteelle, jotta kasvavat liikennevirrat voidaan välittää hyväksyttävällä palvelutasolla.

Vehkalan länsipuoli 2 asemakaava-alueen liikenne tukeutuu pääosin alueen nykyiseen katu- ja tieverkkoon sekä Myllymäen eritasoliittymään. Myllymäen eritasoliittymän nykyinen keskivuorokausiliikenne on hyvin maltillinen. Asemakaava-alue on Vantaan yleiskaavassa osoitettu monipuolisten työpaikkatoimintojen sekä tuotanto- ja varastotoimintojen alueeksi.

Asemakaavan laadinnan yhteydessä tehdyn liikenneselvityksen liikenteen toimivuustarkasteluissa liikenneverkon välityskyvyn todettiin olevan riittävä tarkastelluissa tilanteissa. Arvio uuden maankäytön mukaisesta liikennesuoritteesta AHT n. 950 ajoneuvoa ja IHT n. 850 ajoneuvoa. Tarkasteluissa muodostuneet maksimijonot jäivät kaistajärjestelyjen vuoksi Myllymäen eritasoliittymän ulkopuolelle ja lisääntyvän maankäytön ei katsota aiheuttavan ongelmia valtakunnalliselle tieverkolle.

Kehä III tavoitetilassa Vehkalan kohdalla liikenteen sujuvuutta ja toimintavarmuutta parannetaan kehittämällä Myllymäen eritasoliittymää sekä Myllymäen ja Hämeenlinnanväylän eritasoliittymien välistä tieosuutta. Tavoitetilanteessa Myllymäen eritasoliittymän kohdalle toteutetaan kolme kaistaa molempiin ajosuuntiin. Järjestely edellyttää eritasoliittymän ramppi- ja pysäkkijärjestelyjen kehittämistä sekä lisäkaistojen toteuttamista Myllymäen ja Hämeenlinnanväylän eritasoliittymien väliselle tieosuudelle. Lisäksi Hämeenlinnanväylältä lännen suunnasta erkaneva yhteys toteutetaan kaksikaistaisena. Tavoitetilan mukaiset liikenneverkon kehittämistoimenpiteet parantavat alueen liikenteen sujuvuutta ja toimintavarmuutta sekä tukevat Vehkalan alueen työpaikka- tuotanto- ja varastotoimintojen kehittymistä.

Alustavassa katusuunnitelmassa on tarkastettu katualueiden tilavarauksia liikenteenyleissuunnitelman pohjalta. Tarkastelussa on huomioitu pitkän aikavälin liikenteelliset tarpeet, jossa Lehtokorventie toimii Valtatien 3 rinnakkaisreittinä sekä erikoiskuljetusten reittinä. Kaavaratkaisulla turvataan näiden toimintojen edellyttämät tilavaraukset kaava-alueen osalta ja mahdollistetaan niiden toteuttaminen tulevaisuudessa.

Kaava-alue sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle kävelyetäisyydelle Vehkalan junaasemasta sekä linja-autoliikenteen runkolinjasta. Kaavaratkaisu mahdollistaa uusien linja-autopysäkkien toteuttamisen suunnittelualueelle joukkoliikennepalveluiden kehittyessä. Ratkaisu edistää joukkoliikenteen saavutettavuutta ja tukee kulkutapaosuuden kasvua pitkällä aikavälillä.

Vesihuolto

Kaava-alue sijaitsee pääosin rakentamattomassa ympäristössä, joten Vehka-alhonkadulle, Tyttömäenkujalle ja Lehtokorventielle on rakennettava uutta yleistä vesihuoltoa palvelemaan kaavoitettavia kortteleita. Rakennettavan yleisen vesijohdon ja jätevesiviemärin määrä on alustavan katusuunnitelman pohjalta tehdyn arvion mukaan noin 460 metriä, ja uutta yleistä hulevesiviemäriä on rakennettava arviolta 1270 metriä.

Maaston muotojen ja tulevien tonttien pinnantasauksien takia Tyttömäenkujalla ja Vehka-alhonkujalla uudet tontit joutuvat todennäköisesti pumppaamaan jäte- ja/tai hulevetensä liittyessään katujen vesihuoltolinjoihin.

Vehka-alhonkujalla olevien TY-tonttien pinnantasaukset johtavat hulevedet pintavaluntana suurilta osin pohjoisen suuntaan maastoon ja Karnalanojaan. Tulvatilanteessa hulevedet virtaavat pintavaluntana Vehka-alhonkujan kääntöpaikan päästä korttelialueen läpi Kanalanojan sivuhaaraan. Kortteliin 25106, TY-tontin länsireunalle, esitetään johtorasite sekä ohjeellinen hulevesireitti (wr) hulevesien johtamista varten. Myös Tyttömäenkujan KTY-tontin pohjoispuolella olevalle kääntöpaikalle esitetään hulevesireitti (wr), jonka kautta osa kadun ja tonttien hulevesistä virtaa Karnalanojaan.

Ympäristöhäiriöt

Alueella on Vantaan yleiskaavassa 2020 lentomeluvyöhykettä 1 (LDEN yli 60 dB) ja lentomeluvyöhykettä 2 (LDEN 55-60 dB). Raideliikenteen melu on enimmillään 50-55 dB Kehäradan viereisessä korttelissa 25105. Härkäpuiston alueella raideliikenteestä aiheutuva melu nousee päiväaikaan enimmillään 55-60 dB:iin. Tieliikenteen, lähinnä Kehä III:n aiheuttama melu tai pienhiukkaset eivät aiheuta ongelmia. Tieliikenteen melu nousee esitettävillä korttelialueilla enimmillään 55-60dB:iin suunnittelualueen eteläosissa. Alueen mitoittavana melulähteenä on lentomelu. Melu huomioidaan asemakaavamääräyksissä. Toimistojen ja vastaavien hiljaisten työtilojen ulko- ja sisäpuolen välisen äänitasoeron ΔL lento-, tie- ja raideliikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Kaava-alue on pääosin rakentamatonta aluetta, joten kaavan toteuttaminen aiheuttaa heikennyksiä alueen luonnontilassa.

Vantaan kaupungin strategisena tavoitteena on olla luontopositiivinen 2030 mennessä, jonka saavuttamiseksi vuoden 2029 tavoitetasona on, että kaikissa hyväksytyissä asemakaavoissa luonnon luontotyypeille aiheutetut haitat on hyvitetty täysimääräisesti ja luonnon heikentymättömyys saavutettu.

Asemakaavan valmistelussa on noudatettu Vantaan kaupungin luontoarvojen kokonaisheikentymättömyyden mallia, jossa ensisijaisesti luontohaittoja pyritään välttämään, toissijaisesti lieventämään aiheutettua luontohaittaa ja viimekädessä kompensoimaan menetetyt luontoarvot täysimääräisesti.

Kaavaratkaisun luontovaikutuksia arvioidaan suhteessa käytettävissä olevaan luontotietoon. Pääasiallisena lähteenä luontotiedolle on käytetty Luontoselvitykset Petas-Tyttömäen alueella Vantaalla 2022 -selvitystä (Faunatica, 2022). Faunatican selvitykseen perustuu muun muassa tiedot alueen luontotyypeistä, linnusto- ja lepakkoalueista, lahokaviosammalesta ja liito-oravasta.

Kaavaratkaisussa luonnontilaltaan arvokkaimmat alueet on pyritty jättämään rakentamisen ulkopuolelle. Alueen merkittävimmät luontoarvoalueet on osoitettu asemakaavassa

Tyttömäenmetsän alueelle (lähivirkistysalue, VL). Tyttömäenmetsä on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo). Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, että alueen luontoarvot heikentyvät merkittävästi. Välttämättömien turvallisuuteen, hulevesireitteihin ja ulkoilureitteihin liittyvien toimenpiteiden tekeminen on sallittu luontoarvot huomioon ottaen. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, että liito-oravan elinmahdollisuudet heikentyvät.

Tyttömäenmetsän itäosaan on asemakaavassa osoitettu ohjeellinen hulevesien viivytysalue olemassa olevan kosteikon kohdalle. Kosteikon alue on ollut alun perin vanhaa peltoa, johon kehittynyt lehtokorven piirteitä. Kosteikon pohjoisreuna on osa arvokasta linnustoaluetta, jossa on entiselle viljelymaalle vuosikymmenten saatossa kasvanut keski-ikäinen lehto. Alueella pesii monipuolinen ja runsaslukuinen valikoima nimenomaan lehti- ja sekametsiä tarvitsevia lajeja.

Tyttömäenmetsän alueelle osoitetaan kaavassa ohjeellinen merkintä hulevesireitille. Merkintä on osoitettu Karnalanojan uoman itäosassa nykyisen uoman kohdalle ja alueen länsiosassa merkintä on osoitettu suunnitellun uuden uoman kohdalle korttelin 25106 pohjoislaidalle. Ojauoman siirtotyöt aiheuttavat luontohaittaa Tyttömäenmetsässä. Myös korttelin 25106 länsiosan rakentaminen aiheuttaa luontohaittaa Karnalanojan nykyisen uoman ympäristössä. Luontohaittaa aiheutuu Karnalanojan uoman ympärillä olevalle alueelle, joka on entiselle maatalousmaalle kehittynyttä kulttuurilehtoa, johon on kehittynyt lehdon ominaispiirteitä. Alueen luonnontila on heikentynyt ja se on edustavuudeltaan heikko. Kaavan mukaiset toimenpiteet aiheuttavat luontohaittaa kulttuurilehdon kaava-alueelle sijoittuvasta 3,7 ha alueesta noin 1,4 ha osalle (korttelialueen osuus noin 0,9 ha, 23 % kulttuurilehdon alueesta, jolle luontohaittaa aiheutuu). Luonnontilaisena säilyvä alue liittyy lähivirkistysalueen kautta Petikon laajemmille viheralueille (ml. Vantaan yleiskaavan 2020 mukaiselle luonnonsuojelualuevaraus). Karnalanojan uuden uoman alue sijoittuu Tyttömäenmetsän lähivirkistysalueelle, jonka alueella pitkällä tähtäimellä uoman ympärille kehittyy uusia luontoarvoja. Menetettävät luontoarvot yleiskaavassa työpaikka-alueeksi osoitetulla alueella eivät sisällä lain mukaan suojeltuja luontotyyppejä.

Osa korttelista 25106 ulottuu Vehkalantien pohjoispuolella alueelle, joka on luontotyypiltään varttunutta havupuuvaltaista tuoretta kangasta. Alue on luontotyyppikohtaiselta arvoluokaltaan 2, luontotyyppikohtaiselta edustavuudeltaan erinomainen ja luonnontilaltaan vähän heikentynyt. Korttelialue osoitetaan noin 0,5 ha verran luontotyyppikuvion alueelle, joka vastaa noin 11 % luontotyyppikuvion koko alueesta. Säilyvä osa luontotyypistä sijoittuu kaavaratkaisussa lähivirkistysalueelle (VL), joka on merkitty luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo). Menetettävät luontoarvot yleiskaavassa työpaikka-alueeksi osoitetulla alueella eivät sisällä lain mukaan suojeltuja luontotyyppejä.

Lehtokorventien katualue ja korttelin 25105 rakentaminen aiheuttaa luontohaittaa alueelle, joka on luontotyypiltään lehtokorpea. Alue on luontotyyppikohtaiseltaan arvoluokaltaan 3, luontotyypin edustavuudeltaan kohtalainen ja luonnontilaltaan heikentynyt. Kaavaratkaisussa osoitetaan rakentamista 0,2 ha kokoiselle lehtokorven luontotyyppikuvion alueelle (18 % koko luontotyyppikuvion alueesta). Säilyvä osa luontotyyppikuviosta sijoittuu kaavaratkaisussa lähivirkistysalueelle (VL), joka on merkitty luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo). Menetettävät luontoarvot yleiskaavassa työpaikka-alueeksi osoitetulla alueella eivät sisällä lain mukaan suojeltuja luontotyyppejä.

Lehtokorventien katualue ja korttelin 25105 rakentaminen aiheuttaa luontohaittaa alueelle, joka on luontotyypiltään lehtoa. Alue on luontotyyppikohtaiseltaan arvoluokaltaan 2, edustavuudeltaan hyvä ja luonnontilaltaan vähän heikentynyt. Kaavaratkaisussa osoitetaan rakentamista 1,5 ha kokoiselle luontotyyppikuvion alueelle (36 % koko luontotyyppikuvion alueesta). Lehtoalueen luontotyyppikuvioon osoitettu vesilain 2 luvun § 11 mukainen noro kaava-alueelle ulottuvine valuma-alueineen sijoittuu kaavaratkaisussa Tyttömäenmetsän alueelle. Alueen koillisnurkassa kulkeva osin vesilain 2 luvun § 11 mukainen noro sijoittuu kaavaratkaisussa Härkäpuiston alueelle. Kaava-alueelle sijoittuvan luonnontilaisen noron alue on osoitettu luonnon monimuotoisuuden

kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo). Menetettävät luontoarvot yleiskaavassa työpaikka-alueeksi osoitetulla alueella eivät sisällä lain mukaan suojeltuja luontotyyppejä.

Lahokaviosammal

Kaavoitettavalla alueella sijaitsee lahokaviosammalen (*Buxbaumia viridis*) ydinalueita. Lahokaviosammal on uhanalainen ja rahoitettu laji, jonka elinympäristöt suositellaan jätettäväksi rakentamisen ulkopuolelle.

Vehkalantien luoteispuolella kortteli 25106 ulottuu pieneltä osin lahokaviosammalen ydinalueelle. Kaavoitettavalla alueella lahokaviosammalen ydinalueet säilyvät kuitenkin pääosin rakentamisen ulkopuolella. Rakentamisen alueelle sijoittuu yksi yksittäinen lahokaviosammalen esiintymä. Ydinalueesta merkittävä osa säilyy rakentamisen ulkopuolella osana lähivirkistysaluetta (VL), joka osoitetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi. Alueen pohjoislaidalla on useita lahokaviosammalen kasvupaikkoja, jotka muodostavat VL-alueelle ja sen pohjoispuolelle yleiskaavan luonnonsuojelualuevarauksen kohdalle sijoittuvan kasvupaikkojen keskittymän. Tämä alue on rakentamisen ulkopuolella.

Koska kyseessä on lahokaviosammalen yksittäinen esiintymä tai suppea lajin ydinalue, kaavaratkaisun korttelialueella esiintyvien lahokaviosammalen yksittäisen esiintymän ja suppea-alaisen ydinalueen osalta voidaan soveltaa luonnonsuojelulain 82§:n yleispoikkeamaa. Lahokaviosammalen suojelutaso Vantaalla on suotuisa ja yksittäisen havaintopaikan häviämisen ei katsota vaarantavan lahokaviosammalen suojelutasoa. Kaavaratkaisu katsotaan siten luonnonsuojelulain 82 § mukaiseksi tavanomaiseksi rakennustoiminnaksi.

Liito-orava

Alueella esiintyy sekä liito-oravan elinympäristöjä että liito-oravan yhteys. Kaavoitettavan alueen suunnittelussa liito-oravan elinympäristöt ja yhteyden on otettu huomioon ja säilytetty rakentamisen ulkopuolelle. Liito-oravan ydinalue ja liito-oravayhteydet sijoittuvat Tyttömäenmetsän (lähivirkistysalue, VL) alueelle, joka on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo). Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka heikentävät merkittävästi alueen luontoarvoja. Välttämättömien turvallisuuteen, hulevesireitteihin ja ulkoilureitteihin liittyvien toimenpiteiden tekeminen on sallittu luontoarvot huomioon ottaen. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, että liito oravan elinmahdollisuudet heikentyvät. Kaavan toteutumisesta syntyvä haitta liito-oravalle jää merkitykseltään pieneksi ja rajoittuu pääosin esimerkiksi rakentamisen aikaisiin satunnaisiin meluhaittoihin. Kaavan myötä liito-oravalle ja sen elinympäristöille ei synny merkittävää haittaa.

Luonnon heikentymättömyyden toteuttaminen

Asemakaavamääräyksissä edellytetään hävitettyjen luontoarvojen kompensointia. Kaava-alueella luonnonarvoja toiminnallaan heikentävän toimijan tulee hyvittää toiminnastaan aiheutuvat luontohaitat ja luonnontilan heikennykset luonnonsuojelulain 11. luvun mukaisella ekologisella kompensaatiolla. Rakentaminen ja muu luontohaittaa ja luonnontilaa heikentävä toiminta voi alkaa vasta kun Lupa- ja valvontavirasto on antanut puoltavan päätöksen hyvityksen korvaavuudesta.

Luontohaittaa aiheutuu alustavan arvion mukaan yhteensä noin 50 luontoarvohehtaarin verran. Mikäli kaava-alue osoitettaisiin kokonaisuudessaan Vantaan yleiskaavan 2020 mukaisesti rakentamisen alueeksi aiheutuisi luontohaittaa alustavan arvion mukaan noin 128 luontoarvohehtaaria, joten lieventämishierarkian mukaista luontohaitan välttämistä on kaavaratkaisussa osoitettu yhteensä 78 luontoarvohehtaaria. Vantaan kaupunki on laatinut alustavasti kartoituksia mahdollisista kompensaatioalueista omistamillaan alueilla. Alustavan tarkastelun mukaan on tunnistettu kompensaatioalueita, joilla pystytään korvaamaan hävitetty luontohaitta. Kaava-alueen sisällä ei kompensoida kaavan toteuttamisesta aiheutuvia luontohaittoja.

Noin 14 ha kaava-alueesta (34 %) osoitetaan lähivirkistysalueeksi, VL (Tyttömäenmetsä). Alue osoitetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi. Ratkaisun varmistetaan alueen merkittävimpien luontoarvojen säilyminen.

Vesistöt ja vesitalous

Karnalanojan itäpäädyssä sijaitsevaa kosteikkoaluetta hyödynnetään hulevesiä viivyttävänä alueena, johon ohjataan Karnalankujan ja Lehtokorventien hulevesiä sekä tulvatilanteessa myös Tyttömäenkujan ja KTY-korttelialueen hulevesiä. Viivytystilavuutta kasvatetaan korottamalla nykyistä, Karnalanojan ylittävää polkua, jolloin vedenpinta ojan alkupäässä nousee. Polun nostaminen n. 25 cm kasvattaa viivyttävän tilavuuden noin 517 m3:een.

Kaavassa esitetään Karnalanojan uoman siirtämistä korttelin 25106 pohjoispuolelle noin 480 metrin matkalta. Lisäksi Vehkalan täyttömäen pohjoispuolella sijaitseva Karnalanojan sivuhaara on tarkoitus suoristaa korttelin 25106 länsireunan suuntaiseksi noin 90 metrin matkalta. Uomien siirrot tarkentuvat suunnittelun edetessä, ja jatkosuunnittelussa otetaan huomioon muun muassa tarvittavat tulvatilat, eroosiosuojaus sekä uoman stabiliteetti.

Suunnittelualueelle rakennettavat KTY- ja TY-alueet kasvattavat merkittävästi alueen vettä läpäisemättömän pinta-alan eli pintavalunnan määrää alueen nykytilasta. Hulevesien pintavaluntasuunnat säilyvät nykytilanteeseen nähden melko samoina, sillä tonttialueiden pinnantasaus noudattelee pääosin nykyisiä virtaussuuntia. Koska alueen hulevesien määrä tulee lisääntymään alueella monikertaisiksi tähän hetkiseen tilanteeseen verrattuna, hulevesien viivyttäminen kaava-alueen tonteilla on erittäin tärkeää.

Hulevesien hallinnan ensisijainen tavoite Vantaalla on, että virtaamahuiput eivät rakentamisen myötä kasvaisi suhteessa luonnontilaiseen virtaamahuippuun. Kaava-alueen hulevesien muodostumista pyritään ehkäisemään vettä läpäisevillä pintamateriaaleilla, ohjaamalla hulevettä kasvillisuuden käyttöön ja soveltamalla hulevesien luonnonmukaisen hallinnan periaatteita. Kaavassa annetaan määräys hulevesien viivyttämisestä korttelialueilla voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan.

Huleveden käsittely on suunniteltava tontti- tai korttelikohtaisesti. Hulevesien hallintarakenteet mitoitetaan sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha ja kesto 10 minuuttia. Tämä mitoitus tapahtuu vihertehokkuuslaskurin avulla. Varsinaisten hulevesirakenteiden lisäksi tonteilla tulee varautua harvinaisempiin sadetilanteisiin. Tontin tasauksessa tulee huomioida, että vesien tulee mahtua lammikoitumaan piha-alueille, joilla ei normaalitilanteessa viivytetä vesiä. Näillä sadetapahtumilla tontilta saa poistua samansuuruinen virtaama kuin sieltä laskennallisesti poistuisi luonnontilassa. Näitä sadetilanteita harvinaisemmat sateet saa ohjata tulvareittejä pitkin yleisille alueille.

Kaava-alueen pohjoislaidalla sijaitsee neljä luonnontilaiseksi tunnistettua noroa ja yksi lähde, joiden sijainti ja valuma-alueet on huomioitu kaavaratkaisussa. Kolme luonnontilaista noroa ja lähde sijoittuvat Tyttömäenmetsän alueelle (lähivirkistysalue, VL). Neljäs noro sijoittuu Härkäpuiston alueelle (puisto, VP). Norot ja lähde sijoittuvat alueille, jotka on asemakaavassa osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, että alueen luontoarvot heikentyvät merkittävästi.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Asemakaavan ilmastovaikutuksia on arvioitu ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen näkökulmista Planect-laskentatyökalulla laaditun ilmastoviisas asemakaava -selvityksen perusteella. Arviointi kattaa kaavan toteuttamisen aikaiset elinkaarivaikutukset 50 vuoden ajanjaksolla. Selvityksessä on tarkasteltu kolmea alustavaa kaavavaihtoehtoa (VE1-VE3) tavanomaisena rakentamisena, joiden lisäksi kaavaehdotusratkaisua on arvioitu sekä tavanomaisena rakentamisena, että ilmastoviisaana skenaariona. Merkittävimmät kasvihuonekaasupäästöt syntyvät rakennuksista ja tonteista, joiden osuus on 55 % sekä esirakentamisesta, joka aiheuttaa noin 15 % kokonaispäästöistä (kaavaehdotuksen ilmastoviisas skenaarion mukaan).

Alue on pääosin rakentamaton. Alueella on merkittäviä korkeuseroja ja alue on maaperältään laajasti savea ja silttiä, joiden esirakentaminen vaatii pohjanvahvistusta, mikä lisää esirakentamisen

päästöjä merkittävästi. Esirakentamisen päästöjä voidaan vähentää hyödyntämällä vähähiilisiä pohjanvahvistusmenetelmiä sekä hyödyntämällä maamassoja alueen sisällä.

Rakennusten ja tonttien rakentamisesta aiheutuvat päästöt ovat merkittäviä. Niitä voidaan hillitä jatkosuunnittelussa ohjaamalla rakentamista hiilijalanjäljen raja-arvolla tai esimerkiksi vaatimalla tontinluovutusehdoissa puurakentamista.

Energiankulutuksen osuus kokonaispäästöistä on noin 13 prosenttia. Kaava-alueen energiankulutukseen voidaan vaikuttaa esimerkiksi kiinnittämällä jatkosuunnittelussa huomiota rakennusten energiatehokkuuteen. Myös aurinkoenergian tuottaminen tonttikohtaisesti vähentää sähkön päästöjä, mutta vaikutus on kokonaisuudessa maltillinen. Liikenteen osuus on noin 12 prosenttia. Liikkuminen tukeutuu pääosin henkilöautoihin huolimatta alueen sijainnista hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä. Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita parannetaan, ja pyöräpysäköinti toteutetaan laadukkaasti, mikä tukee vähäpäästöisiä kulkutapoja. Liikenteen päästölaskennassa on huomioitu vain henkilöauto- ja joukkoliikenne. Kaava-alueelle sijoittuvan toiminnan luonne vaikuttaa merkittävästi liikenteen määrään ja päästöihin.

Maaperän ja kasvillisuuden hiilivarastojen osuus on noin 5 prosenttia, ja kaavaratkaisussa säilytetään laajoja puustoisia alueita, kuten Tyttömäenmetsän lähivirkistysalue (VL), mikä tukee hiilinielujen säilymistä. Lisäksi kasvikattovaatimus ja vihertehokkuuden edistäminen lisäävät hiilen sidontaa ja parantavat alueen pienilmastoa.

Ilmastonmuutokseen sopeutumista vahvistetaan mahdollistamalla katutilojen mitoituksessa luonnonmukaiset hulevesiratkaisut, tonttien käyttötarkoitukseen sidotulla vihertehokkuusvaatimuksella (0,8–0,9) ja monilajisella kasvillisuudella, jotka vähentävät tulvariskejä ja lieventävät lämpösaarekeilmiötä.

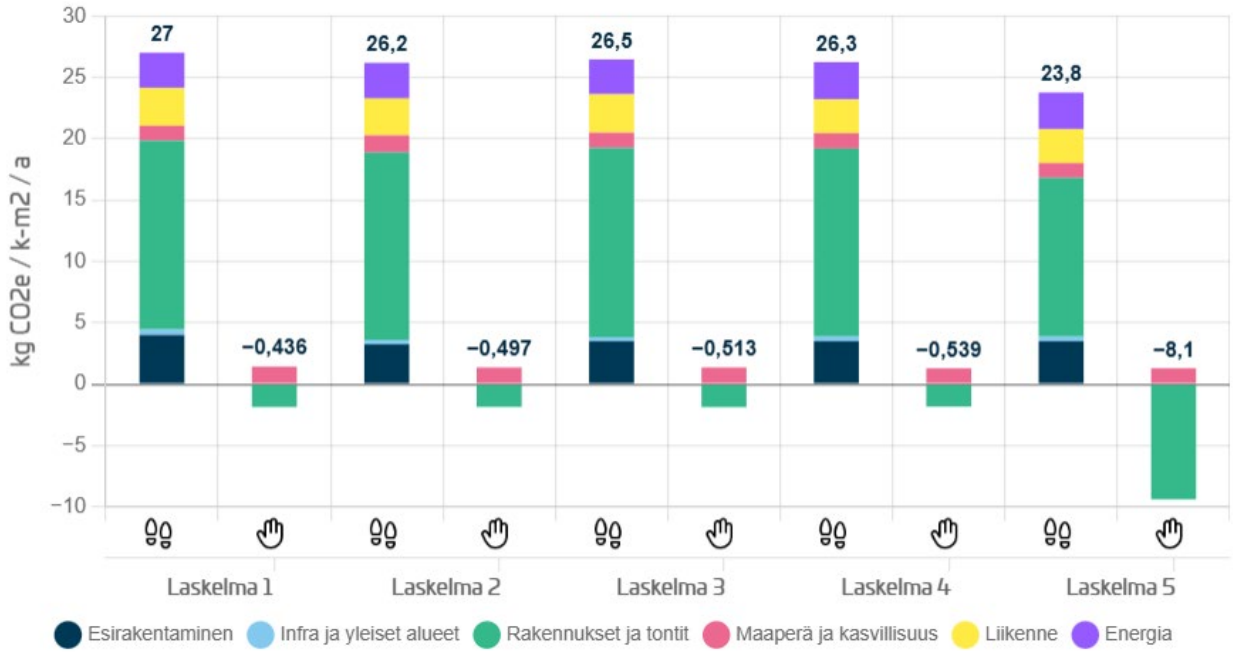

Ilmastoviisas asemakaava selvityksen tulosten yhteenveto. Laskelmat 1-3 ovat vaihtoehdoista VE1-VE3, joissa rakentaminen on tavanomaista. Laskelma 4 on kaavaehdotuksen mukainen vaihtoehto, jossa rakentaminen on tavanomaista. Laskelma 5 on laadittu kaavaehdotuksen pohjalta siten, että rakentamiselle on asetettu kaavaehdotusratkaisusta poikkeavia vaatimuksia vähähiilisestä rakentamisesta.

4.5 NIMISTÖ

Kaupunkiympäristölautakunnan alainen nimistöryhmä on käsitellyt kaavaluonnosalueen nimiä kokouksessaan 10.2.2026. Esityksen mukaan:

Käytössä olevat nimet:

Vehkalantie, Veckalvägen

Nimi asemakaavaan 1987. Nimi osa-alueen nimestä Vehkala, joka vuorostaan on peräisin alueelta sijainneen niityn nimestä (esim. 1774 *Veckal ängen*). Kaavassa määritellään uudestaan kadun pohjoisreuna, sekä varaudutaan kadun jatakamiseksi länteen Vehkalanmäentielle.

Härkäpuisto, Oxparken

Puisto laajenee, nykyinen nimi on vuodelta 2013. Nimi perustuu paikalla sijainneeseen härkähakaan, ruotsiksi *Oxhagen*.

Uudet nimet:

Karnalankuja, Karnalagränden

Katualueen nimi on peräisin vanhasta ojan ja niityn nimestä (esim. 1691 *Kerno åia Engen*). Alkuperäinen nimi lienee viitannut nykyiseen Myllymäenojaan. Nimen loppuosa on todennäköisesti peräisin alho-sanasta. Alkuosan merkitys on epäselvä mutta selkeästi suomenkielisiltä peräisin.

Lehtokorventieksi, Lundkärrsvägen

Katualue kulkee osin Lehtokorveksi määritellyn luontotyypin alueella. Pitkällä tähtäimellä katua on tarkoitus jatkaa Tikkurilantielle saakka. Tällöin se sivuaa Petaksen aluetta, jonka nimistössä on samanlaisia teemoja.

Tyttömäenmetsä, Tyttömäkiskogen

Noin viiden sadan metrin päässä lähivirkistysalueen pohjoisreunasta sijaitsee ympäristöstään erottuvan *Tyttömäen* kohouma. Alueen pohjoispuolella on yleiskaavan luonnonsuojelualuevaraus nimeltä *Karhusuo-Tyttömäki*. Kokouman nimi ei viitanne tyttöihin. Mahdollista on, että nimen takana olisi hämäläismurteissa esiintynyt sana *tyttyrä* 'mäki, kumpare' (vrt. *töytäre*).

Tyttömäenkuja, Tyttömäkigränden

Katualueen nimi tulee kaava-alueen pohjoispuolisen *Tyttömäen* kohouman ja yleiskaavan luonnonsuojelualuevarauksen, *Karhusuo-Tyttömäki*, mukaan. Kokouman nimi ei viitanne tyttöihin. Mahdollista on, että nimen takana olisi hämäläismurteissa esiintynyt sana *tyttyrä* 'mäki, kumpare' (vrt. *töytäre*).

Vehka-alhonkuja, Veckalgränden

Katualueen suomenkielinen nimi on peräisin siitä nimimuodosta, josta alkuperäinen niityn nimi (esim. 1774 *Veckal ängen*) on todennäköisesti lyhentynyt. Vehkoja kasvaa märässä maaperässä, jota *Vehkal(a*)-nimisen viljelyksen ympäristössä on ollut. Lisäksi paikannimet osoittavat, että alho on ollut sanana tunnettu lähialueiden suomalaismurteissa. Paikannimiarkistosta löytyy esimerkiksi Nurmijärveltä nimi *Vehkalho*, joka on kerääjän mukaan lausuttu paikallisten toimesta muodossa *vehkalo.*

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Korttelialueiden toteutuksen osalta kaavaratkaisu mahdollistaa useita erilaisia toteutusvaihtoehtoja. Korttelialueiden mitoituksessa on hyödynnetty Vehkalan työpaikka-alueen toteutuneilta korttelialueilta saatuja onnistuneita esimerkkejä. Kaava-alueen korttelialueet mahdollistavat myös suurempien useamman hehtaarin kokoisten tonttien toteuttamisen. Kortteleiden rakennusalueen rajat on osoitettu yhtenäisinä ja väljinä, jotta toteutussuunnittelun yhteydessä mahdollisuuksia on erilaisille ratkaisuille.

Kaavatyön yhteydessä on laadittu maankäyttösuunnitelma, jossa kortteleiden rakentumiselle on esitetty yksi mahdollinen skenaario. Skenaariossa on sovellettu Vantaalla toteutuneiden yritystonttien maankäyttöä.

Alueella sijaitsee Vantaan ammattiopisto Varian väliaikainen pysäköintialue, joka on vuokrattu pysäköintikäyttöön. Pysäköintialue on huomioitu kaavaratkaisun tonttikatujen sijoittelussa siten,

että se voi toimia kaavalla muodostettavalla korttelialueella, kunnes alue luovutetaan käyttötarkoituksen mukaiseen käyttöön. Kaavatyön yhteydessä on laadittu myös vaihtoehtotarkasteluja Varian väliaikaisen pysäköintialueen uusille sijoituspaikoille. Työn aikana on tunnistettu ainakin kaksi potentiaalista sijaintia, joiden käyttöönoton edistäminen ei edellytä asemakaavallisia toimenpiteitä.

Alueella sijaitsee Etelä-Vantaan ratsastuskoulu Oy:lle hevostoimintaan vuokrattuja alueita. Kaavatyön yhteydessä on selvitetty alustavasti korvaavia alueita ratsastuskoulun lähiympäristöstä. Tarkastelujen perusteella alueen läheisyydestä on tunnistettu korvaavia hevoskäyttöön soveltuvia alueita, joiden hyödyntäminen hevostoiminnassa ei vaadi kaavallisia toimenpiteitä. Kaava-alueen toteutussuunnittelun yhteydessä korvaavien alueiden vuokrauksesta on syytä neuvotella ratsastuskoulun yrittäjän ja kaupungin maaomaisuudesta vastaavan tahon kesken, jotta yrittäjän toiminnan jatkuvuus voidaan varmistaa.

Asemakaavoituksen yhteydessä on käynnissä alustavan katusuunnittelun laadinta. Työssä laaditaan alustavat katualueiden suunnitelmat, vesihuollon suunnitelmat, hulevesien suunnitelmat sisältäen tarvittavat ojauomien siirrot, kunnallistekniikan tilavaraussuunnitelmat, alueen yleistasaukset ja kustannusarviot. Työn pohjalta suunnitelmia voidaan luontevasti jatkaa toteutussuunniteluun.

Alueen kunnallistekniikan ja katujen rakentaminen on tarkoitus aloittaa, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen ja asemakaava on tullut voimaan.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Konsultit:

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY
Vantaan Energia Sähköverkot Oy
Vantaan Energia Oy
Ramboll Finland Oy
Afry Finland Oy
A-Insinöörit Oy
Maisema-arkkitehtitoimisto Maanlumo Oy
GeoPro Consulting Oy

Vantaan kaupunki:

Asemakaavoitus:	Tuomas Eskola	aluearkkitehti 1/2025
	Panu-Petteri Kujala	asemakaava-arkkitehti
	Noora Laak	asemakaava-arkkitehti -11/2024, 8/2025-
	Veli-Pekka Ristimäki	asemakaava-arkkitehti
	Oona Länsisalmi	asemakaava-arkkitehti
	Ville Leppänen	asemakaava-arkkitehti
	Agon Shala	asemakaava-arkkitehti
	Iina Hannula	asemakaava-arkkitehti 12/2024-7/2025
	Riikka Mattila	kaavatekn. koordinaattori
	Mikko Järvi	kaavoitusinsinööri
Yleiskaavoitus:	Elina Ekroos	maisema-arkkitehti -12/2025
	Jonna Kurittu	maisema-arkkitehti 1/2026-
	Ville Selonen	ympäristösuunnittelija
	Anna-Mari Kangas	yleiskaavasuunnittelija
Kadut ja puistot:	Aapeli Turunen	liikenteen alueinsinööri 16.11.2025 saakka
	Laura Kilpeläinen	liikenteen alueinsinööri 17.11.2025 alkaen
	Pirjo Salo	liikenneinsinööri

	Joonas Stenroth	liikenneinsinööri
	Juuso Smolander	vesihuollon suunnittelu -3/2026
	Marja Kivelä	4/2026-
	Annu Mustonen	maisema-arkkitehti -3/2026
	Jonna Juusola	maisema-arkkitehti 4/2026-
	Ari Asikainen	suunnitteluinsinööri
Rakennusvalvonta:	Johanna Ojanlatva	kaupunkikuva-arkkitehti
	Petri Isokoski	lupa-arkkitehti
Ympäristökeskus:	Eira Linko	projektikoordinaattori
Toimitilajohtaminen:	Merja Ryytty	rakennuttaja-arkkitehti
Kiinteistöt- ja tilat:	Armi Vähäpiikkiö	tonttipäällikkö
	Heikki Kangas	geotekniikkapäällikkö

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkirakenne ja ympäristö / Asemakaavoitus

Vantaalla, 6. päivänä lokakuuta 2026

Panu-Petteri Kujala	Tuomas Eskola
asemakaava-arkkitehti	aluearkkitehti

7. ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan seurantalomake
Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	Vantaa	**Täyttämispvm**	16.9.2026
Kaavan nimi	251500 Vehkalan länsipuoli 2		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	10.10.2024
Pysyvä kaavatunnus		**Kunnan kaavatunnus**	092251500
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	41,1669	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	37,5598
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	3,6071

Ranta-asemakaava **Rantaviivan pituus [km]**

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**41,1669**	**100,00**	**116651**	**0,28**	**37,5598**	**116651**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	8,3240	20,2	58268	0,70	8,3240	58268
T yhteensä	11,6767	28,4	58383	0,50	11,6767	58383
V yhteensä	15,4202	37,5			15,0628	
R yhteensä						
L yhteensä	5,7460	14,0			2,4963	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**0,0000**	**0,00**	**0**	**0,0000**	**0**

Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm ±]	[k-m² ±]
Yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**

Alamääräykset tai -merkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**41,1669**	**100,00**	**116651**	**0,28**	**37,5598**	**116651**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	8,3240	20,2	58268	0,70	8,3240	58268
KTY	8,3240	100,0	58268	0,70	8,3240	58268
T yhteensä	11,6767	28,4	58383	0,50	11,6767	58383
TY	11,6767	100,0	58383	0,50	11,6767	58383
V yhteensä	15,4202	37,5			15,0628	
VP	1,3321	8,6			0,9747	
VL	14,0881	91,4			14,0881	
R yhteensä						
L yhteensä	5,7460	14,0			2,4963	
Kadut	5,7460	100,0			2,4963	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

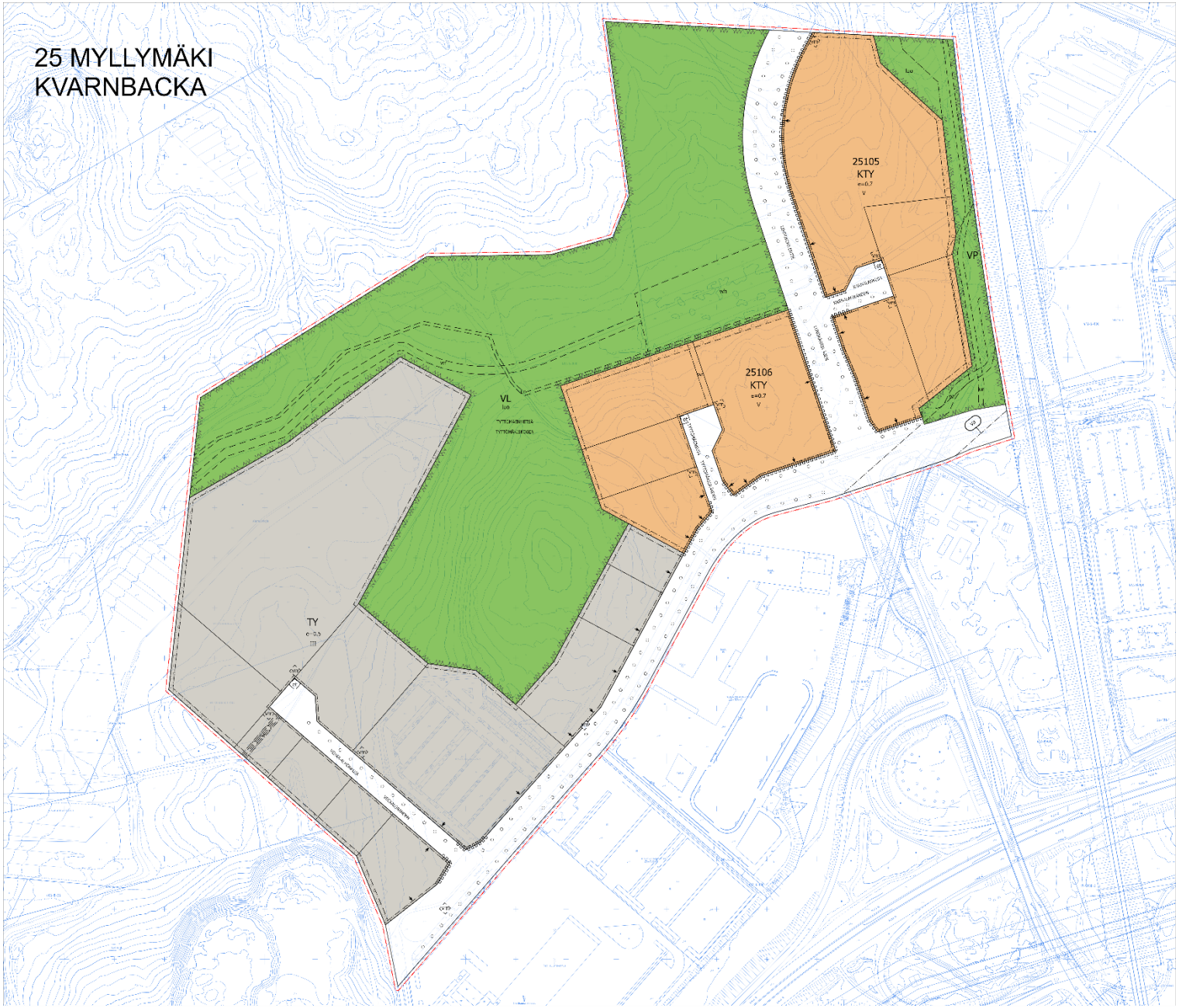

ASEMAKAAVA- JA ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS
1:2000

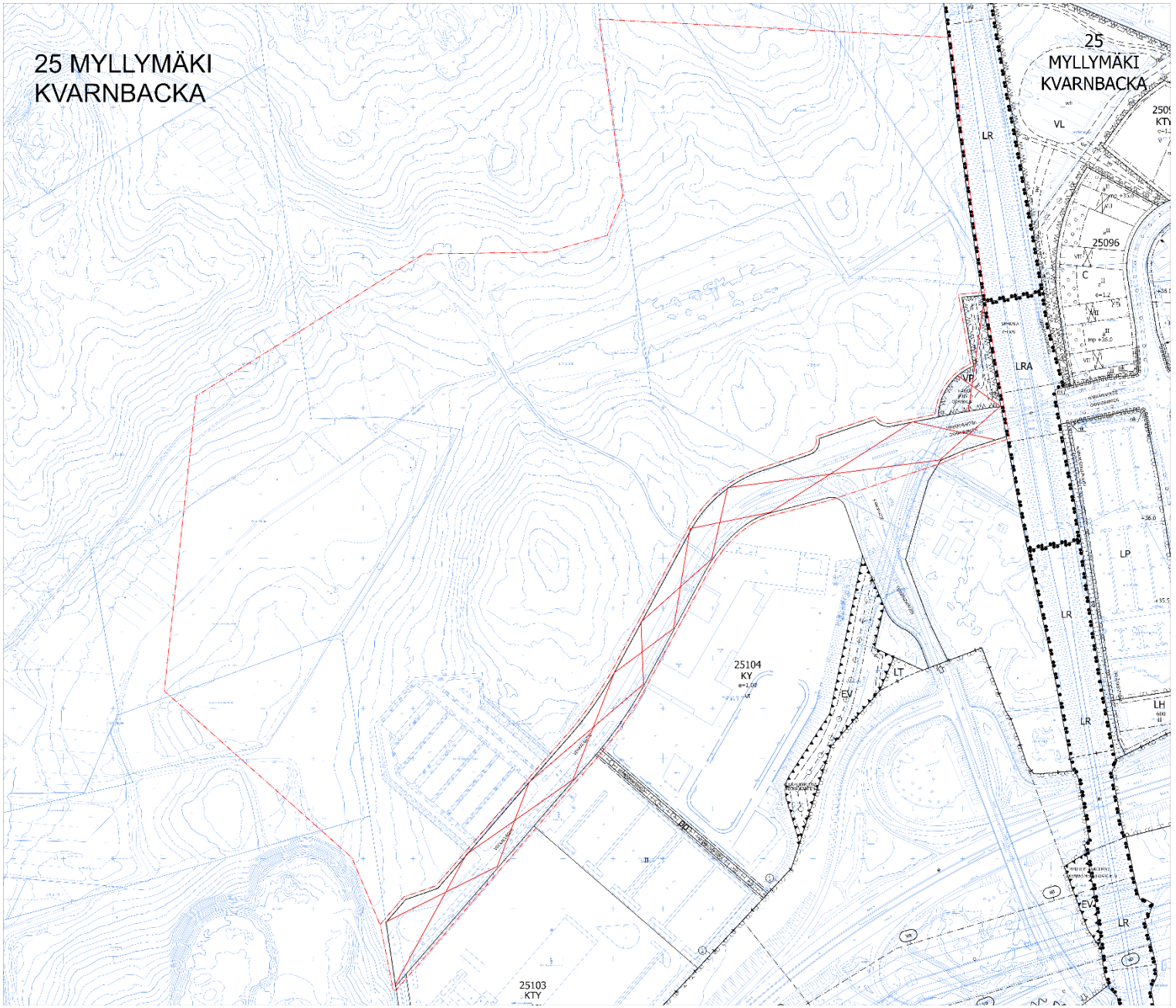

POISTUVAT MERKINNÄT
1:2000

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum
251500	6.10.2026

Vantaan kaupunki

VEHKALAN LÄNSIPUOLI 2

Kaupunginosa 25, MYLLYMÄKI

Vanda stad

VECKAL VÄSTRA DELEN 2

Stadsdel 25, KVARNBACKA

Asemakaava
Korttelit 25105-25106 ja osat katu- ja virkistysalueista.

Detaljplan
Kvarteren 25105-25106 och delar av gatu- och rekreationsområden.

Asemakaavan muutos
Osat katu- ja virkistysalueista.

Ändring av detaljplanen
Delar av gatu- och rekreationsområden.

1:2000

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

KTY

Toimitilarakennusten korttelialue.

Alueelle saa rakentaa toimistorakennuksia sekä ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia teollisuusrakennuksia ja niiden yhdistelmiä.

Rakennuksen ensimmäiseen kerrokseen saa sijoittaa liike-, näyttely- ja kokoontumistiloja 20 % tontin toteutuneesta rakennusoikeudesta.

Kattopinta-alasta vähintään 40 % tulee toteuttaa kasvikattona.

Korttelin vihertehokkuuden tulee olla vähintään 0,9. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakentamisluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Kvartersområde för verksamhetsbyggnader.

I området får man bygga kontorsbyggnader och industribyggnader som inte stör miljön, liksom kombinationer av dessa.

I byggnadernas första plan får affärs-, utställnings- och samlingslokaler på 20 % av den utnyttjade byggrätten på tomten placeras.

Av takytan ska minst 40 % byggas som vegetationstak.

Kvarterets gröneffektivitet ska uppfylla målsättningstal 0,9. Att gröneffektiviteten uppnås ska visas i samband i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.

Kaupunkikuva

Härkähaantien ja Vehkalantien varteen sijoittuviin rakennuksiin tulee järjestää vähintään yksi pääsisäänkäynti Härkähaantien tai Vehkalantien puolelta. Sisäänkäynnin yhteyteen tulee varata vähintään 6 säältä suojattua paikkaa polkupyöräpysäköintiin.

Vehkalantien ja Lehtokorventien puoleiset julkisivut tulee jäsentää enintään 50 metrin mittaisiin osiin porrastuksilla, sisäänvedoilla tai vastaavilla rakenteilla.

Lähivirkistysalueelle sekä korttelin 25105 pohjoisen puoleisille alueille suuntautuvien julkisivujen tulee olla mattapintaisia ja tummia.

Korttelialueen valaistus on toteutettava ja suunnattava siten, että rakennukset, julkisivut, mainoslaitteet, rakenteet yms. eivät näy haitallisesti lähivirkistysalueelle eikä korttelin 25105 pohjoisen puoleisille alueille.

Stadsbild

I byggnader som placeras vid Oxhagsvägens och Veckalvägen ska minst en huvudentré ordnas från Oxhagsvägens eller Veckalvägen. I anslutning till entrén ska minst 6 väderskyddade platser för cykelparkering reserveras.

Fasaderna mot Veckalvägen och Lundkärrsvägen ska struktureras i högst 50 meter långa sektioner genom avtrappningar, indragna partier eller motsvarande konstruktioner.

Fasader som vetter mot närrekreationsområdet samt områdena norr om kvarteret 25105 ska ha en matt yta och vara mörka.

Kvartersområdets belysning ska genomföras och riktas så att byggnader, fasader, reklamanordningar, konstruktioner o.dyl. inte syns på ett störande sätt mot närrekreationsområdet eller områdena norr om kvarteret 25105.

TY

Teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia.	**Kvartersområde för industribyggnader där miljön ställer särskilda krav på verksamhetens art.**
Alueelle saa rakentaa ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia teollisuusrakennuksia.	I området får industribyggnader som inte stör miljön byggas.
Enintään 25 % rakennusoikeudesta saa käyttää toimistotiloja varten.	Högst 25 % av byggrätten får användas för kontorslokaler.
Enintään 25 % tontin toteutuneesta rakennusoikeudesta saa käyttää pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liike- ja muita siihen verrattavia tiloja varten.	Högst 25 % av den utnyttjade byggrätten på tomten får användas för affärs- och andra därmed jämförbara lokaler som anknyter till det huvudsakliga användningsändamålet.
Kattopinta-alasta vähintään 15 % tulee toteuttaa kasvikattona.	Av takytan ska minst 15 % byggas som växttak.
Korttelin vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,8. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.	Kvarterets gröneffektivitet ska uppfylla målsättningstal 0,8. Att gröneffektiviteten uppnås ska visas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.
Kaupunkikuva	**Stadsbild**
Vehkalantien varteen sijoittuviin rakennuksiin tulee järjestää vähintään yksi pääsisäänkäynti Vehkalantien puolelta.	I byggnader som placeras vid Veckalvägen ska minst en huvudentré ordnas från Veckalvägen.
Sisäänkäynnin yhteyteen tulee varata vähintään 6 säältä suojattua paikkaa polkupyöräpysäköintiin.	I anslutning till entrén ska minst 6 väderskyddade platser för cykelparkering reserveras
Vehkalantien puoleiset julkisivut tulee jäsentää enintään 50 metrin mittaisiin osiin porrastuksilla, sisäänvedoilla tai vastaavilla rakenteilla.	Fasaderna mot Veckalvägen ska struktureras i högst 50 meter långa sektioner genom avtrappningar, indragna partier eller motsvarande konstruktioner.
Lähivirkistysalueelle sekä korttelin 25106 lännen puoleisille alueille suuntautuvien julkisivujen tulee olla mattapintaisia ja tummia.	Fasader som vetter mot närrekreationsområdet samt områdena väster om kvarteret 25106 ska ha en matt yta och vara mörka.
Korttelialueen valaistus on toteutettava ja suunnattava siten, että rakennukset, julkisivut, mainoslaitteet, rakenteet yms. eivät näy haitallisesti lähivirkistysalueelle eikä korttelin 25106 lännen puoleisille alueille.	Kvartersområdets belysning ska genomföras och riktas så att byggnader, fasader, reklamanordningar, konstruktioner o.dyl. inte syns på ett störande sätt mot närrekreationsområdet eller områdena väster om kvarteret 25106.
Vehka-alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.	Tomtgränserna på den västra och norra sidan av Veckalgränden ska avgränsas med byggnader och fasta staket så att buller- och synolägenheter från verksamheten till områdena på västra och norra sidan minimeras.
Korttelialueen länsi- ja pohjoispuolella kulkevat ojauomat tulee huomioida alueen suunnittelussa.	Dikena som löper längs kvartersområdets västra och norra sida ska beaktas i planeringen av området.

VP

Puisto.	**Park.**
Alueelle saa sijoittaa kylttejä, katoksia, säilytyslokerikkoja ynnä muita luontoportin toimintaa tukevia rakenteita.	I området får man placera skyltar, skyddstak, förvaringsskåp och andra konstruktioner som stödjer naturportens verksamhet.

VL

Lähivirkistysalue.	**Område för närrekreation.**

Koko kaava-aluetta koskevat määräykset	**Bestämmelser som gäller hela planområdet**
Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakauppaa eikä keskustahakuista kauppaa.	Dagligvaruaffärer eller centruminriktad handel får inte placeras i området.
Korttelialueille ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä tai vähittäiskaupan suuryksiköksi verrattavaa myymäläkeskittymää.	I kvartersområdena får inga storanläggningar för detaljhandel eller butikskoncentrationer som kan jämföras med storanläggningar för detaljhandel placeras.
Rakennusta palvelevia väestönsuoja- ja teknisiä tiloja saa rakentaa kerrosluvun ja sallitun rakennusoikeuden lisäksi. Nämä tilat eivät mitoita autopaikkoja.	Skyddsrum och tekniska utrymmen som betjänar byggnaden får byggas utöver våningstalet och den tillåtna byggrätten. Dessa utrymmen räknas inte med i dimensioneringen av bilplatser
Ulkomainonta ei saa heikentää liikenneturvallisuutta.	Utomhusreklman får inte försämra trafiksäkerheten.
Mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoaseman esterajoituspintoja.	Ingen byggnadsdel, konstruktion, anläggning eller växtlighet får överstiga Helsingfors-Vanda flygplats hinderbegränsande ytor.
Korttelialueella tulee tuottaa uusiutuvaa energiaa.	Förnybar energi ska produceras i kvartersområdet.
Jäähdytystarvetta tulee ensisijaisesti vähentää rakenteellisilla ja/tai ympäristörakentamisen ratkaisuilla koneellisen jäähdyttämisen sijasta. Mahdolliset passiiviset aurinkosuojaimet tulee suunnitella luontevaksi osaksi rakennuksen julkisivun arkkitehtuuria.	Nedkylningsbehovet ska i första hand minskas med konstruktionsmässiga och/eller miljöbyggnadslösningar i stället för maskinell nedkylning. Eventuella passiva solskydd ska planeras som en naturlig del av arkitekturen i byggnadens fasad.

Kortteleissa tulee varata tila alueellisille muuntamoille.	Inom kvarteren ska utrymme reserveras för områdestransformatorer.
Kaupunkikuva	**Stadsbild**
Arkkitehtuurin on oltava korkeatasoista, värikästä sekä toimintaa ja rakentamistekniikkaa ilmentävää.	Arkitekturen ska vara av hög kvalitet, färggrann och avspegla verksamheten och byggnadstekniken.
Ilmastointilaitteet ja muut tekniset laitteet tulee integroida muuhun rakennussuunnitteluun.	Ventilationsanläggningar och andra tekniska anordningar ska integreras i den övriga byggnadsplaneringen.
Rakentamisella tulee edistää luontevien jalankulun ja pyöräilyn yhteyksien toteuttamista junaliikenteen asemalle, joukkoliikenteen pysäkeille ja Petikon luontovirkistysalueelle. Yhteyksien tulee olla turvallisia ja viihtyisiä.	Genom byggandet ska man främja förverkligandet av naturliga förbindelser för gång- och cykeltrafik till tågstationen, kollektivtrafikens hållplatser och naturrekreationsområdet i Petikko. Förbindelserna ska vara trygga och trivsamma.
Kadun puoleiset julkisivut tulee aukottaa siten, että julkisivupinnasta vähintään 20 % on lasia.	Fasaderna mot gatan ska förses med öppningar så att minst 20 % av fasadytan består av glas.
Tontilla olevien rakennusten, varastojen, katosten, muuntamoiden ja ulkovarastointia rajaavien rakenteiden tulee muodostaa materiaaleiltaan ja rakennustavaltaan yhtenäinen arkkitehtoninen kokonaisuus.	De byggnader, förråd, skärmtak, transformatorer och konstruktioner som avskärmar upplagringen utomhus ska till sina material och sitt byggnadssätt utgöra en enhetlig arkitektonisk helhet.
Rakennuksen julkisivuissa tulee käyttää kahta toisistaan selkeästi erottuvaa pääväriä. Julkisivun pääväriä ei saa käyttää valkoista, mustaa tai harmaan sävyjä.	Två huvudfärger som tydligt avviker från varandra ska användas i byggnadens fasader. Vitt, svart eller gråa nyanser får inte användas som huvudfärg i fasaden.
Mikäli rakennukset eivät sijoitu kadun puoleiseen rakennusalan rajaan kiinni, tulee tontit rajata katualueita vasten kaupunkikuvallisesti korkeatasoisin rakentein esim. istutuksia ja kulkureittejä jäsentävin muurein, kivikorein ja aitarakentein. Näitä rakenteita saa sijoittaa tonttia reunustavalle istutettavalle alueelle.	Om byggnaderna inte placeras så att de är fast i byggnadsytan mot gatan, ska tomterna avgränsas från gatuområdena med stadsbildsmässigt högklassiga konstruktioner, t.ex. murar, stenkorgar och staketkonstruktioner som ger struktur åt planteringar och färdleder. Dessa konstruktioner får placeras i det område som kantar tomten och kommer att planteras.
Tonttiliittymän leveys saa olla enintään 8 metriä.	Tomtanslutningens bredd får vara högst 8 meter.
Ulkoalueet	**Utomhusområden**
Korttelialuetta ei saa käyttää avovarastointiin.	Kvartersområdet får inte användas för öppen lagring.
Varastokatokset on rajattava niin, että varastoitava materiaali ei haitallisesti näy kadulle ja ulkoilureiteille tai naapuritontin käyttöpihojen suuntaan. Varastointi ei saa aiheuttaa maisemallista tai muuta haittaa ympäristölle.	Skärmtaken för upplagring ska avgränsas så att det material som lagras inte syns på ett iögonenfallande sätt från gatan, liksom inte heller till friluftslederna eller granntomtens gårdsplaner. Upplagringen får inte inverka negativt på landskapet eller på annat vis vara till skada för miljön.
Katoksissa tulee käyttää kasvikattoja.	I takkonstruktionerna ska växttak användas.
Rakentamatta jäävät tontin osat tulee istuttaa niiltä osin, kun niitä ei käytetä liikenteelle tai pysäköintiin. Istutettavat alueet on pidettävä huolitellussa kunnossa.	De tomtdelar som blir obebyggda ska planteras till de delar som de inte används för trafik eller parkering. Områdena som planteras ska hållas i ett vårdat skick.
Tontti on aidattava viheralueiden puoleisilta sivuilta. Aidan tulee olla kolmilankaverkkoa tai vastaavaa laatutasoa.	Tomten ska förses med stängsel på de sidor som vetter mot grönområden. Stängslet ska bestå av tretrådsnät eller hålla motsvarande kvalitet.
Tonteilla tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Rakennuslupaa varten on laadittava tonttikohtainen hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan.	På tomterna ska man ordna så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna dagvattensystemet. För bygglovet ska en tomtvis dagvattenplan utarbetas i enlighet med de gällande kraven för hantering av dagvatten.
Ekologinen kompensaatio	**Ekologiska kompensation**
Kaava-alueella luonnonarvoja toiminnallaan heikentävän toimijan tulee hyvittää toiminnastaan aiheutuvat luontohaitat ja luonnontilan heikennykset luonnonsuojelulain 11. luvun mukaisella ekologisella kompensaatiolla.	En aktör som genom sin verksamhet försämrar naturvärden i planområdet ska kompensera den skadliga inverkan på naturen och försämringen av naturtillståndet som verksamheten orsakar genom ekologisk kompensation enligt 11 kap. i naturvårdslagen.
Rakentaminen ja muu luontohaittaa ja luonnontilaa heikentävä toiminta voi alkaa vasta kun Lupa- ja valvontavirasto on antanut puoltavan päätöksen hyvityksen korvaavuudesta.	Byggande och annan verksamhet som har skadlig inverkan på naturen och försämrar naturtillståndet kan börja först efter att Tillstånds- och tillsynsverket har gett ett positivt beslut om huruvida kompensationen ersätter försämringen.
Pyöräliikenne ja -pysäköinti	**Cyckeltrafik och -parkering**
Pyöräpysäköintipaikkojen määrät: Vähintään 1 pp / 50 liiketilan k-m2 Vähintään 1 pp / 50 toimistotilan k-m2 Vähintään 1 pp / 250 tuotantotilan k-m2 Vähintään 1 pp / 240 varastototilan k-m2	Antal cykelparkeringsplatser: Minst 1 cp / 50 m²-vy affärslokaler Minst 1 cp / 50 m2-vy kontorslokaler Minst 1 cp /250 m2-vy produktionslokaler Minst 1 cp / 240 m²-vy lagerlokaler
Vähintään 30 % polkupyöräpaikoista tulee sijoittaa katettuun tilaan. Kaikki polkupyöräpaikat tulee olla runkolukittavia.	Minst 30 procent av cykelplatserna ska placeras i ett täckt utrymme. Alla cykelplatser ska vara ramlåsbara.

Autoliikenne ja -pysäköinti

Autopaikkojen määrät:
Vähintään 1 ap / 100 liiketilan k-m2, enintään 1ap / 30 liiketilan k-m2
Vähintään 1 ap / 80 toimistotilan k-m2
Vähintään 1 ap / 120 tuotantotilan k-m2
Vähintään 1 ap / 300 varastotilan k-m2

Maanpäälliset pysäköintialueet tulee jäsentää rakentein tai istutuksin. Rakenteelliset pysäköintitilat ja -alueet tulee ratkaista korkeatasoisesti, kiinnittämällä huomiota pysäköintilaitoksen valoisuuteen sekä kaupunkikuvan ja viihtyvyyden vaatimuksiin.

Ympäristömelu

Toimistojen ja vastaavien hiljaisten työtilojen ulko- ja sisäpuolen välisen äänitasoeron ΔL lento-, tie- ja raideliikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.

Biltrafik och -parkering

Antal bilplatser:
Minst 1 bp / 100 m2-vy affärslokaler, högst 1 bp / 30 m²-vy affärslokaler
Minst 1 bp / 80 m2-vy kontorslokaler
Minst 1 bp / 120 m2-vy produktionslokaler
Minst 1 bp / 300 m²-vy lagerlokaler.

Parkeringsområden ovan jord måste indelas genom konstruktioner eller planteringar. Byggda parkeringsutrymmen och -områden ska ha högklassiga lösningar genom att uppmärksamhet fästs vid belysningen i parkeringsanläggningarna, liksom stadsbildsmässiga och trivselkrav.

Miljöbuller

Ljudnivåskillnaden ΔL mot flyg-, väg- och spårtrafikbuller ska vara minst 35 dB mellan kontors och motsvarande tysta arbetslokalers ut- och insida.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja. — **Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**

Osa-alueen raja. — **Gräns för delområde.**

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja. — **Riktgivande gräns för område eller del av område.**

Ohjeellinen tontin raja. — **Riktgivande tomtgräns.**

Ristі merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista. — **Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**

25 — **Kaupunginosan numero.** — **Stadsdelsnummer.**

VEHK — **Kaupunginosan nimi.** — **Stadsdelens namn.**

25106 — **Korttelin numero.** — **Kvartersnummer.**

2100 — **Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.** — **Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**

II — **Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.** — **Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**

VEHKA-ALHONKUJA — **Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.** — **Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.**

e=0,7 — **Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin/ rakennuspaikan pinta-alaan.** — **Exploateringstal, dvs. förhållandet mellan våningsytan och tomtens/byggnadsplatsens yta.**

Rakennusala. — **Byggnadsyta.**

Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni. — **Pilen anger den sida av byggnadsytan som byggnaden skall tangera.**

vm — **Ohjeellinen rakennusala, jolle saa sijoittaa muuntamon.** — **Riktgivande byggnadsyta där transformator får placeras.**

et — **Ohjeellinen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten rakennusala.** — **Riktgivande byggnadsyta för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk service.**

Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa. — **Del av område reserverad för underjordisk ledning.**
Alueelle ei saa sijoittaa kiinteitä rakenteita. — Fasta konstruktioner får inte placeras i området.

va — **Vaara-alue.** — **Faroområde.**

Katu. — **Gata.**

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää — **Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden**

wr — **Hulevesireitti.** — **Dagvattenled.**
Alueelle ei saa sijoittaa kiinteitä rakenteita. — Fasta konstruktioner får inte placeras i området.

wh	**Ohjeellinen hulevesialue.**	**Riktgivande dagvattenområde.**
wr	**Ohjeellinen hulevesireitti.**	**Riktgivande dagvattenled.**
luo	**Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.** Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka heikentävät merkittävästi alueen luontoarvoja. Välttämättömien turvallisuuteen, hulevesireitteihin ja ulkoilureitteihin liittyvien toimenpiteiden tekeminen on sallittu luontoarvot huomioon ottaen. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, että liito-oravan elinmahdollisuudet heikentyvät.	**Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald.** I området får inga åtgärder vidtas som väsentligt försämrar områdets naturvärden. Det är tillåtet att genomföra nödvändiga åtgärder som rör säkerhet, dagvattenlinjer och friluftsleder med beaktande av naturvärden. I området får inga sådana åtgärder vidtas som gör att flygekorrens levnadsvillkor försämras.
	Istutettava alueen osa. Istutettava alue tulee istuttaa niittykasvillisuutena.	**Del av område som skall planteras.** Det område som ska planteras bör planteras som ett område med ängsvegetation.
	Alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita. Alueelle tulee istuttaa kerroksellista ja luonnon monimuotoisuutta tukevaa kasvillisuutta.	**Del av område där träd och buskar skall planteras.** I området ska man plantera växtlighet som växer i skikt och stödjer naturens mångfald.
	Säilytettävä/istutettava puurivi	**Trädrad som skall bevaras/planteras**
ur	**Ohjeellinen ulkoilureitti.**	**Riktgivande friluftsled.**
	TONTTIJAKO Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

{Allekirjoitus aluearkkitehti}

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.	Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.

{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__	Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

9. MUU SUUNNITELMA-AINEISTO

Vihertehokkuuden tuloskortit esimerkkikortteleista

Tuloskortti

Päivämäärä 17.3.2026

Osoite ja kaupunginosa Tyttömäenkuja, Myllymäki

Kaavan numero ja kortteli 251500_Vehkalan länsipuoli 2 / KTY

Vihertehokkuuslaskelma

Viher-tehokkuus	1,2
Tavoiteluku	0,9

Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Laskurin elementtien kokonaislukumäärä, kpl
Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	ei elementtiä!	7
Istutettava kasvillisuus	4	8
Luonnon monimuotoisuus ja kasvikatot	2	8
Pinnoitteet	1	3
Hulevesien maanpäälliset hallintarakenteet	ei elementtiä!	10
Yhteensä	**7**	**36**

Hulevesimäärä m^3	
25,5	
Valuma kerroin C	
0,7	
Viivytystilavuustarve m^3	
25,5	
Jää viivyttämättä m^3	Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m^3
0,0	26,0
Läpäisemättömän pinnan osuus	
24 %	

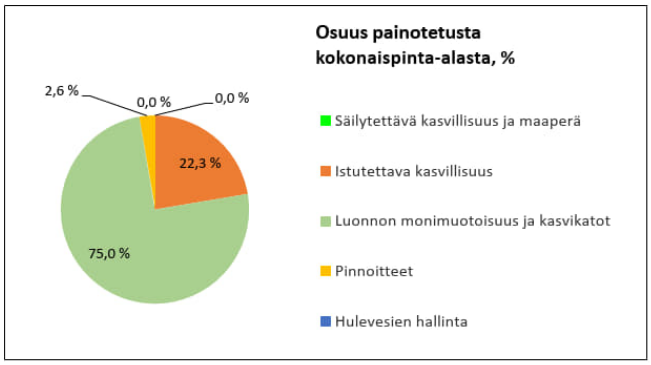

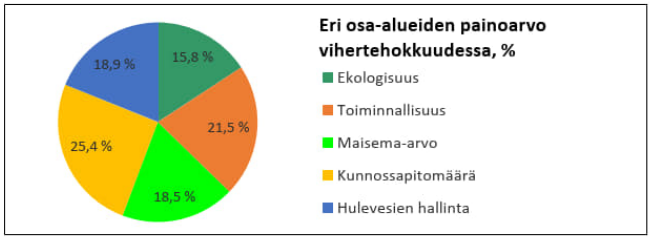

LISÄÄ "PIHASUUNNITELMA.JPG" SILLE VARATULLE VÄLILEHDELLE

◉ KAAVAVAIHE
○ RAKENNUSLUPAVAIHE

Tuloskortti

Päivämäärä 19.3.2026

Osoite ja kaupunginosa Vehka-alhonkuja, Myllymäki

Kaavan numero ja kortteli 251500_Vehkalan länsipuoli 2 / TY

Vihertehokkuuslaskelma

Viher-tehokkuus	0,8
Tavoiteluku	0,8

Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Laskurin elementtien kokonaislukumäärä, kpl
Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	ei elementtiä!	7
Istutettava kasvillisuus	5	8
Luonnon monimuotoisuus ja kasvikatot	2	8
Pinnoitteet	2	3
Hulevesien maanpäälliset hallintarakenteet	1	10
Yhteensä	**10**	**36**

Hulevesimäärä m^3	
55,2	
Valuma kerroin C	
0,8	
Viivytystilavuustarve m^3	
55,2	
Jää viivyttämättä m^3	Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m^3
0,0	55,6
Läpäisemättömän pinnan osuus	
24 %	

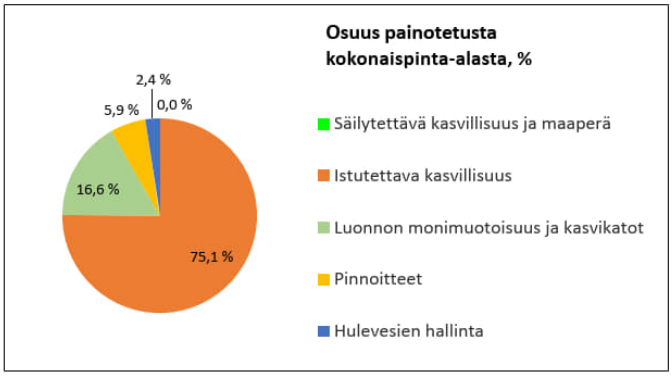

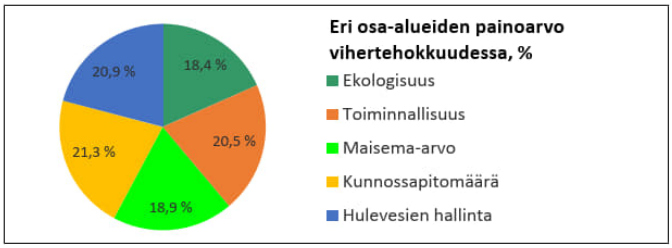

LISÄÄ "PIHASUUNNITELMA.JPG" SILLE VARATULLE VÄLILEHDELLE

◉ KAAVAVAIHE
○ RAKENNUSLUPAVAIHE

Tonttikaaviot esimerkkikortteleista

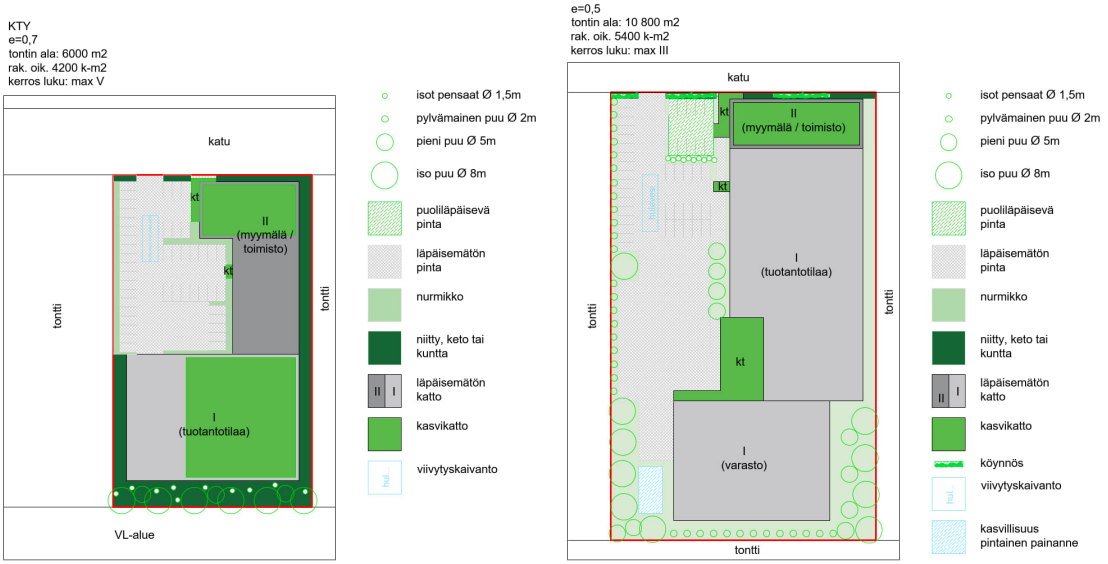

VANTAAN KAUPUNKI

ASEMAKAAVA- ja ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS 251500 - Vehkalan länsipuoli 2 MUISTUTUKSET JA VASTINEET

Asemakaavoitus / TE, PPK / 6.10.2026

Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus 251500 - Vehkalan länsipuoli 2 on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 13.5.-11.6.2026. Tänä aikana jätettiin 22 kpl muistutusta.

Muistuttaja	**Muistutus**	**Tarkistukset**
NRO 1, 3.6.2026, yksityishenkilö	Vastustan 251500 - Vehkalan länsipuoli 2 asemakaavaa.	Ei vaikutuksia asemakaavaan.
NRO 2, 2.6.2026, Etelä-Vantaan ratsastajat ry	• Etelä-Vantaan ratsastuskoulu Oy:n toimintaedellytykset vaarantuvat, kun osa laidunalueista poistuu ratsastuskoulun käytöstä • Laidunalueiden korvaaminen ei onnistu, koska nykyiset alueet ovat osa toimivaa tallikokonaisuutta • Negatiivisia vaikutuksia muun muassa hevosten hyvinvointiin, lasten ja nuorten sekä maksuttomiin harrastusmahdollisuuksiin • Kaavaratkaisu on ristiriidassa lasten ja nuorten hyvinvointia ja harrastusmahdollisuuksien lisäämistä edistävän kaupunkistrategian tavoitteen kanssa • Pääkaupunkiseudulla on paljon tyhjiä toimistotiloja, jotka tulisi hyödyntää ennen uusien työpaikka-alueiden rakentamista • Vantalla on runsaasti pelto- ja maa-alueita, joiden rakentamisen käyttöä tulisi tutkia • Rakentaminen aiheuttaa haittaa ja vaaratilanteita hevostoiminnassa • Kaavaratkaisun ristiriita alueen luontoarvojen kanssa • Rakentaminen tulisi osoittaa alueille siten, että	Muistutuksen perusteella teollisuus ja varastotoiminnan aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) koskeviin kaavamääräyksiin on lisätty määräys: ”Vehka-alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.” Asemakaavaselostusta on täydennetty muistutuksen perusteella.

	ratsastuskoulun toiminnot säilyvät nykyisellään	
NRO 3, 2.6.2026, yksityishenkilö	• Negatiivisia vaikutuksia hevosharrastusmahdollisuuksiin, sukupuolten tasa-arvoon, sosioekonomiseen tasa-arvoon ja alueella vierailevien luontosuhteeseen • Rakentaminen aiheuttaa haittaa ja vaaratilanteita hevostoiminnassa • Rakentaminen lentomelualueella on kalliimpaa • Kaavaratkaisun ristiriita alueen luontoarvojen kanssa • Luonnonläheinen lasten ja nuorten harrastuspaikka tulisi säilyttää	Muistutuksen perusteella teollisuus ja varastotoiminnan aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) koskeviin kaavamääräyksiin on lisätty määräys: ”Vehka-alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.” Asemakaavaselostusta on täydennetty muistutuksen perusteella.
NRO 4, 2.6.2026, yksityishenkilö	• Negatiiviset vaikutukset hevosharrastusmahdollisuuksiin • Alue on lentomelualuetta, jonka vuoksi tulisi rakentaa toisaalle	Muistutuksen perusteella teollisuus ja varastotoiminnan aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) koskeviin kaavamääräyksiin on lisätty määräys: ”Vehka-alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.” Asemakaavaselostusta on täydennetty muistutuksen perusteella.
NRO 5, 3.6.2026, yksityishenkilö	• Etelä-Vantaan ratsastuskoulu Oy:n toimintaa ei ole huomioitu kaavaehdotuksessa • Ratsastuskoulun toimintaedellytykset vaarantuvat, kun osa laidunalueista poistuu ratsastuskoulun käytöstä • Negatiivisia vaikutuksia muun muassa hevosten hyvinvointiin,	Muistutuksen perusteella teollisuus ja varastotoiminnan aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) koskeviin kaavamääräyksiin on lisätty määräys: ”Vehka-alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien

	lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksiin • Kaavaratkaisu on ristiriidassa lasten ja nuorten hyvinvointia ja harrastusmahdollisuuksien lisäämistä edistävän kaupunkistrategian tavoitteen kanssa • Kaavaratkaisun ristiriita alueen luontoarvojen kanssa • Rakentaminen tulisi osoittaa alueille siten, että ratsastuskoulun toiminnot säilyvät nykyisellään	tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.” Asemakaavaselostusta on täydennetty muistutuksen perusteella.
NRO 6, 3.6.2026, yksityishenkilö	• Etelä-Vantaan ratsastuskoulu Oy:n toimintaedellytykset vaarantuvat, kun osa laidunalueista poistuu ratsastuskoulun käytöstä • Laidunalueiden korvaaminen ei onnistu, koska nykyiset alueet ovat osa toimivaa tallikokonaisuutta • Negatiivisia vaikutuksia muun muassa hevosten hyvinvointiin, lasten ja nuorten sekä maksuttomiin harrastusmahdollisuuksiin • Kaavaratkaisu on ristiriidassa lasten ja nuorten hyvinvointia ja harrastusmahdollisuuksien lisäämistä edistävän kaupungin tavoitteen kanssa • Pääkaupunkiseudulla on paljon tyhjiä toimistotiloja, jotka tulisi hyödyntää ennen uusien työpaikka-alueiden rakentamista • Vantalla on runsaasti pelto- ja maa-alueita, joiden rakentamisen käyttöä tulisi tutkia • Rakentaminen aiheuttaa haittaa ja vaaratilanteita hevostoiminnassa • Kaavaratkaisun ristiriita alueen luontoarvojen kanssa • Rakentaminen tulisi osoittaa alueille siten, että ratsastuskoulun toiminnot säilyvät nykyisellään	Muistutuksen perusteella teollisuus ja varastotoiminnan aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) koskeviin kaavamääräyksiin on lisätty määräys: ”Vehka-alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.” Asemakaavaselostusta on täydennetty muistutuksen perusteella.
NRO 7, 3.6.2026,	• Negatiivisia vaikutuksia hevosharrastusmahdollisuuksiin,	Muistutuksen perusteella teollisuus ja varastotoiminnan

yksityishenkilö	sukupuolten tasa-arvoon, sosioekonomiseen tasa-arvoon ja alueella vierailevien luontosuhteeseen • Rakentaminen aiheuttaa haittaa ja vaaratilanteita hevostoiminnassa • Rakentaminen lentomelualueella on kalliimpaa • Kaavaratkaisun ristiriita alueen luontoarvojen kanssa • Luonnonläheinen lasten ja nuorten harrastuspaikka tulisi säilyttää	aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) koskeviin kaavamääräyksiin on lisätty määräys: ”Vehka-alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.” Asemakaavaselostusta on täydennetty muistutuksen perusteella.
NRO 8, 3.6.2026, yksityishenkilö	Vastustan 251500-Vehkalan länsipuoli 2 asemakaavaa, koska se vaikuttaa pääkaupunkiseudun hevosharrastukseen negatiivisesti. Hevosharrastus on erityisesti tyttöjen ja naisten harrastus, jonka avulla ei ainoastaan tueta liikunnallisuutta vaan kasvatetaan empatiataitoja, sekä ryhmässä työskentelyä.	Muistutuksen perusteella teollisuus ja varastotoiminnan aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) koskeviin kaavamääräyksiin on lisätty määräys: ”Vehka-alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.” Asemakaavaselostusta on täydennetty muistutuksen perusteella.
NRO 9, 3.6.2026, yksityishenkilö	• Alueella toimii Etelä-Vantaan Ratsastus koulu • Lasten ja nuorten turvallinen harrastuspaikka, jossa myös kesäloman aikaan toimintaa • Hevoset lisäävät hyvinvointia • Tallilla on hyvä yhteishenki • Jos ratsastuskoulun toiminta loppuu, työntekijät jäävät työttömiksi • Alue on hevosten koti	Muistutuksen perusteella teollisuus ja varastotoiminnan aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) koskeviin kaavamääräyksiin on lisätty määräys: ”Vehka-alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille

		alueille on mahdollisimman vähäistä.” Asemakaavaselostusta on täydennetty muistutuksen perusteella.
NRO 10, 3.6.2026, yksityishenkilö	• Negatiivisia vaikutuksia hevosharrastusmahdollisuuksiin, sukupuolten tasa-arvoon, sosioekonomiseen tasa-arvoon ja alueella vierailevien luontosuhteeseen • Rakentaminen aiheuttaa haittaa ja vaaratilanteita hevostoiminnassa • Rakentaminen lentomelualueella on kalliimpaa • Kaavaratkaisun ristiriita alueen luontoarvojen kanssa • Luonnonläheinen lasten ja nuorten harrastuspaikka tulisi säilyttää	Muistutuksen perusteella teollisuus ja varastotoiminnan aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) koskeviin kaavamääräyksiin on lisätty määräys: ”Vehka-alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.” Asemakaavaselostusta on täydennetty muistutuksen perusteella.
NRO 11, 3.6.2026, yksityishenkilö	• Kaavaratkaisu vaarantaa Etelä-Vantaan ratsastuskoulun toimintaedellytykset • Ratsastuskoulu on merkittävä paikallinen harrastustoimija • Merkittävä lasten ja nuorten harrastuspaikka • Päätöksenteossa tulee huomioida ratsastuskoulun toiminnan jatkuvuuden turvaaminen, lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien säilyttäminen lähipalveluna sekä vaihtoehtoisten kaavajärjestelyjen selvittäminen, jotka mahdollistaisivat sekä alueen kehittämisen että harrastustoiminnan jatkumisen	Muistutuksen perusteella teollisuus ja varastotoiminnan aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) koskeviin kaavamääräyksiin on lisätty määräys: ”Vehka-alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.” Asemakaavaselostusta on täydennetty muistutuksen perusteella.
NRO 12, 4.6.2026, yksityishenkilö	• Kannattaa tavoitetta yritystonttitarjonnan lisäämisestä raideliikenteen äärellä, mutta vastustaa Vehkalan aseman läheisyydessä olevien alueiden osoittamista yksinomaan työpaikkatoiminnalle	Muistutuksen perusteella teollisuus ja varastotoiminnan aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) koskeviin kaavamääräyksiin on lisätty määräys: ”Vehka-

	• Harrastustoiminnan saavutettavuus huomioitava • Hevosharrastustoiminta on tyttö- ja naisvaltainen harrastus, joten kyseessä tasa-arvokysymys • Myös hevosalalla on työllistäviä vaikutuksia ja ratsastusharrastus tuo hyvinvoinnin lisääntymisen tuomia säästöjä yhteiskunnalle • Kaavaratkaisun ristiriidat alueen luontoarvojen kanssa	alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.” Asemakaavaselostusta on täydennetty muistutuksen perusteella.
NRO 13, 9.6.2026, yksityishenkilö	• Vaikutuksia Etelä-Vantaan ratsastuskoulun toimintaedellytyksiin ei ole riittävällä tasolla arvioitu kaavaselostuksessa • Vaikutusten arviointi puutteellinen hevosten hyvinvoinnin, hevostoiminnan turvallisuuden ja ratsastusreittien osalta	Muistutuksen perusteella teollisuus ja varastotoiminnan aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) koskeviin kaavamääräyksiin on lisätty määräys: ”Vehka-alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.” Asemakaavaselostusta on täydennetty muistutuksen perusteella.
NRO 14, 9.6.2026 Länsi-Vantaan Sosialidemokraatit ry	• Kaavaselostus puutteellinen Etelä-Vantaan ratsastuskoulun osalta • Kaavaehdotus vaarantaa Etelä-Vantaan ratsastuskoulu Oy:n toimintaedellytykset • Kaavaratkaisu on ristiriidassa lasten ja nuorten hyvinvointia ja harrastusmahdollisuuksien lisäämistä edistävän kaupunkistrategian tavoitteen kanssa • Pääkaupunkiseudulla on paljon tyhjiä toimistotiloja, jotka tulisi hyödyntää ennen uusien työpaikka-alueiden rakentamista • Alueen länsipuolella sijaitsevan lumenvastaanottopaikan toimintaedellytykset huomioitava	Muistutuksen perusteella teollisuus ja varastotoiminnan aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) koskeviin kaavamääräyksiin on lisätty määräys: ”Vehka-alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.” Asemakaavaselostusta on täydennetty muistutuksen perusteella.

	• Kaavaratkaisun ristiriita alueen luontoarvojen kanssa • Olemassa olevan yritystoiminnan jatkuvuuden turvaaminen	
NRO 15, 10.6.2026 adressi 7856 allekirjoittajaa	• Etelä-Vantaan ratsastuskoulu Oy:n toimintaedellytykset vaarantuvat, kun osa laidunalueista poistuu ratsastuskoulun käytöstä • Laidunalueiden korvaaminen ei onnistu, koska nykyiset alueet ovat osa toimivaa tallikokonaisuutta • Negatiivisia vaikutuksia muun muassa hevosten hyvinvointiin, lasten ja nuorten sekä maksuttomiin harrastusmahdollisuuksiin • Kaavaratkaisu on ristiriidassa lasten ja nuorten hyvinvointia ja harrastusmahdollisuuksien lisäämistä edistävän kaupungin tavoitteen kanssa • Pääkaupunkiseudulla on paljon tyhjiä toimistotiloja, jotka tulisi hyödyntää ennen uusien työpaikka-alueiden rakentamista • Vantalla on runsaasti pelto- ja maa-alueita, joiden rakentamisen käyttöä tulisi tutkia • Rakentaminen aiheuttaa haittaa ja vaaratilanteita hevostoiminnassa • Kaavaratkaisun ristiriita alueen luontoarvojen kanssa • Rakentaminen tulisi osoittaa alueille siten, että ratsastuskoulun toiminnot säilyvät nykyisellään	Muistutuksen perusteella teollisuus ja varastotoiminnan aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) koskeviin kaavamääräyksiin on lisätty määräys: ”Vehka-alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.” Asemakaavaselostusta on täydennetty muistutuksen perusteella.
NRO 16, 10.6.2026 Etelä-Vantaan Ratsastuskoulu Oy	• Esitetään kaava-alueen supistamista siten, että Etelä-Vantaan ratsastuskoulu Oy:n käytössä olevat alueet säilyvät ja niihin jätetään riittävä suojavyöhyke • Negatiivisia vaikutuksia muun muassa hevosten hyvinvointiin, lasten ja nuorten sekä maksuttomiin harrastusmahdollisuuksiin	Muistutuksen perusteella teollisuus ja varastotoiminnan aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) koskeviin kaavamääräyksiin on lisätty määräys: ”Vehka-alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta

	• Vaikutusten arviointi puutteellinen suhteessa Etelä-Vantaan ratsastuskoulun pitkän aikavälin toimintaedellytyksiin, brändiin ja toimintafilosofiaan • Kaava-alueella sijaitsee maastoesterata ja ratsastusjousiammuntarata • Kaavaehdotus ristiriidassa Petikon alueen virkistys-, luonto- ja matkailuluonteen kanssa, joita ratsastuskoulun toiminta tukee • Ratsastuskoulu on suunnitellut laajentavansa toimintaansa kaava-alueeseen sisältyvillä alueilla • Kaavan tavoite yritys- ja työpaikkatoiminnan lisäämisestä ristiriitainen suhteessa alueella toimivan Etelä-Vantaan ratsastuskoulu Oy:n toiminnan laajentamissuunnitelman kanssa	aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.” Asemakaavaselostusta on täydennetty muistutuksen perusteella.
NRO 17, 10.6.2026 yksityishenkilö	• Vaikutuksia Etelä-Vantaan ratsastuskoulun toimintaedellytyksiin ei ole riittävällä tasolla arvioitu kaavaselostuksessa • Vaikutusten arviointi puutteellinen hevosten hyvinvoinnin, hevostoiminnan turvallisuuden ja ratsastusreittien osalta	Muistutuksen perusteella teollisuus ja varastotoiminnan aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) koskeviin kaavamääräyksiin on lisätty määräys: ”Vehka-alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.” Asemakaavaselostusta on täydennetty muistutuksen perusteella.
NRO 18, 10.6.2026 yksityishenkilö	• Kaavaehdotus tuhoaisi Etelä-Vantaan ratsastuskoulun toimintaedellytykset • Ratsastuskoulu on vetovoimainen ja palvelee lapsia- ja nuoria • Kaavaratkaisun ristiriita alueen luontoarvojen kanssa • Alueella ratsastusjousiammuntatoimintaa	Muistutuksen perusteella teollisuus ja varastotoiminnan aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) koskeviin kaavamääräyksiin on lisätty määräys: ”Vehka-alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien

	• Pääkaupunkiseudulla on paljon tyhjiä toimistotiloja • Alue lentomelualuetta, joka voi heikentää toimistorakennusten kysyntää	tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.” Asemakaavaselostusta on täydennetty muistutuksen perusteella.
NRO 19, 10.6.2026 Suomen Ratsastajainliitto ry	• Kaavamuutosehdotuksen myötä Etelä-Vantaan ratsastuskoulu Oy:n käytöstä poistuisi lähes 8 ha laidunmaata, joka on merkittävä heikennys tallin toimintaolosuhteille ja hevosten hyvinvoinnille. • Ratsastusharrastuksen suosio kasvaa, lasten ja nuorten keskuudessa suosittu laji • Ratsastus lajina tukee monipuolisesti ihmisten hyvinvointia • Kaavaehdotuksen mukaisella ratkaisulla negatiivisia vaikutuksia hevosten hyvinvointiin • Hevosala ja -harrastus on nais- ja tyttövaltainen laji, joten hevosalan toiminnan heikentyminen on tasa-arvokysymys • Esittää, että laidunalueiden pinta-alaa ei pienennetä ja suunnittelussa huomioidaan ratsastuskoulun positiivinen vaikutus alueelle, sekä tuetaan toiminnan kehittymistä yhteistyössä talliyrittäjän kanssa	Muistutuksen perusteella teollisuus ja varastotoiminnan aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) koskeviin kaavamääräyksiin on lisätty määräys: ”Vehka-alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.” Asemakaavaselostusta on täydennetty muistutuksen perusteella.
NRO 20, 10.6.2026 Suomen ratsastusjousiampujain liitto ry	• Kaavaehdotus vaarantaa Etelä-Vantaan ratsastuskoulun toimintamahdollisuuksia, talkootyönä rakennetun ratsastusjousiammuntaradan olemassaolon ja Jousiammuntaseura Artemiksen harjoitusmaastot • Kaavaehdotuksen mukaisella ratkaisulla negatiivisia vaikutuksia hevosten hyvinvointiin	Muistutuksen perusteella teollisuus ja varastotoiminnan aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) koskeviin kaavamääräyksiin on lisätty määräys: ”Vehka-alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta

	• Kaavaehdotus vaarantaa alueella hevosharrastuksen, joka tukee sukupuolista, ikään liittyvää, fyysisiin rajoitteisiin liittyvää ja sosioekonomista tasa-arvoa • Vaatimus, että kaupunki huomioi Petikon alueen suunnittelussa harrastusratojen ja laidunalueiden säästämisen tai osoittaa tallin ja liiton kanssa korvaavan, valmiiksi toimivan ratkaisun alueelta ennen rakennustöiden aloittamista	aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.” Asemakaavaselostusta on täydennetty muistutuksen perusteella.
NRO 21, 11.6.2026 yksityishenkilö	• Kaavaselostuksen vaikutusten arviointi puutteellinen ratsastuskoulun toiminnan, hevosten hyvinvoinnin, ratsastusreittien ja turvallisuuden osalta • Etelä-Vantaan ratsastuskoulun toiminta edistää Vantaan kaupungin tavoitteita liikunnan ja virkistyksen kehittämisessä • Kaavaehdotuksen mukainen rakentaminen vaikuttaa haitallisesti hevosten hyvinvointiin, ratsastustoiminnan edellytyksiin ja alueen luontoarvoihin • Etelä-Vantaan ratsastuskoulu Oy:n toimintaedellytykset, hevosten hyvinvointi • Laidunalueet tulee säilyttää ratsastuskoulun ja kuntalaisten virkistyskäytössä • Arvioitava vaihtoehtoiset rakentamisratkaisut • Hevosten ja harrastajien tarpeet ja niiden hyöty Vantaan yhteisölle huomioitava • Ratsastuskoulun toiminta tukee Vantaan vetovoimaa erityisesti lapsille ja nuorille	Muistutuksen perusteella teollisuus ja varastotoiminnan aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) koskeviin kaavamääräyksiin on lisätty määräys: ”Vehka-alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.” Asemakaavaselostusta on täydennetty muistutuksen perusteella.
NRO 22, 11.6.2026 yksityishenkilö	• Kaavaehdotuksen mukainen ratkaisu vaarantaa hevosten hyvinvoinnin ja ratsastustoiminnan turvallisuuden • Kaavoituksessa tulisi huomioida alueella asuvien hevosten ja	Muistutuksen perusteella teollisuus ja varastotoiminnan aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) koskeviin kaavamääräyksiin on lisätty määräys: ”Vehka-alhonkujan länsi- ja

	luonnoneläinten mahdollisuudet hyvään elämään	pohjoispuolelle rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.” Asemakaavaselostusta on täydennetty muistutuksen perusteella.

NRO 1
yksityishenkilö, 3.6.2026

Muistutus:

Vastustan 251500 - Vehkalan länsipuoli 2 asemakaavaa.

Vastine:
Asemakaavaratkaisu on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

Tarkistukset:
Ei vaikutuksia asemakaavaan.

Seuraavissa muistutuksissa (NRO 2 – NRO 22) on sisällöllistä samankaltaisuutta. Niissä kaikissa vastustetaan asemakaavaehdotuksen ratkaisua, koska kaavaratkaisulla on vaikutuksia alueen länsipuolella sijaitsevan ja osin kaava-alueella nykyisellään toimivan Etelä-Vantaan ratsastuskoulu Oy:n toimintaan. Vaikka muistutukset sisältävät hieman erilaisia painotuksia, on niiden sisällöllisten yhtäläisyyksien vuoksi niille annettu yksi yhteinen vastine, joka löytyy asiakirjan lopusta.

NRO 2

Etelä-Vantaan ratsastajat ry, 2.6.2026

Muistutus:

Esitämme, että harkitsitte vielä ehdotuksen muuttamista tämän muistutuksen ja SRL:n lausunnon perusteella.

Etelä-Vantaan ratsastajat ry esittää muistutuksen Vehkalan länsipuoli 2 asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta 251500. Kaavamuutos kohdistuu alueeseen, jota käytetään tällä hetkellä Etelä-Vantaan ratsastuskoulun laidunalueena. Mikäli muutos toteutuu, merkittävä osa tallin käytössä olevista laitumista poistuu. Tämä vaarantaa olennaisesti tallin ja täten myös ratsastusseuran toiminnan edellytykset, heikentäen merkittävästi alueen harrastusmahdollisuuksia, mukaan lukien matalan kynnyksen maksutonta toimintaa. Toiminnan heikentyminen tai loppuminen tarkoittaisi käytännössä sitä, että satojen lasten, nuorten ja aikuisten mahdollisuudet harrastaa vähenisivät merkittävästi tai poistuisivat kokonaan.

Ratsastus on monipuolinen laji, joka kehittää kehonhallintaa, lihaskuntoa ja tasapainoa, tukee ja edistää mielen hyvinvointia, luo sosiaalisia suhteita sekä muodostaa ainutlaatuisen yhteyden eläimen ja ihmisen

välille. Hevosharrastus auttaa tutkitusti mielenterveyden haasteissa, ehkäisee syrjäytymistä ja edesauttaa luontosuhteen muodostuksessa. Hevosharrastus tarjoaa merkityksellisen yhteisön, jossa sosiaalinen ja psyykkinen hyvinvointi korostuu.

Esitetty kaavamuutos on myös ristiriidassa Vantaan strategisten tavoitteiden kanssa, joissa korostetaan lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien lisäämistä sekä hyvinvoinnin tukemista. Tässä tapauksessa kaavamuutos heikentäisi konkreettisesti jo olemassa olevaa, toimivaa ja vaikuttavaa harrastusympäristöä.

Hevosalan toiminta edellyttää riittäviä laidun- ja ulkoilualueita eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi. Hevosten hyvinvoinnista tulee huolehtia kokonaisvaltaisesti, sitä tulee edistää ja kehittää huomioiden hevosten lajityypillinen käyttäytyminen, resurssit ja olosuhteet. Hevoset ovat ruohonsyöntiin erikoistuneita aroeläimiä, joille laiduntaminen on lajityypillistä käyttäytymistä. Laiduntamiseen kuuluu ravinnon etsintä ja sosiaalinen kanssakäyminen lajitovereiden kanssa. Laitumella hevosilla on mahdollisuus liikkua vapaasti etsiessään sopivaa syötävää. Laiduntaminen tukee hevosten fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia ravinnonsaannin, liikunnan ja sosiaalisen kanssakäymisen näkökulmista. Hevostilojen ja -alueiden kaavoituksessa tulee huomioida tilan riittävyys. Mikäli tallin käytöstä poistuu 8 hehtaaria laidunmaata, se on merkittävä heikennys tilojen riittävyyteen ja hevosten hyvinvoinnista huolehtimiselle.

Pääkaupunkiseudulla on huomattava määrä vajaakäytössä olevia toimitiloja. Toimistotilojen vajaakäyttöaste on noin 16–18 prosenttia, ja tyhjää tilaa on satojatuhansia neliömetrejä. Tämä korostaa tarvetta hyödyntää ensisijaisesti olemassa olevaa rakennuskantaa ja ohjata uutta rakentamista alueille, joilla se ei syrjäytä toimivaa ja yhteiskunnallisesti arvokasta toimintaa. Vantaalla on runsaasti pelto- ja maa-alueita, joiden käyttömahdollisuuksia voidaan tarkastella rakentamisen näkökulmasta.

Nykyinen laidunalue on osa toimivaa hevostallikokonaisuutta, jota ei voida helposti korvata siirtämällä toimintaa muualle ilman merkittäviä vaikutuksia toiminnan jatkuvuuteen ja saavutettavuuteen. Lisäksi rakentaminen aiheuttaisi merkittäviä turvallisuusriskejä hevostoiminnalle. Hevonen on pakoeläin, joka reagoi herkästi äkillisiin ääniin, liikkeeseen, koneisiin ja muihin ympäristön muutoksiin. Rakentamisen aikainen melu, tärinä ja jatkuva liikenne lisäisivät onnettomuusriskiä sekä eläimille että tallin käyttäjille. Tämän vuoksi rakentamisen ja hevostoiminnan yhteensovittaminen samalla alueella ei ole turvallisuuden näkökulmasta realistista.

Hevostaloudella on positiivisia, ympäristöllisiä vaikutuksia, laidunnus tukee hevosten hyvinvoinnin lisäksi luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä. Kaavoitettu alue sijaitsee myös lähellä merkittäviä luontokohteita. Alueelle rakentaminen heikentäisi niiden ekologista kestävyyttä poistamalla ympäröivää metsäaluetta, joka toimii suojaavana vyöhykkeenä. Metsäalueiden supistuminen lisää reunavaikutuksia, heikentää lajiston elinolosuhteita ja vähentää luontokohteiden kykyä säilyä elinvoimaisina muuttuvissa ympäristöolosuhteissa. Vaikutukset ulottuisivat siten varsinaista rakennusaluetta laajemmalle ympäröivään luontoverkostoon.

Pyydämme, että kaavamuutosta tarkistetaan siten, että Etelä-Vantaan ratsastuskoulun käytössä olevat laidunalueet säilytetään riittävinä. Kaavan valmistelussa tulee huomioida:

- olemassa olevan yritys- ja harrastustoiminnan jatkuvuus
- eläinten hyvinvointivaatimukset
- vaikutukset lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksiin
- maksuttomien harrastusmahdollisuuksien säilyminen
- Vantaan strategiset tavoitteet harrastusmahdollisuuksien lisäämisestä
- kestävän maankäytön periaatteet hyödyntämällä ensisijaisesti olemassa olevaa vajaakäyttöistä rakennuskantaa

Vaihtoehtoisia ratkaisuja tulee tarkastella siten, että rakentaminen ohjataan alueille, jotka eivät heikennä nykyisen toiminnan edellytyksiä. Pidämme tärkeänä, että kaavaratkaisu tukee monipuolista maankäyttöä,

säilyttää toimivat palvelut ja mahdollistaa harrastusmahdollisuudet myös kasvavien asuinalueiden läheisyydessä.

NRO 3
yksityishenkilö, 2.6.2026

Muistutus:

Vastustan voimakkaasti kyseisen kaavan toteutumista. Alueella sijaitsee tärkeä harrastusalue, jossa käy paljon vantaalaisia lapsia ja nuoria. Hevosharrastus ei ole ainoastaan rikkaiden harrastus, vaan tallilla järjestetään myös muun muassa ponipuuhaleirejä lapsille, sosiaalipedagogista hevostoimintaa sekä se tarjoaa paikan useille yhdyskuntapalvelua suorittavalle. Hevosharrastus on tyttö- ja naisvaltaista harrastamista, jota tulisi tämän ajan naisvihamielisessä ajassa ennemminkin tukea, kuin ajaa ahtaalle. Toimistotilojen rakentaminen hevostallin alueelle ja sen välittömään läheisyyteen vaarantaa kyseisen harrastuksen turvallisen jatkumisen sekä vaikuttaa erittäin negatiivisesti alueella vierailevien luontosuhteeseen. Vaaraa aiheutuu sekä rakentamisvaiheessa että toimistoja käyttäessä, kun hevosille ei enää anneta rauhallista asumisympäristöä.

Alue on lentomelualuetta, joten sen vuoksi toimistorakennuksen rakentaminen on kalliimpaa kuin alueelle, jossa lentomelua ei tässä laajuudessa synny.

Alueella on merkittävä määrä kyy-käärmeitä. Lisäksi olen nähnyt alueella vaskitsan, lumikon sekä suden, puhumattakaan hirvistä ja peuroista sekä lukuisista lintulajeista. Vehkalan metsän ja ratsastuskoulun alueen kaltaisia luontoalueita ei pääkaupunkiseudulla enää juuri ole. Monet hyödyntävät aluetta kävelyyn, maastopyöräilyyn, marjastamiseen sekä sienestämiseen.

Onko todella niin, että Vantaa haluaa viedä lapsilta ja nuorilta luonnonläheisen harrastuspaikan ja tehdä tilalle asfalttipäällysteisiä toimistorakennuksia?

NRO 4
yksityishenkilö, 2.6.2026

Muistutus:

Vastustan 251500 - Vehkalan länsipuoli 2 asemakaavaa koska se vaikuttaa pääkaupunkiseudun hevosharrastukseen negatiivisesti. Alueella on Vantaan ainoa ratsastusjousiammunta rata ja tämä toiminta poistuisi kokonaan tämän kaavamuutoksen takia. Rastsastusjousiammunnan lisäksi, Etelä-Vantaan ratsastuskoululla on satoja muitakin hevos harrastajia joilta lähtisi pääkaupunkiseudun edullisimmin hinnoin toimiva hevosharrastusmahdollisuus. Hevosharrastuksella tuetaan liikunnallisuutta, kasvatetaan empatia taitoja, vastuun kantoa, johtamista ja ryhmässä toimimista. Lisäksi alue on lentomelualuetta, joten toimistotilojen rakentaminen tämän alueen ulkopuolelle on perusteltua.

NRO 5
yksityishenkilö, 3.6.2026

Muistutus:

Kaavamuutos kohdistuu alueeseen, joka on tällä hetkellä Etelä-Vantaan Ratsastuskoulun hevosten laidunalueena. Kaavan valmistelussa ei ole huomioitu eikä edes mainittu ratsastuskoulun toimintaa lainkaan, vaikka muutos poistaisi merkittävän osan tallin käytössä olevista laitumista ja vaarantaisi siten toiminnan edellytykset olennaisesti.

Talli tarjoaa harrastusmahdollisuuksia suurelle määrälle lapsia, nuoria ja aikuisia, myös maksuttomasti. Laitumien poistaminen heikentäisi suoraan näitä harrastusmahdollisuuksia, mikä on ristiriidassa Vantaan

strategisten tavoitteiden kanssa, joissa korostetaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemista ja harrastusmahdollisuuksien lisäämistä.

Hevosvetoinen yritystoiminta edellyttää riittäviä laidun- ja ulkoilualueita eläinten hyvinvoinnin ja eettisen eläintenpidon turvaamiseksi, joka tulee esille jo eläinsuojelulaissa. Laitumien vähentäminen ei ole kestävää eläintenpidon näkökulmasta.

Lisäksi kaavoitettu alue sijaitsee lähellä aktiivisesti käytössä olevia ulkoilu- ja luontokohteita, ja rakentaminen heikentäisi niiden ekologista kestävyyttä. Tämä on ristiriidassa Vantaan vihreiden arvojen ja kestävän maankäytön periaatteiden kanssa.

Pääkaupunkiseudulla, ja myös Länsi-Vantaalla on runsaasti vajaakäytössä olevia toimitiloja, joiden hyödyntäminen ja kunnostaminen tulisi asettaa etusijalle ennen toimivan harrastus- ja yritystoiminnan heikentämistä. Korjaaminen on kestävämpää kuin uuden jatkuva rakentaminen. Myös tulevaa ratikkaa on perusteltu sillä, että sen reitille tulee paljon asuin- ja toimistorakennuksia. Suosittelenkin ensin katsomaan että myös nämä tulevat rakennukset täyttyvät ennen kuin koko ajan väheneviä viheralueita rakennetaan entisestään.

Vaadin, että kaavamuutosta tarkistetaan siten, että Etelä-Vantaan Ratsastuskoulun laidunalueet säilytetään riittävinä ja rakentaminen ohjataan alueille, joilla vaikutukset olemassa olevaan toimintaan ja alueiden ulkoilukäyttöön ovat mahdollisimman vähäiset.

NRO 6
yksityishenkilö, 3.6.2026

Muistutus:

Kaavamuutos kohdistuu alueeseen, jota käytetään tällä hetkellä hevostallin laidunalueena. Mikäli muutos toteutuu, merkittävä osa tallin käytössä olevista laitumista poistuu. Tämä vaarantaa olennaisesti tallin toiminnan edellytykset.

Kyse ei ole ainoastaan yritystoiminnasta, vaan myös merkittävästä harrastus- ja yhteisötoiminnasta. Talli tarjoaa harrastusmahdollisuuksia suurelle määrälle (viikoittain n.300) lapsia ja nuoria – sekä myös maksuttomia harrastusmahdollisuuksia. Toiminnan heikentyminen tai loppuminen tarkoittaisi käytännössä sitä, että satojen nuorten mahdollisuudet harrastaa vähenisivät merkittävästi tai poistuisivat kokonaan. Tämä on erittäin vahingollista aikana, jolloin lasten- ja nuorten elämään kohdennetaan muutenkin enenevässä määrin erilaisia radikaaleja, hyvinvointia heikentäviä taloudellisia leikkauksia.

Ratsastus on tärkeä liikuntamuoto, joka soveltuu eri-ikäisille ja -tasoisille harrastajille. Lisäksi se on yksi harvoista liikuntaharrastuksista, joissa osallistujista valtaosa on tyttöjä ja naisia. Siksi on tärkeää, että harrastusmahdollisuuksia on tarjolla myös lähellä asutuskeskuksia eikä niitä siirretä kauas käyttäjistään.

Hevostoiminta edellyttää riittäviä laidun- ja ulkoilualueita eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi. Näiden alueiden vähentäminen ei ole kestävää eläintenpidon, yrittäjyyden eikä nuorisotoiminnan näkökulmasta. Käytännössä laitumien poistaminen vastaa tilannetta, jossa urheiluhalli purettaisiin toimivan harrastustoiminnan alta.

Esitetty kaavamuutos on myös ristiriidassa Vantaan strategisten tavoitteiden kanssa, joissa korostetaan lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien lisäämistä sekä hyvinvoinnin tukemista. Tässä tapauksessa kaavamuutos heikentäisi konkreettisesti jo olemassa olevaa, toimivaa ja vaikuttavaa harrastusympäristöä.

Vantaa on myös sitoutunut säilyttämään luonnon monimuotoisuutta ja varjelemaan arvokkaita luontokohteita.

Lisäksi pääkaupunkiseudulla on huomattava määrä vajaakäytössä olevia toimitiloja. Toimistotilojen vajaakäyttöaste on noin 16–18 prosenttia, ja tyhjää tilaa on satojatuhansia neliömetrejä. Tämä korostaa tarvetta hyödyntää ensisijaisesti olemassa olevaa rakennuskantaa ja ohjata uutta rakentamista alueille, joilla se ei syrjäytä toimivaa ja yhteiskunnallisesti arvokasta toimintaa.

Vantaalla on myös runsaasti pelto- ja maa-alueita, joiden käyttömahdollisuuksia voidaan tarkastella rakentamisen näkökulmasta. Nykyinen laidunalue on kuitenkin osa toimivaa hevostallikokonaisuutta, jota ei voida helposti korvata siirtämällä toimintaa muualle ilman merkittäviä vaikutuksia toiminnan jatkuvuuteen ja saavutettavuuteen.

Rakentamista tulisikin ensisijaisesti kohdentaa alueille, joilla vaikutukset olemassa olevaan harrastus- ja yritystoimintaan ovat mahdollisimman vähäiset.

Tallilla on lisäksi mahdollisuus kehittää ja laajentaa sosiaalipedagogista hevostoimintaa. Tällainen toiminta tukee lasten, nuorten ja muiden tukea tarvitsevien hyvinvointia, osallisuutta ja arjenhallintaa sekä tarjoaa ennaltaehkäiseviä keinoja syrjäytymisen vähentämiseen. Tallin merkitys ulottuu siten harrastustoimintaa laajemmalle ja tukee myös sosiaalisen hyvinvoinnin tavoitteita.

Kaavoitettu alue sijaitsee lähellä merkittäviä luontokohteita. Alueelle rakentaminen heikentäisi niiden ekologista kestävyyttä poistamalla ympäröivää metsäaluetta, joka toimii suojaavana vyöhykkeenä. Metsäalueiden supistuminen lisää reunavaikutuksia, heikentää lajiston elinolosuhteita ja vähentää luontokohteiden kykyä säilyä elinvoimaisina muuttuvissa ympäristöolosuhteissa. Vaikutukset ulottuisivat siten varsinaista rakennusaluetta laajemmalle ympäröivään luontoverkostoon.

Rakentaminen aiheuttaisi myös merkittäviä turvallisuusriskejä hevostoiminnalle. Hevonen on pakoeläin, joka reagoi herkästi äkillisiin ääniin, liikkeeseen, koneisiin ja muihin ympäristön muutoksiin. Rakentamisen aikainen melu, tärinä ja jatkuva liikenne lisäisivät onnettomuusriskiä sekä eläimille että tallin käyttäjille. Tämän vuoksi rakentamisen ja hevostoiminnan yhteensovittaminen samalla alueella ei ole turvallisuuden näkökulmasta realistista.

Ehdotus

Pyydän, että kaavamuutosta tarkistetaan siten, että hevostallin käytössä olevat laidunalueet säilytetään riittävinä. Kaavan valmistelussa tulee huomioida:

- olemassa olevan yritystoiminnan jatkuvuus
- eläinten hyvinvointivaatimukset
- vaikutukset lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksiin
- maksuttomien harrastusmahdollisuuksien säilyminen
- Vantaan strategiset tavoitteet harrastusmahdollisuuksien lisäämisestä
- kestävän maankäytön periaatteet hyödyntämällä ensisijaisesti olemassa olevaa vajaakäyttöistä rakennuskantaa

Vaihtoehtoisia ratkaisuja tulee tarkastella siten, että rakentaminen ohjataan alueille, jotka eivät heikennä nykyisen hevostoiminnan edellytyksiä tai vaaranna valtakunnallisestikkin merkittävien luontokohteiden tuhoutumista.

Pidän tärkeänä, että kaavaratkaisu tukee monipuolista maankäyttöä, säilyttää toimivat palvelut ja mahdollistaa harrastusmahdollisuudet myös kasvavien asuinalueiden läheisyydessä.

Minä allekirjoittanut pyydän, että ratsastuskoulun toiminnan jatkuminen turvataan ja että alueen tulevaa käyttöä suunniteltaessa huomioidaan ratsastusharrastuksen merkitys lapsille, nuorille, aikuisille ja perheille. Myös itselleni, sillä kaava-alueella sijaitsee pääkaupunkiseudun yksi ainoista ratsujousiammuntaradoista. Joudun kaavan astuessa voimaan luopumaan korvaamattomasta harrastuksestani, joka on voimavarani ja merkittävä tekijä esim. jaksamisessani työssäni (Vantaan kaupungilla).

NRO 7
yksityishenkilö, 3.6.2026

Muistutus:

Vastustan voimakkaasti kyseisen kaavan toteutumista. Alueella sijaitsee tärkeä harrastusalue, jossa käy paljon vantaalaisia lapsia ja nuoria. Hevosharrastus ei ole ainoastaan rikkaiden harrastus, vaan tallilla järjestetään myös muun muassa ponipuuhaleirejä lapsille, sosiaalipedagogista hevostoimintaa sekä se tarjoaa paikan useille yhdyskuntapalvelua suorittavalle. Hevosharrastus on tyttö- ja naisvaltaista harrastamista, jota tulisi tämän ajan naisvihamielisessä ajassa ennemminkin tukea, kuin ajaa ahtaalle. Toimistotilojen rakentaminen hevostallin alueelle ja sen välittömään läheisyyteen vaarantaa kyseisen harrastuksen turvallisen jatkumisen sekä vaikuttaa negatiivisesti alueella vierailevien luontosuhteeseen. Vaaraa aiheutuu sekä rakentamisvaiheessa että toimistoja käyttäessä, kun hevosille ei enää anneta rauhallista asumisympäristöä.

Alue on lentomelualuetta, joten sen vuoksi toimistorakennuksen rakentaminen on kalliimpaa kuin alueelle, jossa lentomelua ei tässä laajuudessa synny.

Alueella on merkittävä määrä kyykäärmeitä. Lisäksi olen nähnyt alueella vaskitsan, lumikon sekä suden, puhumattakaan hirvistä ja peuroista sekä lukuisista lintulajeista. Vehkalan metsän ja ratsastuskoulun alueen kaltaisia luontoalueita ei pääkaupunkiseudulla enää juuri ole. Monet hyödyntävät aluetta kävelyyn, maastopyöräilyyn, marjastamiseen sekä sienestämiseen.

Onko todella niin, että Vantaa haluaa viedä lapsilta ja nuorilta luonnonläheisen harrastuspaikan ja tehdä tilalle asfalttipäällysteisiä toimistorakennuksia?

NRO 8
yksityishenkilö, 3.6.2026

Muistutus:

Vastustan 251500-Vehkalan länsipuoli 2 asemakaavaa, koska se vaikuttaa pääkaupunkiseudun hevosharrastukseen negatiivisesti. Hevosharrastus on erityisesti tyttöjen ja naisten harrastus, jonka avulla ei ainoastaan tueta liikunnallisuutta vaan kasvatetaan empatiataitoja, sekä ryhmässä työskentelyä.

NRO 9
yksityishenkilö, 3.6.2026

Muistutus:

Vastustan 251500-Vehkalan Länsipuoli 2 asemakaavaa. Alueella toimii Etelä-Vantaan Ratsastus koulu. Tämä paikka on lasten nuorten ja aikuistenkin harrastuspaikka. Hevoset lisäävät ihmisen hyvinvointia mm. vaikuttavat positiivisesti mielenterveyteen. Opettavat vastuunottoa ja tunnetaitoja sekä keskittymiskykyä. Tallilla vallitsee hyvä yhteishenki ja siellä on turvallista harrastaa. Täällä on omat lapseni käyneet 7v ajan. Tämä paikka hevosineen auttoi, kun lapseni oli koulukiusattu. Jos ratsastuskoulu joutuu lopettamaan toimintansa jää yrittäjä ja työntekijät työttömiksi. Lapset eivät voi harrastaa. Koululaisille ei ole ponipuuhaleirejä esim. koulujen kesälomilla. Tämä on hyvä ja turvallinen paikka lapsille harrastaa ja kasvaa. Nykyisin on liikaa kauppakeskuksissa notkuvia nuoria, joten en ymmärrä miksi viedään harrastusmahdollisuudet pois. Paikka on myös hevosten koti älkää viekö tätä ihanaa paikkaa meiltä pois.

NRO 10
yksityishenkilö, 3.6.2026

Muistutus:

Vastustan voimakkaasti kyseisen kaavan toteutumista. Alueella sijaitsee hyvin tärkeä hevosharrastusalue, jossa käy paljon vantaalaisia lapsia ja nuoria. Harrastustoiminta on toiminut alueella yli 45 vuotta. Hevosharrastus koskettaa laajaa harrastejoukkoa ei vain pelkkiä ratsastajia. Tallilla järjestetään myös muun muassa ponipuuhaleirejä lapsille, sosiaalipedagogista hevostoimintaa sekä se tarjoaa paikan useille yhdyskuntapalvelua suorittavalle.

Hevosharrastus on tyttö- ja naisvaltaista harrastamista, jota tulisi ennemminkin tukea, kuin ajaa ahtaalle. Toimistotilojen rakentaminen hevostallin alueelle ja sen välittömään läheisyyteen vaarantaa kyseisen harrastuksen turvallisen jatkumisen, sekä vaikuttaa negatiivisesti alueella vierailevien luontosuhteeseen. Vaaraa aiheutuu sekä rakentamisvaiheessa, että toimistoja käyttäessä, kun hevosille ei enää anneta rauhallista ja luonnollista asumisympäristöä.

Alue on lentomelualuetta, joten sen vuoksi toimistorakennuksen rakentaminen on kalliimpaa kuin alueelle, jossa lentomelua ei tässä laajuudessa synny. On myös hyvä huomioida, että toimistorakennuksia on nyt jo tyhjillään. Alue sijaitsee myös suopohjalla, joten rakentaminen on työlästä ja kallista.

Alueella on merkittävä määrä kyykäärmeitä vaskitsoja, hirviä, peuroja ja eri lintulajeja. Vehkalan metsän ja ratsastuskoulun alueen kaltaisia luontoalueita ei pääkaupunkiseudulla enää juuri Ole. Monet hyödyntävät aluetta kävelyyn, maastopyöräilyyn, marjastamiseen sekä sienestämiseen.

Onko todella niin, että Vantaa haluaa viedä lapsilta ja nuorilta luonnonläheisen harrastuspaikan ja tehdä tilalle asfalttipäällysteisiä toimistorakennuksia?

NRO 11
yksityishenkilö, 3.6.2026

Muistutus:

Vastustan kaavamuutosta, koska se vaarantaa Etelä-Vantaan ratsastuskoulun toimintaedellytykset. Ratsastuskoulu on merkittävä paikallinen harrastustoimija, jonka palveluita käyttää noin 300 lasta ja nuorta. Kaavamuutos uhkaa vakavasti tämän tärkeän nuorisoharrastuksen jatkumista alueella.

Pyydämme kaupunkia ottamaan päätöksenteossa huomioon:

1. Ratsastuskoulun toiminnan jatkuvuuden turvaamisen 2. Lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien säilyttämisen lähipalveluna 3. Vaihtoehtoisten kaavajärjestelyjen selvittämisen, jotka mahdollistaisivat sekä alueen kehittämisen että harrastustoiminnan jatkumisen

Pyydämme kaupunkia vastaamaan tähän muistutukseen ja kertomaan, miten harrastustoiminnan jatkuvuus on huomioitu kaavasuunnittelussa.

NRO 12
yksityishenkilö, 4.6.2026

Muistutus:

Kannatan Vantaan tavoitetta vahvistaa yritystonttitarjontaa hyvien raideyhteyksien äärellä. Esitän kuitenkin vakavan huolen siitä, että ehdotus sitoo 41,4 hehtaaria poikkeuksellisen saavutettavaa, aseman viereistä maata yksinomaan toimitila ja teollisuuskäyttöön, mikä on nyt hevosten laidunaluetta. Laiduntaminen on merkittävä osa hevosen lajiominaista käyttäytymistä ja sillä on valtava merkitys eläinten hyvinvoinnille. Vaihtoehtoisia tai sekoittuneita maankäyttöskenaarioita ei ole aidosti punnittu. Juuri raideyhteyden varrella oleva maa on se resurssi, jolla ratkaistaan myös saavutettavan liikunnan ja harrastamisen tulevaisuus. Kyse ei ole pelkästä työpaikkaomavaraisuudesta.

Saavutettava harrastaminen on infrastruktuurikysymys, ei vain palvelukysymys. Harrastamisen Suomen mallin tavoite on jokaiselle nuorelle mielekäs ja maksuton harrastus. Tavoite kaatuu käytännössä siihen, onko harrastuspaikkoja saavutettavissa joukkoliikenteellä riippumatta perheen sosioekonomisesta lähtötilanteesta. Kun kaupunki kaavoittaa kerralla yli 40 hehtaaria aseman vieressä, sen tulisi varata osa alasta tai sen kompensaatiosta saavutettavalle liikunta- ja harrastuskäytölle, ratsastustoiminta mukaan lukien. Esitän myös, että Vantaa pilotoi harrastusseteliä, joka ohjautuisi ratsastuskouluille ja eläinavusteisille palveluille. Näin maksuttoman harrastuksen piiriin saataisiin laji, joka soveltuu nykyisiin valtionavustusmallelhin heikosti.

Tasa-arvonäkökulma on tässä konkreettinen. Ratsastus on tyttöjen ja naisten lajien kärkeä. Junioriharrastajista 97 % on tyttöjä ja senioreista 94 % naisia, ja koko maassa lajilla on noin 160 000 harrastajaa. Tasa-arvovaltuutettu on jo linjannut (TAS 108/2021), että tyttöjen ja naisten enemmistön harrastusten liikuntapaikkarakentaminen toteutuu puutteellisesti. Kun kaupunki tekee mittavan maankäyttöpäätöksen, sen on kannettava vastuu siitä, ettei lopputulos jälleen kerran ohita näiden harrastajaryhmien tilatarpeita.

Työpaikka-alue ei ole ainoa taloudellinen käyttö. Hevosala työllistää Suomessa yli 15 000 henkilöä ja tuottaa noin 6 500 henkilötyövuotta, mikä on suuruusluokaltaan Lapin matkailun verran. Mitä siihenkin sanottaisiin, jos pohjoisen hiihtokeskukset suljettaisiin toimistojen tieltä? Hevosalan absoluuttiset aluetaloudelliset vaikutukset ovat suurimmat juuri Uudellamaalla. Ala on osa maataloutta ja kytkeytyy mittavaan kansainväliseen liiketoimintaan. Lisäksi se tuottaa yhteiskunnalle dokumentoituja säästöjä. Ratsastusharrastuksen kautta syrjäytymisriskin pienenemisestä on arvioitu kertyvän jopa 1,6 mrd euron elinikäiset säästöt ja liikkumattomuuden vähenemisestä noin 30,8 M€ vuodessa. Saavutettavaan virkistys ja hevostoimintaan varattu maa ei siis ole menetettyä työpaikka-alaa, vaan sekin on elinkeino ja hyvinvointi-investointi.

Luontoarvot tukevat samaa ratkaisua. Kaava edellyttää hävitettyjen luontoarvojen kompensointia. Laidunnukseen perustuva maankäyttö hevoset mukaan lukien ylläpitää puoliavoimia maisemiaja monimuotoisuutta. Perinnebiotoopeilla laiduntavien hevosten on arvioitu tukevan ainakin 38 uhanalaisen lajin säilymistä. Esitän, että kompensaatio toteutetaan ensisijaisesti laidunnukseen ja hoidettuun viheryhteyteen perustuen, ei pelkkänä muodollisena paperikompensaationa.

Esitykseni tiivistettynä: (I) punnitkaa aito sekakäyttöskenaario ennen päätöstä; (2) varatkaa osa alueesta saavutettavaan liikunta- ja harrastuskäyttöön; (3) pilotoikaa ratsastuskoulujen harrastusseteliä; (4) toteuttakaa luontokompensaatio hevosten laidunnukseen perustuen.

NRO 13
yksityishenkilö, 9.6.2026

Muistutus:

Vastustan asemakaavaehdotuksen hyväksymistä nykyisessä muodossaan ja pyydän kaavan palauttamista valmisteluun täydennettäväksi.

Kaava-alueella ja sen välittömässä vaikutuspiirissä toimii ratsastuskoulu, jonka toimintaedellytyksiä ei ole arvioitu riittävällä tavalla kaavaselostuksessa. Alueelle osoitetaan merkittävästi uutta työpaikka- ja teollisuusrakentamista, sekä raskaan liikenteen käyttöön tarkoitettuja katu- ja tiejärjestelyjä. Kaavassa korostetaan erikoiskuljetusreittejä ja raskaan liikenteen tarpeita, mutta vaikutuksia hevostalouteen, ratsastusreitteihin, hevosten turvallisuuteen tai ratsastuskoulun toimintaedellytyksiin ei ole tarkasteltu asianmukaisesti.

Hevonen on saaliseläin, jonka hyvinvointiin vaikuttavat voimakkaasti ympäristön melu, äkilliset liikkeet, raskas liikenne sekä elinympäristön muutokset. Ratsastuskoulutoiminta edellyttää turvallisia kulkuyhteyksiä, riittäviä maastoreittejä sekä rauhallista toimintaympäristöä. Kaava-aineistosta ei ilmene, että näitä vaikutuksia olisi selvitetty.

Hevosten hyvinvointia koskevien vaikutusten arviointi on myös puutteellinen. Valtioneuvoston asetus hevosten hyvinvoinnista (321/2025) tuli voimaan 1.1.2026. Asetuksen tavoitteena on turvata hevosten mahdollisuus lajityypilliseen käyttäytymiseen, riittävään liikkumiseen, ulkoiluun, sosiaalisiin suhteisiin sekä turvalliseen elinympäristöön. Asetus korostaa, että päivittäistä vapaata ulkoilua ei voida korvata ratsastuksella tai muulla liikunnalla.

Hevosten hyvinvointia koskeva lainsäädäntö edellyttää, että hevosilla on mahdollisuus turvalliseen ulkoiluun ja liikkumiseen päivittäin. Mikäli kaavan toteuttaminen heikentää käytettävissä olevia ulkoilualueita, ratsastusreittejä tai lisää merkittävästi hevosten kohtaamaa häiriötä, tulee vaikutukset selvittää ennen kaavan hyväksymistä.

Kaava-aineistossa ei myöskään ole arvioitu:

- vaikutuksia hevosten päivittäiseen ulkoiluun,
- vaikutuksia ratsastusreittien turvallisuuteen ja jatkuvuuteen,
- raskaan liikenteen vaikutuksia hevosten käsittelyyn ja ratsastamiseen,
- melun, tärinän ja valaistuksen vaikutuksia hevosten käyttäytymiseen,
- vaikutuksia alueella harjoitettavaan hevosalan yritystoimintaan.

Koska voimassa oleva lainsäädäntö korostaa hevosten hyvinvointia aiempaa vahvemmin, on vaikutusten arviointi tältä osin puutteellinen eikä kaava-aineisto anna riittäviä tietoja päätöksenteon tueksi.

Kaavalla tällaisenaan olisi merkittäviä vaikutuksia:

- ratsastuskoulun toimintaedellytyksiin,
- hevosten hyvinvointiin,
- asiakkaiden ja ratsastajien turvallisuuteen,
- alueen virkistyskäyttöön,
- olemassa oleviin tai tuleviin ratsastusreitteihin sekä
- alueella harjoitettavaan yritystoimintaan, jolla on merkittävä vaikutus satojen lasten ja nuorten, sekä vuosittain useiden hevosalan opiskelijoiden harjoittelu- ja valmistumismahdollisuuksiin. Ratsastuskoulu tarjoaa myös maksutonta harrastustoimintaa.

Lisäksi pidän puutteena sitä, ettei ratsastuskoulun asemaa osana alueen nykyistä elinkeinotoimintaa ja virkistysympäristöä ole tarkasteltu riittävästi. Vaikutusarviointi on tältä osin keskeneräinen.

Pyydän ennen kaavan hyväksymistä laatimaan täydentävän selvityksen, jossa arvioidaan:

1. vaikutukset ratsastuskoulun toimintaedellytyksiin,

2. vaikutukset hevosten hyvinvointiin,

3. vaikutukset ratsastusreittien jatkuvuuteen ja turvallisuuteen,

4. raskaan liikenteen vaikutukset hevosten kanssa liikkumiseen,

5. mahdolliset lieventämistoimenpiteet, kuten suojavyöhykkeet, meluntorjunta sekä turvalliset ratsastus- ja ulkoiluyhteydet.

Kaavaa ei tule hyväksyä ennen kuin nämä vaikutukset on asianmukaisesti selvitetty ja huomioitu suunnittelussa.

NRO 14
Länsi-Vantaan Sosialidemokraatit ry, 9.6.2026

Muistutus:

Vaikutukset harrastustoimintaan ja yhteisöön

Kaavamuutoksessa ei tuoda esiin sitä, että suunnittelualueen länsipuolella toimii Etelä-Vantaan ratsastuskoulu, jonka käytössä nykyiset maasto- ja laidunalueet ovat. Ratsastuskoulun toimintaa ei mainita kaava-asiakirjoissa lainkaan, vaikka kaava-alue sijoittuu osittain sen vuokra-alueelle. Tämä osoittaa puutteellista vaikutusten arviointia ja välinpitämättömyyttä olemassa olevaa yritystoimintaa, harrastajia ja erityisesti eläinten hyvinvointia kohtaan.

Kaavamuutos uhkaa poistaa noin kahdeksan hehtaaria ratsastuskoulun maasto- ja laidunalueista. Käytännössä tämä vaarantaa koko ratsastuskoulutoiminnan jatkuvuuden.

Etelä-Vantaan ratsastuskoulu palvelee yli 300 harrastajaa – lapsia, nuoria ja aikuisia. Kyse ei ole pelkästä yritystoiminnasta, vaan merkittävästä paikallisesta harrastus- ja yhteisötoiminnasta sekä monille tärkeästä hyvinvoinnin ja osallisuuden lähteestä.

Ratsastus on yksi liikuntamuodoista, jossa harrastajista valtaosa on tyttöjä ja naisia. Kaupunki ei tällä hetkellä tue tätä harrastusta erityisesti, joten olisi kohtuutonta heikentää jo olemassa olevia toimintaedellytyksiä keskeisellä sijainnilla hyvien liikenneyhteyksien varrella.

Laidunalueiden poistaminen vastaa käytännössä tilannetta, jossa toimivan harrastustoiminnan edellytykset viedään pois. Hevosten hyvinvointi edellyttää riittäviä ulkoilu- ja laidunalueita, eikä toimintaa voida siirtää tai supistaa ilman merkittäviä vaikutuksia.

Yritystoiminta ja kaupungin strategiset tavoitteet

Ratsastuskoulu on toiminut alueella yli 45 vuotta ja ollut kaupungin pitkäaikainen vuokralainen. Kaavamuutos kaventaa olemassa olevan yritystoiminnan edellytyksiä samalla, kun se ei huomioi toiminnan arvoa kokonaisuudessaan. Tallilla järjestetään myös sosiaalipedagogista hevostoimintaa, joka tukee ennaltaehkäisevästi syrjäytymisen ehkäisyä ja vahvistaa hyvinvointia.

Muutos on ristiriidassa Vantaan strategisten tavoitteiden kanssa, joissa korostetaan lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien lisäämistä, hyvinvoinnin ja osallisuuden tukemista sekä kestävää maankäyttöä

Kaavaratkaisun tarkoituksenmukaisuus

Ymmärrämme Vehkalan aseman seudun kehittämistarpeet. Esitetty ratkaisu, jossa toimisto- ja pienteollisuusrakentaminen sijoitetaan suoraan hevostoiminnan alueelle, ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukainen.

Pääkaupunkiseudulla on jo nyt merkittävä määrä vajaakäyttöisiä toimistotiloja (arviolta 16–18 %), mikä korostaa tarvetta hyödyntää olemassa olevaa rakennuskantaa ennen uuden rakentamista.

Lisäksi alueen läheisyydessä sijaitsee lumenjättöpaikka, joka on kaupungille taloudellisesti erittäin merkittävä tulonlähde ja jonka toimintaedellytykset tulee vähintäänkin miettiä uudelleen.

Vaikutukset luontoon ja turvallisuuteen

Kaava-alue sijoittuu lähelle tärkeitä luontokohteita sekä luonnonsuojelualuetta. Rakentaminen heikentäisi ympäröivien metsäalueiden ekologista kestävyyttä, lisäisi reunavaikutuksia ja heikentäisi luonnon monimuotoisuutta.

Hevostoiminnan ja rakentamisen yhteensovittaminen samalla alueella aiheuttaa myös turvallisuusriskejä. Hevoset ovat pakoeläimiä, ja rakentamisen melu, tärinä ja liikenne lisäävät merkittävästi onnettomuusriskiä.

Ehdotus

Pyydämme, että kaavamuutosta tarkastellaan uudelleen siten, että ratsastuskoulun käytössä olevat laidunalueet säilytetään ja toimisto- ja pienteollisuuden toiminnasta ei aiheudu haittaa ratsastuskoululle tai luonnolle. Rakentaminen tulee ensisijaisesti ohjata alueille, joissa se ei heikennä toimivaa ja yhteiskunnallisesti arvokasta toimintaa.

Kaavan jatkovalmistelussa tulee huomioida:

- olemassa olevan yritystoiminnan jatkuvuus
- eläinten hyvinvointivaatimukset
- vaikutukset lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksiin
- Helposti saavutettavien harrastusten säilyminen
- kaupungin strategiset hyvinvointi- ja harrastustavoitteet
- kestävän maankäytön periaatteet

Pidämme tärkeänä, että kaavaratkaisu mahdollistaa monipuolisen maankäytön, säilyttää olemassa olevat palvelut ja turvaa harrastusmahdollisuudet myös tulevaisuudessa.

NRO 15
adressi 7856 allekirjoittajaa, 10.6.2026

Muistutus:

Haluamme esittää muistutuksen yllä mainitusta kaavamuutoksesta.

Kaavamuutos kohdistuu alueeseen, jota käytetään tällä hetkellä hevostallin laidunalueena. Mikäli muutos toteutuu, merkittävä osa tallin käytössä olevista laitumista poistuu. Tämä vaarantaa olennaisesti tallin toiminnan edellytykset.

Kyse ei ole ainoastaan yritystoiminnasta, vaan myös merkittävästä harrastus- ja yhteisötoiminnasta. Talli tarjoaa harrastusmahdollisuuksia suurelle määrälle lapsia ja nuoria sekä myös maksuttomia harrastusmahdollisuuksia. Toiminnan heikentyminen tai loppuminen tarkoittaisi käytännössä sitä, että satojen nuorten mahdollisuudet harrastaa vähenisivät merkittävästi tai poistuisivat kokonaan.

Ratsastus on tärkeä liikuntamuoto, joka soveltuu eri-ikäisille ja -tasoisille harrastajille. Lisäksi se on yksi harvoista liikuntaharrastuksista, joissa osallistujista valtaosa on tyttöjä ja naisia. Siksi on tärkeää, että harrastusmahdollisuuksia on tarjolla myös lähellä asutuskeskuksia eikä niitä siirretä kauas käyttäjistään.

Hevostoiminta edellyttää riittäviä laidun- ja ulkoilualueita eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi. Näiden alueiden vähentäminen ei ole kestävää eläintenpidon, yrittäjyyden eikä nuorisotoiminnan näkökulmasta. Käytännössä laitumien poistaminen vastaa tilannetta, jossa urheiluhalli purettaisiin toimivan harrastustoiminnan alta.

Esitetty kaavamuutos on myös ristiriidassa Vantaan strategisten tavoitteiden kanssa, joissa korostetaan lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien lisäämistä sekä hyvinvoinnin tukemista. Tässä tapauksessa kaavamuutos heikentäisi konkreettisesti jo olemassa olevaa, toimivaa ja vaikuttavaa harrastusympäristöä.

Lisäksi pääkaupunkiseudulla on huomattava määrä vajaakäytössä olevia toimitiloja. Toimistotilojen vajaakäyttöaste on noin 16–18 prosenttia, ja tyhjää tilaa on satojatuhansia neliömetrejä. Tämä korostaa tarvetta hyödyntää ensisijaisesti olemassa olevaa rakennuskantaa ja ohjata uutta rakentamista alueille, joilla se ei syrjäytä toimivaa ja yhteiskunnallisesti arvokasta toimintaa.

Vantaalla on myös runsaasti pelto- ja maa-alueita, joiden käyttömahdollisuuksia voidaan tarkastella rakentamisen näkökulmasta. Nykyinen laidunalue on kuitenkin osa toimivaa hevostallikokonaisuutta, jota ei voida helposti korvata siirtämällä toimintaa muualle ilman merkittäviä vaikutuksia toiminnan jatkuvuuteen ja saavutettavuuteen.

Rakentamista tulisikin ensisijaisesti kohdentaa alueille, joilla vaikutukset olemassa olevaan harrastus- ja yritystoimintaan ovat mahdollisimman vähäiset.

Tallilla on lisäksi mahdollisuus kehittää ja laajentaa sosiaalipedagogista hevostoimintaa. Tällainen toiminta tukee lasten, nuorten ja muiden tukea tarvitsevien hyvinvointia, osallisuutta ja arjenhallintaa sekä tarjoaa ennaltaehkäiseviä keinoja syrjäytymisen vähentämiseen. Tallin merkitys ulottuu siten harrastustoimintaa laajemmalle ja tukee myös sosiaalisen hyvinvoinnin tavoitteita.

Kaavoitettu alue sijaitsee lähellä merkittäviä luontokohteita. Alueelle rakentaminen heikentäisi niiden ekologista kestävyyttä poistamalla ympäröivää metsäaluetta, joka toimii suojaavana vyöhykkeenä. Metsäalueiden supistuminen lisää reunavaikutuksia, heikentää lajiston elinolosuhteita ja vähentää luontokohteiden kykyä säilyä elinvoimaisina muuttuvissa ympäristöolosuhteissa. Vaikutukset ulottuisivat siten varsinaista rakennusaluetta laajemmalle ympäröivään luontoverkostoon.

Rakentaminen aiheuttaisi myös merkittäviä turvallisuusriskejä hevostoiminnalle. Hevonen on pakoeläin, joka reagoi herkästi äkillisiin ääniin, liikkeeseen, koneisiin ja muihin ympäristön muutoksiin. Rakentamisen aikainen melu, tärinä ja jatkuva liikenne lisäisivät onnettomuusriskiä sekä eläimille että tallin käyttäjille. Tämän vuoksi rakentamisen ja hevostoiminnan yhteensovittaminen samalla alueella ei ole turvallisuuden näkökulmasta realistista.

Ehdotus

Pyydämme, että kaavamuutosta tarkistetaan siten, että hevostallin käytössä olevat laidunalueet säilytetään riittävinä. Kaavan valmistelussa tulee huomioida:

- olemassa olevan yritystoiminnan jatkuvuus
- eläinten hyvinvointivaatimukset
- vaikutukset lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksiin
- maksuttomien harrastusmahdollisuuksien säilyminen
- Vantaan strategiset tavoitteet harrastusmahdollisuuksien lisäämisestä
- kestävän maankäytön periaatteet hyödyntämällä ensisijaisesti olemassa olevaa vajaakäyttöistä rakennuskantaa

Vaihtoehtoisia ratkaisuja tulee tarkastella siten, että rakentaminen ohjataan alueille, jotka eivät heikennä nykyisen hevostoiminnan edellytyksiä.

Pidämme tärkeänä, että kaavaratkaisu tukee monipuolista maankäyttöä, säilyttää toimivat palvelut ja mahdollistaa harrastusmahdollisuudet myös kasvavien asuinalueiden läheisyydessä.

Me allekirjoittaneet pyydämme, että ratsastuskoulun toiminnan jatkuminen turvataan ja että alueen tulevaa käyttöä suunniteltaessa huomioidaan ratsastusharrastuksen merkitys lapsille, nuorille, aikuisille ja perheille.

NRO 16
Etelä-Vantaan Ratsastuskoulu Oy, 10.6.2026

Muistutus:

Esitämme, että kaava-aluetta supistetaan sen länsi- ja luoteisreunasta siten, ettei kaava ulotu ratsastuskoulun nykyisille laidunalueille. Lisäksi esitämme, että työpaikka-alueen ja ratsastuskoulun toiminta-alueiden väliin jätetään riittävä metsäinen suojavyöhyke, joka turvaa alueen nykyisten toimintojen yhteensovittamisen sekä säilyttää ratsastuskoulun toimintaympäristön luonteen.

Etelä-Vantaan Ratsastuskoulu on merkittävä liikunta-, harrastus- ja matkailupalveluiden tuottaja Vantaalla. Ratsastuskoulussa käy viikoittain noin 300 asiakasta, joista yli puolet on alle 30-vuotiaita. Noin 100 asiakkaista on alle 16-vuotiaita lapsia ja nuoria. Ratsastuskoulu tarjoaa liikuntaa, eläintaitoja, vastuunkantoa ja yhteisöllisyyttä erityisesti lapsille ja nuorille sekä toimii merkittävänä harrastuspaikkana erityisesti tytöille ja nuorille naisille.

Ratsastuskoulu tarjoaa myös toimintaa vähävaraisille perheille. Tallilla toimii päivittäin maksuton hoitajatoiminta, jossa lapset ja nuoret voivat osallistua ohjattuun toimintaan hevosten, muiden eläinten ja ystävien parissa. Toiminta tarjoaa turvallisen ympäristön, yhteisöllisyyttä sekä mielekästä tekemistä koulupäivien jälkeen.

Kaavaehdotuksessa ei kuitenkaan ole arvioitu riittävästi vaikutuksia alueella jo toimivaan ratsastuskouluun. Kaava-aineistosta ei käy selkeästi ilmi, että kaava ulottuu ratsastuskoulun käytössä oleviin vuokra-alueisiin ja vaikuttaa suoraan ratsastuskoulun toimintaan. Päätöksenteon kannalta olisi olennaista arvioida tarkemmin vaikutukset olemassa olevaan yritystoimintaan, hevosten hyvinvointiin, laidunalueisiin, harrastustoimintaan, matkailutoimintaan sekä lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksiin.

Kaavan vaikutukset ulottuvat myös Etelä-Vantaan Ratsastuskoulun brändiin, toimintafilosofiaan ja pitkän aikavälin toimintaedellytyksiin. Yrityksen toiminta perustuu vahvasti hevosten hyvinvoinnin edistämiseen sekä mahdollisimman lajityypillisten elinolosuhteiden tarjoamiseen hevosille.

Etelä-Vantaan Ratsastuskoulu on pääkaupunkiseudulla poikkeuksellinen ratsastuskoulu siinä, että valtaosa hevosista elää pihatoissa laumoissa eikä yksittäisissä karsinoissa. Toimintamallin lähtökohtana on mahdollistaa hevosille mahdollisimman luonnollinen elämä, jossa ne voivat liikkua vapaasti, olla sosiaalisessa kontaktissa lajitovereihinsa ja viettää aikaa ulkona ympäri vuoden. Laiduntaminen on olennainen osa tätä toimintamallia ja hevosten hyvinvointia.

Hevosten hyvinvointiin liittyvä sääntely on viime vuosina kehittynyt suuntaan, jossa korostetaan eläinten mahdollisuuksia liikkua, toteuttaa lajityypillistä käyttäytymistään sekä elää sosiaalisessa kontaktissa muiden hevosten kanssa. Eläinten hyvinvointia koskevien vaatimusten kasvaessa ratsastuskoulujen käytettävissä olevien ulkoilu- ja laidunalueiden merkitys korostuu entisestään.

Etelä-Vantaan Ratsastuskoulu on jo nykyisin panostanut hevosten hyvinvointiin yli vähimmäisvaatimusten. Tämä toimintamalli vastaa sekä nykyisiä hyvinvointitavoitteita että alan kehityssuuntaa. Tämän vuoksi noin 8,2 hehtaarin laidunalueeseen kohdistuvat muutokset ovat erityisen ongelmallisia. Käytettävissä olevan maa-alan vähentyminen vaikeuttaisi merkittävästi nykyisten hyvinvointikäytäntöjen ylläpitämistä sekä mahdollisuuksia vastata tulevaisuuden eläinten hyvinvointivaatimuksiin.

Hevosten hyvinvointi on keskeinen osa yrityksen identiteettiä, asiakaslupausta ja kilpailuetua. Yhä useammat asiakkaat valitsevat ratsastuspalvelunsa sen perusteella, miten hevosia kohdellaan ja millaisissa olosuhteissa ne elävät. Kaavan aiheuttamat muutokset vaikuttaisivat siten paitsi käytännön toimintaedellytyksiin myös yrityksen brändiin, vetovoimaan ja kilpailukykyyn.

Etelä-Vantaan Ratsastuskoulu edustaa pääkaupunkiseudulla nykyaikaista hevosten hyvinvointiin perustuvaa tallikulttuuria, jossa hevosten lajityypillinen elämä, ulkoilu, laumassa eläminen ja laiduntaminen ovat keskeisiä arvoja. Kaavoituksen ei tulisi heikentää tällaisen toiminnan edellytyksiä, vaan mahdollistaa sen säilyminen ja kehittyminen osana Vantaan monipuolista liikunta-, harrastus- ja matkailutarjontaa.

Kaava-alueella sijaitsee ratsastuskoulun maastoesterata, jota käytetään aktiivisesti vuosittain kesäkaudella. Ratsastuskoulu järjestää alueella viikoittain maastoestetunteja useita kertoja viikossa, ja alueella on järjestetty myös maastoestekilpailuja, joihin on osallistunut ratsukoita sekä ratsastuskoulusta että sen ulkopuolelta.

Lisäksi alueella sijaitsee ratsastusjousiammuntarata, joka kuuluu ratsastuskoulun säännölliseen palvelutarjontaan. Ratsastusjousiammuntatunteja ja kursseja järjestetään 1–2 kertaa viikossa. Alueen valtakunnallista merkitystä kuvaa se, että radalla on järjestetty ratsastusjousiammunnan Suomen mestaruuskilpailut sekä Suomen ja Ruotsin välinen maaottelu.

Kaava-alue ei ole ratsastuskoululle käyttämätöntä reservimaata, vaan aktiivisessa päivittäisessä käytössä oleva osa ratsastuskoulun toimintaympäristöä. Alue palvelee samanaikaisesti hevosten laidunnusta, lasten ja nuorten harrastustoimintaa, maastoesteratsastusta, ratsastusjousiammuntaa, kilpailutoimintaa sekä nykyistä ja suunnitteilla olevaa matkailuliiketoimintaa.

Pidämme erityisen huolestuttavana sitä, että vaikutuksia noin sataan alle 16-vuotiaaseen harrastajaan ei ole arvioitu lainkaan. Ratsastuskoulu on tärkeä osa Vantaan harrastus- ja liikuntapalveluverkostoa, ja sen toiminta palvelee viikoittain satoja kuntalaisia.

Ratsastus on yksi Suomen suosituimmista tyttöjen ja nuorten naisten liikuntamuodoista. Etelä-Vantaan Ratsastuskoulu tuottaa merkittävän määrän liikuntapalveluja ilman kaupungin toiminta-avustuksia. Pidämme ongelmallisena, että samalla kun lasten, nuorten ja tyttöjen liikuntamahdollisuuksien merkitystä korostetaan, kaavoituksella heikennetään yhden alueen merkittävän harrastustoimijan toimintaedellytyksiä.

Kaava on myös ristiriidassa Petikon alueen nykyisen virkistys-, luonto- ja matkailuluonteen kanssa. Ratsastuskoulun toiminta tukee alueen ulkoilu-, virkistys- ja luontopalveluja sekä täydentää Petikon muuta palvelutarjontaa. Ratsastustoiminta, luontoliikunta, virkistyskäyttö ja matkailu muodostavat alueella toisiaan tukevan kokonaisuuden.

Etelä-Vantaan Ratsastuskoululla käy jo nykyisin matkailijoita sekä Suomesta että ulkomailta. Yrityksen tavoitteena on kuitenkin kehittää matkailutoimintaa merkittävästi tulevina vuosina. Ratsastuskoulun sijainti tarjoaa tähän poikkeuksellisen hyvät mahdollisuudet. Helsinki-Vantaan lentoasema sijaitsee lähellä, samoin useat hotellit ja muut matkailupalvelut. Samalla ratsastuskoulu sijaitsee luonnonläheisessä ympäristössä Petikon virkistysalueen tuntumassa. Tällainen yhdistelmä on pääkaupunkiseudulla harvinainen.

Ratsastuskoulun visiona on kehittää turvallisia maastoratsastuspalveluja kotimaisille ja kansainvälisille matkailijoille. Kaava-alue muodostaa olennaisen osan ratsastuskoulun käyttämää turvallista maastoreittiä. Suunnitelmiin on kuulunut myös pienimuotoisen tauko- ja levähdyspaikan rakentaminen maastoreitin varrelle esimerkiksi kodan muodossa, jossa matkailijat voisivat pitää taukoa luonnon keskellä hevosten kanssa.

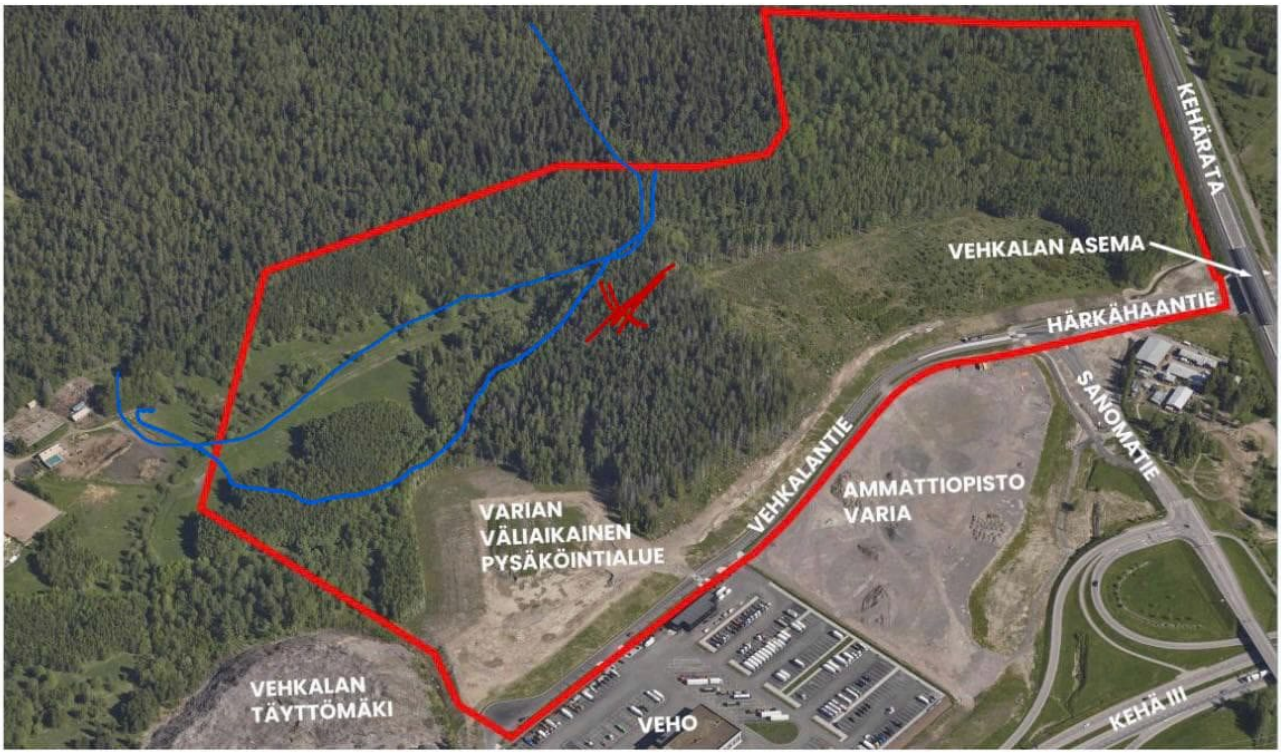

Kuvassa sinisellä merkitty tämän hetkiset maastoreitit. Punaisella rastilla merkitty suunniteltu levähdyspaikka turistien ratsastusretkelle. Rasti ja reitit suuntaa antavia.

Kaavan toteuttaminen estäisi käytännössä näiden kehittämissuunnitelmien toteuttamisen. Samalla se heikentäisi mahdollisuuksia kasvattaa matkailuun perustuvaa liiketoimintaa, luoda uusia työpaikkoja sekä hyödyntää alueen sijaintia ja luontoarvoja kestävällä tavalla.

Pidämme ristiriitaisena, että kaavan tavoitteena on mahdollistaa uutta yritys- ja työpaikkatoimintaa, mutta samalla kaava heikentää alueella jo toimivan yrityksen kasvumahdollisuuksia, investointisuunnitelmia ja mahdollisuuksia luoda uusia työpaikkoja matkailun, liikuntapalveluiden ja elämystoiminnan kautta.

Edellä esitetyillä perusteilla pyydämme, että asemakaavaa muutetaan siten, että ratsastuskoulun nykyiset laidunalueet, maastoreitit sekä muut toiminnan kannalta välttämättömät alueet säilyvät ratsastuskäytössä. Lisäksi pyydämme, että ratsastuskoulun ja uuden työpaikka-alueen väliin jätetään riittävä metsäinen suojavyöhyke sekä että kaavan vaikutukset ratsastuskoulun liiketoimintaan, harrastustoimintaan, matkailun kehittämiseen, lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksiin sekä alueen virkistyskäyttöön arvioidaan uudelleen ennen kaavan hyväksymistä.

NRO 17
yksityishenkilö, 10.6.2026

Muistutus:

Vastustan asemakaavaehdotuksen hyväksymistä nykyisessä muodossaan ja pyydän kaavan palauttamista valmisteluun täydennettäväksi.

Kaava-alueella ja sen välittömässä vaikutuspiirissä toimii ratsastuskoulu, jonka toimintaedellytyksiä ei ole arvioitu riittävällä tavalla kaavaselostuksessa. Alueelle osoitetaan merkittävästi uutta työpaikka- ja teollisuusrakentamista, sekä raskaan liikenteen käyttöön tarkoitettuja katu- ja tiejärjestelyjä. Kaavassa korostetaan erikoiskuljetusreittejä ja raskaan liikenteen tarpeita, mutta vaikutuksia hevostalouteen,

ratsastusreitteihin, hevosten turvallisuuteen tai ratsastuskoulun toimintaedellytyksiin ei ole tarkasteltu asianmukaisesti.

Hevonen on saaliseläin, jonka hyvinvointiin vaikuttavat voimakkaasti ympäristön melu, äkilliset liikkeet, raskas liikenne sekä elinympäristön muutokset. Ratsastuskoulutoiminta edellyttää turvallisia kulkuyhteyksiä, riittäviä maastoreittejä sekä rauhallista toimintaympäristöä. Kaava-aineistosta ei ilmene, että näitä vaikutuksia olisi selvitetty.

Hevosten hyvinvointia koskevien vaikutusten arviointi on myös puutteellinen. Valtioneuvoston asetus hevosten hyvinvoinnista (321/2025) tuli voimaan 1.1.2026. Asetuksen tavoitteena on turvata hevosten mahdollisuus lajityypilliseen käyttäytymiseen, riittävään liikkumiseen, ulkoiluun, sosiaalisiin suhteisiin sekä turvalliseen elinympäristöön. Asetus korostaa, että päivittäistä vapaata ulkoilua ei voida korvata ratsastuksella tai muulla liikunnalla. Hevosten hyvinvointia koskeva lainsäädäntö edellyttää, että hevosilla on mahdollisuus turvalliseen ulkoiluun ja liikkumiseen päivittäin. Mikäli kaavan toteuttaminen heikentää käytettävissä olevia ulkoilualueita, ratsastusreittejä tai lisää merkittävästi hevosten kohtaamaa häiriötä, tulee vaikutukset selvittää ennen kaavan hyväksymistä.

Kaava-aineistossa ei myöskään ole arvioitu:

- vaikutuksia hevosten päivittäiseen ulkoiluun,
- vaikutuksia ratsastusreittien turvallisuuteen ja jatkuvuuteen,
- raskaan liikenteen vaikutuksia hevosten käsittelyyn ja ratsastamiseen,
- melun, tärinän ja valaistuksen vaikutuksia hevosten käyttäytymiseen,
- vaikutuksia alueella harjoitettavaan hevosalan yritystoimintaan.

Koska voimassa oleva lainsäädäntö korostaa hevosten hyvinvointia aiempaa vahvemmin, on vaikutusten arviointi tältä osin puutteellinen eikä kaava-aineisto anna riittäviä tietoja päätöksenteon tueksi.

Kaavalla tällaisenaan olisi merkittäviä vaikutuksia:

- ratsastuskoulun toimintaedellytyksiin,
- hevosten hyvinvointiin,
- asiakkaiden ja ratsastajien turvallisuuteen,
- alueen virkistyskäyttöön,
- olemassa oleviin tai tuleviin ratsastusreitteihin sekä alueella harjoitettavaan yritystoimintaan, jolla on merkittävä vaikutus satojen lasten ja nuorten, sekä vuosittain useiden hevosalan opiskelijoiden harjoittelu- ja valmistumismahdollisuuksiin.

Ratsastuskoulu tarjoaa myös maksutonta harrastustoimintaa.

Lisäksi pidän puutteena sitä, ettei ratsastuskoulun asemaa osana alueen nykyistä elinkeinotoimintaa ja virkistysympäristöä ole tarkasteltu riittävästi. Vaikutusarviointi on tältä osin keskeneräinen.

Pyydän ennen kaavan hyväksymistä laatimaan täydentävän selvityksen, jossa arvioidaan:

- vaikutukset ratsastuskoulun toimintaedellytyksiin,
- vaikutukset hevosten hyvinvointiin,
- vaikutukset ratsastusreittien jatkuvuuteen ja turvallisuuteen,
- raskaan liikenteen vaikutukset hevosten kanssa liikkumiseen,
- mahdolliset lieventämistoimenpiteet, kuten suojavyöhykkeet, meluntorjunta sekä turvalliset ratsastus- ja ulkoiluyhteydet.

Kaavaa ei tule hyväksyä ennen kuin nämä vaikutukset on asianmukaisesti selvitetty ja huomioitu suunnittelussa.

NRO 18
yksityishenkilö, 10.6.2026

Muistutus:

Vastustan jyrkästi 251500 - Vehkalan länsipuoli 2 asemakaavamuutosta.

Olen ulkopaikkakuntalainen, ja käynyt aiemmin alueella sijaitsevan Etelä-Vantaan ratsastuskoulun tapahtumissa, ja olen aloittamassa siellä ratsastusjousiammuntatunnit, kun olen pian muuttanut lähemmäs. Asemakaavamuutos toteutuessaan käytännössä tuhoaisi tallin toimintamahdollisuudet, ja olisi kuolinisku erityisesti Vantaan ainoalle ratsastusjousiammuntaa harrastuksena tarjoavalle taholle harrastusalueen jäädessä kaavan alle. Paikka vetää hyvin puoleensa jopa kaltaisiani ulkopaikkakuntalaisia harrastajia, sillä varsinkaan Itäiseltä Uudeltamaalta ei harrastukseen mahdollisuutta löydy. Talli on myös niittänyt mainetta edelläkävijänä hevosten hyvinvoinnin edistämisessä. Tällainen kaupungin rajat ylittävä houkutin on loogisesti alueelle arvokas.

Mitä jos paikalla olisikin toimiva ja terve jäähalli, jolla käy satoja lapsia ja nuoria harrastamassa jääkiekkoa, ja se haluttaisiin purkaa kaavan alta - tuntuisiko silloin lasten harrastusmahdollisuuksien tuhoaminen huonommalta idealta? Tässä tulisi asiasta päättävien vakavasti pohtia, miksi harrastuksia pidettäisiin eriarvoisissa asemissa. Ratsastus harrastuksena opettaa yhteistyökykyä, tunnetaitoja, hyvää johtamista ja pitää yllä hyvää kuntoa - nämä ovat arvokkaita taitoja ja ominaisuuksia.

Puhumattakaan alueen ympäristöarvoista - onko kaavamuutosta mietitty ollenkaan luonnon monimuotoisuuden kannalta? Kaupunkien tulisi nykyajassa pyrkiä säilyttämään arvokkaita viheralueita, ja kyseinen alue ei toki ole pelkkä hoitamaton ryteikkö, vaan tärkeä hevosten laidun (ja laidunbiotoopit ja niistä riippuvaiset eliöt ovat maassamme erittäin uhanalaisia) sekä satojen ihmisten, erityisesti lasten ja nuorten harrastuspaikka. Alueella on pidetty mm. Ratsastusjousiammunnan SM-kisoja. Pääkaupunkiseudulla seisoo toimistorakennuksia tyhjillään, ja korjauksilla ja järkevöittämällä jo olemassaolevien tilojen käyttöä uusia ei tarvitse rakentaa, varsinkaan alueelle, jolla sijaitsee jo vakiintunutta ja tärkeää toimintaa. Tämä kaava kuulostaa todella turhalta rahanmenolta veronmaksajan korviin. Kaava myös sijaitsee lentomelualueella, joten toimistojen houkuttelevuus voisi hyvinkin kärsiä jo ensimetreillä. Pahimmassa tapauksessa nopeasti rakennetut toimistorakennukset olisivat kymmenen vuoden kuluttua homehtuneet käyttökelvottomiksi.

Toteutuessaan kaava ryöstäisi pahasti sieltä, mistä ei missään nimessä pitäisi ryöstää. Toivon, että Vantaan kaupunki toimisi asiassa esimerkillisesti, eikä veisi sadoilta ihmisiltä tärkeää yhteisöä ja harrastusta ja tuhoaisi arvokasta biotooppia.

NRO 19
Suomen Ratsastajainliitto ry, 10.6.2026

Muistutus:

Suomen Ratsastajainliitto ry on hevosalan keskusjärjestö, jonka jäsenenä on vuoden 2026 kesäkuun alussa 452 ratsastusseuraa, joissa on yhteensä 34 509 henkilöjäsentä. Ratsastuseurojen lisäksi Suomen Ratsastajainliitto ry:ssä on yhteisöjäsenenä yhteensä 268 hevosalan yritystä, eli jäsentallia.

Suomen Ratsastajainliitto ry (jäljempänä SRL) lausuu vastaavaa asiassa asemakaavamuutos 251500 Vehkalan länsipuoli 2. Alueelle on suunniteltu toimitilarakennusten ja teollisuusrakennusten korttelialueet. Kaavamuutos asettaa haasteita alueen luoteisrajan vieressä sijaitsevan Etelä-Vantaan Ratsastuskoulun toiminnalle ja tallin hevosten hyvinvoinnille.

Etelä-Vantaan Ratsastuskoulu on SRL:n jäsentalli, jonka yhteydessä toimii SRL:n jäsenseura Etelä-Vantaan Ratsastajat ry. Kaavamuutoksen yhteydessä tallin käytöstä poistuisi lähes 8 hehtaaria laidunmaata, joka on

merkittävä heikennys tallin ja seuran toimintaolosuhteille, sekä hevosten hyvinvoinnille. Mainitun kaavamuutoksen yhteydessä Suomen Ratsastajainliitto ry esittää, että tallin käytössä olevien laidunalueiden kokonaispinta-ala pysyy ennallaan.

Hevosharrastus

Ratsastus kiinnostaa vuosi vuodelta yhä useampia lapsia ja nuoria. Joka neljäs koululainen haaveilee ratsastuksesta, ja ratsastus on jo useamman vuoden ollut alakouluikäisten tyttöjen ykköstoive harrastukseksi. Suomessa on noin 150 000 ratsastajaa. Kyse ei ole vain lasten ja nuorten lajista, sillä yli 60 % harrastajista on aikuisia. Ratsastus kulkee usein mukana koko elämän ajan, sukupolvelta toiselle. Ratsastustallit ovat merkittäviä hyvinvoinnin keskuksia. Ratsastus on lajina äärettömän monipuolinen. Se kehittää kehonhallintaa, lihaskuntoa ja tasapainoa, tukee ja edistää mielen hyvinvointia, luo sosiaalisia suhteita sekä muodostaa ainutlaatuisen yhteyden eläimen ja ihmisen välille. Hevospalvelut ovat tärkeä osa ennaltaehkäisevää terveydenhuoltoa ja kuntoutusta. Hevosharrastus auttaa tutkitusti mielenterveyden haasteissa, ehkäisee syrjäytymistä ja edesauttaa luontosuhteen muodostuksessa. Ala tuo ratkaisuja moniin aikamme haasteisiin: mielenterveyden haasteisiin, yksinäisyyteen ja eriarvoistumiseen. Hevosen kanssa harrastaminen on myös muuta kuin ratsastusta: hevoskerhossa opiskelua, tallilla oppimista ja hevosen käytöksen tarkkailua. Haastavina aikoina hevosharrastuksen merkitys korostuu entisestään. Hevosharrastus tarjoaa merkityksellisen yhteisön, jossa sosiaalinen ja psyykkinen hyvinvointi korostuu.

Ratsastus itsessään on tasa-arvoinen laji. Se on yksi harvoista lajeista, joissa sukupuoli ei määritä mahdollisuuksia menestyä ja kilpailla sekä huipputasolla että harrastajana myös ikääntyvänä ja iäkkäänä ratsastajana.

Pääministeri Orpon hallitusohjelmassa on kirjaus:

”Suomalaisten fyysinen aktiivisuus kääntyy kasvuun jokaisessa ikäryhmässä. Riittävä liikunta kehittää motorisia taitoja ja parantaa hyvinvointia. Liikkuminen auttaa oppimaan ja pitää yllä hyvää mielenterveyttä. Lisäämällä liikettä turvataan tulevaisuuden hyvinvointiyhteiskunta. Kaiken ikäiset suomalaiset liikkuvat enemmän. Tasa-arvoisesta mahdollisuudesta liikunnan harrastamiseen huolehditaan ja tasa-arvon toteutumista liikunnan tukemisessa edistetään. Hallitus turvaa, että jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus vähintään yhteen mieluisaan harrastukseen. Lasten ja nuorten harrastamisen kokonaisuutta kehitetään yhteistyössä harrastustoimijoiden kanssa. Huomioidaan erityisesti ilman harrastusta olevat ja harrastuspudokkuudesta kärsivät lapset ja nuoret.” Hallitusohjelma (valtioneuvosto.fi)

Hallitusohjelman Suomi liikkeelle -ohjelman tilannekatsauksessa todetaan:

”Liikkumattomuus on suuri haaste kaikissa länsimaissa. Liian monen suomalaisten hyvinvointia uhkaa liikkumattomuus, joka johtaa toimintakyvyn heikkenemiseen. Lapsista ja nuorista vain joka kolmas sekä aikuisista joka neljäs liikkuu terveytensä kannalta riittävästi. Noin 40 prosentilla oppilaista fyysinen toimintakyky on tasolla, joka vaikeuttaa arjessa jaksamista. Liian vähäinen liikkuminen on uhka opiskelukunnolle, työssä jaksamiselle, maanpuolustuskyvylle sekä yleiselle hyvinvoinnille. Liikkumattomuus on myös kansantaloudellinen ongelma. Vuosien varrella on toteutettu erilaisia ohjelmia ja toimenpiteitä, mutta kehityssuunnan kääntäminen vaatii kokonaisvaltaista ja hallinnonrajat ylittävää lähestymistapaa.” Hallitusohjelma (valtioneuvosto.fi)

Ratsastajainliitto katsoo, että erityisen kannatettavaa on toiminta, joilla tuetaan lasten ja nuorten toimintaa ja harrastamista turvallisessa, asianmukaisessa ympäristössä. Etelä-Vantaan Ratsastuskoulu on ollut yhtäjaksoisesti toiminnassa vuodesta 1980 lähtien. Tallilla käy viikoittain 300 asiakasta, joista lapsia ja nuoria on 75 %. Tallin kanssa tiiviissä yhteistyössä toimivalla Etelä-Vantaan Ratsastusseuralla on 162 jäsentä, joista 38 % on alle 18-vuotiaita.

Etelä-Vantaa Ratsastuskoulu ja sen yhteydessä toimiva Etelä-Vantaan Ratsastajat ry tarjoavat toiminnallaan mahdollisuuden lähiliikunnan harrastamiselle, työssäoppimismahdollisuuksia ja ratsastuksen

seuratoimintaa. Kaikella mainitulla toiminnalla on positiivisia vaikutuksia erityisesti lapsille ja nuorille mm. syrjäytymisen ehkäisyyn ja liikunnallisen elämäntavan omaksumiseen ja ylläpitämiseen. Valtakunnallisesti arvioidaan ratsastusharrastuksen avulla syrjäytymisen riskistä poistuneiden nuorten elinikäisten kustannussäästöjen valtiolle olevan 1,6 miljardia euroa. Ratsastusharrastuksen johdosta syntyvät liikkumattomuuden, vuosittaiset kustannussäästöt ovat 30,8 miljoonaa euroa. Lastensuojelunäkökulmasta hevosalan tuottamalla ennaltaehkäisevälle toiminnalle on tilaus niin syrjäytymisvaarassa oleville lapsille ja nuorille, kuin huostaanoton tarpeessa oleville.
Hevosalan_vaikuttavuusluvut_taustatiedot_SRL_korj_05_2023 (ratsastus.fi)

Hevosten hyvinvointi

Hevosalan toiminnan keskiössä ovat hevoset ja niiden hyvinvointi. Hevosten hyvinvoinnista tulee huolehtia kokonaisvaltaisesti, sitä tulee edistää ja kehittää huomioiden hevosten lajityypillinen käyttäytyminen, resurssit ja olosuhteet. Hevoset ovat ruohonsyöntiin erikoistuneita aroeläimiä, joille laiduntaminen on lajityypillistä käyttäytymistä. Laitumella ollessaan hevonen käyttää syömiseen suurimman osan ajasta. Mikäli hevoset ovat laitumella vuorokauden ympäri, tämä tarkoittaa sitä, että hevoset voivat syödä jopa 16 tuntia päivässä.

Laiduntamiseen kuuluu ravinnon etsintä ja sosiaalinen kanssakäyminen lajitovereiden kanssa. Laitumella hevosilla on mahdollisuus liikkua vapaasti ja etsiessään sopivaa syötävää, ne yleensä liikkuvat koko ajan rauhallisesti, yhteensä pitkiäkin matkoja päivän aikana. Kaikki edellä mainittu on hevoselle lajityypillistä käyttäytymistä, joka tukee hevosten fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia ravinnonsaannin, liikunnan ja sosiaalisen kanssakäymisen näkökulmista.

Hevostilojen ja -alueiden kaavoituksessa tulee huomioida tilan riittävyys. Mikäli tallin käytöstä poistuu 8 hehtaaria laidunmaata, se on merkittävä heikennys tilojen riittävyyteen ja hevosten hyvinvoinnista huolehtimiselle. Hevostaloudella on positiivisia, ympäristöllisiä vaikutuksia, laidunnus tukee hevosten hyvinvoinnin lisäksi luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä.

Ratsastus ja tasa-arvo

Perustuslain yhdenvertaisuuspykälän (6 §) ja yhdenvertaisuuslain (1325/2014) mukaan ketään ei saa asettaa ilman hyväksyttävää perustetta eri asemaan tai syrjiä esimerkiksi iän, sukupuolen, alkuperän, kansalaisuuden, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Lain mukaan esimerkiksi viranomaisella on velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta ja on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan, sekä ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi.

Pääministeri Marinin hallituksen tavoitteena oli ”parantaa kunnianhimoisesti tasa-arvoa yhteiskunnassa ja nostaa Suomi tasa-arvon kärkimaaksi”. Hallituksen tasa-arvo-ohjelman 2020–2023 mukaan sukupuolten tasa-arvon tulee toteutua kaikilla yhteiskuntaelämän alueilla kaikkina aikoina. Tasa-arvo-ohjelman tavoitteena oli sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen, jolla tarkoitetaan tasa-arvotyön tuomista erillishankkeiden sijaan pysyvästi osaksi normaalia valmistelua ja päätöksentekoa. Valtavirtaistaminen lisää tasa-arvomyönteistä yhteiskunnallista päätöksentekoa ja ehkäisee syrjivien päätösten syntyä.” Tasa-arvo-ohjelma - Sosiaali- ja terveysministeriö (stm.fi)

Ratsastajainliiton mukaan nämä kirjaukset ovat edelleen relevantteja. Haluamme lisäksi nostaa esille Espoon kaupungissa 14.10.2025 päivätyn valtuustoaloitteen, joka korostaa myös tasa-arvon huomioimista kaupungin urheiluinvestoinneissa. On tärkeää, että eri lähtökohdista tulevilla lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus osallistua ja päästä mukaan lajin monipuoliseen harrastamiseen.

”Valtuustoaloite lasten kohtuuhintaisen hevosharrastamisen puolesta | Espoon kaupunki

Ratsastus pysyy vuodesta toiseen tyttöjen halutuimpana harrastuksena. Tämä käy ilmi opetus- ja kulttuuriministeriön kouluterveyskyselyssä. On selvinnyt, että viimeisen 10 vuoden aikana tyttöjen kokema ahdistus on kaksinkertaistunut.

Espoo liikkuu 2040 - liikunnan ja urheilun tarinassa kuvataan Espoon liikuntatoiminnan perustuvan asukaslähtöiseen, tasa-arvoiseen ja yhdenvertaiseen kohteluun. Siinä kerrotaan tiedolla ja vaikuttavuudella johtamisesta. Espoo tukee ulkoisia tilavuokria 30–40 % tilojen kustannuksista lasten ja nuorten harrastuksissa ja kaupungin omistamien liikuntapaikkojen tilasubventio on liikuntaseuroille noin 90 %. Hevosharrastuksen edistämiseksi Espoo ei ole kuitenkaan rakentanut juuri mitään olosuhteita. Tuki tyttöjen suosikkilajille on ollut minimaalista. Tasa-arvovaltuutettu on myös kehottanut Espoon kaupunkia edistämään tasa-arvoa liikuntapaikkarakentamisessa vuonna 2022 kantelun tuloksena.

Helsingin kaupunki omistaa kahden suuren ratsastuskeskuksen maat ja rakennukset, joiden tiloja se vuokraa yrityksille. Tilasubventio on huomattava sekä kaupunki on rakentanut kenttiä ja ratsastusteitä, joita se myös huoltaa. Helsingin kaupunki rakensi juuri pienen tallin Malmille omistamalleen Fallkullan eläintilalle, jossa jokainen lapsi ja nuori voivat tulla ilmaiseksi hoitamaan poneja ja hevosia nuoriso-ohjaajien opastuksella. Tallin rakennuskulut olivat vähemmän, kuin mitä yksi syrjäytynyt ihminen yhteiskunnalle maksaa. Hevoset Espoossa toimivat myös vetovoimatekijänä, ylläpitävät laidunmaisemaa sekä luovat työpaikkoja suoraan että välillisesti.

Me aloitteen tekijät toivomme, että erityisesti lasten liikuttamiseen ohjattu tuki, liikuntapaikkarakentamispäätökset ja harrastustonttien vuokrahinnoittelu perustuu tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen. Me aloitteen allekirjoittajat pyydämme Espoon kaupunkia: Kartoittamaan millä keinoin kaupunki voi edesauttaa kohtuuhintaisen lasten ja nuorten hevostoiminnan tarjoamista Espoossa? Arvioimaan millä keinoin kaupunki perustaisi oman hevostallin Helsingin mallin mukaisesti? Millaista yhteistyötä kaupunki voisi tehdä hevosalan yrittäjien kanssa?”

On merkittävää, että hevosalan toiminnan harjoittaminen ja palvelujen tarjoaminen Suomessa pohjautuu lähes täysin naisyrittäjien varaan. Hevosalan yrityksistä lähes 70 % on naisyrittäjävetoisia pienyrityksiä, joiden työllistämisvaikutus on valtakunnallisesti merkittävä. Onkin erittäin tärkeää tarkastella myös liikkeenharjoittamismahdollisuuksia tasa-arvon näkökulmasta.

Espoon kaupungille tehty valtuustoaloite on relevantti esimerkki myös koskien Vantaan kaupungin alueella toimivia hevosalan yrityksiä. Toimintaedellytysten säilyttäminen vähintään nykyisellä tasolla on Etelä-Vantaan Ratsastuskoulun ja Etelä-Vantaan Ratsastajat ry:n toiminnan kannalta oleellista. Molemmat toimijat tarjoavat matalan kynnyksen hevostoimintaa alueen asukkaille lisäten Vantaan veto- ja pitovoimaa alueellisesti. Toiminnan merkitys lapsille ja nuorille on kiistaton myös lukujen valossa.

Suomen Ratsastajainliitto ry esittää, että tallin käytössä olevien laidunalueiden pinta-alaa ei pienennetä ja että suunnitellussa rakennusprojektissa huomioidaan tallin ja ratsastusseuran positiivinen vaikutus alueelle, sekä tuetaan toiminnan kehittymistä yhteistyössä talliyrittäjän ja ratsastusseuran kanssa.

NRO 20
Suomen ratsastusjousiampujain liitto ry, 10.6.2026

Muistutus:

VETOOMUS VANTAAN KAUPUNGINHALLITUKSELLE:

Ratsastusjousiammunnan harjoitusradan ja Etelä-Vantaan Ratsastuskoulun toimintaedellytysten säilyttäminen Petikossa

Suomen ratsastusjousiampujain liitto vetoaa Vantaan kaupunkiin ratsastusjousiammunnan ja jousiammunnan harrastusmahdollisuuksien ja paikallisen tallitoiminnan turvaamiseksi. Etelä-Vantaan

Ratsastuskoulun (Tallimäentie 23, Petikko) yhteydessä toimivan laidunalueen ja ratsastusjousiammuntaradan kaavaehdotelma uhkaa lopettaa lajin viikoittaisen harrastustoiminnan Vantaalla ja vaikeuttaa merkittävästi koko talliyhteisön toimintaa. Vaarantumassa on myös aktiivikäytössä olevan yhteistyöseuramme Jousiammuntaseura Artemiksen harjoitusmaastot.

Ratsastusjousiammunta on voimakkaasti kasvava, mutta pienenä lajina haavoittuvainen urheilumuoto. Koko pääkaupunkiseudulla on vain kaksi paikkaa, joissa harrastajilla on käytössään lajiin soveltuva rata.

Etelä-Vantaan Ratsastuskoulun radalla treenaa useita Suomen Ratsastusjousiampujain liiton jäseniä. Rata on rakennettu ja ylläpidetty täysin vapaaehtoisvoimin. Alueella on järjestetty kansainvälisen tason arvokilpailuja, kuten Suomi–Ruotsi-maaotteluita ja SM-kilpailuja. Sulan maan kaudella radalla harjoitellaan viikoittain. Jäsenistömme osallistuu myös aktiivisesti Artemiksen toimintaan.

Ratsastusjousiammunnan odotetaan saavan olympiastatuksen ja on mahdollista, että ratsastusjousiammunta nähdään näytöslajina kesäolympialaisissa 2032 Australian Brisbanessa. Suomalaisten ratsastusjousiampujien on realistista päästä osalliseksi tätä kisaa, sillä kansainvälisen rankingin mukaan Suomesta löytyy useita kilpailijoita, joille on paikka Brisbanen kisakoneessa. Eikö Vantaan kaupunki halua olla tukemassa harrastajien lisäksi kilpaurheilijoita, jotka tekevät olympiatason urheiluhistoriaa ja harjoittelevat kyseisellä radalla?

Jos laidunalue ja rata jäävät rakennustyömaan alle, seuraukset ovat huolestuttavat:

- Harrastusmahdollisuudet katoavat: Lajin harrastajilta viedään alta toinen pääkaupunkiseudun kahdesta radasta. Jo nyt harrastajia olisi tulossa enemmän, kuin harrastuspaikoilla on mahdollisuus harjoituksia tarjota.
- Kohtuuton vapaaehtoistyön hukkaaminen: Radan rakentaminen, hevosten kouluttaminen ja uuden korvaavan yhteistyötallin etsiminen vaativat valtavasti resursseja. Etelä-Vantaan ratsastuskoulu on tarjonnut loistavat puitteet ja opetushevoset harjoitteluun.
- Tallitoiminnan ja hevosten hyvinvoinnin vaarantuminen: Laidunalueen menetys vaikeuttaa kriittisesti ratsastuskoulun päivittäistä arkea ja eläinten hyvinvointia Petikossa. Vantaan kaupunkistrategia korostaa asukkaiden hyvinvointia, monipuolisia liikuntamahdollisuuksia ja yhteisöllisyyttä. Ratsastusjousiammuntaradan ja laidunten säilyttäminen on hieno esimerkki siitä, miten kaupunki voi tukea uutta ja vapaaehtoisvoimin rakennettua urheilukulttuuria.
- Tasa-arvoisen urheilun heikentyminen: Sukupuolineutraalius: Sukupuolesta riippumatta kaikki kilpailevat samassa sarjassa täysin samoin säännöin. Ikärajattomuus: Laji sopii lapsista ikäihmisiin ja eri-ikäiset voivat harrastaa yhdessä. Esteettömyys ja mukautuvuus: Lajia voivat harrastaa myös fyysisesti rajoittuneet, sillä hevonen toimii liikkumisen apuna. Sosioekonominen tasa-arvo: Harrastaminen ei vaadi oman hevosen omistamista, sillä Etelä-Vantaan ratsastuskoulu tarjoaa vuokrahevosia.

Eikö Vantaan kaupunki halua olla mahdollistamassa näitä arvoja?

Vaadimme, että Vantaan kaupunki ottaa Petikon alueen suunnittelussa huomioon harrastusratojen ja laidunalueiden säästämisen, tai osoittaa yhteistyössä tallin ja liiton kanssa korvaavan, valmiiksi toimivan ratkaisun alueelta ennen rakennustöiden aloittamista.

NRO 21
yksityishenkilö, 11.6.2026

Muistutus:

Olen tutustunut kaavaluonnokseen "Vehkalan länsipuoli 2" (kaava 251500) ja haluan esittää mielipiteen kaavan ehdotuksiin liittyen erityisesti ratsastuskoulun toiminnan ja laidunalueiden näkökulmasta.

Nykyisessä kaavaluonnoksessa ei mainita ollenkaan Etelä-Vantaan Ratsastuskoulua, jonka ratsastus ja laidunalueille kaavaluonnoksessa on suunniteltu uutta työpaikka ja teollisuusrakentamista sekä raskaan liikenteen käyttöön tarkoitettuja katu ja tiejärjestelyjä. Kaavaselostuksessa korostetaan erikoiskuljetuksia ja raskaan liikenteen tarpeita mutta vaikutuksia ratsastuskoulun toimintaan, hevosten hyvinvointiin, ratsastusreitteihin tai turvallisuuteen ei ole arvioitu riittävästi.

Haluaisinkin tuoda esiin, että tulevalla kaava-alueella sijaitseva Etelä-Vantaan Ratsastuskoulu on merkittävä harrastus ja liikuntapaikka, jonka laidunalueet ovat oleellinen osa hevosten hyvinvointia sekä opetuksen laatua. Ratsastuskoulu palvelee laajasti lapsia, nuoria ja aikuisia, ja se edistää Vantaan kaupungin tavoitteita liikunnan ja virkistyksen kehittämisessä.

Kaavasuunnitelma, joka muuttaisi laidunalueet toimistotiloiksi, vaikuttaisi haitallisesti hevosten hyvinvointiin, ratsastustoiminnan edellytyksiin ja alueen luontoarvoihin. Tämä merkitsisi myös menetystä alueen asukkaille ja harrastajille, jotka hyödyntävät lähiluontoa ja hevostoimintaa virkistyskäytössä.

Pyydän, että kaavatyössä:

- Säilytetään laidunalueet ratsastuskoulun ja kuntalaisten virkistyskäytössä.
- Arvioidaan vaihtoehtoiset rakentamisratkaisut, jotka eivät heikennä harrastus ja luontoalueiden nykyistä käyttöä.
- Otetaan huomioon hevosten ja harrastajien tarpeet sekä niiden tuoma hyöty Vantaan yhteisölle.

Ratsastuskoulun toiminnan säilyminen tukee Vantaan vetovoimaa ja monipuolistaa tarjontaa erityisesti lapsille ja nuorille.

NRO 22
yksityishenkilö, 11.6.2026

Muistutus:

Arvoisa Vantaan kaupungin valtuusto, vetoan teihin eläinten hyvinvoinnin asiantuntijan ominaisuudessa koskien kaavaa 251500 - Vehkalan länsipuoli 2. Kaavoitus rajaisi luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden lisäksi elinympäristöä kaavoitusalueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevan ratsastuskoulun hevosilta. Laidunmaat, joista suuri osa poistuisi käytöstä kaavoituksessa, ovat välttämätön osa täyttämään hevosten monipuolisia käyttäytymismahdollisuuksia ja hyvinvoinnille välttämättömiä lajityypillisiä käyttäytymistarpeita.

Laki eläinten hyvinvoinnista 20 pykälä velvoittaa, että "Eläimiä on hoidettava siten, että niillä on mahdollisuus toteuttaa liikkumiseen, leikkiin, lepoon, kehonhuoltoon, syömiseen, ravinnon etsintään ja ympäristön tutkimiseen sekä sosiaalisiin suhteisiin liittyviä olennaisia käyttäytymistarpeitaan".

Hevonen tarvitsee valtavana sosiaalisena laiduneläimenä tällaisten tarpeiden toteutumiseen paljon tilaa vapaaseen toimintaan. Hevoset ovat evoluutiossa kehittyneet liikkumaan useita kilometrejä päivässä ryhmässä samalla laiduntaen eikä tämä tarve ole poistunut kesyhevosilta. Yksinkertaisesti: jotta hevosten mieli, ruuansulatuselimistö ja lihaksisto kehittyvät terveellä tavalla ja hevoset voivat kokea myös positiivisia hyvinvoinnin kokemuksia, hevosten on päästävä laiduntamaan ryhmässä suurella alueella.

Mikäli hevosten elinympäristönä toimivaa laidunalaa rajataan kuten kaavaan on merkitty, tätä käyttäytymismahdollisuuksien rajaamista ei voi kompensoida hevosten hyvinvoinnille millään ihmisen ohjaamalla toiminnalla. Mikäli yhtä tai useampaa näistä tarpeista rajoitetaan, hevosen hyvinvointi heikkenee ja hevonen kokee henkistä ja/ tai fyysistä kärsimystä. Hevosen pahoinvointi ja tarpeiden patoutuminen aiheuttaa tutkitusti myös ihmisille turvallisuusriskejä. Ilman tiloja, jotka tukevat hevosten lajityypillistä käyttäytymistä, on mahdoton myöskään tarjota eettisesti kestäviä hevospalveluita alueen ihmisille.

Elinympäristön rajaaminen voi siis alkaa vaarantaa hevosten hyvinvoinnin lisäksi myös alueella toimivien ihmisten, kuten ratsastuskouluasiakkaiden, turvallisuutta mikä on ristiriidassa turvallisten harrastusmahdollisuuksien kanssa.

Toivonkin, että harkitsette vakavasti ihmisten tarpeiden lisäksi myös kaavoituksen alueella asuvien hevosten ja luonnoneläinten mahdollisuuksia hyvään elämään, mikä on olennainen osa myös ihmisten mielekkäitä harrastusmahdollisuuksia. Tällaisia vastaavia luontoalueita on hyvin vaikeaa löytää tilalle eläinten pitoon ja ihmisten virkistäytymiseen.

Vastine muistutuksille NRO 2 – NRO 22:
Asemakaavatyön tavoitteena on kaavoittaa kaupungin omistamalle alueelle lainvoimaisen Vantaan yleiskaava 2020 mukaisesti työpaikkarakentamista. Kaavalla vastataan erityisesti tuotanto- ja varastotonttien sekä niitä palvelevien toimitilatonttien kysyntään, joista Vantaalla on puutetta. Pääkaupunkiseudulla tyhjillään olevat toimitilat eivät rakennustyypiltään vastaa siihen kysyntään, johon asemakaavalla vastataan. Yleiskaava 2020:n mukaan Vantaankoski-Vehkalan alue on yksi merkittävimmistä monipuolisten työpaikka-alueiden kokonaisuuksista Vantaalla, jota kaava-alueen länsiosan teollisuus- ja varastotoiminnan alue tukee. Yleiskaavassa 2020 ratsastuskoululle on osoitettu urheilu- ja virkistyspalveluiden alue (VU), jonka sijainti on huomioitu asemakaavaratkaisussa. Erinomaisten liikenneyhteyksien äärellä olevia lentomelualueita ei ole mahdollista hyödyntää melulle herkille toiminnoille, kuten asumiselle, minkä takia alueille on luontevaa sijoittaa yleiskaavan mukaista työpaikkarakentamista, joka hyötyy alueen erinomaisista liikenneyhteyksistä ja jo tehdyistä mittavista katu- ja ratainvestoinneista.

Kaavatyö sijoittuu yleiskaavan työpaikka-alueille ja kaavalla vastataan ensisijaisesti kaupunkistrategian tavoitteeseen työllistävien yritysten määrän lisäämisestä työpaikkatonttitarjontaa lisäämällä. Kaavatyön myötä rakentamatonta aluetta muuttuu rakennetuksi alueeksi, jonka vuoksi myös kaupungin strateginen tavoite luontopositiivisuudesta on kaavatyön keskiössä. Kaava mahdollistaa alueen yritystoiminnan lisäämisen, joka voi tarjota yhteistyömahdollisuuksia Ammattiopisto Varian Vehkalan kampukselle esimerkiksi nuorten työssäoppimisjaksojen kautta. Alueen länsipuolella sijaitseva Etelä-Vantaan Ratsastuskoulu Oy tarjoaa palveluita lapsille ja nuorille ja sen toiminta tukee kaupunkistrategian Hyvän elämän Vantaa päämäärää, jonka mukaan Vantaa antaa lapsille ja nuorille vahvat eväät elämään. Asemakaavaehdotuksesta saadun palautteen pohjalta kaavatyön yhteydessä on tarkasteltu mahdollisuuksia ratsastuskoulun toiminnan jatkumiselle kaavan aiheuttaman maankäyttömuutoksen toteuduttua. Alustavien tarkastelujen pohjalta on todettu, että poistuvia laidunalueita korvaavia alueita on mahdollisuus lähialueilta löytää. Näin sekä alueella olevia harrastustoimintojen jatkumista voidaan edistää samalla, kun alueen maankäyttöä kehitetään kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti.

Kaavatyön yhteydessä on laadittu vaihtoehtoisia maankäyttövaihtoehtoja, jotka on kuvattu tarkemmin asemakaavaselostuksessa. Esitetty maankäyttöratkaisu on katsottu laadittujen selvitysten perusteella vastaavan parhaiten asetettuihin tavoitteisiin ja lähtökohtiin.

Kaavatyön yhteydessä on selvitetty alueen länsipuolella toimivan Etelä-Vantaan Ratsastuskoulu Oy:n reilun 30 hevosen laajuisen hevostoiminnan jatkumisen mahdollisuuksia pitkällä aikavälillä. Nykyisestä yhteensä noin 11 hehtaarin kokoisesta ratsastuskoulun käytössä olevasta vuokra-aluekokonaisuudesta kaava-alueelle sijoittuu noin 5 hehtaarin alue, joka osoitetaan asemakaavassa TY-korttelialueeksi. Ratsastuskoulun alueen välittömästä läheisyydestä on tunnistettu noin 3–4 hehtaaria vaihtoehtoisia alueita, joita on mahdollista hyödyntää hevostoiminnassa. Nykyinen vuokra-alue supistuisi 1-2 hehtaarilla, jos tunnistetut vaihtoehtoiset alueet hyödynnetään. Lisäksi noin 700–1000 metrin säteellä ratsastuskoulusta on tunnistettu laajempi yli 4 ha kokoinen hevostoimintaan mahdollisesti hyödynnettävissä oleva alue. Alueen kokoon liittyen voi todeta, että esim. Itä-Vantaan Ponihaan n. 40 hevosen ja ponin laajuinen talli toimii n. 7 ha kokoisella vuokra-alueella. Vaihtoehtoisten alueiden osalta neuvottelut yrittäjän ja kaupungin kanssa tehdään kaupungin maaomaisuudesta vastaavan tahon ja yrittäjän kesken asemakaavatyöstä erillisenä prosessina.

Kaavan toteutuessa uudella maankäytöllä on väistämättä vaikutuksia hevostoimintaan alueella. Vaikutuksia on pyritty vähentämään muun muassa kaavamääräyksin. Ratsastuskoulua lähinnä olevan korttelin 25106 teollisuus- ja varastotoiminnan alue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) kaavamääräyksiä on täydennetty muistutusten perusteella. Kaavamääräyksillä varmistetaan toiminnan haittojen minimointi erityisesti ratsastuskoulun suuntaan.

Rakentamisen myötä alueen liikennemäärät tulevat lisääntymään. Kaavalla varaudutaan myös Vehkalantien jatkamiseen Vehkalanmäentielle ja Lehtokorventien jatkamiseen pohjoiseen Keimolanmäentielle yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti. Katuyhteyksien jatkamisen osalta toteutus vaatii omat asemakaavatyöt, joiden yhteydessä selvitetään kyseisten katuyhteyksien jatkamisen vaikutuksia. Kaavaratkaisun mukaisten katualueiden ja Etelä-Vantaan Ratsastuskoulun alueiden väliin jää korttelialueita ja rakentamattomia alueita, minkä vuoksi katuverkolla tapahtuvalla liikennemäärien kasvulla ei ole merkittävää vaikutusta hevostoiminnalle.

Kaava-alueen rakentaminen tulee aiheuttamaan muun muassa meluhaittaa lähiympäristössä. Rakentamisen aikaisia vaikutuksia Etelä-Vantaan Ratsastuskoulun toimintaan on tarpeen minimoida yhteistyössä ratsastuskoulun yrittäjän kanssa. Rakennustöiden etenemisestä on tarpeen viestiä hyvissä ajoin alueen toimijoita, jotta yrittäjälle jää riittävästi aikaa rakennustöihin varautumiselle.

Kaavaratkaisulla ei heikennetä luonnonsuojelulain perusteella suojeltuja luontotyyppejä. Kortteli 25106 ulottuu osin selvityksissä tunnistetun lahokaviosammalen ydinalueen kohdalle. Lahokaviosammalen suojelutaso on Vantaalla suotuisa, eikä esitetty rakentaminen aiheuta merkittävää haittaa lajin suotuisalle suojeluntasolle. Alueella voidaan soveltaa yksittäisen lahokaviosammalen esiintymän ja suppean ydinalueen kohdalla luonnonsuojelulain 82 §:n yleispoikkeamaa. Kaavaratkaisu huomioi alueella sijaitsevat tunnetut luonnonsuojelulain ja vesilain perusteella suojellut kohteet.

Kaavassa huomioidaan Vantaan kaupungin strateginen tavoite luontoarvojen kokonaisheikentymättömyydestä. Kaavaratkaisussa luontoarvojen heikkenemistä on pyritty minimoimaan jättämällä merkittävimpiä luontoalueita rakentamisen ulkopuolelle. Rakentamisen aiheuttama luontoarvojen heikentäminen kompensoidaan luonnonsuojelulain mukaisesti. Luontoarvojen ekologisesta kompensoinnista on annettu asemakaavamääräykset: ”Kaava-alueella luonnonarvoja toiminnallaan heikentävän toimijan tulee hyvittää toiminnastaan aiheutuvat luontohaitat ja luonnontilan heikennykset luonnonsuojelulain 11. luvun mukaisella ekologisella kompensaatiolla.” ja ” Rakentaminen ja muu luontohaittaa ja luonnontilaa heikentävä toiminta voi alkaa vasta, kun Lupa- ja valvontavirasto on antanut puoltavan päätöksen hyvityksen korvaavuudesta.” Kaavassa määrätään korttelialueiden osalta muun muassa tonttikohtaisesta vihertehokkuudesta ja lisäksi katualueiden mitoituksessa on huomioitu katuvihreän tilatarve. Esitetyillä toimenpiteillä saavutetaan kaava-alueen osalta kaupungin strateginen tavoite luontoarvojen kokonaisheikentymättömyydestä.

Kaavaratkaisussa on huomioitu ulkoilureittiyhteydet Petikon luontovirkistysalueelle, yleiskaavan virkistysreittiyhteydet sekä Ulkoilureittien tavoitesuunnitelma (2021). Alueen länsipuolella sijaitseva lumenvastaanottopaikka on huomioitu kaavaratkaisussa.

Tarkistukset muistutusten NRO 2 – NRO 22 pohjalta:
Teollisuus- ja varastotoiminnan aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) koskeviin kaavamääräyksiin on lisätty määräys: ”Vehka-alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.”
Asemakaavaselostusta on täydennetty muistutusten perusteella.

VANTAAN KAUPUNKI
ASEMAKAAVA- ja
ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS
251500 - Vehkalan länsipuoli 2
LAUSUNNOT JA VASTINEET

Asemakaavoitus TE, PPK **kala pvm 6.10.2026**

Kaupunginhallitus 27.4.2026 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavaehdotuksesta **251500** / **Vehkalan länsipuoli 2**. Lausuntoja pyydettiin 21 kpl ja saatiin 8 kpl.

Lausunnonantaja	**Lausunto**	**Tarkistukset**
NRO 1, 18.5.2026 Suomen luonnonsuojeluliitto	• Suomen luonnonsuojeluliitto (SLL) on toimittanut oman selvityksen alueen luontoarvoista • Karnalanojan uoman siirtäminen on lausunnon tulkinnan mukaan vesilain vastainen • SLL on tunnistanut alueen koillisosasta luonnontilaisen noron, jota ei ole huomioitu kaavaratkaisussa • Lausunnossa todetaan, että rakentaminen lehtoalueiden päälle ei ole hyväksyttävää • Lehtokorventien linjauksen osalta tulisi lausunnon antajan mukaan arvioida vaikutukset kaava-alueen pohjoispuolella oleville alueille, koska katualueessa on varauduttu kadun jatkamiseen myöhempien kaavojen yhteydessä	Lausunnon pohjalta korttelin 25105 koilliskulmasta on osoitettu noin 3000 m^2 kokoinen alue osaksi Härkäpuistoa (VP) ja alueella kulkevan norouoman ympäristö on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo).
NRO 2, 26.5.2026 Digita Towers Oy	• Asemakaava-alueella on tarve telemastolle • Lausunnon antaja on esittänyt maston sijoittamista Härkäpuistoon kaavaehdotuksen vaara-alueelle	Karnalankujan, Tyttömäenkujan ja Vehka-alhonkujan katualueille on osoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten rakennusalat (et) ohjeellisella aluevarauksella, joilla varaudutaan mobiiliviestinverkon tukiasemien sijoittamiseen alueelle.
NRO 3, 4.6.2026 Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)	• Alueelle toteutetaan uutta yleistä vesihuoltoa, riittävät tilavaraukset huomioitu • Vesihuollon tulee olla toteutettavissa HSY:n käytäntöjen mukaisesti, suunnitteluun ja toteutukseen tulee varata riittävästi aikaa • Uuden yleisen vesihuollon tarve ja laajuus Vehka-alhonkujalla riippuu	Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

	toteutussuunnittelun yhteydessä selvitettävästä tonttijaosta.	
NRO 4, 8.6.2026 Uudenmaan elinvoimakeskus	• Kaavaselostusta on suositeltavaa täydentää arvioimalla vaikutuksia suunnittelualueen läheisyydessä sijaitseviin valtakunnallisesti merkittäviin tieyhteyksiin (E12 Hämeenlinnanväylä ja E18 Kehä 3)	Kaavaselostuksen vaikutusten arviointia on täydennetty lausunnon pohjalta.
NRO 5, 11.6.2026 Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry	• Lausunnon antaja yhtyy Suomen luonnonsuojeluliiton lausuntoon • Lisäksi korostavat Lehtokorventien linjauksen vaikutusarviota kaava-alueelta pohjoiseen	Lausunnon pohjalta korttelin 25105 koilliskulmasta on osoitettu noin 3000 m^2 kokoinen alue osaksi Härkäpuistoa (VP) ja alueella kulkevan norouoman ympäristö on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo).
NRO 6, 11.6.2026 Vantaan Enenrgia Sahköverkot Oy ja Vantaan Energia Oy	• Kaavassa tulee huomioida maakaapeleiden ja kaukolämpöverkon sijainti • Kaavassa on huomioitu 110kV voimajohto	Kaavaratkaisussa ja sen taustaselvityksenä laaditussa alustavassa katusuunnitelmassa on huomioitu keskijännitemaakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainnit. Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.
NRO 7, 11.6.2026 Vantaan kaupunginmuseo	• Ei huomautettavaa	Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.
NRO 8, 15.6.2026 Lupa- ja valvontavirasto	• Kaavaehdotus on yleiskaavan mukainen • Kaupan määräyksiä tarpeen täydentää • Liito-oravan ydinalue tulee merkitä kaavaan • Selostuksessa tuotava ilmi hävitetäänkö rakentamisen tieltä tiedossa olevia lahokaviosammalen esiintymiä • Lausunnossa tuodaan tiedoksi ajankohtaisia asioita Ryhti-järjestelmästä	KTY-korttelialueen kaavamääräys ”[r]akennuksen ensimmäiseen kerrokseen saa sijoittaa liike-, näyttely- ja kokoontumistiloja 20 % tontin rakennusoikeudesta” on muutettu muotoon: ”Rakennuksen ensimmäiseen kerrokseen saa sijoittaa liike-, näyttely- ja kokoontumistiloja 20 % tontin toteutuneesta rakennusoikeudesta.” TY-korttelialueita koskeva kaavamääräys ”[e]nintään 25 % tontin rakennusoikeudesta saa käyttää pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liike- ja muita siihen verrattavia tiloja varten” on muutettu muotoon: ”Enintään 25 % tontin toteutuneesta rakennusoikeudesta saa käyttää pääkäyttötarkoitukseen liittyviä

		liike- ja muita siihen verrattavia tiloja varten.” Koko kaava-aluetta koskeva määräys ”[a]lueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakauppaa eikä keskustahakuista kauppaa” on muutettu muotoon: ”Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakauppaa eikä keskustahakuista kauppaa.” Koko kaava-aluetta koskeviin määräyksiin on lisätty kaavamääräys: ”Korttelialueille ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä tai vähittäiskaupan suuryksiköksi verrattavaa myymäläkeskittymää.” Luo-alueen tekstimääräystä on täydennetty määräyksellä: ”Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, että liito oravan elinmahdollisuudet heikentyvät.” Lausunnon pohjalta kaavaselostuksen vaikutusten arviointia on täydennetty.

NRO 1
18.5.2026
Suomen luonnonsuojeluliitto

Lausunto:

Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys on tutustunut Vehkala länsipuoli 2 kaavaehdotukseen ja kaavaselostukseen. Yhdistys on tehnyt kaava-alueelle useita maastokäyntejä kaavan vireilletulon jälkeen ja teettänyt alueella myös osittaisen luontokartoituksen Luontoliiton luontokartoittajalla. Maastokäyntien ja selvitysten pohjalta on aivan ilmeistä, että metsäkokonaisuus on luonnoltaan ja lajistoltaan arvokas. Aiottu rakentaminen heikentäisi selvästi metsäkokonaisuuden kykyä ylläpitää lajistoa ja luonnollisia prosesseja, eikä siten ole hyväksyttävää

Karnalanoja

Alueen luontoarvot on osin otettu kaavaehdotuksessa huomioon, mutta ehdotuksesta löytyy myös epäkohtia, joita yhdistys ei voi hyväksyä. Karnalanoja on nykyisessä kunnossaan luonnontilaisen kaltainen havumetsävyöhykkeen puro (NT, VU Etelä-Suomi). Se on hyvin meanderoiva, eikä muistuta linjaltaan ollenkaan sitä, miten se on karttaan piirretty. Faunatican luontoselvityskin (2022) merkitsi Karnalanojan luonnontilaiseksi vesilain mukaiseksi puroksi, mutta myöhemmin Lupa- ja valvontavirasto kartta- ja ilmakuvien perusteella lausui Karnalanojan olevan kaivettu oja. Emme hyväksy tätä tulkintaa, eikä kartta- ja ilmakuva-aineiston perusteella tehty arvio voi ohittaa luonnossa tehtyjä havaintoja. Vaikka Karnalanojaa on joskus kaivettu ja suoristettu, sen nykytila on luonnontilaisen kaltainen.

Emme hyväksy Karnalanojan siirtämistä tai varastoalueen hulevesien johtamista siihen, eikä se nähdäksemme ole laillista. Vesilain hallituksen esityksen perusteluissa vuodelta 2009 sanotaan, että “luonnontila on saattanut palautua muutosten jälkeen pitkäaikaisen luonnollisen kehityksen tai ennallistamistoimenpiteiden seurauksena”. Luonnontilaa ei siis voi tulkita sen perusteella mikä on kohteen ihmistoiminnan tausta, vaan siinä tulee huomioida biologisen monimuotoisuuden kannalta olennaiset ominaispiirteet.

Lehtoalueet

Faunatican luontoselvityksessä merkittyjen lehtoalueiden 38, 39 ja 40 päälle osoitetusta rakentamisesta tulee luopua. Alla olevassa kuvassa on merkitty punaisella viivalla raja, jonka pohjoispuolen tie- ja rakennussuunnitelmat eivät ole hyväksyttäviä. Lisäksi puiden kaatamisen ja maanmuokkauksen tulee pysyä tonttien sisällä, eikä ulottua niiden ulkopuolelle.

Kaava-alueen läntisellä reunalla rakennettavan alueen tulee jäädä selvästi Karnalanojan eteläpuolelle jättäen puroon riittävän puskurietäisyyden. Vaikka alueen 40 lehdossa on kulttuurivaikutteita, se on monimuotoinen ravinteikas ja niittymäinen alue, jolla kasvaa pääosin varttunutta koivua, mutta myös järeää raitaa, haapaa ja harmaaleppää. Metsä täyttää METSO 2-kriteerit ja on tuoretta lehtoa (VU) sekä kosteaa runsasravinteista lehtoa (VU). Lehdossa myös lahopuuta ja lukuisia lahovikaisia lehtipuita. Vanhalla raidalla havaittiin Uudellamaalla harvinainen harjasorakas (RT). Tämäkin havaintokohta näyttäisi jäävän suunnittelussa rakentamisen alle.

Lehdossa viihtyy lisäksi monipuolinen linnusto ja hyönteiskanta. Järeiden haapojen, koivujen ja muiden lehtipuiden ansiosta lehtoalue soveltuu hyvin myös Vehkalassa elävän liito-oravan ruokailualueeksi. Olisi todella järkyttävää ja luonnosta piittaamatonta maankäyttöä pilata lehto isoilla varastorakennuksilla ja niiden asfalttikentillä.

Rakentaminen lehtokuvion 40 päälle myös eristää liikaa metsäistä kukkulaa (kuvio 41). Jotta kuivattava ja luontoarvoja heikentävä vaikutus kuviolla 41 ei olisi kohtuuttoman iso, lehtokuvion 40 päälle ei tule rakentaa. Sama pätee myös pohjoiseen päin. Jotta rakentamisen kuivattava vaikutus ei heikentäisi Tyttömäen luonnonsuojelualueen luontoarvoja, rakentamisen rajan tulee jäädä selvästi Karnalanojan eteläpuolelle. Kuvio 40 on myös vaikeasti ja erittäin vaikeasti rakennettavaa syvää pehmeikköä, joka ei sovellu isojen varastohallien rakentamiseen.

Kuviolla 39 Lehtokorventien katualue ja korttelin 25105 rakentaminen aiheuttaa luontohaittaa alueelle, joka on luontotyypiltään lehtokorpea. Kaavaratkaisussa osoitetaan rakentamista 0,2 hehtaarin kokoiselle lehtokorven luontotyyppikuvion alueelle mikä on 18 % koko luontotyyppikuvion alueesta. Lehtokorpi on erittäin uhanalainen luontotyyppi, jonka luontotyypin hävittämisen ekologinen kompensointi on käytännössä mahdotonta.

Kuvion 38 itäosassa sijaitsee tuoretta lehtoa (VU), jossa on pieniä kosteampia kostean lehdon (NT) osioita. Se on myös arvokasta metsälinnustoaluetta. Itäreunan pohjoispäässä on myös lehtokorpea (kuvio 37). Kaavassa siihen kiinni suunniteltu TP alue pilaisi myös tämän lehtokorven. Kuviolle 38 ei tule osoittaa rakentamista. Se on myös pääosin vaikeasti rakennettavaa pehmeikköä. Suunnitelmassa alueelle piirretyn Lehtokorventien on ajateltu jatkuvan pohjoiseen Petaksen metsien läpi aina Tikkurilantielle. Vehkalan kaava-alueen pohjoispuolella olevissa Petaksen metsissä on arviomme mukaan myös suojeltavia luontoarvoja, jotka eivät mahdollista tien vetämistä metsän halki. SLL on teettämässä lisää luontokartoituksia Petaksen metsiin. Kaava, joka pohjustaa vahvasti toisen, tulevan kaavan ratkaisuja ilman, että tämän alueen luontovaikutuksia arvioidaan samalla, ei ole hyväksyttävä tarkastelukokonaisuus.

Itäistä noroa ja läntistä lähdettä heikennetty

Kaava-alueen itäreunassa sijaitsee vesilain suojelema noro, jonka muodostumisaluetta tosin on todennäköisesti heikennetty rakentamalla sen päälle Vehkala-Petikko -ulkoilureitti. Noron luonnontilan vaarantaminen on vesilailla kielletty. Kaavaselostuksessa mainitaan, että noron luonnontilaisuus tullaan selvittämään, mutta vetoamme tässäkin vesilain hallituksen esitykseen vuodelta 2009, jossa sanotaan “vähäiset olennaisiin ominaispiirteisiin vaikuttamattomat muutokset ovat mahdollisia ilman, että luonnontilaa pidetään palautumattomana” ja lisäksi “[luonnontilaisuuden] käsitettä ei kuitenkaan ole tulkittava ahtaasti niin, että se kattaisi vain täysin ihmistoiminnan vaikutuksen ulkopuolelle jääneet kohteet”. Mahdollinen ihmisvaikutus norossa ei siis itsessään anna lupaa noron hävittämiseen rakentamisen tieltä.

Haluamme lisäksi nostaa esiin, että kaava alueen maaperätutkimuksia tehtäessä maapora ajoi luoteisosassa olevan lähteen yli. Lähde ja sen ympäristön maaperä rikkoontuivat pahasti. Tästä on maininta ja kuva myös Ville Murmannin tekemässä raportissa ”Vantaan Vehkalan asemakaava alueen metsän luontoarvoista 2025”. Lähteen rikkominen on vesilain vastainen ympäristörikos, joka on ilmeisesti edelleen tutkimatta. Haluamme, että kaupunki selvittää tapahtuneen ja antaa siitä vastineen.

Vehkalan lehtoihin ei tule rakentaa

Vehkalan lehdot monimuotoisimpina, uhanalaisina ja harvinaisinakin metsätyyppeinä tulee ehdottomasti säästää. Ne ovat arvoluokan 1–3 luontoarvokohteita, johon luontovastuullisen kunnan ei missään nimessä pitäisi osoittaa rakentamista. Lisäksi kaavan rakentaminen tulee toteuttaa siirtämättä Karnalanojaa sekä ohjaamatta siihen hulevesiä. Myöskään norojen tilaa kaavaalueella ei saa heikentää.

Vastine:
Karnalanoja on merkitty Luontoselvityksen Petas-Tyttömäen alueella Vantaalla 2022 (Faunatica, 2022) -selvityksessä kaupunkipuroksi. Lupa- ja valvontavirasto on arvioinut Karnalanojan vesilain statusta sekä karttatarkasteluin että 16.5. tehdyllä maastokäynnillä. Lupa- ja valvontavirasto on esittänyt kantansa Karnalanojasta sähköpostitse 26.5.2025. Lupa- ja valvontaviraston on arvioinut Karnalanojan valuma-alueeksi 0,83 km^2, jolloin se olisi katsottavissa vesilain 1 luvun 3 §:ssä tarkoittamaksi noroksi. Ojauoma on kaivettu alusta loppuun saakka ja uoman loppupään sijaintia on lisäksi muutettu ilmeisesti vanhan kaatopaikan vuoksi, joten sitä ei voida pitää luonnontilaisena. Muutettavan uomaosuuden ympäristö on luontotyypiltään kulttuurilehtoa, joka ei ole luonnonsuojelulain mukaisesti suojeltu luontotyyppi. Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan alueella ei ole tiedossa muitakaan luonnonsuojelulain mukaisia suojeltavia luontokohteita. Näin ollen kyseisen uoman muuttamiselle ei ole vesi- tai luonnonsuojelulain näkökulmista estettä.

Kaavaratkaisulla ei heikennetä luonnonsuojelulain perusteella suojeltuja luontotyyppejä. Kortteli 25106 ulottuu osin selvityksissä tunnistetun lahokaviosammalen ydinalueen kohdalle. Lahokaviosammalen suojelutaso on kuitenkin Vantaalla suotuisa, eikä esitetty rakentaminen aiheuta merkittävää haittaa lajin suotuisalle suojeluntasolle. Kaavaratkaisu huomioi alueella sijaitsevat tunnetut luonnonsuojelulain perusteella suojellut luontokohteet.

Alueen koillisosassa sijaitseva norouoma on tunnistettu osin luonnontilaistuneeksi. Kaavaratkaisua on tarkistettu siten, että korttelialue rajataan uoman länsipuolelle. Ratkaisulla varmistetaan, ettei kaavan toteuttamisella ole merkittävää vaikutusta norouomaan.

Lehtokorventien katualueella varaudutaan Vantaan yleiskaava 2020 mukaisen liikenneyhteyden toteuttamiseen kaava-alueen osalta. Kaavan taustaselvitysten perusteella kaavaratkaisu ei aiheuta heikennyksiä luonnonsuojelulain tai vesilain perusteella suojelluille luontoarvoille. Asemakaavalla mahdollistetaan vain kaavalla osoitettavien alueiden rakentaminen, joten kaava-alueen ulkopuolisten alueiden vaikutusten arviointi tulee laadittavaksi niitä koskevien kaavatöiden yhteydessä.

Tarkistukset:
Lausunnon pohjalta korttelin 25105 koilliskulmasta on osoitettu noin 3000 m^2 kokoinen alue osaksi Härkäpuistoa (VP) ja alueella kulkevan norouoman ympäristö on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo).

NRO 2
26.5.2026
Digita Towers Oy

Lausunto:

Asemakaavoituksen tavoitteena on lisätä yritystontteja Vehkalan juna-aseman läheisyyteen. Tästä johtuen mobiiliviestinverkon kapasiteettitarve tulee alueella kasvamaan. Kaava-alueelle tarvitaan siten varaus mobiiliverkon tukiasemalle (masto ja laitetila) turvaamaan toimivat mobiiliyhteydet.

Alla karttaan merkitty sinisellä esitys tukiaseman sijoittumiseen kaava-alueelle.

Digita Towers Oy antaa mielellään asiantuntija-apua paikan valinnassa kaavoituksen edistyessä.

Vastine:
Lausunnossa esitetty sijainti ei sovellu mobiiliviestinverkon tukiaseman toteuttamiselle, koska alue on osoitettu asemakaavassa vaara-alueeksi, jolle ei voi osoittaa korkeita rakenteita. Härkäpuiston pohjoisosan mitoitus ja ajoyhteyksien puute ei mahdollista tukiaseman sijoittumista kaavassa osoitetun Härkäpuiston (VP) alueelle. Kaavassa osoitettu Tyttömäenmetsä (lähivirkistysalue, VL) on osoitettu kokonaisuudessaan luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi, jonne tukiasemien sijoittaminen ei ole mahdollista.

Kaavaratkaisua on korjattu siten, että Karnalankujan, Tyttömäenkujan ja Vehka-alhonkujan katualueille on lisätty yhteensä kolme ohjeellista yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten rakennusalaa, joille tukiasemien sijoittaminen on mahdollista. Lisäksi kaavan korttelialueiden määräykset eivät estä tukiasemien sijoittamista korttelialueille. Korttelialueille sijoittuessaan mobiiliviestinverkon tukiasemien rakentajan tulee sopia toteutuksesta erikseen kiinteistön haltijan kanssa.

Tarkistukset:
Karnalankujan, Tyttömäenkujan ja Vehka-alhonkujan katualueille on ohjeellinen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten rakennusala (et), jotka mahdollistavat mobiiliviestinverkon tukiaseman sijoittamisen alueelle.

NRO 3
4.6.2026
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)

Lausunto:

Alueelle toteutetaan uutta yleistä vesihuoltoa palvelemaan kaavoitettavia kortteleita. Suunnittelussa on huomioitava riittävät tilavaraukset yleisen vesihuollon putkille ja laitteille. Vesihuollon tulee olla toteutettavissa HSY:n käytäntöjen mukaisesti, ja suunnitteluun ja toteutukseen tulee varata riittävästi aikaa. Uuden yleisen vesihuollon tarve ja laajuus Vehka-alhonkujalla riippuu toteutussuunnittelun yhteydessä selvitettävästä tonttijaosta.

Vastine:
Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

Tarkistukset:
-

NRO 4
8.6.2026
Uudenmaan elinvoimakeskus

Lausunto:

Vantaan kaupunki on pyytänyt Uudenmaan elinvoimakeskuksen lausuntoa Vehkalan länsipuoli 2 asemakaavamuutoksesta (251500). Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella mahdollistetaan Vehkalan

työpaikka-alueen laajeneminen Kehäradan länsipuolelle. Kaavaehdotus mahdollistaa työpaikkarakentamista noin 120 000 k-m².

Kaavaratkaisun liikenteellisiä vaikutuksia on kaavaselostuksessa arvioitu liikenneselvitykseen (Ramboll, 2025) perustuen. Kaavaselostusta on suositeltavaa täydentää laaditun liikenneselvityksen pohjalta arviolla suunnittelualueen läheisyydessä sijaitseviin valtakunnallisesti merkittäviin tieyhteyksiin (E12 Hämeenlinnanväylä ja E18 Kehä 3) kohdistuvista vaikutuksista.

Tienpitäjällä ei ole muuta huomautettavaa kaavaehdotuksesta.

Vastine:

Vehkalan länsipuoli 2 asemakaava-alueen liikenne tukeutuu pääosin alueen nykyiseen katu- ja tieverkkoon sekä Myllymäen eritasoliittymään. Myllymäen eritasoliittymän nykyinen keskivuorokausiliikenne on hyvin maltillinen. Asemakaava-alue on Vantaan yleiskaavassa osoitettu monipuolisten työpaikkatoimintojen sekä tuotanto- ja varastotoimintojen alueeksi.

Asemakaavan laadinnan yhteydessä tehdyn liikenneselvityksen liikenteen toimivuustarkasteluissa liikenneverkon välityskyvyn todettiin olevan riittävä tarkastelluissa tilanteissa. Arvio uuden maankäytön mukaisesta liikennesuoritteesta AHT n. 950 ajoneuvoa ja IHT n. 850 ajoneuvoa. Tarkasteluissa muodostuneet maksimijonot jäivät kaistajärjestelyjen vuoksi Myllymäen eritasoliittymän ulkopuolelle ja lisääntyvän maankäytön ei katsota aiheuttavan ongelmia valtakunnalliselle tieverkolle.

Kehä III tavoitetilassa Vehkalan kohdalla liikenteen sujuvuutta ja toimintavarmuutta parannetaan kehittämällä Myllymäen eritasoliittymää sekä Myllymäen ja Hämeenlinnanväylän eritasoliittymien välistä tieosuutta. Tavoitetilanteessa Myllymäen eritasoliittymän kohdalle toteutetaan kolme kaistaa molempiin ajosuuntiin. Järjestely edellyttää eritasoliittymän ramppi- ja pysäkkijärjestelyjen kehittämistä sekä lisäkaistojen toteuttamista Myllymäen ja Hämeenlinnanväylän eritasoliittymien väliselle tieosuudelle. Lisäksi Hämeenlinnanväylältä lännen suunnasta erkaneva yhteys toteutetaan kaksikaistaisena. Tavoitetilan mukaiset liikenneverkon kehittämistoimenpiteet parantavat alueen liikenteen sujuvuutta ja toimintavarmuutta sekä tukevat Vehkalan alueen työpaikka- tuotanto- ja varastotoimintojen kehittymistä.

Tarkistukset:
Lausunnon perusteella on täydennetty kaavaselostuksen liikenteen vaikutusten arviointia valtakunnallisesti merkittäviin tieyhteyksiin kohdistuvien vaikutusten osalta.

NRO 5
11.6.2026
Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

Lausunto:

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry on tutustunut Vehkalan länsipuoli 2 -asemakaavamuutoksen ehdotukseen.

Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys ry on lausunut asiasta 6.5.2026. Piiri yhtyy paikallisyhdistyksen lausunnossa esitettyyn kritiikkiin. Asemakaava uhkaa luonnosvaiheen jälkeen tehdyistä muutoksista huolimatta edelleen erittäin merkittäviä luontoarvoja, joiden turvaaminen edellyttää merkittäviä muutoksia kaavaan.

Erikseen haluamme kiinnittää huomiota Vehkalan länsipuoli 2 asemakaavaehdotukseen sisältyvään uuteen tieyhteyteen (”Lehtokorventie”), joka kulkisi junaradan rinnalla pohjoiseen kohti Petaksen aluetta ja Tikkurilantielle aiottua jatketta. Kaavaehdotuksessa esitetty tielinjaus ja siihen kytkeytyvät tontit tuhoaisivat huomattavia luontoarvoja Vantaan yhdistyksen lausunnossa esitetyllä tavalla. Samalla tämä

tieyhteys sisältää oletuksen, että myös Petaksen alueelle on tulossa merkittävää lisärakentamista. Kuten Vehkalan kaavan alueella, myös sen pohjoispuolella Petaksen alueella on merkittäviä luonto-arvoja, jotka rajoittavat alueelle rakentamista. Ennen tiesuunnitelmien lukitsemista Vehkalan kaavan osalta, on selvitettävä luontoarvot ja toteutusmahdollisuudet myös tieyhteyden jatkon osalta Petaksen alueella.

Vastine:
Karnalanoja on merkitty Luontoselvityksen Petas-Tyttömäen alueella Vantaalla 2022 (Faunatica, 2022) -selvityksessä kaupunkipuroksi. Lupa- ja valvontavirasto on arvioinut Karnalanojan vesilain statusta sekä karttatarkasteluin että 16.5. tehdyllä maastokäynnillä. Lupa- ja valvontavirasto on esittänyt kantansa Karnalanojasta sähköpostitse 26.5.2025. Lupa- ja valvontaviraston on arvioinut Karnalanojan valuma-alueeksi 0,83 km^2, jolloin se olisi katsottavissa vesilain 1 luvun 3 §:ssä tarkoittamaksi noroksi. Ojauoma on kaivettu alusta loppuun saakka ja uoman loppupään sijaintia on lisäksi muutettu ilmeisesti vanhan kaatopaikan vuoksi, joten sitä ei voida pitää luonnontilaisena. Muutettavan uomaosuuden ympäristö on luontotyypiltään kulttuurilehtoa, joka ei ole luonnonsuojelulain mukaisesti suojeltu luontotyyppi. Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan alueella ei ole tiedossa muitakaan luonnonsuojelulain mukaisia suojeltavia luontokohteita. Näin ollen kyseisen uoman muuttamiselle ei ole vesi- tai luonnonsuojelulain näkökulmista estettä.

Kaavaratkaisulla ei heikennetä luonnonsuojelulain perusteella suojeltuja luontotyyppejä. Kortteli 25106 ulottuu osin selvityksissä tunnistetun lahokaviosammalen ydinalueen kohdalle. Lahokaviosammalen suojelutaso on kuitenkin Vantaalla suotuisa, eikä esitetty rakentaminen aiheuta merkittävää haittaa lajin suotuisalle suojeluntasolle. Kaavaratkaisu huomioi alueella sijaitsevat tunnetut luonnonsuojelulain perusteella suojellut luontokohteet.

Alueen koillisosassa sijaitseva norouoma on tunnistettu osin luonnontilaistuneeksi. Kaavaratkaisua on tarkistettu siten, että korttelialue rajataan uoman länsipuolelle. Ratkaisulla varmistetaan, ettei kaavan toteuttamisella ole merkittävää vaikutusta norouomaan.

Lehtokorventien katualueella varaudutaan Vantaan yleiskaava 2020 mukaisen liikenneyhteyden toteuttamiseen kaava-alueen osalta. Kaavan taustaselvitysten perusteella kaavaratkaisu ei aiheuta heikennyksiä luonnonsuojelulain tai vesilain perusteella suojelluille luontoarvoille. Asemakaavalla mahdollistetaan vain kaavalla osoitettavien alueiden rakentaminen, joten kaava-alueen ulkopuolisten alueiden vaikutusten arviointi tulee laadittavaksi niitä koskevien kaavatöiden yhteydessä.

Tarkistukset:
Lausunnon pohjalta korttelin 25105 koilliskulmasta on osoitettu noin 0,3 ha kokoinen alue osaksi Härkäpuistoa (VP) ja alueella kulkevan norouoman ympäristö on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo).

NRO 6
11.6.2026
Vantaan Enenrgia Sahköverkot Oy ja Vantaan Energia Oy

Lausunto:

Vantaan Energia Sähköverkot Oy

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keskijännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteen 1 mukaisesti.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.

Kaavaratkaisussa on huomioitu uusi Keimola -Varisto 110 kV voimajohtolinjaus Härkäpuiston alueelle sekä tilavarauksina muuntamoille niiden ohjeelliset rakennusalat (vm) asemakaavan korttelialueille.

Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vantaan Energia Oy

Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia. Kaukolämpöputkien ajantasainen sijainti löytyy Vantaan kaupungin yhdistelmäjohtokartalta.

Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti.

Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vastine:
Kaavaratkaisussa ja sen taustaselvityksenä laaditussa alustavassa katusuunnitelmassa on huomioitu keskijännitemaakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainnit. Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

Tarkistukset:
-

NRO 7
11.6.2026
Vantaan kaupunginmuseo

Lausunto:

Alueella ei sijaitse rakennetun kulttuuriympäristön kohteita, eikä siellä ole kulttuuriympäristöön liittyviä erityisiä maisemallisia arvoja. Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä. Näin ollen Vantaan kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa asemakaavamuutokseen.

Vastine:
Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

Tarkistukset:
-

NRO 8
15.6.2026
Lupa- ja valvontavirasto

Lausunto:

Vantaan kaupunki on pyytänyt Lupa- ja valvontavirastolta lausuntoa Vehkalan länsipuoli 2 -asemakaavaehdotuksesta (251500) 11.6.2026 mennessä. Lupa- ja valvontavirasto on saanut lausunnolle lisäaikaa 15.6. saakka.

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella mahdollistetaan Vehkalan työpaikka-alueen laajeneminen Kehäradan länsipuolelle.

Yleiskaavan ohjausvaikutus

Kaava-alue on Vantaan yleiskaavassa 2020 suurimmaksi osaksi tuotanto- ja varastotoiminnan aluetta (TY). Kaavamääräyksen mukaan alue varataan tuotanto- ja varastotoiminnoille, jotka eivät aiheuta merkittäviä ympäristöhäiriöitä. Lisäksi alue on pieneltä osin monipuolista työpaikka-aluetta (TP) sekä yhdyskuntateknisen huollon aluetta (ET). Alueella on myös yleiskaavassa julkisten palveluiden ja hallinnon kohdemerkintä (p). Osa alueesta on merkitty kestävän kasvun vyöhykkeeksi. Alue on osittain lentomeluvyöhykettä 1 (Lden yli 60 dBA) ja osin lentomeluvyöhykettä 2 (Lden 55-60 dBA).

Lupa- ja valvontavirasto katsoo asemakaavaehdotuksen olevan ohjaavan yleiskaavan mukainen.

Liiketilat

Asemakaavaehdotus mahdollistaa liiketilojen toteuttamisen sekä TY- että KTY korttelialueille. Kaavamääräykset mahdollistavat merkittävän määrän kaupan kerrosalaa, kun rakennustehokkuus ja tonttien pinta-ala on suuri. Alueidenkäyttölain 71 d §:n mukaisesti vähittäiskaupan suuryksikköä ei saa sijoittaa maakunta- tai yleiskaavan keskustatoiminnoille tarkoitetun alueen ulkopuolelle, ellei alue ole asemakaavassa erityisesti osoitettu tätä tarkoitusta varten.

Lupa- ja valvontavirasto tuo esiin, että vaikka asemakaavaehdotus ei kaavamerkintöjen puolesta mahdollista vähittäiskaupan suuryksikköä, voi sellainen muodostua myös yksittäisten rakennushankkeiden myötä kehittyvästä myymäläkeskittymästä, joka vaikutuksiltaan on verrattavissa vähittäiskaupan suuryksikköön. Tästä syystä Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että liiketiloja koskevia määräyksiä on syytä tarkentaa. Selvyyden vuoksi kaavamääräyksistä tulee käydä ilmi, ettei korttelialueille sallita vähittäiskaupan suuryksiköitä tai vaikutuksiltaan vähittäiskaupan suuryksikköön vertautuvaa myymäläkeskittymää. Myös liiketiloille sallittavaa rakentamisen määrää voi olla tarpeen tarkistaa vastaavasti. Lupa- ja valvontavirasto pitää perusteltuna yleismääräystä, jonka mukaan alueelle ei sallita päivittäistavarakaupan toteuttamista.

Luonnonsuojelu

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että kaavaa varten on toteutettu asianmukaiset luontoselvitykset, jotka mahdollistavat kaavan luontovaikutusten asianmukaisen arvioinnin. Kaavan yleismääräys luonnonsuojelulain mukaisen ekologisen kompensaation edellyttämisestä on kannatettava. Selostuksessa esitetty alustava arvio tarvittavien korvaavien luonnonarvohehtaarien määrästä helpottaa hahmottamaan kokonaisheikentymättömään kompensaatioon vaadittavan hyvitysalueen kokoluokkaa.

Kaavan VL-alueella sijaitsee luontoselvityksen perusteella liito-oravan ydinalue, jolla todennäköisesti sijaitsee liito oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Ydinalue tulee merkitä kaavakartalle omalla merkinnällään ja liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämis- ja heikentämiskiellosta kertovalla kaavamääräyksellä.

Kaavaselostuksen kappaleesta 4.4.2 tulee käydä ilmi hävittääkö kaavaehdotuksen mukainen rakentaminen luonnonsuojelulailla rauhoitetun lahokaviosammalen tunnettuja kasvupaikkoja vai säilyvätkö ne metsäisenä viheralueena säilyvällä alueella. Tieto siitä, että kaavoitettavalla alueella sijaitsee tunnettuja lahokaviosammalen esiintymisen ydinalueita ei ole riittävä. Jos yksittäisiä kasvupaikkoja häviää rakentamisen yhteydessä, tulee kaavaselostuksessa ottaa kantaa siihen, vaatiiko lahokaviosammalen kasvupaikkojen hävittäminen luonnonsuojelulain 83 §:n mukaisen poikkeamisluvan vai katsotaanko kaavan mahdollistama rakentaminen luonnonsuojelulain 82 §:n mukaiseksi tavanomaiseksi rakennustoiminnaksi.

Ryhti-tietojärjestelmä

Ympäristöministeriön asetus maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta (Katja-asetus) on astunut voimaan 11.6.2024. Ympäristöministeriön asetus, jolla on muutettu em. asetuksen (311/2024) 1 §, 2 §:n 1 momentti sekä liitteet 1–4, on tullut voimaan 1.7.2025. Katja-asetuksen tavoitteena on edistää kaavatiedon saatavuutta ja parantaa kaavatiedon yhteen toimivuutta valtakunnallisesti. Lupa- ja valvontavirasto kannustaa siirtymään asetuksen mukaisten kaavamerkintöjen ja määräysten käyttöön. Asetus sisältää kuitenkin siirtymäsäännöksen. Kumottua merkinnöistä annettua ympäristöministeriön asetusta voidaan soveltaa vuoden 2028 loppuun asti.

Lisäksi Lupa- ja valvontavirasto suosittelee, että uuteen rakennetun ympäristön Ryhti tietojärjestelmään siirryttäisiin mahdollisimman pian. Siirtymäsäännöksen mukaisesti kaavat on mahdollista laatia nykymallin mukaisesti vuoden 2028 loppuun asti. Siirtymäajan jälkeen syntyvät alueidenkäytön tiedot on toimitettava järjestelmään viimeistään 1.1.2029 (laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä 5 §). Jos aiemmin käynnistynyt kaava jatkuu vuoden 2029 puolella, tulee kaava laatia kansallisen kaavatietomallin mukaisesti ja viedä tiedot rakennetun ympäristön tietojärjestelmään.

Vastine:
Kaavaehdotus mahdollistaa toimitilarakennusten korttelialueilla enintään 20 % tontin rakennusoikeudesta ensimmäiseen kerrokseen sijoittuvia liike-, näyttely- ja kokoontumistiloja. Kaavaehdotuksen teollisuusrakennusten korttelialueella, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY), enintään 25 % rakennusoikeudesta saa käyttää pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liike- ja vastaavia tiloja varten. Kaavan käyttötarkoitukset (KTY, TY) ei mahdollista alueelle kaupan suuryksikön sijoittumista. Jotta lausunnossa esiin nostetun riskin realisoituminen vähittäiskaupan myymäläkeskittymän toteutumisesta voidaan välttää, on kaavamääräyksiä täydennetty lausunnon perusteella.

Alue, jolla sijaitsee liito-oravan ydinalue ja liito-oravayhteys on osoitettu asemakaavassa lähivirkistysaluemerkinnän (VL) yhteydessä luo-merkintä, luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Tätä luo-aluetta koskeva kaavamääräys sisältää tekstimääräyksen: ”Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka heikentävät merkittävästi alueen luontoarvoja. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, että liito oravan elinmahdollisuudet heikentyvät merkittävästi. Välttämättömien turvallisuuteen, hulevesireitteihin ja ulkoilureitteihin liittyvien toimenpiteiden tekeminen on sallittu luontoarvot huomioon ottaen.” Luo-alueen tekstimääräystä on täydennetty lausunnon pohjalta.

Vehkalantien luoteispuolella kortteli 25106 ulottuu pieneltä osin lahokaviosammalen ydinalueelle. Kaavoitettavalla alueella lahokaviosammalen ydinalueet säilyvät kuitenkin pääosin rakentamisen ulkopuolella. Rakentamisen alueelle sijoittuu yksi yksittäinen lahokaviosammalen esiintymä. Ydinalueesta merkittävä osa säilyy rakentamisen ulkopuolella osana lähivirkistysaluetta (VL), joka osoitetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi. Alueen pohjoislaidalla on useita lahokaviosammalen kasvupaikkoja, jotka muodostavat VL-alueelle ja sen pohjoispuolelle yleiskaavan luonnonsuojelualuevarauksen kohdalle sijoittuvan kasvupaikkojen keskittymän. Tämä alue on rakentamisen ulkopuolella.

Koska kyseessä on lahokaviosammalen yksittäinen esiintymä tai suppea lajin ydinalue, kaavaratkaisun korttelialueella esiintyvien lahokaviosammalen yksittäisen esiintymän ja suppea-alaisen ydinalueen osalta voidaan soveltaa luonnonsuojelulain 82§:n yleispoikkeamaa. Lahokaviosammalen suojelutaso Vantaalla on suotuisa ja yksittäisen havaintopaikan häviämisen ei katsota vaarantavan lahokaviosammalen suojelutasoa. Kaavaratkaisu katsotaan siten luonnonsuojelulain 82 § mukaiseksi tavanomaiseksi rakennustoiminnaksi.

Tarkistukset:
KTY-korttelialueen kaavamääräys ”[r]akennuksen ensimmäiseen kerrokseen saa sijoittaa liike-, näyttely- ja kokoontumistiloja 20 % tontin rakennusoikeudesta” on muutettu muotoon: ”Rakennuksen ensimmäiseen kerrokseen saa sijoittaa liike-, näyttely- ja kokoontumistiloja 20 % tontin toteutuneesta rakennusoikeudesta.”

TY-korttelialueita koskeva kaavamääräys ”[e]nintään 25 % tontin rakennusoikeudesta saa käyttää pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liike- ja muita siihen verrattavia tiloja varten” on muutettu muotoon: ”Enintään 25 % tontin toteutuneesta rakennusoikeudesta saa käyttää pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liike- ja muita siihen verrattavia tiloja varten.”
Koko kaava-aluetta koskeva määräys ”[a]lueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakauppaa” on muutettu muotoon: ”Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakauppaa eikä keskustahakuista kauppaa.”
Koko kaava-aluetta koskeviin määräyksiin on lisätty kaavamääräys: ”Korttelialueille ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä tai vähittäiskaupan suuryksiköksi verrattavaa myymäläkeskittymää.”
Luo-alueen tekstimääräystä on täydennetty määräyksellä: ”Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, että liito oravan elinmahdollisuudet heikentyvät.”
Lausunnon pohjalta kaavaselostuksen vaikutusten arviointia on täydennetty.

Asiaan liittyvä muu aineisto

VD/6951/10.02.04.00/2024
Asiaan liittyvä muu aineisto:

- Vehkalan länsipuolen asemakaava, liikenneselvitys (Ramboll 2025)
- Maaperäselvitys/Massa- ja maaperätarkastelu, AFRY 2025
- Luontoselvitykset Petas-Tyttömäen alueella Vantaalla vuonna 2022 (Faunatica 2022)
- Ilmastoviisas asemakaava -selvitys, Vantaan kaupunki 2026
- Vantaan liito-oravan suojelusuunnitelma (Ramboll 2022)
- Vantaan lahokaviosammalen suojelusuunnitelma 2020 (Faunatica 2020)

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

251500

Päiväys
Datum

6.10.2026

Vantaan kaupunki

VEHKALAN LÄNSIPUOLI 2

Kaupunginosa 25, MYLLYMÄKI

Asemakaava
Korttelit 25105-25106 ja osat katu- ja virkistysalueista.

Asemakaavan muutos
Osat katu- ja virkistysalueista.

1:2000

Vanda stad

VECKAL VÄSTRA DELEN 2

Stadsdel 25, KVARNBACKA

Detaljplan
Kvarteren 25105-25106 och delar av gatu- och rekreationsområden.

Ändring av detaljplanen
Delar av gatu- och rekreationsområden.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viira.

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

KTY

Toimitilarakennusten korttelialue.

Alueelle saa rakentaa toimistorakennuksia sekä ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia teollisuusrakennuksia ja niiden yhdistelmiä.

Rakennuksen ensimmäiseen kerrokseen saa sijoittaa liike-, näyttely- ja kokoontumistiloja 20 % tontin toteutuneesta rakennusoikeudesta.

Kattopinta-alasta vähintään 40 % tulee toteuttaa kasvikattona.

Korttelin vihertehokkuuden tulee olla vähintään 0,9. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakentamisluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Kaupunkikuva

Härkähaantien ja Vehkalantien varteen sijoittuviin rakennuksiin tulee järjestää vähintään yksi pääsisäänkäynti Härkähaantien tai Vehkalantien puolelta. Sisäänkäynnin yhteyteen tulee varata vähintään 6 säältä suojattua paikkaa polkupyöräpysäköintiin.

Vehkalantien ja Lehtokorventien puoleiset julkisivut tulee jäsentää enintään 50 metrin mittaisiin osiin porrastuksilla, sisäänvedoilla tai vastaavilla rakenteilla.

Lähivirkistysalueelle sekä korttelin 25105 pohjoisen puoleisille alueille suuntautuvien julkisivujen tulee olla mattapintaisia ja tummia.

Korttelialueen valaistus on toteutettava ja suunnattava siten, että rakennukset, julkisivut, mainoslaitteet, rakenteet yms. eivät näy haitallisesti lähivirkistysalueelle eikä korttelin 25105 pohjoisen puoleisille alueille.

Kvartersområde för verksamhetsbyggnader.

I området får man bygga kontorsbyggnader och industribyggnader som inte stör miljön, liksom kombinationer av dessa.

I byggnadernas första plan får affärs-, utställnings- och samlingslokaler på 20 % av den utnyttjade byggrätten på tomten placeras.

Av takytan ska minst 40 % byggas som vegetationstak.

Kvarterets grönefffektivitet ska uppfylla målsättningstal 0,9. Att grönefffektiviteten uppnås ska visas i samband i samband med bygglovet genom en plan över gården och en grönefffektivitetskalkyl.

Stadsbild

I byggnader som placeras vid Oxhagsvägens och Veckalvägen ska minst en huvudentré ordnas från Oxhagsvägens eller Veckalvägen. I anslutning till entrén ska minst 6 väderskyddade platser för cykelparkering reserveras.

Fasaderna mot Veckalvägen och Lundkärrsvägen ska struktureras i högst 50 meter långa sektioner genom avtrappningar, indragna partier eller motsvarande konstruktioner.

Fasader som vetter mot närrekreationsområdet samt områdena norr om kvarteret 25105 ska ha en matt yta och vara mörka.

Kvartersområdets belysning ska genomföras och riktas så att byggnader, fasader, reklamanordningar, konstruktioner o.dyl. inte syns på ett störande sätt mot närrekreationsområdet eller områdena norr om kvarteret 25105.

TY

Teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asetaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia.

Alueelle saa rakentaa ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia teollisuusrakennuksia.

Enintään 25 % rakennusoikeudesta saa käyttää toimistotiloja varten.

Enintään 25 % tontin toteutuneesta rakennusoikeudesta saa käyttää pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liike- ja muita siihen verrattavia tiloja varten.

Kattopinta-alasta vähintään 15 % tulee toteuttaa kasvikattona.

Korttelin vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,8. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Kvartersområde för industribyggnader där miljön ställer särskilda krav på verksamhetens art.

I området får industribyggnader som inte stör miljön byggas.

Högst 25 % av byggrätten får användas för kontorslokaler.

Högst 25 % av den utnyttjade byggrätten på tomten får användas för affärs- och andra därmed jämförbara lokaler som anknyter till det huvudsakliga användningsändamålet.

Av takytan ska minst 15 % byggas som växttak.

Kvarterets grönefffektivitet ska uppfylla målsättningstal 0,8. Att grönefffektiviteten uppnås ska visas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en grönefffektivitetskalkyl.

Kaupunkikuva

Vehkalantien varteen sijoittuviin rakennuksiin tulee järjestää vähintään yksi pääsisäänkäynti Vehkalantien puolelta.

Sisäänkäynnin yhteyteen tulee varata vähintään 6 säältä suojattua paikkaa polkupyöräpysäköintiin.

Vehkalantien puoleiset julkisivut tulee jäsentää enintään 50 metrin mittaisiin osiin porrastuksilla, sisäänvedoilla tai vastaavilla rakenteilla.

Lähivirkistysalueelle sekä korttelin 25106 lännen puoleisille alueille suuntautuvien julkisivujen tulee olla mattapintaisia ja tummia.

Korttelialueen valaistus on toteutettava ja suunnattava siten, että rakennukset, julkisivut, mainoslaitteet, rakenteet yms. eivät näy haitallisesti lähivirkistysalueelle eikä korttelin 25106 lännen puoleisille alueille.

Stadsbild

I byggnader som placeras vid Veckalvägen ska minst en huvudentré ordnas från Veckalvägen.

I anslutning till entrén ska minst 6 väderskyddade platser för cykelparkering reserveras

Fasaderna mot Veckalvägen ska struktureras i högst 50 meter långa sektioner genom avtrappningar, indragna partier eller motsvarande konstruktioner.

Fasader som vetter mot närrekreationsområdet samt områdena väster om kvarteret 25106 ska ha en matt yta och vara mörka.

Kvartersområdets belysning ska genomföras och riktas så att byggnader, fasader, reklamanordningar, konstruktioner o.dyl. inte syns på ett störande sätt mot närrekreationsområdet eller områdena väster om kvarteret 25106.

Vehka-alhonkujan länsi- ja pohjoispuolelle rajautuvien tonttien reunat on rajattava rakennuksin ja kiintein aidoin siten, että toiminnasta aiheutuva melu- ja näköhaitta länsi- ja pohjoispuoleisille alueille on mahdollisimman vähäistä.

Tomtgränserna på den västra och norra sidan av Veckalgränden ska avgränsas med byggnader och fasta staket så att buller- och synolägenheter från verksamheten till områdena på västra och norra sidan minimeras.

Korttelialueen länsi- ja pohjoispuolella kulkevat ojauomat tulee huomioida alueen suunnittelussa.

Dikena som löper längs kvartersområdets västra och norra sida ska beaktas i planeringen av området.

VP

Puisto.

Alueelle saa sijoittaa kyttejä, katoksia, säilytyslokerikkoja ynnä muita luontoportin toimintaa tukevia rakenteita.

Park.

I området får man placera skyltar, skyddstak, förvaringsskåp och andra konstruktioner som stödjer naturportens verksamhet.

VL

Lähivirkistysalue.

Område för närrekreation.

Koko kaava-aluetta koskevat määräykset

Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakauppaa eikä keskustahakuista kauppaa.

Korttelialueille ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä tai vähittäiskaupan suuryksiköksi verrattavaa myymäläkeskittymää.

Rakennusta palvelevia väestönsuoja- ja teknisiä tiloja saa rakentaa kerrosluvun ja sallitun rakennusoikeuden lisäksi. Nämä tilat eivät mitoita autopaikkoja.

Ulkomainonta ei saa heikentää liikenneturvallisuutta.

Mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoaseman esterajoituspintoja.

Korttelialueella tulee tuottaa uusiutuvaa energiaa.

Jäähdytystarvetta tulee ensisijaisesti vähentää rakenteellisilla jaltai ympäristörakentamisen ratkaisuilla koneellisen jäähdyttämisen sijasta. Mahdolliset passiiviset aurinkosuojaimet tulee suunnitella luontevaksi osaksi rakennuksen julkisivun arkkitehtuuria.

Kortteleissa tulee varata tila alueellisille muuntamoille.

Bestämmelser som gäller hela planområdet

Dagligvaruaffärer eller centruminriktad handel får inte placeras i området.

I kvartersområdena får inga storanläggningar för detaljhandel eller butikskoncentrationer som kan jämföras med storanläggningar för detaljhandel placeras.

Skyddsrum och tekniska utrymmen som betjänar byggnaden får byggas utöver våningstalet och den tillåtna byggrätten. Dessa utrymmen räknas inte med i dimensioneringen av bilplatser

Utomhusreklman får inte försämra trafiksäkerheten.

Ingen byggnadsdel, konstruktion, anläggning eller växtlighet får överstiga Helsingfors-Vanda flygplats hinderbegränsande ytor.

Förnybar energi ska produceras i kvartersområdet.

Nedkylningsbehovet ska i första hand minskas med konstruktionsmässiga och/eller miljöbyggnadslösningar i stället för maskinell nedkylning. Eventuella passiva solskydd ska planeras som en naturlig del av arkitekturen i byggnadens fasad.

Inom kvarteren ska utrymme reserveras för områdestransformatorer.

Kaupunkikuva

Arkkitehtuurin on oltava korkeatasoista, värikästä sekä toimintaa ja rakentamistekniikkaa ilmentävää.

Ilmastointilaitteet ja muut tekniset laitteet tulee integroida muuhun rakennussuunnitteluun.

Rakentamisella tulee edistää luontevien jalankulun ja pyöräilyn yhteyksien toteuttamista junaliikenteen asemalle, joukkoliikenteen pysäkeille ja Petikon luontovirkistysalueelle. Yhteyksien tulee olla turvallisia ja viihtyisiä.

Kadun puoleiset julkisivut tulee aukottaa siten, että julkisivupinnasta vähintään 20 % on lasia.

Tontilla olevien rakennusten, varastojen, katosten, muuntamoiden ja ulkovarastointia rajaavien rakenteiden tulee muodostaa materiaaleiltaan ja rakennustavaltaan yhtenäinen arkkitehtoninen kokonaisuus.

Rakennuksen julkisivuissa tulee käyttää kahta toisistaan selkeästi erottuvaa pääväriä. Julkisivun päävärinä ei saa käyttää valkoista, mustaa tai harmaan sävyjä.

Stadsbild

Arkitekturen ska vara av hög kvalitet, färggrann och avspegla verksamheten och byggnadstekniken.

Ventilationsanläggningar och andra tekniska anordningar ska integreras i den övriga byggnadsplaneringen.

Genom byggandet ska man främja förverkligandet av naturliga förbindelser för gång- och cykeltrafik till tågstationen, kollektivtrafikens hållplatser och naturrekreationsområdet i Petikko. Förbindelserna ska vara trygga och trivsamma.

Fasaderna mot gatan ska förses med öppningar så att minst 20 % av fasadytan består av glas.

De byggnader, förråd, skärmtak, transformatorer och konstruktioner som avskärmar upplagringen utomhus ska till sina material och sitt byggnadssätt utgöra en enhetlig arkitektonisk helhet.

Två huvudfärger som tydligt avviker från varandra ska användas i byggnadens fasader. Vitt, svart eller gråa nyanser får inte användas som huvudfärg i fasaden.

Mikäli rakennukset eivät sijoitu kadun puoleiseen rakennusalan rajaan kiinni, tulee tontit rajata katualueita vasten kaupunkikuvallisesti korkeatasoisin rakentein esim. istutuksia ja kulkureittejä jäsentävin muurein, kivikorein ja aitarakentein. Näitä rakenteita saa sijoittaa tonttia reunustavalle istutettavalle alueelle.

Om byggnaderna inte placeras så att de är fast i byggnadsytan mot gatan, ska tomterna avgränsas från gatuområdena med stadsbildsmässigt högklassiga konstruktioner, t.ex. murar, stenkorgar och staketkonstruktioner som ger struktur åt planteringar och färdleder. Dessa konstruktioner får placeras i det område som kantar tomten och kommer att planteras.

Tonttiliittymän leveys saa olla enintään 8 metriä.

Tomtanslutningens bredd får vara högst 8 meter.

Ulkoalueet

Korttelialuetta ei saa käyttää avovarastointiin.

Varastokatokset on rajattava niin, että varastoitava materiaali ei haitallisesti näy kadulle ja ulkoilureiteille tai naapuritontin käyttötopihojen suuntaan. Varastointi ei saa aiheuttaa maisemallista tai muuta haittaa ympäristölle.

Katoksissa tulee käyttää kasvikattoja.

Utomhusområden

Kvartersområdet får inte användas för öppen lagring.

Skärmtaken för upplagring ska avgränsas så att det material som lagras inte syns på ett ögonenfallande sätt från gatan, liksom inte heller till friluftslederna eller granntomtens gårdsplaner. Upplagringen får inte inverka negativt på landskapet eller på annat vis vara till skada för miljön.

I takkonstruktionerna ska växttak användas.

Rakentamatta jäävät tontin osat tulee istuttaa niiltä osin, kun niitä ei käytetä liikenteelle tai pysäköintiin. Istutettavat alueet on pidettävä huolitellussa kunnossa.

De tomtdelar som blir obebyggda ska planteras till de delar som de inte används för trafik eller parkering. Områdena som planteras ska hållas i ett värdat skick.

Tontti on aidattava viheralueiden puoleisilta sivuilta. Aidan tulee olla kolmilankaverkkoa tai vastaavaa laatutasoa.

Tomten ska förses med stängsel på de sidor som vetter mot grönområden. Stängslet ska bestå av tretrådsnät eller hålla motsvarande kvalitet.

Tonteilla tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Rakennuslupaa varten on laadittava tonttikohtainen hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan.

På tomterna ska man ordna så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna dagvattensystemet. För bygglovet ska en tomtvis dagvattenplan utarbetas i enlighet med de gällande kraven för hantering av dagvatten.

Ekologinen kompensaatio

Kaava-alueella luonnonarvoja toiminnallaan heikentävän toimijan tulee hyvittää toiminnastaan aiheutuvat luontohaitat ja luonnontilan heikennykset luonnonsuojelulain 11. luvun mukaisella ekologisella kompensaatiolla.

Rakentaminen ja muu luontohaittaa ja luonnontilaa heikentävä toiminta voi alkaa vasta kun Lupa- ja valvontavirasto on antanut puoltavan päätöksen hyvityksen korvaavuudesta.

Ekologiska kompensation

En aktör som genom sin verksamhet försämrar naturvärden i planområdet ska kompensera den skadliga inverkan på naturen och försämningen av naturtillståndet som verksamheten orsakar genom ekologisk kompensation enligt 11 kap. i naturvårdslagen.

Byggande och annan verksamhet som har skadlig inverkan på naturen och försämrar naturtillståndet kan börja först efter att Tillstånds- och tillsynsverket har gett ett positivt beslut om huruvida kompensationen ersätter försämningen.

Pyöräliikenne ja -pysäköinti

Pyöräpysäköintipaikkojen määrät:
Vähintään 1 pp / 50 liiketilan k-m2
Vähintään 1 pp / 50 toimistotilan k-m2
Vähintään 1 pp / 250 tuotantotilan k-m2
Vähintään 1 pp / 240 varastotötilan k-m2

Vähintään 30 % polkupyöräpaikoista tulee sijoittaa katettuun tilaan. Kaikki polkupyöräpaikat tulee olla runkolukittavia.

Cykeltrafik och -parkering

Antal cykelparkeringsplatser:
Minst 1 cp / 50 m²-vy affärslokaler
Minst 1 cp / 50 m2-vy kontorslokaler
Minst 1 cp /250 m2-vy produktionslokaler
Minst 1 cp / 240 m²-vy lagerlokaler

Minst 30 procent av cykelplatserna ska placeras i ett täckt utrymme. Alla cykelplatser ska vara ramlåsbara.

Autoliikenne ja -pysäköinti

Autopaikkojen määrät:
Vähintään 1 ap / 100 liiketilan k-m2, enintään 1ap / 30 liiketilan k-m2
Vähintään 1 ap / 80 toimistotilan k-m2
Vähintään 1 ap / 120 tuotantotilan k-m2
Vähintään 1 ap / 300 varastotilan k-m2

Maanpäälliset pysäköintialueet tulee jäsentää rakentein tai istutuksin. Rakenteelliset pysäköintitilat ja -alueet tulee ratkaista korkeatasoisesti, kiinnittämällä huomiota pysäköintilaitoksen valoisuuteen sekä kaupunkikuvan ja viihtyvyyden vaatimuksiin.

Biltrafik och -parkering

Antal bilplatser:
Minst 1 bp / 100 m2-vy affärslokaler, högst 1 bp / 30 m²-vy affärslokaler
Minst 1 bp / 80 m2-vy kontorslokaler
Minst 1 bp / 120 m2-vy produktionslokaler
Minst 1 bp / 300 m²-vy lagerlokaler.

Parkeringsområden ovan jord måste indelas genom konstruktioner eller planteringar. Byggda parkeringsutrymmen och -områden ska ha högklassiga lösningar genom att uppmärksamhet fästs vid belysningen i parkeringsanläggningarna, liksom stadsbildsmässiga och trivselkrav.

Ympäristömelu

Toimistojen ja vastaavien hilpaisten työtilojen ulko- ja sisäpuolen välisen äänitasoeron ΔL lento-, tie- ja raideliikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.

Miljöbuller

Ljudnivåskillnaden ΔL mot flyg-, väg- och spårtrafikbuller ska vara minst 35 dB mellan kontors och motsvarande tysta arbetslokalers ut- och insida.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Osa-alueen raja.

Gräns för delområde.

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.

Riktgivande gräns för område eller del av område.

Ohjeellinen tontin raja.

Riktgivande tomtgräns.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

25 MYLL

Kaupunginosan numero.
Kaupunginosan nimi.

Stadsdelsnummer.
Stadsdelens namn.

25106

Korttelin numero.

Kvartersnummer.

2100

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.

II

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.

VEHKA-ALHONKUJA

Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.

Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.

e=0,7

Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin/ rakennuspaikan pinta-alaan.

Exploateringstal, dvs. förhållandet mellan våningsytan och tomtens/byggnadsplatsens yta.

Rakennusala.

Byggnadsyta.

Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.

Pilen anger den sida av byggnadsytan som byggnaden skall tangera.

vm

Ohjeellinen rakennusala, jolle saa sijoittaa muuntamon.

Riktgivande byggnadsyta där transformator får placeras.

et

Ohjeellinen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten rakennusala.

Riktgivande byggnadsyta för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk service.

Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.

Alueelle ei saa sijoittaa kiinteitä rakenteita.

Del av område reserverad för underjordisk ledning.

Fasta konstruktioner får inte placeras i området.

va

Vaara-alue.

Faroområde.

Katu.

Gata.

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää

Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden

wt

Hulevesireitti.

Alueelle ei saa sijoittaa kiinteitä rakenteita.

Dagvattenled.

Fasta konstruktioner får inte placeras i området.

wh

Ohjeellinen hulevesialue.

Riktgivande dagvattenområde.

wt

Ohjeellinen hulevesireitti.

Riktgivande dagvattenled.

luo

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.

Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka heikentävät merkittävästi alueen luontoarvoja. Välttämättömien turvallisuuteen, hulevesireitteihin ja ulkoilureitteihin liittyvien toimenpiteiden tekeminen on sallittu luontoarvot huomioon ottaen.

Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, että liito-oravan elinmahdollisuudet heikentyvät.

Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald.

I området får inga åtgärder vidtas som väsentligt försämrar områdets naturvärden. Det är tillåtet att genomföra nödvändiga åtgärder som rör säkerhet, dagvattenlinjer och friluftsleder med beaktande av naturvärden.

I området får inga sådana åtgärder vidtas som gör att flygekorrens levnadsvillkor försämras.

Istutettava alueen osa.

Istutettava alue tulee istuttaa niittykasvillisuutena.

Del av område som skall planteras.

Det område som ska planteras bör planteras som ett område med ängsvegetation.

Alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita.

Alueelle tulee istuttaa kerroksellista ja luonnon monimuotoisuutta tukevaa kasvillisuutta.

Del av område där träd och buskar skall planteras.

I området ska man plantera växtlighet som växer i skikt och stödjer naturens mångfald.

Säilytettävä/istutettava puurivi

Trädrad som skall bevaras/planteras

ul

Ohjeellinen ulkoilureitti.

Riktgivande friluftsled.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

Tuomas Eskola, Aluearkkitehti, 22.9.2026 13.07

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.

Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.

Kimmo Junttila, Kaupungingeodeetti, 16.11.2026 8.36

Allekirjoitettu sähköisesti.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

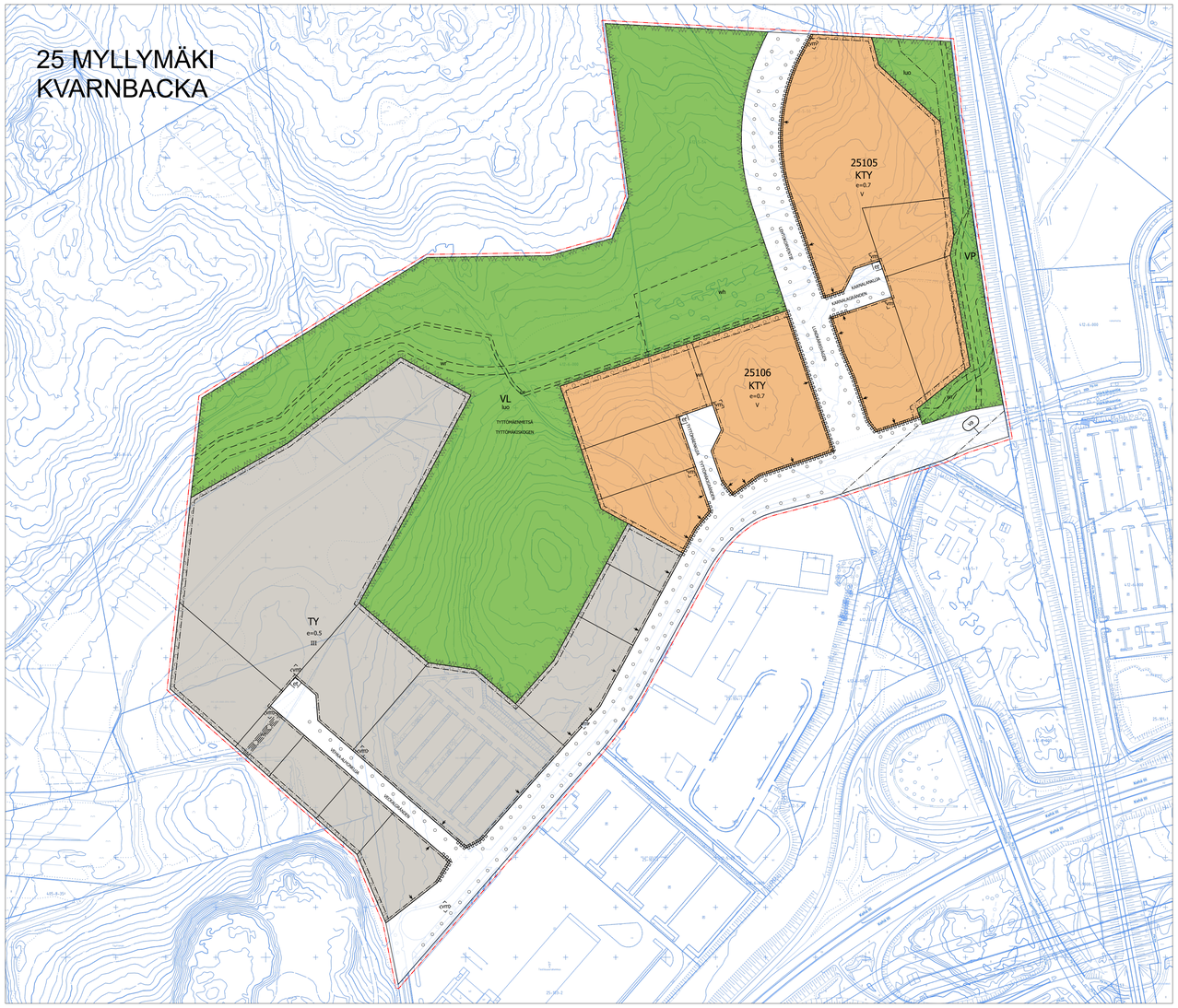

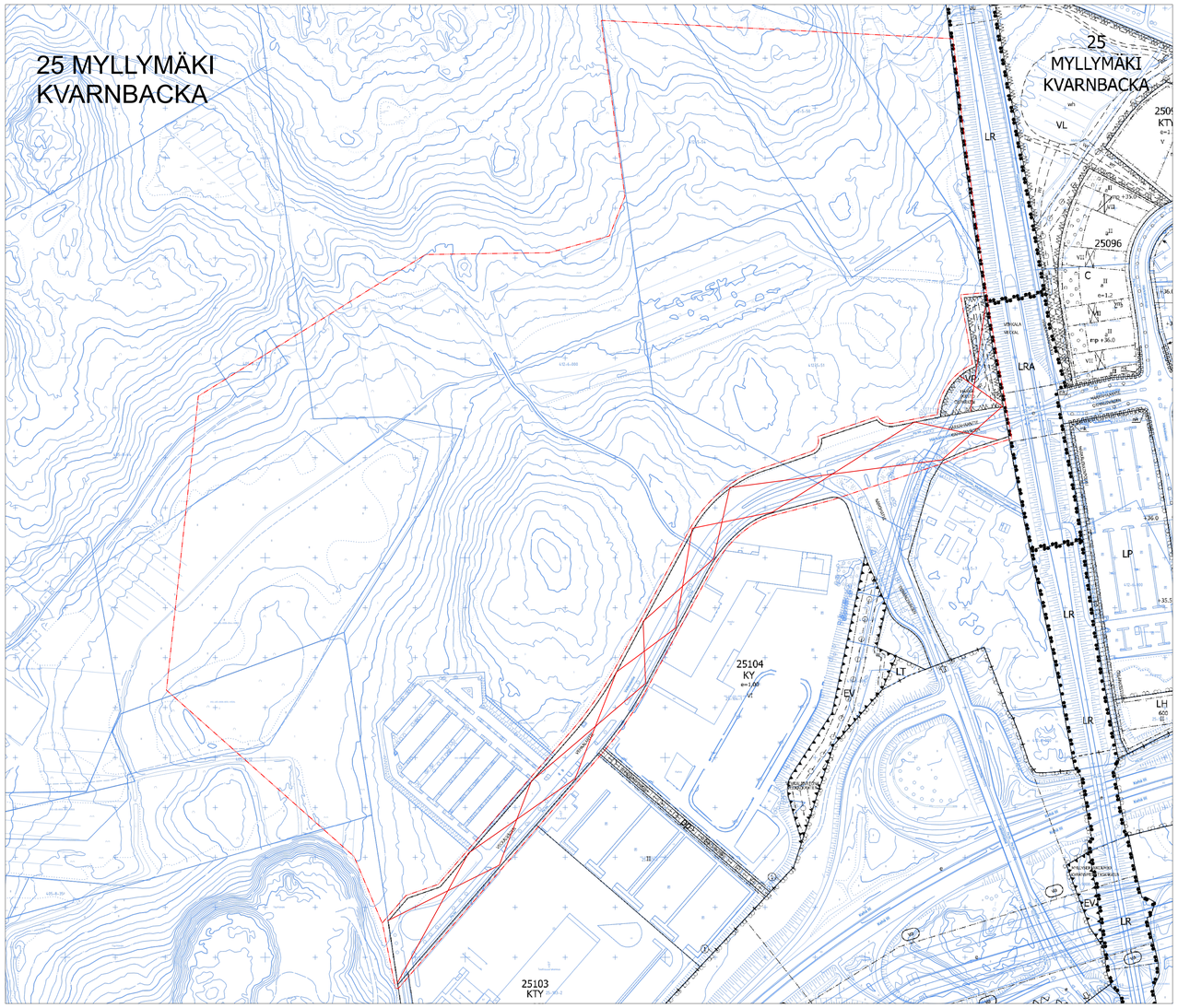

16 **Asemakaavamuutos 002640, 14 Varisto / Raappavuorentie 38 /TeA (kvalt)**

VD/8582/10.02.04.00/2024
SP/MYL/TES/PPK/VIK

Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan kaukolämmön tuotantoon ja sen turvaamiseen liittyviä laitteistoja ja koneistoja sekä niiden käyttöön liittyvää varastoaluetta. Asemakaavamuutoksella osoitetaan katualueeksi noin 150 m2 kokoinen alue vastaamaan toteutunutta tilannetta.

Asemakaavamuutos koskee osaa korttelista 14213, kaupunginosassa 14 Varisto sekä katualuetta, kaupunginosassa 17 Martinlaakso.
Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialuetta (ET).

Tonttijaon muutos koskee osaa korttelista 14213.

Alue sijaitsee Variston kaupunginosassa Raappavuorentien, Matkatien, Kehä III:n ja korttelin 14213 tontin numero 3 väliin jäävällä alueella, osoitteessa Raappavuorentie 38.

Hakija
Kaavamuutoksen hakijana on Vantaan Energia Oy.

Maanomistus
Alue on Vantaan Energia Oy:n omistuksessa.

Valmistelu
Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavan valmisteluun on osallistunut Rakennuttajatoimisto HTJ Oy Vantaan Energia Oy:n konsulttina.

Kaavaan liitetyt hakemukset
Vantaan Energia Oy:n kaavamuutoshakemus on saapunut 28.8.2025 ja kirjattu 29.8.2025.

Yleiskaava
Alue on kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa yhdyskuntateknisen huollon aluetta (ET). Alue on lentomeluvyöhykettä 2 (Lden 55-60 dB) laskeutumisvyöhykettä.
Alueen läpi kulkee energiahuollon yhteyksiä. Alueen eteläpuolella kulkee Suuri rantatien tielinjaus, ekologinen runkoyhteys ja ohjeellinen ulkoilureitti.

Asemakaavamuutos
Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan kaukolämmön tuotantoon ja sen turvaamiseen liittyviä laitteistoja ja koneistoja sekä niiden käyttöön liittyvää varastoaluetta.

Asemakaavan muutoksessa korttelin 14213 käyttötarkoitus säilyy nykyisenä yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten korttelialueena (ET). Alueen rakennusoikeudeksi osoitetaan 10 000 k-m2, joka mahdollistaa suunniteltujen toimintojen toteuttamisen. Asemakaavasta poistetaan uuden käytön kannalta epäolennaiset kaavamerkinnät, kuten hiilenvarastointialue ja ajoyhteys. Alueen eteläreunalla olevat avo-oja sekä maanalaista johtoa varten varattu alueen osa -merkinnät säilyvät kaavakartalla ja päivitetään vastaamaan nykyisiä tarpeita. Alueelle merkitään olemassa olevan ja suunnitellun voimajohdon

varoalue vaara-alue –merkinnällä. Mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoaseman esterajoituspintoja.

Asemakaavan muutoksen yhteydessä alueen koillisreunalta noin 150 m2 kokoinen alue liitetään osaksi Raappavuorentien katualuetta. Katualuemuutoksella asemakaava päivitetään vastaamaan toteutunutta tilannetta. Kaavamuutoksen yhteydessä laaditaan tonttijaon muutos. Kaava-alueelle muodostetaan yksi tontti, joka saa tonttinumeron 4.

Asemakaavamuutoksella edistetään kaupungin strategisia linjauksia kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä.

Osallistuminen ja vuorovaikutus
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 27.11.2025.

Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin kuusi kappaletta.

Kaavoittaja oli tavattavissa Kaupunkisuunnittelun avoimet ovet –yleisötilaisuudessa 12.11.2025.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7).

Sopimus
Asemakaavamuutokseen liittyy maankäyttösopimus.

Muutoskustannukset maksaa hakija Vantaan Energia Oy ja kaupunginhallitukselle tullaan esittämään vahvistettavaksi maksuluokka 3 (15 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1360 €), yhteensä 16 360 €.

Kaupunkiympäristölautakunta 9.6.2026 § 11

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 9.6.2026 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002640 sekä tonttijaon muutosehdotus, 14 Varisto / Raappavuorentie 38
b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot,
c) vahvistetaan maksuluokka 3 ja todetaan, että hakija Vantaan Energia Oy maksaa muutoskustannukset (15 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1360 €), yhteensä 16 360 €.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 22.6.2026 § 23

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 9.6.2026 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002640 sekä tonttijaon muutosehdotus, 14 Varisto / Raappavuorentie 38
b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot,
c) vahvistetaan maksuluokka 3 ja todetaan, että hakija Vantaan Energia Oy maksaa muutoskustannukset (15 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1360 €), yhteensä 16 360 €.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Nähtävilläolo
Asemakaavamuutosehdotus ja tonttijaon muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 8.7.-31.8.2026. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot
Kaupunginhallitus päätti 22.6.2026 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 18 ja saatiin 11 kappaletta.
Lausunnon asemakaavaehdotuksesta jätti Suomen luonnonsuojeluliitto, Eltel, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY), Lupa- ja valvontavirasto, Vantaan kaupunginmuseo, Uudenmaan liitto, Fingrid (2 kpl), Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkko Oy sekä Martinlaakson asukasyhdistys. Mikään lausunnoista ei antanut aihetta muuttaa asemakaavaa.

Tehdyt tarkistukset Asemakaavakarttaan tai -määräyksiin ei ole tehty muutoksia.

Sopimus
Asemakaavaan liittyy maankäyttösopimus Vantaan Energia Oy:n kanssa (kh 24.8.2026 § 21).

Kaupunkiympäristölautakunta 10.11.2026 § 7

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään

a) antaa liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin sekä ilmoittaa tästä päätöksestä ja antaa AKL 65 §:n mukainen kunnan perusteltu kannanotto niille muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa, ja
b) esittää kaupunginhallitukselle, että saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 9.6.2026 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002640 sekä tonttijaon muutosehdotus, 14 Varisto / Raappavuorentie 38.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Sopimus

Asemakaavamuutokseen liittyvä maankäyttösopimus on allekirjoitettu 6.10.2026

_____

Kaupunginhallitus 1.12.2026

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 9.6.2026 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002640 sekä tonttijaon muutosehdotus, 14 Varisto / Raappavuorentie 38.

Liitteet:
- Asemakaavamuutosehdotus 9.6.2026
- Asemakaavamuutoksen selostus 10.11.2026
- Lausunnot ja vastineet 10.11.2026

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Tuomas Eskola, p. 040 547 1428,
asemakaava-arkkitehti Panu-Petteri Kujala, p. 050 312 4370
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

002640 - RAAPPAVUORENTIE 38

VARISTO

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 9.6.2026 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002640. Selostusta on tarkistettu 10.11.2026. Kaavoitus on tullut vireille 21.10.2025.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

Osa korttelista 14213 kaupunginosassa 14 Varisto ja katualuetta kaupunginosassa 17 Martinlaakso (kumoutuvassa kaavassa osa korttelista 14213 kaupunginosassa 14 Varisto).

Tonttijaon muutos:

Osa korttelista 14213 kaupunginosassa 14, Varisto.

Kaavaan liittyy maankäyttösopimus.

Kaavan laatija: Panu-Petteri Kujala (asemakaava-arkkitehti), Vantaan kaupunki; etunimi.sukunimi@vantaa.fi, puh. +35850 312 4370

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kaavamuutosalue sijaitsee Varistossa Raappavuorentien, Matkatien, Kehä III:n ja korttelin 14213 tontin nuemero 3 väliin jäävällä alueella, osoitteessa Raappavuorentie 38. Alue rajautuu lännessä Raappavuorentiehen ja Matkatiehen, idässä korttelin 14213 tonttiin numero 3, pohjoisessa Raappavuorentiehen ja Kehä III:een ja etelässä Matkatiehen ja Pärispruunpuistoon. Kaavoitettavalla alueella sijaitsee nykyisin muun muassa erilaisia voimalaitosrakenteita sekä hiilivarastoalue.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Asemakaava kaavoitussuunnitelmassa 2026–2028
- Maanomistajan jättämä kaavoitushakemus on kirjattu saapuneeksi 29.8.2025.
- Kaavoitus tuli vireille 21.10.2025 ja sai numeron 002640.
- Mielipiteet pyydettiin 30.11.2025 mennessä (AKL 62 §) ja niitä saatiin 6 kappaletta.
- Hankeen valmistelija oli tavattavissa Kaupunkisuunnittelun avoimet yleisötilaisuudessa 12.11.2025.
- Asemakaavaehdotus kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyssä 9.6.2026.
- Kaupunginhallitus 22.6.2026 päätti asettaa asemakaavan muutosehdotuksen nähtäville, valtuuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot sekä vahvisti asemakaavatyön maksuluokan
- Asemakaavan muutosehdotus oli MRA 27 § mukaan nähtävillä 8.7.-31.8.2026. Nähtävilläolon aikana kaavaehdotuksesta ei jätetty muistutuksia.
- Lausunnot asemakaavaehdotuksesta pyydettiin 31.8.2026 mennessä. Lausuntoja pyydettiin 18 kappaletta ja saatiin 11 kappaletta.
- Asemakaavan muutosehdotus on kaupunkiympäristön käsittelyssä 10.11.2026.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä 4
2. Lähtökohdat 4
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista 4
2.2 Suunnittelutilanne 9
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet 12
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo 12
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö 12
3.3. Asemakaavan tavoitteet 15
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot 17
4. Asemakaavan kuvaus 17
4.1 Kaavan rakenne 17
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen 18
4.3 Aluevaraukset 18
4.4 Kaavan vaikutukset 18
4.5 Ympäristön häiriötekijät 22
4.6 Nimistö 23
5. Asemakaavan toteutus 23
6. Kaavatyöhön osallistuneet 23
7. Asemakaavan seurantalomake 24
8. Asemakaavakartta ja –määräykset 26
9. Muu suunnitelma-aineisto 30

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Tontinkäyttösuunnitelma, Vantaan Energia Oy

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Vantaan Ekologiset Verkostot. Metsä- ja puustoinen verkosto, avointen biotooppien verkosto ja siniverkosto. (Huttunen, J. 2023)
- Vantaan liito-oravan suojelusuunnitelma (Ramboll 2022)
- Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma (Faunatica 2020)
- Suuri Rantatie, Historialliset vaiheet ja suunnitteluohjeet vantaalla (Maisema-arkkitehtitoimisto Maanlumo Oy, 2025)

1. TIIVISTELMÄ

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan kaukolämmön tuotantoon ja sen turvaamiseen liittyviä laitteistoja ja koneistoja sekä niiden käyttöön liittyvää varastoaluetta.

Asemakaavan muutoksessa korttelin 14213 käyttötarkoitus säilyy nykyisenä yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten korttelialueena (ET). Alueen rakennusoikeudeksi osoitetaan 10 000 k-m2, joka mahdollistaa suunniteltujen toimintojen toteuttamisen. Asemakaavasta poistetaan uuden käytön kannalta epäolennaiset kaavamerkinnät, kuten hiilenvarastointialue ja ajoyhteys. Alueen eteläreunalla olevat avo-oja sekä maanalaista johtoa varten varattu alueen osa -merkinnät säilyvät kaavakartalla ja päivitetään vastaamaan nykyisiä tarpeita. Alueelle merkitään olemassa olevan ja suunnitellun voimajohdon varoalue vaara-alue –merkinnällä. Mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoaseman esterajoituspintoja.

Asemakaavan muutoksen yhteydessä alueen koillisreunalta noin 150 m2 kokoinen alue liitetään osaksi Raappavuorentien katualuetta. Katualuemuutoksella asemakaava päivitetään vastaamaan toteutunutta tilannetta.

Kaavamuutoksen yhteydessä laaditaan tonttijaon muutos. Kaava-alueelle muodostetaan yksi tontti, joka saa tonttinumeron 4.

Tontinkäyttösuunnitelma kaava-alueelle. Mia Roslund/Vantaan Energia Oy.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Asemakaavan muutosalue sijaitsee Myyrmäen kaupunginosassa Varistossa Raappavuorentien lounaispuolella. Suunniteltavaan alueeseen kuuluu korttelin 14213 tontti numero 2, joka on rakennettua energiantuotantoon liittyvää aluetta. Alueen etelä-, länsi- ja pohjoislaidalla on istutettua aluetta, jonka leveys vaihtelee noin 5–30 metrin välillä. Alueen etelälaidan puustoisella alueen osalla kulkee Pärispruunoja.

2.1.2 Luonnon ympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Alueen maisemarakennetta hallitsevat liikenneväylät, voimalaitos- ja voimalinjarakenteet sekä suojakasvillisuus. Puustoisen istutusvyöhykkeen katkaisevat Raappavuorentien katualueen ylittävät voimalinjat ja hiilikuljettimet, sekä leveä tonttiliittymä. Alue on aidattu verkkoaidalla ja yleisiltä alueilta näkyvyyttä alueen sisäosiin estävät kasvillisuus ja suojavallit. Alueen etelälaidalla sijaitsee arvopuita.

Alueen etelälaidalla Pärispruunpuiston vastaisella tontin reunalla on arvopuita.

Vesistöt ja vesitalous

Kaava-alue on nykytilanteessa pääosin läpäisemätöntä katto- ja asfalttipintaa. Alueen reunoille sijoittuu vettä läpäiseviä, puustoisia istutusalueita. Kaavoitettavan alueen reunalla kulkee myös Pärispruunoja, joka laskee Myllymäenojaan.

Kaavamuutosalue ei sijaitse pohjavesialueella. Alueen hulevedet päätyvät tulvaherkän Pitkäjärven valuma-alueelle.

Maaperä

Alueen maaperä on Vantaan maaperäkartan mukaan pääosin savea, silttiä ja täytemaata/rakennettua aluetta. Alueen keskivaiheilla on hiekkaa ja kallioista aluetta. Alue on pääosin rakennettu.

Topografia

Alue jakautuu maanpinnan korkojen mukaan kahteen tasaisena hahmottuvaan osaan. Maaston korot vaihtelevat koko alueella noin +25,4 ja 35,3 metrin välillä. Alueen itäosassa maanpinnan korot vaihtelevat noin +25,4 ja +26,6 välillä. Raappavuorentien tonttiliittymän kohdalla katualueen korko on noin +25,4. Alueen länsiosassa korkoerot vaihtelevat noin +34,7 ja +35,3 välillä. Alueen eteläpuolella Pärispruunpuistosta on luiskattu ajoyhteys tontille. Ajoyhteyden kohdalla alueen rajalla Pärispruunpuiston maanpinnan korko on +31,3. Korttelialueen reunoilla olevien istutettavien alueiden osilla maanpinnassa on pengerryksiä, joiden kautta maanpinnan korot liittyvät ympäröivien alueiden korkotasoihin. Eteläosan istutettavalla alueen osalla on lisäksi maavallimaisia rakenteita, jotka erottavat alueen käyttötarkoituksen mukaisen toiminnan alueet eteläosassa virtaavasta Pärispruunojasta.

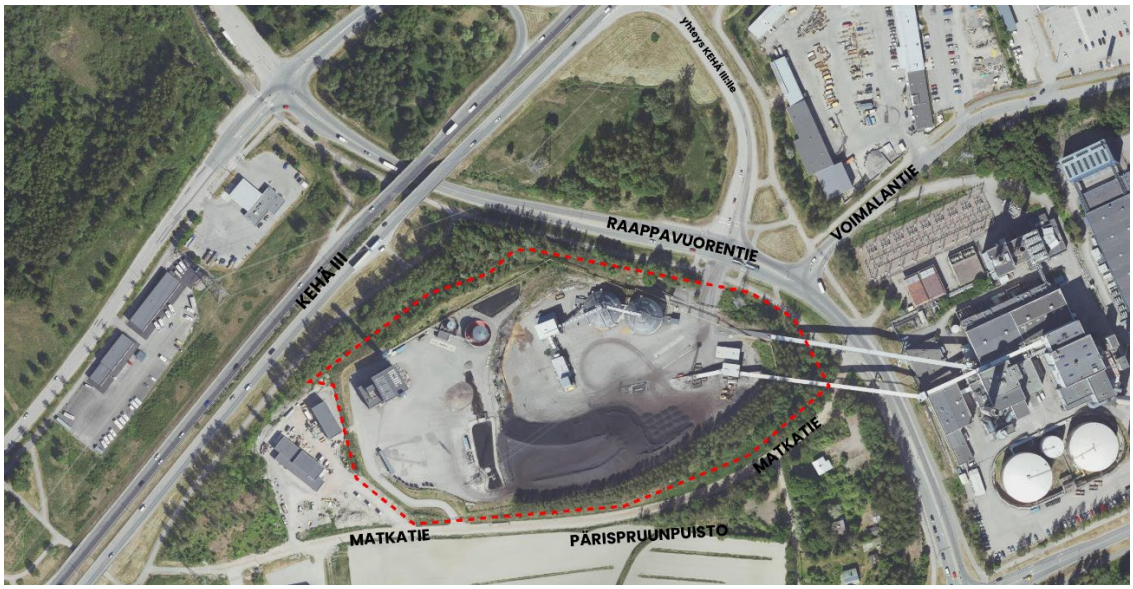

Ilmakuva alueelta vuodelta 2023. Suunnittelualue rajattu punaisella katkoviivalla. Teiden nimiä ja alueen toimintoja merkitty mustalla tekstillä.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Asuminen

Kaava-alueella ei ole asuntoja. Kaava-alueen eteläpuolella Pärispruunpuiston (VP, puisto) alueella on kolme vuosina 1950–1952 rakennettua omakotitaloa, joista kaksi on yksityisessä omistuksessa. Omakotitalojen ja kaavamuutosalueen välissä on vuonna 1956 valmistunut Vantaan kaupungin omistama omakotitalotyyppinen toimistorakennus. Lähimmät suuremmat asuinrakennukset sijaitsevat asuinkerrostalojen korttelialueella noin 260 metriä suunnittelualueesta kaakkoon.

Palvelut ja työpaikat

Variston kaupunginosassa oli vuonna 2023 yhteensä 1692 työpaikkaa ja suurin toimiala oli tukku- ja vähittäiskauppa.

Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualueen luoteispuolella on Kehä III:n liikennealue. Alueen länsipuolella ja itäpuolella Raappavuorentien katualueen takana on yhdyskuntateknisen huollon alueita, joissa on energiaan liittyvää toimintaa. Alueen eteläpuolella on Pärispruunpuisto. Raappavuorentie yhdistää alueen osaksi alueellista ja valtakunnallista katuverkkoa.

Kaupunkikuva

Alueen kaupunkikuvaa hallitsevat Raappavuorentien puolella voimalaitosrakenteet ja voimalinjat. Raappavuorentietä reunustaa Pärispruunpuiston ja suunnittelualueen kohdilla korkeahko kasvillisuusvyöhyke, jonka rikkoo aika ajoin katu- ja tonttiliittymät sekä voimajohtokäytävät. Alueen eteläpuolella Pärispruunpuistossa kulkeva historiallinen tielinjaus, Suuri Rantatie, on suunnittelualueen kohdalla pääosin puuston reunustama. Suunnittelualueen rakennelmat näkyvät puuston taustalta etenkin talviaikaan, kun puissa ei ole lehtiä. Alueen luoteispuolella kaupunkikuvaa hallitsee Kehä III:n liikenneväylä, jolle osa alueella sijaitsevista voimalaitosrakenteista näkyy puuston lomasta.

Kuva vasemmalla: Matkatie on sorapintainen tie, jota vasten suunnittelualueella on kuvassa vasemmalla puolella näkyviä havu- ja lehtipuita. Kuva oikealla: Alueen länsi- ja eteläreunalla puustoisella alueella virtaa Pärispruunoja.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Rakennusperintökohde Matkatien kivisilta suunnittelualueen eteläpuolella.

Suunnittelualueen eteläpuolella olevassa Pärispruunpuistossa Matkatiellä kulkee kulttuurihistoriallisesti arvokas tielinjaus Suuri Rantatie. Suunnittelualueen eteläpuolella on rakennusperintökohde Matkatien kivisilta.

Suunnittelualueella on muinaisjäännöksen löytöpaikka (Hämeenkylän kartano 1), josta on vuoden 1962 inventoinnin yhteydessä löytynyt oikokirves ja kourutaltta entisen Bergbron torpan pihapellosta. Alueelle tehdyn tarkastuksen (16.7.2018) aikaan alue on ollut Vantaan Energian työmaata. Alue on tutkittu, eikä muinaisjäännöksen löytöpaikalla ole vaikutusta suunnittelualueen toiminnan kehittämiselle.

Virkistys

Kaava-alueen eteläpuolella Pärispruunpuistossa oleva ulkoilureittimerkintä mukailee Suurien Rantatien kulttuurihistoriallista tielinjausta.

Liikenne

Kaava-alueen luoteispuolella kulkee valtakunnalliseen tieverkkoon kuuluva kantatie 50 eli Kehä III. Alueen pohjoispuolella kulkee pääkatu Raappavuorentie, jonka kautta on ajoyhteydet Kehä III:lle. Alueen eteläpuolella Pärispruunpuistossa kulkee tonttikatu Matkatie, joka on pääosiltaan ulkoilureitillä kulkeva ajoyhteys.

Raappavuorentiellä kulkee bussilinjat 522 (Leppävaara – Pähkinärinne – Vantaankoski) ja 566 Martinlaakso – Järvenperä – Espoon keskus). Suunnittelualueen kohdalla on pysäkkiparit Raappavuorentiellä ja Kehä III:lla. Kehäradan Vantaankosken juna-asema on noin 1 km päässä suunnittelualueelta itään.

Alueen luoteis- ja pohjoislaidalla Kehä III:n ja Raappavuorentien alueilla kulkee yhdistetyt jalankulku- ja pyörätiet.

Alueen koillisreunalla osa Raappavuorentien yhdistetystä jalankulku- ja pyörätiestä ja maanalaisista infrastruktuurirakenteista ulottuu korttelin 14213 alueelle.

Vesihuolto

Vedenjakelu ja jätevesiviemäröinti

Kaavoitettava alue on HSY:n vesihuollon toiminta-aluetta ja kuuluu olemassa olevan yleisen vesihuoltoverkoston piiriin. Verkoston painetasot annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa.

Hulevesiviemäröinti / hulevesijärjestelmä

Kaavamuutosalue ei kuulu huleveden viemäröintialueeseen.

Hulevedet ohjataan ojia pitkin ja Kehä III:n alikulun kautta Myllymäenojaan. Alikulussa esiintyy merkittävää tulvimista erityisesti rankkasadetilanteiden yhteydessä, minkä vuoksi hulevesien viivytyksen tärkeys kaavoitettavalla alueella korostuu.

Myllymäenojasta vedet johtuvat Pikkujärveen ja lopulta Espoon Pitkäjärveen. Pitkäjärvi purkaa vedet Espoonjoen kautta mereen Espoonlahteen.

Kaukolämpö

Kaukolämpöverkko ulottuu alueelle. Johdot kulkevat Matkatiellä ja Raappavuorentiellä. Korttelialueella sijaitsee kaukolämmön tuotantoon liittyviä rakennuksia ja rakenteita.

Sähköverkko

Alueen läpi kulkee Vantaan Energialle kuuluva voimajohtolinja, jonka kaksi pylvästä sijoittuu suunnittelualueelle. Alueen pohjoislaidalle on suunnitteilla Vantaan Energia Oy:n voimajohto, jonka suunnitelluista pylväspaikoista kaksi sijoittuu suunnittelualueelle. Alueen pohjoispuolella kulkee Fingrid Oy:n voimajohto, jonka suoja-alue ei ulotu suunnittelualueelle. Raappavuorentiellä ja Matkatiellä kulkee Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n sähkökaapeleita. Alue rajautuu lännessä Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n sähköasema-alueeseen, jossa sijaitsee voimalaitos ja sähköasema sekä muuntamorakennukset.

Ympäristöhäiriöt

Alueen pohjoispuolella kulkeva Kehä III ja itäpuolella oleva Raappavuorentie ovat merkittävimmät melunlähteet suunnittelualueella. Päiväaikainen liikennemelu suunnittelualueella on pääosin 55-70dB. Alueen pohjoislaidalla Kehä III:lta kantautuva tiemelu on 70-75 dB ja alueen eteläosassa ja keskivaiheilla on kohtia, joissa tiemelu on päiväaikaan alle 55 dB. Alue on lentomeluvyöhykettä 2 (Lden 55-60dB).

Suunnittelualueella sijaitsee voimalaitos, jolla on 0,5 km Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) konsultointivyöhyke. Alueen länsipuolella Myllykivenkujalla sijaitsevan laitoksen 0,2 km konsultointivyöhyke ulottuu osin suunnittelualueelle.

Alueella on varastoitu Kivihiiltä ja alueella toimii kaukolämmön tuotantoon liittyvä voimalaitos. Alueella harjoitetun toiminnan vuoksi alueen maaperä on todennäköisesti paikoin pilaantunut.

Erityistoiminnat

Voimassa olevassa asemakaavassa alueella on vaara-merkintä, jolla on osoitettu Vantaan Energia Sähköverkko Oy:n voimajohtoalue.

2.1.4 Maanomistus

Suunnittelualue on asemakaavanmuutoksen hakijan eli Vantaan Energia Oy:n omistuksessa.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.

Maakuntakaava

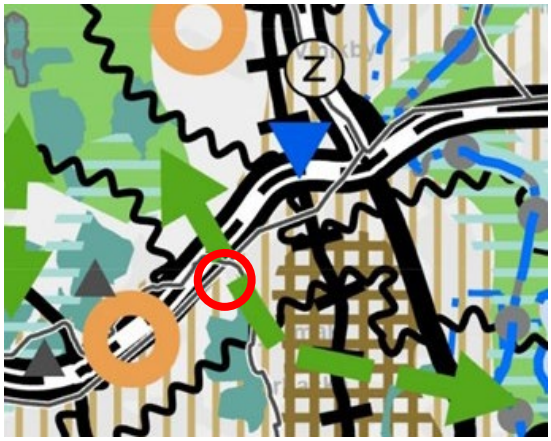

Ote Uusimaa-kaava 2050:n epävirallisesta yhdistelmäkartasta. Suunnittelualueen likimääräinen sijainti on merkitty karttaan punaisella ympyrällä.

Uusimaa-kaava 2050 on saanut lainvoiman 13.3.2023, josta Vantaan alueella on voimassa Helsingin seudun vaihemaakuntakaava.

Voimassa olevassa Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa asemakaava-alue on taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä ja lentomelualuetta (Lden 55–60 dBA). Alueen pohjoispuolella kulkee Valtakunnallisesti merkittävä kaksiajoratainen tie ja itäpuolella maakaasun runkoputki. Alueen itäpuolitse on viheryhteystarve ja eteläpuolella on suojelualue.

MAL 2023 -suunnitelma

MAL 2023 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2023–2040. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSL:n toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Hiilineutraaliuden tavoitteena on seudun kasvu vähentäen hiilidioksidipäästöjä tehokkaasti kestävän yhdyskuntarakenteen, asumisen ja liikenteen keinoin. Menestys syntyy siten, että seutu tarjoaa houkuttelevan asuin- ja toimintaympäristön asukkaille ja elinkeinoelämän toimijoille. Hyvinvoivan seudun laadukas elinympäristö mahdollistaa hyvän ja onnellisen elämän kaikille asukkaille.

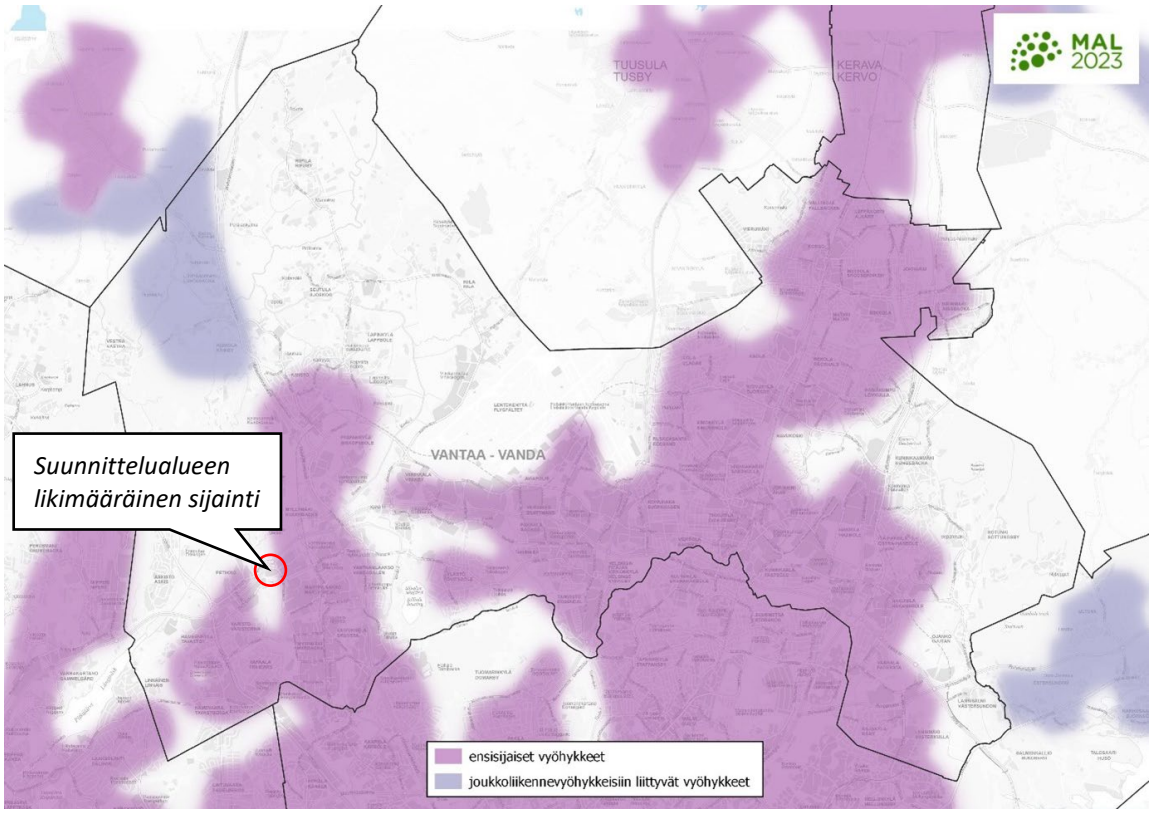

Ensisijaiset ja joukkoliikennevyöhykkeisiin liittyvät vyöhykkeet MAL-suunnitelman mukaan. Alue sijoittuu ensisijaisen vyöhykkeen rajalle. Likimääräinen suunnittelualueen sijainti osoitettu punaisella ympyrällä.

Maankäytön suunnittelussa jatketaan yhdyskuntarakenteen tiivistämistä erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen. Seudun uudesta asuntotuotannosta 95 % kohdistetaan ensisijaisille vyöhykkeille (oheinen kartta). Suunnittelulla mahdollistetaan maankäytön tiivistyminen ja ehkäistään alueellista eriytymistä kaupunkiuudistuksen keinoin. MAL 2023 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 12.9.2023 (liikenne) ja Vantaan kaupunginvaltuustossa 13.11.2023. Osaa tavoitteista on täsmennetty kuntien ja valtion välisessä MAL-sopimuksessa, joka on hyväksytty Vantaan kaupunginvaltuustossa 21.10.2024.

Yleiskaava

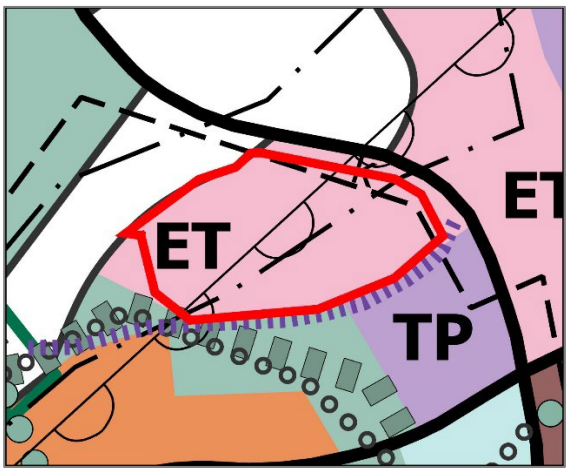

Vantaan yleiskaava 2020:ssä asemakaavan muutosalue on yhdyskuntateknisen huollon aluetta (ET). Alue on lentomeluvyöhykettä 2 (Lden 55-60 dB) ja laskeutumisvyöhykettä. Alueen läpi kulkee energiahuollon yhteyksiä. Alueen eteläpuolella kulkee Suuri rantatien tielinjaus, ekologinen runkoyhteys ja ohjeellinen ulkoilureitti. Asemakaavan muutosalue on rajattu kuvassa punaisella viivalla.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021. Kaavahanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

Asemakaava

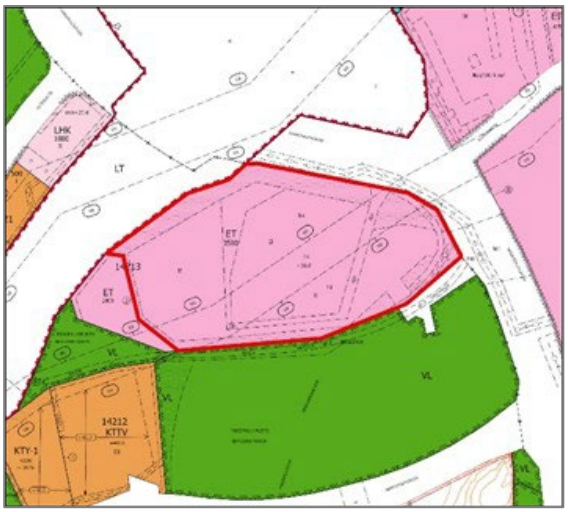

Suunnittelualueella on voimassa asemakaava 002030. Voimassa olevassa asemakaavassa asemakaavan muutosalue on Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialuetta (ET). Alueen asemakaavassa on mm. suojavihervyöhykkeenä kehitettäviä alueita, ajoyhteyksiä ja kunnallistekniikan suoja-alueita. Rakennusoikeus tontilla 2 on yhteensä 3500 k-m2 ja suurin sallittu kerrosluku on 2.

Asemakaavan muutosalue on rajattu kuvassa punaisella viivalla.

Asemakaavan muutos 002583

Alueen eteläpuolella on vireillä asemakaavan muutos, jonka alueeseen kuuluu osat Pärispruunpuistosta, korttelista 14212 ja Martinkyläntien katualueesta. Kaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa Sortti-aseman eli HSY:n jätteiden kierrätysaseman rakentaminen Varistoon. Sortti-aseman asiakas- ja huoltoliikenteelle järjestetään ajoliittymät yksinomaan Martinkyläntieltä. Lisäksi kaavamuutoksessa tarkastellaan yleiskaavan mukaista ekologista yhteyttä Pärispruunpuistoon. Ekologinen yhteys on alustavasti kaavailtu kulkevan Pärispruunpuiston pohjoisreunalla.

Muut päätökset ja suunnitelmat

Viherrakenteen kehityskuva VIVA

Viherrakenteen kehityskuva VIVA (Kala 13.8.2024) ohjaa viheralueiden, viherrakenteen ja maiseman kehitystä Vantaalla. VIVA:n avulla hallitaan viheralueverkoston ja viherrakenteen kokonaisuuden kehitystä ja haetaan hyviä ratkaisuja tulevaisuuteen.

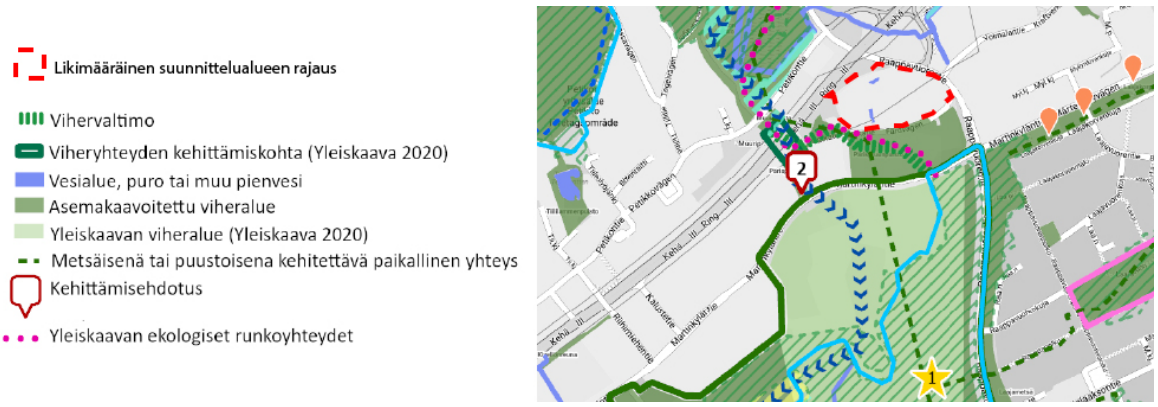

Viherrakenteen kehityskuva VIVA karttaesitys suunnittelualueen ympäristöstä. Alueen eteläpuolella viheralueella kulkee viherrakenteen verkoston osia.

Vantaan hulevesiohjelma (Vantaan kaupunki, 2023)

Hulevesiohjelman tavoitteena on vähentää kaupunkirakenteen tiivistymisen haitallisia vaikutuksia tulvariskien hallinnan ja ympäristönsuojelun näkökulmasta.

Vantaan kaupungin hulevesien hallinnan toimintamalli (Vantaan kaupunki, 2014)

Vantaan hulevesiohjelmaa tukeva toimintamalli ohjaa suunnittelua hulevesien hajautettuun ja luonnonmukaiseen käsittelyyn.

Kantatien 50 (Kehä III) parantaminen välillä Vanhakartano – Vantaankoski, Tiesuunnitelma (Uudenmaan ELY-keskus & Vantaan kaupunki, 2010)

Kehä III:lle Vanhakartanon ja Vantaankosken välille laaditun tiesuunnitelman tavoitteena on liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden parantaminen Kehä III:lla ja siihen liittyvillä väylillä. Tielle on suunniteltu kolmannet kaistat kummallekin ajoradalle välille Hämeenkylän eritasoliittymä - Myllymäen eritasoliittymä. Lisäkaistojen lisäksi hankkeeseen kuuluu mm. Raappavuorentien eritasoliittymän ramppijärjestelyiden parantaminen. Kävelyn ja pyöräilyn palvelutaso pysyy nykyisen kaltaisena, mutta esimerkiksi Raappavuorentien risteykseen toteutettavien eritasoratkaisujen myötä niiden turvallisuus paranee. Alueelle on tiesuunnitelmassa esitetty oma liittymähaaransa Raappavuorentielle rakennettavasta kiertoliittymästä.

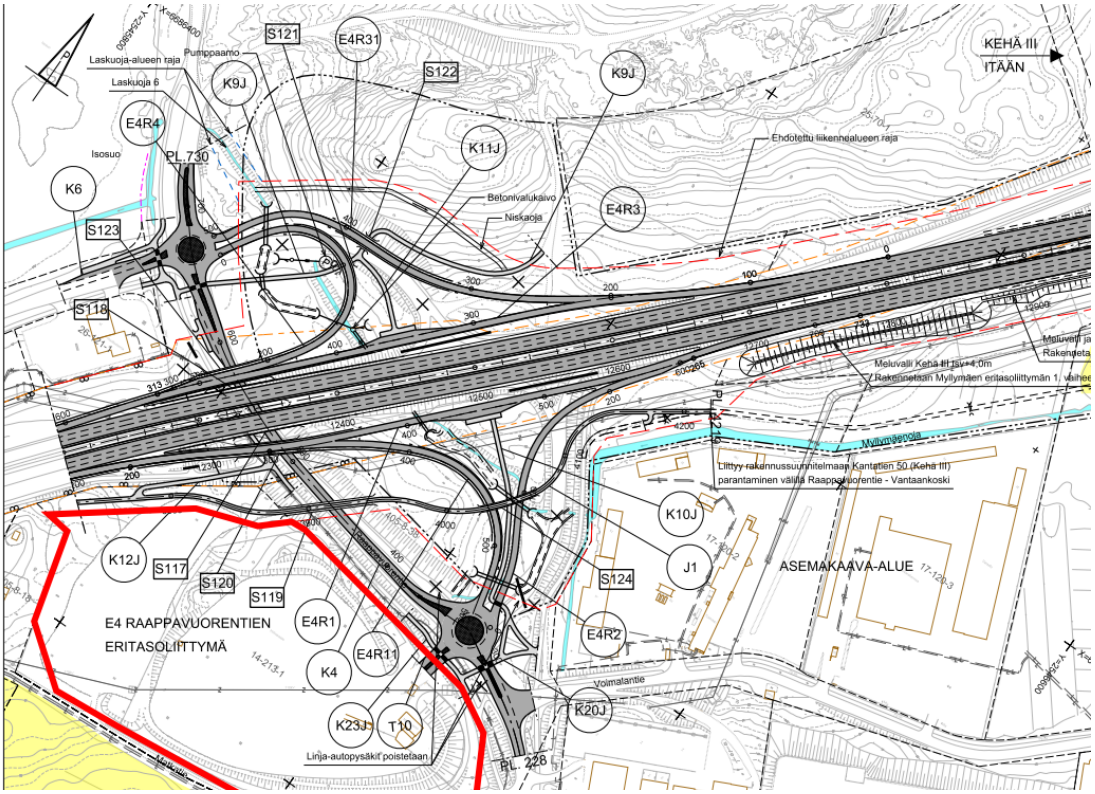

Ote tiesuunnitelman suunnitelmakartasta. Asemakaavan muutosalue on rajattu kuvassa punaisella viivalla.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Vantaan Energia Oy:n jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 29.8.2025. Kaavamuutos sai työohjelmassa numeron 002640 ja kaavoitus tuli vireille 27.10.2025.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: kaupunkirakenne ja -ympäristö (kiinteistöt ja tilat, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, kadut ja puistot), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSL, Museovirasto, HSY, Lupa- ja valvontavirasto, Elinvoimakeskus, Vantaan Energia Sähköverkko Oy, Elisa Oyj ja HSL.

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (AKL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin kuusi (6) mielipidettä.

Fingrid Oyj nosti esiin mielipiteessään voimajohtonsa, joka kulkee alueen pohjoispuolella. Voimajohdon johtoalue on kokonaan suunnittelualueen ulkopuolella ja etäisyys johtoalueen reunasta rakennusalan rajaan on noin 38 metriä.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) mainitsi mielipiteessään, että Raappavuorentiellä kaava-alueen tonttiliittymän läheisyydessä on HSL:n bussipysäkki V1449, jonka käytettävyys on huomioitava tulevassa rakentamisessa. Lisäksi HSL totesi, että pysäkin parantamista tulee kaavatyön yhteydessä tutkia, koska nykytilanteessa sen turvallisuus ei ole riittävällä tasolla.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymät (HSY) totesi mielipiteessään, että asemakaavassa on huomioitava riittävät tilavaraukset yleisen vesihuollon nykyisille putkille ja laitteille Matkatien laidalla. Nykyinen johtokuja-aluevaraus tulisi säilyttää tontin kaakkoiskulmalla. Mikäli todetaan tarve uudelle yleiselle vesihuollolle, tulee se olla toteutettavissa HSY:n Vesihuollon käytäntöjen mukaisesti, ja suunnitteluun ja toteutukseen tulee varata riittävästi aikaa.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) ei näe estettä asemakaavan muutokselle. Suunniteltu toiminta on luonteeltaan soveltuvaa Tukesin valvontakohteiden lähialueelle.

Vantaan Energia Sähköverkko Oy antoi tiedoksi suurjännitejohtojen ja maakaapeleiden sijainnit, jotka tulee huomioida kaavaratkaisussa. Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavassa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti.

Vantaan kaupunginmuseo nosti esiin mielipiteessään, että kaava-alueen eteläreunalla kulkeva Matkatie on osa historiallisen Suuren Rantatien linjausta ja suojeltu voimassa olevassa asemakaavassa. Museo pitää Matkatietä koskevia kaavatyön tavoitetta hyvänä.

Asemakaavan muutosehdotuksen nähtävilläolo

Kaupunginhallitus 22.6.2026 päätti asettaa asemakaavan muutosehdotuksen nähtäville ja valtuuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot. Asemakaavan muutosehdotus oli MRA 27 § mukaan nähtävillä 8.7.-31.8.2026. Nähtävilläolon aikana kaavaehdotuksesta ei jätetty muistutuksia. Lausunnot asemakaavaehdotuksesta pyydettiin 31.8.2026 mennessä. Lausuntoja pyydettiin 18 kappaletta ja saatiin 11 kappaletta.

Nähtävilläolo ja lausunnot

Suomen luonnonsuojeluliitto ry, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Lupa- ja valvontavirasto, Uudenmaan liitto ja Martinlaakson asukasyhdistys ry ilmoittivat lausunnoissaan, että heillä ei ole lausuttavaa tai huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta. Alla tiivistelmät muista saapuneista lausunnoista ja niiden vastineista.

Eltel:

Katu- ja muutoskaavojen suunnitelmat on hyvä saada nähtäväksi ajoissa uusien putkitustarpeiden ja olevien verkkojen siirtotarpeiden suunnittelua varten.

Vastine:

Korttelialueella kulkee korttelialuetta palvelevaa tietoliikenneverkkoa. Kaava-alueeseen kuuluvilla yleisillä alueilla ei kulje tietoliikennekaapeleita. Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY):

Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Asemakaavaehdotus ei aiheuta tarpeita uudelle yleiselle vesihuollolle. Oleva vesihuolto on huomioitu kaavaratkaisussa.

Vastine:

Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa

Vantaan kaupunginmuseo:

Kaava-alueen eteläpuolella kulkeva Matkatie on osa historiallista Suuren Rantatien linjausta ja suojeltu voimassa olevassa asemakaavassa. Suuren Rantatien reunalle on suunniteltu istutettava reunavyöhyke, jossa on huomioitu alueella sijaitsevat arvopuut. Kaupunginmuseo pitää hyvänä, että kasvillisuuden avulla pyritään säilyttämään historiallisen tien reuna vehreänä ja luomaan luonnollista näköestettä voimalaitosalueelle.

Vastine:

Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa

Fingrid Oyj:

Fingridin verkko ei ulotu asemakaava-alueelle, joten asemakaavaehdotuksesta ei ole kommentoivaa.

Kaukolämmöntuotantolaitos toimintoineen voidaan sijoittaa kiinteistölle 92-14-213-1.

Fingridin voimajohdon läheisyyteen ottamalla voimajohdon osalta huomioon risteämälausunnossa esitetyt asiat, jotka koskevat johtoaluetta, rakennusten sijaintia voimajohtoon nähden, vaarajännitetarkastelua ja maadoitusta, työskentelyä voimajohtoalueella sekä valmistumisilmoitusta.

Vastine:

Asemakaavan muutosehdotuksen kaavamerkinnöissä alueelle ulottuvat olevat ja suunnitellut voimajohtoalueet on merkitty vaara-alue merkinnällä. Kaavaratkaisussa on annettu vaara-aluetta koskeva kaavamääräys: ”Kaikista rakentamiseen liittyvistä suunnitelmista pitää pyytää erillinen risteämälausunto sähkönsiirrosta alueella vastaavalta yhtiöltä. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaara-alueen käyttöä koskevat rajoitukset.”

Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkko Oy:

Maakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainnit tulee huomioida asemakaavaratkaisussa. Asemakaava-alueella sijaitsee Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n voimajohdon osa, jota varten on lunastettu käyttöoikeuden supistus. Alueella rakentamista suunniteltaessa tulee pyytää risteämälausunto.

Vastine:

Asemakaavan muutosehdotuksen kaavamerkinnöissä alueelle ulottuvat olevat ja suunnitellut voimajohtoalueet on merkitty vaara-alue merkinnällä. Kaavaratkaisussa on annettu vaara-aluetta koskeva kaavamääräys: ”Kaikista rakentamiseen liittyvistä suunnitelmista pitää pyytää erillinen risteämälausunto sähkönsiirrosta alueella vastaavalta yhtiöltä. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaara-alueen käyttöä koskevat rajoitukset.”

Asemakaava-alue on Vantaan Energia Oy:n omistuksessa. Asemakaavan muutosehdotuksella mahdollistetaan maanomistajan tavoitteet kaukolämmön tuotannon ja sen turvaamisen liittyvien laitteistojen ja koneistojen sekä niiden käyttöön liittyvien varastoalueiden toteuttaminen. Asemakaavan muutosalueella sijaitseva kaukolämpöverkon osat liittyvät alueella toimiviin kaukolämmön tuotantoon liittyvin laitoksiin ja rakenteisiin. Kaavaratkaisu ei aiheuta muutostarpeita kaukolämpöverkolle yleisillä alueilla.

Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

Nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset kaavakarttaan ja -määräyksiin

Nähtävilläolon jälkeen kaavakarttaan ja -määräyksiin ei ole tehty muutoksia.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on mahdollistaa alueelle sähkökattilalaitoksen toteuttaminen. Kaavan tavoitteena on korttelin 14213 tontin numero 2 rakennusoikeuden lisääminen 3500 k-m2:stä 10 000 k-m2:iin suunniteltujen toimintojen toteuttamisen mahdollistamiseksi. Tavoitteena on päivittää asemakaava vastaamaan tavoiteltavaa tilanne siten, että kestävän energiantuotannon kehittämiselle tarjoutuu joustavat mahdollisuudet alueella.

Liikennöinti korttelialueelle tapahtuu kaupungin tavoitteen mukaan ensisijaisesti nykyisen Raappavuorentien tonttiliittymän kautta. Suuren Rantatien historiallista tielinjausta ei muuteta ja kaavatyön aikana tarkastellaan mahdollisuuksia historiallisen tielinjauksen arvojen korostamiseksi. Alueen laidalla kulkevaa metsäistä tai puustoista yhteyttä pyritään tukemaan.

Vantaan valtuustokauden 2026 – 2029 strategia (Kv 26.1.2026):

Tulevaisuus asuu Vantaalla -strategian visiona on hyvän elämän Vantaa, tasapainoisen kasvun Vantaa sekä vetovoimainen Vantaa. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuin-, opiskelu- ja työpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa.

Kaavatyöllä vastataan strategian tavoitteeseen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä. Kaava mahdollistaa polttamiseen perustuvan energiatuotannon vähentämisen

MAL-tavoitteet:

- Seudullisella ja kansallisella tasolla toteutetaan monipuolisia toimenpiteitä, joilla vähennetään liikenteen päästöjä ja asumisen energiankulutusta.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018 päivitetty KV 10.10.2022 § 7[SA1])

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2025 (Kv 15.12.2025):

Vantaan arkkitehtuuriohjelma linjaa suunnittelemaan ja toteuttamaan kaupunkia, jossa korostuu paikalliset tilat ja pitkäikäiset talot. Asemakaavan kannalta keskeisiä tavoitteita on:

- Suunnitellaan ilmastonmuutokseen sopeutuvaa luontoa ja kaupunkirakennetta.
- Alueen kasvillisuutta on säilytetty ja hyödynnetty.
- Suunnitelma sopeutuu osaksi päästötöntä energiajärjestelmää eli se parantaa energiatehokkuutta tai edistää uusiutuvan energian tuotantoa.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 28.2.2022)

- Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2021 – 2025 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:
- Hiilineutraalius ja resurssiviisaus ovat maankäytön suunnittelun ja toteutuksen lähtökohtina.
- Kaupunki integroi ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.
- Viherrakenne on terveyttä tukevaa ja hyvinvointia luova. Säilytetään ja parannetaan viheralueiden saatavuutta.
- Luodaan hyvät edellytykset kestävälle ja monimuotoiselle liikkumiselle.
- Vähennetään liikkumistarvetta.

- Vähennetään lämmityksen päästöjä.
- Edistetään vähähiilistä rakentamista.
- Edistetään rakentamisen kiertotaloutta.
- Vähennetään infrarakentamisen ja massojenhallinnan hiilijalanjälkeä.
- Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan Vantaalla suunnitelmallisesti.
- Vahvistetaan toimia metsä- ja suoluonnon monimuotoisuuden parantamiseksi.
- Vesistöjen luonnontilaisuutta ja monimuotoisuutta parannetaan.
- Varmistetaan kattava avoimien alueiden (esim. niityt) verkosto.
- Suojellaan luontoa kulumiselta.
- Hiilinielujen ja hiilivarastojen vahvistaminen.
- Kasvatetaan hiilikädenjälkeä ja edistetään hiilinegatiivisuutta.

3.3.2 Muut tavoitteet

Maanomistaja

Maanomistajan eli Vantaan Energia Oy:n tavoitteena on toteuttaa alueelle sähkökattilalaitos.

Osallisten palautteista tulleet tavoitteet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatujen mielipiteiden pohjalta tavoitteiksi on nostettu olemassa olevan kunnallistekniikan ja Raappavuorentiellä sijaitsevan bussipysäkki V1449 huomioiminen suunnitteluratkaisussa.

Vihertehokkuus

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitteiden korttelialueelle (ET) ei ole määritelty erikseen maankäytön mukaista vihertehokkuustasoa. Kaavatyön aikana laadittavassa tarkastelussa lähtökohtana on alueen toiminnallinen luonne ja nykyinen viherrakenne. Tavoitteena on huomioida vihertehokkuus osana alueen kokonaisuutta ilman erillistä vihertehokkuustavoitetta.

Vantaan kulttuuriympäristölinjaukset

Vantaan kaupungin johtoryhmä hyväksyi 10.2.2020 Vantaan kulttuuriympäristölinjaukset, joiden mukaan vantaalaisten kulttuuriympäristöt ovat rakkaita ja rikkaita. Ne ovat hyvin hoidettuja ja monikerroksisia. Kulttuuriympäristön arvojen välittymisestä tulevaisuuteen huolehditaan asemakaavoissa mm. Seuraavasti:

- varmistetaan kaavojen merkinnöillä ja määräyksillä, että merkittävät kulttuuriympäristökokonaisuudet säilyvät
- selvitetään kulttuuriympäristön arvot ja ominaispiirteet, ja pyritään säilyttämään ne

Viherrakenteen kehityskuva VIVA

Viherrakenteen kehityskuvan (Kala 13.8.2024) tavoitteena on kytkeytynyt viherrakenne, joka tukee ekologista verkostoa, monimuotoisuutta ja maiseman ominaispiirteitä. Viherrakenne hillitsee ilmastomuutosta ja siihen sopeutumista. Viherrakenne ulottuu kaikkialle ja on lähellä ihmistä. Ensisijaisesti hyödynnetään olevaa viherrakennetta ja maisemaa.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISU

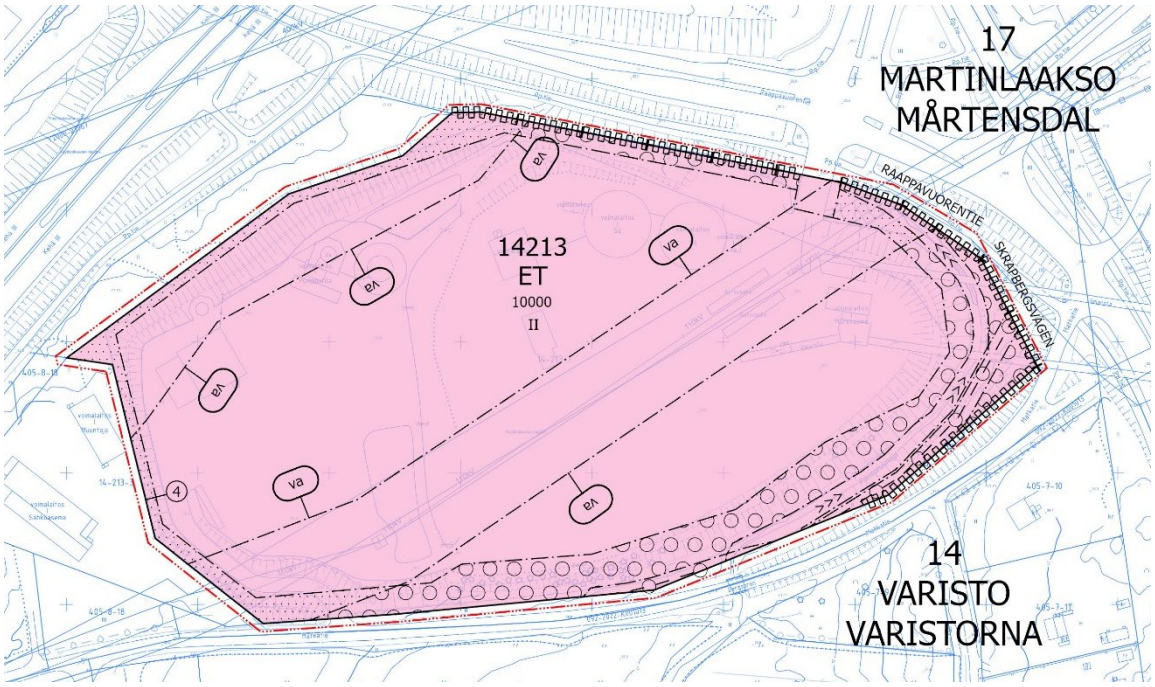

Asemakaavakartta.

Kaavaratkaisusta on laadittu vain yksi vaihtoehto. Kaavaratkaisulla vastataan kaavan tavoitteisiin eikä vaihtoehtoisia ratkaisuja katsottu valmistelun laatimisen yhteydessä tarpeelliseksi.

Alue osoitetaan yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET), joka on tarkoitettu energiatuotantolaitoksia varten. Korttelialueelle laaditaan sitova tonttijako. Kaava-alueeseen sisältyvälle korttelin 14213 osalle muodostetaan yksi tontti, joka saa tonttinumeroksi 4.

Korttelialueen reunavyöhykkeiden istutettavat alueet muodostuvat luontevasti olevien istutettujen alueiden kohdille. Pohjoisreunalla kasvillisuutta poistuu suunnitellun voimalinjan alta, minkä vuoksi pohjoisreunalta on otettu alueita toiminta-alueeksi. Korttelialueen eteläreunalla istutettava alueen osa on leveämpi ja olevaa kasvillisuutta säilyy enemmän, jotta Pärispruunpuiston suuntaan muodostuu kasvillisuudesta muodostuva näkösuoja. Eteläreunan puilla ja pensailla istutettavan alueen rajauksessa on huomioitu alueella sijaitsevat arvopuut. Korttelialueen kaakkoisosassa kulkevat maanalaiset johdot ja Pärispruunoja määrittävät nykytilanteessa kaavaratkaisun niiden osalta. Alueen läpi kulkee olemassa oleva voimajohto ja pohjoisreunalle on suunniteltu voimajohto, jotka määrittävät vaara-alueiden sijainnit. Raappavuorentien katualueeksi otetaan pieni osa korttelialueesta toteutuneen tilanteen mukaisesti. Korttelialueen keskelle osoitetaan yhtenäinen rakennusalue. Tontille osoitetaan rakennusoikeutta 10 000 k-m2:iä ja suurimmaksi sallituksi kerrosluvuksi osoitetaan kaksi kerrosta.

Nykyinen tonttiliittymä on sijainniltaan toimiva eikä liikenteellisesti ole mahdollista osoittaa Raappavuorentien tai Matkatien katualueilta uusia tonttiliittymiä. Lisäksi Kantatien 50 (Kehä III) tiesuunnitelmassa on huomioitu nykyinen Raappavuorentien tonttiliittymä. Kaavaratkaisu mahdollistaa Pärispruunpuiston alueelle sijoittuvan ajoyhteyden kautta, mutta tekstimääräyksillä määrätään ensisijainen ajoyhteys Raappavuorentien kautta.

Tontin keskiosaan muodostuu yhtenäinen laaja rakennusala.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Kaava-alue on pääosin korttelialuetta. Alueen länsireunaan osoitetaan noin 150 m^2 kokoinen Raappavuorentiehen liittyvä katualueen osa. Asemakaavan muutoksella alueelle mahdollistetaan

sähkökattilaitoksen toteuttaminen. Kaava-alueen käyttötarkoitus säilyy yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten korttelialueena (ET). Kaavaratkaisussa huomioidaan olemassa oleva infrastruktuuri ja kasvillisuus.

4.1.1 Mitoitus

Kaava-alueen pinta-ala on 4,87 ha. Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET) osoitetaan 4,86 ha alue ja katualueeksi osoitetaan 0,02 ha alue. Rakennusoikeutta osoitetaan 10 000 k-m^2. Kaava-alueen rakentamisen tehokkuudeksi muodostuu e=0,2.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavassa osoitetaan tontin reunoilla oleville puustoisille kohdille puilla ja pensailla istutettavia alueita. Vaara-alueiden kohdalle ja korttelin länsireunaan tontin numero 3 vastaiselle sivulle osoitetaan istutettava alue. Istutettavien alueiden kasvillisuus muodostaa kaupunkikuvallisen julkisivun yleisten alueiden suuntaan, joiden taustalta etenkin lehdettömään aikaan alueen toiminnot näkyvät ympäröiville alueille. Istutetut reunavyöhykkeet säilyttävät ulkoilureittien kuten kulttuurihistoriallisesti arvokkaan Suuren Rantatien (Matkatie) suuntiin vehreän reunan.

Kaavan toteuttamisen myötä alueella toiminut hiilen varastointitoiminta loppuu ja Raappavuorentien ylittävät hiilikuljettimet poistetaan. Hiilenkuljettimien poistaminen on kaavan toteuttamisesta aiheutuva suurin yleisille alueille näkyvä kaupunkikuvallinen muutos. Hiilen varastoinnin myötä alueelle nykytilanteessa suuntautuva raskas liikenne vähenee, millä on positiivinen vaikutus etenkin Raappavuorentien ympäristön äänimaailmaan, ilmanlaatuun ja turvallisuuteen.

Kaavaratkaisuilla pyritään kytkeytyneeseen viherrakenteeseen. Kaavaratkaisu tukee alueen eteläpuolella Pärispruunpuistossa kulkevaa viheralueverkoston metsäisenä ja puustoisena kehitettävää ekologista yhteyttä.

4.3 ALUEVARAUKSET

Kaavaratkaisussa osoitetaan yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue (ET). Lisäksi osoitetaan alue katualueeksi.

4.3.1 Korttelialueet

ET, yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue

Koko kaava-alue osoitetaan yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueeksi. Alueelle osoitetaan rakennusoikeutta yhteensä 10 000 k-m^2, joka tarkoittaa 6500 k-m^2 uutta rakennusoikeutta.

4.3.2 Muut alueet

Katualue

Alueen koillisreunasta osoitetaan 150 m^2 kokoinen alue katualueeksi, joka liittyy osaksi Raappavuorentien katualuetta.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle. Se edistää Vantaan kaupungin tavoitetta hiilineutraalisuudesta mahdollistamalla uusiutuviin energiamuotoihin tukeutuvan kaukolämmöntuotannon alueella. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Yhdyskuntarakenne

Alue sijoittuu Variston kaupunginosaan, Pärispruunpuiston, Raappavuorentien ja Kehä III:n väliin. Se sijaitsee kaupunginosan pohjoislaidalla. Kaava-alueen käyttötarkoitusta ei muuteta, mutta rakennusoikeuden määrää lisätään. Lisäksi osoitetaan pieni alue katualueeksi Raappavuorentien katualueen toteutuneen tilanteen mukaisesti.

Bussipysäkit sijoittuvat kävelyetäisyydelle kaava-alueesta ja tulevan Kehäradan Vantaankosken asemasta on noin 1 kilometri.

Kaupunkikuva

Kaavamuutoksen myötä alueella nykytilanteessa mahdollistettu hiilen varastointi päättyy. Hiilen varastoinnin päättymisen myötä Raappavuorentien ylitse kulkevat hiilenkuljettimet poistetaan, mikä on kaupunkikuvallisesti suurin toimenpide.

Raappavuorentien ylittävien hiilenkuljettimien purkamisella on suurin asemakaavasta aiheutuva kaupunkikuvallinen vaikutus. Oikealla kaava-alueen reunan olemassa olevaa puustoa.

Puilla ja pensailla istutettavat alueen osat ja istutettavat alueen osat on osoitettu korttelialueen reunoilla sijaitsevien istutettujen alueiden kohdalle. Kaavamuutoksen myötä puustoiset istutettavat alueet säilyvät alueen etelä ja itäreunoilla. Pohjoislaidan puustoinen alue häviää suunnitellun voimajohdon tieltä. Lisäksi kaavalla määrätään istutusalueiden kehittämistä tiheäksi näkösuojaksi, mikä parantaa kasvillisuuden muodostamaa kaupunkikuvallista korttelijulkisivua.

Asemakaavan muutoksen myötä alueelle voidaan toteuttaa sähkökattilalaitos. Suunniteltu toiminta sisältää muun muassa sekä noin 10 metriä korkeita hallimaisia rakenteita, että noin 30 metriä korkeita säiliömäisiä rakenteita. Etenkin korkeammat säiliömäiset rakennelmat tulevat vaikuttamaan kaupunkikuvaan. Vaikutukset kaupunkikuvaan jäävät kuitenkin vähäisiksi, koska alueella ja sen lähiympäristössä sijaitsee nykytilanteessa vastaavan tyylisiä korkeita rakenteita. Lisäksi reuna-alueiden kasvillisuusvyöhykkeet muodostavat näkösuojan alueen keskellä sijaitsevan rakennusalan suuntaan.

Asuminen

Kaava-alueella ei ole asuntoja. Kaava-alueen eteläpuolella Pärispruunpuiston alueella on kolme vuosien 1950-1952 rakennettua omakotitaloa, joista kaksi on yksityisessä omistuksessa. Omakotitalojen ja kaavamuutosalueen välissä on vuonna 1956 valmistunut Vantaan kaupungin omistama omakotitalotyyppinen toimistorakennus. Lähimmät suuremmat asuinrakennukset sijaitsevat asuinkerrostalojen korttelialueella noin 260 metriä suunnittelualueesta kaakkoon. Kaavamuutoksella ei ole erityisiä vaikutuksia asumiseen.

Palvelut ja työpaikat

Alue säilyy Vantaan Energian kaukolämmön tuotannon käytössä. Kaava ei aiheuta merkittäviä vaikutuksia palveluihin tai työpaikkoihin.

Taloudelliset vaikutukset

Asemakaavan muutoksen myötä tapahtuva rakentaminen ei aiheuta investointitarpeita kunnallistekniikkaan. Katualueeksi otettavalla alueen osalla kunnallistekniikkaa ei ole tarpeen muuttaa asemakaavan seurauksena. Kaavan toteuttamisen yhteydessä laaditaan maankäyttösopimus. Kaava on taloudellisesti toteutettavissa.

Sosiaalinen ympäristö

Alueen eteläpuolella Pärispruunpuistossa kulkee ulkoilureitti kulttuurihistoriallisesti arvokkaan tielinjauksen kohdalla. Kaavassa osoitetaan puilla ja pensailla istutettavia alueita ja istutettavia alueita reunavyöhykkeille, joita tulee kehittää tiheäksi näkösuojaksi. Kaava ei aiheuta muutoksia ulkoilureitteihin, sosiaalisiin ympäristöihin tai muihin yleisiin alueisiin. Kaavalla ei ole merkittäviä vaikutuksia sosiaaliseen ympäristöön.

Virkistys

Suunnittelualue sisältää pääosin korttelialuetta. Korttelialueen reunoille osoitetut puilla ja pensailla istutettavat alueet ja muut istutettaviksi merkityt alueet tulee kehittää tiheäksi näkösuojaksi. Täydennysistutuksia tehdään muun muassa siten, että ulkoilureittien ja muiden jalankulun ja pyöräilyn reittien vieressä on kukkivia pensaita. Hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita.

Liikenne

Kaava-alue sijaitsee Raappavuorentien varrella, josta on sujuva yhteys alueen luoteispuolella kulkevalle Kehä III:lle. Kaavamuutoksen myötä alueelle mahdollistetaan sähkökattilalaitoksen rakentaminen ja samalla hiilenvarastointi alueella lopetetaan. Hiilen varastointitoiminnan loppumisen myötä raskaan liikenteen määrä alueella vähenee, mikä vähentää liikenteestä aiheutuvaa kuormitusta alueen tie- ja katuverkolle.

Kaavassa määrätään ensisijaisen tonttiliittymän osoittamisesta Raappavuorentieltä ja tonttiliittymä rajataan nykyiseen sijaintiin katualueen vastainen tontin raja, jolta ei saa osoittaa ajoneuvoliittymää -merkinnällä. Nykyinen tonttiliittymä on huomioitu Valtatien 50 (Kehä III) kehittämissuunnitelmassa. Kaavaratkaisu mahdollistaa tonttiliittymän Pärispruunpuiston ajoyhteyden kautta myös tulevaisuudessa, mutta kaava ohjaa tonttiliikennettä kulkemaan ensisijaisesti Raappavuorentien kautta.

Raappavuorentiellä kulkee bussilinjat 522 (Leppävaara – Pähkinärinne – Vantaankoski) ja 566 Martinlaakso – Järvenperä – Espoon keskus). Suunnittelualueen kohdalla Raappavuorentiellä ja Kehä III:lla on pysäkkiparit. Kehäradan Vantaankosken juna-asema on noin 1 km päässä suunnittelualueelta itään. Kaavamuutoksella ei ole merkittävää vaikutusta joukkoliikenteen käyttöön, koska kaavan mahdollistama muutos ei lisää merkittävästi alueen työpaikkoja.

Alueen luoteis- ja pohjoislaidalla Kehä III:n ja Raappavuorentien alueilla kulkee yhdistetyt jalankulku- ja pyörätiet. Alueen länsireunalta osoitetaan noin 150 m2 kokoinen alue Raappavuorentien katualueeksi toteutuneen tilanteen mukaisesti, mikä selkiyttää katualueiden kunnossapitoa. Kaavalla ei ole merkittäviä vaikutuksia jalankulku- ja pyörätieverkostoon. Raskaan liikenteen väheneminen voi parantaa lähialueen kävely- ja pyöräliikenteen turvallisuutta.

Vesihuolto

Kaavamuutosalue sijaitsee olemassa olevan vesihuollon piirissä, joten kaava ei edellytä HSY:n vesihuoltoverkoston laajentamista.

Kaavoitettavan alueen reunalla kulkeva Pärispruunoja on merkitty asemakaavassa avo-oja –merkinnällä.

Kunnallistekniikka

Kaavassa osoitetaan kaksi vaara-aluetta. Kaikista vaara-alueella tapahtuvista rakentamiseen liittyvistä suunnitelmista pitää pyytää erillinen risteämälausunto sähkönsiirrosta alueella vastaavalta yhtiöltä. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaara-alueen käyttöä koskevat rajoitukset. Kaavamerkinnöillä ja -määräyksillä turvataan olemassa olevan ja suunnitellun voimajohdon toiminta.

Kaava-alueen eteläosaan osoitetaan rasitealue maanlaisia johtoja varten. Rasitealueelle ei saa sijoittaa kiinteitä rakenteita kuten rakennuksia, tukimuureja, autotalleja tai perustuksia. Rasitealueelle ei sallita myöskään täyttöjä, maanleikkauksia, puita tai syväjuurisia pensaita.

Johtorasitemerkinnällä varmistetaan, että rasitealueella sijaitsevat rakenteet voidaan tarvittaessa kaivaa esiin kunnossapitoa varten eikä niille aiheuteta rakentamistöillä haittaa.

Ympäristöhäiriöt

Alueella mitoittavana melulähteenä on tieliikennemelu. Kehä III:lta kantautuva tieliikennemelu on päiväaikaan enimmillään alueen pohjoisreunalla 65–70 dB. Pääosin alueelle kantautuvan tieliikennemelun äänitaso vaihtelee 55-65 dB:n välillä. Alueen keskivaiheilla tieliikennemelu on paikoin 45-55 dB. Suunnittelualue on lentomeluvyöhykettä 2 (LDEN 55-60 dB). Alueelle ei saa osoittaa melulle herkkiä toimintoja. Toimistojen ja vastaavien hiljaisten työtilojen ulko- ja sisäpuolen välisen äänitasoeron ΔL lento- ja liikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.

Alueella on toimintaa, jolla on Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) 0,5 km konsultointivyöhyke. OAS-mielipiteen mukaan Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) ei näe estettä asemakaavan muutokselle. Suunniteltu toiminta on luonteeltaan soveltuvaa Tukesin valvontakohteiden lähialueelle.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Rakentaminen sijoittuu pääosin jo rakennetuille alueille, eikä sillä ole merkittävää vaikutusta alueen luontoarvoihin. Hanke hyödyntää olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Alueen pohjoislaidalle suunnitteilla oleva voimajohto hävittää alueelta puustoa ja se on huomioitu kaavaratkaisussa osoittamalla uuden voimajohdon suoja-aluetta pääkäyttötarkoituksen toimintaa tukevaksi alueeksi eteläisen osan puustoisen alueen sijaan. Korttelialueen reunoilla olevat istutetut vyöhykkeet merkitään asemakaavassa puilla ja pensailla istutettavaksi alueen osaksi sekä istutettavaksi alueen osaksi. Puilla ja pensailla istutettavaa alueen osaa tulee kehittää puu ja pensasistutuksin tiheäksi näkösuojaksi. Täydennysistutuksia tehdään muun muassa siten, että ulkoilureittien ja muiden jalankulun ja pyöräilyn reittien vieressä on kukkivia pensaita. Istutettavaa alueen osaa tulee kehittää matalin pensasistutuksin tiheäksi näkösuojaksi. Rakentamatta jäävät tontin osat, joita ei käytetä toiminta-alueeksi tai liikenteelle, tulee istuttaa monikerroksisella kasvillisuudella. Määräyksillä varmistetaan olevan kasvillisuuden säilyttämistä ja täydennysistuttamista. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Kaavahankkeessa tuetaan kytkeytynyttä viherrakennetta ja ekologista verkostoa säilyttämällä korttelin reunavyöhykkeen istutettuja alueita. Alueen eteläpuolella kulkee yleiskaavassa osoitettu ja viherrakenteen kehityskuvassa täsmennetty metsäisenä tai puustoisena kehitettävä ekologinen yhteys, jonka kehittämistä reunavyöhykkeiden säilyttäminen ja täydennysistuttaminen tukevat.

Kaavatyön yhteydessä on tarkasteltu korttelialueen vihertehokkuutta. Asemakaavassa osoitetun puilla ja pensailla istutettavan alueen osan olevan puuston ja maaperän säilyttäminen, sekä istutettavan alueen huomioiminen nurmi- tai niittyistutuksena tuottaa noin 0,8–1 vihertehokkuustason. Vastaavilla käyttötarkoitusalueilla vihertehokkuuden tavoitetasona on käytetty 0,8:aa. Asemakaavassa ei määrätä tavoitetasoa vihertehokkuudelle, koska 0,8 tavoitetason saavuttamisen ohjausvaikutus jää olemattomaksi. Viherrakennetta tukeva maankäyttötavoite saavutetaan asemakaavassa reuna-alueiden puilla ja pensailla istutettavilla alueilla ja istutettavilla alueilla säilytettävän ja täydennysistutettavan kasvillisuuden kautta.

Vesistöt ja vesitalous

Vantaalla hulevesien hallinnan keskeinen tavoite on, että rakentaminen ei lisää hulevesien virtaamahuippuja verrattuna alueen luonnontilaiseen virtaamahuippuun vaan hulevesien hallinnan nykytilanne parantuu rakentamisen myötä. Hulevesien muodostumista pyritään ehkäisemään vettä läpäisevillä pintamateriaaleilla, ohjaamalla hulevettä kasvillisuuden käyttöön ja soveltamalla hulevesien luonnonmukaisen hallinnan periaatteita.

Kaavoitettavalla alueella syntyvien hulevesien viivyttäminen on tärkeää valuma-alueen tulvaherkkyyden vuoksi. Rakentamislupaa varten on laadittava tontti- tai korttelikohtainen ja Vantaan hulevesiohjelman mukainen hulevesisuunnitelma. Hulevesien hallintarakenteet mitoitetaan sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha ja kesto 10 minuuttia. Hulevesien hallintarakenteiden mitoitus tapahtuu vihertehokkuuslaskurin avulla.

Tontin tasauksessa tulee huomioida sadetilanne, jonka rankkuus on 167 l/s/ha ja kesto on 30 minuuttia. Tällöin vesien tulee mahtua lammikoitumaan piha-alueille, joilla ei normaalitilanteessa viivytetä vesiä. Näillä sadetapahtumilla tontilta saa poistua samansuuruinen virtaama kuin sieltä laskennallisesti poistuisi luonnontilassa. Tätä harvinaisemmissa sadetilanteissa vedet voidaan ohjata tulvareittejä pitkin yleisille alueille.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan 6500 k-m2 lisärakentamista alueelle. Uudet rakenteet toteutetaan tavanomaisena maanpäällisenä rakentamisena. Laitoksen toteuttamisen yhteydessä käytöstä poistuvia rakenteita, kuten hiilen kuljettamiseen liittyvä laitteisto puretaan. Uudisrakentaminen ja rakenteiden purkaminen aiheuttavat ilmastopäästöjä.

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan kaukolämmön tuotannon ilmastopäästöjen vähentäminen. Suunnitellun hankkeen toteuttaminen on osa Vantaan Energia Oy:n hiilineutraalisuustavoitetta, jonka saavuttamiseksi yhtenä keinona on muun muassa irrottautuminen polttoon perustuvasta lämmöntuotannosta. Sähkökattilalaitoksella varastoidaan ylijäämäsähköä lämpöenergiaksi silloin, kun sähkön tarjonta on suurta suhteessa kysyntään. Esimerkiksi tuulisina aikoina ylijäävää tuulisähköä voidaan hyödyntää sähkökattilalaitoksessa. Asemakaavan muutoksen mahdollistama hanke edistää toteutuessaan Vantaan kaupungin hiilineutraalisuustavoitetta.

Asemakaavan muutoksessa määrätään hulevesien käsittelystä. Alueella tulee viivyttää hulevesiä. Kaavaratkaisussa osoitetaan korttelialueen reunoille puilla ja pensailla istutettavia alueita sekä istutettavia alueen osia. Merkinnät sijoittuvat pääosin olemassa olevien istutettujen alueiden kohdalle, jotka ovat laajalti puustoisia. Alueen pohjoislaidalle merkitään vaara-alue suunnitellun voimajohdon toteuttamiseksi. Voimajohdon rakentamisen yhteydessä johtoalueen puustoa kaadetaan, millä on negatiivinen vaikutus alueen hulevesiin ja samalla toimenpide hävittää hiilinieluja.

Kaavaratkaisulla tuetaan viherrakenteen säilymistä istutettujen alueiden säilyttämiseen ja täydennysistutuksiin ohjaavilla asemakaavamääräyksillä. Rakentamatta jäävät tontin osat, joita ei käytetä toiminta-alueeksi tai liikenteelle, tulee istuttaa monikerroksisella kasvillisuudella. Asemakaavan muutoksessa osoitettavien istutettavien alueiden säilyvän kasvillisuuden perusteella korttelialueella saavutetaan noin 0,8–1,0 vihertehokkuustaso. Vihertehokkuudesta ei määrätä asemakaavassa erikseen, koska reuna-alueen istutusvyöhykkeiden vuoksi sen ohjausvaikutus jäisi vähäiseksi. Alueen reunoilla säilytettävällä ja täydennysistutettavalla viherinfrastruktuurilla parannetaan alueen hulevesien hallintaa ja siten vähennetään hulevesitulvariskejä sekä ehkäistään lämpösaarekeilmiötä. Eteläreunan istutettava puustoinen reunavyöhyke tukee yleiskaavassa osoitettua ja viherrakenteen kehityskuvassa täsmennettyä metsäisenä tai puustoisena kehitettävää ekologista yhteyttä.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen melu ja saastuneet maat on käsitelty kohdassa 5.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

4.6 NIMISTÖ

Asemakaavan muutoksessa ei osoiteta uutta nimistöä.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavamuutokseen liittyy maankäyttösopimus. Suunniteltu hanke on mahdollista toteuttaa kaavan saatua lainvoiman. Toteutusaikataulu on riippuvainen Vantaan Energia Oy:n hankeaikatauluista. Kaavan toteuttaminen ei aiheuta investointitarpeita kaupungille.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Kaupungin asiantuntijat ovat valmistelleet kaavan. Kaava perustuu hakijan konsulttina toimineen Rakennuttajatoimisto HTJ Oy:n viitesuunnitelmaan.

Konsultit ja maanomistaja:

Rakennuttajatoimisto HTJ Oy
Vantaan Energia Oy

Vantaan kaupunki:

Asemakaavoitus:	Tuomas Eskola	aluearkkitehti
	Panu-Petteri Kujala	asemakaava-arkkitehti
	Noora Laak	asemakaava-arkkitehti
	Ville Leppänen	asemakaava-arkkitehti
	Oona Länsisalmi	asemakaava-arkkitehti
	Riikka Mattila	kaavatekn. koordinaattori (3/2026 saakka)
	Leena Kaunismäki	kaavatekn. koordinaattori (4/2026 alkaen)
	Sari Simonen	kaavatekn. koordinaattori
Yleiskaavoitus:	Jonna Kurittu	maisema-arkkitehti
Kadut ja puistot:	Vesihuollon yleissuunnittelu:	
	Juuso Smolander	suunnitteluinsinööri (3/2026 sakka)
	Marja Kivelä	suunnitteluinsinööri (4/2026 alkaen)
Liikenteen aluesuunnittelu:		
	Teemu Vihervaara	liikenteen alueinsinööri
Rakennusvalvonta:	Petri Isokoski	lupa-arkkitehti
	Panu Latvala	lupa-arkkitehti
Ympäristökeskus:	Maarit Rantataro	johtava ympäristötarkastaja
	Saija Ruponen	ympäristötarkastaja

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkirakenne ja ympäristö / Asemakaavoitus

Vantaalla, 10. päivänä marraskuuta 2026

Panu-Petteri Kujala	Tuomas Eskola
asemakaava-arkkitehti	aluearkkitehti

7. ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan seurantalomake
Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	Vantaa	**Täyttämispvm**	18.5.2026
Kaavan nimi	002640 Raappavuorentie 38		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	27.11.2025
Pysyvä kaavatunnus		**Kunnan kaavatunnus**	092002640
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	4,8731	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	0,0000
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	4,8731

Ranta-asemakaava **Rantaviivan pituus [km]**

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**4,8731**	**100,00**	**10000**	**0,21**	**0,0000**	**6500**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,0150	0,3	0	0,00	0,0146	0
E yhteensä	4,8581	99,7	10000	0,21	-0,0146	6500
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**0,0000**	**0,00**	**0**	**0,0000**	**0**

Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm ±]	[k-m² ±]
Yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**

Alamääräykset tai -merkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**4,8731**	**100,00**	**10000**	**0,21**	**0,0000**	**6500**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,0150	0,3	0	0,00	0,0146	0
Kadut	0,0150	100,0	0	0,00	0,0146	0
E yhteensä	4,8581	99,7	10000	0,21	-0,0146	6500
ET	4,8581	100,0	10000	0,21	-0,0146	6500
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

8. ASEMAKAAVAKARTTA JA –MÄÄRÄYKSET

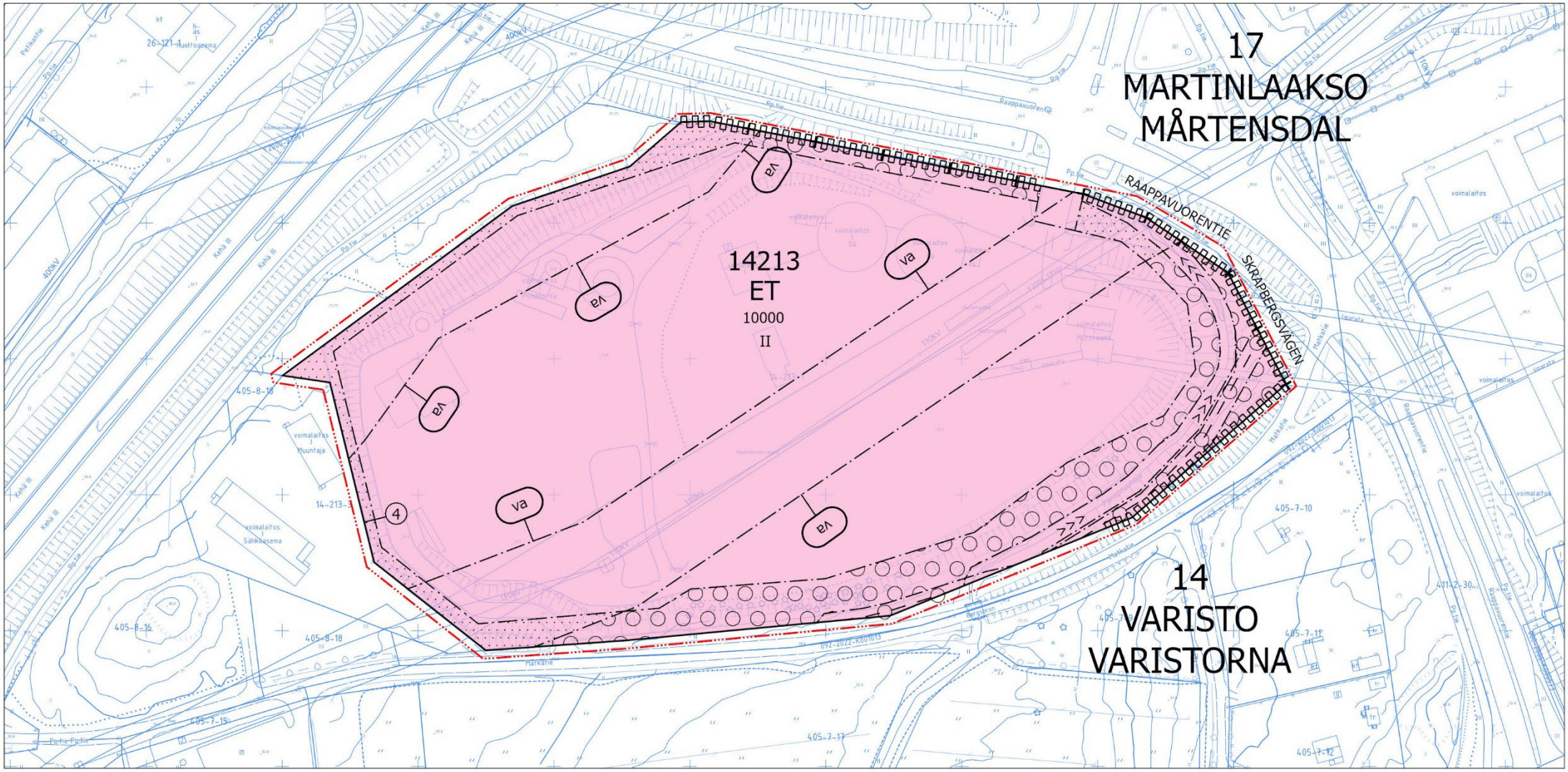

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum
002640	9.6.2026

Vantaan kaupunki

RAAPPAVUORENTIE 38

Kaupunginosa 14, VARISTO

Asemakaavan muutos
Osa korttelia 14213.

Tonttijaon muutos
Osa korttelia 14213.

Kaupunginosa 17, MARTINLAAKSO

Asemakaavan muutos
Katualuetta.

1:2000

Vanda stad

SKRAPBERGSVÄGEN 38

Stadsdel 14, VARISTORNA

Ändring av detaljplanen
Del av kvarteret 14213.

Ändring av tomtindelning
Del av kvarteret 14213.

Stadsdel 17, MÅRTENSDAL

Ändring av detaljplanen
Gatuområden.

1:2000

	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
— · · · —	**3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.**	**Linje 3 m utanför planområdets gräns.**
ET	**Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue.**	**Kvartersområde för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk försörjning.**
	Korttelialue on tarkoitettu energiantuotantolaitoksia varten.	Kvartersområdet är avsett för energiproduktionsanläggningar.
	Alueelle saa sijoittaa laitoksen toiminnan kannalta välttämättömiä laitteita ja rakennuksia.	Anordningar och byggnader som är nödvändiga för anläggningens verksamhet får placeras i området.
	Rakentamatta jäävät tontin osat, joita ei käytetä toiminta-alueeksi tai liikenteelle, tulee istuttaa monikerroksisella kasvillisuudella.	De tomtdelar som förblir obebyggda och som inte används som område för verksamhet eller för trafik ska planteras med vegetation i många skikt.
	Pärispruunpuiston vastaiselle tontin reunalle tulee muodostaa tiheä ja kerroksellinen, puista ja osin kukkivista pensaista koostuva, etelään madaltuva reuna.	På tomtkanten mittemot Bergsbroparken ska det bildas en tät och skiktad brink som består av träd och delvis av blommande buskar och som sluttar mot söder.
	Tonteilla tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Rakentamislupaa varten on laadittava tonttikohtainen hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan.	På tomterna ska man ordna så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna dagvattensystemet. För bygglovet ska en tomtvis dagvattenplan utarbetas i enlighet med de gällande kraven för hantering av dagvatten.
	Maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.	Markens föroreningsgrad ska undersökas och förorenad mark ska vid behov saneras innan byggnadsåtgärder vidtas.
	Alue on aidattava.	Området ska inhägnas.
	Korttelialueen ensisijainen ajoyhteys tulee toteuttaa Raappavuorentieltä.	Kvartersområdets primära körförbindelse ska ordnas från Skrapbergsvägen.

	Auto- ja polkupyöräpaikkatarve määritellään rakentamisluvan yhteydessä.	Behovet av bil- och cykelplatser bestäms i samband med bygglovet.
	Pysyviä työpaikkoja palvelevista autopaikoista vähintään 15 % tulee toteuttaa heti käytettävissä olevina sähköauton latauspisteinä.	Minst 15 % av bilplatserna för permanenta arbetsplatser ska utrustas med omedelbart tillgängliga laddningspunkter för elbilar.
	Pysyviä työpaikkoja palvelevista polkupyöräpaikoista vähintään puolet tulee olla säältä suojattuja ja runkolukittavia.	Minst hälften av cykelplatserna för permanenta arbetsplatser ska vara väderskyddade och ha möjlighet till ramlåsning.
	Mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoesteiden korkeusrajoituspintoja.	Ingen byggnadsdel, konstruktion, anordning eller växtlighet får penetrera höjdbegränsningsytorna för flyghinder på Helsingfors-Vanda flygplats.
	Ympäristömelu	Miljöbuller
	Toimistojen ja vastaavien hiljaisten työtilojen ulko- ja sisäpuolen välisen äänitasoeron ΔL lento- ja liikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.	Ljudnivåskillnaden ΔL mot flyg- och trafikbuller ska vara minst 35 dB mellan kontors och motsvarande tysta arbetslokalers ut- och insida.
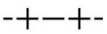	**Kaupunginosan raja.**	**Stadsdelsgräns.**
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
	Osa-alueen raja.	**Gräns för delområde.**
	Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.	**Riktgivande gräns för område eller del av område.**
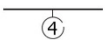	**Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.**	**Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.**
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
14	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
VARIS	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
14213	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**
RAAPPAVUOR	**Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.**	**Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.**
10000	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**
II	**Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**
	Rakennusala.	**Byggnadsyta.**
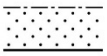	**Istutettava alueen osa.** Aluetta tulee kehittää matalin pensasistutuksin tiheäksi näkösuojaksi. Täydennysistutuksia tehdään muun muassa siten, että ulkoilureittien ja muiden jalankulun ja pyöräilyn reittien vieressä on kukkivia pensaita.	**Del av område som skall planteras.** Man ska utveckla området genom att plantera låga buskar som ett tätt insynsskydd. Kompletteringsplanteringar görs bland annat så att det finns blommande buskar utmed friluftsleder och andra gång- och cykelstråk.
	Alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita. Aluetta tulee kehittää puu ja pensasistutuksin tiheäksi näkösuojaksi. Täydennysistutuksia tehdään muun muassa siten, että ulkoilureittien ja muiden jalankulun ja pyöräilyn reittien vieressä on kukkivia pensaita.	**Del av område där träd och buskar skall planteras.** Man ska utveckla området genom att plantera träd och buskar som ett tätt insynsskydd. Kompletteringsplanteringar görs bland annat så att det finns blommande buskar utmed friluftsleder och andra gång- och cykelstråk.
	Katu.	**Gata.**
	Avo-oja.	**Öppet dike.**

002640 *3/3*

Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.

Del av område reserverad för underjordisk ledning.

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää

Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden

Vaara-alue.

Kaikista rakentamiseen liittyvistä suunnitelmista pitää pyytää erillinen risteämälausunto sähkönsiirrosta alueella vastaavalta yhtiöltä. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaara-alueen käyttöä koskevat rajoitukset.

Faroområde.

För alla planer som anknyter till byggande ska ett separat utlåtande om korsande ledningar begäras av det bolag som ansvarar för överföringen av elektricitet i området. I planeringen ska begränsningarna för användningen av farozonen tas i beaktande.

TONTTIJAKO
Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING
För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

{Allekirjoitus aluearkkitehti}

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

9. MUU SUUNNITELMA-AINEISTO

Tontinkäyttösuunnitelma, Vantaan Energia Oy

VANTAAN KAUPUNKI
ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS
nimi 002640 - Raappavuorentie 38
LAUSUNNOT JA VASTINEET
Asemakaavoitus TE, PPK **kala pvm 10.11.2026**

Kaupunginhallitus 22.6.2026 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavaehdotuksesta tai asemakaavamuutosmuutosehdotuksesta **002640** / **Raappavuorentie 38**. Lausuntoja pyydettiin 18 kpl ja saatiin 11 kpl.

Lausunnonantaja	**Lausunto**	**Tarkistukset**
NRO 1, 29.6.2026 Suomen luonnonsuojeluliitto ry	Yhdistyksellämme ei ole asiaan huomautettavaa.	-
NRO 2, 8.7.2026 ELTEL	Katu- ja muutoskaavojen suunnitelmat on hyvä saada nähtäväksi ajoissa uusien putkitustarpeiden ja olevien verkkojen siirtotarpeiden suunnittelua varten.	-
NRO 3, 7.8.2026 Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)	Tukes on antanut asiasta aikaisemmin lausunnon. Tukesilla ei ole lisättävää aikaisempaan lausuntoon.	-
NRO 4, 13.8.2026 Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)	Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Asemakaavaehdotus ei aiheuta tarpeita uudelle yleiselle vesihuollolle. Oleva vesihuolto on huomioitu kaavaratkaisussa.	-
NRO 5, 20.8.2026 Lupa- ja valvontavirasto	Lupa- ja valvontavirastolla ei ole lausuttavaa asemakaavaehdotuksesta.	-
NRO 6, 21.8.2026 Vantaan kaupunginmuseo	Kaava-alueen eteläpuolella kulkeva Matkatie on osa historiallista Suuren Rantatien linjausta ja suojeltu voimassa olevassa asemakaavassa. Suuren Rantatien reunalle on suunniteltu istutettava reunavyöhyke, jossa on huomioitu alueella sijaitsevat arvopuut. Kaupunginmuseo pitää hyvänä, että kasvillisuuden avulla pyritään säilyttämään historiallisen tien reuna	-

	vehreänä ja luomaan luonnollista näköestettä voimalaitosalueelle.	
NRO 7, 24.8.2026 Uudenmaan liitto	Uudenmaan liitto ei anna lausuntoa asiassa.	-
NRO 8, 24.8.2026 Fingrid Oyj	Fingridin 400 kilovoltin voimajohto jää asemakaava-alueen ulkopuolelle, joten asemakaavaehdotuksesta ei ole kommentoivaa.	-
NRO 9, 25.8.2026 Fingrid Oyj	Kaukolämmöntuotantolaitos toimintoineen voidaan sijoittaa kiinteistölle 92-14-213-1 Fingridin voimajohdon läheisyyteen ottamalla voimajohdon osalta huomioon risteämälausunnossa esitetyt asiat, jotka koskevat johtoaluetta, rakennusten sijaintia voimajohtoon nähden, vaarajännitetarkastelua ja maadoitusta, työskentelyä voimajohtoalueella sekä valmistumisilmoitusta.	-
NRO 10, 25.8.2026 Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkko Oy	Maakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainnit tulee huomioida asemakaavaratkaisussa. Asemakaava-alueella sijaitsee Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n voimajohdon osa, jota varten on lunastettu käyttöoikeuden supistus. Alueella rakentamista suunniteltaessa tulee pyytää risteämälausunto.	-
NRO 11, 31.8.2026 Martinlaakson asukasyhdistys	Martinlaakson asukasyhdistys ry puoltaa kaavan hyväksymistä.	-

NRO 1
Suomen luonnonsuojeluliitto ry, 29.6.2026

Lausunto:

Yhdistyksellämme ei ole asiaan huomautettavaa.

Vastine:

Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

Tarkistukset: -

NRO 2
ELTEL, 8.7.2026

Lausunto:

Lausunto tietoliikenneoperaattori Elisan, DNA:n ja GlobalConnectin verkosta: Telia lausuu omalta osaltaan itse. Elisalla, DNA:lla ja GlobalConnectilla on olevaa verkkoa suunnitellulla asemakaavan muutosehdotuksen alueella Matkatien osuudella.

Katu- ja muutoskaavojen suunnitelmat on hyvä saada nähtäväksi ajoissa uusien putkitustarpeiden ja olevien verkkojen siirtotarpeiden suunnittelua varten.

[yhteystieto poistettu]

Suunnitelmat on myös pyrittävä laatimaan niin, että siirtoja ei tule kuin pakottavista syistä.

Kaapeleiden siirto ja suojaus on huomioitava mahdollisten maan rakennustöiden yhteydessä, siirto ja suojaustarpeista on oltava yhteydessä DNA:n osoitteeseen [yhteystieto poistettu] hyvissä ajoin ennen mahdollisten maanrakennustöiden alkua.

Kaapelien katkaisua pitäisi pyrkiä välttämään ja suunnitellaan mahdolliset työt sivuttaissiirtoina ja tuentoina, kun ne mahdollisia.

-Korvaava siirtoreitti pitää olla valmiina ennen siirtojen suorittamista ja vanha reitti pitää olla toimintakuntoinen uuden reitin valmistumiseen asti.

Ennen töiden aloittamista pitää olla siirron maksaja selvillä.

Siirto ja suojauskustannukset kuuluvat lähtökohtaisesti tilaajan maksettaviksi, ellei toisin ole sovittu (MRL, maankäyttö- ja rakennuslaki).

Vastine:

Korttelialueella kulkee korttelialuetta palvelevaa tietoliikenneverkkoa. Kaava-alueeseen kuuluvilla yleisillä alueilla ei kulje tietoliikennekaapeleita. Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

Tarkistukset: -

NRO 3
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), 7.8.2026

Lausunto:

Tukes on antanut asiasta aikaisemmin lausunnon Tukes 12913/03.00.02/2025. Tukesilla ei ole lisättävää aikaisempaan lausuntoon.

Vastine:

Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

Tarkistukset: -

NRO 4
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY), 13.8.2026

Lausunto:

Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Asemakaavaehdotus ei aiheuta tarpeita uudelle yleiselle vesihuollolle. Asemakaavoituksessa on huomioitu riittävät tilavaraukset yleisen vesihuollon nykyisille putkille ja laitteille Matkatien laidalla: tontin kaakkoiskulmalla oleva nykyinen johtokuja-aluevaraus on esitetty kaavassa säilytettäväksi ja lisäksi on lisätty toinen johtokuja-aluevaraus tontin etelä-kaakkoisreunalle. Mikäli jatkosuunnittelussa todetaan asemakaavamuutoksen edellyttävän yleisen vesihuollon siirtoa, tulee vesihuollon olla toteutettavissa HSY:n Vesihuollon käytäntöjen mukaisesti, ja suunnitteluun ja toteutukseen tulee varata riittävästi aikaa.

Vastine:

Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

Tarkistukset: -

NRO 5
Lupa- ja valvontavirasto, 20.8.2026

Lausunto:

Lupa- ja valvontavirastolla ei ole lausuttavaa asemakaavaehdotuksesta.

Vastine:

Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

Tarkistukset: -

NRO 6
Vantaan kaupunginmuseo, 21.8.2026

Lausunto:

Museo on lausunut mielipiteensä (Dnro VKM/152/2025) asemakaavan osallistumis- ja arviontisuunnitelmasta 27.11.2025 päivätyssä mielipiteessään.

Mielipiteessään museo totesi, että kaava-alueen eteläpuolella kulkeva Matkatie on osa historiallista Suuren Rantatien linjausta ja suojeltu voimassa olevassa asemakaavassa. Museo esitti, että tie huomioidaan asemakaavassa kaupungin yleiskaavassa esitetyn määräyksen mukaisesti. Yleiskaavan määräyksen mukaan Suuren rantatien tiemiljöön suunnittelussa on tutkittava sitä rajaavien, tiemiljööseen liittyvien rakennusten ja rakenteiden sekä miljöössä merkittävän kulttuurikasvillisuuden säilyttäminen. Uusi rakentaminen ja ympäristörakentaminen määrätään liitettävän tieympäristöön sen kulttuurihistoriallisia ominaispiirteitä korostaen.

Suuri Rantatie on huomioitu kaavassa siten, että historiallisen tien reunalle on suunniteltu istutettava reunavyöhyke. Tarkoituksena on luoda puilla ja pensailla nykyistä vahvempi näköeste voimalaitosrakenteiden ja tielinjauksen välille. Voimalaitosalueen eteläreunassa olevan istutettavan alueen rajauksessa on huomioitu alueella sijaitsevat arvopuut. Kaupunginmuseo pitää hyvänä, että kasvillisuuden avulla pyritään säilyttämään historiallisen tien reuna vehreänä ja luomaan luonnollista näköestettä voimalaitosalueelle. Vantaan kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa asemakaavamuutoksesta.

Vastine:

Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

Tarkistukset: -

NRO 7
Uudenmaan liitto, 24.8.2026

Lausunto:

Uudenmaan liitto kiittää lausuntopyynnöstänne ja ilmoittaa, että emme anna lausuntoa asiassa asemakaavamuutos 002640 ja tonttijaon muutos, Raappavuorentie 38.

Vastine:

Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

Tarkistukset: -

NRO 8
Fingrid Oyj, 24.8.2026

Lausunto:

Asemakaava-alueen laidalla on Fingrid Oyj:n 400 kV (kilovoltin) voimajohto Espoo (Hepokorpi) - Tammisto. Fingridin 400 kilovoltin voimajohto jää asemakaava-alueen ulkopuolelle, joten asemakaavaehdotuksesta ei ole kommentoivaa.

Tässä kaavalausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin asemakaavan mahdollistamaan rakentamiseen tai teknisiin ratkaisuihin. Rakentamisen suunnitelmista kannattaa pyytää hyvissä ajoin erillinen risteämälausunto Fingridistä. Esimerkiksi vaarajännitteet kannattaa selvittää Fingridistä hyvissä ajoin risteämälausunnon kautta. Pyydämme toimittamaan lausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta [yhteystieto poistettu].

Muiden kuin Fingridin omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.

Vastine:

Asemakaavan muutosehdotuksen kaavamerkinnöissä alueelle ulottuvat olevat ja suunnitellut voimajohtoalueet on merkitty vaara-alue merkinnällä. Kaavaratkaisussa on annettu vaara-aluetta koskeva kaavamääräys: ”Kaikista rakentamiseen liittyvistä suunnitelmista pitää pyytää erillinen risteämälausunto sähkönsiirrosta alueella vastaavalta yhtiöltä. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaara-alueen käyttöä koskevat rajoitukset.”

Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

Tarkistukset: -

NRO 9
Fingrid Oyj, 25.8.2026

Lausunto:

Kaukolämmöntuotantolaitos toimintoineen voidaan sijoittaa kiinteistölle 92-14-213-1 Fingridin voimajohdon läheisyyteen ottamalla voimajohdon osalta huomioon seuraavaa:

Johtoalue

Fingrid Oyj:n voimajohtoa varten on valtioneuvoston päätöksellä lunastettu kiinteistöjen käyttöoikeus. Käyttöoikeus koskee johtoaluetta, joka muodostuu johtoaukeasta ja johtoaukean reunoissa olevista 10 metriä leveistä reunavyöhykkeistä, joilla puuston kasvua on rajoitettu niin, etteivät puut kaatuessaan osu johtimiin (liite). Johtoalueen maapohja ja puusto ovat maanomistajien omaisuutta, joten rakentamiseen tarvitaan myös maanomistajien luvat.

Tämä lausunto koskee vain Fingrid Oyj:n voimajohtoa. Suunnittelualueella sijaitsee myös Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n 110 kV johto.

Rakennusten sijainti voimajohtoon nähden

Voimajohdon johtoalueen käyttöoikeuden lunastuksen yhteydessä määritelty rakennusrajoitusalue, joka koskee kaukolämmöntuotantolaitosta oheistoimintoineen, ulottuu vaakasuoraan mitattuna 26 metrin etäisyydelle Fingridin voimajohdon keskilinjasta (liite). Voimajohdon keskilinja maastossa on johdon suuntaisesti voimajohtopylvään keskikohdan kohdalla.

Kaukolämmöntuotantolaitos rakennuksineen ja aputoimintoineen voidaan rakentaa siten, että kaikki sen osat ja rakenteet (myös maanalaiset rakenteet ja katokset sekä räystäät) ovat rakennusrajoitusalueen ja vaarajännitealueen ulkopuolella. Suunnittelussa, toteutuksessa ja kunnossapidossa on otettava huomioon voimajohdon vaarajännitealue. Kaukolämmöntuotantolaitosta rakennuksineen ja aputoimintoineen ei voi sijoittaa voimajohdon vaarajännitealueelle.

Vaarajännitetarkastelu ja maadoitukset

Mahdollisessa voimajohdon vikatilanteessa maahan siirtyy maadoitusjännitettä. Maadoitusjännitteen suuruus ja siitä määritelty vaarajännitealue vaihtelee eikä kaikilla voimajohdoilla ja voimajohtopylväillä vaarajännitealue ole sama.

- 400 kV johdon Hepokorpi–Tammisto lähimmän voimajohtopylvään 69 vaarajännitealue ulottuu noin 40 metrin etäisyydelle.

Vaarajännitteiden takia suosittelemme 20 kV kaapeleiden ja edellytämme alle 20 kV kaapeleiden, maadoitusten ja muiden metallirakenteiden lisäeristämistä yhtenäisellä vahvaseinämäisellä muoviputkella niiltä osin, kun metallinen kaapeli, maadoitus tai metallirakenne sijoittuu vaarajännitealueelle. Vaarajännitealue mitataan etäisyytenä voimajohtopylvään pylväsrakenteista. Jos metallia sisältävä kaapeli, maadoitus tai muu metallirakenne nousee maanpinnan yläpuolelle vaarajännitealueella, tulee myös suojaputken nousta maanpinnan yläpuolelle.

Voimajohtopylväillä on maadoitusjohtimia, jotka on asennettu noin 0,7 metrin syvyyteen maahan. Voimajohtopylväiden maadoitusjohtimia ei sijaitse alueella, johon kaukolämmöntuotantolaitos on suunniteltu sijoitettavan.

Työskentely johtoalueella

Voimajohtopylväiden pylväsala ulottuu kolmen metrin päähän pylvään maanpäällisistä perustus- ja harusrakenteista. Pylväsala on suoja-alue, jolla ei saa liikkua työkoneilla, kaivaa tai läjittää. Kolmen metrin etäisyys lasketaan ojan tai kaivauksen luhistumattomasta reunasta.

Työskenneltäessä 400 kV johdon alla ei työkoneen työskentelyalue pystysuoraan mitattuna saa ulottua viittä (5) metriä lähemmäksi 400 kV johdon johtimia silloin, kun työkoneen työskentelyalue vaakasuoraan mitattuna ulottuu viittä (5) metriä lähemmäksi 400 kV johdon reunajohtimia.

Jos 100 metriä lähempänä voimajohtoja aiotaan räjäyttää kiviä, on siitä ilmoitettava erikseen mahdollista katselmusta varten Fingrid Oyj:n voimajohtoasiantuntijalle. Katselmuksessa todetaan räjäytystöiden vaikutusalueella sijaitsevien johto-osien senhetkinen kunto. Räjäytyskohteet on suojattava niin hyvin, ettei

johtoon pääse sinkoutumaan kiviä. Varsinkin johtimet ja eristimet vioittuvat hyvin herkästi. Liitteenä on ohje Maa-ainesten louhinta ja murskaus voimajohtojen läheisyydessä.

Jos töiden yhteydessä tapahtuu Fingridin voimajohtoon liittyvä vahinko, pyydämme ilmoittamaan siitä heti Fingrid Oyj:n kantaverkkokeskukseen, [yhteystieto poistettu].

Voimajohdon läheisyydessä puita ei saa kaataa johtoon päin ja kaatosuunta on aina varmistettava puunkorjuutöiden turvallisuusmääräysten mukaisesti. Varastointi johtoalueella on kielletty.

Lausunnon vastaanottajan tulee toimittaa edellä esitetyt työskentelyohjeet työmaalla työskentelevien tietoon.

Valmistumisilmoitus

Kun hanke on saatu valmiiksi, pyydämme ilmoittamaan siitä osoitteeseen [yhteystieto poistettu]. Valmistumisilmoituksessa tulee mainita tämän lausunnon arkistointitunnus AC-1531-8-177.

Muuta

Jos suunnitelmanne muuttuvat, pyydämme ilmoittamaan siitä meille sähköpostilla [yhteystieto poistettu].

Tämä lausunto on voimassa kaksi vuotta. Jos hanke toteutetaan myöhemmin, tulee Fingridiltä pyytää uusi lausunto. Pyydämme viittaamaan uudessa lausuntopyynnössä tämän lausunnon arkistointitunnukseen AC-1531-8-177. Pyydämme, että ilmoitatte myös, jos hanketta ei toteuteta ollenkaan.

Vastine:

Asemakaavan muutosehdotuksen kaavamerkinnöissä alueelle ulottuvat olevat ja suunnitellut voimajohtoalueet on merkitty vaara-alue merkinnällä. Kaavaratkaisussa on annettu vaara-aluetta koskeva kaavamääräys: ”Kaikista rakentamiseen liittyvistä suunnitelmista pitää pyytää erillinen risteämälausunto sähkönsiirrosta alueella vastaavalta yhtiöltä. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaara-alueen käyttöä koskevat rajoitukset.”

Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

Tarkistukset: -

NRO 10
Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkko Oy, 25.8.2026

Lausunto:

Sähköverkko:

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n suur-, keski- ja pienjännitekaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1 -3 mukaisesti.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.

Asemakaavan alueella sijaitsee Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n 110kV voimajohto Varisto -Martinlaakso. Johtoa varten on lunastettu käyttöoikeuden supistus.

Risteämälausunto tulee pyytää johdon omistajalta, kun suunnitellaan rakentamista tai muuta toimintaa voimajohdon läheisyydessä. Lausunnossa annetaan hankkeen toteutusta ohjaavat turvallisuusvaatimukset ja reunaehdot, jolla varmistetaan sekä voimajohdon että toiminnan turvallisuus.

Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkko:

Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia. Kaukolämpöputkien ajantasainen sijainti löytyy Vantaan kaupungin yhdistelmäjohtokartalta.

Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti.

Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vastine:

Asemakaavan muutosehdotuksen kaavamerkinnöissä alueelle ulottuvat olevat ja suunnitellut voimajohtoalueet on merkitty vaara-alue merkinnällä. Kaavaratkaisussa on annettu vaara-aluetta koskeva kaavamääräys: ”Kaikista rakentamiseen liittyvistä suunnitelmista pitää pyytää erillinen risteämälausunto sähkönsiirrosta alueella vastaavalta yhtiöltä. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaara-alueen käyttöä koskevat rajoitukset.”

Asemakaava-alue on Vantaan Energia Oy:n omistuksessa. Asemakaavan muutosehdotuksella mahdollistetaan maanomistajan tavoitteet kaukolämmön tuotannon ja sen turvaamisen liittyvien laitteistojen ja koneistojen sekä niiden käyttöön liittyvien varastoalueiden toteuttaminen. Asemakaavan muutosalueella sijaitseva kaukolämpöverkon osat liittyvät alueella toimiviin kaukolämmön tuotantoon liittyvin laitoksiin ja rakenteisiin. Kaavaratkaisu ei aiheuta muutostarpeita kaukolämpöverkolle yleisillä alueilla.

Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

Tarkistukset: -

NRO 11
Martinlaakson asukasyhdistys, 31.8.2026

Lausunto:

Kaavamuutos Vantaan Energia Oy:n voimalaitosalueella (Raappavuoren□e 39) on perusteltu, eikä varsinaisesti koske Martinlaakson jo asuttuja alueita. Martinlaakson asukasyhdistys ry puoltaa kaavan hyväksymistä.

Vastine:

Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

Tarkistukset: -

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

002640

Päiväys
Datum

9.6.2026

Vantaan kaupunki

RAAPPAVUORENTIE 38

Kaupunginosa 14, VARISTO

Asemakaavan muutos
Osa korttelia 14213.

Tonttijaon muutos
Osa korttelia 14213.

Kaupunginosa 17, MARTINLAAKSO

Asemakaavan muutos
Katualuetta.

1:2000

Vanda stad

SKRAPBERGSVÄGEN 38

Stadsdel 14, VARISTORNA

Ändring av detaljplanen
Del av kvarteret 14213.

Ändring av tomtindelning
Del av kvarteret 14213.

Stadsdel 17, MÅRTENSDAL

Ändring av detaljplanen
Gatuområden.

1:2000

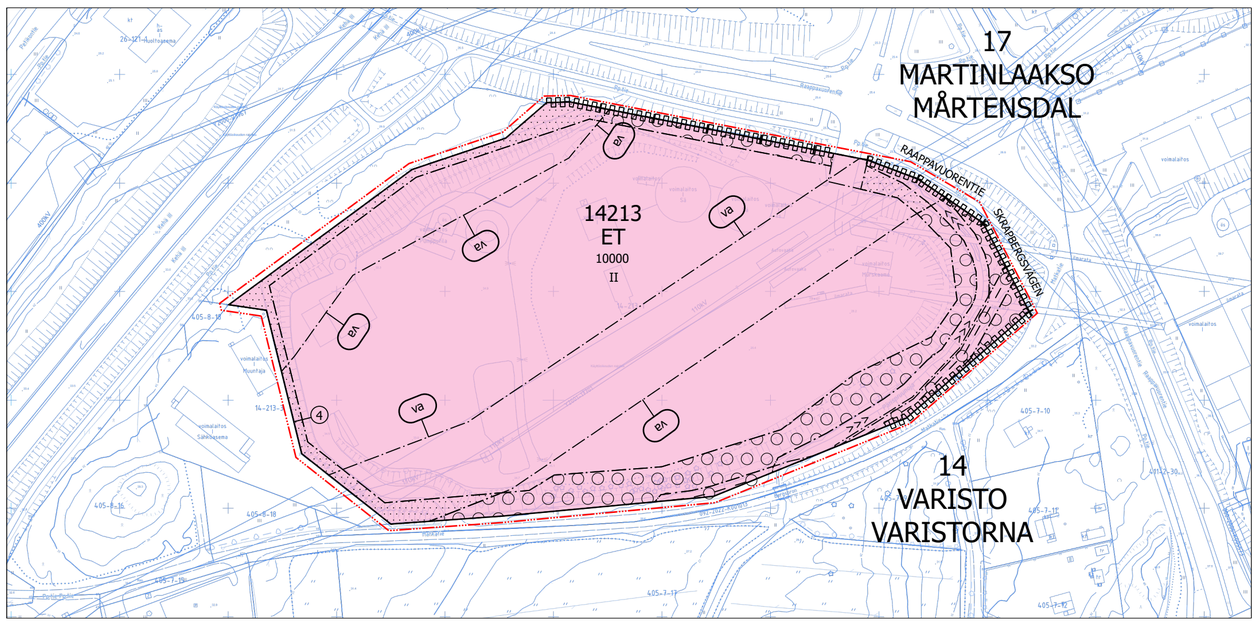

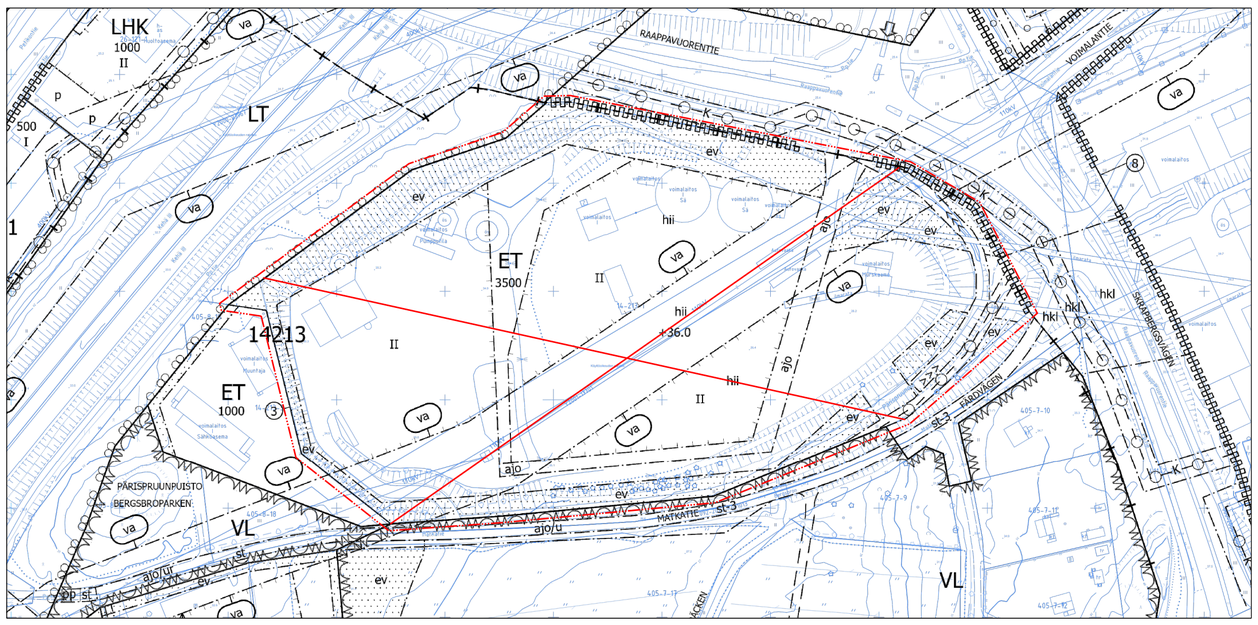

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

ET

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue.

Korttelialue on tarkoitettu energiantuotantolaitoksia varten.

Alueelle saa sijoittaa laitoksen toiminnan kannalta välttämättömiä laitteita ja rakennuksia.

Rakentamatta jäävät tontin osat, joita ei käytetä toiminta-alueeksi tai liikenteelle, tulee istuttaa monikerroksisella kasvillisuudella.

Pärispruunpuiston vastaiselle tontin reunalle tulee muodostaa tiheä ja kerroksellinen, puista ja osin kukkivista pensaista koostuva, etelään madaltuva reuna.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk försörjning.

Kvartersområdet är avsett för energiproduktionsanläggningar.

Anordningar och byggnader som är nödvändiga för anläggningens verksamhet får placeras i området.

De tomtdelar som förblir obebyggda och som inte används som område för verksamhet eller för trafik ska planteras med vegetation i många skikt.

På tomtkanten mittemot Bergsbroparken ska det bildas en tät och skiktad brink som består av träd och delvis av blommande buskar och som sluttar mot söder.

Tonteilla tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Rakentamislupaa varten on laadittava tonttikohtainen hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan.

Maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.

Alue on aidattava.

Korttelialueen ensisijainen ajoyhteys tulee toteuttaa Raappavuorentieltä.

Auto- ja polkupyöräpaikkatarve määritellään rakentamisluvan yhteydessä.

Pysyviä työpaikkoja palvelevista autopaikoista vähintään 15 % tulee toteuttaa heti käytettävissä olevina sähköauton latauspisteinä.

Pysyviä työpaikkoja palvelevista polkupyöräpaikoista vähintään puolet tulee olla säältä suojattuja ja runkolukittavia.

Mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoesteiden korkeusrajoituspintoja.

Ympäristömelu

Toimistojen ja vastaavien hiljaisten työtilojen ulko- ja sisäpuolen välisen äänitasoeron ΔL lento- ja liikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.

På tomterna ska man ordna så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna dagvattensystemet. För bygglovet ska en tomtvis dagvattenplan utarbetas i enlighet med de gällande kraven för hantering av dagvatten.

Markens föroreningsgrad ska undersökas och förorenad mark ska vid behov saneras innan byggnadsåtgärder vidtas.

Området ska inhägnas.

Kvartersområdets primära körförbindelse ska ordnas från Skrapbergsvägen.

Behovet av bil- och cykelplatser bestäms i samband med bygglovet.

Minst 15 % av bilplatserna för permanenta arbetsplatser ska utrustas med omedelbart tillgängliga laddningspunkter för elbilar.

Minst hälften av cykelplatserna för permanenta arbetsplatser ska vara väderskyddade och ha möjlighet till ramlåsning.

Ingen byggnadsdel, konstruktion, anordning eller växtlighet får penetrera höjdbegränsningsytorna för flyghinder på Helsingfors-Vanda flygplats.

Miljöbuller

Ljudnivåskillnaden ΔL mot flyg- och trafikbuller ska vara minst 35 dB mellan kontors och motsvarande tysta arbetslokalers ut- och insida.

Kaupunginosan raja. — **Stadsdelsgräns.**

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja. — **Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**

Osa-alueen raja. — **Gräns för delområde.**

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja. — **Riktgivande gräns för område eller del av område.**

4 — **Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.** — **Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.**

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista. — **Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**

14 — **Kaupunginosan numero.** — **Stadsdelsnummer.**

VARIS — **Kaupunginosan nimi.** — **Stadsdelens namn.**

14213 — **Korttelin numero.** — **Kvartersnummer.**

RAAPPAVUOR — **Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.** — **Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.**

10000 — **Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.** — **Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**

II — **Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.** — **Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**

Rakennusala. — **Byggnadsyta.**

Istutettava alueen osa.

Aluetta tulee kehittää matalin pensasistutuksin tiheäksi näkösuojaksi. Täydennysistutuksia tehdään muun muassa siten, että ulkoilureittien ja muiden jalankulun ja pyöräilyn reittien vieressä on kukkivia pensaita.

Del av område som skall planteras.

Man ska utveckla området genom att plantera låga buskar som ett tätt insynsskydd. Kompletteringsplanteringar görs bland annat så att det finns blommande buskar utmed friluftsleder och andra gång- och cykelstråk.

Alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita.

Aluetta tulee kehittää puu ja pensasistutuksin tiheäksi näkösuojaksi. Täydennysistutuksia tehdään muun muassa siten, että ulkoilureittien ja muiden jalankulun ja pyöräilyn reittien vieressä on kukkivia pensaita.

Del av område där träd och buskar skall planteras.

Man ska utveckla området genom att plantera träd och buskar som ett tätt insynsskydd. Kompletteringsplanteringar görs bland annat så att det finns blommande buskar utmed friluftsleder och andra gång- och cykelstråk.

Katu. — **Gata.**

Avo-oja. — **Öppet dike.**

Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa. — **Del av område reserverad för underjordisk ledning.**

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää — **Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden**

va — **Vaara-alue.** — **Faroområde.**

Kaikista rakentamiseen liittyvistä suunnitelmista pitää pyytää erillinen risteämälausunto sähkönsiirrosta alueella vastaavalta yhtiöltä. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaara-alueen käyttöä koskevat rajoitukset.

För alla planer som anknyter till byggande ska ett separat utlåtande om korsande ledningar begäras av det bolag som ansvarar för överföringen av elektricitet i området. I planeringen ska begränsningarna för användningen av farozonen tas i beaktande.

TONTTIJAKO
Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING
För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Tuomas Eskola, Aluearkkitehti, 20.5.2026 15.51

Kimmo Junttila, Kaupungingeodeetti, 16.11.2026 8.44

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

17 **Asemakaava ja asemakaavan muutos 002616, 34 Kiila, 41 Viinikkala, 53 Lentokenttä / Varpukalliontie - Ehdotus nähtäville /TeA**

VD/6274/10.02.04.00/2025

TeA/SP/TES/NLA

Asemakaava mahdollistaa Katriinantien yhteyteen rakentuvan työpaikka-alueen laajentumisen yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti. Katriinantien tiealue muutetaan asemakaavalla katualueeksi. Kaavan laatimisen jälkeen katualueen hallinnan on tarkoitus siirtyä valtiolta kaupungille. Kaava mahdollistaa noin 39 100 k-m2 työpaikkarakentamista. Kaavaan sisältyy lähivirkistysaluetta (VL), joka liittyy Varpumetsän lähivirkistysalueeseen.

Asemakaava koskee osaa katualueesta kaupunginosissa 34 Kiila ja 53 Lentokenttä.

Asemakaavamuutos koskee korttelia 34030 kaupunginosassa 34 Kiila ja osaa katualueesta kaupunginosissa 34 Kiila, 53 Lentokenttä ja 41 Viinikkala.
Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa liikennealuetta kaupunginosissa 34 Kiila, 53 Lentokenttä ja 41 Viinikkala.

Tonttijako on asemakaavassa ohjeellinen.

Alue sijaitsee lentokentän länsipuolella ja ulottuu Kiilan, Lentokentän ja Viinikkalan kaupunginosiin. Kaavassa esitetty korttelialue sijaitsee Katriinantien ja Varpukalliontien luoteispuolella. Katriinantien tiealuetta lukeutuu kaava-alueeseen noin neljän kilometrin matkalta Myllykyläntien risteyksestä pohjoisessa aina Kehäradan ylittävän sillan yli etelässä.

Hakija
Vantaan kaupunki.

Maanomistus
Alue on Vantaan kaupungin ja valtion omistuksessa sekä vähäiseltä osin yksityisten maanomistajien omistuksessa.

Valmistelu
Kaava on tehty kaupungin työnä.

Kaavaan liitetyt hakemukset
Maanomistajan jättämä kaavoitushakemus on kirjattu saapuneeksi 16.9.2025.

Yleiskaava
Kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa alue Varpukalliontien luoteispuolella on osoitettu TT-merkinnällä tilaa vaativan tuotannon ja varastoinnin alueeksi. Alue on lentomeluvyöhykettä 2 (LDEN yli 55–60 dB). Katriinantie on merkitty liikenneyhteytenä. Alue rajautuu luoteessa arvokkaaseen kulttuuriympäristöön, joka on osittain maatalousvaltaista aluetta (MT) ja osittain urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta (VU). TT-alueen länsipuolelle on merkitty ohjeellinen ulkoilureitti.

Asemakaavamuutos
Asemakaava-alue jakautuu kahteen osaan: Varpukalliontien pohjoispuoleiseen korttelialueeseen ja Katriinantien tiealueeseen.

Varpukalliontien pohjoispuolella sijaitsee noin 9 hehtaarin laajuinen yleiseksi pysäköintialueeksi asemakaavoitettu alue, joka on toiminut osittain raskaan liikenteen levähdyspaikkana ja osittain ulkovarastointialueena. Alueelle osoitetaan kaavamuutoksella uusi kortteli 34030 teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi, jonne saa rakentaa teollisuus-, varasto- ja toimitilarakennuksia sekä niiden yhdistelmiä. Enintään 25 % tontin rakennusoikeudesta saa käyttää pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liike- ja muita siihen verrattavia tiloja varten. Korttelialueen tehokkuusluku on e=0,5, mikä mahdollistaa noin 39 050 k-m^2 työpaikkarakentamista. Korkein sallittu vesikaton korkeuspiste on +50.0 metriä. Mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoaseman esterajoituspintoja. Korttelialueen pohjoisosaan osoitetaan uusi tonttikatu, Kiviniitynkuja, jolta järjestetään kulkuyhteydet korttelin pohjoisosan tonteille. Tien pohjoispuolelle voidaan toteuttaa jalankulku- ja pyöräilytie. Eteläisimmät tontit voivat sijoittaa ajoliittymänsä Varpukalliontielle.

Korttelin itäosaan varataan lähivirkistysalueen (VL) osa, joka yhdistyy kaavoitettavan alueen länsipuolella olevaan Varpumetsän lähivirkistysalueeseen. Lähivirkistysalue suojaa korttelialueen itäreunalle siirrettävän Mustaputouksenojan uomaa sekä vahvistaa kaava-alueen pohjoisosan tärkeää puustoista liito-oravayhteyttä.

Asemakaava on mahdollista toteuttaa vaiheittain raskaan liikenteen pysäköintitoiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi Vantaalla.

Katriinantie on valtion maantie, josta osa on aiemmin toiminut varalaskeutumispaikkana. Katriinantien kaduksi ottamisen mahdollistaa Ilmavoimien 2.9.2020 päätös, jolla se luopui Katriinantien (MT11459) käytöstä nk. nousutienä Viinikanmetsän alueella. Katriinantien tiealue muutetaan asemakaavalla katualueeksi noin neljän kilometrin matkalta ja alueen hallinta siirtyy valtiolta kaupungille. Asemakaavaprosessin yhteydessä on tutkittu Katriinantien jatkokehitystarpeita ja kaavan katualue on mitoitettu näitä tarpeita silmällä pitäen.

Katriinantien katualueen itäpuolelle on osoitettu suojaviheraluemerkintä (EV) kohtaan, jossa luontoselvityksen (2026) mukaan sijaitsee tuore, keskiravinteinen lehto, jossa esiintyy edustavaa lehtolajistoa, metsälehmuksia, jalopuuta sekä vanhoja järeitä puita.

Asemakaavamuutoksella edistetään kaupungin strategisia linjauksia työpaikkakerrosalan kaavoittamisesta, luontopositiivisuudesta, kaupunkivihreän lisäämisestä ja tonttikohtaisen vihertehokkuuden toteutumisesta.

Osallistuminen ja vuorovaikutus
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 6.10.2025.
Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on päivitetty 24.4.2026 sekä 26.9.2026, jolloin asemakaavamuutoksen aluerajausta laajennettiin vähäiseltä osin pääasiassa Katriinantien mitoitustarkastelun johdosta.
Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin viisi kappaletta.
Hanketta esiteltiin yleisötilaisuudessa 12.11.2025.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7). Kaavan mahdollistama rakentaminen kohdistuu kokonaan Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa uutta työpaikkakerrosalaa 39 050 k-m^2.

Sopimus
Asemakaavamuutokseen ei liity maankäyttösopimusta.

Kaupunkiympäristölautakunta 10.11.2026 § 6

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.11.2026 päivätty asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus 002616, 34 Kiila, 53 Lentokenttä, 41 Viinikkala / Varpukalliontie, ja
b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginhallitus 1.12.2026

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.11.2026 päivätty asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus 002616, 34 Kiila, 53 Lentokenttä, 41 Viinikkala / Varpukalliontie, ja
b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Liitteet:
- Asemakaavamuutosehdotus 10.11.2026
- Asemakaavamuutoksen selostus 10.11.2026
- Mielipiteet ja vastineet 10.11.2026

Asiaan liittyvä muu aineisto:
- Luontotyyppiselvitys Vantaan Varpukalliontien alueella vuonna 2026, Faunatica 2026
- Ilmastoviisas asemakaava -selvitys, Vantaan kaupunki 2026

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Tuomas Eskola, p. 040 547 1428,
asemakaava-arkkitehti Noora Laak, p. 050 302 9427
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

002616

Päiväys
Datum

10.11.2026

Vantaan kaupunki

VARPUKALLIONTIE

Vanda stad

RISBERGSVÄGEN

Asemakaava
Kaupunginosa 53, Lentokenttä
Kaupunginosa 34, Kiila
Katualuetta.

Asemakaavan muutos
Kaupunginosa 34, Kiila
Kaupunginosa 41, Viinikkala
Kaupunginosa 53, Lentokenttä
Kortteli 34030 ja katualuetta sekä liikenne-, virkistys- ja erityisalueet.

1:2000

Detaljplan
Stadsdel 53, Flygfältet
Stadsdel 34, Kila
Gatuområde.

Ändring av detaljplanen
Stadsdel 34, Kila
Stadsdel 41, Vinikby
Stadsdel 53, Flygfältet
Kvarteret 34030 och gatuområde samt trafik,- rekreations- och specialområden.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ: / **DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:**

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva. / **Linje 3 m utanför planområdets gräns.**

T — **Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue.** / **Kvartersområde för industri- och lagerbyggnader.**

Korttelialueelle saa rakentaa teollisuus-, varasto- ja toimitilarakennuksia sekä niiden yhdistelmiä.
Enintään 25 % tontin rakennusoikeudesta saa käyttää pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liike- ja muita siihen verrattavia tiloja varten.

I kvartersområdet får det byggas industri-, lager- och verksamhetsbyggnader samt kombinationer av dessa.
Högst 25 % av tomtens byggrätt får användas för affärsoch andra därmed jämförbara lokaler som anknyter till det huvudsakliga användningsändamålet.

Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakauppaa.

På områden får ingen dagligvaruaffär placeras.

Rakennusta palvelevia väestönsuoja- ja teknisiä tiloja saa rakentaa kerrosluvun ja sallitun rakennusoikeuden lisäksi. Nämä tilat eivät mitoita autopaikkoja.

Befolkningsskyddsutrymmen samt tekniska utrymmen som betjänar byggnaden får byggas utöver våningstalet och byggrätten. Dessa utrymmen räknas inte med i dimensioneringen av bilplatser.

Rakennuksesta tulee järjestää luonteva ja turvallinen kulku joukkoliikenteen pysäkeille.

Från byggnaden ska en smidig och trygg gångförbindelse till hållplatser för kollektivtrafik ordnas.

Korttelialueella tulee tuottaa uusiutuvaa energiaa.

Förnybar energi ska produceras i kvartersområdet.

Kaupunkikuva ja arkkitehtuuri

Stadsbild och arkitektur

Korttelialue tulee rajata Katriinantien ja Varpukalliontien puolelta kaupunkikuvallisesti korkeatasoisin istutuksin. Tontilla olevien rakennusten, varastojen, ja katosten tulee muodostaa materiaaleiltaan ja rakennustavaltaan yhtenäinen kaupunkikuvallinen kokonaisuus.

Kvartersområdet ska avgränsas mot Katrinevägen och Risbergsvägen med planteringar som stadsbildsmäss häller hög klass. Byggnaderna, lagren och skyddkonstruktionerna på tomten ska bilda en stadsbildsmässig helhet beträffande material och byggsätt.

Korttelialue tulee rakentaa korkealuokkaista rakennustapaa ja arkkitehtuuria noudattaen. Erityisesti tulee huomioida näkymät Katriinantien ja Varpukalliontien suunnasta. Rakennuksen pääsisäänkäyntiä tulee korostaa.

Kvartersområdet ska byggas så att det byggnadssätt och den arkitektur som används håller hög klass. Särskilt vyerna från Katrinevägen och Risbergsvägen ska tas i beaktande. Huvudingång ska framhävas.

Tonttiliittymän leveyden tulee olla enintään 8 metriä.

Tomtanslutningen ska ha en bredd av högst 8 meter.

Rakennuksen julkisivuissa tulee käyttää kahta toisistaan selkeästi erottuvaa väriä. Julkisivun pääasiallisena värinä ei saa käyttää valkoista, mustaa tai harmaan sävyjä.

Två färger som tydligt avviker från varandra ska användas i byggnadens fasader. Vitt, svart eller gråa nyanser får inte användas som huvudsaklig färg i fasaden.

Lähivirkistysalueelle suuntautuvien julkisivujen tulee olla mattapintaisia ja tummia.

Fasader som vetter mot närrekreationsområdet ska ha en matt yta och vara mörka.

Korttelialueen valaistus on toteutettava ja suunnattava siten, että rakennukset, julkisivut, mainoslaitteet, rakenteet yms. eivät näy haitallisesti lähivirkistysalueelle tai Vantaanjokilaakson maisemaan.

Kvartersområdets belysning ska genomföras och riktas så att byggnader, fasader, reklamanordningar, konstruktioner o.dyl. inte syns på ett störande sätt mot närrekreationsområdet eller mot Vandaådals landskapen.

Ulkoalueet

Utomhusområden

Tonttia ei saa käyttää avovarastointiin.

Tomten får inte användas för öppen lagring.

Ulkomainonta ei saa heikentää liikenneturvallisuutta.

Utomhusreklman får inte försämra trafiksäkerheten.

Varastokatokset on rajattava niin, että varastoitava materiaali ei haitallisesti näy kadulle tai naapuritontin käyttöpihojen suuntaan. Ulkovarastointi ei saa aiheuttaa maisemallista tai muuta haittaa ympäristölle.

Skärmtaken för upplagring ska avgränsas så att det material som lagras inte syns på ett ögonenfallande sätt från gatan, liksom inte heller till friluftslederna eller granntomtens gårdsplaner. Upplagringen får inte inverka negativt på landskapet eller på annat vis vara till skada för miljön.

Aurinkopaneelit, mainoslaitteet yms. eivät saa aiheuttaa lentoliikennettä vaarantavia heijastuksia ja häikäisyä.

Solpaneler, reklamanordningar o.dyl. får inte orsaka sådana reflektioner och bländningseffekter som äventyrar flygtrafiken.

Mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoesteiden korkeusrajoituspintoja.

Ingen byggnadsdel, konstruktion, anläggning eller växtlighet får överstiga Helsingfors-Vanda flygplats hinderbegränsande ytor.

Tontti on aidattava. Aidan tulee olla kolmilankaverkkoa tai vastaavaa laatutasoa.

Tomten ska förses med stängsel. Stängslet ska bestå av tretrådsnät eller hålla motsvarande kvalitet.

Ilmastoviisaus

Klimatvishet

Korttelialueen hulevedet tulee viivyttää tontilla ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Rakentamislupaa varten on laadittava tonttikohtainen hulevesisuunnitelma voimassaolevien hulevesien käsittelyvaatimuksien mukaan.

På tomterna ska man ordna så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna dagvattensystemet. För bygglovet ska en tomtvis dagvattenplan utarbetas i enlighet med de gällande kraven för hantering av dagvatten.

Ympäristöstä korttelialueille tulevat vedet on johdettava hallitusti eteenpäin.

Vatten som rinner in till kvartersområdena från omgivningen ska ledas vidare på ett kontrollerat sätt.

Rakentamatta jäävät tontin osat tulee istuttaa niiltä osin, kun niitä ei käytetä liikenteelle tai pysäköintiin. Istutettavat alueet on pidettävä huolitellussa kunnossa.

De tomtdelar som blir obebyggda ska planteras till de delar som de inte används för trafik eller parkering. Områdena som planteras ska hållas i ett värdat skick.

Kattopinta-alasta vähintään 15 % tulee toteuttaa kasvikattona.

Av takytan ska minst 15 % byggas som växttak.

Katoksissa tulee käyttää kasvikattoja.

I takkonstruktionerna ska växttak användas.

Korttelin vihertehokkuuden tulee olla vähintään 0,8. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakentamisluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Kvarterets grönEffektivitet ska vara minst 0,8. GrönEffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en grönEffektivitetskalkyl.

Jäähdytystarvetta tulee ensisijaisesti vähentää rakenteellisilla ja/tai ympäristörakentamisen ratkaisuilla koneellisen jäähdyttämisen sijasta. Mahdolliset passiiviset aurinkosuojaimet tulee suunnitella luontevaksi osaksi rakennuksen julkisivun arkkitehtuuria.

Nedkylningsbehovet ska i första hand minskas med konstruktionsmässiga och/eller miljöbyggnadslösningar i stället för maskinell nedkylning. Eventuella passiva solskydd ska planeras som en naturlig del av arkitekturen i byggnadens fasad.

Rakennuksissa tulee käyttää pääosin vähähiilisiä materiaaleja. Vähähiilisyys tulee todentaa ja perustella rakennuslupaa haettaessa.

I byggnaderna ska till största delen användas material med låg koldioxidhalt. Den låga koldioxidhalten ska verifieras och motiveras i samband med bygglovsansökan.

Pyöräliikenne ja -pysäköinti

Pyöräpysäköintipaikkojen vähimmäismäärät:
1 pp / 50 liiketilan k-m²
1 pp / 50 toimistotilan k-m²
1 pp / 240 varastototilan k-m²
1 pp / 250 tuotantotilan k-m²

Cykeltrafik och -parkering

Minimiantalet cykelparkeringsplatser:
1 cp / 50 m²-vy affärslokaler
1 cp / 50 m²-vy kontorslokaler
1 cp / 240 m²-vy lagerlokaler
1 cp /250 m²-vy produktionslokaler

Sisäänkäynnin yhteyteen tulee varata vähintään 6 säältä suojattua paikkaa polkupyöräpysäköintiin.

Vähintään 30 % polkupyöräpaikoista tulee sijoittaa katettuun tilaan. Kaikki polkupyöräpaikat tulee olla runkolukittavia.

I anslutning till entrén ska minst 6 väderskyddade platser för cykelparkering reserveras.

Tomten ska förses med stängsel på de sidor som vetter mot grönområden. Stängslet ska bestå av tretrådsnät eller hålla motsvarande kvalitet.

Autoliikenne ja -pysäköinti

Autopaikkojen vähimmäismäärät:
1 ap / 100 liiketilan k-m², enintään 1ap / 30 liiketilan k-m²
1 ap / 80 toimistotilan k-m²
1 ap / 300 varastotilan k-m²
1 ap / 120 tuotantotilan k-m²

Biltrafik och -parkering

Minimiantalet bilplatser:
1 bp / 100 m²-vy affärslokaler, högst 1 bp / 30 m²-vy affärslokaler
1 bp / 80 m²-vy kontorslokaler
1 bp / 300 m²-vy lagerlokaler
1 bp / 120 m²-vy produktionslokaler

Maanpäälliset pysäköintialueet tulee jäsentää rakentein tai istutuksin.

Parkeringsområden ovan jord måste indelas genom konstruktioner eller planteringar.

Ympäristöhäiriöt

Toimistotilojen ja vastaavien hiljaisten työtilojen ulko- ja sisäpuolen välisen äänitasoeron ΔLA lento- ja tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.

Miljöstörningar

Ljudnivåskillnaden ΔLA mot flyg-, väg- och spårtrafikbuller ska vara minst 35 dB mellan kontors och motsvarande tysta arbetslokalers ut- och insida.

VL — **Lähivirkistysalue.** / **Område för närrekreation.**

EV — **Suojaviheralue.** / **Skyddsgrönområde.**

Alueella oleva luonnontilainen puusto on säilytettävä. / Naturligt trädbeståndet på området ska bevaras.

LR — **Rautatiealue.** / **Järnvägsområde.**

Koko kaava-aluetta koskevat määräykset / **Bestämmelser som gäller hela planområdet**

Kaava-alueella luonnonarvoja toiminnallaan heikentävän toimijan tulee hyvittää toiminnastaan aiheutuvat luontohaitat ja luonnontilan heikennykset luonnonsuojelulain 11. luvun mukaisella ekologisella kompensaatiolla.

En aktör som genom sin verksamhet försämrar naturvärden i planområdet ska kompensera den skadliga inverkan på naturen och försämringen av naturtillståndet som verksamheten orsakar genom ekologisk kompensation enligt 11 kap. i naturvårdslagen.

Rakentaminen ja muu luontohaittaa ja luonnontilaa heikentävä toiminta voi alkaa vasta kun Lupa- ja valvontavirasto on antanut puoltavan päätöksen hyvityksen korvaavuudesta

Byggande och annan verksamhet som har skadlig inverkan på naturen och försämrar naturtillståndet kan börja först efter att Tillstånds- och tillsynsverket har gett ett positivt beslut om huruvida kompensationen ersätter försämringen.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja. / **Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**

Osa-alueen raja. / **Gräns för delområde.**

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja. / **Riktgivande gräns för område eller del av område.**

Ohjeellinen tontin raja. / **Riktgivande tomtgräns.**

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista. / **Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**

34 — **Kaupunginosan numero.** / **Stadsdelsnummer.**

KIILA — **Kaupunginosan nimi.** / **Stadsdelens namn.**

34030 — **Korttelin numero.** / **Kvartersnummer.**

KIVINIITYNKUJA — **Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.** / **Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.**

e = 0.5 — **Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin/ rakennuspaikan pinta-alaan.** / **Exploateringstal, dvs. förhållandet mellan våningsytan och tomtens/byggnadsplatsens yta.**

vm — **Ohjeellinen rakennusala, jolle saa sijoittaa muuntamon.** / **Riktgivande byggnadsyta där transformator får placeras.**

pr — **Ohjeellinen rakennusala, jolle saa sijoittaa pumppaamorakennuksen.** / **Riktgivande byggnadsyta där pumpverk får placeras.**

+50.0 — **Rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema.** / **Högsta höjd för byggnadens vattentak.**

Istutettava alueen osa. / **Del av område som skall planteras.**

Katu. / **Gata.**

Katriinantien rakennustöiden yhteydessä tulee niittymäisten ja ketomaisten tienpientareiden maa-aines hyödyntää kaupungin alueella, sillä edellytyksellä, että maa-aines on edelleen vieraslajeista vapaa. Uusi sijoituspaikka kartoitetaan yhteistyössä ympäristökeskuksen kanssa.

I samband med Katrinevägens byggnadsarbeten ska jordmaterialet från de ängs- och torrängsliknande vägrenarna utnyttjas inom stadens område, förutsatt att jordmaterialet är fortsatt fritt från främmande arter. En ny placeringsplats kartläggs i samarbete med miljöcentralen.

Eritasoristeys. / **Planskild korsning.**

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää / **Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden**

Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa. / **Del av område reserverad för underjordisk ledning.**

Ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa. / **Riktgivande del av område reserverad för underjordisk ledning.**

Kiviniitynkujan eteläpuolisten tonttien vesihuolto tulee järjestää Varpukalliontien viereisten tonttien kautta.

Vattentjänsterna för tomterna söder om Kiviniittygränden ska ordnas via tomterna intill Risbergsvägen.

TONTTIJAKO
Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING
För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.

Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.

Tuomas Eskola, Aluearkkitehti, 28.10.2026 8.56

{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}

Allekirjoitettu sähköisesti.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

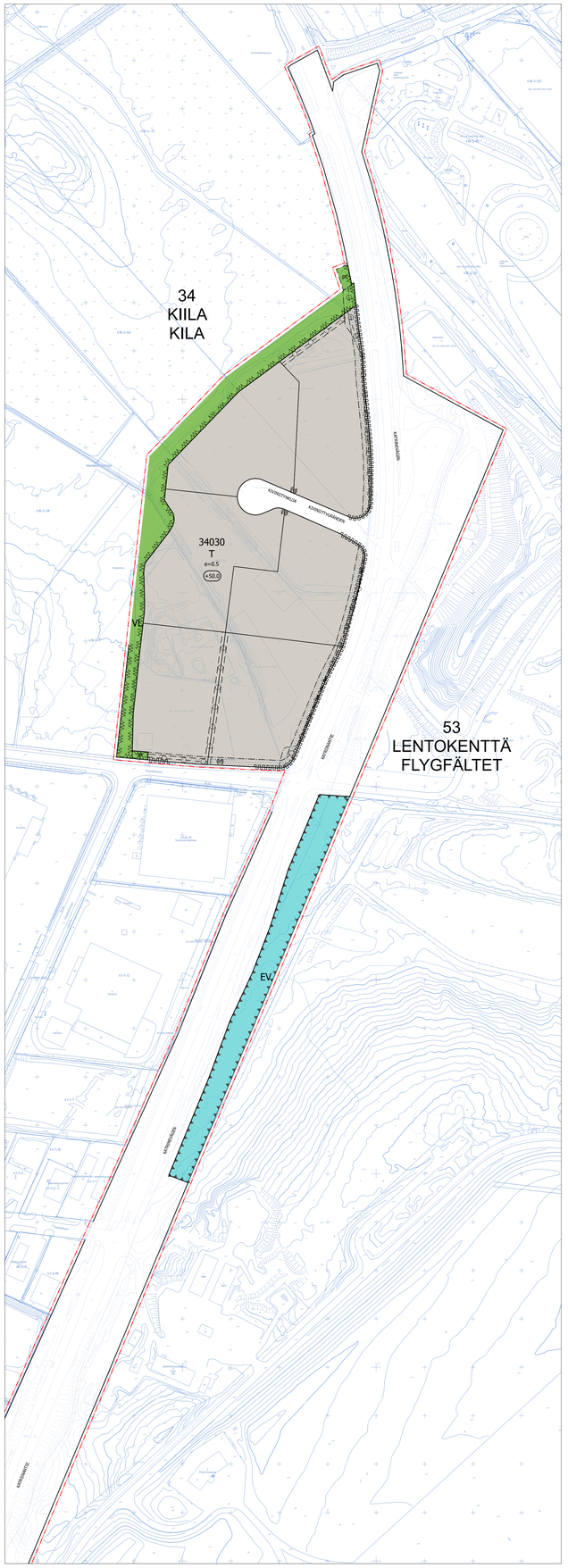

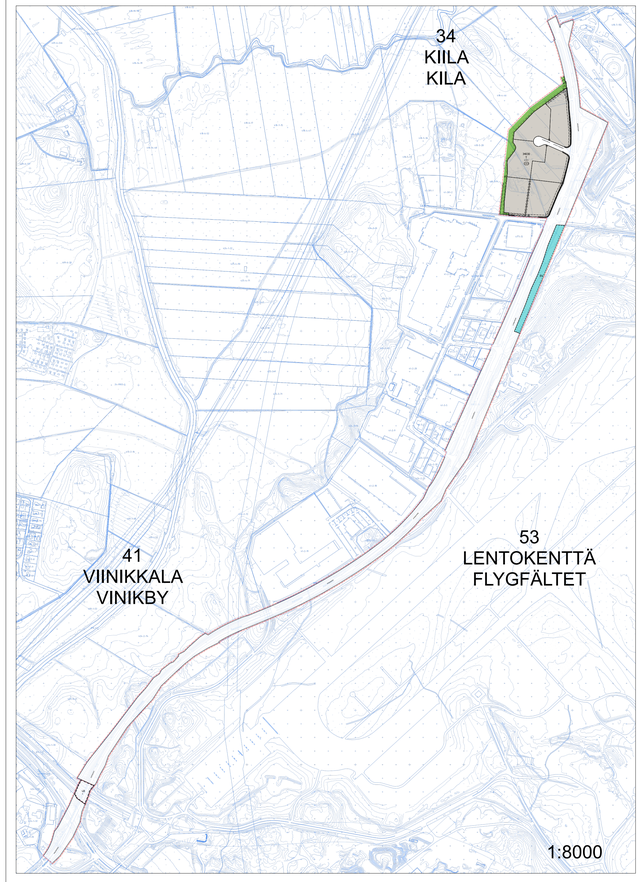

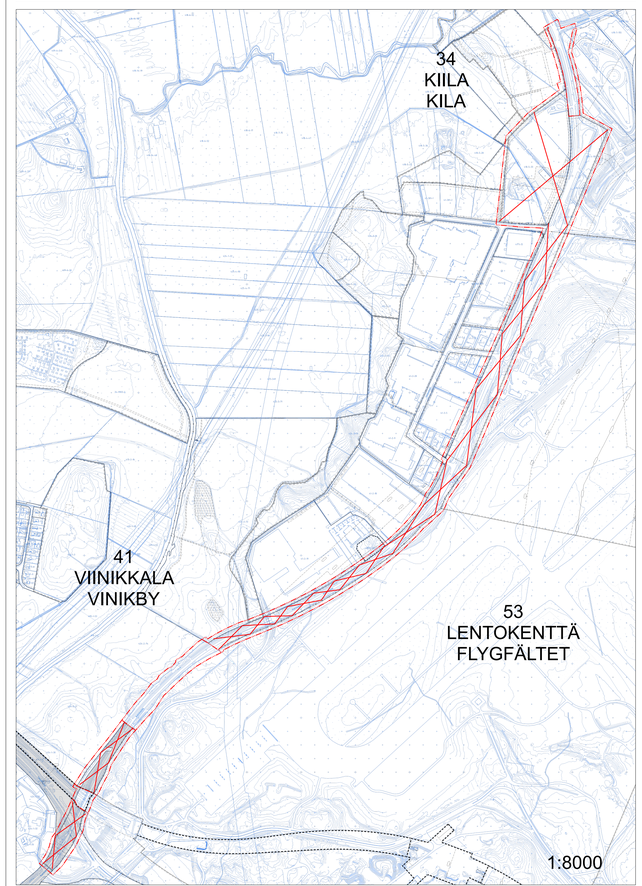

002616 - VARPUKALLIONTIE

KIILA, LENTOKENTTÄ JA VIINIKKALA

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 10.11.2026 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002616. Kaavoitus on tullut vireille 6.10.2025.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaava

Osa katualueesta kaupunginosissa 34 Kiila ja 53 Lentokenttä.

Asemakaavan muutos

Kortteli 34030 kaupunginosassa Kiila ja osa katualueesta kaupunginosissa 34 Kiila, 53 Lentokenttä ja 41 Viinikkala. (kumoutuvan asemakaavan osa kaupunginosassa 34 Kiila ja yleisen tien alue kaupunginosissa 41 Viinikkala ja 53 Lentokenttä).

Tonttijako on asemakaavassa ohjeellinen.

Asemakaava mahdollistaa Katriinantien yhteyteen rakentuvan työpaikka-alueen laajentumisen yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti. Katriinantien tiealue muutetaan asemakaavalla katualueeksi. Kaavan laatimisen jälkeen katualueen hallinnan on tarkoitus siirtyä valtiolta kaupungille. Kaava mahdollistaa noin 39 050 k-m^2 työpaikkarakentamista. Kaavaan sisältyy lähivirkistysaluetta (VL), joka liittyy Varpumetsän lähivirkistysalueeseen.

Kaavoitustyöhön on ryhdytty maanomistajan eli kaupungin toimesta. Kaavaan ei liity maankäyttösopimuksia.

Kaavan laatija: Laak Noora (Asemakaava-arkkitehti), Vantaan kaupunki; etunimi.sukunimi@vantaa.fi, puh +358 50 302 9427

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

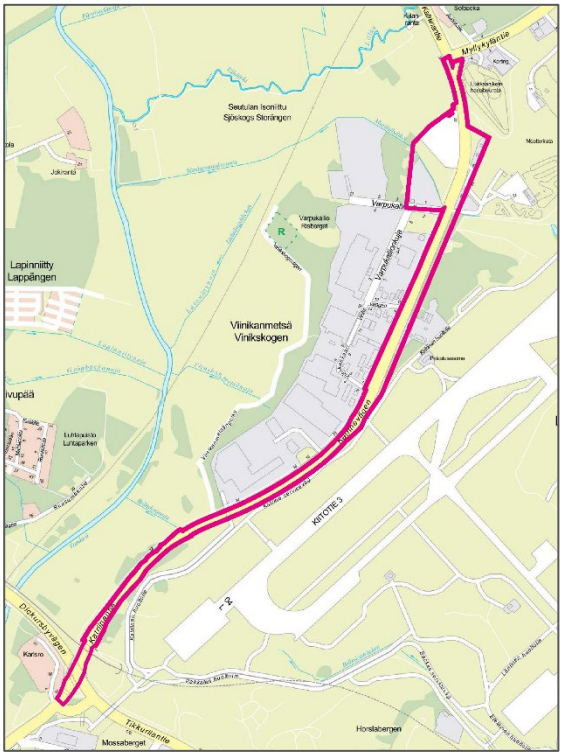

Kaavamuutosalue sijaitsee Helsinki-Vantaan lentokentän länsipuolella; Varpukalliontien pohjoispuolisen alueen osalta Kiilan kaupunginosassa ja Katriinantien tiealueen osalta Lentokentän ja Viinikkalan kaupunginosissa. Katriinantie rajautuu idässä kaupungin omistamaan erityistoimintojen korttelialueeseen ja valtion lentokenttäalueeseen. Varpukalliontien pohjoispuoleinen alue rajautuu etelässä ja lounaassa teollisuustontteihin, lännessä puustoiseen lähivirkistysalueeseen sekä luoteessa urheilu- ja virkistysalueeksi kaavoitettuun peltoalueeseen.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Maanomistajan jättämä kaavoitushakemus on kirjattu saapuneeksi 16.9.2025.
- Kaavoitus tuli vireille 6.10.2025 ja sai numeron 002616.
- Mielipiteet pyydettiin 6.11.2025 mennessä (AKL 62 §) ja niitä saatiin 5 kappaletta.
- Hanketta esiteltiin asukastilaisuudessa 12.11.2025.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitettiin 24.4.2026, kun kaava-alueeseen lisättiin Katriinantien yleisen tien aluetta Viinikkalan kaupunginosassa. Lisäksi kaava-alueeseen lisättiin

kaava-alueen pohjoisosan korttelialueen viereisten jätevesipumppaamojen alat sekä viereiselle kaava-alueelle osoitetun toteutumattoman ajoyhteyden maa-ala.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitettiin 26.9.2026, kun kaava-alueeseen lisättiin Katriinantietä reunustavia alueita: osa VU-aluetta Kiilan kaupunginosassa; kaavoittamatonta sekä osat T-, ET- ja MA-kaava-aluetta Viinikkalan kaupunginosassa.
- - Asemakaavaehdotus kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyssä pp.kk.vvvv

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä 4
2. Lähtökohdat 5
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista 5
2.2 Suunnittelutilanne 10
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet 14
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo 14
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö 15
3.3. Asemakaavan tavoitteet 16
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot 20
4. Asemakaavan kuvaus 22
4.1 Kaavan rakenne 22
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen 24
4.3 Aluevaraukset 25
4.4 Kaavan vaikutukset 26
4.5 Ympäristön häiriötekijät 31
4.6 Nimistö 31
5. Asemakaavan toteutus 31
6. Kaavatyöhön osallistuneet 32
7. Asemakaavan seurantalomake 33
8. Asemakaavakartta ja –määräykset 35

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Asemakaavamuutos 002616 Varpukallio (kartta ja määräykset)
- Vihertehokkuuslaskelman tuloskortti

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA (KAAVAN VERKKOSIVUILLA)

- Luontotyyppiselvitys Vantaan Varpukalliontien alueella vuonna 2026, Faunatica
- Ilmastoviisas asemakaava -selvitys, Vantaan kaupunki 2026

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Liikenteen yleissuunnitelma, Katriinantie ja Kiviniitynkuja, Vantaan kaupunki 2026
- Kiviniitynkujan alustava katusuunnitelma 2026
- Vantaan hulevesiohjelma 2009

- Vantaan kaupungin hulevesien hallinnan toimintamalli 2014
- Vantaan resurssiviisauden tiekartta
- Vantaan kasvikattoselvitys
- Vantaan puurakentamisen linjaukset
- Vihreä ja virtaava Vantaa (VIVA)

1. TIIVISTELMÄ

Asemakaava-alue jakautuu kahteen osaan: Varpukalliontien pohjoispuoleiseen korttelialueeseen ja Katriinantien tiealueeseen.

Varpukalliontien pohjoispuolella sijaitsee noin 9 ha laajuinen yleiseksi pysäköintialueeksi asemakaavoitettu alue, joka on toiminut osittain raskaan liikenteen levähdyspaikkana ja osittain ulkovarastointialueena. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa alueelle kaupunkikuvallisesti korkeatasoista teollisuus-, varasto- ja toimitilarakentamista hyvin saavutettavissa olevassa sijainnissa lentokentän läheisyydessä Kehä III:n pohjoispuolella.

Kortteli 34030 osoitetaan teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi, jonne saa rakentaa teollisuus-, varasto- ja toimitilarakennuksia sekä niiden yhdistelmiä. Enintään 25 % tontin rakennusoikeudesta saa käyttää pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liike- ja muita siihen verrattavia tiloja varten. Korttelialueen tehokkuusluku on e=0,5, mikä mahdollistaa noin 39 050 k-m^2 työpaikkarakentamista. Korkein sallittu vesikaton korkeuspiste on +50.0 metriä. Mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoaseman esterajoituspintoja.

Korttelialueen pohjoisosaan osoitetaan uusi tonttikatu, Kiviniitynkuja, jolta järjestetään kulkuyhteydet korttelin pohjoisosan tonteille. Tien pohjoispuolelle voidaan toteuttaa jalankulku- ja pyöräilytie. Eteläisimmät tontit voivat sijoittaa ajoliittymänsä Varpukalliontielle.

Korttelin itäosaan varataan lähivirkistysalueen (VL) osa, joka yhdistyy kaavoitettavan alueen länsipuolella olevaan Varpumetsän lähivirkistysalueeseen. Lähivirkistysalue suojaa korttelialueen itäreunalle siirrettävän Mustaputouksenojan uomaa sekä vahvistaa kaava-alueen pohjoisosan tärkeää puustoista liito-oravayhteyttä.

Asemakaava on mahdollista toteuttaa vaiheittain raskaan liikenteen pysäköintitoiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi Vantaalla.

Katriinantie on valtion maantie, josta osa on aiemmin toiminut varalaskeutumispaikkana. Katriinantien kaduksi ottamisen mahdollistaa Ilmavoimien 2.9.2020 päätös, jolla se luopui Katriinantien (MT11459) käytöstä nk. nousutienä Viinikanmetsän alueella. Katriinantien tiealue muutetaan asemakaavalla katualueeksi noin neljän kilometrin matkalta ja alueen hallinta siirtyy valtiolta kaupungille. Asemakaavaprosessin yhteydessä on tutkittu Katriinantien jatkokehitystarpeita ja kaavan katualue on mitoitettu näitä tarpeita silmällä pitäen.

Katriinantien katualueen itäpuolelle on osoitettu suojaviheraluemerkintä (EV) kohtaan, jossa luontoselvityksen (2026) mukaan sijaitsee tuore, keskiravinteinen lehto, jossa esiintyy edustavaa lehtolajistoa, metsälehmuksia, jalopuuta sekä vanhoja järeitä puita. Katriinantien mitoitustarkastelun mukaan estettä metsän säilymiselle ei tien mitoituksen puolesta ole.

Asemakaavoitettava korttelialue 34030 on Vantaan kaupungin omistuksessa sekä vähäiseltä osin yksityisomistuksessa. Katriinantien tiekiinteistö on Suomen valtion omistuksessa. Kaavallinen tiealue ulottuu kuitenkin tiekiinteistöä laajemmalle alueelle tien itäpuolella ja siihen liittyy osia kaupungin ja Finavian omistamista kiinteistöistä. Asemakaavaan ei liity maankäyttösopimuksia.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaavamuutosalue sijaitsee Helsinki-Vantaan lentokentän länsipuolella ja koostuu kahdesta osasta: Varpukalliontien pohjoispuolisesta noin 9 ha laajuisesta alueesta Kiilan kaupunginosassa sekä Katriinantien tiealueesta, joka ulottuu Kiilan, Lentokentän ja Viinikkalan kaupunginosiin.

Kaava-alueen ympäristöä leimaavat lentokentän läheisyys, Viinikkalan teollisuuteen ja logistiikkaan painottuva työpaikka-alue sekä maaseutumaiset alueet niiden ympärillä.

Ilmakuva vuodelta 2026. Kaava-alueen rajaus merkitty punaisella viivalla.

2.1.2 Luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Kaavamuutosalue sijoittuu Vantaanjokilaakson peltomaiseman itäpuoleiselle, Hyrylästä Helsinki-Vantaan lentoaseman kautta Viinikkalaan ulottuvan kallio- ja moreeniylängön länsiosaan. Kaavamuutosalueen puusto on pääosin kaadettu. Varpukalliontien pohjoispuoleisen korttelialueen läpi virtaa Mustaputouksenoja, joka on jakautunut kahteen uomaan. Kaava-alueen länsi- ja luoteispuolella, osin kaava-alueelle ulottuen, sijaitsee Vantaanjokilaakson valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, jonka erityisenä ominaispiirteenä on maisemakuvaltaan hyvin säilyneiden laajojen viljelyaukeiden sarja muutoin tiiviissä yhdyskuntarakenteessa.

Luontoarvot

Korttelialue Katriinantien ja Varpukalliontien luoteispuolella on voimakkaasti ihmisen muokkaama ympäristöä, jolla ei esiinny luontaisia luontotyyppejä. Luonnon heikentymättömyyden sekä

ekologisen kompensaation alaisia luontotyyppejä ei esiinny. Alueen länsiosassa Varpumetsän puustoinen kulmaus ulottuu suunnittelualueelle Mustaputouksenojaan saakka, ja on tyypiltään lähes lehtomaista.

Varpukalliontien pohjoispuolisen alueen luoteispuolelle on merkitty tärkeä, kehitettävä liito-oravayhteys, joka yhdistää Åstugan ja Viinikanmetsän luonnonsuojelualueet. Varpumetsässä sekä Katriinantien itäpuolella on tunnistettu liito-oravalle soveltuvia elinympäristöjä (Ramboll 2016). Viherrakenteen kehityskuvassa (VIVA 2024) liito-oravayhteyden rinnalle on merkitty metsäisenä tai puustoisena kehitettävä ekologinen yhteys. Välittömästi kaava-alueen luoteispuolella sijaitsee laaja maakunnallisesti arvokas linnustoalue (Tringa 2011).

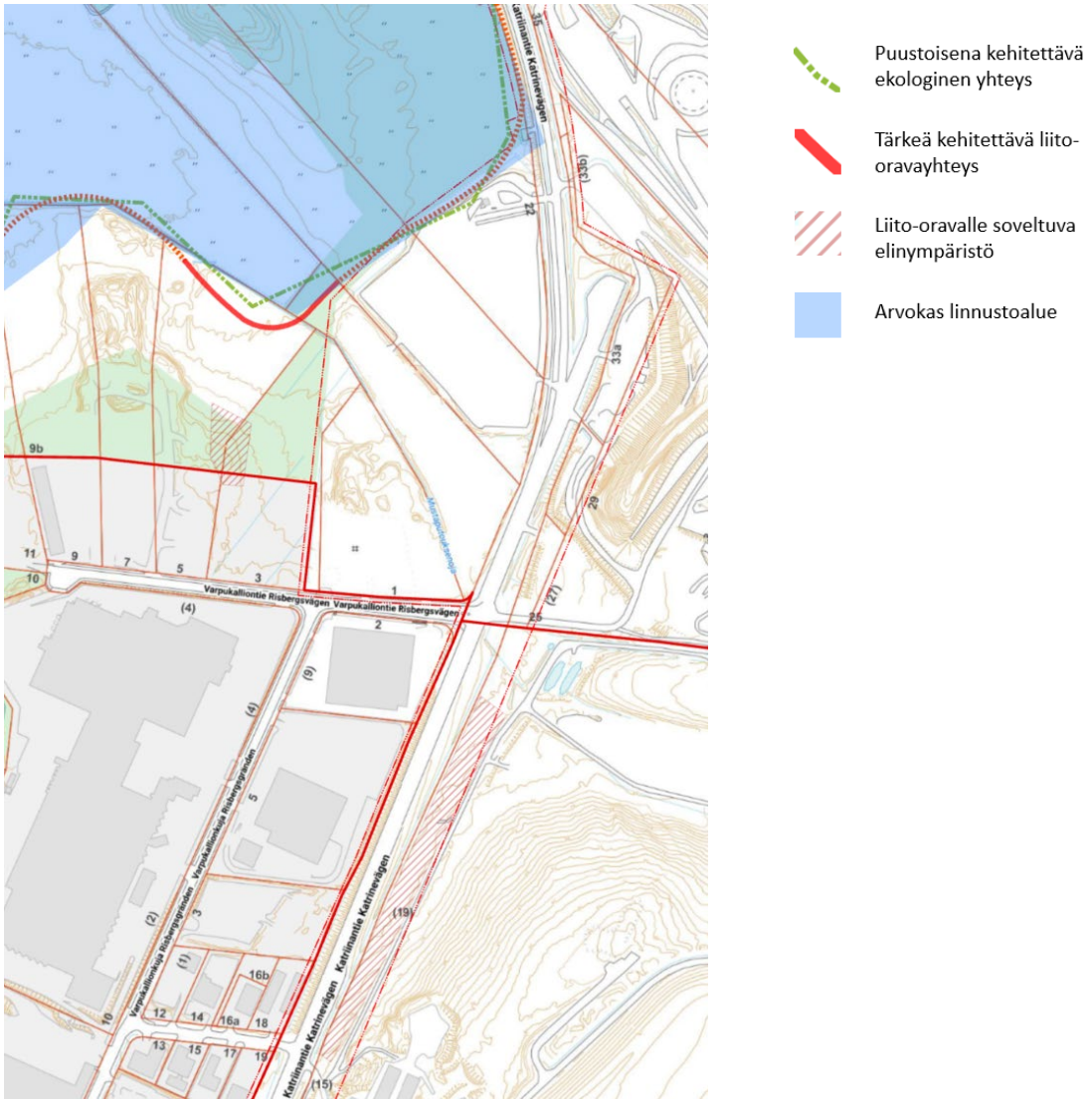

Yhdistelmäkartta tunnetuista luontoarvoista kaava-alueella ja sen lähei-syydessä.

	Luontotyyppi	Ekologisen tilan arvo
1	Maanvaraiset pihat	0,26
2	Ruderaatit	0,8
3	Ruderaatit	0,7
4	Ruderaatit	0,467
5	Ruderaatit	0,567
6	Liikenneväylien varsien kasvillisuus	0,4
7	Liikenneväylien varsien kasvillisuus	0,4
8	Liikenneväylien varsien kasvillisuus	0,467
9	Liikenneväylien varsien kasvillisuus	0,467
10	Liikenneväylien varsien kasvillisuus	0,467
11	Liikenneväylien varsien kasvillisuus	0,267
12	Liikenneväylien varsien kasvillisuus	0,5
13	Liikenneväylien varsien kasvillisuus	0,167
14	Liikenneväylien varsien kasvillisuus	0,567
15	Ihmisen perustamat kos-teikot	0,52
16	Tuore keskiravinteinen lehto	0,3
17	Tuore keskiravinteinen lehto	0,773
18	Tuore keskiravinteinen lehto	0,445

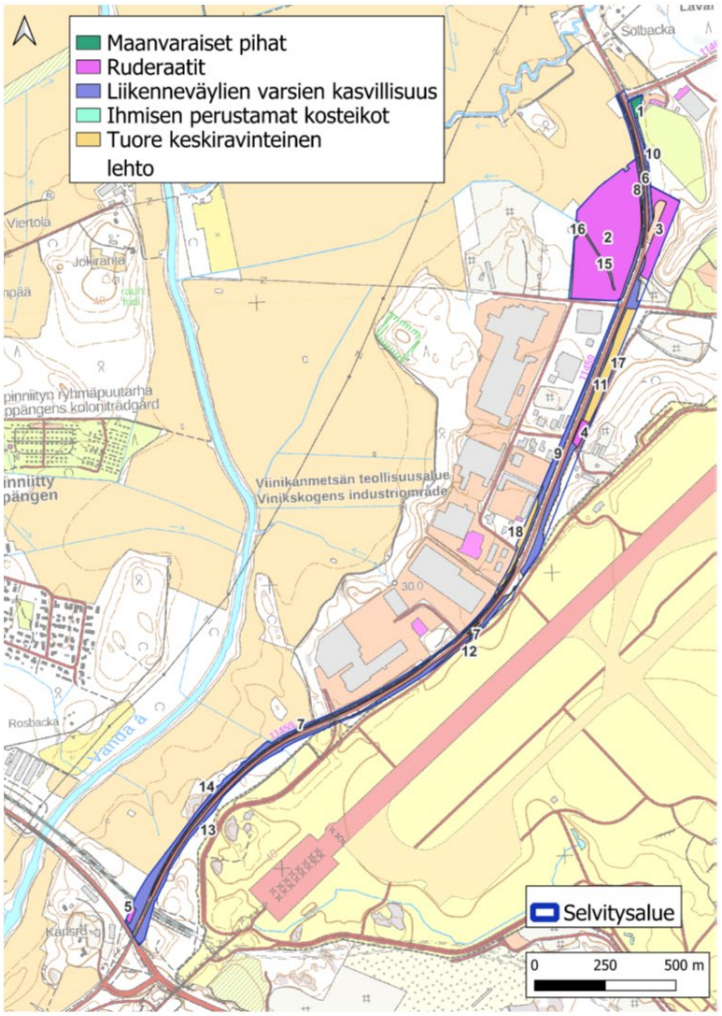

Kaava-alueen luontotyypit (Faunatica 2026).

Koko kaava-alueen käsittäneen luontotyyppiselvityksen (Faunatica 2026) mukaan selvitysalue on voimakkaasti ihmistoiminnan muokkaama. Pinta-alallisesti hallitsevia ovat ruderaatit sekä Katriinantien varsien kasvillisuus. Katriinantien piennaralueiden kasvillisuus vaihtelee intensiivisesti hoidetuista nurmikoista niittymäisiin ja paahteisiin kasvillisuuslaikkuihin. Pientareilla havaitut silmälläpidettävän kelta-apilan esiintymät lisäävät alueiden lajistollista merkitystä. Luonnonmukaisista luontotyypeistä merkittävin on Katriinantien itäpuolella sijaitseva tuore keskiravinteinen lehto (kartalla numero 17), jossa esiintyy edustavaa lehtolajistoa, metsälehmuksia, lahopuuta sekä vanhoja ja järeitä puita. Kohde ei täytä luonnonsuojelulaissa tarkoitetun jalopuumetsikön kriteerejä, mutta se on selvitysalueen rakenteellisesti monipuolisin ja ekologiselta tilaltaan arvokkain luonnonmukainen luontotyyppikohde.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutosalue on nykytilanteessa pääosin puoliläpäisevää sorapintaista kenttäaluetta, jonka laidoilla sijaitsee asemakaavan mukainen vettä läpäisevä kasvillisuusvyöhyke.

Alue kuuluu pääosin Latoniitynojan valuma-alueeseen, joka laskee Vantaanjoen vesistöön. Vantaanjoki kuuluu Natura 2000 -verkostoon, ja sen suojeluperusteisiin kuuluvat vuollejokisimpukka ja saukko. Vantaanjoki laskee Helsingin Vanhankaupunginselän kautta Suomenlahteen.

Kaavoitettavan alueen reunoilla sekä alueen halki kulkee useita ojia. Alueella sijaitsee myös Mustaputouksenojan uoma, joka on ojaksi kaivettu norokokoluokan uoma. Uoma ei ole luonnontilainen, ja muuttuneiden virtausolosuhteiden vuoksi uomassa ei nykytilanteessa esiinny virtaamaa, eli kyseessä ei ole vesilain tarkoittama vesistö.

Aluetta ei ole luokiteltu pohjavesialueeksi.

Maaperä

Korttelialueeksi kaavoitettavan alueen pohjoispuoli täyttöä. Eteläpuoli on savikkoa. Pohjatutkimusten mukaan päällimmäisenä maakerroksena on täyttöä, jota on paksuimmillaan n. 3,2 metriä. Täytön alla savikerros ulottuu syvimmillään n. 15 m syvyydelle maanpinnasta. Kairaukset ovat päättyneet tiiviiseen maakerrokseen, kiveen tai kallioon syvimmillään 23,4 m syvyydellä maanpinnasta. Pohjaveden pinta on mahdollisesti lähellä maanpintaa, mikä rajoittaa alueen kellaritilojen kaivamista.

Topografia

Varpukalliontien pohjoispuoleinen korttelialue on pääasiassa läjitettyä täyttömaata ja melko tasainen. Alueen eteläosassa on pieni mäki. Maaston korot vaihtelevat +30,8 ja 38 metrin välillä kuitenkin siten, että pääosa alueesta 31-33 metrin korossa.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Asuminen, väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Kaavamuutosalue ulottuu kolmen kaupunginosan alueelle, mutta keskittyy Viinikkalaan, joka on yleiskaavoitettu ja asemakaavoitettu teollisuus-, varasto- ja työpaikka-alueeksi. Kaavamuutosalueella ei ole asuntoja. Viinikkalan kaupunginosassa asui vuoden 2026 alussa 83 asukasta. Kaava-alueella ei ole asuntoja. Kaava-alueen eteläkärjen läheisyydessä sijaitsee muutaman pientalon ryhmä, samoin pohjoisessa, noin 200 metrin etäisyydellä kaava-alueesta.

Palvelut ja työpaikat

Aviapoliksen suuralue on Vantaan suurin työpaikkakeskittymä yli 40 000 työpaikallaan (2023). Viinikkalan kaupunginosaan sijoittuu noin 6400 työpaikkaa, joista noin puolet on kuljetuksen ja varastoinnin alan työpaikkoja. Työpaikkojen määrä Viinikkalassa on lisääntynyt työpaikkarakentamisen myötä: 1990-luvun puolivälissä työpaikkoja oli hieman yli 1000 ja 2020-luvun kynnykselle tultaessa alue saavutti 6000 työpaikan rajapyykin.

Yhdyskuntarakenne

Helsinki-Vantaan lentoaseman länsipuolella sijaitseva kaavamuutosalue on Varpukalliontien ja Katriinantien välityksellä Kehä III:en tukeutuvaa ja rakentumassa olevaa työpaikka-aluetta. Kaavamuutosalue on rakentamaton.

Kaavamuutosalueen korttelialueeksi muuttuva alue sijoittuu Katriinantien varteen rakennetun Viinikanmetsän teollisuus- ja logistiikka-alueen pohjoislaitaan. Idässä kaavamuutosalue rajautuu Vantaan Vauhtikeskukseen ja Helsinki-Vantaan lentoasemaan. Lännessä kaavamuutosalue rajautuu Viinikanmetsän alueen rakentuneisiin työpaikkatontteihin sekä valtakunnallisesti arvokkaaseen Vantaanjokilaakson viljelymaisemaan.

Varpukalliontien ja Katriinantien alla on maanalaisia vesi- ja viemäriputkia.

Kaupunkikuva

Varpukallion aluetta leimaavat suuret logistiikkakiinteistöt laajoine liikennöintipihoineen sekä rouhea yritystoiminta, jonka kaupunkikuvallinen laatu ei ole korkeatasoista. Kaavamuutosalueen korttelialueeksi muuttuva alue näkyy merkittävästi itään Katriinantielle ja erityisesti tulevalla tietä reunustavalla rakentamisella on merkittävä kaupunkikuvallinen asema.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Katriinantien länsipuolella, kaava-alueen eteläosassa, sijaitsee muinaismuistolailla (295/1963) suojeltu kivikautinen asuinpaikka Hommas (muinaisjäännösrekisterin tunnus 92010018). Muinaisjäännöksen aluerajaus ei ulotu kaava-alueelle.

Katriinantien historiallinen linjaus päättyy noin 200 metriä kaavamuutosalueen pohjoispuolelle. Katriinantien linjausta tästä etelään on muutettu useassa vaiheessa lentokentän rakentuessa ja laajentuessa alkuperäisen tielinjan kohdalle.

Osa kaava-alueesta sekä Katriinantien eteläpäädyssä lähellä Tikkurilantietä että kaava-alueen pohjoisosassa rajautuu Vantaanjokilaakson valtakunnallisesti merkittävään maisema-alueeseen. Alue on huomioitu myös Vantaan yleiskaavassa, jonka oikeusvaikutteisella kulttuuriympäristön liitekartalle on alue merkitty maisemallisesti arvokkaan alueen rasterimerkinnällä.

Virkistys

Kaava-alueella ei ole yleis- eikä asemakaavoitettuja virkistysalueita. Varpumetsän lähivirkistysalue sijaitsee kaavamuutosalueen länsipuolella ja lännempänä sijaitsevalle Varpukallion lähivirkistysalueelle on yhteys Varpukalliontieltä.

Liikenne

Kaavamuutosalue rajautuu idässä Katriinantiehen, joka on nykyisin valtion hallinnoima maantie (MT 11459). Kaavamuutoksella Katriinantie osoitetaan katualueeksi. Tien osa on aiemmin toiminut varalaskeutumispaikkana. Kaduksi muuttamisen mahdollistaa Ilmavoimien 2.9.2020 tekemä päätös luopua Katriinantien käytöstä niin sanottuna nousutienä Viinikanmetsän alueella. Katriinantien ympäristöön on sijoittunut runsaasti logistiikan ja teollisuuden toimintoja. Kaavamuutosalue soveltuu sijaintinsa puolesta työpaikka- ja yritystoimintaan, sillä se sijaitsee Helsinki-Vantaan lentoaseman sekä Tikkurilantien ja Kehä III läheisyydessä. Alueen pohjoisosassa sijaitsee raskaan liikenteen levähdysalue.

Katriinantietä liikennöi kolme bussilinjaa 971 (Kerava-Kivistö), 447 (Kivistö-Kesäkylä) ja 576 (Tikkurila-Kivistö). Kaavamuutosalueeksi muuttuvan korttelialueen läheisin pysäkkipari on Viinikanmetsän pysäkkipari, joka sijaitsee Katriinantien ja Viinikankaaren risteyksen tuntumassa. Katriinantien länsireunassa kulkee jalankulun- ja pyöräilynväylä.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Kaavoitettava tontti rajautuu olemassa olevaan yleiseen vesijohtoverkostoon. Alueen lähimmät yleiset vesijohdot sijaitsevat Varpukalliontiellä ja Katriinantiellä.

Verkoston painetasot annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa.

Jätevesiviemäröinti

Kaavoitettava tontti rajautuu olemassa olevaan yleiseen jätevesiviemäriverkostoon. Tontin on mahdollista liittyä yleiseen jätevesiviemäriverkostoon Varpukalliontiellä sekä kaavoitettavan tontin pohjoispuolella.

Hulevesiviemäröinti

Kaavamuutosalueen lähimmät yleiset hulevesiviemärit sijaitsevat Varpukalliontiellä. Varpukalliontien yleinen hulevesiviemäri purkaa kaavoitettavan alueen länsirajalla kulkevaan ojaan.

Alueen hulevedet johtuvat nykytilanteessa Vantaanjokeen.

Kaukolämpö

Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia. Tulevia kiinteistöjä voidaan liittää kaukolämpöön Varpukalliontieltä.

Sähköverkko

Vantaan Energialle kuuluvaa sähköverkkoa sijaitsee suunnittelualueella Varpukalliontiellä sekä Katriinantiellä.

Ympäristöhäiriöt

Varpukalliontien pohjoispuoleista korttelialuetta rasittavat Katriinantien liikennemelu ja lentoliikenteestä aiheutuva melu. Tieliikenteestä aiheutuvan melu päiväaikaan vaihtelee suunnittelualueella pääosin 45 dB ja 65 dB välillä. Yöllä tiemelu on pääosin alle 55 dB, Katriinantien välittömässä läheisyydessä tiemelu nousee paikoin 60 dB:iin.

Lentomelun voimakkuus on koko kaava-alueella 55 dB:stä 60 dB:iin. Alue sijoittuu yleiskaavassa osoitetuille lentomeluvyöhykkeille L2 (LDEN 55-60 dB). Alueen meluolosuhteet eivät mahdollista melulle herkän toiminnan sijoittamista alueelle.

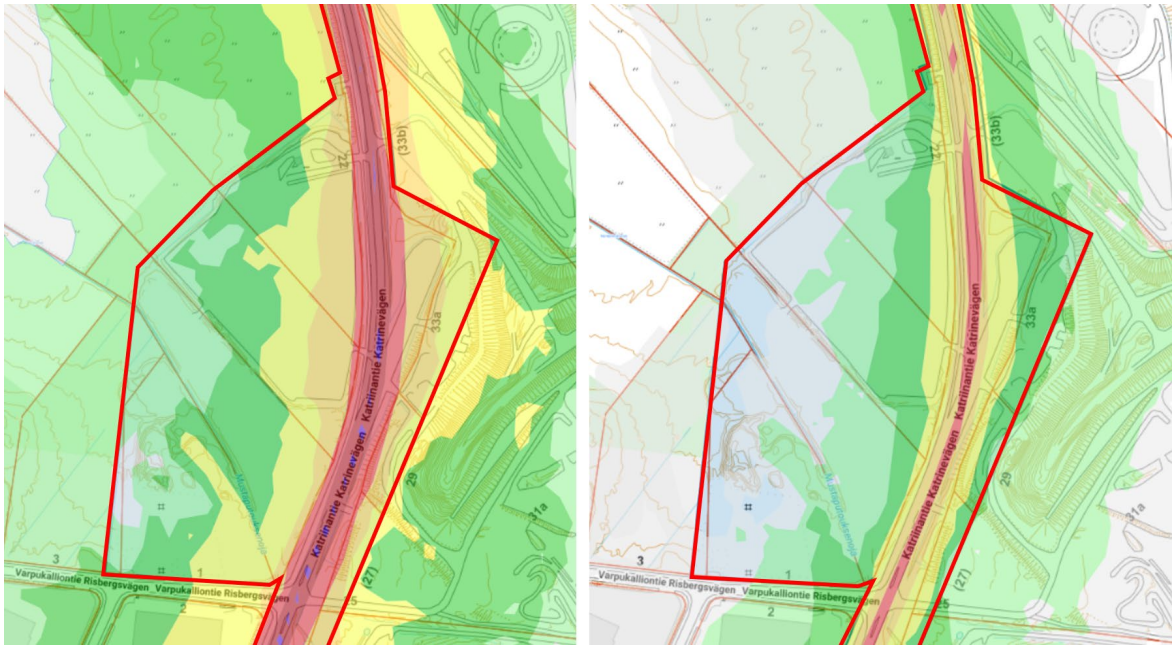

Tiemelu korttelialueella päivällä klo 7-22 (vas.) ja yöllä (22-7). Esitetyt melualueet on laskettu yhteispohjoismaisella laskentamallilla Vantaan ympäristömeludirektiivin mukaisen meluselvityksen 2022 yhteydessä.

2.1.4 Maanomistus

Varpukalliontien pohjoispuoleisen korttelialueen omistaa Vantaan kaupunki ja vähäiseltä osin yksityinen maanomistaja. Katriinantien tiekiinteistön omistaa valtio. Katriinantien kaava-alueeseen kuuluu myös osia yksityisistä kiinteistöistä, joista osa on Vantaan kaupungin ja osa yksityisessä omistuksessa.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen.

- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle.
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.

- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.
- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.

Maakuntakaava

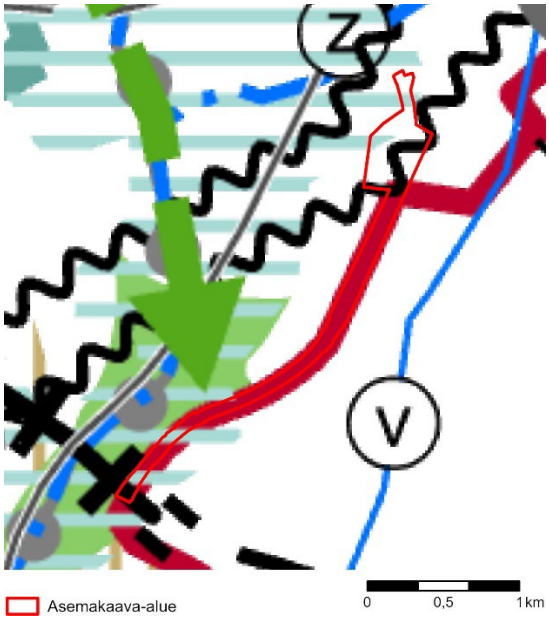

Ote maakuntakaavayhdistelmästä.

Uusimaa-kaava 2050 on saanut lainvoiman 13.3.2023, josta Vantaan alueella on voimassa Helsingin seudun vaihemaakuntakaava.

Maakuntakaavojen yhdistelmässä kaava-alueen pohjoisosa on merkitty lentomelualueeksi (Lden 55 - 60 dBA). Kaava-alue sijaitsee lentoaseman aluerajauksen (punainen viiva) reuna-alueella ja sivuaa kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeää aluetta (Vantaanjoen maisema-alue, vaaleansininen viivarasteri). Vihreä nuoli kuvaa viheryhteystarvetta, joka seuraa Vantaanjoen (Natura-alue) uomaa.

MAL 2023 -suunnitelma

MAL 2023 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2023–2040. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSL:n toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Hiilineutraaliuden tavoitteena on seudun kasvu vähentäen hiilidioksidipäästöjä tehokkaasti kestävän yhdyskuntarakenteen, asumisen ja liikenteen keinoin. Menestys syntyy siten, että seutu tarjoaa houkuttelevan asuin- ja toimintaympäristön asukkaille ja elinkeinoelämän toimijoille. Hyvinvoivan seudun laadukas elinympäristö mahdollistaa hyvän ja onnellisen elämän kaikille asukkaille.

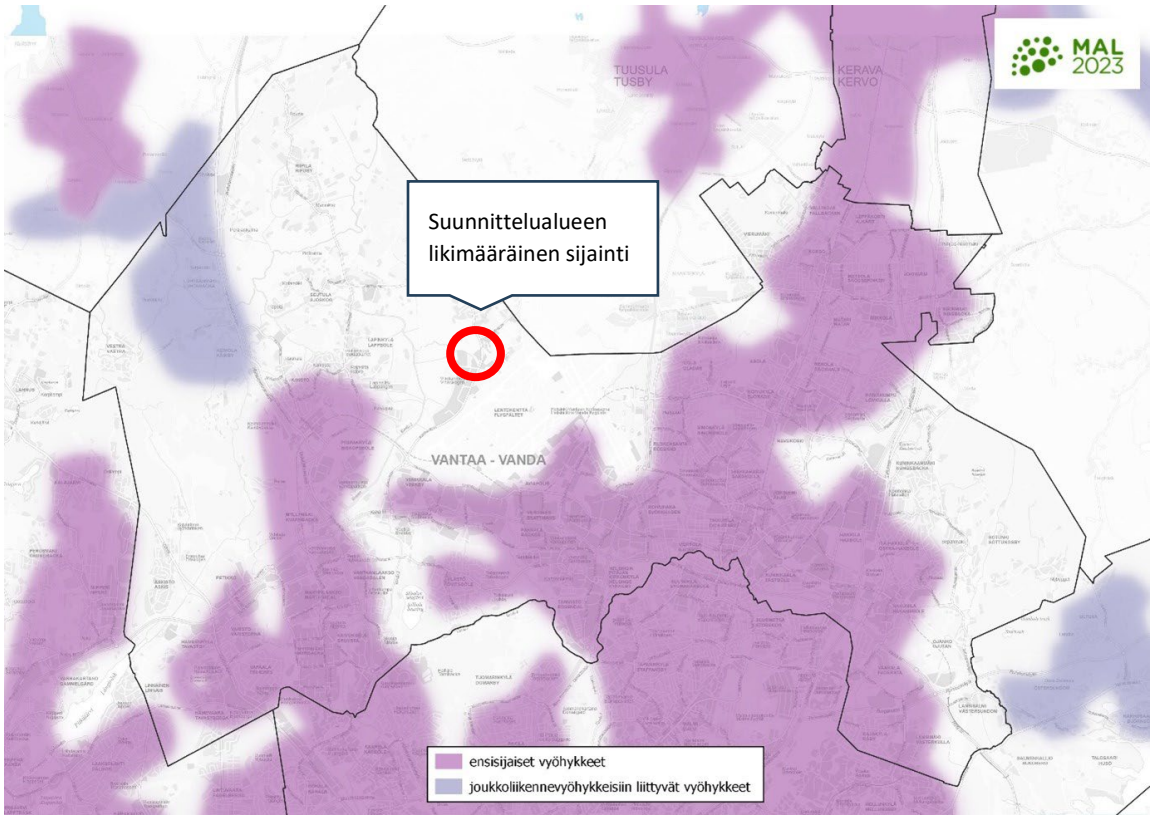

Maankäytön suunnittelussa jatketaan yhdyskuntarakenteen tiivistämistä erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen. Seudun uudesta asuntotuotannosta 95 % kohdistetaan ensisijaisille vyöhykkeille (oheinen kartta). Suunnittelulla mahdollistetaan maankäytön tiivistyminen ja ehkäistään alueellista eriytymistä kaupunkiuudistuksen keinoin. MAL 2023 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 12.9.2023 (liikenne) ja Vantaan kaupunginvaltuustossa 13.11.2023. Osaa tavoitteista täsmennettiin kuntien ja valtion välisessä MAL-sopimuksessa, joka hyväksyttiin Vantaan kaupunginvaltuustossa 21.10.2024. Tässä sopimuksen päivityksessä sovittiin valtion ja kuntien edistävän liikenteen taukopaikkojen toteutumista elinkeinoelämän tarpeisiin sekä linjattiin valtatie 3 ja maantie 132 eritasoliittymän yhteyteen toteutettavan raskaan liikenteen taukopaikan rakentamisesta ja vastuujaosta Vantaan, Nurmijärven ja Suomen valtion välillä.

Valtatien 3 ja maantien 132 eritasoliittymään suunniteltava raskaan liikenteen palvelualue muodostuu eteläisestä ja pohjoisesta osa-alueesta. Palvelualueesta laaditaan parhaillaan tiesuunnitelmaa ja pohjoisesta osa-alueesta myös asemakaavaa. Palvelualue sijaitsee tulevan Kehä 4:n varrella ja suunnittelussa on varauduttu tulevan Kehä 4:n toteuttamiseen.

Tiesuunnitelma on tarkoitus asettaa nähtäville loppuvuodesta 2026. Tavoitteena on, että pohjoiselle alueelle laadittava asemakaava on hyväksymiskäsittelyssä kesällä 2027. Tiesuunnitelma voidaan hyväksyä, kun asemakaava on valtuuston hyväksymä. Kun asemakaava on lainvoimainen, rakentaminen on mahdollista aloittaa, mutta toteutusaikataulu rakentamisen osalta riippuu myös valtion budjetista.

Yleiskaava

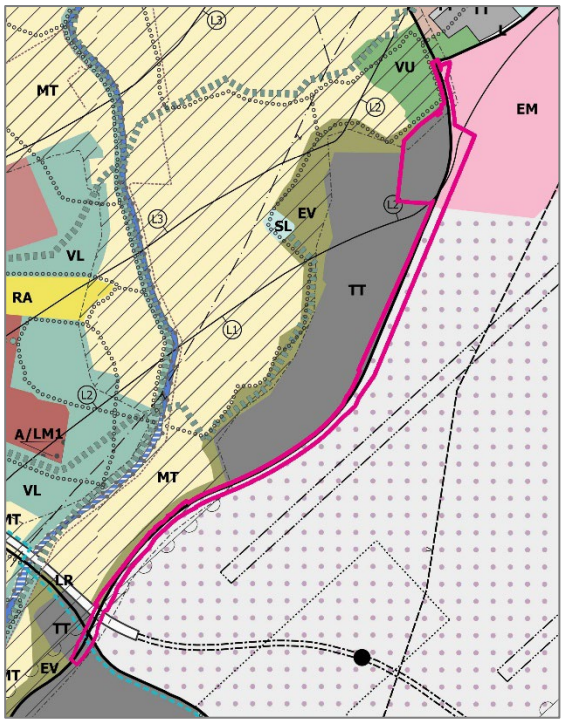

Vantaan yleiskaavassa 2020 Varpukalliontien pohjoispuoleinen alue on esitetty TT-merkinnällä tilaa vaativan tuotannon ja varastoinnin alueeksi. Alue on lentomeluvyöhykettä 2 (LDEN yli 55-60 dB). Katriinantie on merkitty liikenneyhteytenä. Alue rajautuu luoteessa arvokkaaseen kulttuuriympäristön, joka on osittain maatalousvaltaista aluetta (MT) ja osittain urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta (VU) ja TT-alueen länsipuolelle on merkitty ohjeellinen ulkoilureitti.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021. Kaavahanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

Asemakaava

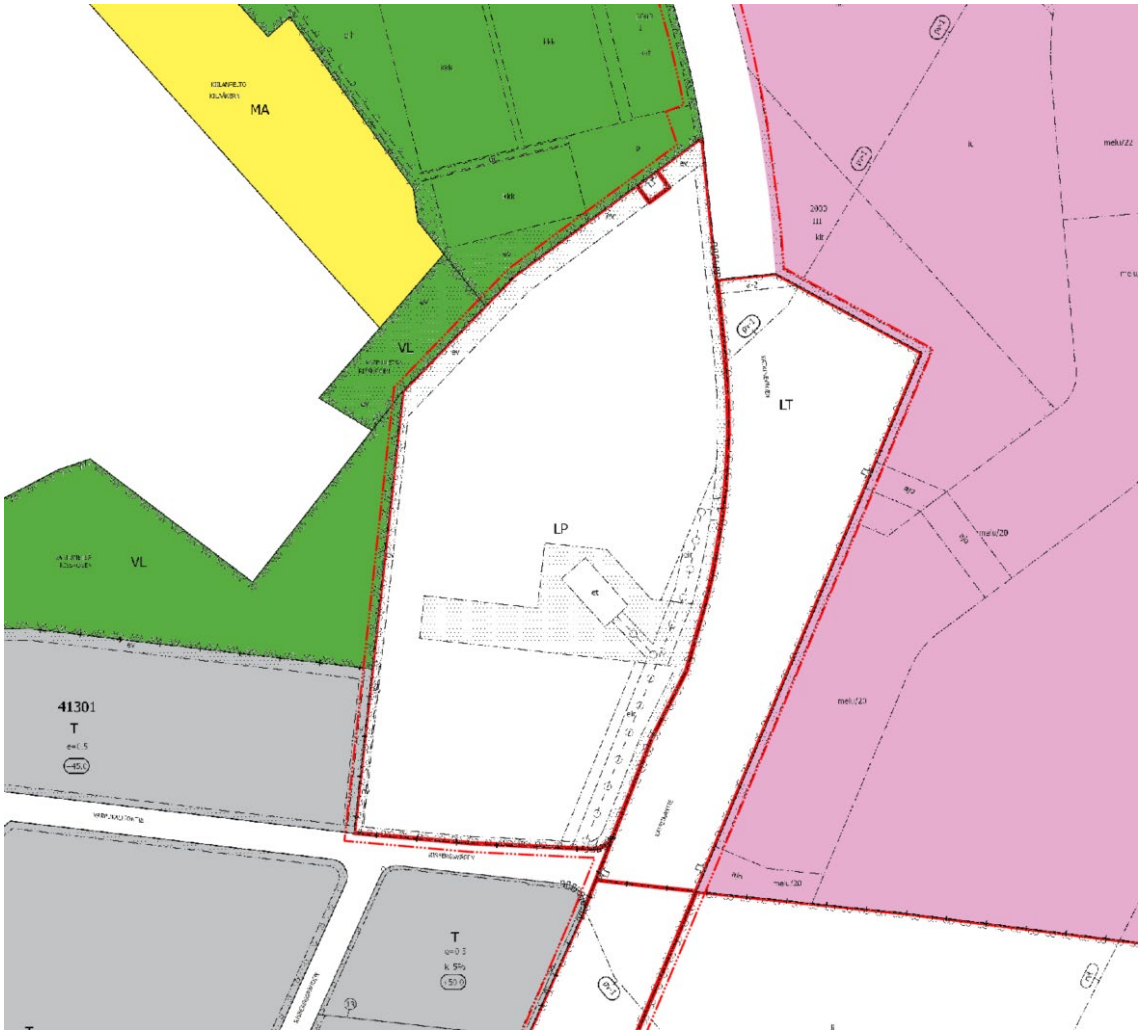

Varpukalliontien pohjoispuoleinen alue on vuonna 2002 voimaan tulleessa Viinikanmetsä 3 -asemakaavassa osoitettu yleiseksi pysäköintialueeksi LP. Katriinantien tiealue on pääasiassa yleiseksi

tieksi osoitettua aluetta LT. Tiealueella on voimassa eri asemakaavoja.

Suunnittelualueen pohjoisosassa ja eteläosassa osa Katriinantietä on asemakaavoittamatonta aluetta. Katriinantien länsipuolen eir-merkintä osoittaa alueen osan, jolle ei saa sijoittaa kiinteitä rakenteita tai laitteita. Merkintä on sittemmin tullut tarpeettomaksi Ilmavoimien luovuttua Katriinantiestä nk. nousutienä.

Muut päätökset ja suunnitelmat

Viherrakenteen kehityskuva VIVA (Kala 13.8.2024) ohjaa viheralueiden, viherrakenteen ja maiseman kehitystä Vantaalla. VIVA:n avulla hallitaan viheralueverkoston ja viherrakenteen kokonaisuuden kehitystä ja haetaan hyviä ratkaisuja tulevaisuuteen. Kehityskuvassa kaava-alueen luoteissivulle on osoitettu puustoisena kehitettävä ekologinen yhteys. Metsäisten ekologisten verkostojen merkitystä kuvataan kehityskuvaraportissa seuraavasti:

”Vantaalla ekologisen verkoston ydinalueita ovat pääasiassa metsäiset suojelu- ja luo-alueet, joita yhdistävät Vantaan yleiskaavan 2020 runkoyhteydet. Runkoyhteydet ovat useimmiten metsäisiä ja virtavesiyhteyksiä. Tunnetuilta luontoarvoiltaan erityisen arvokkaat metsäalueet sijoittuvat useimmiten suojelualueille ja ovat kytkeytyneet runkoyhteyksin. Runkoyhteydet eivät aina toteudu riittävän leveinä, ja niissä on väylien aiheuttamia katkoskohtia.”

Vantaan hulevesiohjelma (Vantaan kaupunki, 2023)

Hulevesiohjelman tavoitteena on vähentää kaupunkirakenteen tiivistymisen haitallisia vaikutuksia tulvariskien hallintaan ja ympäristönsuojeluun.

Vantaan kaupungin hulevesien hallinnan toimintamalli (Vantaan kaupunki, 2014)

Vantaan hulevesiohjelmaa tukeva toimintamalli ohjaa suunnittelua hulevesien hajautettuun ja luonnonmukaiseen käsittelyyn.

Kiilan kiertolan kehityskuva (Vantaan kaupunki & Tuusulan kunta, 2026)

Vantaan ja Tuusulan rajalla sijaitsevalle Kiilan–Ruotsinkylän alueelle (Kiilan Kiertola) laadittavan kuntien yhteisen kehityskuvatyön on määrä valmistua loppuvuodesta 2026. Kehityskuvan tavoitevuosi on 2060. Työssä tarkastellaan Vantaan ja Tuusulan yleiskaavoissa ja osayleiskaavoissa esitettyjen ratkaisujen ajantasaisuutta ja visioidaan uutta maankäyttöä ottaen huomioon nykyisten kaavojen hyväksymisen jälkeen laaditut seudulliset selvitykset.

Kehityskuvatyö on oikeusvaikutukseton, mutta se palvelee alueen jatkosuunnittelua. Työn tavoitteena on luoda edellytyksiä kiertotalouden ja vihreän siirtymän yritystoiminnalle, yhteensovittaa alueen maankäyttöä ja liikennettä sekä huomioida ympäristöhäiriöiden rooli alueen suunnittelussa. Osana kehityskuvatyötä alueelle laaditaan liikenneselvitys, jossa selvitetään alueen kehittämispotentiaalia suhteessa liikenteellisiin reunaehtoihin.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Kaavahanke sisällytettiin kaavoitusohjelmaan 2025. Kaavamuutos sai työohjelmassa numeron 002616 ja kaavoitus tuli vireille 6.10.2025. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitettiin kahdessa vaiheessa, 24.4.2026 sekä 26.9.2026 Katriinantien mitoitussuunnitelman pohjalta tarkentuneiden tilavaatimusten vuoksi. Kaava-alueen laajennustarpeet olivat melko vähäisiä ja keskittyivät kaupungin omistamalle maalle.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

Osallisia ovat ne, joiden oloihin tai etuihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa.

- Alueen maanomistajat ja maanvuokraajat
- Viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat ja vuokralaiset (naapurit)
- Kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät,
- Asukas- ym. yhdistykset
- Kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- Kaupungin omat asiantuntijat

Osallisia ovat myös ne viranomaistahot ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:

- Lupa- ja valvontavirasto
- Elinvoimakeskus
- Väylävirasto
- Pelastuslaitos
- Vantaan kaupunginmuseo
- tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt, energiayhtiöt
- rajoittuvat naapurikunnat
- Uudenmaan liitto, HSY, HSL, TUKES
- Finavia

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (AKL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta oli nähtävillä 6.10.-6.11.2025. Mielipiteitä saatiin yhteensä viisi kappaletta.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä tuo esiin, että uuden yleisen vesihuollon tarve ja laajuus Varpukalliontien pohjoispuolelle tulee tarkastella kaavoituksen yhteydessä.

UAR Finlandin edustaja tuo esiin, että kaava-alue ulottuu osin heidän kaupungilta vuokraamalleen maa-alueelle, jota käytetään elinkeinonharjoittamiseen. Mielipiteen jättäjä toivoo, että kaavamuutos ei tuo muutoksia heidän vuokraamalleen alueelle Katriinantien itäpuolelle.

Vantaan kaupunginmuseo tuo mielipiteessään esiin, että kaava-alue rajautuu Vantaanjokilaakson valtakunnallisesti merkittävään maisema-alueeseen, joka on huomioitu myös Vantaan

yleiskaavassa ja yleiskaavan määräyksissä. Lisäksi kaupunginmuseo huomauttaa, että muinaismuistolailla suojeltu Hommaksen kivikautinen asuinpaikka sijaitsee kaava-alueen välittömässä läheisyydessä.

Vantaan Energia tuo esiin, että alueella sijaitsee kaukolämpöputkia, joihin on mahdollista liittyä Varpukalliontieltä. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Asemakaavan muutosalueelle tulee huomioida muuntamotarpeet Katriinantien tieliittymien läheisyyteen ja osoittaa muuntamoille kaavakarttaan tilavaraukset. Tarkennetaan muuntamotarpeita maankäyttösuunnitelmien tarkentuessa.

Helsingin Seudun liikenne -kuntayhtymä tuo esiin, että raskaan liikenteen taukopaikoista on pääkaupunkiseudulla pulaa. He toivovat, että kaava-alue voisi jatkossakin toimia yleiskaavamerkinnän mahdollistamalla tavalla raskaan liikenteen levähdyspaikkana. Lisäksi he tuovat esiin, että alueen läheisyyteen tulee tarkastella bussipysäkkien lisäämistä, jos alueelle tulee uutta työpaikkarakentamista.

Mielipiteiden huomioiminen kaavaehdotuksessa

Kaavaehdotusratkaisussa on huomioitu mielipiteissä esitetyt näkemykset mahdollisuuksien mukaan.

Vesihuollon kehittämistarpeita on tarkasteltu osana kaavaprosessia yhteistyössä kaupungin asiantuntijoiden ja HSY:n kanssa.

Katriinantien katualueen mitoitus perustuu Vantaan kaupungin liikennesuunnittelun tekemään mitoitustarkasteluun. Katualueen esitetty rajaus noudattaa aiempaa liikennealueen rajausta, näin ollen kaavallisesta näkökulmasta UAR Finlandin tilanteeseen ei tule muutosta. Päätöksiä mitoitustarkastelun mukaisesta Katriinantien leventämisestä ei ole tehty, eikä hanke tai sen tarkemman suunnittelun aloittaminen sisälly kaupungin investointisuunnitelmiin.

Kaupunginmuseon huomiot kulttuuriympäristön arvoista on huomioitu kaavaehdotuksessa.

Vantaan Energian ja Vantaan Energia Sähköverkkojen esiin nostamat näkökohdat on huomioitu kaavaehdotuksessa.

Asemakaava on mahdollista toteuttaa vaiheittain raskaan liikenteen pysäköintitoiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi Vantaalla. Kävelyn ja pyöräilyn edellytykset sekä bussipysäkkien lisääminen on huomioitu kaavaehdotuksen laadinnassa.

Hanketta esiteltiin asukastilaisuudessa Aurinkokiven koululla 12.11.2025.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaprosessin yhteydessä selvitettiin Mustaputouksenojan statusta yhteistyössä lupa- ja valvontaviraston vesiympäristöyksikön asiantuntijoiden kanssa. Selvitystyön lopputuloksena oli, ettei Mustaputouksenoja ole vesilain tarkoittama puro, vaan norokokoluokan uoma, joka ei ole vesistö. Noro ei ole kaava-alueen kohdalla luonnontilainen, vaan se on kaivettu ojaksi. Näin ollen uoman käsittelyyn ja muutoksiin ei liity luontoarvokysymyksiä, vaan kyse on enemmän hulevesiratkaisuista, jotka kuuluvat kaupungin vastuulle ja päätösvaltaan.

Nähtävilläolo ja lausuntojen pyytäminen. Muistutusten ja lausuntojen huomioiminen.

Nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset kaavakarttaan ja -määräyksiin

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Kaavatyön tavoitteena on vastata kaupungin yritystonttitarjontaan mahdollistamalla Viinikanmetsän työpaikka-alueen laajentumisen Vantaan yleiskaava 2020 mukaisesti. Laajennusalue sijaitsee logistisesti keskeisellä paikalla lentokentän, Tikkurilantien ja Kehä III:n läheisyydessä. Alueelle tavoitellaan tonttikohtaisen vihertehokkuuden tavoitetason saavuttamista sekä hulevesien käsittelyä Vantaan kaupungin ohjeistuksen mukaisesti. Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030.

Vantaan valtuustokauden 2026–2029 strategia (Kv 26.1.2026)

Tulevaisuus asuu Vantaalla -strategian mukaan tulevaisuudessa asukkaat, yritykset ja ideat löytävät kotinsa Vantaalta. Uudet ratkaisut asumisessa, liikkumisessa, kestävässä kehityksessä, oppimisessa ja elinvoiman rakentamisessa ovat parantaneet ihmisten arkea, kaupungin ilmettä ja mainetta. Tulevaisuuden Vantaa on turvallinen, viihtyisä ja jatkuvasti kehittyvä ympäristö elää, opiskella ja tehdä töitä. Strategiassa on määritetty kolme tärkeää päämäärää: Hyvän elämän Vantaa, Vetovoimainen Vantaa ja Tasapainoisen kasvun Vantaa.

Hyvän elämän Vantaan päämäärän osalta tavoitellaan muun muassa sitä, että Vantaa antaa lapsille ja nuorille vahvat eväät elämään. Vetovoimainen Vantaa päämärän osalta strategiassa tavoitellaan muun muassa päiväkotien ja oppilaitosten tarjoavan yhtä hyvät ja turvalliset ympäristöt kasvamiseen ja oppimiseen joka puolella kaupunkia. Tasapainoisen kasvun Vantaa päämäärän tavoitteena on muun muassa alueellisen eriytymisen pysäyttäminen, ekologisen kestävyyden varmistaminen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen varautuminen.

Kaavatyöllä vastataan strategiseen tavoitteeseen työllistävien yritysten määrän kasvusta. Vantaan kaupungin tavoitteena on kaavoittaa uutta työpaikkakerrosalaa yhteensä 200 000 k-m² strategiakaudella 2026-2029. Strategisena tavoitteena on, että lisäämme kaupunkivihreää ja lähiluonnon saavutettavuutta. Tavoitetasona vuodelle 2029 on tonttikohtaisen vihertehokkuuden toteutuminen asemakaavoissa 100 %. Olemme luontopositiivinen vuoteen 2030 mennessä. Kaikissa hyväksytyissä asemakaavoissa on luonnon luontotyypeille aiheutetut haitat hyvitetty täysimääräisesti ja luonnon heikentymättömyys on saavutettu.

MAL-tavoitteet:

- Rakennetaan Helsingin Seudun yhdyskuntarakenteen pitkäjänteistä tiivistämistä, erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen.
- Vahvistetaan Helsingin seudun elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä kehittämällä keskeisiä elinkeinoalueita sekä parantamalla kansainvälistä saavutettavuutta ja logistiikan tehokkuutta.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018 päivitetty KV 10.10.2022 § 7)

- Työpaikkarakentamisen edellytysten luominen
- Kaupungin talouden vahvistaminen yhdyskuntarakennetta eheyttäen
- Kehitämme yritysalueita joustavasti kaavoituksen ja profiloinnin keinoin
- Edistämme ekologisuutta ja asuinalueiden viihtyvyyttä säilyttämällä olemassa olevaa puustoa ja kasvillisuutta. Turvaamme viheralueiden riittävyyden rakentuvilla ja rakentuneilla alueilla sekä ekologisten yhteyksien jatkuvuuden
- Turvaamme riittävät aluevaraukset luonnon monimuotoisuuden varmistamiseksi
- Hyödynnämme olemassaolevan infrastruktuurin ja palveluverkon ennen uusien alueiden avaamista

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2025 (Kv 15.12.2025)

Vantaan arkkitehtuuriohjelma linjaa suunnittelemaan ja toteuttamaan kaupunkia, jossa korostuvat paikalliset tilat ja pitkäikäiset talot.
Asemakaavan kannalta keskeisiä arkkitehtuuriohjelman tavoitteita ovat:

- Edistetään kollektiivisten tarinoiden kaupunkia eli vahvistetaan alueellisia erityispiirteitä.
    - Arkkitehtuuri sopeutuu paikan kaupunkimaisemaan ja ympäristöön.
- Edistetään ihmisen mittakaavaista kaupunkia eli luodaan visuaalista ja toiminnallista vaihtelua.
    - Suunnitelma on sidottu alueen identiteettiin ja olemassa olevaan rakenteeseen selkeällä ja johdonmukaisella tavalla.
    - Suunnitelman rakennukset on mittakaavaltaan, muodoltaan ja materiaaleiltaan ympäristöönsä sopivia.
    - Suunnitelmassa on visuaalista ja toiminnallista vaihtelua rakennus- ja korttelitasolla, esimerkiksi massoittelu, julkisivut, värit, toiminnot.
- Suunnitellaan ilmastonmuutokseen sopeutuvaa luontoa ja kaupunkirakennetta.
    - Alueen kasvillisuutta on säilytetty ja hyödynnetty.
    - Siniviherrakenteelle eli kookkaalle puustolle, kasvulliselle maanpinnalle ja/tai hulevesien viivyttämiselle on varattu tilaa.
    - Tonttikohtaisen vihertehokkuuden minimiarvot täyttyvät.

- Huomioidaan villiintyvä kaupunkiluonto eli luodaan kaupunkiympäristössä edellytyksiä hyvinvoiville lajeille ja ihmisille.
    - Kaava-alueen viheralueet ovat saavutettavia.
    - Luonnon kokonaisheikentymättömyys on huomioitu.
    - Kaavaratkaisu pohjautuu Vihreä ja virtaava Vantaa - viherrakenteen kehityskuva työn kehittämissuunnitelmiin.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 28.2.2022)

- Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2021 – 2025 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:
- Hiilineutraalius ja resurssiviisaus ovat maankäytön suunnittelun ja toteutuksen lähtökohtina.
- Kaupunki integroi ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.
- Viherrakenne on terveyttä tukevaa ja hyvinvointia luova. Säilytetään ja parannetaan viheralueiden saatavuutta.
- Luodaan hyvät edellytykset kestävälle ja monimuotoiselle liikkumiselle.
- Vähennetään lämmityksen päästöjä.
- Edistetään vähähiilistä rakentamista.
- Edistetään rakentamisen kiertotaloutta.
- Vähennetään infrarakentamisen ja massojenhallinnan hiilijalanjälkeä.
- Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan Vantaalla suunnitelmallisesti.
- Vahvistetaan toimia metsä- ja suoluonnon monimuotoisuuden parantamiseksi.
- Vesistöjen luonnontilaisuutta ja monimuotoisuutta parannetaan.

- Varmistetaan kattava avoimien alueiden (esim. niityt) verkosto.
- Suojellaan luontoa kulumiselta.
- Hiilinielujen ja hiilivarastojen vahvistaminen.
- Kasvatetaan hiilikädenjälkeä ja edistetään hiilinegatiivisuutta.

Kaavatyön tarkoituksena on mahdollistaa Viinikanmetsän työpaikka-alueen laajentuminen jo aiemmin pääasiassa rakentuneelle alueelle ja lisätä yritystonttitarjontaa hyvien liikenneyhteyksien äärellä. Lisäksi tavoitteena on:

- Huomioida Vantaan resurssiviisauden tiekartassa (KV 28.2.2022) asetettuja tavoitteita mahdollisuuksien mukaan.
- Yhteensovittaa alueen luontoarvot ja rakentamisen tarve kokonaisheikentymättömyyden periaatteita noudattaen
- Vihertehokkuuden tavoitetason saavuttaminen ja alueen hulevesien käsittely Vantaan kaupungin ohjeistuksen mukaisesti

3.3.2 Muut tavoitteet

Maanomistaja

Työpaikka-alueen kaavoittaminen edellä kuvattujen reunaehtojen puitteissa Vantaan elinvoiman lisäämiseksi.

Osallisten palautteista tulleet tavoitteet

Huomioitava olevan sekä alueelle rakennettavan kunnallistekniikan vaatimukset.

Huomioitava raskaan liikenteen pysäköinnin ja levähdyspaikkojen määrä Vantaalla.

Vihertehokkuus

Asemakaavassa määrätään alueelle maankäytön mukainen vihertehokkuustaso. Vihertehokkuudella tarkoitetaan alueen painotetun viherpinta-alan suhdetta alueen kokonaispinta-alaan. Vihertehokkuusmenetelmän avulla muun muassa edistetään vehreän, viihtyisän ympäristön rakentumista ja hulevesien hallintaa sekä turvataan ekosysteemipalveluita ja luonnon monimuotoisuutta. Samalla toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja hillinnän mukaisia suunnitteluperiaatteita.

Suunnittelualueella noudatetaan vihertehokkuudesta annettuja kaupunkitasoisia linjauksia.

Vantaan kulttuuriympäristölinjaukset

Vantaan kaupungin johtoryhmä hyväksyi 10.2.2020 Vantaan kulttuuriympäristölinjaukset, joiden mukaan vantaalaisten kulttuuriympäristöt ovat rakkaita ja rikkaita. Ne ovat hyvin hoidettuja ja monikerroksisia. Kulttuuriympäristön arvojen välittymisestä tulevaisuuteen huolehditaan asemakaavoissa mm. Seuraavasti:

- varmistetaan kaavojen merkinnöillä ja määräyksillä, että merkittävät kulttuuriympäristökokonaisuudet säilyvät
- selvitetään kulttuuriympäristön arvot ja ominaispiirteet, ja pyritään säilyttämään ne

Kulttuuriympäristön ja -maiseman arvot huomioidaan kaava-alueella asemakaavamääräyksin.

Viherrakenteen kehityskuva VIVA

Viherrakenteen kehityskuvan (Kala 13.8.2024) tavoitteena on kytkeytynyt viherrakenne, joka tukee ekologista verkostoa, monimuotoisuutta ja maiseman ominaispiirteitä. Viherrakenne hillitsee ilmastomuutosta ja siihen sopeutumista. Viherrakenne ulottuu kaikkialle ja on lähellä ihmistä. Ensisijaisesti hyödynnetään olevaa viherrakennetta ja maisemaa.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Asemakaavaratkaisusta ei ole laadittu vaihtoehtoisia suunnitelmia, sillä tavoitteena on alusta lähtien ollut joustava, yritysten tarpeisiin mukautuva kaavaratkaisu, jossa ei ole sitovaa tonttijakoa.

Kaavaratkaisun muotoutumiseen ovat keskeisesti vaikuttaneet seuraavat tekijät:

Mustaputouksenojan uoma
Mustaputouksenojan uoma kulkee nykytilanteessa korttelialueen halki viistosuunnassa. Lähtötietojen mukaan kyseessä oli vesilain mukainen puro. Uoman ja tarvittavien suoja-alueiden säilyttäminen tässä sijainnissa olisi merkittävästi vaikeuttanut korttelialueen maankäyttöä. Uoman tilannetta selvitettiin kaupungin asiantuntijoiden sekä lupa- ja valvontaviraston asiantuntijoiden voimin. Lopputulemana oli, että Mustaputouksenoja ei ollut vesilain tarkoittama puro vaan ihmisen voimakkaasti muokkaama oja, jonka uomaa on edelleen mahdollista muokata. Tämä mahdollisti ratkaisun, jossa Mustaputouksenojan nykyinen, kaava-alueen halkaiseva uoma yhdistetään kaava-alueen rajalla sijaitsevaan rinnakkaisuomaan, mikä vapauttaa korttelialueen maankäyttöä huomattavalla tavalla.

Raskaan liikenteen pysäköinti
Pääkaupunkiseudulla on pulaa raskaan liikenteen taukopaikoista. Uusia palvelualueita on suunnitteilla, Vantaallekin, mutta niiden valmistumista odotellessa on huolehdittava olevien taukopaikkojen toimintaedellytyksistä. Yksi pääkaupunkiseutua palvelevista raskaan liikenteen levähdyspaikoista toimii kaava-alueen pohjoisosassa, noin neljän hehtaarin vuokra-alueella.
Asemakaavan voimaantulo ei estä raskaan liikenteen pysäköintialueen toiminnan jatkumista, jos vuokrasopimuksen jatkolle nähdään tarvetta. Kaava on mahdollista toteuttaa vaiheittain siten, että toteutus ja tonttien luovutus aloitetaan alueen eteläosasta tonteilta, jotka rajautuvat – ja joiden ajoliikenne tukeutuu - Varpukalliontiehen.

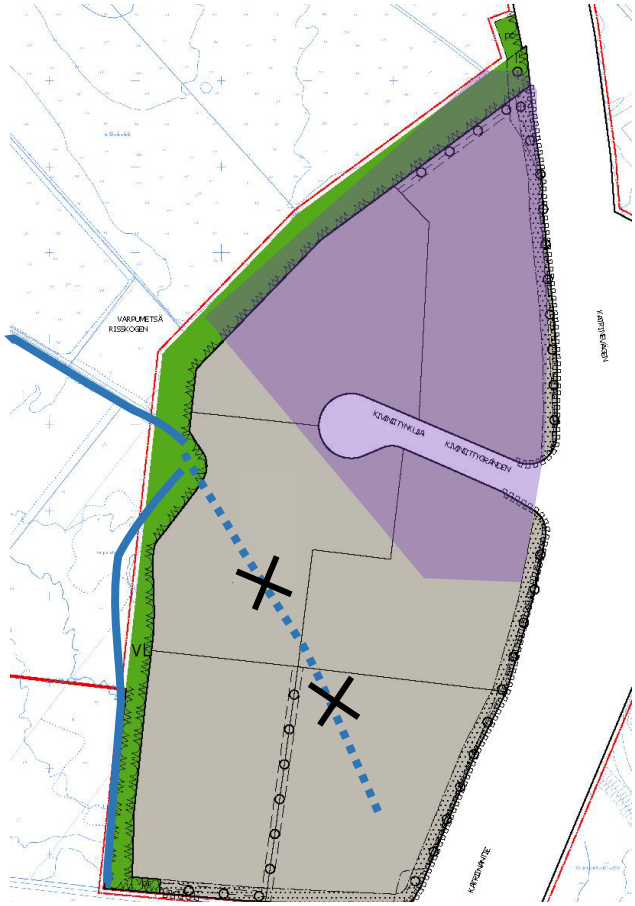

Kaaviokuva kaavaratkaisuun vaikuttaneista tekijöistä. Violetilla varjostuksella esitetty vuokra-alue, jolla raskaan liikenteen pysäköinti toimii. Tämän eteläpuoliset tontit, joiden liikenne järjestetään Varpukalliontien kautta, voidaan toteuttaa ensin.

Tavoiteltu tonttikoko ja ajojärjestelyt
Viinikanmetsän alueella on vaihtelevan kokoisia tontteja noin 3000 m^2 tonteista aina yli 11 hehtaarin tontteihin. Pääosa tarjonnasta asettuu kuitenkin 1,5 – 4 ha kokoluokkaan ja kysyntä keskittyy tällaisiin kookkaampiin yritystontteihin. Korttelin ohjeellinen tonttijako on laadittu siten, että kaava mahdollistaa kuuden, hieman yli 1 ha kokoisen tontin järjestämisen alueelle, mutta tontteja yhdistämällä säilyy mahdollisuus suurempiinkin kokonaisuuksiin. Joustavan ratkaisun mahdollistaa liikennejärjestely, joka tukeutuu sekä pohjoiseen Kiviniitynkujan tonttikatuun että Varpukalliontielle rakennettaviin tonttiliittymiin.

Katriinantien kaavaratkaisu

Katriinantien alueella on voimassa useita eri asemakaavoja ja osa tiestä on asemakaavoittamatonta aluetta. Erityisesti tien Viinikanmetsän työpaikka-alueen viereisellä suoralla sekä tien pohjoisosassa tiealue on ollut kaavassa vanhastaan huomattavasti rakennettua tietä leveämpi ja näin ollen tien kaava-alueeseen on kuulunut osia myös viereisistä kiinteistöistä. Tämä ei kuitenkaan ole vaikuttanut lentokentän tai kaupungin omistaman vauhtikeskuksen toimintaan tai maankäyttöön. Kaavaprosessin aikana laaditun mitoitustarkastelun pohjalta ei voitu sulkea pois mahdollisuutta, että tulevaisuudessa tien rakenteet saattavat vaatia lisätilaa. Tämä selviää vasta, jos Katriinantien leventäminen tulee ajankohtaiseksi ja tarkempia suunnitelmia ryhdytään laatimaan. Näin ollen kaavaratkaisussa esitetään, että Katriinantielle kaavassa tehty aluevaraus säilyy mitoitukseltaan entisellään. Mahdolliset katualueen lunastukset tulevat ajankohtaiseksi vasta tien leventämisen yhteydessä, jos se tulevaisuudessa nähdään tarpeellisena.

Katriinantien muutostarpeiden ajoituksen epävarmuudesta johtuen asemakaava-alueesta päätettiin rajata pois yksityisten kiinteistöjen osat Katriinantien länsireunalla, jotka mitoitustarkasteluun perustuen olisi muuten sisällytetty kaavan katualueeseen. Kaavamuutoksen tarpeellisuutta näiden kiinteistöjen osalta arvioidaan Katriinantien muutostarpeiden tullessa ajankohtaiseksi.

Havainnekuva korttelialueeksi muuttuvasta kaava-alueesta. Rakennusten peittoala esitetty lähellä suurinta mahdollista laajuutta.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Kaavaratkaisu noudattaa valtuuston 25.1.2021 hyväksymää yleiskaavaa.

Asemakaava-alue jakautuu kahteen osaan: Varpukalliontien pohjoispuoleiseen korttelialueeseen ja Katriinantien tiealueeseen.

Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan Varpukalliontien pohjoispuoleiselle, noin 9 hehtaarin laajuiselle korttelialueelle kaupunkikuvallisesti korkeatasoista teollisuus-, varasto- ja toimitilarakentamista hyvin saavutettavissa olevassa sijainnissa lentokentän läheisyydessä Kehä III:n pohjoispuolella. Kortteli 34030 osoitetaan teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (T), jonne saa rakentaa teollisuus-, varasto- ja toimitilarakennuksia sekä niiden yhdistelmiä.

Korttelialueen pohjoisosaan osoitetaan uusi tonttikatu, Kiviniitynkuja, jolta järjestetään kulkuyhteydet korttelin pohjoisosan tonteille. Kadun pohjoispuolelle voidaan toteuttaa jalankulku- ja pyöräilytie. Eteläisimmät tontit voivat sijoittaa ajoliittymänsä Varpukalliontielle.

Korttelin itäosaan varataan lähivirkistysalueen (VL) osa, joka yhdistyy kaavoitettavan alueen länsipuolella olevaan Varpumetsän lähivirkistysalueeseen.

Katriinantien tiealue muutetaan asemakaavalla valtion maantiestä katualueeksi noin neljän kilometrin matkalta ja alueen hallinta siirtyy valtiolta kaupungille. Asemakaavaprosessin yhteydessä on tutkittu Katriinantien jatkokehitystarpeita ja kaavan katualue on mitoitettu näitä tarpeita silmällä pitäen.

Katriinantien katualueen itäpuolelle on osoitettu suojaviheraluemerkintä (EV) kohtaan, jossa luontoselvityksen (2026) mukaan sijaitsee tuore, keskiravinteinen lehto.

4.1.1 Mitoitus

Kaava-alueen pinta-ala on noin 31,6 ha. Siitä 9,1 hehtaaria lukeutuu kortteliin 34030 sekä Kiviniitynkujan tonttikatuun ja 1 ha suojaviheralueeseen. Loput noin 21,5 ha kaava-alueesta on Katriinantien katualuetta. Kehäradan ylittävän sillan osuudella on rautatiealuetta noin 0,35 ha.

T-korttelialueelle osoitetun rakennusoikeuden määrä on yhteensä 39 050 k-m^2 (e=0,5). Kaava mahdollistaa jopa 390 työpaikan muodostumisen alueelle, jos alueen työpaikkaväljyys on lähempänä perinteistä teollisuutta (1 työpaikka / 100 k-m^2). Jos taas alueen toimijat painottuvat logistiikan ja varastoinnin alalle, työpaikkojen määrä olisi lähempänä 130:ä (1 työpaikka / 300 k-m^2).

T, Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue

- Pinta-ala yhteensä 7,8 ha
- Rakennusoikeus 39 050 k-m^2
- Tehokkuusluku e=0,5
- Korkein sallittu vesikaton korkeuspiste on +50.0 metriä

- Autopaikkojen vähimmäismäärät
- 1 ap / 100 liiketilan k-m^2, enintään 1ap / 30 liiketilan k-m^2
- 1 ap / 80 toimistotilan k-m^2
- 1 ap / 300 varastotilan k-m^2

- Polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät
- 1 pp / 50 liiketilan k-m^2
- 1 pp / 50 toimistotilan k-m^2
- 1 pp / 240 varastototilan k-m^2
- 1 pp / 250 tuotantotilan k-m^2

VL, lähivirkistysalue

- Pinta-ala 1 ha

EV, suojaviheralue

- Pinta-ala 1 ha

LR, rautatiealue

- Pinta-ala 0,35 ha

Katriinantien ja Kiviniitynkujan katualueet

- Pinta-ala 21,5 ha

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavan mukaiset uudet varasto- ja teollisuusrakennukset noudattavat ympäröivän kaupunkirakenteen mittakaavaa. Rakennusten arkkitehtuurista on annettu laatua ja julkisivumateriaaleja koskevia määräyksiä. Kaavamääräyksillä on kiinnitetty huomiota Varpukalliontien ja Katriinantien suuntaan avautuvien näkymien ja julkisivujen kaupunkikuvalliseen laatuun. Rakentamista ohjataan värikkyyteen kaavamääräyksellä.

Korttelialueiden koot mahdollistavat monipuolisesti erilaisten tonttien muodostamisen. Alueelle voidaan laatia tonttijako monen kokoisille tonteille, jota kaavaratkaisussa on havainnollistettu ohjeellisella tonttijaolla. Kaavassa ei laadita sitovaa tonttijakoa, mikä jättää joustoa erilaisten hankkeiden sijoittumiselle. Kaavassa ei ole annettu kerroslukua vaan määritetty lähialueille tyypillisesti rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeuspiste.

Kaava tukee ja säilyttää maiseman ja luonnon arvoja sekä ekologista verkostoa. Kaavan ratkaisuilla pyritään kytkeytyneeseen viherrakenteeseen. T-korttelialueen länsireunan VL-lähivirkistysalue kytkeytyy olemassa olevaan Varpumetsän alueeseen ja vahvistaa sen ekologisia yhteyksiä.

Arvokkaan kulttuurimaiseman vaalimiseksi on annettu kaavamääräyksiä rakennusten julkisivujen ja korttelialueen valaistuksen osalta.

Kasvikatot tukevat osaltaan luonnon monimuotoisuutta ja viivyttävät sadevesiä. Katoksiin tulee toteuttaa kasvikatto. Lisäksi T-korttelialueilla vähintään 15 % rakennusten kattopinta-alasta tulee olla kasvikattoa. Vihertehokkuuden toteutuminen on osoitettava rakennusluvan yhteydessä pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla. Vihertehokkuuden tavoiteluvuksi on määritetty T-korttelialueella 0,8.

Hulevesien käsittelystä ja viherrakentamisesta on annettu kaavamääräyksiä. Tonteilla tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Kaavamääräysten mukaan rakennuslupaa varten on laadittava tonttikohtainen hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan. Korttelialueen kadun vastaisella reunalla on kahdeksan metrin levyinen istutettava alueen osa.

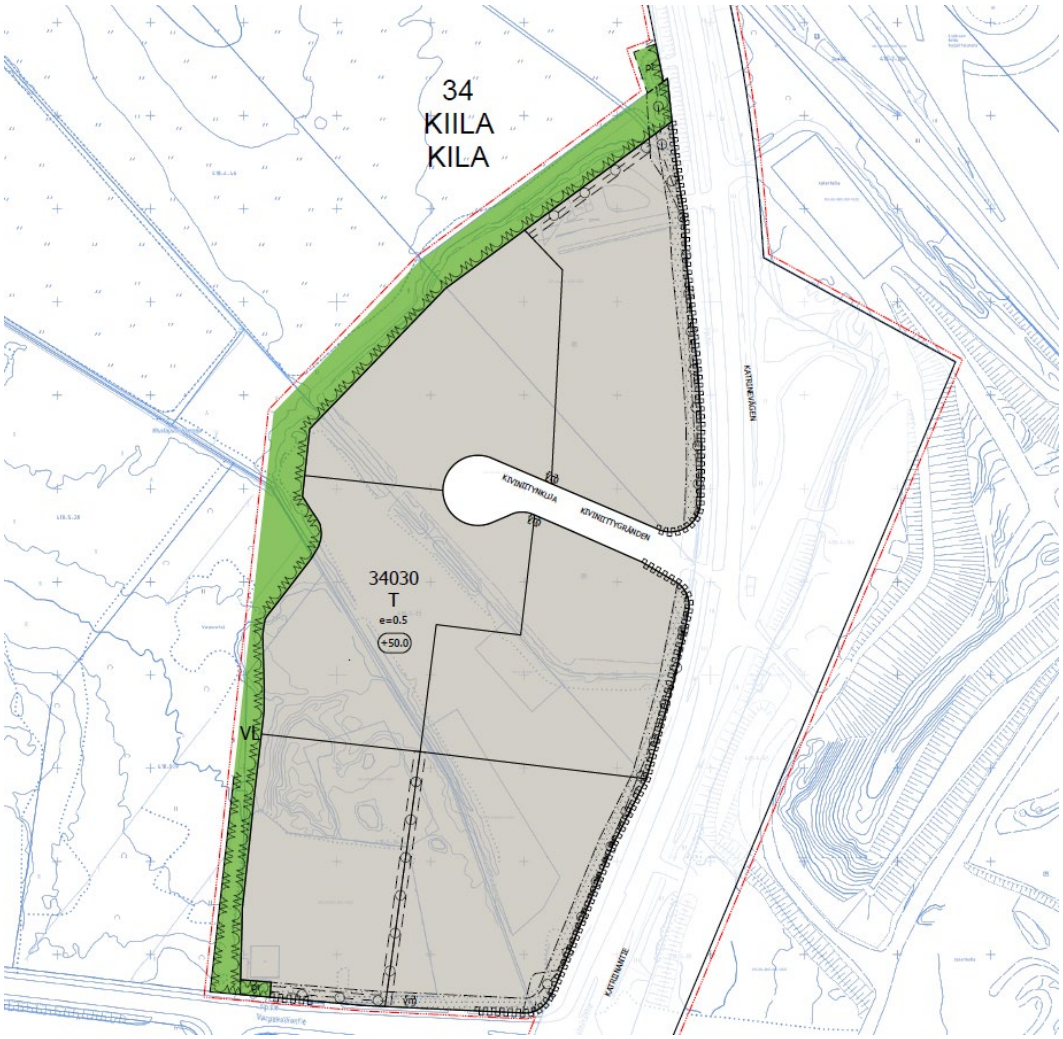

Ote asemakaavakartasta T korttelialueen kohdalta. Alueelle on osoitettu ohjeellinen tonttijako sekä istutettavat alueet Varpukalliontien ja Katriinantien varteen. Korttelin länsiosan VL-alue yhdistyy Varpumetsän lähivirkistysalueeseen.

4.3 ALUEVARAUKSET

Kaavaratkaisussa on osoitettu korttelialue työpaikkarakentamiseen (T, teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue). Lisäksi alueita on osoitettu lähivirkistysalueeksi (VL), suojaviheralueeksi (EV), rautatiealueeksi (LR) ja katualueiksi.

Kaava-alueen pinta-alasta (31,6 ha) korttelialueita on 25 % (7,8 ha), lähivirkistysalueita 3,2 % (1,0 ha), suojaviheralueita 3,2 % (1,0 ha) ja katualueita 68,7 % (21,7 ha).

4.3.1 Korttelialueet

T, teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue

Kortteli 34030 osoitetaan teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi, jonne saa rakentaa teollisuus-, varasto- ja toimitilarakennuksia sekä niiden yhdistelmiä. Enintään 25 % tontin rakennusoikeudesta saa käyttää pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liike- ja muita siihen verrattavia tiloja varten. Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakauppaa.

Korkein sallittu vesikaton korkeuspiste on +50.0 metriä. Mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoaseman esterajoituspintoja.

Kaavamääräyksillä on kiinnitetty huomiota Varpukalliontien ja Katriinantien suuntaan avautuvien näkymien ja julkisivujen kaupunkikuvalliseen laatuun. Korttelialue ohjataan myös rajaamaan katujen puolelta korkeatasoisin istutuksin. Rakentamista ohjataan värikkyyteen kaavamääräyksellä.

Arvokkaan kulttuurimaiseman vaalimiseksi on annettu kaavamääräyksiä rakennusten julkisivujen ja korttelialueen valaistuksen osalta.

Avovarastointia ei sallita. Ulkovarastointi ei saa aiheuttaa haittaa ympäristölle. Tontilla olevien rakennusten, katosten ja varastojen tulee muodostaa yhtenäinen kaupunkikuvallinen kokonaisuus.

Hulevesien käsittelystä ja viherrakentamisesta on annettu kaavamääräyksiä. Tonttien viherryttämiseen ohjataan monin kaavamääräyksin viherkertoimesta lähtien. Rakentamatta jäävät tontin osat tulee istuttaa sikäli, kun niitä ei käytetä pysäköintiin ja myös pysäköintialueet ohjataan jäsentämään rakentein tai istutuksin. Katoksiin tulee toteuttaa kasvikatto ja lisäksi vähintään 15 % rakennusten kattopinta-alasta tulee olla kasvikattoa.

4.3.2 Muut alueet

VL, lähivirkistysalue

Korttelin itäosaan varataan lähivirkistysalueen (VL) osa, joka yhdistyy kaavoitettavan alueen länsipuolella olevaan Varpumetsän lähivirkistysalueeseen. Lähivirkistysalue suojaa korttelialueen itäreunalle siirrettävän Mustaputouksenojan uomaa sekä vahvistaa kaava-alueen pohjoisosan tärkeää puustoista liito-oravayhteyttä.

Katualueet

Katriinantie on valtion maantie, josta osa on aiemmin toiminut lentokoneiden varalaskeutumispaikkana. Katriinantien kaduksi ottamisen mahdollistaa Ilmavoimien 2.9.2020 päätös, jolla se luopui Katriinantien (MT11459) käytöstä nk. nousutienä Viinikanmetsän alueella. Katriinantien tiealue muutetaan asemakaavalla katualueeksi noin neljän kilometrin matkalta ja alueen hallinta siirtyy valtiolta kaupungille. Asemakaavaprosessin yhteydessä on tutkittu Katriinantien jatkokehitystarpeita ja kaavan katualue on mitoitettu näitä tarpeita silmällä pitäen.

T-korttelialueen pohjoisosaan osoitetaan uusi tonttikatu, Kiviniitynkuja, jolta järjestetään kulkuyhteydet korttelin pohjoisosan tonteille. Tien pohjoispuolelle voidaan toteuttaa jalankulku- ja pyöräilytie.

EV, suojaviheralue

Katriinantien katualueen itäpuolelle on osoitettu suojaviheraluemerkintä EV kohtaan, jossa luontoselvityksen (2026) mukaan sijaitsee tuore, keskiravinteinen lehto, jossa esiintyy edustavaa lehtolajistoa, metsälehmuksia, jalopuuta sekä vanhoja järeitä puita. Katriinantien mitoitustarkastelun mukaan estettä metsän säilymiselle ei tien mitoituksen puolesta ole.

LR, rautatiealue

Kaava-alueen eteläosassa on Kehäradan ylittävä Katriinantien silta, jonka osalla rautatiealueen ylittävälle osuudelle on annettu eritasoristeysmerkintä e.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu hyvien kulkuyhteyksien äärelle, mikä on tulevan toiminnan kannalta oleellista. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Yhdyskuntarakenne

Asemakaava jatkaa Viinikanmetsän työpaikka-alueen rakentumista pohjoisen suuntaan yleiskaavan mukaisesti. Ratkaisu monipuolistaa ja edistää työpaikka-alueen kehittymistä. Alue kytkeytyy luontevasti niin lentokentän alueen, Viinikanmetsän kuin kehittyvän Kiilan alueen työpaikka- ja yritysalueisiin. Alueelle on hyvät julkisen liikenteen yhteydet ja suunnitelmassa on valmius uusien

bussipysäkkien toteuttamiseen alueen rakentumisen edistyessä. Hanke edistää kestävää yhdyskuntarakennetta.

Kaupunkikuva

Uusi rakentaminen laajentaa rakennettua työpaikka-aluetta pohjoiseen. Kaava-alue jatkaa alueelle jo ominaista kookasta rakennusten mittakaavaa, mutta arkkitehtonista rimaa on pyritty korottamaan kaavamääräyksillä julkisivuväreistä ja kokonaisvaltaisesta kaupunkikuvallisesta otteesta. Kortteleista saadaan vehreitä mm. vihertehokkuudesta ja kasvikatoista määräämällä.

Palvelut ja työpaikat

Asemakaava täydentää Viinikanmetsän työpaikka-aluetta. Kaavan rakentumisen myötä uusia työpaikkoja syntyy yritysten toimialasta riippuen arviolta 130-390. Joustavan kaavaratkaisun takia tarkkaa tietoa hankkeiden mittakaavasta tai lukumäärästä ei ole, joten työpaikkamäärän tarkempi arviointi on haastavaa.

Asuminen

Kaava-alueella ei ole asuntoja. Lähin asutus sijaitsee noin 900 m kaava-alueesta pohjoiseen. Kaavamuutoksella ei ole merkittäviä vaikutuksia asumiseen.

Taloudelliset vaikutukset

Kaavassa osoitettavan korttelin 34030 toteuttaminen aiheuttaa kustannuksia Mustaputouksenojan uoman siirrosta ja korttelia palvelevan tonttikadun, Kiviniitynkuja, toteuttamisesta. Kiviniitynkujan ja siihen liittyvien risteysjärjestelyiden toteuttamisen kustannus on arviolta 688 000 euroa ja ojauoman siirron arviolta noin 15 000 euroa.

Kaavataloudellisesta näkökulmasta kaavaan sisältyvä Katriinantien kaduksi ottaminen ja kaistamäärän lisääminen on laajempaa aluetta palveleva pitkän tähtäimen tavoite, jota ei ole mielekästä arvioida pelkästään kaava-alueen sisäisenä kustannuseränä. Katriinantien kaistojen lisäämistä ei olla vielä tarkemmin suunniteltu ja sen osalta kustannus tarkentuu myöhemmässä vaiheessa katusuunnittelun edetessä.

Kaava on kaupungin näkökulmasta taloudellisesti toteutettavissa. Arviossa ei huomioida Katriinantien kaistojen lisäämisestä aiheutuvia kustannuksia.

Sosiaalinen ympäristö

Alueella on ennestään hyvin vähän asukkaita, eikä asemakaava lisää asumista. Alueen työpaikkavaltaisuus vahvistuu, mikä lisännee alueen liikennettä – myös jalankulkijoita – erityisesti päiväsaikaan. Kaavassa on pyritty kytkemään virkistysalueet paremmin toisiinsa, mikä mahdollistaa virkistysalueiden käytön aiempaa paremmin.

Virkistys

Kaavassa osoitetaan uusi virkistysalue korttelialueen länsiosaan. Sen tarkoitus on vahvistaa viereisen Varpumetsän virkistysalueen ekologisia yhteyksiä. Kaava lisää mahdollisuuksia myös kulkea pidempi yhtenäinen reitti aina Katriinantieltä Varpukallion suojelualueelle ja Viinikanmetsänpolulle asti.

Liikenne

Kaava-alue sijaitsee Katriinantien varrella ympäristössä, johon on keskittynyt runsaasti logistiikan ja teollisuuden toimintoja. Alueen sijainti on työpaikka- ja yritystoiminnan kannalta hyvä, sillä se sijaitsee Helsinki-Vantaan lentoaseman sekä Tikkurilantien ja Kehä III läheisyydessä. Asemakaava mahdollistaa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen toteuttamisen Varpukalliontien pohjoispuolelle.
Asemakaava on mahdollista toteuttaa vaiheittain siten, että raskaan liikenteen väliaikaisen taukopaikan toiminta mahdollisuudet pyritään turvaamaan ennen korvaavan alueen toteuttamista.

T-korttelialueen pohjoisosan tonttiliikenne järjestetään nykyisen liittymän paikalle toteuttavan Kiviniitynkujan kautta. Kiviniitynkujan tilavarauksia ja liikenteellisiä järjestelyjä on tarkasteltu liikenteen yleissuunnitelmassa. Suunnittelussa on huomioitu ajoneuvoliikenteen tarpeet sekä turvallisten ja sujuvien jalankulun ja pyöräilyn yhteyksien järjestäminen alueelle.

Katriinantien liikenteellisen merkityksen arvioidaan kasvavan tulevaisuudessa maankäytön kehittymisen ja mahdollisesti toteutettavan Kehä IV myötä. Katriinantien nykyinen liikennemäärä suunnittelualueen kohdalla on noin 5 300 ajoneuvoa vuorokaudessa. Tämän asemakaavatyön yhteydessä on laadittu alustava tarkastelu Katriinantien toteuttamiseksi 2+2 ajokaistaiseksi kaduksi. Katriinantien tulevaisuuden liikennejärjestelyt ja mitoitus täsmentyvät maankäytön kehittymisen sekä alueen liikenneverkon jatkosuunnittelun yhteydessä.

Suunnittelussa on lisäksi varauduttu mahdollisuuteen toteuttaa Katriinantielle uusi bussipysäkkipari korttelialueeksi muuttuvan alueen läheisyyteen, Varpukalliontien ja Katriinantien risteyksen tuntumaan. Uusi pysäkkipari parantaisi alueen joukkoliikenteen saavutettavuutta ja tukisi kestävien kulkutapojen käytön lisääntymistä pitkällä aikavälillä.

Liikennetuotos

Asemakaavan mahdollistaman maankäytön liikennetuotos on arvioitu ympäristöministeriön oppaan *Liikennetarpeen arviointi maankäytön suunnittelussa* (Suomen ympäristö 27/2008) perusteella. Koska alueelle sijoittuvien yritysten toimialaa ja toiminnan tarkempaa luonnetta ei vielä tiedetä, arvio perustuu alustavasti teollisuustoimintaa kuvaaviin tunnuslukuihin.

Alueen 39 050 k-m² rakennusoikeudella liikennetuotokseksi on arvioitu noin 630 ajoneuvokäyntiä vuorokaudessa. Arviossa on huomioitu henkilöauto-, pakettiauto- ja kuorma-autoliikenne.

Asemakaavan mahdollistaman maankäytön arvioidaan lisäävän Katriinantien liikennettä, mutta alustavan arvion perusteella liikennetuotoksen ei arvioida aiheuttavan merkittäviä ongelmia Katriinantien liikenteelliselle toimivuudelle.

Vesihuolto

Kaavamuutosalue on liitettävissä yleiseen vesijohto- ja viemäriverkostoon, eli kaavan toteuttaminen edellytä yleisen vesihuoltoverkoston laajentamista. Kaavaan varataan ohjeelliset johtorasitealueet yksityisiä tonttijohtoja varten, mikäli kaavoitettava tontti jakaantuu myöhemmin useammaksi tontiksi.

Lisäksi kaavaan esitetään johtorasitealueet ja aluevaraukset tontilla ja sen rajan läheisyydessä sijaitsevaa HSY:n vesihuoltoa varten.

Ympäristöhäiriöt

Kaavamuutosalueen merkittävin ympäristöhäiriö aiheutuu lentoliikenteen melusta. Kaavamuutosalue on Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoliikenteen lentomeluvyöhykkeellä, jolla melutaso LDEN on 55-60 dB.

Vantaan kaupungin rakennusjärjestyksen perusteella rakennusten ulkovaipan ääneneristävyyden kannalta lentoliikenteen melu on mitoittava, mikä huomioidaan kaavamääräyksissä toimisto- yms. hiljaisten työtilojen ulkokuoren ääneneristysvaatimuksena 35 dBA.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu ihmisen voimakkaasti muokkaamalle alueelle. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Korttelialueiden vihertehokkuudella edistetään luontoarvojen, ekosysteemipalveluiden ja hulevesien hallinnan toteutumista. Virkistysalueen avulla pyritään vahvistamaan alueen ekologisia verkostoja. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Varpukallion alueella on yhteensä 18 erilaista luontotyyppikuviota, joista 15 on rakennetun ympäristön luontotyyppejä ja kolme luonnonympäristön luontotyyppejä. Kasvullista pinta-alaa on yhteensä noin 22 hehtaaria. Osa selvitysalueesta on inventoinnin ulkopuolelle jääneitä tai luontotyyppikuvioihin kuulumattomia alueita, kuten rakennettuja ja päällystettyjä pintoja.

Rakennetun ympäristön ruderaatit ja Katriinantien varsien kasvillisuus luovat suurimman osan alueen luontotyypeistä. Näiden ekologinen tila vaihtelee kuvioiden välillä kasvillisuuden monimuotoisuuden, umpeenkasvun, maaperän ominaisuuksien ja rakennepiirteiden mukaan. Laajoilla ruderaattialueilla on merkitystä erityisesti avoimien ja paahteisten elinympäristöjen lajistolle, vaikka niiden kasvillisuus ja rakenne ovat paikoin yksipuolisia tai maankäytön muutosten heikentämiä. Luonnonympäristön luontotyypeistä merkittävin on Katriinantien itäpuolen lajistoltaan edustava lehto.

Mustaputouksenojaan liittyvä uoma on ihmisen muokkaama oja. Viranomaisarvion perusteella oja ei ole vesilain mukainen noro. Uomalla on paikallista merkitystä hulevesien johtamiselle ja kosteikkolajistolle.

Luonnonarvohehtaareja (lha) alueella kaiken kaikkiaan 13,142, josta 11,845 on rakennetun ympäristön luonnonarvohehtaareja ja 1,297 on luonnonympäristön luonnonarvohehtaareja. Luonnonympäristön luonnonarvohehtaarit ovat ekologisen kompensaation alaista luontoarvoa, jos niille osoitetaan heikennystä. Luonnonympäristön luonnonarvohehtaareista Katriinantien itälaidan arvokas lehtoalue merkitään kaavakartassa EV-alueeksi: *"alueella olevaa luonnontilaista puustoa säilytettävä"*. Nämä luonnonarvot (1,06 lha) tulevat kaavan myötä säilymään. Korttelialueeksi muuttuvan alueen länsilaidalla oleva pieni (0,059 ha; 0,018 lha) arvokas lehtoalue säilyy osana VL-aluetta. Selvitysalueen kolmas keskiravinteinen lehto (0,22 lha) Katriinantien länsipuolella voi rakentamisen yhteydessä hävitä. Tällöin nämä luonnonarvot tulee hyvittää ekologisella kompensaatiolla. Tämä luonnonarvon menettäminen on kuitenkin vähäinen.

Merkittävimmät rakennetun ympäristön luonnonarvot pyritään säilyttämään. Katriinantien katualueelle esitetään seuraavaa kaavamääräystä: *"Katriinantien rakennustöiden yhteydessä tulee niittymäisten ja ketomaisten tienpientareiden maa-aines hyödyntää kaupungin alueella, sillä edellytyksellä, että maa-aines on edelleen vieraslajeista vapaa. Uusi sijoituspaikka kartoitetaan yhteistyössä ympäristöpalvelujen kanssa."*

Kaavaratkaisujen avulla on kyetty toteuttamaan lievennyshierarkiaa välttämisen, lieventämisen ja hyvittämisen suhteen. Haittaa tärkeimmälle luontohaitalle (Katriinantien itäpuolen arvokas lehtoalue) on vältetty, muuta haittaa on kyetty lieventämään (mm Katriinantien ketomaisten alueiden siemenpankki ja lajiston säilyttäminen) ja loput väistämättömät luontohaitat tulee hyvittää täysmääräisesti.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutoksen myötä vettä läpäisemättömän pinnan määrä tulee lisääntymään. Läpäisemättömien pintojen lisääntyessä on odotettavissa, että hulevesivirtaamat kaava-alueelta kasvavat.

Kaavamuutosalueella sijaitsee useita ojia, joihin johtuvat vedet on huomioitava jatkosuunnittelussa ja johdettava hallitusti eteenpäin.

Hulevesien hallinta

Alueen rakentamisen myötä hulevesien määrä lisääntyy, minkä vuoksi hulevesien viivyttäminen kaavoitettavilla tonteilla on tärkeää.

Vantaalla hulevesien hallinnan keskeinen tavoite on, että rakentaminen ei lisää hulevesien virtaamahuippuja verrattuna alueen luonnontilaiseen virtaamahuippuun vaan hulevesien hallinnan nykytilanne parantuu rakentamisen myötä. Kaava-alueen hulevesien muodostumista pyritään ehkäisemään vettä läpäisevillä pintamateriaaleilla, ohjaamalla hulevettä kasvillisuuden käyttöön ja soveltamalla hulevesien luonnonmukaisen hallinnan periaatteita.

Kaavamääräyksen mukaisesti alueella muodostuvat hulevedet imeytetään tai viivytetään ja käsitellään tontilla ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Rakennuslupaa varten on laadittava tontti- tai korttelikohtainen ja Vantaan hulevesiohjelman mukainen

hulevesisuunnitelma. Hulevesien hallintarakenteet mitoitetaan sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha ja kesto 10 minuuttia. Hulevesien hallintarakenteiden mitoitus tapahtuu vihertehokkuuslaskurin avulla.

Tontin tasauksessa tulee huomioida sadetilanne, jonka rankkuus on 167 l/s/ha ja kesto on 30 minuuttia. Tällöin vesien tulee mahtua lammikoitumaan piha-alueille, joilla ei normaalitilanteessa viivytetä vesiä. Näillä sadetapahtumilla tontilta saa poistua samansuuruinen virtaama kuin sieltä laskennallisesti poistuisi luonnontilassa. Näitä sadetilanteita harvinaisemmat sateet saa ohjata tulvareittejä pitkin yleisille alueille.

Työmaalla tulee pyrkiä siihen, että hulevesiä syntyy mahdollisimman vähän ja niiden laatu ympäristöön purettaessa on luonnonvesiä vastaava. Ympäristöön ei saa päätyä hulevesien mukana ympäristölle haittaa aiheuttavia aineita, ja myös roskien kulkeutuminen ympäristöön on estettävä.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Kaavaratkaisun hiilijalanjälki ja -kädenjälki

Kaava-alueen kasvihuonepäästöjen määrä on 50 vuoden aikana 0,04 milj.tonnia. Laskelman ulkopuolelle suljettiin Katriinantie, jolle ei kohdistu välittömiä muutoksia sekä Varpumetsän VL-alueeseen lukeutuvat alueet, joiden puusto ja rakenteet ovat pääosin kaavaratkaisun mukaisessa laajuudessa. Planect-laskenta suoritettiin suurimmalla kaavan mahdollistamalla rakennusoikeudella, mutta todennäköistä on, että alueen rakentaminen ei toteudu aivan tässä laajuudessa.

Asemakaavan päästövaikutuksia selvitettiin ilmastoselvityksellä, johon sisältyi Planect-laskenta. Ilmastoselvityksessä sovellettiin 50 vuoden ajanjakson laskentatarkastelua. Selvityksessä tutkittiin muun muassa rakentamista, energiaa, esirakentamista, liikennettä sekä maaperän ja kasvillisuuden vaikutusta.

Suunnittelualue on yleiskaavan mukainen jatke Viinikanmetsän työpaikka-alueelle lentokentän läheisyydessä. Sijainti on tarkoituksenmukainen teollisuus-, logistiikka- ja varastotoimintaan tarkoitetulle hankkeelle: alueelle voivat sijoittua yritykset, joiden on logistisesti tärkeää sijoittua lentokentän, Tikkurilantien ja Kehä III:n tuntumaan. Työmatkaliikennettä ajatellen alue mahdollistaa myös kestävän työmatkaliikkumisen Katriinantietä palvelevien bussilinjojen avulla. Suunnittelualueen sisällä on huolehdittu laadukkaista jalankulun ja pyöräilyn reiteistä ja laadukkaasta pyöräpysäköinnistä.

Kaava-alueen keskeiset ilmastopäästöt kohdistuvat uudisrakentamiseen ja alueen esirakentamiseen. Uudisrakentamisen päästöt ovat hankkeen laatu ja laajuus huomioiden tyypillisellä tasolla ja niitä on saatu laskettua lisäämällä määräys vähäpäästöisten rakennusmateriaalien käytöstä. Kaavahankkeen keskeinen päästöjä aiheuttava tekijä on T-korttelialueen eteläosan savimaa, jossa rakentaminen tulee perustaa paalulaatoille. Tonttien rakennettavuusolosuhteet kuitenkin tarkentuvat suunnittelun edetessä ja myös rakennussuunnitteluratkaisuilla voidaan vaikuttaa sijoittamalla rakentaminen rakentamiseen suotuisimmille sijainneille.

T-korttelialueelle on myös annettu kaavamääräys uusiutuvan energian tuottamisesta tontilla ja sillä on selvä vaikutus kaavahankkeen hiilikädenjälkeen tavanomaiseen hankkeeseen verrattuna. Korttelialueelle on annettu kaavamääräys rakennusten jäähdytystarpeen vähentämisestä rakenteellisilla ratkaisuilla koneellisen jäähdyttämisen sijasta.

Kaavassa määrätään hyödyntämään vähäpäästöisiä materiaaleja, millä voidaan vähentää kaavan toteuttamisen päästöjä arviolta jopa 14 % tavanomaiseen rakentamiseen verrattuna. Suuri vähennys liittyy alueen eteläosan vaatimiin paalulaattaperustukseen, johon kuluu paljon betonia.

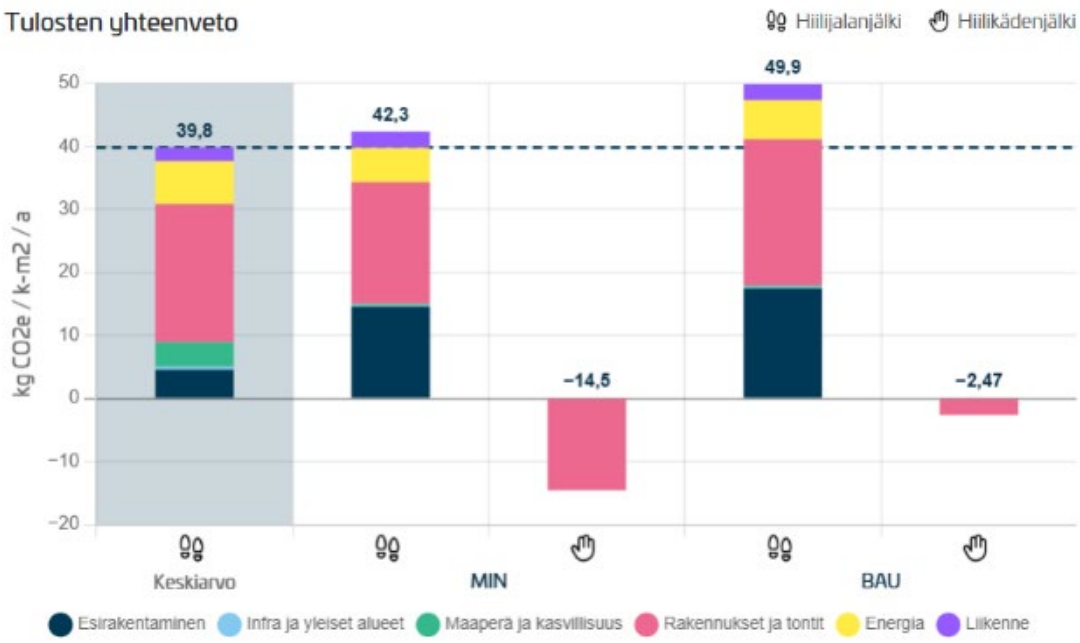

Planect-laskennan tulosten vertailu: vasemmalla keskimääräinen T-kaava; MIN kuvaa kaavan ratkaisuja, BAU kaavaratkaisua ilman päästöjä vähentäviä määräyksiä ym. T-korttelialueen eteläosan savimaa tarvitsee järeää perustusta, mikä selittää MIN ja BAU -skenaarioiden keskimääräistä korkeammat päästöt.

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen

Kaava-alueella sovelletaan 0,8 vihertehokkuutta, mikä tukee ilmastonmuutokseen sopeutumista. Riittävällä viherinfrastruktuurilla parannetaan alueen hulevesien hallintaa ja siten vähennetään hulevesitulvariskejä sekä ehkäistään lämpösaarekeilmiötä. Korttelialueeksi muuttuvan alueen läpi virtaavien ojien sekä alueen hulevesien käsittelyn osalta on annettu kaavamääräykset. Lisäksi kaavamääräyksellä on ohjattu istuttamaan ne tonttien osat, joita ei käytetä rakentamiseen, pysäköintiin tai liikenteen tarpeisiin.

Alueen olemassa olevaa puusto säilyy pääosin Varpumetsän lähivirkistysalueeseen liittyvällä VL-alueella, jossa puustoa myös täydennysistutetaan. On mahdollista, että Katriinantien viereisellä istutettavaksi merkityllä alueella olevia puita ja pensaita joudutaan uusimaan alueen rakentamisen johdosta. Istutettavan puuston varjostava vaikutus syntyy kuitenkin vasta vähitellen puuston kasvaessa.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Lento- ja tieliikenteen melu on käsitelty kohdassa 4.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

4.6 NIMISTÖ

Kaava-alueelle suunnitellulle tonttikadulle esitetään nimeä Kiviniitynkuja, Kiviniittygränden. Nimi viittaa paikalla karttatietojen (Seutulan isojakokartta 1772-1773) mukaan olleeseen niittyyn. Koska nimi on alkuaan suomenkielinen, sitä ei tarvitse kääntää ruotsiksi. Kaupunkiympäristölautakunnan nimistöryhmä hyväksyi uudet nimet 1.9.2026.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Asemakaavan T-korttelialue on mahdollista toteuttaa vaiheittain niin, että raskaan liikenteen levähdyspaikan toiminnan jatkuminen kaava-alueen pohjoisosassa mahdollistetaan.

Kaavan toteutus voidaan käynnistää alueen eteläosasta, jossa tontit saavat ajoneuvoliittymänsä Varpukalliontielle. Kiviniitynkujan ja siihen tukeutuvien tonttien toteutus voidaan käynnistää vasta, kun pysäköintitoiminta on päättynyt.

Tavoitteena on aloittaa rakentaminen välittömästi, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen.

Katriinantien kehittämisen ja mahdollisen leventämisen osalta asemakaava pääosin mahdollistaa mitoitustarkastelun mukaiset muutokset. Kaavaprosessin yhteydessä ei ole tullut tietoa muutoksen jatkosuunnittelu- tai toteutusaikataulusta.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Kaupungin asiantuntijat ovat valmistelleet kaavan.

Vantaan kaupunki:

Asemakaavoitus:	Tuomas Eskola	aluearkkitehti
	Noora Laak	asemakaava-arkkitehti
	Panu-Petteri Kujala	asemakaava-arkkitehti
	Veli-Pekka Ristimäki	asemakaava-arkkitehti
	Oona Länsisalmi	asemakaava-arkkitehti
	Ville Leppänen	asemakaava-arkkitehti
	Riikka Mattila	kaavatekn. koordinaattori; asemakaavainsinööri
Yleiskaavoitus:	Matti Sahlberg	yleiskaavasuunnittelija
	Jonna Kurittu	yleiskaavasuunnittelija
	Ville Selonen	ympäristösuunnittelija
Kadut ja puistot:	Aapeli Turunen	liikenteen alueinsinööri -10/2025
	Laura Kilpeläinen	liikenteen alueinsinööri 11/2025-
	Taina Toivanen	liikenteen alueinsinööri
	Ville Tevajärvi	liikenneinsinööri
	Juuso Kauppinen	liikenneinsinööri
	Marja Kivelä	suunnitteluinsinööri 4/2026-
	Juuso Smolander	suunnitteluinsinööri -3/2026
	Sirpa Mäkilä	puistosuunnittelupäällikkö
	Annu Mustonen	maisema-arkkitehti -3/2026
	Jonna Juusola	maisema-arkkitehti 4/2026-
Rakennusvalvonta:	Johanna Ojanlatva	kaupunkikuva-arkkitehti
	Petri Isokoski	lupa-arkkitehti
Ympäristökeskus:	Jarmo Honkanen	ympäristösuunnittelija
	Jouni Ahtiainen	ympäristöinsinööri
	Päivi Jäntti-Hasa	ympäristötarkastaja
Toimitilajohtaminen:	Merja Ryytty	rakennuttaja-arkkitehti
Kiinteistöt- ja tilat:	Armi Vähäpiikkiö	tonttipäällikkö
	Heikki Kangas	geotekniikkapäällikkö
	Janne Karppinen	geotekniikkainsinööri

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkirakenne ja ympäristö / Asemakaavoitus

Vantaalla, 10. päivänä marraskuuta 2026

Noora Laak
asemakaava-arkkitehti

Tuomas Eskola
aluearkkitehti

7. ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan seurantalomake
Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	Vantaa	**Täyttämispvm**	27.10.2026
Kaavan nimi	002616 Varpukalliontie		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	6.10.2025
Pysyvä kaavatunnus		**Kunnan kaavatunnus**	092002616
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	31,6600	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	3,4500
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]	0,0000	**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	28,2100

Ranta-asemakaava **Rantaviivan pituus [km]**

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**31,6600**	**100,00**	**39050**	**0,12**	**3,4500**	**39050**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	7,8100	24,7	39050	0,50	7,8100	39050
V yhteensä	1,0500	3,3			1,0500	
R yhteensä						
L yhteensä	21,7500	68,7			-6,4600	
E yhteensä	1,0500	3,3			1,0500	
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**0,0000**	**0,00**	**0**	**0,0000**	**0**

Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm ±]	[k-m² ±]
Yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**

Alamääräykset tai -merkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**31,6600**	**100,00**	**39050**	**0,12**	**3,4500**	**39050**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	7,8100	24,7	39050	0,50	7,8100	39050
T	7,8100	100,0	39050	0,50	7,8100	39050
V yhteensä	1,0500	3,3			1,0500	
VL	1,0500	100,0			1,0500	
R yhteensä						
L yhteensä	21,7500	68,7			-6,4600	
LR	0,3600	1,7				
Kadut	21,3900	98,3			21,3900	
LT					-18,6900	
LP					-9,1600	
E yhteensä	1,0500	3,3			1,0500	
EV	1,0500	100,0			1,0500	
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

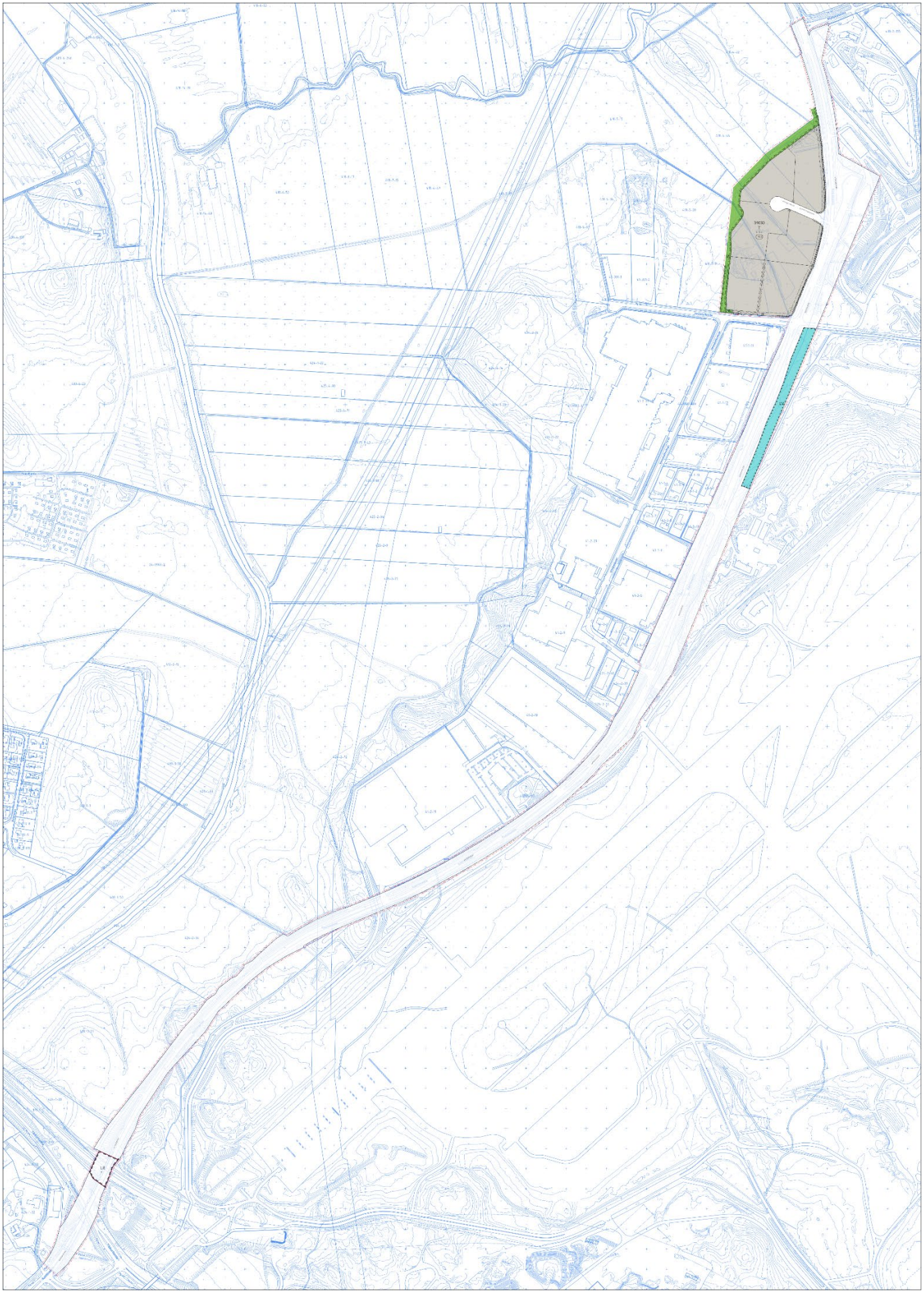

Asemakaava ja asemakaavamuutosehdotus
1:8000

Poistuvat merkinnät
1:8000

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum
002616	10.11.2026

Vantaan kaupunki

VARPUKALLIONTIE

Asemakaava

Kaupunginosa 53, Lentokenttä
Kaupunginosa 34, Kiila
Osa katualueesta.

Asemakaavan muutos

Kaupunginosa 34, Kiila
Kaupunginosa 41, Viinikkala
Kaupunginosa 53, Lentokenttä
Kortteli 34030 ja osa katualueesta sekä liikenne-, virkistys- ja erityisalueet.

1:2000

Vanda stad

RISBERGSVÄGEN

Detaljplan

Stadsdel 53, Flygfältet
Stadsdel 34, Kila
Del av gatuområdet.

Ändring av detaljplanen

Stadsdel 34, Kila
Stadsdel 41, Vinikby
Stadsdel 53, Flygfältet
Kvarteret 34030 och del av gatuområdet samt trafik,- rekreations- och specialområden.

1:2000

	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
— · · · —	**3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.**	**Linje 3 m utanför planområdets gräns.**
T	**Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue.**	**Kvartersområde för industri- och lagerbyggnader.**
	Korttelialueelle saa rakentaa teollisuus-, varasto- ja toimitilarakennuksia sekä niiden yhdistelmiä.	I kvartersområdet får det byggas industri-, lager- och verksamhetsbyggnader samt kombinationer av dessa.
	Enintään 25 % tontin rakennusoikeudesta saa käyttää pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liike- ja muita siihen verrattavia tiloja varten.	Högst 25 % av tomtens byggrätt får användas för affärsoch andra därmed jämförbara lokaler som anknyter till det huvudsakliga användningsändamålet.
	Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakauppaa.	På områden får ingen dagligvaruaffär placeras.
	Rakennusta palvelevia väestönsuoja- ja teknisiä tiloja saa rakentaa kerrosluvun ja sallitun rakennusoikeuden lisäksi. Nämä tilat eivät mitoita autopaikkoja.	Befolkningsskyddsutrymmen samt tekniska utrymmen som betjänar byggnaden får byggas utöver våningstalet och byggrätten. Dessa utrymmen räknas inte med i dimensioneringen av bilplatser.
	Rakennuksesta tulee järjestää luonteva ja turvallinen kulku joukkoliikenteen pysäkeille.	Från byggnaden ska en smidig och trygg gångförbindelse till hållplatser för kollektivtrafik ordnas.
	Korttelialueella tulee tuottaa uusiutuvaa energiaa.	Förnybar energi ska produceras i kvartersområdet.
	Kaupunkikuva ja arkkitehtuuri	**Stadsbild och arkitektur**
	Korttelialue tulee rajata Katriinantien ja Varpukalliontien puolelta kaupunkikuvallisesti korkeatasoisin istutuksin. Tontilla olevien rakennusten, varastojen, ja katosten tulee muodostaa materiaaleiltaan ja rakennustavaltaan yhtenäinen kaupunkikuvallinen kokonaisuus.	Kvartersområdet ska avgränsas mot Katrinevägen och Risbergsvägen med planteringar som stadsbildsmässs håller hög klass. Byggnaderna, lagren och skyddkonstruktionerna på tomten ska bilda en stadsbildsmässig helhet beträffande material och byggsätt.
	Korttelialue tulee rakentaa korkealuokkaista rakennustapaa ja arkkitehtuuria noudattaen. Erityisesti tulee huomioida näkymät Katriinantien ja Varpukalliontien suunnasta. Rakennuksen pääsisäänkäyntiä tulee korostaa.	Kvartersområdet ska byggas så att det byggnadssätt och den arkitektur som används håller hög klass. Särskilt vyerna från Katrinevägen och Risbergsvägen ska tas i beaktande. Huvudingång ska framhävas.
	Tonttiliittymän leveyden tulee olla enintään 8 metriä.	Tomtanslutningen ska ha en bredd av högst 8 meter.
	Rakennuksen julkisivuissa tulee käyttää kahta toisistaan selkeästi erottuvaa väriä. Julkisivun pääasiallisena värinä ei saa käyttää valkoista, mustaa tai harmaan sävyjä.	Två färger som tydligt avviker från varandra ska användas i byggnadens fasader. Vitt, svart eller gråa nyanser får inte användas som huvudsaklig färg i fasaden.

Lähivirkistysalueelle suuntautuvien julkisivujen tulee olla mattapintaisia ja tummia.	Fasader som vetter mot närrekreationsområdet ska ha en matt yta och vara mörka.
Korttelialueen valaistus on toteutettava ja suunnattava siten, että rakennukset, julkisivut, mainoslaitteet, rakenteet yms. eivät näy haitallisesti lähivirkistysalueelle tai Vantaanjokilaakson maisemaan.	Kvartersområdets belysning ska genomföras och riktas så att byggnader, fasader, reklamanordningar, konstruktioner o.dyl. inte syns på ett störande sätt mot närrekreationsområdet eller mot Vandaådals landskapen.
Ulkoalueet	**Utomhusområden**
Tonttia ei saa käyttää avovarastointiin.	Tomten får inte användas för öppen lagring.
Ulkomainonta ei saa heikentää liikenneturvallisuutta.	Utomhusreklman får inte försämra trafiksäkerheten.
Varastokatokset on rajattava niin, että varastoitava materiaali ei haitallisesti näy kadulle tai naapuritontin käyttöpihojen suuntaan. Ulkovarastointi ei saa aiheuttaa maisemallista tai muuta haittaa ympäristölle.	Skärmtaken för upplagring ska avgränsas så att det material som lagras inte syns på ett iögonenfallande sätt från gatan, liksom inte heller till friluftslederna eller granntomtens gårdsplaner. Upplagringen får inte inverka negativt på landskapet eller på annat vis vara till skada för miljön.
Aurinkopaneelit, mainoslaitteet yms. eivät saa aiheuttaa lentoliikennettä vaarantavia heijastuksia ja häikäisyä.	Solpaneler, reklamanordningar o.dyl. får inte orsaka sådana reflektioner och bländningseffekter som äventyrar flygtrafiken.
Mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoesteiden korkeusrajoituspintoja.	Ingen byggnadsdel, konstruktion, anläggning eller växtlighet får överstiga Helsingfors-Vanda flygplats hinderbegränsande ytor.
Tontti on aidattava. Aidan tulee olla kolmilankaverkkoa tai vastaavaa laatutasoa.	Tomten ska förses med stängsel. Stängslet ska bestå av tretrådsnät eller hålla motsvarande kvalitet.
Ilmastoviisaus	**Klimatvishet**
Korttelialueen hulevedet tulee viivyttää tontilla ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Rakentamislupaa varten on laadittava tonttikohtainen hulevesisuunnitelma voimassaolevien hulevesien käsittelyvaatimuksien mukaan.	På tomterna ska man ordna så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna dagvattensystemet. För bygglovet ska en tomtvis dagvattenplan utarbetas i enlighet med de gällande kraven för hantering av dagvatten.
Ympäristöstä korttelialueille tulevat vedet on johdettava hallitusti eteenpäin.	Vatten som rinner in till kvartersområdena från omgivningen ska ledas vidare på ett kontrollerat sätt.
Rakentamatta jäävät tontin osat tulee istuttaa niiltä osin, kun niitä ei käytetä liikenteelle tai pysäköintiin. Istutettavat alueet on pidettävä huolitellussa kunnossa.	De tomtdelar som blir obebyggda ska planteras till de delar som de inte används för trafik eller parkering. Områdena som planteras ska hållas i ett vårdat skick.
Kattopinta-alasta vähintään 15 % tulee toteuttaa kasvikattona.	Av takytan ska minst 15 % byggas som växttak.
Katoksissa tulee käyttää kasvikattoja.	I takkonstruktionerna ska växttak användas.
Korttelin vihertehokkuuden tulee olla vähintään 0,8. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakentamisluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.	Kvarterets gröneffektivitet ska vara minst 0,8. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.
Jäähdytystarvetta tulee ensisijaisesti vähentää rakenteellisilla ja/tai ympäristörakentamisen ratkaisuilla koneellisen jäähdyttämisen sijasta. Mahdolliset passiiviset aurinkosuojaimet tulee suunnitella luontevaksi osaksi rakennuksen julkisivun arkkitehtuuria.	Nedkylningsbehovet ska i första hand minskas med konstruktionsmässiga och/eller miljöbyggnadslösningar i stället för maskinell nedkylning. Eventuella passiva solskydd ska planeras som en naturlig del av arkitekturen i byggnadens fasad.
Rakennuksissa tulee käyttää pääosin vähähiilisiä materiaaleja. Vähähiilisyys tulee todentaa ja perustella rakennuslupaa haettaessa.	I byggnaderna ska till största delen användas material med låg koldioxidhalt. Den låga koldioxidhalten ska verifieras och motiveras i samband med bygglovsansökan.
Pyöräliikenne ja -pysäköinti	**Cykeltrafik och -parkering**
Pyöräpysäköintipaikkojen vähimmäismäärät: 1 pp / 50 liiketilan k-m² 1 pp / 50 toimistotilan k-m² 1 pp / 240 varastototilan k-m² 1 pp / 250 tuotantotilan k-m²	Minimiantalet cykelparkeringsplatser: Minst 1 cp / 50 m²-vy affärslokaler 1 cp / 50 m²-vy kontorslokaler 1 cp / 240 m²-vy lagerlokaler 1 cp /250 m²-vy produktionslokaler
Sisäänkäynnin yhteyteen tulee varata vähintään 6 säältä suojattua paikkaa polkupyöräpysäköintiin.	I anslutning till entrén ska minst 6 väderskyddade platser för cykelparkering reserveras.
Vähintään 30 % polkupyöräpaikoista tulee sijoittaa katettuun tilaan. Kaikki polkupyöräpaikat tulee olla runkolukittavia.	Tomten ska förses med stängsel på de sidor som vetter mot grönområden. Stängslet ska bestå av tretrådsnät eller hålla motsvarande kvalitet.
Pysäköinti	**Pysäköinti**
Autopaikkojen vähimmäismäärät: 1 ap / 100 liiketilan k-m², enintään 1ap / 30 liiketilan k-m² 1 ap / 80 toimistotilan k-m² 1 ap / 300 varastotilan k-m² 1 ap / 120 tuotantotilan k-m²	Minimiantalet bilplatser: 1 bp / 100 m²-vy affärslokaler, högst 1 bp / 30 m²-vy affärslokaler 1 bp / 80 m²-vy kontorslokaler 1 bp / 300 m²-vy lagerlokaler 1 bp / 120 m²-vy produktionslokaler
Maanpäälliset pysäköintialueet tulee jäsentää rakentein tai istutuksin.	Parkeringsområden ovan jord måste indelas genom konstruktioner eller planteringar.
Ympäristöhäiriöt	**Miljöstörningar**
Toimistotilojen ja vastaavien hiljaisten työtilojen ulko- ja sisäpuolen välisen äänitasoeron ΔLA lento- ja tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.	Ljudnivåskillnaden ΔLA mot flyg-, väg- och spårtrafikbuller ska vara minst 35 dB mellan kontors och motsvarande tysta arbetslokalers ut- och insida.

2/4 002616

LR	**Rautatiealue.**	**Järnvägsområde.**
VL	**Lähivirkistysalue.**	**Område för närrekreation.**
EV	**Suojaviheralue.** Alueella oleva luonnontilainen puusto on säilytettävä.	**Skyddsgrönområde.** Naturligt trädbeståndet på området ska bevaras.
	Koko kaava-aluetta koskevat määräykset Kaava-alueella luonnonarvoja toiminnallaan heikentävän toimijan tulee hyvittää toiminnastaan aiheutuvat luontohaitat ja luonnontilan heikennykset luonnonsuojelulain 11. luvun mukaisella ekologisella kompensaatiolla. Rakentaminen ja muu luontohaittaa ja luonnontilaa heikentävä toiminta voi alkaa vasta kun Lupa- ja valvontavirasto on antanut puoltavan päätöksen hyvityksen korvaavuudesta	**Bestämmelser som gäller hela planområdet** En aktör som genom sin verksamhet försämrar naturvärden i planområdet ska kompensera den skadliga inverkan på naturen och försämringen av naturtillståndet som verksamheten orsakar genom ekologisk kompensation enligt 11 kap. i naturvårdslagen. Byggande och annan verksamhet som har skadlig inverkan på naturen och försämrar naturtillståndet kan börja först efter att Tillstånds- och tillsynsverket har gett ett positivt beslut om huruvida kompensationen ersätter försämringen.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
	Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.	**Riktgivande gräns för område eller del av område.**
	Ohjeellinen tontin raja.	**Riktgivande tomtgräns.**
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
34	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
KIILA	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
34030	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**
KIVINIITYNKUJA	**Ohjeellinen tontin raja.**	**Riktgivande tomtgräns.**
	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.	**Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.**
e = 0.5	**Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin/ rakennuspaikan pinta-alaan.**	**Exploateringstal, dvs. förhållandet mellan våningsytan och tomtens/byggnadsplatsens yta.**
vm	**Ohjeellinen rakennusala, jolle saa sijoittaa muuntamon.**	**Riktgivande byggnadsyta där transformator får placeras.**
pr	**Ohjeellinen rakennusala, jolle saa sijoittaa pumppaamorakennuksen.**	**Riktgivande byggnadsyta där pumpverk får placeras.**
+50.0	**Rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema.**	**Högsta höjd för byggnadens vattentak.**
	Istutettava alueen osa.	**Del av område som skall planteras.**
	Katu. Katriinantien rakennustöiden yhteydessä tulee niittymäisten ja ketomaisten tienpientareiden maa-aines hyödyntää kaupungin alueella, sillä edellytyksellä, että maa-aines on edelleen vieraslajeista vapaa. Uusi sijoituspaikka kartoitetaan yhteistyössä ympäristökeskuksen kanssa.	**Gata.** I samband med Katrinevägens byggnadsarbeten ska jordmaterialet från de ängs- och torrängsliknande vägrenarna utnyttjas inom stadens område, förutsatt att jordmaterialet är fortsatt fritt från främmande arter. En ny placeringsplats kartläggs i samarbete med miljöcentralen.
e	**Eritasoristeys.**	**Planskild korsning.**
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää	**Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden**

002616 *4/4*

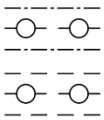

Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.

Ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.

Kiviniitynkujan eteläpuolisten tonttien vesihuolto tulee järjestää Varpukalliontien viereisten tonttien kautta.

Del av område reserverad för underjordisk ledning.

Riktgivande del av område reserverad för underjordisk ledning.

Vattentjänsterna för tomterna söder om Kiviniittygränden ska ordnas via tomterna intill Risbergsvägen.

TONTTIJAKO
Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING
För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

{Allekirjoitus aluearkkitehti}

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto	Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,	ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä	höjdsystemet
N2000.	N2000.

{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

Tuloskortti

Päivämäärä 10.11.2026

Osoite ja kaupunginosa Varpukalliontie, Kiila

Kaavan numero ja kortteli 002616_Varpukalliontie / T

Vihertehokkuuslaskelma

Viher-tehokkuus	0,8
Tavoiteluku	0,8

Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Laskurin elementtien kokonaislukumäärä, kpl
Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	ei elementtiä!	7
Istutettava kasvillisuus	5	8
Luonnon monimuotoisuus ja kasvikatot	2	8
Pinnoitteet	2	3
Hulevesien maanpäälliset hallintarakenteet	1	10
Yhteensä	**10**	**36**

Hulevesimäärä m^3	
55,2	
Valuma kerroin C	
0,8	
Viivytystilavuustarve m^3	
55,2	
Jää viivyttämättä m^3	Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m^3
0,0	55,6
Läpäisemättömän pinnan osuus	
24 %	

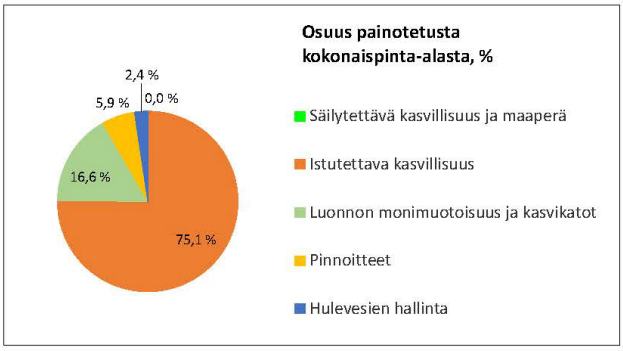

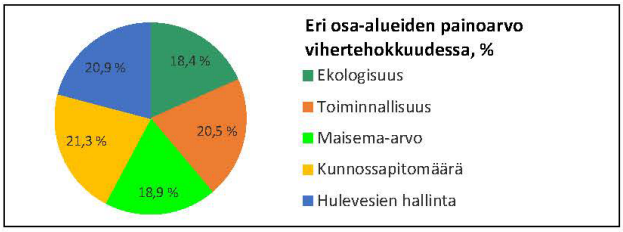

LISÄÄ "PIHASUUNNITELMA.JPG" SILLE VARATULLE VÄLILEHDELLE

◉ KAAVAVAIHE
○ RAKENNUSLUPAVAIHE

T-korttelialue
e=0,5
tontin ala: 10 800 m2
rak. oik. 5400 k-m2
Kerrosluku I-II

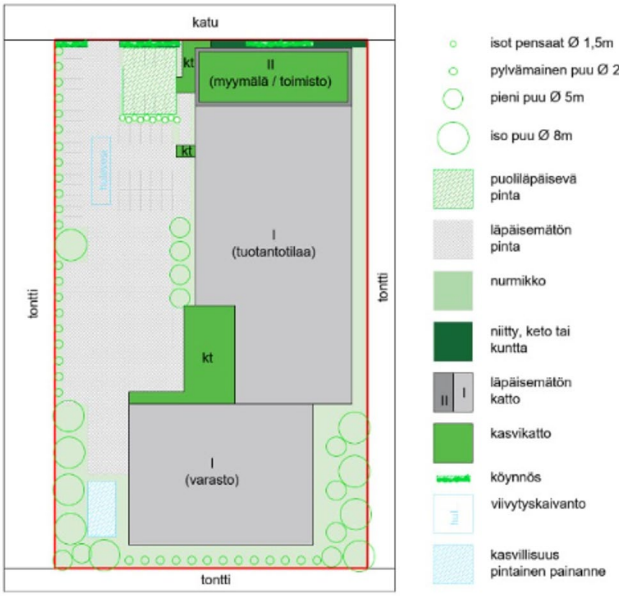

Asemakaavoitus / NLA

Asemakaavan muutos Kiilan, Viinikkalan ja Lentokentän kaupunginosissa.

Mielipiteiden luettelo 6.10.2025 – 6.11.2025 / Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, Asemakaava ja asemakaavan muutos nro 002616 Varpukalliontie.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitettiin kahdessa vaiheessa kaava-alueen laajenemisen vuoksi. Päivitetyistä osallistumis- ja arviointisuunnitelmista oli mahdollista jättää mielipiteet 24.4.-24.5.2026 sekä 26.9.-26.10.2026. Näinä nähtävilläoloaikoina ei jätetty uusia mielipiteitä.

Mielipiteitä saatiin 5 kpl.

Annetut mielipiteet on tiivistetty alla olevaan taulukkoon ja niihin on vastattu lyhyesti.

Kommentti [LN1]: Dokumentin lopussa on vielä mielipiteet kokonaisuudessaan - olin ehtinyt tehdä dokumentin ennen kuin ohjeistus muuttui. Poistan ne vasta lopuksi (kun nyt ne tarvittaessa löytyvät helposti kaikki samasta paikasta, jos tarvitsee tarkistaa).

Kommentti [TE2R1]: Ok, säästä tästä kopio kuitenkin, helpompi palata lausunto- / muistutusvaiheessa jos tulee samoilta niin voi helposti verrata ym. + mulle hyödyllinen kun voi lukea helposti ekana kokonaan ja katsoa sitten tiivistelmän + vastineen ☺

Mielipiteen antaja	Mielipide	Valmistelijan vastaukset
NRO 1 Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä 29.10.2025	Aluetta palveleva yleinen vesihuolto on rakennettu Varpukalliontielle, Varpukallionkujalle ja Viinikankaarelle. Uuden yleisen vesihuollon tarve ja laajuus Varpukalliontien pohjoispuolelle tulee tarkastella kaavoituksen yhteydessä.	Uuden yleisen vesihuollon tarve ja laajuus tarkastellaan osana kaavoitusprosessia.
NRO 2 UAR Finland Oy 29.10.2025	Esitetty asemakaava-alueen raja (paksu musta viiva) kulkee osittain harjoitteluratamme ajoväylän päällä. Haluaisin varmistaa, että nyt suunnitteilla oleva kaavamuutos ei tuo muutoksia Katriinantien itäpuoliselle alueelle, eikä tontistamme ole tarpeen leikata osia uutta käyttöä varten. Mikäli kuitenkin vuokraamallemme tontille tulisi muutoksia, tämä johtaisi mittaviin muutoskustannuksiin ajoharjoittelun mahdollistamiseksi.	Kaava-alueen rajaus perustuu voimassa olevaan asemakaavaan, jossa tiealueelle varattu alue ulottuu myös viereisten kiinteistöjen alueelle. Asemakaavamuutos ei tule aiheuttamaan välittömiä muutoksia Katriinantien osalta. Nyt valmisteilla olevassa asemakaavassa varaudutaan tiealueen mitoituksen osalta Katriinantien muuttamiseen 2+2-kaistaiseksi, mutta päätöksiä mitoitustarkastelun mukaisesta Katriinantien leventämisestä ei ole tehty, eikä

Kommentti [NL3]: Tähän pitäisi keksiä parempi ilmaisu.

Kommentti [TE4R3]: Nyt ei ollut minulla kaavakarttaa tästä kohdasta, niin en osaa kommentoida miten on ratkaistu kaavaehdotuksessa. Palataan...

		hanke tai sen tarkemman suunnittelun aloittaminen sisälly kaupungin investointisuunnitelmiin.
NRO 3 Vantaan kaupunginmuseo 31.10.2025	Osa kaava-alueesta rajautuu Vantaanjokilaakson valtakunnallisesti merkittävään maisema-alueeseen. Alue on huomioitu myös Vantaan yleiskaavassa, jonka oikeusvaikutteisella kulttuuriympäristön liitekartalle on alue merkitty maisemallisesti arvokkaan alueen rasterimerkinnällä. Merkintään liittyy määräys, joka tulee huomioida myös tämän asemakaavan kohdalla: "Alueella tapahtuva rakentaminen, ympäristörakentaminen ja ympäristönhoito tulee sopeuttaa alueen maisema- tai kaupunkikuvallisiin, kulttuurihistoriallisiin ja rakennustaiteellisiin arvoihin. Alueelle rakennettaessa tai tehtäessä muutoksia olemassa oleviin rakennuksiin on huolehdittava siitä, että sekä rakennusten että ympäristön rakentaminen sijoitukseltaan, mittasuhteiltaan, tyyliltään ja materiaaleiltaan sopeutuu ympäristöönsä. Avoimen maisematilan reunoihin on kiinnitettävä erityistä huomiota." Aivan kiinni kaava-alueen luoteisreunassa sijaitsee muinaismuistolailla (295/1963) suojeltu kivikautinen asuinpaikka Hommas (muinaisjäännösrekisterin	Vantaanjokilaakson valtakunnallisesti merkittävä maisema-alue on huomioitu kaavamääräyksissä Varpukalliontien pohjoispuoleisen korttelialueen rakentamisen osalta. Mitoitustarkastelun perusteella Katriinantien leventäminen ei vaadi katualueeksi muuttuvan nykyisen tiealueen laajentamista Hommaksen kivikautisen asuinpaikan läheisyydessä.

Kommentti [TE5]: Ehkä voisi sanoa ”katualueeksi muuttuvan nykyisen tiealueen…”

	tunnus 92010018). Mikäli kaavassa on tarve osoittaa muuttuvaa maankäyttöä, kuten tien levennystä, muinaisjäännöksen suuntaan, on asiasta kuultava museoviranomaista.	
NRO 4 Vantaan Energia ja Vantaan Energia Sähköverkot 5.11.2025	Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia. Kaukolämpöputkien ajantasainen sijainti löytyy Vantaan kaupungin yhdistelmäjohtokartalta. Tulevia kiinteistöjä voidaan liittää kaukolämpöön Varpukalliontieltä. Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Asemakaavan muutosalueelle tulee huomioida muuntamotarpeet Katriinantien tieliittymien läheisyyteen ja osoittaa muuntamoille kaavakarttaan tilavaraukset. Tarkennetaan muuntamotarpeita maankäyttösuunnitelmien tarkentuessa.	Esitetyt näkökohdat on huomioitu kaavaehdotuksessa. Tarvittavat johtorasitteet on merkitty kaavakartalle.
NRO 5 Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)	Raskaan liikenteen taukopaikoista on jatkuvasti pulaa pääkaupunkiseudulla,	Nyt kaavamuutoksen kohteena olevaa raskaan liikenteen pysäköintialuetta on mahdollista käyttää toistaiseksi uudesta

Kommentti [ET6]: Kaavakartassa on putkirasite katualueella. Putkirasitteita ei yleisesti merkitä kaupungin katualueille. Kaupungin hallinnoimilla kaduilla kulkee putkia niin paljon, että ne merkitään siksi yleisesti vain johtokarttaan, joka katsotaan esim. kaivuulupien yhteydessä. Eli onko jokin erityinen syy merkitä ne tähän? Vatsaisin mieluummin, että tarvittavat johtorasitteet on merkitty tonteille. Se on se yleinen tapa. Onko muuntamopaikkoja osoitettu?

Kommentti [LN7R6]: Joo siinä Katriinantielle piirretyssä johtokujanteessa on sellainen hankaluus, että jos merkitsee vain korttelialueelle ulottuvan suoja-alueen osan, merkinnästä tulee täysin lukukelvoton, kun samalla rajalla kulkevat myös liittymäkielto ja istutettava alue. Tätä on puresketu jo useamman henkilön kanssa, mutta voidaan tietysti jatkaa huomenna:) Tämä olevien johtojen merkintä kaavakartalle tuli painokkaana toiveena Marja Kivelältä, mahtoiko olla alun perin HSY:n halu. Muuntamopaikat ovat to do -listalla.

Kommentti [TE8]: Kaavakartassa on putkirasite katualueella. Putkirasitteita ei yleisesti merkitä kaupungin katualueille. Kaupungin hallinnoimilla kaduilla kulkee putkia niin paljon, että ne merkitään siksi yleisesti vain johtokarttaan, joka katsotaan esim. kaivuulupien yhteydessä. Eli onko jokin erityinen syy merkitä ne tähän? Vatsaisin mieluummin, että tarvittavat johtorasitteet on merkitty tonteille. Se on se yleinen tapa. Onko muuntamopaikkoja osoitettu?

Kommentti [LN9R8]: Joo siinä Katriinantielle piirretyssä johtokujanteessa on sellainen hankaluus, että jos merkitsee vain korttelialueelle ulottuvan suoja-alueen osan, merkinnästä tulee täysin lukukelvoton, kun samalla rajalla kulkevat myös liittymäkielto ja istutettava alue. Tätä on puresketu jo useamman henkilön kanssa, mutta voidaan tietysti jatkaa huomenna:) Tämä olevien johtojen merkintä kaavakartalle tuli painokkaana toiveena Marja Kivelältä, mahtoiko olla alun perin HSY:n halu. Muuntamopaikat ovat to do -listalla.

6.11.2025	ja sopivien, riittävän laajojen ja kuljettajien palveluilla varustettujen alueiden löytäminen tähän käyttöön on osoittautunut hyvin vaikeaksi. Vantaan 11.1.2023 voimaantulleen yleiskaava 2020 mukaan asemakaava-alue sijaitsee TT-yleiskaavamerkinnällä (tilaa vaativan tuotannon ja varastoinnin alue), joka on määritelty seuraavasti: Alue varataan tuotanto-, varasto-, logistiikka- ja yhdyskuntateknisen huollon toiminnoille. Alueelle saa sijoittaa toimintoja, joita niiden aiheuttamien ympäristöhäiriöiden vuoksi ei voi sijoittaa muille työpaikka-alueille. HSL näkee tärkeänä asiana, että asemakaava mahdollistaa edelleen yleiskaavamerkinnän mukaisesti alueen toimimisen raskaan liikenteen levähdyspaikkana. Suunnittelualueen läheisyydessä on nykyisellään alueen etelä- ja pohjoispuolella bussipysäkit. Mikäli alueelle tulee paljon työpaikkoja, on mahdollista, että tulee tarve tarkastella uuden pysäkin sijoittamista ko. pysäkkien välille. Pysäkkivaraus on hyvä asemakaavassa huomioida ainakin varauksena. Katriinantien varressa kulkee lisäksi myös jalankulku- ja pyöräväylä, joka mahdollistaa	asemakaavasta huolimatta. Alue on kaupungin omistuksessa ja sen ottaminen uuden kaavan mukaiseen käyttöön edellyttää raskaan liikenteen pysäköintipaikojen lisäämistä muualla. Osana Katriinantien mitoitustarkastelua, jossa tutkittiin tien muuttamista tulevaisuudessa 2+2-kaistaiseksi, sijoitettiin myös bussipysäkkivaraus kaavan T-korttelialueen läheisyyteen molemmille puolin katua. Kävelyn ja pyöräilyn edellytykset on huomioitu osana kaavatyötä.

	turvalliset ja kestävät yhteydet työpaikka-alueille. HSL haluaa olla mukana alueen jatkosuunnittelussa.	

18 Asemakaavamuutos 002659 sekä tonttijaon muutos, 14. Varisto / Kalustetie 4-6 ja Riihimiehentie 3 - Ehdotus nähtäville /TeA

VD/1440/10.02.04.00/2026

TeA/SP/TKA

Paavo Nurmi Oy hakee osoitteissa Kalustetie 4–6 ja Riihimiehentie 3 sijaitseville tonteille paljon tilaa vaativan erikoistavaran vähittäiskaupan suuryksikköä 6 650 k-m2 sekä toimi- ja toimistotiloja 2 850 k-m2, yhteensä 9 500 k-m2. Rakennusoikeus kasvaa 1 864 k-m2. Hanke voi sisältää liikuntatiloja. Suurin kerrosluku on neljä. Hanke sijaitsee Variston keskeisessä korttelissa.

Asemakaavamuutos koskee osaa korttelia 14208, kaupunginosassa 14 Varisto.

Tonttijaon muutos koskee osaa korttelia 14208.

Alue sijaitsee osoitteissa Kalustetie 4–6 ja Riihimiehentie 3.

Hakija
Paavo Nurmi Oy.

Maanomistus
Paavo Nurmi Oy.

Valmistelu
Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavan valmisteluun on osallistunut hakijan konsulttina Lundén Architecture Company sekä kaupungin konsultteina Wsp ja Voittajakaupungit Oy.

Yleiskaava
Kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa alue on kaupallisten palvelujen aluetta KM, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön, mutta ei päivittäistavarakauppaa. Haettu rakennusoikeus sisältyy maakuntakaavan ja yleiskaavan kaupan mitoitukseen, Hämeenkylä–Varisto–Petikossa enintään 250 000 k-m2.

Voimassa oleva asemakaava
Voimassa olevassa asemakaavassa kaksi tonttia ovat nyt teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueita T ja T-2, joiden tonttitehokkuus on e = 1,0. Rakennusoikeus on yhteensä 7 636 k-m2, siitä liiketiloja saa olla 1 919 k-m2, josta elintarvikemyymälä enintään 500 k-m2. Suurin kerrosluku on kolme (III).

Tonteilla on kaksi teollisuusrakennusta vuosilta 1979 ja 1983, yhteensä 5 832 k-m2. Siten tontit on rakennettu vajaasti (76 %), osa on liiketilaa. Nykyiset rakennukset purettaisiin, koska lisärakentaminen ei ole mahdollista, pysäköintiä ei ole riittävästi ja tilat ovat matalia eivätkä vastaa kysyntään.

Asemakaavamuutos
Asemakaavamuutoksessa tontit yhdistettäisiin ja uudeksi käyttötarkoitukseksi tulisi liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön KM. Vähittäiskaupan suuryksikkö olisi 6 650 k-m2, siitä päivittäistavarakauppaa nykyinen 500 k-m2. Toimi- ja toimistotiloja olisi 2 850 k-m2. Rakennusoikeus nousee 1 864 k-m2 ja olisi yhteensä 9 500 k-m2. Tonttitehokkuus olisi e = 1,24. Suurin kerrosluku olisi neljä.

Asemakaavamuutos edistää kaupungin strategisia linjauksia: Hanke lisää liike- ja liikuntatiloja ja työpaikkoja. Kaavamuutos vahvistaa ja uudistaa Hämeenkylä–Varisto–Petikkoa erikoiskaupan keskuksena. Hanke sisältää tilaa vaativaa kauppaa, joka ei kilpaile keskustojen kanssa.

Kaavaselostus sisältää kaupallisten vaikutusten arvioinnin ja ilmastoselvityksen.

Osallistuminen ja vuorovaikutus
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma julkaistiin 11.3.2026.
Kaavan vireille tulosta ilmoitettiin Vantaan Sanomissa ja osallisille varattiin mahdollisuus lausua mielipiteensä. Kaavatilaisuus pidettiin 25.3.2026.

Mielipiteitä saatiin 6 kpl. Kaavahanketta ei vastustettu.

- Uudenmaan elinvoimakeskus huomautti hankkeen vaikutuksista TEN-verkkoon (Kehä III), johon vaikutus on vähäinen.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7). Kaava tuottaa liike- ja toimitilakerrosalaa 9 500 k-m2.

Sopimus
Asemakaavamuutokseen liittyy maankäyttösopimus.

Muutoskustannukset maksaa hakija Paavo Nurmi Oy ja kaupunginhallitukselle tullaan esittämään vahvistettavaksi maksuluokka 4 (40 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1 100 €), yhteensä 41 100 €.

Kaupunkiympäristölautakunta 10.11.2026 § 8

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.11.2026 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002659 sekä tonttijaon muutosehdotus, 14 Varisto / Kalustetie 4–6 ja Riihimiehentie 3,
b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot, ja
c) vahvistetaan maksuluokka 4 ja todetaan, että hakija Paavo Nurmi Oy maksaa muutoskustannukset (40 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1 100 €), yhteensä 41 100 €.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 1.12.2026
Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.11.2026 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002659 sekä tonttijaon muutosehdotus, 14 Varisto / Kalustetie 4–6 ja Riihimiehentie 3,
b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot, ja
c) vahvistaa maksuluokka 4 ja todeta, että hakija Paavo Nurmi Oy maksaa muutoskustannukset (40 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1 100 €), yhteensä 41 100 €.

Liitteet:
- Asemakaavamuutosehdotus 10.11.2026
- Asemakaavamuutoksen selostus 10.11.2026
- Mielipiteet ja vastineet, vuorovaikutusraportti 10.11.2026

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Timo Kallaluoto, p. 050 312 2132,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

002659

Päiväys
Datum

10.11.2026

Vantaan kaupunki

KALUSTETIE 4-6 ja RIIHIMIEHENTIE 3

Kaupunginosa 14, VARISTO

Vanda stad

MÖBELVÄGEN 4-6 OCH RIKARLSVÄGEN 3

Stadsdel 14, VARISTORNA

Asemakaavan muutos
Osa korttelia 142028.

Tonttijaon muutos
Osa korttelia 142028.

1:2000

Ändring av detaljplanen
Del av kvarteret 14208.

Ändring av tomtindelningen
Del av kvarteret 14208.

1:2000

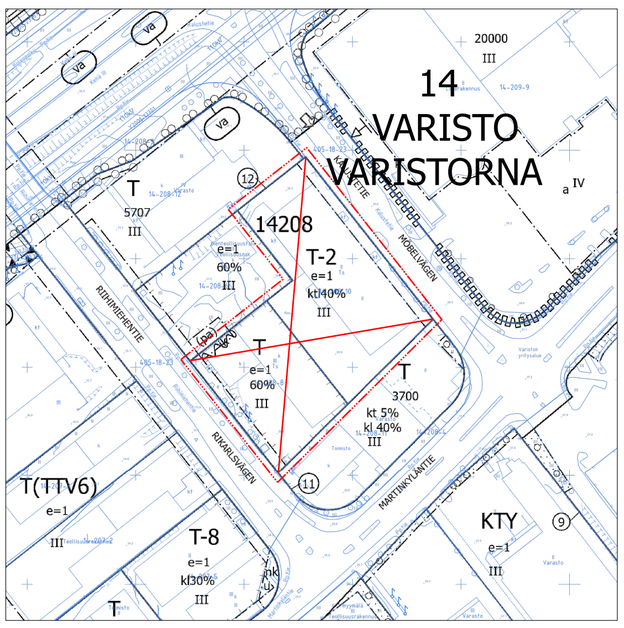

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

KM

Liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön.

Rakennusoikeus
Alueelle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön enintään 6 650 k-m2, joka ei kilpaile keskustaan sijoittuvan kaupan kanssa ja jossa myydään paljon tilaa vaativan kaupan tuotteita. Tästä päivittäistavarakauppaa saa olla enintään 500 k-m2.

Alueelle saa sijoittaa toimi-, toimisto-, tuotanto-, liikunta-, kuntosali- ja varastotiloja.

Alueelle ei saa sijoittaa hotellia, hoivatiloja eikä muita asuintiloja.

Pysäköintiä saa sijoittaa rakennuksen kellariin, mikä ei mitoita väestönsuojaa.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för affärsbyggnader där en stor detaljhandelsenhet får placeras.

Byggrätt
På området får placeras en stor detaljhandelsenhet om högst 6 650 m2-vy, vilken inte konkurrerar med de affärer som placeras i centrum och vilken säljer varor som kräver mycket utrymme. Denna ska ha dagligvaruhandel högst 500 m2-vy.

I området får placeras verksamhets-, kontors-, produktions-, idrotts-, gym- och lagerutrymmen.

På området får inte placeras hotell, vårdhem eller andra boendeutrymmen.

Parkering får placeras i byggnadens källare som inte mäter skyddsrum.

Julkisivut

Rakennusten tulee edustaa korkeatasoista arkkitehtuuria ja julkisivut tulee tehdä korkeatasoisista materiaaleista.

Kadun puoleiset julkisivut tulee aukottaa laajasti.

Asiakkaiden sisäänkäyntejä tulee korostaa.

Ääneneristävyys lento-, katu- ja tiemelua vastaan tulee olla liike-, toimisto- ja muissa hiljaisissa työtiloissa vähintään 32 dB.

Rakennusten energiantarve tulee ainakin osittain kattaa paikallisesti tuotetulla uusiutuvalla energialla. Uusiutuvan energian ratkaisut saavat olla rakennus- tai korttelikohtaisia tai alueellisia.

Piha

Liikkeistä ja toimistoista tulee johtaa jalankulkuyhteydet kadun kevyen liikenteen raitille.

Jalankulkualueet on kivettävä ja rajattava upotetuilla reunakivillä muista piha-alueista.

Pysäköintialueet on rajattava upotetuilla reunakivillä istutusalueista.

Katualueeseen rajoittuville autopaikoille katualuetta vastaan tulee rakentaa vähintään 0,5 metriä korkea kivikorimuuri.

Vihertehokkuuden tulee olla vähintään 0,7.

Hulevedet on viivytettävä.

Autopaikkoja on varattava vähintään 1 ap / 50 k-m2.

Fasader

Byggnaderna ska representera högkvalitativ arkitektur och fasaderna ska göras av högkvalitativa material.

Fasader mot gatan ska öppnas brett.

Kundingångar ska främhävas.

Ljudisolering mot flyg-, gatu- och vägbuller ska vara i affärs-, kontors- och andra tysta arbetsutrymmen minst 32 dB.

Byggnadernas energibehov ska åtminstone delvis tillgodoses med lokalt producerad förnybar energi. Lösningarna för förnybar energi får vara byggnads- eller kvartersspecifika eller områdesvisa.

Gårdsplan

Från affärerna och kontor ska ledas fotgångsförbindelserna till gatans stråk för lätt trafik.

Fotgångarområdena ska stenläggas och med infällda kantstenar avgränsas från de andra gårdsområdena.

Parkeringsområdena ska gränsas med infällda kantstenar av planteringsområdena.

För parkeringsplatser som gränsar till gatuområdet ska en minst 0,5 meter hög stenkorgsmur byggas mot gatuområdet.

Gröneffektivitetet ska vara minst 0,7.

Dagvatten ska fördröjas.

Bilplatser ska reserveras minst 1 bp / 50 m2-vy.

	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
	Osa-alueen raja.	**Gräns för delområde.**
13	**Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.**	**Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.**
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
VARIS	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
14	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
14208	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**
9500	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**
IV	**Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**
	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	**Del av område reserverad för underjordisk ledning.**

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Timo Kallaluoto, Aluearkkitehti, 28.10.2026 10.31

{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

002659 KALUSTETIE 4–6 JA RIIHIMIEHENTIE 3

VARISTO

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus sekä tonttijaon muutos,
joka koskee 10.11.2026 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002659

VD/1440/10.02.04.00/2026

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Paavo Nurmi Oy hakee Kalustetie 4–6 ja Riihimiehentie 3:n tonteille paljon tilaa vaativan erikoistavaran vähittäiskaupan suuryksikköä 6 650 k-m2 sekä toimi- ja toimistotiloja 2 850 k-m2, yhteensä 9 500 k-m2. Rakennusoikeus kasvaa 1 864 k-m2. Hanke voi sisältää liikuntatiloja. Suurin kerrosluku on neljä. Hanke sijaitsee Variston keskeisessä korttelissa.

Alueen sijainti ja suhde kaupunkirakenteeseen.

Asemakaavamuutos

Kaupunginosa 14 Varisto
Osa korttelia 14208

Tonttijaon muutos

Osa korttelia 14208

Kaava-alueen sijainti

Kalustetie 4–6 ja Riihimiehentie 3

Sisällys

1	Tiivistelmä	3
2	Lähtökohdat	4
3	Asemakaavan suunnittelun vaiheet	12
4	Asemakaavan kuvaus	15
5	Asemakaavan toteutus	31

1. TIIVISTELMÄ

Kaava-alue etelästä. Nykytilanne. Google Earth 20.5.2023

Paavo Nurmi Oy hakee vähittäiskaupan suuryksikköä ja uusia toimitiloja Kalustetie 4–6 ja Riihimiehentie 3:n tonteille.

Alue on osa Variston yritys- ja kauppa-aluetta ja sijaitsee keskeisessä korttelissa.

Yleiskaavassa alue on kaupallisten palvelujen aluetta KM, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön, mutta ei päivittäistavarakauppaa. Haettu rakennusoikeus sisältyy maakuntakaavan ja yleiskaavan kaupan mitoitukseen, Hämeenkylä–Varisto–Petikossa enintään 250 000 k-m2.

Voimassa olevassa asemakaavassa kaksi tonttia ovat nyt teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueita T ja T-2, joiden tonttitehokkuus on e = 1,0. Rakennusoikeus on yhteensä 7 636 k-m2, siitä liiketiloja saa olla 1 919 k-m2, josta elintarvikemyymälä enintään 500 k-m2. Suurin kerrosluku on kolme (III).

Tonteilla on kaksi teollisuusrakennusta vuosilta 1979 ja 1983, yhteensä 5 832 k-m2, joten tontti on rakennettu vajaasti (76 %), osa on liiketilaa. Nykyiset rakennukset purettaisiin, koska lisärakentaminen ei ole mahdollista, pysäköintiä ei ole riittävästi ja tilat ovat matalia eivätkä vastaa kysyntään.

Asemakaavamuutoksessa tontit yhdistettäisiin ja uudeksi käyttötarkoitukseksi tulisi liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön KM. Vähittäiskaupan suuryksikkö olisi 6 650 k-m2, siitä päivittäistavarakauppaa nykyinen 500 k-m2. Toimi- ja toimistotiloja olisi 2 850 k-m2. Rakennusoikeus nousee 1 864 k-m2 ja olisi yhteensä 9 500 k-m2. Tonttitehokkuus olisi e = 1,24. Suurin kerrosluku olisi neljä.

Kaavamuutos vahvistaa ja uudistaa Hämeenkylä–Varisto–Petikkoa erikoiskaupan keskuksena. Hanke sisältää tilaa vaativaa kauppaa, joka ei kilpaile keskustojen kanssa.

2. LÄHTÖKOHDAT

Kalustetie 4–6 kaakosta Martinkyläntien suunnasta. TKa 15.3.2026

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

Alueen yleiskuvaus

Variston yritysalue on osa Kehä III:n yritysvyöhykettä ja Hämeenkylä–Varisto–Petikon kauppa-aluetta. Lähimarkkina-alueena ovat Myyrmäen ja Kivistön suuralueet, mutta alueelle tullaan myös kauempaa.

Varisto–Petikon yritysalueelle on keskittynyt erikoistavaran kauppaa, joka on suurelta osin paljon tilaa vaativaa kauppaa, mutta myös muuta erikoiskauppaa. Variston puoli on painottunut sisustukseen ja vapaa-aikaan, Petikko rakentamiseen ja autoiluun. Kaupan painopiste on Variston puolella, jonne myös asemakaavamuutos sijoittuu. Alueella on paljon kaupan kehittämismahdollisuuksia. Uudet hankkeet ovat tärkeitä alueen vetovoiman ja kaupungin työllisyyden vahvistamiselle.

Hanke sijaitsee Variston keskeisessä korttelissa.

Luonnonympäristö

Katualueille on istutettu Kalustetielle puistolehmuksia ja Riihimiehentielle metsävaahteroita. Tonteilla katuja rajaavat koivurivit. Muuten tontit ovat asfalttipihoina.

Kaupunkirakenne

Alue on osa Vihdintien varren nauhakaupunkia. Varisto ja Petikko kaavoitettiin 1970-luvulla teollisuus- ja varastoalueiksi, mutta tonteille sallittiin myös liike- ja toimistotiloja alle puolet rakennusoikeudesta, jolloin alueelle tuli huonekaluliikkeitä. Alue tukeutui 1940-luvulla rakennettuun Vihdintiehen, 1950-luvulla rakennettuun Hämeenkylän tiilitehtaaseen ja 1960-luvulla rakennettuun Helsingin ohikulkutiehen (Kehä III). Toisaalta lentomelu esti alueen kaavoituksen asumiseen.

Riihimiehentie 3, panoraama pihalta. TKa 15.3.2026

Rakentaminen ja asemakaavamuutoksen tarve

Kaava-alueella on kaksi 1970–1980-lukujen vaihteessa rakennettua toimitilarakennusta.

■ *Kalustetie 4–6:n tontilla* on kaksikerroksinen teollisuusrakennus vuodelta 1983, jossa on tyhjää liiketilaa. Rakennusaine on betonia ja julkisivut punatiiltä valkoisin korostuksin. Tontti on teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta, jolle saa rakentaa myös liike- ja toimistotiloja T-2. Rakennusoikeudesta saa käyttää liike- ja toimistotiloja varten enintään 40 % (klt 40 %, 1 919 k-m2), josta elintarvikemyymälä saa olla enintään 500 k-m2. Tontin pinta-ala on 4 799 m2. Rakennusoikeus on 4 799 k-m2 (e = 1,0). Tontille on rakennettu 3 348 k-m2. Rakennusoikeutta on jäljellä 1 451 k-m2. Suurin sallittu kerrosluku on kolme (III).

■ *Riihimiehentie 3:n tontilla* on kolmekerroksinen teollisuus- ja toimistorakennus vuodelta 1979. Rakennusaine on betonia ja julkisivut harmaita. Tontti on teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta T. Tontin pinta-ala on 2 837 m2. Rakennusoikeus on 2 837 k-m2 (e = 1.0), josta on rakennettu 2 484 k-m2 ja rakentamatta 353 k-m2. Tontista saa käyttää rakentamiseen 60 %. Suurin sallittu kerrosluku on kolme (III).

Rakennusten purkamista perustelee se, että tilaratkaisut ovat vanhentuneet eivätkä täytä toimijoiden laatuvaatimuksia. Siksi tiloihin on ollut vaikea saada vuokralaisia. Tontin enempi käyttö, uusien toimintojen sijoittaminen ja riittävän pysäköinnin järjestäminen eivät ole mahdollisia nykyisillä rakennuksilla. Rakennusten runkojen hyödyntämistä ei ole arvioitu toteuttamiskelpoiseksi vaihtoehdoksi muun muassa uuteen rakennukseen tarvittavan pysäköintikellarin vuoksi. Runkokorkeudet eivät myöskään vastaa nykyisiä käyttötarpeita ja nykyaikaisten taloteknisten järjestelmien toteuttamista. Sandwich-elementtien eristys on ohut ja halli puolilämmin, mikä tuottaa lämpöhukkaa. (Sitowise 19.10.2026: 10; Mika Nurmi 21.10.2026)

Kulttuurihistorialliset kohteet

Kaava-alueella ei ole rakennusperintökohteita eikä alueelta tunneta muinaisjäännöksiä.

Väestön kehitys ja kysynnän kasvu

Varisto–Petikon lähipalvelualueeseen kuuluvat Myyrmäen ja Kivistön suuralueet, joilla väestö on kasvanut vuosien 2014–2024 aikana 19 000 asukkaalla ja arvioidaan kasvavan vuoteen 2034 mennessä 14 500 asukkaalla, mikä lisää kaupan ja liikuntatilojen kysyntää.

Palvelut
Variston yritysalueelle on sijoittunut erityisesti sisustus- ja vapaa-ajan liikkeitä sekä liikuntatiloja.

Maaperä ja rakennettavuus
Tontit ovat täyttömaata. Tonteilla tulee tehdä tarkemmat maaperätutkimukset.

Liikenne
■ *Autoliikenne:*

Kehä III on kantatie 50 ja osa E18-eurooppatietä. Tien liikennemäärä on Variston kohdalla 48 008 ajon/ vrk ja raskaan liikenteen osuus 9 % (2023). Nopeusrajoitus on 80 km/h. Tielle on tehty parantamissuunnitelma 2011. Sitä ei ole toteutettu Variston ja Petikon kohdalta, joiden liittymiä on tarkoitus parantaa ramppeja loiventamalla.

Martinkyläntie on alueen pääkatu. Variston kohdalla liikennemäärä on 6 490 ajon/vrk (2026).

Kalustetie on Kehä III:lle menevä katu, jolla on tonttiliittymiä.

Riihimiehentie on Kehä III:n ylittävälle sillalle menevä katu, jolla on tonttiliittymiä.

Variston kaduilla nopeusrajoitus on 40 km/h. Asiakkaat tulevat kauppaan autoilla.

■ *Joukkoliikenne:* Bussit lähikaduilta Vantaankosken asemalle, Martinlaaksoon, Myyrmäkeen, Leppävaaraan, Askistoon, Vapaalaan, Linnaisiin, Vihtiin sekä Kehä III:lta Espoon keskukseen.

■ *Kevyt liikenne:* Ympäröivillä kaduilla ja Kehä III:lla on jalankulku- ja pyörätiet.

Autottomien asuntokuntien osuus Vantaalla on 40 %. Osuus kasvaa.

Ympäristöhäiriöt
■ *Lentomelutaso* Lden on tonteilla 55–60 dB, mikä edellyttää liike- ja toimistoilta ja muilta hiljaisilta työtiloilta 32 dB ääneneristävyyttä. Alue on myös lentokoneiden laskeutumisvyöhykettä, mikä ei edellytä toimistoilta ja työtiloilta lisä-ääneneristystä.

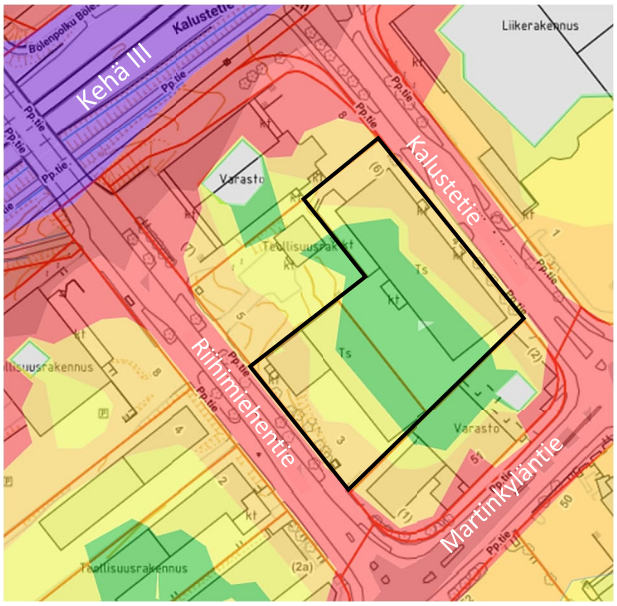

■ *Tiemelu*

Tiemelutilanne Aeq 2021, päivällä klo 7–22.

45–50	55–60	65–70	75– dB
50–55	60–65	70–75	

Tiemelun huomioon ottaminen		
Tiemeluvyöhyke Aeq dB	Äänitasoero asunnoissa dB	Äänitasoero liike- ja toimistoissa dB
65...100	Erillinen selvitys	Erillinen selvitys
60...64,9	35	30
55...59,9	30	25
alle 55	28	25
Vantaan uusi rakennusjärjestys, Kh 19.10.2026 → Kv 16.11.2026.		

Lentomelu on ääneneristävyyden kannalta määräävä.

Kaavamuutosalue.

Tekninen huolto
Tonteille on valmis kunnallistekniikka (vesi, jätevesi, hulevesi, kaukolämpö, sähkö, tietoliikenne). Tontilla voidaan hyödyntää kaukolämpöä, maalämpöä ja aurinkoenergiaa. Kaava-alue ei ole tärkeää pohjavesialuetta. Hulevedet virtaavat Varistonojaa ja Kanaalia pitkin Pitkäjärveen.

Maanomistus
Paavo Nurmi Oy.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita (VAT) on annettu 1. toimivista yhdyskunnista ja kestävästä liikkumisesta, 2. tehokkaasta liikennejärjestelmästä, 3. terveellisestä ja turvallisesta elinympäristöstä, 4. elinvoimaisesta luonto- ja kulttuuriympäristöstä, luonnonvaroista ja 5. uusiutumiskykyisestä energiahuollosta.

Tavoitteina on muun ohella, että luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen, luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle ja suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä. (VN 14.12.2017)

→ *Asemakaavamuutos on tavoitteiden mukainen.*

Maakuntakaava

Uusimaa 2050 -kaavan tavoitteena on ohjata kasvua kestävästi erityisesti raideyhteyksille. Kaava-alue on kaupan aluetta ja kuuluu taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeeseen. (Maakuntavaltuusto 25.8.2020)

Pääkaupunkiseudun ydinvyöhyke.
Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke.
Virkistysalue. / Suojelualue.
Keskustatoimintojen alue, keskus.
Kaupan alue.
Viheryhteystarve.
Lentomelualue Lden 55–60 / 60– dB.
Kaavamuutosalueen sijainti.

Merkintä Kaupan alue.

Kuvaus
Kohdemerkinnällä osoitetaan merkitykseltään seudulliset vähittäiskaupan suuryksiköt* keskustatoimintojen alueiden ulkopuolella. Niitä kehitetään sellaista kauppaa varten, joka vaatii paljon tilaa, ei kilpaile keskustaan sijoittuvan kaupan kanssa ja jonka tyypillinen asiointitiheys on pieni[?]. Merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön enimmäismitoitukseen lasketaan mukaan myös merkitykseltään paikallinen liiketila.

Maakuntakaavan suunnittelumääräys
Kaupan alueen merkinnän osoittamalle alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa tilaa vaativaa vähittäiskauppaa, joka on merkitykseltään seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö*. Kaupan alueet sekä niiden enimmäismitoitukset on osoitettu taulukossa, joka on suunnittelumääräysten lopussa. Kohdemerkinnällä osoitetun kaupan alueen sijainti ja laajuus on määriteltävä yksityiskohtaisessa suunnittelussa siten, että se muodostaa riittävän laajan toiminnallisen kokonaisuuden. Lisäksi on huolehdittava siitä, että kaupan alueen palveluiden toteuttaminen on kytketty ajallisesti alueen saavutettavuuteen joukkoliikenteellä ja mahdollisuuksien mukaan myös kävellen ja pyöräillen.

Kaupan alueiden enimmäismitoitukset kerrosalaneliömetreinä
Vantaa, Varisto–Petikko: 250 000 k-m2

Enimmäismitoituksessa on mukana olemassa oleva ja uusi liiketila.
Enimmäismitoitukseen sisältyy myös merkitykseltään paikallinen liiketila.

*) Vähittäiskaupan suuryksikön koko on nykyisin yli 4 000 k-m2 (AKL 71 a §).

Maakuntakaavan yleisiä suunnittelumääräyksiä

■ *Kauppa ja elinkeinot*

Merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on [yli] 4 000 k-m2, ellei selvitysten perusteella muuta osoiteta ja ellei näissä suunnittelumääräyksissä muuta määrätä. Merkitykseltään seudullisella vähittäiskaupan suuryksiköllä tarkoitetaan myös useasta myymälästä koostuvaa vähittäiskaupan aluetta, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa merkitykseltään seudulliseen vähittäiskaupan suuryksikköön.

→ Kaava-alue on taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä ja kuuluu Varisto–Petikon kaupan alueeseen, joka mahdollistaa seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan toteuttamisen. Asemakaavamuutos on maakuntakaavan ja sen kaupan alueen mitoituksen mukainen ja rajaa kaupan laatua tilaa vaativaan erikoistavaran kauppaan. Päivittäistavarakauppa 500 k-m2 on voimassa olevan asemakaavan mukainen. Se ja liikuntatila eivät kilpaile keskustaan sijoittuvan kaupan kanssa.

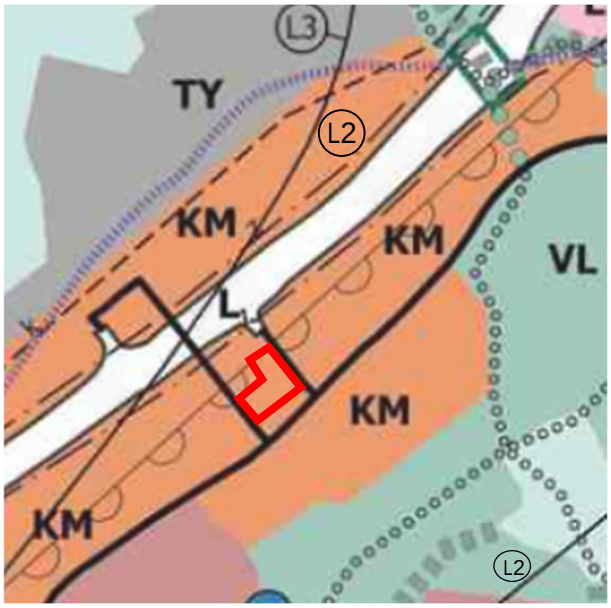

Yleiskaava

Kasvu ohjataan nykyiseen rakenteeseen tiivistäen ja uudistaen. Kaavamuutosalue on kaupallisten palvelujen aluetta KM, jolle saa sijoittaa paljon tilaa vaativan vähittäiskaupan suuryksikön, mutta ei päivittäistavarakauppaa yli 2 000 k-m2. (Kv 25.1.2021)

L	Liikennealue.
KM	Kaupallisten palveluiden alue.
TY	Tuotanto- ja varastotoiminnan alue.
VL	Lähivirkistysalue.
	Liikenneyhteys.
	Ohjeellinen ulkoilureitti.
	Suuri Rantatie.
L2	Lentomelualue 2: Lden 55–60 dB, 3: 50–55 dB.
	Lentokoneiden laskeutumisvyöhyke.
	Kaavamuutosalueen sijainti.

Yleiskaavamääräys KM, kaupallisten palveluiden alue

Alue varataan kaupallisille palveluille ja ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomille elinkeinotoiminnoille. Vähittäiskaupan suuryksiköiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, ettei suuryksiköiden sijoittamisella heikennetä keskustaan sijoittuvan kaupan toimintaedellytyksiä. Alueen toteutuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota kaupunkitilan viihtyisyyteen sekä kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuuksiin, erityisesti joukkoliikenteen runkoyhteyksien alueella. Alue tulee toteuttaa vihertehokkaasti.

Kaupallisten alueiden aluekohtaiset määräykset:
Hämeenkylä–Varisto–Petikko, Petas ja Koivuhaka

■ Alueille ei saa sijoittaa päivittäistavarakaupan eikä keskustahakuisen erikoiskaupan suuryksiköitä.

■ Hämeenkylä–Varisto–Petikkoon saa sijoittaa päivittäistavaramyymälöitä yhteensä 2 000 k-m2.

■ Maakuntakaavassa määritelty aluekohtainen enimmäismitoitus tulee ottaa huomioon kaupan hankkeiden suunnittelussa ja sijoittumisen ohjaamisessa.
Hämeenkylä–Varisto–Petikko 250 000 k-m2

→ Asemakaavamuutos on oikeusvaikutteisen yleiskaavan ja sen kaupan alueen mitoituksen mukainen ja rajaa kaupan laatua tilaa vaativaan erikoistavaran kauppaan. Päivittäistavaramyymälä 2 000 k-m2 on toteutettu Hämeenkylään Ainontielle. Päivittäistavarakauppa 500 k-m2 on voimassa olevan asemakaavan mukainen. Se ja liikuntatila eivät kilpaile keskustaan sijoittuvan kaupan kanssa.

Helsingin seudun maankäyttö, asuminen ja liikenne, MAL 2023

Seutua kehitetään yhdyskuntarakenteeltaan monikeskuksisena metropolina. Seudun kasvu ohjataan kestävän kehityksen mukaisesti nykyiseen kaupunkirakenteeseen. Investoinnit hyödynnetään mahdollisimman tehokkaasti. (HSL ja HSYK 12.9.2023, Kv 13.11.2023)

Ensisijainen maankäytön kehittämisvyöhyke. Liikennehanke.
Monipuolinen keskus. Kaupunkiuudistusalue. Alueen sijainti.

→ Hanke sisältyy nykyiseen kaupunkirakenteeseen. Variston yritysalue sijaitsee Kehä III:n yhteydessä ja ensisijaisen vyöhykkeen tuntumassa.

Voimassa oleva asemakaava

Kaava-alueella on voimassa asemakaavat 000267 (Kh 17.1.1983) ja 000584 (Kh 8.12.1986).

Tontit ovat teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueita T ja T-2, joilla tonttitehokkuus on e = 1,0. Tonttien rakennusoikeus on yhteensä 7 636 k-m2. Tästä Kalustetien tontilla saa olla liiketilaa 1 919 k-m2, josta elintarvikemyymälä enintään 500 k-m2.

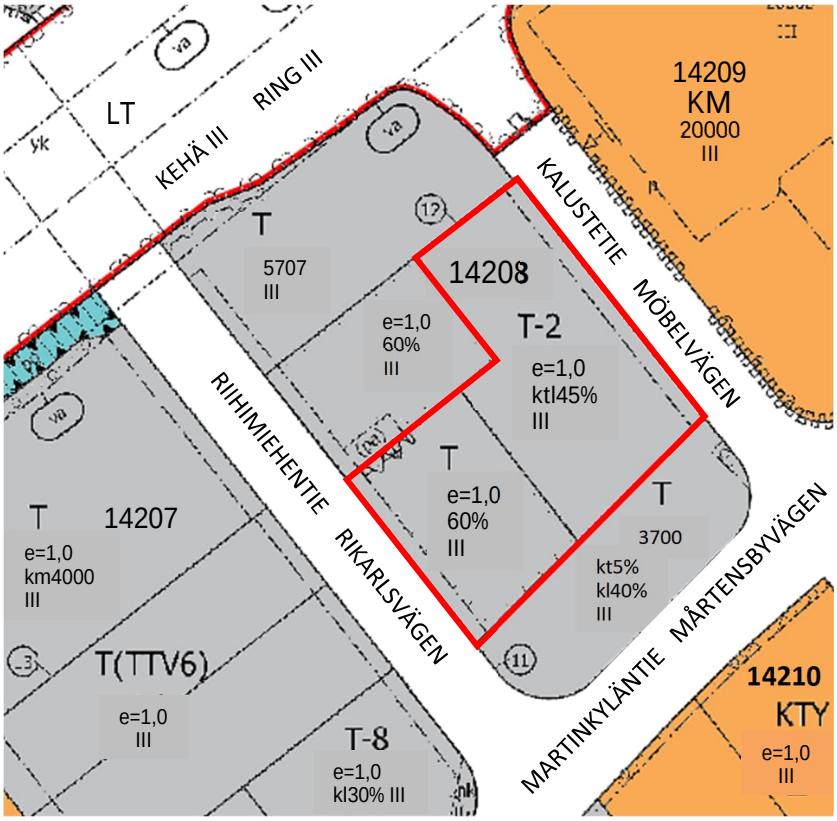

KM	Liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön.
KTY	Toimitilarakennusten korttelialue.
LT	Maantien alue.
T	Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue.
	Katualue.
14208	Korttelin numero.
3700	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
e=1,0	Tonttitehokkuus eli kerrosala / tontin ala.
ktl45%	Liike- ja toimistotiloja enintään.
kt5%	Toimistotiloja enintään.
kl40%	Liiketiloja enintään.
60%	Rakentamisen ala enintään.
III	Suurin kerrosluku roomalaisin numeroin.
	Kaavamuutosalueen rajaus.

Rakennusjärjestys: Nykyinen Kv 15.11.2010. Uusi Kh 19.10.2026 → Kv 16.11.2026.

Tonttijako ja rekisteri: Tonttijaot rekisteröitiin 29.4.1980 ja 30.6.1982. Vantaan kiinteistörekisteri.

Rakennuskiellot: Ei ole.

Kaavoja, karttoja ja paikkatietoja voi katsoa tarkemmin: *kartta.vantaa.fi*

Hämeenkylä–Varisto–Petikon kaupan nykytila

Hämeenkylä–Varisto–Petikon kaupan nykytila. Wsp 2.3.2026: 17

Hämeenkylä–Varisto–Petikon kaupan profiili

■ Tilaa vaativaa kauppaa, huonekalu- ja sisustuskauppaa, rauta- ja rakennustarvikekauppa sekä autokauppaa

■ Kaksi laajan tavaravalikoiman myymälää, Tokmanni ja Puuilo

■ Vähäisesti päivittäistavarakauppaa, Ainontiellä K-supermarket, mutta yleiskaavan mitoitus täynnä.

■ Kaupan alueille tyypillisesti sijoittuvaa erikoiskauppaa, mutta vähäisesti: eläintarvike-, lasten-tarvike-, urheilu- ja askartelukauppaa

■ Liikunta- ja vapaa-ajan palveluita, lounasravintoloita, pikaruokaravintola
(Wsp 2.3.2026: 17)

Hämeenkylä–Varisto–Petikon kaupunki- ja myymälärakenne

■ Kaupan alue jakautuu toiminnallisiin osiin eli Kehä III:n pohjoispuoleen ja eteläpuoleen sekä Vihdintien ympäristön keskittymään, joka on hieman irrallaan muusta kaupan rakenteesta. Yleiskaavan KM-alueen pohjoispuolella on joitakin myymälöitä. Lisäksi yksi rautakauppa on työpaikka-alueella Voimalantiellä Martinlaakson puolella.

■ Tonteilla ja rakennuksissa pääosin useampia toimijoita (pieniä/isoja), mutta myös yksittäisiä toimijoita omilla pysäköinneillään.

■ Liikkeet pääosin maantasossa, mutta osa rinteessä alemmassa kerroksessa.

■ Alueella on yksi huonekalu- ja sisustuskauppaan painottunut kauppakeskus, jossa kaksi kerrosta ja rakenteellista pysäköintiä.

■ KM-alueella on myös paljon muuta yritystoimintaa kuin kauppaa.
(Wsp 2.3.2026)

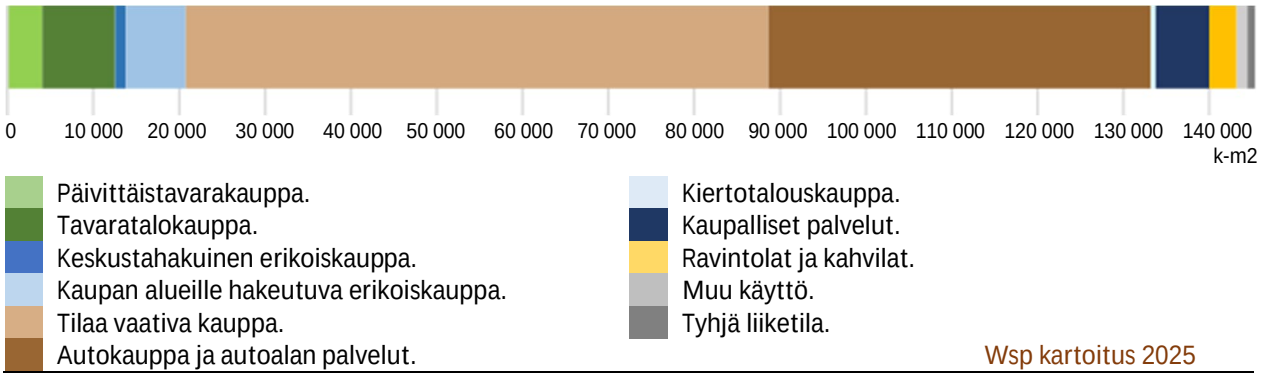

Hämeenkylä–Varisto–Petikon kaupan alueen kaupallinen rakenne. Wsp 2.3.2026: 22
Liiketilan pinta-ala kaupan alueilla koko toiminnallinen alue huomioon ottaen.

Vantaan suurimpia kaupan alueita ovat kaupan pinta-alaltaan Tammisto ja Hämeenkylä–Varisto–Petikko, joissa molemmissa on kaupan pinta-alaa lähes yhtä paljon. Hämeenkylä–Varisto–Petikko on perinteinen kaupan alue, jonka pinta-ala painottuu tilaa vaativaan kauppaan ja autokauppaan. Päivittäistavarakauppaa, tavaratalokauppaa ja erikoiskauppaa on noin 15 % koko alueen liikepinta-alasta. (Wsp 2.3.2026: 22)

Hämeenkylä–Varisto–Petikossa suurin osa kaupasta sijoittuu KM-alueelle. Petikossa on jonkin verran kauppaa KM-alueen pohjois- ja itäpuolella. Martinlaaksossa on yksittäinen rautakauppa Voimalantiellä. (Wsp 2.3.2026: 23)

Tulevaisuus asuu Vantaalla – Vantaan kaupunkistrategia 2026–2029

Hyvän elämän Vantaa	Vetovoimainen Vantaa	Tasapainoisen kasvun Vantaa
Vantaa on laadukkaan elämän kotikaupunki kaikille vantaalaisille	Uudistuva ja elinvoimainen Vantaa houkuttelee yrityksiä ja ihmisiä	Vantaa kasvaa taloudellisesti, ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävästi
→ *Hyvä saavutettavuus ja sijainti kauppa-alueella*	→ *Lisää liike- ja liikuntatiloja ja työpaikkoja*	→ *Sijainti keskeisessä liikekorttelissa*

Vantaan maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Vantaalle suunnitellaan vetovoimaisia asunto- ja työpaikka-alueita palveluineen. Tavoitteena laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys. (Kv 18.6.2018, 10.10.2022)

→ *Kaavamuutos on linjausten mukainen.*

Strategiset kaavoitustavoitteet 2026–2028

Kaavan strategiset tavoitteet: 1. lisäämme työllistävien yritysten määrää, 2. lisäämme kaupunki-vihreää ja 3. lisäämme luonnon monimuotoisuutta.

→ *Kaava tuottaa nykyaikaisia tiloja kaupan ja elinkeinoelämän tarpeisiin ja työpaikkoja. Tontille annetaan vihertehokkuusvaatimus.*

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

Kalustetie 4–6 luoteesta Kehä III:n suunnasta. Tonttia rajaa koivurivi. TKa 15.3.2026

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA VIREILLETULO

Paavo Nurmi Oy haki 30.1.2026 asemakaavamuutosta siten, että kaksi tonttia yhdistetään ja niille kaavoitetaan vähittäiskaupan suuryksikkö noin 9 444 k-m2 ja toimistotilaa noin 2 828 k-m2. Suurin kerrosluku olisi neljä (IV).

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

Osalliset

Alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

- *Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)* julkaistiin internetissä ja postitettiin osallisille 11.3.2026. Mielipiteet pyydettiin 13.4.2026 mennessä.
- *Kaavoituksen alkaminen* ilmoitettiin Vantaan Sanomissa 11.3.2026.
- *Kaavatilaisuus* Teamsissa keskiviikkona 25.3.2026 klo 15.00–15.45.
- *Mielipiteet ja vastineet* ovat kokonaisina vuorovaikutusraportissa → paatokset.vantaa.fi → esityslistat/pöytäkirjat → kaupunkiympäristölautakunta → 10.11.2026
- *Kaavan aineisto ja käsittelyvaihe* on nähtävillä https://www.vantaa.fi/fi/kaavoitus/kaavat/varistossa-kalustetielle-vahittaiskaupan-suuryksikko-ja-toimitilaa

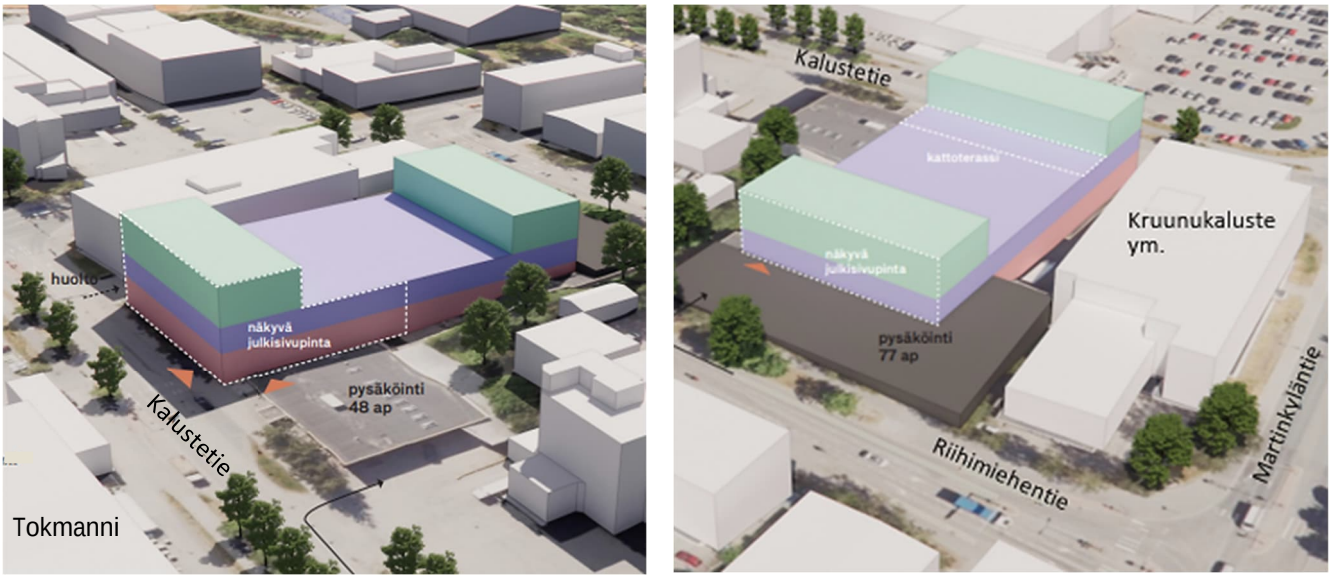

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa 11.3.2026 esitetty alustava luonnos.
Lundén Architecture Company 22.1.2026

Ennakkoneuvottelu

28.1.2026 lupa- ja viestintäviraston LVV kanssa kaupan määrästä Hämeenkylä–Varisto–Petikossa.

Osallistumisessa saadut mielipiteet ja niiden huomioon ottaminen, tiivistelmä

Mielipiteet vastineineen ovat kokonaisina erillisenä liitteenä.
Mielipiteet on anonymisoitu tietosuojalain mukaisesti.
→ *Vastineet sinisellä.*

1. Telia Finland Oy, 11.3.2026
Telialla menee verkkoa nykyisiin rakennuksiin ja tarvitaan tieto, jos niihin tulee muutoksia.

→ *Tieto välitetty hakijalle. Asia kuuluu rakentamisvaiheeseen.*

2. Yksityishenkilöt (2), tekstiviesti 24.3.2026
Meillä on varastotontti vieressä. Konsultoimamme arkkitehdin mukaan pitäisi olla isompi väli tonttiemme välillä. Myös lain mukaan, luulisimme. Meillä on myös alustava ehdotuksemme siitä, miten liikenteen sujuvuus voitaisiin järjestää. Onko mahdollista joskus päästä erikseen keskustelemaan näistä asioista? Toivomme uuden yksikön tervetulleeksi. Toivottavasti tämä on järjestettävissä? Ystävällisin terveisin jne.

→ *Vastattu: Rakentaminen rajaan kiinni on kaupungeissa yleistä ja sallitaan jo voimassa olevassa asemakaavassa. Riihimiehentie 3:n rakennus on nyt rajassa kiinni. Luonnoksessa uusi rakennus olisi noin 5,5 metriä rajasta. Teams-keskustelutilaisuus 25.3. klo 15. Ehdotuksia voi esittää tilaisuudessa ja lähettää kirjaamoon jne. – Ehdotusta ei saatu.*

3. Kaavatilaisuus / Teams, 25.3.2026 15.00–15.16
Läsnä oli aluearkkitehti ja kolme osallista. Esiteltiin Oas ja hankeluonnos. Hankkeesta ei ollut kysyttävää.

4. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY, 2.4.2026
Yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Kaavamuutos ei edellytä niiden siirtämistä. Viereisen kiinteistön Riihimiehentie 5 tonttijohdot kulkevat alueen luoteiskulman läpi. Kaavaan tulisi selvittää niille johtokuja aluevarauksen lisäystarve kaavatyön yhteydessä.

→ *Lausunto on annettu tiedoksi hakijalle. Kaavaan merkitään johtorasite.*

Näkymä Riihimiehentieltä tontille. TKa 15.4.2026

5. Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy, 9.4.2026
- Sähköverkko: Alueella on Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n maakaapeleita, jotka tulee huomioida kaavamuutoksessa. Jos niitä pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n yhteistyösopimuksen (1993) mukaisesti.

- Kaukolämpöverkko: Alueella on Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia, jotka tulee huomioida kaavamuutoksessa. Jos niitä pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n yhteistyösopimuksen (1993) mukaisesti.

→ *Lausunto on annettu tiedoksi hakijalle.*

6. Vantaan kaupunginmuseo, 13.4.2026
Ei huomautettavaa.

AKL 66 §:n viranomaisneuvottelu
Viranomaisneuvottelu ei ollut tarpeen, koska kaupan mitoitus on maakuntakaavan ja yleiskaavan mukainen eikä kaava vaikuta maantien alueeseen. Tiejärjestelyt on suunniteltu yhdessä ELY:n ja kaupunkien kanssa ja Vantaa on muuttanut asemakaavaa tiesuunnitelman mukaiseksi. Kaavaselostuksessa on esitetty Kehä III:n tiesuunnitelma (s. 29) ja on arvioitu vaikutuksia TEN-tieverkkoon (Kehä III), johon vaikutus on vähäinen (s. 30).

Vaikutuksia Kehä III:een käsiteltiin lupa- ja valvontaviraston, Uudenmaan elinvoimakeskuksen ja kaupungin neuvottelussa 13.5.2026.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

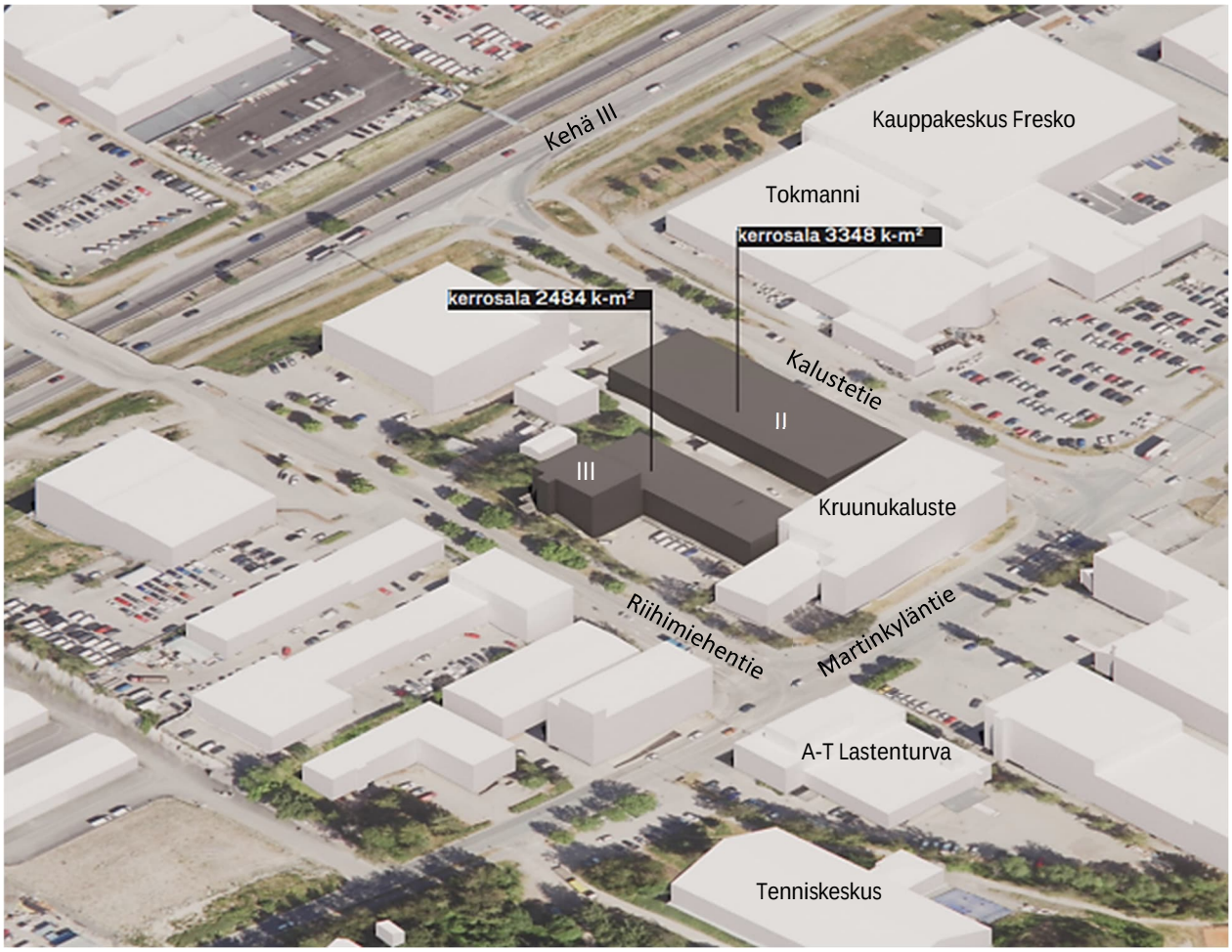

Nykytilanne. Lundén Architecture Company 22.1.2026

4.1 KAAVAN RAKENNE

Kaavaratkaisu

Kaksi teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta T ja T-2 muutetaan liikerakennusten korttelialueeksi, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön KM.

Kaksi tonttia Kalustetien ja Riihimiehentien välissä yhdistetään ja niille kaavoitetaan vähittäiskaupan suuryksikkö 6 650 k-m2, siitä päivittäistavarakauppaa nykyinen 500 k-m2, sekä toimi- ja toimistotiloja 2 850 k-m2. Rakennusoikeus 7 636 k-m2 nousee 1 864 k-m2 ja olisi 9 500 k-m2. Kaavoitettu liiketila 1 919 k-m2 lisääntyy 4 731 k-m2 ja olisi 6 650 k-m2. Tonttitehokkuus olisi nykyisen e = 1,00 sijaan e = 1,24. Suurin kerrosluku olisi nykyisen kolmen (III) sijaan neljä (IV).

Kauppa on tilaa vaativaa erikoistavaran kauppaa, joka ei kilpaile keskustaan sijoittuvan kaupan kanssa. Päivittäistavarakauppa 500 k-m2 on nykykaavan mukainen ja palvelee vain lähialuetta.

Kun asemakaava sallii useita eri käyttötarkoituksia, tontin saa käyttää niistä yhteen tai kaikkiin käyttötarkoituksiin sallittujen rakennusoikeuksien puitteissa. (YM opas 12/2003: 30)

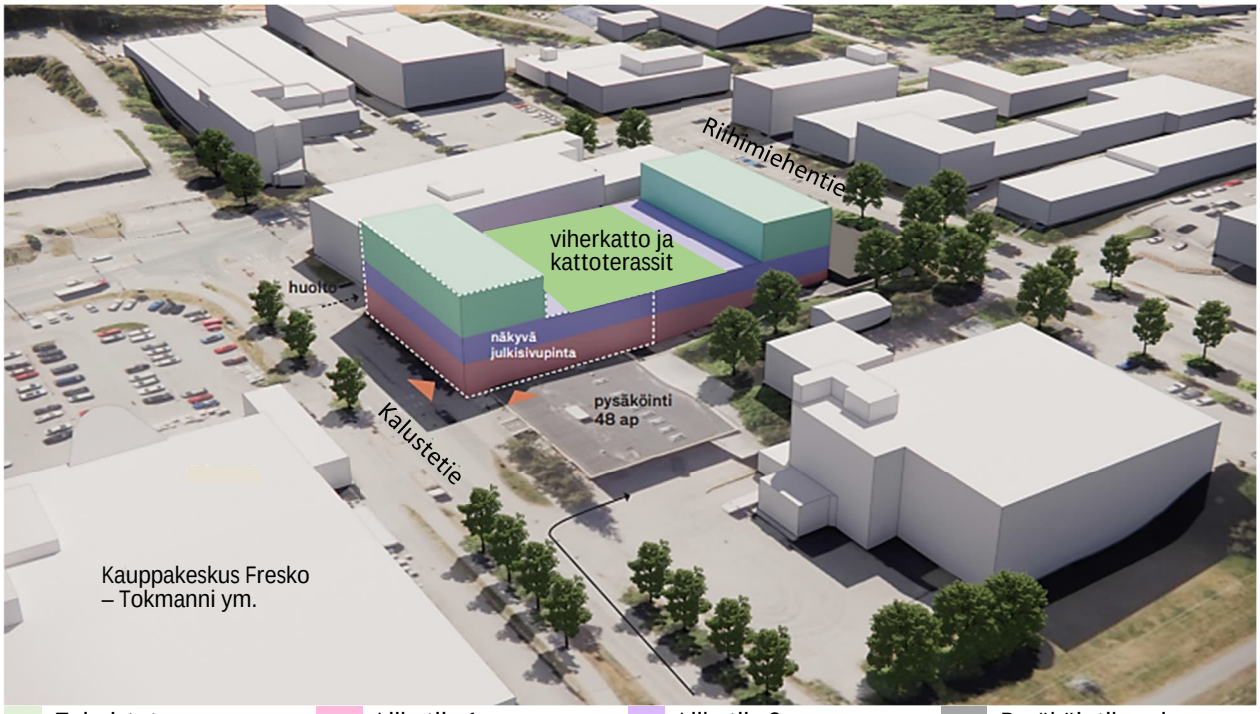

Toimistot. Liiketila 1. Liiketila 2. Pysäköintikansi.

Massoittelu Kalustetien suunnasta. Lundén Architecture Company 22.1.2026

Asemakaavamuutoksen perustelut

Nykyiset toimitilat eivät enää palvele tämän päivän liiketoimintaa, tilat ovat matalia eikä pysäköintipaikkoja ole riittävästi. Siten vuokrakysyntä on ollut heikkoa. Tarkemmin sivulla 5.

Uusi kaupan ala sisältyy maakuntakaavan ja yleiskaavan kaupan mitoitukseen Hämeenkylä–Varisto–Petikon alueella. Nykyinen asemakaava sallii päivittäistavarakauppaa 500 k-m2. Hanke sijoittuu Varistossa keskeiseen kortteliin. Naapuritontilla toimii vähittäiskaupan suuryksikkö.

Liike- ja toimistotilojen korkeus

Liiketilojen tyypillinen korkeus on 3,0–4,0 metriä, jotta tiloista saadaan arvokkaita, ilmavia ja ne mahdollistavat riittävän talotekniikan. Toimistotilojen tyypillinen vapaa korkeus on 2,7–3,0 metriä tai ylikin, jolloin tiloihin saadaan valoa ja avaruutta.

Liikenne

Tontilla sovelletaan Varisto–Petikon tilaa vaativan kaupan ja toimistojen pysäköintinormia 1 ap / 50 k-m2. Siten tontille varataan 189 autopaikkaa, jotka sijoittuvat osin pihalle ja osin kellariin. Tontilta on liittymät sekä Kalustetielle että Riihimiehenkujalle. Huolto tulee Kalustetieltä. Liikenne mahtuu hyvin katuverkolle.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

- Kaavaan on tehty ilmastoselvitys ja laskettu hiilijalanjälki.
- Kauppa- ja palvelutonttien vihertehokkuustavoite 0,7 täyttyy.
- Ääneneristävyysvaatimus lentomelua vastaan kattaa tie- ja katumelun vaatimuksen.

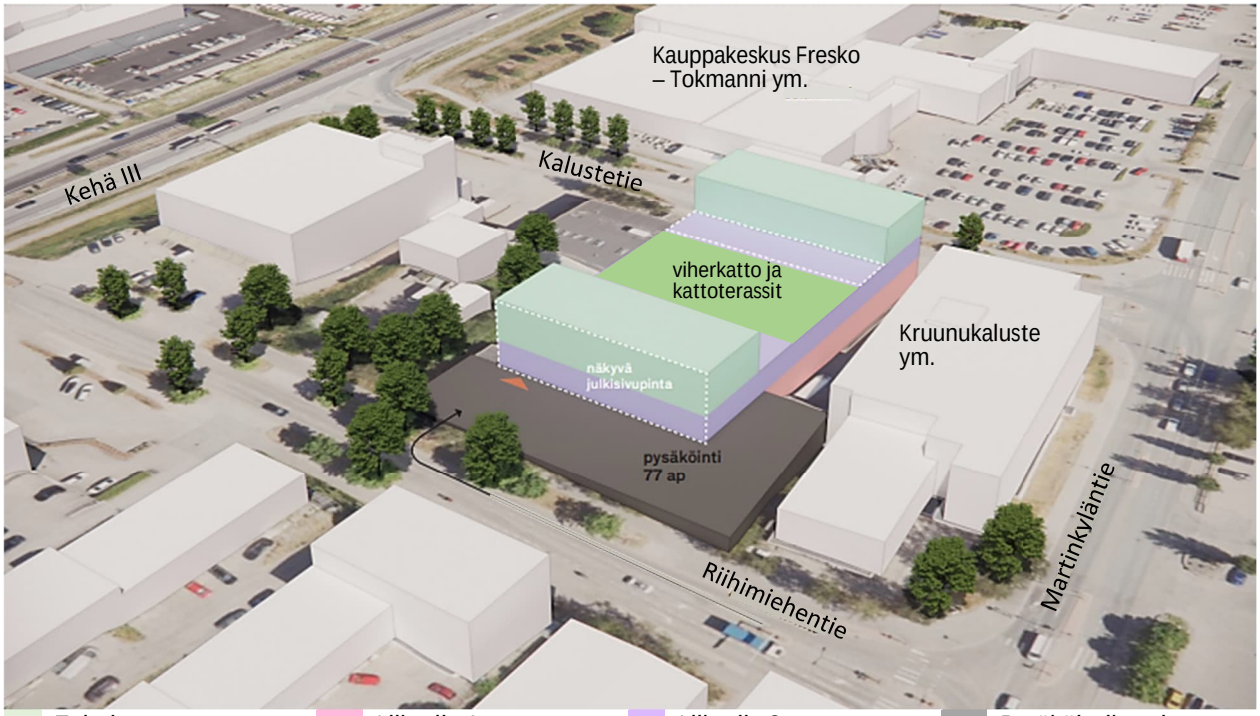

Massoittelu Riihimiehentien suunnasta. Lundén Architecture Company 22.1.2026

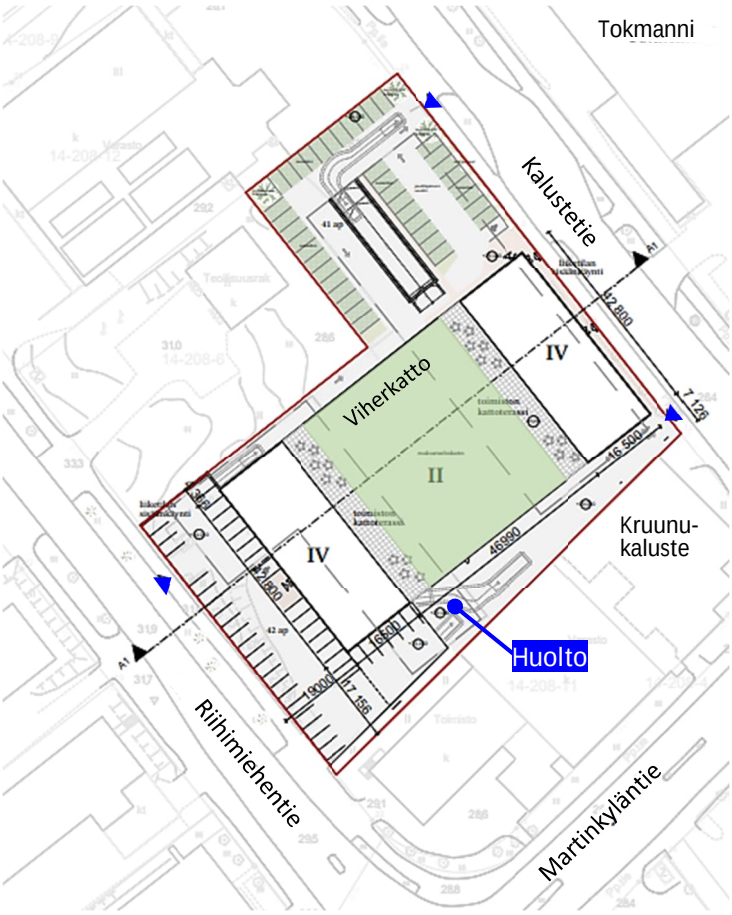

Kerrosalalaskelma

Kerros	Käyttö	Kerrosala k-m2
4	Toimisto	2 x 707
3	Toimisto	2 x 707
2	Liiketila 2	3 424
1	Liiketila 1	3 192
0 Kellari	Pysäköinti	0
Yhteensä		9 444
Siitä vähittäiskaupan suuryksikkö*		6 616
Autopaikat	1/50 k-m2	189 ap

Rakennusoikeus	k-m2
Vähittäiskaupan suuryksikkö*	6 650
Toimi- ja toimistotilat**	2 850
Yhteensä	9 500
Liiketilan määrä lisääntyy	4 731
Koko rakennusoikeus lisääntyy	1 864
Tonttitehokkuus	e=1,24

*) Paljon tilaa vaativan erikoistavaran kauppaa, joka ei kilpaile keskustan kanssa. Hanke voi sisältää liikuntatiloja ja 500 k-m2 päivittäistavarakauppaa.
**) Enintään 3 000 k-m2 rakennusoikeudesta.

Asemapiirros. Lundén Architecture Company 6.2.2026

Vähittäiskaupan suuryksikkö mahtuu maakuntakaavan ja yleiskaavan kaupan mitoitukseen.

Päivittäistavarakauppa 500 k-m2 on voimassa olevan asemakaavan mukainen.

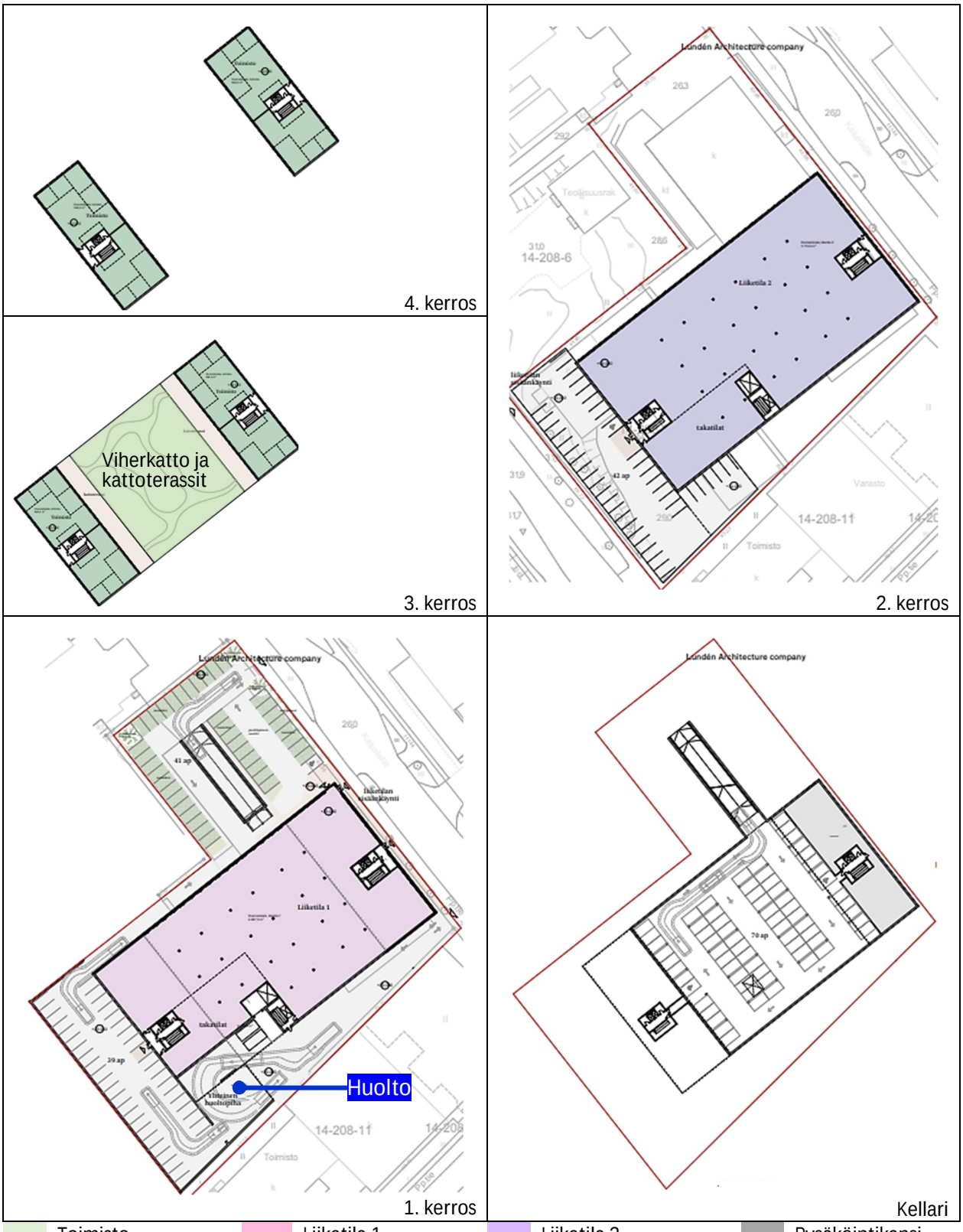

Toimisto. Liiketila 1. Liiketila 2. Pysäköintikansi.

Alustavia pohjakaavioita. Lundén Architecture Company 22.1.2026

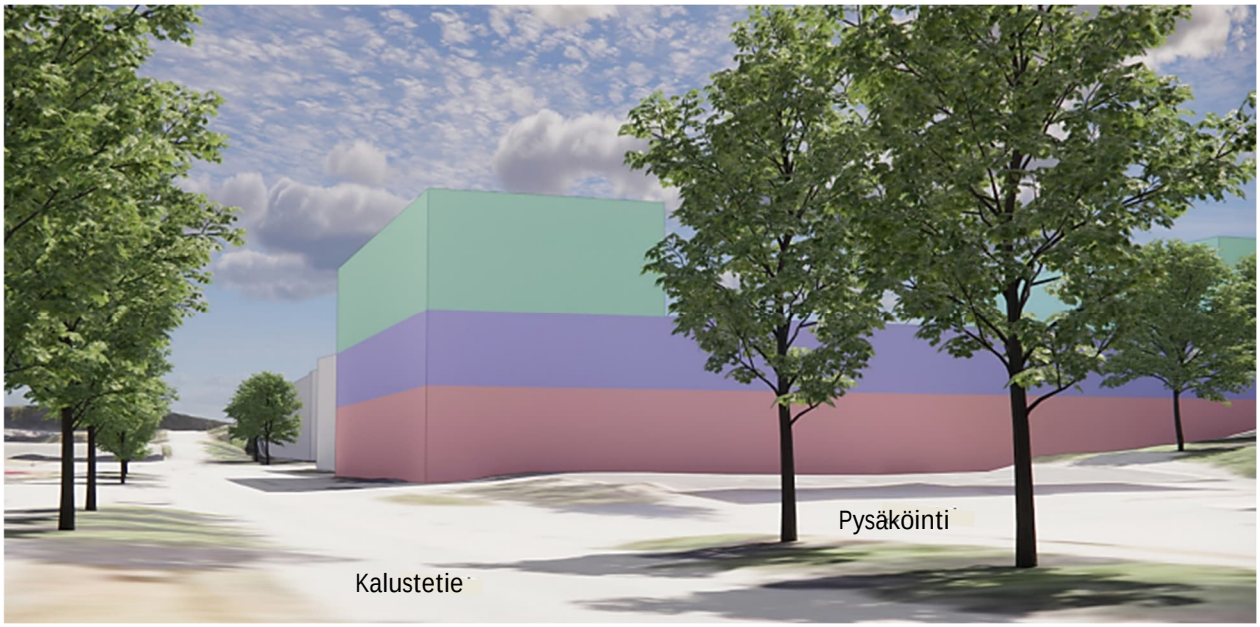

Näkymä Kalustetieltä Kehä III:n suunnasta. Lundén Architecture Company 22.1.2026

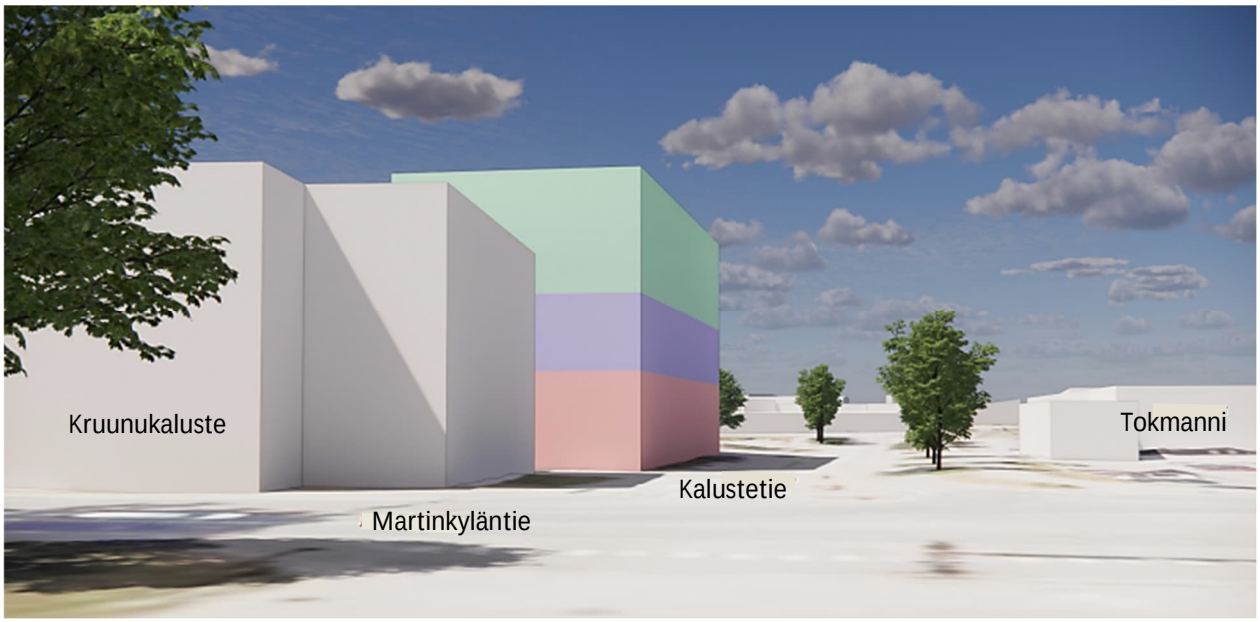

Näkymä Martinkyläntieltä Kalustetielle. Lundén Architecture Company 22.1.2026

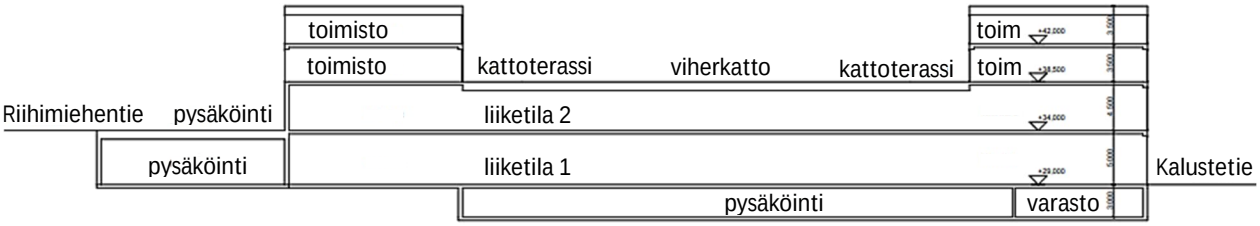

Leikkaus Riihimiehentie – Kalustetie. Lundén Architecture Company 22.1.2026

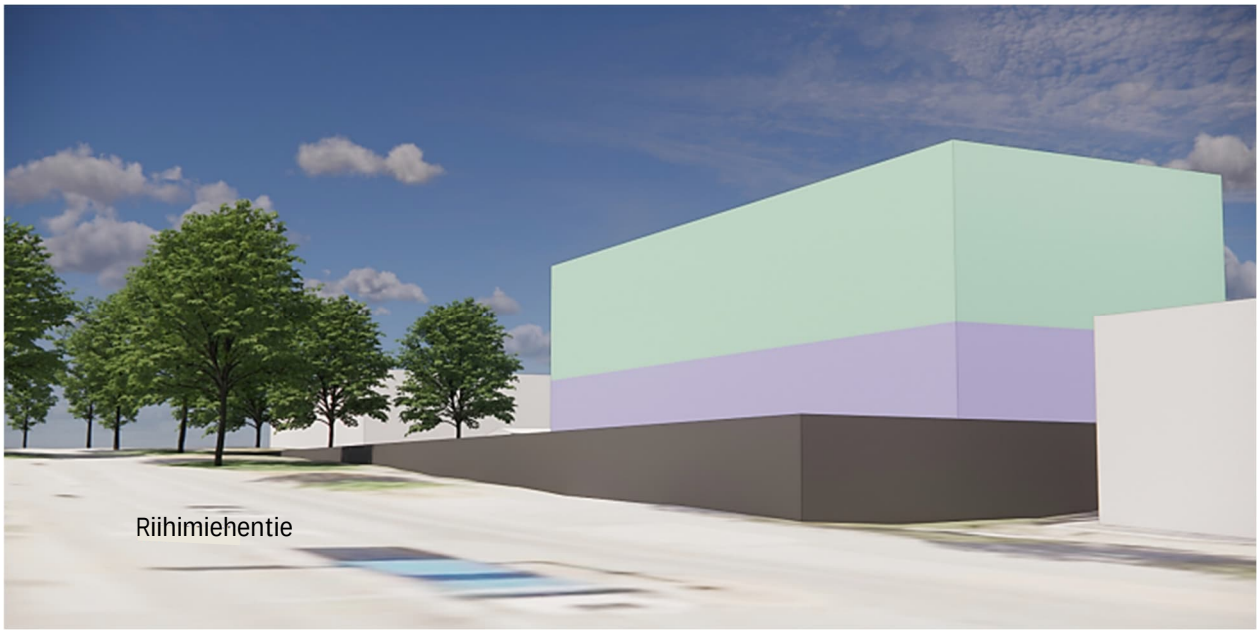

Näkymä Riihimiehentieltä etelästä. Lundén Architecture Company 22.1.2026

Näkymä Riihimiehentieltä pohjoisesta. Lundén Architecture Company 22.1.2026

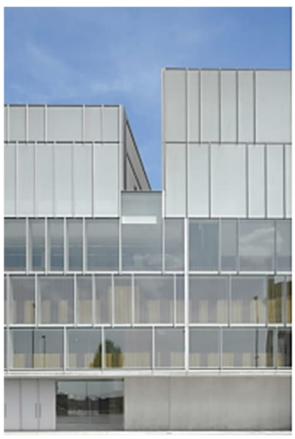

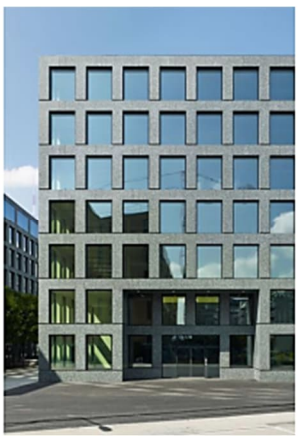

Julkisivuesimerkkejä. Lundén Architecture Company 22.1.2026

Vihertehokkuus

Vihertehokkuuden avulla luodaan viihtyisää elinympäristöä ja toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen mukaisia suunnitteluperiaatteita sekä lievennetään kaupunkien lämpösaarekeilmiötä. Vihertehokkuus tarkoittaa vihreän ja läpäisevän pinnan painotettua määrää tontilla tai korttelissa. Kauppa- ja liikerakentamisen vihertehokkuusvaatimus on 0,7.

Tontin vihertehokkuus	0,8
Tavoitetaso	0,7
Vihertehokkuustavoite täyttyy.	
Tontin hulevesimäärä m3	34,0
Valumakerroin C	0,7
Viivytystilavuustarve m3	34,0
Mahdollisuus viivyttämiseen tontin ulkopuolella	ei
Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m3	34,0
Jää viivyttämättä m3	0,0
Läpäisemättömän pinnan osuus	24 %
Hulevesien viivytys onnistuu.	

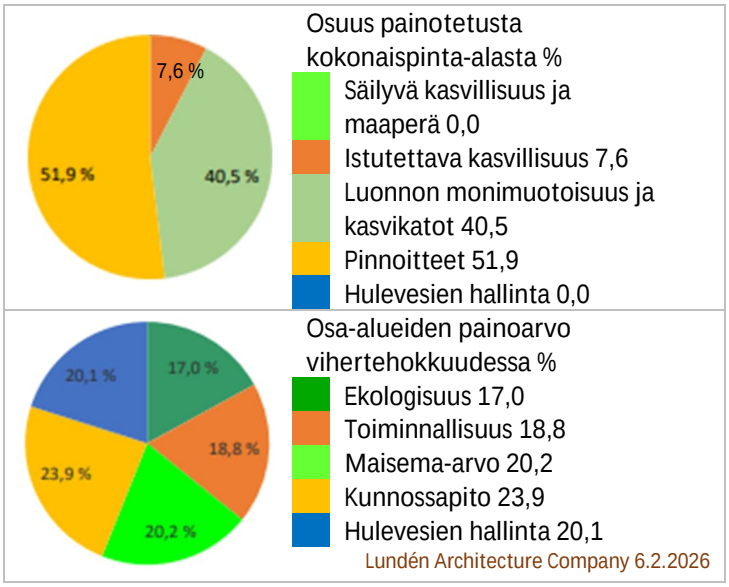

Hulevedet

Vantaalla hulevesien hallinnan ensisijainen tavoite on estää rakentamisesta aiheutuva haitallinen hulevesivirtaamien kasvu. Hulevedet imeytetään ja viivytetään tontilla ja ohjataan hulevesiviemäriin ja edelleen Pitkäjärveen.

4.3 ALUEVARAUKSET

KM, Liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön

Muodostuvan tontin pinta-ala on 7 636 m2. Tontille annetaan 9 500 k-m2 rakennusoikeus, josta vähittäiskaupan suuryksikkö enintään 6 650 k-m2, siitä päivittäistavarakauppaa nykyinen 500 k-m2, sekä toimi-, toimisto- ja tuotantotiloja noin 2 850 k-m2. Lisäksi sallitaan liikunta- ja varastotiloja. Tonttitehokkuus on e = 1,24. Suurin sallittu kerrosluku on neljä (IV).
→ Taulukossa sivuilla 25–26 HANKE 1

Autopaikkoja tulee olla vähintään 1 ap / 50 k-m2, mikä tuottaa 189 autopaikkaa. Osa pysäköinnistä sijoittuu kellariin.

■ *Muutokset voimassa olevan asemakaavan kaavamääräyksiin*
Huoltoasunnot salliva kaavamääräys poistetaan melutilanteen vuoksi. Kaavamääräys puiden istuttamisesta korvataan vihertehokkuusmääräyksellä. Kaavamääräys rakentamisen pinta-alan enimmäismäärästä (60 %) poistetaan maankäytön tehostuessa. Merkintä tontin rajan osasta, johon rakennettavaan rajaseinään saa tehdä ikkunoita, poistetaan tarpeettomana. Tontilta poistuu mahdollisuus ulkovarastointiin, koska kauppa-alueilla varastot tulee pitää sisätiloissa eikä ulkovarastoinnille jää tontille tilaa.

4.4 KAAVAN MERKITTÄVÄT VAIKUTUKSET

Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Kaava-alueen tontit on rakennettu. Tonteilla ei ole erityisiä luontoarvoja, joten kaavamuutos ei vaikuta merkittävästi luontoarvoihin. Katuja reunustavat on koivurivit poistuvat, mutta kaavassa määrätään liikerakentamisen vihertehokkuus 0,7 ja hulevesien hallinta. Tontille tulee viherkatto.

Vaikutukset maisemaan, kaupunkikuvaan ja näkymiin

Varisto–Petikon yritysalueella suurin kerrosluku on yleisesti kolme. Hanke sijaitsee keskeisessä korttelissa, sen keskitonteilla, joilla suurin sallittu kerrosluku olisi neljä. Tämä korostaa keskeistä korttelia eikä sillä ole merkittävää vaikutusta alueen maisemaan, kaupunkikuvaan ja näkymiin.

Vaikutukset kaupunkirakenteeseen ja rakennettuun ympäristöön

Hanke sijoittuu rakennetuille tonteille joukkoliikenteen ja muun kaupan ja palveluiden pariin. Siten hanke on kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukainen.

Nykyiset rakennukset puretaan. Rakentamislupahakemuksen yhteydessä selvitetään purkamistyön järjestäminen, edellytykset huolehtia syntyvän rakennusjätteen käsittelystä ja käyttökelpoisten rakennusosien uudelleen käyttäminen (RakL 56 §).

Julkisivuista annetaan kaavamääräyksiä. Julkisivut käsitellään kaupunkikuvaneuvottelukunnassa ja ratkaistaan rakentamisluvassa.

Yritysvaikutusten arviointi

Hanke edistää elinkeinoelämää ja työllisyyttä ja täydentää Variston tilaa vaativaa erikoiskauppaa. Uudisrakennushanke mahdollistaa nykyaikaiset liike- ja toimitilat ja riittävät pysäköintipaikat.

Hämeenkylä–Varisto–Petikon kaupan alueen kehitysnäkymät

■ Yleiskaavan mukaan alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakaupan eikä keskustahakuisen erikoiskaupan suuryksiköitä.

■ Yleiskaavan mukainen päivittäistavarakaupan mitoitus on alueella täynnä.

■ Nykyinen kaupan profiili painottuu tilaa vaativaan kauppaan, autokauppaan sekä laajan tavaravalikoiman kauppaan ja kaupan alueille soveltuvaan erikoiskauppaan, jonka osuus kokonaistarjonnasta on vähäinen.

■ Aluetta lähimmät keskustat ovat Martinlaakso ja Myyrmäki. Martinlaakso on luonteeltaan paikalliskeskus, joka painottuu päivittäistavarakauppaan ja palveluihin. Myyrmäki on hypermarket- ja erikoiskaupan keskus. Päällekkäisyyksiä toimialatarjonnassa on kaupan alueen kanssa vähäisesti.

■ Hämeenkylä–Varisto–Petikon kaupan alueen profiilia suositellaan kehitettävän nykyisen kaltaisena, niin ettei painopiste laajene keskustahakuiseen kauppaan. Tällöin sen profiili eroaa läheisistä keskusta-alueista, eikä kehittämisellä ole merkittäviä keskustavaikutuksia. Näin ollen kaupan alue täydentää hyvin lähialueen palveluverkkoa.

■ Alueelle voi sijoittaa laajan tavaravalikoiman myymälöitä, jotka painottuvat tilaa vaativan kaupan myymälöiden tuoteryhmiin.

■ Alueelle voi sijoittaa vähäisesti myös alueella jo tällä hetkellä olevaa ja kaupan alueelle soveltuvaa erikoiskauppaa, kuten lastentarvike-, eläintarvike- ja harrastekauppaa.

■ Alueelle ei suositella sijoitettavaksi keskustahakuista erikoiskauppaa.
(Wsp 2.3.2026: 70)

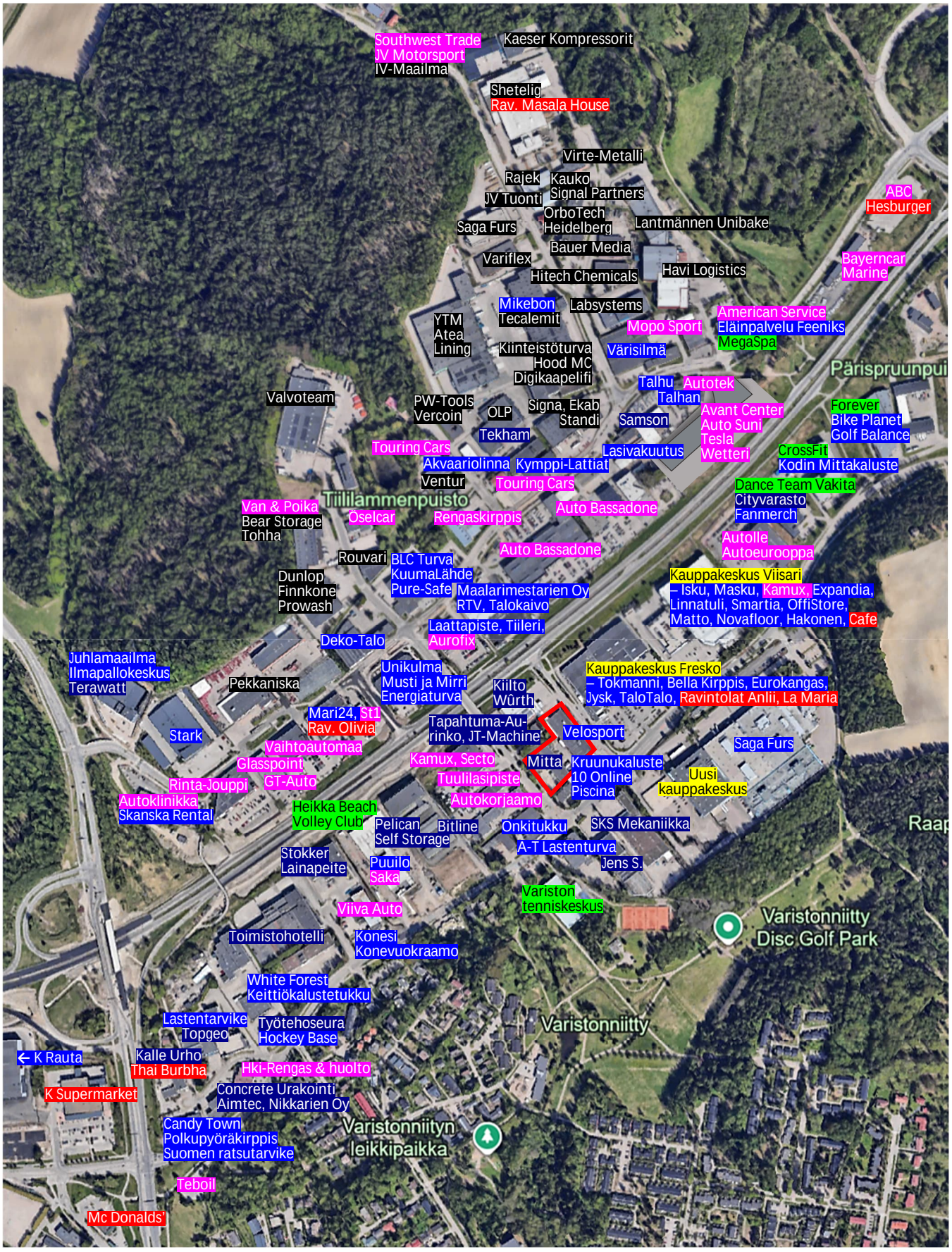

Kauppakeskus. Kauppa. Autoilu. Ruoka. Liikunta Muut. Teollisuus ja varastot.

Hämeenkylä–Varisto–Petikon merkittävimmät yritykset tonteittain. TKa 19.6.2026
Tiedot on koottu avoimista lähteistä.

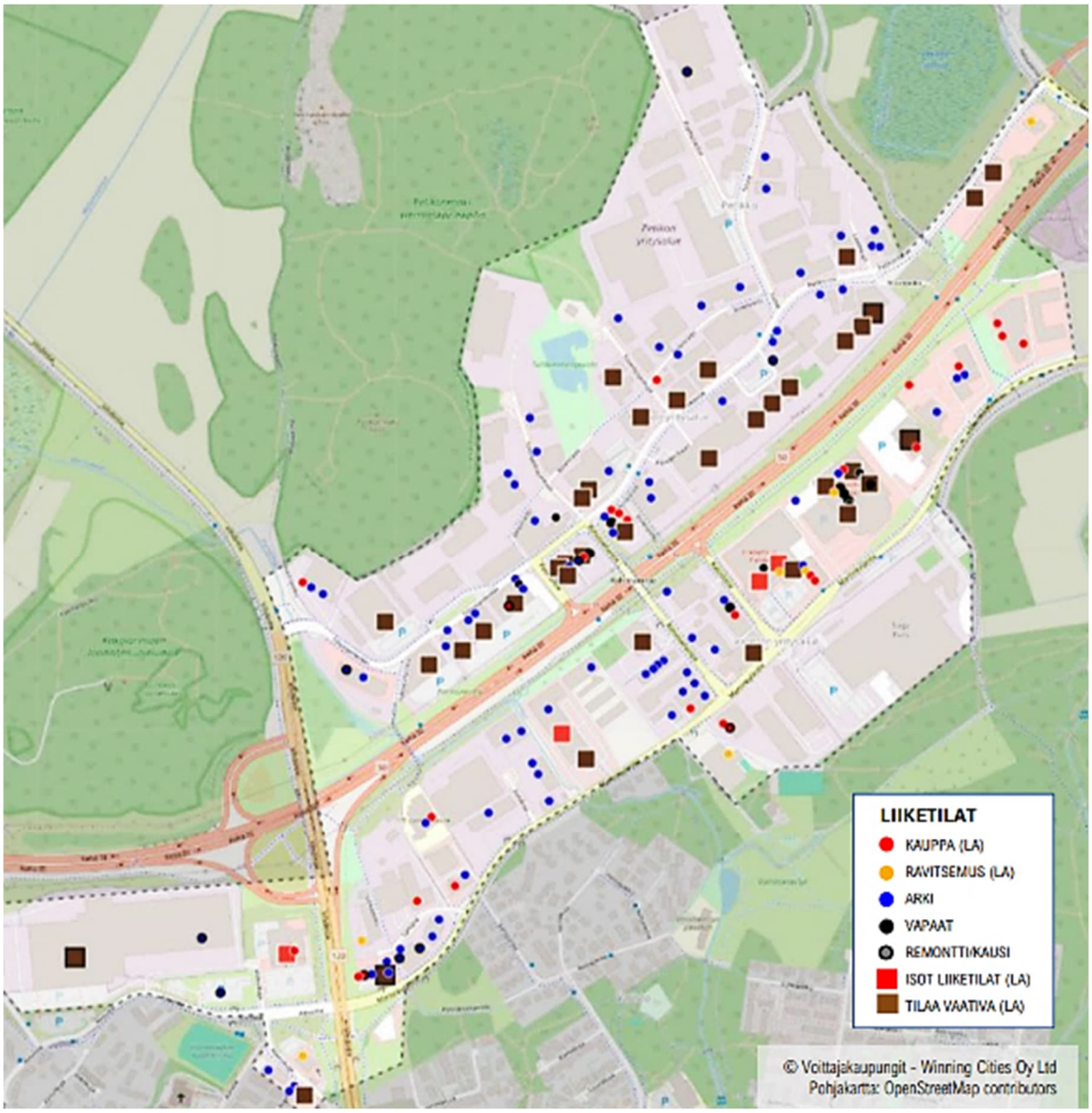

Hämeenkylä–Varisto–Petikon liiketilat. Voittajakaupungit – Winning Cities Oy Ltd 15.10.2026

Hämeenkylä–Varisto–Petikon liiketilojen ja elinvoiman muutokset 2023–2026

■ Lauantaisin palvelevat kaupat ja muut palvelut ovat lisääntyneet (+8 kpl), kasvu on tullut tilaa vaativien liiketilojen määrään. Ravitsemusliikkeiden lukumäärä on sama (7 kpl).
■ Arkisin palvelevat liiketilat ovat lisääntyneet selkeästi (+ 25 kpl).
■ Vapaiden liiketilojen määrä on kasvanut (+6 kpl). Vapaita on nyt 12 kpl (7 %). Toimiva markkina yritysten sijoittumiselle edellyttää 5–10 % vapaita toimitiloja.

Toiminta liiketiloissa	2017	2020	2023	2026
Kaupat ja muut palvelut	22	28	28	27
Isot liiketilat yhteensä	38	39	33	42
Ravitsemusliikkeet	9	8	7	7
Lauantaisin palvelevat	69	75	68	76
Arkisin palvelevat	35	46	58	83
Palvelevat liiketilat yhteensä	104	121	126	159
Vapaat liiketilat	5	11	6	12
Remontissa / kausiluonteiset liiketilat	1	0	4	0
Liiketilat yhteensä	110	132	136	171

Voittajakaupungit – Winning Cities Oy Ltd 15.10.2026

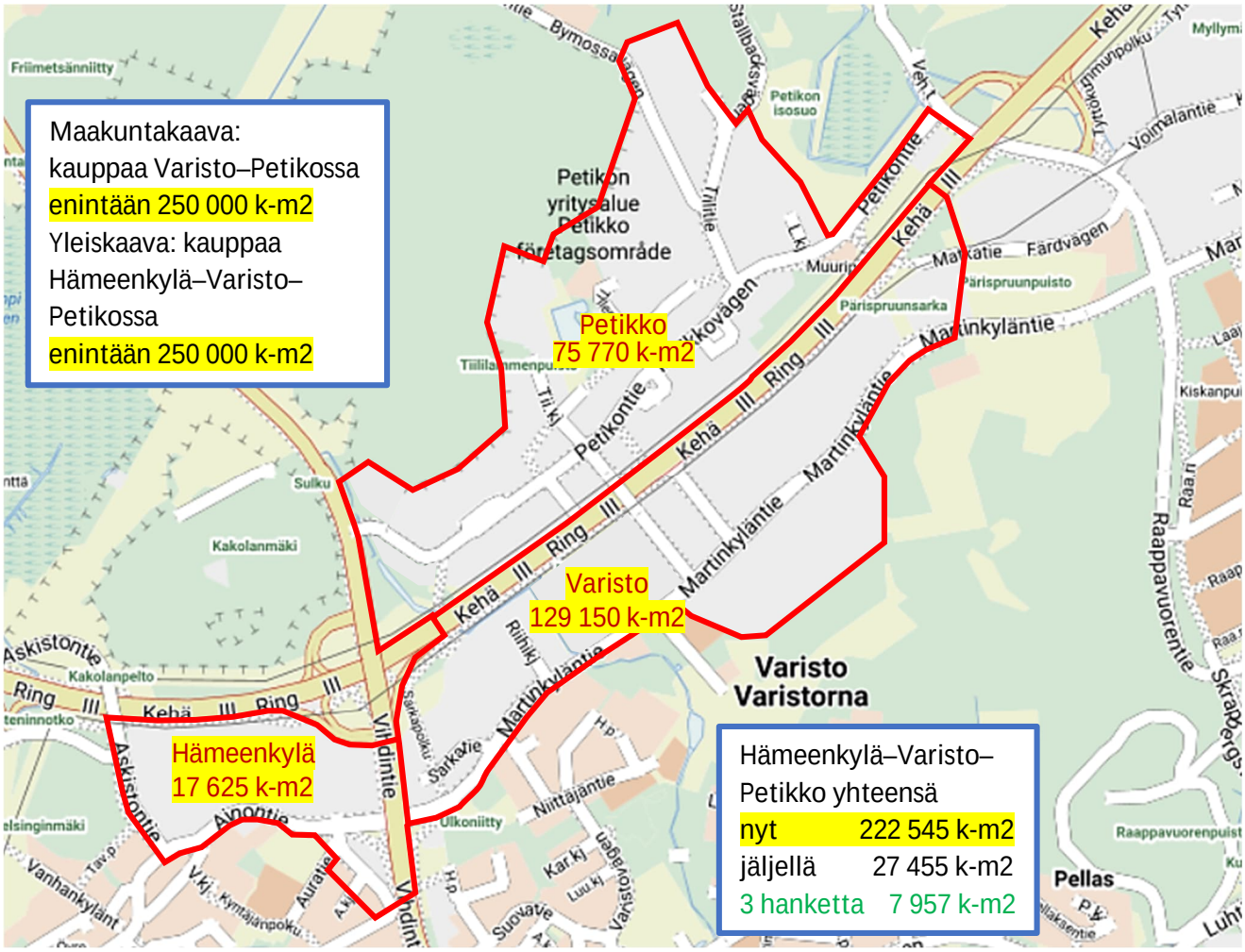

Hämeenkylä–Varisto–Petikon asemakaavoitettu liiketilan määrä. TKa 18.6.2026

Hämeenkylä–Varisto–Petikon asemakaavoitettu ja haettu liiketilojen rakennusoikeus

Kaup.osa	Kortteli /tontti	Yleisk. mer-kintä	Asema-kaava nro	Hyväksytty pvm	Asema-kaava merk.	Rak.oik. e / k-m2	Mer-kintä %	Asemakaavamääräys	Tontti m2	Liike-tilaa k-m2
H:kylä	12062/16	AP	120100	22.1.1982	KL	e=0,35			2100	735
H:kylä	12062/22	AP	000549	26.11.1986	KL	680				680
H:kylä	12300/3	KM	002077	31.1.2011	KL	4 000		Päivittäistavaraa 1999 k-m2		4 000
H:kylä	12300/4	KM	002484	27.2.2023	TKL	59 000	km19%			11 210
H:kylä	12312/2	AP	002077	31.1.2011	LHK	1 000				1 000
							Hämeenkylä yhteensä			17 625
Varisto	14202/4	KM	002098	7.3.2016	TKL	3 500				3 500
Varisto	14204/13	KM	001809	29.5.2006	KTY	e=1,2		Enintään 1 100 k-m2 myymälä-tiloja ja 1 600 k-m2 paljon tilaa vaativan erikoistavaran...	11192	2 700
Varisto	14204/15	KM	002074	23.8.2010	TKL	6 393	kl50%			3 197
Varisto	14204/16	KM	002074	23.8.2010	T	8 885	klt1624			1 624
Varisto	14204/20	KM	141200	15.6.2015	KTY	7 700	kl30%			2 310
Varisto	14207/5	KM	000946	4.11.1991	T-8	e=1,0	kl30%		3207	962
Varisto	14207/11	KM	002074	23.8.2010	KM	18 000	kl15300			15 300
Varisto	14207/13	KM	002253	21.9.2015	T	e=1,0	km4000		9195	4 000
Varisto HANKE 1	14208/10	KM	000267	17.1.1983	T-2	e=1,0	ktl40%	Tontin nykyinen liikerakennus-oikeuden osuus	4799	1 920
Varisto	14208/11	KM	002074	23.8.2010	T	3 700	kl40%			1 480
Varisto	14209/9	KM	002030	3.3.2014	KM	20 000				20 000
Varisto	14209/10	KM	002030	3.3.2014	KM	27 056				27 056
Varisto	14209/11	KM	002030	3.3.2014	T	10 500	kl40% km4200			4 200
Varisto	14209/13	KM	002030	3.3.2014	T	6 414	kl11%			706

Kaup.osa	Kortteli /tontti	Yleisk. mer-kintä	Asema-kaava nro	Hyväksytty pvm	Asema-kaava merk.	Rak.oik. e / k-m2	Mer-kintä %	Asemakaavamääräys	Tontti m2	Liike-tilaa k-m2
Varisto	14210/9	KM	001837	31.3.2005	KTY	e=1,0		Enintään 3 500 k-m2 paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan myymälätiloja.	9882	2 062
Varisto	14210/10	KM	001837	31.3.2005	KTY	e=1,0			6895	1 438
Varisto	14210/11	KM	002074	23.8.2010	T	44 040	kl35%			15 414
Varisto	14210/12	KM	002074	23.8.2010	KM	25 960	kl51%			11 199
Varisto	14210/13	KM	002074	23.8.2010	T	6 800	kl1529			1 529
Varisto	14212/1	KM	001423	18.1.1999	KTY-1	4 300	m80%		7426	3 440
Varisto	14212/4	KM	001741	1.3.2004	KTTV	e=0,6			8522	5 113
Varasto	14212/5	KM	001741	1.3.2004	KTTV	e=0,6		Tontti (ro. 2 888 k-m2) poistuu ET-tonttiin kaavassa 002583	4813	0
							Varisto yhteensä			129 150
Petikko	26100/1	KM	002023	22.9.2008	KLH	4 600	kl15%	Liiketilaa enintään 690 k-m2		690
Petikko	26102/18	KM, TY	002008	20.10.2008	TKL	8 000	kl40%			3 200
Petikko	26102/19	KM, TY	261500	21.9.2015	KTY	5 000	km2500			2 500
Petikko	26104/9	KM	002030	3.3.2014	KM	5 151				5 151
Petikko	26104/11	KM	002030	3.3.2014	T	6 203	alm40% km2481			2 481
Petikko HANKE 2	26104/13	KM	002030	3.3.2014	T	4 435	alm40% km2960	Tontin 13 nykyinen liikeraken-nusoikeuden osuus		1 774
Petikko HANKE 3	26104/12	KM	002030	3.3.2014	T	2 965	alm40% km2960	Tontin 12 nykyinen liikeraken-nusoikeuden osuus		1 186
Petikko	26105/2	KM	002030	3.3.2014	KM	6 086				6 086
Petikko	26108/2	TY	000924	4.6.1990	T	e=0,60	ktl25%		2799	420
Petikko	26110/3	KM	001234	18.12.1997	KL	4 800				4 800
Petikko	26113/2	KM	002030	3.3.2014	T	4 264	klt40%			1 706
Petikko	26114/2	KM	001061	1.2.1993	T	e=0,70	ktl45%		1851	583
Petikko	26114/19	KM	002030	3.3.2014	T	5 415	klt40% km2166			2 166
Petikko	26114/20	KM	002030	3.3.2014	T	12 125	klt45% km5456			5 456
Petikko	26114/21	KM	002030	3.3.2014	T	2 516	klt50%			1 258
Petikko	26114/22	KM	002030	3.3.2014	T	2 191	klt50%			1 096
Petikko	26114/23	KM	002030	3.3.2014	T	2 191	klt50%			1 096
Petikko	26114/24	KM	002442	16.11.2020	T	2 450	klt50%			1 225
Petikko	26114/25	KM	002442	16.11.2020	KM	10 000				10 000
Petikko	26115/1	KM	002348	4.3.2019	LHK	200				200
Petikko	26117/6	KM	000486	30.9.1985	T	e=0,70	klt40%		2094	586
Petikko	26117/7	KM	002448	8.3.2021	KTY	1 260		Liike- ja toimistotiloja enintään 1 004 k-m2		1 004
Petikko	26117/1	KM	000554	17.11.1986	T	e=0,70	klt40%		1150	322
Petikko	26119/15	TY	001550	27.9.2004	T	e=0,70	klt45%		9015	2 840
Petikko	26119/18	TY	001550	27.9.2004	T	e=0,70	klt45%		15896	5 007
Petikko	26119/13	TY	001881	30.10.2006	T	e=0,70	klt45%		3037	957
Petikko	26119/20	TY	261300	18.6.2012	T	e=0,50	kl10%		10291	515
Petikko	26119/21	TY	002154	12.5.2014	T	17 700	klt45%			7 965
Petikko	26121/1	VL	260300	17.6.1992	LHK	1 000				1 000
Petikko	26121/2	VL	002030	3.3.2014	KL	500				500
Petikko	26277	KM	002442	16.11.2020	K	2 000				2 000
							Petikko yhteensä			75 770
							Varisto–Petikko yhteensä			204 920
							Hämeenkylä–Varisto–Petikko yhteensä			222 545
							Maakuntakaavan mitoitus Var–Pet			250 000
							– Maakuntakaavan mitoituksesta jäljellä			45 080
							Yleiskaavan mitoitus Häm–Var–Pet			250 000
							– Yleiskaavan mitoituksesta jäljellä			27 455
Varisto	14208/13	KM	002659	HANKE 1	T > KM	9 500	km6650	Hankkeen 1 liiketilojen lisätarve		+4 731
Petikko	26104/13	KM	002660	HANKE 2	T > KM	4 500	km4500	Hankkeen 2 liiketilojen lisätarve		■ +2 726
Petikko	26104/12	KM	002660	HANKE 3	T	2 965	klt 1686	Hankkeen 3 liiketilojen lisätarve		◆ +500
							Maakuntakaavan mitoituksesta jää jäljelle			37 123
							Yleiskaavan mitoituksesta jää jäljelle			19 498

Vähittäiskaupan suuryksikkö on nykylain mukaan yli 4 000 k-m2 (AKL 71 a §).
Vähittäiskaupan suuryksikön mahdollistavat kohteet on osoitettu oranssilla.

■ Kaavamuutos hyväksytty nähtäville, Kh 5.10.2026.

◆ Poikkeamispäätös myönnetty 26.6.2026.

Ramboll 14.7.2022 & Köykkä 17.1.2023 & Kallaluoto 19.10.2026

Vähittäiskaupan suuryksikön kaupalliset vaikutukset

Kaavamuutos täydentää, vahvistaa ja monipuolistaa Hämeenkylä–Varisto–Petikon kaupan aluetta ja mahdollistaa uusien yritysten sijoittumisen ja työpaikkojen toteutumisen.

Kaavamuutos sallii enintään 6 650 k-m2 kokoisen vähittäiskaupan suuryksikön, joka saa olla vain paljon tilaa vaativaa erikoistavaran kauppaa, joka ei kilpaile keskustan kanssa. Nykykaavan sallima peni päivittäistavarakauppa palvelisi vain lähialuetta. Liiketilan rakennusoikeus kasvaa 4 731 k-m2. Hanke voi sisältää myös toimi-, toimisto-, tuotanto- ja liikuntatiloja.

Korttelin keskeinen sijainti kaupan alueella ja hyvä saavutettavuus Kehä III:lle ja ympäristöön synnyttävät tilaa vaativalle erikoiskaupalle huomattavan kaupallisen potentiaalin. Kaavamuutos on maakuntakaavan ja yleiskaavan kaupan mitoituksen mukainen. Varisto–Petikko on maakunta- ja yleiskaavoissa kaupan aluetta, jonka enimmäismitoitus vähittäiskaupalle on 250 000 k-m2.

Vantaan asemakaavoitus on laskenut Hämeenkylä–Varisto–Petikon asemakaavoitetun liiketilan määrän. Alue muodostuu Hämeenkylän pohjoisosan, Variston pohjoisosan ja Petikon eteläosan alueista, jotka ovat Vantaan yleiskaavassa kaupallisten palvelujen aluetta KM tai muodostavat KM-alueen kanssa toiminnallisesti yhtenäisen kokonaisuuden. Tiedot asemakaavoitetusta liiketilojen rakennusoikeudesta on kerätty voimassa olevista asemakaavakartoista, kaavamerkinnöistä ja kaavamääräyksistä. Taulukko on edellä sivuilla 25–26.

Hämeenkylä–Varisto–Petikkoon on asemakaavoitettu liiketilaa 225 437 k-m2, siitä kaupan ja liikerakennusten korttelialueille (K, KL, KLH, KM, LHK) 110 397 k-m2, sekä teollisuus-, varasto-, liike- ja toimitilojen korttelialueille (T, TKL, KTY, KTTV) 115 040 k-m2. Liiketilat voivat olla vähittäiskaupan tiloja. KM-korttelialueilla ja muiden korttelialueiden kaavamerkinnöillä (km4000 yms.) sallitaan vähittäiskaupan suuryksiköille (nykyisin yli 4 000 k-m2) liiketilojen rakennusoikeutta 104 448 k-m2. Liiketilojen ja kaupan mitoituksesta kuitenkin 17 707 k-m2 sijaitsee yleiskaavan KM-alueen ulkopuolella Petikon yritysalueen pohjoisosassa yleiskaavan tuotanto- ja varastotoiminnan TY-alueella, eli asemakaavan T-korttelialueilla, joilla liikerakentaminen ei ole asemakaavan pääkäyttötarkoitus.

Korkein hallinto-oikeus on kuitenkin katsonut, että liiketiloihin liittyvät varasto-, toimisto- ja sosiaalitilat tulee laskea liiketilan rakennusoikeuteen. (KHO 2020:83 / 6.7.2020)

Kaavamuutoksen uusi paljon tilaa vaativan erikoistavaran vähittäiskaupan suuryksikön 6 650 k-m2 rakennusoikeus on 2,1 % Varisto–Petikon kaiken liiketilan rakennusoikeudesta. Kahden kaavamuutoksen (002659, 002660) jälkeen jää maakuntakaavan kaupan enimmäismitoituksesta Varisto–Petikkoon jäljelle vielä 34 731 k-m2 ja yleiskaavan enimmäismitoituksesta Hämeenkylä–Varisto–Petikkoon 19 498 k-m2. Kaavamuutosten kaupallinen mitoitus mahtuu maakuntakaavan ja yleiskaavan kokonaismitoitukseen, eikä hanke ei estä tulevia kaupan hankkeita.

Kaavamuutos on myös alueidenkäyttölain sijainnin ohjauksen mukainen. Alueidenkäyttölakia ollaan uudistamassa niin, että maakuntakaavan yksityiskohtaisuus vähenisi ja vähittäiskaupan suuryksiköiden sääntely kevenisi, mikä edistäisi kilpailua.

Kaavamuutos tiivistää nykyistä kaupan rakennetta ja vahvistaa paljon tilaa vaativaan kauppaan profiloitunutta aluetta, sillä Varisto–Petikossa on muutakin tilaa vaativaa kauppaa ja muitakin liikuntatiloja. Toimisto- ja tuotantotilat monipuolistavat kaupan aluetta ja ovat yritysalueella tarpeen. Vanhan rakennuskannan uudistuminen lisää alueen kiinnostusta ja vetovoimaa.

Hankkeen sijainti on vahva. Naapurissa sijaitsee kauppakeskus Fresko, sen itäpuolella kauppakeskus Viisari ja Martinkylän eteläpuolelle avataan uusi kauppakeskus. Kaavahanke sijoittuu näiden läheisyyteen ja vahvistaa Variston kaupallista keskustaa. Vanhan rakennuskannan uudistuminen lisää alueen kiinnostusta ja vetovoimaa. Hanketontilla on ollut pulaa pysäköintipaikosta, jolloin pysäköintiä on ollut naapuritontilla. Kaavahankkeen myötä tontti saa omat pysäköintipaikkansa.

Kaavahankkeen kaupalliset vaikutukset eivät ole kokonaisuutena arvioiden merkittäviä olemassa olevaan palveluverkkoon tai keskusta-alueiden kehitykseen, johtuen erityisesti kaupan laadusta ja sijoittumisesta. Länsi-Vantaan asukasmäärän jatkuva kasvu lisää kaupan palvelujen kysyntää.

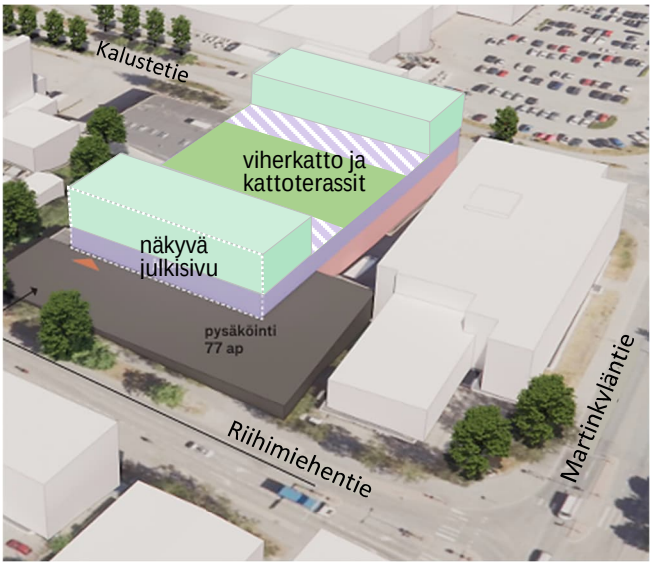

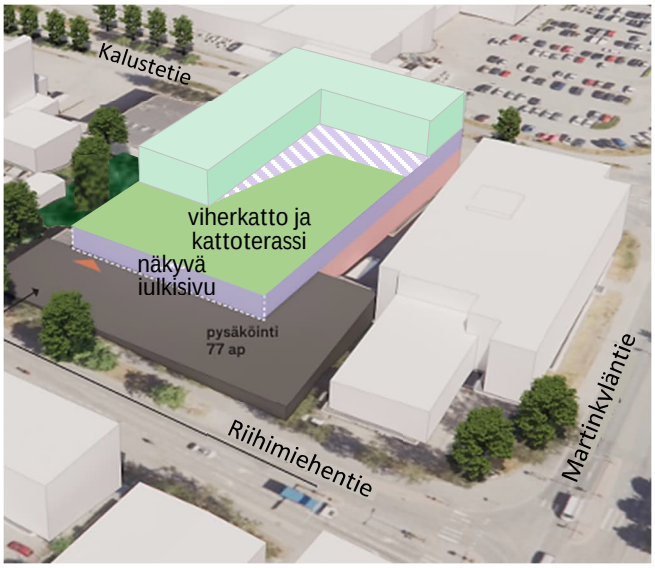

Asemakaava sallii toimisto- ja tuotantotilojen rakentamisen myös yhtenäisesti yhteisiin tiloihin, jolloin kattoterassi ja viherkatto avautuvat etelään. TKa 7.4.2026

Uusi hanke parantaa kaupallisten palveluiden tarjontaa. Myös Varisto–Petikon lähipalvelualueelle Myyrmäen ja Kivistön keskustoihin on juuri toteutettu kaupallisten palvelujen laajennuksia. Kaava-alue sijoittuu hyvin saavutettavalle sijainnille niin autolla kuin kestävillä liikkumisen tavoilla.

Tilaa vaativan erikoistavaran kaupan hankkeella ei ole haitallisia vaikutuksia keskusta-alueiden kaupallisiin palveluihin ja niiden kehittämiseen, koska keskustoihin ei ole sijoittunut tilaa vaativaa erikoistavaran kauppaa, kuten rakentamis-, sisustus-, auto- tai huonekalukauppaa. Siten asemakaavamuutoksen sallima tilaa vaativan erikoiskaupan liiketilojen lisäys ei synnytä merkittäviä haitallisia vaikutuksia kaupan palveluverkkoon, keskusta-alueiden toiminta- tai kehittymisedellytyksiin, kaupan palveluiden saavutettavuuteen eikä kestävään liikkumiseen.

(Osin kaavamuutoksen 002484 Ainontie 5 selostuksesta 17.1.2023 / Jukka Köykkä)

Päivittäistavarakaupan edellytykset

Nykykaava sallii Kalustetien tontille elintarvikemyymälähuoneiston 500 k-m2. Tontti sijaitsee yritysalueen keskeisessä korttelissa, lähellä kauppakeskuksia. Varistossa on ollut naapuritontilla Alepa, joka on lopettanut. Varistossa voisi toimia päivittäistavarakauppa muun kaupan yhteydessä, mikä monipuolistaisi kaupan alueen toimintaa. Siten kaavavarausta ei ole syytä poistaa.

Sosiaaliset vaikutukset

Kaavamuutos vastaa kaupungistumisen haasteeseen lisäämällä palvelutarjontaa ja työpaikkoja lähellä kasvavia asuntoalueita, muita yrityksiä ja joukkoliikennettä.

Resurssiviisaus

■ *Luonto:* Tontti on kokonaan rakennettu. Katuja reunustavat koivurivit poistuvat, mutta tontille asetetaan liike- ja palvelurakentamisen vihertehokkuusvaatimus 0,7.

■ *Maankäyttö:* Kaavamuutos tiivistää ja täydentää kaupunkirakennetta yleiskaavan mukaisesti kaupan palvelujen alueella, Variston keskeisessä korttelissa. Uusi rakentaminen liittyy nykyisiin katuihin ja valmiiseen kunnallistekniikkaan.

■ *Rakentamislain* (2025) mukaan uudet rakennukset tehdään 1. pitkäikäisiksi, 2. monikäyttöisiksi ja muunneltaviksi, 3. helposti huollettaviksi ja korjattaviksi, 4. siten, että rakennusosat ja -materiaalit voidaan käyttää uudelleen tai kierrättää, ja 5. siten, että hyödynnetään mahdollisimman paljon kierrätettyjä materiaaleja. Rakennuksen kunnosta pidetään huolta asianmukaisilla ja oikea-aikaisilla korjaus- ja huoltotoimilla. Lain säädöksiä ei toisteta asemakaavassa.

■ *Energiatehokkuus:* Uusi rakennus on rakennettava lähes nollaenergiarakennukseksi (RakL 37 §), jolloin rakennus on erittäin energiatehokas ja sen tarvitsema erittäin vähäinen energiankulutus katetaan laajasti uusiutuvalla energialla.

■ *Vähähiilisyys:* Uusi rakennus on rakennettava vähähiiliseksi. Hiilijalanjälki, hiilikädenjälki, energiatehokkuus ja materiaaliseloste esitetään rakennusluvan yhteydessä. (RakL 37, 38, 39 §)

■ *Hiilineutraali energia:* Rakennuksen lämmitys ja sähkön käyttö aiheuttaa elinkaaren suurimman hiilijalanjäljen. Vantaan Energian tavoitteena on olla hiilinegatiivinen kiertotalousyhtiö 2030. Tontilla voidaan hyödyntää kaukolämpöä, maalämpöä ja aurinkoenergiaa.

■ *Vihertehokkuus* luo viihtyisää elinympäristöä ja toteuttaa kestävän kehityksen suunnitteluperiaatteita sekä lisää vihreän ja läpäisevän pinnan määrää tontilla. Liike- ja palvelutonttien vihertehokkuusvaatimus 0,7 toteutuu.

■ *Hulevedet* imeytetään ja viivytetään rakennusjärjestyksen ja kaupungin ohjeiden mukaisesti.

■ *Maamassojen hyödyntäminen:* Syntyvät maamassat voidaan hyödyntää uusiomateriaaleina erilaisissa maarakennuskohteissa. Jos maamassa ei sovi sellaisenaan hyötykäyttöön, se voidaan puhdistaa, seuloa, lajitella tai stabiloida.

■ *Rakennusten purkaminen:* Rakentamisluvan hakijan on selvitettävä purkamistyön järjestäminen ja edellytykset huolehtia syntyvän rakennusjätteen käsittelystä sekä käyttökelpoisten rakennusosien uudelleen käyttämisestä. (RakL 56 §)

■ *Elinkaari:* Uusi rakennus on rakennettava elinkaariominaisuuksiltaan ekologiseksi ja pitkäikäiseksi, muunneltavaksi, huollettavaksi, korjattavaksi sekä osat purettaviksi ja uudelleenkäytettäviksi. Rakennukselle laaditaan materiaaliseloste sekä käyttö- ja huolto-ohje (RakL 39, 139 §).

Kehä III:n tiesuunnitelma

Kantatien 50 (Kehä III) tiesuunnitelmassa Vanhakartano–Vantaankoski tie on esitetty parannettavaksi 3+3-kaistaiseksi. Tiesuunnitelmassa on säilytetty nykyiset liittymäpaikat, jotka ovat Variston kaupallisen keskustan kohdalla. Asemakaava on muutettu vastaamaan tiesuunnitelmaa. Kalustetien tonteille on esitetty nykyinen tonttiliittymä.

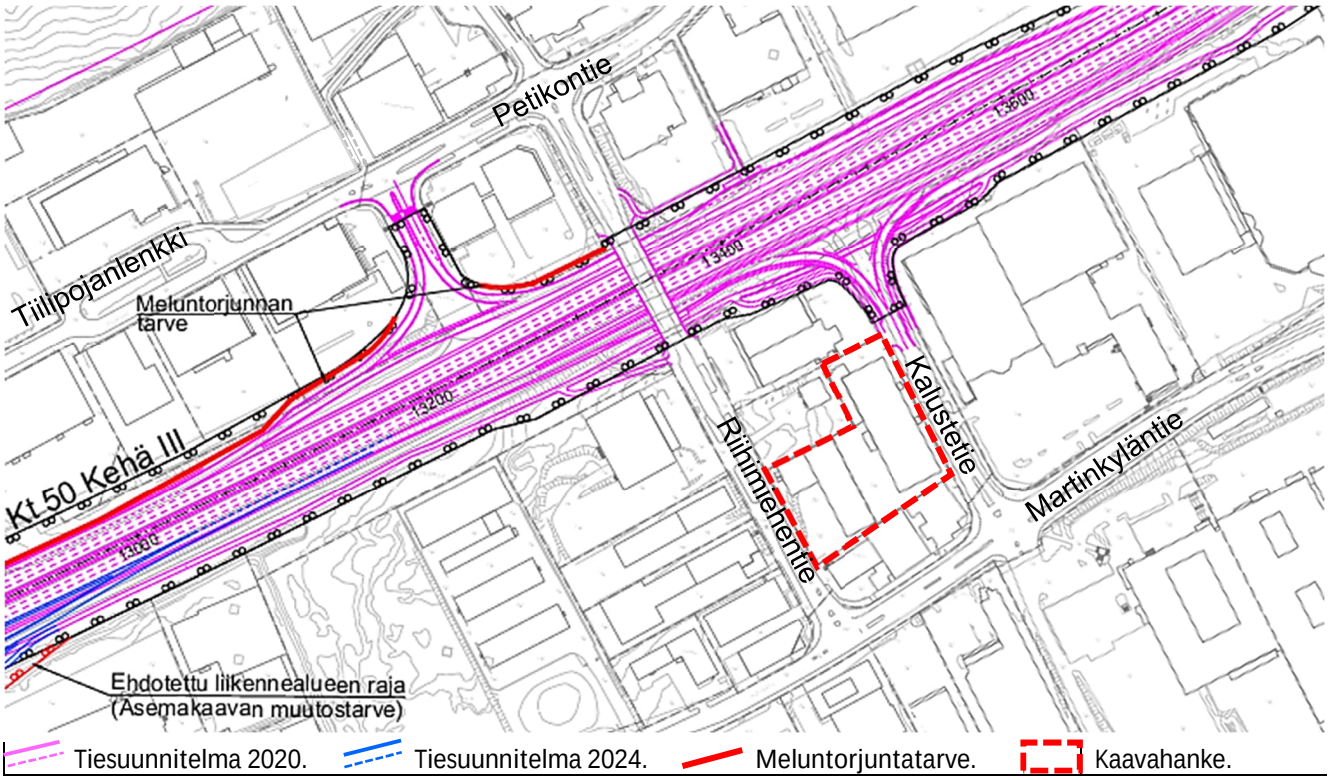

Kehä III:n parantaminen, 3+3 kaistaa ja ramppien loiventaminen. Sitowise 2024

Liikennevaikutukset

Liiketilan määrä Varisto-Petikossa kasvaa hankkeen myötä vain 2,3 %, minkä vaikutus Kehä III:n ja katuverkon liikennemääriin ja sujuvuuteen on pieni. Samalla teollisuuden liikennetuotos poistuu. Tontille tulee 189 autopaikkaa. Tilaa vaativan kaupan pysäköintinormi on 1 ap / 50 k-m2.

Liiketilojen (6 616 k-m2) liikenne riippuu suuresti toimialasta ja tästä 40 % on nykyistä liikennettä. Esimerkiksi suuren huonekalu- ja sisustusliikkeen liikennetuotos pääkaupunkiseudulla kehätien varrella on 24 käyntiä/100 k-m2/vrk eli tässä tapauksessa 518 käyntiä/vrk. Erikoistavaran ostosmatkoilla henkilöauton keskimääräinen kuormitusaste on 1,74 henkilöä/ajoneuvo. (YM 2008: 53)

Toimistoissa (2 828 k-m2) olisi noin 3,0 kävijää/100 k-m2/vrk eli 85 ajon/vrk. (YM 2008: 37–38)

Kuntosaleissa on 8–30 kävijää/100 k-m2/vrk, näistä 51 % tulee henkilöautoilla, joissa on keskimäärin 1,87 henkilöä. Siten liikennetuotos olisi 8–30 ajon/vrk ja liikennemäärä 107–401 ajon /vrk. Keskustasijainneilla kävijämäärä on isompi kuin Varistossa. (YM 2008: 59, 61, 63)

Kuntosali valitaan yleensä kodin tai työpaikan läheltä tai matkareitin varrelta. Lähialueilta (Askisto, Hämeenkylä, Varisto, Vapaala, Martinlaakso, Myyrmäki) google ei opasta Kehä III:lle, paitsi vain Askiston eteläosaan. Liikuntatilan liikenne kuormittaa lähinnä kaupungin katuverkkoa ja osin Vihdintietä, mutta ei juuri Kehä III:a. Siten hankkeen vaikutus Kehä III:n toimivuuteen on vähäinen.

Kehä III:n liikenne-ennuste on 72 500 ajon/vrk vuonna 2040 (Sitowise 2024: 50). Kiinteistön liikennetuotos riippuu tulevista toiminnoista ja olisi arviolta 600 ajon/vrk, mikä jakaantuu Kehä III:lle, Vihdintielle ja Martinkyläntielle. Siten hankkeen vaikutus Kehä III:n liikenteeseen on pieni.

Liikenne on eri toimintojen vuorovaikutuksesta syntynyt tarve, jota kaupunkikehitys määrittää. Kehä III:n tilavaraukset on tehty asemakaavamuutoksessa 002030 (Kv 3.3.2014). /TKa + TVi 2026

Ympäristöhäiriöt

Lentomelutaso Lden 50–55 dB edellyttää liike- ja toimistoilta ja muilta hiljaisilta työtiloilta 32 dB ääneneristävyyttä, mikä täyttää kaavamuutosalueella myös tie- ja katumelun (2021, 2024) ääneneristävyysvaatimuksen.

← Tiemelutasot Laeq päivällä 07–22, kun melueste Petikon puolelle on toteutettu.

45–50 dB
50–55
55–60
60–65 dB
65–70
50–75
yli 75 dB
Nykyinen melueste.
Meluntorjuntatarve.
Luonnonsuojelualue.

Sitowise 27.2.2024

Ilmastovaikutukset

Suunnitelman hiilijalanjälki (ilmastohaitat) on 18,8 kg CO2e /k-m2/vuosi ja hiilikädenjälki (ilmastohyödyt) 1,8 kg CO2e/k-m2/vuosi. Koko elinkaaren hiilijalanjälki on noin 8 900 tonnia CO2e ja hiilikädenjälki noin 866 tonnia CO2e. (Sitowise 19.10.2026: 4, 14)

Ilmaston näkökulmasta rakennusten peruskorjaus ja uudelleenkäyttö olisi aina ensisijaista, jotta uudisrakentamisen päästöjä saadaan hillittyä. Toisaalta purkava täydennysrakentaminen parantaa rakennusten energiatehokkuutta ja vähentää energiankulutuksen päästöjä. (Sitowise 19.10.2026: 4)

Ilmastovaikutuksia hillitsee rakentamisen sijoittuminen yhdyskuntarakennetta tiivistävästi valmiin infran, joukkoliikenteen sekä kävely- ja pyöräilyverkon yhteyteen. Tonteilla ei ole merkittävää

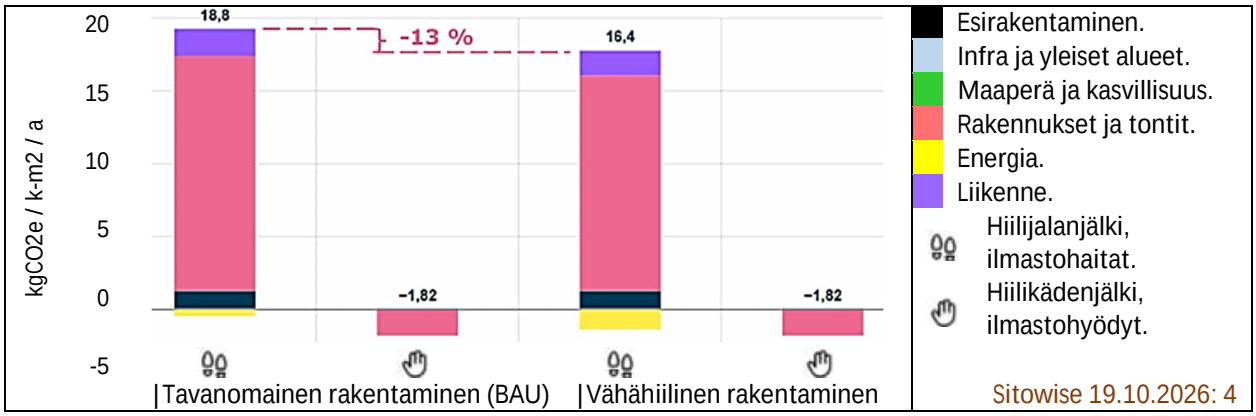

kasvillisuutta, jonka hiilinielut menetettäisiin. Laaja viherkatto edistää ilmastonmuutokseen sopeutumista, mutta sillä ei ole merkittävää vaikutusta hiilen sidontaan. (Sitowise 19.10.2026: 4, 27)

Vähähiilisessä vaihtoehdossa hiilijalanjälkeä voitaisiin pienentää 13 %. Vaikuttavimpia keinoja olisivat vähähiilisen betonin ja rakennusmateriaalien käyttö, uusiutuvan energian tuotanto ja energiatehokas rakentaminen. (Sitowise 19.10.2026: 4)

Esirakentaminen muodostaa 8,6 % rakentamisvaiheen ilmastovaikutuksista eli 1,2 kg CO2e/k-m2 /vuosi. Esirakentamisen päästöistä 58 % aiheutuu rakennusten purkamisesta ja purkujätteen käsittelystä, 42 % maa-ainesten kuljetuksista. (Sitowise 19.10.2026: 19)

Rakennusten perustukset ja maanalaiset osat muodostavat 7 % hiilijalanjäljestä ja maanpäälliset osat 85 %. Valtaosa syntyy rakentamisvaiheesta ja rakennusmateriaaleista. (Sitowise 19.10.2026: 21)

Liikenteen osuus elinkaaren aikaisista kokonaispäästöistä on 10 %. (Sitowise 19.10.2026: 25)

Tekninen huolto

Hanke hyödyntää nykyistä kunnallistekniikkaa ja kaukolämpöä tai maalämpöä tai aurinkoenergiaa. Kaavaan merkitään tontille rasite HSY:n johdolle.

4.3 NIMISTÖ

■ *Varisto*, *Varistorna*, on ollut laaja luonnonniitty, sittemmin pelto. Nimi esiintyy kartoissa 1691 waristå Engen, waristo Nijtu, 1824 ja 1851 Waristo Ängen, 1944 Variston, 1933 ja 1958 Varistona (pelto), 1967 Varisto, Varistorna (pelto). – Niitty kuuluu Hämeenkylään, joten nimi on alkuperältään suomenkielinen. Ulpu Lehti (1977) selitti, että lähtökohtana olisi varasto tai varikko, mutta ei selitä äänteenmuutosta varistoksi. Saulo Kepsu (2018) esitti, että pohjalla voisi olla varvikko, mutta paikka on ollut niitty. Mikko Heikkilän (2018) mukaan lähtökohtana voi olla yhtä hyvin varis. Varis-nimiä on pitkin Suomea, myös keskiajalta. Varisto on myös pelto Mietoisissa ja Mynämäellä. Loppuosa -sto kertoo ryhmästä, kuten arkisto, kirjasto, Kivistö ja Kannisto.

■ *Kalustetie*, *Möbelvägen*, 1975 Riihitontuntie, Ritomtevägen, viljankorjuun aihepiiristä. Tänne sijoittui huonekalukauppaa, ensin Asko 1978. Espoossa on Riihitontuntie, Rietomtevägen, jonne vietiin keittiökalusteita. Siksi uusi nimi 2017 alueen huonekalukaupan mukaan.

■ *Riihimiehentie*, *Rikarlsvägen*, 1975, viljankorjuun aihepiiristä.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavaan liittyy maankäyttösopimus.
Rakennushanke on tarkoitus toteuttaa, kun kaavamuutos on tullut voimaan.

Kaavatyöhön osallistuneet		
Vantaan kaupunki		
Asemakaavoitus	aluearkkitehti	TIMO KALLALUOTO
	asemakaava-arkkitehti	ANNAKAISA HAANPÄÄ
	asemakaava-arkkitehti	ANNA HAKAMÄKI
	asemakaava-arkkitehti	EMMY HEDIN
	asemakaava-arkkitehti	ANDERS HEDMAN
	asemakaava-arkkitehti	AGON SHALA
	asemakaavainsinööri	MIKKO JÄRVI
	kaavasuunnittelija	JUKKA KÖYKKÄ
	kaavatekninen koordinaattori	MARKO HOFFREN
	kaavatekninen koordinaattori	KIMMO KANGAS
	kaavoituskoordinaattori	RITVA-LEENA KUJALA
Asiakaspalvelut ja suunnittelu	liikuntapäällikkö	ANTON AHONEN
Asiakkuuspalvelut	avainasiakaspäällikkö	KATARIINA AHO
Mittaus- ja geopalvelut	suunnitteluinsinööri	ISMO KAARNASAARI
Suunnittelu	liikenteen alueinsinööri	TEEMU VIHERVAARA
	alueinsinööri	VILLE HOTTOLA
	liikenneinsinööri	VILLE TEVAJÄRVI
	liikenneinsinööri	SATU KAUPPILA
	suunnitteluinsinööri	JUUSO SMOLANDER
	suunnitteluinsinööri	MARJA KIVELÄ
	viheraluesuunnittelija	SATU NÄTYNKI
Kiinteistöhallinta ja asuminen	maankäyttöinsinööri	NOORA BUHANIST
	maankäyttöinsinööri	JOUNI KAHILA
Kiinteistöt ja tilat	projektijohtaja	SIRKKU WALLIN
Rakennusvalvonta	lupa-arkkitehti	JOHANNA BRUMMER
Toimitilajohtaminen	hankekehitysarkkitehti	MERJA RYYTTY
Yleiskaavoitus	yleiskaavapäällikkö	JUHA NURMI
	yleiskaavasuunnittelija	JONNA KURITTU
	yleiskaavasuunnittelija	EEVA-MARIA NIEMI
Lupa- ja valvontavirasto LVV	ylitarkastaja	REETTA SUNI
	ylitarkastaja	MIIA KETONEN
Paavo Nurmi Oy	toimitusjohtaja	MIKA NURMI
Lundén Architecture Company*	arkkitehti, asiantuntija	EERO LUNDÈN
	arkkitehti, suunnittelija	TUULI TOIVONEN
Sitowise Oy*	vastaava ilmastoasiantuntija	IIDA-ELINA KIMINKI
	ilmastoasiantuntija	RIIKKA HONKANEN
Ramboll Finland Oy**	projektijohtaja	JARI LAIHONEN
	yksikönpäällikkö	EERO SALMINEN
Wsp**	projektipäällikkö	KATJA KOSKELA
	arkkitehti, suunnittelija	KRISTA PIHLAVA
	liikenneasiantuntija	TIMO KÄRKINEN
	paikkatiedot, kartat	LEILA SOINIO
Voittajakaupungit Oy**	FM	MARTTI WILHELMS

*) Paavo Nurmi Oy:n konsultteja LAC 2025–2026, Sitowise 2026.
**) Vantaan kaupungin konsultteina kaupan selvitykset Ramboll 2022, Wsp 2026, Voittajakaupungit 2026.

VANTAAN KAUPUNKI / Kaupunkirakenne ja ympäristö / Länsi-Vantaan asemakaavoitus
Vantaa 10.11.2026

Timo Kallaluoto, aluearkkitehti
etunimi.sukunimi@vantaa.fi, p. 050 312 2132

Kumoutuva asemakaava

,

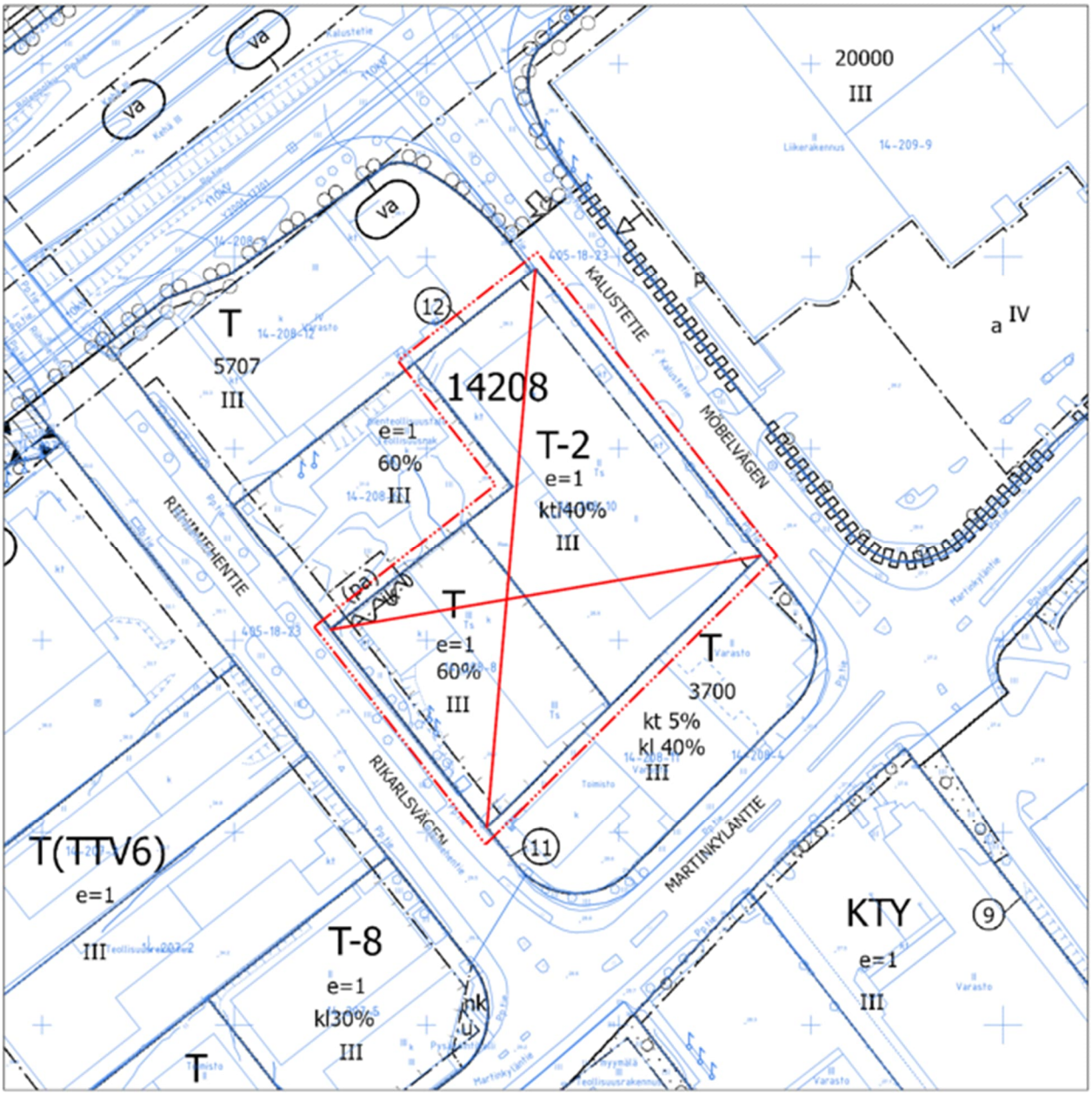

Asemakaavan muutosehdotus

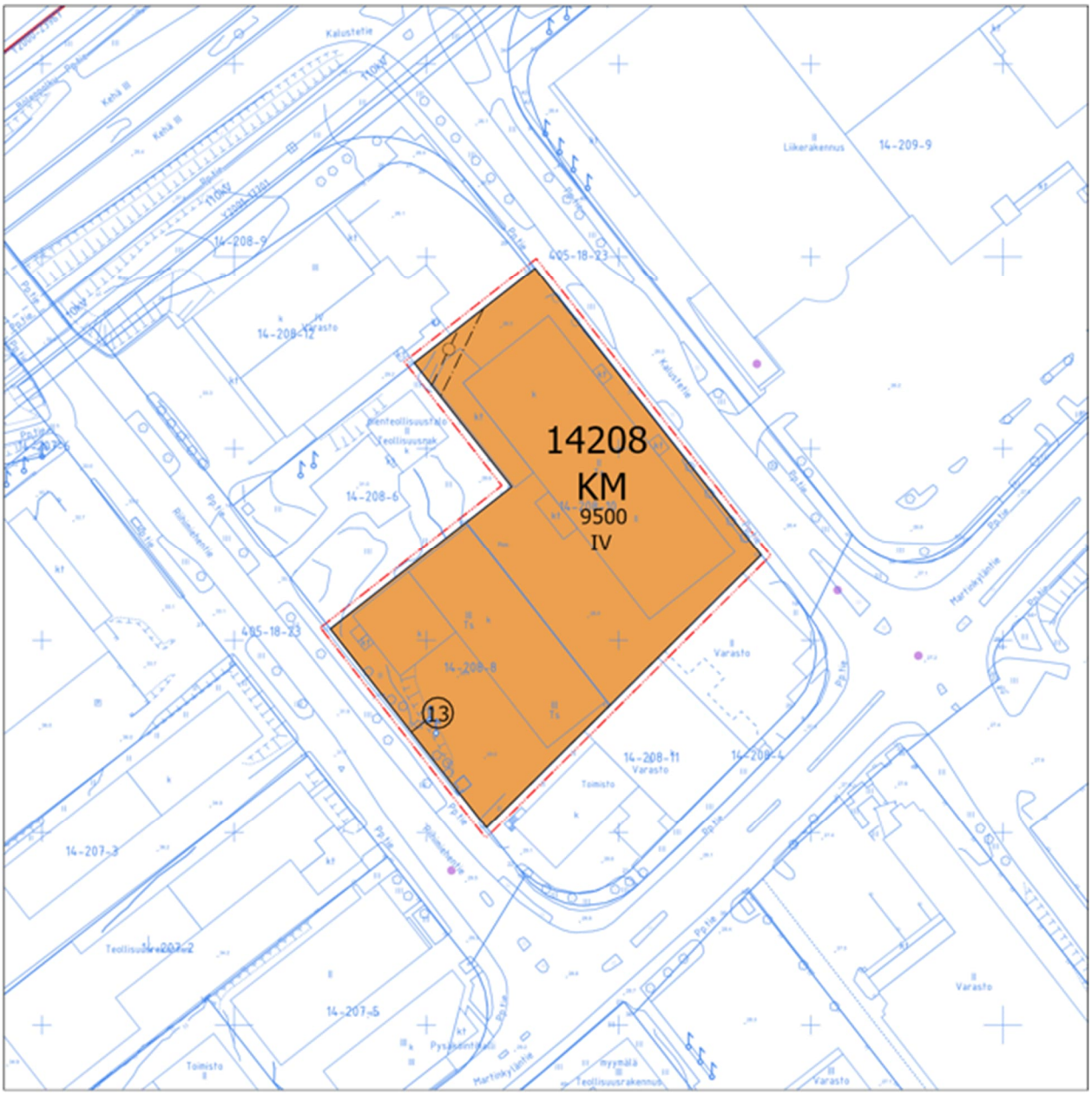

Asemakaavamääräykset

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum
002659	10.11.2026

Vantaan kaupunki

KALUSTETIE 4-6 ja RIIHIMIEHENTIE 3

Kaupunginosa 14, VARISTO

Vanda stad

MÖBELVÄGEN 4-6 OCH RIKARLSVÄGEN 3

Stadsdel 14, VARISTORNA

Asemakaavan muutos
Osa korttelia 142028.

Ändring av detaljplanen
Del av kvarteret 14208.

Tonttijaon muutos
Osa korttelia 142028.

Ändring av tomtindelningen
Del av kvarteret 14208.

1:2000

1:2000

	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
— · · · —	**3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.**	**Linje 3 m utanför planområdets gräns.**
KM	**Liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön.**	**Kvartersområde för affärsbyggnader där en stor detaljhandelsenhet får placeras.**
	Rakennusoikeus Alueelle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön enintään 6 650 k-m2, joka ei kilpaile keskustaan sijoittuvan kaupan kanssa ja jossa myydään paljon tilaa vaativan kaupan tuotteita. Tästä päivittäistavarakauppaa saa olla enintään 500 k-m2. Alueelle saa sijoittaa toimi-, toimisto-, tuotanto-, liikunta-, kuntosali- ja varastotiloja. Alueelle ei saa sijoittaa hotellia, hoivatiloja eikä muita asuintiloja. Pysäköintiä saa sijoittaa rakennuksen kellariin, mikä ei mitoita väestönsuojaa.	Byggrätt På området får placeras en stor detaljhandelsenhet om högst 6 650 m2-vy, vilken inte konkurrerar med de affärer som placeras i centrum och vilken säljer varor som kräver mycket utrymme. Denna ska ha dagligvaruhandel högst 500 m2-vy. I området får placeras verksamhets-, kontors-, produktions-, idrotts-, gym- och lagerutrymmen. På området får inte placeras hotell, vårdhem eller andra boendeutrymmen. Parkering får placeras i byggnadens källare som inte mäter skyddsrum.
	Julkisivut Rakennusten tulee edustaa korkeatasoista arkkitehtuuria ja julkisivut tulee tehdä korkeatasoisista materiaaleista. Kadun puoleiset julkisivut tulee aukottaa laajasti. Asiakkaiden sisäänkäyntejä tulee korostaa. Ääneneristävyys lento-, katu- ja tiemelua vastaan tulee olla liike-, toimisto- ja muissa hiljaisissa työtiloissa vähintään 32 dB. Rakennusten energiantarve tulee ainakin osittain kattaa paikallisesti tuotetulla uusiutuvalla energialla. Uusiutuvan energian ratkaisut saavat olla rakennus- tai korttelikohtaisia tai alueellisia.	Fasader Byggnaderna ska representera högkvalitativ arkitektur och fasaderna ska göras av högkvalitativa material. Fasader mot gatan ska öppnas brett. Kundingångar ska främhävas. Ljudisolering mot flyg-, gatu- och vägbuller ska vara i affärs-, kontors- och andra tysta arbetsutrymmen minst 32 dB. Byggnadernas energibehov ska åtminstone delvis tillgodoses med lokalt producerad förnybar energi. Lösningarna för förnybar energi får vara byggnads- eller kvartersspecifika eller områdesvisa.

	Piha	Gårdsplan
	Liikkeistä ja toimistoista tulee johtaa jalankulkuyhteydet kadun kevyen liikenteen raitille.	Från affärerna och kontor ska ledas fotgångsförbindelserna till gatans stråk för lätt trafik.
	Jalankulkualueet on kivettävä ja rajattava upotetuilla reunakivillä muista piha-alueista.	Fotgångarområdena ska stenläggas och med infällda kantstenar avgränsas från de andra gårdsområdena.
	Pysäköintialueet on rajattava upotetuilla reunakivillä istutusalueista.	Parkeringsområdena ska gränsas med infällda kantstenar av planteringsområdena.
	Katualueeseen rajoittuville autopaikoille katualuetta vastaan tulee rakentaa vähintään 0,5 metriä korkea kivikorimuuri.	För parkeringsplatser som gränsar till gatuområdet ska en minst 0,5 meter hög stenkorgsmur byggas mot gatuområdet.
	Vihertehokkuuden tulee olla vähintään 0,7.	Gröneffektivitetet ska vara minst 0,7.
	Hulevedet on viivytettävä.	Dagvatten ska fördröjas.
	Autopaikkoja on varattava vähintään 1 ap / 50 k-m2.	Bilplatser ska reserveras minst 1 bp / 50 m2-vy.

	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
	Osa-alueen raja.	**Gräns för delområde.**
13	**Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.**	**Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.**
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
VARIS	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
14	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
14208	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**
9500	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**
IV	**Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**
	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	**Del av område reserverad för underjordisk ledning.**

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.	Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.

{Allekirjoitus aluearkkitehti}

{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__	Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

Asemakaavan seurantalomake
Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	Vantaa	**Täyttämispvm**	26.8.2026
Kaavan nimi	002659 Kalustetie 4 ja Riihimiehentie 3		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	11.3.2026
Pysyvä kaavatunnus		**Kunnan kaavatunnus**	092002659
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	0,7635	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	0,7635

Ranta-asemakaava **Rantaviivan pituus [km]**

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**0,7635**	**100,00**	**9500**	**1,24**	**0,0000**	**1865**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	0,7635	100,0	9500	1,24	0,7635	9500
T yhteensä	0,0000	0,0			-0,7635	-7635
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**0,0000**	**0,00**	**0**	**0,0000**	**0**

Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm ±]	[k-m² ±]
Yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**0,7635**	**100,00**	**9500**	**1,24**	**0,0000**	**1865**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	0,7635	100,0	9500	1,24	0,7635	9500
KM	0,7635	100,0	9500	1,24	0,7635	9500
T yhteensä	0,0000	0,0			-0,7635	-7635
T	0,0000	0,0			-0,7635	-7635
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Vantaa

OSALLISTEN MIELIPITEET JA VASTINEET VUOROVAIKUTUSRAPORTTI 10.11.2026

Liite

ASEMAKAAVAMUUTOS 002659 KALUSTETIE 4–6 JA RIIHIMIEHENTIE 3, VARISTO

Mielipiteitä saatiin 6 kpl.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) julkaistiin internetissä ja postitettiin osallisille 11.3.2026. Mielipiteet pyydettiin 13.4.2026 mennessä.

Kaavoituksen alkaminen ilmoitettiin Vantaan Sanomissa 11.3.2026.

Kaavatilaisuus Teamsissa keskiviikkona 25.3.2026 klo 15.00–15.45.

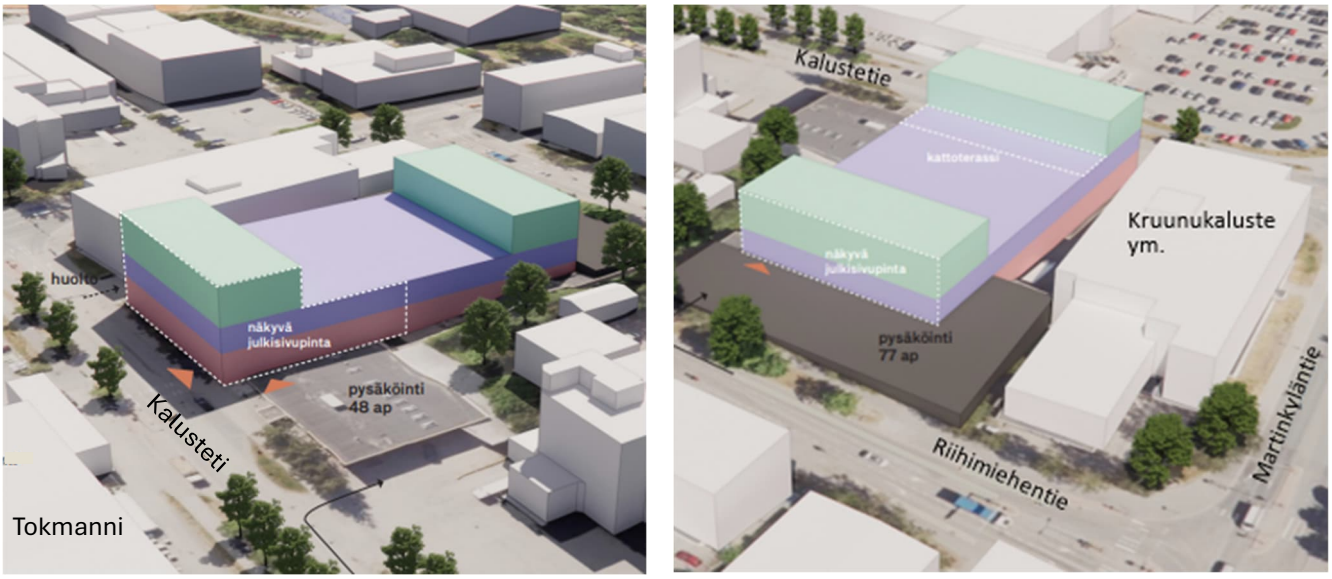

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa 11.3.2026 esitetty alustava luonnos.
Lundén Architecture Company 22.1.2026

Ennakkoneuvottelu

Lupa- ja viestintäviraston (LVV) kanssa on neuvoteltu 28.1.2026 kaupan määrästä Hämeenkylä–Varisto–Petikossa.

Osallistumisessa saadut mielipiteet ja niiden huomioon ottaminen
Mielipiteet on anonymisoitu tietosuojalain mukaisesti.
→ *Vastineet sinisellä.*

NRO 1
Telia Finland Oy, 11.3.2026

”Telialla menee verkkoa nykyisiin rakennuksiin ja tarvitaan tieto, jos niihin tulee muutoksia. Voidaan tarvittaessa päivittää meidän dokumentointi.”

→ *Tieto välitetty hakijalle. Asia kuuluu rakentamisvaiheeseen.*

NRO 2
Yksityishenkilöt (2), tekstiviesti 24.3.2026

”Moi! Kiitos tiedoista koskien hanketta ”Asemakaavamuutos 002659 Kalustetie 4–6 ja Riihimiehentie 3. Meillä on varastotontti vieressä, osoitteessa xxx. Konsultoimamme arkkitehdin mukaan pitäisi olla isompi väli tonttiemme välillä. Myös lain mukaan, luulisimme. Meillä on myös alustava ehdotuksemme siitä, miten liikenteen sujuvuus voitaisiin järjestää. Onko mahdollista joskus päästä erikseen keskustelemaan näistä asioista? Toivomme uuden yksikön tervetulleeksi. Toivottavasti tämä on järjestettävissä? Ystävällisin terveisin xxx”

→ *Vastattu: Rakentaminen rajaan kiinni on kaupungeissa yleistä ja sallitaan jo voimassa olevassa asemakaavassa. Riihimiehentie 3:n rakennus on nyt rajassa kiinni. Luonnoksessa uusi rakennus olisi noin 5,5 metriä rajasta. Teams-keskustelutilaisuus 25.3. klo 15. Ehdotuksia voi esittää tilaisuudessa ja lähettää kirjaamoon jne. – Ehdotusta ei saatu.*

NRO 3
Kaavatilaisuus / Teams, 25.3.2026 15.00–15.16

Läsnä oli aluearkkitehti ja kolme osallista. Esiteltiin Oas ja hankeluonnos.
Hankkeesta ei ollut kysyttävää.

NRO 4
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY, 2.4.2026

”Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Muutosehdotus ei edellytä niiden siirtämistä. Viereisen kiinteistön Riihimiehentie 5 tonttijohdot kulkevat kaavamuutosalueen luoteiskulman läpi ja kaavaan tulisi selvittää niille johtokuja alue-varauksen lisäystarve kaavatyön yhteydessä.”

→ *Lausunto on annettu tiedoksi hakijalle. Kaavaan merkitään johtorasite.*

NRO 5
Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy, 9.4.2026

- Sähköverkko: ”Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1 - 2 mukaisesti. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.”

- Kaukolämpöverkko: ”Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia. Kaukolämpöputkien ajantasainen sijainti löytyy Vantaan kaupungin yhdistelmäjohtokartalta. Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti. Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.”

→ *Lausunto on annettu tiedoksi hakijalle.*

NRO 6
Vantaan kaupunginmuseo, 13.4.2026

”Alueella ei ole rakennusperintökohteita, eikä kulttuuriympäristöön liittyviä erityisiä maisemallisia arvoja. Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä. Näin ollen Vantaan kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Kaupunginmuseota ei ole tarpeen kuulla kaavan jatkovaiheissa, mikäli suunnitelmaan ei tule kulttuuriympäristöön liittyviä merkittäviä muutoksia.”

AKL 66 §:n viranomaisneuvottelu

Viranomaisneuvottelu ei ollut tarpeen, koska kaupan mitoitus on maakuntakaavan ja yleiskaavan mukainen eikä kaava vaikuta maantien alueeseen. Tiejärjestelyt on suunniteltu yhdessä ELY:n ja kaupunkien kanssa ja Vantaa on muuttanut asemakaavaa tiesuunnitelman mukaiseksi. Kaavaselostuksessa on esitetty Kehä III:n tiesuunnitelma (s. 28) ja on arvioitu vaikutuksia TEN-tieverkkoon (Kehä III), johon vaikutus on vähäinen (s. 29).

Vaikutuksia Kehä III:een käsiteltiin lupa- ja valvontaviraston, Uudenmaan elinvoimakeskuksen ja kaupungin neuvottelussa 13.5.2026.

19 **Maankäyttösopimus / Asemakaavan muutos 002659 Kalustetie 4 ja Riihimiehentie 3 / Nurmi Toimitilat Oy /TeA**

VD/3833/10.00.01.05/2026

TeA/AK/MV/AVP/JK

Nurmi Toimitilat Oy:n omistamat tontit 92-14-208-8 ja 92-14-208-10 Varistossa on osoitettu voimassa olevassa asemakaavassa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (T ja T-2). Asemakaavan muutoksella 002659 tontit muutetaan liikerakennusten korttelialueeksi, jolla on rakennusoikeutta 9 500 kerrosneliömetriä. Asemakaavan muutokseen liittyvällä maankäyttösopimuksella kaupunki ja Nurmi Toimitilat Oy sopivat kunnallistekniikan rakentamisesta. Nurmi Toimitilat Oy maksaa kaupungille yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena 66 275 euroa.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on mahdollistaa tonttien 92-14-208-8 ja 92-14-208-10 käyttötarkoituksen muutos nykyisestä teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueesta liikerakennusten korttelialueeksi, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön sekä toimistotiloiksi. Kohde sijaitsee Variston kaupunginosassa osoitteessa Kalustetie 4 ja Riihimiehentie 3.

Tonttien nykyinen rakennusoikeus on 7 636 k-m^2. Asemakaavamuutoksella esitetty rakennusoikeus on 9 500 k-m^2, josta 6 650 k-m^2 on sallittu vähittäiskaupan suuryksikölle ja loput 2 850 k-m^2 toimistotiloille. Tonteilla olevat kaksi teollisuusrakennusta vuosilta 1979 ja 1983 on tarkoitus purkaa.

Maankäyttösopimukseen liittyy ainoastaan kunnallistekniikan rakentamissopimus. Maankäyttösopimukseen ei liity kiinteistöluovutuksia.

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus
Sopimusalue koostuu Nurmi Toimitilat Oy:n omistamista tonteista 92-14-208-8 ja 92-14-208-10 Variston kaupunginosassa. Sopimusalue on merkitty karttaliitteeseen (Liite A1).

Asemakaavamuutokseen 002659 liittyen Vantaan kaupunki ja tonttien 92-14-208-8 ja 92-14-208-10 omistaja Nurmi Toimitilat Oy ovat alueidenkäyttölain 12 a luvun nojalla neuvotelleet ja sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja maanomistajan osallistumisesta kunnallistekniikan korvauksiin. Osapuolet ovat sopineet mm. seuraavaa:

- Osapuolet toteavat, että Sopimusaluetta palveleva kunnallistekniikka on rakennettu.
- Tonttien 92-14-208-8 ja 92-14-208-10 omistaja maksaa kaupungille alueidenkäyttölain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä 66 275 euroa.
- Korvaus maksetaan Kaupungille yhdessä erässä välittömästi, kun Asemakaava on tullut voimaan.
- Maanomistaja luovuttaa Kaupungille korvauksen suorittamisen vakuudeksi 66 275 euron suuruisen Kaupungin etukäteen hyväksymän vakuuden, joka vapautetaan, kun korvaus on suoritettu tai sopimus lakkaa olemasta voimassa.
- Sopimusalueelle ei sovelleta rakentamisaikataulu- tai rakentamisvelvoitevaatimuksia.
- Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2027 mennessä.

Toimivalta maankäyttösopimuksista päätettäessä
Vantaan kaupungin hallintosäännön 8. luvun 1 §:n kohdan 27 nojalla kaupunginhallitus päättää maankäyttösopimuksista.

Kaupunkitilalautakunta 11.11.2026 § 14

Vs. kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) Kaupunki tekee ja allekirjoittaa tonttien 92-14-208-8 ja 92-14-208-10 omistajan Nurmi Toimitilat Oy:n kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus, kun asemakaavamuutosehdotus nro 002659 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta, ja
b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen sekä tekemään em. sopimukseen teknisluonteisia tarkennuksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginhallitus 1.12.2026

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että

a) Kaupunki tekee ja allekirjoittaa tonttien 92-14-208-8 ja 92-14-208-10 omistajan Nurmi Toimitilat Oy:n kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus, kun asemakaavamuutosehdotus nro 002659 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta, ja
b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen sekä tekemään em. sopimukseen teknisluonteisia tarkennuksia.

Liitteet:
- Maankäyttösopimus / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus
- Liite A1: kartta sopimusalueesta

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
maankäyttöinsinööri Jouni Kahila, puh. 043 826 6116
projekti-insinööri Mikko Vanhanen, puh. 043 824 8831
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

MAANKÄYTTÖSOPIMUS

[asemakaavan muutoksen pvm] päivätty asemakaavan muutos nro 002659, Kalustetie 4-6 ja Riihimiehentie 3 (jäljempänä ”**Asemakaava**”).

Sopimus perustuu Vantaan [päätöksentekoelin] lainvoimaiseen päätökseen [päätösnumero].

Tähän sopimuskokonaisuuteen kuuluvat:

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus

SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Asemakaava sijaitsee Myyrmäen suuralueella Variston kaupunginosassa Kalustetien, Martinkyläntien, Riihimiehentien ja Kehä III:n rajaamalla alueella, osoitteissa Kalustetie 4-6 ja Riihimiehentie 3.

Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa paljon tilaa vaativan erikoistavaran vähittäiskaupan suuryksikön sekä toimi- ja toimistotilojen rakentaminen.

Kalustetie 4-6 tontilla sijaitsee vuonna 1983 rakennettu teollisuusrakennus. Tontti on teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (T-2). Riihimiehentie 3:n tontilla sijaitsee teollisuus- ja toimistorakennus vuodelta 1979. Tontti on teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (T). Asemakaavassa alue muutetaan liikerakennusten korttelialueeksi, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön (KM).

Asemakaavaan liittyen Nurmi Toimitilat Oy sopimusalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajana ja Vantaan kaupunki ovat sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja Nurmi Toimitilat Oy:n osallistumisesta kunnallistekniikan korvaukseen.

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS

1. Osapuolet

Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Kaupunki**”)

Nurmi Toimitilat Oy (Y-tunnus: (3567479-3)
PL 1000, 20761 Piispanristi
(jäljempänä ”**Hakija**”)

2. Sopimusalue ja tarkoitus

2.1 Sopimusalue koostuu Hakijan omistamista kiinteistöistä 92-14-208-8 ja 92-14-208-10 (jäljempänä ”**Sopimusalue**”). Sopimusalue on merkitty ohjeellisesti karttaliitteeseen (liite A1).

2.2 Kaupunki ja Hakija Sopimusalueen omistajana sopivat tällä sopimuksella alueidenkäyttölain (132/1999) 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisesta ja Hakijan osallistumisesta Sopimusaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen Kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

3. Kunnallistekniikan rakentaminen

3.1 Osapuolet toteavat, että Sopimusaluetta palveleva kunnallistekniikka on rakennettu.

3.2 Hakijan on Sopimusalueen suunnittelussa huomioitava kortteliin rajoittuvien katualueiden ja julkisen kaupunkitilan korkeusasemat. Hakijan tulee yhteistyössä Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa yhteen sovittaa tontin ja ympäröivien katualueiden korkotasot ennen rakennusluvan hakemista. Sopimusalueen rakennustöiden yhteydessä sovitaan mahdollisten tilapäisten rakenteiden tai luiskajärjestelyjen toteutuksesta ja kunnossapidosta.

Osapuolet toteavat, että katualueen ja tontin rajakohta tulee saada sovitettua korkeusasemaltaan sekä materiaaleiltaan toimivaksi ja yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Hakija neuvottelee ja sopii katualueen ja tontin rajakohdan suunnittelusta, toteuttamisesta ja kustannusjaosta erikseen Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa.

Katualueelle mahdollisesti sijoittuvat rakennusten perustus- ja muut rakenteet edellyttävät Kaupungin myöntämää erillistä sijoituslupaa.

3.3 Hakijan tulee hakea katualueella toimimiseen erillinen lupa Kaupungilta.

3.4 Hakija myöntää Kaupungille ilman erillistä korvausta luvan sijoittaa Sopimusalueelle kadun tai puiston rakentamisen vuoksi välttämättömät mm. katu- ja kuivatusrakenteet, maaleikkaus- ja pengerluiskat sekä ulkovalaisimet, mikäli niitä ei ole mahdollista kohtuullisilla kustannuksilla sijoittaa katu- tai puistoalueen puolelle. Hakija myöntää

Kaupungille luvan myös Kaupungin hyväksymien ohjeiden mukaisten uusiomateriaalien käyttöön Sopimusalueelle ulottuvissa katurakenteissa. Kaikki em. rakenteet jäävät Kaupungin omistukseen ja kunnossapitoon. Edellä mainittujen rakenteiden tai laitteiden sijoittaminen tulee toteuttaa niin, ettei se aiheuta haittaa tai vahinkoa Sopimusalueelle suunnitellulle rakentamiselle.

3.5 Mikäli Asemakaavan toteuttaminen edellyttää johto-, kaapeli- tai viemärisiirtoja tai niiden suojaamista rakennustöiden ajaksi, Hakija suorittaa ne kustannuksellaan. Hakija sopii siirroista ko. johdon, kaapelin tai viemärin omistajan kanssa.

4. Osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin

4.1 Hakija maksaa Kaupungille alueidenkäyttölain (132/1999) 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena (jäljempänä **”Korvaus”**) yhteensä **66.275,00 euroa**.

4.2 Korvaus maksetaan Kaupungille yhdessä erässä välittömästi, kun Asemakaava on tullut voimaan.

4.3 Korvaus suoritetaan Kaupungin lähettämää erillistä laskua vastaan (maksuehto 14 pv netto, viivästyskorkoa peritään korkolain (633/1982) mukaisesti).

4.4 Myöhästyneille maksuerille maksetaan Asemakaavan voimaantulosta lukien vuotuista korkoa ja kertynyt korko maksetaan ko. maksuerän maksamisen yhteydessä. Korko on 1,5 % lisättynä 6 kk euribor-korolla, kuitenkin vähintään 1,5 %.

5. Korvauksen tarkistus, mikäli toteutunut rakennusoikeus ylittää Asemakaavassa osoitetun rakennusoikeuden

5.1 Asemakaavassa Sopimusalueelle on osoitettu kaavakartan mukainen määrä rakennusoikeutta. Tontit on mahdollista jakaa ennen Asemakaavan toteutusta useiksi tonteiksi, jolloin tonttijaossa jokaiselle uudelle tontille merkitään tonttikohtainen rakennusoikeus.

5.2 Korvauksen perusteena on muiden seikkojen ohella Asemakaavassa syntynyt rakennusoikeuden lisäys, jonka mukaisesta arvonnoususta 50 % maksetaan Korvauksena. Mikäli Sopimusalueelle myönnetään rakennuslupa siten, että lainvoiman saaneen uuden rakennusluvan mukainen rakennusoikeus on tietyn rakentamisen osalta suurempi kuin Sopimusalueelle Asemakaavassa osoitettu rakennusoikeus, sitoutuu Hakija ilmoittamaan tästä Kaupungille.

5.3 Hakija maksaa Sopimusalueen rakennusoikeuden lisääntymisestä koituneesta arvonnoususta 50 % Kaupungille Korvauksena. Arvonnousu lasketaan ko. tontille rakennettavan rakennuksen käyttötarkoituksien mukaisesti.

5.4 Kaupungin oikeus Korvauksen tarkistukseen ja perimiseen on voimassa viisi vuotta Asemakaavan voimaantulosta.

5.5 Mikäli Sopimusalueelle myönnetään rakennuslupa siten, että lainvoiman saaneen uuden rakennusluvan mukainen rakennusoikeus on tietyn rakentamisen osalta pienempi kuin Sopimusalueelle Asemakaavassa osoitettu rakennusoikeus, Korvausta ei tältä osin tarkisteta alaspäin.

6. Korvauksen vakuus

6.1 Hakija luovuttaa Kaupungille Korvauksen suorittamisen vakuudeksi **66.275,00 euroa** suuruisen Kaupungin etukäteen hyväksymän vakuuden, joka vapautetaan, kun Korvaus on suoritettu tai sopimus lakkaa olemasta voimassa.

6.2 Vakuuden on oltava voimassa 31.12.2030 saakka.

6.3 Vakuus kuitataan vastaanotetuksi tämän maankäyttösopimuksen allekirjoituksin.

7. Rakentamisaikataulu ja rakentamisvelvoite sekä sopimussakko

7.1 Selvyyden vuoksi todetaan, että Sopimusalueelle ei sovelleta rakentamisaikataulu- tai rakentamisvelvoitevaatimuksia.

8. Sopimusalueen maaperä ja jätteet

8.1 Hakija vastaa rakennushankkeen suunnitteluun liittyvien maaperätutkimusten suorittamisesta sekä maaperän edellyttämistä hankkeen toteuttamiseen liittyvistä rakenteellisista ratkaisuista.

8.2 Selvennyksenä todetaan, että osapuolet vastaavat mahdollisesta maaperän ja pohjaveden pilaantumisesta sekä jätteiden poistamisesta vain omistamillaan alueilla.

9. Vesihuolto- ja sähköverkostoon liittyminen

9.1 Hakija on velvollinen liittämään Sopimusalueen ja sille toteutettavat uudisrakennukset kustannuksellaan Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon ja yleiseen sähköverkkoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin. Hakija on tutustunut liittymisehtoihin itsenäisesti.

10. Sopimuksen velvoitteiden siirto kolmannelle

10.1 Hakija sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot Sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Hakija sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista Kaupungille.

10.2 Hakija vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun Kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Hakija ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Hakija vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

11. Sopimuksen voimaantulo

11.1 Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun Asemakaava on tullut voimaan.

11.2 Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2027 mennessä.

11.3 Selvennyksenä todetaan, että mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2027 mennessä hyväksynyt Asemakaavan, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus voimassa. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen siten, että Asemakaava ei tule voimaan miltään osin, tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa.

11.4 Osapuolet eivät esitä tämän sopimuksen raukeamistapauksissa minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

12. Sopimuksen muuttaminen ja sopimuksen pätemättömyys

12.1 Mikäli olosuhteissa tapahtuu tämän sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen huomattavia muutoksia, joiden takia sopimusta on tarkistettava, pysyy tämä sopimus voimassa, mutta osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan tarkistuksista erikseen. Tällainen huomattava muutos voi olla esimerkiksi Asemakaavan oleellinen muuttuminen tai Asemakaavan voimaan tuleminen osittain vain tiettyjen alueiden osalta.

12.2 Kaikista muutoksista tähän sopimukseen sovitaan kirjallisesti ja osapuolet allekirjoittavat muutossopimuksen.

12.3 Mikäli jotakin tämän sopimuksen ehtoa pidetään pätemättömänä, mitättömänä tai täytäntöönpanokelvottomana, sen ei katsota vaikuttavan sopimuksen muiden ehtojen pätevyyteen. Osapuolet sitoutuvat tällaisessa tilanteessa neuvottelemaan uudesta sopimusehdosta, joka korvaisi pätemättömän, mitättömän tai täytäntöönpanokelvottoman sopimusehdon ja joka mahdollistaa sopimuksen tarkoituksen toteutumisen. Osapuolet sitoutuvat noudattamaan tämän sopimuksen määräyksiä mahdollisesta pätemättömyydestä huolimatta.

13. Erimielisyyksien ratkaiseminen

13.1 Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista osapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa.

Tätä sopimuskokonaisuutta on laadittu kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Vantaalla, [sopimuspvm numeraalein]

VANTAAN KAUPUNKI	**NURMI TOIMITILAT OY**
_____	_____
[lakimiehen nimi]	[hakijan allekirjoittajan nimi]
lakimies	

LIITTEET

Liite A1	Sopimusalue

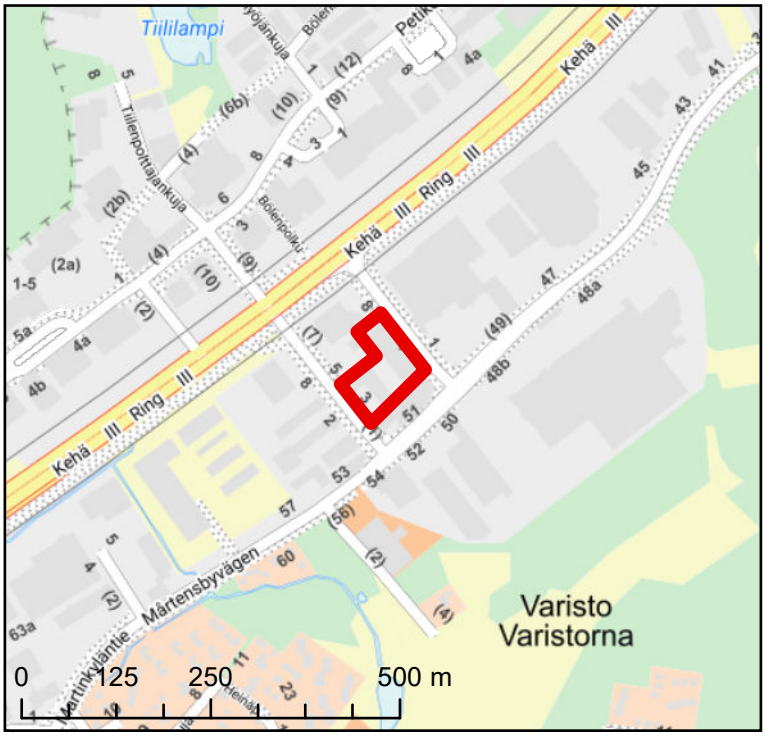

Asemakaavan muutos nro 002659
Kalustetie 4–6 ja Riihimiehentie 3

SOPIMUSALUE
(punaisella rajattu alue)

Kaupunginosa: 14 VARISTO

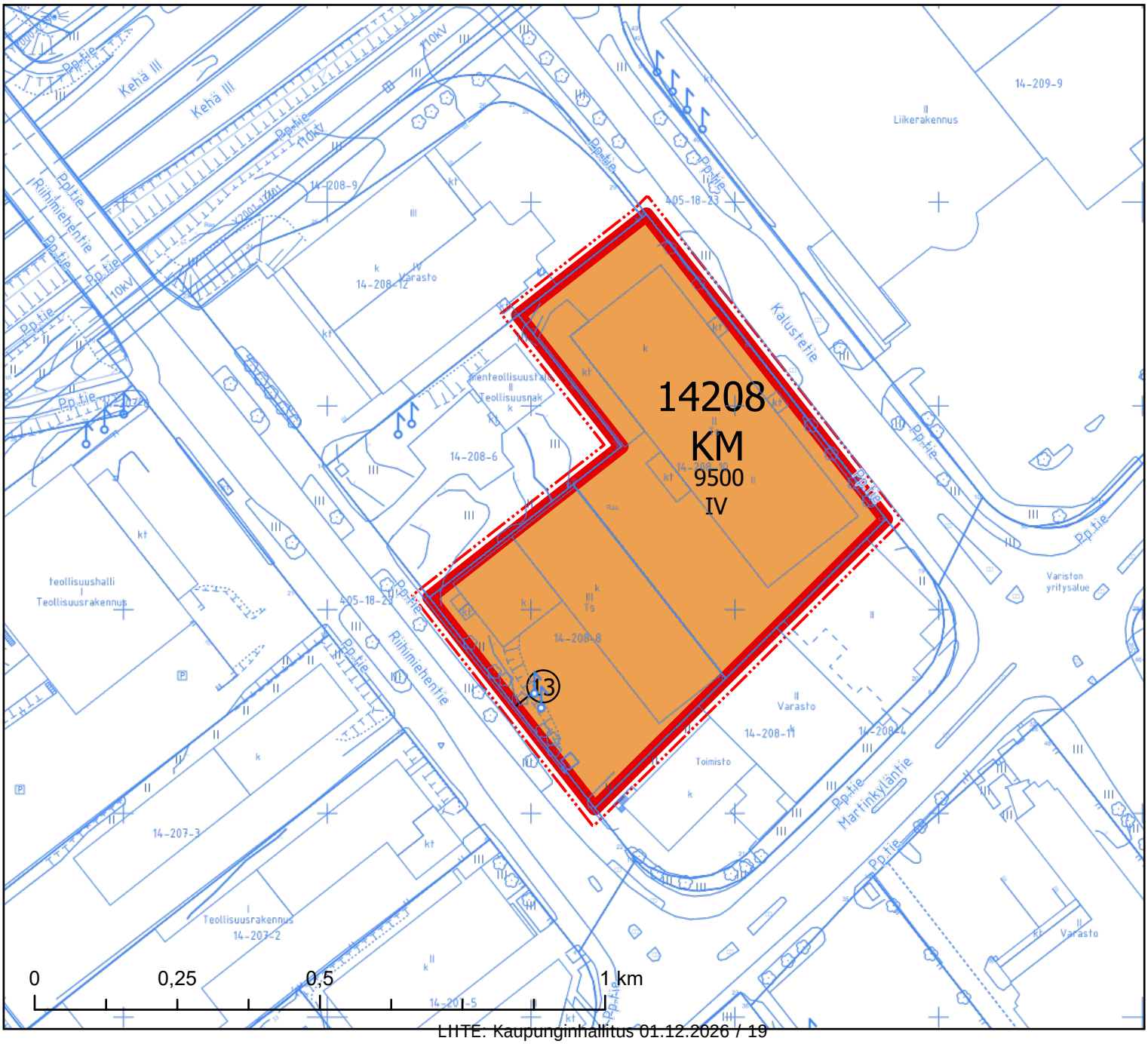

20 Maankäyttösopimus / Asemakaavan muutos 002603 Tammiston kauppatie 6 / Sant Kapital Oy /TeA

VD/7095/10.00.01.05/2026

TeA/AK/MV/AVP/JK

Sant Kapital Oy:n omistama tontti 92-50-3-6 on osoitettu voimassa olevassa asemakaavassa liike- ja toimistorakennusten ja / tai ympäristöä häiritsemättömien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (KLTY). Asemakaavan muutoksella 002603 tontti muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK) ja asumista palvelevaksi yhteiskäyttöiseksi korttelialueeksi (AH). Asemakaavan muutokseen liittyvällä maankäyttösopimuksella kaupunki ja maanomistaja sopivat mm. kunnallistekniikan rakentamisesta sekä katualueen luovuttamisesta kaupungille. Sant Kapital Oy maksaa kaupungille yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena 840 000 euroa.

Asemakaavamuutosalue sijaitsee Tammiston kaupunginosassa osoitteessa Tammiston kauppatie 6b. Tontti 92-50-3-6 on nykyisin liike- ja toimistorakennusten ja/tai ympäristöä häiritsemättömien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (KLTY) ja sillä on rakennusoikeutta 2 391 k-m^2 (e=0.5). Tontilla sijaitsee purettavaksi tarkoitettu kaksikerroksinen toimitilarakennus.

Asemakaavan muutoksella alue osoitetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK) ja asumista palvelevaksi yhteiskäyttöiseksi korttelialueeksi (AH) sekä pieneltä osin katualueeksi. Kaavamuutosalueen kokonaisrakennusoikeus asumiselle on 8 500 k-m^2 ja liiketilalle 200 k-m^2. Kaavamuutokseen liittyy myös Ömsesidiga Fastighets Ab Gjuterivägen 6:n omistama naapurikiinteistö 92-50-3-10. Osapuolet ovat sopineet, että koko kaavamuutosalueen kunnallistekniikan korvaus jaetaan puoliksi osapuolten kesken.

Asemakaavamuutosehdotus 002603 on ollut nähtävillä 13.5. – 11.6.2026.

Maankäyttösopimukseen liittyy A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalan luovutuksesta.

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus
Sopimusalue koostuu Sant Kapital Oy:n omistamasta tontista 92-50-3-6. Sopimusalue on merkitty karttaliitteeseen (Liite A1).

Asemakaavamuutokseen 002603 liittyen Vantaan kaupunki ja tontin 92-50-3-6 omistaja Sant Kapital Oy ovat alueidenkäyttölain 12 a luvun nojalla neuvotelleet ja sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja maanomistajan osallistumisesta kunnallistekniikan korvauksiin. Osapuolet ovat sopineet mm. seuraavaa:

- Sopimusalueen Asemakaavan mukainen käyttö edellyttää Tammiston kauppatiellä olevien tonttiliittymien poistamista ja katualueen leventämisestä aiheutuvien istutuskaista- ja kiveysalueiden sekä asfaltointialueiden rakentamista.
- Tontin 92-50-3-6 omistaja maksaa kaupungille alueidenkäyttölain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä 840 000 euroa.
- Korvaus maksetaan kaupungille kolmessa erässä kaupungin lähettämiä erillisiä laskuja vastaan asemakaavan tultua voimaan.
- Sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi maanomistaja luovuttaa kaupungille 840 000 euron suuruisen kaupungin hyväksymän pankkitakauksen.

- Sopimusalueelle ei sovelleta rakentamisaikataulu- tai rakentamisvelvoitevaatimuksia.
- Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2028 mennessä.

Asuntojen hallinta-, rahoitus- ja huoneistotyyppijakauma
Sopimusalueelle osoitettavasta uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 50 % on toteutettava vapaarahoitteisina omistusasuntoina.

Asuntohanketta kohden korkeintaan 30 % saa olla pinta-alaltaan alle 35 m² asuntoja ja vähintään 30 % on oltava pinta-alaltaan vähintään 65 m² tai suurempia asuntoja. Asuntohankkeeksi tulkitaan sopimusalueella joka a) yksittäinen asuinrakennus tai b) korkeintaan sadan asunnon asunto-osakeyhtiö tai kiinteistöosakeyhtiö, joka muodostuu useammasta rakennuksesta.

Rakentamisen energiatehokkuus
Sopimusalueelle toteutettavien rakennusten suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energiatehokkuutta parantaviin ratkaisuihin. Sopimusalueelle rakennettavien asuinkerrostalojen tulee täyttää A2018-energiatehokkuusluokalle asetetut vaatimukset siten, että E-luku alittaa tason 75 kWh/m²/vuosi.

B. Esisopimus määräalan luovutuksesta
- Esisopimuksella määräalan luovutuksesta varmistetaan katualueen luovutus kaupungille. Sant Kapital Oy luovuttaa kaupungille kiinteistöstä 92-50-3-6 noin 70 m^2 suuruisen määräalan. Luovutettava määräala on merkitty karttaliitteeseen (Liite B1).
- Luovutus on vastikkeeton.
- Lopullisen luovutuskirjan tekemisen edellytyksenä on, että asemakaavan muutos nro 002603 on tullut voimaan.

Toimivalta maankäyttösopimuksista päätettäessä
Vantaan kaupungin hallintosäännön 8. luvun 1 §:n kohdan 27 nojalla kaupunginhallitus päättää maankäyttösopimuksista.

Kaupunkitilalautakunta 11.11.2026 § 13

Vs. kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) Kaupunki tekee ja allekirjoittaa tontin 92-50-3-6 omistajan Sant Kapital Oy:n kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalan luovutuksesta, kun asemakaavamuutosehdotus nro 002603 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta, ja
b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen ja lopullisen luovutuskirjan sekä tekemään em. sopimuksiin teknisluonteisia tarkennuksia ja vähäisiä sisältömuutoksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginhallitus 1.12.2026

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) tehdä ja allekirjoittaa tontin 92-50-3-6 omistajan Sant Kapital Oy:n kanssa liitteenä oleva Maankäyttösopimus / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalan luovutuksesta, kun asemakaavamuutosehdotus nro 002603 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta, ja

b) valtuuttaa kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimus ja lopullinen luovutuskirja sekä tekemään em. sopimuksiin teknisluonteisia tarkennuksia ja vähäisiä sisältömuutoksia.

Liitteet:
- Maankäyttösopimus / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalan luovutuksesta
- Liite A1: kartta sopimusalueesta
- Liite B1: kartta luovutettavasta määräalasta

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
maankäyttöinsinööri Jouni Kahila, puh. 043 826 6116
projekti-insinööri Mikko Vanhanen, puh. 043 824 8831
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

MAANKÄYTTÖSOPIMUS

[asemakaavan muutoksen pvm] päivätty asemakaavan muutos nro 002603, Tammiston kauppatie 6 (jäljempänä ”**Asemakaava**”).

Sopimus perustuu Vantaan [päätöksentekoelin] lainvoimaiseen päätökseen [päätösnumero].

Tähän sopimuskokonaisuuteen kuuluvat:

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus
B. Esisopimus määräalan luovutuksesta

SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Asemakaava sijaitsee Tammiston kaupunginosassa, Tammiston kauppatien, Säätökujan ja pohjoisessa sekä lännessä asuinkerrostalokorttelien rajaamalla alueella.

Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa asuinkerrostalojen rakentaminen alueelle. Nykyisin alueella sijaitsee kaksi toisissaan kiinni olevaa rakennusta. Pohjoispuolinen kaksikerroksinen rakennus on käyttötarkoitukseltaan alun perin lämmin varastorakennus, joka on valmistunut vuonna 1988. Eteläpuoleinen kaksikerroksinen rakennus on käyttötarkoitukseltaan lämmin varastorakennus, joka on valmistunut vuonna 1985 ja laajentunut vuonna 2004. Rakennusten ympärillä on lähinnä autojen pysäköintialueena toimiva asfalttikenttä.

Alue on nykyisin liike- ja toimistorakennusten ja/ tai ympäristöä häiritsemättömien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (KLTY). Asemakaavassa alue muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK) ja asumista palvelevaksi yhteiskäyttöiseksi korttelialueeksi (AH).

Asemakaavaan liittyen Sant Kapital Oy sopimusalueeseen kuuluvan kiinteistön omistajana ja Vantaan kaupunki ovat sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja Sant Kapital Oy:n osallistumisesta kunnallistekniikan korvaukseen.

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS

1. Osapuolet

Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Kaupunki**”)

Sant Kapital Oy (Y-tunnus: (0864105-6)
c/o Kuuskodit Oy, Tekniikantie 12, 02150 Espoo
(jäljempänä ”**Hakija**”)

2. Sopimusalue ja tarkoitus

2.1 Sopimusalue koostuu Hakijan omistamasta kiinteistöstä 92-50-3-6 (jäljempänä ”**Sopimusalue**”). Sopimusalue on merkitty ohjeellisesti karttaliitteeseen (liite A1).

2.2 Kaupunki ja Hakija Sopimusalueen omistajana sopivat tällä sopimuksella alueidenkäyttölain (132/1999) 12 a luvun mukaisesti Hakijan osallistumisesta Sopimusaluetta palvelevan yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin.

3. Kunnallistekniikan rakentaminen

3.1 Sopimusalueen Asemakaavan mukainen käyttö edellyttää Tammiston kauppatiellä olevien tonttiliittymien poistamista ja katualueen leventämisestä aiheutuvien istutuskaista- ja kiveysalueiden sekä asfaltointialueiden rakentamista.

3.2 Kunnallistekniikan ja rakenteiden rakentaminen tapahtuu seuraavassa tavoitteellisessa aikataulussa, mikäli rakentaminen ei esty Kaupungista riippumattomasta syystä. Asemakaavan tultua voimaan, Hakija lähettää kirjallisen pyynnön Kaupungin kirjaamoon, kohdassa 3.1 mainittujen rakenteiden rakentamisesta. Kaupunki pyrkii rakentamaan kohdassa 3.1 mainitut rakenteet kiinteistöjen rakentamisen mukaisessa aikataulussa, kuitenkin siten, että kaupungin vastuulla oleva rakentaminen on valmis kunkin valmistuvan kiinteistön rakentamisen aikataulun mukaisesti.

3.3 Hakijan on Sopimusalueen suunnittelussa huomioitava kortteliin rajoittuvien katualueiden ja julkisen kaupunkitilan korkeusasemat. Hakijan tulee yhteistyössä Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa yhteen sovittaa tontin ja ympäröivien katualueiden korkotasot ennen rakennusluvan hakemista. Sopimusalueen rakennustöiden yhteydessä sovitaan mahdollisten tilapäisten rakenteiden tai luiskajärjestelyjen toteutuksesta ja kunnossapidosta.

Osapuolet toteavat, että katualueen ja tontin rajakohta tulee saada sovitettua korkeusasemaltaan sekä materiaaleiltaan toimivaksi ja yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Hakija neuvottelee ja sopii katualueen ja tontin rajakohdan suunnittelusta, toteuttamisesta ja kustannusjaosta erikseen Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa.

Katualueelle mahdollisesti sijoittuvat rakennusten perustus- ja muut rakenteet edellyttävät Kaupungin myöntämää erillistä sijoituslupaa.

3.4 Hakijan tulee hakea katualueella toimimiseen erillinen lupa Kaupungilta.

3.5 Hakija myöntää Kaupungille ilman erillistä korvausta luvan sijoittaa Sopimusalueelle kadun rakentamisen vuoksi välttämättömät mm. katu- ja kuivatusrakenteet, maaleikkaus- ja pengerluiskat sekä ulkovalaisimet, mikäli niitä ei ole mahdollista kohtuullisilla kustannuksilla sijoittaa katualueen puolelle. Hakija myöntää Kaupungille luvan myös Kaupungin hyväksymien ohjeiden mukaisten uusiomateriaalien käyttöön Sopimusalueelle ulottuvissa katurakenteissa. Kaikki em. rakenteet jäävät Kaupungin omistukseen ja kunnossapitoon. Edellä mainittujen rakenteiden tai laitteiden sijoittaminen tulee toteuttaa niin, ettei se aiheuta haittaa tai vahinkoa Sopimusalueelle suunnitellulle rakentamiselle.

3.6 Mikäli Asemakaavan toteuttaminen edellyttää johto-, kaapeli- tai viemärisiirtoja tai niiden suojaamista rakennustöiden ajaksi, Hakija suorittaa ne kustannuksellaan. Hakija sopii siirroista ko. johdon, kaapelin tai viemärin omistajan kanssa.

4. Osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin

4.1 Hakija maksaa Kaupungille alueidenkäyttölain (132/1999) 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena (jäljempänä **”Korvaus”**) yhteensä **840 000,00 euroa**.

4.2 Korvaus erääntyy maksettavaksi Kaupungin lähettämiä erillisiä laskuja vastaan kolmessa yhtä suuressa erässä siten, että

- 1. erä määrältään **280 000,00 euroa** erääntyy välittömästi Asemakaavan voimaantullessa,
- 2. erä määrältään **280 000,00 euroa** erääntyy 12 kuukauden kuluttua Asemakaavan voimaantulon jälkeen, ja
- 3. erä määrältään **280 000,00 euroa** erääntyy 24 kuukauden kuluttua Asemakaavan voimaantulosta.

4.3 Korvaus suoritetaan Kaupungin lähettämää erillistä laskua vastaan (maksuehto 14 pv netto, viivästyskorkoa peritään korkolain (633/1982) mukaisesti).

4.4 Sopimuksen mukaisina eräpäivinä suoritetuille maksuerille ei makseta korkoa. Viivästyneistä maksuista peritään viivästyskorkoa kohdan 4.3 mukaisesti.

5. Korvauksen tarkistus, mikäli toteutunut rakennusoikeus ylittää Asemakaavassa osoitetun rakennusoikeuden

5.1 Asemakaavassa Sopimusalueelle on osoitettu kaavakartan mukainen määrä rakennusoikeutta (jäljempänä kokonaisrakennusoikeus **”Rakennusoikeus”**). Tontit on jaettu ennen Asemakaavan toteutusta useiksi tonteiksi, jolloin tonttijaossa jokaiselle uudelle tontille merkitään tonttikohtainen rakennusoikeus.

5.2 Korvauksen perusteena on muiden seikkojen ohella Asemakaavassa syntynyt rakennusoikeuden lisäys, jonka mukaisesta arvonnoususta 50 % maksetaan Korvauksena. Mikäli Sopimusalueelle myönnetään rakennuslupa siten, että lainvoiman saaneen uuden rakennusluvan mukainen rakennusoikeus on tietyn rakentamisen osalta suurempi kuin Sopimusalueelle Asemakaavassa osoitettu rakennusoikeus, sitoutuu Hakija ilmoittamaan tästä Kaupungille.

5.3 Hakija maksaa Sopimusalueen rakennusoikeuden lisääntymisestä koituneesta arvonnoususta 50 % Kaupungille Korvauksena. Arvonnousu lasketaan ko. tontille rakennettavan rakennuksen käyttötarkoituksien mukaisesti.

5.4 Kaupungin oikeus Korvauksen tarkistukseen ja perimiseen lisääntyneen rakennusoikeuden osalta on voimassa viisi vuotta Asemakaavan voimaantulosta.

5.5 Mikäli Sopimusalueelle myönnetään rakennuslupa siten, että lainvoiman saaneen uuden rakennusluvan mukainen rakennusoikeus on tietyn rakentamisen osalta pienempi kuin Sopimusalueelle Asemakaavassa osoitettu rakennusoikeus, Korvausta ei tältä osin tarkisteta alaspäin.

6. Korvauksen vakuus

6.1 Hakija luovuttaa Kaupungille Korvauksen suorittamisen vakuudeksi **840 000,00 euron** suuruisen Kaupungin etukäteen hyväksymän vakuuden, jota vapautetaan, kun Korvausta suoritetaan tai sopimus lakkaa olemasta voimassa. Vakuus vapautetaan erissä siten, että vakuuden summa on aina maksamattoman Korvauksen suuruinen.

6.2 Vakuuden on oltava voimassa 31.12.2032 saakka.

6.3 Vakuus kuitataan vastaanotetuksi tämän maankäyttösopimuksen allekirjoituksin.

7. Asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuoto ja sopimussakko

7.1 Sopimusalueelle osoitettavasta uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 50 % on toteutettava vapaarahoitteisina omistusasuntoina.

7.2 Mikäli Hakija ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotoa se on velvollinen maksamaan Kaupungille toteutetun rakennusoikeuden poikkeamasta **sopimussakkoa 200 euroa/k-m²**.

8. Asuntojen huoneistotyyppijakauma ja sopimussakko

8.1 Kerrostalojen asuntojen kokonaismäärästä asuntohanketta kohden korkeintaan 30 % saa olla pinta-alaltaan alle 35 m² asuntoja ja vähintään 30 % on oltava pinta-alaltaan vähintään 65 m² tai suurempia asuntoja siten, että vähintään 10 % kohteen asuntojen kokonaismäärästä on 80 m2 tai suurempia asuntoja. Asuntohankkeeksi tulkitaan sopimusalueella joka a) yksittäinen asuinrakennus tai b) korkeintaan sadan asunnon asunto-osakeyhtiö tai kiinteistöosakeyhtiö, joka muodostuu useammasta rakennuksesta.

8.2 Mikäli Hakija ei täytä edellä mainittua kerrostalojen asuntojen kokonaismäärävelvoitetta, se on velvollinen maksamaan Kaupungille poikkeamasta sopimussakkoa **50 000 euroa/asunto** sekä sallittujen kokoisten asuntojen määrän (kpl) ylittävien että sallittujen kokoisten asuntojen määrän (kpl) alittavien asuntojen osalta.

9. Rakentamisen energiatehokkuus ja sopimussakko

9.1 Sopimusalueelle toteutettavien rakennusten suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energiatehokkuutta parantaviin ratkaisuihin. Sopimusalueelle rakennettavien asuinkerrostalojen tulee täyttää A2018-energiatehokkuusluokalle asetetut vaatimukset siten, että E-luku alittaa tason 75 kWh/m²/vuosi.

9.2 Mikäli Yhtiö ei täytä edellä mainittua asuinrakennusten energiatehokkuusvaatimusta, se on velvollinen maksamaan Kaupungille sopimussakkoa jokaisesta asuinrakennuksesta, joka ylittää edellä mainitun energiatehokkuusvaatimuksen **50 euroa/k-m²**.

10. Rakentamisaikataulu ja rakentamisvelvoite sekä sopimussakko

10.1 Selvyyden vuoksi todetaan, että Sopimusalueelle ei sovelleta rakentamisaikataulu- tai rakentamisvelvoitevaatimuksia.

11. Sopimusalueen maaperä ja jätteet

11.1 Hakija vastaa rakennushankkeen suunnitteluun liittyvien maaperätutkimusten suorittamisesta sekä maaperän edellyttämistä hankkeen toteuttamiseen liittyvistä rakenteellisista ratkaisuista.

11.2 Selvennyksenä todetaan, että osapuolet vastaavat mahdollisesta maaperän ja pohjaveden pilaantumisesta sekä jätteiden poistamisesta vain omistamillaan alueilla ja jäljempänä sovittavien esisopimuksien mukaisesti luovuttamiensa alueiden osalta.

12. Vesihuolto- ja sähköverkostoon liittyminen

12.1 Hakija on velvollinen liittämään Sopimusalueen ja sille toteutettavat uudisrakennukset kustannuksellaan Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon ja yleiseen sähköverkkoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin. Hakija on tutustunut liittymisehtoihin itsenäisesti.

13. Sopimuksen velvoitteiden siirto kolmannelle

13.1 Hakija sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot Sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Hakija sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista Kaupungille.

13.2 Hakija vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun Kaupunki on hyväksynyt

sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Hakija ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Hakija vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

14. Sopimuksen voimaantulo

14.1 Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun Asemakaava on tullut voimaan.

14.2 Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2028 mennessä.

14.3 Selvennyksenä todetaan, että mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2028 mennessä hyväksynyt Asemakaavan, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus voimassa. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen siten, että Asemakaava ei tule voimaan miltään osin, tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa.

14.4 Osapuolet eivät esitä tämän sopimuksen raukeamistapauksissa minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

15. Sopimuksen muuttaminen ja sopimuksen pätemättömyys

15.1 Mikäli olosuhteissa tapahtuu tämän sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen huomattavia muutoksia, joiden takia sopimusta on tarkistettava, pysyy tämä sopimus voimassa, mutta osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan tarkistuksista erikseen. Tällainen huomattava muutos voi olla esimerkiksi Asemakaavan oleellinen muuttuminen tai Asemakaavan voimaan tuleminen osittain vain tiettyjen alueiden osalta.

15.2 Kaikista muutoksista tähän sopimukseen sovitaan kirjallisesti ja osapuolet allekirjoittavat muutossopimuksen.

15.3 Mikäli jotakin tämän sopimuksen ehtoa pidetään pätemättömänä, mitättömänä tai täytäntöönpanokelvottomana, sen ei katsota vaikuttavan sopimuksen muiden ehtojen pätevyyteen. Osapuolet sitoutuvat tällaisessa tilanteessa neuvottelemaan uudesta sopimusehdosta, joka korvaisi pätemättömän, mitättömän tai täytäntöönpanokelvottoman sopimusehdon ja joka mahdollistaa sopimuksen tarkoituksen toteutumisen. Osapuolet sitoutuvat noudattamaan tämän sopimuksen määräyksiä mahdollisesta pätemättömyydestä huolimatta.

16. Erimielisyyksien ratkaiseminen

16.1 Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista osapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa.

B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA

B. I LOPULLISEN LUOVUTUKSEN TOTEUTUMISEN EDELLYTYKSET

Kohdassa B.II mainitut osapuolet sitoutuvat tekemään kohdan B.II mukaisen luovutuskirjan kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun Asemakaava on tullut voimaan.

Tämä esisopimus lakkaa olemasta voimassa, mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto ei ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2028 mennessä.

Selvennyksenä todetaan, että mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2028 mennessä hyväksynyt Asemakaavan, mutta päätöksestä on valitettu, pysyy tämä esisopimus voimassa. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen siten, että Asemakaava ei tule voimaan miltään osin, tämä esisopimus lakkaa olemasta voimassa.

Mikäli olosuhteissa tapahtuu tämän esisopimuksen allekirjoittamisen jälkeen huomattavia muutoksia, joiden takia esisopimusta on tarkistettava, pysyy tämä esisopimus voimassa, mutta osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan tarkistuksista erikseen. Tällainen huomattava muutos voi olla esimerkiksi Asemakaavan oleellinen muuttuminen tai Asemakaavan voimaan tuleminen osittain vain tiettyjen alueiden osalta.

Osapuolet eivät esitä tämän esisopimuksen mahdollisissa raukeamistapauksissa minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

B. II MÄÄRÄALAN LUOVUTUSKIRJA

Sopimus perustuu Vantaan kaupunginhallituksen lainvoimaiseen päätökseen (päätösnumero) ja osapuolten välillä tehtyyn (PVM) päivättyyn esisopimukseen.

Luovuttaja	**Sant Kapital Oy** (Y-tunnus: (0864105-6) c/o Kuuskodit Oy Tekniikantie 12 02150 Espoo (jäljempänä ”**Luovuttaja**”)
Luovutuksensaaja	**Vantaan kaupunki** (Y-tunnus: 0124610-9) Asematie 7 01300 Vantaa (jäljempänä ”**Kaupunki**”)
Luovutuksen kohde	Noin 70 m^2:n suuruinen määräala Vantaan kaupungin Tammiston kaupunginosassa sijaitsevasta kiinteistöstä, kiinteistötunnus 92-50-3-6 (jäljempänä ”**Määräala**”).

Määräala on merkitty oheiseen karttaliitteeseen (liite B1).

Luovutuskirjan ehdot

Tämän luovutuksen kaikki ehdot on esitetty tässä luovutuskirjassa.

1. Luovutushinta

1.1 Luovutus on vastikkeeton.

2. Omistus- ja hallintaoikeus

2.1 Määräalan omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Kaupungille tämän luovutuskirjan allekirjoituksin.

3. Verot ja maksut

3.1 Luovuttaja vastaa niistä Määräalaan kohdistuvista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perustana on hallintaoikeuden siirtymistä edeltävä aika. Hallintaoikeuden siirtymisen jälkeen maksuista vastaa Kaupunki.

4. Kiinnitykset ja rasitukset

4.1 Määräalan kiinteistöön 92-50-3-6 kohdistuu 25.8.2026 päivätyn rasitustodistuksen mukaan yhteensä 16 kiinnitystä, joista on annettu sähköiset panttikirjat ja joiden saajaksi on merkitty Nordea Bank Abp (2858394-9).

4.2 Myyjä on toimittanut pantinhaltijan suostumuksen kiinnitysten poistamisesta Määräalaa koskien ennen tämän kauppakirjan allekirjoitusta.

5. Rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset

5.1 Määräalaan kohdistuvat muut rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset ilmenevät kiinteistörekisteriotteesta. Mikäli Määräalalla sijaitsee Luovuttajan kiinteistöä palvelevia johtoja, rakenteita tai laitteita, niiden säilyttämisestä ja sijoittamisesta sovitaan erikseen Kaupungin sijoitusluvalla ilman erillistä korvausta.

6. Kohteeseen tutustuminen

6.1 Kaupunki on tarkastanut Määräalan ja sen rajat sekä tutustunut alueen maasto-olosuhteisiin. Kaupunki on verrannut näitä seikkoja Määräalasta esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Kaupungilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

7. Asiakirjoihin tutustuminen

7.1 Kaupunki on tutustunut Määräalaa koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasitustodistus, kiinteistörekisterinote sekä kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartta.

7.2 Kaupunki on tutustunut myös naapurikiinteistöä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat kaavakartat ja -määräykset.

8. Irtaimisto

8.1 Tätä luovutusta ei seuraa mitään irtaimistoa, eikä irtaimen omaisuuden luovuttamisesta ole tämän luovutuksen yhteydessä tehty eri sopimusta.

9. Maaperä ja jätteet

9.1 Mahdolliseen pilaantuneeseen maaperään sovelletaan ympäristönsuojelulain (527/2014) säännöksiä.

10. Erimielisyyksien ratkaiseminen

10.1 Tästä sopimuksesta mahdollisesti syntyvät riitaisuudet, joita ei voida osapuolten välisin neuvotteluin ratkaista, annetaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

[lopullisen luovutuskirjan allekirjoitukset ja kaupanvahvistus]

Tätä sopimuskokonaisuutta on laadittu kolme yhtäpitävää kappaletta, yksi kullekin osapuolille ja yksi kaupanvahvistajalle.

Vantaalla, [sopimuspvm numeraalein]

VANTAAN KAUPUNKI	**SANT KAPITAL OY**
_____	_____
allekirjoittajan nimi	[hakijan allekirjoittajan nimi]

LIITTEET

Liite A1	Sopimusalue
Liite B1	Kartta luovutettavasta määräalasta

KAUPANVAHVISTUS

Kaupanvahvistajana todistan, että lakimies Kasperi Hirvonen Vantaan kaupungin puolesta ja [hakijan allekirjoittajan nimi] Sant Kapital Oy:n puolesta ovat allekirjoittaneet esisopimuksen ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä esisopimusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että esisopimus on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Vantaalla, [sopimuspvm numeraalein]

_____

KOHTEEN SIJAINTI

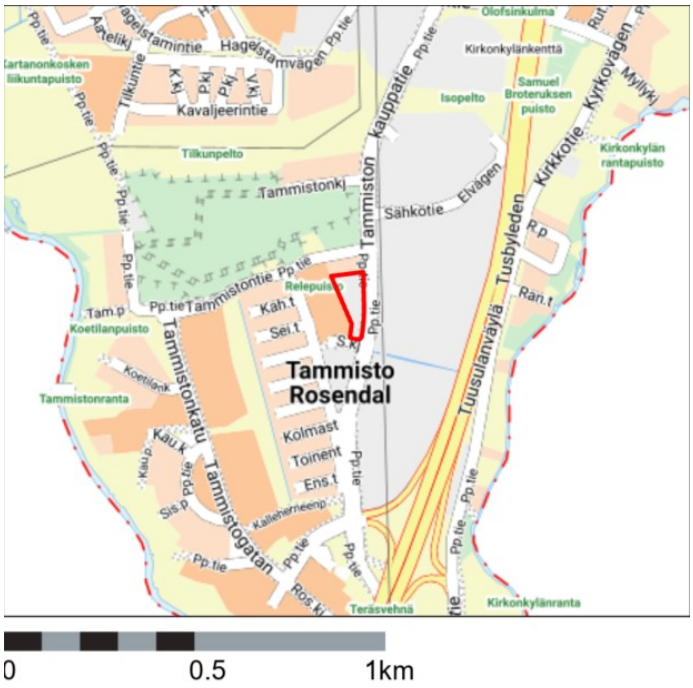

Asemakaavan muutos nro 002603

SOPIMUSALUE
(punaisella rajattu alue)

Kaupunginosa: TAMMISTO (50)

kiinteistöt 92-50-3-6 ja 92-50-3-10

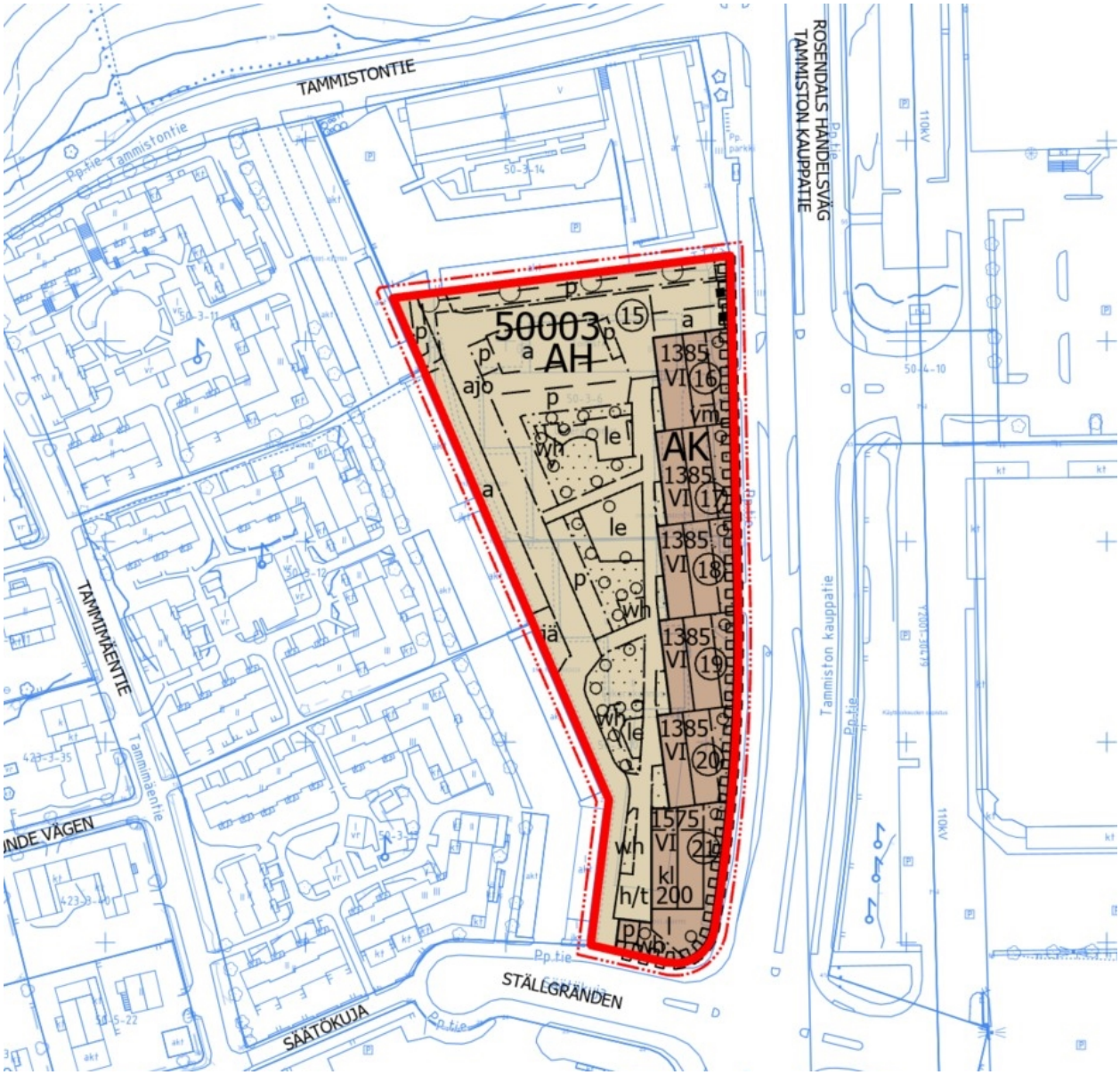

KOHTEEN SIJAINTI

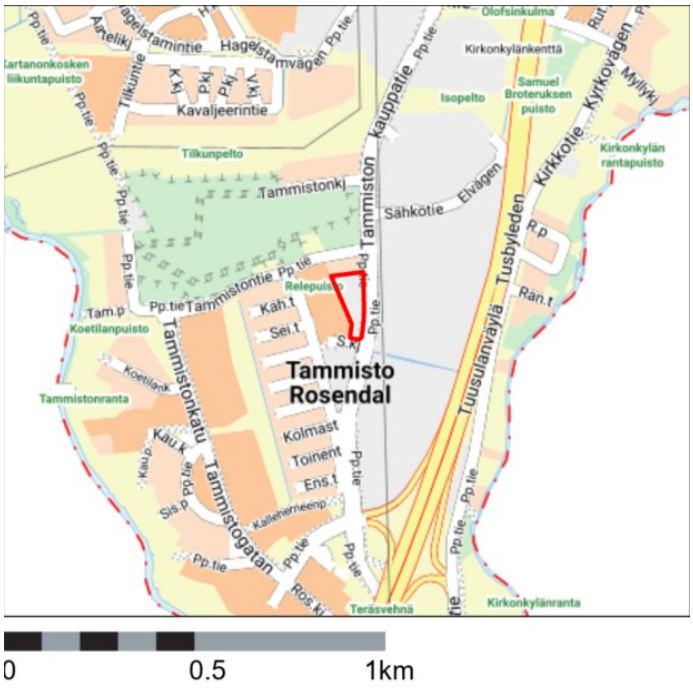

Asemakaavan muutos nro 002603

ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA (katua) / Sant Kapital Oy

Kaupunginosa: TAMMISTO (50)

n. 70 m²:n suuruinen määräala kiinteistöstä 92-50-3-6

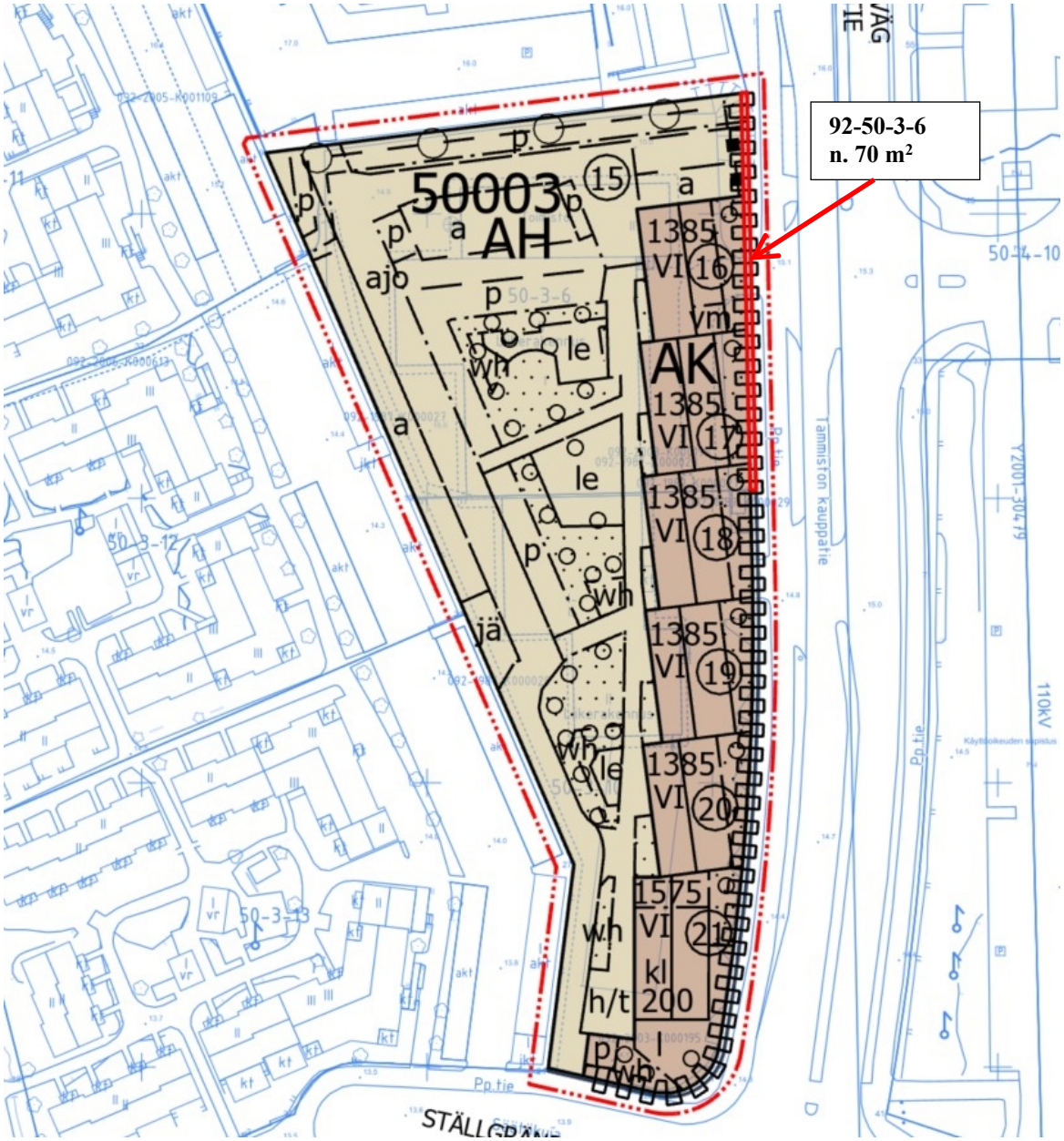

21 **Maankäyttösopimus / Asemakaavan muutos 002603 Tammiston kauppatie 6 / Ömsesidiga Fastighets Ab Gjuterivägen 6 /TeA**

VD/7096/10.00.01.05/2026

TeA/AK/MV/AVP/JK

Ömsesidiga Fastighets Ab Gjuterivägen 6:n omistama tontti 92-50-3-10 on osoitettu voimassa olevassa asemakaavassa liike- ja toimistorakennusten ja / tai ympäristöä häiritsemättömien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (KLTY). Asemakaavan muutoksella 002603 tontti muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK) ja asumista palvelevaksi yhteiskäyttöiseksi korttelialueeksi (AH). Asemakaavan muutokseen liittyvällä maankäyttösopimuksella kaupunki ja maanomistaja sopivat mm. kunnallistekniikan rakentamisesta sekä katualueen luovuttamisesta kaupungille. Ömsesidiga Fastighets Ab Gjuterivägen 6 maksaa kaupungille yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena 840 000 euroa.

Asemakaavamuutosalue sijaitsee Tammiston kaupunginosassa osoitteessa Tammiston kauppatie 6a. Tontti 92-50-3-10 on nykyisin liike- ja toimistorakennusten ja/tai ympäristöä häiritsemättömien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (KLTY) ja sillä on rakennusoikeutta 2 093 k-m^2 (e=0.5). Tontilla sijaitsee purettavaksi tarkoitettu kaksikerroksinen toimitilarakennus.

Asemakaavan muutoksella alue osoitetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK) ja asumista palvelevaksi yhteiskäyttöiseksi korttelialueeksi (AH) sekä pieneltä osin katualueeksi. Kaavamuutosalueen kokonaisrakennusoikeus asumiselle on 8 500 k-m^2 ja liiketilalle 200 k-m^2. Kaavamuutokseen liittyy myös Sant Kapital Oy:n omistama naapurikiinteistö 92-50-3-6. Osapuolet ovat sopineet, että koko kaavamuutosalueen kunnallistekniikan korvaus jaetaan puoliksi osapuolten kesken.

Asemakaavamuutosehdotus 002603 on ollut nähtävillä 13.5. – 11.6.2026.

Maankäyttösopimukseen liittyy A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalan luovutuksesta.

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus
Sopimusalue koostuu Ömsesidiga Fastighets Ab Gjuterivägen 6:n omistamasta tontista 92-50-3-10. Sopimusalue on merkitty karttaliitteeseen (Liite A1).

Asemakaavamuutokseen 002603 liittyen Vantaan kaupunki ja tontin 92-50-3-10 omistaja Ömsesidiga Fastighets Ab Gjuterivägen 6 ovat alueidenkäyttölain 12 a luvun nojalla neuvotelleet ja sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja maanomistajan osallistumisesta kunnallistekniikan korvauksiin. Osapuolet ovat sopineet mm. seuraavaa:

- Sopimusalueen asemakaavan mukainen käyttö edellyttää Tammiston kauppatiellä olevien tonttiliittymien poistamista ja katualueen leventämisestä aiheutuvien istutuskaista- ja kiveysalueiden sekä asfaltointialueiden rakentamista.
- Tontin 92-50-3-10 omistaja maksaa kaupungille alueidenkäyttölain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä 840 000 euroa.
- Korvaus maksetaan kaupungille kolmessa erässä kaupungin lähettämiä erillisiä laskuja vastaan asemakaavan tultua voimaan.

- Sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi maanomistaja luovuttaa kaupungille 840 000 euron suuruisen kaupungin hyväksymän pankkitakauksen.
- Sopimusalueelle ei sovelleta rakentamisaikataulu- tai rakentamisvelvoitevaatimuksia.
- Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2028 mennessä.

Asuntojen hallinta-, rahoitus- ja huoneistotyyppijakauma
Sopimusalueelle osoitettavasta uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 50 % on toteutettava vapaarahoitteisina omistusasuntoina.

Asuntohanketta kohden korkeintaan 30 % saa olla pinta-alaltaan alle 35 m² asuntoja ja vähintään 30 % on oltava pinta-alaltaan vähintään 65 m² tai suurempia asuntoja. Asuntohankkeeksi tulkitaan sopimusalueella joka a) yksittäinen asuinrakennus tai b) korkeintaan sadan asunnon asunto-osakeyhtiö tai kiinteistöosakeyhtiö, joka muodostuu useammasta rakennuksesta.

Rakentamisen energiatehokkuus
Sopimusalueelle toteutettavien rakennusten suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energiatehokkuutta parantaviin ratkaisuihin. Sopimusalueelle rakennettavien asuinkerrostalojen tulee täyttää A2018-energiatehokkuusluokalle asetetut vaatimukset siten, että E-luku alittaa tason 75 kWh/m²/vuosi.

B. Esisopimus määräalan luovutuksesta
- Esisopimuksella määräalan luovutuksesta varmistetaan katualueen luovutus kaupungille. Ömsesidiga Fastighets Ab Gjuterivägen 6 luovuttaa kaupungille kiinteistöstä 92-50-3-10 noin 122 m² suuruisen määräalan. Luovutettava määräala on merkitty karttaliitteeseen (Liite B1).
- Luovutus on vastikkeeton.
- Lopullisen luovutuskirjan tekemisen edellytyksenä on, että asemakaavan muutos nro 002603 on tullut voimaan.

Toimivalta maankäyttösopimuksista päätettäessä
Vantaan kaupungin hallintosäännön 8. luvun 1 §:n kohdan 27 nojalla kaupunginhallitus päättää maankäyttösopimuksista.

Kaupunkitilalautakunta 11.11.2026 § 12

Vs. kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) Kaupunki tekee ja allekirjoittaa tontin 92-50-3-10 omistajan Ömsesidiga Fastighets Ab Gjuterivägen 6:n kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalan luovutuksesta, kun asemakaavamuutosehdotus nro 002603 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta, ja
b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen ja lopullisen luovutuskirjan sekä tekemään em. sopimuksiin teknisluonteisia tarkennuksia ja vähäisiä sisältömuutoksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 1.12.2026

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että

a) kaupunki tekee ja allekirjoittaa tontin 92-50-3-10 omistajan Ömsesidiga Fastighets Ab Gjuterivägen 6:n kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalan luovutuksesta, kun asemakaavamuutosehdotus nro 002603 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta, ja

b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen ja lopullisen luovutuskirjan sekä tekemään em. sopimuksiin teknisluonteisia tarkennuksia ja vähäisiä sisältömuutoksia.

Liitteet:

- Maankäyttösopimus / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalan luovutuksesta
- Liite A1: kartta sopimusalueesta
- Liite B1: kartta luovutettavasta määräalasta

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
maankäyttöinsinööri Jouni Kahila, puh. 043 826 6116
projekti-insinööri Mikko Vanhanen, puh. 043 824 8831
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

MAANKÄYTTÖSOPIMUS

[asemakaavan muutoksen pvm] päivätty asemakaavan muutos nro 002603, Tammiston kauppatie 6 (jäljempänä ”**Asemakaava**”).

Sopimus perustuu Vantaan [päätöksentekoelin] lainvoimaiseen päätökseen [päätösnumero].

Tähän sopimuskokonaisuuteen kuuluvat:

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus
B. Esisopimus määräalan luovutuksesta

SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Asemakaava sijaitsee Tammiston kaupunginosassa, Tammiston kauppatien, Säätökujan ja pohjoisessa sekä lännessä asuinkerrostalokorttelien rajaamalla alueella.

Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa asuinkerrostalojen rakentaminen alueelle. Nykyisin alueella sijaitsee kaksi toisissaan kiinni olevaa rakennusta. Pohjoispuolinen kaksikerroksinen rakennus on käyttötarkoitukseltaan alun perin lämmin varastorakennus, joka on valmistunut vuonna 1988. Eteläpuoleinen kaksikerroksinen rakennus on käyttötarkoitukseltaan lämmin varastorakennus, joka on valmistunut vuonna 1985 ja laajentunut vuonna 2004. Rakennusten ympärillä on lähinnä autojen pysäköintialueena toimiva asfalttikenttä.

Alue on nykyisin liike- ja toimistorakennusten ja/ tai ympäristöä häiritsemättömien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (KLTY). Asemakaavassa alue muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK) ja asumista palvelevaksi yhteiskäyttöiseksi korttelialueeksi (AH).

Asemakaavaan liittyen Ömsesidiga Fastighets Ab Gjuterivägen 6 sopimusalueeseen kuuluvan kiinteistön omistajana ja Vantaan kaupunki ovat sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja Ömsesidiga Fastighets Ab Gjuterivägen 6:n osallistumisesta kunnallistekniikan korvaukseen.

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS

1. Osapuolet

Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Kaupunki**”)

Ömsesidiga Fastighets Ab Gjuterivägen 6 (Y-tunnus: (0635885-5)
Salomonkatu 17 B 54, 00100 Helsinki
(jäljempänä ”**Hakija**”)

2. Sopimusalue ja tarkoitus

2.1 Sopimusalue koostuu Hakijan omistamasta kiinteistöstä 92-50-3-10 (jäljempänä ”**Sopimusalue**”). Sopimusalue on merkitty ohjeellisesti karttaliitteeseen (liite A1).

2.2 Kaupunki ja Hakija Sopimusalueen omistajana sopivat tällä sopimuksella alueidenkäyttölain (132/1999) 12 a luvun mukaisesti Hakijan osallistumisesta Sopimusaluetta palvelevan yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin.

3. Kunnallistekniikan rakentaminen

3.1 Sopimusalueen Asemakaavan mukainen käyttö edellyttää Tammiston kauppatiellä olevien tonttiliittymien poistamista ja katualueen leventämisestä aiheutuvien istutuskaista- ja kiveysalueiden sekä asfaltointialueiden rakentamista.

3.2 Kunnallistekniikan ja rakenteiden rakentaminen tapahtuu seuraavassa tavoitteellisessa aikataulussa, mikäli rakentaminen ei esty Kaupungista riippumattomasta syystä. Asemakaavan tultua voimaan, Hakija lähettää kirjallisen pyynnön Kaupungin kirjaamoon, kohdassa 3.1 mainittujen rakenteiden rakentamisesta. Kaupunki pyrkii rakentamaan kohdassa 3.1 mainitut rakenteet kiinteistöjen rakentamisen mukaisessa aikataulussa,kuitenkin siten, että kaupungin vastuulla oleva rakentaminen on valmis kunkin valmistuvan kiinteistön rakentamisen aikataulun mukaisesti.

3.3 Hakijan on Sopimusalueen suunnittelussa huomioitava kortteliin rajoittuvien katualueiden ja julkisen kaupunkitilan korkeusasemat. Hakijan tulee yhteistyössä Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa yhteen sovittaa tontin ja ympäröivien katualueiden korkotasot ennen rakennusluvan hakemista. Sopimusalueen rakennustöiden yhteydessä sovitaan mahdollisten tilapäisten rakenteiden tai luiskajärjestelyjen toteutuksesta ja kunnossapidosta.

Osapuolet toteavat, että katualueen ja tontin rajakohta tulee saada sovitettua korkeusasemaltaan sekä materiaaleiltaan toimivaksi ja yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Hakija neuvottelee ja sopii katualueen ja tontin rajakohdan suunnittelusta, toteuttamisesta ja kustannusjaosta erikseen Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa.

Katualueelle mahdollisesti sijoittuvat rakennusten perustus- ja muut rakenteet edellyttävät Kaupungin myöntämää erillistä sijoituslupaa.

3.4 Hakijan tulee hakea katualueella toimimiseen erillinen lupa Kaupungilta.

3.5 Hakija myöntää Kaupungille ilman erillistä korvausta luvan sijoittaa Sopimusalueelle kadun rakentamisen vuoksi välttämättömät mm. katu- ja kuivatusrakenteet, maaleikkaus- ja pengerluiskat sekä ulkovalaisimet, mikäli niitä ei ole mahdollista kohtuullisilla kustannuksilla sijoittaa katualueen puolelle. Hakija myöntää Kaupungille luvan myös Kaupungin hyväksymien ohjeiden mukaisten uusiomateriaalien käyttöön Sopimusalueelle ulottuvissa katurakenteissa. Kaikki em. rakenteet jäävät Kaupungin omistukseen ja kunnossapitoon. Edellä mainittujen rakenteiden tai laitteiden sijoittaminen tulee toteuttaa niin, ettei se aiheuta haittaa tai vahinkoa Sopimusalueelle suunnitellulle rakentamiselle.

3.6 Mikäli Asemakaavan toteuttaminen edellyttää johto-, kaapeli- tai viemärisiirtoja tai niiden suojaamista rakennustöiden ajaksi, Hakija suorittaa ne kustannuksellaan. Hakija sopii siirroista ko. johdon, kaapelin tai viemärin omistajan kanssa.

4. Osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin

4.1 Hakija maksaa Kaupungille alueidenkäyttölain (132/1999) 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena (jäljempänä **”Korvaus”**) yhteensä **840 000,00 euroa**.

4.2 Korvaus erääntyy maksettavaksi Kaupungin lähettämiä erillisiä laskuja vastaan kolmessa yhtä suuressa erässä siten, että

- 1. erä määrältään **280 000,00 euroa** erääntyy välittömästi Asemakaavan voimaantullessa,
- 2. erä määrältään **280 000,00 euroa** erääntyy 12 kuukauden kuluttua Asemakaavan voimaantulon jälkeen, ja
- 3. erä määrältään **280 000,00 euroa** erääntyy 24 kuukauden kuluttua Asemakaavan voimaantulosta.

4.3 Korvaus suoritetaan Kaupungin lähettämää erillistä laskua vastaan (maksuehto 14 pv netto, viivästyskorkoa peritään korkolain (633/1982) mukaisesti).

4.4 Sopimuksen mukaisina eräpäivinä suoritetuille maksuerille ei makseta korkoa. Viivästyneistä maksuista peritään viivästyskorkoa kohdan 4.3 mukaisesti.

5. Korvauksen tarkistus, mikäli toteutunut rakennusoikeus ylittää Asemakaavassa osoitetun rakennusoikeuden

5.1 Asemakaavassa Sopimusalueelle on osoitettu kaavakartan mukainen määrä rakennusoikeutta (jäljempänä kokonaisrakennusoikeus **”Rakennusoikeus”**). Tontit on jaettu ennen Asemakaavan toteutusta useiksi tonteiksi, jolloin tonttijaossa jokaiselle uudelle tontille merkitään tonttikohtainen rakennusoikeus.

5.2 Korvauksen perusteena on muiden seikkojen ohella Asemakaavassa syntynyt rakennusoikeuden lisäys, jonka mukaisesta arvonnoususta 50 % maksetaan Korvauksena. Mikäli Sopimusalueelle myönnetään rakennuslupa siten, että lainvoiman saaneen uuden rakennusluvan mukainen rakennusoikeus on tietyn rakentamisen osalta suurempi kuin Sopimusalueelle Asemakaavassa osoitettu rakennusoikeus, sitoutuu Hakija ilmoittamaan tästä Kaupungille.

5.3 Hakija maksaa Sopimusalueen rakennusoikeuden lisääntymisestä koituneesta arvonnoususta 50 % Kaupungille Korvauksena. Arvonnousu lasketaan ko. tontille rakennettavan rakennuksen käyttötarkoituksien mukaisesti.

5.4 Kaupungin oikeus Korvauksen tarkistukseen ja perimiseen lisääntyneen rakennusoikeuden osalta on voimassa viisi vuotta Asemakaavan voimaantulosta.

5.5 Mikäli Sopimusalueelle myönnetään rakennuslupa siten, että lainvoiman saaneen uuden rakennusluvan mukainen rakennusoikeus on tietyn rakentamisen osalta pienempi kuin Sopimusalueelle Asemakaavassa osoitettu rakennusoikeus, Korvausta ei tältä osin tarkisteta alaspäin.

6. Korvauksen vakuus

6.1 Hakija luovuttaa Kaupungille Korvauksen suorittamisen vakuudeksi **840 000,00 euron** suuruisen Kaupungin etukäteen hyväksymän vakuuden, jota vapautetaan, kun Korvausta suoritetaan tai sopimus lakkaa olemasta voimassa. Vakuus vapautetaan erissä siten, että vakuuden summa on aina maksamattoman Korvauksen suuruinen.

6.2 Vakuuden on oltava voimassa 31.12.2032 saakka.

6.3 Vakuus kuitataan vastaanotetuksi tämän maankäyttösopimuksen allekirjoituksin.

7. Asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuoto ja sopimussakko

7.1 Sopimusalueelle osoitettavasta uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 50 % on toteutettava vapaarahoitteisina omistusasuntoina.

7.2 Mikäli Hakija ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotoa se on velvollinen maksamaan Kaupungille toteutetun rakennusoikeuden poikkeamasta **sopimussakkoa 200 euroa/k-m²**.

8. Asuntojen huoneistotyyppijakauma ja sopimussakko

8.1 Kerrostalojen asuntojen kokonaismäärästä asuntohanketta kohden korkeintaan 30 % saa olla pinta-alaltaan alle 35 m² asuntoja ja vähintään 30 % on oltava pinta-alaltaan vähintään 65 m² tai suurempia asuntoja siten, että vähintään 10 % kohteen asuntojen kokonaismäärästä on 80 m2 tai suurempia asuntoja. Asuntohankkeeksi tulkitaan sopimusalueella joka a) yksittäinen asuinrakennus tai b) korkeintaan sadan asunnon asunto-osakeyhtiö tai kiinteistöosakeyhtiö, joka muodostuu useammasta rakennuksesta.

8.2 Mikäli Hakija ei täytä edellä mainittua kerrostalojen asuntojen kokonaismäärävelvoitetta, se on velvollinen maksamaan Kaupungille poikkeamasta sopimussakkoa **50 000 euroa/asunto** sekä sallittujen kokoisten asuntojen määrän (kpl) ylittävien että sallittujen kokoisten asuntojen määrän (kpl) alittavien asuntojen osalta.

9. Rakentamisen energiatehokkuus ja sopimussakko

9.1 Sopimusalueelle toteutettavien rakennusten suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energiatehokkuutta parantaviin ratkaisuihin. Sopimusalueelle rakennettavien asuinkerrostalojen tulee täyttää A2018-energiatehokkuusluokalle asetetut vaatimukset siten, että E-luku alittaa tason 75 kWh/m²/vuosi.

9.2 Mikäli Yhtiö ei täytä edellä mainittua asuinrakennusten energiatehokkuusvaatimusta, se on velvollinen maksamaan Kaupungille sopimussakkoa jokaisesta asuinrakennuksesta, joka ylittää edellä mainitun energiatehokkuusvaatimuksen **50 euroa/k-m²**.

10. Rakentamisaikataulu ja rakentamisvelvoite sekä sopimussakko

10.1 Selvyyden vuoksi todetaan, että Sopimusalueelle ei sovelleta rakentamisaikataulu- tai rakentamisvelvoitevaatimuksia.

11. Sopimusalueen maaperä ja jätteet

11.1 Hakija vastaa rakennushankkeen suunnitteluun liittyvien maaperätutkimusten suorittamisesta sekä maaperän edellyttämistä hankkeen toteuttamiseen liittyvistä rakenteellisista ratkaisuista.

11.2 Selvennyksenä todetaan, että osapuolet vastaavat mahdollisesta maaperän ja pohjaveden pilaantumisesta sekä jätteiden poistamisesta vain omistamillaan alueilla ja jäljempänä sovittavien esisopimuksien mukaisesti luovuttamiensa alueiden osalta.

12. Vesihuolto- ja sähköverkostoon liittyminen

12.1 Hakija on velvollinen liittämään Sopimusalueen ja sille toteutettavat uudisrakennukset kustannuksellaan Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon ja yleiseen sähköverkkoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin. Hakija on tutustunut liittymisehtoihin itsenäisesti.

13. Sopimuksen velvoitteiden siirto kolmannelle

13.1 Hakija sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot Sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Hakija sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista Kaupungille.

13.2 Hakija vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun Kaupunki on hyväksynyt

sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Hakija ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Hakija vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

14. Sopimuksen voimaantulo

14.1 Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun Asemakaava on tullut voimaan.

14.2 Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2028 mennessä.

14.3 Selvennyksenä todetaan, että mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2028 mennessä hyväksynyt Asemakaavan, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus voimassa. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen siten, että Asemakaava ei tule voimaan miltään osin, tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa.

14.4 Osapuolet eivät esitä tämän sopimuksen raukeamistapauksissa minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

15. Sopimuksen muuttaminen ja sopimuksen pätemättömyys

15.1 Mikäli olosuhteissa tapahtuu tämän sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen huomattavia muutoksia, joiden takia sopimusta on tarkistettava, pysyy tämä sopimus voimassa, mutta osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan tarkistuksista erikseen. Tällainen huomattava muutos voi olla esimerkiksi Asemakaavan oleellinen muuttuminen tai Asemakaavan voimaan tuleminen osittain vain tiettyjen alueiden osalta.

15.2 Kaikista muutoksista tähän sopimukseen sovitaan kirjallisesti ja osapuolet allekirjoittavat muutossopimuksen.

15.3 Mikäli jotakin tämän sopimuksen ehtoa pidetään pätemättömänä, mitättömänä tai täytäntöönpanokelvottomana, sen ei katsota vaikuttavan sopimuksen muiden ehtojen pätevyyteen. Osapuolet sitoutuvat tällaisessa tilanteessa neuvottelemaan uudesta sopimusehdosta, joka korvaisi pätemättömän, mitättömän tai täytäntöönpanokelvottoman sopimusehdon ja joka mahdollistaa sopimuksen tarkoituksen toteutumisen. Osapuolet sitoutuvat noudattamaan tämän sopimuksen määräyksiä mahdollisesta pätemättömyydestä huolimatta.

16. Erimielisyyksien ratkaiseminen

16.1 Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista osapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa.

B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA

B. I LOPULLISEN LUOVUTUKSEN TOTEUTUMISEN EDELLYTYKSET

Kohdassa B.II mainitut osapuolet sitoutuvat tekemään kohdan B.II mukaisen luovutuskirjan kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun Asemakaava on tullut voimaan.

Tämä esisopimus lakkaa olemasta voimassa, mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto ei ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2028 mennessä.

Selvennyksenä todetaan, että mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2028 mennessä hyväksynyt Asemakaavan, mutta päätöksestä on valitettu, pysyy tämä esisopimus voimassa. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen siten, että Asemakaava ei tule voimaan miltään osin, tämä esisopimus lakkaa olemasta voimassa.

Mikäli olosuhteissa tapahtuu tämän esisopimuksen allekirjoittamisen jälkeen huomattavia muutoksia, joiden takia esisopimusta on tarkistettava, pysyy tämä esisopimus voimassa, mutta osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan tarkistuksista erikseen. Tällainen huomattava muutos voi olla esimerkiksi Asemakaavan oleellinen muuttuminen tai Asemakaavan voimaan tuleminen osittain vain tiettyjen alueiden osalta.

Osapuolet eivät esitä tämän esisopimuksen mahdollisissa raukeamistapauksissa minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

B. II MÄÄRÄALAN LUOVUTUSKIRJA

Sopimus perustuu Vantaan kaupunginhallituksen lainvoimaiseen päätökseen (päätösnumero) ja osapuolten välillä tehtyyn (PVM) päivättyyn esisopimukseen.

Luovuttaja	**Ömsesidiga Fastighets Ab Gjuterivägen 6** (Y-tunnus: (0635885-5) Salomonkatu 17 B 54 00100 Helsinki (jäljempänä ”**Luovuttaja**”)
Luovutuksensaaja	**Vantaan kaupunki** (Y-tunnus: 0124610-9) Asematie 7 01300 Vantaa (jäljempänä ”**Kaupunki**”)
Luovutuksen kohde	Noin 122 m²:n suuruinen määräala Vantaan kaupungin Tammiston kaupunginosassa sijaitsevasta kiinteistöstä, kiinteistötunnus 92-50-3-10 (jäljempänä ”**Määräala**”). Määräala on merkitty oheiseen karttaliitteeseen (liite B1).

Luovutuskirjan ehdot

Tämän luovutuksen kaikki ehdot on esitetty tässä luovutuskirjassa.

1. Luovutushinta

1.1 Luovutus on vastikkeeton.

2. Omistus- ja hallintaoikeus

2.1 Määräalan omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Kaupungille tämän luovutuskirjan allekirjoituksin.

3. Verot ja maksut

3.1 Luovuttaja vastaa niistä Määräalaan kohdistuvista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perustana on hallintaoikeuden siirtymistä edeltävä aika. Hallintaoikeuden siirtymisen jälkeen maksuista vastaa Kaupunki.

4. Kiinnitykset ja rasitukset

4.1 Määräalan kiinteistöön 92-50-3-6 kohdistuu 25.8.2026 päivätyn rasitustodistuksen mukaan yhteensä kahdeksan kiinnitystä, joista on annettu sähköiset panttikirjat ja joiden saajaksi on merkitty Ömsesidiga Fastighets Ab Gjuterivägen 6 (0635885-5).

4.2 Myyjä on toimittanut pantinhaltijan suostumuksen kiinnitysten poistamisesta Määräalaa koskien ennen tämän kauppakirjan allekirjoitusta.

5. Rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset

5.1 Määräalaan kohdistuvat muut rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset ilmenevät kiinteistörekisteriotteesta. Mikäli Määräalalla sijaitsee Luovuttajan kiinteistöä palvelevia johtoja, rakenteita tai laitteita, niiden säilyttämisestä ja sijoittamisesta sovitaan erikseen Kaupungin sijoitusluvalla ilman erillistä korvausta.

6. Kohteeseen tutustuminen

6.1 Kaupunki on tarkastanut Määräalan ja sen rajat sekä tutustunut alueen maasto-olosuhteisiin. Kaupunki on verrannut näitä seikkoja Määräalasta esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Kaupungilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

7. Asiakirjoihin tutustuminen

7.1 Kaupunki on tutustunut Määräalaa koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasitustodistus, kiinteistörekisterinote sekä kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartta.

7.2 Kaupunki on tutustunut myös naapurikiinteistöä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat

kaavakartat ja -määräykset.

8. Irtaimisto

8.1 Tätä luovutusta ei seuraa mitään irtaimistoa, eikä irtaimen omaisuuden luovuttamisesta ole tämän luovutuksen yhteydessä tehty eri sopimusta.

9. Maaperä ja jätteet

9.1 Mahdolliseen pilaantuneeseen maaperään sovelletaan ympäristönsuojelulain (527/2014) säännöksiä.

10. Erimielisyyksien ratkaiseminen

10.1 Tästä sopimuksesta mahdollisesti syntyvät riitaisuudet, joita ei voida osapuolten välisin neuvotteluin ratkaista, annetaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

[lopullisen luovutuskirjan allekirjoitukset ja kaupanvahvistus]

Tätä sopimuskokonaisuutta on laadittu kolme yhtäpitävää kappaletta, yksi kullekin osapuolille ja yksi kaupanvahvistajalle.

Vantaalla, [sopimuspvm numeraalein]

VANTAAN KAUPUNKI	**ÖMSESIDIGA FASTIGHETS AB GJUTERIVÄGEN 6**
_____	_____
allekirjoittajan nimi	[hakijan allekirjoittajan nimi]
	_____
	[hakijan allekirjoittajan nimi]

LIITTEET

Liite A1	Sopimusalue
Liite B1	Kartta luovutettavasta määräalasta

KAUPANVAHVISTUS

Kaupanvahvistajana todistan, että lakimies Kasperi Hirvonen Vantaan kaupungin puolesta ja [hakijan allekirjoittajan nimi] Ömsesidiga Fastighets Ab Gjuterivägen 6:n puolesta ovat allekirjoittaneet esisopimuksen ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä esisopimusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että esisopimus on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Vantaalla, [sopimuspvm numeraalein]

_____

KOHTEEN SIJAINTI

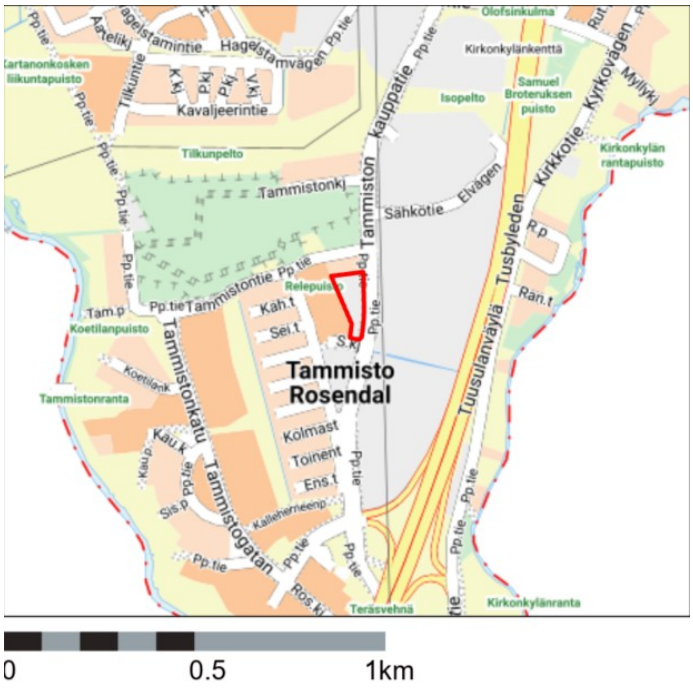

Asemakaavan muutos nro 002603

SOPIMUSALUE
(punaisella rajattu alue)

Kaupunginosa: TAMMISTO (50)

kiinteistöt 92-50-3-6 ja 92-50-3-10

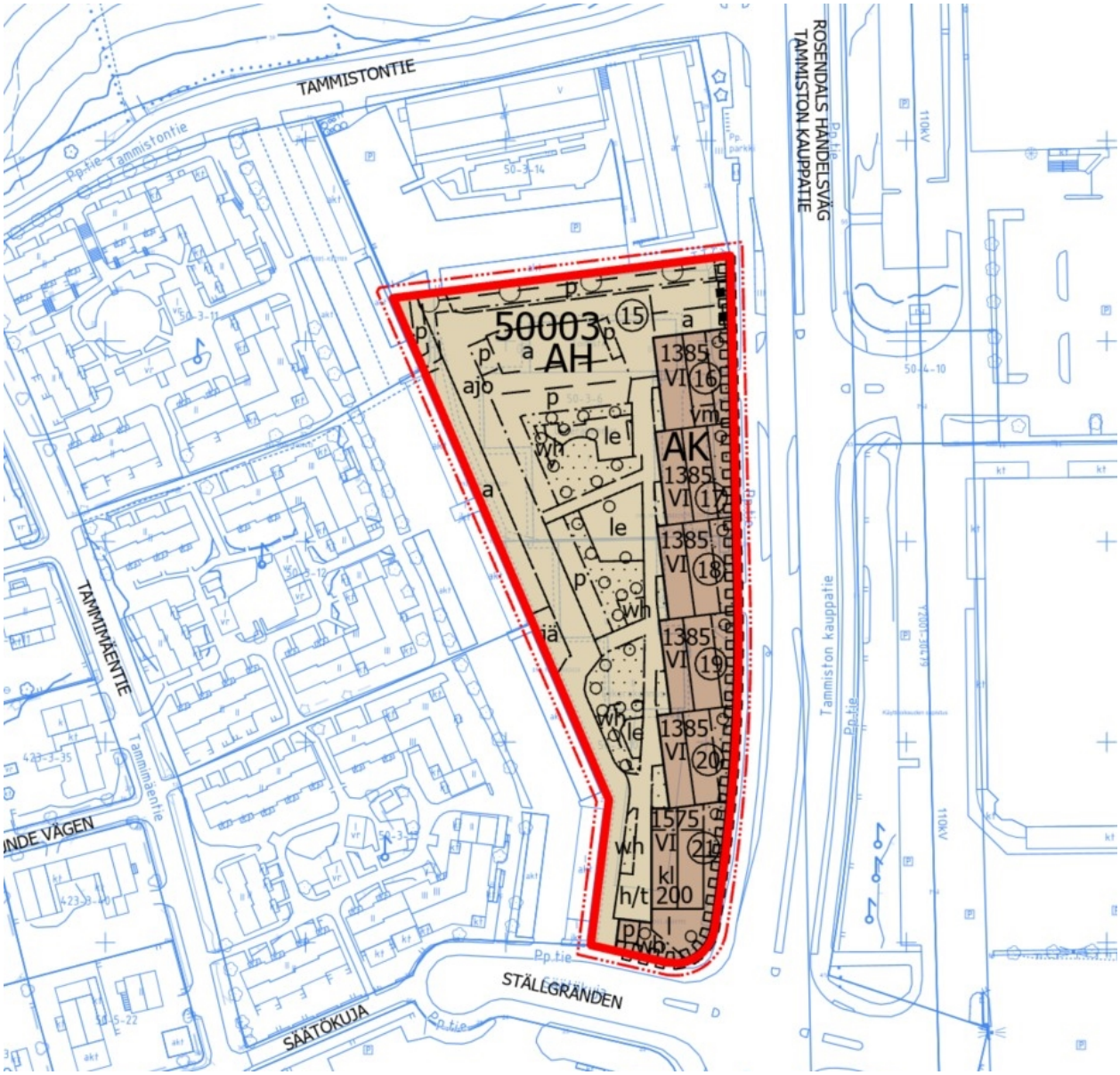

KOHTEEN SIJAINTI

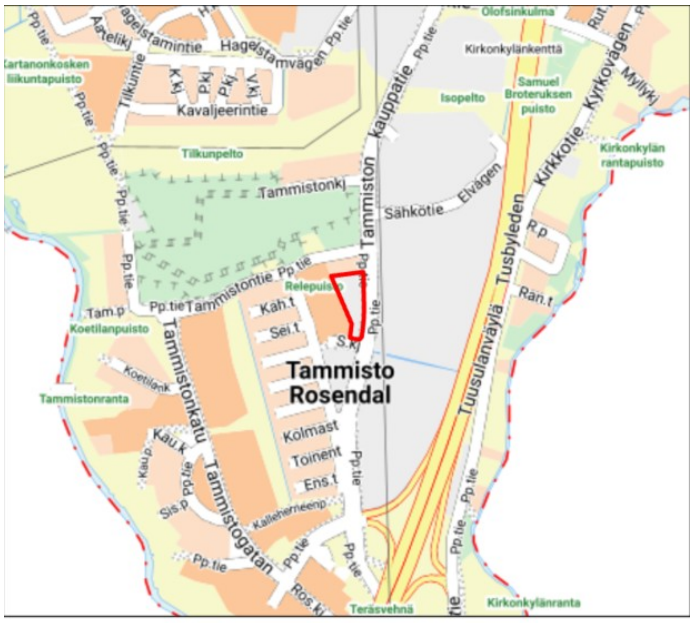

Asemakaavan muutos nro 002603

ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA (katua) / Ömsesidiga Fastighets Ab Gjuterivägen 6

Kaupunginosa: TAMMISTO (50)

n. 122 m^2:n suuruinen määräala kiinteistöstä 92-50-3-10

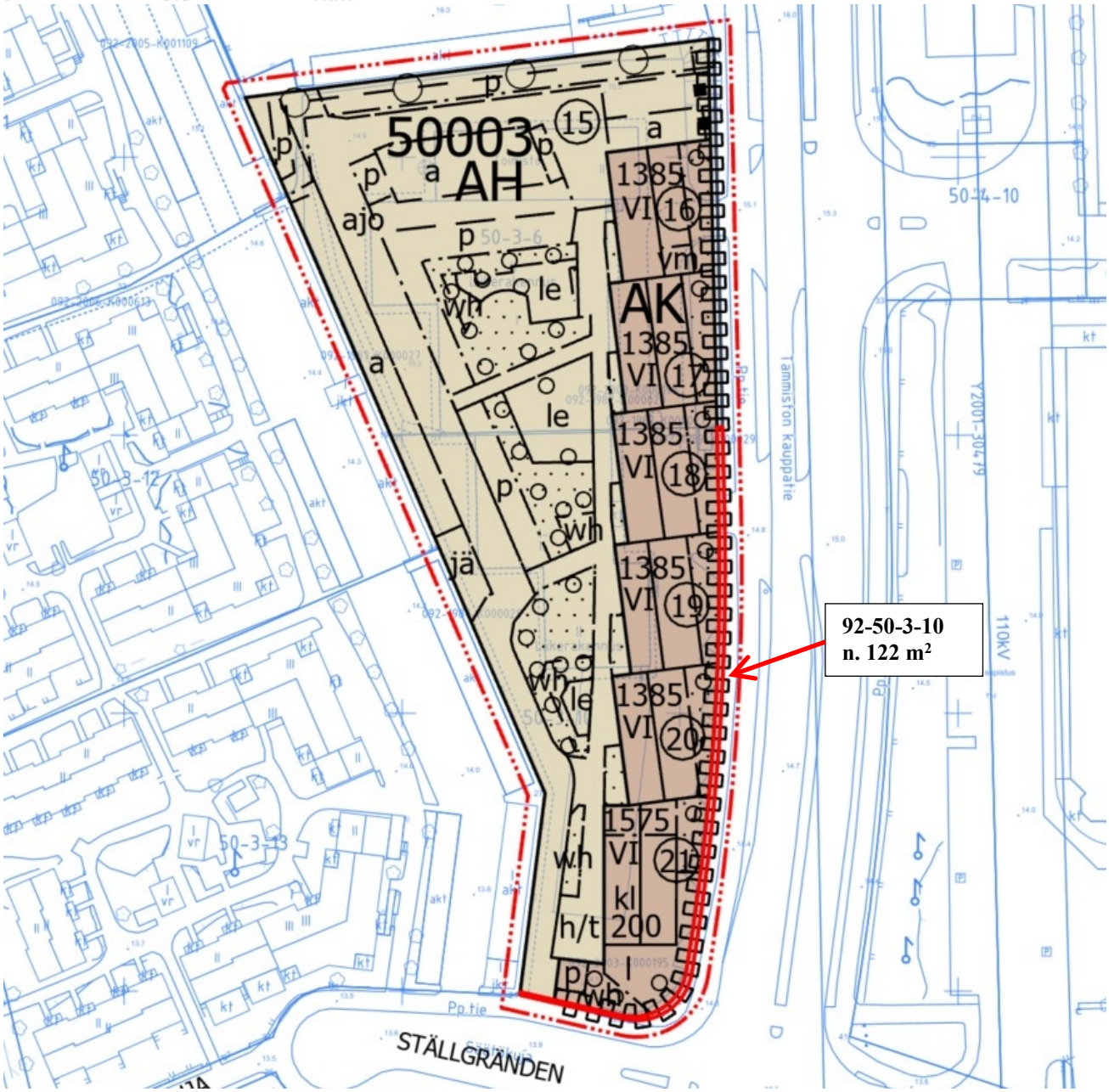

22 **Maankäyttösopimuksen rakentamisvelvoitteen määräaikojen pidentäminen Tikkurilan korttelissa 61097 / TeA**

VD/6224/10.00.01.05/2021

TeA/AK/JJ

Tontin 92-61-97-3 omistajat ja Silkinkulman Kehitys Oy ovat toimittaneet Vantaan kaupungille hakemuksen, jolla haetaan muutosta asemakaavan muutokseen 002435 Silkkitehtaantie koskevaan maankäyttösopimukseen. Esitetään, että rakentamisvelvoitteen määräaikoja pidennetään.

Kaupunginhallitus on 6.9.2021 § 29 päättänyt, että kaupunki tekee ja allekirjoittaa Kiinteistö Oy Silkinkulman (y-tunnus 0458867-3) kanssa asemakaavan muutokseen nro 002435 Silkkitehtaantie liittyvän maankäyttösopimuksen. Kaupunki ja Kiinteistö Oy Silkinkulma ovat allekirjoittaneet maankäyttösopimuksen 26.11.2021. Sopimusalueeseen kuuluivat kiinteistöt 92-61-97-1 ja 92-421-6-358 sekä määräala 92-421-6-356-M3.

Kiinteistö Oy Silkinkulma on sittemmin jakautunut neljään asunto-osakeyhtiöön ja yhteen kiinteistöosakeyhtiöön. **Kaupunginhallitus** on 17.4.2023 § 23 hyväksynyt maankäyttösopimuksen velvoitteiden siirtämisen jakautumisessa muodostetuille yhtiöille. Yhtiöt ovat ottaneet maankäyttösopimuksen velvoitteet yhteisvastuullisesti vastattavikseen.

Selvennyksenä todetaan, että jakautumisessa muodostettujen asunto-osakeyhtiöiden toiminimet on myöhemmin muutettu seuraavasti:

- Asunto Oy Vantaan Silkinkulman Kreivi (y-tunnus 3322681-5) on nykyiseltä nimeltään Asunto Oy Vantaan Tikkurilan Silkkihymni. Nykyinen toiminimi on rekisteröity 20.5.2026.
- Asunto Oy Vantaan Silkinkulman Paroni (y-tunnus 3322683-1) on nykyiseltä nimeltään Asunto Oy Vantaan Tikkurilan Silkkisinfonia. Nykyinen toiminimi on rekisteröity 27.4.2026.
- Asunto Oy Vantaan Silkinkulman Herttua (y-tunnus 3322685-8) on nykyiseltä nimeltään Asunto Oy Vantaan Tikkurilan Silkkisonaatti. Nykyinen toiminimi on rekisteröity 27.4.2026.
- Asunto Oy Vantaan Silkinkulman Jaarli (y-tunnus 3322687-4) on nykyiseltä nimeltään Asunto Oy Vantaan Tikkurilan Silkkiballadi. Nykyinen toiminimi on rekisteröity 27.4.2026.

Lisäksi jakautumisessa muodostunut Kiinteistö Oy Vantaan Silkki (y-tunnus 3322688-2) on sulautunut Bont Oy:hyn (y-tunnus 2838715-5) 27.3.2024.

Hakemus rakentamisvelvoitteen määräaikojen pidentämisestä
Tontin nykyiset omistajat ja Silkinkulman Kehitys Oy ovat lähestyneet kaupunkia 6.10.2026 päivätyllä hakemuksella, jossa maankäyttösopimukseen sisältyville rakentamisvelvoitteen määräajoille haetaan viiden vuoden jatkoaikaa. Hakemuksen mukaan tontin omistavat yhdessä:

- Asunto Oy Vantaan Tikkurilan Silkkihymni, y-tunnus 3322681-5
- Asunto Oy Vantaan Tikkurilan Silkkiballadi, y-tunnus 3322687-4
- Asunto Oy Vantaan Tikkurilan Silkkisinfonia, y-tunnus 3322683-1
- Asunto Oy Vantaan Tikkurilan Silkkisonaatti, y-tunnus 3322685-8.

Hakijat perustelevat pyyntöä poikkeuksellisen heikolla asuntomarkkinatilanteella, korkotason nousulla ja kuluttajien luottamuksen heikentymisellä. Hakemuksen mukaan markkinaolosuhteet ovat estäneet hankkeen käynnistämisen maankäyttösopimuksessa tarkoitetussa aikataulussa.

Rakentamisvelvoite maankäyttösopimuksessa
Maankäyttösopimuksen kohdassa "6.5 Rakentamisaikataulu ja rakentamisvelvoite" on kirjattu seuraavaa.

Sopimusalueen rakennusoikeus on yhteensä 12.004 k-m2. Hakija sitoutuu rakentamaan em. rakennusoikeudesta Asemakaavamuutoksen voimaantulosta lukien

- *5 vuoden kuluessa vähintään 20 %*
- *7 vuoden kuluessa vähintään 50 % ja*
- *10 vuoden kuluessa vähintään 70 %*

siten, että mainittu osuus on hyväksytty käyttöönotettavaksi em. ajassa.

Mikäli rakentaminen viivästyy edellä mainitusta aikataulusta, Hakija on velvollinen maksamaan Kaupungille sopimussakkoa 200 € kultakin rakentamatta jääneeltä kerrosneliömetriltä. Tätä sopimussakkoa laskettaessa huomioidaan vähentävänä summana aiemmin maksetut ao. sopimussakot, eli ao. viivästyssakkoja ei makseta moninkertaisina.

Hakija sitoutuu aloittamaan Sopimusalueen rakentamisen 1,5 vuoden kuluessa Asemakaavamuutoksen voimaantulosta lukien. Rakentamisen aloittamiseksi katsotaan sopimusalueella sijaitsevien rakennusten purkamisen aloittaminen.

Mikäli rakentamisen aloittaminen viivästyy edellä mainitusta aikataulusta, Hakija on velvollinen maksamaan Kaupungille sopimussakkoa 50.000 €.

Asemakaavan voimaantulo ja sopimuksen määräajat
Asemakaavan muutos nro 002435 on tullut voimaan 15.2.2022, josta lukien rakentamisvelvoitteen määräajat ovat alkaneet kulua. Hakemuksessa asemakaavan voimaantulopäiväksi on merkitty virheellisesti 13.12.2021, joka selvennyksenä vastaa asemakaavan kaupunginvaltuuston hyväksymispäivää.

Sopimuksen nykyiset määräajat ovat siis

- vähintään 20 prosenttia eli 2 400,8 k-m² viimeistään 15.2.2027
- vähintään 50 prosenttia eli 6 002 k-m² viimeistään 15.2.2029
- vähintään 70 prosenttia eli 8 402,8 k-m² viimeistään 15.2.2032.

Lisäajan myöntämistä puoltavat perusteet
Lisäajan myöntämistä puoltaa se, että hakijat ovat toteuttaneet hankkeen edistämiseksi konkreettisia ja rakentamisen käynnistymisen kannalta olennaisia toimenpiteitä. Tontilla aiemmin sijainnut rakennus on purettu, korttelikokonaisuutta on suunniteltu, ensimmäisen kohteen rakentamislupa on saatu ja toteutussuunnittelua sekä ennakkomarkkinointia on viety eteenpäin ja on edelleen käynnissä. Hakemusasiakirjojen ja käytyjen neuvotteluiden perusteella viivästyminen ei johdu hankkeen valmistelun keskeyttämisestä tai rakentamisvelvoitteen tietoisesta välttämisestä.

Hakemuksessa kuvatut asuntojen kysyntään, rahoitukseen ja kuluttajien luottamukseen liittyvät olosuhteet ovat muuttuneet maankäyttösopimuksen allekirjoittamisen jälkeen. Maankäyttösopimuksessa on varauduttu siihen, että sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen tapahtuvat huomattavat olosuhdemuutokset voivat johtaa tarpeeseen tarkistaa sopimusta osapuolten välisissä neuvotteluissa.

Lisäajan myöntäminen vahvistaa edellytyksiä toteuttaa kortteli suunniteltuna kokonaisuutena. Määräaikojen pidentäminen ei poista rakentamisvelvoitetta eikä siihen liittyvää sopimussakkoa, vaan siirtää velvoitteen täyttämisen ajankohtia. Maankäyttösopimuksen muut ehdot säilyvät ennallaan.

Asia ratkaistaan tapauskohtaisena sopimusmuutoksena hakemuksessa kuvattujen olosuhteiden, hankkeen valmisteluasteen ja hakijoiden toimenpiteiden perusteella. Lisäajan myöntäminen ei sellaisenaan anna muille hankkeille oikeutta vastaavaan pidennykseen, vaan mahdolliset myöhemmät hakemukset arvioidaan niiden omien olosuhteiden, toteutumisasteen, toteuttajan toimenpiteiden ja viivästymisen syiden perusteella.

Sopimusmuutokset
Kaupunki on arvioinut hakijoiden pyyntöä rakentamisvelvoitteen määräaikojen pidentämisestä. Hakemuksessa esitetyt olosuhteet ja hankkeen edistämiseksi tehdyt toimenpiteet huomioon ottaen on perusteltua myöntää rakentamisvelvoitteen täyttämättömille määräajoille lisäaikaa siten, että ensimmäistä eli 20 prosentin rakentamisvelvoitteen määräaikaa pidennetään 4 vuodella ja seuraavia määräaikoja 5 vuodella.

Maankäyttösopimuksen kohta ”6.5 Rakentamisaikataulu ja rakentamisvelvoite” muutetaan kuulumaan seuraavasti:

6.5 Rakentamisaikataulu ja rakentamisvelvoite
Sopimusalueen rakennusoikeus on yhteensä 12 004 k-m². Hakijat sitoutuvat yhteisvastuullisesti rakentamaan edellä mainitusta rakennusoikeudesta:

- *15.2.2031 mennessä vähintään 20 %*
- *15.2.2034 mennessä vähintään 50 %*
- *15.2.2037 mennessä vähintään 70 %*

siten, että mainittu osuus on hyväksytty käyttöönotettavaksi edellä mainittuun määräaikaan mennessä.

Mikäli rakentaminen viivästyy edellä mainitusta aikataulusta, hakijat ovat yhteisvastuullisesti velvollisia maksamaan kaupungille sopimussakkoa 200 € kultakin rakentamatta jääneeltä kerrosneliömetriltä. Tätä sopimussakkoa laskettaessa huomioidaan vähentävänä summana aiemmin maksetut ao. sopimussakot, eli ao. viivästyssakkoja ei makseta moninkertaisina.

Selvennyksenä todetaan, että rakentamisen aloittamista koskeva velvoite on täytetty sopimusalueella sijainneen rakennuksen purkamisen aloittamisella.

Muilta osin maankäyttösopimuksen ehdot säilyvät ennallaan.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 27 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista, maankäyttö- ja kaavoitussopimuksiin liittyvistä kiinteistöluovutuksista sekä alueidenkäyttölain mukaisista kehittämiskorvauksista.

Kaupunginhallitus 1.12.2026

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) muuttaa 26.11.2021 allekirjoitetun maankäyttösopimuksen rakentamisaikataulua ja rakentamisvelvoitetta koskeva kohta esittelytekstissä kuvattuun muotoon,
b) todeta, että maankäyttösopimuksen rakentamisvelvoitteista vastaavat yhteisvastuullisesti:
    - Asunto Oy Vantaan Tikkurilan Silkkihymni (y-tunnus 3322681-5)
    - Asunto Oy Vantaan Tikkurilan Silkkiballadi (y-tunnus 3322687-4)
    - Asunto Oy Vantaan Tikkurilan Silkkisinfonia (y-tunnus 3322683-1)
    - Asunto Oy Vantaan Tikkurilan Silkkisonaatti (y-tunnus 3322685-8)
    - Bont Oy, (y-tunnus 2838715-5) Kiinteistö Oy Vantaan Silkin sulautumisessa vastaanottavana yhtiönä,
c) valtuuttaa kiinteistökehityspäällikkö ja kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen muutossopimuksen sekä tekemään siihen teknisluonteisia tarkistuksia, ja
d) että tämä päätös raukeaa, mikäli kaikki maankäyttösopimuksen velvoitteista yhteisvastuullisesti vastaavat osapuolet eivät ole allekirjoittaneet muutossopimusta 15.2.2027 mennessä.

Liitteet:
- Esitys jatkoajasta maankäyttösopimuksen aikarajoihin, päivätty 6.10.2026, Silkinkulman Kehitys Oy (henkilötiedot poistettu)
- Maankäyttösopimuksen muutossopimus 1, luonnos

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala, kiinteistöt ja asuminen

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
projektijohtaja Janne Juntunen, puh. 040 6824287,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

MAANKÄYTTÖSOPIMUKSEN MUUTOSSOPIMUS 1

1. Osapuolet

Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Kaupunki**”)

Asunto Oy Vantaan Tikkurilan Silkkihymni (Y-tunnus: 3322681-5)
c/o Bont Oy, Aurakatu 5, 20100 Turku
Asunto Oy Vantaan Tikkurilan Silkkiballadi (Y-tunnus: 3322687-4)
c/o Bont Oy, Aurakatu 5, 20100 Turku
Asunto Oy Vantaan Tikkurilan Silkkisinfonia (Y-tunnus: 3322683-1)
c/o Bont Oy, Aurakatu 5, 20100 Turku
Asunto Oy Vantaan Tikkurilan Silkkisonaatti (Y-tunnus: 3322685-8)
c/o Bont Oy, Aurakatu 5, 20100 Turku
Bont Oy (Y-tunnus: 2838715-5)
Aurakatu 5, 20100 Turku
(jäljempänä yhdessä ”Hakijat” ja kukin erikseen ”Hakija”)

2. Tausta

Kaupunginhallitus on 6.9.2021 § 29 päättänyt, että Kaupunki tekee ja allekirjoittaa Kiinteistö Oy Silkinkulman (Y-tunnus 0458867-3) kanssa asemakaavan muutokseen nro 002435 Silkkitehtaantie liittyvän maankäyttösopimuksen. Kaupunki ja Kiinteistö Oy Silkinkulma ovat allekirjoittaneet maankäyttösopimuksen 26.11.2021 (jäljempänä ”Alkuperäinen sopimus”).

Kaupunginhallitus on 17.4.2023 § 23 hyväksynyt Alkuperäisen sopimuksen velvoitteiden siirtämisen Kiinteistö Oy Silkinkulman kokonaisjakautumisessa muodostetuille yhtiöille. Jakautumisessa muodostetut yhtiöt ovat hyväksyneet Alkuperäisen sopimuksen itseään sitovaksi ja sitoutuneet vastaamaan sen tontin omistajalle asettamista velvoitteista yhteisvastuullisesti kuten omasta velastaan.

Jakautumisessa muodostettujen neljän asunto-osakeyhtiön toiminimet ovat sittemmin muuttuneet tämän muutossopimuksen Osapuolet-kohdassa mainituiksi nykyisiksi toiminimiksi. Kiinteistö Oy Vantaan Silkki (Y-tunnus 3322688-2) on sulautunut Bont Oy:hyn 27.3.2024, minkä vuoksi Bont Oy on sen vastaanottavana yhtiönä Alkuperäisen sopimuksen velvoitteista vastaava oikeudenomistaja.

Hakijat ovat 6.10.2026 hakeneet Alkuperäisen sopimuksen rakentamisvelvoitteen määräajoille pidennystä.

Asemakaavan muutos nro 002435 on tullut voimaan 15.2.2022.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt tämän muutossopimuksen [päivämäärä ja §].

3. Muutettavat sopimuskohdat

Alkuperäisen sopimuksen kohta 6.5 Rakentamisaikataulu ja rakentamisvelvoite kuuluu seuraavasti:

Sopimusalueen rakennusoikeus on yhteensä 12.004 k-m². Hakija sitoutuu rakentamaan em. rakennusoikeudesta Asemakaavamuutoksen voimaantulosta lukien

- *5 vuoden kuluessa vähintään 20 %*
- *7 vuoden kuluessa vähintään 50 % ja*
- *10 vuoden kuluessa vähintään 70 %*

siten, että mainittu osuus on hyväksytty käyttöönotettavaksi em. ajassa.

Mikäli rakentaminen viivästyy edellä mainitusta aikataulusta, Hakija on velvollinen maksamaan Kaupungille sopimussakkoa 200 € kultakin rakentamatta jääneeltä kerrosneliömetriltä. Tätä sopimussakkoa laskettaessa huomioidaan vähentävänä summana aiemmin maksetut ao. sopimussakot, eli ao. viivästyssakkoja ei makseta moninkertaisina.

Hakija sitoutuu aloittamaan Sopimusalueen rakentamisen 1,5 vuoden kuluessa Asemakaava-muutoksen voimaantulosta lukien. Rakentamisen aloittamiseksi katsotaan sopimusalueella sijaitsevien rakennusten purkamisen aloittaminen.

Mikäli rakentamisen aloittaminen viivästyy edellä mainitusta aikataulusta, Hakija on velvollinen maksamaan Kaupungille sopimussakkoa 50.000 €.

Kohta 6.5 Rakentamisaikataulu ja rakentamisvelvoite muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Sopimusalueen rakennusoikeus on yhteensä 12.004 k-m². Hakijat sitoutuvat yhteisvastuullisesti rakentamaan edellä mainitusta rakennusoikeudesta:

- *15.2.2031 mennessä vähintään 20 %*
- *15.2.2034 mennessä vähintään 50 %*
- *15.2.2037 mennessä vähintään 70 %*

siten, että mainittu osuus on hyväksytty käyttöönotettavaksi edellä mainittuun määräaikaan mennessä.

Mikäli rakentaminen viivästyy edellä mainitusta aikataulusta, hakijat ovat yhteisvastuullisesti velvollisia maksamaan kaupungille sopimussakkoa 200 € kultakin rakentamatta jääneeltä kerrosneliömetriltä. Tätä sopimussakkoa laskettaessa huomioidaan vähentävänä summana aiemmin maksetut ao. sopimussakot, eli ao. viivästyssakkoja ei makseta moninkertaisina.

Selvennyksenä todetaan, että rakentamisen aloittamista koskeva velvoite on täytetty sopimus-alueella sijainneen rakennuksen purkamisen aloittamisella.

4. Yhteisvastuu

Hakijat vastaavat Alkuperäisen sopimuksen tontin omistajalle asettamista velvoitteista ja tämän muutossopimuksen mukaisista velvoitteista yhteisvastuullisesti kuten omasta velastaan.

5. Kaupungin oikeuksien säilyminen

Tämä muutossopimus ei muuta Kaupungin muita Alkuperäiseen sopimukseen perustuvia oikeuksia eikä vähennä Hakijoiden vastuita, ellei tässä muutossopimuksessa nimenomaisesti toisin sovita. Hakijat vastaavat edelleen kaikista Alkuperäisen sopimuksen mukaisista velvoitteista, kustannuksista ja riskeistä.

6. Muut ehdot

Muilta osin 26.11.2021 allekirjoitettu Alkuperäinen sopimus sekä sen velvoitteiden siirtämistä koskevat sitoumukset ja päätökset jäävät kaikilta osin muuttamattomina voimaan.

7. Voimaantulo

Tämä muutossopimus tulee voimaan, kun:

1. kaupunginhallituksen tätä muutossopimusta koskeva päätös on saanut lainvoiman tai se voidaan panna täytäntöön, ja
2. Kaupunki ja kaikki Hakijat ovat allekirjoittaneet tämän muutossopimuksen.

Tätä sopimuskokonaisuutta on laadittu kuusi (6) yhtäpitävää kappaletta, yksi kullekin osapuolelle.

Vantaalla, [sopimuspvm numeraalein]

VANTAAN KAUPUNKI

_____	_____
[lakimiehen nimi]	[nimi]
LAKIMIES	[nimike]

ASUNTO OY VANTAAN TIKKURILAN SILKKIHYMNI

_____
[nimi]
[nimike]

ASUNTO OY VANTAAN TIKKURILAN SILKKIBALLADI

_____
[nimi]
[nimike]

ASUNTO OY VANTAAN TIKKURILAN SILKKISINFONIA

_____
[nimi]
[nimike]

ASUNTO OY VANTAAN TIKKURILAN SILKKISONAATTI

_____
[nimi]
[nimike]

BONT OY

_____
[nimi]
[nimike]

6.10.2026

Vastaanottaja:

Vantaan kaupunki
Janne Juntunen
janne.juntunen@vantaa.fi

Hakijat

Asunto Oy Vantaan Tikkurilan Silkkihymni, -Silkkiballadi-, -Silkkisinfonia ja -Silkkisonaatti omistajana
Silkinkulman Kehitys Oy

[redacted]

ESITYS JATKOAJASTA MAANKÄYTTÖSOPIMUKSEN AIKARAJOIHIN

Taustaa

Asunto Oy Vantaan Tikkurilan Silkkihymni, -Silkkiballadi-, -Silkkisinfonia ja -Silkkisonaatti omistavat yhdessä Vantaan Tikkurilan kaupunginosassa kiinteistön 92-6-97-3, jäljempänä ”Tontti”. Tontilta on purettu vanha kiinteistö keväällä 2024 ja sillä on voimassa oleva asuinkerrostalokorttelin asemakaava (voimaantulo 13.12.2021). Tontin omistajia sitoo Vantaan Kaupungin ja Kiinteistö Oy Silkinkulman välille solmima maankäyttösopimus 26.11.2021 (VD/6224/10.00.01.05/2021.

Maankäyttösopimuksen kohtaan 6.5 on kirjattu seuraavaa:

”6.5 Rakentamisaikatauluja rakentamisvelvoite

Sopimusalueen rakennusoikeus on yhteensä 12.004 k-m2. Hakija sitoutuu rakentamaan em. rakennusoikeudesta Asemakaavan voimaantulosta lukien

- 5 vuoden kuluessa vähintään 20 % [eli 13.12.2026 saakka ja 2 400,8 k-m2]
- 7 vuoden kuluessa vähintään 50 % [eli 13.12.2028 saakka ja 6 002 k-m2] ja
- 10 vuoden kuluessa vähintään 70 % [eli 13.12.2031 saakka ja 8 402,8 k-m2]

siten, että mainittu osuus on hyväksytty käyttöönotettavaksi em. ajassa.

Esitys

Haemme yllä mainituille aikarajoille 5 vuoden jatkoaikaa:

Perustelut

Viime vuosien markkinatilanne on ollut historiallisesti poikkeuksellinen. Asuntojen hintamuutos on ollut negatiivinen jo 46 kuukautta peräkkäin, mikä on vuodesta 1970 alkavan mittaushistorian pisin laskuputki.

Asuntomarkkinan lasku alkoi keväällä 2022, merkittävimpinä syinä mm. Ukrainassa Venäjän aloittama hyökkäyssota sekä siitä seurannut noussut asuntolainojen korkotaso. Vielä alkuvuonna 2026 uusia asuntoja myytiin koko maassa alle 90 kappaletta kuukaudessa. Luku on noin 85 prosenttia pienempi kuin markkinoiden huippuvuosina 2020–2021.

Huonosta asuntomarkkinatilanteesta, korkotason noususta ja kuluttajien luottamuksen laskusta johtuen, hanketta ei ole saatu liikkeelle maankäyttösopimukseen alun perin ajatellussa aikataulussa. Jatkoaika on perusteltu, sillä maankäyttösopimus on solmittu ennen tietoa näistä hakijasta riippumattomista, merkittävistä muutoksista markkinassa. Lisäksi hakijat ovat osoittaneet aktiivisuutta jatkuvasti haastavassa markkinassa edistämällä hankkeen valmistelua, purkamalla alueella olevan rakennuksen, suunnittelemalla koko kortteli kokonaisuuden siten että ensimmäisellä asuntoyhtiöllä on jo lainvoimainen rakennuslupa ja ennakkomarkkinointivaihe on käynnissä. RS-pankin asettama varausaste ei ole kuitenkaan vielä täyttynyt. Hakijoilla on siis valmius aloittaa ensimmäisen kohteen rakennustyöt heti kun markkinassa on siihen edellytykset eli riittävä varausaste saavutetaan.

Markkinatilanne ja tehdyt toimenpiteet

Maankäyttösopimuksen solmimisen jälkeen ja Tontilla suoritetun vanhan liiketalon purkutöiden aikana v. 2022-2024 alueen markkinaa kartoitettiin huonoin tuloksin. Keväällä 2025 teetettyjen aluekyselyiden perusteella saatiin vihdoin positiivista signaalia hankkeen edistämiseksi, jonka jälkeen päätettiin käynnistää hankkeen ennakkomarkkinointi ja luonnossuunnittelu.

Kiinnostuneiden määrän kasvaessa ensimmäisen kohteen (As. Oy Vantaan Tikkurilan Silkkihymni, 2 825 k-m2) suunnittelu käynnistettiin syksyllä 2025. Rakentamislupaa haettiin joulukuussa 2025 ja se myönnettiin maaliskuussa 2026. Suunnittelua jatkettiin suoraan toteutussuunnitteluun, joka saatiin pääosin valmiiksi kesällä 2026.

Vuodenvaihteessa 2025–2026 mediassa uutisoitiin jo varovaisesti markkinan pohjan mahdollisesti näkyvän, mutta Iranin sodan käynnistyttyä helmikuussa 2026 (juuri ennen hankkeen 1. kohteen Silkkihymnin varaussivustojen aukeamista) kuluttajien luottamus laski jälleen ja lamaannutti päätöksenteon eikä odotettua nostetta markkinassa nähty. Hakijoiden oman selvityksen mukaan Tikkurilan alueella kohteeseen vertailukelpoisia uusia asuntoja on myyty ainoastaan 22 kappaletta vuosina 2025–2026.

Hakemuksen hetkellä asuntomarkkinaan ei valitettavasti ole näkyvissä lähiajan helpotusta. Toisaalta positiiviset signaalit Suomen taloudesta antavat uskoa sille, että myös kuluttajien luottamuksessa voisi tapahtua ratkaiseva muutos, joka heijastuisi myös asuntokauppaan. Näemme kohteen sijainnissa sekä hankkeen suunnittelu- ja laatutasossa suurta potentiaalia saada varausasteet nopeasti täyteen heti kun markkinassa vähäinenkin muutos tapahtuu. Tikkurilan jatkuvasti parantuvat palvelut ja liikenneyhteydet myös edistävät tilannetta toivottuun suuntaan.

Yhteistyöterveisin,

Vantaalla 6.10. 2026, [redacted]

[redacted]

Silkinkulman Kehitys Oy

23 Ympäristöterveydenhuollon maksutaksan hyväksyminen /TeA (kvalt)

VD/5152/02.03.00.00/2026

SP/JV/KH/AM/JK

Ympäristöterveydenhuollon maksutaksaan on tarve tehdä muutoksia, joista osa on rakenteellisia. Vantaan ympäristöterveydenhuollon maksutaksan perusteet ja maksutaulukko on edellisen kerran hyväksytty kaupunginvaltuustossa 22.9.2025 § 6 tupakkalain (549/2016) muutosten vuoksi. Tätä ennen taksaa on tarkasteltu vuonna 2023.

Ympäristöterveydenhuollon taksaa sovelletaan elintarvikelaissa (297/2021) § 73, terveydensuojelulaissa (763/1994) § 50 a, tupakkalaissa (549/2016) § 90, 91 ja lääkelaissa (395/1987) § 54 d säädettyihin viranomaisen suoritteisiin.

Taksa on hyväksytty edellisen kerran kaupunginvaltuustossa 22.9.2025 § 6 tupakkalain (549/2016) muutosten vuoksi. Samalla tehtiin pieniä tarkennuksia myös taksan muuhun sisältöön. Tätä ennen taksaa on tarkasteltu vuonna 2023.

Ympäristöterveydenhuollon valvontahenkilöstön työtunnin hinta pysyy ennallaan, 60 € alkavalta tunnilta. Ehdotetussa ympäristöterveydenhuollon taksassa esitetään sen sijaan korotuksia maksutaulukon kiinteisiin käsittely- ja tarkastusmaksuihin. Ilmoitusten ja hakemusten käsittelyaikoja ja tarkastuksiin käytettyjä aikoja on tarkasteltu uudelleen ja ne on todettu nykyisessä taksassa liian pieniksi. Lisäksi taksassa on ehdotettu yksittäisiä muutoksia, jotka on esitelty tarkemmin alla toimialoittain.

Lisäksi nykyisessä taksassa valvontakohteen useamman toiminnan samanaikaisen tarkastuksen maksu on määritelty niin, että pääasiallisesta tarkastuksesta peritään täysimääräinen maksu ja muista 50 %. Nykyisin eri toiminnoista kirjoitetaan yleensä omat tarkastuspöytäkirjat keskusvirastojen ohjeistuksen mukaisesti. Tämän vuoksi esitetään, että jos yhdessä valvontakohteessa samanaikaisesti toteutettavista valvontaan kuuluvista toimista laaditaan erilliset tarkastuspöytäkirjat, kunkin tarkastuspöytäkirjan mukaisista toimista peritään erilliset maksut. Matka-ajasta perittäisiin maksu vain kerran. Taksan muutos on tarpeellinen, koska eri toimintojen tarkastamiseen valmistautuminen, tarkastus ja pöytäkirjan laatiminen vie jokainen oman aikansa. Lisäksi nykyinen taksateksti on koettu tulkinnanvaraiseksi.

Muutosesitykset toimialoittain

Elintarvikevalvonta
Ehdotetussa ympäristöterveydenhuollon taksassa maksutaulukon kiinteisiin käsittely- ja tarkastusmaksuihin esitetään korotuksia. Tarkastuksilla tarkastettavien asioiden määrä ja vaatimukset ovat lisääntyneet, mikä on lisännyt tarkastuksiin käytettävää aikaa. Osaan tarkastusmaksuista esitetään 10–15 %:n korotuksia. Esimerkiksi ravintolan tarkastusmaksu olisi jatkossa 235 € ja ison myymälän 300 €. Maksu sisältää tarkastukselle valmistautumisen, tarkastuksen, pöytäkirjan laatimisen sekä matka-ajan.

Laitosten lupahakemusten käsittelymaksuihin esitetään noin 20–30 %:n korotuksia. Pienemmän riskiluokan laitosten lupahakemusten käsittelymaksu olisi jatkossa 800 € ja isomman riskiluokan laitoksissa 1200 €.

Taulukosta aiemmin puuttunut hyväksyttyjen itujen alkutuotanto on lisätty taulukkoon.

Elintarviketoiminnan lopettamisesta tehtävästä ilmoituksesta on perittävä maksu. Maksun periminen toiminnan päätyttyä on välillä haastavaa ja aikaa vievää. Tämän vuoksi toiminnan lopettamiseen liittyvä maksu esitetään sisällytettäväksi toiminnan aloitusmaksuun. Lisäksi aloitusmaksuun esitetään 16 %:n korotusta, koska uusien toimijoiden aloitukseen liittyvään neuvontaan ja ohjaukseen kuluu aiemmin arvioitua enemmän aikaa. Aloitusmaksu olisi jatkossa 210 €.

Elintarvikkeiden vientitodistusten hinnoitteluun käytetään jatkossa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa kunnaneläinlääkärin maksullisista suoritteista määriteltyjä maksuja. Asetus päivitetään vuosittain. Vuoden 2026 maksut on määritelty asetuksessa 1277/2025 ja vuoden 2027 asetus on valmistelussa. Asetuksen mukaisesti todistuksen hinta on jatkossa 100 €, lisäksi peritään todistuksen mahdollinen turvapaperin hinta. Nykyisin todistusten hinta on 50–70 €.

Taulukon toimintoja on ryhmitelty uudelleen ja taulukkoon on lisätty väliotsikoita luettavuuden parantamiseksi.

Terveydensuojelu
Maksutaulukon kiinteisiin käsittely- ja tarkastusmaksuihin esitetään korotuksia. Tarkastuksilla tarkastettavien asioiden laajuus sekä vaatimukset ovat lisääntyneet, mikä on lisännyt tarkastuksiin kuluvaa aikaa. Pääosin tarkastusmaksuihin esitetään 10–25 %:n korotuksia. Joidenkin yksittäisten toimintojen tarkastusmaksut nousevat 60–80 %, mutta niiden osalta tarkastuksiin kuluva aika on noussut merkittävästi tarkastusten sisällön sekä ohjauksen ja neuvonnan lisääntymisen vuoksi. Tarkastusmaksu sisältää tarkastukselle valmistautumisen, tarkastuksen, tarkastuspöytäkirjan laatimisen sekä tarkastukseen kuluneen matka-ajan.

Majoituskohteiden maksuluokittelua yksinkertaistetaan. Nykyisessä taksassa kohteet luokitellaan kolmeen luokkaan vuodepaikkojen mukaan. Uudessa esityksessä luokkia olisi kaksi, koska pienten majoituskohteiden valvontaan kuluu aikaa enemmän kuin aiemmin. Kauneudenhoito- ja ihoa rikkovan toiminnan luokittelussa huomioitaisiin yhtäaikaisten asiakkaiden enimmäismäärä asiakaspaikkojen lukumäärän sijaan. Tämä kuvaa toiminnan käytännön laajuutta nykyistä paremmin.

Terveydensuojelulain mukaisen ilmoituksen käsittelymaksuun ehdotetaan 20 %:n korotusta, koska ilmoitusten käsittelyn yhteydessä joudutaan antamaan entistä enemmän ohjausta ja neuvontaa. Terveydensuojelulain mukaisten ilmoitusten käsittelymaksu olisi jatkossa 150 €.

Tupakkalain valvonta
Tupakkalain taksan osalta tekstiin on tehty taksan tulkintaa selkeyttäviä lisäyksiä ja tarkennuksia. Itse maksuihin ei ole tehty muutoksia. Taksataulukosta on poistettu tarpeettomaksi käynyt osuus. Poistettu osuus sisälsi maksut ilmoituksista, joita toiminnanharjoittaja voi tehdä ottaessaan savuttomat nikotiinituotteet myyntiin muiden tupakkatuotteiden lisäksi. Ilmoitusmenettelyn aikaraja on päättynyt.

Lääkelain valvonta
Nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin lupahakemuksen käsittelymaksuun sekä vuosittaiseen valvontamaksuun esitetään korotuksia. Vähittäismyyntilupa olisi jatkossa 180 € ja vuosivalvontamaksu 100 €. Samoilta kohteilta peritään myös tupakan lupakäsittely- ja vuosivalvontamaksuja.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 1 §:n mukaan lautakunta tehtäväalueellaan päättää toimialansa asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista ja 14 luvun 10 §:n mukaan kaupunginvaltuusto päättää kunnan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

Kaupunkiympäristölautakunta 10.11.2026 § 15

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että se
a) hyväksyy Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon taksan yleiset perusteet ja maksutaulukon,
b) kumoaa aiemmin voimassa olleen ympäristöterveydenhuollon maksutaksan, ja
c) saattaa taksan voimaan 1.1.2027 alkaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginhallitus 1.12.2026

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että se
a) hyväksyy Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon taksan yleiset perusteet ja maksutaulukon,
b) kumoaa aiemmin voimassa olleen ympäristöterveydenhuollon maksutaksan, ja
c) saattaa taksan voimaan 1.1.2027 alkaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Liitteet:
- Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon taksa 1.1.2027 alkaen
- Voimassa oleva Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon taksa (1.10.2025 alkaen)
- Voimassa oleva Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon taksa (1.10.2025 alkaen), liite maksutaulukko

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
1. kaupungineläinlääkäri Kirsi Hiltunen, puh. 040 724 8590
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Maksutaksa, ympäristöterveys

Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon maksutaksa 1.1.2027 alkaen

[Lautakunta/Kv-tieto xx.xx.2026]

Vantaa
Vanda

Sisällysluettelo

1 § Soveltamisala....3
2 § Maksujen määräytymisperusteet....5
3 § Käsittely- ja hyväksymismaksut....6
4 § Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan sisältyvien tarkastusten maksut....6
5 § Elintarvikelain mukaisista muista tarkastuksista perittävät maksut....7
6 § Terveydensuojelulain mukaisista eräistä tarkastuksista ja mittauksista perittävät maksut....8
7 § Tupakkalain ja lääkelain mukaisten ilmoitusten ja hakemusten käsittelystä perittävät maksut sekä myyntiluvan vuosittainen valvontamaksu....8
8 § Valvontamaksun määrääminen poikkeustapauksissa....9
9 § Hakemuksen peruuttaminen ja raukeaminen....10
10 § Hakemuksen hylkääminen tai tutkimatta jättäminen....10
11 § Palautetun hakemuksen käsittelymaksu....10
12 § Maksun suorittaminen ja periminen....10
13 § Valvonnan perusmaksu, elintarvikelaki (297/2021) ja terveydensuojelulaki (763/1994)....11
14 § Muutoksenhaku....13
15 § Voimaantulo....13
Liite 1. Maksutaulukko 1.1.2027 alkaen....15

1 § Soveltamisala

Tätä taksaa sovelletaan

A. Elintarvikelaissa (297/2021) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat (73 §):

1) 10 ja 13 §:ssä tarkoitettujen rekisteröintiä koskevien ilmoitusten sekä 9 ja 11 §:ssä tarkoitettujen hyväksymistä koskevien hakemusten ja ilmoitusten käsittelyä;

2) kunnalliseen valvontasuunnitelmaan sisältyvää 72 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimintaa koskevaa tarkastusta ja näytteiden tutkimista;

3) 40 §:n 1 momentissa tarkoitetun kehotuksen noudattamisen valvomiseksi tehtyä tarkastusta;

4) elintarvikesäännösten noudattamatta jättämiseen perustuvien 9 luvussa tarkoitettujen hallinnollisten pakkokeinojen ja sanktioiden noudattamisen valvomiseksi tehtyjä tarkastuksia; sekä

5) Euroopan unionin ulkopuolelle elintarvikkeita vievän toimijan 51 §:n 1 momentissa tarkoitettua valvontaa sekä mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua vientitodistusta.

Rekisteröidyn alkutuotannon suunnitelmallisen valvonnan tarkastuksista ei peritä maksuja. Hyväksytyiltä itujen alkutuotantopaikoilta peritään suoriteperusteiset maksut 73 §:n 1 ja 2 mukaan. Jos rekisteröityyn alkutuotantoon tehdään uusintatarkastus laiminlyönnin johdosta, tarkastuksesta peritään maksu. Ruoka-aputoimijoilta ei peritä 1 ja 2 kohdassa mainittuja maksuja.

Kunta perii lisäksi maksun muustakin valvonnasta sekä siihen liittyvistä tarkastuksista ja tutkimuksista sellaisena, kuin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY N:o 2017/625) artikloissa 79–85 säädetään.

B. Terveydensuojelulaissa (763/1994, 50 a §) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat:

6) 13 ja 18 a §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten käsittelyä, 18 §:ssä tarkoitetun hyväksymistä koskevan hakemuksen käsittelyä sekä mainituissa pykälissä tarkoitettuihin toimintoihin kohdistuvista 6 §:ssä tarkoitettuun kunnan valvontasuunnitelmaan sisältyviä tarkastuksia ja asiakirjatarkastuksia;

7) 13 §:n nojalla tehtyjen ilmoitusten ja 18 §:n nojalla tehdyn hakemuksen perusteella annettujen määräysten valvontaa;

8) 6 kohdassa tarkoitettuihin toimintoihin kohdistuvista mittauksista, näytteenotoista, tutkimuksista ja selvityksistä, jotka liittyvät terveyshaittojen selvittämiseen tai haitan poistamisen varmistamiseen;

9) 20 §:n mukaisen riskinarvioinnin hyväksymistä sekä talousveden laadun valvontaa ja tarkkailua;

10) 29 §:n mukaista uimaveden laadun valvontaa;

11) säteilylain 173 §:ssä tarkoitetusta solariumlaitteen tarkastuksia;

12) terveydensuojelulain 13 §:n ja 18 a §:n mukaisen ilmoituksen ja terveydensuojelulain 18 §:n mukaisen hakemuksen vireilläolosta kuulemisesta ja päätöksestä ilmoittamisesta aiheutuvia kuluja;

13) sellaisesta asunnossa tai muussa oleskelutilassa suoritetusta tarkastuksesta, asiakirjatarkastuksesta, mittauksesta, näytteenotosta, tutkimuksesta ja selvityksestä, joka liittyy 26 §:ssä tarkoitettujen terveyshaittojen selvittämiseen tai niiden poistamisen varmistamiseen, kiinteistön omistajalta tai haltijalta taikka muulta, jonka vastuulla terveyshaitta 27 §:n nojalla on; viranomaisen ensimmäinen tarkastus asunnon terveyshaittaepäilyn selvittämiseksi ja siihen liittyvä jatkotutkimustarpeen määrittely on kuitenkin maksuton;

14) ruumiiden kuljettamisesta tehdyssä sopimuksessa (SopS 13/1989) tarkoitettuihin ruumiin siirtoihin liittyvistä toimenpiteistä sekä 43 §:n nojalla annetun asetuksen mukaisesta valvontakäynnistä tai tarkastuksesta;

15) kaivon omistajalta talousvesitutkimuksista silloin, kun kysymys ei ole talousvettä toimittavasta laitoksesta; sekä

16) muusta kuin 6–9 kohdassa tarkoitetusta tarkastuksesta ja asiakirjatarkastuksesta sekä mittauksesta, näytteenotosta, tutkimuksesta ja selvityksestä, joka liittyy terveyshaittojen selvittämiseen tai haitan poistamisen varmistamiseen. Jos mittaukset, näytteenotot, tutkimukset ja selvitykset voidaan teettää myös ulkopuolisella, kyseessä on arvonlisäverollinen maksu.

C. Tupakkalaissa (549/2016) säädettyihin kunnan suoritteisiin, jotka koskevat:

17) Tupakkalain 44 §:ssä tarkoitettua vähittäismyyntilupaa koskevan hakemuksen käsittelyä. Maksu peritään myös vähittäismyyntilupaa koskevasta muutosilmoituksesta, kun kyse on vähittäismyynnin laajentamisesta uusiin tuoteryhmiin;

18) tupakkalain 48 §:ssä tarkoitetun nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyyntilupaa koskevan ilmoituksen käsittelyä;

19) tupakkalain 50 §:ssä tarkoitetun tukkumyynti-ilmoituksen käsittelyä;

20) tupakkalain 79 §:ssä tarkoitetun tupakointikieltoa koskevan hakemuksen käsittelyä; sekä

21) tupakkalain 91 §:n mukaista myyntipistekohtaisesta valvontamaksua (peritään 1. tammikuuta voimassa olevista tupakkatuotteiden vähittäismyyntiluvista sekä nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden vähittäis- tai tukkumyynnin valvonnasta).

D. Lääkelaissa (395/1987) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat:

1) 54 a - d § tarkoitetun nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan myöntämistä.

2) 54 a - d §:n mukaisen nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan valvonnasta perittävää vuotuista valvontamaksua.

E. Ympäristönsuojelulaissa (527/2014) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat:

24) ympäristönsuojelulain 17 luvun säännösten nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaan liittyvistä tarkastuksista.

2 § Maksujen määräytymisperusteet

2.1 Maksut perustuvat valvonnasta, matkoista, tarkastuksesta, näytteenotosta ja näytteiden tutkimisesta viranomaiselle aiheutuneiden kokonaiskustannusten määrään sekä tupakkalakiin.

2.2 Kokonaiskustannuksiin kuuluvat tehtävän hoitamisesta aiheutuvat toimintamenot, korot ja poistot sekä osuus hallintokustannuksista. Valvontahenkilöstön työtunnin hinta on 60 euroa.

2.3 Ulkopuolisten palveluiden ja laboratoriotutkimusten maksut määräytyvät aiheutuneiden kustannusten mukaan.

2.4 Viranomaisen suorittama erillinen näytteenotto tutkimuksineen on maksullista. Elintarvikelain mukainen näytteenotto ei ole erikseen maksullista, vaan se sisältyy valvonnan vuosittaiseen perusmaksuun. Elintarvikenäytteiden tutkiminen on maksullista, ellei kohtuullisuussyistä muuta päätetä.

2.5 Maksut peritään liitteenä olevien maksutaulukoiden mukaisesti.

3 § Käsittely- ja hyväksymismaksut

3.1 Käsittely- tai hyväksymismaksun määräämisen yleisenä perusteena on käsittely- tai hyväksymismenettelyn laajuus. Maksu määräytyy hakemuksen tai ilmoituksen käsittelyyn käytetyn työajan perusteella. Käsittely- tai hyväksymismaksuun voi sisältyä myös tarkastus, jos viranomainen katsoo sen aiheelliseksi. Käsittely- ja hyväksymismaksuun sisällytetään myös mahdollisesta kuulemisesta, vireilläolosta ja päätöksestä ilmoittamisesta aiheutuneet kustannukset.

3.2 Elintarviketoiminnan aloittamisesta tehtävä ilmoitus ja siitä perittävä maksu sisältää myös toiminnan lopettamisilmoituksen käsittelymaksun. Terveydensuojelulain mukaisen toiminnan keskeyttämistä ja päättymistä koskevien ilmoitusten käsittely on kuitenkin maksutonta.

3.3 Käsittely- tai hyväksymismaksua sovelletaan myös toiminnan olennaista muuttamista koskevaan ilmoitukseen tai hakemukseen sekä toiminnanharjoittajan vaihtumisesta ilmoittamiseen.

4 § Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan sisältyvien tarkastusten maksut

4.1 Hyväksyttyyn valvontasuunnitelmaan perustuvasta tarkastuksesta ja näytteenotosta peritään valvontamaksu, joka perustuu käytettyyn työaikaan. Tarkastus voi olla myös asiakirjatarkastus tai etäyhteydellä suoritettu tarkastus. Tarkastukseen kuuluu tarkastukseen valmistautuminen, keskimääräinen matka-aika (koskee vain valvontakohteessa tehtyä tarkastusta), tarkastus ja tarkastuskertomuksen kirjoittaminen.

Kohteen tarkastustiheys määräytyy riskinarvioinnin perusteella. Tarkastustiheys on määritelty ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmassa.

4.2 Yhdessä valvontakohteessa samanaikaisesti toteutettavista useista valvontaan kuuluvista toimista peritään yksi yhdistetty maksu, jos tarkastuksesta laaditaan yksi yhteinen tarkastuspöytäkirja. Tällöin maksu peritään pääasiallisen tarkastuksen perusteella ja lisämaksuna 50 % muiden samanaikaisten tarkastusten maksusta. Jos yhdessä valvontakohteessa samanaikaisesti toteutettavista valvontaan kuuluvista toimista laaditaan erilliset tarkastuspöytäkirjat, kunkin tarkastuspöytäkirjan mukaisista toimista peritään erillinen maksu. Maksu peritään kunkin tarkastuspöytäkirjan pääasiallisen tarkastuksen perusteella ja lisämaksuna 50 % kyseiseen tarkastuspöytäkirjaan sisältyvien muiden tarkastusten maksusta. Matka-aika peritään tällöin vain kerran.

4.3 Talousvettä toimittavilta laitoksilta peritään valvontamaksu, joka sisältää tarkastuksiin käytettävän ajan lisäksi maksun toimenpiteistä, jotka liittyvät talousveden laadun valvontaan ja tarkkailuun.

4.4 Valvontasuunnitelmaan merkityistä tupakkalain alaisten tuotteiden ja nikotiinivalmisteidenvähittäismyyntipaikkojen, tukkumyyntipaikkojen ja tupakointikieltojen ja -rajoitusten tarkastuksista ei peritä erillistä maksua. Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden sekä nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin ja tukkumyynnin vuosittaiset valvontamaksut kattavat kaikki suunnitelmalliset tarkastukset.

5 § Elintarvikelain mukaisista muista tarkastuksista perittävät maksut

5.1 Euroopan unionin ulkopuolelle elintarvikkeita vievien elintarvikehuoneistojen valvonnasta peritään erillinen maksu siltä osin, kun vienti ostajamaan vaatimuksesta edellyttää tavallista kattavampaa valvontaa. Maksu määräytyy tarkastuksiin käytetyn työajan perusteella.

5.2 Tarkastuksista, jotka perustuvat elintarvikelain 55–61 sekä 66 §:ssä tarkoitettujen toimenpiteiden valvomiseen, peritään maksu käytetyn työajan perusteella. Epäilyilmoitukseen perustuvista tarkastuksista ei kuitenkaan peritä maksua, ellei kyse ole säädösten noudattamatta jättämisen vuoksi tehtävästä uusintatarkastuksesta.

5.3 Lisäksi maksu peritään muusta valvonnasta sekä siihen liittyvästä tutkimuksesta sellaisena kuin virallista valvontaa koskevan valvonta-asetuksen artikloissa 79–85 säädetään. Tähän ryhmään kuuluvat myös toimijan pyynnöstä tehtävät tarkastukset.

5.4 Elintarvikkeiden vientitodistuksista peritään kustannuksia vastaava maksu liitteenä olevan taulukon mukaisesti.

6 § Terveydensuojelulain mukaisista eräistä tarkastuksista ja mittauksista perittävät maksut

6.1 Terveydensuojelulain 27 §:n mukaisen terveyshaitan toteamiseksi tehty ensimmäinen tarkastuskäynti ja siihen liittyvät mittaukset, tutkimukset, selvitykset ja näytteenotot ovat maksuttomia. Todetun terveyshaitan poistumisen arvioimiseksi tehtävä jälkivalvonta on maksullista. Maksu peritään käytetyn työajan perusteella.

7 § Tupakkalain ja lääkelain mukaisten ilmoitusten ja hakemusten käsittelystä perittävät maksut sekä myyntiluvan vuosittainen valvontamaksu

7.1 Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntilupahakemuksen käsittelystä sekä nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyynti-ilmoituksen ja tukkumyynti-ilmoitusten käsittelystä ja näiden vuotuisesta valvonnasta peritään maksu liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti.

7.2 Kunta perii 1. päivänä tammikuuta voimassa olevista vähittäismyyntiluvista ja tukkumyynti-ilmoituksen perusteella harjoitettavasta toiminnasta valvontamaksun kyseiseltä vuodelta.

Valvontamaksu on 500 euroa myyntipistettä kohden. Jos toimija kuitenkin on 46 §:n 1 momentin 2 kohdan tai 50 §:n 1 momentin mukaisesti ilmoittanut sekä tupakkatuotteiden että nikotiininesteiden/savuttomien nikotiinituotteiden vähittäis- tai tukkumyynnistä, taikka on tehnyt 48 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen nikotiininesteiden/savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyynnistä, valvontamaksu peritään enintään kaksinkertaisena. Jos toimija on ilmoittanut myyvänsä pelkästään nikotiininesteitä, maksu pysyy 500 eurossa, vaikka toimija ilmoittaisi ottavansa myyntiin myös savuttomia nikotiinituotteita.

Vähemmän kuin 6 kuukautta kestävästä määräaikaisesta tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyynnistä on vuosittaisen valvontamaksun suuruus 50 % muutoin perittävästä maksusta.

7.3 Tupakkalain 79 §:ssä tarkoitetun tupakointikieltoa koskevan hakemuksen käsittelystä peritään maksu liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti.

8 § Valvontamaksun määrääminen poikkeustapauksissa

8.1 Poikkeuksellisen suurta tai pientä työmäärää vaativasta valvontasuunnitelmaan sisältyvästä tarkastuksesta, jossa tarkastukseen käytetty aika poikkeaa merkittävästi ennalta suunnitellusta tai maksun periminen olisi muutoin kohtuutonta, maksu voidaan määrätä enintään 50 % 4 § mukaista maksua korkeampana/alhaisempana

8.2 Milloin tämän taksan soveltaminen johtaa asian luonne ja merkitys huomioon ottaen ilmeiseen kohtuuttomuuteen, voidaan poikkeuksellisen erityisistä syistä periä taksan mukaista maksua alhaisempi maksu tai maksu voidaan jättää perimättä. Ilmoituksen tai hakemuksen käsittelymaksun tulee kuitenkin tällöin olla pääsääntöisesti vähintään 50 % siitä maksusta, joka muutoin perittäisiin.

8.3 Jos valvontakohteen kanssa etukäteen sovittua tai valvontaviranomaisen tiettynä aikana tehtäväksi määräämää tarkastusta tai näytteenottoa ei valvontakohteesta johtuvasta syystä voida tehdä, eikä sovittua tarkastus- tai näytteenottoaikaa ole peruttu ennen tarkastusta, peritään valvontakohteelta tarkastus- tai näytteenottomaksuna puolet taksataulukon mukaisesta maksusta. Maksua ei kuitenkaan peritä, jos valvontakohteella on ollut hyväksyttävä syy tapahtuneelle ja kirjallinen selvitys syystä toimitetaan 14 päivän kuluessa tapahtuneesta. 1. kaupungineläinlääkäri päättää saadun selvityksen perustella, voidaanko maksu jättää perimättä. Valvontamaksun muutoksesta poikkeustapauksessa päättää lautakunta tai se viranhaltija, jolle pääasiasta päättäminen on siirretty.

9 § Hakemuksen peruuttaminen ja raukeaminen

9.1 Jos hakija peruuttaa hakemuksensa taikka asian käsittely kunnan viranomaisessa raukeaa muusta syystä ennen päätöksen antamista ja viranomainen on ryhtynyt oleellisiin toimiin hakemuksen käsittelemiseksi, peritään maksu käsittelyyn käytetyn työajan perusteella.

10 § Hakemuksen hylkääminen tai tutkimatta jättäminen

10.1 Hakemuksesta, josta on tehty hylkäävä päätös, peritään tämän taksan mukainen maksu. Jos hylkäävän päätöksen tai kiellon perusteet ovat niin selkeät, että asian laajemmalle käsittelylle ei ole ollut perusteita, maksu määräytyy käsittelyyn käytetyn työajan perusteella.

10.2 Jos hakemus on päätetty jättää tutkittavaksi ottamatta, maksua ei peritä.

11 § Palautetun hakemuksen käsittelymaksu

11.1 Jos tuomioistuin palauttaa muutoksenhaun johdosta asian uudelleen käsiteltäväksi, vähennetään tämän taksan mukaisesta maksusta, mitä samassa asiassa aikaisemmin annetusta valvontaviranomaisen päätöksestä on peritty.

11.2 Jos tuomioistuin muutoksenhaun johdosta kumoaa päätöksen sen johdosta, että hakija ei ole ollut hakemansa hyväksymispäätöksen tarpeessa, palautetaan mahdollisesti peritty maksu kokonaisuudessaan.

12 § Maksun suorittaminen ja periminen

12.1 Valvontasuunnitelman mukainen maksu on suoritettava, kun tarkastus on tehty, ilmoitus tai hakemus käsitelty tai maksun perusteena oleva muu viranomaistoimenpide on suoritettu lukuun ottamatta tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden, savuttomien nikotiinituotteiden ja nikotiinivalmisteiden vähittäis- ja tukkumyyntipaikkojen valvontamaksua sekä terveydensuojelulain ja elintarvikelain mukaisia perusmaksuja.

12.2 Maksu on suoritettava viimeistään laskuun merkittynä eräpäivänä. Eräpäivä voi olla aikaisintaan kahden viikon kuluttua maksun määräytymisen perusteena olevan palvelun saamisesta.

12.3 Jos toimenpiteestä määrättyä maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, peritään viivästyneelle määrälle vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n tarkoittaman korkokannan mukaan. Viivästyskoron sijasta peritään viiden euron suuruinen viivästysmaksu, jos viivästyskoron määrä jää tätä pienemmäksi.

12.4 Jos tämän taksan mukaista maksua ei muistutuksesta huolimatta ole maksettu, voidaan se periä ulosottotoimin ilman erillistä tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin laissa verojen ja maksujen täytäntöönpanosta (706/2007) säädetään (elintarvikelaki (297/2021) 74 §, terveydensuojelulaki (763/1994) 50 b §, tupakkalaki (549/2016) 92 b § ja lääkelaki (395/1987) 54d §.

12.5 Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden, savuttomien nikotiinituotteiden ja nikotiinivalmisteiden vähittäis- ja tukkumyyntipaikkojen vuosittainen valvontamaksu laskutetaan kalenterivuosittain. Maksun määräytymispäivä on ensimmäisenä vuonna myyntiluvan myöntämispäivä ja sitä seuraavina vuosina tammikuun 1. päivä. Jos hakemuksessa ilmoitettu toiminnan aloittamisajankohta on 30.9. jälkeen, vuosittaista valvontamaksua ei peritä myyntiluvan myöntämisvuodelta. Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden, savuttomien nikotiinituotteiden ja nikotiinivalmisteiden vähittäis- ja tukkumyyntipaikkojen vuosittaisen valvontamaksun periminen lopetetaan luvan rauetessa. Maksuja ei palauteta.

13 § Valvonnan perusmaksu, elintarvikelaki (297/2021) ja terveydensuojelulaki (763/1994)

13.1 Edellä mainittujen maksujen lisäksi kunta perii elintarvikelaissa (297/2021, 72 §) säädettyä valvonnan vuosittaista perusmaksua 150 euroa suunnitelmallisen elintarvikevalvonnan piirissä olevalta valvontakohteelta, joka harjoittaa:

1) itujen alkutuotantoa 9 §:ssä tarkoitetussa hyväksytyssä itujen alkutuotantopaikassa;

2) 10 §:ssä tarkoitettua rekisteröityä elintarviketoimintaa;

3) elintarviketoimintaa 11 §:ssä tarkoitetussa hyväksytyssä elintarvikehuoneistossa;

4) 13 §:ssä tarkoitettua rekisteröityä elintarvikekontaktimateriaalitoimintaa.

Valvonnan perusmaksua ei peritä yleishyödylliseltä yhteisöltä eikä kyläkaupalta. Valvonnan perusmaksua ei peritä myöskään toimijalta, joka harjoittaa eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 853/2004 1 artiklan 3 kohdan e alakohdassa ja 10 artiklassa sekä lihantuotantoa koskevan virallisen valvonnan suorittamista sekä elävien simpukoiden tuotanto- ja uudelleensijoitusalueita koskevista erityissäännöistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625 mukaisesti annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/624 12 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua toimintaa.

Jos toimijan yhdessä toimipaikassa harjoittama toiminta sisältää useita 72 §:n 1 momentissa tarkoitettuja toimintoja, valvonnan perusmaksu peritään vain yhden kerran.

Valvonnan perusmaksu peritään kalenterivuoden alussa. Valvontakohteelta, joka lisätään kesken kalenterivuotta suunnitelmallisen valvonnan piiriin, ei peritä valvonnan perusmaksua kyseiseltä kalenterivuodelta. Jos toimija tekee ilmoituksen toiminnan lopettamisesta kesken kalenterivuotta, valvonnan perusmaksun periminen päättyy seuraavan kalenterivuoden alusta.

13.2. Edellä mainittujen maksujen lisäksi kunta perii terveydensuojelulaissa (763/1994, 50 §) säädettyä valvonnan vuosittaista perusmaksua 150 euroa lain liitteessä luetellun toimipaikan tai toiminnon toiminnanharjoittajalta.

Jos toiminnanharjoittajan yhdessä toimipaikassa harjoittama toiminta sisältää useita 50 §:n 1 momentissa tarkoitettuja toimintoja, valvonnan perusmaksu peritään vuosittain vain yhden kerran.

Valvonnan perusmaksu peritään kalenterivuoden alussa. Valvontakohteelta, jonka toiminnan aloittamisesta tehdään ilmoitus kesken kalenterivuoden, ei peritä valvonnan perusmaksua kyseiseltä kalenterivuodelta. Jos toiminnanharjoittaja tekee kunnan terveydensuojeluviranomaiselle ilmoituksen toiminnan lopettamisesta, valvonnan perusmaksun periminen päättyy seuraavan kalenterivuoden alusta.

14 § Muutoksenhaku

14.1 Elintarvike- ja terveydensuojelulain mukaiseen valvonnan perusmaksuun ja suoriteperusteiseen maksuun, tupakkalain 91 §:n valvontamaksuun ja lääkelain mukaiseen lupa- ja valvontamaksuun sovelletaan oikaisuvaatimusmenettelyä.

Tupakkalain 90 §:n mukaisista lupa- ja ilmoitusmaksuista ja lääkelain muista kuin edellisessä kappaleessa mainituista lupa- ja valvontamaksuista on muutoksenhakuna hallintovalitus ilman oikaisumenettelyä hallinto-oikeuteen.

Hyväksyttyyn valvontasuunnitelmaan tai taksaan perustuvaan maksuun on ensisijaisesti haettava muutosta säännönmukaisella muutoksenhaulla eli oikaisuvaatimuksella ja valituksella. Mikäli säännönmukainen muutoksenhaku ei ole käytettävissä, voi maksuvelvollinen tehdä maksusta verojen tai maksujen täytäntöönpanosta annetun lain (706/2007) 9 §:ssä tarkoitetun perustevalituksen. Lasku on maksettava perustevalituksen tekemisestä huolimatta laskuun merkittyyn eräpäivään mennessä. Perustevalituksen voi tehdä sillä perusteella, että julkinen saatava on määrätty tai maksuunpantu virheellisesti. Perustevalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle. Perustevalitus on tehtävä viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen vuoden alusta lukien, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu.

15 § Voimaantulo

15.1 Maksut määräytyvät päätös- tai käsittelypäivämääränä voimassa olevan taksan perusteella.

15.2 Tupakan myyntilupavalvonnan vuosimaksun suuruus määräytyy maksun tarkistushetkellä voimassa olevan taksan perusteella.

15.3 Tämä taksa tulee voimaan 1.1.2027.

Liite 1. Maksutaulukko 1.1.2027 alkaen

Ympäristöterveydenhuollon valvontahenkilöstön työtunnin hinta on 60 € / alkava tunti.

Perustarkastus on ilmoituksen tai hakemuksen johdosta tehtävä tarkastus tai valvontasuunnitelman mukainen tarkastus

Elintarvikelain mukainen toiminta	**Ilmoitusten ja hakemusten käsittely (€)**	**Suunnitelmallinen valvonta ja määräysten valvonta**	
		Perustar-kastus (€)	**Seurantatar-kastus (€)**
Asiakirja- tai etätarkastus (koskee kaikkia taulukon toimintoja)		Käytetyn ajan mukaan (60 €/h), minimiveloitus 1 h.	
Elintarvikkeiden tarjoilu			
Ravintolatoiminta	210	235	190
Grilli- ja pikaruokatoiminta	210	235	190
Kahvilatoiminta	210	200	160
Pubitoiminta	210	140	140
Keskus- ja laitoskeittiö (koulut, päiväkodit, sairaalat, henkilöstöravintolat) < 1000 annosta/vrk	210	265	215
Keskus- ja laitoskeittiö (koulut, päiväkodit, sairaalat, henkilöstöravintolat) > 1000 annosta/vrk	210	300	240
Tarjoilukeittiö	210	200	160
Pitopalvelu	210	235	190
Elintarvikkeiden vähittäis- ja tukkumyynti			
• Myymälät < 200 m^2 • Verkkokauppa 1–99 tuotetta	210	235	190
• Myymälät > 200 m^2 • Verkkokauppa > 100 tuotetta	210	265	215
• Myymälät > 1000 m^2 • Verkkokauppa > 1000 tuotetta	210	300	240
Elintarvikkeiden tukkumyynti	210	265	215
Elintarvikkeiden valmistus			
Yhdistelmätuotteiden valmistus	210	280	225
Makeisten valmistus	210	280	225

Elintarvikelain mukainen toiminta	Ilmoitusten ja hakemusten käsittely (€)	Suunnitelmallinen valvonta ja määräysten valvonta	
		Perustar-kastus (€)	Seurantatar-kastus (€)
Juomien valmistus	210	280	225
Muu elintarvikkeiden valmistus	210	280	225
Vilja- ja kasvisala			
Leipomotuotteiden valmistus, helposti pilaantuvia tuotteita	210	280	225
Leipomotuotteiden valmistus, ei-helposti pilaantuvia tuotteita	210	245	200
Muiden viljatuotteiden valmistus	210	245	200
Kasvis-, marja- ja hedelmätuotteiden valmistus	210	280	225
Pakkaamotoiminta, vähäistä kauppakunnostusta	210	210	170
Elintarvikkeiden varastointi ja pakastamien, pakkaaminen			
Muu elintarvikkeiden varastointi	210	280	225
Elintarvikkeiden pakastaminen	210	210	170
Elintarvikkeiden pakkaaminen	210	210	170
Kuljetus, tuonti ja vienti			
Elintarvikkeiden kuljetus	210	210	170
Elintarvikkeiden maahantuonti/ maastavienti	210	245	200
Kontaktimateriaalitoimija	210		
• riskiluokka 1	210	245	200
• riskiluokka 2–3	210	280	225
Hyväksytyt elintarvikehuoneistot			
Riskiluokka 3–5	aloitus 800 muutos 400	300	240
Riskiluokka 6–10	aloitus 1200 muutos 600	360	300
Hyväksytty itujen alkutuotanto	aloitus 500 muutos 250	300	240
Vientitoiminta			
Muun tarkastuksen yhteydessä suoritettu elintarvikkeiden vientivalvonta (esim. Kiinan		60	

Elintarvikelain mukainen toiminta	Ilmoitusten ja hakemusten käsittely (€)	Suunnitelmallinen valvonta ja määräysten valvonta	
		Perustar-kastus (€)	Seurantatar-kastus (€)
ja Venäjän vientihyväksynnän valvonta)			
Omana tarkastuksena suoritettu elintarvikkeiden vientivalvonta (ostajamaan edellyttämä Euroopan unionin ulkopuolelle elintarvikkeita vievien elintarvikehuoneistojen tavanomaista kattavampi valvonta)		465	
Vientierän tai vientilastauksen tarkastus kohteessa (vientitodistus laskutetaan erikseen)		Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €)	
Vientitodistukset	€ / todistus		
• Vientitodistus	100		
• Vientitodistuksen turvapaperipohja	Ruokaviraston taksan mukaan		

Terveydensuojelulain mukainen toiminta	Ilmoitusten ja hakemusten käsittely (€)	Suunnitelmallinen valvonta ja määräysten valvonta	
		Perustarkastus (€)	Seurantatar-kastus (€)
Talousvesi			
TsL 18 §:n mukainen talousvettä toimittava laitos TsL 18 a §:n mukainen talousvettä toimittava laitos TsL 18 a §:n mukainen talousveden otto omilla laitteilla käytettäväksi osana julkista tai kaupallista toimintaa TsL 18 a §:n mukainen yhteisessä käytössä oleva vedenottamo tai vesisäiliö, kun vettä otetaan vedenkäyttäjien omilla laitteilla	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h)	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €)	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti

Terveydensuojelulain mukainen toiminta	Ilmoitusten ja hakemusten käsittely (€)	Suunnitelmallinen valvonta ja määräysten valvonta	
		Perustarkastus (€)	Seurantatar-kastus (€)
vähintään 50 henkilön tarpeisiin tai vähintään 10 kuutiometriä vuorokaudessa			
Majoitustoimintaan tarkoitettu tila: Hotelli, hostelli (retkeilymaja, retkeilyhotelli, kesähotelli ja muut vastaavat), huoneistohotelli, motelli ja matkustajakoti, lomakeskuksen ja leirintäalueen majoitushuoneisto, majoituskasarmi, vastaanottokeskus Majoittumiseen tarjottu kalustettu huoneisto, loma-asunto tai tila (aamiaismajoitus siihen tarkoitetuissa tiloissa sekä asuntola, yömaja, vastaanottokeskus sekä muut vastaavat)			
• Vuodepaikkoja < 100	150	390	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• Vuodepaikkoja > 100	150	480	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• Leirikeskus tai vastaava majoi-tuskohde	150	360	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Yleisölle avoin kuntosali tai liikuntatila			
• < 300 m²	150	300	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• > 300 m²	150	390	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• Urheiluhalli tai jäähalli	150	390	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika

Terveydensuojelulain mukainen toiminta	Ilmoitusten ja hakemusten käsittely (€)	Suunnitelmallinen valvonta ja määräysten valvonta	
		Perustarkastus (€)	Seurantatar-kastus (€)
			(30 €), jos tehty kohdekäynti
Kylpylä, uimahalli, maauimala sekä yleisölle avoin uimaranta tai talviuintipaikka* (*uimaveden laadun hallinnasta ja direktiivin 76/160/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/7/EY mukainen yleisölle avoin uimaranta tai talviuintipaikka)			
• uimahalli, uimala, kylpylä ≤ 2 allasta	150	450	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• uimahalli, uimala, kylpylä 3–5 allasta	150	510	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• uimahalli, uimala, kylpylä > 5 allasta	150	600	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• muu yleinen allastila	150	300	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• yleinen uimaranta	150	360	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• pieni yleinen uimaranta	150	240	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• talviuintipaikka	150	240	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) +

Terveydensuojelulain mukainen toiminta	Ilmoitusten ja hakemusten käsittely (€)	Suunnitelmallinen valvonta ja määräysten valvonta	
		Perustarkastus (€)	Seurantatar-kastus (€)
			0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Yleisölle avoin sauna (pääasiallinen käyttötarkoitus)			
• saunoja 1–4	150	300	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• saunoja yli 4	150	390	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Yleisötilaisuus	-	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €)	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Lasten ja nuorten kokoontumiseen liittyvän toiminnan järjestämispaikka (esim. lasten ja nuorten kohteet: kerho-, nuorisotila, iltapäiväkerho)			
• < 200 m²	150	240	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• > 200 m²	150	330	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Päiväkoti ja sekä esi- tai perusopetusta, ammatillista koulutusta, lukiokoulutusta, korkeakoulutusta, taiteen perusopetusta tai vapaata sivistystyötä järjestävä oppilaitos tai sen opetuksen järjestämispaikka			
• < 300 m²	150	300	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika

Terveydensuojelulain mukainen toiminta	Ilmoitusten ja hakemusten käsittely (€)	Suunnitelmallinen valvonta ja määräysten valvonta	
		Perustarkastus (€)	Seurantatar-kastus (€)
			(30 €), jos tehty kohdekäynti
• 300–1 500 m²	150	420	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• > 1 500 m²	150	540	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Tehostetun palveluasumisen yksikkö tai laitoshoitoa antava sosiaalihuollon yksikkö, ensi- ja turvakoti, lastensuojelulaitos			
• < 300 m²	150	330	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• 300–1 500 m²	150	450	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• > 1 500 m²	150	570	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Solariumpalvelu, ihoa rikkova toiminta ja erityistä hygieniaa edellyttävä kauneushoitola			
asiakkaiden yhtäaikainen enimmäismäärä ≤ 5	150	330	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• asiakkaiden yhtäaikainen enimmäismäärä > 5	150	390	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) +

Terveydensuojelulain mukainen toiminta	Ilmoitusten ja hakemusten käsittely (€)	Suunnitelmallinen valvonta ja määräysten valvonta	
		Perustarkastus (€)	Seurantatar-kastus (€)
			0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Muu huoneisto tai laitos sekä toiminta, josta voi aiheutua sen käyttäjämäärä tai toiminnan luonne huomioon ottaen terveyshaittaa.			
	150	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Ruumiin siirtoihin liittyvät toimenpiteet			
Ruumiin kuljetuslupa	150		
Terveydensuojelulain 43 §:n nojalla annetun asetuksen mukainen valvontakäynti (hautausmaa, hautapaikka)		Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €)	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti

Tupakkalain mukainen toiminta	
Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyyntilupahakemuksen sekä nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyynti-ilmoituksen ja tukkumyynti-ilmoituksen käsittelymaksu	
Hakemuksen/ilmoituksen käsittelymaksu (€)	
• Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden tai savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyyntilupahakemus	245
• Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden vähit-täismyyntilupahakemus	305
• Nikotiininesteiden ja savuttomien niko-tiinituotteiden vähittäismyynti-ilmoitus	125
• Tukkumyynti-ilmoitus	125
Vuosittainen valvontamaksu (€)	
Myyntipaikan kukin tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden tai savuttomien nikotiinituotteiden myyntipiste	500
Myyntipaikan kukin tupakkatuotteiden,	1000

nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden myyntipiste, jos myynnissä useamman tuoteryhmän tuotteita	

Tupakointikiellon määrääminen asuntoyhteisöön, käsittelymaksu €	
• pienet asuntoyhteisöt, alle 30 asuntoa	500
• keskikokoiset asuntoyhteisöt, 30–100 asuntoa	650
• suuret asuntoyhteisöt, yli 100 asuntoa	800

Lääkelain mukainen toiminta	Käsittelymaksu (€)
Nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntilupahakemus	180
Nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan vuosittainen valvontamaksu	100

Muu ympäristöterveydenhuollon valvonta	Ilmoitusten ja hakemusten käsittely (€)	Suunnitelmallinen valvonta ja määräysten valvonta	
		Perustarkastus (€)	Seurantatar-kastus (€)
Sellaiset toiminnot, joita ei ole erikseen taulukoissa lueteltu	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h)	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €)	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €)

Julkaisija
Vantaan kaupunki
10/2026
Ympäristökeskus/Ympäristöterveys

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON MAKSUTAKSA

Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon maksutaksa 1.10.2025 alkaen

Vantaan kaupunkiympäristölautakunta
12.8.2025

Sisällysluettelo

1 § Soveltamisala....2
2 § Maksujen määräytymisperusteet....4
3 § Käsittely- ja hyväksymismaksut....4
4 § Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan sisältyvien tarkastusten maksut....5
5 § Elintarvikelain mukaisista muista tarkastuksista perittävät maksut....5
6 § Terveydensuojelulain mukaisista eräistä tarkastuksista ja mittauksista perittävät maksut....5
7 § Tupakkalain ja lääkelain mukaisten ilmoitusten ja hakemusten käsittelystä perittävät maksut sekä myyntiluvan vuosittainen valvontamaksu....6
8 § Valvontamaksun määrääminen poikkeustapauksissa....6
9 § Hakemuksen peruuttaminen ja raukeaminen....7
10 § Hakemuksen hylkääminen tai tutkimatta jättäminen....7
11 § Palautetun hakemuksen käsittelymaksu....7
12 § Maksun suorittaminen ja periminen....7
13 § Valvonnan perusmaksu, elintarvikelaki (297/2021) ja terveydensuojelulaki (763/1994)....8
14 § Muutoksenhaku....9
15 § Voimaantulo....10

1 § Soveltamisala

Tätä taksaa sovelletaan

A) Elintarvikelaissa (297/2021) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat (73 §):

1) 10 ja 13 §:ssä tarkoitettujen rekisteröintiä koskevien ilmoitusten sekä 9 ja 11 §:ssä tarkoitettujen hyväksymistä koskevien hakemusten ja ilmoitusten käsittelyä;

2) kunnalliseen valvontasuunnitelmaan sisältyvää 72 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimintaa koskevaa tarkastusta ja näytteiden tutkimista;

3) 40 §:n 1 momentissa tarkoitetun kehotuksen noudattamisen valvomiseksi tehtyä tarkastusta;

4) elintarvikesäännösten noudattamatta jättämiseen perustuvien 9 luvussa tarkoitettujen hallinnollisten pakkokeinojen ja sanktioiden noudattamisen valvomiseksi tehtyjä tarkastuksia; sekä

5) Euroopan unionin ulkopuolelle elintarvikkeita vievän toimijan 51 §:n 1 momentissa tarkoitettua valvontaa sekä mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua vientitodistusta.

Rekisteröidyn alkutuotannon suunnitelmallisen valvonnan tarkastuksista ei peritä maksuja. Hyväksytyiltä itujen alkutuotantopaikoilta peritään suoriteperusteiset maksut 73 §:n 1 ja 2 mukaan. Jos rekisteröityyn alkutuotantoon tehdään uusintatarkastus laiminlyönnin johdosta, tarkastuksesta peritään maksu. Ruoka-aputoimijoilta ei peritä 1 ja 2 kohdassa mainittuja maksuja.

Kunta perii lisäksi maksun muustakin valvonnasta sekä siihen liittyvistä tarkastuksista ja tutkimuksista sellaisena, kuin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY N:o 2017/625) artikloissa 79–85 säädetään.

B) Terveydensuojelulaissa (763/1994, 50 a §) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat:

6) 13 ja 18 a §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten käsittelyä, 18 §:ssä tarkoitetun hyväksymistä koskevan hakemuksen käsittelyä sekä mainituissa pykälissä tarkoitettuihin toimintoihin kohdistuvista 6 §:ssä tarkoitettuun kunnan valvontasuunnitelmaan sisältyviä tarkastuksia ja asiakirjatarkastuksia;

7) 13 §:n nojalla tehtyjen ilmoitusten ja 18 §:n nojalla tehdyn hakemuksen perusteella annettujen määräysten valvontaa;

8) 6 kohdassa tarkoitettuihin toimintoihin kohdistuvista mittauksista, näytteenotoista, tutkimuksista ja selvityksistä, jotka liittyvät terveyshaittojen selvittämiseen tai haitan poistamisen varmistamiseen;

9) 20 §:n mukaisen riskinarvioinnin hyväksymistä sekä talousveden laadun valvontaa ja tarkkailua;

10) 29 §:n mukaista uimaveden laadun valvontaa;

11) säteilylain 173 §:ssä tarkoitetusta solariumlaitteen tarkastuksia;

12) terveydensuojelulain 13 §:n ja 18 a §:n mukaisen ilmoituksen ja terveydensuojelulain 18 §:n mukaisen hakemuksen vireilläolosta kuulemisesta ja päätöksestä ilmoittamisesta aiheutuvia kuluja;

13) sellaisesta asunnossa tai muussa oleskelutilassa suoritetusta tarkastuksesta, asiakirjatarkastuksesta, mittauksesta, näytteenotosta, tutkimuksesta ja selvityksestä, joka liittyy 26 §:ssä tarkoitettujen terveyshaittojen selvittämiseen tai niiden poistamisen varmistamiseen, kiinteistön omistajalta tai haltijalta taikka muulta, jonka vastuulla terveyshaitta 27 §:n nojalla on; viranomaisen ensimmäinen tarkastus asunnon terveyshaittaepäilyn selvittämiseksi ja siihen liittyvä jatkotutkimustarpeen määrittely on kuitenkin maksuton;

14) ruumiiden kuljettamisesta tehdyssä sopimuksessa (SopS 13/1989) tarkoitettuihin ruumiin siirtoihin liittyvistä toimenpiteistä sekä 43 §:n nojalla annetun asetuksen mukaisesta valvontakäynnistä tai tarkastuksesta;

15) kaivon omistajalta talousvesitutkimuksista silloin, kun kysymys ei ole talousvettä toimittavasta laitoksesta; sekä

16) muusta kuin 6–9 kohdassa tarkoitetusta tarkastuksesta ja asiakirjatarkastuksesta sekä mittauksesta, näytteenotosta, tutkimuksesta ja selvityksestä, joka liittyy terveyshaittojen selvittämiseen tai haitan poistamisen varmistamiseen. Jos mittaukset, näytteenotot, tutkimukset ja selvitykset voidaan teettää myös ulkopuolisella, kyseessä on arvonlisäverollinen maksu.

C) Tupakkalaissa (549/2016) säädettyihin kunnan suoritteisiin, jotka koskevat:

17) tupakkalain 44 §:ssä tarkoitetun vähittäismyyntilupaa koskevan hakemuksen käsittelyä;

18) tupakkalain 48 §:ssä tarkoitetun nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyyntilupaa koskevan ilmoituksen käsittelyä;

19) tupakkalain 50 §:ssä tarkoitetun tukkumyynti-ilmoituksen käsittelyä;

20) tupakkalain 79 §:ssä tarkoitetun tupakointikieltoa koskevan hakemuksen käsittelyä; sekä

21) tupakkalain 91 §:n mukaista myyntipistekohtaisesta valvontamaksua (peritään 1. tammikuuta voimassa olevista tupakkatuotteiden vähittäismyyntiluvista sekä nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden vähittäis- tai tukkumyynnin valvonnasta).

D) Lääkelaissa (395/1987) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat:

22) 54 a - d § tarkoitetun nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan myöntämistä.

23) 54 a - d §:n mukaisen nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan valvonnasta perittävää vuotuista valvontamaksua.

E) Ympäristönsuojelulaissa (527/2014) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat:

24) ympäristönsuojelulain 17 luvun säännösten nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaan liittyvistä tarkastuksista.

2 § Maksujen määräytymisperusteet

2.1 Maksut perustuvat valvonnasta, matkoista, tarkastuksesta, näytteenotosta ja näytteiden tutkimisesta viranomaiselle aiheutuneiden kokonaiskustannusten määrään sekä tupakkalakiin.

2.2 Kokonaiskustannuksiin kuuluvat tehtävän hoitamisesta aiheutuvat toimintamenot, korot ja poistot sekä osuus hallintokustannuksista. Valvontahenkilöstön työtunnin hinta on 60 euroa.

2.3 Ulkopuolisten palveluiden ja laboratoriotutkimusten maksut määräytyvät aiheutuneiden kustannusten mukaan.

2.4 Viranomaisen suorittama erillinen näytteenotto tutkimuksineen on maksullista. Tarkastusten yhteydessä tehtävästä näytteenotosta ei peritä erillistä maksua. Elintarvikevalvonnan suunnitelmallinen näytteenotto ei ole erikseen maksullista, vaan se sisältyy valvonnan vuosittaiseen perusmaksuun.

2.5 Maksut peritään liitteenä olevien maksutaulukoiden mukaisesti

3 § Käsittely- ja hyväksymismaksut

3.1 Käsittely- tai hyväksymismaksun määräämisen yleisenä perusteena on käsittely- tai hyväksymismenettelyn laajuus. Maksu määräytyy hakemuksen tai ilmoituksen käsittelyyn käytetyn työajan perusteella. Käsittely- tai hyväksymismaksuun voi sisältyä myös tarkastus, jos viranomainen katsoo sen aiheelliseksi. Käsittely- ja hyväksymismaksuun sisällytetään myös mahdollisesta kuulemisesta, vireilläolosta ja päätöksestä ilmoittamisesta aiheutuneet kustannukset.

3.2 Käsittely- tai hyväksymismaksua sovelletaan myös toiminnan olennaista muuttamista koskevaan ilmoitukseen tai hakemukseen sekä toiminnanharjoittajan vaihtumisesta ilmoittamiseen.

3.3. Elintarvikelain mukaisen toiminnan osalta maksu peritään lisäksi toiminnan lopettamista koskevan ilmoituksen käsittelystä.

3.4. Terveydensuojelulain mukaisen toiminnan keskeyttämistä ja päättymistä koskevien ilmoitusten käsittely on maksutonta.

4 § Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan sisältyvien tarkastusten maksut

4.1 Hyväksyttyyn valvontasuunnitelmaan perustuvasta tarkastuksesta ja näytteenotosta peritään valvontamaksu, joka perustuu käytettyyn työaikaan. Elintarvikevalvonnan suunnitelmallinen näytteenotto ei ole erikseen maksullista, vaan se sisältyy valvonnan vuosittaiseen perusmaksuun. Tarkastus voi olla myös asiakirjatarkastus tai etäyhteydellä suoritettu tarkastus. Tarkastukseen kuuluu tarkastukseen valmistautuminen, keskimääräinen matka-aika (koskee vain valvontakohteessa tehtyä tarkastusta), tarkastus ja tarkastuskertomuksen kirjoittaminen.

Kohteen tarkastustiheys määräytyy riskinarvioinnin perusteella. Jos elintarvikehuoneistossa on useita eri toimintoja, tarkastustiheys ja maksu määräytyvät riskialttiimman toiminnan mukaan, paitsi silloin, kun alemman riskiluokan toiminta on laajamittaista.

4.2 Yhdessä valvontakohteessa samanaikaisesti toteutettavista useista valvontaan kuuluvista toimista peritään yksi yhdistetty maksu. Jos kohteessa suoritetaan samalla tarkastuskäynnillä useampi ympäristöterveydenhuollon lain mukainen tarkastus, maksu peritään pääasiallisen tarkastuksen perusteella ja lisämaksuna 50 % muiden samanaikaisten tarkastusten maksusta.

4.3 Talousvettä toimittavilta laitoksilta peritään valvontamaksu, joka sisältää tarkastuksiin käytettävän ajan lisäksi maksun toimenpiteistä, jotka liittyvät talousveden laadun valvontaan ja tarkkailuun.

5 § Elintarvikelain mukaisista muista tarkastuksista perittävät maksut

5.1 Euroopan unionin ulkopuolelle elintarvikkeita vievien elintarvikehuoneistojen valvonnasta peritään erillinen maksu siltä osin, kun vienti ostajamaan vaatimuksesta edellyttää tavallista kattavampaa valvontaa. Maksu määräytyy tarkastuksiin käytetyn työajan perusteella.

5.2 Tarkastuksista, jotka perustuvat elintarvikelain 55–61 sekä 66 §:ssä tarkoitettujen toimenpiteiden valvomiseen, peritään maksu käytetyn työajan perusteella.

5.3 Lisäksi maksu peritään muusta valvonnasta sekä siihen liittyvästä tutkimuksesta sellaisena kuin virallista valvontaa koskevan valvonta-asetuksen artikloissa 79–85 säädetään. Tähän ryhmään kuuluvat myös toimijan pyynnöstä tehtävät tarkastukset.

5.4 Elintarvikkeiden vientitodistuksista peritään kustannuksia vastaava maksu liitteenä olevan taulukon mukaisesti.

6 § Terveydensuojelulain mukaisista eräistä tarkastuksista ja mittauksista perittävät maksut

6.1 Terveydensuojelulain 27 §:n mukaisen terveyshaitan toteamiseksi tehty ensimmäinen tarkastuskäynti ja siihen liittyvät mittaukset, tutkimukset, selvitykset ja näytteenotot ovat maksuttomia. Todetun terveyshaitan

poistumisen arvioimiseksi tehtävä jälkivalvonta on maksullista. Maksu peritään käytetyn työajan perusteella.

7 § Tupakkalain ja lääkelain mukaisten ilmoitusten ja hakemusten käsittelystä perittävät maksut sekä myyntiluvan vuosittainen valvontamaksu

7.1 Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntilupahakemuksen käsittelystä sekä nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyynti-ilmoituksen ja tukkumyynti-ilmoitusten käsittelystä ja näiden vuotuisesta valvonnasta peritään maksu liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti.

7.2 Kunta perii 1. päivänä tammikuuta voimassa olevista vähittäismyyntiluvista ja tukkumyynti-ilmoituksen perusteella harjoitettavasta toiminnasta valvontamaksun kyseiseltä vuodelta.

Valvontamaksu on 500 euroa myyntipistettä kohden. Jos toimija kuitenkin on 46 §:n 1 momentin 2 kohdan tai 50 §:n 1 momentin mukaisesti ilmoittanut sekä tupakkatuotteiden että nikotiininesteiden/savuttomien nikotiinituotteiden vähittäis- tai tukkumyynnistä, taikka on tehnyt 48 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen nikotiininesteiden/savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyynnistä, valvontamaksu peritään enintään kaksinkertaisena. Jos toimija on ilmoittanut myyvänsä pelkästään nikotiininesteitä, maksu pysyy 500 eurossa, vaikka toimija ilmoittaisi ottavansa myyntiin myös savuttomia nikotiinituotteita.

Vähemmän kuin 6 kuukautta kestävästä määräaikaisesta tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyynnistä on vuosittaisen valvontamaksun suuruus 50 % muutoin perittävästä maksusta.

7.3 Tupakkalain 79 §:ssä tarkoitetun tupakointikieltoa koskevan hakemuksen käsittelystä peritään maksu liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti.

8 § Valvontamaksun määrääminen poikkeustapauksissa

8.1 Poikkeuksellisen suurta tai pientä työmäärää vaativasta valvontasuunnitelmaan sisältyvästä tarkastuksesta, jossa tarkastukseen käytetty aika poikkeaa merkittävästi ennalta suunnitellusta tai maksun periminen olisi muutoin kohtuutonta, maksu voidaan määrätä enintään 50 % 4 § mukaista maksua korkeampana/alhaisempana

8.2 Milloin tämän taksan soveltaminen johtaa asian luonne ja merkitys huomioon ottaen ilmeiseen kohtuuttomuuteen, voidaan poikkeuksellisen erityisistä syistä periä taksan mukaista maksua alhaisempi maksu tai maksu voidaan jättää perimättä. Ilmoituksen tai hakemuksen käsittelymaksun tulee kuitenkin tällöin olla pääsääntöisesti vähintään 50 % siitä maksusta, joka muutoin perittäisiin.

8.3 Jos valvontakohteen kanssa etukäteen sovittua tai valvontaviranomaisen tiettynä aikana tehtäväksi määräämää tarkastusta tai näytteenottoa ei

valvontakohteesta johtuvasta syystä voida tehdä, eikä sovittua tarkastus- tai näytteenottoaikaa ole peruttu ennen tarkastusta, peritään valvontakohteelta tarkastus- tai näytteenottomaksuna puolet taksataulukon mukaisesta maksusta. Maksua ei kuitenkaan peritä, jos valvontakohteella on ollut hyväksyttävä syy tapahtuneelle ja kirjallinen selvitys syystä toimitetaan 14 päivän kuluessa tapahtuneesta. 1. kaupungineläinlääkäri päättää saadun selvityksen perustella, voidaanko maksu jättää perimättä. Valvontamaksun muutoksesta poikkeustapauksessa päättää lautakunta tai se viranhaltija, jolle pääasiasta päättäminen on siirretty.

9 § Hakemuksen peruuttaminen ja raukeaminen

9.1 Jos hakija peruuttaa hakemuksensa taikka asian käsittely kunnan viranomaisessa raukeaa muusta syystä ennen päätöksen antamista ja viranomainen on ryhtynyt oleellisiin toimiin hakemuksen käsittelemiseksi, peritään maksu käsittelyyn käytetyn työajan perusteella.

10 § Hakemuksen hylkääminen tai tutkimatta jättäminen

10.1 Hakemuksesta, josta on tehty hylkäävä päätös, peritään tämän taksan mukainen maksu. Jos hylkäävän päätöksen tai kiellon perusteet ovat niin selkeät, että asian laajemmalle käsittelylle ei ole ollut perusteita, maksu määräytyy käsittelyyn käytetyn työajan perusteella.

10.2 Jos hakemus on päätetty jättää tutkittavaksi ottamatta, maksua ei peritä.

11 § Palautetun hakemuksen käsittelymaksu

11.1 Jos tuomioistuin palauttaa muutoksenhaun johdosta asian uudelleen käsiteltäväksi, vähennetään tämän taksan mukaisesta maksusta, mitä samassa asiassa aikaisemmin annetusta valvontaviranomaisen päätöksestä on peritty.

11.2 Jos tuomioistuin muutoksenhaun johdosta kumoaa päätöksen sen johdosta, että hakija ei ole ollut hakemansa hyväksymispäätöksen tarpeessa, palautetaan mahdollisesti peritty maksu kokonaisuudessaan.

12 § Maksun suorittaminen ja periminen

12.1 Valvontasuunnitelman mukainen maksu on suoritettava, kun tarkastus on tehty, ilmoitus tai hakemus käsitelty tai maksun perusteena oleva muu viranomaistoimenpide on suoritettu lukuun ottamatta tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden, savuttomien nikotiinituotteiden ja nikotiinivalmisteiden vähittäis- ja tukkumyyntipaikkojen valvontamaksua sekä terveydensuojelulain ja elintarvikelain mukaisia perusmaksuja.

12.2 Maksu on suoritettava viimeistään laskuun merkittynä eräpäivänä. Eräpäivä voi olla aikaisintaan kahden viikon kuluttua maksun määräytymisen perusteena olevan palvelun saamisesta.

12.3 Jos toimenpiteestä määrättyä maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, peritään viivästyneelle määrälle vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n

tarkoittaman korkokannan mukaan. Viivästyskoron sijasta peritään viiden euron suuruinen viivästysmaksu, jos viivästyskoron määrä jää tätä pienemmäksi.

12.4 Jos tämän taksan mukaista maksua ei muistutuksesta huolimatta ole maksettu, voidaan se periä ulosottotoimin ilman erillistä tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin laissa verojen ja maksujen täytäntöönpanosta (706/2007) säädetään (elintarvikelaki (297/2021) 74 §, terveydensuojelulaki (763/1994) 50 b §, tupakkalaki (549/2016) 92 b § ja lääkelaki (395/1987) 54d §.

12.5 Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden, savuttomien nikotiinituotteiden ja nikotiinivalmisteiden vähittäis- ja tukkumyyntipaikkojen vuosittainen valvontamaksu laskutetaan kalenterivuosittain. Maksun määräytymispäivä on ensimmäisenä vuonna myyntiluvan myöntämispäivä ja sitä seuraavina vuosina tammikuun 1. päivä. Jos hakemuksessa ilmoitettu toiminnan aloittamisajankohta on 30.9. jälkeen, vuosittaista valvontamaksua ei peritä myyntiluvan myöntämisvuodelta. Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden, savuttomien nikotiinituotteiden ja nikotiinivalmisteiden vähittäis- ja tukkumyyntipaikkojen vuosittaisen valvontamaksun periminen lopetetaan luvan rauetessa. Maksuja ei palauteta.

13 § Valvonnan perusmaksu, elintarvikelaki (297/2021) ja terveydensuojelulaki (763/1994)

13.1 Edellä mainittujen maksujen lisäksi kunta perii elintarvikelaissa (297/2021, 72 §) säädettyä valvonnan vuosittaista perusmaksua 150 euroa suunnitelmallisen elintarvikevalvonnan piirissä olevalta valvontakohteelta, joka harjoittaa:

1) itujen alkutuotantoa 9 §:ssä tarkoitetussa hyväksytyssä itujen alkutuotantopaikassa;

2) 10 §:ssä tarkoitettua rekisteröityä elintarviketoimintaa;

3) elintarviketoimintaa 11 §:ssä tarkoitetussa hyväksytyssä elintarvikehuoneistossa;

4) 13 §:ssä tarkoitettua rekisteröityä elintarvikekontaktimateriaalitoimintaa.

Valvonnan perusmaksua ei peritä yleishyödylliseltä yhteisöltä eikä kyläkaupalta. Valvonnan perusmaksua ei peritä myöskään toimijalta, joka harjoittaa eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 853/2004 1 artiklan 3 kohdan e alakohdassa ja 10 artiklassa sekä lihantuotantoa koskevan virallisen valvonnan suorittamista sekä elävien simpukoiden tuotanto- ja uudelleensijoitusalueita koskevista erityissäännöistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625 mukaisesti annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/624 12 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua toimintaa.

Jos toimijan yhdessä toimipaikassa harjoittama toiminta sisältää useita 72 §:n 1 momentissa tarkoitettuja toimintoja, valvonnan perusmaksu peritään vain yhden kerran.

Valvonnan perusmaksu peritään kalenterivuoden alussa. Valvontakohteelta, joka lisätään kesken kalenterivuotta suunnitelmallisen valvonnan piiriin, ei peritä valvonnan perusmaksua kyseiseltä kalenterivuodelta. Jos toimija tekee ilmoituksen toiminnan lopettamisesta kesken kalenterivuotta, valvonnan perusmaksun periminen päättyy seuraavan kalenterivuoden alusta.

13.2. Edellä mainittujen maksujen lisäksi kunta perii terveydensuojelulaissa (763/1994, 50 §) säädettyä valvonnan vuosittaista perusmaksua 150 euroa lain liitteessä luetellun toimipaikan tai toiminnon toiminnanharjoittajalta.

Jos toiminnanharjoittajan yhdessä toimipaikassa harjoittama toiminta sisältää useita 50 §:n 1 momentissa tarkoitettuja toimintoja, valvonnan perusmaksu peritään vuosittain vain yhden kerran.

Valvonnan perusmaksu peritään kalenterivuoden alussa. Valvontakohteelta, jonka toiminnan aloittamisesta tehdään ilmoitus kesken kalenterivuoden, ei peritä valvonnan perusmaksua kyseiseltä kalenterivuodelta. Jos toiminnanharjoittaja tekee kunnan terveydensuojeluviranomaiselle ilmoituksen toiminnan lopettamisesta, valvonnan perusmaksun periminen päättyy seuraavan kalenterivuoden alusta.

14 § Muutoksenhaku

14.1

Elintarvike- ja terveydensuojelulain mukaiseen valvonnan perusmaksuun ja suoriteperusteiseen maksuun, tupakkalain 91 §:n valvontamaksuun ja lääkelain mukaiseen lupa- ja valvontamaksuun sovelletaan oikaisuvaatimusmenettelyä.

Tupakkalain 90 §:n mukaisista lupa- ja ilmoitusmaksuista ja lääkelain muista kuin edellisessä kappaleessa mainituista lupa- ja valvontamaksuista on muutoksenhakuna hallintovalitus ilman oikaisumenettelyä hallinto-oikeuteen.

Hyväksyttyyn valvontasuunnitelmaan tai taksaan perustuvaan maksuun on ensisijaisesti haettava muutosta säännönmukaisella muutoksenhaulla eli oikaisuvaatimuksella ja valituksella. Mikäli säännönmukainen muutoksenhaku ei ole käytettävissä, voi maksuvelvollinen tehdä maksusta verojen tai maksujen täytäntöönpanosta annetun lain (706/2007) 9 §:ssä tarkoitetun perustevalituksen. Lasku on maksettava perustevalituksen tekemisestä huolimatta laskuun merkittyyn eräpäivään mennessä. Perustevalituksen voi tehdä sillä perusteella, että julkinen saatava on määrätty tai maksuunpantu virheellisesti. Perustevalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle. Perustevalitus on tehtävä viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen vuoden alusta lukien, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu.

15 § Voimaantulo

15.1 Maksut määräytyvät päätös- tai käsittelypäivämääränä voimassa olevan taksan perusteella.

15.2 Tupakan myyntilupavalvonnan vuosimaksun suuruus määräytyy maksun tarkistushetkellä voimassa olevan taksan perusteella.

15.3 Tämä taksa tulee voimaan 1.10.2025.

VANTAAN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON MAKSUTAULUKKO 1.10.2025 ALKAEN

Ympäristöterveydenhuollon valvontahenkilöstön työtunnin hinta on 60 € / alkava tunti.

Perustarkastus on ilmoituksen tai hakemuksen johdosta tehtävä tarkastus tai valvontasuunnitelman mukainen tarkastus.

Elintarvikelain mukainen toiminta	Ilmoitusten ja hakemusten Käsittelymaksut/ lopetusilmoituksen käsittely (€)	Suunnitelmallinen valvonta ja määräysten valvonta	
		Perustarkastus (€)	Seurantatarkastus (€)
Asiakirja- tai etätarkastus (koskee kaikkia taulukon toimintoja)		Käytetyn ajan mukaan (60 €/h, minimiveloitus 1 h.	
Elintarvikkeiden tarjoilu			
Ravintolatoiminta	125/65	210	170
Grilli- ja pikaruokatoiminta	125/65	210	170
Kahvilatoiminta	125/65	180	135
Pubitoiminta	125/65	125	125
Keskus- ja laitoskeittiö (koulut, päiväkodit, sairaalat, henkilöstöravintolat) < 1000 annosta/vrk	125/65	240	180
Keskus- ja laitoskeittiö (koulut, päiväkodit, sairaalat, henkilöstöravintolat) > 1000 annosta/vrk	125/65	270	210
Tarjoilukeittiö	125/65	180	135
Pitopalvelu	125/65	210	170
Elintarvikkeiden vähittäismyynti			
• Myymälät < 200 m2 • Verkkokauppa 1-99 tuotetta	125/65	210	170
• Myymälät > 200 m2 • Verkkokauppa > 100 tuotetta	125/65	240	180

• Myymälät > 1000 m2 • Verkkokauppa > 1000 tuotetta	125/65	270	210
Elintarvikkeiden tukkumyynti	125/65	240	180
Hyväksytyt elintarvikehuoneistot			
• riskiluokka 3–5	aloitus 600 muutos 300 lopetus 80	300	240
• riskiluokka 6–10	aloitus 1000 muutos 500 lopetus 80	360	300
Ei-hyväksytty elintarvikkeiden varastointi	125/65	240	180
Leipomotuotteiden valmistus, helposti pilaantuvia tuotteita	125/65	240	180
Leipomotuotteiden valmistus, ei-helposti pilaantuvia tuotteita	125/65	210	170
Muiden viljatuotteiden valmistus	125/65	210	170
Kasvis-, marja- ja hedelmätuotteiden valmistus	125/65	240	180
Pakkaamotoiminta, vähäistä kauppakunnostusta	125/65	180	135
Yhdistelmätuotteiden valmistus	125/65	240	180
Makeisten valmistus	125/65	240	180
Juomien valmistus	125/65	240	180
Muu elintarvikkeiden valmistus	125/65	240	180
Elintarvikkeiden pakastaminen	125/65	180	135
Elintarvikkeiden pakkaaminen	125/65	180	135
Elintarvikkeiden kuljetus	125/65	180	135
Elintarvikkeiden pakastekuljetus	125/65	180	135
Elintarvikkeiden kuljetus jäähdytettynä	125/65	180	135
Elintarvikkeiden kuljetus lämpimänä	125/65	180	135
Elintarvikkeiden maahantuonti/ maastavienti	125/65	210	170
Kontaktimateriaalitoimija			
• riskiluokka 1	125/65	210	170
• riskiluokka 2–3	125/65	240	180
Muun tarkastuksen yhteydessä suoritettu elintarvikkeiden vientivalvonta (esim. Kiinan ja Venäjän vientihyväksynnän valvonta)		60	
Omana tarkastuksena suoritettu elintarvikkeiden vientivalvonta (ostajamaan edellyttämä Euroopan unionin ulkopuolelle elintarvikkeita vievien elintarvikehuoneistojen tavanomaista kattavampi valvonta)		420	
Vientierän tai vientilastauksen tarkastus kohteessa		125 € alle 2 h tämän jälkeen 60 €/alkava tunti	
Vientitodistukset	€ / todistus		
• Vientitodistus turvapaperille	70		

• Turvapaperivientitodistuksen liite	25		
• Muu vientitodistus	50		
Turvakuvioidulle paperille painettujen todistusten ja liitteiden hinnoittelussa huomioidaan Ruokaviraston mahdolliset hinnankorotukset.			
Turvapaperille laaditun todistuksen mitätöinti	25		

Terveydensuojelulain mukainen toiminta	**Ilmoitusten ja hakemusten käsittelymaksut (€)**	**Suunnitelmallinen valvonta ja määräysten valvonta**	
		Perustarkastus (€)	**Seurantatarkastus (€)**
Talousvesi			
TsL 18 §:n mukainen talousvettä toimittava laitos TsL 18 a §:n mukainen talousvettä toimittava laitos TsL 18 a §:n mukainen talousveden otto omilla laitteilla käytettäväksi osana julkista tai kaupallista toimintaa TsL 18 a §:n mukainen yhteisessä käytössä oleva vedenottamo tai vesisäiliö, kun vettä otetaan vedenkäyttäjien omilla laitteilla vähintään 50 henkilön tarpeisiin tai vähintään 10 kuutiometriä vuorokaudessa	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h)	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €)	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Majoitustoimintaan tarkoitettu tila: Hotelli, hostelli (retkeilymaja, retkeilyhotelli, kesähotelli ja muut vastaavat), huoneistohotelli, motelli ja matkustajakoti, lomakeskuksen ja leirintäalueen majoitushuoneisto, majoituskasarmi, vastaanottokeskus Majoittumiseen tarjottu kalustettu huoneisto, loma-asunto tai tila (aamiaismajoitus siihen tarkoitetuissa tiloissa sekä asuntola, yömaja, vastaanottokeskus sekä muut vastaavat)			
• Vuodepaikkoja < 20	125	240	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• Vuodepaikkoja 20–100	125	330	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) +

			0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• Vuodepaikkoja > 100	125	420	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• Leirikeskus tai vastaava majoitus-kohde	125	360	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Yleisölle avoin kuntosali tai liikuntatila			
• < 300 m²	125	240	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• > 300 m²	125	330	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• Urheiluhalli tai jäähalli	125	330	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Kylpylä, uimahalli, maauimala sekä yleisölle avoin uimaranta tai talviuintipaikka* (*uimaveden laadun hallinnasta ja direktiivin 76/160/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/7/EY mukainen yleisölle avoin uimaranta tai talviuintipaikka)			
• uimahalli, uimala, kylpylä ≤ 2 allasta	125	390	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti

• uimahalli, uimala, kylpylä 3–5 allasta	125	510	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• uimahalli, uimala, kylpylä > 5 allasta	125	600	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• muu yleinen allastila	125	270	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• yleinen uimaranta	125	300	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• pieni yleinen uimaranta	125	150	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• talviuintipaikka	125	150	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Yleisölle avoin sauna (pääasiallinen käyttötarkoitus)			
• saunoja 1–4	125	240	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• saunoja yli 4	125	360	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika

			(30 €), jos tehty kohdekäynti
Yleisötilaisuus	-	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €)	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Lasten ja nuorten kokoontumiseen liittyvän toiminnan järjestämispaikka (esim. lasten ja nuorten kohteet: kerho-, nuorisotila, iltapäiväkerho)			
• < 200 m²	125	180	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• > 200 m²	125	270	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Päiväkoti ja sekä esi- tai perusopetusta, ammatillista koulutusta, lukiokoulutusta, korkeakoulutusta, taiteen perusopetusta tai vapaata sivistystyötä järjestävä oppilaitos tai sen opetuksen järjestämispaikka			
• < 300 m²	125	240	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• 300–1 500 m²	125	360	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• > 1 500 m²	125	480	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Tehostetun palveluasumisen yksikkö tai laitoshoitoa antava sosiaalihuollon yksikkö, ensi- ja turvakoti, lastensuojelulaitos			

• < 300 m²	125	240	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• 300–1 500 m²	125	360	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• > 1 500 m²	125	480	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Solariumpalvelu, ihoa rikkova toiminta ja erityistä hygieniaa edellyttävä kauneushoitola			
• asiakaspaikkoja ≤ 3	125	180	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• asiakaspaikkoja > 3	125	300	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Muu huoneisto tai laitos sekä toiminta, josta voi aiheutua sen käyttäjämäärä tai toiminnan luonne huomioon ottaen terveyshaittaa.			
	125	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Ruumiin siirtoihin liittyvät toimenpiteet			
Ruumiin kuljetuslupa	125		

Terveydensuojelulain 43 §:n nojalla annetun asetuksen mukainen valvontakäynti (hautausmaa, hautapaikka)		Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €)	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti

Tupakkalain mukainen toiminta	
Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyyntilupahakemuksen sekä nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyynti-ilmoituksen ja tukkumyynti-ilmoituksen käsittelymaksu	
Hakemus/ilmoitus	**Käsittelymaksu (€)**
• Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden tai savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyyntilupahakemus	245
• Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyyntilupahakemus	305
• Nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyynti-ilmoitus	125
• Tukkumyynti-ilmoitus	125
Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden, savuttomien nikotiinituotteiden ja tukkujen vuosittainen valvontamaksu: • Jos toimija on jo ennestään ilmoittanut myyvänsä tupakkatuotteita ja nikotiininesteitä, enimmäismaksu pysyy 1000 eurossa, vaikka myyjä ilmoittaisi ottavansa myyntiin myös savuttomia nikotiinituotteita. • Jos taas toimija on ilmoittanut pelkästään tupakkatuotteiden myynnistä, valvontamaksu nousisi 1 000 euroon, jos toimija ilmoittaisi myyvänsä myös savuttomia nikotiinituotteita. • Jos toimija on ilmoittanut myyvänsä pelkästään nikotiininesteitä, maksu pysyy 500 eurossa, vaikka toimija ilmoittaisi ottavansa myyntiin myös savuttomia nikotiinituotteita.	
	Vuosittainen valvontamaksu (€)
Myyntipaikan kukin tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden tai savuttomien nikotiinituotteiden myyntipiste	500
Myyntipaikan kukin tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden myyntipiste, jos myynnissä useamman tuoteryhmän tuotteita.	1000
Tupakointikiellon määrääminen asuntoyhteisöön	
• pienet asuntoyhteisöt, alle 30 asuntoa	500
• keskikokoiset asuntoyhteisöt, 30–100 asuntoa	650
• suuret asuntoyhteisöt, yli 100 asuntoa	800

Lääkelain mukainen toiminta	Käsittelymaksu (€)
Nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntilupahakemus	125
Nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan vuosittainen valvontamaksu	60

Muu ympäristöterveydenhuollon valvonta	Ilmoitusten ja hakemusten käsittelymaksut (€)	Suunnitelmallinen valvonta ja määräysten valvonta	
		Perustarkastus (€)	Seurantatarkastus (€)
Sellaiset toiminnot, joita ei ole erikseen taulukoissa lueteltu	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h)	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €)	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €)

24 Vantaan hyvinvointisuunnitelma 2026–2030 /RÅ (kvalt)

VD/6677/00.01.02.00/2026

RÅ/SK/MM/LM

Vantaan kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2026–2030 on valtuustokausittain laadittava lakisääteinen asiakirja, joka ohjaa kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Suunnitelman tarkoituksena on vahvistaa vantaalaisten hyvinvointia sekä kaventaa väestöryhmien ja alueiden välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja. Hyvinvointisuunnitelma kokoaa yhteen kaupungin yhteiset tavoitteet, toimenpiteet ja seurannan sekä tukee kaupunkistrategian toteuttamista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmasta.

Suunnitelma muodostuu yleisestä, koko väestöä koskevasta osasta sekä ikäryhmäkohtaisista lasten ja nuorten, nuorten aikuisten ja työikäisten sekä ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelmista. Suunnitelmassa on tunnistettu neljä kaupunkitasoista painopistettä: taloudellinen hyvinvointi, mielen hyvinvointi, fyysinen toimintakyky sekä saavutettavuus.

Hyvinvointisuunnitelma on valmisteltu laajassa yhteistyössä kaupungin toimialojen, asiantuntijaryhmien, Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen, järjestöjen sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Valmistelussa on hyödynnetty hyvinvointitietoa, laajaa hyvinvointikertomusta sekä HYTE-kertoimen tietoja.

Suunnitelma toimii koko kaupungin yhteisenä hyvinvointityön suuntaajana vuosina 2026–2030. Sen tavoitteet jalkautetaan toimialojen käytännön työhön ja niitä toteutetaan yhteistyössä hyvinvointialueen, järjestöjen ja muiden kumppaneiden kanssa. Suunnitelman toteutumista seurataan vuosittain hyvinvointitiedon ja sovittujen indikaattorien avulla, ja sen etenemisestä raportoidaan osana kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen seurantaa.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta 6.10.2026 § 9

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi Vantaan hyvinvointisuunnitelma 2026–2030.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginhallitus 1.12.2026

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteenä oleva Vantaan hyvinvointisuunnitelma 2026–2030.

Liitteet:
- Vantaan hyvinvointisuunnitelma 2026–2030

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
Hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija Suvi Korhonen,
Ehkäisevän päihdetyön asiantuntija Miia Myyryläinen,
Kehittämispäällikkö Lauri Majuri,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaan kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2026–2030

Vantaa

LIITE: Kaupunginhallitus 01.12.2026 / 24

Sisältö

1. Tiivistelmä
2. Yleinen osa: hyvinvointisuunnitelman tarkoitus ja kaupunkitasoinen tehtävä, painopisteet ja kaupunkitasoiset erityisteemat
3. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
4. Nuorten aikuisten ja työikäisten hyvinvointisuunnitelma
5. Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma

Vantaa

Tiivistelmä

Tarkoitus. Vantaan hyvinvointisuunnitelma 2026–2030 on lakisääteinen kokonaisuus, jonka tavoitteena on vahvistaa hyvinvointia ja kaventaa väestöryhmien ja alueiden välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja.
Painopisteet. Suunnitelman neljä painopistettä ovat taloudellinen hyvinvointi, mielen hyvinvointi, fyysinen toimintakyky ja saavutettavuus. Lisäksi yhdenvertaisuus, esteettömyys ja osallisuus kulkevat mukana läpileikkaavina teemoina.
Ikäryhmäkohtaiset tavoitteet. Lapsilla ja nuorilla painottuvat taloudelliset edellytykset, mielen hyvinvointi, liikkuminen ja osallisuus; nuorilla aikuisilla koulutus ja työ, yhteisöllisyys, elintavat ja palveluihin pääsy; ikääntyneillä asuminen, yhteisöllisyys, arkiliikunta ja saavutettava arki.
Toteutus ja seuranta. Kaupunki, hyvinvointialue, järjestöt ja muut kumppanit toteuttavat suunnitelmaa yhdessä. Edistymistä seurataan vuosittain.

Vantaa

Sammanfattning

Syfte. Vandas välfärdsplan 2026–2030 är en lagstadgad helhet vars mål är att stärka välfärden och minska skillnaderna i välfärd och hälsa mellan befolkningsgrupper och områden.
Prioriteringar. Planens fyra prioriteringar är ekonomisk välfärd, psykiskt välbefinnande, fysisk funktionsförmåga och tillgänglighet. Dessutom ingår jämlikhet, tillgänglighet och delaktighet som genomgående teman.
Mål per åldersgrupp. För barn och unga betonas ekonomiska förutsättningar, psykiskt välbefinnande, motion och delaktighet; för unga vuxna utbildning och arbete, gemenskap, levnadsvanor och tillgång till tjänster; för äldre boende, gemenskap, vardagsmotion och en tillgänglig vardag.
Genomförande och uppföljning. Staden, välfärdsområdet, organisationer och andra partner genomför planen tillsammans. Framstegen följs upp årligen.

Mikä on hyvinvointisuunnitelma?

Valtuustokausittain laadittava hyvinvointisuunnitelma on lakisääteinen asiakirja, joka ohjaa kaupunkitasoisesti kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Suunnitelmassa asetetaan toiminnalle muutostavoitteet ja indikaattorit, jotka jalkautetaan käytäntöön kaupungin toimialoille sekä yhteistyökumppaneille.

Vantaan kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2026–2030 tavoitteena on kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen sekä alueiden ja yksilöiden välisten hyvinvointierojen kaventaminen. Kuntalaisten hyvinvoinnin tilaa tarkastellaan vuosittaisissa hyvinvointikatsauksissa ja muuta hyvinvointitietoa tuotetaan täsmäkohtaisesti tiedolla johtamisen tueksi organisaation kaikilla tasoilla.
Lue lisää lakiperustasta ja kunnan lakisääteisistä tehtävistä:
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen | Kuntaliitto.fi

Miten hyvinvointisuunnitelma on valmisteltu?

Hyvinvointisuunnitelma on valmisteltu edellisen valtuustokauden hyvinvointisuunnitelman, laajan hyvinvointikertomuksen ja valtakunnallisen HYTE-kertoimen pohjalta. Painopisteet taloudellinen hyvinvointi, mielen hyvinvointi, fyysinen toimintakyky sekä saavutettavuus ovat kaikki keskeisiä hyvinvoinnin osa-alueita, joiden edistäminen tarkennetaan suunnitelmassa ikäryhmäkohtaisiksi tavoitteiksi.
Valmisteluun on otettu mukaan kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ja järjestökumppanien asiantuntemusta. Valmistelua on evästetty kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnassa toukokuussa 2026.
Suunnitelmassa on tunnistettu keskeisimmät juuri Vantaan toimintaympäristöä koskevat haasteet, joiden ratkaisemiseksi meidän on ponnisteltava seuraavan viiden vuoden ajan. Hyvinvointia ja terveyttä edistäviä tavoitteita on Vantaalla asetettu hyvinvointisuunnitelman lisäksi muun muassa kaupungin strategisiin ohjelmiin sekä erilaisiin kaupunkitasoisiin suunnitelmiin ja periaatteisiin. Suunnitelmaa valmisteltaessa on jätetty tietoisesti kaupunkistrategiaa toteuttavien ohjelmien tavoitteet suunnitelman ulkopuolelle, koska niiden toimeenpanolle on johtamisen rakenteet toisaalla.

Vantaa

Hyvinvointisuunnitelman teoreettinen viitekehys: Stiglitzin hyvinvoinnin malli

Joseph Stiglitzin johtaman komission (Stiglitz, Sen, Fitoussi komissio 2008–2009) mukaan hyvinvointi on moniulotteinen käsite, jota ei voida kuvata yhdellä taloudellisella mittarilla, kuten bruttokansantuotteella.

Hyvinvointi koostuu kahdeksasta perusulottuvuudesta, jotka yhdessä muodostavat hyvän elämän perustan.

1. Turvallisuuden tunne
2. Ääni kuuluville yhteiskunnassa
3. Terveys
4. Sosiaaliset yhteydet ja suhteet
5. Aineellinen elintaso
6. Koulutus
7. Ympäristö
8. Henkilökohtainen toiminta ja työ

Lähde: Stiglitz, J., Sen, A. ja Fitoussi, J.-P. (2009). *Measuring Our Lives: Why GDP Doesn't Add Up.*

Hyvinvointisuunnitelma linkittyy kaupunkistrategian muutosohjelmiin sekä kaupunkitasoisiin suunnitelmiin

KAUPUNKISTRATEGIAN MUUTOSOHJELMAT

ELINVOIMA- JA TYÖLLISYYSOHJELMA	KOTOUTUMISEN OHJELMA	MYÖNTEISEN ALUEKEHITYKSEN OHJELMA
TURVALLISUUSOHJELMA	TALOUSOHJELMA	YMPÄRISTÖOHJELMA

KAUPUNKITASOISET SUUNNITELMAT

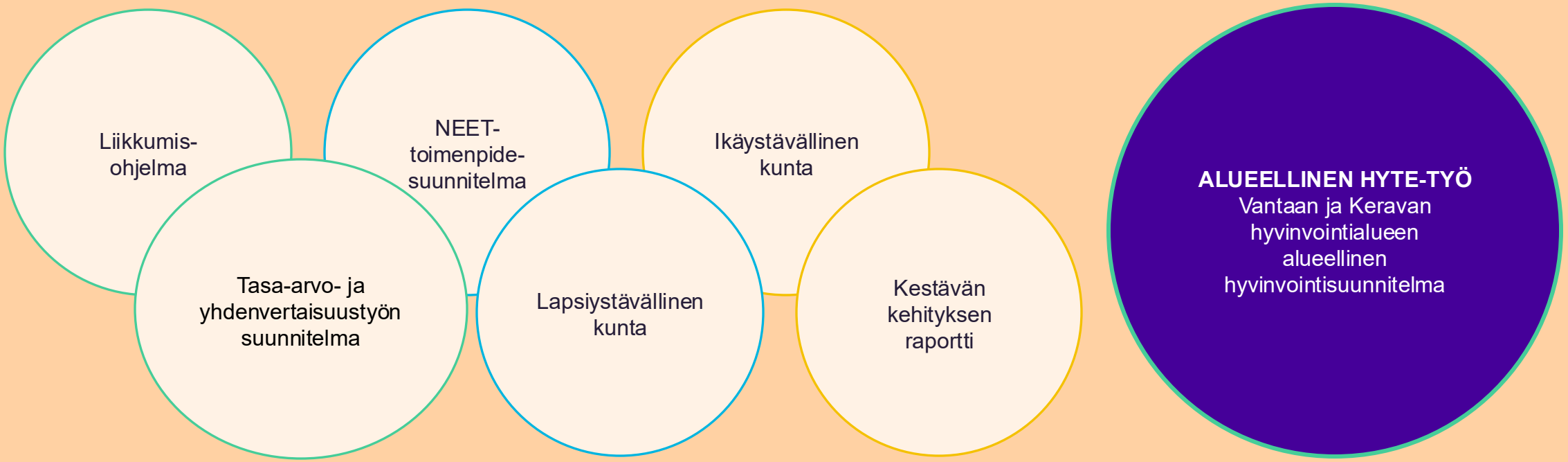

Kaupunkistrategian kolme strategista päämäärää HYTEn näkökulmasta

HYVÄN ELÄMÄN VANTAA

Viihtyisä, turvallinen ja yhteisöllinen kotikaupunki.

STRATEGIASSA PAINOTTUU

- lasten ja nuorten hyvä elämä
- yhteisöllisyys ja osallisuus
- viihtyisät kaupunkikeskukset
- turvallinen arki
- ikäihmiset voimavarana

HYTE-KYTKENTÄ

Mielen hyvinvointi · fyysinen toimintakyky · yhdenvertaisuus ja esteettömyys

VETOVOIMAINEN VANTAA

Uudistuva ja elinvoimainen kaupunki houkuttelee ihmisiä ja yrityksiä.

STRATEGIASSA PAINOTTUU

- osaajat, työ ja yritykset
- koulutuksen edelläkävijyys
- monipuoliset asumisen vaihtoehdot
- uudenlaiset elämykset

HYTE-KYTKENTÄ

Taloudellinen hyvinvointi · koulutus- ja työpolut · merkityksellinen vapaa-aika

TASAPAINOISEN KASVUN VANTAA

Kasvu on taloudellisesti, sosiaalisesti, kulttuurisesti ja ekologisesti kestävää.

STRATEGIASSA PAINOTTUU

- alueellisen eriytymisen pysäyttäminen
- kotoutumisen varmistaminen
- työllisyys- ja koulutustaso
- luonnon ja ilmaston turvaaminen

HYTE-KYTKENTÄ

Alueellinen yhdenvertaisuus · saavutettava arki · turvallinen ja terveellinen ympäristö

Vantaa

HYVÄN ELÄMÄN VANTAA

Elämänlaatu

WHO-8-EUROHIS-indikaattori mittaa elämänlaatua terveyden, arjesta selviytymisen, talouden, itsensä, ihmissuhteiden ja asuinalueen olosuhteiden näkökulmista.

Lasten tyytyväisyys elämään

Lasten ja nuorten kokemaa tyytyväisyyttä omaan elämään mitataan valtakunnallisella kouluterveyskyselyllä.

HYTE-mittareita mukana myös kaupunkistrategiassa

Vantaan kaupunkistrategia haluaa tehdä kaupungista hyvän elämän Vantaan. Strateginen mittari päämäärälle on elämänlaatu ja lasten tyytyväisyys elämään.

Elämänlaatua mittaavaan indikaattoriin voidaan vaikuttaa hyvinvointisuunnitelman painopisteiden kautta. Taloudellinen hyvinvointi, mielen hyvinvointi, fyysinen toimintakyky sekä saavutettavuus vaikuttavat suoraan vastaajan kokemuksiin indikaattorissa mainituissa osa-alueissa.

Lasten ja nuorten kaupunkina aikuisten elämänlaadun lisäksi on välttämätöntä tarkastella myös lasten tyytyväisyyttä elämäänsä.

Vantaa

Vantaa toimintaympäristönä

Nopeasti kasvanut kaupunki

Yli 253 000 asukasta: muuttoliike ollut vilkasta

Nuori ja työikäinen väestö

Väestöstä noin 67 % on työikäisiä, 17 % lapsia ja nuoria, yli 65-vuotiaita on 16 %

Monikielinen ja moninainen Vantaa

Vantaalla puhutaan 124 äidinkieltä ja noin 30 %:lla äidinkieli on muu kuin suomi tai ruotsi

Erilaiset asuinympäristöt ja -tarpeet

Kaupunki rakentuu tiiviistä keskustoista ja laajoista pientaloalueista, mikä korostaa saavutettavuuden ja alueellisen yhdenvertaisuuden merkitystä

Hyvinvoinnin tila Vantaalla

- **Valtaosa vantaalaisista voi hyvin,** mutta hyvinvointihaasteet kasautuvat.
- **Hyvinvointierot näkyvät** väestöryhmien ja alueiden välillä.
- **Kasvu ja monimuotoisuus** tuovat sekä voimavaroja että haasteita.
- **Osa asukkaista tarvitsee enemmän tukea** hyvinvoinnin vahvistamiseksi.

Miten hyvinvoinnin tilaa seurataan?

- Hyvinvointikatsaukset luottamushenkilöille vuosittain
- Tavoitteena kehittää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tiedolla johtamista, mm. tietoalustan rakentaminen ja Vake-yhteistyön tiivistäminen
- Tietolähteinä hyödynnetään mm. THL:n vähimmäistietosisällön indikaattoreita, muita avoimien lähteiden indikaattoreita sekä kaupungin omia tilastoja

Hyte-kerroin vaikuttaa perus-palvelujen valtionosuuden määrään

- Hyte-kertoimen tavoitteena on kannustaa kuntia edistämään kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä.
- Hyte-kerroin lasketaan toimintaa kuvaavista prosessi-indikaattoreista (15 indikaattoria) ja tulosindikaattoreista (5 indikaattoria).
- Vantaan hyte-kerroin 2025 oli 67 (asteikko 0-100) ja saatu valtionosuus noin 5,2 miljoonaa euroa.
- Tämän hyvinvointisuunnitelman ikäryhmien suunnitelmissa on useita muutostavoitteita, joilla pyritään vaikuttamaan hyte-kertoimen suotuisaan kehitykseen. Nämä tavoitteet on merkitty hyte-kerroinsymbolilla.
- Lue lisää hyte-kertoimesta HYTE-kerroin kunnille - THL

Vantaa

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtaminen ja koordinaatio Vantaalla

HYTE-johtoryhmä

Tehtävä: Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtaminen.
Kokoonpano: Edustajat kaikkien toimialojen johdosta. Puheenjohtaja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin apulaiskaupunginjohtaja.

HYTE-koordinaatioryhmä

Tehtävä: Johtoryhmän valmistelu, hyvinvointisuunnitelman ja -kertomuksen valmistelun koordinointi.
Kokoonpano: HYTE-koordinaatiotiimi ja HYTE-ryhmien puheenjohtajat.

HYTE-ryhmät

- Lapset, nuoret ja lapsiperheet
- Nuoret aikuiset ja työikäiset
- Ikääntyneet

Tehtävät: Oman ikäryhmän hyvinvointisuunnitelman valmistelu. Ikäryhmän hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinointi ja tavoitteiden valmistelu.
Kokoonpano: Eri toimialojen asiantuntijat.

Vantaa

Hyvinvointisuunnitelman painopisteet

Taloudellinen hyvinvointi	on arjen taloudellista turvaa ja mahdollisuutta selviytyä välttämättömistä menoista sekä päästä koulutukseen ja työhön
Mielen hyvinvointi	on kykyä kokea merkityksellisyyttä, turvallisuutta ja psyykkistä tasapainoa arjessa
Fyysinen toimintakyky	tarkoittaa niitä voimavaroja, jotka mahdollistavat itsenäisen liikkumisen, osallistumisen ja arjen toimintojen sujuvuuden
Saavutettavuus	on mahdollisuutta osallistua ja asioida yhdenvertaisesti palveluissa ja arjen ympäristöissä sekä esteetöntä viestintää

Muutostavoitteet

Painopiste	Lapset, nuoret ja lapsiperheet	Nuoret aikuiset ja työikäiset	Ikääntyneet
Taloudellinen hyvinvointi	Perheen taloudellinen tilanne ei ole este lapsen ja nuoren hyvinvoinnille ja terveydelle	Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrä vähenee	Ikäihmisillä on enemmän tarpeita vastaavia ja monipuolisia asumisen vaihtoehtoja
Mielen hyvinvointi	Lasten ja nuorten mielen hyvinvointi vahvistuu	Nuorten aikuisten kokema yksinäisyys vähenee ja yhteisöllisyyden kokemus vahvistuu	Ikäihmisten yksinäisyys vähenee ja osallisuuden kokemus vahvistuu. Järjestöillä on riittävät puitteet toiminnalle ja kohderyhmä löytää mukaan toimintaan
Fyysinen toimintakyky	Lasten ja nuorten fyysinen aktiivisuus lisääntyy ja fyysinen toimintakyky paranee	Nuorten aikuisten terveelliset elintavat ja toimintakyky vahvistuvat	Ikäihmisten arkiliikunta lisääntyy ja fyysinen toimintakyky säilyy pidempään
Saavutettavuus	Lasten ja nuorten osallisuus kaupunkikehittämisessä vahvistuu ja kaupunkiympäristöstä tulee lapsiystävällisempi	Nuoret aikuiset pääsevät tarvitsemiinsa palveluihin sujuvasti ja oikea-aikaisesti	Palvelut vastaavat muunkielisten ikäihmisten tarpeisiin ja niistä viestiminen tavoittaa heidät. Ikäihmisten digitaidot vahvistuvat, ja he saavat tarvitsemaansa digitukea. Kaupunkiympäristö tukee ikäihmisten turvallista, esteetöntä ja itsenäistä arkea

Vantaa

Toimeenpano ja johtamisjärjestelmä

- Hyvinvointisuunnitelman muutostavoitteet tarkentuvat ikäryhmäkohtakohtaisissa suunnitelmissa keskeisiksi toimenpiteiksi.
- Hyte-rakenteessa laaditaan tuloskorttitoimenpide-ehdotuksia toimialoille toteuttamaan hyvinvointisuunnitelman muutostavoitteita ja toimenpiteitä. Hyte-johtoryhmä päättää ehdottaa toimialojen tuloskorteille toimenpiteitä.
- Tuloskorttitavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain.
- Vuosittain määriteltävät toimenpiteet antavat mahdollisuuden reagoida ajankohtaiseen hyvinvointitietoon ja suunnata toimintaa ajankohtaisimpiin hyvinvointihaasteisiin.

Vantaa

Kumppanuudet

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on systeemistä työtä, joka vaatii onnistuakseen pitkäjänteistä ja sitoutunutta yhteistyötä.
- Yhteistyötä tehdään kaupungin sisällä toimiala- ja palvelualuerajoja ylittäen, Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sekä alueellamme toimivien kolmannen sektorin toimijoiden, uskonnollisten yhteisöjen ja yritysten kanssa.
- Vantaa osallistuu Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hyte-neuvotteluihin yhdessä Keravan kaupungin, HUSin ja järjestöjen edustajien kanssa. Neuvottelut ovat tärkeä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tilannekuvan, yhteistyön, yhdyspintojen ja työnjaon rakentaja.
- Kaupunki tukee hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustuksilla järjestötoimintaa, joka tukee HYTE-tavoitteiden toteutumista: hyvinvointierojen kaventaminen, osallisuuden ja kotoutumisen edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäisy.

Vantaa

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kaupunkitasoiset erityisteemat

Ehkäisevä päihdetyö osana Vantaan HYTE-työtä

- Ehkäisevä päihdetyö on osa kunnan ja hyvinvointialueen lakisääteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuutta. Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä | 523/2015 | Suomen säädöskokoelma | Finlex
- Työn tavoitteena on ehkäistä ja vähentää alkoholin, huumausaineiden, nikotiinituotteiden ja rahapelaamisen aiheuttamia haittoja sekä vahvistaa väestön hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta.
- Vantaalla ehkäisevää päihdetyötä toteutetaan yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa osana alueellista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuutta.
- Ehkäisevän päihdetyön tarkemmat tavoitteet, toimenpiteet ja seuranta on kuvattu Vantaan ja hyvinvointialueen yhteisessä ehkäisevän päihdetyön suunnitelmassa.

Vantaa

Lähisuhdeväkivallan ehkäisy

- Lähisuhdeväkivallan ehkäisy on tunnistettu Vantaalla keskeiseksi, toimialat ylittäväksi kokonaisuudeksi, jonka edistäminen tukee asukkaiden turvallisuutta, yhdenvertaisuutta ja hyvinvointia.
- Ehkäisytyötä toteutetaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lähisuhdeväkivallan ehkäisytyön toimintasuunnitelman mukaisesti.
- Työ perustuu tiiviiseen yhteistyöhön kaupungin toimialojen, Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin kanssa, ja sitä tukevat kehittäjäryhmät ja avainhenkilöverkosto.
- Lähisuhdeväkivaltaa ehkäistään vahvistamalla varhaista tunnistamista, turvallista puheeksiottoa ja sujuvaa palveluohjausta eri palveluissa.
- Työ vahvistaa asukkaiden turvallisuuden tunnetta, psyykkistä ja fyysistä hyvinvointia sekä ehkäisee raskaampien ja korjaavien palveluiden tarvetta.

Vantaa

Asunnottomuuden ehkäisy

- Asunnottomuuden ehkäisy on tunnistettu yhdeksi keskeiseksi hyvinvointiin, turvallisuuteen ja osallisuuteen vaikuttavaksi teemaksi, ja se on osa Vantaan HYTE-kokonaisuutta ja alueellista hyvinvointisuunnitelmaa 2026–2030.
- Asunnottomuuden ehkäisy ja asumisneuvonta ovat kunnan vastuulla ja työ kytkeytyy tiiviisti muuhun hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työhön.
- Asunnottomuuden ehkäisytyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin kanssa.
- Asunnottomien ja pitkäaikaisasunnottomien määrä on kasvanut Vantaalla ja ilmiö on tunnistettu strategisesti merkittäväksi riskiksi, johon pyritään vastaamaan ehkäisevin toimin.

Vantaa

Vammaispoliittiset tavoitteet HYTE-työssä

- Yhdenvertaisuus, esteettömyys ja saavutettavuus ovat läpileikkaavia periaatteita kaikissa hyvinvointisuunnitelman painopisteissä ja toimenpiteissä. Periaatteet huomioidaan kaupungin arjessa, palveluissa, kaupunkiympäristössä, viestinnässä ja päätöksenteossa.
- Ikäryhmäkohtaisten muutostavoitteiden lisäksi hyvinvointisuunnitelmassa on erillisiä toimialakohtaisia vammaispoliittisia tavoitteita, joiden toteutumista ja vaikutuksia seurataan ja raportoidaan hyvinvointisuunnitelman osana.
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen HYTE-koordinaatioryhmä ja ikäryhmäkohtaiset asiantuntijaryhmät tekevät yhteistyötä vammaisneuvoston kanssa.

Vantaa

Hyvinvointisuunnitelman vammaispoliittiset tavoitteet

Toimiala	Kehittämiskohde
Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala	Kaupungin digipalveluiden kognitiivista saavutettavuutta ja selkokielisyyttä parannetaan. Uusien palveluiden suunnittelussa huomioidaan vammaiset henkilöt.
Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala	Neuropsykiatrisia haasteita omaavia huomioidaan paremmin kaupungin palveluissa. Heihin liittyvää osaamista ja tietoisuutta lisätään.
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala	Vammaisten lasten kanssa työskentelevien pysyvyyttä ja osaamista vahvistetaan. Henkilökunnan osaamista lisätään kouluttamalla etenkin haastavien asiakastilanteiden ennaltaehkäisyn ja niiden tilanteiden hallinnan näkökulmista.
Kaupunkiympäristön toimiala	Parannamme kaupungin toimitilojen esteettömyyttä kunnossapidon auditointien pohjalta aina perusparannusten yhteydessä. Esteettömyyden parantamisessa otetaan huomioon vuonna 2023 tehty selvitys tilojen induktiosilmukoiden kunnosta ja ylläpitotarpeesta.
Kaupunkiympäristön toimiala	Vantaan ratikan suunnittelussa varmistetaan esteettömät ratkaisut.
Kaupunkiympäristön toimiala	Jatkamme työtä induktiosilmukoiden toimintakuntoon saattamiseksi kaupungin toimitiloissa.

Vantaa

Vantaa

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

Vantaa

Sisällys

1. Tausta
2. Lasten ja nuorten hyvinvointi sekä lapsen oikeudet kaupungin työssä
3. Vantaalaisten lasten ja nuorten hyvinvointi
4. Lasten ja nuorten oikeus osallistua ja vaikuttaa
5. Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelut ja yhteinen työ
6. Liitteet: Koulutuksen järjestäjien opiskeluhuoltosuunnitelmat

Tausta

- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tarkoitus on ohjata, johtaa ja kehittää lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi tehtävää työtä Vantaalla. Se antaa kokonaiskuvan lasten ja nuorten kasvuoloista ja hyvinvoinnin tilasta sekä hyvinvointia edistävistä palveluista ja toimista.
- Suunnitelman kohderyhmä on ensisijaisesti alle 18-vuotiaat lapset perheineen. 18 vuotta täyttäneiden nuorten aikuisten kanssa tehtävä hyvinvointityö huomioidaan Nuorten aikuisten ja työikäisten hyvinvointisuunnitelmassa.
- Hyvinvointisuunnitelman laadintaa ohjaa usea laki:
  - sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettu laki (612/2021) 6. §
  - lastensuojelulaki (417/2007) 12. §
  - oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013) 13. §

Lasten ja nuorten hyvinvointi sekä lapsen oikeudet kaupungin työssä

- Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointi sekä lapsen oikeuksien sopimus ovat kaupungin työn keskiössä. Vantaan kaupunki on sitoutunut edistämään lapsen oikeuksia kaikessa toiminnassaan.
- Kaupunkistrategiassa yksi tavoitteemme on antaa lapsille ja nuorille vahvat eväät elämään.
- Työtämme viitoittaa kansallinen lapsistrategia sekä osallistuminen Suomen UNICEFin koordinoimaan Lapsiystävällinen kunta -työhön. Vantaan kaupunki on saanut UNICEFin myöntämän Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen.
- Lapsiystävällinen kunta -työstä vastaa poikkihallinnollinen Lapsiystävällinen kunta -koordinaatioryhmä. Lasten, nuorten ja lapsiperheiden HYTE-ryhmä ohjaa lasten, nuorten ja lapsiperheiden HYTE-työtä sekä Lapsiystävällinen kunta -työn toimeenpanoa.

Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointi

- Lasten ja nuorten hyvinvointi jakautuu: suuri osa voi hyvin, mutta kasvavalla joukolla on myös haasteita. Terveyserot ovat yhteydessä sosioekonomiseen asemaan.
- Päihteiden käytössä ja terveellisissä elintavoissa on positiivinen kehityssuunta. Mielen hyvinvoinnin haasteet ja uupumus ovat yleisiä. Myös sosiaalisiin suhteisiin liittyvät ongelmat ja yksinäisyys ovat lisääntyneet.

Lisätietoa:

- Vantaan kouluterveyskyselyn tulokset 2025 Kouluterveyskysely Vantaalla | Vantaa
- FinLapset 2024 tuloksia Finlapset-tutkimus Vantaalla | Vantaa
- Move-tulokset 2025 Kuntien Move!-tulosraportit Kommunernas Move!-resultatsrapporter
- Hyvinvointikertomus 2025 Vantaan diapohja
- Vantaan omat aineistot, mm. turvallisuus-, osallisuus- ja harrastustoivekysely ja Vanhemmuus

Lasten ja nuorten oikeus osallistua ja vaikuttaa

Kuulluksi tuleminen ja osallisuus kuuluvat lapsen oikeuksiin. Useat lait, kuten perustus-, kunta-, nuoriso-, perusopetus-, varhaiskasvatus- ja lastensuojelulaki velvoittavat viranomaisia tarjoamaan lapsille ja nuorille mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa heitä koskeviin asioihin. Tämä takaa sen, että lapsella on oikeus ilmaista näkemyksensä häntä koskevissa asioissa ja hänen mielipiteensä on otettava huomioon ikä- ja kehitystason mukaisesti.

- Nuorisovaltuusto nostaa esille nuorille tärkeitä asioita päätöksentekoon. Nuorisovaltuustossa on 30 iältään 13–20-vuotiasta jäsentä.
- Vaikuttajapäivä on vuosittainen tapahtuma, jossa vantaalaiset lapset ja nuoret voivat tavata kaupungin päättäjiä ja asiantuntijoita.

- Tietoa ja tukea lasten ja nuorten osallistamiseen:
  - Lapset ja nuoret – miten voit vaikuttaa Vantaalla?
  - Lapset ja nuoret ympäristönsä rakentajina
  - Anna lapsille ja nuorille ääni! -opas lasten ja nuorten kuulemiseen
  - Osallisuuden menetelmäpankki

Vantaa

Palvelut: Kasvatus ja oppiminen

Varhaiskasvatus ja esiopetus tarjoavat lapsille suunnitelmallisen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuuden, joka edistää kokonaisvaltaista kasvua, oppimista ja hyvinvointia sekä vahvistaa oppimisen valmiuksia ja sujuvaa siirtymää perusopetukseen.
Perusopetus toteutetaan lähikouluperiaatteella ja yhteisiä arvoja ovat avoimuus, rohkeus, vastuullisuus ja yhteisöllisyys. Kouluissa huolehditaan, että oppilas saa riittävän yleistiedon ja oppii tarvittavat opiskelutaidot.
Vammaisten lasten päivä- ja loma-ajan toimintaa tarjotaan kaikkien vammaisopetusta antavien koulujen yhteydessä.

Toisen asteen koulutus tarjoaa yleissivistävää lukiokoulutusta sekä ammatillista koulutusta Vantaan ammattiopisto Variassa.
Tutkintoon valmentavan (TUVA) koulutuksen tavoitteena on saavuttaa sellaiset opiskeluvalmiudet, joilla opiskelija suoriutuu toisen asteen tutkintoon johtavasta koulutuksesta.

Ruotsinkieliset palvelut vastaavat ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ruotsinkielisen tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus) järjestämisestä.

Vantaa

Palvelut: Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi

Nuorisotyö tukee nuorten kasvua, asemaa ja elinoloja sekä edistää nuorten vaikuttamismahdollisuuksia.
Asukastilat toimivat kaikille vantaalaisille yhteisinä olohuoneina.
Liikuntapalvelut tarjoavat jokaiselle tiloja ja mahdollisuuksia liikkua Vantaalla.
Lasten liikunta edistää vantaalaisten lasten aktiivisuutta päiväkotien ja koulujen arjessa.
Nuorten liikunta edistää nuorten liikunnallisen elämäntavan omaksumista.

Kulttuuripalvelut tarjoavat taide- ja kulttuurikokemuksia kaikille kaupunkilaisille.

Lastenkulttuuripalvelut tarjoavat taide- ja kulttuuripalveluja lapsille, nuorille ja perheille.

Kirjastopalvelut ylläpitävät kirjastoja, jotka ovat kaikille avoimia kohtaamispaikkoja ja kulttuurikeskuksia.

Vantaan aikuisopistossa voi opiskella hyödyllisiä taitoja ja löytää uusia vapaa-ajan harrastuksia.

Lasten ja nuorten taiteen perusopetus Vantaalla on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää eri taiteenalojen opetusta.

Harrastusten Vantaa tarjoaa peruskouluikäisille lapsille ja nuorille toiveisiin perustuvia, laadukkaita ja maksuttomia harrastuksia.

Vantaa

Yhteinen työ lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointityössä

Yksittäisten palvelujen lisäksi Vantaalla on runsaasti toimialarajat ylittävää toimintaa.

Opiskeluhuolto ja perhekeskukset ovat kokonaisuuksia, joissa kaupunki, hyvinvointialue ja muut toimijat tekevät yhdessä hyvinvointia edistävää työtä. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue vastaa sosiaali- ja terveyspalveluista.

Liikkuva päiväkoti-, koulu- ja oppilaitostoiminta edistää lasten ja nuorten fyysistä aktiivisuutta ja hyvinvointia kaupungin varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja toisella asteella.

Lasten ja nuorten harrastustuki on tarkoitettu pienituloisen perheen 7–17-vuotiaan vantaalaisen lapsen tai nuoren maksullisen, ohjatun harrastuksen tukemiseen.

PRO-toimintamalli on käytössä Vantaan kouluissa ja päiväkodeissa. Mallissa opetellaan positiivisia käytöstapoja ja sosiaalisia taitoja positiivisen palautteen sekä palkitsemisen avulla.

Monikielisten oppijoiden osaamisen kehittämissuunnitelman tavoitteena on vahvistaa päiväkotien ja oppilaitosten kieli- ja kulttuuritietoista toimintakulttuuria. Tavoitteena on parantaa erityisesti vieraskielisten oppijoiden oppimistuloksia sekä vieraskielisten perheiden osallisuutta kasvatuksen ja oppimisen palveluissa.

Kiusaamisen vastaista työtä Vantaalla ohjaa kiusaamisen vastainen suunnitelma.

Vantaa

Liitteet: Koulutuksen järjestäjien opiskeluhuoltosuunnitelmat

- Tietoa opiskeluhuollosta ja opiskeluhuoltosuunnitelmat: Opiskeluhuolto | Vantaa
- Vantaalla koulutuksen järjestäjä huolehtii lasten ja nuorten hyvinvoinnista laatimalla koulutusmuotokohtaiset opiskeluhuoltosuunnitelmat esiopetukseen, perusopetukseen ja toiselle asteelle.
- Suunnitelmissa linjataan, miten kouluyhteisöjen hyvinvointia edistetään sekä miten kiusaamista, häirintää ja muita riskejä ehkäistään.
- Opiskeluhuoltosuunnitelmat kuvaavat, miten oppilaat ja opiskelijat saavat tarvittaessa tukea kuraattori-, psykologi- ja terveydenhuollon palveluista.
- Lisäksi ne ohjaavat yhteistyötä huoltajien, hyvinvointialueen ja muiden lasten ja nuorten hyvinvointia tukevien toimijoiden kanssa.
- Opiskeluhuoltosuunnitelmat ovat keskeinen osa Vantaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämistä koko koulupolun ajan.

Olennaisimmat hyvinvointia haastavat ilmiöt lapsilla, nuorilla ja lapsiperheillä

Painopiste	Ilmiöt
Taloudellinen hyvinvointi	Perheen taloudelliset vaikeudet heikentävät osalla lapsista ja nuorista heidän kokemustaan omasta hyvinvoinnista ja terveydestä, osallistumismahdollisuuksista ja tulevaisuudesta.
Mielen hyvinvointi	Mielialahuoli ja ahdistuneisuus ovat yleisiä, erityisesti tytöillä. Toisaalta poikien kokema ahdistuneisuus on lisääntynyt.
Fyysinen toimintakyky	Liikkuminen on hieman lisääntynyt, mutta Vantaan lasten ja nuorten liikkuminen ja fyysinen toimintakyky jäävät koko maan keskitason alle, etenkin tytöillä.
Saavutettavuus	Lapsen oikeuksien aktiivinen edistäminen vahvistaa kaupungin lapsiystävällisyyttä sekä kaikkien asukkaiden turvallisuutta, osallisuutta ja hyvää arkea.

Vantaa

PAINOPISTE	MUUTOSTAVOITE	INDIKAATTOREITA*	
Taloudellinen hyvinvointi	**Perheen taloudellinen tilanne ei ole este lapsen ja nuoren hyvinvoinnille ja terveydelle**	Tulevaisuususko, keskusteluyhteys koulun aikuisiin ja vanhempiin, harrastukset	
Mielen hyvinvointi	**Lasten ja nuorten mielen hyvinvointi vahvistuu**	Tyytyväisyys elämään, yksinäisyys, ystävät, harrastukset	€ HYTE-kerroin
Fyysinen toimintakyky	**Lasten ja nuorten fyysinen aktiivisuus lisääntyy ja fyysinen toimintakyky paranee**	Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, liikuntaharrastukset	€ HYTE-kerroin
Saavutettavuus	**Lasten ja nuorten osallisuus kaupunkikehittämisessä vahvistuu ja kaupunkiympäristöstä tulee lapsiystävällisempi**	Koulukiusaaminen, syrjintä, fyysinen uhka	

*Kaikkien indikaattoreiden lähde kouluterveyskysely

€ **HYTE-kerroin** Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista

Vantaa

Painopiste: Taloudellinen hyvinvointi

Muutostavoite: Perheen taloudellinen tilanne ei ole este lapsen ja nuoren hyvinvoinnille ja terveydelle

Ilmiö tiivistettynä: Perheen taloudelliset vaikeudet heikentävät osalla lapsista ja nuorista heidän kokemustaan omasta hyvinvoinnista ja terveydestä, osallistumismahdollisuuksista ja tulevaisuudesta.

KESKEISET TOIMENPITEET

	Vahvistamme lasten ja nuorten tulevaisuususkoa	Lisäämme yhteistyötä vanhempien kanssa, erityisesti tukea tarvitsevien perheiden arjessa
LÄHTÖ-TILANNE	Perheensä taloudellisen tilanteen huonoksi kokevat nuoret raportoivat useammin huonoa terveyttä ja osallistumismahdollisuuksia sekä yksinäisyyttä ja väkivallan kokemuksia. Tulevaisuususko on heikentynyt kaikkien nuorten keskuudessa. (Lähteet: Kouluterveyskysely, Nuorisobarometri.)	Yli 40 % vauva- ja eskari-ikäisten vanhemmista arvioi perheen taloudellisen tilanteen enintään kohtalaiseksi. Näin kokevat keskimääräistä useammin yksinhuoltajat, matalasti koulutetut ja ulkomailla syntyneet vanhemmat. Taloudellinen tilanne on yhteydessä hyvinvoinnin ja arjen haasteisiin. (Lähde: FinLapset).
TAVOITE-TILA	Perheen taloudellinen tilanne ei estä oppimista, harrastamista, mielekästä vapaa-aikaa tai uskoa omiin mahdollisuuksiin. Lasten ja nuorten taloustaidot vahvistuvat ja yhä useampi löytää kesätöitä tai opiskelun harjoittelupaikan.	Vantaalla on riittävästi avoimia, maksuttomia ja saavutettavia kohtaamispaikkoja ja toimintaa lapsille, nuorille ja lapsiperheille. Perheet saavat apua ja tukea: viestintä on selkeää ja myös tukea tarvitsevat perheet kokevat saavansa tietoa, apua ja tukea arkeensa.

Vantaa

Painopiste: Mielen hyvinvointi

Muutostavoite: Lasten ja nuorten mielen hyvinvointi vahvistuu

Ilmiö tiivistettynä: Mielialahuoli ja ahdistuneisuus ovat yleisiä, erityisesti tytöillä. Toisaalta poikien kokema ahdistuneisuus on lisääntynyt.

KESKEISET TOIMENPITEET

	Varmistamme, että jokaisella lapsella ja nuorella on yhteisö, johon tuntee kuuluvansa	Vahvistamme lasten ja nuorten resilienssiä
LÄHTÖ-TILANNE	Aikaisempaa useampi nuori on huolissaan mielialastaan. Turvallinen ympäristö, hyvät kaveri- ja ystävyyssuhteet sekä turvallinen aikuinen tukevat mielen hyvinvointia. (Lähde: Kouluterveyskysely).	Tyttöjen ahdistuneisuuden yleistyminen on taittunut, mutta jopa 35 % yläkoululaisista tytöistä kokee kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta. Aikaisemmista vuosista poiketen poikien kokema ahdistuneisuus on noussut. (Lähde: Kouluterveyskysely.)
TAVOITE-TILA	Jokainen lapsi ja nuori löytää itselleen tärkeän vertaisryhmän ja turvallisen aikuisen, jolle puhua. Lapset, nuoret ja huoltajat tietävät, mistä apua saa tarvittaessa.	Lasten ja nuorten mielenterveystaidot, kuten tunne- ja vuorovaikutustaidot, vahvistuvat.

Vantaa

Painopiste: Fyysinen toimintakyky

Muutostavoite: Lasten ja nuorten fyysinen aktiivisuus lisääntyy ja fyysinen toimintakyky paranee

Ilmiö tiivistettynä: Liikkuminen on hieman lisääntynyt, mutta Vantaan lasten ja nuorten liikkuminen ja fyysinen toimintakyky jäävät koko maan keskitason alle, etenkin tytöillä.

KESKEISET TOIMENPITEET

Kannustamme lapsia, nuoria ja perheitä liikkumaan

LÄHTÖ-TILANNE	Yhä useampi lapsi ja nuori liikkuu vähintään tunnin päivässä ja fyysinen toimintakyky on hieman parantunut. Vantaalaiset lapset ja nuoret, erityisesti tytöt, liikkuvat kuitenkin vähemmän ja heidän fyysinen toimintakykynsä on heikompi kuin koko maassa keskimäärin. Tytöt liikkuvat poikia vähemmän ja heidän fyysinen toimintakykynsä on poikia heikompi. (Lähteet: Kouluterveyskysely, FinLapset ja Move!)
TAVOITE-TILA	Kaupunkiympäristön kehittämisessä kiinnitetään erityistä huomiota kävelyn, pyöräilyn, leikin ja liikkumisen kannustamiseen. Vapaa-ajan vapaamuotoisia liikuntamahdollisuuksia ja -paikkoja lisätään. Liikuntaa tuodaan jatkossakin systemaattisesti päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten arkeen. Tyttöjen liikuntamahdollisuuksiin ja heidän liikkumiseensa kiinnitetään erityistä huomiota.

Vantaa

Painopiste: Yhdenvertaisuus

Muutostavoite: Lasten ja nuorten osallisuus kaupunkikehittämisessä vahvistuu ja kaupunkiympäristöstä tulee lapsiystävällisempi

Ilmiö tiivistettynä: Lapsen oikeuksien aktiivinen edistäminen vahvistaa kaupungin lapsiystävällisyyttä sekä kaikkien asukkaiden turvallisuutta, osallisuutta ja hyvää arkea.

KESKEISET TOIMENPITEET

	Kiinnitämme erityistä huomiota lapsiystävällisyyden lisäämiseen kaupunkiympäristössä	Ehkäisemme ja puutumme syrjintään sekä vahvistamme antirasistista työtä
LÄHTÖ-TILANNE	Lapsiystävällinen kaupunkiympäristö on turvallinen, saavutettava ja viihtyisä. Se tukee lasten itsenäistä liikkumista, fyysistä aktiivisuutta ja kohtaamisia arjessa sekä edistää lasten ja nuorten aitoa kuulemista.	Ulkomaalaistaustaiset lapset ja nuoret kokevat syrjintää ja kiusaamista useammin kuin ikätoverinsa. He kokevat terveytensä heikommaksi ja heidän elintapansa ovat ikätovereitaan haitallisemmat. (Lähde: Kouluterveyskysely.)
TAVOITE-TILA	Liikenneturvallisuutta parannetaan erityisesti koulujen lähistöllä, jotta kouluun on mahdollista kulkea kävellen tai pyöräillen.	Kaupungin työntekijöiden yhdenvertaisuusosaaminen ja antirasistinen työ lisääntyvät. Kehittämistyötä tehdään yhdessä lasten ja nuorten, erityisesti kokemusasiantuntijoiden, kanssa.

Vantaa

Nuorten aikuisten ja työikäisten hyvinvointisuunnitelma

Vantaa

Vantaa

Sisällys

1. Tausta
2. Nuorten aikuisten hyvinvoinnin keskeiset ilmiöt
3. Muutostavoitteet
   - Työllisyys, koulutus ja taloudellinen hyvinvointi
   - Mielen hyvinvointi ja yhteisöllisyys
   - Fyysinen toimintakyky ja terveelliset elintavat
   - Saavutettavat palvelut ja osallisuus

Tausta

Nuorten aikuisten ja työikäisten hyvinvointisuunnitelman tarkoitus on ohjata, johtaa ja kehittää nuorten aikuisten ja työikäisen väestön hyvinvoinnin edistämiseksi tehtävää työtä Vantaalla. Suunnitelma kokoaa yhteen keskeiset hyvinvointiin vaikuttavat ilmiöt, muutostavoitteet sekä kaupungin, hyvinvointialueen ja muiden kumppaneiden yhteiset keinot niiden edistämiseksi.
Erityistä huomiota kiinnitetään niihin väestöryhmiin, joilla hyvinvointihaasteet kasautuvat ja jotka ovat vaarassa jäädä koulutuksen, työn, yhteisöjen tai palveluiden ulkopuolelle.
Suunnitelman valmistelua ohjaavat erityisesti:

- sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettu laki (612/2021) 6 §
- kuntalaki (410/2015) 1 § ja 22 § (asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen ja osallistumismahdollisuudet)
- nuorisolaki (1285/2016) 2 § ja 9 §
- Vantaan kaupunkistrategia sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet

Vantaa

Olennaisimmat hyvinvointia haastavat ilmiöt nuorilla aikuisilla

Painopiste	Ilmiöt
Taloudellinen hyvinvointi	Taloudellinen epävarmuus ja kasautuva taloudellinen haavoittuvuus, joka heikentää arjen hallintaa ja kiinnittymistä koulutukseen, työhön ja palveluihin. Työttömyys ja lainsäädäntömuutosten vaikutukset, haasteet opintoihin kiinnittymisessä/sitoutumisessa, asunnottomuus, velkaantuminen/taloudenhallinnan puutteet
Mielen hyvinvointi	Mielen hyvinvoinnin kuormittuminen ja psyykkinen haavoittuvuus, joka liittyy yksinäisyyteen, epävarmuuteen ja kasaantuviin elämänhaasteisiin. Päihteiden riskikäyttö ja ajautuminen rikoskierteeseen.
Fyysinen toimintakyky	Elintapoihin ja arjen toimintakykyyn liittyvät terveyshaasteet, jotka heikentävät kokonaisvaltaista hyvinvointia ja osallisuutta.
Saavutettavuus	Rakenteellinen ja kokemuksellinen eriarvoisuus, ulkopuolisuus ja yksinäisyyden tunne, joka heikentää palveluihin pääsyä, osallisuutta ja yhteiskuntaan kiinnittymistä. Kotoutumisen haasteet ja puutteellinen suomen kielen taito, rasismin kokemus. Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevilla nuorilla aikuisilla, erityisesti muunkielisillä, kasautuvat haasteet lisäävät palvelutarpeita.

Vantaa

PAINOPISTE	MUUTOSTAVOITE	INDIKAATTOREITA*	
Taloudellinen hyvinvointi	**Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrä vähenee**	Alle 30-vuotiaat työttömät työnhakijat, toisen asteen opintonsa keskeyttäneet, alle 30-vuotiaat asunnottomat ja häädön saaneet	HYTE-kerroin
Mielen hyvinvointi	**Nuorten aikuisten kokema yksinäisyys vähenee ja yhteisöllisyyden kokemus vahvistuu**	Yksinäiseksi itsensä tuntevien osuus	HYTE-kerroin
Fyysinen toimintakyky	**Nuorten aikuisten terveelliset elintavat ja toimintakyky vahvistuvat**	Nuorille aikuisille kohdennettuun elintapaneuvontaan osallistuneiden määrä	HYTE-kerroin
Saavutettavuus	**Nuoret aikuiset pääsevät tarvitsemiinsa palveluihin sujuvasti ja oikea-aikaisesti**	Henkilöstökoulutusten määrä (palveluohjaus, antirasistinen työote)	

* Lähteet: Kouluterveyskysely (THL), työnvälitystilasto (TEM), Tilastokeskus, ARA, Vantaan kaupungin omat tilastot

HYTE-kerroin Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % osuus vastaavan ikäisestä väestöstä; toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % osuus vastaavan ikäisestä väestöstä; työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-vuotiaat, % osuus vastaavan ikäisestä väestöstä

Painopiste: Taloudellinen hyvinvointi

Muutostavoite: Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrä vähenee

Ilmiö tiivistettynä: *Taloudellinen epävarmuus ja kasautuva taloudellinen haavoittuvuus heikentävät arjen hallintaa ja kiinnittymistä koulutukseen, työhön ja palveluihin.*

KESKEISET TOIMENPITEET

	Edistämme ja rakennamme työllistymis- ja opintopolkuja ja valmistelemme poikkihallinnollisesti uusia aktivointimalleja	**Kontaktoimme ja palveluohjaamme nopeasti NEET-statuksella olevat nuoret aikuiset, myös Vantaalle muuttavat**	**Turvaamme nuorten aikuisten itsenäistä asumista ja kehitämme heille kohdentuvaa asumisneuvontaa**
LÄHTÖ-TILANNE	Vantaan työttömistä työnhakijoista huomattava osa on nuoria aikuisia. Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien 15–29-vuotiaiden (NEET-nuorten) määrä on kasvussa ja monelta nuorelta aikuiselta puuttuu toisen asteen koulutus.	Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten tavoittaminen ja palveluihin kiinnittäminen on haastavaa. NEET-toimenpidesuunnitelmaa toteutetaan olemassa olevilla resursseilla monialaisesti.	Työttömyys ja lainsäädäntömuutokset näkyvät haasteina asunnon saamisessa ja siitä kiinni pitämisessä. Haasteena myös korkeat vuokrat ja kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen puute. Asunnottomuus ja häädöt lisääntyvät.
TAVOITE-TILA	Uusia aktivointimalleja on valmisteltu ja kokeiltu poikkihallinnollisesti. Yhä useampi nuori on päässyt opiskelemaan ja töihin hyödyntämällä opinto- ja työelämävalmennuksia, nuorten rekrytointitukia ja tuettuja kesätöitä.	NEET-statuksella olevat nuoret on kontaktoitu ja ohjattu nopeasti tarpeenmukaisiin palveluihin. Monikielistä talous- ja asumisneuvontaa eri kielillä ja eri alueilla on tarjolla.	Nuorten aikuisten itsenäinen asuminen on turvattu ja heille kohdentuva asumisneuvonta toimii ja on saavutettavaa. Asumisneuvonnan saatavuus on turvattu kaikille vantaalaisille.

Vantaa

Painopiste: Mielen hyvinvointi

Muutostavoite: Nuorten aikuisten kokema yksinäisyys vähenee ja yhteisöllisyyden kokemus vahvistuu

Ilmiö tiivistettynä: *Mielen hyvinvoinnin kuormittuminen ja psyykkinen haavoittuvuus kytkeytyvät yksinäisyyteen ja kasaantuviin elämänhaasteisiin, kuten kotoutumisen haasteisiin, puutteelliseen suomen kielen taitoon sekä rasismin kokemukseen.*

KESKEISET TOIMENPITEET

	Lisäämme vapaa-ajan palveluiden tarjontaa ja autamme nuoria aikuisia kiinnittymään mieluisaan yhteisölliseen toimintaan	**Edistämme hyviä väestösuhteita ja suomen kielen oppimista eri toimintaympäristöissä ja toiminnoissa**
LÄHTÖ-TILANNE	Nuorten aikuisten haasteet näkyvät mm. yksinäisyytenä ja ”neljän seinän sisälle jumiutumisena” sekä ulkopuolisuuden ja/tai rasismin kokemuksina. Nämä hankaloittavat mieluisiin yhteisöihin liittymistä ja niissä toimimista. Osalla ajautuminen erilaisiin rikoskierteisiin hankaloittaa elämää kaikilla osa-alueilla.	Kartoitamme väestösuhteiden tilaa erilaisin kyselyin. Edistämme selkokielisyyttä kaikissa palveluissamme.
TAVOITE-TILA	Nuorille aikuisille on tarjolla enemmän maksutonta vapaa-ajan toimintaa, ja he kiinnittyvät yhteisölliseen toimintaan, jossa hyödynnetään tiloja ja toiminta-avustuksia. Varhaisen tuen ja mielenterveyspalveluihin kiinnittymisen mahdollisuuksia ja polkuja on lisätty ja parannettu yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.	Suomen kieltä on mahdollista oppia monenlaisissa toimintaympäristöissä. Eri taustoista tulevien ihmisten välinen vuorovaikutus, myönteinen kohtaaminen ja tutustuminen on tuottanut uudenlaista kansainvälistä, vantaalaista yhteisökulttuuria.

Vantaa

Painopiste: Fyysinen toimintakyky

Muutostavoite: Nuorten aikuisten terveelliset elintavat ja toimintakyky vahvistuvat

Ilmiö tiivistettynä: *Elintapoihin ja arjen toimintakykyyn liittyvät terveyshaasteet heikentävät kokonaisvaltaista hyvinvointia ja osallisuutta sekä vaikuttavat työkykyyn.*

KESKEISET TOIMENPITEET

	Vahvistamme päihteiden riskikäytön varhaista tunnistamista, puheeksiottoa ja sujuvaa palveluohjausta. Tiivistämme hyvinvointialueyhteistyötä	**Kohdennamme elintapaneuvontaa räätälöidysti nuorille aikuisille**
LÄHTÖ-TILANNE	Osa nuorista aikuisista käyttää runsaasti päihteitä. Huumeiden käyttö ja myynti näkyvät kaduilla ja luovat turvattomuutta kaikille. Palvelupolut eivät toimi sujuvasti palveluohjauksessa ja hoitoon pääsyssä.	Yhä useampi nuori aikuinen syö epäterveellisesti ja liikkuu terveyden kannalta liian vähän. THL:n mukaan esimerkiksi nuorten aikuisten vaikea lihavuus on kolminkertaistunut 20 vuodessa. Se ennustaa sydän- ja verisuonisairauksia yhä useammille.
TAVOITE-TILA	Ehkäisevän päihdetyön opas kunnille ja hyvinvointialueille on jalkautettu nuoria aikuisia kohtaaville yhteistyössä hyvinvointialueen, järjestöjen, uskonnollisten yhteisöjen ja verkostojen kanssa. Varhainen puuttuminen, puheeksiotto ja ohjaaminen mini-interventioon on järjestelmällistä.	Nuorille aikuisille on tarjolla kohdennettua ja heille räätälöityä elintapaneuvontaa ja maksutonta matalan kynnyksen liikuntaa, jossa huomioidaan sukupuoli- ja kulttuurisensitiivisyys.

Vantaa

Painopiste: Saavutettavuus

Muutostavoite: Nuoret aikuiset pääsevät tarvitsemiinsa palveluihin sujuvasti ja oikea-aikaisesti

Ilmiö tiivistettynä: *Rakenteellinen ja kokemuksellinen eriarvoisuus heikentää palveluihin pääsyä, osallisuutta ja yhteiskuntaan kiinnittymistä.*

KESKEISET TOIMENPITEET

	Lisäämme palveluiden välistä yhteistyötä sujuvien palvelupolkujen luomiseksi	Lisäämme henkilöstön palveluohjausosaamista, ”Palvelu olen minä”-työote/yhden luukun periaate	Viestimme palveluista selkeästi ja monikanavaisesti
LÄHTÖ-TILANNE	Palvelupolut eivät toimi tarpeeksi hyvin, jolloin palvelut eivät tavoita heikoimmassa asemassa olevia. Erityishaastetta osalle nuorista aikuisista tuo puutteellinen suomen kielen taito, rasismi ja ulkopuolisuuden tunne.	Palvelut ovat pirstaleisia, eivätkä tavoita nuoria aikuisia riittävän hyvin. Heitä siirretään luukulta toiselle, jolloin palveluihin pääsy ja niihin kiinnittyminen heikentyy.	Viestintä ei tavoita nuoria aikuisia, varsinkaan muunkielisiä.
TAVOITE-TILA	Yhden luukun periaate toimii ja antirasistinen työote on saatu juurrutettua. Palveluiden välinen yhteistyö ja henkilöstön palveluohjausosaaminen ovat parantuneet.	”Palvelu olen minä”-työote eli yhden luukun periaate on saatu juurrutettua. Monialainen palveluiden välinen yhteistyö toimii ja henkilöstön palveluohjausosaaminen on parantunut.	Viestintä on selkokielistä, monikanavaista ja käyttäjälähtöistä: ikäryhmä ja saavutettavuus on huomioitu.

Vantaa

Vantaa

Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma

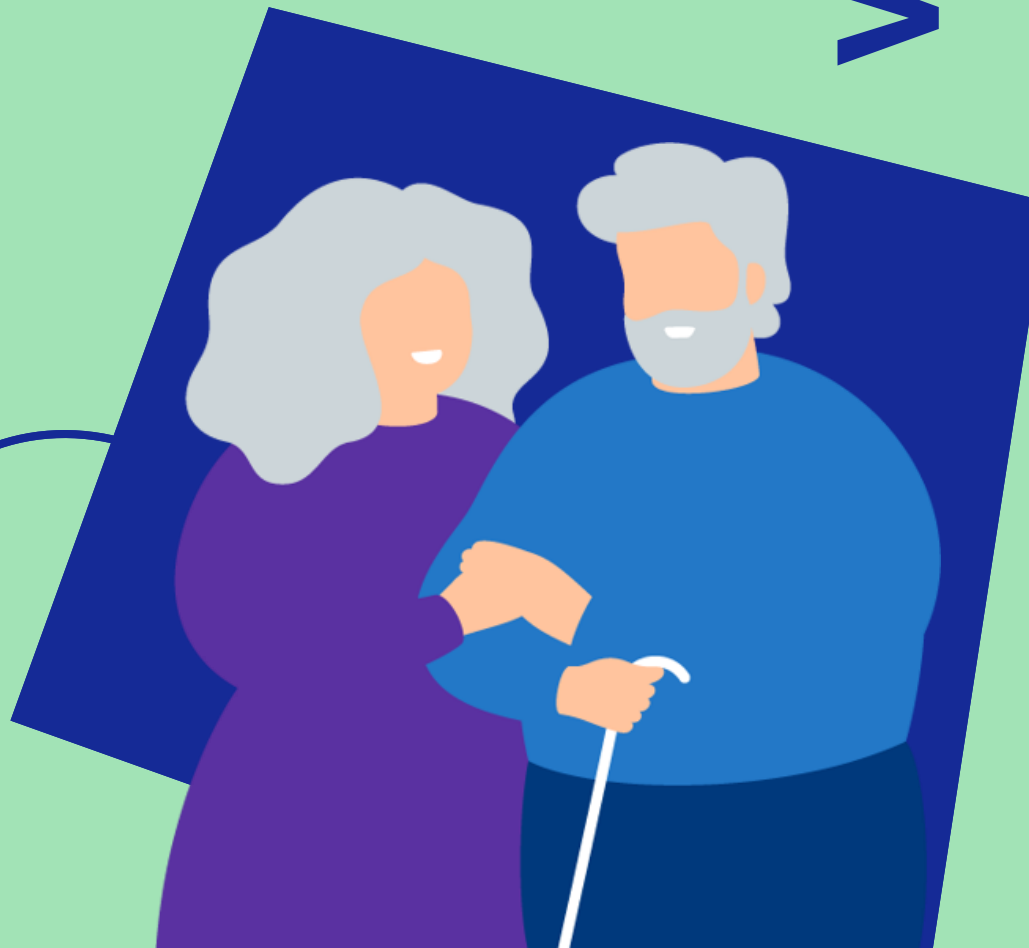

Sisällys

1. **Tausta**
2. **Kaupungin lakisääteiset tehtävät**
   - Ikääntyneiden asuminen Vantaalla
   - Vantaan vanhusneuvosto
3. **Ajankohtaiset ilmiöt**
   - Varmistamme ikäihmisille monipuoliset asumisen vaihtoehdot
   - Vähennämme ikäihmisten yksinäisyyttä
   - Parannamme ikäihmisten yhteisöjen toimintaedellytyksiä
   - Edistämme ikäihmisten arkiliikuntaa
   - Kehitämme palveluita vastaamaan muunkielisten ikäihmisten tarpeisiin
   - Tuemme ikäihmisiä digitalisoituvassa yhteiskunnassa
   - Parannamme kaupunkiympäristön ikäystävällisyyttä

Tausta

Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman tarkoitus on ohjata, johtaa ja kehittää ikääntyneiden hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen edistämistä Vantaalla. Suunnitelma kokoaa yhteen ikääntyneiden hyvinvointiin vaikuttavat ilmiöt, muutostavoitteet sekä kaupungin ja sen kumppaneiden toimenpiteet niiden edistämiseksi.

Suunnitelman kohderyhmänä ovat erityisesti 65 vuotta täyttäneet vantaalaiset. Ikääntyneiden hyvinvointia tarkastellaan asumisen, osallisuuden, toimintakyvyn, palveluiden saavutettavuuden ja turvallisen arjen näkökulmista. Väestön ikääntyminen, kasvava palvelutarve sekä ikääntyneiden moninaistuvat tarpeet edellyttävät ennakoivaa ja poikkihallinnollista yhteistyötä.

Suunnitelman valmistelua ohjaavat erityisesti:

- sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettu laki (612/2021) 6 §
- laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012) 5 §
- kuntalaki (410/2015) 27 § (vanhusneuvoston osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet)
- Vantaan kaupunkistrategia sekä Ikäystävällinen Vantaa -työ

Vantaa

Ikäystävällinen kaupunki

- Vantaa on osa maailmanlaajuista WHO:n Age-Friendly Cities and Communities -verkostoa.
- Kaupunkistrategiassa ikäihmiset on nostettu voimavaraksi kaupungille. Tämän tavoitteen toimenpiteitä ohjaavat strategian muutosohjelmat.
- Ikäystävällistä kaupunkia koordinoi ja kehittää poikkihallinnollinen ikääntyneen väestön asiantuntijaryhmä, joka on valmistellut Vantaan ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelmaa ja seuraa sen toteutumista.

Vantaa

Mikä ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma?

- Hyvinvointisuunnitelma vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 6. §:n 3. momentissa tarkoitettua hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi.
- Vantaan tavoitteet on määritelty painopisteiden pohjalta:
  - Taloudellinen hyvinvointi
  - Mielen hyvinvointi
  - Fyysinen toimintakyky ja terveelliset elintavat
  - Saavutettavuus

Vantaa

Kaupungin lakisääteiset tehtävät

Kaupungin omien suunnitelmien lisäksi sen tulee kertoa, kuinka sille laissa asetetut ikäihmisiä koskevat tehtävät toteutuvat.

1. Kaupungille kuuluu ikäihmisten asumista koskevien tarpeiden ennakointi sekä niitä vastaavan asumisen kehittäminen (980/12, luku 2, 5. §).
2. Vanhusneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä muun muassa ikääntyneen väestön hyvinvoinnille ja terveydelle. (410/2015, luku 5, 27. §)

Vantaa

Ikäihmisten asuminen Vantaalla

- Vantaalla on monipuolinen valikoima omistus-, vuokra- ja asumisoikeusasuntoja niin kerrostaloissa kuin rivi- ja pientaloissa.
- Tavallisen asuntokannan lisäksi tarjolla on erilaisia senioriasumisen ja palveluasumisen muotoja, niin julkisina kuin yksityisinä palveluina.
- Kaupungin asumisneuvonta tarjoaa monialaista neuvontaa erilaisissa asumisen kysymyksissä, kuten uuden kodin etsimisessä, asumistarpeiden ennakoimisessa ikääntyessä tai elämänmuutostilanteissa, asunnon hoitoon liittyvissä hankaluuksissa ja asumiseen liittyvien tukien ja etuuksien hakemisessa.
- Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus (Varke) tarjoaa henkilökohtaisia korjausavustuksia iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden asuntojen korjaamiseen. Taloyhtiöt ja kiinteistöyhtiöt voivat hakea Varkesta hissi- ja esteettömyysavustuksia.
- Vantaan ja Keravan hyvinvointialue vastaa asumispalvelujen järjestämisestä ja tarjoaa Seniorineuvonnassa ohjausta ja neuvontaa ikääntyneille hyvinvointialueen asukkaille ja heidän läheisilleen.

Vantaa

Ikääntyneiden asumisen ennakointi ja kehittäminen

- Väestön ikääntyminen näkyy Vantaalla erityisesti yli 75-vuotiaiden ikäryhmässä, jonka ennustetaan kasvavan lähes 5 000 henkilöllä vuoteen 2034 mennessä.
- Asumisen kannalta ikääntyneiden osuuden kasvu väestössä tarkoittaa, että kaupunkiin tarvitaan yhä enemmän esteettömiä asuntoja hyvien palveluiden ja joukkoliikenneyhteyksien äärelle.
- Uudet asunnot rakentuvat pääosin keskuksiin, raideyhteyksien varrelle ja joukkoliikenteen solmukohtiin, joissa palvelut ovat hyvin saavutettavia ja arki sujuu ilman autoa. Täydennysrakentamisella varmistetaan esteettömien uusien asuntojen tarjonta myös vanhoilla asuinalueilla.
- Kaupunki ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialue varmistavat poikkihallinnollisessa yhteistyössään ikääntyneiden palvelurakenteen ja asumispalvelujen oikea-aikaisen rakentumisen.
- Asukasbarometri-kyselytutkimuksella kartoitetaan aina valtuustokauden päättyessä Vantaan asukkaiden, myös ikääntyneiden, tyytyväisyyttä asumiseen, asuinalueisiin, palvelujen saavutettavuuteen sekä liikkumiseen.

Vantaa

Vantaan vanhusneuvosto

- Vanhusneuvostossa on 13 valtuustoryhmistä valittua edustajaa, ja seitsemällä eläkeläisjärjestöllä on asiantuntijaedustajat.
- Vanhusneuvoston edustajat valitaan kahden vuoden toimikausiksi.
- Vanhusneuvoston joukosta valitaan edustajat myös Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vanhusneuvostoon.
- Vanhusneuvosto osallistuu ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen arviointiin.
- Neuvoston tehtävänä on myös edistää ikääntyneen väestön mahdollisuutta osallistua heihin vaikuttavien palvelujen suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan.
- Neuvosto osallistuu eri työryhmiin. Sillä on edustaja muun muassa ikääntyneen väestön asiantuntijaryhmässä.

Vantaa

Olennaisimmat hyvinvointia haastavat ilmiöt ikääntyneillä

Painopiste	Ilmiöt
Taloudellinen hyvinvointi	Ikääntyneiden asumistarpeet monipuolistuvat: palveluasumisen sekä hallintamuodoiltaan erilaisten asumismuotojen kysyntä kasvaa.
Mielen hyvinvointi	Yksinäisyyden kokemus sekä vähäinen kokemus osallistumismahdollisuuksista haastavat mielen hyvinvointia.
Fyysinen toimintakyky	Vain pieni osa ikääntyneistä liikkuu terveyssuositusten mukaan riittävästi. Liikkumattomuus on ongelma myös keski-ikäisillä, tulevilla ikääntyneillä.
Saavutettavuus	Muunkielisten ikääntyneiden määrä lisääntyy. Osalla ikääntyneistä on puutteita perusdigitaidoissa. Ikääntyneiden itsenäistä liikkumista haastavat joukkoliikenteen asemien ja pysäkkien sekä muun kaupunkiympäristön esteettömyyden puutteet, mukaan lukien ratikkatyömaat.

Vantaa

PAINOPISTE	MUUTOSTAVOITE	INDIKAATTOREITA*	
Taloudellinen hyvinvointi	**Ikäihmisillä on enemmän tarpeita vastaavia ja monipuolisia asumisen vaihtoehtoja.**	Ikääntyneiden tyytyväisyys nykyiseen asuntoon ja asuinympäristöön.	HYTE-kerroin
Mielen hyvinvointi	**Ikäihmisten yksinäisyys vähenee ja osallisuuden kokemus vahvistuu. Järjestöillä on riittävät puitteet toiminnalle ja kohderyhmä löytää mukaan toimintaan.**	Yksinäisyyden kokemus ja osallistumisen mahdollisuudet	
Fyysinen toimintakyky	**Ikäihmisten arkiliikunta lisääntyy ja fyysinen toimintakyky säilyy pidempään.**	Liikkuminen terveyssuositusten mukaan, työkyvyttömyyseläkkeellä olevien osuus	HYTE-kerroin
Saavutettavuus	**Palvelut vastaavat muunkielisten ikäihmisten tarpeisiin ja niistä viestiminen tavoittaa heidät. Ikäihmisten digitaidot vahvistuvat, ja he saavat tarvitsemaansa digitukea. Kaupunkiympäristö tukee ikäihmisten turvallista, esteetöntä ja itsenäistä arkea.**	Digituen saatavuus, ikäihmisten tyytyväisyys asuinalueeseensa, viheralueiden ja palveluiden saavutettavuus sekä kävelykokemuksen kehittyminen	

* Lähteet: Vantaan asukasbarometri, Vantaan kaupungin ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osallisuuskysely, Terve Suomi -tutkimus (THL), kaupunki- ja kuntapalveluiden digituen kysely

HYTE-kerroin Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä henkilöillä verrattuna 10 000 vastaavan ikäiseen henkilöön

Vantaa

Painopiste: Taloudellinen hyvinvointi

Muutostavoite: Ikäihmisillä on enemmän tarpeita vastaavia ja monipuolisia asumisen vaihtoehtoja

Ilmiö tiivistettynä: *Vantaan maa- ja asuntopoliittiseksi tavoitteeksi on kirjattu, että tarpeita vastaavia erityisryhmien asuntoja rakentuu Vantaalle seudullisten tavoitteiden mukaisesti ja asuinalueilta löytyy monipuolisesti asumisen vaihtoehtoja elämän eri vaiheisiin. Kaupungilla on oma tärkeä roolinsa varmistaa monipuolinen asuntotuotanto ja erilaisten asuntohankkeiden valmistuminen kaavoituksen, tontinluovutuksen ja rakennuslupien kautta.*

KESKEISET TOIMENPITEET

	Varmistamme vanhusten palveluasumisen kohteiden riittävän määrän ja oikea-aikaisen toteutumisen	**Varmistamme hallintamuodoiltaan ja talotyypeiltään monipuolisen asuntotuotannon**
LÄHTÖ-TILANNE	Vantaan ja Keravan hyvinvointialue (Vake) vastaa ikääntyneiden asumispalvelujen järjestämisestä. Vaken palveluverkkosuunnitelmaan 2024–2034 on ohjelmoitu uudet vanhustenkeskukset Hakunilaan ja Kivistöön.	Varmistamme maankäyttösopimuksilla ja tontinluovutuksella asuntojen hallintamuotojen ja talotyyppien monipuolisuuden keskustoissa ja asuinalueilla. Edistämme innovatiivisia asumisen hankkeita yhdessä kumppanien kanssa.
TAVOITE-TILA	Varmistamme Vaken uudishankkeina toteutettavien Hakunilan ja Kivistön vanhustenkeskusten hankkeiden tavoitteellisen edistymisen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Löydämme vanhustenkeskuksille sijainnit ja ohjelmoimme hankkeet kaavoitussuunnitelmaan.	Mahdollistamme erilaisten ikääntyneiden asumiskonseptien kehittämisen ja toteutuksen yhteistyössä kumppanien kanssa. Edistämme hankkeita kaavoituksen, tontinluovutuksen ja kilpailutuksen toimenpiteillä. Senioriasumisen kohteen toteuttamisesta on järjestetty tonttikilpailu ja asukasbarometrillä on mitattu ikääntyneiden tyytyväisyys nykyiseen asuntoon ja asuinympäristöön.

Vantaa

Painopiste: Mielen hyvinvointi

Muutostavoite: Ikäihmisten yksinäisyys vähenee ja osallisuuden kokemus vahvistuu.

Ilmiö tiivistettynä: *Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen selvityksen mukaan yli 65-vuotiaiden yksinäisyys on kasvanut. Hieman yli kymmenesosa yli 65- ja 75-vuotiaista kokee yksinäisyyttä. Heikkoa osallisuutta kokee samoin kymmenesosa yli 75-vuotiaista. Miehet kokevat vähemmän osallistumismahdollisuuksia kuin naiset.*

KESKEISET TOIMENPITEET

	Ikäihmisten sosiaaliset kontaktit lisääntyvät	Ikäihmisten kokemus osallisuudesta lisääntyy	Ikäihmisten kulttuuritapahtumat ehkäisevät yksinäisyyttä
LÄHTÖ-TILANNE	Ikääntyneiden yksinäisyys näkyy vähäisinä sosiaalisina kontakteina, matalana osallistumisena järjestettyyn toimintaan sekä kokemuksena siitä, ettei kuulu yhteisöön tai ole merkityksellinen toimija yhteiskunnassa.	Noin 10 % yli 75-vuotiaista kokee osallisuutensa heikoksi.	Vantaan kaupunki järjestää kaikille avoimia ja maksuttomia ikäihmisten kulttuuritapahtumia.
TAVOITE-TILA	Tavoitteena on vähentää yli 65-vuotiaiden yksinäisyyttä noin kolmanneksella. Keinoina ovat ikääntyneille suunnatut monikulttuuriset tapahtumat, asukastilat ja alueelliset yhteisöpalvelut. Puistot, pihat, torit ja virkistysalueet tarjoavat matalan kynnyksen mahdollisuuksia kohtaamisiin ja yhteisölliseen toimintaan.	Osallisuuden kokemus on vahvistunut. Ikäihmisten osallisuuden kokemusta lisätään kehittämällä muun muassa matalan kynnyksen osallistumismahdollisuuksia, vahvistamalla ikäihmisten omaa toimijuutta ja huomioimalla erityisesti miehet sekä heikoimmin tavoitettavat ikääntyneet.	Tavoitteena on vähentää yli 65-vuotiaiden yksinäisyyttä noin kolmanneksella. Tapahtumiin lisätään elementtejä, jotka lisäävät yleisön mahdollisuutta tutustua toisiinsa. Yhteistyötä etsivän vanhustyön kanssa lisätään, jotta tapahtumiin saadaan mukaan aktiivisten ikäihmisten lisäksi myös passiivisemmat ikäihmiset.

Vantaa

Painopiste: Mielen hyvinvointi

Muutostavoite: Järjestöillä on riittävät puitteet toiminnalle ja kohderyhmä löytää mukaan toimintaan

Ilmiö tiivistettynä: *Eläkeläisjärjestöt ja vanhusneuvosto ovat viestineet, että järjestöjen toimintaedellytykset ovat puutteelliset, erityisesti toimitilojen osalta. Ikääntyneiden määrän kasvaessa järjestöissä tehdään enenevässä määrin myös etsivää ja löytävää vanhustyötä sekä kohdataan muistisairaita ja haasteellisesti käyttäytyviä ikäihmisiä. Osaa ikääntyneistä järjestöt eivät kuitenkaan tavoita – erityisesti muunkieliset vanhukset ovat jääneet niiden ulkopuolelle. Tilavarausjärjestelmän päivitys helpottaa sopivan tilan löytämistä ja mahdollistaa jatkossa tilojen käytön seurannan.*

KESKEISET TOIMENPITEET

	Tilojen saatavuus parantuu	Teemme järjestöjen kanssa yhteistyötä erityistä tukea tarvitsevien ikäihmisten tavoittamiseksi
LÄHTÖ-TILANNE	Tilojen saatavuudessa ja käyttöehdoissa on tunnistettuja haasteita, joihin tulee vastata.	Yhteistyön ja toiminnan ulkopuolelle jää edelleen paljon ikäihmisiä. Etsivässä ja löytävässä vanhustyössä on kehitettävää.
TAVOITE-TILA	Ratkaistaan ikäihmisten yhteisö- ja järjestötoiminnan tilahaasteita. Tavoitteena on turvata jatkossa toiminnan edellytyksiä kehittämällä avoimien ja maksuttomien kokoontumistilojen saatavuutta, käyttöehtoja ja saavutettavuutta ikääntyneille. Lisätään monikulttuuristen kokoontumistilojen tarjontaa. Käyttöehtoja selkeytetään avointa järjestötoimintaa tukeviksi.	Järjestöyhteistyön lisääminen, kehittäminen ja ikääntyneiden jalkautuvan moniammatillisen yhteistyön vahvistaminen segrekaatioriskin alueilla. Osallistujajoukon monipuolistaminen. Järjestöyhteistyötä vahvistamalla voidaan jalkautua lähemmäs ikääntyvien arkea ja tavoittaa myös ne, joilla on haasteita osallistua vakiintuneeseen toimintaan.

Vantaa

Painopiste: Fyysinen toimintakyky

Muutostavoite: Ikäihmisten arkiliikunta lisääntyy ja fyysinen toimintakyky säilyy pidempään

Ilmiö tiivistettynä: *THL:n ja Vantaan kaupungin hyvinvointitietojen mukaan yli 65-vuotiaista vantaalaisista noin 70 % ei liiku riittävästi terveyssuositusten mukaan. Nykyisistä 50-vuotiaista noin 64 % puolestaan ei liiku arjessaan riittävästi, mikä ennakoi ikäihmisten tilanteen heikkenemistä. Monikulttuurisista taustoista tulevista 50-vuotiaista on arviolta 10–12 % työkyvyttömyyseläkkeellä, kun kantasuomalaisista sama määrä on noin 5–6 %.*

KESKEISET TOIMENPITEET

	Liikunnan mahdollisuudet ovat saavutettavia ja lähestyttäviä	Arkiliikunnan määrä lisääntyy ennen eläköitymistä	Monikulttuuristen ikäihmisten terveystieto liikkumisesta lisääntyy
LÄHTÖ-TILANNE	Ikäihmisten liikuntaan osallistumista rajoittavat erityisesti tiedon puute, palvelujen koettu etäisyys, taloudelliset esteet sekä pelko liikkumisen turvallisuudesta.	Arkiaktiivisuus (kävely, pyöräily, hyötyliikunta) ei ole terveyden kannalta riittävää työikäisen väestön eli tulevien ikääntyneiden keskuudessa.	Kohdennettua, selkokielistä ja kulttuurisensitiivistä tietoa tarjotaan rajallisesti.
TAVOITE-TILA	Vahvistamme yli 65-vuotiaiden liikuntaneuvontaa sekä liikkumista ja arkiaktiivisuutta tarjoamalla selkeää monikanavaista tietoa liikuntamahdollisuuksista ja lisäämällä matalan kynnyksen lähiliikuntaryhmiä.	Kehitämme arkiliikuntaa tukevia toimintamalleja terveydenhuollon kanssa (esim. liikkumisen puheeksiotto, ohjaus kaupungin elintapaneuvontaan). Helpotamme matalan kynnyksen liikunnan aloittamista tarjoamalla yksilö- ja pienryhmäohjausta osana elintapaneuvontaa.	Tarjoamme helppoja ja konkreettisia ohjeita liikkumisen aloittamiseen matalan kynnyksen ohjatussa toiminnassa tai omaehtoisesti.

Vantaa

Painopiste: Saavutettavuus

Muutostavoite: Palvelut vastaavat muunkielisten ikäihmisten tarpeisiin ja niistä viestiminen tavoittaa heidät

Ilmiö tiivistettynä: *Vuoden 2026 alussa muunkielisiä yli 65-vuotiaita oli Vantaalla 2 918. Uudenmaan väestöennusteen 2024 mukaan 65 vuotta täyttäneiden muunkielisten määrä yli kaksinkertaistuu vuoteen 2030 mennessä ja nelinkertaistuu vuoteen 2040. Tämä edellyttää ennakointia kaupungin palveluiden kehittämisessä heitä palveleviksi ja saavuttaviksi. Tavoitteena on jatkossa luoda tapoja, joilla saamme paremmin tietoa ikääntyneiden muunkielisten palvelutarpeista.*

KESKEISET TOIMENPITEET

	Viestimme ikäihmisten palveluista saavutettavasti ja ymmärrettävästi	**Yhteiskehitämme palveluita muunkielisten ikäihmisten kanssa**
LÄHTÖ-TILANNE	Palveluista viestitään lähtökohtaisesti vain suomeksi. Muunkieliset ikäihmiset tuntevat heikosti kaupungin palveluita.	Kaupungin palveluissa tunnetaan vaihtelevasti eri kulttuuri- ja kielitaustoista tulevien ikäihmisten tarpeita.
TAVOITE-TILA	Palveluista viestitään suomeksi, ruotsiksi, englanniksi ja myös kohderyhmä huomioiden. Viestintää kohdennetaan, ja se tavoittaa myös muunkieliset ikäihmiset.	Kaupungin palveluissa osataan huomioida monimuotoisesti ikäihmisten tarpeita. Muunkielisistä taustoista tulevat ikäihmiset ovat päässeet mukaan kehittämään palveluita.

Vantaa

Painopiste: Saavutettavuus

Muutostavoite: Ikäihmisten digitaidot vahvistuvat, ja he saavat tarvitsemaansa digitukea

Ilmiö tiivistettynä: *Ikääntyminen voi heikentää kykyä hyödyntää nopeasti muuttuvia digipalveluita. Digitaitoraportin (2023) mukaan 65–74-vuotiaista kansalaisista vain noin puolella ja 75–89-vuotiaista viidenneksellä on vähintään digitaaliset perustaidot. Kaupunki- ja kuntapalvelut 2024 -kyselyn mukaan yli 65-vuotiaista vantaalaisista 34 % oli tarvinnut digitukea verkkoasiointiin tai digilaitteiden käyttöön viimeisen puolen vuoden aikana. Niistä yli 65-vuotiaista, jotka tarvitsivat digitukea, 14 % kertoi, että ei saa useimmiten tai koskaan tukea silloin kun sitä tarvitsee.*

KESKEISET TOIMENPITEET

	Parannamme ikäihmisten perusdigitaitoja	Lisäämme ikäihmisten tarpeista lähtevän laadukkaan digituen saatavuutta
LÄHTÖ-TILANNE	Osalla ikäihmisistä on heikot perusdigitaidot. Digituen vaikuttavuudesta ei ole seurantaa.	Ikäihmisten tarpeista lähtevä digituki ei ole alueellisesti kattavaa. Ikäihmiset toivovat rauhallista digitukea vertaisilta tai kaupungin työntekijöiltä.
TAVOITE-TILA	Ikäihmisille järjestetään digitukea ja perusdigitaitojen ryhmämuotoista opastusta yhteistyössä Vantaan digitukiverkoston kanssa. Perusdigitaitojen oppimista seurataan.	Lisätään ikäihmisten tarvitsemaa digitukea yhteistyössä Vantaan digitukiverkoston sekä seniori- ja maahanmuuttajajärjestöjen kanssa. Varmistetaan, että alueilla on ikäihmisten tarpeista lähtevää digitukea. Tavoitteena on, että niiden yli 65-vuotiaiden osuus, jotka eivät saa digitukea tarvitessaan, pienenee 10 %:iin vuoteen 2030 mennessä.

Vantaa

Painopiste: Saavutettavuus

Muutostavoite: Kaupunkiympäristö tukee ikäihmisten turvallista, esteetöntä ja itsenäistä arkea

Ilmiö tiivistettynä: *Kaupunkiympäristöä suunnitellaan kaikille sopivaksi, mikä tarkoittaa samalla ikäystävällistä kaupunkisuunnittelua. Vanhojen alueiden uudistuminen vie kuitenkin aikaa. Ikäystävällinen kaupunkisuunnittelu mahdollistaa erilaiset asumisen vaihtoehdot, saavutettavat palvelut, turvallisen ja esteettömän liikkumisen sekä viihtyisän ja helposti hahmotettavan ympäristön. Ikäystävällinen kaupunkiympäristö tukee hyvinvointia, osallisuutta ja tarjoaa elämyksiä. Asukasbarometrin avulla seurataan ikäihmisten tyytyväisyyttä asuinalueeseensa, viheralueiden ja palveluiden saavutettavuuteen sekä kävelykokemukseen.*

KESKEISET TOIMENPITEET

	Kaupunkiympäristö tukee arjen liikkumista ja palvelujen saavutettavuutta	Joukkoliikenteen asemat ja pysäkit ovat esteettömiä ja turvallisia	Työmaiden järjestelyt ovat turvallisia ja toimivia kaikille
LÄHTÖ-TILANNE	Ympäristön laatu ja esteettömyys vaihtelevat.	Joukkoliikenteen asemat ja pysäkit eivät monin paikoin täytä nykyisiä esteettömyysvaatimuksia. Useat Vantaan juna-asemat ovat päässeet huonoon kuntoon ja asemilla koetaan turvattomuutta.	Vantaan ratikka aiheuttaa lähivuosina useita suuria työmaita, joilla on vaikutuksia kaupungissa liikkumiseen.
TAVOITE-TILA	Liikkuminen kaupunkiympäristössä on helppoa ja turvallista. Viihtyisät tilat ja ympäristöt houkuttelevat viettämään aikaa ja tarjoavat kohtaamispaikkoja asukkaille.	Joukkoliikenne on helposti käytettävää. Vantaan ratikan ja ratikkaan liittyvän infran suunnittelussa varmistetut esteettömät ratkaisut helpottavat joukkoliikenteen käyttämistä. Vantaan juna-asemat ja niiden ympäristöt ovat esteettömiä ja asemilla liikkuminen koetaan turvalliseksi.	Työmaiden järjestelyt ovat turvallisia ja toimivia kaikille liikkujille. Väliaikaisissa järjestelyissä otetaan aina huomioon myös esteettömyys ja erilaiset liikkujat.

Vantaa

vantaa.fi/hyte

Vantaa

25 Vastaus Heidi Blombergin ja 20 muun valtuutetun aloitteeseen varhaiskasvatuksen henkilöstön pito- ja vetovoiman vahvistaminen – vaaterahan käyttöönoton selvittäminen /KK

VD/3249/00.02.00.03/2026

KK/SK/E-LS/SR/JK

Heidi Blomberg sekä 20 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuus, pysyvyys ja työhyvinvointi ovat keskeisiä tekijöitä laadukkaan varhaiskasvatuksen turvaamisessa. Vantaan henkilöstökertomuksessa todetaan, että henkilöstön saatavuushaasteet kohdistuvat erityisesti varhaiskasvatukseen.

Varhaiskasvatuksessa työnantaja ei pääsääntöisesti tarjoa työvaatteita, vaikka työ edellyttää ympärivuotista ulkoilua ja vaatteiden kuluminen on merkittävää. Riittävistä resursseista ja työhyvinvoinnista huolehtimisen lisäksi konkreettinen keino vahvistaa alan houkuttelevuutta on työvaatteiden kustannusten korvaaminen vaaterahan muodossa.

Vastaava käytäntö on otettu käyttöön Keravalla, jossa varhaiskasvatuksen henkilöstölle maksetaan vaaterahaa 150 euroa vuodessa. Kokemukset osoittavat, että kyseessä on toteuttamiskelpoinen ja hallinnollisesti kevyt keino tukea henkilöstöä.

Vaateraha voisi osaltaan toimia keinona sukupuolten välisen palkkaeron kaventamisessa kompensoimalla työn tekemisestä aiheutuvia kustannuksia. Varhaiskasvatus on naisvaltainen ala, ja Vantaan henkilöstökertomuksen 2025 mukaan naisen euro on keskimäärin 93 senttiä miesten eurosta. Työstä aiheutuvat lisäkustannukset, kuten työvaatteet, korostavat tätä epäsuhtaa.

Vaateraha tukee henkilöstön toimeentuloa, parantaa työhyvinvointia sekä vahvistaa henkilöstön pito- ja vetovoimaa. Parantunut pysyvyys voi pitkällä aikavälillä vähentää rekrytointi- ja sijaiskustannuksia. Vaikutuksia on perusteltua arvioida osana selvitystä.

Pysyvä ja hyvinvoiva henkilöstö näkyy suoraan lasten arjessa turvallisina ihmissuhteina, jatkuvuutena ja laadukkaampana varhaiskasvatuksena.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaa

- selvittää mahdollisuudet ottaa käyttöön varhaiskasvatuksen henkilöstölle maksettava vaateraha,
- sekä arvioi selvityksen yhteydessä vaaterahan kustannukset, toteutusvaihtoehdot ja vaikutukset henkilöstön pitoon, vetovoimaan ja työhyvinvointiin.”

Kaupunginvaltuusto 27.4.2026 § 23

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Heidi Blombergin ja 20 muun aloite varhaiskasvatuksen henkilöstön pito- ja vetovoiman vahvistaminen – vaaterahan käyttöönoton selvittäminen

_____

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Veto- ja pitovoima

Suoraa tutkimusnäyttöä siitä, että vaaterahan käyttöönotto itsessään parantaisi varhaiskasvatuksen veto- tai pitovoimaa, ei ole. Vaaterahaa voidaan kuitenkin pitää konkreettisena henkilöstöetuna, jolla työnantaja voi osoittaa arvostavansa varhaiskasvatustyön erityispiirteitä ja samalla vähentää työntekijöille työvaatetuksesta aiheutuvia kustannuksia. Varhaiskasvatuksen veto- ja pitovoimaa koskevissa tutkimuksissa keskeisinä tekijöinä korostuvat vaaterahan kaltaisia yksittäisiä henkilöstöetuja laajemmat työelämän tekijät, kuten työhyvinvointi, toimiva johtaminen, työyhteisön toimintakulttuuri sekä työn tekemisen edellytykset.

KT:n vuonna 2026 tekemän selvityksen mukaan 28 prosenttia kyselyyn vastanneista kuntatyönantajista maksaa varhaiskasvatuksen henkilöstölle vaaterahaa. Korvauksen keskimääräinen määrä on 103 euroa vuodessa, ja sen suuruus vaihtelee 30–250 euron välillä. Pääkaupunkiseudun kaupungeissa sekä Oulussa, Turussa ja Tampereella vaaterahaa ei makseta.

Kustannukset

Henkilöstötarpeeseen vastaamiseksi Vantaan kaupunki tukee henkilöstön kouluttautumista varhaiskasvatuksen opettajiksi ja varhaiskasvatuksen sosionomeiksi. Vuoteen 2030 mennessä koulutuksista arvioidaan valmistuvan 80 varhaiskasvatuksen opettajaa ja 100 varhaiskasvatuksen sosionomia.

Vuoden 2027 käyttötalousarvion mukaan varhaiskasvatuksen lapsiryhmissä työskentelee yhteensä 2 331 henkilöä. Heistä 2 014 kuuluu lapsiryhmien henkilöstömitoitukseen ja 317 työskentelee ryhmissä muissa tehtävissä, kuten avustajina, kehittäjäopettajina ja -sosionomeina, tuen lastenhoitajina, taidepedagogeina sekä laaja-alaisina varhaiskasvatuksen erityisopettajina.

Jos koko lapsiryhmissä työskentelevälle henkilöstölle maksettaisiin vuosittain vaaterahaa, kustannus olisi 100 euron vaaterahalla 233 100 euroa ja 150 euron vaaterahalla 349 650 euroa vuodessa. Vaateraha voitaisiin maksaa joko vuosittaisena kertasuorituksena tai kuukausittain, jolloin kustannus henkilöä kohden olisi vastaavasti noin 8,33 euroa tai 12,50 euroa kuukaudessa.

Mikäli varhaiskasvatuksen henkilöstölle päätetään maksaa vaaterahaa, tulee siitä aiheutuva kustannus huomioida talousarviossa varaamalla tarkoitukseen tarvittava määräraha.

Kaupunginhallitus 1.12.2026

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa Heidi Blombergille ja 20 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.

Liite:
- allekirjoitettu Heidi Blombergin ja 20 muun aloite varhaiskasvatuksen henkilöstön pito- ja vetovoiman vahvistaminen – vaaterahan käyttöönoton selvittäminen

Täytäntöönpano: Lakiasiat- ja päätösvalmistelu.

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
Varhaiskasvatuksen asiantuntija Eva-Lotta Skogberg, puh. 040 182 4080
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Varhaiskasvatuksen henkilöstön pito- ja vetovoiman vahvistaminen – vaaterahan käyttöönoton selvittäminen	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuus, pysyvyys ja työhyvinvointi ovat keskeisiä tekijöitä laadukkaan varhaiskasvatuksen turvaamisessa. Vantaan henkilöstökertomuksessa todetaan, että henkilöstön saatavuushaasteet kohdistuvat erityisesti varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatuksessa työnantaja ei pääsääntöisesti tarjoa työvaatteita, vaikka työ edellyttää ympärivuotista ulkoilua ja vaatteiden kuluminen on merkittävää. Riittävistä resursseista ja työhyvinvoinnista huolehtimisen lisäksi konkreettinen keino vahvistaa alan houkuttelevuutta on työvaatteiden kustannusten korvaaminen vaaterahan muodossa. Vastaava käytäntö on otettu käyttöön Keravalla, jossa varhaiskasvatuksen henkilöstölle maksetaan vaaterahaa 150 euroa vuodessa. Kokemukset osoittavat, että kyseessä on toteuttamiskelpoinen ja hallinnollisesti kevyt keino tukea henkilöstöä. Vaateraha voisi osaltaan toimia keinona sukupuolten välisen palkkaeron kaventamisessa kompensoimalla työn tekemisestä aiheutuvia kustannuksia. Varhaiskasvatus on naisvaltainen ala, ja Vantaan henkilöstökertomuksen 2025 mukaan naisen euro on keskimäärin 93 senttiä miesten eurosta. Työstä aiheutuvat lisäkustannukset, kuten työvaatteet, korostavat tätä epäsuhtaa. Vaateraha tukee henkilöstön toimeentuloa, parantaa työhyvinvointia sekä vahvistaa henkilöstön pito- ja vetovoimaa. Parantunut pysyvyys voi pitkällä aikavälillä vähentää rekrytointi- ja sijaiskustannuksia. Vaikutuksia on perusteltua arvioida osana selvitystä. Pysyvä ja hyvinvoiva henkilöstö näkyy suoraan lasten arjessa turvallisina ihmissuhteina, jatkuvuutena ja laadukkaampana varhaiskasvatuksena. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaa • selvittää mahdollisuudet ottaa käyttöön varhaiskasvatuksen henkilöstölle maksettava vaateraha, • sekä arvioi selvityksen yhteydessä vaaterahan kustannukset, toteutusvaihtoehdot ja vaikutukset henkilöstön pitoon, vetovoimaan ja työhyvinvointiin.	Aloitteen tekijät Heidi Blomberg Aloitteen Allekirjoitukset 1. Antero Eerola 2. Vaula Norrena 3. Elina Nykyri 4.Sirpa Siru Kauppinen 5. Matti Kotiranta 6. Gashaw Bibani 7. Tiina Tuomela 8. Chau Nguyen 9. Jari Jääskeläinen 10. Tanja Aidanjuuri 11. Kati Tyystjärvi 12. Reija Friman 13 Paula Lehmuskallio 14. Jenni Alasuutari 15. Siri Ahokas 16. Funda Demiri 17. Tia Seppänen 18. Nina Nummela 19. Eva Tawasoli 20. Mika Niikko